

အလင်းမှန်လော

အကြောင်းပြန်ခါနီး

“ မှတ်ထွေးရှေးနှောင်း၊ ဂုဏ်ပေါင်းနာမ်ချပ်၊ ဖြစ်ချုပ်စိထိ၊ ဂုဏ်-
ပဋိသန္ဓိ၊ လည်ပြန်ဘဝင်၊ တဖျင်ဖျင်ကို၊ သိမြင်နေတိုင်း၊ ဉာဏ်က
သိုဏ်းဖြင့်၊ ဆစ်ပိုင်းနည်းနာ၊ ဆီမွေခွံ၊ ဒိသာ(၁၁)ရပ်၊ ဆယ်
ထပ်ကဲမျိုး၊ တတ်အောင်ကြိုး၍၊ နွဲ့ကျိုးသေချာ၊ မြတ်ဆရာဝယ်၊
ဩဝါဆုံးမ၊ ခယမြဲမြဲ၊ ကိုယ်ကိုနွဲ့မှ၊ မာန်စောင်ချ၍၊ ဘဝနိဿ
ရဏ၊ ဝဋ်မှလွတ်ကင်း၊ စာသင်ခြင်းဖြင့်၊ မပျင်းနိုင်စေ ကုန်
သတည်း။ ”

အသျှင်မွေသခင်နိဗ္ဗာန်

သရုပ်သည်းဈေး
သဘောလည်းပါ
ကျမ်းညွှော်

မွေသင်္ခါ၏ မာတိကာ ပါဠိနှင့်၊ ဘေတုက
ထာပါဠိတို့ကို၊ ရှေးပညာရှိသူတော်ကောင်း
တို့သည်။ “ သရုပ်ကောက်လည်းသွက်၊ သ
ဘောဉာဏ်လည်းသက် ” လွယ်အောင် ညှဉ်
အခါ၌သာ စာပြောနှင့်၊ စာနာ၊ ဆရာနှင့်တပည့်တို့၊ အချင်းချင်း
ဆွေးနွေး၍၊ ဖြေးဖြေး၊ ဇေ၊ ဆေးဆေး၊ မေးကာ၊ ဖြေကာ၊ ပို့ချသင်
ကြားရိုးပြုခဲ့သော စဉ်အလာကြောင့် “ညွှော်” ဟူ၍ ယနေ့တိုင်
ထင်ရှားလျက်ရှိပေ၏။

တကျောင်းတင်္ဂါထာ
တရွာတပုဒ်ဆန်း

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ
တော်သည် “ဝိမုဒ္ဓိရသ” ဟူသော အကြွင်း
မရှိသော ကိလေသာ သင်္ခါရတို့မှ လွတ်
မြောက်ခြင်းအရသာ ဟုပါထည်းပင်ရှိငြားသော်လည်း။ တိက္ခ၊
မဇ္ဈိမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဥပသုတည၊ ဗျာဓိတည၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်၊ သံခေပ
ရုစိ-နာဘိဝိတ္ထာရ နာဘိသင်္ခေပ-ရုစိ ဝိတ္ထာရ ရုစိ ပုဂ္ဂိုလ်၊ စသော

အကြောင်းပြ-နိဒါန်း

သတ္တဝါတို့၏ များပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအန္တရာယ် အင်မတန် သေသည်
တို့၏ မတုခြားနား၊ ကွဲပြားမှုကြောင့် ဆရာ အဆက်ဆက်တို့၏
သင်နည်းမှတ်ချက် အနက် အငြိမ်း ဥပါယ်နိဿိသျှည်း ယူနည်း
ကောက်ပုံ အလုံးစုံသို့သည်လည်း၊ တဖုံ ခြားနား၊ ကွဲပြားလာခဲ့
ရပေ၏။ သို့ပင် ကွဲပြားစေကာ၊ အကျဉ်း၊ အကျယ်၊ အငယ်၊ အ
ကြီးသာ ကွာခြား၍ သဘောတရားကိုယ်အားဖြင့် တဆင်တည်း
တူညီသည့်ပင် ဖြစ်ပေ၏။

ထိုသို့ ကာလ၊ဒေသ ပုဂ္ဂလိကသမ္မတ အလိုက်၊ စရိုက်မတည့်
အကြိုက် မညီမှုကြောင့် သင်နည်း မှတ်ချက် ခြားနားချေသဖြင့်
“မာတိကာ၊ဓာတုကထာ ညဝါကျမ်း”တို့သည်လည်း အကျဉ်း
အားဖြင့် အရပ်ရပ်၊ အလပ်အားဖြင့် အသွယ်သွယ်၊ အကျယ်
အားဖြင့် အထိထိ၊ အရှည်၊ အတို၊ အသီးသီး၊ အငယ်အကြီး
ဆန်းဆန်း၊ အကျမ်းကျမ်း များစွာ ကွဲပြားလာခဲ့ပြန်၏။

အဘေခံဆုံးသလျှင် သို့သော်လည်း “ကြိုက်ရာအိုယူ၊ကြိုက်
အဖတ်တင် နောက်နေ့ ပယ်ပစ်နိုး” ဟူသော ရှေး
ထုံးတန့် ပဝေဏ်ရိုးရာ ရွေးတာရှိသည်
နှင့်အညီ၊ မကျဉ်းမကျယ် ဆောင်ယူလွယ်သောအားဖြင့် အငယ်
နှင့်လည်း လျောက်ပတ်၊ အလတ် နှင့်လည်း သင့်တင့်၊ အကြီးနှင့်
လည်း လျော်ကန်၍ နောက်သားတို့ လက္ခဏာအသုံးပြုခဲ့သော ညဝါ
ကျမ်းများသာလျှင်၊ အဖတ်တင်ကျန်ရစ်ခဲ့ကုန်လျက် အခြား ည
ဝါ ကျမ်းများစွာ တို့သည် မတင်တင်မြဲ၊ ရုတ်တရက်ပင် ကုန်
သတည်း။

ယခု မွမ်းမံရိုက်နှိပ်အပ်သော “မာတိကာ ဓာတုကထာ ညဝါ
ကျမ်းများ”မှာ သမဏိရှည်လျားစွာ စာချ စာသင် အရှင်မြတ်ကို
ချပို့သုံးစွဲရိုး ပြုခဲ့သဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အရပ်
ရပ်၌ ဆင်ယဉ်ကျင်းပ အပ်သော ဓမ္မမေပွဲတိုင်း-ဓမ္မမေပွဲတိုင်း
၏ စာသင်တန်း အသီးသီး၌ မဖြေမနေရ၊ ဘာသာတရပ် အဖြစ်
ဖြင့် သတ်မှတ် ပြခန်းထားအပ်သော ပဓမ္မမေးကရာဆရာဘေခံ

ဘုရားကြီး၏ တပည့်ရင်း အရှင် ခရစ္စာဇော ပေထက်တင်
ထားအပ်သော မောတိကာ အရကောဇက် နှင့်၊ အရှင်ဇမ္ဗူဒီပဇော ပြု
စီရင်အပ်သော ဓာတုကဿ အရကောဇက် ကျမ်းတို့ပင်ဖြစ်၏။

၎င်းကျမ်းများသည် မာတိကာ၊ ဓာတုကဿ ပါဠိတို့၏ မြန်မာ
ပြန် အတ္ထုနိဿယပင် ဖြစ်၏။ သို့သော်-နိဿယ မည်ဆန်းကာမျှ
မဟုတ်မူ၍ ပါဠိတို့၏ သရုပ်ရကို ကောက်နှုတ်ဖော်ပြလျက် မြန်မာ
ပြန်ထားအပ်သောကြောင့် နိဿယ ဟူသော အမည်ပျောက်ကာ
“အရကောဇက်” ဟူသော အမည် ရောက်နေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အမှန်နှင့်အမြန် ခေါ်သော ထိုပင်ရင်း ဖြစ်သော “မောတိကာ-ဓာတု
ကဿ အရကောဇက်” ကျမ်းများနှင့်၊
တက်ခေတ် ၎င်းတို့၏ ပရိဝါရ ကျမ်းစာပေါင်း

(၆၅) ကျမ်းတို့ကို စုပေါင်း၍ [အလင်းပြ မောတိကာ-ဓာတုကဿ
အရကောဇက်] ဟု ကွဲမွန်းတတ်ကာ အမှန်နှင့် အမြန် လိုသော
ယခုခေတ်ပွား ဓာတု-ဓာသင်-ဓာပွဲခင် အရှင်မြတ်များနှင့် လျော်
ကန် သင့်မြတ်အောင် ကြည့်လွယ်၊ ရှုလွယ်၊ ချပို့လွယ်၊ ထင်မြင်သ
ဘောပေါက်လွယ်သောခေတ်ဦးနည်းသစ်၊ နေ့စဉ်သစ်တို့ဖြင့် ရိုက်နှိပ်
ရာ ငွေပိုမိုကုန်ကျသော်လည်း၊ အတိုးစားနားဖြင့်တင် ရောင်းချမှု
ကိုမရည်မျှော်ဘဲ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြား ဆုံးမ၊ သုံးဝ
သော သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ ငါးထောင်မြင့်ရှည် လွန်၍တည်
အောင် ကောင်းမြတ်သော မနုဿိ၊ နှလုံးသွင်း ညီကြကုန်သော
(မန္တလေး၌ ချေးကြိုတော်မူ စီရံ ဝိဇ္ဇကတ် ကုန်သည်ကြီး-
ဦးဘိုးသခင်-ဦးဌေးမောင်) တို့က ခေတ်နှင့် လျော်ကန် တော်တန်
လျောက်ပတ်အောင် ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိရန် ကိုဇင်မောင် အား တာ
ဝန် လွှဲအပ်သည့်အတိုင်း၊ ကိုဇင်မောင် သည် အပင်ပန်းခံကာ
အဘက်ဘက်မှ လိုလေသေးမရှုံ့လေအောင် မာတိကာကြေးမှ၊
ဟုံ ခေါ်ဆိုလောက်သည့် မောတိကာ- အလင်းပြ၊ ဓာတုကဿ
အလင်းပြ ကျမ်းများကိုပါ နုနုနာ-ခံ၍ နောက်ဆက်တွဲ အဖြစ်
ထည့်သွင်းကာ အသစ်တည်ထွင်းပြုပြင်မွမ်းမံ၍ အချိန်မှီ ပုံရိုက်
လျက် သိုက်မြိုက်စွာ ဖြန့်ချိအပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။ ။

လူလည်းလုံ့လ
နတ်လည်းမရှိ။

မာတိကာ - ဓာတုကထာ ညွှတ်တို့၏ သရုပ်
ကျောက် သဘောနက်တို့၌။ သွက်လက်စွာ ဝေ
ဘန်၌။ ထက်မျက်သော အမြင်သန်မှုကို ရရှိလို
ကုန်သော။ စာချ၊ စာပြင်၊ စာသင် အရှင်မြတ်များနှင့်။ ဓမ္မဗျူ
အဘန်းတန်းတို့၌-အဆန်းဆန်းထွေးရှုပ်စွာ။ အခဏ်းခဏ်းသော
အမေးပုစ္ဆာတို့ကို ဖြေခွမ်း နိုင်လိုကုန်သော ဓမ္မဗျူစင် ရှင်၊ ခု၊
အခါဒီးတို့သည်။ ဤကျမ်းကိုလက်ကိုင်ထား၍ ကြိုးစားမယုတ်
မဟုသာဟ-ကြိုးစွာသော လုံ့လဖြင့်။ လိုအပ်သော ပန်းဆိုင်သို့
လှမ်းနိုင်ခန့်ခန့် ဟု ယုံကြည် ရွှေ့လင့်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါ
သတည်း။ ။

မန္တလေးမြို့။

သက္ကသိဟ နှင့် အစိုးရဓမ္မာဓိယ

၁၃၁၆-ခု၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၁၅) ရက်။ အရှင် သူရိယး ဘိဝံသ။

မာ တိ ကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
(၁)	တိက မာတိကာ (ပါဠိတော်)	၁
(၂)	အဘိဓမ္မ ဒုကမာတိကာ (ပါဠိတော်)	၂
(၃)	သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ (ပါဠိတော်)	၈
(၄)	တိက မာတိကာ အရကောဏ်	၁၁
(၅)	အဘိဓမ္မ ဒုကမာတိကာ အရကောဏ်	၆၇
(၆)	သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ အရကောဏ်	၁၉၀
(၇)	မာတိကာ နိဒါနဝဏ္ဏနာ	၂၂၀
(၈)	မာတိကာ ဝိသောဓနီ	၂၄၅
(၉)	မာတိကာ အရကောဏ် အဓိပ္ပါယ်	၂၄၇
(၁၀)	မာတိကာ ဂဏ္ဌိ	၂၇၄
(၁၁)	မာတိကာနိဒါနံဂဏ္ဌိသစ်	၃၃၁
(၁၂)	မာတိကာ တုတ်သွမ်းချိုး	၃၃၉
(၁၃)	သုတ္တန္တိက မာတိကာချိုး	၃၄၁
(၁၄)	မာတိကာ သံဝိင်	၃၄၂
(၁၅)	ဓာတုကထာ ပါဠိတော်	၃၅၂
(၁၆)	ဓာတုကထာ အရကောဏ်	၄၅၅
(၁၇)	ဓာတုကထာ ဂဏ္ဌိ	၆၁၁
(၁၈)	ဓာတုကထာ တုတ်သွမ်းချိုး	၆၃၂
(၁၉)	၎င်းအဖြေ	၆၃၇
(၂၀)	ဓာတုကထာ ဝိဇ္ဇာချိုး	၆၆၄
(၂၁)	ဓာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ	၆၆၈
(၂၂)	ဓာတုကထာ သံပေါက်	၆၇၀
(၂၃)	အာရုံပြု သံပေါက်	၆၇၄
(၂၄)	ဘုပုဂ္ဂိုလ်ရ သံပေါက်	၆၇၆
(၂၅)	သတ္တဝါသ တုံ့ကိုးဝ သံပေါက်	၆၇၇
(၂၆)	ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ သံပေါက်	၆၇၇

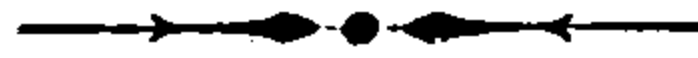
မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
(၂၂)	ဘုံအပိုင်းအခြားသံပေါက်	၆၇၉
(၂၃)	မြင်းခိုရ်စကြဝဠာအပိုင်းအခြားသံပေါက်	၆၈၂
(၂၉)	နတ်သက်လင်္ကာ	၆၈၄
(၃၀)	နတ်သက် လေးဆ တက်ပုံ သံပေါက်	၆၈၅
(၃၁)	နတ်သက် သံပေါက်	၆၈၅
(၃၂)	နတ်သက်ချိုး	၆၈၆
(၃၃)	ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရ တေးထပ်	၆၈၇
(၃၄)	မန္တာယုက-အမန္တာယုက-မန္တိမာယုက ရွေးနည်းသံပေါက်	၆၈၇
(၃၅)	ငရဲသက် လင်္ကာ	၆၈၈
(၃၆)	လူ့ဘုံနတ်ဘုံကွာခြားပုံလင်္ကာ	၆၈၉
(၃၇)	၅၂၀-မေတ္တာလင်္ကာ	၆၈၉
(၃၈)	အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရအမေး ဦးတော်လယ် အဖြေ ရတု	၆၉၁
(၃၉)	အရှင်ရဋ္ဌသာရအမေး- ဒုတိယမု်ရွေးဆရာတော်အဖြေရတု	၆၉၅
(၄၀)	၃၁-ဘုံအပိုင်းအခြား သံပေါက်	၆၉၉
(၄၁)	ကေနိအာရုံပြု လင်္ကာ	၇၀၀
(၄၂)	အနောနိ အာရုံပြုလင်္ကာ	၇၀၀
(၄၃)	ကောသလာအရယူပုံဇယား	၇၀၁
(၄၄)	ပဉ္စဒိသာမိကပဒသတယူပုံ	၇၀၃
(၄၅)	ဥဒါန်းဂါထာတူ နယ သံပေါက်	၇၀၄
(၄၆)	ဓာတုကထာ လက္ခဏာသာရ	၇၀၆
(၄၇)	ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ တေးထပ်	၇၁၁
(၄၈)	ဝေဒနာအလင်းပြကျမ်း	၇၁၁
(၄၉)	ဟေတုအလင်းပြကျမ်း	၇၁၂
(၅၀)	ကိစ္ဆအလင်းပြကျမ်း	၇၁၄
(၅၁)	နွါရအလင်းပြကျမ်း	၇၁၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
(၅၂)	အာရမ္မဏ အလင်းပြကျမ်း	 ၇၁၅
(၅၃)	ဝတ္ထု အလင်းပြကျမ်း	 ၇၁၆
(၅၄)	ဓာတုကထာ အဖြေကျမ်း	 ၇၁၆
(၅၅)	ဘုံအကွာအခြား အချိုး	 ၇၁၉
(၅၆)	ဝိထိကျပုံ ဥပမာရတုလင်္ကာ	 ၇၂၀
(၅၇)	ပဋိသန္ဓေ တည်ခြင်းဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ	 ၇၂၁
(၅၈)	ကမ္ဘာတည်စ လူသတ္တဝါတို့ ဖြစ်ပျက်ပုံလင်္ကာ	၇၂၂
(၅၉)	စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံဆောင်ပုဒ်	 ၇၂၃
(၆၀)	ဇ္ဇာန္တဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်	 ၇၂၃
(၆၁)	အာဟာရဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်	 ၇၂၄
(၆၂)	အာယတန ဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်	 ၇၂၄
(၆၃)	သစ္စာဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်	 ၇၂၅
(၆၄)	မာတိကာ အလင်းပြ	 ၇၂၉
(၆၅)	ဓာတုကထာ အလင်းပြ	 ၇၆၉

မာတိကာပါဠိစာစဉ်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-တိကာမာတိကာ။

- (၁) ကုသလာ ခမ္မာ၊ အကုသလာ ခမ္မာ၊ အဗျာကတာ ခမ္မာ။
- (၂) သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ခမ္မာ။
ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ခမ္မာ။
အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ခမ္မာ။
- (၃) ဝိပါကာခမ္မာ၊ ဝိဝါကခမ္မာ၊ နေဝိပါကနဝိပါကခမ္မာ။
- (၄) ဥပါဒိန္နုပါဒိနိယာ ခမ္မာ၊ အနုပါဒိန္နုပါဒိနိယာ ခမ္မာ။
အနုပါဒိန္နုအနုပါဒိနိယာ ခမ္မာ။
- (၅) သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ခမ္မာ။
အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ခမ္မာ။
အသံကိလိဋ္ဌအသံကိလေသိကာ ခမ္မာ။
- (၆) သဝိတက္ကသဝိစာရာ ခမ္မာ။ အဝိတက္ကသဝိစာရမတ္တာ ခမ္မာ။
အဝိတက္ကအဝိစာရာ ခမ္မာ။
- (၇) ဝီတိသဟဂတာ ခမ္မာ။ သုခသဟဂတာ ခမ္မာ။
ဥပေက္ခာသဟဂတာ ခမ္မာ။
- (၈) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ခမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ခမ္မာ။
နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ခမ္မာ။
- (၉) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ခမ္မာ။
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ခမ္မာ။
နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ခမ္မာ။
- (၁၀) အာစယဂါမိနော ခမ္မာ။ အစေယဂါမိနော ခမ္မာ။
နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိနော ခမ္မာ။

၂ ၂-အဘိဓမ္မ-ဒုကမာတိကာပါဠိတော်။

- (၁၁) သေက္ခာ ဓမ္မာ။ အသေက္ခာ ဓမ္မာ။
နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခာ ဓမ္မာ။
- (၁၂) ပရိတ္တာ ဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏာဓမ္မာ။
- (၁၃) ပရိတ္တာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂတာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
အပ္ပမာဏာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
- (၁၄) ဟိနာ ဓမ္မာ။ မဏ္ဍိမာ ဓမ္မာ။ ပဏိတာ ဓမ္မာ။
- (၁၅) ဝိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ သမ္ပတ္တနိယတာဓမ္မာ။ အနိယတာဓမ္မာ။
- (၁၆) မဂ္ဂါရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂဟေတုကာဓမ္မာ။ မဂ္ဂါဝိပတိနော ဓမ္မာ။
- (၁၇) ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ။
- (၁၈) အတိတာ ဓမ္မာ။ အနာဂတာ ဓမ္မာ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။
- (၁၉) အတိတာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ အနာဂတာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
- (၂၀) အဏ္ဏတ္တာ ဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ။ အဏ္ဏတ္တဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာ။
- (၂၁) အဏ္ဏတ္တာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
အဏ္ဏတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
- (၂၂) သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။
အနိဒဿနအပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။

တိကမာဘိကာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မ-ဒုကမာတိကာ။

- (၁) ဟေတူ ဓမ္မာ။ န ဟေတူ ဓမ္မာ။
- (၂) သဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အဟေတုကာ ဓမ္မာ။
- (၃) ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
- (၄) ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာစ။
သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတူ။
- (၅) ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ။
ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတူ။

(၆) နဟေတုခေါပန မ္မော သဟေတုကာဝိ။အဟေတုကာဝိ။

ဟေတုဂေါစ္ဆကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၇) သပ္ပန္နယာ မ္မော။အပ္ပန္နယာ မ္မော။
- (၈) သင်္ခတာ မ္မော။အသင်္ခတာ မ္မော။
- (၉) သနိဒဿနာ မ္မော။အနိဒဿနာ မ္မော။
- (၁၀) သပ္ပဋ္ဌိဃာ မ္မော။အပ္ပဋ္ဌိဃာ မ္မော။
- (၁၁) ချုပ်နော မ္မော။အချုပ်နော မ္မော။
- (၁၂) လောကီယာ မ္မော။လောကုတ္တရာ မ္မော။
- (၁၃) ကေနစိဝိညေယျာ မ္မော။ကေနစိ နဝိညေယျာ မ္မော။

ပူဇန္တရဒကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၁၄) အာသဝါ မ္မော။နော အာသဝါ မ္မော။
- (၁၅) သာသဝါ မ္မော။အနာသဝါ မ္မော။
- (၁၆) အာသဝသမ္ပယုတ္တာ မ္မော။အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ မ္မော။
- (၁၇) အာသဝါစေဝ မ္မော သာသဝါစ။
သာသဝါစေဝ မ္မော နောစ အာသဝါ။
- (၁၈) အာသဝါစေဝ မ္မော အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ။
အာသဝသမ္ပယုတ္တာစေဝ မ္မော နောစ အာသဝါ။
- (၁၉) အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန မ္မော သာသဝါဝိ။
အနာသဝါဝိ။

အာသဂေါစ္ဆကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၂၀) သညောဇနာ မ္မော။နောသညောဇနာ မ္မော။
- (၂၁) သညောဇနိယာ မ္မော။အသညောဇနိယာ မ္မော။
- (၂၂) သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ မ္မော။ သညောဇန ဝိပ္ပယုတ္တာ မ္မော။
- (၂၃) သညောဇနာစေဝ မ္မော သညောဇနိယာစ။
သညောဇနိယာစေဝ မ္မော နောစ သညောဇနာ။

- (၂၄) သညောဇနာစေတ ခမ္မာ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာစ။
သညောဇနသမ္ပယုတ္တာစေတ မ္မော နောစသညောဇနာ။
- (၂၅) သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာခေါပနခမ္မာ သညောဇနိယာဝိ။
အသညောဇနိယာဝိ။

သညောဇနဂေါန္တကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၂၆) ဂန္တိာ ခမ္မာ။နောဂန္တိာ ခမ္မာ။
- (၂၇) ဂန္တိနိယာ ခမ္မာ။အဂန္တိနိယာ ခမ္မာ။
- (၂၈) ဂန္တိသမ္ပယုတ္တာ မ္မော။ဂန္တိဝိပ္ပယုတ္တာ ခမ္မာ။
- (၂၉) ဂန္တိာစေတ ခမ္မာ ဂန္တိနိယာစ။
ဂန္တိနိယာစေတ မ္မော နောစဂန္တိာ။
- (၃၀) ဂန္တိာစေတ မ္မော ဂန္တိသမ္ပယုတ္တာစ။
ဂန္တိသမ္ပယုတ္တာစေတ မ္မော နောစဂန္တိာ။
- (၃၁) ဂန္တိဝိပ္ပယုတ္တာခေါပနမ္မော ဂန္တိနိယာဝိ။အဂန္တိနိယာဝိ။

ဂန္တိဂေါန္တကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၃၂) ဩဃာခမ္မာ။နော ဩဃာ မ္မော။
- (၃၃) ဩဃနိယာမ္မော။အနောဃနိယာ မ္မော။
- (၃၄) ဩဃသမ္ပယုတ္တာ မ္မော။ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာမ္မော။
- (၃၅) ဩဃာစေတ မ္မော ဩဃာနိယာစ။
ဩဃနိယာစေတ မ္မော နောစ ဩဃာ။
- (၃၆) ဩဃာစေတမ္မော ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ။
ဩဃသမ္ပယုတ္တာစေတ မ္မော နောစဩဃာ။
- (၃၇) ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပနမ္မော ဩဃနိယာဝိ။
အနောဃနိယာဝိ။

ဩဃဂေါန္တကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၃၈) ယောဂါ မ္မော။နောယောဂါမ္မော။
- (၃၉) ယောဂနိယာ မ္မော။အယောဂနိယာ မ္မော။

၂-အဘိဓမ္မ-ရုက္ခမာတိကာပါဠိတော်။

- (၄၀) ယောဂသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
(၄၁) ယောဂါစေဝ ဓမ္မာ ယောဂနိယာစ။
ယောဂနိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ယောဂါ။
(၄၂) ယောဂါစေဝ ဓမ္မာ ယောဂသမ္ပယုတ္တာစ။
ယောဂသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ယောဂါ။
(၄၃) ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန ဓမ္မာ ယောဂနိယာဝိ။
အယောဂနိယာဝိ။

ယောဂဂေါန္ထကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၄၄) နိဝရဏာ ဓမ္မာ။နော နိဝရဏာ ဓမ္မာ။
(၄၅) နိဝရဏိယာ ဓမ္မာ။အနိဝရဏိယာ ဓမ္မာ။
(၄၆) နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
(၄၇) နိဝရဏာစေဝ ဓမ္မာ နိဝရဏိယာစ။
နိဝရဏိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ နိဝရဏာ။
(၄၈) နိဝရဏာစေဝ ဓမ္မာ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာစ။
နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ နိဝရဏာ။
(၄၉) နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန ဓမ္မာ နိဝရဏိယာဝိ။
အနိဝရဏိယာဝိ။

နိဝရဏဂေါန္ထကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၅၀) ပရမာသာ ဓမ္မာ။နောပရမာသာ ဓမ္မာ။
(၅၁) ပရမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။အပရမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။
(၅၂) ပရမာသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ပရမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
(၅၃) ပရမာသာစေဝ ဓမ္မာ ပရမဋ္ဌာစ။
ပရမဋ္ဌာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ပရမာသာ။
(၅၄) ပရမာသဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန ဓမ္မာ ပရမဋ္ဌာဝိ။
အပရမဋ္ဌာဝိ။

ပရမာသဂေါန္ထကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၅၅) သာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ အနာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။
 (၅၆) စိတ္တာ ဓမ္မာ။ နော စိတ္တာ ဓမ္မာ။
 (၅၇) စေတသိကာ ဓမ္မာ။ အစေတသိကာ ဓမ္မာ။
 (၅၈) စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
 (၅၉) စိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ။
 (၆၀) စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။ နော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။
 (၆၁) စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ။ နော စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ။
 (၆၂) စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။
 (၆၃) စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။
 (၆၄) စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော ဓမ္မာ။
 နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော ဓမ္မာ။
 (၆၅) စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။
 နော စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။
 (၆၆) အဇ္ဈတ္တိကာ ဓမ္မာ။ ဗာဟိရာ ဓမ္မာ။
 (၆၇) ဥပါဒါ ဓမ္မာ။ နော ဥပါဒါ ဓမ္မာ။
 (၆၈) ဥပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။ အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။

မောဇ္ဈရဒုကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၆၉) ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။ နော ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။
 (၇၀) ဥပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ အနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။
 (၇၁) ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
 (၇၂) ဥပါဒါနာစေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာစ။
 ဥပါဒါနိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဥပါဒါနာ။
 (၇၃) ဥပါဒါနာစေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစ။
 ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ဥပါဒါနာ။
 (၇၄) ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာဝိ။
 အနုပါဒါနိယာဝိ။

ဥပါဒါနဂေါဇ္ဈကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၇၅) ကိလေသာ ဓမ္မာ။ နော ကိလေသာ ဓမ္မာ။
- (၇၆) သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။
- (၇၇) သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ အသံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ။
- (၇၈) ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
- (၇၉) ကိလေသာစေဝ ဓမ္မာ သံကိလေသိကာစ။
သံကိလေသိကာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ။
- (၈၀) ကိလေသာစေဝ ဓမ္မာ သံကိလိဋ္ဌာစ။
သံကိလိဋ္ဌာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ။
- (၈၁) ကိလေသာစေဝ ဓမ္မာ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစ။
ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ။
- (၈၂) ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန ဓမ္မာ သံကိလေသိကာပိ။
အသံကိလေသိကာပိ။

ကိလေသဂေါစ္ဆကံ နိဋ္ဌိတံ။

- (၈၃) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။
- (၈၄) ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။
- (၈၅) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။
န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။
- (၈၆) ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။
န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။
- (၈၇) သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။
- (၈၈) သဝိစာရာ ဓမ္မာ။ အဝိစာရာ ဓမ္မာ။
- (၈၉) သပ္ပိတိကာ ဓမ္မာ။ အပ္ပိတိကာ ဓမ္မာ။
- (၉၀) ဝိတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ န ဝိတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။
- (၉၁) သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ န သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။
- (၉၂) ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ။ န ဥပေက္ခာယဟဂတာ ဓမ္မာ။
- (၉၃) ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ။ န ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ။
- (၉၄) ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။ န ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။
- (၉၅) အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။ န အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။

- (၉၆) ပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။
 (၉၇) နိယျာနိကာ ဓမ္မာ။အနိယျာနိကာ ဓမ္မာ။
 (၉၈) နိယတာ ဓမ္မာ။အနိယတာ ဓမ္မာ။
 (၉၉) သဥတ္တရာ ဓမ္မာ။အနုတ္တရာ ဓမ္မာ။
 (၁၀၀) သရဏာ ဓမ္မာ။အရဏာ ဓမ္မာ။

ဝိဇ္ဇိဒုကံ နိဇ္ဇိတံ။

အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာ နိဇ္ဇိတော။

၃-သုတ္တန္တိက-ဒုကမာတိကာ။

- (၁) ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ။အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ။
 (၂) ဝိဇ္ဇူပမာ ဓမ္မာ။ဝိဇ္ဇူပမာဓမ္မာ။
 (၃) ဗာလာ ဓမ္မာ။ပဏ္ဍိတာ ဓမ္မာ။
 (၄) ကဏ္ဍာ ဓမ္မာ။သုတ္တာ ဓမ္မာ။
 (၅) တပနိယာ ဓမ္မာ။အတပနိယာ ဓမ္မာ။
 (၆) အဝိဝစနာ ဓမ္မာ။အဝိဝစနပထာ ဓမ္မာ။
 (၇) နိရုတ္တိ ဓမ္မာ။နိရုတ္တိပထာ ဓမ္မာ။
 (၈) ပညတ္တိ ဓမ္မာ။ပညတ္တိပထာ ဓမ္မာ။
 (၉) နာမဉ္စူပဉ္စူ
 (၁၀) အဝိဇ္ဇာစ။ဘဝတဿာစ။
 (၁၁) ဘဝဒိဋ္ဌိစ။ဝိဘဝဒိဋ္ဌိစ။
 (၁၂) သဿတဒိဋ္ဌိစ။ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိစ။
 (၁၃) အန္တဝါဒိဋ္ဌိစ။အနန္တဝါဒိဋ္ဌိစ။
 (၁၄) ဝုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိစ။အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိစ။
 (၁၅) အဟိရိကဉ္စ။အနောတ္တပ္ပဉ္စ။
 (၁၆) ဟိရိစ။ဩတ္တပ္ပဉ္စ။
 (၁၇) ဒေါဝစဿတာစ။ပါပမိတ္တတာစ။
 (၁၈) သောဝစဿတာစ။ကလျာဏမိတ္တတာစ။

- (၁၉) အာပတ္တိကုသလတာစ။အာပတ္တိသုဋ္ဌာနကုသလတာစ။
- (၂၀) သမာပတ္တိကုသလတာစ။သမာပတ္တိသုဋ္ဌာနကုသလတာစ။
- (၂၁) ခာတုကုသလတာစ။မနသိကာရကုသလတာစ။
- (၂၂) အာယတနကုသလတာစ။ပဋိစ္စသနုပ္ပါဒကုသလတာစ။
- (၂၃) ဌာနကုသလတာစ။အဋ္ဌာနကုသလတာစ။
- (၂၄) အဇ္ဇဝေါစ။မဒ္ဒဝေါစ။
- (၂၅) ခန္တိစ။သောရနုဉ္စ။
- (၂၆) သာဓရုဉ္စ။ပဋိသန္ဓာရောစ။
- (၂၇) ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တန္တိရတာစ။ဘောဇနော အမတ္တညတာစ။
- (၂၈) ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တန္တိရတာစ။ဘောဇနောမတ္တညတာစ။
- (၂၉) ခုဋ္ဌဿနုဉ္စ။အသမ္ပတညဉ္စ။
- (၃၀) သာဝေါစ။သမ္ပတညဉ္စ။
- (၃၁) ပဋိသင်္ခါနုဗလဉ္စ။ဘာဝနာဗလဉ္စ။
- (၃၂) သမထောစ။ဝိပဿနာစ။
- (၃၃) သမထနိမိတ္တဉ္စ။ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တဉ္စ။
- (၃၄) ပဂ္ဂါဟောစ။အဝိက္ခေပေါစ။
- (၃၅) သီလဝိပုတ္တိစ။ဒိဋ္ဌိဝိပုတ္တိစ။
- (၃၆) သီလသမ္ပဒါစ။ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါစ။
- (၃၇) သီလဝိသုဒ္ဓိစ။ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစ။
- (၃၈) ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပန။ယထာဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနံ။
- (၃၉) သံဝေဂေါစ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု။
သံဝိဂ္ဂဿစ ယောနိသော ပဓာနံ။
- (၄၀) အသန္တုဋ္ဌိတာစ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။
အပ္ပင်္ဂါနိတာစ ပဓာနသ္မိံ။
- (၄၁) ဝိဇ္ဇာစ။ဝိမုတ္တိစ။
- (၄၂) ခယေ ဉာဏံ။အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ။

သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာ ပိဋိတော။
မာတိကာပါဠိတော်ပြီး၏။

မာတိကာတုလ္လမာအရကောကိကျမ်း

၄-တိကမာတိကာ အရကောကိကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာပေဉ္စကဂန္ထာရမ္ဘ။

- (၁) အနန္တကရုဏာဥာဏံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ တေန ပူဇိတံ။
နတွာ ဓမ္မဉ္စသောရသံ၊ သံဃံ သဒ္ဓမ္မသန္တတံ။ ။
- (၂) သာဂမေနေဝ သုခေန၊ ဝါဒဉာ် မဒ္ဓနာဒိနာ။
ဂုဏေန ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ နာမေန အဘိပတ္တဋီ။ ။
- (၃) သဗ္ဗနယေသ္မတိသုရံ၊ မာနသက္ကာရဘာဇနံ။
သဗ္ဗဓိရေဟိ ပသတ္တံ၊ နတွာ ဂရံစ သာဒရံ။ ။
- (၄) စက္ကဝစာဘိကာမေန၊ ဇနိန္ဒာဘိဇေဇော ဣတိ။
လဒ္ဓနာမေန ဘိက္ခုနာ၊ သက္ကန္တံ အဘိယာမိတော။ ။
- (၅) နိဿာယ တဿ၊ ပဇေသံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓစက္ကဝစိယာ။
ကရိယံ သာရနန္ဒိတံ၊ မာတိကာ နဝနိဿံယံ။ ။

(၁) အဟံ၊ ငါသည်။ အနန္တကရုဏာဥာဏံ၊ အဆုံးမရှိသော သတ္တဝါ၊ အဆုံးမရှိသောတရားလျှင် အာရုံရှိသော မဟာကရုဏာ သဗ္ဗညုတဥာဏ်ရှိတော်မူထသော။ သမ္မုဒ္ဓန္တ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုဦး၊ တေနသမ္မုဒ္ဓေန၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပူဇိတံ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်အပ်တော်မူထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော ဆယ်ပါးသောတရားတော် မြတ်ကို၎င်း။ အဿသမ္မုဒ္ဓဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဩရသံသားတော်ရင်နှစ်ဖြစ်တော်မူထသော။ သဒ္ဓမ္မသန္တုလံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားဖြင့်ကောင်းစွာ ဖြစ်တော်မူပြီးထသော။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်တော်မူပြီးထသော။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားသို့ ကောင်းစွာရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ရောက်အပ်ပြီးသော သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားရှိတော်မူထသော။ သံဃဉ္စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌလေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌလေးယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော ပရမတ္ထ သံဃာတော် ကို၎င်း။ နုတ္တာ-နမာမိ၊ ရှိရိုး၏။ နုတ္တာ၊ ရှိရိုးပြီး၍-

(၂) ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်၌။ ဝါဒညံ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ ဇိကာ၊ မှတပါး “သာမဏေတို့သည် ရွာဝင်ဆွမ်းစားသွားခါ၊ တဖက်လက်ကန်တော့ ဒုက္ခတင် ရင်ဖွဲ့၍ သွားအပ်၏” ဟု အယူရှိကုန်သော ဒုက္ခတင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဝါဒကို။ သာဂမေနေဝ၊ သာမဏေတို့သည် ရွာဝင်ဆွမ်းစားသွားခါ နှစ်ဖက်ရုံ သုပ္ပုဋ္ဌန္တ သိက္ခာပုဒ်ကို ရှိသေကောင်းမွန်စွာ ဖြည့်ကျင့် အပ်ကြောင်း အစရှိသည်ဖြင့် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇိကာ၊ ကျမ်းဂန် မြဲမြံစွာလာရှိသော ပါဠိ ပါဠိ အာဂမဖြင့်သာလျှင်။ သုခေန၊ ဇွယ်သဖြင့်၊ မဗ္ဗနာဒိနာ၊ နှိပ်နင်း ဖျက်ဆီးတော် မူနိုင်ခြင်းအစရှိသော၊ ဂုဏေန၊ ဂုဏ်အပေါင်းကြောင့်။ နာမေန၊ ဗားကရာဆရာတော်ဟူသော အမည်ဖြင့်။ အဘိပတ္တဋံ၊ ဇုမ္မူ၊ အနှံ့ပြန့်သော ကျော်စောခြင်းလည်း ရှိတော်မူထသော-

(၃) သဗ္ဗနုဇယသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောနည်းတို့၌။ အတိသုရံ၊ အဝိတ်အပင်မရှိသဖြင့် အလွန် ရဲရင့်သောဥာဏ်အစွမ်းလည်း ရှိ

တော်မူထသော။ မာနသက္ကာရတာစနံ၊ မြတ်နိုးခြင်းအရိအသေပြု
ခြင်း၏ တည်ရာလည်းဖြစ်တော်မူထသော။ သဗ္ဗဓိရေဟိ၊ ခပ်သိမ်း
ကုန်သောပညာရှိတို့သည်။ ပသတ္ထံ၊ ချီးမွမ်းအပ်တော်မူထသော။
မေ၊ ငါ၏။ ဂရုံစ၊ ဆရာဖြစ်သော တိဗိရုကသေကံရသိရီဇေ မဟာ
ဓမ္မရာဇာရုံ တံဆိပ်နာမံတော်ရှိသော ဆရာတော် ဘုရားကြီးကို
လည်း။ သာဒရံ၊ ရှိသေခြင်းနှင့်တကွ။ နတွာ-နမာမိ၊ ၏။ နတွာ၊ ဤ-

(၄) စက္ကဝဗ္ဗာဘိကာမေန၊ သာသနာတော်၏ စည်ပင်ပြန့်
ပွားခြင်းကို အလွန်အလိုရှိထသော။ ဇနိန္ဒာဘိဇေဇာဇ္ဇတိ၊ ဇနိန္ဒာ
ဘိဇေ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေန၊ ရအပ်သော အမည်ရှိထသော။ ဘိက္ခု၊
နာ၊ ပဌမ ရဟန်းသည်။ သက္ကန္တံ၊ ရှိသေစွာ။ အဘိယာစိတော၊ ရှေးရှု
တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍-

(၅) တဿဂရုနော၊ ထို(တိဗိရုကာလင်္ကာရ သိရီဇေ မဟာ
ဓမ္မရာဇာရုံ) တံဆိပ်နာမံတော်ရှိသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။
ဥပဒေသံ၊ ဥပဒေသကို။ နိဿယ-နိဿယံကတွာ၊ အမှီတံကဲ့သို့
ပြု၍။ သမ္မုဒ္ဓစက္ကဝဓိယာ၊ ဘုရားသခင်သာသနာတော်၏ စည်ပင်
ပြန့်ပွားစေခြင်းငှာ။ သာရနန္ဒိတံ၊ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့
သည်နှစ်သက်အပ်သော။ မာတိကာ-မာတိကာယ၊ မာတိကာ၏။
နဝနိဿယံ၊ အသစ်ဖြစ်သော အဖို့ကို။ ကရိဿံ၊ ရေးစီရင်ပေအံ့။

ပဏာမပုဗ္ဗကဝိန္ဒာရန္တုဗြီး၏။

မာတိကာနိဒါန်း။

ဘေတရံ ပမုခိ ကတွာ၊ တဿံ ပညာယ တေဇသာ။
အဘိဓမ္မာကဿမတ္တံ၊ ဒေဝါနံ သမ္မုဒ္ဓတ္တယိ။ ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ ဤကမ္ဘာမှပြန်၍ ရေသည်ရှိ
သော် ကမ္ဘာတသိမ်းအလွန်ရှိသော လေးသင်္ချေထက်၌ သုဇ္ဈေ
ရသေ့ ဖြစ်၍၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားခြေတော်ရင်း၌ ကိုယ်တော်
အထီးတည်းနိဗ္ဗာန်ဆုကိုယူတော်မူသည်ရှိသော် ရအပ်သောအား
အစွမ်းကို မြင်တော်မူသောယောက်ျားမြတ်ဖြစ်လျက် တယောက်

အထီးထည်းကူးသဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို သံသရာတည်းဟူသော ရေအယဉ်မှ ထုတ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ တင်အံ့ဟု ကြံတော်မူသဖြင့် ကာမောဃ၊ ဘဝေါဃ၊ ဒိဋ္ဌောဃ၊ အဝိဇ္ဇောဃ၊ တည်းဟူသော ဩဃလေးပါး၌ နစ်မွန်း မျောပါးကုန်သော ဝေနေယျ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို သနား ကြင်နာတော် မူဘွသည့် ဖြစ်၍၊ လက်တော်သို့ရောက်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို စွန့်သဖြင့် သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ အဖြစ်မှသည် ဝေဿန္တရာမင်း အဖြစ်တိုင်အောင် မရေတွက်နိုင်သော ဘဝတို့၌ ရှေ့၊ ငွေ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ အစရှိသော အပဝတ္ထုကို ဖွဲ့ခြင်းတည်းဟူသော ဒါနပါရမီ၊ ခြေ၊ လက်၊ နား၊ နှာခေါင်း အစရှိသည်ကို ဖွဲ့ခြင်း တည်းဟူသော ဒါနဥပပါရမီ၊ ကိုယ်အသက်ကို ဖွဲ့ခြင်းတည်းဟူသော ဒါနပရမတ္ထ ပါရမီ အစရှိသော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို၎င်း၊ အလွန် ပြုခဲစွာသော ပဒေသရာဇ်၊ ဧကရာဇ်၊ စကြာမင်းတို့၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော နေပရိစ္ဆာဂ၊ သားသွီးကိုစွန့်ခြင်း တည်းဟူသော ပုတ္တပရိစ္ဆာဂ၊ မယားကို စွန့်ခြင်း တည်းဟူသော ဘရိယပရိစ္ဆာဂ၊ ခြေ၊ လက်၊ နှာခေါင်း အစရှိသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂပရိစ္ဆာဂ၊ ကိုယ်အသက်ကိုစွန့်ခြင်းတည်းဟူသော ဒီပိတပရိစ္ဆာဂ ဤစွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါးတို့ကို၎င်း ဖြည့်စွန့်တော်မူပြီး၍၊ တုသိတာနတ်ပြည်၌ သေဓာဏဘု အမည်ရှိသော နတ်သားဖြစ်၍ နတ်ဘကာတို့ထက် အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်း လှခြင်း အစရှိသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လွန်မြတ်လျက်၊ တုသိတာနတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်လေးထောင်၊ ယာမာနတ်တို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ရှစ်ထောင်၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်တသောင်းခြောက်ထောင်၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်သုံးသောင်းနှစ်ထောင်၊ လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် ငါးဆူနှစ်ကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်းကာလပတ်လုံး နတ်တို့၏စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူပြီး၍၊ နတ်တို့၏စည်းစိမ်ကို ခံစားပြီးသောအဆုံး၌“ အလောင်းမင်း၊ ဘုရားဖြစ်အံ့သောအခါတန်ပါပြီ၊ လောကသုံးပါး၌ လူ၊ နတ်၊

ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးငှါ လူ့ပြည်သို့ဆင်း၍ ဘုရား ဖြစ်တော်မူပါဟု” ဟု တသောင်းသော စကြာဝဠာတိုက်မှ လာ၍ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် တောင်းပန် အင်သည်ဖြစ်၍ ကာသေ၊ ဒီပ၊ ဒေသ၊ ကုလ၊ မာဇု အာယုပရိစ္ဆေဒ၊ တည်းဟူသော ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကိုကြည့်တော်မူပြီး၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အာသာ နို့ နက္ခတ်နှင့် ယှဉ်လျက် မဟာသမ္မတမင်းမှစ၍ အသန္တိန္ဒ ခတ္တိယ မင်းမျိုး၌ ကပ်လဝတ်ပြည်ကြီးရှင် သုဒ္ဓေါခနမင်းကြီး၏ မင်္ဂလာ မဟာဒေဝီမယ်တော်မာယာဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေပြီး၍ ဆယ်လစေ့ သဖြင့် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်လျက် ဖွားတော်မူ၍၊ တဆဲ့ခြောက်နှစ်မြောက်သော အခါ မင်းဆက်တကာ မစံဘူးသော ရမ္မ၊ သုဘ၊ သုရမ္မ၊ တည်းဟူသော ရွှေနန်း သုံးဆောင်၌ ယသော်ဓရာ အမှူးရှိသော ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော မင်းသမီး အပေါင်းလေးသောင်း ခြံရံလျက် နတ်၏စည်းစိမ်နှင့်တူသော မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားစဉ် သူနာ၊ သူအို၊ သူသေ၊ ရဟန်း တည်းဟူသော နိမိတ်လေးပါး ထင်သဖြင့် ထိုစည်းစိမ်ကိုစွန့်၍ ရဟန်း ပြုတော်မူလျက် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ခရစရိယာ ကျင့်တော်မူပြီး၍၊ အဇပါလ ညောင်မင်း ရင်း၌ သုဇာတာအမည်ရှိသော သူဌေးသို့သည် လှူအပ်သော နို့ ဃနာဆွမ်းကို ခံလျက် နေရဉ္စရာ မြစ်နား၌ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ ညချမ်းသောအခါ နတ်တို့သည် စီရင်အပ်သော လမ်းဖြင့် မဟာ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူ၍၊ တောင်အရပ် ကဝင်အံ့ဟု ရပ်တော် မူသည် ရှိသော် မြေကြီး စောင်းထောင်ရှိသောကြောင့် မဝင်မူ၍၊ အနောက်အရပ်က ဝင်အံ့ဟု ရပ်တော် မူသည်ရှိသော် မြေကြီး စောင်းထောင် ရှိသောကြောင့် မဝင်မူ၍၊ မြောက်အရပ်က ဝင်အံ့ဟု ရပ်တော် မူသည် ရှိသော် မြေကြီး စောင်းထောင် ရှိသောကြောင့် မဝင် မူ၍ အရှေ့မြောက်ထောင့် က ရပ်လျက်၊ (တနည်းလည်း) အရှေ့က ရပ်လျက် * သုဒ္ဓိယ ဇစ်သည် လှူအပ်သော မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ကြံဖြန့်သော အခါ ရတနာ ခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော အပရာဇိတပဌဋ္ဌင် ပေါက်၍၊ ထိုပဌဋ္ဌင်ထက်၌ တက်ဝယ်မွဲခွေ နေတော်မူစဉ် နေမဝင်မီ ဒေဝ

* သောတ္တိယ၊ ချမ်းသာ၊ * သုတ္တိယ-သောတ္တိယ၊ မျက်ရိပ်ပုန်ကာ။

ပုတ္တမာရ်ကို အောင်တော် မူလျက်၊ ပုရိမယံ၌ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာ နုဿတိဉာဏ်၊ မဇ္ဈိမယံ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ပစ္ဆိမယံ၌ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်ကို ရတော်မူ၍၊ လောကသုံးပါး၌ အတုမရှိသော သဗ္ဗညု အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ဆောင်တော်မူလျက်၊ ဘုရား ဖြစ်တော်မူ၍ ခုနစ်ဝါမြောက်သောကာလ သာဝတ္ထိပြည်၏ အနီး ကဏ္ဍု အမည်ရှိသောဥယျာဉ်စောင့်သည် စိုက်အပ်သော သရက် ပင်၏အရင်း၌ တိတ္ထိသို့ကို နှိပ်နင်းခြင်းငှာ ရေမီးအစုံအစုံ အစရှိ သောတန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကိုပြတော်မူသောအဆုံး၌သုံးဘဝါးသာ နင်းသဖြင့် ဘာဝတိ"သာနတ်ပြည်သို့ကြွတော်မူ၍၊ ပင်လယ်ကသစ် ပင်၏ အရင်း ခင်းသား အပ်သော ပဏ္ဍုကမ္ဘလော ကျောက်နေရာ ထက်၌ နေမင်းကဲ့သို့တင့်တယ်စွာနေတော်မူလျက်၊ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ ဘူးသော သန္တုသိတ နတ်သားကို အကြီးအမှူးပြု၍ တသောင်း သော စကြာဝဠာတိုက်မှ တညီတညွတ်တည်း စည်းဝေးလာကုန် သော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့အား အစွမ်းသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ သုံးတန်ချမ်းသာ ပေး တတ်စွာသော အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်မြတ်ကို ဝါတွင်း သုံးလ ပတ်လုံး ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး ဟောတော် မူအပ်သော အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော် သည်လည်း ဝိတ္ထာရနယ၊ သင်္ခေပနယ၊ နာဘိဝိတ္ထာရ နာဘိသင်္ခေပနယ၊ အားဖြင့် သုံးပါး အ ပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်တာဝတိ"သာနတ်ပြည်၌နတ်အပေါင်း တို့အား ဟောတော်အပ်သော ဒေသနာတော်သည် အလွန်ကျယ် လွန်းသောကြောင့် ဝိတ္ထာရနယ မည်၏။ စန္ဒကူးတော၌ နေတော် မူသောအခါအရှင်သာရိပုတြာအား ဟောတော်မူသော ဒေသနာ တော်သည် အလွန် ကျဉ်းလွန်းသောကြောင့် သင်္ခေပနယ မည်၏။ အရှင်သာရိပုတြာသည် လင်းနို့သား ဖြစ်ဘူးသော ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ဟောတော်မူသော ဒေသနာတော်သည် မကျဉ်း မကျယ်လွန်းသောကြောင့် နာဘိဝိတ္ထာရနာဘိသင်္ခေပနယမည်၏။ ပါရမီသုံးဆယ်၊ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး၊ စရိယသုံးပါး တည်းဟူသော အဓိကမနိဒါနိ၊ ဒေသနာနိဒါနိ ၂-ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဒုရေနိဒါနိ၊

အဒိဒ္ဓရနိဒါန်း၊ သန္တိကောနိဒါန်း၊ တည်းဟူသော နိဒါန်း ၃-ပါးနှင့်
လည်းပြည့်စုံ၏။ ထိုနိဒါန်း ၃-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အဘိဓမ္မာ ဒေသ
နာတော်သည် မကရဏမရိန္ဒေဒ အားဖြင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊
ဝိဘင်းကျမ်း၊ ဓာတုကထာကျမ်း၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း၊ ကထာဝတ္ထု
ကျမ်း၊ ယချက်ကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၊ ဟူ၍ ၇-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို
၇-ပါးတို့တွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၌လည်း ကဏ္ဍအားဖြင့် ဗိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ ရူပကဏ္ဍ၊
နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ၊ ဟူ၍ ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို
၄-ပါးတို့တွင် ဗိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
ဗိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၌လည်း မာတိကာ၊ ပဒဘာဇနိ အားဖြင့် ၂-ပါး
အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် မေဓိကာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုမာတိကာ၌လည်း တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာ၊ အား
ဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် တိကမေဓိကာကို ရှေးဦး
စွာ ဟောတော်မူ၏။

၁-ကုသလတိက်။

ထိုတိကမာတိကာ၌လည်း ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိတ်၊ အစရှိ
သောအားဖြင့် ၂၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂၂-ပါးတို့တွင် ကုသလ
တိက်ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်၌လည်း ပဌမ
ပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါး
တို့တွင် ပဌမပဒကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား
ကုသလဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင်ဒုတိယပဒကိုဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်ကား အကုသလဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင်
တတိယပဒကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အဗျာကဏ္ဍဓမ္မာ
ဟူသည်တည်း။ ။

ကုသလာ-အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက လက္ခဏာ၊ အပြစ် မရှိခြင်း
ကောင်းသော အကျိုးကို ပေးခြင်းလက္ခဏာရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ-
နိဿတ္တနိဇ္ဈိဝ သဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်
ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။

အကုသလာ-သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ၊ အပြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်ခြင်း မကောင်းသောအကျိုးကိုပေးခြင်းလက္ခဏာရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဈိဝသဘာဝါ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(ဤအကုသလာ၌ အသဒ္ဓါကား ငါ့ရဲ့အနက်ကိုဟော၏။ ကုသိုလ်ကား ပဟာယက၊ အကုသိုလ်ကား ပဟာတဗ္ဗ၊ ဤသို့ပဟာယက ပဟာတဗ္ဗ အဖြစ်ဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟူလို။)

အဗျာကတာ-ကုသလာ ကုသလဘာဝေန အကထိတာ အညဘာဝေနကထိတာ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့၏အဖြစ်အားဖြင့်ကား မဟောကြားအပ်ကုန်။ တပါးသောအဖြစ်အားဖြင့်သာဟောကြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဈိဝသဘာဝါ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(ဤအဗျာကတာ၌ အသဒ္ဓါကား အညအနက်ကိုဟော၏။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့မှတပါးဖြစ်သည်ဟူလို။ ။ဝဝတ္ထာနှင့်အချို့သောဆရာတို့ကား ထိုမာတိကာသည်လည်း အဘိဓမ္မာမာတိကာ၊ သုတ္တန္တမာတိကာ၊ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏ ဟုဆိုရိုးပြုကြကုန်၏။ ထိုဆိုရိုးသည် မာတရံ ပမုခံကတွာ စသော စကားမျိုးသောအဋ္ဌကထာနှင့်၎င်း၊ သာဝိ တိကမာတိကာ ဒုကမာတိကာစသော ဒုဝိဇာဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်၎င်း မညီ၊ ဆရာမြတ်တို့သည်ဆိုရိုးမပြုကြကုန်)။

ကုသလာဓမ္မာဟူသောပဋ္ဌပေုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါးဟူသော်ကား စေတသိက်အဋ္ဌတိ သတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာ သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ဆတ္တိ သသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝိသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ အားဖြင့် ၄-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။အာယတန အားဖြင့် ၂-ပါးဟူသော်ကား ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝိသသည် မနာယတန မည်၏။ စေတသိက်အဋ္ဌတိ သသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝိသသည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။

အလင်းပြ

စေတသိက် အဋ္ဌတိ"သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အား ဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။သန္ဓေအားဖြင့် ၂-ပါးဟူသော်ကား လောကီကုသိုလ်စိတ် သတ္တရသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိ"သသည် ဒုက္ခ သစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် လေးခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာ သတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့်နှစ် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

(၈-ပါး ၇-ပါးအရမှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့်ယှဉ်သော မဂ်ပဌမဇ္ဈာန်ကိုရည်၍ ၈-ပါး ဝိတက်တည်းဟူသော သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်နှင့်မယှဉ်သော မဂ်ဒုတိယဇ္ဈာန် စသည်ကို ရည်၍ ၇-ပါးဆိုသည်။ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခုအရမှာ မဂ်ပဌမဇ္ဈာန်စိတ်၌ ယှဉ်သော စေတသိတ်တို့တွင် မဂ္ဂသစ္စာထိုက်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ခုကိုကြည့်၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု တို့သည့် အဓရမ္မဏ ဝိဘောနနအားဖြင့်တူကြ၍ တခုတည်းဖြစ်သည်။ ၂၉-ခု ဖြစ်၏)။

အကုသလသန္ဓေဟူသောဒုတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်စိတ် ခွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာ အားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါးဟူသော်ကား စေတသိသ သတ္တဝိသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ပဋိဝိသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ခွါဒသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ အားဖြင့် ၄-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။အာယတန အားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော် ကား အကုသိုလ်စိတ် ခွါဒသသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် သတ္တဝိသသည် ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန အား ဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါးဟူသော်ကား အကုသိုလ်စိတ် ခွါဒသသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတ သိက်သတ္တဝိသသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။သန္ဓေအားဖြင့် ၂ ပါး ဟူသော်ကား အ

မှတ်စု

ကုသိုလ်စိတ်၌ဒသ၊လောဘကြည်သောစေသိက်ဆဋ္ဌိသသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ဤသို့လျှင်သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတခန္ဓာဟူသော တဏှိယပုဒ်၏အရကား ဝိပါက်စိတ်ဆက္ကိံသ၊ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး၊ ဇာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ဟူသော်ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ဆက္ကိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ဝိပါက်စိတ်ဆက္ကိံသ၊ကြိယာစိတ်ဝိသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါးဟူသော်ကားရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ သောတပသာဒသည် သောတာယတန မည်၏။ ဗာနပသာဒသည် ဗာနာယတနမည်၏။ ဇိဝှိပသာဒသည် ဇိဝှိယတနမည်၏။ ကာပသာဒသည် ကာယာယတနမည်၏။ ရူပါရုံသည် ရူပါယတနမည်၏။ သဒ္ဓါရုံသည် သဒ္ဓါယတနမည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓာယတနမည်၏။ ရသာရုံသည် ရသာယတနမည်၏။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဠဗ္ဗာရုံသည် ဖောဠဗ္ဗာယတနမည်၏။ ဝိပါက်စိတ်ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အာပေါ၊ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊ဟဒယရုပ်၊ဇိဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ကာယဝိညတ်၊ဝစီဝိညတ်၊ရူပဿလဟုတာ၊မုဒုတာ၊ကမ္မညတာ၊ဥပစယသန္တတိဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊အားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဠာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည်ဓမ္မာယတန မည်၏။ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ဇာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါးဟူသော်ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဇာတ်မည်၏။ သောတပသာဒသည် သောတဇာတ်မည်၏။ ဗာနပသာဒသည် ဗာနဇာတ်မည်

အလင်းပြ

၏။ ဇိဝှိပသာဒသည် ဇိဝှိခတ်မည်၏။ ကာယပသာဒသည် ကာယခတ်မည်၏။ ရူပါရုံသည် ရူပခတ်မည်၏။ သဒ္ဓါရုံသည် သဒ္ဓါခတ်မည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓခတ်မည်၏။ ရသာရုံသည် ရသခတ်မည်၏။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗခတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ် နွေသည် စက္ခုဝိညာဉ်ခတ်မည်၏။ သောတ ဝိညာဉ် နွေသည် သောတဝိညာဉ်ခတ်မည်၏။ ဃာနဝိညာဉ်နွေသည် ဃာနဝိညာဉ်ခတ်မည်၏။ ဇိဝှိဝိညာဉ် နွေသည် ဇိဝှိဝိညာဉ်ခတ်မည်၏။ ကာယဝိညာဉ် နွေသည် ကာယဝိညာဉ်ခတ်မည်၏။ ပဗ္ဗဒ္ဓါရာဇဇနုန်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယနုန်း နွေသည် မနောခတ်မည်၏။ ကြွင်းသော ဝိပါက်စိတ် စတုရိသ၊ ကြိယာစိတ် ဧကေနိသသည် မနောဝိညာဉ်ခတ်မည်၏။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အာပေါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ ပုရိသိန္ဒြိယ၊ ဟဒယရုပ်၊ ဇီဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်၊ ရူပဿလဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မဉ္စတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဣရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် မွေခတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်ခတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။

သန္တာအေ ဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည်ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မိလိန္ဒတ္ထုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ (နိဗ္ဗာန်၏ခန္ဓာမတ်အဖြစ်ကို ကား “ဘေဒါဘာဝေန နိဗ္ဗာနံ ခန္ဓသင်္ဂဟနိဿဋံ” ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ် “အတိတာဒိဘေဒတိန္နာနံဟိ ရာသဋ္ဌေနခန္ဓေါဟာရော၊ နိဗ္ဗာနံ ဘေဒါဘာဝတော ခန္ဓသင်္ဂဟတော နိဿဋံ ဝိနိမုတ္တန္တိ အဇ္ဈော” ဟူသောဋီကာပါဌ်တို့ကို ထောက်၍ သိရာ၏)။

ကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသလာဓမ္မာ၊ အဗျာကတာဓမ္မာ ဟူ၍ ဟောတော် မူအပ်သော ဤသဒ္ဓါ အစဉ်သည် ပရမတ္ထတရားကို သုံးစုပြု၍ ဟောရာ ဟောကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တိက်မည်၏။ ထိုတိက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်၊ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အစဉ် တည်သော ကုသလ

သဒ္ဓါဖြင့်ကုသလတိက် ဟူ၍ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့် အာဒိလဒ္ဓနာမ တိက်မည်၏။ သပ္ပဒေသတိက် နိပ္ပဒေသ
တိက်၊ အားဖြင့်လည်း ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ကြွင်း
သော ပရမတ္ထ တရားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နိပ္ပဒေသ တိက်
မည်၏။ ။ **ကုသလတိက်ပြီး၏။**

၂-ဝေဒနာတိက်။

ကုသလတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝေဒနာ
တိက်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဝေဒနာ၌လည်း ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊
တတိယပဒ၊ အားဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဌမ
ပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သုခါယဝေဒနာ
ယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်ဒုတိယပဒကို
ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ
ဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် တတိယပဒကို ဟောတော်မူ
၏။ ဟောဟန်ကား အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မော
ဟူသည်တည်း။

သုခါယ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
အညီအညွတ် ကျေပွါဒအစရှိသောအပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော။
ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝသဘာဝါ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ-
နိဿတ္တ နိဇ္ဇိဝသဘာဝါ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ်၊ သုခလည်းမဟုတ်သော။
ဝါ၊ ဒုက္ခမှလည်းတပါး၊ သုခမှလည်းတပါးသော။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။
သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝသဘာဝါ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

သုခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာဓမ္မောဟူသောပဌပေုဒ်၏ အရကား
သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆ ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကု
စွ၊ ဝိစိကိန္တာ၊ ကြည်သောစေတသိက် ဆစက္ကာလီသရ၏။ ထိုတရား
တို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်

အလင်းပြ

အားဖြင့် ၃-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး ဟူသော်ကား စေတသိက် ဆစက္ကာလီသတို့တွင် သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက် ပဉ္စစက္ကာလီသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် ဆစက္ကာလီသသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန အားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ ဓာတ်အားဖြင့် ၃-ပါး ဟူသော်ကား သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်သည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၂-ခုသည် မနောဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဆစက္ကာလီသသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် သုံးပါးဖြစ်သတည်း။ ။ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဟူသော်ကား လောကီသုခသဟဂုတ်စိတ် ၃၁-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စစက္ကာလီသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒသစ္စာမည်၏။ မဂ်သုခသဟဂုတ်စိတ် ၁၆-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တဗျူဟ် ၂၈-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တဗျူဟ် ၃၆-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်သတည်း။

ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာမ္ဘော ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရ ကား ဒုက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဝီတိ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကြည်သော စေတသိက် ၆ ကိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၃-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး ဟူသော်ကား စေတသိက် ၆ ကိသတို့တွင် သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက် ၅ ကိသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။

မည်၏။ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့
လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ အာယတနအားဖြင့်
၂-ပါး ဟူသော်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခုသည် မနာယတနမည်
၏။ စေတသိက် ဧကဝိသသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယ
တနအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ ဓာတ်အားဖြင့် ၃-ပါး ဟူ
သော်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်သည် ကာယဝိညာဏ
ဓာတ်မည်၏။ ဒေါသမူဒွေသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတ
သိက် ဧကဝိသသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့်
၃-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး ဟူသော်ကား ဒုက္ခ
သဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု စေတသိက် ဧကဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။
ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး ဖြစ်သတည်း။

အဒုက္ခမသုခါယဓဇဒနာသသမ္ပယုတ္တခန္ဓာဟူသော စေတသိက်
၏အရကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဝီဟိ၊ ဒေါသ၊
ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုဒ္ဓ၊ ကြည်သော စေတသိက် ဆစက္ကာလီသရ
၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့်
၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၃-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါး ဟူသော်ကား စေတသိက် ဆစက္ကာလီသတို့
တွင် သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာမှကြွင်းသော စေတ
သိက် ပဉ္စစက္ကာလီသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဥပေက္ခာသဟ
ဂုတ်စိတ် ၅၅-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ အား
ဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်
ကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေ
တသိက်ဆစက္ကာလီသသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယ
တနအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ ဓာတ်အားဖြင့် ၃-ပါး ဟူ
သော်ကား စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်၏။
သောတဝိညာဉ် ဒွေသည် သောတ ဝိညာဏဓာတ် မည်၏။
ဗာနဝိညာဉ်ဒွေသည် ဗာနဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ဇိဝှာဝိညာဉ်ဒွေ
သည် ဇိဝှာဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ သမ္ပုဋ်ဇ္ဈိနံ ဒွေ
သည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်
၄၄-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက်ဆစက္ကာလီ

သသည် ဓမ္မဘတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၇-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ သန္ဓာအားဖြင့် ၃ ပါးဟူသော်ကား လောကီဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၄၇-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စစက္ကာဝီသသည် ဒုက္ခသန္ဓာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသန္ဓာမည်၏။ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည်မဂ္ဂသန္ဓာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပြုန် ၂၆-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တပြုန် ၃၃-ခုသည် သန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြင့်သတည်း။

သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာခမ္မာ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာခမ္မာ၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာခမ္မာ ဟူ၍ ဟောတော် မူအပ်သော ဤသဒ္ဓါအစဉ်သည် ပရမတ္ထတရားကို သုံးခုပြု၍ ဟောရာဟောကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်တိတ်မည်၏။ ထိုတိက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်၊ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ၃-ပုဒ်လုံး၌ တည်သောဝေဒနာသဒ္ဓါဖြင့် ဝေဒနာတိက်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။

(ဝေဒနတ္ထော အလင်္ကတောကုသိုအစိတ်၏ အမည်ကို အပေါင်း၌တင်၍ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်မည်သည်)။

သပ္ပဒေသတိက်၊ နိပ္ပဒေသတိက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် သုခဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

(သုခဝေဒနာ ၆၃-ခုစသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းကား။ “စိတ္တေန သမမုဒ္ဒိသေ” ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိ၊ “စိတ္တေန သမံ ဘေဒံ ဥဒ္ဓိသေ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏာတာဝသတ္တ ဧကေနနုရုတိစိတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇတော ပစ္စေကံ ဧကေနနုရုတိဝိဓော၊ ပကိဏ္ဍကေသုဝိတက္ကော ပဉ္စပညာသမုပ္ပေသု ဥပ္ပဇ္ဇနော၊ ပဉ္စပညာသ ဝိခေတု၊ ဘဒ္ဒိနာ ကထေယျာတိ အတ္ထော” ဟူသောဋီကာပါဠိတို့ကို ထောက်၍သိရ၏)။

၃- ဝိပါကတိက်။

ဝေဒနာတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဝိပါကတိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲစစ်လေ)။ ပ ဟောဟနိကား ဝိပါကဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ပ မူ၏။ ဟောဟနိကား ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ပ မူ၏။ ဟောဟနိကား နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မော ဟူသည်တည်း။

ဝိပါကာ၊ အချင်းချင်း ထူးကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ-နိဿတ္တနိဇ္ဈိဝသဘာဝါ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိကုန်သော သတ္တလည်းမဟုတ်၊ ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ အချင်းချင်း ထူးကုန်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးလည်းမဟုတ်၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝိပါကဓမ္မောဟူသောပဋ္ဌမပုဒ်၏အရကား ဝိပါကစိတ်ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါးဟူသော်ကား စေတသိက်အဋ္ဌတိံသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည်သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက် ဆတ္တိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝိပါကစိတ် ဆတ္တိံသသည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား ဝိပါကစိတ်ဆတ္တိံသသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး ဟူသော်ကား စက္ခုဝိညာဉ် ဇွေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပ ကာယဝိညာဉ် ဇွေသည်

စာလင်မြေ

ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ သမ္ပဒိန္နိန္ဒြိယန္တရား ခွေသည် မနောဓာတ် မည်၏။ ကြွင်းသော ဝိပါကဝိတ် စတုရိသသည် မနောဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သည် ခမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့ လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါးဖြစ် သတည်း။ ။သန္တာအားဖြင့် ၁-ပါး ဟူသော်ကား လောကီဝိပါကဝိတ် ဗာတ္ထိ သ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ မှိတ်စိတ္တဗျူဟ ၃၇-ခု သည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအား ဖြင့် ၁-ပါး ဖြစ်သတည်း။

(ဝိပက္ခဘာဝမာပန္နာနံ အရူပဓမ္မာ နမေတံ အဓိဝေဒနံ ဟူ၍ဆိုခြင်းကြောင့် ကဋ္ဌတ္တာရုပ်ကို မကောက်ရသတည်း) ၊

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ဟူသော ဘဝိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဝိတ် နှစ်ခု၊ ကုသိုလ်ဝိတ် နှစ်ခု၊ စေတသိက် နှစ်ခုပညာသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတန အားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ခန္ဓာအာယတန ဓာတ် ဖွဲ့လွယ်ပြီ)။ ။သန္တာအားဖြင့် ၃-ပါး ဟူ သော်ကား အကုသိုလ်ဝိတ် နှစ်ခု၊ လောကီကုသိုလ်ဝိတ် သတ္တရ သ၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် နှစ်ခုပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။ မဂ်ဝိတ် ၄-ခုရှိ သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာ အာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး၊ ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တဗျူဟ ၂၉-ခု သည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ အားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်သတည်း။

နေဝေဝိပါကနဝေဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ဟူသော ဘဝိယပုဒ်၏ အရကား ကြိယာဝိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌတိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂ ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၁၃-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ဟူသော်ကား ရုပ်အဋ္ဌတိသသည် ရူပက္ခန္ဓာ မည်၏။ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ တို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မှတိကာ

မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်း
သောစေတသိက်တေတ္ထိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ ကြိယာ
စိတ် ဝိသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော
အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ဖြစ်သ
တည်း။ ။အာယတန အားဖြင့် ၁၂-ပါး ဟူသော်ကား ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန မည်၏။.....ပ.....
ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ ကြိယာစိတ် ဝိသသည် မနာယတန မည်
၏။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ အာပေါ၊ပ..... အနိစ္စတာ အားဖြင့်
သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင်
အာယတန အားဖြင့် ၁၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ဓာတ်အားဖြင့်
၁၃-ပါး ဟူသော်ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည်
စက္ခုဓာတ်မည်၏။.....ပ.....ပထဝီ၊တေဇော၊ဝါယော ဟု ဆိုအပ်
သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇ္ဇနံ
သည် မနောဓာတ် မည်၏။ ကြွင်းသော ကြိယာစိတ် ကျေနာဝိသ
သည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အာ
ပေါ၊ပ..... အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည်
ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ဤသို့လျှင်ဓာတ်အားဖြင့် ၁၃-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။
သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား ကြိယာစိတ်ဝိသ၊စေတသိက်
ပဉ္စတိံသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓ
သစ္စာမည်၏။ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

ဝိပါကာဓမ္မာ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ
ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဤသဒ္ဓါအစဉ်သည် ပရမတ္ထတရား
ကို ၃-ခုပြု၍ ဟောရာဟောကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် တိက်မည်၏။
ထိုတိက်သည်လည်း အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်၊ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက်အား
ဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၂-ပါးတို့တွင် အစဉ်တည်သောဝိပါက
သဒ္ဓါဖြင့် ဝိပါကတိက်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် အာဒိလဒ္ဓနာမတိက် မည်၏။ သပ္ပဒေသတိက်၊ နိပ္ပဒေသ
တိက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား မရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့် နိပ္ပဒေသတိက် မည်၏။

(အဘိညာဉ်သောကုသိုလ်၊ အထက်မဂ်ဖြင့် ယ်အပ်ပြီးသည်စသော အကုသိုလ်တို့သည် အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းမရှိသောကြောင့် တိက်မုတ်ဟူခြားအံ့၊ မသင့်၊ ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော။ ။ဝိပဇ္ဇနသဘာဝ တာစ အနုပဋိန္နာပိဇ္ဇာတဏှာ မာန သန္တာနေ သဗျာပါရတာ။ တေန အဘိညာဒိကုသလာနံ ဘာဝနယပဟာတဗ္ဗာဒိ အကုသလာနုပိပါကာနုပ္ပါဒနေပိပိပါကဓမ္မတာသိဒ္ဓိဟောတိ။ ။ဟူ၍ ဋီကာရှင် မိန့်သော်)။

၄-ဥပါဒိန္နတိက်။

ဝိပါကတိက်ကို၌၊ဥပါဒိန္နတိက်ကို၏။ကား ဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်၏။ကား အနုပါဒိန္န၊ပါဒါနိယာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်၏။ကား အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

ဥပါဒိန္န၊ပါဒါနိယာ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ဥပါဒါနိတို့၏အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အနုပါဒါနိန္န၊ပါဒါနိယာ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါနိတို့၏အစီးအပွားသာဖြစ်ကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အနုပါဒိန္န၊အနုပါဒါနိယာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်သည်လည်းမဟုတ်၊ဥပါဒါနိတို့၏ အစီးအပွားလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌမကား လောကီ ဝိပါကံစိတ် ဗာတ္ထိံသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ကမ္မဇရုပ် ဝိသရ၏။ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊အာယတနအားဖြင့် ၁၁-ပါး၊ခတ်အားဖြင့် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာအာ ဖြင့် ၅-ပါးဟူသော်ကား ကမ္မဇရုပ်ဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသတို့ မှတ်တော်

တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ
မည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသော စေတသိက်တေတ္ထိံသသည်
သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ လောကီဝိပါက်စိတ် ဗာတ္ထိံသသည် ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။
အာယတနအားဖြင့် ၁၁ ပါးဟူသော်ကား ကမ္မဇရုပ် ဝိသတို့တွင်
စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ကာယပသာဒ
သည် ကာယာယတနမည်၏။ ရူပါရုံသည် ရူပါယတနမည်၏။
ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓာယတနမည်၏။ ရသာရုံသည် ရသာယတနမည်
၏။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္ထိံသသည် မနာယ
တနမည်၏။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ အာပေ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊
ဟဒယရုပ်၊ ဇီဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ် ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ဥပစယ၊ သန္တ
တိအားဖြင့် (တနည်းကား) ဇရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခု
မရုပ် ၉-ခု၊ ၁၁-ခုသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန
အားဖြင့် ၁၁-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ ခေတ်အားဖြင့် ၁၇-ပါးဟူ
သော်ကား ကမ္မဇရုပ်ဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဇာတ်
မည်၏။ ပ ကာယပသာဒသည် ကာယဇာတ်မည်၏။ ရူပါရုံ
သည် ရူပဇာတ်မည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓာဇာတ်မည်၏။ ရသာရုံ
သည် ရသာဇာတ်မည်၏။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်
သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ် ဧ
သည် စက္ခုဝိညာဏဇာတ် မည်၏။ ပ ကာယဝိညာဉ်ဧ
သည် ကာယဝိညာဏဇာတ် မည်၏။ သမ္မုစ္ဆိန္ဒြေသည် မနော
ဇာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော လောကီဝိပါက်စိတ် ဝိသသည်မနော
ဝိညာဏဇာတ်မည်၏။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ အာပေ၊ ပ
ဥပစယ၊ သန္တတိအားဖြင့် (တနည်းကား) ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ
အားဖြင့် သုခုမရုပ် ၉-ခု၊ ၁၁-ခုသည် ဓမ္မဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်
ဇာတ်အားဖြင့် ၁၇-ပါးဖြစ်သတည်း။

(ဥပစယ၊ သန္တတိကိုသွင်း၍ ကမ္မဇရုပ် ဝိသဖြစ်သည်။ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာသည်
နက္ခတောဗိ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော်လည်း။ ကမ္မဇရုပ်၏ ဦးတင်ဖြစ်၍ မကင်း သင့်သော
ကြောင့် အာယတန၊ ဇာတ်၊ ဧည့်မှာသွင်း၍ ဧည့်သည်၊ ၉-ခု၊ ၁၁-ခုဆိုရာမှာ ဦးလေ)။

အလင်းပြ

သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး ဟူသော်ကား လောကီဝိပါက်စိတ် ဗာတ္ထိံသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ်ဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါးဖြစ်သတည်း။

(ဝိညတ္တိန္ဒယံစိတ္တဇမေဝ၊ သဒ္ဓေါ စိတ္တာတုဒေဝ၊ လဟုတာဒိတ္တယံ ဥတုစိတ္တာ ဟာရေဟိသမ္ဘောတိ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်။ ။ ပန္နုပန္နုပစ္စယာ ဝေက္ခတ္တာ လဟုတာဒိတ္တယံကမ္မဇံ နဟောတိ ပဉ္စဝိကာရရူပ၊ သဒ္ဓါ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရူပ၊ အာကာသ ဝသေန ပန္နရသစိတ္တဇာနိ၊ သဒ္ဓေါ၊ လဟုတာဒိတ္တယံ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂါကာသရူပနိနဝါတိ တေရသဥတုဇာနိ။ ။ ဟူသောဋီကာပါဌ်နှင့်အညီ၊ ဝိညတ်ဒွေ သဒ္ဓါ၊ လဟုတာဒိတ္တယ တို့သည် ကမ္မဇရုပ်သဘောမှ ကင်းသောကြောင့် ဤပန္နမပုဒ်၏အနှစ်မဝင်သတည်း။)

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ်သတ္တရ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ စိတ္တဇရုပ်သတ္တရသ၊ ဥတုဇရုပ် ပန္နရသ၊ အာဟာရဇရုပ် ဝုဒ္ဓသရ၏။

(ဥပစယ၊ သန္တတိကို သွင်း၍ သတ္တရသ၊ ပန္နရသ၊ ဝုဒ္ဓသဆိုသည်။ ဇရတာ၊ အနိစ္စ တာသည် နကုတောစိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော်လည်း တိဇရုပ်၏ဌိ၊ ဘင်ဖြစ်၍ မကင်းသင့် သောကြောင့်တိဇရုပ်ကို ကောက်လျှင် ပါဝင်ပြီ။)

ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတန အားဖြင့် ၇-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ဟူသော်ကား တိဇရုပ်သည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်ဒွေပညာသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက်ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ အာယ တန အားဖြင့် ၇-ပါး ဟူသော်ကား တိဇရုပ်တို့တွင် ရူပါရုံသည် ရူပါယတနမည်၏။ သဒ္ဓါရုံသည် သဒ္ဓါယတနမည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓာယတန မည်၏။ ရသာရုံသည် ရသာယတနမည်၏။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနမည်၏။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ အာပေါ၊ အာဟာရရူပ၊ ပရိစ္ဆေဒရူပ၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်၊ မုဒုတိက္ခာ။

ရူပဿလဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိအားဖြင့် (တနည်းကား) ဇရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့်၊ သုခုမရုပ် ၁၀-ခု ၁၂-ခုသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၇-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး ဟူသော်ကား တိဇရုပ်တို့တွင် ရူပါရုံသည် ရူပဓာတ် မည်၏။ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇနံသည် မနောဓာတ်မည်၏။ အကုသိုလ် နှိဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သက္ကရသ၊ ကြွင်းသော ကြိယာစိတ် ကျေနပ်သသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဧွေပညာသ၊ အာပေါ..... ပ ဥပစယ၊ သန္တတိအားဖြင့် (တနည်းကား) ဇရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ် ၁၀-ခု ၁၂-ခုသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား အကုသိုလ် နှိဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သက္ကရသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ တိဇရုပ်သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။

(ဟဒယဇ္ဈိယရူပါနိကမ္မဇာနေဝံ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ။ ။ ဟံဒယိန္ဒြိယရူပါနိနဝ ကမ္မတောယော ဇာတတ္တာ ကမ္မဇာနေဝ။ ။ ဟူသော ဋီကာပါဠိနှင့်အညီ ဟဒယရုပ်၊ ဇ္ဈိယရုပ်တို့သည် ကမ္မဇာနေဝဖြစ်သောကြောင့် ဤဒုတိယပုဒ်၏ အရည်မဝင်သတည်း။)

တတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ဟူသော်ကား စေတသိက်ဆက္ကိံသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက်စတုတ္ထိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။

အလင်မြို့

အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား လောကုတ္တရာဗိမိတ် ၈-ခု
သည် မနာယတန မည်၏။ စေတသိက် ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာ
ယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။
ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား လောကုတ္တရာဗိမိတ် ၈-ခုသည်
မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်သည်
ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။
သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဟူသော်ကား နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ
မည်၏။ မဂ်ဗိမိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာသမာဓိဟု
ဆိုအပ်သောသောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ ပ အရဟတ္တ
မဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်ဗိမိတ္တုပ္ပါဒ်
၂၉-ခု၊ ဖိုလ်ဗိမိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်
မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ အာဒိ
လဒ္ဓနာမာဘိက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက်မည်၏။ (ရှေးကနည်းကိုမှီ၍
ဆိုရိုးအတိုင်း ကုန်စင်အောင်ဆိုလေ)။

(လက်သန်း အဋ္ဌကထာ၌ လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုကို နကုတောဇိသမုဋ္ဌာန် ယူ၍
အဋ္ဌာရသ၊ ပန္နရသ၊ တေရသ၊ ခွါဒသဟုဆိုအပ်သည်။ အဋ္ဌကထာကြီး၌ စက္ခု၊ သောတာ၊
ဇာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ ဘာဝဗ္ဗယ၊ ဇိဝှတ၊ ဤ ၈-ခုသည် ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ကေန်၊ ဟဒယ၊
ဝတ္ထုကို ပါဠိမလာ၍ချန်သည်၊ ဝိညာဏ်ရုပ် ၂-ခုသည် ဗိမိတ္တသမုဋ္ဌာန်ကေန်။ ဤ ၁၀-ပါး
သည် ကေသမုဋ္ဌာန်၊ သဒ္ဓသည် ဒွိသမုဋ္ဌာန်။ လဟုဘာဒိတ္တယသည် တိသမုဋ္ဌာန်။
မဟာဘုတ် ၄-ပါး။ ရူပ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ အာဟာရ၊ ပရိနန္တဒ၊ ဤ ၉-ပါးကို စတုသမုဋ္ဌာန်။
ဇေတု၊ အနိစ္စတာ ၂-ပါးကို နကုတောဇိသမုဋ္ဌာန်။ ဥပစယ၊ သန္တတိကို စတုသမုဋ္ဌာန်၌
သွင်းသောကြောင့် ဤတိက်တွင် ဝိသ၊ သတ္တရသ၊ ပန္နရသ၊ စုဒ္ဓသဟု ကောက်သည်။
ထိုသို့ လက်သန်း အဋ္ဌကထာ အတိုင်း အဋ္ဌာရသ။ ပန္နရသ။ တေရသ။ ခွါဒသ။
အဋ္ဌကထာကြီးအတိုင်း ဝိသ။ သတ္တရသ။ ပန္နရသ။ စုဒ္ဓသဟု ကောက်ငြားသော်
သော်လည်း လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုသည် ထိုရုပ်တို့၏ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် ဖြစ်၍၎င်း။ ဇေတု၊
အနိစ္စတာသည် ထိုရုပ်တို့၏ ဌီ၊ ဘင် ဖြစ်၍၎င်း။ ထိုစတုသမုဋ္ဌာန်ကရုန်ကို ကောက်လျှင်
ပါဝင်ပြီ။ ။ ထိုကြောင့် မဟုတ်လော အဋ္ဌကထာ၌။ ။ ဒသအပရိနိပ္ပန္နာနိနာမ၊ ယဒိ
အပရိနိပ္ပန္နာအသင်္ခတာနာမဘဝေယျံ။ တေသံယေဝပနရူပါနံ ကာယဝိကာရော ကာ
ယဝိညတ္တိနာမ။ ဝစီဝိကာရော ဝစီဝိညတ္တိနာမ။ ဆိဒ္ဓံဝိဝရံအာကာသဓာတုနာမ။ လဟု
ဘာဝေါလဟုတာနာမ။ မုဒုဘာဝေါ မုဒုတစနာမ။ ကမ္မညဘာဝေါ ကမ္မညတာနာမ။
နိဒ္ဒတ္တိဥပစယောနာမ။ ပဝတ္တိ သန္တတိနာမ။ ဇီရဏာကာရော ဇေတုနာမ။ ဟုတွာ
အဘာဝေါကာရော အနိစ္စတာနာမာတိ သဗ္ဗပရိနိပ္ပန္နသင်္ခတမေဝဟေတု။ ။ ဟူ၍ ခန့်
မှတ်ကြာ

သောရှေးဆရာမြတ်တို့ကား ရူပကဏ္ဍ ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌ ဥပါဒိန္နိဒ္ဓေသ စသည်၌ ဇရတာ အနိစ္စတာ မပါ။ အနုပါဒိန္နိဒ္ဓေသ စသည်၌သာ ဇရတာ အနိစ္စတာ ပါသည် ဟု နှလုံးပြသဖြင့် ဒုတိယပုဒ်၌ ဇရတာ အနိစ္စတာကို သွင်း၍ ကောက်တော်မူကုန် သည်။ ဤတိက်အတွင်း မာတိကာ နိက္ခေပရာသိ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ မလာ။ အလုံးစုံသောမာတိကာတိက်၊ ခုက်၌ပင် ဥပါဒ်ကိုး၍ ဌီ၊ ဘင်ကိုမရ။ ဌီကိုရ၍ ဥပါဒ်၊ ဘင်ကိုမရ။ ဘင်ကိုရ၍ ဥပါဒ်၊ ဌီကိုမရဟု ဟောတော်မူသည့်အရာ မရှိသည်သာမဟုတ်။ ဤကဲ့သို့ ရူပကဏ္ဍကို ထောက်၍ ကောက်ချေသော် ရူပကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ပင်။ ။ ဥပါဒိန္နိန္ဒ နကမ္မသမုဋ္ဌာနာနဗေဝ။ အဝိသေသေနပန သဒ္ဓါရဋ္ဌ ကဿဝဂဟဏံ။ သဒ္ဓါရဋ္ဌကံဟိ ဥပါဒိန္နိဝံ။ ဟောတု အနုပါဒိန္နိဝံ။ အာဒိန္နိဟိတပရာ မဋ္ဌဝသေန သဗ္ဗဥပါဒိန္နိမောနာမ။ ။ စသည်ဖြင့်လည်းသောကြောင့် ပဌမပုဒ်၏အရ ကို သဒ္ဓါရဋ္ဌကအဇ္ဈတ္တ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်ကို ကောက်သင့်၏ဟု ဆိုဘွယ်ရှိ၏။ ။ နကမ္မဿကဋ္ဌတ္တပုဒ်၏ နိဒ္ဓေသ၌ ဇရတာ အနိစ္စတာ မပါ။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း နကမ္မဿကဋ္ဌတ္တ ဟူသောပုဒ်၌ ကံမှတပါး ပစ္စည်းကြောင့် ဖြစ်သော တိဇရုပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်သည် ဟု။ ။ နကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တတိ ဧတ္တာတော ကမ္မတော အည ပစ္စယသမုဋ္ဌာနံ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ဟူ၍လည်း။ ဇရတာ အနိစ္စတာကို သင်္ဂြိုဟ်ရမည်ဟု မဆို။ ။ ဤတိက်ဒုတိယပုဒ်၏အရ ရုပ်ကိုလည်း။ ကတမေဓမ္မာ အနုပါဒိန္နိပပါဒါနိယာ၊ တိသုဘူမိသု ကုသလံ အကုသလံ တိသုဘူမိသု ကြိယာဗျာကတံ ယဉ္ဇရူပံ နကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ၊ ဣမေဓမ္မာ အနုပါဒိန္နိပပါဒါနိယာ။ ။ ဟူ၍ တိဇရုပ်ကိုသာ ဟောတော်မူ သည်။ ဇရတာ အနိစ္စတာကိုဟောတော်မူ။ ထို့ကြောင့် ရူပကဏ္ဍပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ နိက္ခေပရာသိအဋ္ဌကထာကဏ္ဍတို့နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ရကား ဤတိက် ဒုတိယပုဒ်အရ တွင် ဇရတာ အနိစ္စတာကိုသွင်း၍ ကောက်ခြင်းသည်မသင့်။ ။ (အကျယ်လိုမူ ရူပ ကဏ္ဍ၊ နိက္ခေပရာသိ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့မှယူလေ)။

၅-သံကိလိဋ္ဌတိက်။

ဥပါဒိန္နဘိက် ကို.....၌ သံကိလိဋ္ဌတိက် ကို.....၏။ ကား သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်၏။ ကား အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာဓမ္မာ ဟူသည် တည်း။ ။ ထို့နောင်၏။ ကား အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေ သိကာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ ပူပန် စေတတ် နှိပ်စက်တတ် သော ကိလေသာ တို့သည် ပူပန်စေအပ်၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပူပန်စေတတ်၊ နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

စာလင်းပြု

အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက် တတ်
သောကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည်မဟုတ်
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို
ရခြင်းငှါသာထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်
သောကိလေသာ တို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ် ကုန်သည်
လည်းမဟုတ်။ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို
ရခြင်းငှါ ထိုက်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓံ ကား အကုသိုလ်စိတ် ခွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ
ရ၏။ (အကုသလာဓမ္မာနှင့်အတူ ဓမ္မာ၊ လေ၊ မထူးပြီ)။

ဒုတိယ ကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်
ဗာတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့်
၁၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်
၏။ ခန္ဓာ ၅-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌဝီသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေ
တသိက် အဋ္ဌတိံ သတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။
သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသောစေ
တသိက် ဆတ္တိံ သသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ လောကီကုသိုလ်
သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသသည် ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၅-ပါးတည်း။ အာယတန
၁၂ ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌဝီသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန
မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖော
ဠဗ္ဗာရုံသည် ဖောဠဗ္ဗာယတနမည်၏။ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊
လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသသည် မနာယတနမည်
၏။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ၊ အာပေါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊ ဟဒယ
ရုပ်၊ ဇီဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီ
ဝိညတ်၊ ရူပဿလဟုတော၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊
ဇရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌသသည် ဓမ္မာယတန
မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၁၂-တည်း။ * ဇေဓ် ၁၈-ပါး
မဟုတ်ကော

ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏
 ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဠဗ္ဗာရုံ
 သည် ဖောဠဗ္ဗဓာတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေသည် စက္ခုဝိညာဏ
 ဓာတ်မည်၏။ ပ ကာယဝိညာဉ် ဒွေသည် ကာယဝိညာဏ
 ဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဋ်န္တုန်းဒွေသည် မနောဓာတ်
 မည်၏။ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ ကြွင်းသောလောကီဝိပါက်
 ဝိသ၊ ကြိယာစိတ် ကျေနပ်သသည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။
 စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ အာပေါ..... ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခု
 မရုပ်သောဠာသသည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၁၈-ပါး
 တည်း။ ။ သစ္စာ ၁-ပါးကားလောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လော
 ကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်
 အဋ္ဌဝိသသည်ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၁-တည်း။ ။
 တတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊
 နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ (ဥပါဒိန္နတိက်တတိယပုဒ်နှင့်အတူ ဖွဲ့လေ၊ မထူးပြီ)
 အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

၆-ဝိတက္ကတိက်။

သံကိလိဋ္ဌတိက်ကို နှ့် ဝိတက္က တိက်ကို ၏။ ကား သဒ္ဓိ
 တက္ကသဒ္ဓိစာရာဓမ္မာဟူသည်တည်း။ ။ ထို့ နောင် ၏။ ကား
 အဝိတက္ကသဒ္ဓိစာရာဓမ္မာဟူသည်တည်း။ ။ ထို့ နောင် ၏။
 ကားအဝိတက္ကအဝိစာရာဓမ္မာဟူသည်တည်း။

သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ၊ ဝိစာရနှင့်လည်း
 တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ ဝိတက်ကားမရှိ ဝိစာရမျှသာရှိကုန်
 သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ၊ ဝိစာရလည်းမရှိကုန်
 သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ..... ကား သဝိတက္က သံဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ
 ကြည့်သောစေတသိက်ပညာသံရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအား

အလင်းပြ

ဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၃-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ ၄-ပါးကားစေတသိက် ပညာသတို့တွင်ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသောစေတသိက် အဋ္ဌ စက္ကာဏီသသည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခုသည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-တည်း။ ။အာယတန ၂-ပါးကား သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် ပညာသသည် မ္ဗောဃတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်အာယတန ၂-တည်း။ ။ဓာတ် ၃-ပါးကား ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇွန်း၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန္ဒေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသောသဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၂-ခုသည်မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ပညာသသည်မ္ဗောဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၃-တည်း။ ။

သစ္စာ ၃-ပါးကားလောကီသဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၄၇-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက်ဧကူနပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၄-ခုရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည်မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တပြုဂ် ၂၀-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တပြုဂ် ၃၅-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်သစ္စာ ၃-တည်း။

ဒုတိယ.....ကား ဒုတိယဈာန်စိတ် ဧကောဒသ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရကြည်သောစေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ၅၅-ခုရှိသော ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခုရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ ၄-ပါးကားစေတသိက် ဆတ္တိံသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည်သညာက္ခန္ဓာမည်။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် စတုတ္တိံသ၊ ဝိတက် ၅၅-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်။ ဒုတိယဈာန်စိတ် ဧကောဒသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-မှာတိက္က

တည်း။ ။ အာယတန ၂-ပါးကား ဒုတိယဈာန်စိတ် ကောဒသ သည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ ဝိတက် ၅၅-ခု သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၂-တည်း။ ။ ဓာတ် ၂-ပါးကား-ဒုတိယဈာန်စိတ်ကောဒသသည်မနောဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ ဝိတက် ၅၅-ခုသည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၂-တည်း။ ။ သစ္စာ ၂-ပါးကား လောကီ ဒုတိယဈာန်စိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက်တေတ္တိံသ၊ လောကီဝိတက် ၄၇-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ မဂ်ဒုတိယဈာန်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာ ဗိဇ္ဇာ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာ သတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည်၎င်း၊ မဂ်ပဌမ ဈာန်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ဝိတက်စေတသိက် တည်းဟူသော သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ မဂ် ၁-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၁-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၁-ပါး၊ အရ ဟတ္တမဂ် ၁-ပါးသည်၎င်းမဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၈-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခုသည်၎င်း၊ ဖိုလ်ပဌမဈာန်စိတ် ၄-ခု၌ရှိ သော ဝိတက် စေတသိက် ၄-ခုသည်၎င်း သစ္စာဟူသော အရေအ တွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

တတိယ ကား အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာ ရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ ဒုတိယဈာန်စိတ် ကောဒသ၌ရှိ သောဝိစာရစေတသိက် ၁၁-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် အားဖြင့် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ နန္ဒာ ၅-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်ဆတ္တိံသတို့ တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် စတုတ္တိံသ၊ ဝိစာရစေတသိက် ၁၁-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ၅၅-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာ ဟူသော အမရအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၅-တည်း။ ။ အာယတန ၁၂-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည်

အလင်းပြ

စက္ကယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယောဟုဆိုအပ်
သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ အဝိတက္ကအဝိစာ
ရမိတ် ၅၅-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်ဆတ္တိ သ၊ဝိစာ
ရ ၁၁-ခု၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ် သောဋ္ဌ
သ၊နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၁၂-
တည်း။ ။ **ခေက္ခိ ၁-ပါးကား** ရုပ်အဋ္ဌမိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒ
သည် စက္ခုဇာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု
ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ်
ဒွေသည် စက္ခုဝိညာဏဇာတ် မည်၏။ ပ ကာယဝိညာဉ်ဒွေ
သည် ကာယဝိညာဏဇာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော အဝိတက္ကအဝိ
စာရမိတ် ၄၅-ခုသည် မနောဝိညာဏဇာတ် မည်၏။ စေတသိက်
ဆတ္တိ သ၊ဝိစာရ ၁၁-ခု၊ အာပေါ ... ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခု
မရုပ် သောဋ္ဌသ၊နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဇာတ် ၁၇-
တည်း။ ။ **သန္ဓေ ၃-ပါးကား** လောကီ အဝိတက္ကအဝိစာရမိတ်
၃၁-ခု၊ စေတသိက်တေတ္တိ သ၊ လောကီဝိစာရ ၃-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌမိသ
သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်အဝိ
တက္ကအဝိစာရမိတ် ၁၂-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာ
ကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ
ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊
အနာဂါမိမဂ် ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။
ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တဗျဉ် ၂၀-ခု ဖိုလ်စိတ္တဗျဉ် ၃၅-ခုသည် ၎င်း၊
လောကုတ္တရာဒုတိယဈာန်မိတ် ၈-ခု၌ ရှိသော ဝိစာရစေတသိက် ၈-
ခုသည် ၎င်း၊ သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်
သစ္စာ ၃-တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမတိက် မည်၏။ သပ္ပဒေသတိက်၊
နိပ္ပဒေသတိက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် သဝိတက္ကသဝိစာရမိတ်
၅၅-ခု၌ ရှိသော ဝိစာရစေတသိက် ၅၅-ခုဟုဆိုအပ်သောကြွင်း
သော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်
မည်၏။

(ဤဝိတက္ကသိုလ်ကား သဘောသကန် သိမ်မွေ့နက်နဲ ကော်ခံစွာ၏။ အဓိပ္ပါယ်
ကျအောင် ကြံဆင်ခြင်ကြပါလေ။ ဤတို့ကို ကုန်စေအောင် ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ခေုတ်၊ သစ္စာ
မှတစ်ကာ

ဖွဲ့တို့ကို စေ့ငှသေချာစွာ ဝါစုဂ္ဂတန့်ဘ်တက်အောင်ဆောင်ရွက်လျှင် အထက်ကိုဟော အားရှိပါတော့သည်ဖြစ်၍ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လိမ္မာခြင်းကို အလိုရှိကုန်သောသူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော စာသင်အမျိုးသားအပေါင်းတို့သည်၊ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမဇိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်ကြိုးစားအားထုတ်၍ဆောင်ရွက်ကြပါကုန်၊ ဤမှအထက်၌ကား ထူးခြားသောအရာမျှကိုသာဖော်ထုတ်၍ ဖွဲ့သဖြင့်ရေးပေအံ့)။

၇-ဇိဘိဘိက်။

ဝိတက္ကတိက်ကို.....၌ ဝိတိတိက်ကို.....၏.....ကား ဇိဘိသဟ ဂဓာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ကား သုခသဟ ဂဓာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ကား ဥပေက္ခာ သဟဂဓာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

ဝိတိသဟဂတာ၊ ဇိဘိနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိတိနှင့် ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှိုးနှောကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိတိနှင့် တကွဧကုပ္ပါဒအစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့ သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

သုခသဟဂတာ၊ သုခဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုခ ဝေဒနာနှင့် ဧကုပ္ပါဒအစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှိုးနှော ကုန်သော။ ဝါ၊ သုခဝေဒနာနှင့်တကွ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက် ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဌမ.....ကား ဝိတိသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု။ ဝီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သောစေတသိက် ဆစက္ကာလီသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်ဖွဲ့ ကားလွယ်ပြီ)။ ။သစ္စာ ၃-ပါး ကား လောကီဝိတိသဟဂုတ်စိတ် ၂၃-ခု၊ လောဘကြည်သောစေတသိက် ပဉ္စစက္ကာလီသသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယ သစ္စာမည်၏။ မဂ်ဝိတိသဟဂုတ်စိတ် ၁၂-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ..... ပ.....သမ္မာသမာဓိ ဟု ဆိုအပ်သော သောတာ

အလင်ပြု

ပတ္တိမဂ် ဂ-ပါး ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ဂ-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်ပိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၀-ခု၊ ဖိုလ်ပိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၆-ခုသည်သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၃-တည်း

ဒုတိယပုဒ်၏အရ သည် ဝေဒနာဘိက် ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့်တူ၏။

တတိယပုဒ်၏အရသည်ဝေဒနာဘိက်တတိယပုဒ်အရနှင့်တူ၏။ (ခန္ဓာဖွဲ့ စသည်လည်းမသုံးပြု)။ အာဒိလက္ခနာမတိက်မည်၏။ သပ္ပဒေသတိက်၊ နိပ္ပဒေသဘိက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ စတုတ္ထဈာန် ကောဒသန္တံ ရှိသော သုခဝေဒနာ ၁၂-ခု၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက်ဗာဝိသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဘိက်မည်၏။

ဂ-ဒဿနဘိက်၊

ဝီတိဘိက်ကို နှ့် ဒဿနဘိက်ကို.....၏ ကား ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ ကား ဘာဓနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်၏။ ကား နေဝဒဿနေန နဘာဓနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ (ငါတို့ကျေးဇူးသခင် ဗားကရာ ဆရာတော်ဘုရားကား ဤကဲ့သို့ သမာသယောဇနာတော်မူ၏။ တပါးသောဆရာတို့ကား ဝါကျအနက် ယောဇနာကြကုန်၏)

ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ အထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သည်လည်း မဟုတ်။ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်ကုန် သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။

မာတိကာ

မဠုမ ကားသောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စကြည်သော စေတသိက်ဗာဝိသ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿနာယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတန အားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက်သတ္တဝိသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာ၊ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ပဉ္စဝိသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ၁၁-ခုသည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၄-တည်း။ (အာယတနဓာတ် ၆ ကား လွယ်ပြီ)။ ။ သစ္စာ ၂-ပါးကားအကုသိုလ်စိတ် ၁၁-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက်ဆဗ္ဗိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂-ပါးတည်း။

ဒုတိယ ကား သကဒါဂါမိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သောရုန့်ရင်းသောဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿနာယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ။ ။ အနာဂါမိမဂ်သည်အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿနာယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ပဉ္စဝိသ။ ။ အရဟတ္တမဂ်သည်အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သောရူပရာဂ၊ အရူပရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿနာယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သောစေတသိက်ကေဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါးကားစေတသိက်ပဉ္စဝိသတို့တွင် ပ မည်၏။ ကြွင်းသော စေတသိက်ကေဝိသသည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ၇-ခုသည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-တည်း။ (အာယတန၊ ဓာတ် ၆ ကား

အလင်းပြီ

လွယ်ပြီ)။ ။သန္ဓေ ၂-ပါးကား အကုသိုလ်စိတ် ၇-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် စတုရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သန္ဓေ ၂-တည်း။

ဓာတ်ယ ကားကုသိုလ်ဧကရိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ရိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး ခာက်အားဖြင့် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။

ခန္ဓေ ၅-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသတို့တွင်ဝေဒနာသည်ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ဆတ္တိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ကုသိုလ်ဧကရိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ရိသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၅-တည်း။ ။

အာယတန ၁၂-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ ကုသိုလ်ဧကရိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာရိသသည် မနာယတန မည်၏။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၁၂-တည်း။ ။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသညာ စက္ခုဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ် ခွေသည် စက္ခု ဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပ ကာယဝိညာဉ် ခွေသည် ကာယဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန်းခွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကုသိုလ် ဧကရိသ၊ ကြွင်းသော ဝိပါက်စိတ် စတုရိသ၊ ကြိယာစိတ် ဧကေနရိသသည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၁၈-ပါးတည်း။ ။

သန္ဓေ ၃-ပါးကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊

ကြိယာစိတ်ဇီဝ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပ္ပေါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တပ္ပေါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သမ္မာ ၃-တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမဘိက် မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက် မည်၏။

၉-ဒဿနဟေတုတိက်။

ဒဿန တိက်ကို.....၌ ဒဿနဟေတုတိက်ကို ၏။ ကား ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ၏။ ကား နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာဓမ္မော ဟူသည်တည်း။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် ဗာဝိသ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရဏအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိ

အလင်းပြ

ကိစ္ဆာ ကြဉ်သောစေတသိက် ပဉ္စဝိသရ၏။ (ဒဿနတိက် ပဌမပုဒ် နှင့်အတူ ဖွဲ့လေ၊မထူးပြီ)။

(သမ္ပယုတ်ဟိတ်တပါးမရှိသောကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကို ကြဉ်ရသတည်း)။

ဒုတိယ ကား သကဒါဂါမိမဂ်သည် တနုတရအားဖြင့် ပယ် အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ။ အနာဂါမိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါ သမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သောစေတသိက် ပဉ္စဝိသ။ ။အရ ဟတ္တမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝိသရ၏။ (ဒဿနတိက် ဒုတိယပုဒ်နှင့်အတူ ဖွဲ့လေ၊မထူးပြီ)။

သမ္ပယုတ်ဟိတ်တပါးမရှိသောကြောင့် ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကို ကြဉ် ရသတည်း)။

တတိယ ကား ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာ ဝိသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။(ဒဿနတိက်တတိယပုဒ်နှင့်အတူဖွဲ့လေ)။

(မောဟမူဒွေ၌ မောဟကိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာသို့ သွင်း၍ဖွဲ့သည်မှသာထူးသည်)။

၁၁-အာစယဂါမိတိက်။

ဒဿနဟေတုတိက်ကို ၌။ အာစယဂါမိတိက်ကို.....၏။ ကား အာစယဂါမိနောဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ ကား အပဝယဂါမိနောဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ ကား နေဝါစယဂါမိနာပဝယဂါမိနောဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

အာစယဂါမိနော၊ ရုဘိပဋိသံန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

မာတိကာ

အပထယဂါမိနော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နေဝါစယဂါမိနာ ပထယဂါမိနော၊ စုတိပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်
ကြောင်းလည်းမဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်ကုန်
သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌေခ ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ်စိတ် သတ္တ
ရသ၊စေတသိက် နွေပညာသရ၏။ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့်
၄-ပါး၊အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာ
အားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဗွေလေ၊လွယ်ပြီ)။

ဒုတိယ ကား မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသရ၏။ ထို
တရားတို့သည် ခန္ဓာ အားဖြင့် ၄-ပါး၊ပ သစ္စာအားဖြင့်
၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ခန္ဓာ ၄-ပါး ကား စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့
တွင် ဝေဒနာသည်ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည်သညာက္ခန္ဓာ
မည်၏။ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသော စေတသိက် စတုတ္ထိံသသည်
သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။
ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၄-ပါးတည်း။ (အာယတနဇာတ်ဗွေလွယ်ပြီ)။
သစ္စာ ၁-ပါးကား မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ပ သမ္မာ
သမာဓိဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး ပ
အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။ ကြွင်းသော
မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခုသည် သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှ လွတ်၏။
ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၁-ပါးတည်း။

တတိယမုဒိသည် (အဗျာကဘာဓမ္မာနှင့် အလုံးစုံတူပြီ)။အာဒိ
လဒ္ဓနာမာဘိက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

၁၁-သေက္ခသိက်။

အာစယဂါမိ တိက်ကို ဌ။ သေက္ခတိက်ကို ၏။ ကား
သေက္ခာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင် ... ၏။ ကား
အသေက္ခာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင် ... ၏။ ကား
နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

အလင်းပြ

သေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ၏။

အသေက္ခာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက် တို့၏
ဥစ္စာလည်းမဟုတ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ..... ကား အရဟတ္တဖိုလ် ကြည်သော လောကုတ္တရာစိတ်
၇-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ အားဖြင့်
၄-ပါး၊ ပ ဇာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး ဖြစ်
ကုန်၏။ ။ (လွယ်ပြီ၊ ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ..... ကား အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် ၁-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံ
သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ ပ ဇာတ်
အားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ပ ။ အင်း ၂-ပါးကား အရ
ဟတ္တဖိုလ်စိတ် ၁-ခုသည် မနောဝိညာဏဇာတ်မည်၏။ စေတသိက်
ဆတ္တိံ သသည် ဓမ္မဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဇာတ် ၂-ပါးတည်း။
အရဟတ္တဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်
မှလွတ်၏။

တတိယ..... ကား လောကီစိတ် ကောသိယိ၊ စေတသိက် နွေ
ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌကိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့်
၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး၊ ဇာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး၊
သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။

(ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဇာတ်ဖွဲ့လွယ်ပြီ။ မနောဝိညာဏဇာတ်မှာ ကြွင်းသော
လောကီစိတ် ၆၈-ခုဟုဆိုလေ။ သစ္စာလည်းလွယ်ပြီ)။ ။ အာဒိလဒနာမတိကံ မည်၏
နိပ္ပဓာသတိကံ မည်၏။

၁၂-ပရိတ္တတိကံ။

သေက္ခတိကံကို ဌ။ ပရိတ္တတိကံကို ၏ ကား ပရိတ္တာ
ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏ ကား မဃဉ္ဇတာ
မာတိကာ

ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ယို့နောင်၏။အပ္ပမဒဏာ ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

ပရိတ္တာ၊ နည်းသောအာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဟဂ္ဂတာ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြတ်ကုန်သော ဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောက်အပ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဝိနိဝရဏဝိတ္တတာယမဟတ္တံ ဂတာနိ၊ မဟန္တေဟိဝါ ဈာယိဟိ ဂတာနိ ပတ္တာနိတိ မဟဂ္ဂတာနိ။ ။ဋီကာ)။

အပ္ပမဒဏာ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌေ ကား ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ စေတသိက်စွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌင်္ဂီသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ပသစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။

(ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ။ မနောဝိညရဏဘေဒမှာ ကြွင်းသော ဣမစိတ် ၄၁-ခုကို ဆိုလေ)။

ဒုဘိယ ကား မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံ သ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ပသစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။

တဘိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ပသစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမတိက် မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

၁၃-ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်။

ပရိတ္တတိက်ကို၌။ ပရိတ္တာ ရမ္မဏ တိက်ကို ၏။ ကား ပရိတ္တာရမ္မဏာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ယို့နောင်၏။ ကား အလင်းပြ

မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။
ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဓမ္မော ဟူသည်တည်း။

ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ပရိတ္တာတရားလျှင် အာရုံ ရှိကုန်သော။ဝါ၊
ပရိတ္တတရားကို အာရုံ ပြုကုန်သော။ ဓမ္မော၊ ထိုသည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်တရားလျှင် အာရုံ ရှိကုန်သော။
ဝါ၊ပြုကုန်သော။ဓမ္မော၊ထိုသည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ အပ္ပမာဏတရားလျှင် အာရုံရှိသော။ကုန်
ဝါ၊ပြုကုန်သော။ဓမ္မော၊ထိုသည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

မဇ္ဈမ.....ကား ပရိတ္တတရားကို မြဲသော အားဖြင့် •အာရုံပြု
သော နွေပဉ္စရိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊သန္တိရဏ ၃-၊မဟာ
ဝိပါက် ၈-ခု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ် ၁-ခု၊ စေတသိက် တေတ္ထိံသ။ ။
ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက်အကုသိုလ်ခွါဒသ၊မနောခွါရာဝဇ္ဇန်း၊
မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွါ
အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသရ၏။ ထိုတရားထိုသည်
ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့်
၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။နွေ ၄-ပါး ကား
စေတသိက်ပညာသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။
သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော
စေတသိက် အဋ္ဌစက္ကာထိသသည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ပရိတ္တာရမ္မ
ဏစိတ် ၅၆-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-
တည်း။ (အာယတန၊ဖွဲ့ကား လွယ်ပြီ)။ ။ဓာတ် ၈-ပါး ကား
စက္ခုဝိညာဉ်နွေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ပ.....ကာ
ယဝိညာဉ်နွေသည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စရိရာဝဇ္ဇန်း၊
သမ္ပုဋိန္ဒြိယနွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော ပရိတ္တာရမ္မ
ဏစိတ် ၄၃-ခုသည်မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။စေတသိက်ပညာ
သသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၈-တည်း။ သစ္စာ ၂-
ပါးကား ပရိတ္တာရမ္မဏစိတ် ၅၆-ခု၊ လောဘကြဉ်သော စေတ
သိက်ကေနပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမု
ဒယသစ္စာမည်၏။ဤသို့လျှင်သစ္စာ ၂-တည်း။

ဒုတိယ.....ကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကိုမြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြု
သော ဝိညာဏန္ဓာယတနစိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာနာ သညာယတန
စိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက်တိံသ။ ။မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုရုံက
အကုသိုလ်ခွါဒသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊
မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်
သော စေတသိက် သတ္တစက္ကာလီသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
အားဖြင့် ၄-ပါး။ ပ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
(လွယ်ပြီ၊ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏစိတ် ၃၇-ခုဆိုလေ)။

တတိယ.....ကား အပ္ပမာဏတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံ
ပြုသော လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ။ ။အပ္ပ
မာဏတရားကို အာရုံပြုရုံက မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်
ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိ
ညာဉ်ခွေ *အပ္ပမညာ ကြည်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသရ၏။ ထို
တရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ ပ သစ္စာအားဖြင့် ၂-
ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့တွင်
..... ပ ကြွင်းသော စေတသိက် စတုတ္တိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
မည်၏။ အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏစိတ် ၁၉-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်
၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၄-တည်း။ (အာယတန ခာတ်ဖွဲ့ ကားလွယ်ပြီ)။
သစ္စာ ၂-ပါးကား လောကီအပ္ပမာဏာရမ္မဏစိတ် ၁၁-ခု၊ စေတ
သိက်ဆတ္တိံသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ..... ပ သမ္မာ သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာ ပတ္တိမဂ်
၈-ပါး၊ ၇-ပါး..... ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည်မဂ္ဂသစ္စာ
မည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည်
သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂-
တည်း။

အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ..... ပ တို့တွင် ပညတ်
တရားတို့ မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော အာကာသာနန္ဓာယတန
စိတ် ၃-ခု၊ အာကိဉ္ဇညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေမှတပါး
ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ။ပညတ်တရားကို အာရုံ

*ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက် တေတ္တိံသရ၏ဟု အချို့ပြင်ကြ၏။

ပြုခိုက် အကုသိုလ်ခွါဒသ၊ မနောခွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဂ-ခု၊
မဟာကြိယာ ဂ-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ ဝိရတိကြဉ်သော စေတသိက်
ကောနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဗိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော
ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်မည်၏။ ။

(ဤတိက်၏ သဘောကို နားလည်အောင် သပြီဟိ အာရမ္မဏ သင်္ဂဟကို
အလေ့အလာပြုလေ)။

၁၄-ဟိနုတိက်။

ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်ကို နှ့် ဟိနုတိက်ကို ၏။ ကား ဟိနု
ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား မဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ
ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား ပဏိတာဓမ္မာ ဟူ
သည်တည်း။

ဟိနု၊ ယုတ်ကုန်သော။ ခံမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဇ္ဈိမာ၊ အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အယုတ်အမြတ်တို့၏ အ
လယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(နောက်နည်းကား ဟိနု ပဏိတာနံ မဇ္ဈေ ဘဝါတိမဇ္ဈိမာ။ ။ ဟူသော
အဋ္ဌ ကဏ္ဍနှင့် အညီတည်း)။

ပဏိတာ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။
(သံကိလိဋ္ဌတိက်နှင့် တူပြီ၊ ကောက်လေ၊ ဖွဲ့လေ။

၁၅-မိစ္ဆတ္တတိက်။

ဟိနုတိက်ကို နှ့် မိစ္ဆတ္တ တိက်ကို ၏။ ကား မိစ္ဆတ္တနိယ
တာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား သမ္မတ္တနိ
ယတာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အနိယ
တာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိကုသည်ဖြစ်၍ စုတိ
၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြိုကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ကော

သမ္ပတ္တိနိယတာ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍
မိမိ၏အခြားမဲ့ ဌအကျိုးပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိယတာ၊ နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် မမြဲကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊
မဇ္ဈိယ၊ ကုက္ကုစ္ဆ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ဧကေဝိသ။ ။
မာတုဃာတက၊ ပိတုဃာတက၊ အရဟန္တဃာတက၊ လောဟိ
တုပ္ပါဒက၊ သံဃဘေဒကတည်းဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏အစွမ်း
ဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေသတ္တမဇော၊ ဝိဘိ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊
ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သောစေတသိက်ဗာဝိသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ
၄-ပါးကား စေတသိက်ပဉ္စဝိသတို့တွင် ပ ကြွင်းသောစေတ
သိက်တေဝိသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ၆ ခု
သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-တည်း။ (အာယ
တန၊ ဇောတိ၊ ဖွဲ့လွယ်ပြီ)။ ။ သန္ဓာ ၂-ပါးကား အကုသိုလ်စိတ် ၆-
ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက်စတုဝိသသည်ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။ ဤသို့လျှင်သစ္စာ ၂-တည်း။
ဒုတိယ ကားမဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသရ၏။ ထို
တရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ပ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ (လွယ်ပြီ၊ ဖွဲ့လေ)။

တတိယ ကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော
ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုသတ္တမဇော။ ။ မာတုဃာတက၊ ပိတု
ဃာတက၊ အရဟန္တဃာတက၊ လောဟိတုပ္ပါဒက၊ သံဃဘေဒ
ကတည်းဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသ
မူဒွေ သတ္တမဇောမှတစ်ပါး အကုသိုလ်စွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ်
သတ္တရသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် နွေ
ပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအား
ဖြင့် ၅-ပါး ပ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ခန္ဓာ၊ အာယ

အလင်းပြ

တန၊ ဓာတ်ဖွဲ့လွယ်ပြီ။ ။ သန္ဓေ ၃-ပါးကား အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒ
သ၊ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္ထိံသ၊ ကြိယာ
စိတ်ဝိသ၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။
နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာ
ဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ သို့ဤလျှင် သစ္စာ ၃-တည်း။
အာဒိလက္ခနာမတိက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

(ဘေဒနစံချာ်တို့တွင် သတ္တမဘေဒစေတနာသာလျှင် အနန္တရတေဋ္ဌအကျိုး
စပးခြင်းလက္ခဏာရှိသောကြောင့် ပဋ္ဌမပုဒ်၌ နိဗ္ဗိတသမ္ပယုတ်သတ္တမဘေဒ၊ ဒေသ
မူ သတ္တမဘေဒကိုသာကောက်ရမည်)။

၁၆-မဂ္ဂါရမ္မဏဘိက္ခဝ်။

မိစ္ဆတ္တတိက်ကို.....၌ မဂ္ဂါရမ္မဏဘိက္ခဝ်တံ ၏။ ကား မဂ္ဂါ
ရမ္မဏာဓန္ဓေ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောက် ၏။ ကား မဂ္ဂ
ဟေတုကဓန္ဓေ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောက် ၏။ ကား မဂ္ဂါ
ဗိပဓိနဓန္ဓေ ဟူသည်တည်း။

မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ မဂ်လျှင်အာရုံရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မဂ်ကိုအာရုံပြု
ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သော
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ (တနည်းကား)။ မဂ္ဂဟေတု
ကာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ ။ (တနည်းကား)။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ်၌တည်သော
ဟိတ်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဂ္ဂါဗိပဓိနော၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဗိပတိပစ္စည်း
ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ (တနည်းကား)။
မဂ္ဂါဗိပတိနော၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဗိပတိပစ္စည်း ရှိ
ကုန်သော။ ။ (တနည်းကား)။ မဂ်လျှင်သဟဇာတာဗိပတိပစ္စည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(တတိယပုဒ်ဒုတိယ ယောဇနာနည်း၌ မဂ္ဂေါအဓိပတိ ဧတေသန္တိမဂ္ဂါဗိပတိ
နော၊ မဂ္ဂေါအဓိပတိမဂ္ဂါဗိပတိ၊ မဂ္ဂါဗိပတိစ မဂ္ဂါဗိပတိစမဂ္ဂါဗိပတိဟုဗဟုဗ္ဗဟိကမ္မ
မာတိကာ

စာချင်းပြုပြီးမှ ကေသေသသာမညနိဒ္ဒေသပြု။ ဗဟုဗ္ဗဟိအခါ အဓိပတိတပ်ခိုက် ဝိရိယ၊ ဝိမံသမရ။ ။ ကမ္မစာရင်းအခါ အဓိပတိတပ်ခိုက် ဝိရိယ၊ ဝိမံသရံ၏ ဟူလိုသည်။ ပဋ္ဌာန် ပါဠိကိုထောက်၍ မူလဋီကာ၊ အနုဋီကာ) ။

ပဋ္ဌမပုဒ်၏အရကား သောတာပတ္တိမဂ်ကိုအာရုံပြုသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၂-ပါးကို အာရုံပြုသော သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ် ၃-ပါးကိုအာရုံပြုသော အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။ ။ မဂ် ၄-ပါးကို အာရုံပြုသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၊ ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ပ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါးဖြင့်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါး ကား စေတသိက် တေတ္ထိံသတို့တွင် ပ စေတသိက် ၆ ကတ္ထိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ မဂ္ဂါရမ္မဏစိတ် ၁၁-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-တည်း ပ သစ္စာ ၁-ပါးကား မဂ္ဂါရမ္မဏစိတ် ၁၁-ခု၊ စေတသိက်တေတ္ထိံသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်သစ္စာ ၁-တည်း။

(အောက်အောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထက်အထက်သော မဂ်ကို အာရုံမပြုနိုင်သောကြောင့် ဤသို့ခွဲ၍ကောက်ရသတည်း)

ပဋ္ဌမယောဇနာနည်း၌ မဂ္ဂဟေတုကာခမ္မာ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရကား မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက်အဋ္ဌာရိသရ၏။

ဒုတိယယောဇနာနည်း၌ မဂ္ဂဟေတုကာခမ္မာ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရကား * မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ အလောဘ၊ အဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္ထိံသ ရ၏*။

*မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္ထိံသ ၈ ဤ၌။

တတိယယောဇနာနည်း၌ မဂ္ဂဟေတုကာမဗ္ဗာဟူသော ဒုတိယ
 ပုဒ်၏အရကား မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ အမောဟကြည်သောစေတသိက် ပဉ္စ
 တိံသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ ပ ... သစ္စာ
 အားဖြင့် ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် ဆတ္တိံ
 သတို့တွင် ပ စေတသိက် စတုတ္ထိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
 မည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ
 ၄-တည်း။ ပ။ ။သစ္စာ ၁-ပါးကား မဂ်စိတ် ၄-၌ ရှိသော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ
 မဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂ
 သစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခုသည် သမ္မာဟူသော
 အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်သစ္စာ ၁-တည်း။

ပဌမယောဇနာနည်း၌ မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာဟူသော တတိယ
 ပုဒ်၏အရကား သောတာပတ္တိမဂ်ကို အလေး အမြတ်အားဖြင့်
 အာရုံပြုသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ
 ယုတ်စိတ် ၄-ခု။ ။သကဒါဂါမိမဂ်ကို အလေး အမြတ်အားဖြင့်
 အာရုံပြုသော သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ
 ယုတ် ၄-ခု။ ။အနာဂါမိမဂ်ကို အလေး အမြတ်အားဖြင့် အာရုံ
 ပြုသော အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်
 ၄-ခု။ ။အရဟတ္တမဂ်ကို အလေး အမြတ်အားဖြင့် အာရုံပြုသော
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိရတိ
 အပ္ပမညာကြည်သောစေတသိက် တေတ္တိံသရ၏။

ဒုတိယယောဇနာနည်း၌ မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာဟူသော တတိယ
 ပုဒ်၏အရကား မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိရိယတပ်ခိုက်၊ ဝိရိယကြည်သော
 စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ဝိမံသတပ်ခိုက်၊ ဝိမံသကြည်သော စေတ
 သိက်ပဉ္စတိံသရ၏။

တတိယယောဇနာနည်း၌မဂ္ဂါဓိပတိနောဓမ္မာဟူသော တတိယ
 ပုဒ်၏အရကား အဓိပတိတပ်ခိုက် ဝိရိယ၊ ဝိမံသလည်းရ၏။ ထိုတ
 ရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ပ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး
 ဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့တွင်
 ပ စေတသိက် စတုတ္ထိံသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ မဂ္ဂါ

မာတိကာ

မိပတိမိတ် ၁၂-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-
တည်း။ပ.....။ ။သန္ဓေ ၂-ပါးကား လောကီမဂ္ဂါမိပတိမိတ်
၈-ခု၊ စေတသိက်တေတ္ထိ သည် ဒုက္ခသန္ဓာမည်၏။ မဂ်မိတ် ၄-ခု
၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပ.....သမ္မာ သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သော
တာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးပ..... အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး
သည် မဂ္ဂသန္ဓာမည်၏။ ကြွင်းသောပ..... ၂၉-ခုသည် သန္ဓာဟူ
သော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်သန္ဓာ ၂-တည်း။

(အလေးအမြှုပ်ကား မိမိမဂ်ကိုသာ အာရုံပြုသောကြောင့် ဤသို့ကောက်သ
တည်း။ ဤတိက်၌ တပါးသောဆရာတို့ကား သာမညသာကောက်ကြကုန်၏။ ဖြည့်
ဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ်တော် ထူးမြတ်လှသောကြောင့် ဥာဏ်အမြင် ထူးမြတ်လှ
သော ငါတို့ကျေးဇူးရှင်သခင် ဗားကရာဆရာတော်ဘုရားကား ရသင့်သောအတိုင်းခွဲ
ခြင်း ဝေဘန်၍ကောက်တော်ပူပေသည်။ အမျိုးကောင်းသားတို့သည် မမေ့မလျော့
ဆောင်ရွက်ကြပီကုန်)

အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။ သပ္ပ ပ တို့တွင်မဂ်ကို အာရုံ
မပြုနေ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းမှတစ်ပါး အဟိတ်မိတ်
သတ္တရသ၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပဿနာ ၄-ခု၊ မဟာဝိပါကိမိတ်
၈-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပဿနာ ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေးမှတစ်ပါး ခူပ
မိတ် ၁၅-ခု၊ အနုပမိတ် ၁၂-ခု၊ ဖိုလ်မိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာ
သ။ ။ မဂ်ကိုအာရုံမပြုရုံကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်
ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်မိတ် ၄-ခု၊
အဘိညာဉ်ဒွေး၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆို
အပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

၁၇ - ဥပ္ပန္နတိက်။

မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်ကို၌ ဥပ္ပန္နတိက်ကို၏။ကား ဥပ္ပန္နာ
ဓမ္မာဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်၏။ကား ဒေဝုပ္ပန္နာဓမ္မာ
ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်၏။ကား ဥပ္ပါဒိနောဓမ္မာဟူ
သည်တည်း။

ဥပ္ပန္နာ၊ ဥပါနိ၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သောခဏသုံးပါးသို့ ရောက်
ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနုပ္ပန္နာ၊ ဥပါနိ၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သောခဏသုံးပါးသို့ ရောက်
ပြီးလည်းမဟုတ်၊ ရောက်ဆဲလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဥပါနိနော၊ ပြီးပြီးသော အကြောင်းတစ်စုံသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

(ဒုတိယပုဒ်၌ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာတိဥပ္ပန္နာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိဥပ္ပန္နာ၊ ဥပ္ပန္နာစဥပ္ပန္နာစဥပ္ပန္နာ။ ။
ဟု ဧကသေသသာမညနိဒ္ဒေသကြီး၊ အနာဂတ်ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်၊
တိဇရုပ်ဟူလိုသည်။ အကျယ်ကို လိုမူအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အနုတို့မှာယူလေ။ ။ တတိ
ယပုဒ်၌ ဥပုဗ္ဗ-ပဒေသတ်၊ အဝဿကာမဓိဧကသုဏီစသုတ်ဖြင့် ဖော်စွည်းသက်ဟူလို
သည်)။

ပဋ္ဌမ ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေ
တသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအား
ဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး၊
သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်ဖွဲ့
လွယ်ပြီ။ မနောဝိညာဏ ဓာတ်မှာ ကြွင်းသော စိတ် ၇၆-ခုဆို
လေ)။ ။ သစ္စာ ၃-ပါးကား လောကီစိတ် ဧကသိဘိ၊ လောဘ
ကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခ
သစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌
ရှိသော ပ မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊
ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။
ဤသို့လျှင် ဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ ကား အနာဂတ် ဖြစ်သော အကုသိုလ် ၅၅၊
ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊ စိတ္တစ
ရုပ်သတ္တရသ၊ ဥတုစရုပ်ပန္နရသ၊ အာဟာရစရုပ် ဝုဒ္ဓသရ၏။ ထို
တရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၇-ပါး၊
ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။

(ဥပါနိန္ဒတိက် ဒုတိယပုဒ်ကို ဖြို၍ ဖွဲ့လေ၊ မထူးမှပြီ)။

အဘိဿ ကား အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်စိတ် ဆက္ကိံသ။
စေတသိက်အဋ္ဌဘိံသ။ ကဋ္ဌစရုပ်ဝိသရဇ္ဇိ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
အားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၁-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၁၇-
ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဥပါဒိန္နဘိက်၊ ပဌမပုဒ်
ကိုမှီ၍ ဖွဲ့လေ၊ မထူးဘဲပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ
..... ပ တို့တွင် နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ
တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား အတိတ်စိတ္တပုဒ် ရုပ်ဂုဏ်တို့မှ ထုတ်တော်မူကုန်၏။
မသင့်။ အဘို့ကြောင့်နည်း။ ။ နိဗ္ဗာန် နဝတ္ထုဗ္ဗံ ဥပ္ပန္နန္တိ ပိ အနုပ္ပန္နန္တိ ပိ ဥပ္ပါဒိတိင်။ ။
ဟု ပဋိတော်၌ တိတ်မှန် ထုတ်တော်မူသည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း အယံပနတိကော
ဒိန္နံ အဒ္ဓါနံဝသေနပူရေတွာဒသိတောဟု လာသောကြောင့်တည်း။ အကယ်လိုမှ
အနုဒ္ဓိကာမှာယူလေ)။

၁၈-အဘိဘိက်၊

ဥပ္ပန္နဘိက်ကို ၌ အတိတဘိက်ကို ၏။ ကား အဘိဘာ
ဓမ္မာဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အနာဂတာဓမ္မာ
ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား ဗုဒ္ဓ၊ ပုပ္ဖန္နာဓမ္မာဟူ
သည်တည်း။ ။

အတိတာ၊ အဘိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

အနာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေ
တသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရဇ္ဇိ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
အားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၁၈
ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။

ဒုတိယ ကား အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်
..... ပ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရဇ္ဇိ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊
..... ပ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။

အလင်ပြီ

တတိယ ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်
ပ.....ရပ်အဋ္ဌမိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊
ပ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေးလွယ်ပြီ)။
 အာဒိလဒ္ဓနာမာတိက်မည်၏။ သပ္ပဒေသတိက် နိပ္ပဒေသတိက်
 အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထ
 ဆရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

၁၉-အတိတာရမ္မဏသိက်၊

အတိတတိက် ကို ဌ အတိတာရမ္မဏသိက် ကို.....၏။
 ကားအဘိဘဓရမ္မဏဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်
 ၏။ ကား အနာဂတဓရမ္မဏဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်
၏။ ကား ပစ္စုပ္ပန်ဓရမ္မဏဓမ္မော ဟူသည်တည်း။

အတိတာရမ္မဏာ၊ အဘိက်တရားလျှင် အာရုံရှိ ကုန်သော။
 ဝါ၊ အတိက်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။

အနာဂတာရမ္မဏာ၊ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပြုကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏာ၊ ရှိကုန်သော။ ဝါ ပြုကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား အတိက်တရားကို ဖြစ်သောအားဖြင့် အာရုံပြု
 သောဝိညာဏဉာယတနစိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန
 စိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက်တို့သ။ ။ အဘိက်တရားကို အာရုံပြုခိုက်
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတရယုတ် ၃၀၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊
 အဘိညာဉ်ဇ္ဇေ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကျဉ်သော စေတသိက် သတ္တ
 စက္ကာလီသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယ
 တနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၂-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-
 ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် သတ္တစက္ကာလီ
 သတို့တွင် ပ စေတသိက် ပဉ္စစက္ကာလီသသည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
 မည်၏။ အတိတာရမ္မဏစိတ် ၄၉-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။

ဤသို့လျှင်တည်း။ (အာယတန၊ ဓာတ် ၅ လွယ်ပြီ)။ သန္ဓေ ၂ ပါး
 ကား အတိတာရမ္မဏစိတ် ၄၉-ခု၊ လောဘကြည်သောစေတသိက်
 ဆစက္ကာလီသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယ
 သစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ ကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်မနောဒွါရာ
 ဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတရုယုတ် ၃၀၊ တဒါရုံဧကောဒသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊
 အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက်ပညာသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
 ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး ပ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။
 ခန္ဓာ ၄-ပါးကားစေတသိက် ပညာသတို့တွင် ပ စေတသိက်
 အဋ္ဌစက္ကာလီသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အနာဂတာရမ္မဏ
 စိတ် ၄၃-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-ပါး
 တည်း။ ပ သန္ဓေ ၂-ပါးကား အနာဂတာရမ္မဏစိတ် ၄၃-ခု၊
 လောဘကြည်သော စေတသိက် ဧကေနပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာ
 မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်သန္ဓာ ၂-
 တည်း။

တတိယ ကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို ဖြစ်သောအားဖြင့် အာရုံပြု
 သောဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊ ဆန္ဒ၊ ဝီတိ၊ ဝိရိယကြည်
 သောအညသမာန်းစေတသိက် ၁၀။ ။ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံ
 ပြုခိုက်မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတရုယုတ် ၃၀၊ တဒါရုံဧကော
 ဒသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက်ပညာသရ
 ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့်
 ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။
 (ပရိတ္တာရမ္မဏာဓမ္မောနှင့် အတူဗွဲ့လေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏစိတ်ဆို
 သည်မျှသာထူး၏)။

အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။ သပ္ပဒေသတိက်၊ နိပ္ပဒေသတိက်
 အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင်ပညတ်တရားကို ဖြစ်သောအားဖြင့်အာရုံပြု
 သော အာကာသာနဉ္စာ ယတနစိတ် ၃-ခု၊ အာကိဉ္စညာယတန
 စိတ် ၃-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေမှတပျိုး ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ စေတသိက်ပဉ္စ
 တိံသ၊ ပညတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မနော
 ဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ အဘိ

ညာဉ်ခွေ၊ ဝိရတိကြည်သောစေတသိက်ကေနပညာသ၊ အပ္ပမာဏ
 တရားကို ဖြေသောအားဖြင့် အာရုံပြုသောလောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊
 စေတသိက်ဆတ္တိ^၁သ၊ အပ္ပမာဏဘုရားကိုအာရုံပြုရိုက် မနောဒွါရာ
 ဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ
 ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်
 သော စေတသိက်တေတ္တိ^၂သ၊ ရုပ်အဋ္ဌမိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော
 ကြွင်းသောပရမတ္ထဘုရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်
 မည်၏။

၂၀-အဇ္ဈတ္တဘိက်။

အတိတာရမ္ပဏ ဘိက်ကို ခွဲအဇ္ဈတ္တ တိက်ကို ၏။ ကား
 အဇ္ဈတ္တခန္ဓော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား ဗဟိဒ္ဓါ
 ခန္ဓောဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ
 ခန္ဓောဟူသည်တည်း။

အဇ္ဈတ္တာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓော၊ တို့သည်။
 သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓော၊ တို့သည်။ သံ
 ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ခန္ဓော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဠမ ကုဋး အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော စိတ်တရယုတ် ကိုး
 ဆယ်၊ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌမိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
 ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါး၊ ခာတ်အားဖြင့်
 ၁၈-ပါး၊ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကုဋး ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်သော စိတ်တရယုတ် ကိုး
 ဆယ်၊ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌမိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရား
 တို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ပ သစ္စာအားဖြင့် ၄-ပါးဖြစ်
 ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။

တတိယ ကုဋး အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် ၂-ပါး၌ ဖြစ်
 သော စိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ် ပ ရုပ်အဋ္ဌမိသရ၏။ ထိုတရား
 မာတိကာ

တို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၅-ပါး ပ သန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ် ကုန်၏။(ဖွဲ့လေ) အာဒိလဒ္ဓနာမဘိကံမည်၏။နိပ္ပဒေသတိကံမည်၏။

၂၁- အဇ္ဈတ္တရမ္မဏတိကံ။

အဇ္ဈတ္တ တိကံကို.....၌ အဇ္ဈတ္တာ ရမ္မဏ တိကံကို ၏။..... ကား အဇ္ဈတ္တရမ္မဏော ဓမ္မော ဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်.. ၏။....ကားဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏောဓမ္မောဟူသည်တည်း။ ။ထို့နောင်..... ၏။.....ကားအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏောဓမ္မောဟူသည်တည်း။

အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပြုကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓတရားနှစ်ပါးလျှင်အာရုံ ရှိကုန်သော။ဝါ၊ပြုကုန်သော။ဓမ္မော၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား အဇ္ဈတ္တတရားကို ဖြစ်သောအားဖြင့်အာရုံပြုသော ဝိညာဏဉာယတနစိတ် ၃-ခု။ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊စေတသိက်ဘိသ။ ။အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ စိတ် စတုပညာသ၊အဘိညာဉ်နွေ၊ဣဿာ အပ္ပမညာ ကြည်သော စေတသိက် ဧကေနပညာသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ အာယတနအားဖြင့် ၂-ပါး၊ ဓာတ်အားဖြင့် ၈-ပါး၊ သန္ဓာ အားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဓမ္မော ၄-ပါး ကား စေတသိက် ဧကေနပညာသတို့တွင် ပ ... စေတသိက် သတ္တစက္ကာလီသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏစိတ် ၆၂-ခုသည် ဝိညာ ဏက္ခန္ဓာမည်၏။ဤသို့လျှင်.....တည်း။ (အာယတန၊ဖွဲ့လွယ်ပြီ)။ ။ ဓာတ် ၈-ပါး ကား စက္ခုဝိညာဉ် နွေသည် စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ် မည်၏။.....ပ.....ကာယဝိညာဉ်နွေသည် ကာယ ဝိညာဏ ဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇ္ဇန်း၊သမ္ပုဋ်န္တိန်းနွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။

အလင်းပြ

ကြွင်းသော အဇ္ဈတ္တရမ္မဏဝိတ် ၄၉-ခုသည် မနောဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဧကေနပညာသသည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ ။သန္ဓေ ၂-ပါးကား အဇ္ဈတ္တရမ္မဏဝိတ် ၆၂-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက်အဋ္ဌစက္ကာထိသသည် ဒုက္ခ သစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်..... တည်း။

ဒုတိယကား ဗဟိဒ္ဓတရားကို ဖြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြု သော အဘိညာဉ်ဇွေးမှတစ်ပါး ရူပဝိတ် ၁၅-ခု၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတနဝိတ် ၃-ခု၊ လောကုတ္တရာဝိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌထိံသ။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိတ်စတုပညာသ၊ အဘိညာဉ် ဇွေ၊ မစ္ဆရိယကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ပ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ် ကုန်၏။ ။သန္ဓေ ၄-ပါး ကား စေတသိက် ဧကပညာသ တို့တွင်ပ စေတသိက် ဧကေနပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝိတ် ၈၀သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်..... တည်း။ (အာယတန ဖွဲ့လွယ်ပြီ)။ ။ဇော ၈-ပါးကား စက္ခု ဝိညာဉ်ဇွေသည် စက္ခု ဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ပ ကာယ ဝိညာဉ်ဇွေသည် ကာယ ဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇွန်း၊ သမ္ပုဋ်န္တိန္ဒြိယဇွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော ဗဟိဒ္ဓါရမ္မ ဏဝိတ် ၆၇-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဧက ပညာသသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ ။သန္ဓေ ၃-ပါးကား လောကီ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝိတ် ၇၂-ခု၊ လောဘကြည် သော စေတသိက်ပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။ မဂ်ဝိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ.....ပ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်း သော မဂ်ဝိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်ဝိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူ သော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။

တတိယကား အဇ္ဈတ္တတရား၊ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိတ် စတုပညာသ၊ အဘိညာဉ်ဇွေ၊ ဣဿံ၊ မစ္ဆရိယ၊ အပ္ပ မာတိကာ

မညာကြည်သော စေတသိက် အဋ္ဌစက္ကာလီသရဏီ။ ထိုတရားတို့ သည် ခန္ဓာအားဖြင့် ၄-ပါး၊ ပ သစ္စာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ် ကုန်၏။

(ပရိတ္တာရမ္မဏာ ခမ္မာနှင့်အတူဖွဲ့လေ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏစိတ်ဆိုသည်နှင့် စေတသိက် အဋ္ဌစက္ကာလီသ ဆိုသည်သာထူးသည်)။

အာဒိလဒ္ဓနာမာတိကမည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ.....တို့တွင် အာ ကိဉ္ဇညာယတနစိတ် ၃-ခု စေတသိက်တိံသ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယ တနစိတ်၏ အာရုံဖြစ်သော နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြုခိုက် အ ကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာ ၈-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယကြည်သော စေတသိက် ပဉ္စစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက မည်၏။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား အာကိဉ္ဇညာယတနံ နဝတ္ထဗ္ဗံ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏန္တိပိ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏန္တိပိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏန္တိပိ ဟူသော ပါဠိတော်ကိုသာ နထင်၍ အာကိဉ္ဇညာယတနစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသာ တိက်မှတ်ထုတ်တော်မူကုန်၏။ မကုန်စင်။ တိက် မှတ်ကုန်ကြွင်းသည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို တိက်မှတ်ဟောတော်မူလျှင် ထိုဈာန် စိတ်၏အာရုံ နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြုခိုက် အာဝဇ္ဇန်းစသော ၃၃-ပါးသောစိတ် ကိုလည်းဟောတော်မူခြင်းကိစ္စပြီးတော့သည်ဟု အဘောဂရှိတော်မူသဖြင့် အာကိဉ္ဇ ညာယတနစိတ်ကိုသာ တိက်မှတ်ဟောတော်မူသည်။ ဘုရားသခင် အလိုတော်ကိုသိ သော ဗုဒ္ဓမတည၊ ရှင်အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မာပဂမ္မမတ္တတောစ အာ ကိဉ္ဇညာယတနာရမ္မဏဿ အဇ္ဈတ္တဘာဝဓ္မံ ဗဟိဒ္ဓါဘာဝဓ္မံ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘာဝဓ္မံ အနုနိဗ္ဗာနိတော အာကိဉ္ဇညာယတနံ နဝတ္ထဗ္ဗံ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏန္တိပိတိ အာဒိဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ကေဝလံတဒေဝ နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ တဿပနအာဝဇ္ဇနဓ္မံ ဥပစာရစိတ္တာနိပိ တဿာရမ္မ ဏဿပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တာနိပိ တဿေဝ အဿာဒနာဒိဝသေန ပဝတ္တာနိ အကုသလ စိတ္တာနိပိနဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာနေဝ၊ တာနိပန တသ္မိံဝုတ္တေ ဝုတ္တာနေဝ ဟောန္တိတိ ဝိသုံ နဝုတ္တာနိ။ ။ ဟူ၍ မိန့်သော်။ ။ အဘိညာဉ်ဒွေကို အဋ္ဌကထာ၌တိုက်ရိုက်မဆိုသော် လည်း ပုဗ္ဗေနိဝါသအနာဂတံသအဘိညာဉ်သည် နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြုနိုင်ခြင်း သဘော မကင်းသောကြောင့် တိက်မှတ်၍သွင်း၍ကြော်ဟန်သည်။ ။ အဏုယံကိုလိုမူ အဋ္ဌကထာ မူလဒီကာဘို့မှာယူလေ)။

၂၂-သနိဒဿနတိကံ၊

အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ တိကံကို --- ဌ။ သနိဒဿနတိကံကို ဖြစ်၏။
 ကား သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဓမ္မော တည်း။ ။ ထို့နောက် ဖြစ်၏။
 ကား အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဓမ္မော တည်း။ ။ ထို့နောက် ဖြစ်၏။
 ကား အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဓမ္မော တည်း။

သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မြင်ခြင်းနှင့်လည်းတကွ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်းတကွ၊ ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်နှင့်လည်းတကွ၊ ထိပါးတတ်သည်နှင့်လည်းတကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မြင်ခြင်းမရှိ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်မရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်မရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မြင်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ထိပါးခြင်းလည်းမရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်လည်းမရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်လည်း မရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်လည်းမရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်လည်းမရှိကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဗ္ဗမ ကား ရူပါရုံရ၏။ ထိုရူပါရုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပါယတန၊ ရူပဓာတ်၊ ဒုက္ခသန္ဓေ ၁-ပါးသာတည်း။

ဒုဘိယ ကား ရူပါရုံကြည်သော သြဋ္ဌာရိကရုပ် ကောဒသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ အာယတန ၉-ပါး၊ ဓာတ် ၉-ပါး၊ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၁-ပါးကား သြဋ္ဌာရိကရုပ် ကောဒသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ အာယတန ၉-ပါးကား သြဋ္ဌာရိကရုပ်ကောဒသရုပ်တို့တွင်စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန မည်၏။ ပ ကာယပသာဒသည် ကာယာယတန မည်၏။ သဒ္ဓါရုံသည် သဒ္ဓါယတန မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဟာတိကာ

ဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ ခေတ် ၉-ပါးကား
 သြဇ္ဇာရိကရုပ် ကောဒသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဘတ်
 မည်၏။ ပ ပထဝီတေဇော။ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖော
 ဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ သန္ဓေ ၁
 ပါးကား သြဇ္ဇာရိကရုပ်ကောဒသသည် ဒုက္ခသန္ဓာမည်၏။ ဤသို့
 လျှင်တည်း။

တတိယ ကား စိတ်တရယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပ
 ညာသ၊ သုရမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-
 ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ခာတ် ၈-ပါး၊ သန္ဓာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။
 ခန္ဓာ ၅-ပါးကား သုရမရုပ်သောဋ္ဌသသည် ရူပက္ခန္ဓာ မည်၏။ စေ
 တသိက်နွေပညာသ တို့တွင် ပ စေတသိက် ပညာသသည်
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တရယုတ်ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့
 လျှင် တည်း။ ။ အသမတန ၂-ပါးကား စိတ်တရယုတ် ကိုး
 ဆယ်သည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်နွေပညာသ၊ အာပေါ
 ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာ
 ယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ ခေတ် ၈-ပါးကား စက္ခု
 ဝိညာဉ်နွေသည် စက္ခုဝိညာဏဘတ် မည်၏။ ပ ကာယဝိ
 ညာဉ်နွေသည် ကာယဝိညာဏဘတ်မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပ
 န်နန္တရန်းနွေသည် မနောဘတ်မည်၏။ ကြွင်းသောစိတ် ခုနစ်ဆဲ
 ခြောက်ခုသည် မနောဝိညာဏ ဘတ်မည်၏။ စေတသိက်နွေပညာ
 သ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ် သောဋ္ဌသ၊
 နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဘတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ သန္ဓေ ၃-
 ပါးကား လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ လောတကြဉ်သော စေတ
 သိက် ကေပညာသ၊ သုရမရုပ်သောဋ္ဌသသည် ဒုက္ခသန္ဓာ မည်၏။
 လောဘသည် သမဒယသန္ဓာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသန္ဓာ
 မည်၏။ မဂ်စိတ်လေးခု၌ ရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာသမာဓိဟု
 ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး ပ အရဟတ္တ
 မဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသန္ဓာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
 ၂၆-ခု၊ ဖိုဏ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည်သန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ

လွတ်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသတိက်မည်၏။

(ထိုနှစ်ဆဲ နှစ်တိက်တို့တွင် ဝေဒနာတိက်၊ ဝိတက္ကတိက်၊ ဝိဘိတိက်၊ ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိက်၊ အတိဘတိက်၊ အတိဘာရမ္မဏတိက်၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်၊ ဤတိက် ကိုးတိက်သည် သပ္ပဒေသတိက်၊ ကြွင်းသောတဆဲသုံးတိက်သည် နိပ္ပဒေသတိက်)။

တိကမာတိကာအရကောဏ်ပြီး၏။

၅-အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာအရကောဏ်။

၁-ဟေတုဒုက်။

တိကမာတိကာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကမာတိကာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုကမာတိကာ၌လည်း၊ ၁-ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ ၂-ပူဇန္တရဒုက်၊ ၃-အာသဝဂေါစ္ဆက၊ ၄-သညောဇနဂေါစ္ဆက၊ ၅-ဂန္ထဂေါစ္ဆက၊ ၆-ဩဃဂေါစ္ဆက၊ ၇-ယောဂဂေါစ္ဆက၊ ၈-နိဝရဏဂေါစ္ဆက၊ ၉-ပရာမာသဂေါစ္ဆက၊ ၁၀-မဟန္တရဒုက်၊ ၁၁-ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၊ ၁၂-ကိလေသဂေါစ္ဆက၊ ၁၃-ပိဋ္ဌဒုက်အားဖြင့် ၁၃-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို၁၃-ပါးတို့တွင် ဟေတုဂေါစ္ဆကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုဂေါစ္ဆက၌လည်း၊ ၁-ဟေတုဒုက်၊ ၂-သဟေတုကဒုက်၊ ၃-ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၄-ဟေတုသဟေတုကဒုက်၊ ၅-ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၆-နဟေတု သဟေတုကဒုက်အားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၆-ပါးတို့တွင် ဟေတုဒုက်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုဒုက်၌လည်း ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပဌမပဒကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဟေတုဓမ္မာဟူသည်တည်း။ ထို့နောင်ဒုတိယပဒကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား နဟေတုဓမ္မာဟူသည်တည်း။

မာတိကာ

ဟေတု၊ ဟိတ်မည်ကုန်သော။ မွေ-နိဿတ္တနိဇ္ဈိဝသဘာဝါ။ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ် ကုန်သော သဘောတရား တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နဟေတု၊ ဟိတ်မမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဟိတ်မှတစ်ပါးကုန်သော။ မွေ-နိဿတ္တ နိဇ္ဈိဝသဘာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သောသဘောတရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟေတုမွေဟူသော ဗုဒ္ဓဗျူဟိ အရကောကံ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟဟုဆိုအပ်သော ဟိတ် ၆-ပါးရ၏။ ထိုဟိတ် ၆-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မ ဇောတိ၊ သန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ သန္ဓာ ၃-ပါး ကား လောကီသဟိတ်စိတ် ၆-၃-၌ရှိသော လောဘကြည်သောဟိတ် ၅- ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော အမောဟစေတသိက်တည်းဟူသော သမ္မာ ဗိဇ္ဇမဂ္ဂင် ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၁-ပါး၊ သကဒါဂါမိ မဂ် ၁-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၁-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၁-ပါးသည် မဂ္ဂ သစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ ဖိုလ် စိတ်လေးခု၌ရှိသော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟသည် သစ္စာ ဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၃-တည်း။

နဟေတုမွေဟူသော ဒုဘိဗုဒ္ဓိ၏အရကောကံ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ် ၆-ပါးကြည်သော စေတသိက် ဆစက္ကာလီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး ဇောတိ ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၅-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် ဆစက္ကာ လီသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသော စေတသိက် စတု စက္ကာလီသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသောအရေ အတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၅-တည်း။ ။ အာယတန ၁၂-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။

..... ပ..... ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဠဗ္ဗာရုံသည် ဖောဠဗ္ဗာ အလင်းပြ

ယတနမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်သည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် ဆစက္ကာလီသ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ်သောဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၁၂-တည်း။ ။ ခေဓိ ၁၈-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့ တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတ် မည်၏။ စက္ခုရိညာဉ်နွေသည် စက္ခုရိညာဏဓာတ်မည်၏ ပ ကာယရိညာဉ်နွေသည် ကာယရိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန်းနွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသောစိတ် ၇၆-ခုသည် မနောရိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက်ဆစက္ကာလီ သ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ် သောဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ သစ္စာ ၃-ပါးကား လောကီစိတ်ဧကာသိတိ၊ စေတသိက် ဆစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသမ္ဘာမည်၏။ နိဗ္ဗာန် သည် နိရောဓသမ္ဘာ မည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသ တိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး ၆-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၇-ပါး ၆-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၇-ပါး ၆-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါး ၆-ပါးသည် မဂ္ဂသမ္ဘာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပ္ပါဒ် ၂၇-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တပ္ပါဒ် ၃၄-ခုသည် သမ္ဘာ ဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၃-တည်း။

ဟေတုဓမ္မာ၊ နဟေတုဓမ္မာ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဤ သဒ္ဓါအစဉ်သည် ပရမတ္ထတရားကို နှစ်ခုပြု၍ ဟောရာဟော ကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒုက်မည်၏။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓ နာမဒုက်၊ သမ္ပလဒ္ဓနာမဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် အစဉ်တည်သော ဟေတု သဒ္ဓါဖြင့် ဟေတုဒုက် ဟူ၍ရ အပ်သော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည် ၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့်လည်း ၂-ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နိပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

မာတိကာ

၂-သဟေတုကဒုဂ်။

ဟေတုဒုဂ်ကို၌။ သဟေတုကဒုဂ်ကို၏။ထိုသဟေတုကဒုဂ်၌လည်း ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် ပဌမပဒကို၏။ကား သဟေတုကဿမ္ဘောတည်း။ ။ထို့နောက် ဒုတိယပဒကို၏။ကား အဟေတုကဿမ္ဘောတည်း။

သဟေတုကာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ် ရှိကုန်သော။ မ္ဘော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဟေတုကာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ် မရှိကုန်သော။ မ္ဘော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ.....ကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တဝိ၊ မောဟမူနေ၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် ဧပညာသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သဗ္ဗာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် ဧပညာသ တို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တဝိသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၄-တည်း။ ။အာယတန ၂-ပါးကား သဟိတ်စိတ်ဧကသတ္တဝိသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်ဧပညာသသည် ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၂-တည်း။ ။ဓာတ် ၂-ပါးကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တဝိသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဧပညာသသည် မ္ဗေဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၂-တည်း။ ။သဗ္ဗာ ၃-ပါးကား လောကီသဟိတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ လောဘကြည်သောစေတသိက် ဧကပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ.....ပ.....သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး.....ပ.....အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် အလင်းပြ

၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သမ္မာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သမ္မာ ၃-တည်း။

ဒုတိယ ကား အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြည်သော အည သမာန်းစေတသိက် ခွါဒသ၊ မောဟမူနေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သမ္မာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၅-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ အညသမာန်း စေတသိက် ခွါ ဒသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသော အညသမာန်း စေတသိက် ၁၀၊ မောဟမူနေ၌ မောဟသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၅-တည်း။ အာယတန ၁၂-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသ တို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ် သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသသည် မနာယတနမည်၏။ အညသမာန်းစေတသိက် ခွါ ဒသ၊ မောဟမူနေ၌ မောဟ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဉ္ဇသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၁၂-တည်း။ ။ ဓာတ် ၁၈-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့ တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေ ဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ်နွေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပ ကာယဝိညာဉ်နွေသည် ကာယဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပဉ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဋ်နွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော အ ဟိတ်စိတ် ၅-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ အညသမာန်း စေတသိက်ခွါဒသ၊ မောဟမူနေ၌ မောဟ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စ တာ အားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဉ္ဇသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၁၈-တည်း။ ။ သန္တာ ၂ ပါးကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ အညသမာန်းစေတသိက်ခွါဒသ၊ မောဟမူနေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသမ္မာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသမ္မာ မှာသိကာ

မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုကမည်၏။

၃-ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကမ္။

သဟေတုက ဒုကကို.....၌ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကကို ၏။
ကား ဟေတုသမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင်..... ၏။
ကား ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာ တည်း။

ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဟိတ်နှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(သဟေတုကဒုကနှင့် မထူးပြီ။ ။ ဤဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက
သည် သဟေတုကဒုကနှင့် သဒ္ဓါမျှသာထူး၏။ အနက် အားဖြင့်
ကားမထူး။ ထိုသို့မထူးသော်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသနာဝိ
လာသ၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်ဟောတော်မူပြန်သတည်း။ ထို့
ကြောင့်ဒိပနိ၌-

(ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကံ၊ သဟေတုကဒုကေနစ။

နတ္ထိ နာနံ ဟိ ဓမ္မေန၊ နတတ္ထ သင်္ဂဟော နိတော။ ။

ဒေသနာယ ဝိလာသေန၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေနဝါ။

တေဒုဝေဝိ ဒုကာ ပုတ္တာ၊ ဂေါတမေန မဟေသိနာ)။ ။

ဟူ၍မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။ ။ အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်သည်လည်း။ ။
ဣမေသဉ္စ ဦးမြို့ဒုကာနံ ကိဉ္စာဝိ အတ္ထတော နာနတ္ထံ နတ္ထိ။ ဒေသ
နာဝိလာသေနပန တထာ ဗုဒ္ဓန္တောနံဝါ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေ
န ဝုတ္တံ။ ။ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ကိုလျှင်ပြအပ်
ပြီ။ ဤနည်းအတူသဒ္ဓါသာထူး၍ အနက်မထူးလျက်ဟောတော် မူ
သော အရာတို့၌သိလေ။

၄-ဟေတုသဟေတုကဒုက်၊

ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ဌ ဟေတုသဟေတုက ဒုက်ကို
၏။ ကားဟေတုစေဝဓမ္မာ သဟေတုကာ စတည်း။ ။ ထို့
နောင် ၏။ ကား သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာနုစဟေတုတည်း။

ဟေတုစေဝ၊ ဟိတ်လည်းမည်ကုန်သော။ သဟေတုကာစ၊
သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်းရှိ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

သဟေတုကာစေဝ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်းရှိ ကုန်သော။ နုစ
ဟေတု၊ ဟိတ်လည်းမမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ဟေတုစေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာစ ဟူသော ပဋိမသုဒ္ဓိ၏ အရ
ကား မောဟမူဒွေဌ်မောဟကြဉ်သောဟိတ် ၆-ပါးရ၏။ ထိုဟိတ်
၆-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယဘာနု၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သစ္စာအာ၊ ဗြဟ္မ
၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဟေတုဓမ္မာနှင့် အတူဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား သဟိတ်စိတ်ဧက သတ္တဝါ၊ ဟိတ်ခြောက်ပါး
ကြဉ်သောစေတသိက် ဆစက္ကာလီသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် ဆစက္ကာလီသတို့တွင် ဝေဒနာသည်
ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမူည်၏။ ဝေဒနာ
သညာမှကြွင်းသောစေတသိက်စတုစက္ကာလီသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
မူည်၏။ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တဝါသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူည်၏။
ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၄-ပါးတည်း။ (အာယတန၊ ဓာတ်ဖွဲ့ကားလွယ်ပြီ)
သစ္စာ ၂-ပါးကား လောကီသဟိတ်စိတ် ခြောက်ဆဲ့ သုံးခု၊ စေတ
သိက်ဆစက္ကာလီသသည် ဒုက္ခသစ္စာမူည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော
သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ။ သမ္မာ
ဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ
မဂ် ၇-ပါး ၆-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါး ၆-ပါးသည် မဂ္ဂ
သစ္စာမူည်၏။ ကြွင်းတော့ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၇-ခု၊ ဗိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၄
ဟိတကာ

နဟေတုခေါပန၊ ဟိတ်မမည်ကုန်သော။ သဟေတုကာပိ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နဟေတုခေါပန၊ ဟိတ်မမည်ကုန်သော။ အဟေတုကာပိ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်းမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တဝိ၊ ဟိတ်ခြောက်ပါး ကြဉ်သောစေတသိက် ဆစက္ကာလီသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။

(ဟေတုသဟေတုကဒုက္ခဒုတိယပုဒ်နှင့် အတူဖွဲ့လေ၊ မထူးပြီ)။

ဒုတိယ ကား အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၅၃ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။

(သဟေတုကဒုက္ခ ဒုတိယပုဒ်နှင့် အတူဖွဲ့လေ၊ မေးဟမူဒွေဉ္စ မောဟမပါ သည်မျှသာ ထူးတော့သည်)။

နဟေတုခေါပန ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဤသဒ္ဓါအစဉ်သည် ပရမတ္ထတရားကို နှစ်ခု ပြု၍ ဟောရာ ဟောကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခမည်၏။ ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ၊ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမဒုက္ခ၊ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အစဉ် တည်သော နဟေတုသဟေတုက သဒ္ဓါဖြင့် နဟေတုသဟေတုကဒုက္ခဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တွင် ဟိတ်ခြောက်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။ ။

ပဌမဒုက္ခဒုတိယဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍။ ။ ဟေတု စေဝဓမ္မာ သဟေတုကာစ။ သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတု။ ။ ဟူသော ဤစတုတ္ထဒုက္ခသည် ဖြစ်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ ပဌမဒုက္ခဒုတိယဒုက္ခ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍။ (ဟေတုစေဝဓမ္မာ အဟေတုကာစ။ အဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတု)..... ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

မာတိကာ

ဟေတုစေဝ ဓမ္မာ အဟေတုကာစ။ ဟူသော ပဋ္ဌမပုဒ်
၏အရကား မောဟမူနေ၌ မောဟရ၏။

အဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတု-ဟူသော ဒုတိယ
ပုဒ်၏အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြည်သော
အညသမာန်း စေတသိက်ခွါဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။

ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်
နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် သဟိတ်စိတ် ကေ
သတ္တထိ၊ မောဟမူနေ၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် နေ
ပညာသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

ပဋ္ဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ပဋ္ဌမပုဒ်ကိုထည့်၍။ ။ ဟေ
တုစေဝဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ စေ
ဝဓမ္မာ နှစ်ဟေတု။ ။ ဟူသော ဤပဋ္ဌမဒုက်သည် ဖြစ်
သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဋ္ဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်
ကိုထည့်၍။ (ဟေတုစေဝဓမ္မာ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာစ။ ဟေတု
ပိပ္ပယုတ္တာစေဝဓမ္မာ နှစ်ဟေတု)..... ဟူသော ဒုက်သည်
လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ။ ထိုဒုက်၏ အရသည် ဟေတု စေဝ
ဓမ္မာ အဟေတုကာစ၊ အဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတု
ဟူသော ဒုက်၏အရနှင့်အလုံးစုံတူ၏။

နဟေတုဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ-ဟု
ဟောတော်မူလျှင်ပြီးကောင်းလျက် (သန္တုဇိကဓ အတ္ထဇိ
ကဓ ပေးတိ) ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ အနက်လွန်
ကိုပြခြင်းငှါ “ခေါပန” ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ကို ဟောတော်
မူ၏။ ထို ခေါပန ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ဖြင့် ပြအပ်သော အတိ
ရေက ဒုက်အပေါင်းတို့တွင် အဋ္ဌကထာ နည်းအားဖြင့်
ဒုတိယဒုက်၌ ပဋ္ဌမဒုက်၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍။ ။ နဟေတု
ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ။ ။ ဟူသော ဤဆဋ္ဌ
ဒုက်သည်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ တတိယဒုက်၌ ပဋ္ဌမဒုက်၏
ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍။ (နဟေတု ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ၊
ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာပိ).... ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်
အလင်းပြ

၏။ ထိုဒုက်၏ အရသည် နဟေတုဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ-ဟူသော ဒုက်၏အရနှင့်အလုံးစုံတူ၏။

ဒုဘိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍။ (ဟေတုဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ).....ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ.....ကဓး မောဟမူဇ္ဈေ၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ၆-ပါးရ၏။

ဒုဘိယကဓး မောဟမူဇ္ဈေ၌ရှိသောမောဟရ၏။ ။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ် ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရီသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

မူလဇိကာနည်း အားဖြင့် တဘိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍။ (ဟေတုဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ၊ ဟေတုပိယုတ္တာပိ).....ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက်၏အရသည် ဟေတုဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ-ဟူသောဒုက်၏အရနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

အနုဇိကာနည်း အားဖြင့် ပဌမဒုက်၌ ဒုဘိယဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍။ (သဟေတုကာဓမ္မာ ဟေတုပိ၊ နဟေတုပိ).....ဟူသော ဒုက်သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ.....ကဓး မောဟမူဇ္ဈေ၌ရှိသော မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ၆-ပါးရ၏။

ဒုဘိယ.....ကဓး သဟိတ်စိတ်ဧကသတ္တဝိ၊ ဟိတ် ၆-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆစက္ကာလီသ ရ၏။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရီသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၅၅၃သ၊* မောဟမူဇ္ဈေ၌ရှိ

သော မောဟ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်း
သော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ
ဒုက် မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ ဒုတိယဒုက်၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍။ (အဟေ
တုကာ ဓမ္မာ ဟေတူပိ၊ နဟေတူပိ) ဟူသော ဒုက်သည်
လည်း ဖြစ်သင့်၏။

မဋ္ဌမ ကား မောဟမူဇ္ဈေ၌ မောဟရ၏။

ဒုတိယ ကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြည်
သော အညသမာန်းစေတသိက် နှိဒသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ထိုဒုက်သည်အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက် မည်၏။ သပ္ပဒေသ
ဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက်၊ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် သဟိတ်စိတ်
ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဇ္ဈေ၌ရှိသော မောဟကြည်သော စေ
တသိက် ခွေပညာသဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ
တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍။ (ဟေတု
သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ ဟေတူပိ။ နဟေတူပိ)..... ဟူသောဒုက်
သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက်၏အရသည် သဟေတုကာ
ဓမ္မာ ဟေတူပိ၊ နဟေတူပိ ဟူသောဒုက်နှင့်အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍။ (ဟေ
တုပိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဟေတူပိ။ နဟေတူပိ)ဟူသောဒုက်
သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက်၏အရသည် အဟေတုကာ
ဓမ္မာဟေတူပိ၊ နဟေတူပိ ဟူသောဒုက်၏ အရနှင့်အလုံးစုံ
တူ၏။

ဟေတုဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၇-ပုဠန္တရဒုက်၊

ဟေတုဂေါစ္ဆကကို.....၌ ပုဠန္တရဒုက်ကို..... ၏။ထိုပုဠန္တရဒုက်
၌လည်း၊ ၁-သပ္ပစ္စယဒုက်၊ ၂-သင်္ခတဒုက်၊ ၃-သနိဒဿနဒုက်၊ ၄-
သပ္ပရိဗ္ဗဒုက်၊ ၅-ဣဒိဒုက်၊ ၆-လောကိယဒုက်၊ ၇-ကေနုစိဝိညေယျ
အလင်းပြ

ဒုက္ခအားဖြင့် ၇-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို၇-ပါးတို့တွင် သပ္ပန္နယဒုက္ခကို
ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသပ္ပန္နယဒုက္ခ၌လည်း ပဌမပဒ၊ ဒုတိ
ယပဒ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပဌမပဒကို
..... ၏။ ကား သပ္ပန္နယာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား
အပ္ပန္နယာဓမ္မာတည်း။

သပ္ပန္နယာ၊ ကံ၊ ဗိတံ၊ ဥတု၊ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်း
၄-ပါးတို့နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အပ္ပန္နယာ၊ ကံ၊ ဗိတံ၊ ဥတု၊ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်း
၄-ပါးမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဋ္ဌမ ကား ဗိတံတရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက္ခံ နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန
၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)

ဒုတိယ ကား နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေ
အတွက်မှလွတ်၏။ ဓမ္မာယတနံ၊ ဓမ္မဓာတ်၊ နိရောဓသန္ဓေ အားဖြင့်
၁-ပါးသာဖြစ်သတည်း။ အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ
မည်၏။

၈-သင်္ခတာဒုက္ခံ။

သပ္ပန္နယဒုက္ခကို ၌ သင်္ခတာဒုက္ခကို ၏။ ကား သင်္ခတာ
ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အသင်္ခတာဓမ္မာတည်း။

သင်္ခတာ၊ ကံ၊ ဗိတံ၊ ဥတု၊ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်း
၄-ပါးတို့သည် ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အသင်္ခတာ၊ ကံ ပ မပြုပြင်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(သပ္ပန္နယဒုက္ခနှင့်မထူးပြီ)

၉-သနိဒဿနဒုက်။

သင်္ခကဒုက်ကို ဌ။ သနိဒဿနဒုက်ကို ဇာ။ ကား သနိဒဿနာဓမ္မာတည်း။ ။ယို့နောင် ဇာ။ ကား အနိဒဿနာဓမ္မာတည်း။

သနိဒဿနာ၊ မြင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြင်အပ်သည်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိဒဿနာ၊ မြင်ခြင်းမရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား ရူပါရုံရ၏။ ထိုရူပါရုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပါယတန ရူပဓာတ်၊ ဒုက္ခသန္တာ အားဖြင့် ၁-ပါးသာဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရူပါရုံကြည်သော ရုပ်သတ္တဝါသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ) အာဒိလက္ခနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၁၀-သပ္ပဒိဿဒုက်။

သနိဒဿနဒုက်ကို ဌ။ သပ္ပဒိဿဒုက်ကို ဇာ။ ကား သပ္ပဒိဿာ ဓမ္မာတည်း။ ။ယို့နောင် ဇာ။ ကား အပ္ပဒိဿာ ဓမ္မာတည်း။

သပ္ပဒိဿာ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ထိပါးတတ်သည်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အပ္ပဒိဿာ၊ ထိပါးခြင်းမရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား ဩဠာရိကရုပ် ခွါဒသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ အာယတန ၁၀-ပါး၊ ဓာတ် ၁၀-ပါး၊ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၁-ပါးကား ဩဠာရိကရုပ် ခွါဒသသည်

အလင်းပြ

ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ... တည်း။ ။ အာယတန ၁၁-ပါး
 ကား၊ ဩဇ္ဇာရိကရုပ် ခွါဒသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတ
 နမည်၏။ ... ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖော
 ဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။
 ဓာတ် ၁၁-ပါးကား၊ ဩဇ္ဇာရိကရုပ် ခွါဒသတို့တွင် စက္ခုပသာဒ
 သည် စက္ခုဓာတ် မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု
 ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်-
 တည်း။ ။ သစ္စာ ၁ ပါးကား၊ ဩဇ္ဇာရိကရုပ်ခွါဒသသည် ဒုက္ခ
 သစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။

ဒုတိယ ကား၊ စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်နွေပညာ
 သ၊ သုရမရုပ် သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊
 အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၈-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
 (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက် မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်
 မည်၏။

၁၁ - ရီဒီဒုက်။

သပ္ပင်္ဂဃဒုက်ကို နှ့်။ ရူပီဒုက်ကို ၏။ ကား၊ ရုပ်နောခမ္ဘာ
 တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား၊ အရူပီနောခမ္ဘာ တည်း။
 ရုပ်နော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ ခမ္ဘာ၊ တို့သည်။
 သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အရူပီနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော။ ခမ္ဘာ၊ တို့
 သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗဒ္ဓိမ ကား၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၁-
 ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၁-ပါး၊ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်
 ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၁-ပါးကား၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။
 ဤသို့လျှင် ... တည်း။ ။ အာယတန ၁၁-ပါးကား၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ
 တို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန မည်၏။ ပ ပထဝီ၊
 တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ
 ယတနမည်၏။ အာပေါ၊ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ်

သောဠသသည် မွေယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။
 ခေတ် ၁၁-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည်စက္ခု၊
 ဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတ်မည်၏။ အာပေါ၊ ပ အနိပ္ပ
 တာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဠသသည် မွေဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်
တည်း။ ။ သန္ဓေ ၁-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ဒုက္ခသန္ဓာ
 မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာ
 သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊
 ဓာတ် ၈-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။ အာဒိ
 လဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

၁၂-လောကီယဒုက်။

ရူပိဒုက်ကို နှ့် လောကီယဒုက်ကို ၏။ ကား လောကီ
 ယာခမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား လောကုတ္တရာဓမ္မာ
 တည်း။

လောကီယာ၊ ပျက်တတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်
 သော သင်္ခါရလောက၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပျက်တတ်
 ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌
 ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

လောကုတ္တရာ၊ ပျက်တတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်
 သော သင်္ခါရလောက၌ အကျုံးမဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပျက်
 တတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက
 မှထွက်မြောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဇ္ဈမ ကား လောကီစိတ် ဇေတသိတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာ
 သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ
 ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ’
 သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-

ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။
နိပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

၁၃-ကေနစ်ဝိညေယျဒုက္ခ

လောကီယဒုက္ခကို.....၌ ကေနစ်ဝိညေယျ ဒုက္ခကို.....၏။.....
ကား ကေနစ်ဝိညေယျာဓမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။.....
ကားနကေနစ်ဝိညေယျာဓမ္မာတည်း။

(ကေနစ် န ဝိညေယျာ ဓမ္မာဟူ၍လည်း ပဋိတော်ရှိ၏သင့်သည်ချည်းပင်)။
ကေနစ်ဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော တစုံတခုသော
စိတ်သည်သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နကေနစ် ဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော တစုံတခုသော
စိတ်သည်မသိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

(ကေနစ်နဝိညေယျာဟူ၍သော်လည်းအနက်မထူးပြီ။)
ဗုဒ္ဓမ ... ကားစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တစုံတခုသော စိတ်
သည်သိအပ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာ
သ၊ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာ
ယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့လေ)။

ဒုဘိယံကား စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တစုံတခုသောစိတ်
သည် မသိအပ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေ
ပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး
.....ပသစ္စာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။ ဤကား
သာမညတည်း။

တနည်းလည်း ဗုဒ္ဓမ.....ကား စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော
ရူပါရုံရ၏။ထိုရူပါရုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ရူပါယတန၊ ရူပဓာတ်၊ ဒုက္ခ
သစ္စာအားဖြင့် တပါးသာဖြစ်သတည်း။ ။ဒုဘိယံ ကားစက္ခု
ဝိညာဉ်သည် မသိအပ်သောစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်
ဒွေပညာသ၊ရူပါရုံကြည်သော ရုပ်သတ္တဝါ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရား
တို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ဓာတ် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာ
၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

တနည်းလည်း ဗဒ္ဓမ ကား သောတဝိညာဉ်သည် သိအပ်
သောသဒ္ဓါရုံရ၏။ ထိုသဒ္ဓါရုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ သဒ္ဓါယတန၊ သဒ္ဓ
ဇာတ်၊ ဒုက္ခသန္ဓေအားဖြင့် တပါးသာ ဖြစ်သတည်း။ ။ဒုတိယ
..... ကား သောတဝိညာဉ်သည် မသိအပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုး
ဆယ်၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊ သဒ္ဓါရုံကြည်သော ရုပ်သတ္တဝီသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါး၊
ဖြစ်ကုန်၏။ (ဗ္ဗလေ)။

တနည်းလည်း ဗဒ္ဓမ ကား ဃာနဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော
ဂန္ဓာရုံရ၏။ ပ တည်း။ ။ဒုတိယ ကား ဃာနဝိညာဉ်
သည် မသိအပ်သောစိတ် ပ နွေပညာသ၊ ဂန္ဓာရုံ ကြည်သော
ရုပ်သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထို ပ ကုန်၏။ ။ (ဗ္ဗလေလွယ်ပြီ)။

တနည်းလည်း ဗဒ္ဓမ ကား ဇိဝှိဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော
ရသာရုံရ၏။ ထို ပ တည်း။ ။ဒုတိယ ကား ဇိဝှိဝိညာဉ်
သည် မသိအပ်သောစိတ် ပ နွေပညာသ၊ ရသာရုံကြည်သော
ရုပ်သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထို ပ ကုန်၏။ ။ (ဗ္ဗလေလွယ်ပြီ)။

တနည်းလည်း ဗဒ္ဓမ ကား ကာယ ဝိညာဉ်သည် သိအပ်
သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံရ၏။ ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ
ယတန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်၊ ဒုက္ခသန္ဓေ အားဖြင့် ၁-ပါးသာ ဖြစ်သ
တည်း။ ။ဒုတိယ ကား ကာယဝိညာဉ်သည် မသိအပ်သော
စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကြည်
သော ရုပ်ပဉ္စဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊
အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဇာတ် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
နန္ဒဗျ-ပါးကား ရုပ်ပဉ္စဝီသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်
နွေပညာသ တို့တွင် ပ စေတသိက် ပညာသသည် သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့
လျှင် တည်း။ ။ အာယတန ၁၁-ပါးကား ရုပ်ပဉ္စဝီသ တို့တွင်
စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန မည်၏။ ပ ရသာရုံသည်
ရသာယတနမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်သည် မနာယတန
မည်၏။ စေတသိက်နွေပညာသ၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာအား

ဖြင့် သုခုမရုပ်သောဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ခမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့
 လျှင်.....တည်း။ ။ဇာတ် ၁၃-ပါးကား ရုပ်ပဉ္စရိသတို့တွင် စက္ခု၊
 ပသာဒသည် စက္ခုဇာတ် မည်၏။ပ.....ရသာရုံသည် ရသာ
 ဇာတ်မည်၏။ စက္ခုရိညာဉ်နွေသည် စက္ခုရိညာဏဇာတ် မည်၏။
ပ.....ကာယရိညာဉ် နွေသည် ကာယရိညာဏဇာတ် မည်၏။
 ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇွန်း၊ သမ္ပဒိန္နိန္ဒြန်းနွေသည် မနောဇာတ်မည်၏။ ကြွင်း
 သောစိတ် ၇၆-ခုသည် မနောရိညာဏဇာတ်မည်၏။ စေတသိက်
 နွေပညာသ၊ အာပေါ ပ..... အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ်သော
 ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ခမ္မဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ ။သစ္စာ
 ၄-ပါးကား လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ လောဘကြည်သော စေတ
 သိက် ကေပညာသ၊ ရုပ်ပဉ္စရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘ
 သည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ မည်၏။
 မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ..... အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-
 ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တပ္ပိန္နိ ၂၉-ခု၊ ဖိုထံ
 စိတ္တပ္ပိန္နိ ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။
 ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၄-တည်း။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမကား မနောဇာတ် သုံးခုသည် သိအပ်
 သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံရ၏။ (ပဉ္စာရုံရ၏
 သော်လည်းဆို)။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ အာယတန ၅-
 ပါး၊ ဇာတ် ၅-ပါး၊ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)

ဒုတိယကား မနောဇာတ် ၃-ခုသည် မသိအပ်သော စိတ်
 တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊ ဂေါစရရုပ်ခုနစ်ခု
 ကြည်သော ရုပ်ကေရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊
 အာယတန ၇-ပါး၊ ဇာတ် ၁၃-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
 (ဖွဲ့လေ)။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား သန္တိရဏ ၃-ခု၊ မဟာဝိပါက်
 ၈-ခု၊ ဟသိတုပ္ပိန္နိသည် သိအပ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ၊ စေ
 တသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-
 ပါး၊ ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

မှတ်စု

ဒုတိယကခ: သန္တရဏ ၃-ခု၊ မဟာဝိပါက် ၈-ခု၊ ဟသိ
တုပ္ပါန်သည် မသိအပ်သော မဟာဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ် ၃၅-ခု၊
စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊
..... ပ သစ္စာအားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဗ္ဗေ.လေ)။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမကခ: အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်
ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုသည် သိ
အပ်သောလောကီစိတ် ဧကသီတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်
အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၂-
ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဗ္ဗေ.လေ)။

ဒုတိယကခ: အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပ
ယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုသည် မသိအပ်
သော လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။
ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဗ္ဗေ.လေ)။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကခ: မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်
စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်သည် သိအပ်သော အရဟတ္တမဂ်၊
အရဟတ္တဒိုလ်ကြဉ်သောစိတ် ၈၇-ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်
အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ
၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ပ သစ္စာ ၄-ပါးကား လောကီစိတ်ဧက
သီတိ၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ
သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။
နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ အောက်မဂ် ၃-ခုရှိသော သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာ
ဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာ
ပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ အနာဂါမိ
မဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော အောက်မဂ်
၃-ခု၊ စိတ္တုပ္ပါန် ၂၉-ခု၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခု၊ စိတ္တုပ္ပါန် ၃၇-ခုသည်
သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၄-ပါး
တည်း။

ဒုတိယ ကားမဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ကုသိုလ်အ
ဘိညာဉ်သည် မသိအပ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်၊ စေ
တသိက် ဆတ္တိံ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ
သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ... ပ သစ္စာ ၁-ပါးကား အရဟတ္တ
မဂ်၌ ရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိ ... ပ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော အရ
ဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော အရ
ဟတ္တ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည်
သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား ဝိညာဏဉာယတနစိတ် ၃-ခု
သည်သိအပ်သောအာကာသာနဉာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ၊ စေ
တသိက်တိံ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ... ပ သစ္စာ
၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ဝိညာဏဉာယတနစိတ် ၃-ခုသည် မသိအပ်
သောအာကာသာနဉာယတနကုသိုလ်၊ ကြိယာ ကြည်သောစိတ်
၈၇-ခု၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထို
တရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့လေ)။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား နေဝသညာနာသညာ ယတန
စိတ် ၃-ခုသည် သိအပ်သော အာကိဉ္ဇညာယတနကုသိုလ်၊ ကြိ
ယာ စေတသိက် တိံ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး
ပ သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ ဒုတိယ ကား နေ
ဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၃-ခုသည် မသိအပ်သော အာကိဉ္ဇ
ညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာကြည်သောစိတ် ၈၇-ခု၊ စေတသိက်
နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-
ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည်သိ
အပ်သော နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်ခန္ဓာဟူသောအရေအတွက်
မှလွတ်၏။ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဇာတ်၊ နိရောဓသစ္စာ အားဖြင့် ၁-ပါး
သာဖြစ်သတည်း။ ။ ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု
မာတိကာ

သည်မသိအပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊စေတသိက် နွေပညာ
သ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။တိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး...ပ... သစ္စာ
၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ «(မွဲလေ)။

(ဤကားဒိသေသတည်း။ «ဤသို့ဝိသေသအားဖြင့် အ
သီးအသီးခွဲခြမ်း၍ကောက်ခြင်းသည်ကား။ «တတ္ထစက္ခု
ဝိညာဏာဒိနိ ယထာက္ကမံ ရူပါဓိဇ္ဇကေ ကာလမ္ပဏာနေဝ။
စသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် အညီတည်း။ «ဉာဏသမ္ပ၊
ယုတ္တ ကာမာဝစရကြိယာနိစေဝ ကြိယာဘိညာ ဝေါဠုဗ္ဗ
နန္ဓေကိ သဗ္ဗထာပိ သဗ္ဗာလမ္ပဏာနိ။ «ဟူသော အဋ္ဌက
ထာပါဠိ။ «သဗ္ဗထာပိ သဗ္ဗာလမ္ပဏာနိတိ ပရိတ္တမဟဂ္ဂ၊
တသဗ္ဗလောကုတ္တရ ပညတ္တိဝသေန သဗ္ဗထာပိ သဗ္ဗာလမ္ပ
ဏာနိ၊နပန အကုသလာ ဒယောဝိယ သပ္ပဒေသသဗ္ဗာလမ္ပ
ဏာနိတုတ္တော။ ကြိယာဇဝနာနဉ္စိ သဗ္ဗညုတ ဉာဏာဒိဝ၊
သပ္ပဝတ္တိယံဝေါဠုဗ္ဗနဿစ တံတံ ပုရေစာရိကဝသပ္ပဝတ္တိ
ယံ နစကိဉ္စိ အဂေါစရံ နာမအတ္ထိ။ «ဟူသောဒိကာပါဠိ
တို့နှင့် အညီ သဗ္ဗာလမ္ပဏာနိ ဟူ၍နိပ္ပဒေသသဗ္ဗ၏ အဖြစ်
ဖြင့် ဆိုအပ်သော ဒုတိယပုဒ်၏ အရ မရှိနိုင်သည် ဖြစ်၍
(မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု
ကြိယာအဘိညာဉ်သည်သိအပ်သော၊ မသိအပ်သော) ဟု
ဝိသေသနပြု၍ (တနည်းလည်း) ကောက်ရသတည်း။ ဤ
ကား အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့် ကတ္တားတူ၊ ကံပြား၊ အ
ရမ္မဏိကတူ၊ အာရုံပြား။ «(တနည်းလည်း) ကတ္တားအ
ရမ္မဏိကတူ၊ ကံအာရုံပြားကိုကောက်သတည်း)။

မူလဒီကာနည်းဖြင့် ကတ္တားပြား၊ ကံတူ၊ အာရမ္မဏိကပြား
အာရုံတူ၊ ကတ္တား အာရမ္မဏိကပြား၊ ကံအာရုံတူကောက်သေ
ကား။ «ပဌမ.....ကားစက္ခုဝိညာဉ်ဒွေသည် သိအပ်သောရူပါ
ရ၏။ «ဒုတိယ.....ကား သောတဝိညာဉ်စသော စိတ်သည်
သိအပ်သော ရူပါရုံရ၏.....ပ.....။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား ကာယဝိညာဉ် နွေသည် သိအပ်
သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံရ၏။ ။ဒုတိယ ကား စက္ခုဝိညာဉ်စသော
စိတ်သည်မသိအပ်သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံရ၏။

တနည်းလည်းပဋ္ဌမ ကား မနောဓာတ် ၃-ခုသည် သိအပ်
သောပဋ္ဌာရုံရ၏။ ။ဒုတိယ ကား ပဋ္ဌမဈာန်စသည်သည်မသိ
အပ်သောပဋ္ဌာရုံရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား တဒါရုံဇကောဒဿ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်
သည်သိအပ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ၊ စေတသိက်နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။ ။ဒုတိယ ကား ပဋ္ဌမဈာန်စသည်သည်
မသိအပ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ မဟာကု
သိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု
သည်သိအပ်သော လောကီစိတ်ဇကောသိတိ၊ စေတသိက်နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။ ။ဒုတိယ ကား ပဋ္ဌမဈာန်စသည်သည်
မသိအပ်သောလောကီစိတ်ဇကောသိတိ၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်
၄-ခု ကုသိုလ်အဘိညာဉ်သည် သိအပ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ အရ
ဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သောစိတ် ၈၇-ခု၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အ
ဋ္ဌာရုံရ၏။ ။ဒုတိယ ကား ပဋ္ဌမဈာန်စသည်သည်မသိ
အပ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သောစိတ် ၈၇-ခု၊
စေတသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ
ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ကြိယာအဘိညာဉ်သည်သိအပ်သော စိတ်
တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။ ။ဒုတိယ ကား ပဋ္ဌမဈာန်စသည်သည် မသိအပ်သောစိတ်
တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရုံရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ... ကား ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊
ဝိပါကံသည် သိအပ်သော အာကာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊ စေတ
သိက်တိံသရ၏။ ။ဒုတိယ ကား စက္ခုဝိညာဉ်စသည်သည် မသိ
အပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊ စေတသိက်တိံသ
ရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာသည်
သိအပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ၊ စေတ
သိက်တိံသရ၏။ ။ဒုတိယ ကား စက္ခုဝိညာဉ်စသည်သည်
မသိအပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ၊ စေတ
သိက်တိံသရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား နေဝသညာ နာသညာယတနကု
သိုလ်ဝိပါကံသည် သိအပ်သော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်၊ စေ
တသိက်တိံသရ၏။ ။ဒုတိယ ကား စက္ခုဝိညာဉ်စသည်သည်
မသိအပ်သော အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်၊ စေတသိက်တိံသ
ရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ... ကား နေဝသညာ နာသညာ ယတန
ကြိယာသည်သိအပ်သော အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ၊
စေတသိက်တိံသရ၏။ ။ဒုတိယ ကား စက္ခုဝိညာဉ်စသည်
သည် မသိအပ်သော အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ၊ စေတ
သိက်တိံသရ၏။

တနည်းလည်း ပဋ္ဌမ ကား လောကုတ္တရာပိတ် ၈-ခုသည်
သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်ပိတ်စ
သည်သည် မသိအပ်သော နိဗ္ဗာန်ရ၏။

(ထိုနည်း ၂-ပါးတွင် အဋ္ဌကထာနည်းကား ဝိညာဉ်တူ၊ ဝိညာတဗျာဓိ၊ ဝါ၊
ကိတ္တားတူ၊ ကံပြား။ ဝါ၊ အာရမ္မဏိကတူ၊ အာရုံပြား။ ။ဒုတိယနည်းကား ဝိညာတဗျာ
တူ၊ ဝိညာဉ်ပြား။ ဝါ၊ ကံတူ၊ ကတ္တားပြား။ ဝါ၊ အာရုံတူ၊ အာရမ္မဏိကပြား။ ။အဋ္ဌ
ကထာဆရာကား။ ။ယေတေဓမ္မာ စက္ခုဝိညေယျာ၊ နတေဓမ္မာ သောတဝိညေယျာ။
ယေဝါပန တေဓမ္မာ သောတဝိညေယျာ၊ နတေဓမ္မာ စက္ခုဝိညေယျာ။ ။ဟု ဟော
တော်မူအပ်သော အနုလောမ၊ ပဋိလောမ ပါဠိစုံမှ ခုက်ဖြစ်သည်ဟုယူတော်မူသည်။ ။
ဒုတိယဆရာကား ယေတေဓမ္မာ စက္ခုဝိညေယျာ၊ နတေဓမ္မာ သောတဝိညေယျာ။ ။

ဟူသော ပါဠိတစိတ်ကို ဒုက်ဟု ယူတော်မူသည်။ ။ အနုဒ္ဓိကာဆရာကား အဋ္ဌကထာ နည်းကို သင့်သည်ဟု မိန့်၏။ ။ ဤသို့လျှင် ငါတို့၏ ကျေးဇူးသခင် ဗုဒ္ဓကရာ ဆရာ တော်ဘုရားသည် မန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ ရှေးဦးစွာ အကျဉ်းကောက်ပြီးမှ တိက္ခ ပညာပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ အဋ္ဌကထာဒီကာနှင့်အညီ ခွဲခြမ်း၍ ကောက်တော် မူသည်။ ဥာဏ်နုသည်ဖြစ်၍ အဋ္ဌကထာ ဒီကာနည်း ကောက်သည်ကို မဆောင်ရွက်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသားတို့သည် ရှေးဦးစွာ အကျဉ်းကောက်သည်ကိုသာ ဆောင်ရွက်ကြ ပါကုန်)။

စူဠန္တရဒုက်ပြီး၏။

၁၄-အာသဝဒုက်။

စူဠန္တရဒုက်ကို ခွဲ။ အာသဝဂေါစ္ဆကကို ၏။ ထိုအာသဝ ဂေါစ္ဆကခွဲလည်း။ ၁-အာသဝဒုက်၊ ၂-သာသဝဒုက်၊ ၃-အာသဝ သမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၄-အာသဝသာသဝဒုက်၊ ၅-အာသဝအာသဝသမ္ပ ယုတ္တဒုက်၊ ၆-အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝဒုက်၊ အားဖြင့် ၆-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၆-ပါးတို့တွင် အာသဝဒုက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုအာသဝဒုက်ခွဲလည်း ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပဌမပဒကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ကား အာသဝါဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ဒုတိယ ပဒကို ၏။ ကား နောအာသဝါဓမ္မာတည်း။

အာသဝါ၊ အာသဝမမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဘုံအားဖြင့် ဘဝဂ်တိုင် အောင်၊ ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတ္တရဘူတိုင်အောင် ယိုစီးတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရက်နှင့်တူကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောအာသဝါ၊ အာသဝမမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဘုံအားဖြင့် ပ မယိုစီးတတ် ကုန်သော။ ဝါ၊ ကြာမြင့်စွာ ပ မတူကုန် သော။ ဝါ၊ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရက်နှင့်တူသည် မဟုတ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ... ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ၊ ဟုဆိုအပ်သော အာသဝ တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ထိုအာသဝ တရားကိုယ် ၃-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သန္တာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန် မှတ်ကာ

၏။ ။သစ္စာ ၂-ပါးကား ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂-တည်း။
ဒုတိယ ကား စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အာသဝတရားကိုယ်
၃-ပါးကြည်သော စေတသိက်ဇေယျနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဗီသ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်
၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ
မည်၏။

၁၅-သာသဝဒုက္ခ။

အာသဝဒုက္ခကို ဌ သာသဝဒုက္ခကို ၏။ ကား သာသ
ဝါဓမ္မာတည်း။ ထို့နောင် ၏။ ကား အနာသဝါဓမ္မာ တည်း။
သာသဝါ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
အနာသဝါ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
ပဋ္ဌမ ကား လောကီစိတ် ဇေယျသိတိ၊ စေတသိက်ဇေယျ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဗီသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ
၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)
ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခမည်၏။ နိပ္ပဒေ
သဒုက္ခမည်၏။

၁၆-အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက္ခ။

သာသဝ ဒုက္ခကို ဌ အာသဝ သမ္ပယုတ္တ ဒုက္ခကို ၏။
ကား အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာတည်း။ ထို့နောင် ၏။ ကား
အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာတည်း။
အာသဝသမ္ပယုတ္တာ၊ အာသဝနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ၊ အာသဝနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ မွှော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား အကုသိုလ်ခွါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝါသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး.....ပ.....သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ.....ကား ကုသိုလ်ကေရိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ပ.....သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလက္ခနာမဒုက် မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

၁၇-အာသဝသာသဝဒုက်။

အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို၌။ အာသဝ သာသဝဒုက်ကို.....၏။.....ကား အာသဝါစေဝမွှော သာသဝါစတည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ကား သာသဝါစေဝမွှော နောစအာသဝါတည်း။

အာသဝါစေဝ၊ အာသဝလည်းမည်ကုန်သော။ သာသဝါစ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မွှော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

သာသဝါစေဝ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နောစအာသဝါ၊ အာသဝလည်းမမည်ကုန်သော။ မွှော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ ဟုဆိုအပ်သော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ထိုအာသဝ တရားကိုယ် ၃-ပါးသည် သင်္ခါရံက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယဘန၊ ဓမ္မဓေဝါ၊ သန္ဓေ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ သန္ဓေ ၂-ပါးကား ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။

ဒုတိယ.....ကား လောကီစိတ်၊ ကောသီဘိ၊ အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက်ကေနုပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး.....ပ.....သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်မှတ်ကာ

၏။ ။(ဗွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆက္ကိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

၁၈-အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက္ခ။

အာသဝ သာသဝဒုက္ခကို ဌ။ အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တ ဒုက္ခကို ၏။ ကား အာသဝါစေဝဓမ္မာ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ ကား အာသဝသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစအာသဝါ တည်း။

အာသဝါစေဝ၊ အာသဝလည်း မည်ကုန်သော။ အာသဝသမ္ပ ယုတ္တာစ၊ အာသဝနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အာသဝသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ အာသဝနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ နောစ အာသဝါ၊ အာသဝလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား လောဘမူစိတ် ၈-ခုရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟဟု ဆိုအပ်သော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ ။ (ဆိုပြဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် စတုရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဗွဲ့လေ)။ ။အာဒိ လဒ္ဓနာမဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ တို့တွင် ကုသိုလ် ၇ က ဝိသ၊ ဝိပါက် ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌဘိံသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဘိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ် သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

၁၉-အာသဝေဓိပ္ပယုတ္တသာသဝဒုက္ခ။

အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက္ခကို ဌ။ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝဒုက္ခကို ၏။ ကား အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ်ပနဓမ္မာ အလင်းပြ

သာသဝါဝိ တည်း။ ။ယို့နောင် ဖြစ်၏။ ကား အနာသဝါဝိ တည်း။

အာသဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ အာသဝနှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ သာသဝါဝိ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အာသဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ကုန်သော။ အနာသဝါဝိ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုဘိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ တို့တွင် အကုသိုလ်စိတ်ခွါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ မောဟကြည်သောစေတသိက် သတ္တဝိသဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ အာသဝါစေဝဓမ္မာ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစေဝဓမ္မာ နောစအာသဝါ-ဟူသော ဤပဌမဒုက်သည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍။ (အာသဝါစေဝဓမ္မာ အာသဝိပ္ပယုတ္တာစ။ အာသဝိပ္ပယုတ္တာစေဝဓမ္မာ နောစအာသဝါ) ဟူသော ဒုက်သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဉ္စမ ကား ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေရှိသော မောဟရ၏။

ဒုဘိယ ကား ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊

နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူဇ္ဈေ၌ ရှိသော မောဟကြည်သော စေတသိက် သတ္တဝီသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာမ္မော သာသဝါပိ၊ အနာသဝါပိ-ဟု ဟောတော်မူလျှင် ပြီးကောင်းလျက် “သဒ္ဓါဇိကဓာတ္ထဇိကောပေမေခဓိ” ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ အနက်လွန် ကိုပြခြင်းငှာ “ခေါပန” ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ထို “ခေါပန” ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ဖြင့် ပြအပ်သော အဘိဓမ္မဒုက္ခ အပေါင်းတို့တွင် ဒုတိယဒုက္ခ၌ တတိယဒုက္ခ၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ မ္မော သာသဝါပိ။ အနာသဝါပိ-ဟူသော ဆဋ္ဌဒုက္ခသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဒုတိယဒုက္ခ၌ ပဌမဒုက္ခ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နောအာသဝါမ္မော သာသဝါပိ။ အနာသဝါပိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ..... ကာမး လောကီစိတ် ဧကသိတိ၊ အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးကြည်သော စေတသိက် ဧကေနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသရ၏။

ဒုတိယ ကာမး လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆက္ကိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခအားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

တတိယဒုက္ခ၌ ပဌမဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (အာသဝါမ္မော အာသဝသမ္ပယုတ္တာပိ-အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာစး လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ ရှိသော အာသဝ
တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကာစး ဒေါသမူဇွေ၊ မောဟမူဇွေ၌ ရှိသော
မောဟရ၏။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓ နာမ ဒုက် မည်၏။
သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက်အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် စိတ်
တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ အာသဝ တရားကို ကြဉ်သော စေ
တသိက် ဧကုနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်
သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

တတိယဒုက်၌ပဌမဒုက်၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍(နောအာ
သဝါ မ္မောအာသဝ သမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာပိ)
ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာစး အကုသိုလ်ခွါဒသ၊ အာသဝတရားကိုယ်
၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိက်စတုရိသရ၏။

ဒုတိယ ကာစး ကုသိုလ် ဧကရိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံ သ၊
ကြိယာရိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ။ထိုဒုက်သည်အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ
ဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် အာသဝတရား
ကိုယ် ၃-ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရား
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

တတိယဒုက်၌ဒုတိယဒုက်၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍(သာသဝ
မ္မောအာသဝ သမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာပိ)ဟူသော
ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာစး အကုသိုလ် စိတ် ခွါဒသ၊ ဒေါသမူဇွေ၊
မောဟမူ ဇွေ၌ ရှိသော မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက်
သတ္တရိသရ၏။

ဒုတိယ ကာစး လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ
ဝိပါက်ဗာတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ်ရိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ၊
ဒေါသမူဇွေ၊ မောဟမူဇွေ၌ ရှိသော မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ

ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခအားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင်လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌ ဒုက္ခိယဒုက္ခ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (သာသဝါဓမ္မာ အာသဝါဝိ၊ နောအာသဝါဝိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

မဋ္ဌမ ကား အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ဧကေနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ အားဖြင့် ၂-ပါး တို့တွင်လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌ တတိယ ဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ် ကိုထည့်၍ (အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာအာသဝါဝိ၊ နောအာသဝါဝိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

မဋ္ဌမ ကား လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။

ဒုတိယကား အကုသိုလ်စိတ်၌ရှိသော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါးကြည့်သော စေတသိက် စတုရိသရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခအားဖြင့် ၂-ပါး တို့တွင် ကုသိုလ် ဧကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ ရှိသော မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

အလင်းပြ

ပဌမ ဒုက္ခံ တတိယ ဒုက္ခံ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍(အာသဝရိပ္ပယုတ္တဒမ္မာအာသဝါဝိ။ နောအာသဝါဝိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

မဋ္ဌမ ကား ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူ ဒွေ၌ ရှိသော မောဟ ရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒ နာမ ဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ အားဖြင့် ၂-ပါး တို့တွင် အကုသိုလ်စိတ်၌ဒသ၊ ဒေါသမူဒွေမောဟမူဒွေ၌ ရှိသော မောဟကြည်သော စေတသိက် သတ္တဝိသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

အာသဝဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၂၁-သညောဇနဒုက္ခံ

အာသဝဂေါစ္ဆကကို နှိသညောဇနဂေါစ္ဆကကို ၏။ ထို သညောဇန ဂေါစ္ဆက နှိလည်း သညောဇနဒုက္ခံ ပ သညောဇနရိပ္ပယုတ္တသညောဇနိယ ဒုက္ခအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ခြောက်ပါး တို့တွင် သညောဇန ဒုက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ကား သညောဇနာ ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ ကား နောသညောဇနာ ဓမ္မာတည်း။

သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ် မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောသညောဇနာ၊ သံယောဇဉ် မမည် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဋ္ဌမ ကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဗိဋ္ဌိ၊ ဝိဝိကိစ္ဆာ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မောဟဟုဆိုအပ်သော သံယောဇဉ် တရားကိုယ်၎င်း-ပါး မာတိကာ

ရ၏။ ထိုသံယောဇဉ် တရားကိုယ်ဂ-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မွေ့
ယတန၊ မွေ့ခေတ် သန္ဓာအားဖြင့်၊ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ သန္ဓာ ၂-ပါး
ကား၊ လောဘမှတစ်ပါးသောသံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၇-ပါးသည်
ဒုက္ခ သစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယ သစ္စာမည်၏။ ဤသို့
လျှင် တည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တရယုတ်ကိုးဆယ်၊ သံယောဇဉ် တရား
ကိုယ်ဂ-ပါးကြည့်သော စေတသိက် စတုစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ... ပ သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်
ကုန်၏။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ) ပ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုက်မည်၏။

၂၁-သညောဇနိယဒုက်။

သညောဇန ဒုက်ကို ဌ သညောဇနိယဒုက်ကို ၏။ ကား
သညောဇနိယာ မွေ့ တည်း။ ။ ထို့နောင် — ၏။ ကား အသ
ညောဇနိယာ မွေ့တည်း။

သညောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊
မွေ့၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အသညောဇနိယာ၊ မဟုတ်ကုန်သော၊ မွေ့၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောကီစိတ် ကောသီသိ၊ စေတသိက် နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ
၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သ
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါ
ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုက်မည်၏။

၂၂-သညောဇနသမ္ပယုတ္တဒုက္ခံ။

သညောဇနိယ ဒုက္ခံကို..... နှ့် သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက္ခံကို.....
၏။ကား သညောဇန သမ္ပယုတ္တာခမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင်.....
၏။.....ကား သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာခမ္မာ တည်း။

သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ၊သံယောဇဉ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊
တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ဧဗ္ဗေ.....ကား အကုသိုလ်စိတ်၌ဒသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟရုတ်စိတ်၌
မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝိသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ.....သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုဘိယ.....ကား ကုသိုလ်ကေရိသ၊ ဝိပါက်သတ္တိံသ၊ ကြိယာ
စိတ်ဝိသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟရုတ်စိတ်၌မောဟ၊ရုပ်
အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး.....ပ..... သစ္စာ
၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလက္ခနာမဒုက္ခ မည်၏။
နိပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

၂၃-သညောဇနသညောဇနိယဒုက္ခံ။

သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက္ခံကို..... နှ့် သညောဇနသညောဇနိယ
ဒုက္ခံကို.....၏။.....ကား သညောဇနာစေဝခမ္မာ သညောဇနိယာစ
တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ကား သညောဇနိယာစေဝ ခမ္မာ
နောစသညောဇနာတည်း။

သညောဇနာစေဝ၊သံယောဇဉ်လည်းမည်ကုန်သော။သညော
ဇနိယာစ၊သံယောဇဉ်၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ခမ္မာ၊တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

သညောဇနိယာစေဝ၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ နောစသညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်လည်း မမည်ကုန်သော။
ခမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

မာတိကာ

ပဌမ ကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မောဟဟုဆိုအပ်သော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ဂ-ပါး ရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ သံယောဇဉ်တရား ကိုယ် ဂ-ပါးကြည်သော စေတသိက်စတုစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး . ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပ ပ တို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ် သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။

၂၄-သညောဇန သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက်။

သညောဇန သညောဇနိယ ဒုက်ကို နှ့် သညောဇန သညော ဇနသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ၏။ ကား သညောဇန စေတဓမ္မာ သညော ဇနသမ္ပယုတ္တာစတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား သညောဇန သမ္ပယုတ္တာ စေတဓမ္မာ နောစ သညောဇနာတည်း။

သညောဇနာစေတ၊ သံယောဇဉ်လည်းမည်ကုန်သော။ သညော ဇန သမ္ပယုတ္တာစ၊ သံယောဇဉ် နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

သညောဇန သမ္ပယုတ္တာစေတ၊ သံယောဇဉ်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန် သော။ နောစသညောဇနာ၊ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြည်သော လောဘ ပ မောဟဟုဆိုအပ်သော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ဂ-ပါး ရ၏။ (ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်၌၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ဂ-ပါးကြည်သော စေတသိက် ဧကေနဝိသ ရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပ ပ တို့တွင် ကုသိုလ်ကောဝိသ၊
အလင်းပြ

ဝိပါကံဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဥဒ္ဓစ္စ
သဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ဟုဆိုအပ်သော
ပကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

၂၅-သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တသညောဇနိယဒုက္ခံ။

သညောဇန သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက္ခကို.....၌ သညောဇန
ဝိပ္ပယုတ္တသညောဇနိယဒုက္ခကို၏ကား သညောဇန ဝိပ္ပယုတ္တာ
ခေါ်ပနဓမ္မာ သညောဇနိယာဝိ တည်း။ ။ယိုးဒယာဝိ.....၏။ကား
အသညောဇနိယာဝိတည်း။

သညောဇန ဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ သံယောဇဉ်နှင့် လည်း မယှဉ်
ကုန်သော။သညောဇနိယာဝိ၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ကုန်သော။အသညောဇနိယာဝိ
သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်း မဟုတ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဌမ.....ကား လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါကံ
ဗာက္ကိံသ၊ကြိယာစိတ်ဝိသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်
စိတ်၌မောဟ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ၅-ပါး.....ပ
သစ္စာတပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကိံသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါးပသစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်
ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ.....ပတို့
တွင်အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ်၌ မောဟကြည်သော
စေတသိက်သတ္တဝိသဟု ဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌ တတိယ ဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ သညော
ဇနာစေဝဓမ္မာသညောဇနသမ္ပယုတ္တာစ။ သညောဇန သမ္ပ
ယုတ္တာစေဝဓမ္မာနာစ သညောဇနာဟူသော ဤပဌမဒုက္ခ
မာတိကာ

သည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမဒုက္ခိယ တတိယ ဒုက္ခိယ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (သညောဇနာစေတ ဓမ္မာ သညောဇနာ ဝိပ္ပယုတ္တာစ။ သညောဇနာ ဝိပ္ပယုတ္တာစေတ ဓမ္မာ နောစ သညောဇနာ)ဟူသောဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကခး ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ရှိသောမောဟရ၏။
ဒုတိယ ကခး ကုသိုလ် ကေဝိယ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသ ဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသ ဒုက္ခ အား ဖြင့် ၂-ပါး တို့တွင် အကုသိုလ်စိတ်၌ရှိသော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ရှိသောမောဟ ကြည်သောစေတသိက် သတ္တိံသဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက္ခ မည်၏။

သညောဇနာဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာသညောဇနိယာဝိ၊ အသညောဇနိယာဝိ-ဟု ဟောတော်မူလျှင် ပြီးကောင်း ပြီးလျက်၊ (သဒ္ဓါမိကာအတ္ထာမိကော ဟောတိ)ဟူသော ပရိဘာသာ နှင့်အညီ အနက်လွန်ကိုပြခြင်းငှါ “ခေါပန”ဟူသောသဒ္ဓါလွန်ကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ထို ခေါပန ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ဖြင့်ပြအပ်သောအတိရေကဒုက္ခအပေါင်းတို့တွင် ဒုတိယဒုက္ခိယဒုက္ခိယ တတိယဒုက္ခိယ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ သညောဇနာဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန ဓမ္မာ သညောဇနိယာဝိ။ အသညောဇနိယာဝိ-ဟူသော ဤဆဋ္ဌဒုက္ခသည်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဒုတိယဒုက္ခိယ ပဌမဒုက္ခိယဒုက္ခိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (နောသညောဇနာ ဓမ္မာ သညောဇနိယာဝိ။ အသညောဇနိယာဝိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကခး လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၈-ပါးကြည်သော စေတသိက်စတုစက္ကာလီသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကခး လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ အလင်းပြ

မည်၏။ «သပ္ပဒေသဒုက္ခံ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခံအားဖြင့် ၂-ပါး
တို့တွင် သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၈-ပါးဟု ဆိုအပ်သော
ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပ
ဒေသဒုက္ခံ မည်၏။

တတိယဒုက္ခံ၌ ပဌမဒုက္ခံ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (သညော
ဇနာဓမ္မာ သညောဇန သမ္ပယုတ္တာပိ။ သညောဇန ဝိပ္ပ
ယုတ္တာပိ) ဟူသော ဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ဗုဒ္ဓမ ကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ်၌ရှိသော မောဟ
ကြည်သော သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ်၌ရှိသော မောဟ
ရ၏။ «ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။ သပ္ပဒေ
သဒုက္ခံ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခံအားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် စိတ်တရုယုတ်
ကိုးဆယ်၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၈-ပါးကြည်သော စေ
တသိက် စတုစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်
သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသဒုက္ခံ မည်၏။

တတိယဒုက္ခံ၌ ပဌမဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (နော
သညောဇနာဓမ္မာ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာပိ။ သညောဇန
ဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုက္ခံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ဗုဒ္ဓမ ကား အကုသိုလ်စိတ် ၈ပါးသ၊ သံယောဇဉ်
တရားကိုယ်ကြည်သော စေတသိက်ဧကေနာပိသ ရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်ဧကေနာပိသ၊ ဝိပါက်ဆက္ကိံသ၊
ကြိယာစိတ်ပိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌာဘိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ «ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံ မည်၏။
သပ္ပဒေသဒုက္ခံ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခံအားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် သံ
ယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော
ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခံ
မည်၏။

တဘိယဒုက်၌ ဒုဘိယဒုက်၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (သညော
ဇနိယာခမ္မာ သညောဇန သမ္ပယုတ္တာပိ။ သညောဇနပိပ္ပ
ယုတ္တာပိ) ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ် ၈၅၁၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်
စိတ်၌ရှိသော မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ
ရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ
ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊
ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသောမောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသရ၏။ ။ထို
ဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပ
ဒေသဒုက်အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊
စေတသိက်ဆတ္တိံသဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ
တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ ဒုဘိယဒုက်၏ ပဌမဒုက်ကိုထည့်၍ (သညော
ဇနိယာခမ္မာ သညောဇနာပိ။ နောသညောဇနာပိ) ဟူသော
ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ ကား သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ သံယောဇဉ်
တရားကိုယ် ၈-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုစက္ကာလီ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသရ၏။ ။ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်
မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် 'အားဖြင့် ၂-ပါးတို့
တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်
ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ တဘိယဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (သညော
ဇန သမ္ပယုတ္တာ ခမ္မာသညောဇနာပိ။ နောသညောဇနာပိ)
ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ ကား ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ ကြဉ်
သောသံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ် စိတ်ခွါဒသ၊ သံယောဇဉ်
 တရားကိုယ် ဂ-ပါးကြည်သောစေတသိက် ဧကုနဝိသရ၏။
 ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊
 နိပ္ပဒေသဒုက္ခ အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တွင် ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊
 ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊
 ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု
 ဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌တတိယဒုက္ခ၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍(သညော
 ဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာသညောဇနာဝိ။ နောသညော ဇနာဝိ)
 ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသောမောဟရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊
 ကြိယာစိတ်ဝိသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်
 ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ
 ဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ အားဖြင့် နှစ်ပါး တို့တွင် အကု
 သိုလ်စိတ်ခွါဒသ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟကြည်
 သောစေတသိက် သတ္တဝိသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော
 ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက္ခ
 မည်၏။

သညောဇန ဂေါက္ခက ပြီး၏။

၂၆-ဂန္ထဒုက္ခ။

သညောဇန ဂေါက္ခကကို.....၌၊ဂန္ထဂေါက္ခကကို.....၏။ထိုဂန္ထ
 ဂေါက္ခက၌လည်း ဂန္ထဒုက္ခ ပ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တဂန္ထ နိယဒုက္ခ
 အားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင်ဂန္ထဒုက္ခကို ၏။ထိုဂန္ထဒုက္ခ၌
 လည်း ပဌမပဒ,ဒုတိယ ပဒအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင်
 ပဌမပဒကို ၏။..... ကား ဂန္ထာဓမ္မာတည်း။ (ဂန္ထာဟူ၍ဒုတိ
 ယက္ခရာနှင့် ရှိသော် သာသင့်၏။)။ ။ထို့နောင် ၏။..... ကား
 နောဂန္ထာဓမ္မာ တည်း။

မာတိကာ

ဂန္ထာ၊ဂန္ထမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။
 နောဂန္ထာ၊ ဂန္ထမ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား လောဘ၊ဒေါသ၊ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သောဂန္ထတရား
 ကိုယ်၃-ပါးရ၏။ ထိုဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
 ဓမ္မာယဘန၊ဓမ္မဇာတ် သန္ဓေအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။သစ္စာ
 ၂-ပါးကားဒေါသဒိဋ္ဌိသည် ဒုက္ခသမ္ဘာမည်၏။ လောဘသည် သမု
 ဒယသမ္ဘာမည်၏။ဤသို့လျှင်တည်း။

ဒုတိယ.....ကား စိတ်တခု ယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဂန္ထတရားကိုယ်
 ၃-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ဇေယျပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊နိဗ္ဗာန်
 ရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး.....ပ.....သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။
 (ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုကမမည်၏။

၂၇-ဂန္ထနိယဒုကမ။

ဂန္ထဒုကမကို.....၌။ ဂန္ထနိယဒုကမကို၏။ကား ဂန္ထနိယာ
 ဓမ္မာတည်း။ ထို့နောင်၏ကား အဂန္ထနိယာ ဓမ္မာတည်း။
 ဂန္ထနိယာ၊ဂန္ထ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ
 ကုန်၏။

အဂန္ထနိယာ၊ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကားလောကီစိတ်ကောသိတိ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ
 ရုပ်အဋ္ဌာရိသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး.....ပ.....သစ္စာ
 ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ.....ကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ရ၊စေတသိက်ဆတ္ထိံသ၊
 နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်
 ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုကမ
 မည်၏။

၂၈-ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုတ်၊

ဂန္ထနိယဒုတ်ကို၌။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ဒုတ်ကို ၏။ကား
ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာခမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ကား ဂန္ထ
ဝိပ္ပယုတ္တာခမ္မာတည်း။

ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ၊ ဂန္ထနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ ကုန်၏။

ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဂန္ထနှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမကား လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပ
ယုတ် ၄-ခု၌ လောဘ၊ ဒေါသမူဒွေ၌ ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော
စေတသိက်ပဉ္စဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ
သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယကား မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ်ဇကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ
သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊
ကုက္ကုပ္ပ၊ ထိန၊ ခိဒ္ဓ ကြည်သောစေတသိက်တေစက္ကာလီသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ
ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ လောဘ၊ ဒေါသမူဒွေ၌ ဒေါသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅ - ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။သစ္စာ ၄-ပါးကား မောဟမူဒွေ၊ လောကီကုသိုလ်
သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်
တေစက္ကာလီသ၊ ဒေါသမူဒွေ၌ ဒေါသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာ
မည်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ
မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ
မဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇ ပါးသည် မဂ္ဂ
သစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောစိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခု
သည် သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၄-
တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

၂၉-ဂန္ထဂန္ထနိယဒုက်။

ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ဒုက်ကို နှ့် ဂန္ထဂန္ထနိယ ဒုက်ကို ဖြစ်၏။
 ကား ဂန္ထာစေဝဓမ္မာဂန္ထနိယာစတည်း။ ။ ထို့နောင် ဖြစ်၏။
 ကား ဂန္ထနိယာစေဝ ဓမ္မာ နောစဂန္ထာတည်း။

ဂန္ထာစေဝ၊ ဂန္ထလည်းမည်ကုန်သော။ ဂန္ထနိယာစ၊ ဂန္ထ၏
 အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂန္ထနိယာစေဝ၊ ဂန္ထ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နောစ
 ဂန္ထာ၊ ဂန္ထလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။

ဗဒ္ဓမ.....ကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထ
 တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ။ (ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ်ကောသိဘိ၊ ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-
 ပါး ကြဉ်သောစေတသိက် ကျေနပ်ညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာဓိသရ၏။ ထို
 တရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
 (ဖွဲ့လေ)။ ။ အဒိလန္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ တို့တွင်
 လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်
 သော ဩဇာသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေ
 သဒုက်မည်၏။

၃၀-ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်။

ဂန္ထဂန္ထနိယဒုက်ကို နှ့် ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ဖြစ်၏။
 ကား ဂန္ထာစေဝဓမ္မာ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစတည်း။ ။ ထို့နောင်
 ဖြစ်၏။ ကား ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစေဝဓမ္မာ နောစဂန္ထာတည်း။

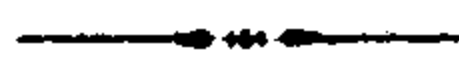
ဂန္ထာစေဝ၊ ကုန်သော။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
 သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ ကုန်သော။ နောစဂန္ထာ၊ ဂန္ထလည်း
 မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗဒ္ဓမ.....ကား ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုရှိသော လောဘ၊
 ဒိဋ္ဌိ ဟုဆိုအပ်သော ဂန္ထတရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။ ထိုဂန္ထတရား
 အလင်းပြ

ကိုယ် ၂-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယဘန၊ ဓမ္မဘေတ၊ သန္ဓာ ၂-
ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ သန္ဓာ ၂-ပါးကား ဒိဋ္ဌိ သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂-ပါး
တည်း။

ဒုတိယ ကား လောဘမူပိတ် ဂ-ခု၊ ဒေါသမူပွေ၊ ဂန္ထတရား
ကိုယ် ၃-ပါး၊ ဝိပိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် တေဝိသရ၏။ ထို
တရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ ကို့
တွင်မောဟမူပွေ၊ ကုသိုလ်ကေရိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ'သ၊ ကြိယာပိတ်
ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆာရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊
မိဒ္ဓကြည်သော စေတသိက်တေဝတ္တာလီသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့်
လောဘ၊ ဒေါသမူပွေနှင့် ဒေါသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော
ပ ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၃၁-ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တဂန္ထနိယဒုက်။

ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို နှင့် ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တဂန္ထနိယဒုက်ကို
၏။ ကား ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပနဓမ္မာ ဂန္ထနိယာပိတည်း။ ။
ထို့နောင် ၏။ ကား အဂန္ထ နိယာပိတည်း။

ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဂန္ထနိယာပိ၊
ဂန္ထ၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ်ပန၊ ကုန်သော။ အဂန္ထနိယာပိ၊ ဂန္ထ၏
အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

*ပဌမ ကား မောဟမူပွေ၊ လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊
လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိ'သ၊ ကြိယာပိတ်ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊
ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆာရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓကြည်သော စေတသိက်
တေဝတ္တာလီသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့် လောဘ၊ ဒေါသမူပွေနှင့်
ဒေါသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရား တို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ
သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

မာတိကာ

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာငါးပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ် ကုန်၏။ ။ (ဗုဒ္ဓလော)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ ၂-ပါးတို့တွင် လောဘမူစိတ် ဂ-ခု၊ ဒေါသမူစွေ၊ ဒိဋ္ဌိ ဂတဝိပ္ပယုတ်ငှ-ခု၌လောဘ၊ ဒေါသမူစွေ၌ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည် သော စေတသိက် ပဉ္စဝိသဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပ ဒေသဒုက္ခ မည်၏။

ပဌမဒုက္ခတတိယဒုက္ခ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ ဂန္ဓာစေဝ မ္ဗောဂန္ဓသမ္ပယုတ္တာစ။ ဂန္ဓသမ္ပယုတ္တာစေဝ မ္ဗောနောစ ဂန္ဓာဟူသော ဤပဉ္စမ ဒုက္ခသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမဒုက္ခ၌ တတိယဒုက္ခ၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (ဂန္ဓာစေဝ မ္ဗော ဂန္ဓဝိပ္ပယုတ္တာစ။ ဂန္ဓဝိပ္ပယုတ္တာစေဝ မ္ဗော နောစ ဂန္ဓာ) ဟူသောဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်ငှ-ခု၌ ရှိသော လောဘ ဒေါသမူစွေ၌ ရှိသော ဒေါသဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ဓတရား ကိုယ် ၂-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား မောဟမူစွေ၊ ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ကြည်သောစေတသိက် တေစက္ကာလီ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသ ဒုက္ခ ၂-ပါးတို့တွင် လောဘမူ စိတ်ဂ-ခု၊ ဒေါသမူစွေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်ငှ-ခု၌ရှိသောလောဘ၊ ဒေါသမူစွေ၌ရှိသောဒေါသ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စဝိသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပ ဒေသဒုက္ခမည်၏။

ဂန္ဓ ဝိပ္ပယုတ္တာ မ္ဗော ဂန္ဓ နိယာပိ။ အဂန္ဓနိယာပိဟု ဟောတော်မူလျှင်ပြီးကောင်းပြီးလျှက် “သဒ္ဓါဇိကာအတ္ထာ ဇိကာ ဟောဘိ” ဟူသော ပရိဘာသာ နှင့်အညီ အနက် လွန်ကိုပြခြင်းငှါ “ခေါပန” ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ကို ဟော အလင်းပြ

တော်မူ၏။ ထိုခေါ်ပန ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ဖြင့် ပြအပ်သော အဘိဓမ္မာဒုက် အပေါင်း တို့တွင် ဒုတိယဒုက်၌ တတိယ ဒုက်၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာဂန္ထနိယာပိ အဂန္ထနိယာပိဟူသော ဤဆဋ္ဌဒုက်သည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့ အတူဒုတိယ ဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (နော ဂန္ထာဓမ္မာဂန္ထနိယာပိ။ အဂန္ထနိယာပိ) ဟူသော ဒုက်သည် လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကခး လောကီ စိတ် ဧကော သိတိ၊ ဂန္ထတရား ကိုယ်၃-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ဧကေန ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌ ဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကခး လောကုတ္တရာ စိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက် မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် ၂-ပါးတို့တွင်၊ ဂန္ထ တရားကိုယ်၃-ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။ တတိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (နော ဂန္ထာ ဓမ္မာ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာပိ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသော ဒုက် သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကခး လောဘမူ စိတ်ဂ-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ ဂန္ထ တရားကိုယ်၃-ပါးကြည့်သော စေတသိက် တေဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကခး မောဟမူဇ္ဇေ၊ ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓကြည့်သော စေတသိက် တေစက္ကာထိသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ ၂-ပါး တို့ တွင် ဂန္ထ တရားကိုယ်၃-ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက် မည်၏။

တတိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဂန္ထာ
ဓမ္မာဂန္ထသမ္ပယုတ္တာပိ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသော ဒုက်
သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာ: ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊
ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သောဂန္ထတရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။

ဒုတိယ.....ကာ: ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသောလောဘ
ဒေါသမူဇ္ဈေ၌ ရှိသော ဒေါသဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထတရား
ကိုယ် ၂-ပါးရ၏။ ။ထိုဒုက်သည်အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်
၏။သပ္ပဒေသ.....ပ..... ၂-ပါးတို့တွင် စိတ်တခုယုတ် ကိုး
ဆယ်ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါးကြည့်သောစေတသိက်ဧကေန
ပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော
ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက်
မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ ဒုတိယဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍(ဂန္ထနိယာ
ဓမ္မာဂန္ထာပိ။ နောဂန္ထာပိ) ဟူသောဒုက် သည်လည်း ဖြစ်
သင့်၏။

ပဌမ ကာ: ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကာ: လောကီစိတ် ဧကောသိဘိ၊ ဂန္ထတရား
ကိုယ် ၃-ပါးကြည့်သောစေတသိက်ဧကေနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသရ၏။ ။ထိုဒုက်သည်အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်သည်မည်၏။
သပ္ပဒေသ.....ပ..... ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊
စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော
ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက်
မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍(ဂန္ထသမ္ပ
ယုတ္တာ ဓမ္မာဂန္ထာပိ။ နောဂန္ထာပိ) ဟူသော ဒုက်သည်
လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ.....ကာ: ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော
လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထ တရားကိုယ် ၂-ပါး
ရ၏။

ဒုတိယ ကား လောဘမူစိတ်ဂ-ခု၊ ဒေါသမူစွေ၊ ဂန္ထ
တရားကိုယ်၂-ပါးကြည်သောစေတသိက်တေဝိသရ၏။ ။
ထိုဒုက်သည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ—ပ
..... ၂-ပါးတို့တွင် မောဟမူစွေ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်
ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊
ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓကြည်သော စေတသိက်
တေစက္ကာလီသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်၄-ခု၌ ရှိသော လောဘ
ဒေါသမူစွေ၌ရှိသော ဒေါသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်
သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဂန္ထ
ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာဂန္ထာပိ၊ နောဂန္ထာပိ) ဟူသော ဒုက်သည်
လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၄-ခု၌ရှိသောလောဘ၊
ဒေါသမူစွေရှိသောဒေါသဟုဆိုအပ်သော ဂန္ထတရားကိုယ်
၂-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား မောဟမူစွေ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်
ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊
ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓကြည်သော စေတသိက်
တေစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုက်သည်
အာဒိလန္ဒနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ ၂-ပါးတို့
တွင် လောဘမူစိတ် ဂ-ခု၊ ဒေါသမူစွေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌
ရှိသောလောဘ၊ ဒေါသမူစွေ၌ ရှိသော ဒေါသ ကြည်သော
စေတသိက်ပဉ္စဝိသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ
တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

ဂန္ထဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၃၂-ဩဃဒုက္ခံ။

ဂန္ထဂေါစ္ဆကကို..... နှ့်ဩဃဂေါစ္ဆကကို..... ဖြစ်၏။ ထိုဩဃ
ဂေါစ္ဆကနှ့်လည်း ဩဃဒုက္ခံ ပ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တ ဩဃနိယ
ဒုက္ခံအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၆-ပါးတို့တွင် ဩဃဒုက္ခံကို
..... ဖြစ်၏။ ကား ဩဃာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောက် ဖြစ်၏။ ကား
နောဩဃာ ဓမ္မာ တည်း။

ဩဃာ၊ ဩဃမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
နောဩဃာ၊ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
ပဌမ ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော ဩဃ
တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ထိုဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါးသည် သန္တိ၊
ရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သန္ဓေအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
သန္ဓေ ၂-ပါးကား ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟသည် ဒုက္ခသန္ဓာ မည်၏။ လောဘ
သည် သမုဒယသန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သန္ဓေ ၂-တည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဩဃ တရားကိုယ်
၃-ပါးကြည့်သောစေတသိက် ဇေယျပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သန္ဓေ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်
၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလန္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုက္ခံမည်၏။

၃၃-ဩဃနိယဒုက္ခံ။

ဩဃဒုက္ခံကို..... နှ့်။ ဩဃနိယဒုက္ခံကို..... ဖြစ်၏။ ကား ဩဃ
နိယာ ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောက် ဖြစ်၏။ ကား အနောဃနိယာ
ဓမ္မာ တည်း။

ဩဃနိယာ၊ ဩဃ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနောဃနိယာ၊ ဩဃ၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောကီစိတ်ဇေယျသိတိ၊ စေတသိက်ဧဒ္ဒပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သန္ဓေ
၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပ
ဒေသဒုက်မည်၏။

၃၄ ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုတ်။

ဩဃနိယဒုက်ကို နှ့်။ ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ၏။ ကား
ဩဃ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့ နောင် ၏။ ကား
ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ တည်း။

ဩဃသမ္ပယုတ္တာ၊ ဩဃနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဩဃနှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား အကုသိုလ်ဗိတ်၌ဒါ၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူ
ဇ္ဈေ မောဟကြည်သော စေတသိက် သတ္တဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့
သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်ကေရိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာ
ဗိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူဇ္ဈေ မော
ဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ
..... သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ
ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၃၅-ဩဃဩဃနိယဒုတ်။

ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို နှ့် ဩဃဩဃနိယဒုက်ကို ၏။
ကား ဩဃာစေဝဓမ္မာဩဃနိယာစတည်း။ ။ ထို့ နောင် ၏။
ကား ဩဃနိယာစေဝဓမ္မာ နောစ ဩဃာတည်း။

ဩဃာစေဝ၊ ဩဃလည်းမည်ကုန်သော။ ဩဃနိယာစ၊ ဩဃ
၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မာတိကာ

၃၂-ဩဃဒုက္ခံ။

ဂန္ထဂေါစ္ဆကကို နှ့် ဩဃဂေါစ္ဆကကို ဧ။ ထိုဩဃ
ဂေါစ္ဆကနှ့်လည်း ဩဃဒုက္ခံ ပ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တ ဩဃနိယ
ဒုက္ခအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၆-ပါးတို့တွင် ဩဃဒုက္ခံကို
..... ဧ။ ကား ဩဃာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောက် ဧ။ ကား
နောဩဃာ ဓမ္မာ တည်း။

ဩဃာ၊ ဩဃမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
နောဩဃာ၊ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
ပဌမ ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော ဩဃ
တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ထိုဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါးသည် သန္တိ၊
ရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သန္တာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
သန္တာ ၂-ပါးကား ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟသည် ဒုက္ခသန္တာ မည်၏။ လောဘ
သည် သမုဒယသန္တာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သန္တာ ၂-တည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဩဃ တရားကိုယ်
၃-ပါးကြည့်သောစေတသိက် ဇေယျပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သန္တာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်
၏။ ။ (ဗွေ၊ ဖြေ၊ ဖွဲလေ)။ ။ အာဒိလက္ခနာမဒုက္ခမည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုက္ခမည်၏။

၃၃-ဩဃနိယဒုက္ခံ။

ဩဃဒုက္ခံကို နှ့်။ ဩဃနိယဒုက္ခံကို ဧ။ ကား ဩဃ
နိယာ ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောက် ဧ။ ကား အနောဃနိယာ
ဓမ္မာ တည်း။

ဩဃနိယာ၊ ဩဃ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနောဃနိယာ၊ ဩဃ၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောကီစိတ်ဇေယျသိတိ၊ စေတသိက်ဧယပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သန္တာ
၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဗွေ၊ ဖြေ၊ ဖွဲလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကိံသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ်မည်၏။ နိပ္ပ
ဒေသဒုတ်မည်၏။

၃၄ ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုတ်။

ဩဃနိယဒုတ်ကို နှ့်၊ ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုတ်ကို ၏။ ကား
ဩဃ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့ နောင် ၏။ ကား
ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ တည်း။

ဩဃသမ္ပယုတ္တာ၊ ဩဃနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဩဃနှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ်၌ဒါ၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူ
ဇ္ဈေ၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် သတ္တဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့
သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာ
စိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူဇ္ဈေ၌ မော
ဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ
..... သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ
ဒုတ်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

၃၅-ဩဃဩဃနိယဒုတ်။

ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုတ်ကို နှ့် ဩဃဩဃနိယဒုတ်ကို ၏။
ကား ဩဃာစေဝဓမ္မာဩဃနိယာစတည်း။ ။ ထို့ နောင် ၏။
ကား ဩဃနိယာစေဝဓမ္မာ နောစ ဩဃာတည်း။

ဩဃာစေဝ၊ ဩဃလည်းမညီကုန်သော။ ဩဃနိယာစ၊ ဩဃ
၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မာတိကာ

ဩဃနိယာစေဝ၊ ဩဃ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နောစ ဩဃာ၊ ဩဃလည်း မမည်ကုန်သော။ မွော၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော ဩဃ တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ်ဇကောသိတိ၊ ဩဃ တရားကိုယ် ၃-ပါး ကြည်သော စေတသိက် ဇကုနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဗီသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သန္တာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-၃၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဣန္ဒြီးသော ပရမတ္ထ တရားတို့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၃၆ ဩဃဩဃ သမ္ပယုတ္တဒုက္ခံ။

ဩဃ ဩဃ နိယဒုက္ခံကို နှ့် ဩဃ ဩဃ သမ္ပယုတ္တ ဒုက္ခံ ကို ၏။ ကားဩဃာစေဝမွောဩဃသမ္ပယုတ္တာစတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား ဩဃ သမ္ပယုတ္တာ စေဝ မွော နောစ ဩဃာတည်း။

ဩဃာစေဝ၊ ဩဃလည်းမည်ကုန်သော။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ ဩဃနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ မွော၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩဃသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ ဩဃနှင့်လည်းယှဉ်ကုန်သော။ နောစ ဩဃာ၊ ဩဃလည်း မမည်ကုန်သော။ မွော၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောဘမူစိတ်ဂ-၃ရှိသောလောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မောဟ ဟုဆိုအပ်သောဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ် ၅ပါးသ၊ ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါး ကြည်သော စေတသိက် စတုပိသရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သန္တာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။

အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် ၂-ပါး

အလင်းပြ

တို့တွင် ကုသိုလ်ဇကဝိသ၊ ဝိပါကဆတ္တိ'သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌကိ'သ၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

၃၇-ဩဃဝိပ္ပယုတ္တဩဃနိယဒုက္ခံ။

ဩဃဩဃ သမ္ပယုတ္တဒုက္ခကို၌ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တဩဃနိယဒုက္ခကို၏။ကားဩဃဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပနဓမ္မာ ဩဃ နိယာပိတည်း။ ။ထို့နောင်၏။ ကား အနောဃနိယာပိတည်း။

ဩဃ ဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဩဃ နိယာပိ၊ ဩဃ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ အနောဃနိယာပိ၊ ဩဃ၏အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမကား လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက ဗာတ္တိ'သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌကိ'သ၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါးပ ... သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့ဖြဲ့ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ'သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါးပသစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့ဖြဲ့ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ ၂-ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟကြည်သောစေတသိက် သတ္တဝိသဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌ တတိယဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ ဩဃာစေဝ ဓမ္မာ ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နောစဩဃာဟူသော ဤပဌမဒုက္ခသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ မာတိကာ

ဩဃနိယာစေဝ၊ ဩဃံ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နောစ ဩဃာ၊ ဩဃလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဋ္ဌမ ကား လောဘံ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော ဩဃ တရားကိုယ်၃-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ ဩဃ တရားကိုယ် ၃-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် ကေနုပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၃၆-ဩဃဩဃ သမ္ပယုတ္တဒုက်။

ဩဃ ဩဃ နိယဒုက်ကို နှ့် ဩဃ ဩဃ သမ္ပယုတ္တ ဒုက် ကို ၏။ ကားဩဃာစေဝဓမ္မာဩဃသမ္ပယုတ္တာစတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား ဩဃ သမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နောစ ဩဃာတည်း။

ဩဃာစေဝ၊ ဩဃလည်းမည်ကုန်သော။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ ဩဃနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩဃသမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ ဩဃနှင့်လည်းယှဉ်ကုန်သော။ နောစ ဩဃာ၊ ဩဃလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဋ္ဌမ ကား လောဘမူစိတ်ဂ-ခုရှိသောလောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မောဟ ဟုဆိုအပ်သောဩဃတရားကိုယ်၃-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ် နှစ်ခု၊ ဩဃတရားကိုယ် ၃-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် စတုဝိသရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။

အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် ၂-ပါး

အလင်းပြ

တို့တွင် ကုသိုလ်ကေရီသ၊ ဝိပါကံဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

၃၇-ဩဃဝိပ္ပယုတ္တဩဃနိယဒုက္ခံ။

ဩဃဩဃ သမ္ပယုတ္တဒုက္ခံကို ၌ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တဩဃနိယဒုက္ခံကို ၏။ ကားဩဃဝိပ္ပယုတ္တာခေါပနဓမ္မော ဩဃ နိယာပိတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အနောဃနိယာပိတည်း။

ဩဃ ဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန၊ ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဩဃ နိယာပိ၊ ဩဃ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန၊ ဩဃနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ အနောဃနိယာပိ၊ ဩဃ၏အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါကံ ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ ... သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ ၂-ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟကြည်သောစေတသိက် သတ္တဝိသဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌ တတိယဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ ဩဃာစေဝ ဓမ္မော ဩဃသမ္ပယုတ္တာစ။ ဩဃသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မော နောစဩဃာဟူသော ဤပဌမဒုက္ခသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ မာတိကာ

ထို့အတူ ပဌမဒုကံ၌ တဘိယဒုကံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဩဃာစေဝ ဓမ္မာ ဩဃ ဝိယုတ္တာစ။ ဩဃ ဝိပ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နောစဩဃာ) ဟူသော ဒုကံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဒေါသမူလေ္လ မောဟမူလေ္လှဲ၍သော မောဟရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌာဘိံသ၊ ချပ် အဋ္ဌာဘိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုကံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုကံ မည်၏။ သဒ္ဓ ပ ၂-ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်စိတ်၌ဒါသ၊ ဒေါသမူလေ္လ မောဟမူလေ္လှဲ၍ နှိုသော မောဟဩဋ္ဌိသော စေတသိက် သတ္တဝိသဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရား နှိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓဒေသဒုကံ မည်၏။

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဩဃနိယာပိ။ အနောဃနိယာပိ ဟု ဟောတော်မူလျှင် ပြီးကောင်း ပြီးလျှက် “သဒ္ဓါ ဇိကာ အတ္ထာဇိကာ ဟောဘိ” ဟူသော ပရိဘာသာနှင့် အညီ အနက်လွန်ကို ပြခြင်းငှါ “ခေါပန” ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုခေါပန ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ဖြင့် ပြအပ်သော အတိရေက ဒုကံ အပေါင်း တို့တွင် ဒုတိယ ဒုကံ၌ တဘိယဒုကံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဩဃနိယာပိ။ အနောဃနိယာပိ ဟူသော ဤဆဋ္ဌဒုကံသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဒုတိယဒုကံ၌ ပဌမဒုကံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နောဩဃာ ဓမ္မာ ဩဃ နိယာပိ။ အနောဃနိယာပိ) ဟူသော ဒုကံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုကံ၏ အရကား နောအာသဝ၊ ဓမ္မာသာသဝ၊ ပိ။ အနာသဝ၊ ပိ ဟူသော ဒုကံ၏ အရနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

တဘိယဒုကံ၌ ပဌမဒုကံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဩဃာ ဓမ္မာ ဩဃ သမ္ပယုတ္တာပိ။ ဩဃဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသော ဒုကံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုကံသည် အာသဝါဓမ္မာ

အလင်းပြ

အာသဝ သမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာပိ ဟူသော
ဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

တတိယဒုက္ခံ ပဌမဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နော
ဩဇာ ဓမ္မာ ဩဇာ သမ္ပယုတ္တာပိ။ ဩဇာဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူ
သော ဒုက္ခံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် နောအာ
သဝါဓမ္မာ အာသဝ သမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာပိ
ဟူသော ဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

တတိယဒုက္ခံ ဒုတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဩဇာ
နိယာ ဓမ္မာ ဩဇာ သမ္ပယုတ္တာပိ။ ဩဇာဝိပ္ပယုတ္တာပိ။) ဟူ
သော ဒုက္ခံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် သာသဝါ
ဓမ္မာအာသဝသမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာပိ ဟူသော
ဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခံဒုတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဩဇာနိယာ
ဓမ္မာ ဩဇာပိ။ နောဩဇာပိ) ဟူသော ဒုက္ခံသည်လည်း
ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် သာသဝါ ဓမ္မာ အာသဝါပိ။ အနာ
သဝါပိ ဟူသော ဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဩဇာ
သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဩဇာပိ။ နောဩဇာပိ) ဟူသော ဒုက္ခံ
သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာသဝသမ္ပယုတ္တာ
ဓမ္မာ အာသဝါပိ။ နောအာသဝါပိ ဟူသော ဒုက္ခံနှင့်
အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယ ဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဩဇာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဩဇာပိ။ နောဩဇာပိ) ဟူသော ဒုက္ခံ
သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ
ဓမ္မာ အာသဝါပိ။ နောအာသဝါပိ ဟူသော ဒုက္ခံနှင့် အလုံး
စုံတူ၏။

ဩဇာဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၃၈-ယောဂဒုက္ခံ၊

ဩဃဂေါစ္ဆကကို.....၌ ယောဂဂေါစ္ဆကို.....၏။ ထိုယောဂ
ဂေါစ္ဆက၌လည်း ယောဂဒုက္ခံ.....ပ.....ယောဂ ဝိပ္ပယုတ္တ ယောဂ
နိယ ဒုက္ခံအားဖြင့် ဇ-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ဇ-ပါးတို့တွင် ယောဂ
ဒုက္ခံကို..... ၏။ ကားယောဂါ ဓမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင်
၏။ကား နောယောဂါဓမ္မာတည်း။

ယောဂါ၊ ယောဂ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ နောယောဂါ၊ ယောဂမမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကားလောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟဟု ဆိုအပ် သော ယောဂ
တရားကိုယ် ၃-ပါး ရ၏။ ထိုယောဂ တရား ကိုယ် ၃-ပါးသည်
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယဘနုးဓမ္မခေတ်၊ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ သစ္စာ
၂-ပါး ကား။ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည်
သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ယောဂ တရားကိုယ်
၃-ပါးကြည်သော စေတသိက် ဇေယျနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။
(ဖွဲ့မြဲ၊ ဖွဲ့လေ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

၃၉-ယောဂနိယဒုက္ခံ၊

ယောဂဒုက္ခံကို၌ ယောဂနိယ ဒုက္ခံကို.....၏။ ကား ယောဂနိ
ယာ ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင်၏။ကား အယောဂ နိယာ
ဓမ္မာတည်း။

ယောဂနိယာ၊ ယောဂ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အယောဂနိယာ၊ ယောဂ၏ အာရုံမဟုတ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋိမကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ စေတသိက်နွေပညာသ
ရုပ် အဋ္ဌပိသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါးပသစ္စာ
၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကိံသ
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါးပသစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်
ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုက်မည်၏။

၄၀-ယောဂ သမ္ပယုတ္တ ဒုတ်။

ယောဂနိယဒုက်ကို၌ယောဂ သမ္ပယုတ္တဒုက်ကို၏။
ကားယောဂ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မတာတည်း။ ။ထို့ နောင်၏။
ကား ယောဂ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မတာတည်း။

ယောဂသမ္ပယုတ္တာ၊ ယောဂနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ယောဂနှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋိမကား အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူဇ္ဈေ
၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် သတ္တပိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
ခန္ဓာ ၄-ပါးပသစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယကား ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာ
စိတ်ပိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟမူဇ္ဈေ၌ မော
ဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌပိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါးပ
သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြို့ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်
မည်၏။ နိပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။

၄၁-ယောဂယောဂနိယဒုတ်။

ယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို၌ ယောဂ ယောဂနိယ ဒုက်ကို
၏။ကား ယောဂါ စေတဓမ္မာ ယောဂ နိယာစတည်း။ ။ထို့

နောင်၏။ ကား ယောဂ နိယာ စေဝ ဓမ္မာ နောစ ယောဂါ
တည်း။

ယောဂါစေဝ၊ ယောဂလည်း မည်ကုန်သော။ ယောဂနိယာစ၊
ယောဂ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ယောဂနိယာစေဝ၊ ယောဂ၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ နောစ
ယောဂါ၊ ယောဂလည်းမမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟဟု ဆိုအပ်သော ယောဂ
တရားကိုယ် ၃-ပါးရ၏။ ။ (ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ ယောဂတရားကိုယ်
၃-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် ကျေနပ်ညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရ၏။
ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ... ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
(ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။

အာဒိလန္ဓနာမနက်မည်၏။ သပ္ပဒေသနက်၊ နိပ္ပဒေသနက် အား
ဖြင့် ၂-ပါး တို့တွင် လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံ သ၊
နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့် သပ္ပဒေသနက်မည်၏။

၄၂-ယောဂယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက္ခံ

ယောဂ ယောဂ နိယဒုက္ခကို ဌိ ယောဂ ယောဂ သမ္ပယုတ္တ
ဒုက္ခကို ၏။ ကား ယောဂါစေဝ ဓမ္မာ ယောဂ သမ္ပယုတ္တာစ
တည်း။ ။

ထို့နောင် ၏။ ကား ယောဂသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နောစ
ယောဂါတည်း။

ယောဂါစေဝ၊ ယောဂလည်း မည်ကုန်သော။ ယောဂသမ္ပယုတ္တာ
စ၊ ယောဂ နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ယောဂသမ္ပယုတ္တာစေတိ။ ယောဂနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။
 နောစ ယောဂါ၊ ယောဂလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကားလောဘမူစိတ်ဂ-ခုန့်ရှိသောလောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ
 ဟုဆိုအပ်သောယောဂတရားကိုယ်၃-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်စိတ် ၈၅၁၊ ယောဂတရားကိုယ်
 ၃-ပါးကြဉ်သော စေတသိတ် စတုရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
 ခန္ဓာ၄-ပါး ပ သစ္စာ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲမြဲဖွဲလေ)။ ။
 အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့်
 ၂-ပါးတို့တွင်ကုသိုလ်ကေမိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ"သ၊ ကြိယာစိတ်မိသ၊
 စေတသိက် အဋ္ဌတိ"သ၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌၊ မောဟ၊ ရုပ်
 အဋ္ဌမိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရား
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။

၄၃-ယောဂဝိပ္ပယုတ္တယောဂနိယဒုက်။

ယောဂယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ၌ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တယောဂ
 နိယဒုက်ကို ၏။ ကား ယောဂ ဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပနဓမ္မာယောဂ
 နိယာပိတည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ ကား အယောဂ နိယာပိ
 တည်း။

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ယောဂနှင့်မယှဉ်ကုန်သော။ ယောဂ
 နိယာပိ၊ ယောဂ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ယောဂ ဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ်ပန၊ ယောဂနှင့် မယှဉ်ကုန်သော အ
 ယောဂနိယာပိ၊ ယောဂ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက်
 ဗာတ္တိ"သ၊ ကြိယာစိတ်မိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ"သ၊ ဒေါသမူဒွေ
 မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌမိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
 ၅-ပါး ပ သစ္စာ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲမြဲဖွဲလေ)။

မာတိကာ

ဒုတိယ.....ကား လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု၊စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊
 နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ၄-ပါး ပ.....သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်
 ကုန်၏။ ။(ဖွဲမြဲဖွဲလေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။သပ္ပဒေသ
 ဒုက္ခ၊နိပ္ပဒေသဒုက္ခအားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်စိတ် ၈၊ဒေသ
 ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၌ မောဟ ကြည်သော စေတသိက်သတ္တ
 ဝိသဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခ၌တတိယဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ ယောဂါ
 စေဝဓမ္မာ ယောဂ သမ္ပယုတ္တာစ။ ယောဂ သမ္ပယုတ္တာ
 စေဝ ဓမ္မာ နောစ ယောဂါ ဟူသော ဤပဌမဒုက္ခသည်
 ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမဒုက္ခ၌ တတိယဒုက္ခ၏ ဒုတိယ
 ပုဒ်ကို ထည့်၍ (ယောဂါစေဝ ဓမ္မာ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာစ။
 ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာစေဝဓမ္မာနောစယောဂါ) ဟူသော ဒုက္ခ
 သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခသည် အာသဝါစေဝဓမ္မာ
 အာသဝိပ္ပယုတ္တာစ။အာသဝိပ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာနောစ
 အာသဝါ ဟူသော ဒုက္ခနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ယောဂနိယာဝိ။ အယောဂနိ
 ယာဝိဟု ဟောတော်မူလျှင် ပြီးကောင်းပြီးလျှင် “သဒ္ဓါမိ
 ကာ အတ္ထာမိကော ဟောဘိ” ဟူသော ပရိဘာသာ နှင့်
 အညီ အနက် လွန်ကို ပြခြင်းငှါ “ခေါပန” ဟူသော သဒ္ဓါ
 လွန်ကိုဟောတော်မူအပ်၏။ထိုခေါပနဟူသော သဒ္ဓါလွန်
 ဖြင့်ပြအပ်သော အတိရေကဒုက္ခအပေါင်းတို့တွင် ဒုတိယ
 ဒုက္ခ၌တတိယဒုက္ခ၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ
 ဓမ္မာယောဂ နိယာဝိ။ အယောဂ နိယာဝိဟူသော ဤဆဌ
 ဒုက္ခသည်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဒုတိယဒုက္ခ၌ ပဌမဒုက္ခ၏
 ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နောယောဂါဓမ္မာ ယောဂ နိယာဝိ။
 အယောဂနိယာဝိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။
 ထိုဒုက္ခသည်နောအာသဝါဓမ္မာ သာသဝါဝိ။ အနာသဝါဝိ
 ဟူသောဒုက္ခနှင့်အလုံးစုံတူ၏။

တတိယဒုက္ခံ ပဌမဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ယောဂါဓမ္မာယောဂသမ္ပယုတ္တာပိ။ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာပိ)ဟူသော ဒုက္ခံသည်လည်း၊ ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာသဝါဓမ္မာ အာသဝ သမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာပိ ဟူသော ဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

တတိယဒုက္ခံ ပဌမဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နောယောဂါဓမ္မာ ယောဂသမ္ပယုတ္တာပိ။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ထိုဒုက္ခံသည် နောအာသဝါ ဓမ္မာ အာသဝသမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာပိ-ဟူသောဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

တတိယဒုက္ခံဒုတိယဒုက္ခံ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ယောဂနိယာဓမ္မာ ယောဂသမ္ပယုတ္တာပိ။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာပိ)ဟူသောဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် သာသဝါဓမ္မာ အာသဝသမ္ပယုတ္တာပိ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာပိ ဟူသောဒုက္ခံနှင့်အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခံ ဒုတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ယောဂနိယာ ဓမ္မာ ယောဂါပိ။နောယောဂါပိ) ဟူသောဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ထိုဒုက္ခံသည် သာသဝါဓမ္မာ အာသဝါပိ။ နောအာသဝါပိ-ဟူသောဒုက္ခံနှင့်အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ယောဂသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ယောဂါပိ။နောယောဂါပိ)ဟူသော ဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အာသဝါပိ။ နောအာသဝါပိ- ဟူသော ဒုက္ခံနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခံတတိယဒုက္ခံ၏ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ယောဂါပိ။နောယောဂါပိ) ဟူသောဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အာသဝါပိ။နောအာသဝါပိ-ဟူသော ဒုက္ခံနှင့်အလုံးစုံတူ၏။

ယောဂဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၄၄-နိဝရဏဒုက္ခံ။

ယောဂဂေါစ္ဆကကို.....၌။ နိဝရဏဂေါစ္ဆကကို.....၏။ ထိုနိဝရဏဂေါစ္ဆက၌လည်း နိဝရဏဒုက္ခံ.....ပနိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နိဝရဏိယဒုက္ခအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၆-ပါးတို့တွင် နိဝရဏဒုက္ခံကို ၏။ကား နိဝရဏာ ဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ကား နောနိဝရဏာဓမ္မာတည်း။

နိဝရဏာ၊ နိဝရဏမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောနိဝရဏာ၊ နိဝရဏ မမည် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ ထိန၊ ဝိဒ္ဓါ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိဝိကိစ္ဆာ၊ မောဟ၊ ဟုဆိုအပ်သော နိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။ ထိုနိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သန္တာအားဖြင့် ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ သန္တာ ၂-ပါး ကား လောဘမှ တပါးသော နိဝရဏတရားကိုယ် ၇-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်၊ နိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးကြည့်သော စေတသိက်စတုစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

၄၅-နိဝရဏိယဒုက္ခံ။

နိဝရဏဒုက္ခံကို ၌။ နိဝရဏိယဒုက္ခံကို ၏။ကား နိဝရဏိယာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ကား အနိဝရဏိယာဓမ္မာတည်း။

နိဝရဏိယာ၊ နိဝရဏ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိဝရဏိယာ၊မဟုတ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောကီစိတ် ဧကာသိတိ၊ စေတသိက် ဧဒ္ဒပညာ သ၊ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပ ဒေသဒုက်မည်၏။

၄၆-နိဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်။

နိဝရဏိယဒုက်ကို ဌ။ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ၏။ ကား နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာ ခမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ ကား နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာခမ္မာ တည်း။

နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာ၊ နိဝရဏနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့ သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်သော။ခမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဌမ ကား အကုသိုလ် စိတ် ၅၁သ၊ စေတသိက် သတ္တဝါသ ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန် ၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာ စိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌာဘိ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထို တရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၄၇-နိဝရဏနိဝရဏိယဒုက်။

နိဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ဌ။ နိဝရဏနိဝရဏိယဒုက်ကို ၏။ ကား နိဝရဏာ စေဝ ခမ္မာ နိဝရဏိယာစ တည်း။ ။ထို့ နောင် ၏။ ကား နိဝရဏိယာ စေဝ ခမ္မာ နောစ နိဝရဏာ တည်း။

မာတိကာ

နိဝရဏာစေဝ၊ နိဝရဏလည်း မည်ကုန်သော၊ နိဝရဏိယာစ
နိဝရဏ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

နိဝရဏိယာစေဝ နိဝရဏ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နော
စ နိဝရဏာ၊ နိဝရဏလည်း မမည်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောဘ ပ မောဟဟု ဆို အပ်သော နိဝရ
ဏ တရားကိုယ် ဂ-ပါးရ၏။ ။ (ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကိဓိတ် ကောသိတိ၊ နိဝရဏတရားကိုယ်
ဂ-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် စတုစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။
ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဋ္ဌနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ တို့
တွင် လောကုတ္တရာဓိတ် ဂ-ခု စေတသိက်ဆတ္တိသ။ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆို
အပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၇၈-နိဝရဏနိဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်။

နိဝရဏ နိဝရဏိယဒုက်ကို ဌ နိဝရဏနိဝရဏ သမ္ပယုတ္တ
ဒုက်ကို ။ ကား နိဝရဏာစေဝ မ္ဗောနိဝရဏ သမ္ပယုတ္တာစ
တည်း။ ။ ထို့နောင် ။ ကား နိဝရဏ သမ္ပယုတ္တာ စေဝ
မ္ဗောနောစ နိဝရဏာတည်း။

နိဝရဏာစေဝ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာစ၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နိဝရဏ သမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော။ နောစ
နိဝရဏာလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ။

ပဋ္ဌမ ကား လောဘ ပ မောဟဟု ဆို အပ်သော နိဝရ
ဏ တရားကိုယ် ဂ-ပါးရ၏။ ။ (ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်ဓိတ် ၅၁သ၊ နိဝရဏ တရားကိုယ်
ဂ-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် ဧကေနိဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။

အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ ပ တို့တွင် ကုသိုလ်ကေတိသ၊
ဝိပါကဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်
အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ
မည်၏။

၄၉-နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တနီဝရဏိယဒုက္ခံ။

နီဝရဏနီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက္ခံကို နှ့် နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တနီဝရ
ဏိယဒုက္ခံကို ၏။ ကား နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန ဓမ္မာနီဝရ
ဏိယာဝိ တည်း။ ။ ထို့နောက် ။ ၏။ ကား အနီဝရဏိယာ
ဝိတည်း။

နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ကုန်သော။ နီဝရဏိယာဝိ၊ လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နီဝရဏ ဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ်ပန၊ ကုန်သော။ အနီဝရဏိယာဝိ၊
လည်းမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဋ္ဌမ ကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက ဗာ
က္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။
ထိုတရားတို့သည်။ ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု စေတသိက်ဆက္ကိံသ
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာလေးပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ
ပ တို့တွင် အကုသိုလ်စိတ် ၅၂ သ၊ စေတသိက်၊ သတ္တဝိသဟုဆို
အပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာနီဝရဏိယာဝိ။ အနီဝရဏိယာ
ဝိဟု ဟောတော် မူလျှင် ပြီးကောင်းပြီးလျှင် “သဒ္ဓါမိ
ကာ အတ္တာမိကာ ဟောတိ” ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်
အညီအနက်လွန်ကိုပြခြင်းငှါ “ခေါ်ပန” ဟူသော သဒ္ဓါလွန်
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုခေါ်ပန ဟူသော သဒ္ဓါ လွန်ဖြင့်
ပြအပ်သော အဘိဓမ္မာဒုက္ခအပေါင်းတို့တွင် ဒုက္ခိယဒုက္ခ၌
တဘိယဒုက္ခ၏ ဒုက္ခိယပုန်ကို ထည့်၍ နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာ

နိဝရဏိယာပိ။ အနိဝရဏိယာပိဟူသော ဤဆဋ္ဌဒုကသည ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဒုတိယဒုက၌ ပဌမဒုက၏ ဒုတိယပုဒ် ကိုထည့်၍ (နောနိဝရဏာဓမ္မာနိဝရဏိယာပိ။ အနိဝရဏိယာပိ)ဟူသောဒုကသညလည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ.....ကခး လောကီစိတ်ကောသိဘိ၊ နိဝရဏတရားကိုယ် ဂ-ပါးကြည်သော စေတသိက် စတုစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌပိသရ၏။

ဒုတိယကခး လောကုတ္တရာ စိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသနိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုကသည အာဒိလန္ဓနာမဒုက မည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင်၊ နိဝရဏတရားကိုယ် ဂ-ပါးဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သပ္ပဒေသဒုကမည်၏။

တတိယဒုက၌ ပဌမဒုက၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နောနိဝရဏာဓမ္မာနိဝရဏသမ္ပယုတ္တာပိ။ နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုကသညလည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ.....ကခး အကုသိုလ်စိတ် နှိဒသ၊ နိဝရဏတရားကိုယ်ဂ-ပါးကြည်သောစေတသိက်ဧကူနပိသ ရ၏။

ဒုတိယကခး ကုသိုလ်ကေဓိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာ စိတ်ဓိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌပိသ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုကသည အာဒိလန္ဓနာမဒုက မည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် နိဝရဏတရားကိုယ် ဂ-ပါးဟု ဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုကမည်၏။

တတိယဒုက၌ ဒုတိယဒုက၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (နိဝရဏိယာ ဓမ္မာ နိဝရဏသမ္ပယုတ္တာပိ။ နိဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုကသညလည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ.....ကခး အကုသိုလ်စိတ်နှိဒသ၊ စေတသိက်သတ္တပိသရ၏။

ဒုတိယကခး လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဓိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ
အလင်းမြို့

ရုပ်အဋ္ဌဝိသရဏီ။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်
၏။ သပ္ပဒေသ ပ ၂-ပါး တို့တွင်၊ လောကုတ္တရာ စိတ်
ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်း
သော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ
ဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခံ နိဝရဏီယ ဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (နိဝရဏီ
ယာဓမ္မာနိဝရဏာဝိ။ နောနိဝရဏာဝိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်
လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား နိဝရဏတရားကိုယ် ဂ-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ် ကော သိတိ၊ နိဝရဏ
တရားကိုယ်ဂ-ပါးကြည်သောစေတသိက် စတုစက္ကာလီသ၊
ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရ၏။ ။ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခ
မည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါး တို့တွင်၊ လောကုတ္တရာ စိတ်
ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်း
သော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသ
ဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (နိဝရဏ
သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ နိဝရဏာဝိ။ နောနိဝရဏာဝိ) ဟူသော
ဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား နိဝရဏတရားကိုယ် ဂ-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ နိဝရဏတရား
ကိုယ် ဂ-ပါး ကြည်သော စေတသိက် ဇေယျနဝိသရဏီ။ ထို
ဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ
၂-ပါးတို့တွင် ကုသိုလ်ကေဝါသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာ
စိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆို
အပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

နိဝရဏဂေါဇ္ဈကပြီး၏။

၅၁-ပရာမာသဒုက်။

နိဝရဏဂေါစ္ဆကကို.....၌။ ပရာမာသဂေါစ္ဆကကို.....၏။ ထို ပရာမာသဂေါစ္ဆက၌လည်း၊ ၁-ပရာမာသဒုက်၊ ၂-ပရာမဋ္ဌဒုက်၊ ၃-ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၄-ပရာမာသပရာမဋ္ဌဒုက်၊ ၅-ပရာမာသ ဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဒုက်၊ အားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၅-ပါးတို့တွင် ပရာမာသဒုက်ကို.....၏။.....ကား ပရာမာသာဓမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။.....ကား နောပရာမာသာဓမ္မာတည်း။

ပရာမာသာ၊ ပရာမာသမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောပရာမာသာ၊ ပရာမာသ မမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်တတ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ဖိပ္ပိဟုဆိုအပ်သော ပရာမာသတရားကိုယ် ၁-ပါးရ၏။ ထိုပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မစာဓ်၊ ဒုက္ခသဇ္ဇာအားဖြင့် ၁-ပါး သာ ဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ.....ကား စိတ်ဘုရယုတ် ၉၀-ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါးကြည်သော စေတသိက်ဇကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး.....ပ.....သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

၅၁-ပရာမဋ္ဌဒုက်။

ပရာမာသဒုက်ကို.....၌။ ပရာမဋ္ဌဒုက်ကို.....၏။.....ကား ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။.....ကား အပရာမဋ္ဌာဓမ္မာ တည်း။

ပရာမဋ္ဌာ၊ ပရာမာသ၏ အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မှားသော အားဖြင့်သုံးသပ်တတ်ကုန်သော တရားတို့သည် မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အလင်းပြ

အပရာမဋ္ဌာ၊ မဟုတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မှား..... ပ..... မသုံးသပ်
အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား လောကီမိတ်ကောသိတိ၊ စေတသိက် နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး..... ပ..... သစ္စာ
၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာမိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ..... သစ္စာ ၂-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုတ် မည်၏။

၅၂-ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုတ်။

ပရာမဋ္ဌဒုတ်ကို..... ဌံ။ ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တဒုတ်ကို ၏။
ကား ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့ နောင် ၏။
ကား ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ တည်း။

ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာ၊ ပရာမာသနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်မိတ် ၄-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊
ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိမိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ဝိသ
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်
၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်မိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊ မောဟ
မူဇ္ဈေ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာမိတ်ဝိသ၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်
သောစေတသိက်ကေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရား
တို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး..... ပ..... သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏ (ဖွဲ့လေ)။ ။
အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုတ်မည်၏။ သပ္ပဒေသ ပ..... တို့တွင် ဒိဋ္ဌိဟုဆို
အပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

ဤသို့ဒိဋ္ဌိကိုခုတ်မှတ်ထုတ်မှ။ ။ဟေတုဂေါစ္ဆကာဒီနိဥပါဒါနဂေါစ္ဆကပရိယော
သာနာနံ နဝန္တံဂေါစ္ဆကာနံ ပရိယောသာနေ တယောတယော ဒုကာ။ ။ဟူသော
အဋ္ဌကထာနှင့်ညီသည်။ သံယောဇဉ်စသည်ကဲ့သို့ မဟုတ်။ ပရာမာသသည်။ အချင်း
ခပ်သိမ်းတခုတည်းဖြစ်၍။ ။ပရာမာသောန ဝတ္တဗ္ဗော ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တောတိပိ
ပရာမာသပိပ္ပယုတ္တောတိပိ။ ။ဘူ၍အထူးဟောတော်မူသည်။)

၅၃-ပရာမာသပရာမဋ္ဌဒုက္ခံ။

ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက္ခံကို.....၌ပရာမာသပရာမဋ္ဌဒုက္ခံကို
၏။ ကား ပရာမာ သာစေဝဓမ္မော ပရာမဋ္ဌာ စတည်း။ ။ထို့
နောင်.....၏။ ကား ပရာမဋ္ဌာ စေဝ ဓမ္မော နောစ ပရာမာ သာ
တည်း။

ပရာမာသာစေဝ။ ပရာမာသလည်းမည်ကုန်သော။ ပရာမဋ္ဌာစ။
ပရာမာသ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပရာမဋ္ဌာစေဝ၊ ပရာမာသ၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ နောစ
ပရာမာသာ၊ လည်းမမည် ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ် သော ပရာမာသ တရား ကိုယ်
၁-ပါးရ၏။ ထိုပရာမာသတရားကိုယ် ၁-ပါးသည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ဓမ္မာသတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ ဒုက္ခသန္ဓာ ၁-ပါးသာဖြစ်လေတည်း။

ဒုတိယ ကား၊ လောကီစိတ် ကောသီတိ၊ ပရာမာသတရား
ကိုယ်၁-ပါးကြည်သောစေတသိက်ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။
ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သဗ္ဗာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
(ဖွဲ့လေ)။

အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခံမည်၏။ သပ္ပဒေသ.....ပ.....တို့တွင် လော
ကုတ္တရာ စိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော
.....ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

၅၄-ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တပရာမဋ္ဌဒုက်။

ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌဒုက်ကို နှ့် ပရာမာသ ဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ
ဒုက်ကို ဖြစ်၏။ ကား ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန ဓမ္မာ ပရာမ
ဋ္ဌာပိတည်း။ ထို့နောင်.... ဖြစ်၏။... ကား အပရာမဋ္ဌာပိတည်း။

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။
ပရာမဋ္ဌာပိ၊ ပရာမာသ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာခေါ်ပန၊ မယှဉ်ကုန်သော။ အပရာမဋ္ဌာပိ၊
ပရာမာသ၏ အာရုံလည်း မဟုတ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မဋ္ဌိမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ်၄-ခု၊ ဒေါသမူဇော၊ မောဟမူ
ဇော၊ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္ထိံသ၊ ကြိယာ
စိတ်ဝိသ၊ ဒိဋ္ဌိကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး..... ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။
(ဖွဲ့လေ)

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ်၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္ထိံသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး..... ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်
ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။ အာဒိလဒ္ဓ နာမ ဒုက် မည်၏။ သပ္ပ ဒေသ
..... ပ တို့တွင်ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်၄-ခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုဒ္ဓ၊ ဝိစိကိန္တာ ကြည်သော စေတသိက် ဧကဝိသဟု
ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာခန္ဓာ ပရာမဋ္ဌာပိ။ အပရာမဋ္ဌာပိ-
ဟု ဟောတော်မူလျှင် ပြီးကောင်းပြီးလျက် (သဒ္ဓါမိကာ
အာတ္တာမိကောဟောတိ) ဟူသော ပရိဘာသာနှင့် အညီ၊
အနက်လွန်ကိုပြခြင်းငှါ (ခေါ်ပန) ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ကို
ဟောတော်မူအပ်၏။ ထို(ခေါ်ပန)ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ဖြင့်
ပြအပ်သော အတိရေကဒုက်အပေါင်းတို့တွင် ဒုတိယဒုက်နှင့်
တတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ
ဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာပိ။ အပရာမဋ္ဌာပိ ဟူသော ဤပဉ္စမဒုက်သည်

ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဒုတိယဒုက်နှင့် ပဌမဒုက်၏ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍(နောပရာမာသာဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာပိ။ အပရာမဋ္ဌာပိ) ဟူသော ဒုက်သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား လောကီမိတ် ဧကာသိတိ၊ ပရာမာသတရားကိုယ် ကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသရ၏။

ဒုတိယ.....ကား လောကုတ္တရာမိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက် မည်၏။ သပ္ပ.....ပ.....၂-ပါးတို့တွင် ပရာမာသတရားကိုယ် ၁-ပါးဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

တတိယဒုက်နှင့် ပဌမဒုက်၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နောပရာမာသာဓမ္မာ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာပိ။ ပရာမာသ ပိပ္ပယုတ္တာပိ)ဟူသောဒုက်သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒိဋ္ဌိကြည်သော စေတသိက်ပိသရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ဒိဋ္ဌိဂတပိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၊ ကုသိုလ်ဧကပိသ၊ ပိပါက်ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာမိတ်ပိသ၊ ဒိဋ္ဌိကြည်သောစေတသိက်ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုက်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက် မည်၏။ သပ္ပ....ပ.....၂-ပါးတို့တွင် ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

တတိယဒုက်နှင့် ဒုတိယဒုက်၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ပရာမဋ္ဌာဓမ္မာ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာပိ။ ပရာမာသပိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုက်သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်မိတ် ၄-ခု၊ ဒိဋ္ဌိကြည်သော စေတသိက် ပိသရ၏။

ဒုတိယ.....ကား နိဗ္ဗိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဈေ၊
မောဟမူဇ္ဈေ၊ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက်
ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ နိဗ္ဗိကြဉ်သော စေတသိက်ဧက
ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုဒုတ်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမ
ဒုတ်မည်၏။ သပ္ပ.....ပ.....၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာ
စိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗိစေတသိက် တည်းဟူ
သော ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါး၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်
သော ကြွင်းသောပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

ပဌမဒုတ်၌ ဒုတိယဒုတ်၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍(ပရာမဋ္ဌာ
ဓမ္မာ ပရာမာသာဝိ၊ နောပရာမာသာဝိ)ဟူသောဒုတ်သည်
လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ပရာမာသ တရားကိုယ် ၁-ပါးရ၏။

ဒုတိယ.....ကား လောကီစိတ်ဧကသီတိ၊ ပရာမာသ
တရားကိုယ် ၁-ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုဒုတ်သည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ် မည်၏။
သပ္ပ...ပ....၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတ
သိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထ
တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

ပရာမာသဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၅၅-သာရမ္မဏဒုတ်။

ပရာမာသဂေါစ္ဆကကို...၌။ မဟန္တရဒုတ်ကို...၏။ ထိုမဟန္တရ
ဒုတ်သည်လည်း၊ ၁-သာရမ္မဏဒုတ်၊ ၂-စိတ္တဒုတ်၊ ၃-စေတသိက
ဒုတ်၊ ၄-စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုတ်၊ ၅-စိတ္တသံသဋ္ဌဒုတ်၊ ၆-စိတ္တသမုဋ္ဌာန
ဒုတ်၊ ၇-စိတ္တသဟဘုဒုတ်၊ ၈-စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုတ်၊ ၉-စိတ္တသံသဋ္ဌ
သမုဋ္ဌာနဒုတ်၊ ၁၀-စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုတ်၊ ၁၁-စိတ္တ
သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုတ်၊ ၁၂-အဇ္ဈတ္တိကဒုတ်၊ ၁၃-ဥပါဒါ
ဒုတ်၊ ၁၄-ဥပါဒိန္နဒုတ်အားဖြင့် ၁၄-ပါးအပြားရှိ၏။

မာတိကာ

ထို ၁၄-ပါးတို့တွင် သာရမ္မဏာ ဒုက်ကို... ဖြစ်၏။ ထိုသာရမ္မဏာ ဒုက်၌လည်း ပဌမပဒ, ဒုတိယပဒ, အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပဌမပဒကို၏။ကား သာရမ္မဏာ ခမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင်... ဖြစ်၏။ကား အနာရမ္မဏာ ခမ္မာ တည်း။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံပြုခြင်းရှိကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံပြုခြင်း မရှိကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား စိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဇာတ် ၈-ပါး သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါးကား စေတသိက် နွေပညာသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ ၄-ပါးတည်း။ ။ အာယတန ၂-ပါးကား စိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ်သည် မနာယတန မည်၏။ စေတသိက် နွေပညာသသည် မွေယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင်..... တည်း။ ။ ဇာတ် ၈-ပါးကား စက္ခုဝိညာဉ် နွေသည် စက္ခုဝိညာဏ ဇာတ်မည်၏။ ပ ကာယ ဝိညာဉ် နွေသည် ကာယ ဝိညာဏ ဇာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဋ်သန္တုန်း နွေသည် မနောဇာတ် မည်၏။ ကြွင်းသောစိတ် ၇၆-ခုသည် မနောဝိညာဏာ ဇာတ်မည်၏။ စေတသိက် နွေပညာသသည် မွေဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဇာတ် ၈-ပါးတည်း။ ။ သစ္စာ ၃-ပါးကား လောကီစိတ် ဧကသိတိ၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသသည် ဒုက္ခ သမ္မာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသမ္မာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ..... ပ သမ္မာ သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ မဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး ပ အရဟတ္တ မဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂ သမ္မာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၆-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇ ခုသည် သမ္မာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၃-ပါးတည်း။ ။

ဒုတိယ ကားရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ၁-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၁-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ၁-ပါးကား၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည် ၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓာ၁-ပါးတည်း။ ။

အာယတန ၁၁-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဟုဆိုအပ် သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ အာပေါ ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ် သောဠာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာယတန ၁၁-ပါးတည်း။ ဓာတ် ၁၁-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသ တို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခု ဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်မည်၏။ အာပေါ ပ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမ ရုပ်သောဠာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဓာတ် ၁၁ ပါးတည်း။ ။ သစ္စာ ၂-ပါးကား ရုပ် အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓ သစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် သစ္စာ ၂ပါး တည်း။

သာရမ္မဏာဓမ္မာ။ အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာဟူ၍ ဟောတော်မူအပ် သော ဤသဒ္ဓါအစဉ်သည် ပရမတ္ထ တရားကိုယ် ၂-ခုပြု၍ဟောရာ ဟောကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခုတ်မည်၏။ ထိုခုတ်သည် အာဒိလဒ္ဓ နာမခုတ်သဗ္ဗလဒ္ဓနာမခုတ် အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် အစဉ်တည်သောသာရမ္မဏသဒ္ဓါဖြင့် သာရမ္မဏခုတ် ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာဒိလဒ္ဓနာမ ခုတ် မည်၏။ သပ္ပဒေသခုတ် နိပ္ပဒေသခုတ်အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် ကြွင်း သော ပရမတ္ထ တရား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နိပ္ပဒေသ ခုတ် မည်၏။

၅၆-စိတ္တဒုက္ခ

သာရမ္မဏခုတ်ကို ဤစိတ္တဒုက္ခကို ၏။ ကားစိတ္တာ ဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောက် ၏။ ကား နောစိတ္တာ ဓမ္မာတည်း။ မာတိကာ

မိတ္တာ၊ မိတ်မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 နောမိတ္တာ၊ မိတ်မမည် ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကာ: မိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
 ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ အာယတန ၁-ပါး၊ ဓာတ် ၇ ပါး၊ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
 ခန္ဓာ ၁-ပါး ကား မိတ်တရယုတ် ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ အာယတန ၁-ပါး ကား မိတ်
 တရယုတ်ကိုးဆယ်သည် မနာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။
 ဓာတ် ၇-ပါး ကား စက္ခုဝိညာဉ်နွေးသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် မည်
 ၏။ ပ ကာယဝိညာဉ်နွေးသည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။
 ပဉ္စဒ္ဓါရာဇနွန်း၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယနွေးသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်း
 သော မိတ် ၇-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်
 တည်း။ ။ သစ္စာ ၂-ပါး ကား လောကီမိတ် ကောသီတိသည်
 ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောကုတ္တရာ မိတ် ၈-ခုသည် သစ္စာဟူသော
 အရေ အတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။

ဒုတိယ ကာ: စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်
 ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၁
 ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည်
 ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် နွေပညာသတို့တွင် ဝေဒနာသည်
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာ
 သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက်ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်
 ၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်
 တည်း။ ။ အာယတန ၁၁-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသ တို့တွင်
 စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊
 ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံမည်
 ၏။ စေတသိက်နွေပညာသ၊ အာပေါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊ ဟဒယ
 ရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီ
 ဝိညတ်၊ ရူပဿလဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊
 ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်သည်
 ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် ... တည်း။ ။ ဓာတ် ၁၁-ပါး ကား
 အလင်းပြ

ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဇာတ် မည်၏။...
 ပ...ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ
 သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ် မည်၏။ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အာပေါ
ပ.... အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမရုပ် သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည်
 ဓမ္မဇာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင်....တည်း။ ။သန္ဓေ၄-ပါးကား
 လောကီစိတ်ကောသိတိ၌ရှိသော လောဘကြည်သော စေတသိက်
 ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည်
 သမုဒယ သစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓ သစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ်
 ၄-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ....ပ....သမ္မာ သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော
 သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး....ပ....အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇
 ပါးသည်မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင်
 ၈-ပါးကြည်သော စေတသိက် အဋ္ဌဝိသ၊ ဖိုလ်စိတ်၄-ခု၌ ရှိသော
 စေတသိက်ဆတ္တိံသ သည်သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်
 ၏။ဤသို့လျှင်....တည်း။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံ၊နိပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

၅၇-စေတသိကဒုက္ခံ။

စိတ္တဒုက္ခံကို....၌စေတသိကဒုက္ခံကို....ပ.....ကားစေတသိကာ
 ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင် ...၏။....ကား အစေ တသိကာ ဓမ္မာ
 တည်း။

စေတသိကာ၊ စေတသိက်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံ
 .ဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အစေတသိကာ၊ စေတသိက်မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။
 သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား စေတသိက် ဒွေပညာသရ၏။ ထိုတရား တို့သည်
 ခန္ဓာ၃-ပါး၊ အာယတန ၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁-ပါး၊ သစ္စာ၃-ပါး ဖြစ်
 ကုန်၏။

ခန္ဓာ၃ပါး ကားစေတသိက် ဒွေပညာသတို့တွင် ဝေဒနာသည်
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာ
 သညာမှကြွင်းသောစေတသိက်ပညာသသည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏
 ဤသို့လျှင်.....တည်း။အာယတန ၁-ပါးကားစေတသိက်ဒွေပညာ
 မဟိတာ

သသည်ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်...တည်း။ ခေတ် ၁-ပါးကား စေတသိက်နွေပညာသသည်ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်...တည်း။ သန္တာ ၃-ပါးကား လောကီစိတ် ကောသိတိန္ဒ ဤသော လောဘကြည်သောစေတသိက် ကေ ပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည်သမုဒယ သစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ ဤသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ...ပ.....သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သောသောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး.....ပ.....အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ ဤသော မဂ္ဂင် ၈-ပါး ကြည်သော စေတသိက် အဋ္ဌာရိသ၊ ဗိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ ဤသော စေတသိက်ဆတ္တိ သသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။

ဒုတိယ ကား စိတ်တခုယုတ် ၉၀ ရုပ်၊ အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၂-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၂-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ၉၀-သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ အာယတန ၁၂-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသ တို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေတေ၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်သည် မနာယတနမည်၏။ အာပေါ.....ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဋ္ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ ခေတ် ၁၈-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ပ.....ပထဝီတေတေ၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ်နွေးသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ပ.....ကာယ ဝိညာဉ် နွေသည် ကာယဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဒိန္နိန္ဒနွေသည် မနောဓာတ် မည်၏။ ကြွင်းသောစိတ် ၇၆-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ အာပေါ.....ပ..... အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဋ္ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ သန္တာ ၂-ပါးကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် အလင်းပြ

နိရောဓသစ္စာမည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်...တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ် မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

၅၈-စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုတ်။

စေတသိကဒုတ်ကို နှ့် စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုတ်ကို ၏။ ကား စိတ္တသမ္ပယုတ္တာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင်.....၏။ ကား စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာတည်း။

စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ စိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ-တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား စေတသိက နွေပညာသရ၏။ ထိုကရားတို့သည် ခန္ဓာ ၃-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (စေတသိကာဓမ္မာ နှင့်အတူဖွဲ့လေ)

ဒုတိယ ကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသ- နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုကရား တို့သည် ခန္ဓာ ၁-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာ နှင့်အတူဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ်မည်၏။ သပ္ပ ပ တို့တွင်စိတ်တရယုတ် ၉၀-ဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

၅၉-စိတ္တသံသဋ္ဌဒုတ်။

စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုတ်ကို နှ့် စိတ္တသံသဋ္ဌဒုတ်ကို ၏။ ကား စိတ္တသံသဋ္ဌာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင်....၏။ ကား စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာတည်း။

စိတ္တသံသဋ္ဌာ၊ စိတ်နှင့် နှိုင်းနှိုင်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ၊ စိတ်နှင့် မနှိုင်းနှိုင်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ (စိတ္တ သမ္ပယုတ္တ ဒုတ်နှင့်အတူ ကောက်လေ၊ ဒုတ်မှတ်လည်းတူပြီ)

၆၀-စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက္ခံ။

စိတ္တသံသဋ္ဌာနကို ... နှ့် စိတ္တ သမုဋ္ဌာနဒုက္ခကို၏။ ကား
စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာ ခန္ဓာတည်း။ ။ယို့ နောင်..... ၏။ ကား နော
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာခန္ဓာတည်း။

စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ခြုံကုန်သော။ ဝါ၊စိတ်
ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။မ္မော၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နောစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းမရှိကုန်သော။ ဝါ၊
စိတ်ကြောင့် မဖြစ်ကုန်သော။ မ္မော၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကားစေတသိက်နွေပညာသ၊စိတ္တဇရုပ်သတ္တရသရ၏။
ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာငှ-ပါး၊ အာယတန ၆-ပါး၊ ဇာတ် ၆-ပါး၊
သစ္စာ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာငှ-ပါးကား စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ
သည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် နွေပညာသ တို့တွင် ပ
စေတသိက် ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့လျှင်
တည်း။ ။အာယတန ၆-ပါး ကား စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ တို့တွင်
ရူပါရုံသည်ရူပါယတနမည်၏။..... ပ.....ပထဝီ၊တေဇော၊ ဝါယော
ဟုဆိုအပ်သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ စေတ
သိက်နွေပညာသ၊ အာပေါ၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ကာယ
ဝိညတ်၊ဝနိဝိညတ်၊ရူပဿလဟုတာ၊မုဒုတာ၊ကမ္မညတာ၊ဥပစယ
သန္တတိအားဖြင့်(တနည်း)။ဇရတာ၊အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်
၁၀-ခု၊၁၂-ခုသည်ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်..... တည်း။ ။
ဇာတ် ၆-ပါးကားစိတ္တဇရုပ်သတ္တရသတို့တွင်ရူပါရုံသည်ရူပဇာတ်
မည်၏။..... ပ ပထဝီ၊တေဇော၊ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌ
ဗ္ဗာရုံသည်ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်မည်၏။ စေတသိက်နွေပညာသ၊ အာပေါ
..... ပ သန္တတိအားဖြင့်(တနည်း)။ဇရတာ၊အနိစ္စတာ အားဖြင့်
သုရမရုပ် ၁၀-ခု ၁၂-ခုသည် ဓမ္မဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....
တည်း။ ။သစ္စာ၃-ပါးကား လောကီစိတ် ကောသီတိနှင့် ရှိသော
လောဘကြည်သော စေတသိက်ကေပညာသ၊စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ
သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။
မဂ်စိတ်၄-ခုနှင့် ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ ...သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်
အလင်ပြု

သော သောတာ ပတ္တိမဂ် ဂ-ပါး ၇-ပါး.....ပ .. အရဟတ္တမဂ် ဂ-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော မဂ္ဂင် ဂ-ပါးကြည်သော စေတသိက် အဋ္ဌာဘိသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော စေတသိက် ဆတ္တိ သည် သစ္စာဟူသော အရေ အတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်....တည်း။

ဒုတိယကခး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ကမ္မဇရုပ်ဝိသ၊ ဥတု ဇရုပ်ပန္နရသ၊ အာဟာရဇရုပ်ရုဒ္ဓသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၂-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ် ကုန်၏။ ခန္ဓာ ၂-ပါးကား တိဇရုပ်သည်ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တခု ယုတ် ကိုးဆယ်သည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူ သော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်.... တည်း။ အာယတန ၁၂-ပါးကား တိဇရုပ်တို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည် ၏။ပ.....ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်သည် မနာ ယတနမည်၏။ အာပေါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဟဒယရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ရူပဿလဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိအားဖြင့် (တနည်း)။ ဇရုတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်ဒွါဒသ၊ ရုဒ္ဓသ၊ နိဗ္ဗာန်သည်ခန္ဓာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ဓာတ် ၁၈-ပါးကား တိဇရုပ်တို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ပ.....ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ် သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး သည် စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ပ ကာယ ဝိညာဉ် ဒွေး သည်ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဒ်န္တိ၊ နိး ဒွေးသည်မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသောဓာတ် ၇-ခုသည် မနော ဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ အာပေါပ..... ဥပစယ၊ သန္တတိအားဖြင့် (တနည်းကား)။ ဇရုတာ၊ အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုရမရုပ် ဒွါဒသ၊ ရုဒ္ဓသ၊ နိဗ္ဗာန်သည်ခန္ဓာဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ သန္ဓာ ၂-ပါး ကား လောကီစိတ် ဧကောသိတိ၊ တိဇရုပ်သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓ သစ္စာမည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် မာတိကာ

သစ္စာ ဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။
အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမာတိကာ။ နိပ္ပဒေသဒုကမာတိကာ။

၆၁-ဗိတ္တသဟဘုဒုကမာ

ဗိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုကမာကို.....၌ ဗိတ္တသဟဘု ဒုကမာကို၏။ကား
ဗိတ္တသဟဘု နောဓမ္မာတည်း။ ။ထို့ နောင်၏။ကား နော
ဗိတ္တသဟ ဘုနောဓမ္မာ တည်း။

ဗိတ္တသဟဘုနော၊ဗိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ခမ္မာ၊တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နောဗိတ္တသဟဘုနော၊ ဗိတ်နှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ဗိတ်
နှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ခမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋ္ဌမကား စေတသိက်ဧပညာသ၊ ဝိညတ်ဧဒ္ဓေရ၏။ ထိုတ
ရားတို့သည်ခန္ဓာလေးပါး၊ အာယတန ၁-ပါး၊ ဓာတ်၁-ပါး၊ သစ္စာ
၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ခန္ဓာ၄-ပါးကား ဝိညတ်ဧဒ္ဓေသည်ရူပက္ခန္ဓာ
မည်၏။စေတသိက်ဧပညာသတို့တွင်.....ပ စေတသိက် ပညာ
သသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ အာယတန
၁-ပါးကား စေတသိက်ဧပညာသ၊ဝိညတ်ဧဒ္ဓေသည်ဓမ္မာယတန
မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ (ဓာတ်လွယ်ပြီ)။ ။သန္ဓာ ၃-ပါး
ကား လောကီဗိတ် ကောသိတိ၌ ရှိသော လောဘကြည်သော စေ
တသိက်ဧပညာသ၊ဝိညတ်ဧဒ္ဓေသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘ
သည်သမုဒယ သစ္စာမည်၏။ မဂ်ဗိတ်၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ... ပ
.....သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊၇-ပါး
....ပအရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည်မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ကြွင်း
သော မဂ်ဗိတ် ၄-ခုရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါး ကြည်သော စေတသိက်
အဋ္ဌမိသ၊ ဖိုလ်ဗိတ် ၄-ခုရှိသောစေတသိက်ဆတ္တိ သသည်သစ္စာ
ဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။ဤသို့လျှင်တည်း။

ဒုတိယကားဗိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်၊ဝိညတ်ဧဒ္ဓေကြည်သော
ရုပ်ဆဋ္ဌိသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၂-ပါး အာယတန
အလင်းပြ

၁၂-ပါး၊ ဓာတ်၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (အစေတသိကာ
ဓမ္မာနှင့်အတူဖွဲ့လေ၊ ဝိညတ်ဇွေးကိုခြွင်း၍ သုခမရုပ်ရဒ္ဒသ၊ ဆိုသည်
သာထူး၏။) အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခံမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

၆၂-စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက္ခံ။

စိတ္တသဟဘုဒုက္ခံကို နှ့်စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက္ခံကို ၏။ ကား
စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာတည်း။ ။ယို့နောင် ၏။ ကား
နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာတည်း။

စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော၊ စိတ်သို့အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောစိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော၊ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သည်
မဟုတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (စိတ္တသဟ
ဘုဒုက္ခံနှင့်မထူးပြီ၊ ကောက်လေ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။ နိပ္ပ
ဒေသဒုက္ခံမည်၏။

၆၃-စိတ္တသံသဠသမုဋ္ဌာနဒုက္ခံ။

စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက္ခံကို နှ့် စိတ္တသံသဠ သမုဋ္ဌာန ဒုက္ခံကို
၏။ ကားစိတ္တသံသဠသမုဋ္ဌာနာဓမ္မာတည်း။ ။ယို့နောင် ၏
..... ကားနောစိတ္တ သံသဠသမုဋ္ဌာနာဓမ္မာတည်း။

စိတ္တသံသဠ သမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်နှင့်လည်း နှိုင်းနှော၊ စိတ်ကြောင့်
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောစိတ္တ သံသဠ သမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်နှင့်လည်း မနှိုင်းနှော၊ စိတ်
ကြောင့်လည်း မဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
(စေတသိကဒုက္ခံနှင့်အတူ ကောက်လေ၊ မထူးပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမ
ဒုက္ခံမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

၆၄-စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုရက်၊

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုရက်ကို... နှိ ဗိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုရက်ကို၏။ကားစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုရော ဓမ္မာတည်း။ ။ယို့နောင်၏။ကား နောစိတ္တ သံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာန သဟဘုရော ဓမ္မာတည်း။

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုရော၊ စိတ်နှင့်လည်း နှိုးနှော၊ စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်၊ စိတ်နှင့်လည်းတကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုရော၊ စိတ်နှင့်လည်း မနှိုးနှော၊ စိတ်ကြောင့်လည်း မဖြစ်၊ စိတ်နှင့်လည်း တကွ မဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (စေတသိကဒုက်နှင့်အတူ ကောက်လေ၊ မထူးပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၆၅-စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနနုပရိဝတ္တိဒုက်၊

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုရက်ကို... နှိစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက်ကို... ၏။ကားစိတ္တ သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာတည်း။ ။ယို့နောင်....၏။ကားနောစိတ္တ သံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာတည်း။

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော၊ စိတ်နှင့်လည်း နှိုးနှော၊ စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်၊ စိတ်သို့အစဉ်လိုက်၍လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော၊ စိတ်နှင့်လည်း မနှိုးနှော၊ စိတ်ကြောင့်လည်းမဖြစ်၊ စိတ်သို့အစဉ်လိုက်၍လည်း မဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (စေတသိကဒုက်နှင့်အတူ ကောက်လေ၊ မထူးပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၆၆-အတ္တတ္ထိကဒုကံ။

မိတ္တသံသဠသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုကံကို၌ အတ္တတ္ထိကဒုကံကို
.....၏။ကား အတ္တတ္ထိကာခံဗ္ဗာတည်း။ ။ထို့နောင်၏။.....
ကား ဗာဟိရာဓမ္မာတည်း။

အတ္တတ္ထိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
ဗာဟိရာ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋိမ ကား စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုရ၏။
ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၂-ပါး၊ အာယတန ၆-ပါး၊ ဓာတ် ၁၂-ပါး၊
သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ-၂ ပါးကား ပသာဒရုပ် ၅-ခုသည်
ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ အာယတန ၆-ပါးကား ပသာဒ
ရုပ် ၅-ခုတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ
ကာယပသာဒသည် ကာယာယတနမည်၏။ စိတ်တရုယုတ် ကိုး
ဆယ်သည် မနာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ ဓာတ်
၁၂-ပါးကား ပသာဒရုပ် ၅-ခုတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခု
ဓာတ်မည်၏။ ပ ကာယပသာဒသည် ကာယဓာတ်မည်၏။
စက္ခုဝိညာဉ်ဇွေးသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပ ကာ
ယဝိညာဉ်ဇွေးသည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊
သမ္ပုဋ်၊ နှိုးဇွေးသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသောစိတ် ၇၆-ခု
သည် မနောဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။
သစ္စာ ၁-ပါးကား လောကီစိတ် ၆ ကာသီဘိ၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုသည်
ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် သစ္စာဟူသော
အရံအတွက် မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။

ဒုတိယ ကား စေတသိက် ဧပညာသ၊ ပသာဒရုပ် ၅-ခုကြည့်
သော ရုပ်တေဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊
အာယတန ၆-ပါး၊ ဓာတ် ၆-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
ခန္ဓာ ၄-ပါးကား ရုပ်တေဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်
ဧပညာသ တို့တွင် ပ စေတသိက် ပညာသသည် သင်္ခါ
ဗျာဘိက္ခာ

ရက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်
၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ ။ အဘယဇာန ၆-ပါးကား ရုပ်တေဝိ
သတို့တွင် ရူပါရုံသည် ရူပါယတန မည်၏။ပ.....ပထဝီ၊ တေ
ဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန
မည်၏။ စေတသိက်နွေပညာသ၊ အာပေါပ အနိစ္စတာအား
ဖြင့် သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့
လျှင်.....တည်း။ ။ ခေဘိ ၆-ပါးကား ရုပ်တေဝိသတို့တွင် ရူပါ
ရုံသည် ရူပခေတ်မည်၏။ပ.....ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆို
အပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗခေတ် မည်၏။ စေတသိက်
နွေပညာသ၊ အာပေါပ.....ဇရတာ-အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမ
ရုပ် သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မခေတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။
သန္ဓာ ၄-ပါးကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၌ရှိသော လောဘကြည်
သောစေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်တေဝိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်
၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ
မည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပ.....သမ္မာသမာဓိဟု
ဆိုအပ်သောသောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးပ.....အရဟတ္တ
မဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ် ၄-
ခုရှိသောမဂ္ဂင် ၈-ပါးကြည်သော စေတသိက် အဋ္ဌဝိသ၊ ဖိုလ်စိတ်
၄-ခုရှိသော စေတသိက် ဆတ္တိ သသည် သစ္စာဟူသော အရေ
အတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။ ။ အာဒိလန္ဒနာမ
ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၆-ဥပါဒါဒုက်။

အဇ္ဈတ္တိကဒုက်ကို....၌၊ ဥပါဒါဒုက်ကို... ၏။ကား ဥပါဒါ
ဓမ္မာတည်း။ ထို့နောင်၏။ ...ကား နောဥပါဒါဓမ္မာတည်း။
ဥပါဒါ၊ မှီ၍သာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
နောဥပါဒါ၊ မှီ၍သာဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမကခး ဥပါဒါရုပ်စတုရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
၁-ပါး၊ အာယတန ၁၀-ပါး၊ ခေတ် ၁၀-ပါး၊ သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်
အလင်ဖြ

ကုန်၏။ ။ခန္ဓ ၁-ပါးကား ဥပါဒါရုပ် စတုရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာ
မည်၏။ ဤသို့လျှင်....တည်း။ ။အာယတန ၁၉-ပါးကား ဥပါ
ဒါရုပ်စတုရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန မည်၏။
.....ပ.....ရသာရုံသည် ရသာယတန မည်၏။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယ
.....ပ.....အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ် ပန္နရသသည် ဓမ္မာယတန
မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ဓာတ် ၁၉-ပါးကား ဥပါဒါရုပ်
စတုရိသတို့တွင်၊ စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။.....ပ.....
ရသာရုံသည် ရသဓာတ်မည်၏။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယ.....ပ.....
အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်ပန္နရသသည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့
လျှင်တည်း။ ။သစ္စာတပါးကား ဥပါဒါရုပ် စတုရိသသည်
ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။

ဒုတိယ.....ကား စိတ်တရုယုတ် ၉၀၊ စေတသိက် ခွေပညာသ၊
ဘူတရုပ် ၄-ခု၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန
၃-ပါး၊ ဓာတ် ၉-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ခန္ဓာ ၅-ပါးကား ဘူတ
ရုပ် ၄-ခုသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်ခွေပညာသ တို့တွင်
ပ.....စေတသိက် ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ စိတ်တရု
ယုတ် ၉၀သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော
အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ... တည်း။ အာယတန ၃-ပါး
ကား ပထဝီ၊ ဟေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ စိတ်တရုယုတ် ၉၀-သည် မနာယတန
မည်၏။ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ အာပေါ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတန
မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ဓာတ် ၉-ပါးကား ပထဝီ၊ ဟေဇော၊
ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်မည်၏။
စက္ခုဝိညာဉ်နွေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်၏။... ပ.....ကာ
ယဝိညာဉ်နွေသည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စေခါရာဝဇ္ဇန်း၊
သမ္ပုဒ္ဓိန္ဒြိယနွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသောစိတ် ၇၆-ခု
သည် မနောဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ အာ
ပေါ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။သစ္စာ
၄-ပါးကား လောကီစိတ် ကောသီတိ၊ လောဘကြည်သော စေတ
သိက် ၆ကပညာသ၊ ဘူတရုပ် ၄-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘ
မာတိကာ

သည်သမုဒယသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်
စိတ်၄-ခုရှိသောသမ္မာဒိဗ္ဗိ....ပ.... သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော
သော တာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး ...ပ..... အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး
၇-ပါးသည်မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပြုန် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်
စိတ္တပြုန် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေ အတွက်မှ လွတ်၏။
ဤသို့လျှင်တည်း။ အာဒိလဇ္ဇနာမ ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ ဒုက်
မည်၏။

၆၈-ဥပါဒိန္နဒုက်

ဥပါဒါ ဒုက်ကို ...၌ ဥပါဒိန္န ဒုက်ကို.....၏။ .. ကား ဥပါဒိန္နာ
ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့ နောင် ။..... ကားအနုပါဒိန္နာဓမ္မာတည်း။

ဥပါဒိန္နာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်
သောကံသည်အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနုပါဒိန္နာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်
အပ်သောကံသည်အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊
..... ပတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋိဓ ကဓးလောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံ သ၊ စေတသိက်ပဉ္စဘိံ သ၊
ကမ္မဇရုပ် ဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန
၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာ ၁၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကဓးအကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ်ဇေကဝိသ၊ ကြိယာ
ဝိသ၊ ဖိုလ်စိတ်၄-ခု၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ၊
ဥတုဇရုပ်ပန္နရသ၊ အာဟာရ ရုပ်ဗုဒ္ဓသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့
သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၇-ပါး၊ ဓာတ် ၈-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဇ္ဇနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ
ဒုက်မည်၏။

မဟန္တရဒုက်ပြီး၏။

၆၉-ဥပါဒါန ဒုတိယ။

မဟန္တရဒုတိယကို.....၌ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကကို၏။ ထိုဥပါဒါန
ဂေါစ္ဆက၌လည်းဥပါဒါနဒုတိယ ပ..... ဥပါဒါနဝိပွယ်ယတ္တ ဥပါဒါ
နိယ ဒုတိယအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို၆-ပါးတို့တွင် ဥပါဒါန
ဒုတိယကို....၏။ ကားဥပါဒါနာဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင်..... ၏။
....ကားနော ဥပါဒါနာ ဓမ္မာတည်း။

ဥပါဒါနာ၊ ဥပါဒါနမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းတတ်
ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နောဥပါဒါနာ၊ ဥပါဒါနမမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ပြင်းစွာမစွဲလမ်း
တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒါန တရား
ကိုယ် ၂-ပါးရ၏။ထိုဥပါဒါနတရားကိုယ် ၂-ပါးသည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
ဓမ္မာသတန၊ ဓမ္မာဓိတိ သန္ဓေ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ သန္ဓေ ၂-ပါး
ကားဒိဋ္ဌိသည် ဒုက္ခ သစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယ သစ္စာ
မည်၏။ ဤသို့လျှင်.....တည်း။

ဒုတိယ ကားစိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်၊ဥပါဒါန တရားကိုယ်
၂-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌကိသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။
ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ၅-ပါး ပ သန္ဓေ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတိယမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုတိယမည်၏။

၇၀-ဥပါဒါနိယဒုတိယ။

ဥပါဒါနဒုတိယကို.....၌ ဥပါဒါနိယ ဒုတိယကို....၏။..... ကား ဥပါ
ဒါနိယာဓမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင်....၏။ ကား အနု ပါဒါနိ
ယာ ဓမ္မာတည်း။

ဥပါဒါနိယာ၊ဥပါဒါန၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

အနုပါဒါနိယာ၊ ဥပါဒါန၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

မာတိကာ

ပဉ္စမ ကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ စေတသိက်နွေပညာသ
ရုပ် အဋ္ဌမိသရဏီ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ
၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊
နိဗ္ဗာန်ရဏီ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ်
၂-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့မြဲ၊ ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓ
နာမဒုကမမည်၏။ သပ္ပဒေသ .. ပ တို့တွင် ကြွင်းသော ပ
ကြောင့် နိပ္ပဒေသဒုကမ မည်၏။

၃၁ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုကမ၊

ဥပါဒါနိယဒုကမကို နှ့်ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တ ဒုကမကို ... ၏။
ကား ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။
ကား ဥပါဒါနိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာတည်း။

ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ၊ ဥပါဒါနံနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဥပါဒါန ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဥပါဒါနံနှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား လောဘမူစိတ်ဂ-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိ
သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်
သော စေတသိက်ဗာဝိသရဏီ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယ
တန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ဒေါသမူနွေ၊ မောဟမူနွေ၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ
ဝိပါက်ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည်သော
စေတသိက်ကောနပညာသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘ
ရုပ်အဋ္ဌမိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရဏီ။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ
သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုကမမည်
၏။ နိပ္ပဒေသဒုကမ မည်၏။

၇၂-ဥပါဒါနဥပါဒါနိယဒုက္ခံ၊

ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက္ခံကို နှ့် ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဒုက္ခံကို.....
၏။ ကားဥပါဒါနာစေဝဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာစ တည်း။ ။ထို့
နောင်၏။.....ကား ဥပါဒါနိယာ စေဝ ဓမ္မာနောစ ဥပါဒါနာ
တည်း။

ဥပါဒါနာစေဝ၊ ဥပါဒါနိလည်းမည်ကုန်သော။ ဥပါဒါနိယာစ
ဥပါဒါနိ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ
ကုန်၏။

ဥပါဒါနိယာစေဝ၊ဥပါဒါနိ၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ နော
စဥပါဒါနာ၊ ဥပါဒါနိလည်းမမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋိမ ကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒါနိ တရား
ကိုယ် ၂-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ဥပါဒါနိတရားကိုယ်
၂-ပါးကြည့်သောစေတသိက်ပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရား
တို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါးပ.....သစ္စာ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။(ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)
အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။သပ္ပ ပတို့တွင်လောကုတ္တရာစိတ်
ဂ-ခု၊စေတသိက်ဆတ္တိ”သ၊နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ပ ကြောင့်
သပ္ပဒေသ ဒုက္ခမည်၏။

၇၃-ဥပါဒါန ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက္ခံ၊

ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဒုက္ခံကို နှ့် ဥပါဒါနဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ
ဒုက္ခံကို ၏။ ကား ဥပါဒါနာစေဝဓမ္မာဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တာစ
တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။ ကား ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တာစေဝ
ဓမ္မာ နောစ ဥပါဒါနာတည်း။

ဥပါဒါနာစေဝ၊ ဥပါဒါနိလည်း မည်ကုန်သော။ ဥပါဒါနသမ္ပ
ယုတ္တာစ၊ဥပါဒါနိနှင့်လည်းယှဉ်ကုန်သော။ဓမ္မာတို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ
ကုန်၏။

မာတိကာ

ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တာစေတ၊ ဥပါဒါနံလည်း ယှဉ်ကုန်သော။
နောစဥပါဒါနာ၊ ဥပါဒါနံလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓမ ... ကားဒိဋ္ဌိ ဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဟု
ဆိုအပ်သောဥပါဒါန တရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။ ။(ဆို၍ဆိုလေ)။

ဒုတိယ ... ကား လောဘမူ စိတ် ၈-ခု၊ ဥပါဒါန တရားကိုယ်
၂-ပါး ကြည့်သော စေတသိက် ဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ
၄-ပါး ပ သန္တာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓ
နာမဒုကမည်၏။ သပ္ပ ... ပ တို့တွင် ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ
ကုသိုလ်ကေဠိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ
မာနကြည့်သောစေတသိက် ကျေနုပညာသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿုတ် ၄-ခုရှိ
လောဘ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့်
သပ္ပဒေသဒုက မည်၏။

၇၇-ဥပါဒါနဝိပဿုတ္တဥပါဒါနိယဒုကံ။

ဥပါဒါန ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တ ဒုကံကို နှ့် ဥပါဒါန ဝိပဿုတ္တ
ဥပါဒါနိယဒုကံကို ၏။ ကား ဥပါဒါနဝိပဿုတ္တာခေါ်ပနဓမ္မာ
ဥပါဒါ နိယာ ဝိတည်း။ ။ထို့နောင် ၏ ကား အနုပါဒါ နိ
ယာဝိတည်း။

ဥပါဒါနဝိပဿုတ္တာခေါ်ပန၊ ဥပါဒါနံလည်း မယှဉ်ကုန်သော။ ဥပါ
ဒါနိယာဝိ၊ ဥပါဒါန၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဥပါဒါနဝိပဿုတ္တာခေါ်ပန၊ ဥပါဒါနံလည်း မယှဉ်ကုန်သော။ အနု
ပါဒါ နိယာဝိ၊ ဥပါဒါန၏ အာရုံလည်း မဟုတ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓမ ... ကား ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီ ကုသိုလ်
သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါတ် ဗာတ္တိ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ လောဘ၊
ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည့်သော စေတသိက် ကျေနုပညာသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿုတ်
အလင်းပြ

၄-ခုန့်ရှိလောဘ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသရဏီ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး
..... ပ သမ္ဘာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊
နိဗ္ဗာန်ရဏီ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သမ္ဘာ ၂-ပါး
ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ ။သပ္ပ
..... ပ တို့တွင် လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုန့်
လောဘ၊ဒေါသ၊ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ကြဉ်သော
စေတသိက် ဗာဝိသဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသ
ဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ ဥပါဒါ
နာစေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာစ၊ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ
စေဝဓမ္မာ နောစဥပါဒါနာ ဟူသော ပဌမဒုက္ခံသည် ဖြစ်
သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို
ထည့်၍ (ဥပါဒါနာစေဝဓမ္မာ ဥပါဒါနိဗ္ဗယုတ္တာစ၊ ဥပါ
ဒါနိဗ္ဗယုတ္တာစေဝဓမ္မာ နောစဥပါဒါနာ) ဟူသော ဒုက္ခံ
သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုန့်ရှိသောလောဘ
ဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒါနိတရားကိုယ် ၁-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ မောဟမူဇ္ဇေ၊ ကုသိုလ်
ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊
မာန ကြဉ်သော စေတသိက်ဧကေနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
နိဗ္ဗာန်ရဏီ။ ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံ မည်၏။ ။
သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသ၊
ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-
ခုန့်ရှိသော လောဘကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝိသဟု ဆို
အပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ဥပါဒါနိဗ္ဗယုတ္တာ ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာဝိ။ အနုပါဒါနိ
ယာဝိ-ဟု ဟောတော်မူလျှင်ပြီးကောင်းပြီးလျက် (သဒ္ဓါဝိ

ကာ အတ္ထာဓိကောဟောတိ)ဟူသောပရိဘာသာနှင့်အညီ အနက်လွန်ကိုပြခြင်းငှါ (ခေါ်ပန)ဟူသော သဒ္ဓါလွန်ကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ထို(ခေါ်ပန)ဟူသောသဒ္ဓါလွန်ဖြင့် ပြ အပ်သော အဘိဓမ္မဒုကမာအပေါင်းတို့တွင် ဒုတိယဒုကမာ၌ တတိယဒုကမာ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဥပါဒါနိဗ္ဗယုတ္တာ ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာပိ၊ အနုပါဒါနိယာပိ)ဟူသော ဆဋ္ဌဒုကမာ သည်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို အတူ ဒုတိယဒုကမာ၌ ပဌမဒုကမာ၏ ဒုတိယပုဒ်ကိုထည့်၍ (နောဥပါဒါနာဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာပိ၊ အနုပါဒါနိယာပိ)ဟူသောဒုကမာသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာ: လောကီစိတ်ကောသိတိ၊ ဥပါဒါနိတရား ကိုယ် ၂-ပါးကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသ ရ၏။

ဒုတိယ ကာ: လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဆက္ကံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုကမာသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမာ မည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် ဥပါဒါနိတရားကိုယ် ၂-ပါးဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုကမာမည်၏။

တတိယဒုကမာ၌ ပဌမဒုကမာ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ဥပါဒါနာဓမ္မာ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာပိ၊ ဥပါဒါနိဗ္ဗယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုကမာသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာ: ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါနိတရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကာ: ဒိဋ္ဌိဂတိဗ္ဗယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘဟုဆိုအပ်သောဥပါဒါနိတရားကိုယ် ၁-ပါးရ၏။ ။ ထိုဒုကမာသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမာမည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် စိတ်တရားကိုယ် ကိုးဆယ်၊ ဥပါဒါနိတရားကိုယ် ၂-ပါးကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုကမာမည်၏။

တတိယဒုက္ခံ ပဌမဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နော ဥပါဒါနာမ္မော ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာပိ။ ဥပါဒါနိပ္ပယုတ္တာ ပိ)ဟူသော ဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာမး လောဘမူမိတ် ဂ-ခု၊ဥပါဒါနိတရားကိုယ် ၂-ပါးကြည့်သော စေတသိက်ဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကာမး . ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ဝိပါက်ဆတ္တိ”သ၊ကြိယာမိတ်ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြည့်သော စေတသိက်ကျေနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် ဥပါဒါနိ တရားကိုယ် ၂-ပါးဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

တတိယဒုက္ခံ ဒုတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ဥပါ ဒါနိယာမ္မော ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာပိ။ဥပါဒါနိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသောဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာမး လောဘမူမိတ် ဂ-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘကြည့်သော စေတသိက်ဗာဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကာမး ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီ ကုသိုလ်သတ္တရသ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိ”သ၊ ကြိယာမိတ် ဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြည့်သော စေတသိက် ကျေန ပညာသ၊ဒိဋ္ဌိဂတိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘ၊ ရုပ်အဋ္ဌ ဝိသရ၏။ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာမိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိ”သ၊နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

ပဌမဒုက္ခံ ဒုတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဥပါဒါနိ ယာမ္မော ဥပါဒါနာပိ။နောဥပါဒါနာပိ)ဟူသောဒုက္ခံသည် လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာမး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒါနိ တရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကဗိစိတကောသိတိ၊ ဥပါဒါနံ တရားကိုယ် ၂-ပါးကြည်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ ... ပ ၂-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာဗိစိတ ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ"သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ဥပါဒါနံ သပ္ပယုတ္တာဓမ္မော ဥပါဒါနာပိ။ နောဥပါဒါနာပိ)ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတသပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော ဥပါဒါနံတရားကိုယ် ၂-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကား လောဘမူစိတ် ဂ-ခု၊ ဥပါဒါနံ တရားကိုယ် ၂-ပါးကြည်သောစေတသိက်ဝိသရ၏။ ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင် ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ"သ၊ ကြိယာဗိစိတဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြည်သောစေတသိက် ကျေနပညာသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခံ တတိယဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (ဥပါဒါနံဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မော ဥပါဒါနာပိ။ နောဥပါဒါနာပိ)ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသော လောဘရ၏။

ဒုတိယ ကား ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ"သ၊ ကြိယာဗိစိတဝိသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြည်သောစေတသိက် ကျေနပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလန္ဒနာမဒုက္ခ မည်၏။ သပ္ပ ပ ... ၂-ပါးတို့တွင် လောဘမူစိတ် ဂ-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတအလင်းဖြင့်

ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုရှိသောလောဘကြည်သောစေတသိက်ဗာဝိ
သဟုဆိုသော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

၇၅-ကိလေသဒုက်၊

ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကကို....၌ ကိလေသဂေါစ္ဆကကို ... ၏။ ထိုကိ
လေသဂေါစ္ဆက၌လည်း။ ၁-ကိလေသဒုက်၊ ၂-သံကိလေ သိက
ဒုက်၊ ၃-သံကိလိဋ္ဌဒုက်၊ ၄-ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၅-ကိလေသ
သံကိလေသိကဒုက်၊ ၆-ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌဒုက်၊ ၇-ကိလေသ
ကိလေသ သမ္ပယုတ္တဒုက်၊ ၈-ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိက
ဒုက်အားဖြင့် ၈-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၈-ပါးတို့တွင် ကိလေသဒုက်
ကို.....၏။ကား ကိလေသာဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။
.....ကား နောက်လေသာ ဓမ္မာ တည်း။

ကိလေသာ၊ကိလေသာမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ပူပန်စေတတ် နှိပ်
စက်တတ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

နောက်လေသာ၊ ကိလေသာမမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပူပန်စေ
တတ် နှိပ်စက် တတ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဌမ.....ကား လောဘ၊ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ဒိဋ္ဌိ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊
ထိန၊ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ
တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။ ထိုကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါး
သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မေယတန၊ ဓမ္မဇာတ်၊ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်
၏။ ။သစ္စာ ၂-ပါးကား လောဘမှ တပါးသော ကိလေသာ
တရားကိုယ် ၉-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမု
ဒယသစ္စာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယ.....ကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ကိလေသာ တရား
ကိုယ် ၁၀-ပါးကြည်သောစေတသိက် ခွေစက္ကာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာဝိ
မှာတိကာ

သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-
ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပ
ဒေသဒုက်မည်၏။

၇၆-သံကိလေသိက ဒုက်။

ကိလေသ ဒုက်ကို နှ့် သံကိလေသိက ဒုက်ကို ၏။ ကား
သံကိလေသိကာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အသံ
ကိလေသိကာဓမ္မာတည်း။

သံကိလေသိကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ် ကုန်သော ကိ
လေသာတို့ကို ရခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ
ကုန်၏။

အသံကိလေသိကာ၊ ပူပန်စေ ပ မထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောကီစိတ်ကောသိဘိ၊ စေတသိက် နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ
၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။

ဒုဘိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ချ၊ စေတသိတ်ဆတ္ထိ သ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်
ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓ နာမဒုက် မည်၏။ နိပ္ပ ဒေသ
ဒုက်မည်၏။

၇၇-သံကိလိဋ္ဌဒုက်။

သံကိလေသိက ဒုက်ကို နှ့် သံကိလိဋ္ဌဒုက်ကို ... ၏။ ကား
သံကိလိဋ္ဌာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အသံကိလိ
ဋ္ဌာဓမ္မာတည်း။

သံကိလိဋ္ဌာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ် ကုန်သော ကိလေသာ
တို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အသံကိလိဋ္ဌာ၊ ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက် တတ်ကုန်သော ကိလေသတို့သည်ပူပန်စေအပ်နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ..... ကာခး အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ စေတသိတ် သတ္တဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး..... ပ..... သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ..... ကာခး ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိတ်အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး..... ပ..... သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ) အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ ဒုက်မည်၏။

၇၈-ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုတ်။

သံကိလိဋ္ဌဒုက်ကို....၌ ကိလေသ သမ္ပယုတ္တဒုက်ကို..... ၏။..... ကာခး ကိလေသ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင်..... ၏။..... ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာ တည်း။

ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ၊ ကိလေသာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(သံကိလိဋ္ဌဒုက်နှင့်အတူကောက်လေ မထူးပြီ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက် မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

၇၉-ကိလေသသံကိလေသိကဒုက်။

ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို ...၌ကိလေသ သံကိလေသိကဒုက်ကို..... ၏။..... ကာခး ကိလေသာစေဝဓမ္မာသံကိလေသိကာစတည်း။ ထို့နောင် ၏။..... ကာခး သံကိလေသိကာစေဝဓမ္မာနောစ ကိလေသာတည်း။

ကိလေသာစေဝ၊ ကိလေသာလည်း မည်ကုန်သော။ သံကိလေသိကာစ၊ ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသတို့ကို ရခြင်းငှါလည်းထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ မာတိကာ

သံကိလေသိကာစေဝ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ရခြင်းငှါလည်း ထိုက်ကုန်သော။ နောစ ကိလေသာ၊ ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပိကိန္နာ၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာတရားကိုယ်၁၀-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီပိတ် ဧကာသီဘိ၊ ကိလေသာတရားကိုယ် ၁၀-ပါးကြည်သော စေတသိက် နွေစက္ကာထီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓ နာမဒုက် မည်၏။ သပ္ပ ပ တို့တွင် လောကုတ္တရာပိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ပ ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

၈၀-ကိလေသသံကိလိဋ္ဌဒုက်။

ကိလေသသံကိလေသိကဒုက်ကို နှိပ်စက်သံကိလိဋ္ဌဒုက်ကို ။ ကား ကိလေသာစေဝဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌာစတည်း။

ထို့နောင် ။ ကား သံကိလိဋ္ဌာစေဝ ဓမ္မာနောစ ကိလေသာတည်း။

ကိလေသာစေဝ၊ ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော။ သံကိလိဋ္ဌာစ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာ တို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ် ကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

သံကိလိဋ္ဌာစေဝ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နောစကိလေသာ၊ ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား လောဘ ပ အနောတ္တပ္ပဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာတရားကိုယ်၁၀-ပါးရ၏။ ။(ဆိုမြဲဆိုလေ)။

ဒုတိယ.....ကား အကုသိုလ် ခွဲဒသ၊ ကိလေသာ တရားကိုယ်
၁၀-ပါးကြည့်သော စေတသိက်သတ္တရသရ၏။ ထိုတရားတို့သည်
ခန္ဓာငှ-ပါး.....ပ.....သစ္စာ၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိ
လဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပ.....ပ...တို့တွင် ကုသိုလ် ကေဝိသ၊
ဝိပါက်ဆတ္တိ"သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိ"သ၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ...ပ.....ကြောင့် နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၈၁-ကိလေသကိလေသ သမ္ပယုတ္တဒုက်။

ကိလေသသံကိလိဋ္ဌဒုက်ကို...၌ ကိလေသကိလေသသမ္ပယုတ္တ
ဒုက်ကို.....၏။ကား ကိလေသာစေဝ ဓမ္မာ ကိလေသ သမ္ပ
ယုတ္တာစ တည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ကား ကိလေသ သမ္ပ
ယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာနောစ ကိလေသာ တည်း။

ကိလေသာစေဝ၊ လည်းမည်ကုန်သော။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ
စ၊ နှင့်လည်းယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ကိလေသ သမ္ပယုတ္တာစေဝ၊ နှင့်လည်းယှဉ်ကုန်သော။ နောစ
ကိလေသာ၊ လည်းမမည် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ (ကိလေသသံကိလိဋ္ဌဒုက်နှင့် အတူကောက်လေ၊ ဒုက်မုတ်
လည်းတူပြီ)။

၈၂-ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တသံကိလေသိကဒုက်။

ကိလေသကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို.....၌ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ
သံကိလေသိက ဒုက်ကို.....၏။ကား ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ်
ပနုဓမ္မာ သံကိလေသိကာပိတည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။ကား
အသံကိလေသိကာပိတည်း။

ကိလေသဝိပ္ပ ယုတ္တာခေါ်ပန၊ ကိလေသာ နှင့် မယှဉ်ကုန်သော
သံကိလေ သိကာပိ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ် ကုန်သော။ ကိ
လေသာတို့ကို ရခြင်းငှါလည်း ထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မောင်စာ

ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာခေါပန၊မဗ္ဗဉ်ကုန်သော။ အသံကိလေသိ
ကာဝိ၊ပူပန် ပ ရခြင်းငှါလည်း မထိုတ်ကုန်သော။ ခံဗ္ဗာ၊ တို့
သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောကီ ကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက်
ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ
ရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါးဖြစ်ကုန်
၏။(ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊စေတသိက်ဆတ္တိံသ
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်
ကုန်၏။(ဖွဲ့လေ)။ အာဒိလက္ခနာမ ဒုက်မည်၏။ သပ္ပ ... ပ တို့တွင်
အကုသိုလ်ခွါဒသ၊စေတသိက်သတ္တဝိသဟုဆိုအပ်သော ပ
ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

ကိလေသဝိပ္ပ ယုတ္တာဓမ္မာ သံကိလေသိကာဝိ။ အသံကိ
လေသိကာဝိဟု ဟောတော်မူလျှင် ပြီးကောင်း ပြီးလျက်
“သဒ္ဓါမိကာ အတ္ထာမိကော ဟောတိ” ဟူသော ပရိဘာ
သာနှင့်အညီ အနက်လွန်ကိုပြခြင်းငှါ “ခေါပန” ဟူသော
သဒ္ဓါလွန်ကို ဟောတော် မူအပ်၏။ ထိုခေါပန ဟူသော
သဒ္ဓါလွန်ဖြင့် ပြအပ်သော အတိရေက ဒုက် အပေါင်း တို့
တွင် ဒုဘိယ ဒုက်၌ စတုတ္ထ ဒုက်၏ ဒုဘိယပုန်ကို ထည့်၍
ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာသံကိလေသိကာဝိ။ အသံကိလေ
သိကာဝိဟူသောဤအဋ္ဌမဒုက်သည်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့ အတူ
ဒုကိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ဒုဘိယပုန်ကိုထည့်၍(နောက်လေ
သာ ဓမ္မာ သံကိလေသိကာဝိ။ အသံ ကိလေသိကာဝိ) ဟူ
သော ဒုက် သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ ကိလေသာ
တရားကိုယ်၁၀-ပါးကြဉ်သော စေတသိက်နွေစက္ကာလီသ
ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်
ဆတ္တိံသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုဒုက်သည်အာဒိလက္ခ နာမဒုက်မည်
အလင်းပြ

၏။ သပ္ပ . ပ ... ၂-ပါးတို့တွင် ကိလေသာ တရား ကိုယ်
၁၀-ပါးဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်သပ္ပဒေသဒုက္ခံမည်၏။

တတိယဒုက္ခံ ပဌမဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နော
ကိလေသာ ဓမ္မာသံကိလိဋ္ဌာပိ။ အသံကိလိဋ္ဌာပိ) ဟူသော
ဒုက္ခံသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသကိလေသာတရား
ကိုယ် ၁၀-ပါးကြည့်သောစေတသိက် သတ္တရသ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊
ကြိယာစိတ် ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခံမည်၏။ သပ္ပ
..... ပ ၂-ပါးတို့တွင် ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါး
ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခံ မည်၏။

စတုတ္ထဒုက္ခံ ပဌမဒုက္ခံ၏ ဒုတိယပုဒ်ကို ထည့်၍ (နော
ကိလေသာ ဓမ္မာကိလေသ သမ္ပယုတ္တာပိ။ ကိလေသဝိပ္ပယု
တ္တာပိ) ဟူသော ဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခံသည်
နောကိလေသာဓမ္မာ သံကိလိဋ္ဌာပိ။ အသံကိလိဋ္ဌာပိ ဟူ
သော ၂-ပါးနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

တတိယဒုက္ခံ ဒုတိယဒုက္ခံ၏ ပဌမပုဒ်ကို ထည့်၍ (သံကိ
လေသိကာ ဓမ္မာသံကိလိဋ္ဌာပိ။ အသံကိလိဋ္ဌာပိ) ဟူသော
ဒုက္ခံသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တ
ဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ လောကီ
ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊
ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ထိုဒုက္ခံသည် အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခံမည်၏။
သပ္ပ ပ ၂-ပါး တို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊

စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

စတုတ္ထဒုက္ခဒုတိယဒုက္ခ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍(သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ကိလေသ သမ္ပယုတ္တာပိ။ ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တာပိ)ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဒုက္ခသည် သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ သံကိလိဋ္ဌာပိ။ အသံကိလိ ဋ္ဌာပိ ဟူသောဒုက္ခနှင့် အလုံးစုံတူ၏။

ပဌမဒုက္ခဒုတိယဒုက္ခ၏ ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍(သံကိလေသိကာဓမ္မာကိလေသာပိ။ နောကိလေသာပိ) ဟူသောဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာဒး ကိလေသာတရားကိုယ်၁၀-ပါးရ၏။

ဒုတိယကာဒး လောကီစိတ်ကောသီတိ၊ ကိလေသာတရားကိုယ်၁၀-ပါးကြည့်သော စေတသိက် နွေစက္ကာထီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသရ၏။ ထိုဒုက္ခသည်အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ ပ ၂-ပါးတို့တွင်လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသောပရမတ္ထတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခဒုတိယဒုက္ခ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ကိလေသာပိ။ နောကိလေသာပိ) ဟူသော ဒုက္ခသည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမ ကာဒး ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။

ဒုတိယ ကာဒး အကုသိုလ်စိတ် ၅၂ဒသ၊ ကိလေသာတရားကိုယ်၁၀-ပါးကြည့်သောစေတသိက်သတ္တရသရ၏။ ထိုဒုက္ခသည် အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပ ... ပ ၂-ပါးတို့တွင် ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာပိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထ တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။

ပဌမဒုက္ခဒုတိယဒုက္ခ၏ပဌမပုဒ်ကိုထည့်၍ (ကိလေသ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ကိလေသာပိ။ နောကိလေသာပိ) ဟူ

သောဒုက္ခသည်လည်းဖြစ်သင့်၏။' ထိုဒုက္ခသည်သံကိလိဋ္ဌာ
ဓမ္မာ ကိလေသာပိ။ နောက်လေသာပိ ဟူသော ဒုက္ခနှင့်
အလုံးစုံတူ၏။

ကိလေသဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၈၃-ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုက္ခံ။

ကိလေသဂေါစ္ဆကကို နှိပ်ဋ္ဌိဒုက္ခကို ၏။ ထိုပိဋိဒုက္ခသည်လည်း
၁-ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုက္ခံ၊ ၂-ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဒုက္ခံ၊ ၃-ဒ
ဿနေနပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကဒုက္ခံ၊ ၄-ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေ
တုကဒုက္ခံ၊ ၅-သမိတက္ကဒုက္ခံ၊ ၆-သမိစာရဒုက္ခံ၊ ၇-သပ္ပာဝိကဒုက္ခံ၊
၈-ပိတိသဟဂတဒုက္ခံ၊ ၉-သုခသဟဂတဒုက္ခံ၊ ၁၀-ဥပေက္ခာ သဟ
ဂတဒုက္ခံ၊ ၁၁-ကာမာဝေရဒုက္ခံ၊ ၁၂-ရူပါဝေရဒုက္ခံ၊ ၁၃-အရူပါ
ဝေရဒုက္ခံ၊ ၁၄-ပရိယာပန္နဒုက္ခံ၊ ၁၅-နိယျာနိကဒုက္ခံ၊ ၁၆-နိယတ
ဒုက္ခံ၊ ၁၇-သဥတ္တရ ဒုက္ခံ၊ ၁၈-သရဏ ဒုက္ခံ အားဖြင့် ၁၈-ပါး
အပြားရှိ၏။

ထို၁၈-ပါးတို့တွင်ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုက္ခံကို.... ၏။ကား
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏ ကား
နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ တည်း။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် မပယ်အပ်
ကုန်သော။ ဝါ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌေ ကား သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသော အား
ဖြင့်ပယ်အပ်သောဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်၄-ခု၊ ဝိပဿနာသဟဂုတ် စိတ်
တခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုပ္ပ ကြည်သောစေတ
သိက် ဗာပီသ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့်ပယ်
အပ်သောအပါယဂမနိယဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၄-ခု၊ ဒေါသမူ
မာတိကာ

နွေ၊ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိန္တာကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စဝိသရ၏။ ထိုတရား
တို့သည်ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ ... သစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဒဿနုတိက်
ပဌမပုဒ်နှင့်အတူဖွဲ့လေ)

ဒုတိယ ကား သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သည်မှ တ
ပါးအပါယဂမနိယ မဟုတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူ
နွေ။ ။သောတာပတ္တိမဂ်သည်စင်စစ်မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟ
ဂုတ်စိတ်တခု၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆဉ္စိ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊
ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိန္တာ ကြည်သောစေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်
ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမရက်မည်၏။ နိပ္ပ
ဒေသဒုက်မည်၏။

(အချို့ပယ်အပ်သည်မပယ်အပ်သည်ကို ရည်၍ဟောတော် မူအပ်သော။ ။စက္ကာ
ဓရာဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ္တာလောဘ သဟဂတ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ခုဒ္ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တု
ပ္ပါဒါ၊ ဣမေဓမ္မာသိယာဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ သိယာန ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ။ ။
ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ကုန်စင်အောင်ကောံ။ စင်စစ်မပယ်အပ်သည်ကိုရည်၍ ဟော
တော်အပ်သော။ ။ကတဓမ္မဓမ္မာနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတောစိတ္တုပ္ပါ
ဒေါ... ပ....နိဗ္ဗာနဉ္စ ဣမေ... ပ... တဗ္ဗာ။ ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်
ကြိုသာမကောက်လင့်။)

၈၄-ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဒုက်။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက်ကို.....၌ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက်
ကို.....၏။ ကား ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့
နောင် ၏။ ... ကား နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာတည်း။

ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည်၊ ပယ်အပ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် မပယ်အပ်
ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား သကဒါဂါမိ မဂ်သည် တနုကရ အားဖြင့် ပယ်
အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူနွေ။ ။
အနာဂါမိမဂ်သည် အကြွင်း မရှိသော အားဖြင့် ပယ် အပ်သော
အလင်းပြ

ကာမရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၄-ခု၊ ဒေါသမူ
ဒွေ၊ဒိဋ္ဌိ၊ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော စေတသိက် ပဉ္စဝိသ။ ။အရဟတ္တ
မဂ်သည်အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ၊အရူပ
ရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ဥဒ္ဓန္ဓသဟဂုတ်
စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်
သောစေတသိက် ဧကဝိသရ၏။ ထိုတရား တို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး
.....ပသစ္စာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဒဿနဘိက်ဒုတိယပုဒ်နှင့်အတူ
ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား အတက်မဂ် ၃-ခုသည်ပယ်အပ်သည်မှတစ်ပါး
အပါယဂမရှိဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ဒေါသမူဒွေ၊အထက်
မဂ်၃-ခုသည် စင်စစ်မပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ဝိစိ
ကိစ္ဆာ သဟဂုတ် စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊
ကြိယာစိတ်ဝိသ၊စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊နိဗ္ဗာန်ရ၏။
ထိုတရား တို့သည်ခန္ဓာ ၅-ပါး ... ပသစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
(ဖွဲ့လေ၊လွယ်ပြီ)။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

(စက္ကာရော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တာ လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ဒွေဒေါမနဿသဟ
ဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ဣမေဓမ္မာ သိယာ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊သိယာ နဘာဝနာယပဟာ
တဗ္ဗာ။ ။ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ ကုန်စင်အောင်ကောက်။ ။ကတမေဓမ္မာ
နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ။ စက္ကာရော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တာ စိတ္တုပ္ပါဒါ။ ဝိစိကိစ္ဆာ
သဟဂတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ... ပ .. နိဗ္ဗာနဉ္စ .. ပ .. တဗ္ဗာ။ ။ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍
ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကိုသာ ကောက်လင့်)။

၈၅-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်။

ဘဝနာယပဟာတဗ္ဗဒုက်ကို၌။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေ
တုကဒုက်ကို...၏။ ကား ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာဓမ္မာ
တည်း။ ။ထို့နောင်၏။ ကား နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေ
တုကာဓမ္မာတည်း။

ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်
အပ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။
မာတိကာ

နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သောဟိတ်ရှိသည် မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဓမ္မေ ကာစ သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိန္နာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုတ္တု၊ ရွ၊ ဝိစိကိန္နာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် ဗာဓိသ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိန္နာ ကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဒဿနဟေတုတိက်၊ ပဌမပုဒ်နှင့် အတူ ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကာစ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်မှတစ်ပါး အပါယဂမနိယ မဟုတ်ကုန်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဇ္ဇေ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် စင်စစ်မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါကဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိန္နာကြည်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ဝိစိကိန္နာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုကမည်၏။

၈၆-ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုကံ။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုကံကို ၌။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုကံကို ၏။ ကာစ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကာစ နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာဓမ္မာတည်း။

ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
အလင်ပြု

နာဂနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကာ၊ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည် မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား သကဒါဂါမိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ် အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ။ ။ အနာဂါမိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိန္နာကြည်သော စေတသိက်ပဉ္စဝိသ။ ။ အရဟတ္တ မဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဂူပရာဂ၊ အဂူ ပရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုဋ္ဌ၊ ဝိစိကိန္နာ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြည်သောစေတသိက် ဧကဝိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး.....ပ.....သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဒဿနဟေတုကိတ် ဒုတိယပုဒ်နှင့်အတူဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ..... ကား အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ် ရှိသည်မှတစ်ပါး အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ။ ။ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် စင်စစ် မပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိန္နာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံ၊ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်ဒွေပညာ သ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထို တရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး.....ပ.....သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ သွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက မည်၏။

၈၇-သဝိတက္ကသိုလ်

ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုကကို.....၌၊ သဝိတက္ကသိုလ်ကို၏။.....ကား သဝိတက္ကသိုလ်တည်း။ ။ ထို့နောက်..... ၏။..... ကား သဝိတက္ကသိုလ်တည်း။
မ္ဘာတိက္ခာ

သဝိတက္က၊ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိတက်ရှိကုန်
ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဝိတက္က၊ ဝိတက်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ... ကား သဝိတက္ကမိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သောစေတ
သိက် ဧကပညာသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန
၂-ပါး၊ ဓာတ် ၃-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါးကား
စေတသိက်ဧကပညာသတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်
၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှကြွင်းသော
စေတသိက်ဧကုန ပညာသ သည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ သဝိတက္က
မိတ် ၅၅ခုသည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ ၄-ပါးတည်း။
အာယတန ၂-ပါး ကား သဝိ တက္ကမိတ် ၅၅-ခုသည် မနာယတန
မည်၏။ စေတသိက်ဧကုနပညာသသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့
လျှင်တည်း။ ဓာတ် ၃ ပါးကားပဉ္စနိရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဋ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သည်
မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော သဝိတက္ကမိတ် ၅၂-ခုသည် မနော
ဝိညာဏ ဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဧက ပညာသ သည် ဓမ္မဓာတ်
မည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ သစ္စာ ၃-ပါးကား လောကီသဝိ
တက္ကမိတ် ၄၇-ခု၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသသည်
ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယ သစ္စာမည်၏။ မဂ်သဝိ
တက္ကမိတ် ၄-ခုရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာ
အာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော
သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည် မဂ္ဂ
သစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်ပိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၆-ခု၊ ဖိုဏ်ပိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၆-ခု
သည်သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။

ဒုတိယ ကား အဝိတက္ကမိတ် ၆၆-ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေ
တသိက်သတ္တတိံသ၊ သဝိတက္ကမိတ် ၅၅-ခုရှိသော ဝိတက် ၅၅-ခု၊
ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယ
တန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ခန္ဓာ ၅-ပါး
ကားရုပ်အဋ္ဌာရိသသည်ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် သတ္တတိံသ
တို့တွင် ပ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ဝိတက် ၅၅-ခုသည်သင်္ခါ

အလင်ပြု

ရက္ခန္ဓာမည်၏။ အဝိတက္ကသိုလ် ၆၆-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ...ပလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ အာသဝန ၁၂-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ပပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ အဝိတက္ကသိုလ် ၆၆-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်သတ္တတိံ သ၊ ဝိတက် ၅၅-ခု၊ အာပေါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ ပရိသိန္ဒြိယ၊ ဟဒယရုပ်၊ ဇီဝိတရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ကာယဝိညှတ်၊ ဝစီဝိညှတ်၊ ရူပဿလဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။

ဇာတ် ၁၇-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဇာတ်မည်၏။ .. ပပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ်နွေသည် စက္ခုဝိညာဏဇာတ် မည်၏။ပကာယဝိညာဉ် နွေသည် ကာယဝိညာဏဇာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော အဝိတက္ကသိုလ် ၅၆-ခုသည် မနောဝိညာဏဇာတ်မည်၏။ စေတသိက်သတ္တတိံ သ၊ ဝိတက် ၅၅-ခု၊ အာပေါပအနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ်သောဋ္ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဇာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ သန္ဓေ ၃-ပါးကား လောကီအဝိတက္ကသိုလ် ၃၄-ခု၊ စေတသိက်စတုတ္ထိံ သ၊ လောကီဝိတက် ၄၇-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်အဝိတက္ကသိုလ် ၁၆-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာပသမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး .. ပအရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည်၎င်း၊ မဂ်ပဌမဈာန်စိတ် ၄-ခုရှိသော ဝိတက်စေတသိက် တည်းဟူသော သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၁-ပါး ...ပအရဟတ္တမဂ် ၁-ပါးသည်၎င်း၊ မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုဏ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၆-ခုသည်၎င်း၊ ဖိုဏ်ပဌမဈာန်စိတ် ၄-ခုရှိသော ဝိတက်စေတသိက် ၄-ခုသည်၎င်း၊ သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ အာဒိလန္ဒနာမရက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသရက်မည်၏။

၈၈-သဝိစာရဒုက္ခံ၊

သဝိတက္ကဒုက္ခံကို၌။ သဝိစာရဒုက္ခံကို ၏။ ကား သဝိ
စာရာဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အဝိစာရာဓမ္မာ
တည်း။

သဝိစာရာ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိစာရရှိကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဝိစာရာ၊ ဝိစာရမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

မဋ္ဌမ ကား သဝိစာရစိတ် ၆၆-ခု၊ ဝိစာရကြဉ်သော စေတ
သိက်ဧကပညာသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန
၂-ပါး၊ ဓာတ် ၃-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၄-ပါး
ကား စေတသိက်ဧကပညာသတို့တွင် ပ စေတသိက် ဧကုန
ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ သဝိစာရစိတ် ၆၆-ခုသည်
ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ အာယတန ၂-ပါး
ကား သဝိစာရစိတ် ၆၆-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက်
ဧကပညာသသည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။
ဓာတ် ၃-ပါးကား ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဒိန္နိ၊ နိဒ္ဒေသသည် မနော
ဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော သဝိစာရစိတ် ၆၃-ခုသည် မနောဝိညာ
ဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက်ဧကပညာသသည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။
ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ သစ္စာ ၃-ပါးကား လောကီသဝိစာရစိတ်
၅၀၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်
၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်သဝိစာရစိတ် ၈-ခုရှိ
သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ သမ္မာ
အာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော
သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-
ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပြုန် ၂၈-ခု၊ ဖိုဏ်
စိတ္တပြုန် ၃၆-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေ အတွက်မှ လွတ်၏။
ဤသို့လျှင် တည်း။

နိဿိယ ကား အဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ ကြည်
သော စေတသိက်ဆတ္တိံ သ၊ သဝိစာရစိတ် ၆၆-ခုရှိသောဝိစာရ
၆၆-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊
အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
ခန္ဓာ ၅-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်
ဆတ္တိံ သတို့တွင် ပ စေတသိက် စတုတ္ထိံ သ၊ သဝိစာရစိတ်
၆၆-ခုရှိသောဝိစာရ ၆၆-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အဝိစာရ
စိတ် ၅၅-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ပ
လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ (အာယတနဓာတ် ဖွဲ့လေ၊ လွယ်ပြီ)။
သစ္စာ ၃-ပါးကား လောကီ အဝိစာရစိတ် ၃၁-ခု၊ စေတသိက်
တေတ္ထိံ သ၊ လောကီဝိစာရစိတ် ၅၀၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာ
မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်အဝိစာရစိတ် ၁၂-
ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ ပ သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်
သော သောတာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါးသည်
မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၈-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
၃၅-ခုသည် ၎င်း။ လောကုတ္တရာသဝိစာရစိတ် ၁၆-ခုရှိသောဝိစာ
ရစေတသိက် ၁၆-ခုသည် ၎င်း။ သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ
လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ အာဒိလက္ခနာမဒုကံမည်၏။ နိပ္ပ
ဒေသဒုကံမည်၏။

၈၉-သပ္ပိတိကဒုကံ။

သဝိစာရ ဒုကံကို .. နှိုသပ္ပိတိကဒုကံကို ၏။ ကား သပ္ပိ
တိကာဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အပ္ပိတိ ကာ
ဓမ္မာတည်း။

သပ္ပိတိကာ၊ ပိတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ၀၊ ပိတိရှိကုန်သော။
ဓမ္မာတို့သည် သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အပ္ပိတိကာ၊ ပိတိ မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား ပိတိသဟဂုဏ်စိတ် ၅၁-ခု၊ ပိတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ
မာတိကာ

ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သဠာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ပီတိတိက် ပဌမပုဒ်နှင့်အတူ ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား အပ္ပိတိကစိတ် ၇၀-ပီတိကြဉ်သော စေတသိက်ဧကပညာသ၊ ပီတိသဟဂုတ် ၅၁-ခုရှိသောပီတိ ၅၁-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သဠာ ၄-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၅-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်ဧကပညာသတို့တွင် ပ စေတသိက်ဧကပညာသ၊ ပီတိ ၅၁-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အပ္ပိတိကစိတ် ၇၀-သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ပ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ အာယတန ၁၂-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ ပ အပ္ပိတိကစိတ် ၇၀-သည် မနာယတနမည်၏။ စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ပီတိ ၅၁-ခု၊ အာပေါ ... ပ ... အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဋ္ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ ဓာတ် ၁၈-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်မည်၏။ စက္ခုဝိညာဉ် နှေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ပ ကာ ယဝိညာဉ်နှေသည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဒိန္နိန္ဒြိယန်း နှေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ကြွင်းသော အပ္ပိတိက စိတ် ၅၇-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက်ဧကပညာသ၊ ပီတိ ၅၁-ခု၊ အာပေါ ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဋ္ဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ သန္ဓာ ၄-ပါး ကား လောကီအပ္ပိတိကစိတ် ၅၄-ခု၊ လောဘကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ လောကီပီတိ ၂၇-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသသည် ဒုက္ခသဠာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသဠာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသဠာမည်၏။ မဂ်အပ္ပိတိကစိတ် ၈-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ ပ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ မဂ် ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၇-ပါး အလင်းမြို့

သည်မဂ္ဂ သစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသောမဂ် ဗိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၃-ခု၊ ဖိုဇ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၄-ခုသည်၎င်း၊ လောကုတ္တရာ ပီတိသဟဂုတ် ၂၄-၌ရှိသော ပီတိ ၂၄-ခုသည်၎င်း၊ သစ္စာဟူသော အရေ အတွက်မှ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ...တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၉၁-ပီတိသဟဂတဒုက်။

သပ္ပဓိတိကဒုက်ကို ...၌ ပီတိသဟဂတ ဒုက်ကို....၏။.....ကား ပီတိသဟဂတာဓမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။.....ကား နုပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာတည်း။

ပီတိသဟဂတာ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပီတိနှင့်ဧကုပ္ပါဒအစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှိုးနှောကုန်သော။ ဝါ၊ ပီတိနှင့်တကွဧကုပ္ပါဒအစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နုပီတိသဟဂတာ၊ မဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မနှိုးနှော ကုန်သော။ ဝါ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (သပ္ပဓိတိကဒုက်နှင့်အတူ ကောက်လေ၊ မထူးပြီ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၉၂-သုခသဟဂတဒုက်။

ပီတိသဟဂတ ဒုက်ကို.....၌ သုခသဟဂတ ဒုက်ကို.....၏။.....ကား သုခသဟဂတာဓမ္မာ တည်း။ ။ထို့နောင် ၏။.....ကား နုသုခသဟဂတာဓမ္မာ တည်း။

သုခသဟဂတာ၊ သုခဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုခဝေဒနာနှင့် ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှိုးနှော ကုန်သော။ ဝါ၊ သုခဝေဒနာနှင့်တကွဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နုသုခသဟဂတာ၊ မဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မနှိုးနှော ကုန်သော။ ဝါ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
မာတိကာ

ပဌမ ... ကား သုခ သဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊
 ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိန္နာ ကြဉ်သော စေတသိက်
 ဆစက္ကာဏီသရဏီ။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၃-ပါး၊ အာယတန ၂-
 ပါး၊ ဓာတ် ၃-ပါး၊ သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဝေဒနာဘိတ်ပဌမပုဒ်
 နှင့်အတူဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ... ကား ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်
 စိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတိကြဉ်သောစေတသိက်ဧကပညာသ၊ သုခသဟဂုတ်
 စိတ် ၆၃-ခုရှိသော သုခဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရဏီ။
 ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊
 သစ္စာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာ ၅-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသ သည်
 ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက်ဧကပညာသတို့တွင် ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ခု၊
 ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ သုခဝေဒနာ ၆၃-ခုသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
 မည်၏။ သညာသည်သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာသညာမှ ကြွင်း
 သောစေတသိက် ဧကပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဒုက္ခ
 သဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခုသည် ဝိညာဏ
 က္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ပ လွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။
 အာယတန ၁၂-ပါး ကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည်
 စက္ခာယတနမည်၏။ ပ ... ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်
 သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမည်၏။ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ်
 ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခုသည် မနာယတနမည်၏။ စေ
 တသိက်ဧကပညာသ၊ သုခဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ အာပေါ ပ အနိစ္စ
 တာ အားဖြင့် သုခမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။
 ဤသို့လျှင် တည်း။ ။ ဓာတ် ၁၈-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌဝိသတို့တွင်
 စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ ပ ပထဝီ၊ တေဇော၊
 ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်မည်၏။
 စက္ခုဝိညာဉ်ခွေသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ... ပ ... ဒုက္ခ
 သဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်သည် ကာယဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ပဉ္စ
 ခွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဒိန္နိန်းခွေသည် မနောဓာတ်မည်၏။ ဒေါသမူဇ္ဇေ
 ကြွင်းသော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၄၄-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်
 မည်၏။ စေတသိက် ဧကပညာသ၊ သုခဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ အာပေါ

အလင်ပြု

.....ပ ... အနိစ္စတာ အားဖြင့် သုခုမရုပ်သောဌာသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မ
 ဓာတ်မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။သန္ဓာ ၄-ပါးကား ဒုက္ခ
 သဟဂုတ်စိတ်၃-ခု၊ လောကီဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၄၂-ခု၊ လောဘ
 ကြည်သော စေတသိက်ပညာသ၊ လောကီသုခဝေဒနာ ၃၁-ခု၊ ရုပ်
 အဋ္ဌဝီသသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမဒယသစ္စာ
 မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်ဥပေက္ခာ သဟ
 ဂုတ်စိတ်၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်
 သောသောတာပတ္တိမဂ်၃-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၃-ပါးသည်
 မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပုဒ် ၂၃-ခု၊ ဖိုထ်စိတ္တပုဒ်
 ၃၄-ခုသည်၎င်း၊ လောကုတ္တရာ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၃၂-ခုရှိ
 သော သုခဝေဒနာ ၃၂-ခုသည်၎င်း၊ သစ္စာဟူသော အရေအ
 တွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် ...တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်၏။
 နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၆၂-ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက်။

သုခသဟဂတဒုက်ကို .. နှ့် ဥပေက္ခာသဟဂတ ဒုက်ကို၏။
ကားဥပေက္ခာသဟဂတာဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင်.....၏။
 ကား နုဥပေက္ခာ သဟဂတာ ဓမ္မာတည်း။

ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော
 ၀၊ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ကျေပျိဒအစရှိသော အစွမ်းဖြင့် နှိုးနှော
 ကုန်သော။၀၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ နှင့်တကွ ကျေပျိဒ အစရှိသော
 အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နုဥပေက္ခာ သဟဂတာ၊ မဖြစ်ကုန်သော။ ၀၊မနှိုးနှော ကုန်
 သော။၀၊မရောက်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဝီတိ၊
 ဒေါသ၊ဣဿာ၊မစ္ဆနိယ၊ကုက္ကစ္စကြည်သော စေတသိက် ဆစတ္တာ
 လီသရ၏။ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ၃-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ဓာတ်
 ၇-ပါး၊သစ္စာ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ဝေဒနာတိက်တဘိယပုန်နှင့်အတူ
 ဖွဲ့လေ)။

မ္မာတိတ္ထာ

ဒုတိယ.....ကခ: သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ ဝိစိကိန္နာကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခုရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌမိ သ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတနာ ၂-ပါး ဓာတ် ၁၃-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ခန္ဓာ ၅-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌမိ သသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် ဧကပညာသတို့တွင် သုခ ဝေဒနာ ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၅၅-ခုသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ဧကပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ သုခသဟ ဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည်ပ.....လွတ်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ အာယတန ၁၂-ပါး ကား ရုပ် အဋ္ဌမိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတနမည်၏။ပပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခုသည် မနာ ယတန မည်၏။ စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ အာပေါ.....ပ အနိစ္စတာအားဖြင့် သုရမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ဤသို့လျှင် ...တည်း။ ။ ဓာတ် ၁၃-ပါးကား ရုပ်အဋ္ဌမိသတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ် မည်၏။ပ..... ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် မည်၏။ ကာယဝိညာဉ် ခွေသည် ကာယဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ ကြွင်းသော သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၂-ခု၊ ဒေါသမူခွေသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ အာပေါ.....ပ..... အနိစ္စ တာ အားဖြင့် သုရမရုပ်သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့လျှင်တည်း။ ။ သစ္စာ ၄-ပါးကား လောကီသုခသဟ ဂုတ်စိတ် ၃၁-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ပညာသ၊ လောကီ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၄၇-ခု၊ ရုပ် အဋ္ဌမိသ သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယ သစ္စာ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်သုခသဟဂုတ် ၁၆-ခု

၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ... ပ ... သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်
သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး ... ပ ... အရဟတ္တ မဂ်
၈-ပါး ၇-ပါးသည်မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပေါင်း ၂၉-ခု၊
ဖိုလ်စိတ္တပေါင်း ၃၇-ခုသည်၎င်း၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်
စိတ်၈-ခု၌ရှိသောဥပေက္ခာဝေဒနာ ၈-ခုသည်၎င်း၊ သစ္စာဟူသော
အရေအတွက်မှလွတ်၏။ဤသို့လျှင် ...တည်း။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်
မည်၏။နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၉၃-ကာမာဝစရဒုက်။

ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက်ကို ... ၌ ကာမာဝစရဒုက်ကို ... ၏။ ...
ကား ကာမာဝစရာ ဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင် ... ၏။ ... ကား န
ကာမာဝစရာ ဓမ္မာတည်း။

ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝရ မမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ... ကား ကာမစိတ်စတုပညာသ၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌာရိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ... ပ ... သစ္စာ ၂-
ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ပရိတ္တာဓမ္မာနှင့်အတူဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ... ကား မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ် ၃၅-ခု၊ စေတ
သိက်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၄-ပါး ... ပ ...
သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဖွဲ့လေ)။ ။အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက်မည်
၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၉၄-ရူပါဝစရဒုက်။

ကာမာဝစရဒုက်ကို...၌ရူပါဝစရဒုက်ကို ... ၏။ ... ကားရူပါ
ဝစရာဓမ္မာတည်း။ ။ထို့နောင် ... ၏။ ... ကားနရူပါဝစရာဓမ္မာ
တည်း။

မာတိကာ

ရူပါဝစရာ၊ မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 နရူပါဝစရာ၊ မမည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဗုဒ္ဓမ ကာမ: ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံ သရ၏။ ထို
 တရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။
 (ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။

ဒုတိယ ကာမ: ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ အရူပစိတ် ၁၂-ခု၊
 လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
 နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၄-ပါး
 ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။
 နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၉၅-အရူပါဝစရဒုက်၊

ရူပါဝစရဒုက်ကို .. ဌိအရူပါဝစရဒုက်ကို .. ၏။ ... ကာမ: အရူ
 ပါဝစရာဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကာမ: နအရူပါဝစရာ
 ဓမ္မာတည်း။

အရူပါဝစရာ၊ မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 နအရူပါဝစရာ၊ မမည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓမ ကာမ: အရူပစိတ် ၁၂-ခု၊ စေတသိက် တိံ သရ၏။ ထိုတ
 ရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ ... သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေ
 လွယ်ပြီ)။

ဒုတိယ ကာမ: ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ရူပစိတ် ၁၅-ခု၊
 လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
 နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး .. ပ သစ္စာ ၄-ပါး ဖြစ်
 ကုန်၏။ (ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမ ဒုက်မည်၏။ နိပ္ပဒေသ
 ဒုက်မည်၏။

၉၆-ပရိယာပန္နဒုက်၊

အရူပါဝစရ ဒုက်ကို ဌိ ပရိယာပန္နဒုက်ကို ၏။ ကာမ: ပရိ
 ယာပန္နာ ဓမ္မာ တည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကာမ: အပရိယာ
 ပန္နာ ဓမ္မာတည်း။

ပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်တရား၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်တရား၌ အကျုံးမဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ (လောကီယဒုကံနှင့် အတူကောက်လေ။ မထူးပြီ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကံမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုကံမည်၏။

၉၇-နိယျာနိကဒုကံ၊

ပရိယာပန္န ဒုကံကို...၌ နိယျာနိက ဒုကံကို ၏။ ကား နိယျာနိကာ ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင်.....၏။ ကား အနိယျာနိကာ ဓမ္မာတည်း။

နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံ သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး .. ပ သစ္စာ ၁-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့ခြံဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား လောကီစိတ် ၆ ကောသိတိ၊ ဗိုလ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၉ ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး မ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့လေလွယ်ပြီ)။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုကံမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုကံမည်၏။

၉၈-နိယာဒုကံ။

နိယာဒုကံကို၌ နိယာဒုကံကို ၏။ ကား နိယာတာ ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့နောင် ၏။ ကား အနိယာတာ ဓမ္မာတည်း။

နိယာတာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ ၎င်း၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ၎င်း၊ အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

မာတိကာ

အနိယတာ၊ ၂-ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် မမြဲကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ ဂိဋိသည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ
ဂတသမ္ပယုတ်၎င်း-ခု၊ သတ္တမဇော၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊
ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော စေတသိက် ဧကေဝိသ။ ။ မာတု
ဃာတက၊ ပိတုဃာတက၊ အရဟန္တဃာတက၊ လောဟိတုပ္ပါဒက၊
သံဃဘေဒက တည်းဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်
သောဒေါသမူနေ သတ္တမဇော၊ ပီတိ၊ လောဘ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
ကြည်သောစေတသိက်ဗာဝိသ။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက်ဆက္ကိံသ
ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။
ဓန္ဒာ ၄-ပါး ကားစေတသိက် အဋ္ဌစက္ကာလီသ တို့တွင် ပ စေ
တသိက်ဆစက္ကာလီသ သည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ အကုသိုလ်စိတ်
၆-ခု၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ သည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း
(အာယတန ခေတ်လွယ်ပြီ)။ ။ သစ္စာ ၃-ပါး ကား အကုသိုလ်
စိတ် ၆-ခု၊ လောဘကြည်သောစေတသိက်စတုရိသသည် ဒုက္ခသစ္စာ
မည်၏။ လောဘသည်သမုဒယသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပ သမ္မာ သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ
မဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး ပ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂ
သစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခုသည် သစ္စာဟူသော
အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင် တည်း။

ဒုတိယ ကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော
ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်၎င်း-ခုသတ္တမဇော။ ။ မာတုဃာတက၊ ပိတုဃာ
တက၊ အရဟန္တဃာတက၊ လောဟိတုပ္ပါဒက၊ သံဃဘေဒက
တည်းဟူသောပဉ္စာနန္တရိယကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူ
နေသတ္တမဇောမှတစ်ပါးအကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တ
ရသ၊ ဝိပါက်ဆက္ကိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊
ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရားတို့သည်။ ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ
သစ္စာ ၃-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလန္ဒနာမ ဒုက်
မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက်မည်၏။

၉၉-သဥတ္တရဒုတ်။

နိယတဒုတ်ကို ဌ သဥတ္တရဒုတ်ကို ဧ။ ကား သဥတ္တရာ
ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့ နောင် ဧ။ ကား အနုတ္တရာ ဓမ္မာတည်း။

သဥတ္တရာ၊ မိမိထက်လွန်မြတ်သော တရားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အနုတ္တရာ၊ မိမိထက်လွန်မြတ်သော တရားမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (လောကီယဒုတ်နှင့် အတူကောက်လေ
မထူးပြီ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုတ်မည်၏။

၁၀၀-သရဏဒုတ်။

သဥတ္တဒုတ်ကို ဌ သရဏ ဒုတ်ကို ဧ။ ကား သရဏာ
ဓမ္မာတည်း။ ။ ထို့ နောင် ဧ။ ကား အရဏာ ဓမ္မာတည်း။

သ-ရဏာ၊ ဝိကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေ
သာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အ-ရဏာ၊ ဝိကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေ
သာမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမ ကား အကုသိုလ်ခန္ဓာ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသရ၏။
ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး ပ သစ္စာ ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။
(ဖွဲ့မြဲ ဖွဲ့လေ)။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာ
စိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတရား
တို့သည် ခန္ဓာ ၅-ပါး ပ သစ္စာ ၃-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (ဖွဲ့မြဲ
ဖွဲ့လေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓနာမဒုတ်မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုတ် မည်၏။

ဝိဋ္ဌိဒုတ်ပြီး၏။

ထိုတရားသောဒုတ်တို့တွင်။ ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ အာသဝ၊
သံယောဇန၊ ဂန္ထ၊ ဩဃ၊ ယောဂ၊ နိဝရဏ၊ ပရာမာသ၊
ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက ဤ ၉-ပါးတို့၏အဆုံး ၃-ဒုတ်စီ။ ကိလေ

သင်္ဂေါက္ခက၏အဆုံး ၄-ဒုက်။ ဗိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက်။ ဗိတ္တသံသဋ္ဌဒုက် ဤ ၃၃-ဒုက်သည် သပ္ပဒေသဒုက်။ ကြွင်းသော ၆၇-ဒုက်သည် နိပ္ပဒေသဒုက်။

အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာအရကောဏ်ပြီး၏။

၆-သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာအရကောဏ်၊

၁-ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်။

သုတ္တန္တိကမာတိကာကိုကား။ အဘိဓမ္မာကိုသင်သော မထေရ်တို့အား သုတ္တန်သို့ရောက်လျှင် မပင်ပန်းစိမ့်သော ဌာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ ကေနိပါတ်၊ ဒုကနိပါတ်၊ သင်္ဂီတိသုတ်၊ ဒသုတ္တရသုတ်တို့မှ ပေါင်း၍ တရားစစ်သူကြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာ ထားတော်မူသည်။ ထိုသုတ္တန္တိက မာတိကာကို တခုသော နိက္ခေပကဏ္ဍ၌သာလျှင် အပြီးရောက်စေ၍ အကျယ်ဝေဘန်သည်။ ကြွင်းသော ဗိတ္တပ္ပဒါဒကဏ္ဍ၊ ရူပကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍနှင့်တကွ အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတို့၌ မဝေဘန်။ ။ ကုသလာဓမ္မာအစ၊ အရဏှာဓမ္မာ အဆုံးရှိသော အဘိဓမ္မာမာတိကာကိုသာ ဝေဘန်သည်။

တရားစစ်သူကြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မိမိမှ အသီး ထုတ်အပ်သော မိမိဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့် မထား။ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှ ယူ၍ထားအပ်သော သုတ္တန္တိကဒုက်သည် ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက် ပ ခယေညဏဒုက်အားဖြင့် ၄၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၄၂-ပါးသောဒုက်တို့တွင် ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

ထိုဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်သည်လည်း ပဌမပဒ ဒုတိယပဒအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပဌမပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂီနော ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင်ဒုတိယပဒကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား၊ အဝိဇ္ဇာဘာဂီနော ဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။

ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ သမ္ပယုတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါးအစု၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ သမ္ပယုတ်၏ အစွမ်းဖြင့် သမ္မာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သောမောဟ ၄-ပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သမ္မာ ၄-ပါးကိုဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော မောဟအစု၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝိဇ္ဇာဘာဂိနောဓမ္မာဟူသော မဋ္ဌဗုဒ္ဓ၏အရကား။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်၊ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်၊ ပရမိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ ဗိဗ္ဗစက္ခဉာဏ်။ ဗိဗ္ဗသောတဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါးနှင့် ယှဉ်သောမဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်နွေ၊ အရဟတ္တမဂ်စိတ် ၁-ခု၊ အမောဟကြဉ်သောစေတသိက် သတ္တထိ"သရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သမ္မာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်ဖွဲ့လေ)။ ။ သန္ဓေ ၂-ပါးကား မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ အဘိညာဉ်နွေ၊ စေတသိက်သတ္တတ္ထိ"သသည် ဒုက္ခသမ္မာမည်၏။ အရဟတ္တမဂ်စိတ်၌ရှိသော သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာ ဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၇-ပါး ၆-ပါးသည် မဂ္ဂသုတ္တာမည်၏။ ကြွင်းသောအရဟတ္တမဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂ ခုသည် သမ္မာဟူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။ ဤသို့လျှင်.....
.....ပ ... ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

အဝိဇ္ဇာဘာဂိနောဓမ္မာဟူသော၊ ဒုတိယဗုဒ္ဓ၏ အရကား။ အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသ၊ မောဟကြဉ်သောစေတသိက် ဆဗ္ဗိသရ၏။ ထိုတရားတို့သည် ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သမ္မာ ၂-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ (ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်ဖွဲ့လေ)။ ။ သန္ဓေ ၂-ပါးကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ လောဘကြဉ်သောစေတသိက်ပဉ္စဝိသသည် ဒုက္ခသမ္မာမည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသမ္မာမည်၏။ ဤသို့လျှင် ၂-ပါးဖြစ်သတည်း။

အာဒိလဒ္ဓနာမဒုက္ခမည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက္ခ၊ နိပ္ပဒေသဒုက္ခ အားဖြင့် ၂-ပါးဘို့တွင် မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်နွေ အရဟတ္တမဂ်စိတ်မှ တပါးကုသိုလ်စိတ်သောဉ္ဇာ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်သောဉ္ဇာ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ် နွေ အရဟတ္တ မဂ်စိတ်၌ရှိသော အမောဟ၊ အကုသိုလ် စိတ်၌ရှိသော နှိဝေသာမောဟ၊ ဝိပဿနာဥာဏ ကိပ္ပမတပ်ခိုက် မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခ မည်၏။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား ဝိဇ္ဇာဘာဂီ၏အရကို တိဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် အကုန်၊ အဝိဇ္ဇာဘာဂီ၏ အရကို အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ် အကုန်ကောက်တော်မူ၏။ ။ကတဗေဓမ္မာ ဝိဇ္ဇာဘာဂီနော၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ။ ဣဗေဓမ္မာ ဝိဇ္ဇာဘာဂီနော။ ။ကတဗေဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဂီနော။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ။ ဣဗေဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဂီနော။ ဟူသော ပါဠိတော်။ ။ဣပန သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာတို့နှင့်မညီ)။ ။ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက္ခပြီးပြီ။

၂-ဝိဇ္ဇူပမဒုက္ခ၊

ဝိဇ္ဇူပမာ၊ လျှပ်စစ်ဥပမာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ လျှပ်စစ်နှင့် တူကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝဇိနူပမာ၊ မိုဗ်းကြိုးစက်ဥပမာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မိုဗ်းကြိုးစက်နှင့်တူကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမကား အောက်မဂ်စိတ် ၃-ခု၌ရှိသော ပညာရ၏။

ဒုတိယကား အရဟတ္တမဂ်စိတ်၌ ရှိသော ပညာရ၏။

(စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာကြည်သောစေတသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက္ခမုတ်)။ ဝိဇ္ဇူပမဒုက္ခပြီးပြီ။

၃-ဗာလဒုက္ခံ။

ဗာလာ၊ မိုက်ကုန်သော။ ဝါ၊ သူမိုက်တို့၌ တည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပညာရှိတို့၌ တည်ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကာ၊ အကုသိုလ်စိတ်၌ဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ
ရ၏။

ဒုတိယ ကာ၊ ကုသိုလ်စိတ်၇ကဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိသ
ရ၏။

(ဝိပါက်ဆတ္တိသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိသ
ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခမုတ်)။ ။ဗာလဒုက္ခံပြီးပြီ။

၄-ကဏ္ဍဒုက္ခံ။

ကဏ္ဍာ၊ မည်းညစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်ဆင်းရဲဘုန်းနည်း
ခြင်းဟုဆိုအပ်သောမည်းညစ်သောဇာတ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုဂတိချမ်းသာ ဘုန်းကြီးခြင်းဟု
ဆိုအပ်သောဖြူစင်သောဇာတ်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကာ၊ အကုသိုလ်၌ဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသရ၏။

ဒုတိယ ကာ၊ ကုသိုလ် ၇ကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိသ
ရ၏။ ။ (ဝိပါက်ဆတ္တိသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိသ
ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက္ခမုတ်)။ ။ကဏ္ဍဒုက္ခံပြီးပြီ။

၅-တပနိဿဒုက္ခံ။

တပနိယာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ပါး၌ပူပန်စေတတ်၊ ဆင်းရဲစေ
တတ်သော အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အာဒိလဒ္ဓနာမရက်မည်၏။ သပ္ပဒေသဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေ အရဟတ္တမဂ်စိတ်မှ တပါးကုသိုလ်စိတ်သောဋ္ဌာသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်သောဋ္ဌာသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ် ဒွေ အရဟတ္တ မဂ်စိတ်၌ရှိသော အမောဟ၊ အကုသိုလ် စိတ်၌ဒါသ၌ ရှိသောမောဟ၊ ဝိပဿနာဥာဏ ကိပ္ပမတပ်ခိုက် မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက် မည်၏။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား ဝိဇ္ဇာဘာဂီ၏အရကို တိဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် အကုန်၊ အဝိဇ္ဇာဘာဂီ၏ အရကို အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ် အကုန်ကောက်တော်မူ၏။ ။ကတဓမ္မဓမ္မာ ဝိဇ္ဇာဘာဂီနော၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ။ ဣမေဓမ္မာ ဝိဇ္ဇာဘာဂီနော။ ။ကတဓမ္မဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဂီနော။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ။ ဣမေဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဂီနော။ ဟူသော ပါဠိတော်။ ။ဣပန သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာတို့နှင့်မညီ)။ ။ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်ပြီးပြီ။

၂-ဝိဇ္ဇူပမဒုက်၊

ဝိဇ္ဇူပမာ၊ လျှပ်စစ်ဥပမာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ လျှပ်စစ်နှင့် တူကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝဇိဂ္ဂူပမာ၊ မိုဗ်းကြိုးစက်ဥပမာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မိုးကြိုးစက်နှင့်တူကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌမကား အောက်မဂ်စိတ် ၃-ခု၌ရှိသော ပညာရ၏။

ဒုတိယကား အရဟတ္တမဂ်စိတ်၌ ရှိသော ပညာရ၏။

(စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာကြည်သောစေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။ ဝိဇ္ဇူပမဒုက်ပြီးပြီ။

၃-ဗာလဒုက်၊

ဗာလာ၊ မိုက်ကုန်သော။ ဝါ၊ သူမိုက်တို့၌ တည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပညာရှိတို့၌ တည်ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား အကုသိုလ်စိတ်၌ဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ
ရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်စိတ်၇ကရိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ
ရ၏။

(ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ
ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။ ။ဗာလဒုက်ပြီးပြီ။

၄-ကဏ္ဍဒုက်၊

ကဏ္ဍာ၊ မည်းညစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်ဆင်းရဲဘုန်းနည်း
ခြင်းဟုဆိုအပ်သောမည်းညစ်သောဇာတ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုဂတိချမ်းသာ ဘုန်းကြီးခြင်းဟု
ဆိုအပ်သောဖြူစင်သောဇာတ်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဉ္စမ ကား အကုသိုလ်၌ဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ် ၇ကရိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ
ရ၏။ ။ (ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။ ။ကဏ္ဍဒုက်ပြီးပြီ။

၅-တပနီယဒုက်၊

တပနီယာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ပါး၌ပူပန်စေတတ်၊ ဆင်းရဲစေ
တတ်သော အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အတပနိယာ၊ ပဗ္ဗုပ္ပန် သံသရာနှစ်ပါး၌ မပူပန်စေတတ်၊ ချမ်းသာစေတတ်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည် သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ် ၅၁၃သ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသရ၏။

ဒုတိယ ကား ကုသိုလ်စိတ် ၇၀၀သ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိသရ၏။ (ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။ ။တပနိယဒုက်ပြီးပြီ။

၆-အဓိဝစနဒုက်။

အဓိဝနာ၊ သဒ္ဓါမျှကိုသာအကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဓပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ နာမ၊ နာမကမ္မ၊ နာမဓေယျ၊ နာမနိရုတ္တိ၊ နာမဗျဉ္ဇန၊ နာမာဘိလာပတည်းဟူသော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အနက်၌ညွတ်တတ်သောအမည်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သော နာမကမ္မ၊ အနက်၌ ညွတ်သည် ဖြစ်၍ ထားအပ် သည်ဟု ဆိုအပ် သော နာမဓေယျ၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍တုတ်၍ ဆိုအပ်သော နာမနိရုတ္တိ၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ပြုတတ်သောဝါကျဟု ဆိုအပ်သော နာမဗျဉ္ဇန၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ရှေးရှုဟောတတ်သောသဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော နာမာ ဘိလာပ တည်းဟူသော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

အဓိဝစနပထာ၊ သဒ္ဓါမျှကိုသာအကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဓပညတ်တို့၏အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ကား သုဏန္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အသိဉာဏ် အား တပ်သောသဒ္ဓပညတ်ရ၏။ ။ထိုသဒ္ဓပညတ်ဟူသည် အစိတ်သဒ္ဓါနှင့် မကင်းရကား။ သဝိညတ္တိကဝစိဘေဒသဒ္ဓါတည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ သဒ္ဓါယတန၊ ဓမ္မာယတန၊ သဒ္ဓဇောဘိ၊ ဓမ္မဇောဘိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။

ဒုတိယ ကား ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အသိဉာဏ်အားတပ်သော အတ္တပညတ်ရ၏။ ။ထိုအတ္တ ပညတ်ဟူသည် အကြောင်းအနက်

နှင့်မကင်းရကား။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်နွေပညာ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌမိသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊
ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါးမှ ကြွင်းသော ဖော်စွာ ပြန်
ဖိုလ်စိတ္တပြုန်သည် သစ္စာမိတ်။ ။ (ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗေဝဓမ္မာ အဓိ
ဝစနုပထာ၊ ဟူ၍ဟော တော်မူသည်။ အကျယ်ကိုလျှို့ဝှက် နိက္ခပ
ကဏ္ဍပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ မူလဋီကာတို့မှ ယူလေ)။ ။ အာဒိလဒ္ဓ
နာမဒုက္ခမည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုက္ခမည်၏။ ။ အဓိဝစနုဒုက္ခံ ပြီးပြီ။

၇-နိရုတ္တိဒုက္ခံ။

နိရုတ္တိ၊ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။
ဝါ၊ နာမ၊ နာမကမ္မ၊ နာမဓေယျ၊ နာမနိရုတ္တိ၊ နာမဗျဉ္ဇန၊ နာမာဘိ
လာပတည်းဟူသော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝါ အနက်
၌ညွတ်တတ်သော အမည်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ၊ အနက်၌ ညွတ်
သည်ဖြစ်၍ပြုအပ်သော နာမကမ္မ၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထား
အပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော နာမဓေယျ၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍
ထုတ်၍ဆိုအပ်သော နာမနိရုတ္တိ၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုတတ်
သော ဝါကျဟု ဆိုအပ်သော နာမဗျဉ္ဇန၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍
ရှေးရှု ဟောတတ်သော သဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော နာမာဘိလာပ
တည်းဟူသော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

နိရုတ္တိပထာ၊ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော သဒ္ဓပညတ်တို့၏ အကြောင်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ အဓိဝစနု
ဒုက္ခံနှင့်အတူ ကောက်လေ)။ ။ နိရုတ္တိဒုက္ခံ ပြီးပြီ။

၈ ပညတ္တိဒုက္ခံ။

ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆို
အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ နာမ၊ နာမကမ္မ၊ နာမဓေယျ၊ နာမနိရုတ္တိ၊
နာမဗျဉ္ဇန၊ နာမာဘိလာပ တည်းဟူသော သဒ္ဓ ပညတ် ဟု
မာတိကာ

ဆိုအပ်ကုန်သော။ဝါ၊အနက်၌ညွတ်တတ်သောအမည်ဟုဆိုအပ်သောနာမ၊အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ပြုအပ်သောနာမကမ္မ၊အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထားအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော နာမဓေယျ၊အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ထုတ်၍ ဆိုအပ်သောနာမနိရုတ္တိ၊အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ပြုတတ်သော ဝါကျဟုဆိုအပ်သော နာမဗျဉ္ဇ၊အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ရှေးရှုဟောတတ်သော သဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သောနာမ ဘိလာပ တည်းဟူသော သဒ္ဓပညတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ခမ္ဘာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိကုန်၏။

ပညတ္တိပထာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော သဒ္ဓပညတ်တို့၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ခမ္ဘာ၊တို့သည်။သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ (အဓိဝစနုရုက်နှင့်အတူကောကံလေ)။ ။ပညတ္တိရုက်ပြီးပြီ။

၉-နာမရူပဒုကံ၊

နာမရူ၊ ညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားသည်လည်း။ ဝါ၊ ညွတ်တတ် သော တရား သည်လည်း။ ဝါ၊ ညွတ်စေတတ် သော တရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ရူပရူ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားသည်လည်း။ ဝါ၊ အချမ်းအပူစသောဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်တတ်သော တရားသည်လည်း။ ဝါ၊အချမ်းအပူစသော ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတို့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သော တရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဗဒ္ဓိမ.....ကခး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာ သ၊နိဗ္ဗာန်၏။

ဒုတိယ.....ကခး ရုပ်အဋ္ဌဝိသရ၏။ ။သဗ္ဗလဒ္ဓနာမဒုကံ မည်၏။ နိပ္ပဒေသဒုကံမည်၏။ ။နာမရူပဒုကံ ပြီးပြီ။

၁၀-အဝိဇ္ဇာဒုကံ၊

အဝိဇ္ဇာစ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟသည်လည်း။ဝါ၊သစ္စာ၄-ပါးတို့၌ မသိခြင်းမောဟသည်လည်း။ ဝါ၊သိအလင်းပြ

အပ်သည်ကို မသိတတ်သော မောဟ သည်လည်း။ ဝါ၊ မသိအပ်
သည်ကိုသိတတ်သော မောဟသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဘဝတဏှာစ၊ ဘဝကိုတောင့်တသော လောဘ သည်လည်း။
ဝါ၊ဘဝတို့၌တပ်မက်မောသောလောဘသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော မောဟ
ရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ဘဝကို တပ်မက်မောသော လောဘရ၏။

(စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊အဝိဇ္ဇာ၊ ဘဝတဏှာ ကြည်သော
စေတသိက်ဧကပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။ ။
အဝိဇ္ဇာဒုက် ပြီးပြီ။

၁၁-ဘဝဒိဋ္ဌိဒုက်။

ဘဝဒိဋ္ဌိစ၊ ဖြသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော မိစ္ဆာ အယူသည်
လည်း။ဝါ၊ မိမိကိုယ်သည်၎င်း လောကသည်၎င်း ဖြစ်လတ်၊ဟု
ဖောက်ပြန်သောအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဝိဘဝဒိဋ္ဌိစ၊ ပြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ
သည်လည်း။ ဝါ၊ မိမိကိုယ်သည်၎င်း လောကသည် ၎င်း မဖြစ်
လတ်၊ဟုဖောက်ပြန်သော အယူလည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ဘဝဒိဋ္ဌိရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ဝိဘဝဒိဋ္ဌိရ၏။

(စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကြည်သော စေတ
သိက်ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

ကိလုလသာဝ-ပါး၌ အကျုံးဝင်သောဒိဋ္ဌိကို။ ။တတ္ထကတမာဒိဋ္ဌိ၊သဿတော
လောကောတိဝါ။ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ အယံဝုစ္စတိဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗာပိမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌိ။
ဟုဟောတော်မူခြင်းကြောင့် ဒိဋ္ဌိအကုန်ရသည်။ ။ဤဒုက်၌ဘဝ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကိုကား။
တတ္ထကတမာဒိဋ္ဌိ။ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ အယံဝုစ္စတိဘဝဒိဋ္ဌိ။ ။တတ္ထကတမာ
ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။ပ။ ပရိယေသဂ္ဂါဟော အယံဝုစ္စတိဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။ ။ဟူ၍သာ ဟောတော်
မူခြင်းကြောင့်ဒိဋ္ဌိအကုန်မရ၊ ။ဘဝဒိဋ္ဌိ ဒုက်ပြီးပြီ။

၁၂-သဿတဒိဋ္ဌိဒုက္ခံ။

သဿတဒိဋ္ဌိ စ၊ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း ဖြစ်
ဟုဖြစ်သောမိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိစ၊ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း၊ ပြတ်
လတ္တံ့ ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမ ကား သဿတဒိဋ္ဌိရ၏။

ဒုတိယ ကား ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိရ၏။

(စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ကြည်သော
စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခံရမာတိ)။ ။
သဿတဒိဋ္ဌိဒုက္ခံပြီးပြီ။

၁၃-အန္တဝါဒိဋ္ဌိဒုက္ခံ။

အန္တဝါဒိဋ္ဌိစ၊ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောက သည်၎င်း အဆုံး
ရှိ၏ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အနန္တဝါဒိဋ္ဌိစ၊ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း အဆုံး
မရှိဟုဖြစ်သောမိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမ ကား အန္တဝါဒိဋ္ဌိရ၏။

ဒုတိယ ကား အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ ရ၏။

(စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ အနန္တဝါဒိဋ္ဌိကြည်သော
စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခံရမာတိ)။ ။
အန္တဝါဒိဋ္ဌိဒုက္ခံပြီးပြီ။

၁၄-ပုဗ္ဗန္တဒနဒိဋ္ဌိဒုက္ခံ။

ပုဗ္ဗန္တဒနဒိဋ္ဌိစ၊ ရှေ့အဘို့သို့အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်
လည်း။ ဝါ၊ ရှေ့အဘို့ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာ အယူသည်
လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အပရန္တဒနဒိဋ္ဌိစ၊ နောက်အဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာ
အယူသည်လည်း။ ဝါ၊ နောက်အဘို့ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာ
အယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမကား ပုဗ္ဗာန္တာနုဒိဋ္ဌိရ၏။
 ဒုတိယကား အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိရ၏။
 ((ဗိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ပုဗ္ဗာန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိကြည်
 စေတသိက်ဧဒ္ဒပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်))။
 ပုဗ္ဗာန္တာနုဒိဋ္ဌိဒုက်ပြီးပြီ။

၁၅-အဟိရိကဒုတ်။

အဟိရိကဉ္စ၊ စက်ဆုပ် အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်ကို
 မစက်ဆုပ်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း၊ ဝါ၊ ရှက်အပ်
 သောကာယ ဒုစရိုက်စသည်မှ မရှက်တတ်သော သဘောတရား
 သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အနောတ္တပ္ပဉ္စ၊ လန့်အပ်သော ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ မလန့်
 တတ်သောသဘောတရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမ ကား အဟိရိကရ၏။

ဒုတိယကား အနောတ္တပ္ပရ၏။

((ဗိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ ကြည်သော
 စေတသိက် ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်))။ ။ အ
 ဟိရိကဒုက်ပြီးပြီ။

၁၆-ဟိရိဒုတ်။

ဟိရိစ၊ စက်ဆုပ် အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်ကို စက်
 ဆုပ်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း။ ဝါ၊ ရှက်အပ်သော
 ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ ရှက်တတ်သော သဘော တရားသည်
 လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဩတ္တပ္ပဉ္စ၊ လန့်အပ်သော ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ လန့်တတ်
 သောသဘောတရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမကား ဟိရိရ၏။

ဒုတိယကား ဩတ္တပ္ပရ၏။

((ဗိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ ကြည်သော စေတသိက်
 ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်))။ ။ ဟိရိဒုက်ပြီးပြီ။

၁၇-ဒေါဝဿတာဒုကံ၊

ဒေါဝဿတာစ၊ ဆိုဆုံးမခက်သော စကားရှိသောသူ၏၊ အမှု၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

ပါပမိတ္တတာစ၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိရှိ၏။

ပဋ္ဌမ ကာ၊ ဘုရား ဟောတော် မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် မရိုမသေ ပြုသောအခါ ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက် ဗာဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကာ၊ အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ဆည်းကပ်သောအခါ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက်တေဝိသရ၏။ (ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်၊ မရိုမသေပြုသောအခါ၊ ဒေါသမူဒွေး၊ အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ဆည်းကပ်သောအခါ၊ လောဘမူ၊ မောဟမူမှတစ်ပါး၊ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုက်)။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ ဒေါသမူ သာမည၊ လောဘမူ၊ မောဟမူ သာမည၊ ဇိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုကောက်တော်မူကုန်၏။ ။ တတ္ထကတမာ ဒေါဝဿတာ။ သဟဓမ္မိကေန ဝုစ္စမာနေ ။ ပ။ အပ္ပဋိဿဝတာ၊ အယံဝုစ္စတိဒေါဝဿတာ။ ။ တတ္ထကတမာ ပါပမိတ္တတာ။ ယေတေပုဂ္ဂလာအဿဋ္ဌါ ။ ပ။ ယာ တေသံ သေဝနာ ။ ပ။ သမ္ပဝက်တာ။ အယံဝုစ္စတိပါပမိတ္တတာ။ ။ ဣသောပါဠိတော်နှင့် ညီအံ့မထင်)။ ။ ဒေါဝဿတာဒုက်မြီးပြီ။

၁၈-သောဝဿတာဒုကံ။

သောဝဿတာစ၊ ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိသောသူ၏ အမှု၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

ကလျာဏမိတ္တတာစ၊ ကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

ပဋ္ဌမ ကာ၊ ဘုရား ဟောတော် မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ရှိသေစွာ နားထောင်သောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိ သရ၏။

ဒုတိယ ကား အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ်သော အခါ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက်တေတ္ထိ သရ၏။ ။ (ဘုရားဟော တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ရှိသေ စွာ နားထောင်သောအခါ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ် သောအခါ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာမှတစ်ပါး စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ မဟာကုသိုလ်သာမည စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသာ ကောက်တော် မူကုန်၏။ ။ မဟာကြိယာကြွင်းခဲ။ ။ တတ္ထကတမာ သောဝစသတော။ သဟဓမ္မိ ကေန ဝုစ္စမာနေ ။ ပ။ သပ္ပင်္ဂိဿဝတော၊ အယံဝုစ္စတိ သောဝစသတော။ ။ တတ္ထကတ မာကလျာဏမိတ္တတာ။ ယေတေပုဂ္ဂလာသဒ္ဓါ ။ ပ။ ယာတေသံသေဝနာ ။ ပ။ သမ္မဝက် တာ။ အယံဝုစ္စတိ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ။ ဟူသောပါဠိတော်နှင့် ညီအံ့မထင်)။ ။ သောဝစသတောဒုက်ပြီးပြီ။

၁၉-အာပတ္တိကုသလတာဒုက်။

အာပတ္တိကုသလတာစ၊ အာပတ်၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ် သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အာပတ္တိပုဋ္ဌာနကုသလတာစ၊ အာပတ်မှထခြင်း၌ လိမ္မာသော သူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမ ကား အာပတ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄- ခုရှိသောပညာရ၏။

ဒုတိယ ကား အာပတ်မှထခြင်းကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာ ကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခုရှိသော ပညာရ၏။ ။ (အာပတ်၊ အာပတ်မှ ထခြင်း မှ-ပါးကို သိစွမ်းနိုင်သောမဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပ ယုတ်စိတ်၌ရှိသော ပညာမှတစ်ပါး စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေ တသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်။

၁၇-ဒေါဝဿတာဒုက္ခံ။

ဒေါဝဿတာစ၊ ဆိုဆုံးမခက်သော စကားရှိသောသူ၏။ အမှု၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

ပါပမိတ္တတာစ၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိရှိ၏။

ပဋ္ဌမ ကာစ ဘုရား ဟောတော် မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် မရိုမသေ ပြုသောအခါ ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက် ဗာဝိသရ၏။

ဒုတိယ ကာစ အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ဆည်းကပ်သောအခါ။ လောဘမူစိတ် ဂ-ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက်တေဝိသရ၏။ (ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်၊ မရိုမသေပြုသောအခါ၊ ဒေါသမူဒွေး၊ အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ဆည်းကပ်သောအခါ၊ လောဘမူ၊ မောဟမူမှတစ်ပါး၊ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုက်)။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ ဒေါသမူ သာမည၊ လောဘမူ၊ မောဟမူ သာမည၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုကောက်တော်မူကုန်၏။ ။ တတ္ထကတမာ ဒေါဝဿတာ။ သဟဓမ္မိကေန ဝုစ္စမာနေ ။ ပ။ အပ္ပဒိဿဝတာ၊ အယံဝုစ္စတိဒေါဝဿတာ။ ။ တတ္ထကတမာ ပါပမိတ္တတာ။ ယေတေပုဂ္ဂလာအဿဒ္ဓါ ။ ပ။ ယာ တေသံ သေဝနာ ။ ပ။ သမ္ပဝက်တာ။ အယံဝုစ္စတိပါပမိတ္တတာ။ ။ ဣသောပါဠိတော်နှင့် ညီအံ့မထင်)။ ။ ဒေါဝဿတာဒုက္ခံပြီးပြီ။

၁၈-သောဝဿတာဒုက္ခံ။

သောဝဿတာစ၊ ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိသောသူ၏။ အမှု၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

ကလျာဏမိတ္တတာစ၊ ကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

ပဋ္ဌမ ကာစ ဘုရား ဟောတော် မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ရှိသေစွာ နားထောင်သောအခါ မဟာကုသိုလ်စိတ် ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ဂ-ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက်တေတ္ထိ သရ၏။

ဒုတိယ ကား အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ်သော အခါ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက်တေတ္ထိ သရ၏။ ။ (ဘုရားဟော တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော် ရှိသေ စွာ နားထောင်သောအခါ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ် သောအခါ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာမှတစ်ပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်။

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ မဟာကုသိုလ်သာမည စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသာ ကောက်တော် မူကုန်၏။ ။ မဟာကြိယာကြွင်းခဲ။ ။ တတ္ထကတမဒ သောဝစဿတာ။ သဟဓမ္မိ ကေန ဝုစ္စမာနေ ။ ပ။ သပ္ပုဋ္ဌိဿဝတာ၊ အယံဝုစ္စတိ သောဝစဿတာ။ ။ တတ္ထကတ မာကလျာဏမိတ္တတာ။ ယေတေပုဂ္ဂလာသဒ္ဓါ ။ ပ။ ယာတေသံသေဝနာ ။ ပ။ သမ္ပဝက် တာ။ အယံဝုစ္စတိ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ။ ဟူသောပါဠိတော်နှင့် ညီအံ့မဆင်)။ ။ သောဝစဿတာဒုက်ပြီးပြီ။

၁၉-အာပတ္တိကုသလတာဒုက်။

အာပတ္တိကုသလတာစ၊ အာပတ်၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ် သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။

အာပတ္တိပုဋ္ဌာနကုသလတာစ၊ အာပတ်မှထခြင်း၌ လိမ္မာသော သူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္တိရှိ၏။

ပဌမ ကား အာပတ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄- ခုရှိသောပညာရ၏။

ဒုတိယ ကား အာပတ်မှထခြင်းကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာ ကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် ၄-ခုရှိသော ပညာရ၏။ ။ (အာပတ်၊ အာပတ်မှ ထခြင်း မှ-ပါးကို သိစွမ်းနိုင်သောမဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပ ယုတ်စိတ်၌ရှိသော ပညာမှတစ်ပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေ တသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်။

(၅၅ ဆရာမြတ်တို့ကား။မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် သာမညကိုသာကောက်
တော်မူကုန်၏။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၌ရှိသော ပညာကြွင်းခဲ။ ။
တတ္ထကတမာအာပတ္တိကုသလတာ ။ပ။ ပညာပဇာနနာ အမောဟော ဓမ္မင်စယော
သမ္မာဒိဋ္ဌိ။အယံဝုစ္စတိအာပတ္တိကုသလတာ ။ပ။ ပညာပဇာနနာ။ပ။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊အယံဝုစ္စ
တိ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ။ ။ဟူသောပါဠိတော်။ သဟဝဇ္ဈနာ တာသံ
အာပတ္တိနံ ပရိစ္ဆေဒဇာနနပညာအာပတ္တိကုသလတာနာမ၊ သဟကမ္မဝါစာယ အာ
ပတ္တိဝုဋ္ဌာန ပရိစ္ဆေဒဇာနန ပညာပန အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာနာမ။ ။ဟူသော
အဋ္ဌကထာဘိနိဋ္ဌိ။) ။ အာပတ္တိကုသလတာဒုဂ်ဖြီဖြီ။

၂၁-သမာပတ္တိကုသလတာဒုဂ်။

သမာပတ္တိကုသလတာစ၊ ရူပဈာန်၊ အရူပဈာန် တည်းဟူသော
သမာပတ် ၈-ပါး၊ သမာပတ် ၉-ပါးသို့၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်
သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

သမာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာစ၊ သမာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာ
သောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဋ္ဌိမ.....ကား သမာပတ်ကို သိစွမ်း နိုင်သော မဟာသုသိုလ်
ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-
ခု၌ရှိသောပညာရ၏။

ဒုတိယ ကား သမာပတ်မှထခြင်းကိုသိစွမ်းနိုင်သော မဟာ
ကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်
စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောပညာရ၏။

(သမာပတ်၊ သမာပတ်မှထခြင်း ၂-ပါးကို သိစွမ်း နိုင်သော
မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၌ရှိသောပညာမှ
တပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုဂ်မုတ်)။ ။ သမာပတ္တိကုသလတာဒုဂ်ဖြီဖြီ။

၂၂-ဓာတုကုသလတာဒုဂ်။

ဓာတုကုသလတာစ၊ ၁၈-ပါးသောဓာတ်တို့၌ လိမ္မာသောသူ
၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မနုဿိကာရကုသလတာစ၊ ၁၈-ပါးသော ဓာတ်တို့ကို နှလုံး
သွင်းခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အလင်၊ ပြု

ပဋ္ဌမ ကား ၁၈-ပါးသောဓာတ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောပညာရ၏။

ဒုတိယ ကား ၁၈-ပါးသော ဓာတ်ကို နှလုံးသွင်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောပညာ ရ၏။

(ဓာတ် ၁၈-ပါးကို သိစွမ်းနိုင်၊ နှလုံးသွင်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာမှတစ်ပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေ ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။

(အဘိညာဉ်ဒွေရှိသောပညာကို အသို့မူ၍ကောက်သနည်း။ ။ ဓာတုဝိသယာ သဗ္ဗာဝိပညာ ဓာတုကုသလတာဒနမ။ ။ မူလဋီကာ။ ။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော ပညာကို အသို့မူ၍ကောက်သနည်း။ ။ သမ္ပသနပညာ သမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ အနိစ္စာဒိ သမ္ပသနကိစ္စံ သာဓေတိ၊ နိစ္စသညာဒိပဇဟနတော။ ။ မူလဋီကာ။ ။ အဋ္ဌာရသန္တံ ဓာတုနံ ဥဂ္ဂဟမနသိကာရသမ္ပသနဓာရဏပရိစ္ဆေဒဇာနနကပညာ ဓာတုကုသလတာ နာမ ။ ပ။ တိသုပိဝါ တောသု ကုသလတာသု ဥဂ္ဂဟောမနသိကာရော သဝနံ သမ္ပသနံ ပဋိဝေဓော ပစ္စဝေက္ခဏာတိ သဗ္ဗံဝဋ်တိ။ တတ္ထ သဝနဥဂ္ဂဟပစ္စဝေက္ခဏာ လောကီယာ။ ပဋိဝေဓော လောကုတ္တရော။ သမ္ပသန မနသိကာရာ လောကီယလောကုတ္တရ မိဿကာ။ ။ အဋ္ဌကထာ)။ ။ ဓာတုကုသလတာဒုက်ပြီးပြီ။

၂၂-အာယတနကုသလတာဒုက်။

အာယတန ကုသလတာစ၊ ၁၂-ပါးသော အာယတန တို့၌ လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာစ၊ ၁၂-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဧဗ္ဗမ ကား ၁၂-ပါးသော အာယတနကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောပညာရ၏။

ဒုတိယ ကား ၁၂-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိစွမ်းနိုင်သောမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာ မာတိကာ

ဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောပညာရ၏။

(အာယတန ၁၂-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကိုသိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဉ်ခွေ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောပညာမှတစ်ပါး စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ခွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။ ။ အာယတနကုသလတာဒုက်ဖြစ်ပြီးပြီ။

၂၃-ဋ္ဌာနကုသလတာဒုက်။

ဋ္ဌာနကုသလတာစ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အဋ္ဌာနကုသလတာစ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဋိမ ကား စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဝိညာဉ်၏ အကြောင်းတည်း။ သရက်စေ့သည် သရက်ပင်၏အကြောင်းတည်း စသည်ဖြင့် အကြောင်း ဟုတ်သည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်ဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၌ရှိသောပညာရ၏။

ဒုတိယ ကား စက္ခုပသာဒသည် သောတဝိညာဉ်၏ အကြောင်းမဟုတ်။ သရက်စေ့သည် ထန်းပင်၏အကြောင်းမဟုတ် စသည်ဖြင့် အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်ဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၌ရှိသောပညာရ၏။

(အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကိုသိစွမ်းနိုင်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အဘိညာဉ်ခွေ၌ရှိသောပညာမှတစ်ပါး စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ခွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။ ။ ဋ္ဌာနကုသလတာဒုက်ဖြစ်ပြီးပြီ။

၂၄-အဇ္ဇဝဒုက်။

အဇ္ဇဝေါစ၊ ဖြောင့်မတ်သောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ဖြောင့်
မတ်သောစိတ်၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မဒ္ဒဝေါစ၊ နူးညံ့သောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ နူးညံ့သော
စိတ်၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မဋ္ဌမ ကာစး ကာယုဇုကတာ၊ စိတ္တုဇုကတာရ၏။

ဒုဘိယ ကာစး ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာရ၏။

(စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။ ကာယုဇုကတာ၊ စိတ္တုဇုကတာ၊
ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာ ကြည့်သော စေတသိက် အဋ္ဌစက္ကာဏီ
သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။

(အဇ္ဇဝမဒ္ဒဝနိဒ္ဒေသေနိစစိတ္တတာတိ ဗဒမတ္တမေဝဒိသေသော။ သေသံစိတ္တုဇုက
တာစိတ္တမုဒုတာနံပဒဘာဇေနိယေ အာဂတမေဝ။ ။ ဟူ၍မိန့်သော အဋ္ဌကထာ ဆရာ
မြတ် အလိုသော်ကား၊ စိတ္တုဇုကတာ၊ စိတ္တမုဒုတာကိုသာ ကောက်လိုရိင်ရှိ၏။ ။
ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ ပညာကိုလည်း ကောက်တော်မူကုန်၏။ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
ဝိကာအထူးမထင်) အဇ္ဇဝဒုက်ပြီးပြီ။

၂၅-ခန္တိဒုက်။

ခန္တိစ၊ သည်းခံခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

သောရစ္စဉ္စ၊ ကောင်းသော အမှု၌မွေ့လျော်သော သူ၏အဖြစ်
သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မဋ္ဌမ ကာစး သည်းခံခြင်း အဒေါသ ပြခန်းသော မဟာ
ကုသိုလ် ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသရ၏။

ဒုဘိယ ကာစး သိလစေတနာ ပြခန်းသော မဟာကုသိုလ်
ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာ ဂ-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခု၊ အပ္ပမညာ ကြည့်
သောစေတသိက်ဆတ္တိံသရ၏။ ။ (သည်းခံခြင်းအဒေါသ၊ သိလ
စေတနာ ပြခန်းသော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာမှ တပါး
လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

ပဌမပုဒ်၏အရ သည်းခံခြင်းကို ကောက်သည်တွင်။ အဋ္ဌကထာ၌။ အတ္ထမနတာ
စိတ္တဿာတိသောမနဿဝသေန စိတ္တဿသက မနတာ။ ဟူ၍မိန့်ရကား။ သောမနဿ

မာတိကာ

သဟဂုတ်ကိုသာလို၏။ ။ဋီကာ၌။ ။အတ္တမနောဝါ ပုဂ္ဂလော၊ တဿဘာဝေါ
 အတ္တမနတာ၊ သာ နသတ္တဿာတိ ပုဂ္ဂလဒ္ဓိန္ဒြိယါရဏတ္ထံ စိတ္တဿာတိဝုတ္တံ။ ။
 ဟူ၍မိန့်ရကား၊ သာမညလည်းသင့်လေ၏။ ။နန္တဒုဂ်ပြီးပြီ။

၂၆-သာခလျဒုဂ်၊

သာခလျဒ္ဓ၊ နူးညံ့ ပြေပြစ် ချစ်ဘွယ်သော စကားရှိသော သူ၏
 အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဋိသန္ဓာရောစ၊ အာမိသပဋိသန္ဓာရ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရ တို့ဖြင့်
 ပျူငြါလောကဝတ်အစေ့အစပ်ပြုခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ ရှိ၏။

ပဌမ ကား ချစ်ဘွယ်သောစကားကိုဆိုသောအခါ၊ မဟာ
 ကုသိုလ် ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသရ၏။

ဒုတိယ ကား ပျူငြါ လောကဝတ် အစေ့အစပ် ပြုသော
 အခါ၊ မဟာကုသိုလ် ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက်
 အဋ္ဌတိံသရ၏။

(ချစ်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုသောအခါ၊ ပျူငြါလောကဝတ်
 အစေ့အစပ်ပြုသောအခါ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာမှ တပါး
 စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊
 နိဗ္ဗာန်ကားဒုဂ်မှတ်။ ။သာခလျဒုဂ်ပြီးပြီ။

၂၇-ဣန္ဒြိယေသုအဂုတ္တဒ္ဓါရဇာဒုဂ်၊

ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြိယ-ပါးတို့၌။ အဂုတ္တဒ္ဓါရတာစ၊ မစောင့်အပ်
 သောတံခါးရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ တံခါးကိုမစောင့်
 သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဘောဇနော၊ ဘောဇဉ်၌၊ အမတ္တညတာစ၊ အတိုင်းအရှည်ကို
 မသိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဌမ... ကား လောဘမူစိတ် ဂ-ခု၊ ဒေါသမူနွေ၊ စေတသိက်
 ဆဗ္ဗိသရ၏။

ဒုတိယ ကား လောဘမူစိတ်ဂ-ခု၊ မောဟမူနွေ၊ စေတသိက်
 တေဝိသရ၏။ ။ (ကုသိုလ် ဧကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာ
 အလင်းပြ

ပိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

(ပဋ္ဌမပုဒ်၏ အရကို လောဘမူကိုသာ မကောက်မူ၍ ဒေါသမူကိုလည်း အသို့မူ၍ ကောက်သနည်း။ ။ယတွာဓိကရဏမေန်စက္ခုန္ဒြိယံ ။ပ။ မနိန္ဒြိယံအသံဝုတံဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာဓမ္မာ အန္တာသဝေယျံ။ ။ပင်္ဋိတော် ဒုတိယ ပုဒ်၏ အရကို လောဘမူကိုသာ မကောက်မူ၍ မောဟကိုလည်း အသို့မူ၍ ကောက် သနည်း။ ။တ္ထေစ အသန္တုဋ္ဌိတာ လောဘော အမတ္တညုတာ အပ္ပဋိ သင်္ခါမောဟောတိဗ္ဗမေဓွေဓမ္မာဘောဇနေအမတ္တညုတာတိဗ္ဗာဒိတဗ္ဗာ။ ။ဋီကာ)။ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာဒုတ် ပြီးပြီ။

၂၈-ဣန္ဒြိယေသုဂုတ္တဒ္ဒါရတာ ဒုတ်၊

ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေ-ပါးတို့၌၊ ဂုတ္တဒ္ဒါရတာစ၊ စောင့်အပ်သော တံခါးရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ တံခါးကို စောင့်သော သူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ တံခါးကိုပိတ်သောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း အတ္ထိ၊ ၏။

ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညုတာစ၊ အတိုင်း အရှည်ကိုသိ သောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။

မဋ္ဌမ ကား၊ မဟာကုသိုလ်ပိတ်ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာပိတ် ဂ-ခု၊ လောကုတ္တရာပိတ်ဂ-ခု၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသရ၏။

ဒုတိယ ကား၊ ဘောဇဉ်ကိုဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်သောအခါ၊ မဟာကုသိုလ်ပိတ်ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာပိတ်ဂ-ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက်တေတ္ထိံသရ၏။ ။(မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာမှတစ်ပါးလောကီပိတ် ၆၅-ခု၊ စေတသိက်နွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

ပဋ္ဌမပုဒ်၏အရကား သီလအရာတွင် မဟာကုသိုလ်-မဟာကြိယာ လောကုတ္တရာ ကိုသာအသို့မူ၍ ကောက်သနည်း။ ။ပတိမောက္ခသံဝရတောဝိစ မဂ္ဂဗလသမ္ပယုတ္တ မေဝသီလံ။ ။ပိရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။ ။မဟဂ္ဂုတ်ကိုအသို့မူ၍ မကောက်သနည်း။ သီလ သမ္ပဒါပန ရူပါဝစရာနတ္ထိတိ သမ္ဘဝတောယောဇေ တဗ္ဗာ။ ။မူလဋီကာ။ ။ ဣန္ဒြိယေသုဂုတ္တဒ္ဒါရတာ ဒုတ်ပြီးပြီ။

၂၉-မုဋ္ဌဿစ္စဒုက္ခံ။

မုဋ္ဌဿစ္စန္တုလွတ်သော သတိရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
အတ္ထိ၊ရှိ၏။

အသမ္ပဇညန္တု၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ် သော
ပညာမရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား သတိ၏ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်စိတ် နှါဒသ၊
စေတသိက် သတ္တဝီသရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ပညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်စိတ် နှါ
ဒသ၊စေတသိက်သတ္တဝီသရ၏။ (ကုသိုလ်စိတ်ဧကဝီသ၊ ဝိပင်္ဂါ
ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝီသ၊စေတသိက်၊ အဋ္ဌတိံသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊
နိဗ္ဗာန်ကားဒုက္ခမုတ်)။ ။မုဋ္ဌဿစ္စဒုက္ခံပြီးပြီ။

၃၀-သတိသမ္ပဇညဒုက္ခံ။

သတိစ၊အောက်မေ့တတ်သောသတိသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။
သမ္ပဇညန္တု၊ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာ
သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား သတိရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ပညာရ၏။ ။(စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊သတိ၊
ပညာကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား
ဒုက္ခမုတ်)။ ။သတိသမ္ပဇညဒုက္ခံပြီးပြီ။

၃၁-ပဋိသန္ဓိ ၂နမလဒုက္ခံ။

ပဋိသန္ဓိ ၂နမလန္တု၊ဆင်ခြင်ခြင်း၌မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍ဆင်ခြင်
သောပညာသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဘာဝနာဗလန္တု၊ ဝီရိယကိုအရင်းမူသဖြင့် ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးကို
ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော မတုန်လှုပ်ခြင်း သည်လည်း။
အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ပညာရ၏။

ဒုတိယကား ကုသိုလ်စိတ်ဧကဝိသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ
ရ၏။ ။(အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ကြိယာစိတ် ဝိသ၊
ပညာကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ကားဒုက်မုတ်)။ ။ပဋိသင်္ခါနဗလဒုက်ပြီးပြီ။

၃၂-သမထဝိပဿနာဒုက်။

သမထောစ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေ
တတ်သောသမာဓိသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဝိပဿနာစ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်
အထူးထူးသောအခြင်းအရာဖြင့် ရှုတတ်သောပညာသည်လည်း။
အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဌမကား သမ္မာသမာဓိရ၏။

ဒုတိယကား ပညာရ၏။ ။(စိတ် တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊
သောဘဏ်စိတ်၌ရှိသောဧကဂ္ဂတာ၊ ပညာကြည်သော စေတသိက်
ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

(ပဌမပုဒ်၏အရတွင်ကုသိုလ်သမာဓိကိုသာ မကောက်ဘဲ၊ သမ္မာသမာဓိသာမည
ကိုအသို့မူ၍ကောက်သနည်း။ ။သမာဓိသာမညကိုသာ သော်လည်း ကောက်ဘဲ၊
သမ္မာသမာဓိ ဝိသေသကို အသို့မူ၍ ကောက်သနည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရတွင် ဝိပ
ဿနာပညာကိုသာမကောက်ဘဲ၊ အသို့မူ၍ပညာသာမညကို ကောက်သနည်း။ ။
တတ္ထက တမော သမထော။ ယာစိတ္တဿ ဌိတိ ။ပ။ သမ္မာ သမာဓိ။ အယံဝုစ္စတိ
သမထော။ ။တတ္ထကတမာဝိပဿနာ၊ ယာပညာပဇာနနာ ။ပ။ အပောဟောဓမ္မ
ဝိစယောသမ္မာဒိဋ္ဌိ ။ပ။ အယံဝုစ္စတိဝိပဿနာ။ ။ပါဠိတော်။ ။သတိစသမ္ပဇညဉ္စ
ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စဘာဝနာဗလဉ္စ၊ သမထောဝိပဿနာစသမထနိမိတ္တဉ္စ၊ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တဉ္စ
ပဂ္ဂါဟောစ၊ အဝိက္ခေပေါစ၊ သီလသမ္ပဒါစ၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါစ၊ တိရစ္ဆာန်မေဟိ ပနဆဟိဒုက္ခေ
ဟိစတုဘူမိကာပိ လောကီယ လောကုတ္တရ ဓမ္မာဝ ကထိတာ။ ။အဋ္ဌကထာ။ ။
သမထဝိပဿနာ ဒုက်ပြီးပြီ။

၃၃-သမထနိမိတ္တဒုက်။

သမထနိမိတ္တဉ္စ၊ ရှေးသမထ သည်ပင် နောက် သမထ၏ အ
ကြောင်းသည်လည်း။ ဝါ၊နောက် သမထ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
ရှေးသမထသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

မာတိကာ

၂၉-မုဋ္ဌဿစ္ဆဒုက္ခံ။

မုဋ္ဌဿစ္ဆန္တုလွတ်သော သတိရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

အသမ္ပစညန္တု၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ် သော ပညာမရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား သတိ၏ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်စိတ် နှါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ပညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်စိတ် နှါဒသ၊စေတသိက်သတ္တဝိသရ၏။ (ကုသိုလ်စိတ်ဧကဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊စေတသိက်၊ အဋ္ဌတိံသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက္ခမုတ်)။ ။မုဋ္ဌဿစ္ဆဒုက္ခံပြီးပြီ။

၃၀-သတိသမ္ပစညဒုက္ခံ။

သတိစ၊အောက်မေ့တတ်သောသတိသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

သမ္ပစညန္တု၊ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား သတိရ၏။

ဒုတိယ.....ကား ပညာရ၏။ ။(စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊သတိ၊ ပညာကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခမုတ်)။ ။သတိသမ္ပစညဒုက္ခံပြီးပြီ။

၃၁-ပဋိသန္ဓိနိမ္မလဒုက္ခံ။

ပဋိသန္ဓိနိမ္မလန္တု၊ဆင်ခြင်ခြင်း၌မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍ဆင်ခြင် သောပညာသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဘာဝနာဗလန္တု၊ ဝီရိယကိုအရင်းမူသဖြင့် ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးကို ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော မတုန်လှုပ်ခြင်း သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ.....ကား ပညာရ၏။

ဒုတိယကား ကုသိုလ်စိတ်ဧကဝိသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ
ရ၏။ ။(အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ကြိယာစိတ် ဝိသ၊
ပညာကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်
ကားဒုတ်မှတ်)။ ။ပဋိသင်္ခါနဗလဒုတ်ပြီးပြီ။

၃၂-သမထဝိပဿနာဒုတ်။

သမထောစ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေ
တတ်သောသမာဓိသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဝိပဿနာစ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စစသည်၏ အစွမ်းဖြင့်
အထူးထူးသောအခြင်းအရာဖြင့် ရှုတတ်သောပညာသည်လည်း။
အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဌမကား သမ္မာသမာဓိရ၏။

ဒုတိယကား ပညာရ၏။ ။(စိတ် တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊
သောဘဏ်စိတ်၌ရှိသောဧကဂ္ဂတာ၊ ပညာကြည်သော စေတသိက်
ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုတ်မှတ်)။

(ပဌမပုဒ်၏အရတွင်ကုသိုလ်သမာဓိကိုသာ မကောက်ဘဲ၊ သမ္မာသမာဓိသာမည
ကိုအသို့မူ၍ကောက်သနည်း။ ။သမာဓိသာမညကိုသာ သော်လည်း ကောက်ဘဲ၊
သမ္မာသမာဓိ ဝိသေသကို အသို့မူ၍ ကောက်သနည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရတွင် ဝိပ
ဿနာပညာကိုသာမကောက်ဘဲ၊ အသို့မူ၍ပညာသာမညကို ကောက်သနည်း။ ။
တတ္ထက တမော သမထော။ ယာစိတ္တဿ ဌိတိံ ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံဝုစ္စတိ
သမထော။ ။တတ္ထကတမာဝိပဿနာ၊ ယာပညာပဇာနနာ ။ပ။ အပေတဟောဓမ္မ
ဝိစယောသမ္မာဒိဋ္ဌိံ ။ပ။ အယံဝုစ္စတိဝိပဿနာ။ ။ပါဠိတော်။ ။သတိစသမ္ပစညဉ္စ
ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စဘာဝနာဗလဉ္စ၊ သမထောဝိပဿနာစသမထနိမိတ္တဉ္စ၊ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တဉ္စ
ပဂ္ဂါဟောစ၊ အဝိဇ္ဇာပေါစ၊ သီလသမ္ပဒါစ၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါစ၊ တိရစ္ဆာန်မေဟိ ပနဆဟိဒုက္ခေ
ဟိစတုဘူမိကာပိ လောကီယ လောကုတ္တရ ဓမ္မာဝ ကထိတာ။ ။အဋ္ဌကထာ။ ။
သမထဝိပဿနာ ဒုတ်ပြီးပြီ။

၃၃-သမထနိမိတ္တဒုတ်။

သမထနိမိတ္တဉ္စ၊ ရှေးသမထ သည်ပင် နောက် သမထ၏ အ
ကြောင်းသည်လည်း။ ဝါ၊နောက် သမထ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
ရှေးသမထသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

မာတိကာ

ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တန္တု၊ ရှေးလုလ္လသည်ပင် နောက်လုလ္လ၏အကြောင်း သည်လည်း။ ဝါ၊ နောက်လုံ့လ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးလုလ္လ လသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ။

ပဋ္ဌမ.....ကား နောက်နောက်သော သမထ၏ အကြောင်းဖြစ် သောရှေးရှေးသော သမထဟု ဆိုအပ်သော သမ္မာသမာဓိရ၏။

ဒုတိယ.....ကား နောက်နောက်သောလုလ္လ၏ အကြောင်းဖြစ် သောရှေးရှေးသော လုလ္လဟုဆိုအပ်သော သမ္မာဝါယာမရ၏။ (စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာဝါယာမ ကြည့် သောစေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

(တတ္ထကတမံ သမထနိမိတ္တံ၊ ယာစိတ္တဿဋ္ဌိတိ ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံဝုစ္စတိ သမထနိမိတ္တံ။ ။တတ္ထကတမံ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တံ။ ယောတေတသိကော ဝီရိယာရမ္ဘော ။ပ။ သမ္မာဝါယာမော။ ဣဒံဝုစ္စတိ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တံ။ ။ပဋိတေ)။ ။သမထနိမိတ္တ ဒုက်ပြီးပြီ။

၃၄-ပဂ္ဂါဟဒုက်။

ဂဂ္ဂါဟောစ၊ သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို ချီးမြှောက် တတ်သော လုလ္လသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ။

အဝိက္ခေပေါစ၊ မပြန့်လွင့် တည်ကြည်သော သမာဓိ သည် လည်း။ အတ္ထိ၊ ။

ပဋ္ဌမ.....ကား သမ္မာဝါယာမရ၏။

ဒုတိယ.....ကား သမ္မာ သမာဓိရ၏။ ။(စိတ်တခုယုတ် ကိုး ဆယ်၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသမာဓိကြည့်သောစေတသိက်ဒွေပညာ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

(တတ္ထကတမော ပဂ္ဂါဟော၊ ယောတေတသိကော ဝီရိယာရမ္ဘော ။ပ။ သမ္မာ ဝါယာမော။ အယံဝုစ္စတိပဂ္ဂါဟော။ ။တတ္ထကတမော အဝိက္ခေပေါ။ ယာစိတ္တဿ ဋ္ဌိတိ ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံဝုစ္စတိအဝိက္ခေပေါ။ ။ပဋိတေ) ပဂ္ဂါဟဒုက်ပြီးပြီ။

၃၅-သီလဝိပတ္တိဒုက်။

သီလဝိပတ္တိစ၊ သီလ၏ပျက်စီးခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ။

ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစ၊ ကောင်းသော အယူ၏ ပျက်စီးခြင်း သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ။

ပဋ္ဌမ ကား အကုသိုလ်စိတ် နှိဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသ ရ၏။

ဒုတိယ ကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ၏။ ။ (ကုသိုလ်ဇကဝိသ၊ ဝိပ၊ က် ဆတ္တိံ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံ သ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။ ။ သီလဝိပတ္တိဒုက်ပြီးပြီ။

၃၆-သီလသမ္ပဒါဒုတ်။

သီလသမ္ပဒါစ၊ သီလ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါစ၊ အယူပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ ကား မဟာကုသိုလ် ဂ-ခု၊ မဟာကြိယာစိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သရ၏။

ဒုတိယ ကား သမ္မာဒိဋ္ဌိရ၏။ ။ အကုသိုလ်နှိဒသ၊ အဟိတ် စိတ်အဋ္ဌရသ၊ မဟာဝိပ၊ က် ဂ-ခု၊ မဟာဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ စိတ် ပဉ္စတိံ သ၊ ပညာကြည်သောစေတသိက်ဇကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကားဒုက်မုတ်)။ ။ (သမ္ဘာဝိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ။ ပါဠိ တော်)။ ။ သီလသမ္ပဒါဒုက်ပြီးပြီ။

၃၇-သီလဝိသုဒ္ဓိဒုတ်။

သီလဝိသုဒ္ဓိစ၊ သီလ၏ အထူးသဖြင့် စင်ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောသီလသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစ၊ အယူ၏ အထူးသဖြင့် စင်ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောအယူသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပဋ္ဌမ ကား လောကုတ္တရာ စိတ် ဂ-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံ သ ရ၏။

ဒုတိယ ကား ကမ္မဿကတ ဥာဏ်၊ သစ္စာ နုလောမိကဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာ ဥာဏ်၊ မဂ်ဥာဏ်၊ ဗိုလ်ဥာဏ်ရ၏။ ။ (လောကီစိတ်ဇကသိတိ၊ ကမ္မဿကတဥာဏ်၊ သစ္စာနုလောမိက ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာ ဥာဏ် ကြည်သော စေတသိက် နွေ ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။ ။ သီလ ဝိသုဒ္ဓိ ဒုက်ပြီးပြီ။

မာတိကာ

(ဤ၂-ဒုက်တွင် ပါဠိတော်၌။ ။သဗ္ဗောဓိသီလသံဝရော သီလသမ္ပဒါ။ ။သဗ္ဗောဓိသီလသံဝရော သီလဝိသုဒ္ဓိ။ ။ဟူ၍လာသော ကြောင့် ထို၂-ဒုက်၏ အရကို မဟာကုသိုလ်။မဟာကြိယာ၊လောကုတ္တရာဇိတ်သာမညကောက်သင့်လျက်။သီလသမ္ပဒါ၏ အရကိုလောကီသီလ။ သီလဝိသုဒ္ဓိအရကို လောကုတ္တရာသီလဟု ဝိသေသကောက်သည်မှာ။ ။သီလဝိသုဒ္ဓိနိဗ္ဗေသောက်ညွှာသီလသမ္ပဒါနိဗ္ဗေသေနသမာနော။ တတ္ထပန ဝိသုဒ္ဓိသမ္ပာပကံ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလံ ကထိတံ။ ဣဓိသုဒ္ဓိပုတ္တံ သီလံ။ ဟူ၍ မိန့်သော ဗုဒ္ဓမတညတအဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်၏ အလိုတော်နှင့်အညီတည်း။ ။ဝိသုဒ္ဓိပုတ္တန္တိမဂ္ဂဖလသီလံ။ ။ဋီကာ။)

၃၈-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပနဒုက်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပန၊ အယူ၏ အထူးသဖြင့် စင်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောအယူသည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ယထာဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနံ၊အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဥာဏ်အားလျော်သောလုတ္တသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဗုဒ္ဓမ.....ကား ကမ္မဿကတဥာဏ်၊ သစ္စာနု လောမိက ဟု ဆိုအပ်သောဝိပဿနာဥာဏ်၊မဂ်ဥာဏ်၊ဖိုဥာဏ်၊ရ၏။

ဒုတိယကား ထိုဥာဏ်၄-ပါးနှင့်ယှဉ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်၊ လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခုရှိသော ဝိရိယရ၏။ ။(ဗိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ၂-ပုဒ်အရဥာဏ်ဝိရိယ ကြည်သော စေတသိက် ခွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက်မုတ်)။

(ယထာဒိဋ္ဌိဿစ အနုရူပဒိဋ္ဌိဿစတံသမ္ပယုတ္တဓေဝပဓာနံ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပနဒုတိ ပဒဿနိဗ္ဗေသယာပညာပဇာနနဒုတိအာဒိဟိဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနိကမ္မဿ ကတဥာဏာ ဒဝီနေဝစတ္တာရိဥာဏာနိဝိဘတ္တာနိ။ယထာဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနန္တိပဒဿ နိဗ္ဗေသယော စေတသိကော ဝိရိယာရမ္ဘေတိ အာဒိဟိပဓေဟိ နိဗ္ဗာန်ဝိရိယံ ပညာဂတိ ကမေဝ။ အဋ္ဌကထာ)။ ။ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပနဒုက်ပြီးပြီ။

၃၉-သံဝေဇနိယဌာနဒုက်။

သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု၊ ထိတ်လန့် ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောဇာတိ၊ ဇရာဗျာဓိ၊ မရဏ တည်းဟူသော အကြောင်း တို့အလင်းပြ

ကြောင့်။ ဝါ၊ တို့မှ၊ သံဝေဂေါစ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သည်လည်း အတ္တိ၊၏။

သံဝိဂ္ဂဿ၊ ဇာတိ၊ ဇရာဗျာဓိ၊ မရဏတို့မှ ထိတ်လန့်သောပုဂ္ဂိုလ် ၏။ ယောနိသော ပဓာနန္တ၊ အသင့်အားဖြင့် လုလ္လပ္ပခြင်း သည် လည်း။ အတ္တိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမကား ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ တို့မှ ထိတ်လန့်သော အခါ မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ်၌ ရှိသော ပညာရ၏။

ဒုတိယကား ကုသိုလ် ဧကေဝိသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဝါယာမရ၏။ ။(စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။ သံဝေဂပညာ ကုသိုလ် ဧကေဝိသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဝါယာမ ကြည် သောစေတသိက်ဇွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခမုတ်)။

(သံဝေဂဒုက္ခနိဒ္ဒေသေ ဇာတိဘယန္တိ ဇာတိဘယတော ဒိသ္မာဋ္ဌိတဉာဏံ။ ။ အဋ္ဌ ကထာ။ ။ သမ္ပပ္ပဓာန်ကိုထောက်၍ဖိုလ်၌ရှိသော ဝိရိယကိုကောက်သည်။ သံဝိဂ္ဂဿစ ယောနိသော ပဓာနန္တိ ဣတိက္ခ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ အနုပ္ပိဒ်ယ ဆန္တဇနောတိ ။ပ။ ပဒဟတိ။ ။ ဤပါဠိတော်ကို တိုက်ရိုက် ကောက်မူ၊ ကုသိုလ်ဧက ဝိသ၌ရှိသောဝိရိယကို ကောက်သင့်၏။ ဝါ မဟာကုသိုလ်၌ ရှိသော ဝိရိယကိုကောက် သင့်၏။ ခဲ၏ကြံလေ)။ ။ သံဝေဂနိယဉာနဒုက္ခံ ဖြီ ဖြီ။

၄၀- အသန္တုဋ္ဌိတာကုသလဓမ္မဒုက္ခံ။

ကုသလေသုဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ အသန္တုဋ္ဌိတာစ၊ မရောင့်ရဲသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္တိ၊ရှိ၏။

ပဓာနသ္မိံ၊ ကုသိုလ်တရားကိုပွားစေခြင်းအကျိုးငှါ အားထုတ် ခြင်း၌။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာစ၊ မဆုတ်နစ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္တိ၊ရှိ၏။

ပဋ္ဌမကား ကုသိုလ်ဧကေဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိသရ၏။

ဒုတိယကား ကုသိုလ်စိတ်ဧကေဝိသ၌ရှိသော သမ္မာဝါယာမ ရ၏။ (အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တံ သ၊ ကြိယာစိတ်ဝိသ၊ စေ တသိက်ဇွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခမုတ်)။

မာတိကာ

(ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ ပဌမ... ကား လောကီကုသိုလ်။ ဒုတိယ .. ကား လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကောက်တော်မူကုန်၏။ ။ဗုဒ္ဓကစ္ဆောဟိအာဒိဇ္ဇတာဝံပက္ခိ ကဘတ္တံဝါ ။ပ။ ပါဠိပဒိကံဝါဒေတိ၊ ဓဿာတေနအသန္တုဋ္ဌော ။ပ။ စတ္တာရောပိ ပစ္စယေဒေတိ။ တတြာပိ အသန္တုဋ္ဌော ။ပ။ ပဉ္စသီလာနိ သမာဒိယတိ တတြာပိ အသန္တုဋ္ဌော ဟုတွာ ပဗ္ဗဇေတိ ။ပ။ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံဂဏှာတိ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိ ဇယာ ဘာဝေတိ။ ဝိပဿနံဝဇေတွာအရဟတ္တံဂဏှာတိ။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတောပဋ္ဌာယ မဟာသန္တုဋ္ဌောနာမ ဟောတိ။ ။ဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်ညီအံ့သို့မထင်)။ ။ အသန္တုဋ္ဌိတာကုသလဓမ္မဒုက်ပြီးပြီး။

၄၁-ဝိဇ္ဇာဒုက်၊

ဝိဇ္ဇာစ၊မောဟကိုဖျက်ဆီး၍ ထင်စွာပြုတတ်သော ပညာသည် လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ဝိမုတ္တိစ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်နိဝရဏတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်သော သမာပတ် ဂ-ပါးသည်လည်း။ဝါ၊အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ စင်စစ်လွတ်သောနိဗ္ဗာန်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

ပဌမ ... ကား ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ စုတုပပါတဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ် ရ၏။

ဒုတိယကား မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဇ-ခု၊ ကြိယာစိတ် ဇ-ခု၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။(ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ဇ-ခု၊လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခု၊ ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါးကြည့်သောစေတသိက်ဒွေပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသကား ဒုက်မုတ်)။

(အဋ္ဌသမာပတ္တိယော သယံဝိက္ခန္တိတကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာဝိမုတ္တိတိ ဝုတ္တာ၊ နိဗ္ဗာနံပန သဗ္ဗကိလေသေဟိ အစ္စန္တဝိမုတ္တဟ္တာ ဝိမုတ္တိတိ။ ။အဋ္ဌကထာ)။ ။ ဝိဇ္ဇာဒုက်ပြီးပြီ။

၄၂-ခယေဉာဏဒုက်၊

ခယေ၊ကိလေသာတို့၏ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သောအရိယမဂ် ၄-ခု၌၊ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

အနုပ္ပါဒေ၊ ထိုထိုသို့သောမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၏ မဖြစ်ခြင်း အဆုံးရှိသော အရိယဖိုထ ၄-ခု၌၊ ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။

အလင်ပြု

ပဌမ.....ကခ: မဂ်စိတ် ၄-ခုရှိသော ပညာရ၏။ ။ထိုပညာသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ မဂ္ဂသန္တာတည်း။

ဒုတိယ.....ကခ: ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုရှိသော ပညာရ၏။ ။ထိုပညာသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၊ သန္တရိယုတ်တည်း။

(စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ကြည့်သော စေတသိက်ဧွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခမုတ်)။ ။ ခယေညဏဒုက္ခပြီးပြီ။

(နာမရူပဒုက္ခအဆုံးတွင်။ ။ဝိဇ္ဇာစ အင်္ဂါစ။ ။ဘဝတဏှာစ ဝိဘဝတဏှာစ။ ။ဟုဒုက္ခပွားစာအချို့ရှိသည်။ ပါဠိလွန်ပါဠိပျက်။ ။အဝိဇ္ဇာစ၊ ဘဝတဏှာစ သာလိုသည်။ ။သာလေ့ဒုက္ခ အဆုံးတွင်လည်း။ ။အဒိဟိံသာစ သောစေယုဉ္ဇ။ ။ဟုဒုက္ခပွားစာအချို့ရှိသည်။ ပါဠိလွန်ပါဠိပျက် ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာ နှင့်မညီ။ ၄၄-ဒုက္ခပင်လည်းရှိခဲ့၏။ ။ထိုသုတ္တန္တိက ၄၂-ဒုက္ခတွင် နာမရူပဒုက္ခ၊ သတိသမ္ပဇေညဒုက္ခ၊ သမထဝိပဿနာဒုက္ခ ဤ ၃-ဒုက္ခသည် သဗ္ဗလဒ္ဓနာမဒုက္ခ။ ။ကြွင်းသည့် ၃၉-ဒုက္ခကား အာဗ္ဗလဒ္ဓနာမဒုက္ခ။ ။အဓိဝစနဒုက္ခ နိရုတ္တိဒုက္ခ၊ ပညတ္တိဒုက္ခ၊ နာမရူပဒုက္ခ ဤ ၄-ဒုက္ခသည် နိပ္ပဒေသဒုက္ခ။ ။ကြွင်းသည့် ၃၈-ဒုက္ခကား သပ္ပဒေသဒုက္ခ)။

သုတ္တန္တိကဒုက္ခမာတိကာနိဋ္ဌိတာ၊

နိဂုံး။

- (၁) သာသနောဘာသိတေ၊ ရမ္မေ၊ ပုရေ၊ အမရနာမကေ။
ရာဇဋ္ဌာနိယဝတ္ထိမိ၊ သေဋ္ဌေ၊ ဝိဟာရဇာကရေ။ ။
- (၂) တိပေဋကအလင်္ကာရ၊ သိရီဓဇမဟာဓမ္မ။
ရာဇဂူရုတိနာမေန၊ သုတော၊ ယော၊ ဂရမေဓာဝိ။ ။
- (၃) နာနာဂန္ဓေသု၊ ကုသလော၊ ပရပ္ပဝါဒ၊ မဒ္ဒနော။
အနေကသတသိဿာနံ၊ ဝါစေန္တော၊ သုဗိဝုတ္တိကော။ ။
- (၄) မလနိဿဋ္ဌစန္ဒောဝ၊ ဝိဟာသိ၊ မူလသာသနံ။
မိတိမေရုသမော၊ စက္ကေ၊ ဂရုနာ၊ တေနဝါစိတံ။ ။
- (၅) နာနာနယေဟိ၊ သဗ္ဗန္ဒံ၊ မာတိကာနွယ၊ ပါဠိယာ။
ယုဝသောဘူနမတ္ထာယ၊ သရူပတ္ထနိဿယကံ။ ။
- (၆) လိခါမဟံ၊ ယထာသညံ၊ ဇေတေဇောတိ၊ နာမိကော။
ဒွိသဟဿ၊ သတတိက္ကေ၊ သာသနေ၊ ဧကတိသိယေ။ ။
- (၇) သက္ကရာဇေ၊ နဝတာလီ၊ သိယေ၊ ဧကသဟသကေ။
သတေ၊ အာသဋ္ဌိမာသဿ၊ ဇုဗ္ဗပက္ခေ၊ တိဒသိကေ။ ။
- (၈) ဗုဓဝါရေဝသောဓေမံ၊ တိဿေဝံ၊ နိဋ္ဌိတော၊ သုခါ။
သိဇ္ဈန္တ၊ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ရာဇာရက္ခတု၊ ဘူမိကံ။ ။

သာသနောဘာသိတေ၊ သာသနာတော်ရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်
တောက်ပသည်ဖြစ်၍။ ရမ္မေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရှိထသော။
ရာဇဋ္ဌာနိယဝတ္ထိမိ၊ မင်းဧကရာဇ် နေရာဖြစ်၍ နှစ်လို အပ်သော
သဝိညာဏကရတနာ၊ အဝိညာဏက ရတနာမျိုး အပေါင်းနှင့်
ပြည့်စုံထသော။ ပုရေအမရနာမကေ၊ အမရပုရ မည်သောပြည်
ကြီး၌။ သေဋ္ဌေ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သော။ ဝိဟာရ ဗာ
ကရေ၊ ဗားကရာ ကျောင်း၌။ ။ တိပေဋကအလင်္ကာရ သိရီဓဇ
မဟာဓမ္မရာဇဂူရုတိနာမေန၊ တိပိဋကအလင်္ကာရသိရီဓဇမဟာဓမ္မ
ရာဇဂူရု ဟူသော တံဆိပ်နာမံတော်ဖြင့်။ သုတော၊ ထင်ရှားတော်
မူထသော။ မေဓာဝိ၊ မိဗန်းကြိုးစက်ကဲ့သို့ ထက်မြက်သော ပညာရှိ
တော်မူထသော။ နာနာဂန္ဓေသု၊ အထူးထူးသောကျမ်းဂန်တို့၌။
အလင်္ကျာ

ကုသလော၊ လိမ္မာသည်ဖြစ်၍။ ပရပ္ပဝါဒမဗ္ဗနော၊ သာသနာတော်
မှ တခြားတမူ၊ သူတပါးအယူကို နှိပ်နင်းနိုင်သော အစွမ်းရှိတော်
မူထသော။ စက္ကေ၊ ကောင်းကင်စက်ဝန်း၊ လေးကွန်းအပေါ်၌။
မလနိဿဋ္ဌစန္ဒောဝ၊ ဆီးနှင်းတိမ်မြူ၊ အသူရိန်မီးခိုး၊ ညစ်မျိုးငါးအင်
စင်ကြယ် ထွန်းပသော လမင်းကဲ့သို့။ စက္ကေ၊ ဘုရားရှင်သာသနာ
တော်၌။ သုစိဝုတ္တိကော၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော အကျင့်ရှိတော်မူ
ထသော။ မိတိမေရုသမော၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ်ခိုင်ခံ့
တည်ကြည်ခြင်းသမာဓိ ရှိတော်မူထသော။ ယောဂရာ၊ အကြင်ဆရာ
တော်ဘုရားသည်။ အနေကသတသိဿာနံ၊ အရာမက များစွာ
သော တပည့်သားတို့အား။ မူလသာသနံ၊ သာသနာတော်၏ မူလ
အရင်းဖြစ်သော ပါဠိ-အဋ္ဌကထာ-ဋီကာ- လက်သန်း- ဆန်း- အ
လင်္ကာ၊ သဒ္ဒါ-ကလာပ်စသော ကျမ်းဂန်ကို။ ဝါစေန္ဒော၊ ပို့သချ
တော်မူချက်။ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူ၏။

တေနဂရနာ၊ ထိုတိပိဋကက လင်္ကာရသိရီဇေမဟာဓမ္မရာဇဂူရု
ဟု တံဆိပ်နာမံတော် ရှိသော ဆရာတော် ဘုရားသည်။ ဝါစိတံ၊
ပို့သချတော်မူအပ်သော။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူးသောနည်း
တို့နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ ပြည့်စုံသော။ မာတိကာ နွယ်ပါဠိယာ၊ အဘိဓမ္မ
မာတိကာ၊ သုတ္တန္တမာတိကာ နှစ်ပါးစုံ ပါဠိတော်၏။ သရူပတ္ထ
နိဿယကံ၊ မြီရာအတ္ထနိဿယ သရုပ်အရကောက်ကို။ ယုဝသော
တူနံ၊ နုနယ်ပျိုမျှစ်စာသင်သစ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဝရတေ
ဇောတိနာမိကော၊ ဓရတေဇော အမည်ရှိသော၊ အဟံ၊ ငါသည်။
ယထာသညံ၊ သင်သောအခါ မှတ်မိပါသမျှ။ လိခါမိ၊ ရေးသား၏။
တိဿာမာတိကာနွယ်ပါဠိယာ၊ ထိုအဘိဓမ္မ မာတိကာ- သုတ္တန္တ
မာတိကာ ၂-ပါးစုံ ပါဠိတော်၏။ သောသရူပတ္ထနိဿယကော၊
သင်သောအခါ မှတ်မိပါသမျှ ငါရေးသားထားအပ်သော ထိုမြီ
ရာအတ္ထနိဿယသရုပ်အရကောက်သည်။ သာသနေ၊ ဘုရားသ
ခင်သာသနာတော်သည်။ ဧကတိသိယေ၊ ၃၁-ခုအလွန် ရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဗွိသဟဿသတတိဇ္ဈေ၊ ၂၃၀၀-ရောက်လတ်သော်။

သက္ကရာဇေ၊ ဂေါဇာသက္ကရာဇ်သည်။ နဝတာလီသိယေ၊ ၄၉-ခု
အလွန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကသဟဿကေသတေ၊ ၈၁၀၀-ရောက်

၇. မာတိကာနိဒါနဝဋ္ဌာနာ၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကပ္ပေစ သတသဟဿေ၊ စတုရောစ အသင်္ခယေ။
ဒိပင်္ကရော မဟာဝိရော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ လောကနာယကော။ ။

အစရှိသော ၃-ကုဏ္ဍလ ကေသိဝဂ်-၂၈၊ ၂၉။ ယသောဓရာ
ထေရီ အပဒါန် ပါဠိတော် ၅၅၃၊ ၅၅၆၊ ၃၂၃၊ ၃၂၅၊ ၃၉၃၊ ၃၉၆။
သိ-၄၆၀၊ ၄၆၂။ ဗုဒ္ဓဝံသ ပါဠိတော် ၂-သုမေဓပတ္ထနာ ကထာ-
၅၈၅၊ ၃၄၂၊ ၄၁၃။ သိ-၂၀။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ- ဒူရေနိဒါန်း-၃-၄။
ထေရအပဒါန်အဋ္ဌကထာ-နိဒါန်းသိ-၂။ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ
နိဒါန်း-၃၁-၃၃။ စသည်များစွာတို့၌၊ အဓိပ္ပါယ် တူလာ ကြကုန်
သည်နှင့်လျော်စွာ၊ တဆွဲခြောက်သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီ
တော်တို့ကို၊ ဖြည့်ကျင့် တော်မူ၍၊ ဤဘဒ္ဒ ကမ္ဘာမှ ၄-သင်္ချေ နှင့်
ကမ္ဘာတသိန်းထက်သာရမဏ္ဍ ကမ္ဘာ၌၊ လူတို့သက်တမ်း အနှစ်
တသိန်းတွင်ပုပ္ဖဝတိမြို့တော် သုနန္ဒမင်း၊ သုနန္ဒာမိဖုရားတို့၏ သား
တော်၊ နံတော် တနင်းလာသား၊ မင်းသား အဖြစ်နှင့် အနှစ် တ
သောင်းရှိက၊ နိမိတ်ကြီး ၄-ပါးထင်မြင်၍ တောထွက်တော်မူပြီး
လျှင်၊ ခုနစ်ရက်၊ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူသော၊ အဆုံးတွင်၊ စ
ရည်းပင်ခေါ် တောင်မရိုးပင်ဗောဓိ၌၊ ပွင့်တော်မူသော၊ တဏှက်
ရာမြတ်စွာဘုရား။ ထိုနောက်မေဓကရာမြတ်စွာဘုရား။ ထိုနောက်
သရဏကရာမြတ်စွာဘုရား။ ထိုနောက်ဒိပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား။
ပေါင်း၄-ဆူတို့ကမ္ဘာတည်း ပွင့်တော်မူကြရာတွင်၊ ငါတို့မြတ်
စွာဘုရား၏ အလောင်းတော် သုမေဓာ ရသေ့သည်၊ သဒ္ဓါမိက
ဒိပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၏၊ ရွှေလက်ထက်တော်အခါ၌၊ နိယတဗျာ
ဒိတ်ရတော်မူ၏။

ကမ္ဘာတသိန်း အလွန်ရှိသော လေးသင်္ချေ ထက်၌။ ။ ဟူရာ
ဝယ်၊ ၄-သင်္ချေမှာ ငါတို့ဘဒ္ဒကမ္ဘာကို၊ မရိယာဒအဝဓိပြု၍ မချန်ခဲ့ရ
အလင်းပြ။

အဘိဝိမိ အဝဓိပြု၍ ဘဒ္ဒကမ္ဘာနှင့်တကွယူ။ ဣတော ကပ္ပသတ သဟဿ မတ္တကေ စသည် တို့ကိုလည်း၊ ၎င်းအတိုင်း ယူလေ။ ဣမိနာစ ဘဒ္ဒကပ္ပေန သဒ္ဓိံ သတသဟဿမဟာကပ္ပိ။ စရိယာ ဝိရုကအဋ္ဌကထာ၊ ပဌမဂါထာဝဏ္ဏနာ၊ မျက်နှာ-၁၃၊ စာကြောင်း ရေ-၁၆၊ ပဌမမောင်းထောင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်စီရင်ခဲ့သော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍိသစ်၊ ယောကပ္ပကောဋိဟိ အတွင်း၊ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ဏိဝမ်း၊ ၄-ကြောင်း၊ ရွှေပိန်းချသို့ကို ထောက် လေ။

ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို။ ။ဟူရာ၌ယခုဘုရား ဆုံးမ ဟောချွတ်၍ ယခုဘဝဖြစ်စေ၊ နောင်ဘဝ အဆက်ဆက် ဖြစ်စေ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို ရထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေနေယျမည်၏။ မရထိုက် သောပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တဝါမည်၏။ ဒုဝိဓာဟိ ပုဂ္ဂလာ၊ ဗုဒ္ဓဝေနေ ယျာစ၊ သာဝကဝေနေယျာစ။လ။ မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ - ၃၅၊ ရူဠသစ္စကသုတ်-၁၆၁၊ ၁၆၆။ မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ် အဋ္ဌကထာ- ၁၄၉။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ-၃၄၊ နာလန္ဒဝဂ်၊ တကိယ သုတ်-၂၄၅။ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ-၃၊ ခုဂ္ဂဝိသာဏသုတ်-၁၁၊ ၁၃၊ ၁၅။ ဧကနိပါတ်-၂၅၊ တိတ္ထဇာတ် အဋ္ဌကထာ- ၉၀၊ ၂၁၀၊ စသည်တို့၊ တဆူတဆူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၍ မဂ်ဖိုလ်ရသော ဝေနေယျ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၂၄-သင်္ချေ ကျော်။ သုတ်သီလက္ခန္ဓံ ဇိကာဟောင်း ၂၉၄။ ဇိကာသစ်၊ ဒု-၂၇၃။ အနာ ဂတဝံသအဋ္ဌကထာ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ဃား၊ ဝမ်း၊ ၇-ကြောင်း၊ ဇိနာလင်္ကာရ ဇိကာ၊ သု-၂၇၈။ သောတတ္ထကိပါဌ-၄၊ နိဿယ ၁၀၂၊ သဒ္ဓသရတ္ထဇာလိနိဇိကာ၊ သု၊ ၁၇၅၊ ကဝိ-၁၀၃၊ မိလိန္ဒပဉ္စာ ပါဌတော်၊ ဟံ- ၂၈၃။ ဇ- ၂၄၄။ သု ၃၀၂။ ဒေဝဒတ်၊ ပူရဏကဿပ စသည်တို့မှာ သတ္တဝါသာတည်း။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိက နည်းအားဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင် သတ္တဝါဟုခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။

လက်တော်သို့ ရောက်ပြီးသော၊ ထေ၊ ကနီ။ ။ကရောပ-ယာတံ၊ လက်တော်သို့ရောက်ပြီးသော။ အဘိဓာန်နိဿယ၊ ကျော်အောင် စံထားမှု။ ဟတ္ထဂတံ၊ လက်တော်သို့ရောက်လုဆဲသော။ ၁၁၈၂-ခု တပို့၊ တွဲလပြည့် ၄-နေ့၊ ဆရာတော် ဦးပုတ်စီရင်ပြီး ဂါထာ ၁၁၀-ရှိ၊
မာတိကာ

ပဒစေတိယဝန္ဓနာ၊ ပဌမဂါထာ၊ ဒုတိယပါဒအနက်။ ကရောပ-ယာ
တံ-ကရဉ္စပယာတံ၊ လက်တော်၏ အနီးသို့ရောက်နေသော။ အဘိ
ဓာန်နိဿယ၊ အဘယာရာမ၊ မူ၊ ကရောပ-ယာတံ၊ အတ္တနောဟတ္ထ
ဂတံ၊ အဘိဓာန်ဋီကာ။ ဟတ္ထဂတံစက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ၊ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ
နိဒါန်း- ၇၇၊ ၇၉။ ကိ၊ ၇၅။ အပဒါနံ အဋ္ဌကထာ၊ သိ-၅၇။ ဗုဒ္ဓဝံသ
အဋ္ဌကထာ-၅၃၁။

ပါရမီသုံးဆယ်ဘို့ကို၎င်း။ ။ ပါရမီတော် ၃၀-အကျဉ်း၊ ဂါ
ထာပုန်ရေး-၇၆၊ ၇၇။ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၊ ရတနစက်မကဏ္ဍ၊ သု-
၅၈၄။ ဆယ်ပါးအကျယ်၊ ၎င်းပါဠိတော်-သုမေဓ ပတ္ထနာကထာ၊
သု-၅၉၃ စသည်။ ။ ပါရမီ၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စ၊ ပဋ္ဌာန်၊ ပဒဋ္ဌာန်
စရိယာပိဋကတ်အဋ္ဌကထာ၊ သိ-၂၁၆။ သီလက္ခန္ဓာဋီကာ ဟောင်း
၆၃။ ဋီကာသစ် ၂၃၉။ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ၊ သု-၄။ ပရိတ်ကြီးဋီကာ
၇၆၊ ၁၀၆။

စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး တို့ကို၎င်း။ ။ ၎င်းသရုပ် သုတ်သီလက္ခန္ဓာ
အဋ္ဌကထာ၊ ၁-ဗြဟ္မ ဇာလသုတ်- ၅၃၊ ၄၆။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌ
ကထာ၊ ၁-သုတ်၊ ပြု-၄၁၊ ၄၃။ သိ-၄၃။ ဣတိသုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဒုက
နိပါတ်-၁၂၂၊ ၁၂၀။ သိ-၉၃။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ အဋ္ဌကထာ၊ သီလ
မယဉာဏနိဒ္ဒေသ၊ သိ-၁၄၄။ ဗုဒ္ဓဝံသ အဋ္ဌကထာ၊ ရတနစက်မ
ကဏ္ဍ- ၁၈၊ ၁၉၊ ၁၃။ စသည် များစွာတို့၌ လာကုန်၏။

သေတကေတုအမည်ရှိသော နတ်သားဖြစ်၍။ ။ သေတကေ
တုနာမ ဒေဝပုတ္တော အဟောသိ။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊
၄-ဘယဘေရဝသုတ်-၁၁၃၊ ၁၁၈။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၊
ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ကထာ-၁၂၁၊ ၁၂၈။ သိ-၁၀၅။ (၆၆)
ယဒါဟံတုသိတေကာယေ၊ သန္တုသိတောနာမတဒါ။ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိ
တော်၊ ၁-ရတနစက်မကဏ္ဍ၊ သု-၅၈၄။ ၎င်းယတောဟံ ။ ပ။ ဟံတ
ဒါ။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ- ၆၈၊ ၇၃။ ၎င်းပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌက
ထာတို့ကိုထောက်၍ဝေသာနန္တရာမင်းကြီး ရုတ်တော်မူ၍ဖြစ်သော
နတ်သားကို။ သေတကေတု နတ်သားဟူ၍၎င်း၊ သန္တုသိတ နတ်
သားဟူ၎င်း အမည် ၂-မျိုး ခေါ်ဝေါ်ကြပုံကို သိအပ်၏။ အကွဲ
အပြားမရှိ။

နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် တောင်းပန်အပ် သည်ဖြစ်၍။ ။

ကပ္ပ၊ စကြာ၊ မင်္ဂလာ၊ ဗုဒ္ဓ၊ မောနေယျ။
အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်၊ ဆူညံကျက်၊ ငါးချက်ကောလာဟ။

ဟူသော၊ ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ- ၅၊ မင်္ဂလသုတ်- ၁၀၅၊ ၇၈၊
၁၂၁။ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ-၁၆၊ မင်္ဂလသုတ်-၃။ သီ- ၂၄၃။
စတုဘာဏဝါရဋ္ဌကထာ၊ ၇ - မင်္ဂလသုတ္တံ၊ သီ-၇၁၊ တို့၌လာကုန်
သော၊ ကောလာဟလငါးပါး။ ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂလအဋ္ဌကထာ၊ ၁၃-နိဒ္ဒေသ၊
သီ-၃၁၀။ သု-၄၁၊ ၃၆၇။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဒါန်း၊ အပဒါန်အဋ္ဌ
ကထာ နိဒါန်းစသည် များစွာတို့၌ လာကုန်သော၊ ကပ္ပ၊ ဗုဒ္ဓ၊ စက္က
ဝတ္ထိ၊ ကောလာ ဟလတို့တွင် ဗုဒ္ဓ ကောလာဟလဖြစ်ခြင်း။ ။
“ဆင်နားပန်ညှိုး၊ ပုဆိုးနွမ်းပါးချိုင်းကြားချွေးထွက်၊ ကိုယ်ရောင်
ပျက်သား၊ နန်းထက်မမွေ့၊ စုတေ့ကြောင်းဟိတ်၊ ငါးနိမိတ်ထင်၊
နတ်တို့သွင်သို့။” စသော ရှေးဆရာမြတ်တို့၏ ဥပမာလင်္ကာ။ ဣဒိ
ဝုတ္တကပါဠိတော်၊ တိကနိပါတ် စတုတ္ထဝဂ်၊ စတုတ္ထသုတ် ၁၈၃၊
၁၄၁၊ ၁၆၄။ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ-၁၆။ ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌ
ကထာ ၁၀၈၊ ၁၀၅။ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ-၆၈။ ကုသဇာတ်
အဋ္ဌကထာ ၂၉၀၊ ၂၆၆။ ယ-၁၃၀။ သမ္မောဟဝိနောဒနိ၊ မူလဋီကာ၊
၁၁၂။ ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂလမဟာဋီကာ-၁၇၊ နိဒ္ဒေသ၊ ပြ-၇၃၁၊ ၂၈၀။ ဟံ၊
ဒု၊ ၃၂၄ စသည်တို့အလာ စုတေ့ ပြောင်းကျော့၊ နတ်သေရန်နိမိတ်
ငါးပါးထင်ခြင်း၊ ၎င်းအခါ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ ဘုရားလောင်း
ကို တောင်းပန်ကြကုန်၏။

ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို။ ။ ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါး၏သရုပ်
တို့သည်၊ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ- ၂၀။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ၁-ဝဂ်
၆၂၊ ၉၈။ သီ၊ ၄၂-မ။ ဇာတ် အဋ္ဌကထာ နိဒါန်း-၆၀၊ ၆၁၊ ၅၈။
အပဒါန်အဋ္ဌကထာ၊ နိဒါန်း၊ သီ-၄၄။ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ- ၃၃၆၊
၃၂၀၊ ၂၂၅။ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ-၆၈။ ဇိနာလင်္ကာရ ဋီကာ
သု-၁၅၇။ မဟာထူပဝံသ၊ သီ-၁၄။ အနာဂတဝံသ အဋ္ဌကထာ၊
ကော်ပီ-၃၃။ ပိန်း၊ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ခေ၊ ကျော၊ ၁၀ ကြောင်းစ
သည်တို့၌လာကြကုန်၏။ ကာလ၊ ဒီပ၊ ဒေသ၊ ကုလ၊ ဇနေတ္ထိ၊ အာယု
မာတိကာ

မာသ,နေက္ခန္ဓ ၅၈ပါး။ အဋ္ဌမဟာဝိလောကနာနိ ဝိလောကေတိ
စသည်ဖြင့် မိလိန္ဒပဉ္စာ ပါဠိတော် ဗောဓိသတ္တဿ ဓမ္မတာ ပဉ္စာ-
၁၇၂၊ ၁၃၉၊ ၁၆၀၊ ၁၆၇၊ ၃၂၉၊ ခွဲလာသည်။

ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး။ ။ဘုရားဘိုးတော်သီဟဟနုမင်း
သားနှင့် ဘွားတော် ယသောဓရာမင်းသမီးကို ထိန်းမြားရာတွင်၊
သုဒ္ဓေါ(ဒ)န မင်းသား၊ သုက္ကောဒန၊ သက္ကောဒန၊ မောတောဒန၊
အမိတောဒန မင်းသား။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊ ၁၄-ပုဉ္ဇူဒုက္ခ
က္ခန္ဓသုတ်၊ ၃၂၄၊ ၃၃၅-၌ လာပုံ၊ သားတော် ငါးပါး ပေါက်ပွား
သောအစဉ်၊ အမိတာ မင်းသမီး၊ ပမိတာမင်းသမီးအားဖြင့်၊ သို့
တော် ၂-ပါး။ ထို၇-ပါးတို့သားတော်ငါးပါးတို့ကို၊ သဗ္ဗေဩဒနနာ
မကာ။ ဟူ၍ဒီပဝံသပါဌ်၊ တဘိယပရိစ္ဆေဒ၊ မဟာရာဇဝံသ၊ သု-
၂၁။ သီ-၁၈။ ဩဒနောဏ္ဍတိနာမော။ ပ။ နာမကာဘိ။ ဒီပဝံသဋီကာ
၁၀-ကြောင်းပေ။ ဝိန်း။ ဗုဒ္ဓ-စ။ ဣ-ဆုံး တို့တွင်- ဆူ။ ငမ်း။ ၃-
ကြောင်း၌။ ဆိုသောကြောင့် သုဒ္ဓေါ(ဒ)နဟုရေး။ သုဒ္ဓေါ(ခ)နဟု၊
ခအောက်မြိုက်နှင့် မရေးလေနှင့်။ အများရေးသည်တို့ကို တွေ့ရ၏။
မဟာဝံသ၊ သီ-၉-၌၊ ပမိတာ။ မြန်မာမူ၌ပါလိတာရှိသည်။ ပဏ္ဏာသ
အဋ္ဌကထာ-၃၂၄၌၊ ပါလိတာမပါ။

မယ်တော်မာယာ။ ။ထိုအကြောင်းကို။ ငါတို့ ၁၂၉၀-ပြည့်
သိတင်းကွတ် လပြည့်ကျော် ၁၀-ရက် ၂-နေ့။ စီရင်ပြီးသော။ ဂါ
ထာခြောက်ဆယ် ဟူ၍ အဋ္ဌပုတ္တိ စာတမ်း၌ ကြည့်လေ။

ကဆုန်လပြည့်နေ့။ ။မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခုနှစ် ကဆုန်လ
ပြည့် သောကြာနေ့နံနက်၊ လုမ္ဗိနီ ဥယျာဉ်တော်၌၊ သီရိမဟာမာယာ
ဒေဝီသည် လကျာလက်တော်ဖြင့် အလိုလို ညွတ်လာသော အင်
ကြင်းကိုင်း ကိုင်တော်မူ၍။ လက်ဝဲ လက်တော်ဖြင့် ညီမတော်
မဟာပဇာပတိဂေါတမီဒေဝီ၏ လည်ပင်းကို ဖက်တော်မူ၍၊ သား
တော်သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို မျက်နှာသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူသည်။
သီရိမဟာမာယာဝတ္ထု၊ နိဿယသစ်-၁၁၈၊ ၁၁၉-တို့အဆို။ အဋ္ဌ
ကကာတို့၌ကား၊ သာလသာခံအဂ္ဂဟေသိ-ဟုလာကြကုန်၏။ ။
သက္ခာနဂါမေ-ဇနပဒေလုမ္ဗိနေယျ။ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်-၃၇၊
နာလကသုတ်-၂၈၅၊ ၂၄၃။ ဘဂဝါဟိ-ပဌမံ လုမ္ဗိနီဝနေ၊ ဒုတိယံ

ဗောဓိမဏ္ဍေ။ မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ၊ ၁-သုတ်-၁၂၊ ၁၃။ ကေရိတ္တ
 ရအဋ္ဌကထာ-၁၂-၁၁။ သိ-၁၀။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၊ ဝေရဇ္ဇ
 ကဏ္ဍ-၇၆၊ ၇၇။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌကထာ၊ ဣန္ဒြိယကထာ၊ သိ-
 ၃၆၉။ ။ လုမ္ဗိနီဝနေတိ ဝေဠုဝနေ။ သာလဝနေ-ဝါ။ ၎င်းဂဏ္ဍိ
 ပဒပါဌ်၊ ၁၁-ကြောင်း၊ ပေ၊ ကြိဆစ်၊ ၁၂၀၃-ခု၊ ကူးပြီး၊ ဈ-ဝမ်း၊
 ၄-ကြောင်း။ က၊ ဌိ၊ ၁၁-အင်္ဂါ၊ ၄-ချပ်ရှိသည်။ ၎င်းဂဏ္ဍိပုန်ဖွင့်ပုံကို
 ထောက်။ လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်တော်မှာ၊ ဝါးပင်ဝန်းရံလျက်ရှိသော အင်
 ကြင်း ဥယျာဉ်တော်ဟု ယူဆွယ်ရာရှိ၏။ ရှေးကတည်ပုံတည်း။ ။
 ဗောဓိသတ္တော ကေမာသိကော ။ လ။ ဇမ္ဗုန္ဒာယာယ၊ စသည်ဖြင့်
 မိလိန္ဒပဉ္စာ၊ သု-၂၅၂၌ လာသောကြောင့်။ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခု၊
 နယုန်လပြည့်-၁ နေ့က၊ သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီး၊ လတ်ထွန် မင်္ဂလာ
 ပြုသည်ဖြစ်ရာ၏။

ရမ္မ၊ သုခ၊ သုရမ္မတည်းဟူသော ရွှေနန်းသုံးဆောင်။ ။ ရမ္မော၊
 သုရမ္မော၊ သုဘကော၊ တယောပါသာဒမုတ္တမာ။ ။ ဂေါတမ
 ဗုဒ္ဓဝံသ ပါဠိတော်၊ သု-၆၅၂-၃၈၃၊ ၄၆၅၊ ၂၅၆။ အလာ။ ရွှေနန်း
 သုံးဆောင်၊ နာမည်စဉ်။ ရမ္မ၊ သုရမ္မ၊ သုဘ နာမကေ၊ တယောပါ
 သာဒေကာရေသိ။ ကေံနဝဘူမိကံ၊ ကေံသတ္တဘူမိကံ၊ ကေံပဉ္စဘူမိ
 ကံ။ တယောပိပါသာဒါဥဗ္ဗေနေသမပ္ပမာဏာ အဟောသံ။ ဗုဒ္ဓဝံသ
 အဋ္ဌကထာ၊ ယခင် အတွင်း-၃၄၄၊ သု-၃၂၈။ သိ-၂၃၀တို့ အဆို။
 ၎င်းတို့ကို ပြဿာန်နာမည်နှင့် ဘုံဆင့်အစဉ်ဟပ်၍ ယထာတ္တမ-မ
 ယူရ။ ယူခဲ့သော်-ဇိနာလင်္ကာရဇိကော၊ ဒါဌာဓာတုဝံသ ဇိကောတို့
 နှင့်ဥပုပုပိပက္ခဖြစ်မည်။ ဟေမန္တိကောပါသာ ဒေါနဝဘူမကော
 အဟောသိ။ ။ ဃ။ ဂိမ္မိကောပန ပဉ္စဘူမကော အဟောသိ။ လ။
 ဝသိကော သတ္တဘူမကော အဟောသိ။ တိကရိတ္တရအဋ္ဌကထာ၊
 ၄-ဒေဝဇုတဝဂ်၊ နဝမ၊ သုရမာလသုတ်- ၁၂၄၊ ၁၁၁။ သိ-၃၈၀။
 မဏ္ဍိမပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊ ၂၅၊ မာဂဏ္ဍိယသုတ် ၁၃၃၊ ၁၃၇။
 ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ အဝိနုရေနိဒါန ကထာ၊ ကဝိ-၇၁၊ သု၇၃၊ ပြ-၆၆
 သိ-၅၆။ ယိုးယေားစာအုပ်- ၆၂။ ဇာတတ္တကိ၊ ၆၆-၁၇း။ ထေရ
 အပဒါနဋ္ဌကထာ၊ အဝိနုရေနိဒါန၊ သိ၅၂-တို့၌ ပြဿာန် နာမည်
 အစဉ်ကို ဘုံဆင့် အရေ အတွက် အစဉ်နှင့် တပ်လျက်မပါချေ။

မောင်ထောင်ကြီးရွာ၌၊ ၁၁၇၇-ခုဝါဆိုလဆန်း ၈-ရက် ၅-နေ့
 သွား။ မန္တလေးမြို့၊ အရှေ့ပြင်၊ မောင်းသောင်တိုက်၌၊ ၁၂၃၀-
 တပို့တွဲလ၊ ရုတ်တော်မူသော၊ တတိယမောင်းထောင် ဆရာတော်
 ဘုရားကြီး၊ တံဆိပ်တော်ရ၊ ဦးပညာသာမိခေါ် ဦးသော်။ ၁၂၃၀
 ပြည့်နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၆-ရက် ၃-နေ့စီရင်ပြီး၊ ပေစာအင်္ဂါ
 ၆၀-ကျော်ရှိ၊ အသမ္မောဟဝိလာသိနီခေါ် ပါဠိဇာတ်ဇိကာသစ်၊
 နိဒါန်း၊ ၁၂-ကြောင်းပေ၊ ကြံ၊ ဃ၊ ကျော၊ ၆-ကြောင်း၌၊ ဇိနာ
 လင်္ကာရ-စသည်တို့နှင့်မည်။ ။ ရမ္မပါသာဒေါသတ္တဘုမ္မိကော
 ။ လ။ သုရာမောပန- နဝဘုမ္မိကော။ ပ။ သုဘာနာမ ပဉ္စဘုမ္မိကော။
 ၁၂၁၁-ခုက။ ဦးသောဘိတ အရှင်စီရင် အပ်သော၊ စန္ဒာသာရာ
 လင်္ကာရအမည်ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓဝံသဇိကာ၊ တတိယတုပ်၊ ၁၂-ကြောင်း
 ပေ၊ ကြံ၊ က-အစ၊ ထဲအဆုံးတို့တွင်ဣ၊ ကျော၊ ၁-ကြောင်း စသည်၌
 ဆိုသည်။ ၁၁၃၄-ခု၊ ၃၈-ဝါရ၊ ဒိပဲယင်းမြို့၊ သိရိသဒ္ဓမ္မာဘိ လင်္ကာရ
 ဆရာတော်ကြီး စီရင်အပ်သော၊ တထာဂတ ဥဒါန ဒီပနိကျမ်း၊
 ပဌမအုပ်၊ ဟုံ-၁၄၃-၌ ပြာသာဒ် အစဉ်နှင့် ဘုံဆင့်ဟပ်လျက်မပါ။
 သုရမ္မပြာသာဒ်၊ ဘုံ၅-ဆင့်၊ သုဘ၊ ၇-ဆင့်၊ ရမ္မဇ-ဆင့်။ ဝံသမေဒ
 ပကာသနိကျမ်း၊ ၁၉၁-အဆုံး။ ရမ္မ၊ ၅-ဆင့်၊ သုရမ္မ ၇-ဆင့်။ သုဘ၊
 ၉-ဆင့်။ ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်းပဌမတွဲ၊ သု ၁၉၃၈-ခု၊ ၂၃-၌လာ
 သော အဓိပ္ပါယ်ထည်း။ ဤလိုအထွေထွေလာသော်လည်း။ တတ္ထ-
 နဝဘုမ္မိကံ ရမ္မိနာမ။ ပဉ္စဘုမ္မိကံ သုရမ္မိနာမ။ သတ္တဘုမ္မိကံ သုဘိ
 နာမ။ ဟူသောဇိနာလင်္ကာရဇိကာ၊ အဂ္ဂိရိယသမ္ပတ္တိဝတ္ထနာ၊ သု-
 ၁၈၁။ သီ ၁၅၆။ ဒါဌာခာတုဝံသ ဇိကာ၊ ၂၉ ဂါထာ အတွင်း၊
 ၁၀-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ဂါ၊ ဝမ်း၊ က်း၊ တို့အဆိုအလာသည်သာလျှင်
 သေချာကုန်၏။

(ပွင့်တော် မူလတ္ထံ ဖြစ်သော၊ အဓိတတွင်သော အရိမေ
 ဣယျ ဘုရား အလောင်း မှာ၊ သိရိဝဗ္ဗ ပြာသာဒ်၊ ဝဗ္ဗမာန
 ပြာသာဒ်၊ သိဒ္ဓတ္ထပြာသာဒ်၊ စန္ဒကပြာသာဒ်ဟု၊ အနာဂတဝံသ
 ပါဠိတော်ဂါထာ၊ ၄၇-၄၆-၌လာ၏)။

မောင်းမအပေါင်းလေးသောင်း။ ။နာရီ,နာဠိကိတ္တိ,ဩရောဓ
တို့ကို * မောင်းမဟု၍ရှေးဆရာတို့မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုကြကုန်၏။
မောင်းမ,ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏အဓိပ္ပါယ်ကို,ဤနေရာ၌မပြကြကုန်။ နတ်
ရွာနိဗ္ဗာန်ကိုဆီးတားကန့်ကွက်၍ အပါယ်၎-ပါးသို့ မောင်းနှင်ချ
တတ်သောကြောင့်မောင်းမဟု၍အဓိပ္ပါယ်ကြံတွယ်ရှိ၏။ ဆွေးနွေး
စိစစ်ကြလေ။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားမှာ၊ မောင်းမ-ကိုးသန်း, ခြောက်
သိန်းဟုယသောခရာထေရီအပဒါန်ပါဠိတော် ၃၉၂၊ ၃၂၂၊ ၅၅၁၊
၄၅၈-၌ဆိုသည်။လေးသောင်းဟု၊ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၄၆၅၊ ၃၈၃၊
၆၅၂၊ ၂၅၆၌ဆိုသည်။ ထိုမျှလောက်မယားတွေများပြီး၊ ၃၈၁၇
မာယာစေသာမရိပ်ဝ၊ အစရှိသော ၅၃၄-မဟာဟံသ ဇာတ်ပါဠိ
တော်-၂၉၇။ ၁၈၈၊ ၂၂၉။ အဋ္ဌကထာ၊ ၃၇၇၊ ၄၄၉ တို့အရ၊
အလွန်ရမ်းကား၊မ,လိုက်စားနေသော ဣတ္ထိရက္ခသမားဟု၊မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂိုလ်ကို၏ကဲ့သို့ ဖြစ်တင်ခြင်းကားနားမလည်၍ဖြစ်သည်။ စင်
စစ်မှာမူသိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ အဆောင် အယောင်အစေ အခိုင်းအ
တင့်အတယ်မျှသာဖြစ်၍၊ဤမျှလောက်များလေသည်။

သူတို့,သူနာ,သူသေ, ရဟန်း,နိမိတ်ကြီး ၄-ပါး။ ။ပါဠိတော်
လာအစဉ်၊ ၎င်းသုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ ၁-မဟာပဒါန သုတ်
၄၄။ သီရိဝဂ္ဂ-၌၊ ငါတို့ဘုရားလောင်း လေးပါးလုံးလည်း တနေ့
ထည်းမြင်သည်ဟုဆိုသည်။ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၃၃၀၊ ၂၃၂၊ ၃၄၇
ဇိနာ လင်္ကာရဋီကာ- ၁၈၅၊ ၁၆၀-စသည်တို့၌၊ အသက်ရှည်ကုန်
သောဘုရားလောင်းတို့၊ အနှစ်တရာတခါ,အနှစ်တရာတခါ,ငါတို့
ဘုရားလောင်းမှာ လေးလတခါ, လေးလထခါမြင်သည်ဟု ဆို
သည်။ ၎င်း နိမိတ်ကြီးလေးပါး အကြောင်း၊ ဇာတ် အဋ္ဌကထာ၊
အဝိဒ္ဓုရေနိဒါန်း ၇၂၊ ၆၇၊ ၅၇၊ ၉၃၊ ၇၄၊ ၇၀။ ထေရ အပဒါန် အဋ္ဌ
ကထာ၊ အဝိဒ္ဓုရေနိဒါန်း၊ သီ-၅၃။ ဓမ္မပါဒအဋ္ဌကထာ၊ ပဌမ-၆၂၊
၉၉။ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ၊ ၆၈။ မဟာထူပဝံသသီ ၁၅-မဟာ

* မောင်းမ ဆိုသည်ကား ဝံဇနှစ်လုံးပေါက် မပီသော မောင်မပင် ဖြစ်သည်
မောင်မယ်, မောင်နှံ စသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ကာလ ရွေးလျှော၍ ဝံဇနှစ်လုံး ပေါက်
ပီနေလေသည်။

ဝံသဒိကာသိ-၄၀။ ဒါဌာခံတုဝံသဒိကာ၊ ပဌမပိုင်း ဂါထာ၃၀-
အဖွင့်၊ ၁၀-ကြောင်းပေ၊ ဝိန်း၊ ဝမ်း၊ ၇-ကြောင်း။ သမန္တကုရ
ဝတ္ထနာ ၄၅-ဂါထာသိ- ၁၅၊ စသည်များစွာတို့၌လာကုန်၏။

ခြေခက်နှစ်ပတ်သုံးဒုက္ခရ စရိယာကျင့်တော်မူပြီး၍။ ။ ပစ္ဆိမ
ဘဝိက၊ မဟာဗောဓိသတ္တဖြစ်ကြကုန်သော သဗ္ဗညုဘုရားလောင်း
တို့သည်၊ ထိုဒုက္ခရစရိယ ပဓာနကမ္မဋ္ဌာန်း အကျင့်ကို အနည်းဆုံး
ခုနစ်ရက်မကျင့်က၊ ဘုရားမဖြစ်နိုင်လေသလော ကျင့်သော်လည်း
ကောင်း၊ မကျင့် သော်၎င်း၊ ဘုရားဖြစ်နိုင်၏။ ကိပ်နဘဂဝါ
ဒုက္ခရုံအကတွာဗုဒ္ဓေါဘဝိတုံနသမတ္ထောဘိ။ ကတွာပိ အကတွာပိ
သမတ္ထောဝ၊ အထကသ္မာ အကာသိဘိ။ သဒေဝကဿ လောက
ဿ အတ္တနော ပရုတ္တ မံဒသိဿာမိ၊ သောစ မံ ဝိရိယ နိဗ္ဗဏနံ
ဂုဏောဟာသေဿတိတိ။ လ။ အနုကမ္မမာနော အကာသိယေဝ။
မူလ ပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ ၃၆၊ မဟာသစ္စက သုတ်၊ ပြ၊ ၁၇၁၊ ၂၂
ကြောင်း၊ ၈-၁၇၂၊ ၁၅-ကြောင်း။ ကတွာပိအကတွာပိသမတ္ထော
ဝကာရုဏဿနိပ္ပန္နတ္တာ။ လ။ နပနတာယဗုဒ္ဓေါဇာတော၊ အထခေါ
မဇ္ဈိမာယဝေ ပနိပတ္တိယာ၎င်း။ ပ။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိရိယံ။ မူလပဏ္ဏာသ
ဒိကာယခင်သုတ်အဖွင့်၊ ၁၀-ကြောက် ပေ၊ ကြံဆစ်၊ ဖာချပ်၊ ကျော
၅-ကြောင်း။ ၆-ကြောင်းဖေ ကြံ၊ လော၊ ချပ်၊ ဝမ်း ၃-ကြောင်းတို့
အဆို။

လေးဆွဲ ကိုးလုပ်၊ မယုတ်လွေးလွေး၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍။ ။
အချို့ထန်းသီး၌ ၄-စေ့။ ၃-စေ့။ ၂-စေ့။ ၁-စေ့။ ရှိတတ်
ကြရာတို့တွင်၊ ၁-စေ့ရှိသော ထန်းသီးမှည့် ပမာဏ ရှိကုန်သော
၄၆-လုပ်တို့ပြု၍ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်ဟု၊ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ အဝိ
ဒုရေနိဒါန်း ၈၇။ အပဒါနိအဋ္ဌကထာနိဒါန်း ၆၂-စသည်တို့၌ ဆို
ကြကုန်၏။ ရှေးဘုရား သုံးဆူတို့၏ ရွှေခွက်တို့ပင် ထင်ရှားရှိနေ
သေးသောကျောင့်။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရား၏ရွှေခွက်လည်း အရိယ
မေတ္တေယျ၊ အရိမေတ္တေယျ၊ မေတ္တေယျ သုံးမည်ရဘုရားပွင့်တော်
မူသည်တိုင်အောင်၊ ထင်ရှားရှိရစ်လတ္တံ့ ဟု ကြံတွယ်ရှိ၏။

ဟောဓမ္မဓိမ္မန္တိဋ်သို့ ကြွတော်မူ၍။ ။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တို့၏ ကြည်လင်ရာဖြစ်၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍ အမည်ရ
အလင်မျှ

သော၊ဗောဓိပင်နှင့်ရွှေပလ္လင်သို့ ငါတို့ ဘုရားလောင်း ကြွတော်မူ
ရာတွင်၊ သမန်းမြက်ရှစ်ဆုပ် ကျွဲဖြန့်၍ တဆဲလေးတောင်ကျယ်
သော ပလ္လင်တော်ဖြစ်မည်။ တဆဲလေးတောင်မြင့်သော ပလ္လင်
တော်ပေါက်မည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်။ “မာရ်သွည်းဖျက်ရာ၊
မြေမျက်နှာမှ၊အပရာဇိတ၊ပလ္လင်မ-သည်၊ ဘယ်မျှစွင့်စွင့်၊မြင့်လေ
သနည်း”ဟူ၍။ ၁၁၅၂-သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၄-ရက် ၄-ဟူး
နေ့၊မု်ရွေးဇေတဝန်ဆရာတော် ၄-ဝါရ၊ အရိယဝံသအာဒိစ္စရုံသီ
ပုဂ္ဂိုလ်က မေးအပ်သော၊ရတုပိုဒ်သုံးပုဒ်။၅၅-ပုစ္ဆာတို့တွင် ပဌမ
ရတုပိုဒ်ပါ၊ ၁၂-ပုစ္ဆာအတွင်း ပဉ္စမပုစ္ဆာဖြစ်သည်။ ၎င်းပုစ္ဆာ
သည် ပုံနှိုပ်သော စာမူဟူသမျှတို့၌ ယနေ့ဟိုင်ကျ- ကြကုန်၏။
ဗားနန်၊ ဦးယံ၊ ပေမူ၌ပါရှိသည်။

(သမန်းရှစ်ဆုပ်၊ဖြန့် ကျွဲလှုပ်၊အဟုပ်ပလ္လင်၊ မြင့်၊မမြင့်)။

၁၂၀၅-ခု။ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၁-ရက် ၄-ဟူးနေ့က။ ငါတို့
သံပေါက်စပ်ထားသည်။ မု်ရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
၁၁၂၀-ခုဘွား။၁၁၉၆-ခု ရုတိသော။ဦးနိုး ခေါ်-အရိယဝံသ အာ
ဒိစ္စဝံသ မဟာထေရ်က။ ၁၄-တောင် အမြင့်ဟု သမန္တစက္ခုဒီပနီ
ကျမ်း၊နဝမတွဲ၊ဒု၊ဟံ-၃၀၀၊၃၂၉-၌ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။ ၁၁၁၉-ခု
ဘွား။၁၁၇၁-ခုခန့်ရုတိသော၊ကြည့်ကန် ကိုရှင်ကြီး ဦးနုခေါ် ရှင်
နန္ဒဇေတက ၁၄-တောင်အကျယ်ဖြေဆို၏။ ဗုဒ္ဓဝံသ အဋ္ဌကထာ တ
စောင်လုံး၌။ ဝိတ္ထတေ ဟု အကျယ်ပါသည်ကို သဘောကျတော်
မူလှသော၊ စစ်ကိုင်း အရှင်မဟာအရိယဝံသ ဓမ္မသေနာပတိက၊
မဏိဒီပနိကာ ပဌမအုပ် ၁၄၉-၌။ ၁၄-တောင်အကျယ် ဆုံးဖြတ်
တော်မူ၏။ “သည်းစွာပြင်းပြ၊ ဒုက္ကရစရိယာ၊ ကျင့်သောခါလျှင်၊
ဗောဓိပင်ကို၊မမြင်လေလော၊မြင်၏လောရှင်”။ယခင်ဆဋ္ဌမပုစ္ဆာ။

(ဒုက္ကရစရိယာ၊ စောထွဋ်ချာ၊ ကျင့်ခါဗောဓိ မြင်မမြင်)။

၁၂၀၅-ခုရေး။ ကြည့်ကန်ကိုရှင်ကြီးက၊ ဦးရေ ၄၇၉၊ ကာ
လိင်္ဂဗောဓိဇာတ်အဋ္ဌကထာ ၂၄၉-ကိုဆောင်၍ဖြေ၏။အညဒါဝိစ
တသ္မိံဌာနေ ဝိစရန္တော ဗောဓိမဏ္ဍံ ပဿတိ။လ။ ရဒ္ဒသဟတ္ထံ
မာတိကာ

ပဏ္ဍိတ်၊ ပညာပေတွာ ။ပ။ နိသိဒ္ဓိ၊ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ။
၁-မဟာပဒါနသုတ်။ ၈, သု-၄၅။ သိ-၃၁၀-ကို ထောက်၍ သိမြင်
သည်သာတည်း။

နေမဝင်မီဒေဝပုတ္တမဒရ်ကိုအောင်တော်မူလျက်။ ။ဒေဝပုတ္တ
မာရ်, ကိလေသမာရ်, အဘိသင်္ခါရမာရ်, ခန္ဓမာရ်, မစ္ဆမာရ် ဟူ
သော မာရ်ငါးပါးတို့တွင်၊ လောကပညတ္တိပါဌ်၌ ဘုရားလောင်း
သီရိမဟာမာယာဝတ္ထု ပါဌ်၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလောင်းဟု ဆိုအပ်
သော၊ မာရ်နတ်သားသည် မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ ၁-သုတ်၊
ပြ-၃၀၊ ၈-၃၂၊ ၃၁-အရ၊ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနတ်ပြည်၌၊ ဝသဝတ္တိ
နတ်မင်း ဘုရင်ပြုတော်မူ၏။ မာရ်နတ်သားသည် တခုသောတိုင်း
စွန့်ပြည်နား၌ မင်းအဖြစ်ကိုတောင့်တလျက် ဒြေသုပုန်ထလိုသော
မင်းသားကဲ့သို့၊ နတ်ဆိုး၊ နတ်သွမ်း၊ နတ်ကြမ်း၊ နတ်ယုတ်မာများ
စွာတို့ကို ဖုရုံးဖိုးအုပ်ခါ နေလေ၏ဟု၊ အဓိပ္ပါယ်လာသည်။ တ
ကမ္ဘာအသက်ရှည်သော မာရ်နတ်မင်းသည် သားတယောက်ကို
အစောင့်ထားသည် စသည်ဖြင့်၊ လောကပညတ္တိပါဌ် ၁၈-ဒေဝ
လောကဝိဘာဂကဏ္ဍ ၉-ကြောင်းပေးပိန်း၊ က၊ ၈၅၊ တို့တွင်၊ ဖု၊
ဝမ်း ၂-ကြောင်း၌ဆိုသည်။ ကိုယ်တိုင် ၇-နှစ် ဘုရားနောက်သို့
လိုက်သည်ဟုသုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော် ၂၈၊ ပဓာနသုတ်၊ သု-၂၅၂-
ထာ-၁၁၃၊ ၃၃၂-၌ဆိုသည်။ ထိုမာရ်နတ်သည် ဘုရားလောင်း၏
သမာဓိအဓိဋ္ဌာန်ကို ဖျက်ဆီးလို၍ လက်နက် ၁၀-မျိုးတို့ဖြင့် ပစ်
ခတ်စစ်ပြုခြင်း၊ စကားစစ်ထိုးခြင်း၊ ၎င်း ၂-ကိစ္စကိုပြု၍၊ နေမဝင်မီ
ရှုံးလေ၏။ လက်နက် ဆယ်မျိုးကား၊ လေလက်နက်၊ မိုဗုံးရေ
လက်နက်၊ ကျောက်ခဲမိုဗုံးလက်နက်၊ လက်နက်လက်နက်၊ မီးကျိုး
ခဲလက်နက်၊ ပြာပူလက်နက်၊ သဲပူလက်နက်၊ ရွှံ့ညွှန်ပျောင်းလက်
နက်၊ အမိုက်တိုက် မိုဗုံးလက်နက်၊ စက်လက်နက် တို့တည်း။ ။

(ဤနေရာ၌အလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထရဟန်းသည်မဟာဗောဓိပလ္လင်
တော်ကို နှမြောစုံမက်၍မဟုတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်မဖျက်လို၍ သာတည်း။
၎င်းအကြောင်းကို ငါတို့စီရင်ပြီး၊ အင်္ဂုရုဝါဒ ဝိနိစ္ဆယ ကျမ်း
မျက်နှာ ၃၄-စသည်တို့၌ရှုလေကုန်)။

ထိုနောင်ဘုရား အလောင်းတော်သည် ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ
 ဇိကာများစွာတို့၌ ဆိုသော အတိုင်း၊ မဂ်ဖိုလ်အစဉ်ရ၍ အရုဏ်
 တက်ခါနီးအချိန်သဗ္ဗညုဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓ၊ စတုသ္မဗုဒ္ဓ၊ သုတဗုဒ္ဓ ဟုဗုဒ္ဓလေးပါး၊ သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်
 အဋ္ဌကထာ ၂၂၊ ၂၁၊ ၂၀၊ ကေရ်တ္တရ အဋ္ဌကထာ၊ ၈၃၊ ၉၂၊ ၆၅။ ကမ
 သဗ္ဗညု၊ သင်္ကံ သဗ္ဗညု၊ သတသဗ္ဗညု၊ သတ္တိသဗ္ဗညု၊ ဥာဏသဗ္ဗညု၊
 ပေါင်းသဗ္ဗညု ငါးပါး။ အရ ကောက်ကား မလွယ်လှ၊ မဟာနိဒ္ဒေ
 သ အဋ္ဌကထာ၊ ၁၄၊ တုဝဏ္ဏကသုတ္တ၊ သီ ၂၇၄။ ယ-ဒု-၉၇။ ၎င်း
 နိဿယ၊ ဒုတိယထုပ် ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ကြံ၊ က၊ ဖဲ၊ တို့တွင်၊ တဲ၊
 ကျော၊ ၁-ကြောင်း။ ပဋိသန္တိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာ၊ မာတိကုဒ္ဒေသ၊
 သီ-၄၁။ သံပျင်ဇိကာပါဌ ၁၃။ သဒ္ဓနိတိပဒမာလာဇိကာ ပဏာမ
 ဝဏ္ဏနာ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ကိ၊ ကျော၊ ၇-ကြောင်းတို့ အဆို။
 သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်၏ယှဉ်ရာစိတ်ကို၊ သုတ်သီလက္ခနံအဋ္ဌက
 ထာ၊ ၁-သုတ် ၈၂။ ၎င်းဇိကာဟောင်း ၁၂၇၊ ၁၂၈။ ဇိကာသစ်-
 ၃၆၈။ ဇိနာလင်္ကာရ ဇိကာ ၄၃၊ ၃၀၀။ ဇိကာကျော်၊ ပကိဏ်းပိုင်း၊
 ပြ၊ ပုဒ်မ-၁၆၂။ မျက်နှာ၁၄၆ စသည်တို့၌ ရှုအပ်၏။ တိုဥာဏ်၏
 အာရုံပြုရာ ဥေယျဓမ်ငါးပါးတို့ သရုပ်အရကောက်ပုံကို၊ ဇိနာ
 လင်္ကာရဇိကာ၊ သီ-၉၈၊ သု-၁၁၄။ ဓါဌာနာတုဝံသဇိကာ ၈၂
 ရန္တပဌမဂါထာ၊ တတိယပါဒဝဏ္ဏနာ ၁၀-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ခေါ၊
 ဝမ်း၁-ကြောင်း။ မဏိဒီပဇိကာပဌအုပ်၊ သု-၁၁၃။ ၄-ကြောင်း။
 နေတ္တိမဟာဇိကာ ၁၂-ကြောင်းပေ၊ ကြံ၊ ကိ၊ ကျော၊ ၇ စသည်
 တို့၌ ရှုအပ်၏။

ငါတို့မြတ်စွာဘုရား၏အခါတော်ခုနစ်ပါးကို ဤလိုသိအပ်၏။

မ၊ သိ၊ ကြ၊ လတ်၊ တွေး၊ ဆ၊ အပ်၊ နေ့မြတ်ခုနစ်ထွေ။

သန်း၊ ဖွား၊ တော၊ ပွင့်၊ စက်၊ ရ၊ သင့်၊ ရှင်ပင့်သာကိနေ။

မ-မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့် ၅-တေးနေ့သန်းခေါင်
 ယံအချိန်ကပိလဝဏ္ဏ၊ နေပြည်တော်နန်းတက်၌ ပဋိသန္ဓေနေတော်
 မူ၏။

မာတိကာ

သိ-ယခင်သက္ကရာဇ် ၆၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်သောကြာနေ့ နံနက် အချိန်လုမ္ဗိ ဥယျာဉ်တော်၌ ဖွားတော်မူ၏။

ကြ-မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇-ခုဝါဆိုလပြည့် တနင်းလာနေ့ ညဉ့် သန်းခေါင်ယံ အချိန်တောထွက်တော်မူ၏။

လတ်-မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ခု ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓယူး နေ့ည ကုန်လုနီး အရုဏ် တက်ခါနီး အချိန် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ ဘုရားဖြစ် တော်မူ၏။

တွေး-ယခင်သက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုဝါဆိုလပြည့် စနေနေ့ည နေ တခြမ်းမြုပ်၊ လ-တခြမ်း ပေါ် အချိန် ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါယ တော၌ ဓမ္မစကြာ တရားဟောတော်မူ၏။

ဆ-ယခင်သက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုကဆုန်လပြည့်အင်္ဂါနေ့ည ယခင် ဘုရား ဖြစ်တော် မူသော အချိန်မျိုး ကုသိနာရုံပြည် အင်းကြင်း ဥယျာဉ်တော်၌ ဂုတိကမ္မဇရုပ်ချုပ် တော်မူ၏။

အပ်-ယခင်သက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်တနင်္ဂနွေနေ့ယခင် ဥယျာဉ်တော်၌ တေဇောဓာတ်မီးလောင် သင့်တော်မူ၏။

ကဏ္ဍအမည်ရှိသောဥပသုဉ်းစခင်းသည်စိုက်အပ်သော။ ။

ကဏ္ဍ-မြန်မာမူ။ ကဏ္ဍ-သီဟိုဠ်မူ။ ဝါဆိုလပြည့် ကောသလမင်း ၏ဥယျာဉ်တော် သရက်ဖြူပင်ကြီးခါချဉ်ထုပ် အတွင်းက ရသော သရက်သီးကြီးဖြစ်သည်တန်းရိုးပြာဋိဟာခန်း။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဒု-၁၂၇-စသည်။

သုံးဘဝါးသနင်းသဖြင့်။ ။ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၉-ခုနှစ် ဝါ ဆိုလပြည့်နေ့၊ တိတ္ထိယမဒ္ဒနယမကပါဋိဟိရ ကိစ္စအဆုံး၌ ဝါကပ် တော်မူကြကုန်သော ရှေးနောင်တော်သဗ္ဗညု မြတ်စွာသုရားဘို့၏ ထုံးကို နှလုံး သွင်းတော်မူ၍၊ အတ္တနော မာတရံ ဥတ္တရံ ပမုခံ ကတွာအစရှိသောကောနာဂမနဗျုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၊ ၃၂၀၊ ၃၀၅၊ ၂၁၄-ထောက်လေ။ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူရန် ရည်သန်၍ လကျာ ခြေဘဝါး တော်ကို အနည်းငယ် ကြွကာမျှ ကာလပင်၊ ယူဇနာလေးသောင်း နှစ်ထောင်မြင့်သော ယုဂန္ဓုရ် တောင်မင်းသည်ညွတ်၍ ခြေဘဝါးတော်အောက်သို့ တောင်ထိပ်

ဆလင်မြို့

ခံလာရ၏။ ထိုတောင်ထိပ်၌ လက်ယာခြေတော်နင်းမိလျှင် ဓာတ်
 သွေကား စီးသော သူသည်မြင့်တက်၍ အလိုရှိရာ၌ ရပ်သကဲ့သို့၊
 ရပ်လေ၏။ လက်ဝဲခြေတော်ယခင်နည်းကြွတော်မူကာမျှ ကာလ
 ပင်၊ ယူဇနာရှစ်သောင်း၊ လေးတောင်မြင့်သော မြင်းမိုရ်တောင်
 ထိပ်သည် ခြေဘဝါးတော် အောက်သို့ ရောက်လာရလေ၏။ နင်း
 တော်မူသောအခါယခင်အတိုင်းမြင့်၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့၊
 နှစ်သွမ်း၊ သုံးဖဝါးဖြင့် မပင်မပန်း ဆန်းကြယ်အံ့ဩစရာ ရောက်
 တော်မူလေ၏။ မြင်းမိုရ် တောင်ထိပ်က မြဲကျောက် ဖျာသို့၊ ထို
 ကျောက်ဖျာက၊ မြောက်ဘက်သို့ ဆွမ်းခံ အခါ ၆၀-မျှကြွတော်မူ
 သောကာလ၊ တဘန်တက်တော်မူသောကာလ၊ ယခင်နှစ်၊ သိဘင်း
 ကျွတ်လပြည့်နေ့ သိကြားမင်းနှင့် ဝိသုကြိမ် နတ်သားတို့ ဘန်ဆင်း
 အပ်သော အနောက်ဘက်ကရွှေစောင်းတန်း၊ အလယ်ကပတ္တမြား
 စောင်းတန်း၊ မြစောင်းတန်းလည်းဆို၏။ အရှေ့ဘက်ကငွေစောင်း
 တန်းတောင်ဘက်ကိုမျက်နှာပြု၍ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာအဆို၊ လင်္ကျာ
 ရွှေစောင်းတန်း၊ လက်ဝဲ ငွေစောင်းတန်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ
 အဆို၊ သင်္ကဿမြို့သူ-မြို့သား စသည်တို့ တောင်ဘက်က၊ မြောက်
 အရပ်၊ မြင်းမိုရ်တောင်ထိပ်သို့ မျက်နှာမူ၍။ အရှေ့ဘက်ဖြစ်သော
 လင်္ကျာ ငွေစောင်းတန်း၊ အနောက်ဘက် ဖြစ်သော လက်ဝဲရွှေ
 စောင်းတန်းတို့ဖြင့် ခြုံအပ်သော ပတ္တမြား စောင်းတန်းဖြင့် ကြွ
 တော်မူသော ကာလတို့၌၊ အကြိမ်မည်မျှ ထွမ်းကြွတော်မူရသည်
 ဟုစာဆိုမတွေ့ရချေ။

မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို၊ ပ။ မြူ၍ ။

မာတရံပမုခံ ကတွာ၊ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ၊ မျက်နှာ-၁။
 မာတရံ ကာယသက္ခိံ ကတွာ၊ ၎င်း၊ ထာ-၁၅။ ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌ
 တထာ၊ ၃၄၊ လောမသကင်္ဂိယ ဘဒ္ဒေက ရတ္တသုတ္တ ၁၅၄၊ ၂၄-
 ကြောင်း။ ၁၅၁၊ ၁၇။ မာတုပမုခါနံ အနေကဒေဝတာနံ၊ ထေရ
 အပဒါနိ အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓအပဒါန ဒုတိယဝိပါက၊ သိ-၆၇၊ ၂၆-
 ကြောင်း။ မာတုအဘိဓမ္မ ဝိသုကံဒေသေန္တိတိ ဒိသွာ၊ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌ
 ကထာ ၁၄-ဝဂ်။ ၁၄၆-ဒေဝေါရောဟန ခေါ်ယမက ပါနိဟာရိယ
 ဝတ္ထု ၆ ၂၀။ ပ။ ၆ ၂၄-မြောက်ချက် ၂၇၁။ ပ။ ၂၇၆၊ ၁၃၈။ ပ။ ၁၄၂။

သိ-၄၅ ၂၊ ပ။ ၄၅ ၆။ ဖိနာလင်္ကာရဋီကာ၊ သု-၂၉၁၊ ၂၉၂၊ ၂၉၃၊
 သိ-၂၅၄၊ ၂၅၅။ မာတုသက္ခိကံ ကတွာ၊ ဝံသတ္ထပ္ပ ကာသိနိခေါ
 မဟာဝံသဋီကာ၊ တိသဘိမပရိစ္ဆေဒ၊ နှိသိတိမ၊ ဂါထာဝတ္ထနာ၊
 သိ-၃၉၆။ ကေရိတ္တရဋ္ဌကထာ-၈၀။ ဂေါတမပုရာဏ်ပါဌ်၏ မနော
 ဟရဓမ္မသိင်္ဂီအမည်ရှိသောသိရိလလိတဝိတ္ထာရဘာသာပြန်ကျမ်း
 ပဌမဘာဂ ၁-အစ၊ ၆၀၅-အဆုံးတို့တွင် ၄၁၀-မျက်နှာ အလာ
 ဂါထာ စသည်တို့လည်း။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနယ၊ ဝေါဟာရ မျိုးဟု
 ဆရာကောင်း၊ ဆရာမြတ်၊ ကျမ်းတတ် ပုဂ္ဂိုလ် ကျော်တို့ မိန့်ဆို
 တော်မူကြကုန်၏။

ဘူတပုဗ္ဗဂတိက နည်းဖြင့် အတွင်ရှုငြိယူသည်တို့ကား။ အဋ္ဌ
 သာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဂဗ္ဘိဟောင်းကျမ်း၊ ပဌမကျော် အောင်စံ
 ထားဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဥာဏဝရ ၁၀၉၇-ခု စီရင်ပြီး
 ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ကျော၊ ၆-ကြောင်း၊ ၁၃-ကြောင်းပေ၊
 ကြံ၊ ကျော၊ ၇-ကြောင်း။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ နိဿယ၊
 နေရင်းရှာ အရိယာ လင်္ကာရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၁၀၈၉-ခု၊
 ပြုပြီး၉-ကြောင်းပေ၊ မျဉ်းနီကား၊ ဝမ်း၅-ကြောင်း။ ပဌမတောင်
 ဘိလာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြုစီသတ်ဝတ္ထနာ ကျမ်းရိုး၊ ပဉ္စမ
 ဂါထာ အတွင် ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ကြံစား၊ ကျော ၁၀-ကြောင်း။
 အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ၏ ပိုင်တောင်း ဂဗ္ဘိကျမ်း ၁၂-ကြောင်း
 ပေ၊ ပိန်း၊ ကျော၊ ၇-ကြောင်း။ အဋ္ဌသာလိနိ ကျမ်းရိုး ပဌမ
 ဆုံတား သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၁၀၈၀-ပြည့်ဘွား
 ၁၁၄၆-ခု၊ ဂုတိ၊ ဦးစံဘလူးခေါ် ဦးနန္ဒမာလာရေး ဂ်းပေ၊ နိကော၊
 ကျော၊ ၆-ကျောင်း၊ ဂ်းစသည် များစွာတို့ရှိကြကုန်၏။

ဘူတပုဗ္ဗဂတိ(က)နည်းခေါ် ၎င်းဂတိ(ယ)နည်းကို ဥဒါဟရဏ်
 ပြုယူရုံနှင့်တကွ၊ သုတ်သီလက္ခနံပါဠိတော် ၁၀-သုဘသုတ် ၁၅၉။
 မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် ၄၉။ သုဘသုတ်။ သု-၃၇၈။ ဥပရိ
 ပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်-၃၅။ ရုဋ္ဌကမ္မဝိဘင်္ဂခေါ်သုဘသုတ်၊ သု၊
 ၂၁၈။ ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ ၃၅-သုတ် ၁၅၂၊ ၄-ကြောင်း။
 ၁၅၅၊ ၁၀-ကြောင်း။ ၎င်းဋီကာ၊ ၁၀-ကြောင်းပေ၊ ကြံ၊ ဗျ၊ ကျော၊
 ၁၀-ကြောင်း။ သုတ်ပါဠိထေယျ ပါဠိတော် ၆-ပါသာဒိက သုတ်

၈၃။ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် ၄-သာမဂါမသုတ် ၃၀-ဂ်း။ မဟာ
ဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော် ၂-နာလန္ဒဝဂ်၊ တတိယသုတ် ၁၁၉၊ ၄-
ကြောင်း။ ပါထေယျအဋ္ဌကထာ ၇၉၊ ၆၆၀-၄င်းဇိကာ ၇၇။ ဥပရိ
ပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ ၂၁။ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ၂၄၄၊
၁၇၂။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာမေတ္တာကထာဝတ္ထနာ၊ သိ-၄၄၃။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ၉-နိဒ္ဒေသ ၂၆၇၊ ၂၅၇၊ ၂၇၄၊ ၂၂၉။ ၄င်း
မဟာဇိကာ ၃၃၂၊ ၃၀၇၊ ၃၅၀၊ ၂၆၈။ နည်းလေးဆယ် ၅၀-နိတတ္ထ
ပဉ္စက၊ ကဝိဝေဝ။ သု ၁၅၅-၄င်း၏နယလက္ခဏာ ဝိဘာဝနိဇိကာ
ပါဠိ နယထိနတ္ထ ဒီပနိဇိကာ ပါဠိ နှင့် ဂဏ္ဍိ စသည် များစွာ
တို့ကို၊ တ၊ န၊ သေချာ သိဟိဋ္ဌိစာသို့၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုစဉ်းစားအပ်ကုန်
၏။ သာသနာတော် ၂၀၁၀၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၂၈-ခုက၊ စစ်ကိုင်း
တောင်ရိုး၊ အရှင်မဟာ အရိယဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ မဟာထေရ်
သည်။ မဏိသာရမဉ္ဇူ။ သာဇိကာပါဠိကို စီရင်တော်မူ၍ ပြီးလေ
သည်။ ထိုဆရာတော်စီရင်ခဲ့သောမဏိဒီပဇိကာ၊ ပဌမအုပ် ၂၀၅-၌
နတ်သားဟု ဘွင့်လေသည်။ မြတ်စွာရွှေလက်ထက်တော် အခါက
စ၍၊ မဏိဒီပဇိကာ ဆရာတို့ လက်ထက်အထိ၊ နတ်ထီး၊ နတ်မ၊
အယူကွဲလွဲ ခြင်းမရှိ။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိက နည်းကို သဘော ကျကြ
ကုန်၏။ ဉာဏ်ကြီးတော်မူကြပါပေစွာတကား။

ဟံသဝတီ၊ ရာဇဂုရုတို့၏အဘောဂ၊ သက္ကရာဇ် ၉၁၂-ခု၊ ဟံသ
ဝတီပဲခူးမြို့၌ နန်းတက်၍ ၉၄၃-ခု၊ နတ်ရှာစံတော်မူသော ဟံသ
ဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် မင်းကြားကြီး ဘုရင့်နောင် ကျော်ထင်နော်
ရထာဘွဲ့ရ ရှင်ရဲထွတ် လက်ထက်၊ ၉၂၄-ခု၊ ပြာသိုလက၊ စ၍
၉၃၃-ခု၊ တပို့တွဲလစီရင်ပြီးသောမရသာရတ္ထဒီပနိဇိကာပါဠိ၊ ပဌ
မ အုပ်မျက်နှာ ၃၅-၌၊ မဟာနန္ဒဘွဲ့တော်ရမွန်၊ တန်လှိုင်း၊ ဇောင်းတူ
ဆရာတော်ကြီးက၊ အဋ္ဌကထာဆရာကုလား၊ ဇိကာဆရာကုလား
ဇိကာဆရာအညာ မြန်မာများတို့ကို ကော်သွန်သားသည်ကို အမှီ
ပြု၍ကွဲပြားခြင်းဖြစ်ရလေသည်။ ဟံသဝတီပုရိန္ဒဿ၊ ပဉ္စသေတိဘ
သာမိနော၊ စသောကစ္စာယနဝတ္ထနာ၊ နိဂမနဂါထာ လာသည်နှင့်
အညီ၊ ဟံသဝတီဆင်ဖြူငါးစီးရှင်ဦးရဲထွတ်တောင်းပန်တော်မူ၍
ထိုမင်းကြားကြီး၏ ကောင်းမှုတော် ဖြစ်သော ပဲခူး မဟာစေတီ
မာတိကာ

တော်၏ သေနံ၊ အရှေ့ မြောက်၊ တနင်္ဂနွေ ထောင့်၊ ရတန ဝေဠု
 ကျောင်းတော်ကြီးနေ အရှင်သဒ္ဓမ္မာ လင်္ကာရ မဟာထေရ်မြတ်
 သည်။ ငါးပိုင်းတို့ဖြင့်တန်ဆာဆင်၍စီရင်တော်မူအပ်သောသာရ
 ဌာနပကာ သနိပံ ဌ်ခေါ်ပကာမဝတ္ထနာ ၁၁၄၇-ခု ကဆုန်လဆန်း
 ၁၄-ရက် ၂-နေ့၊ နေဝန်းပေါ်အချိန် ရေးကူးပြီး ၁၀-ကြောင်းပေ၊
 ရှေ့ပိန်းချ၊ က-အစ၊ ဂါး-အဆုံး၊ ၃-အင်္ဂါရှိ၊ ၎င်းကျမ်းဗားနစ်စာ
 ကြည့်ထိုက်ရှိ စသည်တို့ကို၊ စ-လယ်ဆုံး၊ သေချာစွာ စေ့ စေ့
 စပ်စပ်ကြည့်ရှု၍ကော်လွန်သည်၊ မကော်လွန်ကိုသိလေဟုဆရာတို့
 ဆိုကြကုန်၏။ ထိုသဒ္ဓမ္မာလင်္ကာရသူမြတ်ကားသတ္တရာဇ် ၆၄၁-ခု၊
 သီတင်းကွက်လဆန်း ၅-ရက် ၅-နေ့ စ၍ရေး ၆၄၂-ခုနှစ်တန်ဆောင်
 မုန်းလပြည့်ဘရဟ္မာခေါ်၊ သောကြာနေ့ ရေးပြီးသော ၁၂-ကြောင်း
 ပေ၊ ကြံဆစ်၊ ၄၂-အစ၊ ယော်အဆုံး၊ ၁၇၊ ၁-ချပ်ရှိ၊ ပဌာနသာရဒီပနီ
 ဇိကာပါဌ အကျဉ်းအကျယ် ကိုလည်း စီရင်တော်မူခဲ့လေသည်။
 ယခင် မရဇိကာ ၃၅-၌ ကာဠု ဒါယိထေရဂါထာ အဋ္ဌကထာကို
 ၄-ချက်ပင် လက်သီးပုံးထိုး၍အမျိုးမျိုးကော်လွန်ပယ်ချ ပါသော်
 လည်း ပြုရအပ်လတ္တံ့၊ ဖြစ်ကုန်သော အဋ္ဌကထာ၊ ဇိကာ ၈၂၂
 ရတို့ကား များလှကုန်၏။ စာအုပ်မျက်နှာ နံပါတ်များမည်စိုး၍ချန်
 လှပ်ခဲ့လိုသော် လည်းမပြုက စာသင် သားတို့ရှာတွေ့ ရဆောင်း၍
 ကြည့်ရန်မလွယ်ရကား၊ ပဓာနမျှတို့ကို ရေးပေအံ့ ၎င်းတို့သို့မ
 ရောက်မီ။ ပါဌ်ပါဌ်အမျိုးမျိုးအထွေထွေတို့ကိုသတိပြုရန်၊ သန္တ၊
 သိတဒေဝပုတ္တောဟု၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌ လာသည်ဟူ၍မာတိကာ
 ၈၈၅၌ဆိုရာထိုမာတိကာ၈၈၅ ကျမ်းကို ၁၀၈၆-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်
 အင်္ဂါ နေ့တွား ၁၁၂၄-ခု၊ ပြန်လွန်တော်မူသော တောင်တွင်းကြီး
 သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ခင်ကြီးပျော် စီရင်တော်မူခဲ့
 သည်ဟု ၁၁၈၆-ခုတွား ၁၂၆၃-ခု၊ ရတိသော ဒုတိယ၊ မြို့ပြင်ကြီး
 ဆရာတော်ကြီး အရှင်စန္ဒဝံသာ လင်္ကာရ၏။ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌ
 ကထာနိဒါန်း၈၈၅သစ် ၃၀-စသည်တို့၌ ဆိုကြကုန်၏။ ၎င်းမာတိ
 ကာ၈၈၅ကိုးတော်မူတိုင်း၊ ခင်ကြီးပျော် လက်တော်ကိုင်၊ ဓမ္မပဒ
 အဋ္ဌကထာပါဌ်ပေမူ၌ ရှိတော်မူတိုင်းပင်၊ ကိုးပြသည် ဖြစ်ရာ၏။
 ထိုဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာဟူသော စကားအရ ကိုးပါဌ်ကို မကျေနပ်၍

၁၁၇၈-ခု ခန့်ဘွား၊ ၁၂၅၀-ပြည့် ပြန်လွန်တော်မူသော တံဆိပ်
တော် ၂-ထပ်ရ၊ စံကျောင်း ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးသုဒဿန
ခေါ်ဦးရွှေသာသည်၊ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာပါဠိ ပေစာကို ၆ ခေါက်
ပေါက်အောင်၊ ဝိနည်းငါးကျမ်း အဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဍိသစ် စသည်
များစွာကျမ်းပြု၊ ၎င်းတပည့်ကြီး၊ စက္ခုမြို့ကန်ဦး ဆရာတော် ဦးပ
ဏ္ဍိစွသည်၊ ယခင် အဋ္ဌကထာကို ၅-ခေါက် ပေါက်အောင် ကြည့်
ဘူးသည် မတွေ့ဟုကြားရဘူးသည်သို့ရာတွင်ပေစာမူ စက္ကူမူတို့
၏သဘောကို အနည်းငယ်မျှ ဘော်ပြဦးအံ့။

စတုရာသချေယျ၊ သောဠသ အသချေယျ၊ အဋ္ဌာရသအသချေ
ယျ၊ စသော ၁၁၇၃-ခု။ သမန္တစက္ခုဒိပနိကျမ်း၊ ဒုတိယအုပ်၊ ဟံ၊
မျက်နှာ ၁၀၃-၏ကိုးကားရာ၊ ၄၉-ပံသုကူလဝဂ်၊ ၄၈၄၊ ၄၈၂၊
တတိယ ဗုဒ္ဓသညကထေရအပဒါနိ အဋ္ဌကထာပါဠိသည်၊ စတုရာ
သံခေယျ၊ အဋ္ဌာသံခေယျ၊ သောဠသသံခေယျ၊ စသော ဟင်္သာတ
မြို့ ဖြစ်ကွေးတိုက်ရှိ၊ ၁၂၁၇-ခု၊ ကူးပြီး၊ ဝိန်း၊ ၁၁-ကြောင်းပေ၊
က၊ အစ၊ ရ၊ အဆုံးတို့တွင်၊ တေ၊ ချပ်၊ ဝမ်းပက်၊ ၆-ကြောင်းနှင့်
ဆန့်ကျင်သည့်အပြင် အားလုံးသော ထေရအပဒါနိ အဋ္ဌကထာ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓအပါဒါနိ၊ ခဂ္ဂဝိသာဏပဌမဝဂ်၊ ပဌမသုတ် စတ္တာရိ
အသချေယျာနိ ။ပ။ အဋ္ဌအသချေယျာနိ ။ပ။ သောဠသအသချေ
ယျာနိ၊ စသော ငါးကျော၊ ဂ်း၊ သီ-၁၁၅။ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ၊
ယခင်သုတ်၊ ၃၈၊ ၄၅၊ ၃၂၊ ထေရဂါထာ အဋ္ဌကထာ၊ ပဌမ-၁၁၊ ၉၊
စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာ၊ သီ-၂၅၈၊ သီလက္ခနိဋီကာဟောင်း ၉၄၊
သစ်-၂၈၈၊ အနာဂတဝံသ အဋ္ဌကထာ၊ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ဝိန်း၊ ဃိ၊
ဝမ်း၊ ၁၀-ကြောင်း စသည်များစွာ တို့နှင့် ဥဇုပဋိပက္ခ ဖြစ်ကြ
ကုန်၏။

၁၄-ဗုဒ္ဓဝဂ်အဆုံး၌၊ ကာသပ ဒသ ဗလဿ သုဝဏ္ဏ စေတိယ
ဝတ္ထုသည်၊ မြန်မာမူ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇိကာ၊ ပေစာ
မူ၊ ပုံနှိပ်စာမူ ဟူသမျှတို့၌မရှိကြလေ။ သီဟိုဠ်စာအုပ် မူတို့၌ကား
ရှိကြလေကုန်၏။ မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ စသော ၁-ဂါထာခွဲကို၊
မြန်မာစာ၊ ပေမူ၊ စက္ကူမူ ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၊ သုမေဓ
ကထာတို့၌မတွေ့ရ။ သီဟိုဠ်မူ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်စာအုပ်၊ ဂါထာ
မာတိကာ

၅၈။မျက်နှာ ၃၃၊ ၅-ကြောင်း၌ရှိချေ၏။ ရှေးကအဋ္ဌကထာလာ
ဂါထာမျှထင်ဘူး၏။

ပရိစ္ဆိန္ဒိတု နသက္ကာဘ်” ”နာနာနယဝိပိတ္တံ” ”ဤကော်မာ
အတွင်း၌ “အာဝါသဒါနာနုဘာဝေန ဟိ ဘဝဘဝေ နိဗ္ဗတ္တ
ကဿာပိ သံဝိဇ္ဇိတဂဟ္တဝါသော န ဟောဘိ။ ခွါဒသဟတ္ထော ဩ
ဝရကောဝိယ မာတုကုန္တိ အသမ္မာဘေဝ ဟောတိ(တိ) ဧဝံ” ဟူ
သောပါဌ် စကား ဝါကျသည်၊ ဟင်္သာတမြို့ မြစ်ကွေးတိုက်ရှိ၊
၁၂၃၉-ခု၊ တော်ဘလင်းလပြည့်ကျော် ၁၁-ရက် ၃-နေ့၊ ရေးကူး
ပြီး၊ ၁၀ ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ က၊ အစ၊ ငို၊ အဆုံးရှိ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသအဋ္ဌ
ကထာ၊ ၃-သေခသုတ် အတွင်း၊ က၊ ကြော၊ ၄-ကြောင်း၌၎င်း။
၁၂၈၂-ခုနှစ်၊ ပြ၊ နှိပ်၊ မျက်နှာ ၁၇၊ ၂၃-ကြောင်း၊ ၁၉၂၄-ခုနှစ်၊ ဇ၊
နှိပ်၊ ၁၈၊ ၁၀-ကြောင်း၌၎င်းကျ ကြကုန်၏။ သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံ
ယုတ်အဋ္ဌကထာ-၁၉၊ အာသိဝိသဝဂ် ဆဋ္ဌမသုတ်၊ ၆၊ ၉၅၊ ၂၃-
ကြောင်း၊ အသင်း ၉၄၊ ၁၁-ကြောင်း၊ သိ၊ ၆၇၊ ၂၂-ကြောင်း၊ ၎င်း
ဇိကာ၊ ၁၀-ကြောင်း၊ ပေ၊ ပိန်း၊ ဗော၊ ဝမ်း၊ ၇ ကြောင်း၊ ၎င်း၊ ၆၀၊
ကျော၊ ၃-ကြောင်း။ ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ ဂ-ပါရလိဂါမဝဂ်၊ ဆဋ္ဌမ
သုတ်၊ သိ-၂၉၂၊ ၁၅-ကြောင်း။ သု-၃၉၉၊ ၁-ကြောင်း။ ၆-၄၀၆၊
၂၁-ကြောင်း။ တေရသကဏ္ဍဇိကာ။ မဟာဝါ၊ ၆-ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက၊
၁၂၇၀-ပြည့်၊ ပြ၊ ဒု၊ ၄၀၆၊ ၃-ကြောင်း။ ၆၊ သု၊ ၁၆၃၊ ၁၁-ကြောင်း၌
ပြည့်စုံစွာပါရှိကြကုန်၏။

ကာဠာရာမ သုတ္တေန၊ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၊ နိဒါန်း၊ ၆၊ သု၊
၄၆။ ဒိပဝံသ၊ သု၊ ၅၂။ သိ-၄၄။ မဟာဝံသ၊ သိ-၆၇-တို့အရ၊ ကာဠ
ကာရာမသုတ်ကိုရှာတွေ့ရာ။ သာရသင်္ဂဟပါဌ်၊ သု-၂၂။ သိ-၁၇
အဆိုဖြင့်။ စတုတ္ထဂုံတ္တရဟု သိရသော်လည်း စတုတ္ထဂုံတ္တရပါဠိ
တော်။ ဟံ၊ ၂၇၇၊ ကဝိ-၃၁၉၊ ၆-၂၃၉၊ သု-၂၈၅၊ နိဿု သု-၄၀၂၊
တို့၌၊ ကောဠိကာရာမေချည်းရှိနေ၍ ၎င်းသုတ်ကိုရှာမတွေ့သိဟန်နှင့်မူ
၂၁၂-၌ ကာလကာရာမေ ရှိ၍သာ ၎င်းသုတ်ကို တွေ့ရပေတော့
သည်။

ပဋ္ဌာန်းမူလဋီကာ၊ တိကပဋ္ဌာနဝတ္ထနာ၊ ပြ၊ ၁၃၈၊ ၂၃-ကြောင်း၊
၆၊ သု-၁၃၈၊ ၁၉ ကြောင်း။ တဋ္ဌိဝါရဏတ္ထံ ဂုတ္တံ၊ () ကိဋ္ဌိကာ
အလင်းပြ

လေတိ။ ၎င်းတို့၏ ကွင်းတွင်း၌။ (ကိပ္ပိ ကာလေတိ ကိံသိပ္ပိကာ
လေတိဝါအတ္ထော၊ တေနရူပိနောဓမ္မော ကေမိဝတ္ထုဘူတာ ကိံ
သိပ္ပိ ပဋိသန္ဓိကာလေတိ ရူပန္တရနံ ဝတ္ထုဿစ၊ ကာလန္တရေ
အရူပိနံ သဟဇာတပစ္စယတံ ပုဗ္ဗေအနိဝါရိတံ နိဝါရေတိ၊ ဝေဉ္ဇ
ကတွာ)။ ဝါကျစကားရပ် ပါဠိတို့သည်။ ကျပျောက် ရုတ်ကြ
ကုန်၏။

ဘိုးတော်မင်းတရားကြီးလက်ထက်၊ ဂူကြီးဆရာတော် ဦးပညာ
သီဟခေါ် ဇ-ဝါရ ပဌမကျော် ဦးယာ သုဋ်သင်အပ်သောမူ။
ဟင်္သာတမြို့ မြစ်ကွေးတိုက်ရှိ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း အဘိဓမ္မာ
ခုနစ်ကျမ်း မူလဇိကာပါဌ၊ ၁၂၂၅-ခုကူးပြီး၊ က၊ အစ၊ ဖါး၊ အဆုံး
တို့တွင်၊ နား၊ ကျော၊ ၂-ကြောင်း စသည်တို့၌၎င်း။ ယိုးဒယား
ကျောက်ဘွား ကောဒသ်ဘုရင်၏ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားကြီးသည်
ရှိ၏။ ထိုမိဖုရားကြီး၏ ဦးရီးတော်အရင်း၊ ယိုးဒယား အမတ်ကြီး၊
ထိုအမတ်ကြီးသား၊ ၁၁၂၁-ခုဖွား၊ ၁၁၇၆-ခု ရုတ်သော ထိုဦးယာ
ပင်စီရင်၍ သာဘနာတော် ၂၃၂၆။ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၁၄၄-ခု
ပြီးသော၊ ပဌာန်းမူလဇိကာနိဿယ၊ ကြည့်မြင်တိုင် လေးကွန်းသီရိန်
ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၌ ၁၂၇၂-ခု၊ တော်သလင်းလဆုတ် ၃-ရက်။
၃-နေ့၊ ပိဋကတ် ဆရာခန့်ပ် ဆဋ္ဌတွဲ စာမျက်နှာ ၂၆၁၊ ၁၇၊ စသည်
တို့၌၎င်း၊ ထင်ရှားစွာရှိလေသည်။ အပြည့်အစုံပါကြကုန်၏။

သတ္တိမတ္တာဟိ ဂါထာဟိ စသည်ဖြင့် ကေရ်တ္တရ အဋ္ဌကထာ
၂၄၂၊ ၂၁၆၊ ၁၆၈။ ပိနည်းမဟာဝါအဋ္ဌကထာ ၂၇၅။ ဇာတ်အဋ္ဌ
ကထာနိဒါန်း ၁၀၅၊ ၁၀၇၊ ၈၃။ ထေရအပဒါနိအဋ္ဌကထာ၊ သန္တိ
ကေနိဒါန်း၊ သီ ၇၆-စသည်တို့၌ လာရှိငြားသော်လည်း၊ ဒသက
နိပါတ်-၂၃၃။ ကာဠုဒါယိတ္ထေရဂါထာပါဠိတော်၊ ဟံ-၁၄၆။ ဇ-
၁၂၂။ သု-၁၈၄။ သီ-၂၆၈ တို့၌ ၁၀-ဂါထာသာလျှင်ရှိ၏။ အချို့
အဋ္ဌကထာတို့၌ တဂါထာမျှမပါ။ အချို့ ၂ဂါထာမျှပါကြကုန်၏။
သီဟိုဠ်ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ ၂၁၌လည်း ၂ ဂါထာပါ၏။ မြန်မာဗုဒ္ဓ
ဝံသအဋ္ဌကထာ၊ သု-၂၆။ ဇ-၃၀။ စသည်တို့၌၊ ၆၄-ဂါထာပါ၏။
(၅၄၈) ကာဠုဒါယိထေရအပဒါနိအဋ္ဌကထာ ၁၁-ကြောင်းရေး
ရွှေပိန်းချ၊ ထား၊ ဝမ်း ၁၁-ကြောင်း စသည်တို့၌ ၄၆-ဂါထာ၊ အဓိ
မာတိကာ

နှင့်တကွ ၆၃-ဂါထာမျှော်ကြ၏။ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၊ နိဒါနဝတ္ထနာ၌ လာသော ၆၄-တို့နှင့်။ ကာဠုဒါယိတ္ထေရ အပဒါန ဋ္ဌကထာ၌ လာသော ၆၃-ဂါထာတို့မှာ များစွာကွဲလွဲကြကုန်၏။ ဂါထာ-၆၀ ပျို့မှာ အပဒါနအဋ္ဌကထာ၌လာဂါထာတို့ကိုအမှီပြု၍ စီရင်သည်။ ၎င်းအကြောင်းကို ၁၂၉၀-ပြည့်ကျော် ၁၀-ရက် ၂-နေ့က ငါတို့ စီရင်ခဲ့သောဂါထာ ၆၀-ပျို့။ အတုပ္ပတ္တိစာတမ်း(ဆ) (ဇ)တို့၌မှာ ဘူးလေပြီ။ မကျေနပ်ကညွန်သည်ထက် ပိုမိုပြီး။ သံသန္ဓန အထပ် ထပ်ပြု၍ ကြည့်တော်မူကြပါကုန်။ ဤသို့စသည် များစွာကုန်သော အရာဌာနတို့ကိုထောက်၍၊ မိမိတွေ့ဘူးသော စာမူတို့နှင့်မတူကာ မျှကိုစဉ်းပြီး အလွဲကြီးဟု ပြောဆိုရန် မလွယ်ကြောင်းကို ပညာရှိ မှန်ကန် ရိပ်မိသင့်ပါပြီ။

မာဘု၊ ဒေဝပုတ္တ၊ နိတတ္ထ၊ သဘကော၊ ကျမ်းစုအဖြစ်။ ။ အထ ဘဂဝါမာတုဒေဝပုတ္တပ္ပမုခါနံ။ ပ။ ဒေသေတွာ။ ၂၂-ဘဒ္ဒိတ္ထိဝိမာန ဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ။ သီ-၉၀၊ သု-၁၀၄၊ ဇ-၁၀၈။ ဒေဝပပတ္တိပန ပုရိသဘာ ခေန ဇာတာ၊ ၂၃၃-ကာဠု ဒါယိ ထေရဂါထာ အဋ္ဌ ကထာ၊ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ကြံဆစ်၊ တဲ၊ ကျော၊ ၂-ကြောင်းက-အစ ယေ-အဆုံး ၁၂၂၈-ခုကူးပြီးစာ။ သီဟိုဠ်စာအုပ်၊ ပဌမတွဲ၊ ၅၀၂၊ ၂၅-ကြောင်း။ တေရသကနိပါတ် ၄၈၃-သရဘမိဂဇာတ် ဇိကာ ဟောင်း၊ ၁၀-ကြောင်းပေ၊ ကြံ၊ ဒေါ၊ ကျော၊ ၆-ကြောင်း။ ဇိနာ လင်္ကာရ စာကိုယ်ပါဠိ ဇိကာနှင့်တွဲ၊ သု-၁၆၄၊ ၎င်းဇိကာ-၁၆၇။ သီ-၁၄၅။ ၎င်းဇိကာ နိဿယဟောင်း၊ ဂုဏာဘိလင်္ကာရ ဆရာ တော် စီရင်သောမူ၊ ပဌမထုပ်၊ ၉-ကြောင်းပေ၊ ကြံ၊ ရှု၊ ကျော၊ ၂-ကြောင်း။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာနိဒါနဝတ္ထနာ၊ ၁၁-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း ရေကြည်မြို့၊ ကျောင်းကြီးမူ။ ခံ၊ ကျော၊ ၁-ကြောင်း။ ကူး ဆေ။ ၁၀-ကြောင်းပေ။ မျဉ်းဖြူ၊ ရှု၊ ကျော၊ ၇-ကြောင်း။ ကဲ၊ ဇာ။ ကော်ပီ မူ၊ ၄၃။ ၁၄-ကြောင်း။ ၁-အစ၊ ၁၈၇-အဆုံး။ မဟာဗောဓိဝံသစာ ကိုယ်၊ ၂-အာနန္ဒဗောဓိကထာ။ ၁၀-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ရှိ၊ ကျော၊ ၁-ကြောင်း။ သီဟိုဠ်စာအုပ်ပုံနှိပ်မူ၊ ၎င်းဇိကာ၊ ၁၀-ကြောင်းပေ။ ပိန်း။ ရေကြည်မြို့-ကျောင်းကြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီး-ဦးအောင် အလင်မြို့

မွေး မူ၊ဌ၊ဝမ်း၊ ၃၊ကြောင်း၊ဆီ၊ဏှ၊ နုလာဇုံခာတုဝံသ စာကိုယ်
ပါဌ၊ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒ၊ဇ-ကြောင်းပေ၊ကြံ၊ဂါ၊ဝမ်း၊၄-ကြောင်း၊ က၊
ဂါး၊ သိရိမဟာမာယာ ဝတ္ထုပါဌ၊ နိဿယဟောင်း၊ ဖျသီးရွာအဘိုး
စီရင်သောပေမူ၊ ၎င်းနိဿယသစ်၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံမူ ၁၉၀၃-ခု ရောဝတီ
ပုံနှိပ်တိုက်ထွက်၊၁၃၄၊ ၂၁-ကြောင်း၊ ၁၊၁၉ ၂၊အဘိဓမ္မာဝတာရ
ဋီကာသစ်၊တတိယဂါထာအဖွင့် ဘောဂဝတီ-၁၁၊မဏိဒီပဋီကာ
ဝိသတိဝတ္ထနာ၏ပဉ္စမဂါထာအဖွင့်၊သု-၂၀၅။

“ရက်လည်ညောင်က၊ ရှစ်သောင်းရွှေ့မျှမှန်၊ မာယာသိရိ၊
မိဘုန်းရှိသည်၊ ရုတ်နတ်ပြည်စံ၍၊ လ၊သန္တ၊သိသည်၊ပ၊နတ်သား
ကေနံဖြစ်၏ရှင်”။

မန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးရေး မြတ်စွာဘုရား ပဋိသန္ဓေ
ယူခန်း၊ဘွားတော်မူခဏ်းရတု ၁၃၄-စသည်များစွာ တို့နှင့်မညီ၊
မယ်တော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော နတ်သွီးဟု အယူဖေါက်ပြန်သူ ဖြစ်ကြ
ကုန်သော ဆရာတို့နှင့် ၁၃၀၂-ခု သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉-ရက်
၄-ဟူးနေ့၊ မြင်းခြံမြို့စံကြိတ် တောင်သာမြို့ ကျွန်းရွာ ဆရာတော်
အဂ္ဂ မဟာပဏ္ဍိတ ဦးအဂ္ဂ ဝံသ ခေါ် ဦးအောင်ပန်း စီရင် ပြီး။
မန္တလေးမြို့ ဂဏ-လမ်း ကျောက်သွေးတန်း သိရိရာဇာ စာပုံနှိပ်
တိုက်နှိပ်အလျားခြောက်လက်မသာသာ၊အနံ ၅-လက်မသာသာ
စာမျက်နှာ ၃၄-မှ ၅၅-အဆုံးရှိ၊ ဗုဒ္ဓမာတုဒေဝိတ္ထိဝိနိစ္ဆယကျမ်း
ငယ်လာစကားတို့ကို သုင်သင်ပယ်ချ၍ ယူရိုးဟူစဉ်အတိုင်း မယ်
တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော၊သန္တ၊သိတမယ်တော်မိနတ်သားဟုသန္တိဋ္ဌာန်
ကျကေန္တပင် စာသင် သားတို့ မှတ်ကြကုန်၊ ဤအကြောင်းကို
၁၃၀၂-ခု၊ နတ်တော် လဆန်း ၁၂-ရက် ၃-နေ့ စီရင် ပြီးသော
အင်္ဂပုရဝိဝါဒ ဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊ မျက်နှာ ၃၆-စသည်တို့၌ ငါတို့
မှာခဲ့လေပြီ။

ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဟော တော်မူ၏။ ဝါတွင်း သုံးလ
ပတ်လုံးမည်မျှမြန်သော နှုတ်တော်ဖြင့် ဟောတော်မူလေသနည်း၊
ပကတိ ဘုရားနှင့် နိစ္ဆိတဘုရားတို့ နှုတ်တော် မြန်ပုံ တူကြပါသ
လော၊တူကြကုန်၏။ပကတိမြတ်စွာဘုရားတို့သည်ဝါစာအစိန္တေ
ယျဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ပကတိလူများ တခွန်းရွတ်လျှင် အရှင်
မာတိကာ

အာနန္ဒာရှစ်ခွန်းရှုတ်၍ပြီး၏။ အရှင်အာနန္ဒာ ၁-ခွန်းလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ခြောက်ခွန်း ပြီး၏။ ပကတိလူ ၁-ခွန်း၊ ၁-ပုဒ် ရှုတ်၍ပြီးကာ၊ မြတ်စွာဘုရား ၁၂၈-ခွန်းပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ ၁၂-မဟာသီဟနာဒသုတ် အဖွင့်၊ ပြ ၃၁၇၊ ၈-၃၂၇၊ အလာတို့ကို ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးကျီးညို၊ ၁၂၂၅-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း ၁-ရက် ၅-ထေးနေ့ စီရင်ပြီးသော အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ်၊ နိဒါနကထာ၊ ၀၈၈ လဟုပရိဝတ္တံ၊ တသ္မာတံစသည်တို့ကို အနက်ယောဇနာရာ၊ လေးကျွန်း ၅၆၊ သု ၆၀-တို့၌တွက်စစ်၍မိန့်တော်မူလေပြီ။ သာဓုသင်္ဂဟပါဌ်၊ သု ၁၆-၌လည်း မိန့်ပြီ။

(၆၀) လူကားတခွန်း၊ ကျည်းလေးခွန်း၊ ရှစ်ခွန်းအာနန္ဒာ။

ဟုဒိပယင်းမြို့မြောက်လက် မုတိုင်ပင်ရွာနေ ဦးတက်ဖြိုး ဒေါ်လွန်းပြည် တို့၏ သား ထိုရွာ၌ ၁၁၄၀-ပြည့် ဝါဆိုလဆန်း ၅-ရက် ၄-နေ့ နေတက်တချက်တီးကျော် အချိန်ဘွားအသက် ၂၂-ရဟန်း ဖြစ်၊ ၁၂၂၂-ခု ပြန်လွန်တော်မူသော ငယ်မည်တော် ဦးပေါ်အေး ဘွဲ့တော် ဦးဝံသပါလ၊ ဟံဆိပ်တော် ဝံသာလင်္ကာရ မဟာဓမ္မရာဇဂုရု၊ ဝံသဘိလင်္ကာရ ဓမ္မမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု၊ ၂-ထပ်ရ၊ မုတိုင်ပင် ဂိုဏ်းအုပ် ဆရာတော် ဘုရားကြီး စီရင်တော် မူ၍၊ ၁၁၆၁-ခု တပို့တွဲ လပြည့်ကျော် ၁၁-ရက် ၅-နေ့ ၃-ချက်တီးကျော် ၂-မောင်းပြီး။ သုံးပုံ အိပ်ထောင့်ကျမ်း နိဂုံး ၁၁၈-သဒ္ဒပဟက်ကျမ်း နိဂုံး ၂၁၄ တို့၌လည်း တနည်းလာသည်။ ကျည်းလေးခွန်း အရကို ကျည်းကုလား လူမျိုးဟု “အစိန္တေယျ ၄၈-ပါး ဘုရားရှိခိုး” မျက်နှာ ၁၇-အတိုင်းယူလေ။

နောက်သားတို့မှတ်ရန်ဆောင်ပုဒ်၊ ၈-လုံး ဆွဲမြဲနမာဂါထာ။

လူများတခွန်း၊ ရှစ်ခွန်းအာနန္ဒာ။
အာနန္ဒတခွန်း၊ ခြောက်ခွန်းဆယ်တန်။
ဧရဒ္ဒနွှစ်ဆယ်၊ ရှစ်သွယ်ပေါင်းရန်။
တို့ဘုရား၊ ကရားဟောပုံမြန်။

နိဂမနကဿာ။

ဟသ်ာတမြို့၊မြစ်ကွေးကျောင်းတိုက်၊ စတုတ္ထမြောက်၊ ၃၂-ဝါ
ရပြီး မြစ်ကွေးဆရာတော် ဦးပညာဓိသ၊ မဟာထေရ် စီရင်အပ်
သောမာတိကာနိဒါန ဝတ္ထနာခေါ် ဂဏ္ဍိသစ်ကျမ်းသည်၊ အတိတ်
ကလိယုဂ် ၅၀၄၂၊ အနာဂတ်ကလိယုဂ် ၄၂၆၉၅၈၊ အတိတ်
သာသနာတော် ၂၄၈၅၊ အနာဂတ် သာသနာတော် ၂၅၁၅-
မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၀၃-ခုနှစ်၊ သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ ဗျာဒိတ်ရ
သောရက်၊ ငါတို့ဘုရားဖွားတော် မူသော ရက်၊ဘုရား ဖြစ်တော်
မူသောရက်၊ ဗုဒ္ဓဝံသဒေသနာကို ဟောတော် မူသောရက်၊ ခန္ဓ
ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မူသောရက်၊ နောင် အခါ ဓာတု ပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူလတ္တံ့ ဖြစ်သောရက်၊အားဖြင့် အခါတော်ကြီး ၆-ပါး
ဟုသမုတ်ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ကဆုန်လပြည့်သောကြာနေ့ ညနေ
စက်နာရီ ၆-နာရီ အချိန် ပြီးသည်။

မာတိကာနိဒါန ဝတ္ထနာပြီး၏။

ဂ-မာတိကာပိသောဓနိ၊

နမော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဗော သဗ္ဗု ဒွဿ။

(မျက်နှာနံပါတ်-၄၉-ကြောင်းရေ-၇)။

* ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြည်သောစေတသိက်တေတ္ထိ သရဇ္ဈိ *။ ။
ဤ၌ရှေးအကောက်တို့ဝယ် ဝိရတိကိုမကြည်ကြကုန်။ ။ ယဒါ
ဟိဇ္ဈမိနာ ဝိတ္တေန မိစ္ဆာဝါစံ ပဗဟတိ၊ ဝိရတံဝသေန သမ္ဗာဝါစံ
ပူရေတိ၊ တဒါဆန္နာဒယော စက္ကာရောသမ္ဗာဝါစာစာတိ ဣမေပဉ္စ
ဧကက္ခဏေ လက္ခန္တိ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာကို
ထောက်၍ ကြည့်မှသာ သင့်မည်ထင်သည် အထပ်ထပ် ဆင်ခြင်
ပါကုန်။

(မျက်နှာနံပါတ်- ၅၂-ကြောင်းရေ-၅)။

* မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ရှိကုန်သော *။ ။ မဂ္ဂေါ အာ
ရမ္မဏံ ဧတေသံတိ မဂ္ဂါရမ္မဏာ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌ ကထာ ကို
ထောက်။

(မျက်နှာနံပါတ်-၅၂ ကြောင်းရေ-၇)။

* မဂ္ဂပစ္စည်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သော*။ ။
အဋ္ဌဂီကောပိ မဂ္ဂေါ ပစ္စယဋ္ဌေန ဧတေသံ ဟေတူတိ မဂ္ဂဟေ
တုကာ။ ။ အဋ္ဌကထာ။

(မျက်နှာနံပါတ်-၅၂ ကြောင်းရေ-၉)။

* မဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဟိတ်၊ မဂ်၌ ဖြစ်သော ဟိတ်ဟု ဆိုအပ်
သော အကြောင်း ရှိကုန်သော *။ ။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဝါဟေတူ၊
မဂ္ဂေါ ဟေတူတိ မဂ္ဂဟေတူ၊ တေ ဧတေသံဟေတူတိပိ မဂ္ဂဟေ
တုကာ အဋ္ဌကထာ။

(မျက်နှာနံပါတ်- ၅၂ ကြောင်းရေ-၁၀)။

* မဂ်တည်းဟူသော ဟိတ်ရှိကုန်သော*။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သယံ
မဂ္ဂေါစေဝ ဟေတုစ၊ ဣတိမဂ္ဂေါဟေတု ဧတေသံတိ မဂ္ဂဟေတု
ကာ။ ။ အဋ္ဌကထာ။

မာတိကာ

(မျက်နှာ နံပါတ်-၅၃ ကြောင်းရေ-၁၇)။

* မဂ်ပိတ်လေးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိ"သရ၏ * ။ ။ အရိယ
မဂ္ဂသမင်္ဂီဿအလောဘောအဒေါသောအမောဟော။ ဣမေဓမ္မာ
မဂ္ဂဟေတု။ တံသမ္ပယုတ္တော ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။
ဣမေဓမ္မာမဂ္ဂဟေတုကာ။ ။ ဟူသောနိက္ခေပကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌
တေထပေတွာ တံသမ္ပယုတ္တော စသည်ဖြင့် ဟောတော် မမူကဲ
တံသမ္ပယုတ္တော စသည်ဖြင့် သာမည အားဖြင့်သာ ဟောတော်မူ
ခြင်းကြောင့်အလောဘအဒေါသတို့ကိုမကြည်ထိုက်၌ အထူးသတိပြု
၍ဆင်ခြင်ကြပါကုန်။

(မျက်နှာနံပါတ်-၅၄ ကြောင်းရေ-၁၅)။

ဝိရိယ၊ ဝိမံသရ၏ * ။ ။ ဤတတိယ နည်းကား အဋ္ဌကထာ
နည်းမဟုတ်။ ။ မဂ္ဂါဝိပတိ" ဓမ္မံ ပဋိစ္စမဂ္ဂါ ဝိပတိဓမ္မောဥပဇ္ဇတိ
နာမိပတိ ပစ္စယာ။ မဂ္ဂါဝိပတိ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ မဂ္ဂါဝိပတိ။ အမိပတိ။
ဟူသောပဋ္ဌာန်း ပါဠိတော် အားလျော်စွာ မူလဋီကာ ဆရာကြံဆ
အပ်သော ပါဠိအနုလောမ နည်းတည်း။ သို့ဖြစ်၍ဝိရိယ၊ ဝိမံသ
သက်သက်ကိုသာကောက်ရမည်။ သဒ္ဓိဏ္ဏနဇောတက၊ သို့မဟုတ်
ဂုတ္တသမုစ္စယဇောတက အနက်ရှိသော "လည်း" သဒ္ဓါမပါသင့်။

ပခုက္ကု၊ မြို့။ သာသန ဝိပုလာရာမ- မန္တလေး တိုက်သစ်။
တိုက်အုပ်ဆရာတော် အချင်းသဒ္ဓမ္မ မထေရ်မြတ်
ရေးသားတော်မူအပ်သော မာတိကာ
ဝိသောဓနီ ဤတွင်ပြီး၏။

၉. မာတိကာအရကောက် အဓိပ္ပာယ်၊

နမေဝ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္ဘာ သမ္ဘု ဌဿ။

၁ - ကုသလမာတိကာ။

မာတရံ ပမုခံ ကထွာ၊ တဿာ ပညာယ တေဇသာ။
အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ ဒေဝါနံ သမ္ပဝတ္ထယိ။ ။

ကျမ်းရှိအလျောက်၊ မဖောက်မပြန်၊ လေးတန်သစ္စာ၊ အနာ
ဝရဏ၊ ဒသဗလ၊ စသောအပြား၊ တရားအပေါင်း၊ ကောင်းမြတ်
သောဂုဏ်နေ၊ ကြက်သရေအပေါင်းတို့၏စုဝေးရာတည်ရာ ဖြစ်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ။ ဗောဓိပင်ရင်း၊ ခုတ်
ထွင်းသောမာရ်၊ ဈာန်အဘိညာဉ်၊ မဂ္ဂင်ဖလ၊ အနန္တဉာဏ်၊ ရံသီ
ဆက္က၊ ရပြီးသည့်နောက်၊ ၇-ဝါမြောက်တော်မူသောအခါ၊ ဉာတ
ကာအစစ်၊ သာကီမျိုးဖြစ်ကုန်သောသူတို့၏၊ မာနတည်းဟူသော
မှန်ကင်းကို၊ နှိပ်နင်းခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပြာနိဟာတည်းဟူသော ယမ
ကကို၊ ကဏ္ဍမ္မအနီး၊ ရေမီးအစုံစုံ၊ ရေဟုန်အဖြာဖြာ၊ ဝလာဟက
တိမ်တိုတ်မှ၊ ထွက်စသော နေမင်းသဘွယ်၊ ဆန်းကြယ်သော ယမ
ကကို၊ ပြတော်မူခဲ့ပြီးသည့်အဆုံး နှစ်လွှမ်းသုံးဘဝ၊ ကြွသွားပြီး
ခါ၊ ဝတိံသာဝယ်၊ သက္ကာလယ၊ ပါသာဒ၏၊ ပုဗ္ဗုတ္တရ၊ ပါရိစ္ဆတ္တ
က၊ ရုက္ခပင်ရင်း၊ ခင်းထားကျောက်ဖျာ၊ ကမ္မလာထက်၊ ထက်ဝယ်
မွှေးနွေးနေလျက်ပြီးခါ၊ မာယာပမုခ၊ ဒေဝအပေါင်း၊ သောင်းစကြ
စဉ္ဇာ၊ လာလာသမျှ၊ ဝေနေယျတို့အား၊ ဟောကြားတော်မူအပ်
သော ဒေသနာတော်မြတ်သည်။ ။ အဘိအဘိရေကောဓမ္မော
အဘိဓမ္မော၊ အဘိဝိသိဋ္ဌာ မ္မော ဧတ္ထာတိ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဝုဇ္ဈိ
မန္တာ မ္မော ဧတ္ထာတိ အဘိဓမ္မော၊ အဘိပူဇိတာ မ္မော ဧတ္ထာတိ
အဘိဓမ္မော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်လာသည်နှင့်အညီ။ သုတ္တန်
မာတိကာ

ပါဠိတော်တို့ထက် လွန်သောပါဠိ၊ ထူးလောပါဠိ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဘိဓမ္မာမည်၏။

ထိုအဘိဓမ္မာသည်လည်း၊ သာမညလက္ခဏာအားဖြင့် တပါးသာ၊ ဝိသေသလက္ခဏာအားဖြင့် သော်ကား၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ပ။ ပဌာန်းဟူ၍ ၇-ကျမ်း အပြားရှိ၏။ ထို ၇-ကျမ်းတို့တွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။ ထိုဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၌လည်း ကဏ္ဍအားဖြင့် ဗိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ ရူပကဏ္ဍ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ဗိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။ ထိုဗိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၌ တုံသည်လည်း မာတိကာ၊ ပဒဘာဇနီအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် မာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမာတိကာ၌ တုံသည်လည်း ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိတ် အစရှိသောအားဖြင့် ၂၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂၂-ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကို၊ ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်၌ တုံသည်လည်း ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဌမပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အနက်ပေးကိုဆင်ခြင်၍ကောက်လေ။

ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးကို ခန္ဓာဖွဲ့သည်ရှိသော်၊ အလွန်အားအားဖြင့် ၅-ပါးပြင်မရှိ။ ။ အဘဲကြောင့်ခန္ဓာမည်သနည်း။ ။ ပေါင်းရသောကြောင့် ခန္ဓာမည်သည်။ ။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် အကျယ် ၁၂၁-ပါး၊ ဝေဒနာသညာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၀။ ရုပ် ၂၈-ခုတို့မှာ ပေါင်းသောကြောင့် ခန္ဓာမည်တန်စေ။ ဝေဒနာသညာတို့မှာ အပြားမရှိ တပါးတည်းဖြစ်လျက်၊ အဘဲကြောင့် ခန္ဓာမည်လေသနည်း။ ။ ဤကဲ့သို့ အများအနည်းကို ပေါင်းသောကြောင့် ခန္ဓာမည်သည်မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဘိတ်၊ အနာဂတ်၊ အတ္တတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ နှုရ၊ အာသန္န၊ စသောအားဖြင့် ပေါင်းသောကြောင့် ခန္ဓာမည်ပါသည်။ ။ ထိုခန္ဓာ ၅-ပါးတို့တွင် ဝေဒနာနှင့်သညာမှာ တပါးစီသာ ဖြစ်သောကြောင့် သုဒ္ဓခန္ဓာခေါ်သည်။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် အကျယ် ၁၂၁-ပါး၊ ဝေဒနာ၊ သညာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၀။ ရုပ် ၂၈-ခုတို့မှာ များသော

ကြောင့် မိဿကခန္ဓာခေါ်ပါသည်။ပေါင်း ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး၌
သုဒ္ဓခန္ဓာ ၂-ပါး၊ မိဿကခန္ဓာ ၃-ပါး အားဖြင့် ၅-ပါးတည်း။
(တနည်း) ရုပ်ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးအားဖြင့် ၅-ပါး
တည်း။

ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးကို အာယတနအားဖြင့် ခွဲဝေသော်။
အလွန်အားဖြင့် ၁၂-ပါးရှိသည်။ ထိုတွင်စိတ်မှာ မနာယတနတ
ပါးသာ။ စေတသိက် ၅၂-ခု၊ သုခုမရုပ် ၁၆-ခု၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဤတရားတို့
သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ စက္ခု ။ ပ။ ရသ ၎င်း ဇ-ပါးတို့သည်
တခုစီဖြစ်သောကြောင့် သုဒ္ဓါယတနမည်၏။ ဖောဠဗ္ဗ၊ မန၊ ဓမ္မ၊ ဤ
သုံးပါးသည် အမျှားဖြစ်သောကြောင့် မိဿကာယတန မည်၏။
ပေါင်း သုဒ္ဓါယတန ၆-ပါး။ မိဿကာယတန ၃-ပါး အားဖြင့်
အာယတန ၁၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ (တနည်း) နာမ်အာယတန
၁-ပါး၊ ရုပ်အာယတန ၁၀-ပါး၊ မိဿကာယတန ၁-ပါးအားဖြင့်
၁၂-ပါးတည်း။ ။ အဘွဲ့ကြောင့် အာယတနမည်သနည်းဟူမူ။
သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်၌လွှမ်းမိုးဘိစီး၍ ချဲ့တတ်သောကြောင့်
အာယတနမည်၏။

ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးကို ဇာတ်အားဖြင့်ခွဲဝေသော်။ အလွန်အားဖြင့် ၁၀-ပါးတည်း။ ထိုတွင် ရုပ်ဇာတ်သက်သက် ၁၀-ပါး။ နာမ်ဇာတ်သက်သက် ၇-ပါး။ မိဿကဇာတ် ၁-ပါး အားဖြင့် ၁၀-ပါးတည်း။ (တနည်း) သုဒ္ဓဇာတ် ၉-ပါး။ မိဿကဇာတ် ၉-ပါးအားဖြင့် ပေါင်း ၁၀-ပါးတည်း။ ။ အဘွဲ့ကြောင့်ဇာတ်မည်သနည်း။ သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ရှည်မြင့်စွာ ဆောင်ရွက်တတ်သောကြောင့် ဇာတ်မည်၏။

ပရိမတ္ထတရား ၄-ပါးကို သန္တာအားဖြင့်ခွဲဝေသော်။ အလွန်
အားဖြင့် ၄-ပါးတည်း။ ထိုတွင် သုဒ္ဓသန္တာ ၂-ပါး၊ မိဿကသန္တာ
၂-ပါးအားဖြင့် ၄-ပါးတည်း။ (တနည်း) နာမ်သန္တာ ၃-ပါး၊
မိဿကသန္တာ ၁-ပါးအားဖြင့် ၄-ပါးတည်း။ ။ အဘွဲ့ကြောင့်
သန္တာမည်သနည်း။ ။ မှန်သောကြောင့်သန္တာမည်၏။ (တနည်း)
ထိုတရားတို့ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာသိအပ်သောကြောင့်လည်း

အရိယသစ္စာမည်၏။ «လောကုတ္တရာမဂ်၌ယှဉ်သော မဂ္ဂင်သည် မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဖိုလ်၌ယှဉ်သောမဂ္ဂင်ကို သစ္စာမုတ်ထုတ်ရာ၏။

အဘဲ၊ ကြောင့်မာတိကာမည်သနည်း။ အမိနှင့်တူသောကြောင့် မာတိကာမည်၏။ «အဘယ်သို့ အမိနှင့်တူသနည်း။ «အမိသည် သားသွီးတို့ကိုဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မာတိကာသည် လည်း နိဗ္ဗေသကိုဖြစ်စေ၏။ (တနည်း) ရေမြောင်းနှင့်တူသောကြောင့်လည်း မာတိကာမည်၏။ «အဘယ်သို့တူသနည်း။ «ရေမြောင်းသည် ကန်၊ လယ်၊ အစရှိသည်သို့သက်ဝင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မာတိကာသည်လည်း အနက်သဘောအားဖြင့် နိဗ္ဗေသသို့သက်ဝင်တတ်၏။ (တနည်း) ရေမြောင်းသည် ကန်၊ လယ်၊ အစရှိသည်တို့နှင့်စပ်၍ဖြစ်သကဲ့သို့၊ မာတိကာသည်လည်း နိဗ္ဗေသနှင့်စပ်၍ဖြစ်၏။

တိက်၊ ဒုက် ၂-ပါးတွင် အဘဲ၊ ကြောင့် တိက်ကိုရှေးဦးစွာဟောသနည်း။ «ဒုက်ကား-၁၀၀။ တိက်ကား ၂၂-တိတ်သာဖြစ်၍ နည်းသောကြောင့် ယူလွယ်စေခြင်းငှါ တိက်ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူသည်။ ၂၂-တိက်တို့တွင် ကုသလတိက်ကိုအဘဲ၊ ကြောင့်ရှေးဦးစွာ ဟောသနည်း။ «အလုံးစုံပရမတ္ထတရားကို သိမ်းမိသောကြောင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် အဗျာကတတို့အချင်းချင်း မရောမရှက်သောကြောင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်ဟူသောအာဒိကလျာဏနှင့်ယှဉ်သော ကြောင့်၎င်း ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာဟောပါသည်။ «တိက်တွင်လည်း ကုသိုလ်ကို အဘဲ၊ ကြောင့်ရှေးဦးစွာဟောပါသနည်း။ «မြတ်သည်ဖြစ်၍ လောကုတ္တရာစီးပွားချမ်းသာကိုဆောင်တတ်သောကြောင့် ကုသိုလ်ကို ရှေးဦးစွာဟောပါသည်။

ဤပုန်၌ကုသလသဒ္ဓါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါတို့သည်အဘယ်အနက်ကိုဟောကုန်သနည်း။ ကုသလသဒ္ဓါသည် အနာမရှိခြင်း အနက်၊ အပြစ်မရှိခြင်း အနက်၊ ကောင်းသောအကျိုးကို ပေးခြင်း ဟူသောအနက် ဤသုံးပါးသောအနက်ကိုဟော၏။ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် သဘောဟူသောအနက် စသည်တို့တွင် ဤ၌ နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝ အနက်ကိုဟော၏။

ဤပုဒ်သောတာပတ္တိမဂ် ပဌမဈာန်နှင့်မဂ္ဂင် ၈-ပါး ရသည်ကို ရည်၍ ၈-ပါးဆိုသည်။ «ဒုတိယဈာန် စသည်၌ ဝိတက်ကြဉ် ၍ မဂ္ဂင် ၇-ပါးရသည်ကိုရည်၍ ၇-ပါး ဆိုသည်။ «(သကဒါ ဂါမိမဂ်-အနာဂါမိမဂ်-အရဟတ္တမဂ်တို့၌လည်း ၎င်းနည်း)။ « မဂ်စိတ္တပျဉ်း ၂၆-ခု ဆိုသည်မှာ မဂ်စိတ်၌ စေတသိက် ၃၆-ခု တွင် မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးကိုကြဉ်၍ ၂၈-ခုဖြစ်၏။ «စိတ်ဟူ သည်ကား။ အာရမ္မဏဝိဇာနန အာရုံကိုသိခြင်း လက္ခဏာတ ပါးသာဖြစ်၍ မဂ်စိတ် ၄-ခုကို တခုတည်းလုပ်၍ထည့်သော် ၂၆ ခုဖြစ်သတည်း။

ဖိုလ်စိတ္တပျဉ်း ၃၇-ခုမှာလည်း ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ စေတသိက် ၃၆-ခုရ၏။ ၎င်းဖိုလ်စိတ် ၄-ခုကို တခုတည်းလုပ်၍ ထည့်သော် ၃၇-ခုဖြစ်သတည်း။

ကုသိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသိုလ်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ဟော သနည်း။ «ကုသိုလ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ အကုသိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတကို အဘွဲ့ကြောင့် ဟော သနည်း။ «ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဘို့သည် ကုသိုလ်၌ တည်၍ အကုသိုလ်တို့ကိုပယ်ပြီးလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက် ပြုကုန်ရကား။ ဤသို့ပဋိပတ္တိ အစဉ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ အကုသလာ၌ အသဒ္ဓါသည် အဘယ် အနက်ကို ဟော သနည်း။ ဝိရုဒ္ဓအနက်ကိုဟော၏။ «အဗျာကတာ၌ အသဒ္ဓါသည်အဘယ် အနက်ကိုဟောသနည်း။ အညအနက်ကိုဟော၏။ ကုသိုလ်, အကု သိုလ်ကားအကြောင်းတရား၊ ဝိပါက်နှင့်, ရုပ်တရားတို့မှာ အကျိုး တရား ကြိယာနှင့်နိဗ္ဗာန်မှာအကျိုးလည်းမဟုတ်အကြောင်းလည်း မဟုတ်။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာတို့မှာဆင်ခြင်၍ ဖွဲ့လေ။

အဘွဲ့ကြောင့် တိက်မည်သနည်း။ «ပရမတ္ထ တရား ၄-ပါး ကို ၃-ခုပြု၍ဟောသောကြောင့်တိက်မည်၏။ ထိုတိက်သည်လည်း အာဒိလဒ္ဓနာမတိက်, သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက် ၂-ပါးတို့တွင် ဤတိက် သည်အစ၌ တည်သော ကုသလသဒ္ဓါကို အစွဲပြုသော ကြောင့် အာဒိလဒ္ဓနာမ တိက်မည်၏။ «အဘွဲ့ကြောင့် တိက်မတ်ဆို သ နည်း။ «ပရမတ္ထတရား ၄-ပါးကို ၃-ခုပြု၍ ဟောသော်လည်း

မကုန်သော တရားကို တိက်မှ လွတ်သောကြောင့် တိက်မုတ်ဆိုသည်။ ။ထိုတိက် သည်လည်း သပ္ပဒေသ-နိပ္ပဒေသ ၂-ပါးတို့တွင် ပရမတ္ထတရား အကြွင်းမရှိသောကြောင့် နိပ္ပဒေသ တိက်ဟု မှတ်လေ။

၂-ဝေဒနာတိက်။

ကုသလတိက်၏ အခြားမဲ့၌ ဝေဒနာ တိက်ကို အဘဲကြောင့် ဟောတော်မူသနည်း။ ။ကုသလ တိက်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ် အပ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ တရား၏ ဖြစ်သင့်သည် အား လျော်စွာ(သုခသမ္ပယုတ္တ၊ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တ၊ အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တ) အပြားကို ပြလိုသောကြောင့် ဤဝေဒနာတိက်ကို ဟောတော်မူသတည်း။ ။ဤတိက်၌ဝေဒနာသည် ဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သည် ဟုမဆိုကောင်း။ ဝေဒနာရှိသည်ဟုလည်းမဆိုကောင်း။ ဝေဒနာနှင့်-ယှဉ်သည်ဟူ၍လည်း မဆိုကောင်း။ ပဌမပုန်၌ကောက်သည် မှာ၊ သုခဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သောတရားကိုဟောမည် စိုးသောကြောင့် သုခဝေဒနာကိုကြည့်၍ ၎င်းနှင့်တကွဖြစ်သော သုခသဟဂုတ်စိတ် ၉-ခု၊ ပ။ ကောက်လေသည်။ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့မှာ ဒေါသမူဇ္ဇေယှဉ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာမှာ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်၌သာ ယှဉ်သော ကြောင့်၎င်း ထိုတရားတို့ကိုကြည့်ရလေသည်။

ဒုတိယပုန်၌ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် တကွ ဖြစ်သောတရား ဆိုသောကြောင့် ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု ပ။ ကောက်လေသည်။ ဤပုန်၌ ဝေဒနာမှာ သူနှင့်တကွ ဖြစ်သော တရားဆိုသော ကြောင့် ၎င်း၊ ဝီတိမှာ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ်၌ မယှဉ်သော ကြောင့်၎င်း၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနမှာလောဘမူစိတ်၌သာယှဉ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာမှာဝိစိကိစ္ဆာစိတ်၌သာယှဉ်သောကြောင့်၎င်းကြည့်ရလေသည်။

တတိယပုန်၌ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သောတရားကိုသာ ဟောသောကြောင့်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ ပ။ ကောက်ရလေသည်။ ဤပုန်၌ ဝေဒနာ နှင့်တကွ ဖြစ်သော တရား ဆိုသော

အလင်းပြ

ကြောင့်၎င်း၊ ဗီတိမှာ- ဥပေက္ခာ၌မယှဉ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဒေါသ၊
 ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ တို့မှာ ဒေါသမူဒွေ၌သာ ယှဉ်သော
 ကြောင့်၎င်းကြည်ရလေသည်။ ဤတိကံ၌ကောက်သောတရား
 ကိုကြည့်၍ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်- သစ္စာတို့ကိုသုန္ဓု၊ မိဿံက၊ ရုပ်၊
 နာမ်၊ ရွေးလေ။ အာဒိလဒ္ဓ၊ သဗ္ဗလဒ္ဓ ၂-ပါးတို့တွင် ၃-ပုဒ်လုံး
 ကိုစွဲသောကြောင့် သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိကံ၊ သပ္ပဒေသ၊ နိပ္ပဒေသ ၂-ပါး
 တို့တွင် ၃ပုဒ်လုံး၌မပါသောဝေဒနာ ၃-ရပ်နှင့်ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုတိကံ
 မုတ်ထုတ်သောကြောင့် သပ္ပဒေသ တိကံမည်၏။

၃-ဝိပါကတိကံ။

ဝိပါကတိကံပဌမပုဒ်၌အချင်းချင်း-တူသည်မှာ ကုသိုလ်လည်း
 နာမ်၊ အကုသိုလ်လည်း နာမ်၊ အကြောင်းချင်း တူသည်ကို ရည်
 သည်။ ထူးသည်မှာအကျိုးချင်းထူးသည်ကို ရည်သည်။ ကုသိုလ်
 မှာကောင်းသောအကျိုး၊ အကုသိုလ်မှာ မကောင်းသောအကျိုး
 ဆိုလိုသည်။ (တနည်း) တူသည်မှာ အကြောင်းအကျိုးနာမ်ချင်း
 တူသည်ကိုယူ။

ဤပုဒ်၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တို့၏ အကျိုး ဖြစ်လျက် အဘဲ
 ကြောင့်ဝိပါကံကိုသာ ကောက်၍ကမ္မဇရုပ်ကို မကောက်သနည်း။
 မြတ်စွာဘုရားသည် မုချကျိုး၊ သာမန်ကျိုး ၂-ပါးတို့တွင် ဤအရာ၌
 မုချကျိုးကို ရည်တော်မူ၏။ သာမန်ကျိုးကို ရည်တော် မမူသော
 ကြောင့်ကမ္မဇရုပ်ကို မကောက်မူ၍ဝိပါကံကိုသာ ကောက်တော်
 မူလေသတည်း။ ဥပမာကား၊ သလေးစေ့ကို စိုက်၍ အပင်မှ
 အသီးသီးသောကာလ စိုက်သော မျိုးစေ့နှင့်တူသောအသီးကို
 မှီ၍အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်တို့သည် ထိုမျိုးစေ့ တည်းဟူသော
 အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ မျိုးစေ့နှင့် တူသော
 ဝိပါကံကိုသာ ကောက်၍ အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်နှင့် တူသော
 ကမ္မဇရုပ်ကို မကောက် လေသတည်း။ ဤကား မူလဒီကာအလို။
 (တနည်း)။ ကမ္မဇရုပ်သည် ကုသိုလ် တို့၏ အကျိုးပင် ဖြစ်သော်
 လည်း ဝိပါကံဟူသော အမည်ကို မရသောကြောင့် မကောက်ရ။

ဤကား ဗိုကာကျော်အလို၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တို့၏ အကျိုးလည်းဖြစ်စေ၊ ဝိပါက်ဟူသော အမည်ကိုရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤအင်္ဂါ ၂-ပါးညီမျှကောက်ရသည်။

၄-ဥပါဒိန္နတိက်၊

ဥပါဒိန္နတိက် ပဌမပုဒ်၏ အနက်ကို ကောက်၍ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ကပ်အပ်သောကံဆိုလျှင် ပရမတ္ထတရား၄-ပါးတွင် ကံမည်သော တရားကိုရှာသော်အကုသိုလ်၊ လောကီကုသိုလ်တို့သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ အာရုံပြုသောကံမည်၏။ ထိုသို့ပင် ဆိုသော်လည်း စိတ္တ၊ ပြုန်ကိုမယူရာ။ ၎င်း၌ရှိသောစေတနာကိုသာယူရာသည်။ ထိုစေတနာမှသော်လည်း မနောဒွါရ၌ပါသောစေတနာမှသာကံ၊ ၎င်းမနောဒွါရ၌ပါသောစေတနာမှသော်လည်း အတ္တဝီရိယစေတနာမှ အကျိုးပေး၏။ မရဏာသန္ဓဇော၊ အဘိညာဉ်ဇော၊ ပဉ္စဒွါရဝီရိယဝိပါက် ကြိယာတို့၌ရှိသော စေတနာသည်အကျိုးမပေး။ ထိုကံ၏ အကျိုးသည် လောကီဝိပါက်၊ ကမ္မဇရုပ်ရ၏။ ဤပုဒ်၌တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့၏ အာရုံလည်း ဖြစ်စေ၊ ကံ၏ အကျိုးလည်း ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂါ ၂-ပါးတည်း။

ပဌမပုဒ်၌ဝိညာတ်နွေ၊ သဒ္ဓလဟုတာ ဒိတ္တယတို့သည်၊ ကမ္မဇရုပ်သဘောမှကင်းသောကြောင့်ကြည်သည်။ ။ ဒုတိယပုဒ်၌ ဟဒယ၊ ဣန္ဒြိယရုပ်တို့သည် ကမ္မဇကေနဖြစ်သောကြောင့်ကြည်သည်။ ။ ဤတိက်၌ လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုတို့သည် နကုတောစိ ရုပ်ဖြစ်လျက် အဘွဲ့ကြောင့်ကောက်လေသနည်း။ ။ ရုပ်၏ဖြစ်စကို ဥပစယ၊ သန္တတိ ခေါ်သည်။ ရုပ်၏ဖြစ်၍ တည်ဆဲကို ဇရတာ ခေါ်သည်။ ရုပ်၏ချုပ်ဆဲဘင်ကိုအနိစ္စတာခေါ်သည်။ ထိုသို့ကိစ္စဗျာပါရမကင်းသောကြောင့်လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုကို ၎င်းတိက်၌သွင်း၍ ကောက်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုတို့သည် အကြောင်း ၅-ပါးတို့ကြောင့် သက်သက် မဖြစ်သော်လည်း ရူပကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌ပရိယာယ်အားဖြင့်ဟောတော်မူ၏။

၅-သံကိလိဋ္ဌတိက်။

သံကိလိဋ္ဌတိက် ပဌမ ပုဒ်၌။ ပူပန်စေတတ်၊ နှိပ်စက်တတ် ဟူ သည်မှာ ကိလေသာ ၁၀-ပါးတည်း။ ။ပူပန်စေအပ်၊ နှိပ်စက် အပ်ဟူသည်မှာ ထိုကိလေသာ ၁၀-ပါးနှင့်အတူတကွ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ၁၂-ခု၊ ကိလေသာ ၁၀-ပါးကြည့်သော စေတသိက် သတ္တရသတည်း။ ။ထိုတွင်ကိလေသာ ၁၀မှာ ပူပန်တတ်၊ပူပန် အပ်၂-ပါးလုံးပင်ရ၏။ ။လောဘကို ပူပန်တတ်ယူလျှင်၊ ကြွင်း ၉-ပါးပူပန်အပ်။ပ။ အနောတ္တပ္ပကိုပူပန်တတ်ယူလျှင်၊ ကြွင်း ၉- ပါးပူပန်အပ်။ ။၅-ပါးကိုတတ်ယူလျှင်၊၅-ပါးအပ်။ဤသို့ကိလေ သာ ၁၀-ပါးတို့သည် တတ်လည်းရ၊အပ်လည်းရ၏။

အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ စေတသိက် ၁၇-ခုမှာ ပူပန်အပ်သာ ရ၏။တတ်မရ။ ။ကိလေသာ ၁၀-ပါးမှာပူပန်တတ်သောတရား မည်၏။အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊စေတသိက် ၁၇-ခုမှာမိမိကိုယ်က မပူပန်တတ်သော်လည်း၊ ပူပန်တတ်သောကိလေသာတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပူပန်အပ် ရလေသည်။ ။ပုံကား- ထင်းသည် မပူတတ်၊ ထိုသို့မပူတတ်သော်လည်း ပူတတ်သော မီးနှင့်ယှဉ် သောကာလ၊မီးနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်ထင်းပါပူရလေသကဲ့သို့ မီးနှင့်ကိလေသာ၊ ထင်းနှင့် အကုသိုလ် စိတ် ၁၂-ခု၊ စေတသိက် ၁၇-ခုမှတ်။ ။ဥပမာတနည်းမှာ၊ ရွာကူး၍ သူတော်ကောင်း အိမ်တွင် တည်းနေ၍ ခိုးသောသူခိုး၏ ဥပမာကိုသိလေ။

သံကိလေသ၊ သံကိလိဋ္ဌ၊ သံကိလေသိက ၃-ပါးတို့၏အထူး ကား။ ။သံကိလေသာတိ ဒသကိလေသဝတ္ထု။နိ ၃၅၈။ဟူသော ဝိကာပါဌ်ဖြင့် ကိလေသာ ၁၀-ပါးရ၏။ ။ကိလေသေနသမန္တာ ဂတာတိ သံကိလိဋ္ဌာ။ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့် ကိလေသာ ၁၀-ပါးနှင့်တကွဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသစိတ္တုပ္ပါဒ်ရ၏။ ။ သံကိလေသေ အရဟတိတိ သံကိလေသိကံ။ဟူသောအဋ္ဌကထာ ပါဌ်ဖြင့် ကိလေသာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သော လောကီတရားရ၏။ ဤသည်လျှင် ၃-ပါးအထူးတည်း။

၆-ဝိတက္ကသိုက်။

ဝိတက်တိက်၌ ဝိတက်သည် ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဆို
 ကောင်း။ ဝိတက်၌ ဝိတက်ရှိသည် မဆိုကောင်း။ ။ ဝိစာရသည်
 ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သည်မဆိုကောင်း။ ဝိစာရ၌ဝိစာရရှိသည်မဆို
 ကောင်း။ ။ ဝိတက်သည် ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဝိစာရသည်
 ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်၏။ ။ ဝိတက်ဟူသမျှသည် သဝိစာရချည်း။
 ဝိစာရမှာ အချို့ဝိတက်ရှိ၏။ အချို့မရှိ ၂-ပါးတည်း။ အဘယ်၌
 ရှိ၍ အဘယ်၌မရှိသနည်း။ ဧဒ္ဒပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော ကာမ
 စိတ် ၄၄-ခု၊ ပဌမဈာန် ၁၁-၌ ဝိစာရဖြစ်သောအခါ ဝိတက်ရှိ၏။
 ဒုတိယဈာန် ၁၁-၌ ဝိစာရဖြစ်သောအခါ ဝိတက်မရှိ။ ။ ပဌမ
 ပုန်ကကြဉ်သော ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခုသည် အဝိတက္က သဝိ
 စာရဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယပုန်သို့သွင်း။ ။ ဒုတိယပုန်ကဝိစာရ
 စေတသိက် ၁၁-ခုသည် အဝိတက္က အဝိစာရ ဖြစ်သောကြောင့်
 တတိယပုန်သို့သွင်း။ ။ ပဌမပုန်ကကြဉ်သော ဝိစာရစေတသိက်
 ၅၅-ခုသည် သဝိတက္က အဝိစာရ ဖြစ်သောကြောင့် တိက်မုတ်
 ထုတ်။ ။ ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခုတွင် လောကီ၌ ယှဉ်သော
 ဝိတက် ၄၇-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ မဂ်၌ယှဉ်သောဝိတက် ၄-ခုသည်
 မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဖိုလ်၌ယှဉ်သော ဝိတက် ၄-ခုသည် သစ္စဝိမုတ်။ ဝိစာရ
 ၁၁-မှာလည်း ၎င်းနည်း ၃-ချက်ပင်ခွဲလေ။

၇-ဝိဘိသိုက်။

ဝိတိတိက်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိတိသဟဂတပုန်သာတွဲသည်
 ကို မဟောသေးသောတရားနှင့်သာတွဲ၍ ဟောသင့်လျက် ဟောစ
 ရာ တရားကုန်သောကြောင့် သုခ-ဥပေက္ခာတို့နှင့်တွဲ၍ ဟောပြန်
 လေသလောဟူငြားအံ့။ ။ ဟောစရာကုန်သောကြောင့်မဟုတ်။
 နိဗ္ဗိတိကသုခ၊ သဗ္ဗိတိက သုခ ၂-ပါးတွဲသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ
 ဤတိက်ကိုဟောတော်မူသည်။ စတုတ္ထဈာန်-၁၁၊ သုခသဟဂုတ်
 ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော သုခဝေဒနာ-၁၊ ပေါင်း ၁၂-ခုသည် နိဗ္ဗိ
 တိကသုခ။ ။ သောမနဿ ၆၂-ခုတွင်စတုတ္ထဈာန် ကြဉ်သော
 အလင်းပြ

သောမနဿန္တိရှိသော သုခဝေဒနာ ၅၁-ခုသည် သပ္ပိတိကသုခ
တည်း။ ။ဤကားအဋ္ဌကထာနည်း။

မူလဋီကာနည်းအားဖြင့်၊ ပိတိကား နှစ်သက်သည်၊ ဝေဒနာ
ကာ၊ ခံစားသည်၊ ဤသို့ပိတိ-ဝေဒနာတရား ၂-ပါးတို့၏ သိနိုင်ခဲ့
သည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူခြင်းငှါ ဤတိက်ကို ဟောတော်မူသည်။
အနုဋီကာ နည်းအားဖြင့် အတိပဏိတသုခ၊ ဩဋ္ဌာရိကသုခ ၂-
ပါးကွဲသည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူခြင်းငှါ ဤတိက်ကို ဟောတော်
မူသည်။ ။စတုတ္ထဈာန် ၁၁-၌ရှိသော သုခဝေဒနာသည် အတိ
ပဏိတသုခ၊ စတုတ္ထဈာန် သောမနဿကြည်သော သောမနဿ
၅၁-ခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော သုခ-၁၊ ပေါင်း
သုခဝေဒနာ ၅၂-ခုကို ဩဋ္ဌာရိကသုခဆိုသည်။

ဂ-ဒဿနတိက်။

အဘွဲ့ကြောင့် ဒဿန မည်သနည်း။ ။သောတာပတ္တိမဂ်
သည် နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာမြင်သောကြောင့် ဒဿနမည်သည်။ ။
ဂေါတြဘူသည် နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်သည် မဟုတ်လော။ ။
ဂေါတြဘူသည် ရှေးဦးစွာ မြင်သော်လည်း ကိလေသာ တို့ကို
မပယ်ရသေးသောကြောင့် မြင်သည်မဆိုရ။ ။ဥပမာကား။
တစ်ခုတစ်ခု အမှုကိစ္စကို ပြောဆိုလိုသောကြောင့် မင်းထံသို့ သွား
သောသူသည် ဆင်ပေါ်၌မင်းကိုမြင်သော်လည်း၊ မင်းကို တွေ့ခဲ့၏
လောဟု မေးမူ၊ မိမိကိစ္စမပြီးသောကြောင့် မတွေ့ဟု ဆိုသကဲ့သို့
တည်း။

ပယ်ပုံကား။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ်
၄-ခု၊ ဝိစိကိန္နာသဟဂုတ်စိတ်တခု၊ ပေါင်း ၅-ကိုအကြွင်းမဲ့ပယ်
သည်။ ။အပယ်သို့လားစေတတ်သောဝိပ္ပယုတ်၊ ဒေါသ၊ မလား
စေတတ်သော ဝိပ္ပယုတ်၊ ဒေါသ ၂-ပါးတို့တွင် အပါယ်သို့လား
စေတတ်သောဝိပ္ပယုတ်၊ ဒေါသကိုလည်း ပယ်သည်။ ။အပါယ်
သို့ မလားစေတတ်သော ဝိပ္ပယုတ်၊ ဒေါသ သည်လည်း၊ ပဝတ္တိ
အခါ အကြမ်းအနု ၂-ပါးရှိသည်တွင် အကြမ်းကို သကဒါဂါ

မိမိမဂ်ဖြင့်ပယ်အပ်သည်။ ။အနံ့သည်လည်း၊ ကာမရာဂနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဝိပ္ပယုတ်၄-ခု၊ ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂ၊ နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုအားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် ကာမ ရာဂနှင့် ယှဉ်သော ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့် ဒေါသကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်သည်။ ။ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂနှင့် ယှဉ်သော ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့် ဥဒ္ဓစ္စကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်ပယ်သည်။ ။ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်သည်။ ။ဒေါသမူဇ္ဈေးကို အောက်မဂ် ၃-ခုဖြင့်ပယ်သည်။ ။ဥဒ္ဓစ္စကိုအရဟတ္တမဂ်ဖြင့်ပယ်သည်။ ။ဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုကို မဂ် ၄-ပါးဖြင့်ပယ်သည်။

၉-ဒဿနဟေတုတိက်။

ဒဿနဟေတုတိက်၌ရှိသည်၊ ယှဉ်သည်၊ မည်သည် ၃-ပါးတူ၏။ကံကွဲသည်။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ပယ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ မောဟဟိတ်မှ တပါးသော စေတသိက် နှင့်၎င်းစိတ် ၄-ခုသည် အကောက်ကနေမြဲ။ လောဘကိုယူခိုက် မောဟအကောက်က။ မောဟကိုယူခိုက် လောဘအကောက်က။ ။ဒေါသမူဇ္ဈေး၌ရှိသော မောဟကိုယူခိုက် ဒေါသအကောက်က။ ။ဒေါသကိုယူခိုက် မောဟအကောက်က။ ။ဝိစိကိစ္ဆာ၌ရှိသောမောဟကိုယူခိုက် ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော စေတသိက်တို့သည် အကောက်က။ ။ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်ယှဉ်သောမောဟကိုယှဉ်ဘက် ဟိတ်မရှိသောကြောင့် ပဌမပုန်မှာကြည်၊ ဒုတိယပုန်၌ဥဒ္ဓစ္စ၎င်းနည်း။မောဟမူဇ္ဈေး၌ မောဟကိုတတိယပုန်၌သွင်း၍ ကောက်။

၁၀-အာစယဂါမိတိက်။

အာစယဂါမိတိက် ဒုတိယပုန်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းကို ကောက်သည်ကာလ၊မဂ်စိတ် ၄-ခုနှင့် စေတသိက် ၃၆-ခု ကိုသာ ကောက်သည်။ ။လောကီကုသိုလ်များလည်း အလှူပေးသော်၊ ဘီလ ဆောက် တည်သော်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘဝနာ စီးဖြန်းသော်

ဆလင်းမြို့

နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းမဟုတ်ပါလော။ သို့ဖြစ်၍ လောကီကု
သိုလ်များကိုလည်း ကောက်သင့်သည်ဟူငြားအံ့။ «မကောက်
သင့်၊ အဘဲ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူ။ «လောကီ ကုသိုလ်တို့ကြောင့်
နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သည်လည်းရှိ၏။ မရောက်သည်လည်းရှိ၏။ အ
ကြောင်းဝေးသောကြောင့် မကောက်သင့်။ «မဂ်မှာအကြောင်း
နီးသောကြောင့်ကောက်သင့်လေသတည်း။

၁၁-သေက္ခဒိက်။

သေက္ခတိက်ပဌမပုဒ်၌ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်တို့၏ဥစ္စာဆို
သောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကြည်သော လောကုတ္တရာဗိတ် ၇-ခု
တို့တွင် သောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်သည် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်၌သာဖြစ်၏။ တ
ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌မဖြစ် ။ပ။ အရဟတ္တမဂ်သည် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်၌
သာဖြစ်၏။ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မဖြစ်သောကြောင့် သေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်တို့၏ဥစ္စာဆိုသော် ဟုတ်တန်စေ။ ဒုတိယပုဒ်၌
အသေက္ခဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အရဟတ္တ
ဖိုလ်ဗိတ် ၁-ခု စေတသိက် ၃၆-ခုကိုသာကောက်၏။ «အာဝဇ္ဇန်း
ခွေး ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝိပါက်တို့မှာ သဗ္ဗပုဂ္ဂလ သာဓာရဏ
ဖြစ်သောကြောင့် လွတ်တန်စေ။အာဝဇ္ဇန်းခွေးကြည်သောကြံယာ
၁၈-ခုသည် အရဟတ္တဖိုလ်ဗိတ်ကဲ့သို့ပင် ရဟန္တာ သန္တာန်၌သာ
ဖြစ်၍ အသေက္ခသာဓာရဏဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းကြံယာ ၁၈-ခု
ကိုကောက်သင့်ပါသည်ဟုတ်လော။ «မကောက်သင့်၊ အဘဲ၊
ကြောင့်နည်းဟူမူ။ «ခန္ဓယဓိကံ ဩကာသဝါရန္တံ။ «(ယတ္ထ
ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ)။ ပါဠိ၌ရှိသောကြောင့်
ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်ဘူးလတ္တံ့ ဟုအနက်ပေးလေသည်။ ဆုံဖြစ်ဆဲ၊ ဆုံဖြစ်ဘူး
ဆုံဖြစ်လတ္တံ့ မရှိ။ ဤဆုံ၌ ခန္ဓာရှိသည် မရှိသည်ကိုသာ လိုရင်း။
သည်ဆုံ၌ရူပက္ခန္ဓာရှိသော် ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်ဘူး၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဆိုရသကဲ့
သို့၊ ဤသေက္ခတိက်၌လည်း။ သေက္ခာဓမ္မာ အသေက္ခာဓမ္မာ၊ ဟူ
သော ပါဠိရှိသောကြောင့်သာ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်တို့၏
ဥစ္စာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဟု အနက်ပေးလေသည်။ သေက္ခမည်

သောတရား၊ အသေကွမည်သော တရားသာ လိုရင်းဖြစ်သော
ကြောင့်၊ သေကွမည်ကုန်သော အသေကွမည်ကုန်သောဟု အနက်
ပေးရာသည်ဟုမှတ်။

၁၃-ပရိတ္တာရမ္မဏဘိက်၊

ပရိတ္တာရမ္မဏဘိက်ပဌမပုဒ်၌။ အပ္ပမညာသည်သတ္တဝါပညတ်
ကိုအာရုံပြုသည်။ ၎င်းတရား တို့သည် ကာမကို အာရုံ ပြုသည်။
ထိုသို့ အာရုံပြားသော ကြောင့် ကြည်သည်။ ။ ဝိရတိကို အဘွဲ့
ကြောင့်မကြည်သနည်း။ ဝိရတိသည် လောကီ လောကုတ္တရာဝိရတိ
ဟူ၍ ၂ ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင်လောကီ၌ယှဉ်သော ဝိရတိသည်
ဒုစရိုက်ကိုအာရုံပြုသည်။ ထိုဒုစရိုက်လည်း ကာမတရားပင်ဖြစ်၍
မကြည်သည်။ ။ လောကုတ္တရာဝိရတိသည် နိဗ္ဗာန်တို့အာရုံပြု၏။

ဒုတိယပုဒ်၌ဝိရတိမှာရူပ၊ အရူပဘုံ၌ပယ်စရာဒုစရိုက်မရှိသော
ကြောင့်ဝိရတိအာရုံပြုစရာတရားမရှိ၍ကြည်ရသည်။ ။ တနည်းမှာ။
အာရုံပြားသောကြောင့် ကြည်ရသည်။

ကတိယပုဒ်၌လည်း။ ၎င်းနည်းအာရုံပြားသောကြောင့် ကြည်ရ
သည်။ ။ ၎င်းဘိက်၌ကာမဧကန် ၂၅။ အနေကန် ၃၁။ မဟဂ္ဂုတ်
ဧကန် ၆။ အနေကန် ၃၁။ နိဗ္ဗာန် ဧကန် ၈-ခု။ အနေကန် ၁၁။
ပညတ်ဧကန် ၂၁။ အနေကန် ၃၁-တို့ကိုနှလုံးသွင်း၍ကောက်လေ။
ကာမဧကန် ၂၅-ဟူသည်ကား။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ မနောခံဘတ်
၃-ခု၊ တဒါရုံ ၁၁၊ ဟသိတုပ္ပါန်တည်း။ ။ အနေကန် ၃၁-ဟူသည်
ကား။ ၎င်းဧကန် ၂၅-မှတစ်ပါး ကာမစိတ် ၂၆-ခု၊ အဘိညာဉ်နွေး
တည်း။ ၎င်းစိတ်သည် မဟဂ္ဂုတ် အနေကန် ။ ပညတ် အနေကန်
လည်းမည်၏။ ။ မဟဂ္ဂုတ်ဧကန် ၆-ခုဟူသော်ကား။ ဝိညာဏဇ္ဇာ
ယတန ၃-ခု၊ နေဝ သညာနာ သညာယတန ၃-ခု တည်း။ ။
လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် နိဗ္ဗာန်ဧကန်မည်၏။ အနေကန် ၁၁-
ဟူသော်ကား။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ် ၈-ခု၊
မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဘိညာဉ် နွေတည်း။ ။ ဧကန် ဆိုသည်မှာ။
သောတာပတ္တိ မဂ်သည်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသကဲ့သို့မှတ်။ ။ အနေ
ဇလင်္ဂ

ကန်ဆိုသည်မှာ၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းသည် အလုံးစုံကို အာရုံပြု
သကဲ့သို့တည်း။

၁၅-မိစ္ဆတ္တတိက်။

မိစ္ဆတ္တတိက်ပဌမဝုန်၌ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဟူသည်ကား။ သတ္တဝါတို့မှာ အကြောင်း မရှိဟု ယူသော အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကို ပြုသော် လည်း ခံစား ရသည် မရှိဟု ယူသော အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ သတ္တဝါတို့ သေလျှင်ပြတ်၏ဟု ယူသော နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ ဤသုံးပါးကိုသာ ယူအပ်၏။ ။ ထိုနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၊ ပဉ္စနန္ဒရိယကံပြုသောသူတို့သည် မြင်းမိုရ်တောင်မျှလောက်သော ရတနာ စေတီကိုတည်၍ စကြဝဠာမျှ လောက်သော ရတနာ တံတိုင်းကို ပြုလုပ်ပြီးလျှင် ထိုအတွင်း၌ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာအရှင် မြတ်တို့ကို အပြည့် စည်းဝေးစေ၍ ပစ္စည်းငှ-ပါး တို့ဖြင့် တပါး မကျန် လှူဒါန်း ငြားသော် လည်း ရတေသည်၏ အခြား မဲ့၌ မကောင်းကျိုးကို ပေးလေသည်သာ၊ ထိုကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ကောက်ရလေသတည်း။

သတ္တမဇောကိုသာ အဘွဲ့ကြောင့်ကောက်လေသနည်း။ ဇော ၇-ကြိမ် တို့တွင် ပဌမဇောသည် ဒိဌဓမ္မ ဝေဒနိယကံ ဖြစ်၍ အကြောင်းညီလျှင် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင် အကျိုးပေး၏။ ထိုသို့ပေးခြင်း လက္ခဏာမှာလည်း ခမ္ဘိယလဒ္ဓဖြင့်ရသော ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်စေ၊ စေတနာလည်း ထက်သန်စေ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တို့တွင် တပါးပါး လည်း ဖြစ်စေ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထလိုက်လည်း ဖြစ်စေ ဤအင်္ဂါ ငှ-ပါးညီသော်မျှန်မှောက်တွင် အကျိုးပေး၏။ မပေးခဲ့သော် အဟောသိကံဖြစ်၏။ အကျိုးပေးသည်ဟုဆိုသော်လည်း၊ ၎င်းကံက စင်စစ်ပေးသည်မဟုတ်၊ အပရာပရိယဝေဒနိယကံကိုထောက်ပံ့ရုံသာတည်း။ ပမာဆိုသော် ပေါက်လာသော အနာများကို များစွာသော ဆေးမြစ်တို့ဖြင့် ထိမ်းကျပ်၍ ပျောက်သော်လည်း၊ နောက်ဆုံးဆေးမြစ်တွင် အကျိုးထင်သကဲ့သို့ တည်း။

မာတိကာ

အဘဲ၊ ကြောင့် ဒိဋ္ဌခမ္မဝေဒနီယကံသည် မျက်မှောက် တွင်သာ အကျိုးပေး ရသနည်း။ အာသေဝန ပစ္စည်းကို မရသောကြောင့် ပဝတ္တိတွင်သာ ပေးရာသတည်း။ အာသေဝန ဟူသည်မှာ ပဌမ ဇောသည်ပစ္စည်း။ ဒုတိယဇောသည်ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပ။ဆဋ္ဌဇောသည် ပစ္စည်း။ သတ္တမဇောသည် ပစ္စယုပ္ပန်။ ဒိဋ္ဌခမ္မပေးဟန် မှာလည်း၊ မီးခဲ၊ မီးစာ၊ အားထုတ် သောသူ၊ မှုတ်သော သူတို့ကဲ့သို့ တည်း။ မီးခဲနှင့် အပရာ ပရိယကံ၊ မီးစာနှင့် အကျိုးကို အလိုရှိသောသူ၊ ထင်းအမှိုက်ရှာ၍ ထည့်သောသူနှင့် ယခုဘဝပြုသော စေတနာ မှုတ်သောသူနှင့် ငါသည် ဤကုသိုလ် ကြောင့် နတ်ရွာ သုဂတိသို့ ရောက်လို၏ဟု ဆုတောင်းသောသူနှင့်တူ၏။ အလယ်ဇော ၅-ချက် သည် အပရာပရိယ ဝေဒနီယကံဖြစ်၍ တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန် မရသေးသမျှ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေအားဖြင့် အခွင့်သာလျှင်အကျိုးပေး ၏။ သတ္တမဇောကား ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံဖြစ်၍ ဒုတိယအခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ပဝတ္တိအားဖြင့် အကျိုးပေးသည်။ ထိုသတ္တမဇောသာ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်သောကြောင့် ပဌမဇော၊ အ လယ်ဇောတို့ကိုထား၍၊ သတ္တမဇောကိုသာ ကောက်ရလေသည်။

ထိုပဌမဇော၊ အလယ်ဇောတို့ကား တတိယပုန်၌ဝင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဌမပုန်၏ အရမ္မဘပါးဟု စကားမ၍ ကောက်လေ သည်။ ပဉ္စာနန္တရိယကံသည် အကျိုးပေးသောကံ၊ အကျိုးမပေး သောကံ ၂-ပါးတို့တွင် အကျိုးမပေးသောကံသည် အဟောသိကံ မြောက်တော့သည်။ ထိုကံသည်ပဌမပုန်သို့ ဝင်မည်လော၊ မဝင် မည်လော စင်စစ်အကျိုးမပေးသော်လည်း ပေးသည်ဖြစ်ကုတ် အခြားမဲ့၌သာ ပေးခြင်း သဘော ရှိသောကြောင့် သဘောကို ထောက် သဖြင့်ဝင်သင့်ကြောင်းကို ဗိုကာဆို၏။

ကံ ၅-ပါးလုံးပြုမိသော် အဘယ်ကံ အကျိုးပေး မည်နည်း။ သံဃဘေဒကကံ အကျိုးပေးရာ၏။ ထိုကံကို ပြုရာ၌ ဂု်းတိုက် သောသူရဟန်းလည်းဖြစ်စေ၊ ကွဲသောသူသင်္ဃာလည်းမြောက်စေ ကွဲလည်းကွဲစေ၊ ဤအင်္ဂါ ၃-ပါးညီမှ ကံထိုက်သည်။ ဂု်းတိုက် သောသူလူသာမဏေဖြစ်အံ့။ ကံမမြောက်၊ ဝိသုဏ္ဏဝါစာသာဖြစ်၏ ၎င်းကံမရှိလျှင်လောဟိတုပ္ပါဒက၊ ၎င်းကံမရှိလျှင်။ အရဟန္တဃာ အလင်းပြ

တက၊ ၎င်းကံမရှိလျှင် မိဘ ၂-ပါးတွင် အမိသီလမရှိ အဘသီလ
ရှိမူ အဘအတွက်ကို၊ အဘသီလမရှိ အမိသီလရှိမူ အမိအတွက်
ကို၊ နှစ်ပါးစုံ သီလရှိသော် အမိအတွက်ကို ခံရ၏။ ဤ၌ကျေးဇူး
ကြီးသည်ကို လိုက်၍ ခံရလေသည်။ နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကံ၏စော
၇-ကြိမ်တွင် သတ္တမစောကိုသာကောက်သေးသည်။ ကြွင်း ၆-
ကြိမ်ရှိသေး၏။

ဒေါသမူသည်လည်း ပဉ္စာနန္တရိယကံတွင် သံဃဘေဒကကံ၏
သတ္တမစောကို ကောက်လျှင် ကြွင်းကံ ၄-ပါး၏ သတ္တမစောတို့၊
၎င်းသံဃဘေဒကကံ၏ သတ္တမစောသို့ဝင်၏။ ဤကား ၅-ပါးလုံး
ကိုပြုမိမှသာတည်း။ ကြွင်းသောစော ၆-ကြိမ် ၆-ထိ ကျန်သေး၏။
ထိုစောတို့ကိုထတိယပုန်သို့သွင်း၍ကောက်၊ ဒုတိယပုန်၌မိမိအရကို
မဂ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခုကိုကောက်။ လောကီကုသိုလ် များ
လည်းမိမိအခြားမဲ့၌အကျိုးပေးမြဲသည်မဟုတ်ပါလော။ ၎င်းတို့
မှာမြဲသည်လည်းရှိ၏။ မမြဲသည်လည်းရှိ၏။ အကျိုးပင် ပေးသော်
လည်း အကျိုးနှင့် အကြောင်းဝေး၏။ ထိုကြောင့် မကောက်ရ
သတည်း။ အနန္တရိယကံ ၅-ပါးတို့တွင် သံဃဘေဒက ကံကိုပြု
သောသူတို့သည် တကမ္ဘာခံရ၏။ ကမ္ဘာအစ၌၎င်း၊ အလယ်၌
၎င်းသံဃဘေဒကကံကိုပြုအံ့။ ကမ္ဘာပျက်သော်သာငရဲမှလွတ်၏။
အကယ်၍ နက်ဖြန်ကမ္ဘာပျက်အံ့ ယနေ့သံဃဘေဒကကံကို ပြု၍
သေရအံ့။ ယနေ့အတွက်ခံရ၏။ နက်ဖြန်အတွက်လွတ်၏။ ဤသို့
လွတ်အံ့သောအကြောင်းကားမရှိ။ ကြွင်းသောကံ ၄-ပါးတို့ကား
အနန္တရိယသာဖြစ်ကုန်၏။ တကမ္ဘာမခံရဟုမှတ်။

ထိုကြောင့် သမ္မောဟဝိနောဒနိ ဥာဏဝိဘင်းအဖွင့်၌။ ။ ကပ္ပ
ဋ္ဌိတိယောတိ သံဃဘေဒေါယေဝ စေတ္ထ ကပ္ပဋ္ဌိတိယော၊ သတ္တ
ဟန္တေဟိ ကပ္ပေ ကပ္ပဝေမဇ္ဈေဝါ သံဃဘေဒံကတွာ ကပ္ပဝိနာ
သေယေဝမုစ္ဆတိ၊ သစေဝိ ဟိ သွေကပ္ပေါဝိနုဿတိတိ အဇ္ဈသံဃ
ဘေဒံကရောတိ။ သွေဝမုစ္ဆတိ ဧကဒိဝသမေဝနိရယေပစ္စတိ။ ဧဝံ
ကာရဏံပနနတ္ထိ၊ သေသာနိစက္ကာရိ ကမ္မာနိ အနန္တရိယာ နေဝ
ဟောန္တိ။ နကပ္ပဋ္ဌိတိယာနိတိ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့်
သိရာ၏။ အဟေတုကစသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့မှာ ဤစကြာဝဠာနှင့်
မာတိကာ

ဖြစ်ဘော် ဖြစ်ဘက် စကြဝဠာ တသောင်းပင် ကန္တာ မီးလောင်
သော်လည်းတပါးသောစကြဝဠာငဲ့သို့ပြောင်း၍ ခံရ၏။

၁၆-မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်။

မဂ္ဂါရမ္မဏတိက် ပဌမပုဒ်၌။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိမဂ်
ကိုသာအာရုံပြုနိုင်သည်။ အထက်မဂ် ၃-ပါးကိုကား မိမိသန္တာန်
မဖြစ်ဘူးသေးသောကြောင့်အာရုံမပြုနိုင်။ ။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်
သည်မိမိမဂ်ကိုလည်း အာရုံပြုကုန်၏။ အောက်မဂ်ကိုလည်း မိမိ
သန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာရုံပြုနိုင်၏။ အထက်မဂ်
၂-ပါးကိုကား မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်ဘူးသေးသောကြောင့် အာရုံ
မပြုနိုင်။ ။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဤနည်းကိုမှီသေး။ ။ ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်မှာမပြုနိုင်သည်မရှိ။ မဂ်၄-ပါးလုံးကိုပင် ပြုနိုင်သည်ချည်း
တည်း။ ။ မဂ်ကိုအာရုံပြုနိုင်သော စိတ်ကိုရှာသော်။

ဉာဏသမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရ ကုသလာနိ စေတ ပဉ္စမဇ္ဈာန
သင်္ခါတံ အဘိညာကုသလဉ္စေတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဖလဝဇ္ဇိတသမ္ပာ
လမ္ပဏာနိ။ ။ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရကြိယာနိ စေတ
ကြိယာဘိညာဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဉ္စေတိ သမ္ပထာပိသမ္ပာလမ္ပဏာနိ။ ။ ဟု
လက်သန်းအဋ္ဌကထာလာသောကြောင့် ဤ ၁၁-ပါးသောစိတ်တို့
သည် မဂ်ကိုအာရုံပြုနိုင်ကုန်၏။ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက်တွင်
သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ရ ၅၀-တွင်၊ မဂ်ကို အာရုံပြုနိုင်သော
တရားကိုရှာသော် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ
ယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်ပေါင်း ၆-ခု ဖြစ်သတည်း။
၎င်းအတိုင်းအထက်အနာဂါမ်ထိမှတ်လေ။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ရ ၄၄-ခုတွင်မဂ်ကိုအာရုံပြုသောတရား
ကိုရှာသော်မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်
၄-ခု၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၎င်းစိတ်ကိုကောက်။ ထို၁၁-ခုသောစိတ်
တို့တွင် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့် ကုသိုလ် အဘိ
ညာဉ်ဤ ၅-ခုမှာ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သာ ဆိုင်သည်။ ။ မဟာကြိယာ
ဉာဏ သမ္ပယုတ်၄-ခု၊ ကြိယာအဘိညာဉ် ဤ ၅-ခုသော စိတ်တို့
အလင်းပြ

သည် အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သာ ဆိုင်းသည်။ ။မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်းမှာ သေက္ခ၊ အသေက္ခ ၂-ပါးပင် ဆိုင်းသည်။ ။ထိုကြောင့် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသည်အောက်ဖိုလ် ၃-ခုအာရုံပြည့်၎င်း၊ အရဟတ္တဖိုလ် အာရုံပြည့်၎င်း ပါလေတော့သည်။

ဒုတိယပုန်ပဌမနည်း၌ မဂ်အရမှာ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးကို ယူ။ ၎င်းနှင့်တကွ ဖြစ်သောမဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၂၈-ခုကို ကောက်။ ။အဘွဲ့ကြောင့် မဂ္ဂင် ၈-ပါးကို ကြည့်သနည်း ဟူမူ။ ပါဠိတော်၌ မဂ္ဂင်္ဂါနိဌပေတွာဟုဟောတော်မူသောကြောင့် မဂ္ဂင် ၈-ပါးတို့သည် မဂ္ဂဟေတုက မဖြစ်၊ မဂ္ဂသာ ဖြစ်၏။ ထို၈-ပါးမှ တပါးသော မဂ်စိတ်၊ စေတသိက် တို့သည်သာ မဂ္ဂဟေတုက ဖြစ်သောကြောင့်ကြည့်ရလေသတည်း။

ဒုတိယနည်း၌ မဂ္ဂင်၈-ပါးတွင် မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဟိတ်သည် ကား၊ အလောဘ၊ အဒေါသဟိတ်တို့သည် အဋ္ဌကိကမဂ်နှင့် ယှဉ်သောဟိတ် မည်ကုန်၏။ အမောဟ ဟိတ်ကား၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကြည့်သောသတ္တကိကမဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ်မည်၏။ ဤအရာ၌အဋ္ဌကိက မဂ်ကိုရည်၍ ၎င်းနှင့်တကွဖြစ်သောတရား ဆိုသောကြောင့် အလောဘ၊ အဒေါသဟိတ်ကို ကြည့်ရသည်။

တနည်း။ မဂ်၌တည်သော ဟိတ်ဟူသည်ကား အလောဘ၊ အဒေါသ ဟိတ်တို့သည် မိမိနှင့် သဗ္ဗယုတ်ဖြစ်သော အကိကမဂ်၌ တည်သောဟိတ်မည်ကုန်၏။ အမောဟဟိတ်မူကား။ ။ရုက္ခေသာ ခါအစရှိသည်ကဲ့သို့၊ အဝယဝဖြစ်သောအပေါင်း၌၊ အဝယဝဖြစ်သောအစိတ်၏ တည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်၊ အပေါင်း ဖြစ်သော အဋ္ဌကိကမဂ်၌ တည်သော ဟိတ်မည်၏။

တတိယပုန်ပဌမနည်း၌။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းသည် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ် ၁၈-ခု၊ ဒေါသမူဇွေးမောဟမူဇွေးဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်ကြည့်သောစိတ် ၈၄ ခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကစ္ဆ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သောစေတသိက် ၄၃-ခု၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ထိုတွင်လောဘမူ ၈-ခု၊ မဟာကုသိုလ် ၈-ခု၊ မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ လောကုတ္တရာ ၈-ခု၊ ၎င်း ၂၈-ပါးသောစိတ်တို့မှာ အလေးအမြတ် ပြုအပ်-ပြုတတ် ၂-ပါး

ရ၏။ «ထိုမှကြွင်းသော ၅၆-ခုသော စိတ်တို့သည် ပြုအပ်တပါး သာရသည်။ ဒေါသမူဇ္ဈေး၊ မောဟမူဇ္ဈေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်၎င်း ၅-ခုတို့မှာပြုတတ်ပြုအပ် ၂-ပါးလုံး မရသောကြောင့် ပစ္စနိက်ဇကေနံ။ ပြုအပ်မှာ ပစ္စည်း၊ ပြုတတ်မှာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၂၈-ခု သောစိတ်တို့တွင် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုမှာ နိဗ္ဗာန်ကို အလေး အမြတ်ပြု၏။ မပြုတတ်ခိုက် မရ။ «ကြွင်း ၂၀-မှာ ပြုသောအခါ ပြု၏။ မပြုသော အခါမပြု၊ ထို့ကြောင့် မပြုတတ်ခိုက် ရ၏။ « ကြွင်းသော ၅၁-ခုသောစိတ်တို့မှာမပြုတတ်နေရ၏။

သေဇာ၊ ဟူသောဂါထာအရကား။ လောဘမူစိတ် ၈-ခုသည် ၎င်း၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြည်သော တေဘူမကဝိပါက် သည်၎င်း၊ တေဘူမက ကြိယာသည်၎င်း၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗန္တရုပ် ၁၈-ခုဟုဆိုအပ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သည်၎င်း၊ လောဘမူ စိတ် ၈-ခု၏ အာရမ္မဏာ မိပတိပစ္စည်းသည် ဖြစ်၏။ တေဘူမက ကုသိုလ်သည်ကာမကုသိုလ်အား၎င်း၊ လောဘမူစိတ် ၈-ခုအား ၎င်း အာရမ္မဏာမိပတိပစ္စည်းဖြစ်၏။ လောကုတ္တရာ တရား ၉-ပါး သည် မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဤ၈-ခုသော စိတ်တို့အား၊ နိဗ္ဗာန်သည် လော ကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုအားအာရမ္မဏာမိပတိပစ္စည်းဖြစ်၏။

ထိုအာရမ္မဏာ မိပတိ ပစ္စည်းတပ်သော တရားအပေါင်းတို့ တွင် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ရသော စိတ်ကိုရှာသော် ၅၀-ရ၏။ ထို ၅၀-တွင်မိမိမဂ်ကို ဇကေနံအာရုံပြုသော တရားကိုရှာသော်သော တာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ရှိသော မဟာကုသိုလ်ဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခုသာရှိ၏။ «သကဒါဂါမ် ရသော စိတ် ၅၀-တွင်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌ ရှိသော မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အနာဂါမ် ရသော စိတ် ၄၉-ခု တွင်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌ ရှိသောမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ «ရဟန္တာရသော စိတ် ၄၄-ခုတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌ရှိသော မဟာကြိယာ ဥာဏ သမ္ပယုတ် ၄-ခုတို့ကို ကောက်လေ။

ဒုတိယနည်း၌ သဟဇာတာ မိပတိပစ္စည်း တပ်သော တရား သည်မောဟမူဇ္ဈေး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြည်သောသာမိပတိဇော ၅၂-ခု၌

ရှိသောဆန္ဒ၊ ဝိရိယ၊ ဝိမံသ၊ သာမိပတိဇော ၅၂-ခုဟု ဆိုအပ်သော
 ဝိတ္တာမိပတိအားဖြင့် အမိပတိတရားကိုယ်၎င်း-ပါးတို့တွင် တပါးပါး
 ဤတရားတို့သည် သဟဇာတာမိပတိ ပစ္စည်းတပ်သော တရား
 မည်ကုန်၏။ ၎င်းသဟဇာတာမိပတိ ပစ္စည်းတပ်သော တရားအ
 ပေါင်းတို့တွင် မဂ်မည်သော တရားကို ရှာသော် မဂ္ဂင် ၈-ပါး၌
 ဝိရိယ၊ ဝိမံသရ၏။ ၎င်း ၂-ပါးတို့တွင် ဝိရိယတပ်ခိုက် ဝိရိယကြည်
 ၍ စေတသိက် ၃၅-ခု။ ။ ဝိမံသတပ်ခိုက် ဝိမံသကြည်၍ စေတသိက်
 ၃၅-ခုရ၏။ ။ အဘွဲ့ကြောင့် အမိပတိ၎င်း-ပါး တို့တွင် ဝိရိယနှင့်
 ဝိမံသကိုသာ ကောက်သနည်းဟူမူ။ ထိုဝိရိယ၊ ဝိမံသ ၂-ပါးတို့၏
 သာလျှင် မဂ္ဂါမိပတိဖြစ်သောကြောင့် ထိုဝိရိယဝိမံသနှင့် ယှဉ်သော
 တရားတို့၏ ဤမဂ္ဂါမိပတိ၌ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သောကြောင့် ထို
 ၂-ပါးတို့ကို သာလျှင် သဟဇာတာ မိပတိဟု အလိုရှိ အပ်၏။
 တနည်း၌ အမိပတိတပ်ခိုက် ဝိရိယဝိမံသလည်းရ၏။ ဆိုရာ၌ ၎င်း
 ပင်သဟဇာတ ပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ တိက်မုတ်၌ နေ
 ခိုက်တို့ကို ဆင်ခြင်၍ ယူလေ။

၁၇-ဥပ္ပန္နတိက်။

ဥပ္ပန္နတိက် ပဌမပုန်၌ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ ခဏပစ္စု
 ပ္ပန်အားဖြင့် ၃-ပါးတို့တွင် ဤခဏပစ္စုပ္ပန်ကို ယူလေ။ ဒုတိယပုန်၌
 အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ် ၈၉-ခု၊ စေတသိက် ၅၂-ခု၊ ရုပ် ၁၈-ခုကို
 ကောက်အပ်လျက်၊ ဓမ္မောစ ဝိနယောစဟူသော ပါဠိ၌၊ ဓမ္မောစ
 ဟူသော ဝုန်သည် သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာကိုပင် ဟောနိုင်သော
 သတ္တိရှိပါလျက်၊ နောက်ဝိနယောစ ဟူသော ပါဠိရှိသောကြောင့်
 ဝိနည်းကို ချန်၍ သုတ်အဘိ ဓမ္မာ ၂-ပါးကိုသာ ဟောရ သကဲ့သို့၊
 တတိယပုန်၌ ကောက်ရန်ကို ချန်၍ ကောက်ရလေသည်။ တတိယ
 ပုန်၌ ပြီးပြီးသော အကြောင်း တစိတ် ဆိုသည်မှာ အကြောင်းဖြစ်
 သောကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဖြစ်
 သောအားဖြင့် ဝိပါက် ကုသုတ္တာရုပ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်လုတ္တံ။ ထို
 ကြောင့် တစိတ်အားဖြင့် ပြီးသော အကြောင်းရှိသည် မည်ကုန်၏။

အကြောင်းသာပြီး၍ အကျိုးမဖြစ်သေးသဖြင့် မပြီးသောကြောင့် တစ်စိတ်အားဖြင့်ပြီးပြီးသော အကြောင်းရှိကုန်၏ ဟုလိုသည်။

၂၁-အဇ္ဈတ္တရမ္မဏတိက်၊

အဇ္ဈတ္တရမ္မဏတိက်၌ အပ္ပမညာသည် သတ္တဝါဟူသော ဗဟိဒ္ဓကိုသာ။ ၊ ဣဿာသည်ဗဟိဒ္ဓကို။ ၊ မစ္ဆရိယသည် အဇ္ဈတ္တကို ဝိရတိသည်အနာဂတ်နှင့်ပစ္စုပ္ပန်ကိုသာ အာရုံပြု၏။ ၊ အနိန္ဒြိယ ဗဒ္ဓရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုထား၍ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် အကယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ အဇ္ဈတ္တမည်ကုန်၏။ အကယ်၍သူတပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဗဟိဒ္ဓမည်ကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တ တရားတို့သည် လည်းစက္ခုအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ရူပါရုံအစရှိသည် ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ၂-ပါးအပြားရှိကုန်၏။

ဗဟိဒ္ဓတရားတို့သည်လည်း ထို့အတူ ၂-ပါးအပြားရှိကုန်၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် စက္ခာယတနအစရှိသော ၆-ပါးသော သဠာယတနတို့သည် မိမိသန္တာန်၌ မူလည်းဖြစ်စေ၊ သူတပါးသန္တာန်၌မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အတွင်း၌ ဖြစ်သောတရား မည်ကုန်၏။ ရူပါယတနစသောဗာဟိရာယတန ၆-ပါးတို့ကား၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် မိမိသန္တာန်-သူတပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း ဗာဟိရသာမည် ကုန်၏။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ သည်ကား သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ မဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ဧကန္တဗဟိဒ္ဓသာမည်ကုန်၏။ ၊ ဤကား အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ- အဇ္ဈတ္တဗာဟိရ ၂-ပါးတို့၏အထူးတည်း။

တိကမာတိကာအရကောက်အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

ဒုကမာတိကာအရကောက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဆိုပေအံ့။

၁-ဟောတုဒုက်၊

အဘွဲ့ကြောင့် ဒုက်မည်သနည်း။ ၊ ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး ကိုနှစ်စုပြု၍ ဟောအပ် သောကြောင့် ဒုက်မည်၏။ ၊ အဘွဲ့ အလင်းပြ။

ကြောင့် ဟေတုဂေါစ္ဆကမည်သနည်း။ ။အဟေတုက၊ သဟေတုက အစရှိသောသဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း၊ အဟိတ်၊ သဟိတ်အစရှိသော အနက်အားဖြင့်၎င်း၊ အချင်းချင်းစပ်သည်ဖြစ်၍ ပန်းတို့၏ အချက် ကဲ့သို့၊ ပန်းလက် အစ ရှိသည် တို့၌ ပန်း စသည် တို့၏ အပေါင်းကဲ့သို့ဖြစ်၍ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟေတုဒုဂ် အစရှိသော ၆-ဒုဂ်သည် ဟေတုဂေါစ္ဆကမည်၏။

ထိုဒုဂ်သည် သဒ္ဓါအနက်အားဖြင့် အဘယ်သို့စပ်သနည်း။ ။ သဟေတုဒုဂ်၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုဂ်တို့သည် ဟေတုဒုဂ်၌ ဟိတ်တရားတို့နှင့်စပ်၏။ ဤဟေတု သဟေတုဒုဂ်သည်ဟေတုဒုဂ်၊ သဟေတုဒုဂ်နှင့် စပ်၏။ ဟေတုဟေတု သမ္ပယုတ္တဒုဂ်သည် ဟေတုဒုဂ်၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုဂ်နှင့် စပ်၏။ နှဟေတုသဟေတုဒုဂ်သည် ဟေတုဒုဂ်၊ သဟေတုဒုဂ်နှင့်စပ်၏။ ဤသို့သဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း ယှဉ်၍ဟောအပ်ကုန်သောဒုဂ်တို့၏ အချင်းချင်းစပ်သည်ကိုသိအပ်၏။

အဘွဲ့ကြောင့် စူဠမည်သနည်း။ ။တပါးသော ဒုဂ်တို့အောက် ငယ်သောကြောင့် စူဠမည်၏။ ။အဘွဲ့ကြောင့်အန္တရမည်သနည်း။ ။ဟေတုဂေါစ္ဆက-အာသဝဂေါစ္ဆက ၂-ပါးတို့၏အကြား၌ ဖြစ်သောကြောင့် အန္တရမည်၏။ ။ဟေတုဂေါစ္ဆက ပဌမဒုဂ်၌ ဟေတုသည် ဟေတုဟေတု၊ ဥတ္တမဟေတု၊ ပစ္စယဟေတု၊ သာဓာရဏဟေတု ဟူ၍ ၄-ပါးရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ဤ၌ဟေတု ဟေတုကိုသာ လိုအပ်သောကြောင့် ဟိတ် ၆-ပါးကိုကောက်ရသတည်း။ ။သဟေတုဒုဂ်၊ ပဌမပုန်၌မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ယှဉ်ဘက်ဟိတ် မရှိ အဟေတုက ဖြစ်သောကြောင့်၊ ကြဉ်ရလေသည်။ မောဟကြဉ်လျက် စေတသိက်မလျော့သည်ကား လောဘမူ၊ ဒေါသမူတို့၌ ယှဉ်သောမောဟကို မကြဉ်သောကြောင့် မလျော့လေသတည်း။

ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုဂ်သည် သဟေတုဒုဂ်နှင့်တူလျက် အဘွဲ့ကြောင့်ဟောတော်မူပြန်သနည်း။ ။ဒေသနာဝိလာသ အားဖြင့်၎င်း၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့်၎င်း၊ တနည်းမှာ။ တရားမာတိကာ

ကိုယ်မထူးသော်လည်းပုန်အနက်ထူးသောကြောင့် ဟောတော်မူသည်ဟုမှတ်။

ဒုက်ရင်းပင် ၃-ဒုက်ကို မြတ်စွာဘုရားပွား၍ ပြတော်မူသည်မှာ ပဌမဒုက်၌ ဒုတိယဒုက်၏ ပဌမပုန်ကိုထည့်၍။ ။(ဟေတူစေဝ ဓမ္မာသဟေတုကာစ၊ သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတူ)။ ။ ဤကားစတုတ္ထဒုက်။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ပဌမပုန်ကိုထည့်၍။ ။(ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာ နှစ်ဟေတူ)။ ။ဤကားပဉ္စမဒုက်။

ဒုတိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏ ဒုတိယပုန်ကို ထည့်၍။ ။(နဟေတူ ဓမ္မာသဟေတုကာပိ၊ နဟေတူဓမ္မာ အဟေတုကာပိ)။ ။ဤကားဆဋ္ဌဒုက်။ ။ပေါင်းမြတ်စွာဘုရား ပွားတော်မူအပ်သော အနုလောမ ၂-ဒုက်။ ဗျာဘိရေကဒုက် ၁-ပါးအားဖြင့် ၃-ဒုက်တည်း။

ဤကဲ့သို့ အစကိုကိုင်၍ ပြသဖြင့် သိလောက်ပြီဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓမတညှု ဆရာကြီးတို့ ဆက်ပွားဟန်မှာ။ ပဌမဒုက်၌ ဒုတိယဒုက်၏ ဒုတိယ ပုန်ကိုထည့်၍။ ။(ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ အဟေတုကာစ၊ အဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာနှစ်ဟေတူ)။ ။ဟူသော ဒုက်သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌမဒုက်၌တတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုန်ကိုထည့်၍။ (ဟေတူစေဝ ဓမ္မာဟေတုပိပ္ပယုတ္တာစ၊ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာစေဝ ဓမ္မာနှစ်ဟေတူ) ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ဤကားဗုဒ္ဓမတညှုဆရာကြီးတို့ပွားသော အနုလောမ ၂-ဒုက်။ ၎င်း ၂-ဒုက်ကို သမ္ဘဝဒုက်ဆိုသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပွားတော်မူသော ၂-ဒုက်နှင့် ပေါင်းသော် အနုလောမ ၄-ဒုက်ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ခပ်သိမ်းသော ဒုက်ကို ပွားရာ၌ အောက်အောက်သော ဒုက်ကိုအခံပြု၍၊ အထက်ထက်သော ဒုက်ကိုထည့်ရာ၌သာ ဒုက်ဖြစ်သင့်၏။ အထက်ထက် သော ဒုက်ကို အခံပြု၍ အောက် အောက် သော ဒုက်ကိုထည့်ရာ၌ ဒုက်မဖြစ်သင့်ဟု ထင်မှတ်ရသောကြောင့်။ အထက်ထက်သောဒုက်ကိုအခံပြု၍ အောက်အောက်သောဒုက်ကိုထည့်ရာ၌လည်း ဒုက်ဖြစ်သင့်သည်၏ အဖြစ်အလင်းပြ

ကိုသိစေခြင်းငှါ၊ ဆဋ္ဌဖြစ်သော ဗျတိရေကဒုက်ကို ပွား၍ပြတော်
မူသည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ နှလုံးသွင်း၍ ဒုတိယဒုက်၌ပဌမဒုက်၏
ပဌမဝုန်ကိုထည့်၍။ ။ဟေတုဓမ္မာ သဟေတုကာပိ။ ဟေတုဓမ္မာ
အဟေတုကာပိ။ ။ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ။တ
တိယဒုက်၌ပဌမပုန်၏ဒုတိယပုန်ကိုထည့်၍။ ။နဟေတုဓမ္မာ ဟေတု
သမ္ပယုတ္တာပိ။ နဟေတုဓမ္မာ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာပိ) ဟူသော ဒုက်
သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။ ။ဤကားအဋ္ဌကထာ ၂-ဒုက်တည်း။

မူလဒီကာ ဆရာသည် အဋ္ဌကထာဆရာ၏လက်စကို ဆက်၍
ပဌမဒုက်၏ ပဌမပုန်ကို တတိယဒုက်၌ ထည့်သော်လည်း ဒုက်ဖြစ်
သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှါ၊ တတိယဒုက်၌ ပဌမဒုက်၏
ပဌမပုန်ကိုထည့်၍။ ။(ဟေတုဓမ္မာဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ။ ဟေတု
ဓမ္မာဟေတုပိပ္ပယုတ္တာပိ)။ ။ဟူသော ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်
၏။ ။ဤကားမူလဒီကာ တဒုက်တည်း။

အနုဒီကာဆရာကလည်း ဤသို့အားဖြင့် ပွားရာ၌သာဒုက်ဖြစ်
သင့်သည်။ ပဌမဒုက်၌ဒုတိယဒုက်၏ ပဌမဝုန်ကိုထည့်၍။ ။)သဟေ
တုကာဓမ္မာ ဟေတုပိ။ သဟေတုကာ ဓမ္မာ နဟေတုပိ) ဟူသော
ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမဒုက်၌ ဒုတိယဒုက်၏ ဒုတိယပုန်ကိုထည့်၍။ ။(အဟေတု
ကာဓမ္မာ ဟေတုပိ။ အဟေတုကာ ဓမ္မာ နဟေတုပိ) ဟူသောဒုက်
သည်လည်းဖြစ်သင့်၏။

ပဌဒုက်၌တတိယဒုက်၏ ပဌမဝုန်ကိုထည့်၍။ ။(ဟေတုသမ္ပ
ယုတ္တာဓမ္မာဟေတုပိ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာဓမ္မာနဟေတုပိ)ဟူသော
ဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။

ပဌမဒုက်၌ တတိယဒုက်၏ ဒုတိယဝုန်ကို ထည့်၍။ ။(ဟေတု
ပိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဟေတုပိ။ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာဓမ္မာ နဟေတုပိ)
ဟူသောဒုက်သည်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ဤကားအနုဒီကာ ၄-ဒုက်
တည်း။

ဤဟေတုဂေါစ္ဆကကိုမှီ၍ခပ်သိမ်းသောဂေါစ္ဆကတို့ကိုလည်း
မှတ်လေ။

၁၃-ကေနိဝိညေယျဒုက်၊

ရူဇ္ဈိရ- ကေနိဝိညေယျ ဒုက်၌ အဋ္ဌကထာ နည်း အားဖြင့် ကတ္တား တူကံပြား၊ အာရမ္မဏိကတူ၊ အာရုံပြား၊ တနည်းကတ္တား အာရမ္မဏိကတူ၊ ကံအာရုံပြား။

မူလဒီကာ နည်းအားဖြင့် ကတ္တားပြား၊ ကံတူ၊ အာရမ္မဏိက ပြား၊ အာရုံတူ၊ တနည်းကတ္တားအာရမ္မဏိကပြား၊ ကံအာရုံတူ။

ဒီကာကျော်နည်းအားဖြင့် ဝိညာတဗ္ဗတူ၊ ဝိညာဉ်ပြား၊ တနည်း ကံတူ၊ ကတ္တားပြား၊ တနည်းအာရုံတူ၊ အာရမ္မဏိကပြား။

၁၆-အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်၊

အာသဝသမ္ပယုတ္တပဌမပုဒ်၌ ဒေါသမူဇ္ဇေး မောဟမူဇ္ဇေး၌ မော ဟသည်ယှဉ်ဘက်မရကောင်းသောကြောင့်ကြည့်ရသည်။

၁၉-အာသဝိပ္ပယုတ္တ သာသဒုက်၊

ဟေတုဂေါစ္ဆကဆဋ္ဌကဲ့သို့ အာသဝဂေါစ္ဆကဆဋ္ဌ၌ (နောအာ သဝါခေါပန ဓမ္မာသာသဝါဝိ၊ အနာသဝါဝိ) ဟုဟောတော်မူ ကောင်းလျက် (အာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန၊ ပ။ဝိ)။ ဟု ဆဋ္ဌ ဒုက်ကို ဆွဲကြောင့် ဟောတော် မူလေသနည်း။ ဤအရာ၌ ဟေတု ဂေါစ္ဆကမှာ ဧကုပ္ပါဒ စသော သမ္ပယောဂ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ သောတရားကို ကောက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပဌမဒုက်၏ ဒုတိယ ပုဒ်ကို ဒုတိယဒုက်၌ ထည့်ရ လေသည်။

ဤအာသဝ ဂေါစ္ဆက ဆဋ္ဌမှာ၊ အာရုံအာရမ္မဏိက အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့်ဒုတိယဒုက်၌တတိယဒုက်၏ဒုတိယ ပုဒ်ကိုထည့်၍ ဆဋ္ဌဒုက်ကို ဟောတော် မူလေသတည်း။

၂၀-သညောဇနဒုက်၊

သညောဇနဂေါစ္ဆက ပဌမဒုက်၏ပဌမပုဒ်၌ သံယောဇဉ်တရား ကိုယ် ဂ-ပါးကိုသာ ကောက်ခြင်းသည်။ (နဝသံယောဇနာ)။ ဟု
အလင်းပြ

သင်္ကြံဟ်၌ဆိုသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ သင်္ကြံဟ်၌(သုတ္တန်နည်းအဘိဓမ္မာနည်း) ၂-ပါးကိုပေါင်း၍တရားကိုယ် ၉-ပါးဟူလေသည်။ ဤ၌ အဘိဓမ္မာနည်းသို့ လိုက်သဖြင့် ဥဒ္ဓစ္စကိုချ၍ ၈-ပါးကောက်ရလေသတည်း။ ။ ဂန္ထဂေါစ္ဆကကြည်ဟန်ကို နောက်နည်းကိုဖို့လေ။

၃၂-ဩဇာဒုတ်။

ဩဇာ-ယောဂမှာ အာသဝနှင့်တူ၏။ ဒေသနာပိလာသ-ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့်သာဟောတော်မူသည်။

၅၀-ပရာမာသဒုတ်။

ပရာမာသပေါစ္ဆက၌ နောက်ဒုတ်များကဲ့သို့ ပရာမာသပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုတ်ကို အဘွဲ့ကြောင့်မဟောသနည်း။ ။ ယင်းသို့ဟောချေသော် ဒုတ်ပုဒ်၏ အရကား ရှိသင့်၏။ ပရာမာသတရားကိုယ် တခုတည်းဖြစ်၍ ယှဉ်ဘက် မရှိရကား၊ ပဌမပုဒ်အရ မရှိသင့်။ ။ ထို့ကြောင့် ဟောတော်မူသတည်း။ သည်မှတစ်ပါး ကြည်သည်များမှာ နောက်နည်းကို ဖို့လေ။ ။ ပရာမာသတရားကိုယ်ကို ကြည်ရသည်ကား၊ သမ္ပယုတ် မရကောင်းသောကြောင့်တည်း။

၅၉-စိတ္တသံသဋ္ဌဒုတ်။

မဟန္တရ-စိတ္တသံသဋ္ဌပဌမဒုတ်ပဌမပုဒ်၌၊ စိတ္တဇရုပ်သံသဋ္ဌဖြစ်ပါ၏ဟူမူ။ ။ တကွဖြစ်ကာမျှကို သံသဋ္ဌ မဆိုလို။ အထူးကို သိနိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ရောယှက်သည်ကို သံသဋ္ဌ ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ကို စင်စေသည်။

စိဋ္ဌိဒုတ်မှာလည်း တိက်ကနည်းဖြင့်သိရာ၏။

မာတိကာအရကောက်အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

၁၀-မာတိကာဝတ္ထု

(သာဓကအနက်ပါ ထည့်သွင်းထားသည်)

နိဗ္ဗာန်တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သစ္စာသမ္ပုဒ္ဓဿ။

မာတိကာခေါ်ခြင်းအကြောင်း။

မာတာဝိယာတိ မာတိကာ။ ။ယာတန္တိ၊ အကြင် ပါဠိသည်။
မာတာဝိယ၊ အမိနှင့်တူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သာတန္တိ၊ ထို
ပါဠိသည်။ မာတိကာ၊ ၏။ ။အဘယ်သို့ အမိနှင့်တူသနည်း၊ စုန်
တုတ်။ ။အမိသည် သားကိုဖြစ်စေတတ်သည်၊ မာတိကာသည်
လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုဖြစ်စေတတ်သည်၊ ဤသို့တူသတည်း၊ ပရိဟာရ
မူ။ ။ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌံ။ ။ ၁ (မာတိကာတိဥဒ္ဓေ
သော။ သောဟိနိဗ္ဗေသပဒါနံဇနနိဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ မာတာဝိယာ
တိ မာတိကာတိဝုစ္စတိ)။ ။မိန့်သည်။ ။ဝိနယာလင်္ကာရန္တ
လည်း။ ။ ၂ (မာတာဝိယာတိ မာတိကာ။ ယထာပုတ္တာမာတိ
တော ပဘဝန္တိ ဇေနိဗ္ဗေသပဒါနိ ဥဒ္ဓေသတော ပဘဝန္တိ။ တသ္မာ
မာတာဝိယာတိ မာတိကာတိဝုစ္စတိ)။ ။မိန့်သည်။

၁။ (မာတိကာတိ ဟူသည်ကား၊ ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းဥဒ္ဓေသ
ပုန်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ သော၊ ထိုအကျဉ်းဥဒ္ဓေသပုန်သည်။ နိဗ္ဗေသ
ပဒါနံ၊ အကျယ်နိဗ္ဗေသပုန်တို့၏။ ဇနနိဋ္ဌာနေ၊ အမိအရာ၌။ ဌိတတ္တာ
တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မာတာဝိယာတိ၊ မာတိကာတိ၊
ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။)

၂။ (မာတာဝိယ၊ အမိနှင့်တူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ မာတိ
ကာ၏။ ပုတ္တာ၊ သားသွီးတို့သည်။ မာတိတော၊ အမိမှ။ ပဘဝန္တိ
ယထာ၊ အမွန်အစပဌမ ဖြစ်ကြသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ဖြစ်ကြသလို။ ဇေ၊
ထိုအတူ၊ နိဗ္ဗေသပဒါနိ၊ အကျယ်နိဗ္ဗေသပုန်တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသတော
အကျဉ်းဥဒ္ဓေသပုန်မှ။ ပဘဝန္တိ၊ အမွန်အစပဌမဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ မာတာဝိယာတိမာတိကာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။)

အလင်းမြ

တနည်းကား။ ။မာတိကာ ဝိယာဘိ မာတိကာ။ ။ယာတန္တိ၊
သည်။ မာတိကာဝိယ၊ မြောင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
သာတန္တိ၊သည်။မာတိကာ၊၏။ ။အဘယ်သို့ မြောင်းနှင့် တူသ
နည်း၊ ရန်ထုတ်။ ။မြောင်းသည် လယ်၊ကန်၊ချောင်း စသည်သို့
ဝင်တတ်သည်။မာတိကာသည်လည်း နိဒ္ဒေသသို့ အနက်အားဖြင့်
သက်ဝင်တတ်သည်။ဤသို့ တူသတည်း။

တနည်းကား။ ။မြောင်းသည် လယ်၊ ကန်၊ ချောင်း စသည်
နှင့်စပ်၍ဖြစ်သည်။မာတိကာသည်လည်း နိဒ္ဒေသနှင့် အနက်အား
ဖြင့် စပ်၍ဖြစ်သည်။ဤသို့တူသတည်း။ ။ဤကားဆရာကျော်တို့
ဝါဒတော်တည်း။ ။ဤနှစ်ဝိကပ်တွင် ရှေး၌ မာတုပုန် က-ပစ္စည်း
ယဒနုပပန္နာဖြင့်သက်။ဣလ။ ။၃ (ပဋိဘာဂကုမ္ဘိတသညာနု
ကမ္မာဒိအတ္ထေသုကပစ္စယော)။ ။ဟု ရူပသိဒ္ဓိ၌ ဆို၏။ ။ဣက
ပစ္စည်းသော်လည်း သုတ်ကြီး ၄-သုတ်တွင် တသုတ်သုတ်ဖြင့်
သက်စကောင်း၏။ ။နောက်၌ကား သုတ်ကြီးဖြင့် အပစ္စည်း
သာ၊ ဥပမာတဒ္ဓုတ်ချည်း။

အထက်၌ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုလိတ နတ်သားအမှူး
ရှိသောဆိုရာ၌ သာဓကကား။ ။(ဒေဂူပပတ္တိပနပုရိသဘာဝေ
နုရတ္တာ)။ ။ထေရာအဋ္ဌကထာ။ ။ဒေဂူပပတ္တိပန၊ နတ်ပြည်၌
ဖြစ်ခြင်းကိုကား။ပုရိသဘာဝေန၊ယောကျ်ား၏အဖြစ်ဖြင့်။ရတ္တာ၊
ဆိုအပ်၏။ ။ဤကားအနက်။ ။မရသာရတ္ထဒိပနိ၌ကား။ ဤ
ကဲ့သို့တပါးသောအဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌မလာ၊ သင်္ဂါယနာလည်း
မဝင်၊ရှေးဆုတောင်းလည်းမရှိ၊ ဓမ္မတာလည်းမဝင်ဆိုတိ၏။ ။
၅-မာတုဒေဝပုတ္တောဟု အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ၌လာသည်။ ။

• ၃။ (ကပစ္စယော၊ ကပစ္စည်းသည်။ပဋိဘာဂကုမ္ဘိတသညာနု
ကမ္မာဒိ အတ္ထေသု၊ အတူဟူသော အနက်၊ စက်ဆုပ်အပ်သောအ
နက်၊အမည်သညာဟူသောအနက်၊ အစဉ်သနားခြင်းအစရှိသော
အနက်တို့၌၊ ပဝတ္ထတိ၊ဖြစ်၏။)

၅။ (မာတုဒေဝပုတ္တော၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသောနတ်သား။)
မာတိကာ

၆-သန္တုသိတဒေဝပုတ္တောဟု၊ ခံမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌လာသည်။ ။
ဤသို့စသော အဋ္ဌကထာဋီကာလာသည်ကို မမြင်၍သာ ဆိုလေ
သည်၊ ယူဘွယ်မရှိ။

ပါဠိဝဂ္ဂတ္ထာနံ၊ ထိုမာတိကာသည်လည်း၊ အဘိဓမ္မမာတိကာ
သုတ္တန္တမာတိကာဟူ၍ ၂-ပါးအပြားရှိ၏ဟုဆိုကုန်၏။ ။ (သာ
ပိတိကမာတိကာ ဒုကမာတိကာတိ ဒုပိဓာ)။ ။ အဋ္ဌကထာဆို
သည်နှင့်မညီ။ ။ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာ ၂-ပါးတွင်
တိကမာတိကာကို အဘဲ၊ ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောလေသနည်း၊
စုန်။ ။ ၇ (သုခဂ္ဂဟဏတော အပ္ပဘေဒတောစ တိကာဝေ
ပဌမံ ဝုတ္တာ)။ ။ ယူလွယ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဒုက်ကား ၁၀၀။
တိက်ကား ၂၂-သာဖြစ်၍ နည်းသောအပြားရှိသောကြောင့်၎င်း
ဟောသည်ဟူလို၊ ပရိဟာရ်မူ။ အနုဋီကာ။

၁-ကုသလတိက်။

တိက် ၂၂-တိက်တို့တွင် ကုသလ တိက်ကို ရှေးဦးစွာအဘဲ၊
ကြောင့်ဟောသနည်း၊ စုန်။ ။ ၈ (တေသုပနသဗ္ဗသင်္ဂဟအသင်္ကရ
အာဒိကလျာဏ ဘာဝေန ပဌမံ ကုသလတ္တိကံဝုတ္တံ)။ ။ အလုံးစုံ
သောပရတ္တတရားကို သိမ်းမိသောကြောင့်၎င်း၊ ကုသိုလ် အကု

၆။ (သန္တုသိတဒေဝပုတ္တော၊ သန္တုသိတမည်သောနတ်သား)

၇။ (သုခဂ္ဂဟဏတော၊ ယူလွယ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပဘေဒတော
စ၊ အပြားနည်းသော ကြောင့်၎င်း။ တိကာဝေ၊ တိက်တို့ကိုသာ
လျှင်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။)

၈။ ပန၊ ဖြေဆိုချက်ကိုဆက်ဦးအံ့။ တေသု၊ ထို ၂၂-တိက်တို့
တွင်။ သဗ္ဗသင်္ဂဟ အသင်္ကရ အာဒိကလျာဏဘာဝေန၊ ပရမတ္ထ
တရား အလုံးစုံကို သိမ်း ကျူး မိသည်၏ အဖြစ်၊ တပုန်နှင့် တပုန်
မရောမယှက် ခြားနားသည်၏ အဖြစ်၊ အစ၏ကောင်းခြင်းနှင့် ယှဉ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကုသလတ္တိကံ၊ ကုသလတိက်ကို။
ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

သိုလ် အဗျာကတတို့၏ မရောမရှက် အခြားအနား ဖြစ်သော
ကြောင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်ဟူသော အာဒိကလျာဏနှင့် ယှဉ်သော
ကြောင့်၎င်း ဟောတော်မူသည်ဟူလို။ ။၎င်းအနုဋီကာ။

တနည်းကား။ ။၉ (ကိဉ္ဇတဒညတိကာနံသုခဂ္ဂဟဏတော)
ကုသလတိက်ဖြင့် တပါးတိက် တို့ကို ယူထွယ် သိမ်းဆည်းလွယ်
သောကြောင့် ဟောသည်ဟူလို။ ၎င်းအနုဋီကာ။

ကုသလတိက်တွင်လည်း၊ ကုသိုလ်ကို ရှေးဦးစွာအဘဲ ကြောင့်
ဟောသနည်း၊ ဝုဒ္ဓိ။ ။၁၀ (ကုသလတ္ထိကေပိစ ပဋ္ဌာန ပါသံသ
ဉာယဟိတဘာဝတော ကုသလာဓမ္မာပဋ္ဌမံဝုတ္တာ)။ ။သုခဝိပါ
ကလက္ခဏာ ရှိရကား မြတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ချီးမွမ်းအပ်သော
ကြောင့်၎င်း၊ သင့်တင့်သောကြောင့်၎င်း၊ လောကီလောကုတ္တရာ
စီးပွားကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်၎င်း ဟောတော်မူသည် ဟူ
လို၊ ပရိဟာရ်မူ။ အနုဋီကာ။

ယင်းအခြားမဲ့၌၊ အကုသိုလ်ကိုအဘဲ ကြောင့်ဟောသနည်း၊
ဝုဒ္ဓိ။ ။၁၁ (တပ္ပဒိုပက္ခတ္တာတဒနန္တရံအကုသလာ)။ ။ကုသိုလ်
၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်ဟူလို၊ ပရိဟာရ်မူ။ အနုဋီကာ။

၉။ (ကိဉ္ဇ၊ စဉ်းငယ်ဆိုဘွယ်ကျန်သေး၏။ တဒညတ္ထိကာနံ၊
ကုသလတိက်မှတပါးသောတိက်တို့ကို။ သုခဂ္ဂဟဏတော၊ ယူ
လွယ်သိမ်းကျုံးလွယ်သောကြောင့်။ (ကုသလတ္ထိကံ၊ ကို။ ပဋ္ဌမံ၊
စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။)

၁၀။ (စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ကုသလတ္ထိကေ၊ ကုသလတိက်၌။ ပဋ္ဌာန
ပါသံသဉာယဟိတဘာဝတော၊ မွန်မြတ်သောအဖြစ်၊ ချီးမွမ်း
အပ်သောအဖြစ်၊ လောကီ-လောကုတ္တရာ-ပစ္စုပ္ပန် သံသရာအကျိုး
စီးပွားကို ဆောင်တတ်သော အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလာဓမ္မာ၊
ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်၏။)

၁၁။ (တပ္ပဒိုပက္ခတ္တာ၊ ထိုကုသိုလ်တို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
ကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုကုသိုလ်၏အခြားမဲ့၌။ အကုသလာ၊ အကု
သိုလ်တရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။)

မာတိကာ

ယင်းအခြားမဲ့၌ အဗျာကတကို အဘွဲ့ကြောင့် ဟောတော်မူ
သနည်း၊ ရန်။ ။ ၁၂ (တဒုဘယဝိပရိတသဘာဝါတဒနန္တရံ အဗျာ
ကတ္တာဂုတ္တာ)။ ။ ကုသိုလ်'အကုသိုလ် ၂-ပါးမှပြန်သောသဘော
ရှိသောကြောင့်ဟူလို၊ ပရိဟာရ်မူ။ ၎င်းအနုဋီကာ။

တနည်းကား။ ။ ကုသိုလ်ကား အဿာဒ၊ အကုသိုလ် ကား
အာဒိနဝ၊ အဗျာကတ၌နိဗ္ဗာန်ကားနိဿရဏတည်း။ ဤသို့အဿာ
ဒအာဒိနဝ နိဿရဏ အစဉ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ၎င်း
အနုဋီကာ။ ။

တနည်းကား။ ။ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကုသိုလ်၌ တည်၍
အကုသိုလ်ကို စွန့်၍ အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုကုန်
ရကား။ ဤသို့သော ပဋိပတ္တိအစဉ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။
၎င်းအနုဋီကာ။

(ဤကုသလတိက်၌။ သေက္ခတိက်ဝယ် ပဌမဒုတိယပုဒ်ကိုပယ်၍။
(နေဝသေက္ခာနာသေက္ခာမ္မော)။ ဟောတော်မူပြန်သကဲ့သို့။ (နေဝ
ကုသလာနာကုသလာမ္မော)။ ဟု တတိယပုဒ်ကို အဘွဲ့ ကြောင့်
ပဌမဒုတိယကိုပယ်၍ ဟောတော်မမူလေသနည်း၊) ရန်ထုတ်။ ။
သေက္ခသဘော အသေက္ခ သဘောရှိသောတရားသည် တစုံတခု
သော အကြောင်း ကြောင့် မိမိသဘောဖြင့် မဟော အပ်သော
မည်သည်မရှိပြီ။ ဤကဲ့သို့ ကုသလတိက်၌ မဟုတ်ချေ။ ။ ဤ၌ကား
ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဘော ရှိသောတရားတို့သည် အရဟတ္တ
ဖိုလ် ဖြစ်သည်ကလ မိမိတို့သဘောဖြင့် မဟောအပ်ကုန်ပြီ။ ထို့
ကြောင့် ဤအထူးကိုပြလို၍ ဟောတော်မမူသည်၊ ပရိဟာရ်။

၁၃ (ဣပနကုသလာကုသလသဘာဝါဝေဓမ္မော အဂ္ဂဖလပ္ပတ္တိ
ယာတထာနဗျာကရဏိယာဟောန္တိ ဣမဿဝိသေသဿ ဒီပန

၁၂။ (တဒုဘယ ဝိပရိတသဘာဝါ။ ထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် နှစ်
ပါးတို့မှ ပြန်သောသဘောရှိသောကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုအကု
သိုလ်၏အခြားမဲ့၌။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတတရားတို့ကို။ ဂုတ္တာ၊
ကုန်၏။)

၁၃။ (ဣပပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ကုသလာကုသလသဘာဝါဝေ၊
အလင်းပြ

တ္ထံ အဗျာကတာတိဝုတ္တံ)။ ။အနုဋီကာ။ ။ကုသိုလ် အကုသိုလ်
ကံသည်အဟရတ္တဖိုလ်ကို ရသသူအားကြိယာအရာ၌ တည်သည်
ဖြစ်၍ မိမိသဘောအားဖြင့် မဟောအပ်သည် ဟူလိုသည်။ ခဲစွ။
စာသင်ငယ်တို့ မသိနိုင်ရာ။ ။ထို့ကြောင့်။ ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌက
ထာဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ်အတွင်း၌။ ။၁၄ (ဒီဏာသဝေနကတက
မ္ပံပနနိစ္ဆိရဂတ္တာ ကုသလံဝါ အကုသလံဝါနဟောတိ၊ ကြိယာ
ဌာနေတိဋ္ဌတိ)။ ။မိန့်ပြီ။

တနည်းကား။ ။(နေဝကုသလာနာကုသလာ) ဟူသည်နှင့်။
အဗျာကတာ ဟူသည်ကား။ သဒ္ဓါသာပြားသည်။ အနက်တူပါ
သတည်း။ထို့ကြောင့်မဟောလေသည်။ ။၁၅ (ဝစနမတ္ထေဝေ
ဝါဣဒံနာနာကရဏံအဗျာကတာ နေဝကုသလာနာကုသလာတိ)
၎င်းအနုဋီကာ။

ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သဘောရှိသည်ဘာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊
တရားတို့သည်။ အဂ္ဂဗလုပ္ပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်သောအခါ၌။
ဟထာ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်သဘောအားဖြင့်။ ဝါ-ကုသိုလ်အကု
သိုလ်အမည်အားဖြင့်။ ဗျာကရဏိယာ၊ ဟောတော်မူကုန်သည်။
နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိဣမသံဝိသေသဿ၊ ဤသို့သောအနက်
ထူးကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အဗျာကတာတိ၊ အဗျာက
တာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။)

၁၄။ (ပန၊ ထူးခြားသောအချက်ကား။ ဒီဏာသဝေန၊ ရဟန္တာ
သည်။ ကတကမ္ပံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ ကုသလံဝါ ကုသိုလ်သည်
၎င်း။ အကုသလံဝါ၊ အကုသိုလ်သည်၎င်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကြိ
ယာဌာနေ၊ ကြိယာအရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။)

၁၅။ (ဝါ၊ တနည်းကား။ အဗျာကတာနေဝကုသလာနာကုသ
လာတိဣဒံ၊ အဗျာကတာ ဟူသောဤစကား၊ နေဝကုသလာ နာကု
သလာ ဟူသော ဤစကားနှစ်ရပ်သည်။ ဝစနမတ္ထေဝေ၊ သဒ္ဓါမျှ၌
လျှင်။ နာနာကရဏံ၊ ထူး၏။ ဝါ-ကွဲပြားခြားနား၏။)

၂-ဝေဒနာတိက်

ကုသလတိက်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဝေဒနာတိက်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ဟောတော် မူသနည်း။ ။ကုသလ တိက်ဖြင့် သင်္ကြိုဟ် အပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်အဗျာကတ တရားတို့၏ ဖြစ်သင့်သည် အား လျော်စွာ။ သုခ သမ္ပယုတ္တ၊ ဒုက္ခ သမ္ပယုတ္တ၊ အဒုက္ခမသုခ သမ္ပယုတ္တအပြားကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဟောတော် မူသည်။ (ဤနည်းချည်း တတိက်နှင့် တတိက်၊ တဒုက္ခနှင့် တဒုက္ခ အကြား အကြားကိုယူလေ)။ ။(အဝယဝါနံအနေကဘေဒတံ ဒဿနတ္ထံ တိကန္တရဒေသနာ)။ ။အနုဋီကာ။ ။အဝယဝါနံ၊ အစိတ်တရား တို့၏၊ အနေကဘေဒတံ၊ များသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒနဿတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ တိကန္တရဒေသနာ၊ တိတ်တပါး ကို ဟောခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ဤကား အနက်။

ဝေဒနာတိက်၌ဝေဒနာကို အဘွဲ့ကြောင့် ၃-ပုဒ်လုံးသို့ မသွင်း။ တိက်မုတ်ထုတ်ရသနည်း။ ဝေဒနာယဟူသော သဟာဒိယောဂနှင့် ယှဉ်ရာ။ သမ္ပယုတ္တာအရသဟာဒိယောဂဝန္တဝေဒနာမရကောင်း သောကြောင့်တည်း။ ဝေဒနာတပါးတည်းသာဖြစ်၍ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သောဝေဒနာတခု မရကောင်းသောကြောင့် ဟူလို။

ဒေါသ၊ ဣဿာ စသည်ကို ကြဉ်ရသည်ကား။ မိမိတို့မှီရာစိတ် မရကောင်း သောကြောင့် တည်း။ ဤနည်းအတူ အရာခပ်သိမ်း ယူလေ။ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဗိက္ခဇရုပ်၊ ဝိညတ်ခွေး ကိုလည်း ကောက်စရာ ကောင်းပါ၏။ အဘွဲ့ကြောင့် မကောက် လေသနည်း။ ။သံယုတ္တာသာ မဟောတော်မူ၍ ဧကုပ္ပါဒ၊ ဧကနိ ရောဓ၊ ကောလမ္ပဏ ကေဝတ္ထ၊ ကဟုဆိုအပ်သော သမ္ပယောဂ အပြားကို ပြတတ်သော ပဿဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်၍ သမ္ပယုတ္တာဟု ဟော တော်မူပြန်သောကြောင့်မကောက်ရသည်။ ပကာရတ္ထဇောတက ပဿဒ္ဓါဖြင့် ရုပ်တို့၌ သမ္ပယောဂလက္ခဏာ အပြည့်စုံ မရကောင်း ရကားရုပ်တို့စင်လေသည်။ ၁၂ (ဧကုပ္ပါဒါဒိနံ ဝသေနသမ္ပယော

၁၂။ (ဧကုပ္ပါဒါဒိနံ၊ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်း အားဖြင့်၊ သမ္ပယောဂဋ္ဌော သမ္ပယောဂ အနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

မာလင်္ဂပြ

ဂဋ္ဌောဝုတ္တော)။ ဤသို့ရပ်တို့ကို စင်စေလို၍ အဋ္ဌကထာဆရာ လည်းမိန့်ပြီ။

ဤဝေဒနာတိက်ကို သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက် ဟူရာ၌။

၁၈။ အနိဋ္ဌိတေ ပဒေဝဏ္ဏော၊ ဝါက္ခရံ နိဋ္ဌိတေ ပဒံ
ဝါကျံ တဿမုဒါယော၊ တမညောညာပေက္ခလက္ခဏံ။

ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ရှုတ်၍မပြီးမီ တလုံး လုံး သောဝဏ္ဏ သည် အက္ခရာမည်၏။ အက္ခရာအပေါင်းသည် ပုန်မည်၏။ ပုန်အပေါင်း သည် ဝါကျမည်၏။ ယင်းသို့သောကြောင့် ဤတိက်တွင် ၃-ဝါ ကျ၊ တဝါကျ၌ ၄-ပုန်၊ ဤသို့ ဖြစ်ရကား ၁၂-ပုန် ဖြစ်ပါလျက်၊ အဘဲကြောင့် ၃-ပုန် လုံး၌ ရှိသော ဝေဒနာ သဒ္ဓါဖြင့် ဆို လေ သနည်း။ အက္ခရ သမူဟပုန်-ပဒသမူဟပုန်အားဖြင့် ၂-ပါးတို့တွင် ပဒသမူဟပုန်ကို ဤ၌ရည်၍ ဆိုပါသည်ဖြေ။ ။ ထို ၂-ပုန်တို့တွင် ပုရိသောစသော အက္ခရာအပေါင်းသည် အက္ခရသမူဟပုန်မည်၏။ ပုရိသောဂစ္ဆတိ စသည်ဝါကျကား။ ပဒသမူဟ ပုန်မည်၏။ ထို့ ကြောင့် မဟုတ်လော မူလဋီကာ၌။ ။ ၁၉ (အဓိပ္ပေတပ္ပကာရတ္ထ ဂမကဿပဒ သမုဒါယဿဝဒတ္တာ-ပဇ္ဇတိ အဝဗုဏ္ဏိယတိ ဇေတ

၁၈။ (အနိဋ္ဌိတေ၊ ရှုတ်ဆို၍မပြီးသော။ ပဒေ၊ ပုရိသော စသော ပုန်၌၊ ဝဏ္ဏော၊ တလုံးတလုံးသောဝဏ္ဏသည်။ အက္ခရံ၊ အက္ခရာမည် ၏။ နိဋ္ဌိတေ၊ ရှုတ်ဆို၍ ပြီးပြီးသော်။ ပဒံ၊ ပုန်မည်၏။ တဿမုဒါ ယော၊ ထိုပုန်အပေါင်းသည်။ ဝါကျံ၊ ဝါကျမည်၏။ တံ၊ ထိုဝါကျ သည်။ အညောညာပေက္ခလက္ခဏံ၊ အချင်းချင်းငဲ့ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။)

၁၉။ (ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ အဓိပ္ပေတပ္ပကာရတ္ထဂမ ကဿ၊ အလိုရှိအပ်သော အပြားရှိသော အနက်ကို သိစေတတ် သော။ ပဒသမုဒါယဿ၊ ပုန်အပေါင်း၏။ ပဒတ္တာ၊ ပုန်ဖြစ်သော ကြောင့်။ ဇေတေန၊ ထိုပုန်အပေါင်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်ကို။ ပဇ္ဇတိအဝဗုဏ္ဏိယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုန်အပေါင်းသည်။ ပဒံ၊ မည်၏။)

နာတိဟိပဒံ)။ မိန့်ပြီ။ အနုဋီကာ၌လည်း။ ၂၀ (တေန ဝါကျံ ဣပဒန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿတိ)။ မိန့်ပြီ။

ဤသဗ္ဗလဒ္ဓ နာမတိက် ဆိုရာ၌ကား။ အဝယဂူပစာ အားဖြင့် တည်း။ ငြုတ်ပိတ်ချင်း၊ လေးညှင်း၊ ဇာတိပ္ပုလ် စသော မကြိတ်မိ အစိတ်စိတ်ဖြစ်သော ဆေးတို့၏။ မူး၊ ပဲ၊ မတ်၊ ကျပ် စသည်ဖြင့်မျှ သည်ကိုကြိတ်ပြီးသည်ကာလအပေါင်းအမှန်၌ တင်စား၍ အဝယ ဂူပစာအားဖြင့် သမံရုဏ္ဏံ ဆိုလေသကဲ့သို့။ အစိတ်စိတ် ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၌သာ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ ရှိသည်ကို ထို၃-ပုဒ် တို့၏အပေါင်းတိက်၌အဝယ ဂူပစာအားဖြင့် တင်စား၍ ဝေဒနာ တိက်ဟု ခေါ်ဝေါ် အပ်သောကြောင့် သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက် ဆိုပါ သတည်း။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော အနုဋီကာ၌။ ၂၁ (သဗ္ဗ ပဒေဟိတိ တိဟိ ပဒေဟိ လဒ္ဓနာမောဟောတိ။ အဝယဝ ဓမ္မေ နာပိ သမုဒါယဿ အပဒိသိ တဗ္ဗတော။ ယထာသမံ ရုဏ္ဏန္တိ)။ မိန့်ပြီ။ အဝယဂူပ စာကား။ ဥပစာ ၁၀-ပါးမှ၎င်း၊ ၃၆-ပါးမှ ၎င်း အလွတ်တည်း။

၂၂ အဝယဝေ ပဝတ္တော သော၊ ဝေါဟာရော သမူဟောက တော။ တံယထာ စေ သမံရုဏ္ဏံ၊ သမန္တေ၊ ဣဝယဝံ မတံ။ ဤဇာလိနိဂါထာကိုရှု၍သိရာ၏။

၂၀။ (တေန ထိုဝစနုတ္တဖြင့်။ ဝါကျံ၊ ဝါကျကို။ ဣခေ၌၊ ပဒန္တိ၊ ပုဒ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြု၏။)

၂၁။ (သဗ္ဗပဒေဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တိဟိပဒေဟိ၊ သုံးပုဒ်တို့ ဖြင့်။ လဒ္ဓနာမော၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝ ယဝဓမ္မေနာပိ၊ အစိတ်ဖြစ်သောတရားဖြင့်လည်း။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်း ဖြစ်သော တရားကို။ အပဒိသိတဗ္ဗတော၊ ညွှန်းပြအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယထာ၊ ကား။ သမံရုဏ္ဏန္တိ၊ သမံရုဏ္ဏံ တည်း။ သမံ၊ ညီမျှသော။ ရုဏ္ဏံ၊ ဖော်စပ်ပြီးဆေးမှုန့်။)

၂၂။ (အဝယဝေ၊ အစိတ်၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ ယောဝေါဟာ ရော၊ အကြင်ဝေါဟာရသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောဝေါဟာရော၊ ကို။

အလင်းမြို့

၃-ဝိပါကတိတ်။

ဝိပါက တိတ်တွင် ပဌမပုဒ်၌။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကံကြောင့် ဖြစ်ရကား။ ကမ္မဇရုပ်လည်း ဝင်ကောင်းပါ၏တကား ဟူငြားအံ့။ မချအကျိုးဖြစ်သောနာမ်ဝိပါကသာ ဝိပါကဝေါဟာရကို ရသင့်သည်။ အကျိုးသာမန် ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်ကိုကားမရသင့်။ ထို့ကြောင့်ရကားကမ္မဇရုပ်ကိုသွင်း၍ မကောက်ရလေသည်။

အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ သလေး စသော မျိုးကြောင့် ဖြစ်လျှင် မူလည်း။ အရှက်၊ အညွန့်၊ အရိုး၊ ပင်စည် တို့သည် အကြောင်းမျိုးနှင့် မတူသောကြောင့် ဝိပါကဝေါဟာရကို မရလေကုန်ဆိုသကဲ့သို့။ အကြောင်း ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တို့နှင့် အရူပဓမ္မ၊ သာရမ္မဏ စသည်ဖြင့် မတူသောကြောင့် ကမ္မဇရုပ်တို့သည် ဝိပါကဝေါဟာရကို မရလေကုန်။ မျိုးနှင့်တူသော အသီးအနှံတို့သာ ဝိပါက ဝေါဟာရကို ရလေကုန် သကဲ့သို့။ အကြောင်း ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှင့် တူသော ဝိပါက ဆတ္တိသ သာဝိပါက ဝေါဟာရကို ရလေသတည်း။ ။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော အဋ္ဌကထာ၌။ ။ ၂၃ (အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ ကုသလာ ကုသလာနံ ပါကာတိ ဝိပါကာ။ အရူပဓမ္မာ နမေတံ အဓိဝစနံ)။ ။ မိန့်သည်။ မူလဒိကာ၌လည်း။ ယထာသာလိဗိဇာဒိနံ စသည်ဖြင့် ယခင်ဆိုခဲ့

သမူဟေဝိ၊ အပေါင်း၌လည်း။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထိုဥဒါဟရုဏ်သည်။ ယထာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ၊ အကယ်၍မေးငြားအံ့။ သမံရုဏ္ဏံ၊ သမံရုဏ္ဏံဟူသည်တည်း။ သမံ၊ ညီမျှသော။ ရုဏ္ဏံ၊ ဖော်စပ်ပြီးဆေးမှုန့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဒါဟရုဏ်၌။ သမန္တိ၊ သမံဟူသောပုဒ်ကို။ အဝယဝံ၊ အစိတ်ဟူ၍။ မတံ၊ သိအပ်၏။ ရုဏ္ဏန္တိ၊ ရုဏ္ဏံဟူသောပုဒ်ကို။ သမူဟံ၊ အပေါင်းဟူ၍။ မတံ၊ သိအပ်၏။)

၂၃။ (ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ၊ အချင်းချင်းထူးကုန်သော။ ကုသလာကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏။ ပါကာ၊ အကျိုးတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပါကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိပါကအမည်သည်။ ဇာတိကာ

ပြီးသောဥပမာကိုဆောင်ပြီး။ «ဗိုကာကျော်၌လည်း။ ။ ၂၄ (ကုသလာ ကုသလကမ္မ သမုဋ္ဌာနာ နှိမ္မိ ကဋတ္တာရူပါနံ နှိမ္မိ ဝိပါက ဝေါဟာရော)။ ဟု မိန့်ပြီး။ ။

ဥပါဒိန္နတိက်၌ကား၊ အဘဲကြောင့် ကောက်ရလေ သနည်း ဟူငြားအံ့။ ။ ဝိပါက သဒ္ဓါကား မချ အကျိုး၌သာ ဖြစ်သည်။ ဥပါဒိန္နသဒ္ဓါကားမချအကျိုး၊ သာမန်အကျိုး ၂-ပါး၌ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ကောက်ရလေသနည်း။

၄-ဥပါဒိန္နတိက်၊

ဥပါဒိန္နတိက်ပဌမပုဒ်၌ကမ္မဇရုပ်-ဝိသဟူသော်ကား။ သင်္ဂြိုဟ်၌ ဆိုသော ဧကန်ဇ-ခု၊ အနေကန် ဇ-ခု၌ ဥပစယ၊ သန္တတိ ၂-ခုကို ထည့်၍ ဝိသဖြစ်သတည်း။ ။ ခုတိယပုဒ်၌ တိဇရုပ် သတ္တ ရသဟူ သော်ကား။ သင်္ဂြိုဟ်၌ဆိုသော ဝိညတ်ဇွေး၊ သဒ္ဓါ၊ လဟုတာဒိတ္တယ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈-ခု၊ အာကာသဓာတ်။ ဤ ၁၅-ခု၌ ဥပစယ၊ သန္တတိ ၂-ခုကိုထည့်၍ သတ္တရသ ဖြစ်သတည်း။ ။ တိဇရုပ် ဟု သည်ကား၊ စိတ္တဇ၊ ဥတုဇ၊ အာဟာရဇဟူလိုသည်။

ပဌမပုဒ်၌ကမ္မဇရုပ်သို့၊ ခုတိယပုဒ်၌တိဇရုပ်သို့ ဥပစယ၊ သန္တတိ ကိုအဘဲကြောင့်သွင်းရသနည်း။ ။ (လက္ခဏာရူပါနိနကုတောစိ ဇာယန္တိ) ဟု စတုစပင် မဟုတ်ကြောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်၌ ဆိုသည် မဟုတ်လောဟူငြားအံ့။ ။ ရူပကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူ သည်ကို ဇွဲ၍ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်း ၄-ပါး တို့၏ သတ္တိဗျာပါရ မငြိမ်းမိကာလ ဖြစ်ဆဲ ရုပ်တို့၏ ဖောက်ပြန် ခြင်း

ဝိပက္ခဘာဝမာပန္နာနံ၊ ရင့်ကျက်သောအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။)

၂၄။ (ကုသလာ ကုသလ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနှိမ္မိ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ ကဋတ္တာရုပ်တို့၏။ ဝါ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ဝိပါကဝေါဟာရော၊ ဝိပါက ဟူသော အမည်သည်။ နှိမ္မိ၊ မရှိ။

သဘောအားဖြင့် ရသင့်သော ပရိယာယ်နှင့်အညီ သွင်းရသည်။ သင်္ကြိုဟ်၌ကား စင်စစ်မရသင့်သည်ကို ရည်သည် ဟူရာ၏။ ထို့ကြောင့် ငိုကာကျော် စသည်၌။

ပါဌေ ကုတောမိ ဇာတတ္ထံ၊ ဇာတိယာ ပရိယာ ယတော။
မိန့်ပြီ။ «ပါဌေ၊ ရူပကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌။ ဇာတိယာ၊ ဥပစယ၊
သန္တတိ၏။ ကုတောမိ၊ တရုံတရသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာ
တတ္ထံ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်
ဥဒိတံ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ «ဤကားအနက်။

၂၅ (ဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယတ္တိကေ အာရမ္မဏ ကရဏဝ
သေန တဏှာ ဒိဋ္ဌိဟိ ဥပေတေန ကမ္မနာ အာဒိန္နာ ဖလ
ဘာဝေန ဂဟိတာတိဥပါဒိန္နာ။ «အာရမ္မဏဘာဝံ ဥပ
ဂတိာ ဥပါဒါန သမ္ပန္နေန ဥပါဒါနာနံ ဟိတာတိ ဥပါဒါ
နိယာ။ ဥပါဒါနဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယ ဘူတာ နမေတံ
အဓိဝစနံ။ «ဥပါဒိန္နာစ တေ ဥပါဒါနိယာ စာတိ ဥပါ
ဒိန္န၊ ပါဒါနိယာ။ «သာသဝ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ရူပါရူပဓမ္မာ
နမေတံ အဓိဝစနံ)။ «အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ။

၂၅။ (ဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယတ္တိကေ၊ ။) (အတ္ထော ဇေ ဝေဒိတဗ္ဗော)
ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသောအ
စွမ်းအားဖြင့်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဥပေတေန၊ ကပ်
အပ်သော။ ကမ္မနာ၊ ကံသည်။ အာဒိန္နာ-ဖလဘာဝေန ဂဟိတာ၊
အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
ဓမ္မာ တို့သည်။ ဥပါဒိန္နာ၊ ဥပါဒိန္နမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
အာရမ္မဏဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတိာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဥပါ
ဒါနသမ္ပန္နေန၊ ဥပါဒါနနှင့်စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနာနံ၊ ဥပါဒါန
တို့၏။ ဟိတာ၊ အစီးအပွားတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါနိယာ၊ ဥပါဒါနိယမည်ကုန်၏။ ဇေ၊ ဤဥပါ
ဒါနိယအမည်သည်။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါနတရား၏။ အာရမ္မဏ
မာယိကာ

အဘယ်အနက်ကြောင့် ဥပါဒိန္နမည်သနည်း ဝုဒ္ဓိရှိရကား။ ။
 ဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယတ္တိကေ အာရမ္မဏကရဏ ဝသေန၊ စသည်ကို
 မိန့်။ လိုရင်းကား၊ ဥပေတေန အာဒိန္နာတိ ဥပါဒိန္နာ၊ ဟူသည်တည်း။
 အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ကပ်၍ ယူအပ်သော တရားသည် ဥပါဒိန္နမည်၏
 ဟူလို။ ဥပေတကတ္တားသည် အဘယ်နည်း။ ။ လောကုတ္တရာကို
 အာရုံပြုသောဂေါတြိယူ၊ ဝေါဒါနိပစ္စဝေက္ခဏာ စောဖြစ်ကောင်း
 အံ့လောဝုဒ္ဓိရှိရကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိကိုမိန့်။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တဏှာ
 ဒိဋ္ဌိဖြစ်ဘိသော်။ အသို့ကပ်သနည်း။ ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ကပ်
 သလောဝုဒ္ဓိ ရှိရကား။ အာရမ္မဏ ကရဏဝသေန ကို မိန့်၏။
 အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကပ်၏ဟူလို။

အာရုံ ပြုသော အားဖြင့် ကပ်သည် ရှိသော်၊ အလုံးစုံ သော
 တေဘူမကတရားတို့သည်တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့်
 ဥပေတအရသည်အလုံးစုံသောတေဘူမက ဖြစ်ကောင်းအံ့လော၊
 ဝုဒ္ဓိရှိရကား။ ကမ္မုနာမိန့်။ ပ။ ကား။ ဥပေတအရ တေဘူမကကံ
 ဖြစ်ဘိသော်။ အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ၊ ဥပါဒိန္နာဟုဆို၏။ ဥပရှေး
 အာရှေးရှိသော ဒါဝါတ်သည် အဝေဏ္ဏနစသော အနက်တို့တွင်
 အဘယ် အနက်ကို ဟောသနည်း။ ။ တပစ္စည်းသည် ဘော၊ ကံ
 ကတ္တား ၃-ပါးတို့တွင် အဘယ် အနက်၌ သက်သနည်း ဝုဒ္ဓိရှိရ
 ကား၊ ဂဟိတာကိုမိန့်။ ပ။ ကား။ ဒါဝတ်ဂဟဏအနက်၊ တပစ္စည်း

ပစ္စယဘူတာနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိန္နာစ၊ အာရုံပြုသော
 အားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏
 အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒါနိယာ
 စ၊ ဥပါဒါနိယတို့၏အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယာ၊ ဥပါ
 ဒိန္န၊ ပါဒါနိယမည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယ အမည်သည်။
 အာသဝကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သောကံ
 ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့၏။ အဓိ
 ဝစနံ၊ တည်း။)

ကံအနက် ဖြစ်ဘိသော်။ ဆရာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ပ။ ယူအပ်
ကုန်၏ ဟုဆို၏။ အဘယ်တရားကို အာရုံပြုသော အားဖြင့် ။ ပ။
ဟူအပ်ကုန်သနည်း။ ရန်ရှိရကား။ ဝါ။ အဘယ်တရားသည် အာဒါန
ကြိယာ၏ကံဖြစ်သနည်း။ ဝါ ဖြင့် ယူသနည်း။ ရန်ရှိရကား။ ဖလဘာ
ဝေဒနာကိုမိန့်။ ပ။ ကား။ ငါတို့သည် ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ဤဝိပါက် ကဋတ္တာရုပ်တို့သည် ငါတို့၏ အကျိုးတည်း။

ဤသို့အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သောဝိပါက်ကဋတ္တာရုပ်
တို့သည်အာဒါနကြိယာ၏ကံဖြစ်ဘိသော်။ ဆရာ၊ ဥပါဒါနိယပုဒ်ကို
ဥပါဒါနေသု ဇာတာ ဥပါဒါနိယာ၊ စသည်ဖြင့်ပြုကောင်းအံ့လော
ရန်ရှိရကား။ ဥပါဒါနာနံဟိတာတိ ဥပါဒါနိယာကိုမိန့်။ ဟိတ
တဒ္ဓိတံ။ ဥပါဒါနံတို့အား လျော်သောကြောင့် ဥပါဒါနိယမည်၏။
အသို့လျော်သနည်း။ ပ။ ကား။ ဥပါဒါနသမ္ပန္နနကိုမိန့်။ ဥပါဒါနံတို့
နှင့် စပ်သဖြင့်လျော်၏။ သမ္ပယောဂအားဖြင့် စပ်လေသလော
ရန်ရှိရကား။ အာရမ္မဏဘာဝံဥပဂစ္ဆာကိုမိန့်။ အာရုံ၏အဖြစ်သို့
ရောက်၍၊ ဝါ၊ ရောက်သောအားဖြင့် စပ်၏ ဟူလို။

ဝစနတ္ထကိုဆိုပြီး၊ ဝစနိယတ္ထကားအဘယ်နည်း။ ဝါ၊ အရကား။
ဥပါဒိန္နဟူသောရှေ့ပုဒ်ကိုဇွဲ၍။ ဝါ၊ ရှေ့ပုဒ်ကဲ့သို့ဝိပါက်ကဋတ္တာရုပ်
ဖြစ်ကောင်း အံ့လော ရန်ရှိရကား။ ဥပါဒါနဿ အာရမ္မဏ ပစ္စ
ယ ဘူတာ နမေတံ အဝဓိဝစနံကို မိန့်။ ပ။ ကား။ ဤဥပါဒါနိယ
ဟူသော အမည်သည် ဥပါဒါနံ၏အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တေ
ဘူမက တရားတို့၏ အမည် ဖြစ်ဘိသော်။ တေဘူမက ဝိပါက်
ကဋတ္တာရုပ်၏သာ အမည်မဟုတ်ဟူလို။ ဥပါဒိန္နအနက်ကိုမငဲ့လျှင်
ဥပါဒိန္န သဒ္ဓါ၊ ဥပါဒါနိယ သဒ္ဓါတို့သည် ဘိန္နာဓိကရဏ ဖြစ်၍
စွန့်သမောသ် ဖြစ်ကောင်း အံ့လော ရန်ရှိရကား။ ဥပါဒိန္နာ စတေ
ဥပါဒါနိယာစာတိ ဥပါဒိန္န၊ ဥပါဒါနိယာ ကိုမိန့်။ ကမ္မဓာရည်းပြု
အပ်၏ဟူလို။ ဥပ္ပလသည် နိလုပ္ပလ၊ ရတ္တုပ္ပလစသော အားဖြင့်
အနက်အများအပြားရှိ၏။ ထို့ကြောင့်သာမညဖြစ်သော ကြာဒ္ဒိမိ
ကိုနိလဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အထူးပြုခြင်းငှါ။ နိလဉ္စ တံ ဥပ္ပလ
ဉ္စာတိနိလုပ္ပလံကိုမိန့်၏။ ဤကဲ့သို့မှတ်အပ်၏။

ဝစနိယတ္ထ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြခြင်းငှါ။ သာသဝကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံရူပါ
ရူပဓမ္မာ နမေတံ အဓိဝံနံကို မိန့်။ «တေ၊ ဥပါဒိန္နု ပါဒါ နိယ
ဟူသော အမည်သည်။ သာသဝကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ အာသဝဇာတိအာရုံ
ဖြစ်သောကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရား
တို့၏ အဓိဝံစနံ၊ တည်း။ «ကြွင်းသော ပဒတို့ကို ဤနည်းဖြင့်
သိအပ်၏။

ဥပါဒိန္နုတိကဝိနိစ္ဆယောနိဋ္ဌိတော။

၅-သံကိလေဋ္ဌတိကံ။

၂၆ သံကိလေ သေတိတိ သံကိလေ သော။ ဝိဗာဓတိ
ဥပတာပေတိစာတိ အတ္တော။ «သံကိလေသေန သမန္နာ
ဂတာတိ သံကိလိဋ္ဌာ။ အတ္တာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တ
နေန သံကိလေသံ အရဟန္တိ၊ သံကိလေသေဝါ နိယုတ္တာ
တဿ အာရမ္မဏဘာဝံ အနုတိက္ကမတောတိ သံကိလေသိ
ကာ။ သံကိလေသဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယဘူတာ နမေတံ
အဓိဝံစနံ။ ။

သံကိလိဋ္ဌာစ တေ သံကိ လေသိကာ စာတိ သံကိလိဋ္ဌ
သံကိလေသိကာ။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ။

၂၆။ (ယောသဘာဝေါ၊သည်။ သံကိလေသေတိ၊ပူပန်စေတတ်
နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊သည်။
သံကိလေသော၊ သံကိလေသမည်၏။ ဝိဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။
ဥပတာပေတိ၊ပူပန်စေတတ်၏။ဣတိအယံ၊ကား။ အတ္တော၊အနက်
တည်း။ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံကိလေသေန၊ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်
တတ်သော ကိလေသာနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊
ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိ
လိဋ္ဌာ၊ကုန်၏။အတ္တာနံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊အာရုံပြု၍။ 'ပဝတ္တ
နေန၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံကိလေသံ၊ပူပန်စေ
တတ်နှိပ်စက်ဟတ်သော ကိလေသာကို။ လဒ္ဓု၊ ရခြင်းငှါ။ အရ
အလင်းပြု

အဘယ် အနက် ကြောင့် သံကိလေသ မည်သနည်း။ ဖုဒ္ဓိရ
ကား။ သံကိလေသေ တိတိ သံကိလေသော။ ကိုမိန့်။ ။ယော
ဓမ္မော၊ အကြင်တရားသည်။ သံကိလေသေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၊ ပူပန်
စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သောဓမ္မော၊ သည်၊ သံကိလေ
သော၊ မည်၏။ ။သံ၊ ရှေးရှိသော ကိလိသ-ဓာတ်။ ဏ၊ ပစ္စည်း
အရကား။ ကိလေသာ၁၀-ပါးရ၏။ ။ဓာတ်နက်ကိုပြုလိုရကား။
ဝိဗာဓေတိ ဥပတာပေတိစာတိ အတ္ထောကိုမိန့်။ ။သံ-သဒ္ဓါကား။
ဓာတွတ္ထာနု ဝတ္ထကတည်း။ ။ဆရာ၊ သံကိလိဋ္ဌဟု ဟောတော်
မူ၏။ အဘယ်တရားသည် သံကိလိဋ္ဌမည်သနည်း။ ကိလေသာနှင့်
သဟဇာတ် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် သံကိလိဋ္ဌ မည်လေသ
လော။ ပ။ ကား။ သံကိလေသေန သမန္နာဂတာတိ သံကိလိဋ္ဌာ။
ကိုမိန့်။ အကြင်အကုသိုလ်တရားတို့သည် ကိလေသာနှင့်ပြည့်စုံ၏။
သံကိလေသတရားနှင့်ယှဉ်ကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည်
သံကိလိဋ္ဌ မည်ကုန်၏။ အကြင်ရုပ် တရားတို့သည် သံကိလေသ

ဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံကိ
လေသိကာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿသံကိလေသဿ၊ ထိုပူပန်စေ
တတ် နှိပ်စက်တတ်သောကိလေသာ၏။ အာရမ္မဏဘာဝံ၊ အာရုံ
၏အဖြစ်ကို။ အနုတိက္ကမနတော၊ မလွန်ဆန်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ယေ
ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံကိလေသေ၊ ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်သော
ကိလေသာ၌၊ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ
ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံကိလေသိကာ၊ ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤသံကိလေသိက
အမည်သည်။ သံကိလေသဿ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော
ကိလေသာ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍
ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အဝိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ယေဓမ္မော၊
တို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာစ၊ ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ် ကုန်သည်
လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သံကိလေသိကာစ၊ ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်
တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန် သည်လည်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံကိ
လိဋ္ဌသံကိလေသိကာ၊ ကုန်၏။)

တရားနှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်ကုန်၊ သဟဇာတ်မျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။
ထိုရုပ်တရားတို့သည် သံကိလိဋ္ဌ မမည်ကုန်။ ဤသံကိလိဿေသန
သမန္နာ ဂတာဖြင့် အဓိပ္ပါယ်တ္ထကို ပြသည်။

ဝစနတ္ထကို ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ။ ၂၇ (သံကိလေသေဟိ
သံကိလေသိယန္တိတိ သံကိလိဋ္ဌာ)။ ။ (သုဒ္ဓကမ္မသာဓန-ဗာဓန
အနက်ဟော)။ ။ ၂၈ (သံကိလေသေဟိ ကိလေသာပိယန္တိ
ဥပတာ ပိယန္တိတိ သံကိလိဋ္ဌာ)။ ။ (ဟေတု ကမ္မ သာဓန၊
ဥပတာပန အနက်ဟော)။ ။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်
သံကိလေသိက မည်သနည်း။ ရုနိရှိရကား။ ။ သံကိလေသံ
အရဟန္တိတိ သံကိလေသိကာ။ ကိုမိန့်။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ သံကိလေ
သကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သော ကြောင့် သံကိလေသိက မည်ကုန်။
တေဘူမကတရားတို့သည် အာရမ္မဏိက ဖြစ်သော သံကိလေသ
ကိုရခြင်းငှါ ထိုက်သောဟု ဆရာဆို၏။ သမ္ပယောဂ အစွမ်းဖြင့်
ရခြင်းငှါ ထိုက်သလော။ ပ။ ကား။ အတ္တာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ပဝတ္တနေန။ ကိုမိန့်။ မိမိဟု ဆိုအပ်သော တေဘူမက တရားကို
အာရုံပြု၍ သံကိလေသ တရားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ။
သံကိလေသတရားကို ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်အာရမ္မဏိက
ဖြစ်သော ကိလေသာ တို့ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ ဤအတ္တာနံ
အာရမ္မဏံကတွာ ပဝတ္တနေန။ ဟူသော စကားသည် ဝက်ဝတ္ထိ
စကားဖြင့်။ သံကိလေသဿ အာရမ္မဏဘာဝေန။ ဟူသောဥဇု

၂၇။ (ယေဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ သံကိလေသေဟိ၊
ကိလေသာ ၁၀-ပါး၊ တရားတို့သည်။ သံကိလေသိယန္တိ၊ နှိပ်စက်
အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာ၊
မည်၏။)

၂၈။ (ယေဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ သံကိလေသေဟိ၊
ကိလေသာ ၁၀-ပါး၊ တရားတို့သည်။ သံကိလေသိယန္တိ-ဥပတာပိ
ယန္တိ၊ ပူပန်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သံကိလိဋ္ဌာ၊ တို့မည်၏။)

ကတ္ထကိုသိအပ်၏။ ထို့ကြောင့်ဇိကာ၌။ ၂၉ (သံကိလေသေအရဟန္တိတိ သံကိလေသဿ အာရမ္မဏဘာဝေန တံ လဒ္ဓံ အရဟန္တိတိ အတ္ထော။) ဟုမိန့်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ အလုံးစုံသော တောဘူမက တရား တို့သည် သံကိလေသ၏ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့် သံကိလေသ တရား တို့ကိုရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ ဤဥဇုကတ္ထကို ဇိကာသိစေ၏။ ။ အရဟတဒ္ဓိတ်ကိုသာ ပြုအပ်သလော့စွန်ရှိရကား။ သံကိလေသေ ဝါ နိယုတ္တာ။ ကိုမိန့်။ ဤအနက်ကြောင့်လည်းမည်သေး၏။ ယှဉ်၏ ဆိုသော် သမ္ပယောဂအစွမ်းဖြင့် ယှဉ်သလော။ ပ။ ကား။ တဿ အာရမ္မဏဘာဝံအနုတိက္ကမနုတော။ ကိုမိန့်။ ကိလေသာ၏ အာရုံ အဖြစ်ကို မလွန်နိုင်သောကြောင့် ယှဉ်၏။ ။ တဿ။ ပ။ အနုတိ က္ကမနုတော ဟူသောစကားသည်နေယျတ္ထတည်း။ နိတတ္ထမဟုတ် ဝက်ဝက်တည်း။ ထိုနေယျတ္ထ၊ ဝက်ဝက်ဖြင့်။ သံကိလေသာနုတိက္က မနုတောဟူသော နိတတ္ထ ဥဇုကတ္ထကိုသိအပ်၏။ ။ ထို့ကြောင့် ဇိကာ၌။ ။ ၃၀ (ဧတေန သံကိလေသာနု တိက္ကမနုတော)။ ။ ကိုမိန့်ပြီ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ အဋ္ဌကထာဆရာသည် အာရမ္မဏဘာဝံ အနု တိက္ကမနုတော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အာရုံ၏အဖြစ်ကို မလွန်သည်ကို အကယ်၍ ဆို၏ရှင်။ ထိုသို့ ဆိုငြားသော်လည်း ထိုအဋ္ဌကထာ ဆရာသည် အာရုံ၏အဖြစ်ကိုမလွန်သည်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော အာရမ္မဏဘာဝံ ။ ပ။ တောဟူသောပါဌ်ဖြင့်သံကိလေသ၏အာ ရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော အလုံးစုံသော တောဘူမကတရား တို့၏သံကိလေသတရားကို မလွန်ခြင်းသည်သာလျှင် နိပ္ပရိယာယ

၂၉။ * (သံကိလေသေအရဟန္တိတိ- ဟူသည်ကား။ သံကိလေ သဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုကိလေ သာ ၁၀-ပါး၊ တရားကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်ကည်း။)

၃၀။ (ဧတေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ သံကိလေသာနုတိက္ကမနုတော၊ ကိ လေသာ ၁၀-ပါး၊ တရားကိုမလွန်နိုင်ခြင်းကြောင့်။) ။

အားဖြင့်ပြု၏။ အဘဲ၊ ကြောင့်နည်း။ အာရမ္မဏိကတရား၏အဝိနာ
ဘာဝ၏အဖြစ်ဖြင့် အာရုံ၏ အာရမ္မဏိကကို မလွန်ခြင်း၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

အာရုံ၏အဖြစ်ကို မလွန်ခြင်းကို နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်မပြုအပ်။
အဘဲ၊ ကြောင့်နည်း။ အာရုံ၏ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် မိမိ၏အာရုံ၏
အဖြစ်ကိုမလွန်ခြင်း၏မသင့်သည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုအာရုံ
၏အဖြစ်ကို မလွန်ခြင်းကိုကား၊ ပရိယာယအားဖြင့်ပြု၏။ အဘဲ၊
ကြောင့်နည်း။ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် အာရမ္မဏိကကိုမလွန်ခြင်းကို
ပြုအပ်သည်ရှိသော်အာရုံအဖြစ်ကိုမလွန်ခြင်းကိုပရိယာယ အား
ဖြင့် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် တည်း။ ထိုသို့ နိပ္ပရိယာယ၊
အားဖြင့် ပြုအပ် သောကြောင့်။ သံကိလေသာ နုတိက္က မနုတော
ဟူသော စကားကို ဆိုအပ်လျက် မဆိုမူ၍။ အာရမ္မဏဘာဝံ
အနုတိက္က မနုတော ဟူသော စကားကို အဋ္ဌကထာ ဆရာဆို
တော်မူသည်။

သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကတ္တိကဝိနိစ္ဆယော နိဋ္ဌိတော။

၆-ဝိတက္ကတိက်။

ဝိတက္ကတိက်၌။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ ၂-ပါးနှင့် ယှဉ်သော တရားကို
ပဌမပုဒ်ဝပ်ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိတက်သည်ဝိစာရ
နှင့်ကားယှဉ်၏။ တခုတည်းသာဖြစ်၍ ဝိတက်နှင့်မယှဉ်နိုင်။ ဝိစာရ
လည်း ဝိတက်နှင့်ကား ယှဉ်၏။ တခုတည်းသာဖြစ်၍၊ ဝိစာရနှင့်
မယှဉ်နိုင်။ ထိုသို့သမ္ပယုတ် တပါးမူကား ရ၏။ ၂-ပါး မရလေ
သော ကြောင့် ဝိတက်၊ ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ
သာကောက်ရသည်။

ဒုတိယပုဒ်၌ကား။ ဝိစာရ တပါးနှင့် ယှဉ်သည်ကိုသာ ဟော
တော်မူသည်။ ဝိတက်လည်းပဌမပုဒ်၏အရဝိစာရ ပဉ္စပညာသနှင့်
ယှဉ်သည်ကံလ။ ဝိစာရနှင့်သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကောင်းသောကြောင့်
အလင်းပြ

ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက် ပဉ္စပညာသရ၏ ကောက်ပြန်ရသည်။

တတိယပုဒ်၌ ကား။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ ၂-ပါးနှင့် မယှဉ်သည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ဒုတိယပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိစာရလည်း ၂-ပါးနှင့် ပင်မယှဉ်လေရကား။ ဝိစာရကော ဒသကိုပြန်၍ ကောက်ရပြန်သည်။ စိတ္တေနသမေုဒ္ဓိသေ။ သ ဂြိုဟ်၌ ဆိုသည်နှင့် အညီ ဝိတက်၊ ဝိစာရကို ပဉ္စပညာသ- ကောဒသ ဆိုသည်။

၇-ဝိတိတိကံ။

ဝိတိတိကံ၌ ပဌမပုဒ်သာ ထူးသည်။ ဒုတိယ-တတိယ- ပုဒ်ကား ဝေဒနာတိကံအတူ။ ။ယင်းသို့ တူလျက် အဘွဲ့ကြောင့် ပဌမပုဒ်မျှကိုထည့်၍ ဟောတော်မူပြန်သနည်း။ ။စတုတ္ထဈာန်ကော ဒသ၊ သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော သုခသည် ဝိတိကင်းသော ကြောင့် နိဗ္ဗိတိက သုခ မည်၏။ ။ကြွင်းသော သုခသဟဂုတ်နှင့် ယှဉ်သော သုခသည် သပ္ပိတိက သုခ မည်၏။ ဤသို့ နိဗ္ဗိတိက၊ သပ္ပိတိက သုခ ၂-ပါး ပြားသည်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဟောတော် မူသည်။ ၃၁ (နိဗ္ဗိတိကဿ သုခဿ သပ္ပိတိက သုခတော ဝိသေသဒဿန ဝသေန အယံ တိကော ဂုတ္တော)။ ။ဤသို့ဆိုသော အဋ္ဌကထာနည်း။

တနည်းကား။ ။ဝိတိ၊ သုခ တို့၏ သဘော အထူးကို သိနိုင်ခဲ့သောကြောင့် အထူးကို ပြလိုရကား ဟောတော်မူ ပြန်သည်။

၃၁။ (သပ္ပိတိကသုခတော၊ သပ္ပိတိကသုခမှ။ ဝါ၊ ဝိတိနှင့်တကွ ဖြစ်သောသုခမှ။ နိဗ္ဗိတိကဿ၊ နိဗ္ဗိတိကဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဝိတိကင်းသော။ သုခဿ၊ သုခကို။ ဝိသေသဒဿန ဝသေန၊ အထူးကိုပြသည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယံ တိကော၊ ဤတိကံကို။ ဂုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။)

မာထိကာ

၃၂။ (အထဝါ ဝိတိသုခါနံ ဒုဗ္ဗိညေယျ နာနတ္တာနံ နာနတ္တဒဿ နတ္တံ အယံတိကော ဝုတ္တော)။ ။ ဤသို့ဆိုသောမူသဒ္ဓိကာနည်း။ ။ တနည်းကား။ ။ စတုတ္ထဈာန် ကောဒသနှင့်ယှဉ်သော သုခသည် အတိပဏီတသုခဖြစ်ရကား ရုန့်ရင်းသော သုခမှခြား၍ သိမ်မွေ့ သည်ကိုပြလိုသောကြောင့်ဟောတော်မူပြန်သည်။ ၃၃။ (စတုတ္ထ ဈာနသုခံ အတိပဏီတ သုခန္တိ ဩဠာရိကင်္ဂတော နိဟရိတွာ တဿ ပဏီတဘာဝံ ဒဿေတုံ အယံတိကော ဝုတ္တောတိ ကေမိ ဝဒန္တိ)။ ။ ဤသို့ဆိုသောအနုဋီကာကေမိဝါဒနည်း။ သည်နည်းကို မူကားအလုံဝံသော သုခသဟဂုတ် တရားကိုပင် သုခသဟဂတာ ပုန်ဖြင့် ဟောတော် မူရကား။ ဆင်ခြင်အပ်၏ ဟူ၍ အနုဋီကာ ဆရာမိန့်၏။

ဝိတိသည်တပါးဖြစ်၍သမ္ပယုတ်ဝိတိမရကောင်းပြီ ဖြစ်သော ကြောင့်ကြည့်ရသည်။ ။ သုခသဟဂတာမှ ကြည့်သည့် သုခ ၆၃-ခု တို့တွင်စတုတ္ထဈာန် ၁၁။ သုခသဟဂုတ်ကာယ၊ ဝိညာဉ်၌ရှိသည့် သုခကား ဝိတိသဟဂတာ၌ မဝင်။ အကြွင်းကား ဝင်လေသည်။ မဝင်သောနိဗ္ဗိတိကသုခ ကိုကားဘိက်မုတ်သို့ သွင်းရလေသည်။

၃၂။ (အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုဗ္ဗိညေယျ နာနတ္တာနံ၊ သိနိုင်ခဲ့ သော ထူးသောအဖြစ်ရှိကုန်သော။ ဝိတိသုခါနံ၊ ဝိတိ၊ သုခတို့၏။ နာနတ္တဒဿနတ္တံ၊ ထူးပြားသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ အယံတိ ကော၊ ကို၊ ဝုတ္တော၊ ၏။)

၃၃။ (စတုတ္ထဈာနသုခံ၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သုခသည်။ အတိပဏီတသုခံ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော သုခတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဩဠာရိကင်္ဂတော၊ ရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါရှိသော သုခမှ။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ တဿ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သုခ၏။ ပဏီတ ဘာဝံ၊ မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အယံတိ ကော၊ ကို၊ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေမိ၊ အချို့ သောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။)

ဂ ဒဿနုတိက်။

ဒဿနုတိက်၌ဧကန်၊အနေကန် ၂-ပါးအထူးကား။ မဂ်တပါး တည်းသာ အများနှင့် မဆက်ဆံ၍ ပယ်အပ်သည်ကား ဧကန်။ အများနှင့် ဆက်ဆံလျက် ပယ်အပ်သည်ကား အနေကန် ဤသို့ အထူးမှတ်လေ။

ဒုတိယပုဒ်၌ အထက်မဂ် ၃-ခုသည် ဧကန်ပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်။ အနေကန် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်၄-ခု။ဒေါသမူဒွေးကောက်ရာ၌။ အထက် မဂ်၃-ခု သည်ဟူသော ကတ္တားအပေါင်းမှ အရဟတ္တမဂ်သည်ဟု ကတ္တား တစ်တိုက်သာနုတ်၍ ဧကန်ပယ်အပ်သော ကြိယာ၌စပ်လေ။ ၃-ခု လုံးကိုစပ်၍ အဓိပ္ပါယ်မယူလင့်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ကို အရဟတ္တမဂ် တခုသာဧကန်ပယ်သည်။ ။အနေကန် ပယ်အပ်သော ဟူသော ကြိယာ၌ကား ၃-ခုလုံးကိုစပ်လေ။ ဆရာမြတ်တို့စကားကား ခဲ၏။ မသိလွယ်။ အရဟတ္တမဂ်သည် ဧကန်ပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။ အထက်မဂ်၃-ခုသည်၊ အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယမဖြစ်သောဒိဋ္ဌိ၊ပ။၏။ဤသို့ဆိုမှုသိလွယ်၏။

အဘွဲ့ကြောင့် ရုပ်ကို တတိယပုဒ်၌ ကောက်ရသနည်း။ ၃၄ (ရူပံ ဘိက္ခဝေန တုမှာကံ တံ ဝေါပဇာထ)။ ။ဟူ၍သုတ္တန်၌ ပယ်အပ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူသည် မဟုတ်လော ဟူငြားအံ။ ရုပ်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သောဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းကိုသာအကြောင်း ဖြစ်သောရုပ်၌ ဖလူပစာရအားဖြင့်တင်စား၍ ဟောတော်မူသည်။ သက်သက်ရုပ်ကို ပယ်အပ်သောကြောင့် ဟောတော်မမူဟူရာ၏။

၃၄။ (ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ရုပ်တရားသည်။ နုတုမှာကံ၊ သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်။ တံရူပံ၊ထိုရုပ်တရားကို(ဥပစာ)။ ဝါ။ ရုပ် လျှင်အာရုံရှိသောဆန္ဒရာဂကို(မချ)။ ပဇာထ၊ပယ်စွန့်ကုန်ရာ၏။

ထို့ကြောင့်စိုကာကျော်၌။ ။ ၃၅ (တတ္ထတဗ္ဗိသယန္တရဂဟာ
နိပကာသိတာ)။ ။ မိန့်ပြီ။

၉-ဒဿနဟေတုတိက်။

ဒဿနဟေတုတိက်၌။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ ဝိစိကိန္နာသဟဂုတ်၌
မောဟကို ဟိတ်ရှိသည်မဆိုရ။ မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဟိတ်မရသော
ကြောင့် ကြည်ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တတိယပုန်၌ သွင်း၍
ကောက်ရသည်။

၁၁-သေက္ခာတိက်။

သေခါ၊ အသေခါ၊ သေက္ခာ၊ အသေက္ခာ ၂-ပါးပင် သေက္ခာ
တိက်၌ပါ၌ရှိသင့်၏။ ဥပေခါ၊ ဥပေက္ခာ၊ သွာက္ခာတော၊ သွာခါ
တောဆိုသကဲ့သို့တည်း။ ။ အရိယာ ၈-ယောက်တွင်၊ အရဟတ္တ
ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုအသေက္ခာ၊ အကြွင်းကိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟုမှတ်။

၁၃-ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်။

ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်၌၊ ပဌမပုန်၌ အပ္ပမညာကို အဘဲကြောင့်
ကြည်သနည်း ဟူမူကား။ ။ အပ္ပမညာသည် သုခိတ ဒုက္ခိတ
သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြုခဲ့။ ထိုစိတ်တို့သည် ကာမတရားကို
အာရုံပြုခဲ့။ ဤသို့အာရုံပြားသောကြောင့် ကြည်ရသည်။ ။ ဝိရတိ
ကိုကား မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရတိသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော လော
ကုတ္တရာကို အာရုံပြုကောင်းသောကြောင့် မကြည်ရသည်။ ။
ဒုတိယပုန်၌ အပ္ပမညာ ဝိရတိကို အဘဲကြောင့်ကြည်သနည်း ဟူမူ
ကား။ ။ အပ္ပမညာသည် ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့် သတ္တဝါပညတ်

၃၅။ (တတ္ထ၊ ထိုရှုပုံဘိက္ခဝေ စသော စကားတော်၌။ တဗ္ဗိသ
ယန္တရဂဟာနိ၊ ထိုရှုပ်လျှင် အာရုံရှိသော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်း
ကို။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်၏။)

ကိုသာအာရုံပြုခဲ့။ ဝိရတိလည်း ဝစီဒုစရိုက်၄-ပါး ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါးဟူသော ဝိရမိ တဗ္ဗကိုသာ အာရုံပြုခဲ့သည်။ ထိုတရားတို့ သည်လည်း မဟဂ္ဂုတ်ကို အာရုံပြုခဲ့သည်။ ဤသို့အာရုံပြားသော ကြောင့်ကြည်ရသည်။

တတိယပုဒ်၌ကား၊ ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့် အပ္ပမညာကို အာရုံ ပြားသောကြောင့် ကြည်ရသည်။ အကုသိုလ်၊မဟာကုသိုလ်၊ ကြိယာမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊အဘိညာဉ်ဒွေးကိုကား တိက်ဝင်တိက်မှတ် ၂-ပါးပင် ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ။တခု သောနွားသည်ပင် အမိန့်၊ရို၊စဉ်ကာလဝစ္ဆဟူသော အမည်ဖြင့် ဆုံးမကွပ်ညှပ်လောက်သည်ကာလဒမ္မဟူသော အမည်ဖြင့် ဝန်ကို ရှက်ဆောင် နိုင်သည်ကာလ ဗလိဗဒ္ဓဟူသော အမည်ဖြင့်၊ ဤသို့ အဝတ္ထာအခိုက်အတန့်ဖြစ်လေသကဲ့သို့၊ အခိုက်အတန့်အဝတ္ထာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်လေသတည်း။ ။တခုသောတရားကိုချည်းသက်သက် အာရုံ မူသည်ကား ဧကန်။ တပါးကိုလည်း အာရုံမူသေး သည် ကား အနေကန်။ဤကားအထူးတည်း။

၁၅-မိစ္ဆတ္တတိက်။

မိစ္ဆတ္တတိက်၌ ပဌမပုဒ်အရတွင် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကံဟူသည် ကား။အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ ဤ ၃-ပါးတည်း။ ထိုကြောင့်နိက္ခေပကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ၌။ ။ ၃၆(ယာစ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိယတာတိ အဟေတုက ဝါဒ၊ အကြိယ ဝါဒ၊ နတ္ထိကဝါဒေသု အညတရာ။) ဟုမိန့်ပြီ။ ။ပဉ္စာနန္တရိယကံဟူသည်ကား။မာတု ဃာတက၊ ပိတုဃာတက၊ အရဟန္တဃာတက၊ သံဃ ဘေဒက၊ လောဟိတုပ္ပါဒကဤ၅-ပါးတည်း။ ။နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၊ ပဉ္စာ

၃၆။ (ယာစမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိယတာတိ။ဟူသည်ကား။ အဟေတုက ဝါဒ အကြိယာဝါဒ နတ္ထိကဝါဒေသု၊ အဟေတုကအယူ၊ အကြိယအယူ၊နတ္ထိကအယူတို့တွင်။အညတရာ၊တပါးပါးသော အယူ တည်း။)

နန္ဒရိယကံကို ပြုသောသူသည် မြင်းခိုရ်တောင်ပမာဏ စေတီ၊ စကြဝဠာ ပမာဏ ရတနာ တံတိုင်းရှိသော ကျောင်း၊ စကြဝဠာ ပမာဏရဟန်းအများတို့အား ပစ္စည်းငှ-ပါးဖြင့် ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ဤသို့စသောကောင်းမှုကိုပင် ပြုလှည့်ငြားမူလည်း။ ထိုအကုသိုလ် ကံကိုမြစ်ပယ်ခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်ချေ။ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် ရုတ်အနန္တရ၌ မကောင်းကျိုး ပေးလေ သည်သာ။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကိုကောက်ရသည်။

သတ္တမဇောကိုသာ အဘဲကြောင့် ကောက်ရသနည်း ဟူမူ ကား။ဇော၇-ချက်တို့တွင်ပဌမဇောသည်ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံဖြစ်၍ အကြောင်းညီလျှင်ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာ အကျိုးပေးသည်။ ။ရုတ်ယ မှသည်ဆဋ္ဌတိုင်အောင် အလယ်ဇော၅-ချက်သည် အပရာပရိယ ဝေဒနီယကံဖြစ်၍တတိယဘဝမှသည် နိဗ္ဗာန်မရသေးသ၍ အခွင့် သာလျှင် အကျိုးပေးသည်။ ။သတ္တမဇောသည်ကား၊ ဥပပဇ္ဇ ဝေဒနီယကံဖြစ်၍ ရုတ်အနန္တရ၌သာ အကျိုးပေးသည်။ ထိုသို့ သတ္တမဇောသာ ရုတ်အနန္တရ၌ အကျိုးပေးဘတ် သောကြောင့် ပဌမဇော အလယ်ဇော ၅-ချက် တို့ကို ထား၍ သတ္တမဇော ကို ကောက်ရသည်။ ။ထိုပဌမဇော အလယ်ဇော ၅-ချက် တို့ကား တတိယပုန်၌ဝင်လေသည်။ထို့ကြောင့်ပဌမပုန်၏ အရမှတပါးဟု စကား(မ)၍ကောက်ပြန်ရသည်။

ပဉ္စာနန္ဒရိယကံ၅-ပါးတို့တွင်အားကြီးသောကံ အကျိုးပေး သော် တပါးကံ အကျိုး မပေးပြီ၊ အဟော သိကံ မြောက် လေ တော့သည်။သမ္မောဟဝိနောဒနိဋ္ဌဆိုသောကြောင့်၊ အဟောသိကံ ဖြစ်သော အနန္တရိယကံသည် ပဌမပုန်၌ ဝင်မည်လော။ ယင်းသို့ မဟုတ် မဝင်မည်လော ဟူငြားအံ့။ ။စင်စစ် အကျိုးပင် မပေး သော်လည်း၊ ပေးသည်ဖြစ်က ရုတ်အနန္တရ၌သာ ပေးခြင်း သ တောရှိသောကြောင့် သဘောကိုထောက်သဖြင့် ဝင်သင့်သည်ဟု ရာ၏။ထို့ကြောင့်မီကော၌။ ။ ၃၇(ဗလဝတာအာနန္တရိယေန ဝိပါ

၃၇။ (ဗလဝတာ၊အားကြီးသော။ အနန္တရိယေန၊ အနန္တရိယ ကံသည်။ဝိပါကေ၊အကျိုးကို။ဒိန္နံ၊ပေးအပ်သည်ရှိသော်။အဝိပစ္စ ဇာလင်၊မြ

ကေဒိန္ဒေ အဝိပစ္စမာနာနုတ္တိ အာနန္တရိယာနံဖလဒါနေနိယတ သဘာဝါ အာနန္တရိယ သဘာဝါပဝတ္တတိ အတ္တနောသဘာဝေန ဖလဒါနနိယမေနေဝ နိယတတာ အာနန္တရိယတာစဝေဒိတဗ္ဗာ) မိန့်သည်။ ။ဗိုကာ၌ အရိပ်အမြွက်ကိုသာ ထောက်သင့် ပေသည် နုတ်ယ၌ မိမိအခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးကြောင်းကို မဂ္ဂဝိထိဆိုရိုးကို ထောက်လေ။

၁၆-မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်။

မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်ပဌမပုဒ်၌၊ မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ်၎င်း-ခု၊ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပပုတ် ၎င်း-ခု၊ မနော ခွါရာဝဇ္ဇန်း၊ အဘိညာဉ်ဇွေး၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြည်သော စေတသိက် ၃၃-ခု ဤသို့ ယခုကာလ ဆရာမြတ်တို့ ကောက် ရိုး၌ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း သက်သက်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိကို ပစ္စည်းနှစ် ချက်ခွဲ၍ ယူလေ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း သက်သက် ယူသော် ဆိုရိုး အတိုင်းပင်။ အာရမ္မဏ ဓိပတိ ပစ္စည်း ယူသော်ကား၊ မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏ ဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဥာဏ သမ္ပယုတ် ၎င်း-ခု၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြည်သော စေတသိက် တေတ္ထိံ သဉ္စိသို့ခွဲ၍ယူလေ။ နန်းကျောင်း ကောက်ရိုး၌ကား ၂-ခု ပင်ကောက်သည်။

မာနာနံပိ၊ အကျိုးမပေးအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနန္တရိယာနံ၊ အနန္တရိယကံတို့၏။ ဖလဒါနေ၊ အကျိုးပေးသည်ရှိသော်။ နိယတသဘာဝါစ၊ မြဲသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနန္တရိယသဘာဝါစ၊ ဂုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ဖလဒါနနိယမေနေဝ၊ အကျိုးပေးခြင်းမြဲသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိယတတာစ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အနန္တရိယတာစ၊ ဂုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးမြဲသည် အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။)

မူဟိကာ

တတိယပုဒ်၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ ၂-ပါးကို ကောက်ရာတွင်၊ အာရမ္မဏဓိပတိကိုကောက်ရသည်ကားလ မဂ်မှ အာရမ္မဏ ဓိပတိပစ္စည်းကို ရခိုက်ဟု အဘဲကြောင့် မိမိမဂ်ကို ပစ္စည်းယူလေသနည်းဟူငြားအံ့။ ။တပါးသောသူ၏မဂ်ကိုမဆို လင့်ဦး။ ယခိုက်ပြာဋိဟာ ပြတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ မဂ်ကိုဆင် ခြင်သော်လည်း အဓိပတိပစ္စည်း တပ်စွမ်း နိုင်အောင် အလေး အမြတ် မပြုလေရကား။ သူတပါးမဂ်သည် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ပစ္စည်းမတပ်နိုင်။ မိမိမဂ်သာ တပ်နိုင်လေသည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ၃၈ (အရိယသာဝကာနဋ္ဌိအတ္တနောမဂ္ဂံဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခဏကာလေ အာရမ္မဏ ဓိပတိလက္ခတိ။)မိန့်ပြီ။ ။ရှေး ဆိုပြီးသောစေတသိက်၌ပင် ဝင်ကောင်းပြီးလျက်။ ဝိရိယ၊ ဝိမံသ ကိုကောက်တော် မူပြန်သည်ကား။ စေတသိက် အရေအတွက်ကို လျှော့၍သော်ကား ကောက်သင့်၏။ မလျှော့သော် ကောက်သင့် မည်မလင်ပြီ။ ။ဤတိက်ရတ်တွင် ပဌမပုဒ်၏ အရမ္မတပါး အပါ ဒါနံခံကုန်၏။ ယင်းသို့ ခံခြင်းသည် တတိယ၌ အာရမ္မဏ ဓိပတိ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောမဟာကုသိုလ်စသည်လည်း ဝင်သောကြောင့် ခံလေကုန်သည်။ ။ဤတိက်ကားခဲစွာ၏။

၃၉ (အဋ္ဌင်္ဂိကောပိမဂ္ဂေါ ပစ္စယဋ္ဌေန ဇေတသံ ဟေတုတိမဂ္ဂဟေ တုကာ။ ။မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာဝါ ဟေတု၊ မဂ္ဂေါ ဟေတုတိ မဂ္ဂ ဟေတု။ ။တေဇေတသံ ဟေတုတိပိမဂ္ဂဟေတုကာ။ ။သမ္မာ ဒိဋ္ဌိသယံမဂ္ဂေါ စေဝဟေတုစ၊ ဣတိမဂ္ဂေါ ဟေတု ဇေတသန္တိပိ မဂ္ဂဟေတုကာ)။ ။ဟူသောမဂ္ဂါရမ္မဏတိက်။ မဂ္ဂဟေတုကာ မဗ္ဗာ

၃၈။ (ဟိ၊သင့်စွ။အရိယသာဝကာနံ၊ အရိယသာဝကတို့အား။ ဝါ၊တို့သည်။ အတ္တနော၊မိမိ၏။ မဂ္ဂံ၊မဂ်ကို။ ဂရုံကတွာ၊အလေး အမြတ်ပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခဏကာလေ၊ဆင်ခြင်သောအခါ၌။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းကို။ လက္ခတိ၊ရအပ်၏။)

၃၉။ (အဋ္ဌင်္ဂိကောပိ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊အရိယမဂ်သည်။ ပစ္စယဋ္ဌေန၊မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ် သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဇေတသံ၊တို့၏။ ဟေတု၊ဟိတ်သည်။

အလင်းပြ

ဟူသောဓမ္မသင်္ဂဏီမာတိကာပါဠိတော်အဖွင့်၊ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာအားလျော်စွာ။ မဂ္ဂဟေတုကာဓမ္မာဟူသော ဒုတိယပုဒ်ကို အနက် ယောဇနာ သည်ရှိသော်။ ။မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ဂ-ပါးဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည် သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ။တနည်းကား။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဟိတ် ၂-ပါး ၃-ပါးဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်ထသော။ ဝါမဂ်၌ ဖြစ်သော ဟိတ် ၂ ပါး ၃-ပါးဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်း ရှိကုန်ထသော။ ။တနည်းကား။ ။မဂ္ဂဟေတုကာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော အမောဟ ဟိတ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်ထသော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

ဤသို့အဋ္ဌကထာအနက် ပေးနည်းတို့တွင်။ ဒုတိယနည်း၊တတိယနည်း ပေါင်း၍ ၃-နည်းဟူ၍ သာမှတ်။ ။ပဌမနည်း အလို။ မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာဟူသော ဒုတိယပုဒ်အရ ကောက်သော်။ မဂ်စိတ်၄-ခု။မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ဂ-ပါးကြည့်သောစေတသိက်အဋ္ဌာရိသကောက်။ ။ဒုတိယနည်းအလို ကောက်သော်။ မဂ်စိတ် ၄-ခု။စေတသိက် ဆတ္တိံသ ကောက်။ ။တတိယနည်း အလိုကောက်သော်။မဂ်စိတ်၄-ခု၊ အမောဟ ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ကောက်။ ။၎င်းအဋ္ဌကထာအလိုနည်း ၃-ပါး အစဉ်ထားခြင်း

ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဟေတု၊ဟိတ်တို့တည်း။ ဝါ၊ကား။မဂ္ဂေ၊မဂ်၌။ ဘဝါ၊ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတု၊တို့တည်း။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတု၊တို့တည်း။ ဇေတသံ၊တို့အား။တေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဟေတု၊တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ဣတိဝိ၊ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ကုန်၏။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ သယံ မိမိသည်။မဂ္ဂေါစေဝ၊ မဂ်မည်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ဟေတုစ၊ဟိတ်မည်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဇေတသံ၊တို့အား။ မဂ္ဂေါ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဟေတု၊ဟိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဣတိဝိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။တေဓမ္မာ၊တို့သည်။မဂ္ဂဟေတုကာ၊ကုန်၏။)

မာယိကာ

သည်။ ပဌမနည်းမှာဟိတ် ၈-ပါး။ ဒုတိယနည်းမှာ ဟိတ် ၂-ပါး၊ ၃-ပါး။ တတိယနည်းမှာဟိတ် ၁-ပါး။ ဤသို့ဟိတ် အနည်းအများ၏အစွမ်းဖြင့်အစဉ်ထားသည်။

နိက္ခေပကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌နည်း ၃-ပါးအစဉ် ထားခြင်းသည် ယင်း ၃-ပါးသောနည်းသို့တွင် ပဌမနည်းအလို၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါးသည် မဂ္ဂဟေတု ကြွင်းသော သမ္ပယုတ်တရားသည်မဂ္ဂဟေတုက။ ၎င်း ပဌမနည်းဖြင့် မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးသည် မဂ္ဂဟေတုကမမည်သေး။ ၎င်းမဂ္ဂင် ၈-ပါး မဂ္ဂဟေတုက မည်စေခြင်းငှါ ဒုတိယနည်း တက်ပြန်သည်။ ၎င်းဒုတိယနည်းအလို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော အမောဟသည် မဂ္ဂဟေတု။ ကြွင်းမဂ္ဂင် ၇-ပါးနှင့် တကွသော သမ္ပယုတ်တရားသည်မဂ္ဂဟေတုက။ ။ ၎င်းဒုတိယနည်းဖြင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည် မဂ္ဂဟေတုက မမည်သေး။ ၎င်းမဂ္ဂင် မဂ္ဂဟေတုက မည်စေခြင်းငှါ တတိယနည်း တက်ပြန်သည်။ ၎င်းတတိယ နည်းအလို၊ ပဌာနအားဖြင့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ သည် မဂ္ဂဟေတု၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်နှင့်တကွသော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ ကြည်သော သမ္ပယုတ် တရားသည် မဂ္ဂဟေတုက။

၎င်းကို ထောက်၍။ မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာအရ၊ အလောဘ၊ အဒေါသကြည်၍ ကောက် ယောင် ထင်တတ်သည်။ အမောဟလည်းဟိတ်ပင်ဖြစ်လေသောကြောင့် မဂ္ဂဟေတုအရ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။ ကြွင်းသမ္ပယုတ်တရားသည် မဂ္ဂဟေတုက ၎င်းကိုထောက်၍ ဒုတိယပဒအရ၊ ဟိတ် ၃-ပါးကြည်၍ ကောက်ယောင် ထင်တတ်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း ဟိတ် ၃-ပါးတို့တွင် အလောဘ မဂ္ဂဟေတု ဖြစ်မှိုက်၊ အဒေါသ၊ အမောဟနှင့် တကွသောသမ္ပယုတ် တရားမဂ္ဂဟေတုကဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရာတွင် အမောဟမဂ္ဂဟေတုက ဖြစ်ခြင်းသည်ပဌာန။ ကြွင်းသမ္ပယုတ်အပ္ပဋ္ဌာန။

အဒေါသမဂ္ဂဟေတု ဖြစ်မှိုက်အလောဘ၊ အမောဟနှင့်တကွသောသမ္ပယုတ်တရားသည် မဂ္ဂဟေတုကဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရာတွင် အမောဟမဂ္ဂဟေတုက ဖြစ်ခြင်းသည်ပဌာန။ ကြွင်းသမ္ပယုတ်အပ္ပဋ္ဌာန။

အမောဟမဂ္ဂဟေတုဖြစ်ရိက်၊ အလောဘ၊ အဒေါသနှင့် တကွ
သောသမ္ပယုတ်တရားသည်မဂ္ဂဟေတုကပဋ္ဌာနမရှိ။ အပ္ပဋ္ဌာနသာ
အလောဘ၊ အဒေါသ မဂ္ဂဟေတုဖြစ်ရိက်၊ အမောဟနှင့်တကွ
ကြွင်းသော သမ္ပယုတ်တရားသည် မဂ္ဂဟေတုကဖြစ်သည်။ ထိုသို့
ဖြစ်ရာတွင် အမောဟ မဂ္ဂဟေတုကဖြစ်ခြင်းသည်ပဋ္ဌာန။ ကြွင်း
သမျှမှာအပ္ပဋ္ဌာန။

အလောဘ၊ အမောဟ မဂ္ဂဟေတုဖြစ်ရိက် အဒေါသနှင့်တကွ
ကြွင်းသမ္ပယုတ်တရားသည်မဂ္ဂဟေတုကပဋ္ဌာနမရှိ။ အပ္ပဋ္ဌာနသာ
အဒေါသ၊ အမောဟ မဂ္ဂဟေတုဖြစ်ရိက် အလောဘ နှင့်တကွ
ကြွင်းသမ္ပယုတ် တရားသည် မဂ္ဂဟေတုက ပဋ္ဌာနမရှိ။ အပ္ပဋ္ဌာ
နသာ။

အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ မဂ္ဂဟေတုဖြစ်ရိက် ကြွင်း
သမ္ပယုတ်တရားသည် မဂ္ဂဟေတုကပဋ္ဌာနမရှိ။ အပ္ပဋ္ဌာနသာ။ ။
ဤသို့ ပစ္စည်း၊ ပဏ္ဍိယုပ္ပန်စက်လှည့်၍ ဖြစ်ကောင်းလေသောကြောင့်
ဟိတ် ၃-ပါးမကြည့်ဘဲပင်။ ပဋ္ဌာန၊ အပ္ပဋ္ဌာနအားဖြင့် မဂ္ဂဟေတု
က အလုံးစုံအကုန်ကောက်သင့်သည်။ ။ဤသို့ မယူအပ်သေး
သည်ကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်နည်း ၃-ပါးအစဉ်ထားသည်။

ထို့ကြောင့်မူလဇီကာ၌။ ၄၀(ပရိပုဏ္ဏ။ပ။ နိက္ခေပကဏ္ဍေဝိဟိ
ယေမဂ္ဂ ပစ္စယံလဘန္တိ။ နပနသယံ မဂ္ဂပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေ

။ ၄၀။ (ပရိပုဏ္ဏ (ပ) ဟိသစ္စ"။ ထိုစကားသည် မှန်၏။ နိက္ခေပ
ကဏ္ဍေဝိ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌လည်း။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ မဂ္ဂ
ပစ္စယံ၊ မဂ္ဂပစ္စည်းဖြင့်ကျေးဇူးပြုခြင်းကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ပန၊
ထိုသို့ပင်ရကုန်သော်လည်း။ သယံ၊ မိမိကား။ မဂ္ဂပစ္စယဘာဝံ၊ မဂ္ဂ
ပစ္စည်း၏အဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ တေ၊ ထိုတရားတို့ကို။
မဂ္ဂဟေတုကာတိ၊ မဂ္ဂဟေတုကတို့ဟူ၍။ ဒသေထုံ၊ ပြခြင်းငှါ။
အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီဿ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ဌပေတွာတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တတ္ထေဝ၊ ထိုတိက်၌ပင်လျှင်။ အရိယမဂ္ဂ
သမင်္ဂီဿ၊ အရိယမဂ္ဂနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယောအလော
ဘော၊ အကြင်အလောဘသည်၎င်း။ ယောအဒေါသော၊ အကြင်
အဒေါသ

မဂ္ဂဟေတုကာတိဒသေတုံအရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိဿမဂ္ဂင်္ဂါနိဋ္ဌပေတွာ
တိအာဒိဝုတ္တံ။ ယောပန တက္ကေဝ အရိယမဂ္ဂ သင်္ဂိဿ အလော
ဘောအဒေါသော အမောဟော ဣမေခမ္မာမဂ္ဂဟေတုတိ အာဒိန
ယောဝုတ္တော။ တံဒသေတုံ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တာ ဝါတိအာဒိဝုတ္တံ။
အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိဿသမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂေါစေဝဟေတုစာတိအာဒိနာပန
ဝုတ္တနယံဒသေတုံသမ္မာဒိဋ္ဌိသယန္တိအာဒိမာဟတက္ကပန အသင်္ဂ
ဟိတသင်္ဂဏှန ဝသေန ပဋိပါနိယာတယော နယာဝုတ္တော။ ဟေတု
ဗဟုကတာဝသေနတတိယောနယောဣဒဒုတိယောဝုတ္တော)။ ။
ဟုမိန့်ကုန်ပြီ။

၄၁(မဂ္ဂကိစ္စံပရိညာဒိ။ အဋ္ဌကိကမဂ္ဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ
လောဘာဒေါသသင်္ခါဟေဟိမဂ္ဂဟေတုဟိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တခန္ဓသေ

အဒေါသသည်၎င်း။ ယောအမောဟော၊ အကြင်အမောဟသည်
၎င်း။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်။ ဣမေခမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ မဂ္ဂဟေတု၊ မဂ္ဂဟေ
တုမည်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိနယော၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းကို။
ဝုတ္တော၊ ဖြစ်။ တံနယံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌာ၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာဝါတိအာဒိ၊
မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာဝါအစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဖြစ်။ ပန၊ ဆက်၍ဆို
ဦးအံ့။ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိဿ၊ ဖြစ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည်။
မဂ္ဂေါစေဝ မင်္ဂလည်းမည်၏။ ဟေတုစ၊ ဟိတ်လည်းမည်၏။ ဣတိ
အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌာ၊ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိသယန္တိအာဒိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသယံ၊ ဤသို့စသောစကားကို။ အာဟ၊
ပြီ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တက္ကပန၊ အသင်္ဂဟိတသင်္ဂဏှနဝသေန၊
မသိမ်းကျုံးအပ်သေးသည်ကို သိမ်းကျုံးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိ
ပါနိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ နယာ၊ တို့ကို။
ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ ဟေတုဗဟုကတာဝသေန၊ များသောဟိတ်ရှိသည်
၏အဖြစ်တူသဖြင့်။ တတိယော၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ တတိယနည်းကို။
ဣဒ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယနည်းဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဖြစ်။)

၄၁။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ မဂ္ဂကိစ္စသည်။ ပရိညာဒိ၊ ပရိညာကိစ္စအစရှိသည်
တည်း။ အဋ္ဌကိကမဂ္ဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ လောဘာ ဒေါသ
သင်္ခါဟေဟိ၊ အဋ္ဌကိကမင်္ဂ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမင်္ဂနှင့်ယှဉ်သော အလောဘ
အလင်္ဂပြု

သမဂ္ဂင်္ဂသမ္ပဒိဋ္ဌိနံ သဟေတုက ဘာဝဒဿနတော တိဏ္ဍံ နယာနံ
အသင်္ဂဟိတ သင်္ဂဏှန ဝသေနာတိ ဝတ္တံ။ ဟေတု ဗဟုကတာဝ
သေနာတိ ဗဟုဟေတုကဿ ပဌမနယဿအနန္တရံ ဗဟုဟေတု
ကတာသာမညေန နိက္ခေပကဏ္ဍပါဠိယံ တဘိယံ ဝတ္တနယော
ဣဓ အဋ္ဌကထာယံ ဒုတိယံဝုတ္တော။ ။ ဟူ၍လည်း အနုဋီကာ၌
မိန့်ပြီ။

ယင်းအနုဋီကာပါဌ၌။ သမ္ပယုတ္တာ လောဘာဒေါသသင်္ခါ
တေဟိ၊ ဟု သမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူလေသောကြောင့်
မကြဉ်မူ၍ကောက်သင့်သည်။ ။ ၄၂ (ကတမေဓမ္မာ မဂ္ဂဟေတု
ကာ။ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီဿ မဂ္ဂင်္ဂါနိဋ္ဌပေတွာ တံသမ္ပယုတ္တော။
ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ပ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဣမေဓမ္မာမဂ္ဂဟေတုကာ။ ။

အဒေါသဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ မဂ္ဂဟေတုဟိ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော
ဟိတ်တို့နှင့်။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တခန္ဓသေသမဂ္ဂင်္ဂ သမ္ပာဒိဋ္ဌိနံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်
သောခန္ဓာကြွင်းသော မဂ္ဂင်ဖြစ်သောသမ္ပာဒိဋ္ဌိတို့၏။ သဟေတုက
ဘာဝဒဿနတော၊ သဟေတုကအဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်။ တိဏ္ဍံ
နယာနံ၊ သုံးပါးသောနည်းတို့ကို။ အသင်္ဂဟိတ သင်္ဂဏှန ဝသေနာ
တိ၊ အသင်္ဂဟိတသင်္ဂဏှနဝသေနဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ ။ ဟေတုဗဟုကတာ
ဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဗဟုဟေတုကဿ၊ များသော ဟိတ်ရှိ
သော။ ပဌမနယဿ၊ ပဌမနည်း၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဗဟုဟေ
တုကတာ သာမညေန၊ များသောဟိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်တူသဖြင့်။
နိက္ခေပကဏ္ဍပါဠိယံ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍပါဠိတော်၌။ တဘိယံ၊ သုံးခု
မြောက်၌။ ဝတ္တနယော၊ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းကို။ ဣဓ အဋ္ဌ
ကထာယံ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောနည်းဟူ၍။
ဝုတ္တော၊ ။

၄၂။ ကတမေဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊
မဂ္ဂဟေတုကမည်ကုန်သနည်း။ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီဿ၊ အရိယမဂ်
နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ သား၍။
တံသမ္ပယုတ္တော၊ ထိုမဂ္ဂင်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒ
နာက္ခန္ဓာ၎င်း။ (ပ)ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၎င်း။ ဣမေ
ဓမ္မာတိတ္တာ

အရိယမဂ္ဂသမဂီဿ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂေါစေဝ ဟေတုစ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဌ
ပေတွာ တံသမ္ပယုတ္တော ဝေဒနာက္ခန္ဓောပ။ ဝိညက္ခန္ဓော။ ဣမေ
ဓမ္မာ မဂ္ဂဟေတုကာ။ ။ အရိယမဂ္ဂသမဂီဿ အလောဘော
အဒေါသော အမောဟော။ ဣမေဓမ္မာမဂ္ဂဟေတု။ တံသမ္ပယုတ္တော
ဝေဒနာက္ခန္ဓောပ။ ဝိညက္ခန္ဓော။ ဣမေဓမ္မာမဂ္ဂဟေတုကာ။ ။
ဟူသော နိက္ခေပကဏ္ဍံ ပါဠိတော်၌လည်း ပဌမနည်း၊ ဒုတိယ
နည်းမှာ။ ဌပေတွာသဒ္ဓါပါသည်။ တတိယနည်းမှာမပါ။ ထို့
ကြောင့်မကြဉ်မူ၍ ကောက်သင့်သည်။

၄၃ (မဂ္ဂဟေတုကနိဒ္ဒေသေ ပဌမနယေ ပစ္စယဌေန မဂ္ဂဟေ
တုနာသမ္ပယုတ္တာနံ ခန္ဓာနံ သဟေတုက ဘာဝေါဒဿိတော။ ဒု
တိယနယေ မဂ္ဂဘူတေန သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန ဟေတုနာ သေသ
မဂ္ဂါနံ သဟေတုကဘာဝေါ ဒဿိတော။ တတိယနယေ မဂ္ဂ

ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ္ဂဟေတုကမည်ကုန်၏။
အရိယမဂ္ဂသမဂီဿ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မဂ္ဂေါစေဝ၊
မဂ်လည်းမည်၏။ ဟေတုစ၊ ဟိတ်လည်းမည်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။
ဌပေတွာ၊ ၍။ တံသမ္ပယုတ္တော၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော။ ဝေဒ
နာက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ (ပ) ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
မဂ္ဂဟေတုကာ၊ ကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂသမဂီဿ၊ ၏။ အလောဘော၊
အလောဘ၎င်း။ အဒေါသော၊ အဒေါသ၎င်း။ အမောဟော၊
အမောဟ၎င်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတု၊ မဂ္ဂဟေတုမည်
ကုန်၏။ တံသမ္ပယုတ္တော၊ ထိုအလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ နှင့်
ယှဉ်သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ (ပ) ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ ဣမေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ ကုန်၏။

၄၃။ မဂ္ဂဟေတုက နိဒ္ဒေသ၊ မဂ္ဂဟေတုကနိဒ္ဒေသ၌ (အတ္ထော
ဇံ ဝေဒိတဓမ္မော) ပဌမနယေ၊ ပဌမနည်း၌။ ပစ္စယဌေန၊ မဂ္ဂပစ္စည်း
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတုနာ၊
မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊
ခန္ဓာတို့၏။ သဟေတုကဘာဝေါ၊ သာဟေတုကအဖြစ်ကို။ ဒဿိ
တော၊ ပြအပ်၏။ ဒုတိယနယေ၊ ၌။ မဂ္ဂဘူတေန၊ မဂ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။

အလင်းပြ

ဥပ္ပန္န ဟေတုဟိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သဟေတုကဘာဝေါ ဒသ္မိတော) ဟူသော နိက္ခေပကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌၊ မဂ္ဂေ ဥပ္ပန္နဟေတုသဒ္ဓါဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူလေသောကြောင့်မကြည်မူ၍ကောက်သင့်သည်။

ထို့ကြောင့်မဏိဒိပ၌။ ။၄၄ (ဧတ္ထပဌမနယေ မဂ္ဂံ၂နိဌ ပေတွာတံသမ္ပယုတ္တာဝ စတ္တာရောခန္ဓာ မဂ္ဂဟေတုကာဟောန္တိ။ နတာနိ၊ ကသ္မာ၊ ပါဠိယံမဂ္ဂံ၂နိဌပေတွာတိဝုတ္တတ္တာ။ တာနိပန မဂ္ဂဟေတု ဝေဟောန္တိ။ ကသ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ ခန္ဓာနံမဂ္ဂပစ္စယ ဘာဝေနဟေတုဘာဝတော။ တတိယနယေ သမ္မာဒိဋ္ဌိဌပေတွာ တံသမ္ပယုတ္တာဝ စတ္တာရောခန္ဓာ မဂ္ဂဟေတုကာနာမ ဟောန္တိ။ နသာ၊ ကသ္မာ၊ ပါဠိယံသမ္မာဒိဋ္ဌိဌပေတွာတိ ဝုတ္တတ္တာ။ သာပန မဂ္ဂ ဟေတုယေဝ ဟောတိ။ ကသ္မာ၊ အတ္တနာသမ္ပယုတ္တာနံ ခန္ဓာနံ မဂ္ဂ ပစ္စယဟေတု ပစ္စယဘာဝတော။ သာဟိ နိယျာနိကကိစ္စတ္တာ ပရိညာဒိစတုကိစ္စတ္တာဝါ တေသံမဂ္ဂပစ္စယော ဟောတိ။ တေသံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာနေတ္တာ မူလဘာဝတောဟေတုပစ္စယောတိ

သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော။ ဟေတုနာ ဟိတ် ဖြင့်။ သေသမဂ္ဂါနံ၊ ကြွင်းသောမဂ်တို့၏။ သဟေတုကဘာဝေါ၊ ကို။ ဒသ္မိတော၊ ၏။ တတိယနယေ၌။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ ဥပ္ပန္နဟေတုဟိ၊ ဖြစ် သောဟိတ်တို့ဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ သဟေတုကဘာဝေါ၊ ကို။ ဒသ္မိတော၊ ၏။

၄၄ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမဂ္ဂါရမ္မဏတိက်၌။ ပဌမနယေ၊ ပဌမနည်း၌။ မဂ္ဂံ၂နိ၊ မဂ္ဂင်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုမဂ္ဂင်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာဝ၊ ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ္ဂဟေတုက မည်ကုန် သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုမဂ္ဂင်တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ မဂ္ဂံ၂နိဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟော တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ တာနိ၊ ထိုမဂ္ဂင်တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုဝေ၊ မဂ္ဂဟေတုတို့မည်ကုန် သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာနံ၊ မာတိကာ

ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဒုတိယနယေ မဂ္ဂါမဂ္ဂဿဝါ သဗ္ဗလော ကုတ္တရကုသလ
စိတ္တုပ္ပါဒသင်္ခါတာ စက္ကာရောခန္ဓာမဂ္ဂဟေတုကာယေဝဟောန္တိ)
ဟူ၍ အရိယဝံသ ဆရာတော် မိန့်တော်မူပြီ။ ဤသို့ပါဠိ၊ အဋ္ဌ
ကထာ၊ ဋီကာ၊ အနု၊ မရ၊ မဏိဒီပတို့၌၊ မုချဆတ်ဆတ် မကြည်အပ်
မကြည်ထိုက်မကြည်သင့်သည်ကေနိအမှန်ဟူလို။

မဂ္ဂဟေတုကတ္တိက ဝိနိစ္ဆယောနိဋ္ဌတော။

မဂ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ မဂ္ဂပစ္စယဘာဝေန၊ မဂ္ဂပစ္စည်း
၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟေတုဘာဝတော၊ ဟိတ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။
တတိယနယေ၊ ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ တံ
သမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ စက္ကာရော၊ ကုန်သော။
ခန္ဓာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ မဂ္ဂဟေတုကာနာမ၊ မည်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ ကုန်၏။ သာ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မဂ္ဂဟေတုကာနာမ၊ မည်
သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဌပေ
တွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုပြီးအံ။
တာနိ၊ ထိုမဂ္ဂင်တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊
ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ မဂ္ဂပစ္စယဟေတုပစ္စယဘာဝတော၊ မဂ္ဂ
ပစ္စည်း၊ ဟေတုပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိသန္တံ၊ ထိုစကား
သည်မှန်၏။ သာ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ နိယျာနိကကိစ္စတ္တာဝါ၊ သံသ
ရာငန့်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပရိ
ညာဒိစတုကိစ္စတ္တာဝါ၊ ပရိညာအစရှိသော လေးပါးသောကိစ္စ ရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုမဂ်နှင့်ယှဉ်သောခန္ဓာတို့၏။
မဂ္ဂမစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊
ထိုမဂ်နှင့်ယှဉ်သော ခန္ဓာတို့၏။ သုပ္ပာဒိတဘာဝ သာနေတ္တာ၊
ကောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ မူလဘာဝတော၊ အမြစ်အရင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ဟေတုပစ္စယော၊ ဟေတုပစ္စည်းသည်။ မဟာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
အလင်းပြ

၁၇-ဥပဋ္ဌတိက်။

ဥပဋ္ဌတိက်၌ ပဌမပုဒ်၏ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၊ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်၊ သမယ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ ပစ္စုပ္ပန် ၄-ပါးတွင် ဥပဋ္ဌသဒ္ဓါသည် ဤ၌ ခဏပစ္စုပ္ပန်ကိုဟောသင့်၏ဟုသိစေခြင်းငှါ။ ခဏပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မိတ်ဂဇ-ခု၊ စေတသိက် ၅၂-ခု၊ ရုပ်၂၈-ခု ကောက်ရသည်။ ။ ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ဟူသည်ကား၊ ဥပါဒ်၊ ဗျုပ္ပာန် ဟူသော ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲဟူလိုသည်။ ။ (ပစ္စုပ္ပန် ၄-ပါးအကျယ်ကို သမ္မောအဋ္ဌကထာ။ ဣတိဝုတ် အဋ္ဌကထာတို့၌မိန့်၏)။ ။ ဤတိက်၌ ရှေးပဒ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ နောက်၂-ပုဒ်ဖြင့် အတိတ်ကာလ၊ ဤသို့ ကာလ ၂-ပါးကိုဟောသည်။

ဒုတိယပုဒ်၌ပိပါက်၊ ကမ္မဇရုပ်ကိုအခြားအထူးမူ၍ ဟောတော် မူရကားထိုကိုချန်၍ အနာဂတ်တရားကို ကောက်ရသည်။

တတိယပုဒ်၌ကား။ အကြောင်းဖြစ်၍ ကမ္ဘာတသိန်း အလွန်မှ ပင် ဖြစ်လတ္တံ့သည် ဖြစ်စေကာမူ မချွတ်ဖြစ်ရာသောကြောင့် အနာဂတ် တရားအဖြစ်ဖြင့် ထိပိပါက် ကမ္မဇရုပ်တို့ကို ကောက်ရ လေတော့သည်။

၁၉-အတိတာရမ္မဏတိက်။

အတိတာရမ္မဏတိက် ပဌမပုဒ်၌၊ ဝိရတိကိုမကြည်ဘဲ ကောက် သည်လည်းရှိကြ၏။ အတိတ်ကိုဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုမယူကောင်းသော ကြောင့်ကြည်မှသာ သင့်ချိမ့်မည်။ ဒုတိယ တတိယမှ မကြည်လင့်။ အပ္ပမညာကို သုံးပုဒ်လုံး၌ကြည်ရကား၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်မဆိုကောင်းသော ပညတ်လျှင်အာရုံရှိသောကြောင့်တည်း။

သို့။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဒုတိယနယေ၊ ဌ။ မဂ္ဂါ၊ မဂ်တို့သည်။ မဂ္ဂဿ ဝါ၊ မဂ်၏လည်း။ သဗ္ဗလောကုတ္တရ ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒသင်္ခါတာ၊ အလုံးစုံ လောကုတ္တရာကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စက္ကာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကုကာယေဝ၊ မဂ္ဂဟေတုကတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မဟာကော

အချို့ဆိုရိုးများ၌ တိက်မုတ်တွင် လောကုတ္တရာ ၈-ခု လွတ်၏။ နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သာ အာရုံရှိချေရကား မလွတ်သင့်ပေချေ။

၂၁-အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်၊

အဇ္ဈတ္တာရမ္မတိက်ပဌမပုဒ်၌၊ ဣဿာလည်း သူတပါးစည်းစိမ်ကိုသာအာရုံပြု၍၊ ဝုခြင်းလက္ခဏာရှိချေသည်။ အပ္ပမညာလည်း တပါးသော သတ္တဝါ ပညတ်သာ အာရုံရှိချေသည်။ ထို့ကြောင့် ဣဿာ၊ အပ္ပမညာဒွေးတို့ကိုကြည့်ရလေသည်။

ဒုတိယပုဒ်၌မစ္ဆရိယသည် မိမိစည်းစိမ်ကိုသာ အာရုံပြု၍၊ ဤဝုခြင်းလက္ခဏာ ရှိချေရကား ကြည့်ရလေသည်။ ။တတိယပုဒ်၌ ၂-ပါးစုံကို အာရုံပြုသည်ကို ဟောရကား၊ ဣဿာမစ္ဆရိယ၊ အပ္ပမညာတို့တွင် ဣဿာ၊ အပ္ပမညာသည်ဗဟိဒ္ဓတရားကိုသာ မစ္ဆရိယလည်း အဇ္ဈတ္တ ဟရားကိုသာ အာရုံပြုချေသောကြောင့် ထိုတရားလေးပါးကို ကြည့်ရလေသည်။

၂၂-သနိဒဿနတိက်၊

သနိဒဿနတိက် ပဌမ ပုဒ်၌၊ သနိဒဿန သဒ္ဓါဖြင့် အထူးမူအပ်သောကြောင့် သပ္ပဋိဃရုပ်-ကောဒသစင်လေသည်။ ။ မြင်အပ်သောသဘောနှင့်တကွကိုသနိဒဿနသဒ္ဓါဟောသေကြောင့် ရူပါရုံမရသင့်တန်ဟူငြားအံ့။ သိလာပုတ္တကဿ သရီရံဆိုသကဲ့သို့ ရူပါရုံမှတပါး မြင်အပ်သော သဘောမရှိသည်ဖြစ်၍၊ မပြားသည် ဖြစ်စေကာမူ ပြားသကဲ့သို့၊ အဘေဒဘေဒုပစာရ အားဖြင့် ဆိုပါသတည်း။ ထို့ကြောင့်အနုဋီကာ၌၊ ၄၅ (အညံကတွာဂုတ္တံ ယထာ သိလာပုတ္တ ကဿသရီရန္တိ)။ ။ မိန့်ပြီ။ ။ အဘေဒဘေဒုပစာ

၄၅။ အညံဝိယ၊ တပါးတခြားကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဝါ၊ ပြားသကဲ့သို့ပြု၍။ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ယထာ၊ နည်း။ သိလာပုတ္တကဿသရီရန္တိ၊ အစရှိသည်တည်း။ သိလာပုတ္တကဿ၊ ကျောက်သား၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်။

ရလည်း မပြားဘဲလျက်၊ ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ် စကောင်းသည်။
ပြားလျက်လည်း မပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ် စကောင်းသည် ဟူ၍၊
မရသာရတ္ထ ဒီပနီဆို၏။ ။ထိုတွင်ကား၊ မပြားတုံလျက် ပြား
သကဲ့သို့ခေါ်ဝေါ်သည်ကို ဤသို့လိုအပ်၏။ ။ပရမတ္ထအဘောဒ ဘေ
ဒုပစာရ၊ ပညတ္တိအဘောဒ ဘေဒုပစာရဟူ၍ ၆-ပါး၊ ၃၆-ပါး၊ ဥပစာ
ရနည်း၌လာသော ၂-ပါးတွင် သော်ကား၊ ပရမတ္ထအဘောဒဘေ
ဒုပစာတည်း။

သရုပ်ကောက်ရိုး၌ အမြွက်မျှသာ ရေးသားအပ်သော
တိကမာတိကာဂဏ္ဍိကား
ဤတွင်ရှေ့ပြီးပြီ။

၁-ဟေတုဒုက်။

ဟေတု ဂေါစ္ဆက ပဌမဒုက်၌၊ ဟေတုသည် ဟေတု ဟေတု
ဥတ္တမဟေတု၊ ပစ္စယဟေတု၊ သာဓာရဏဟေတုဟူ၍ ၄-ပါးတည်း
ထိုတွင်ကား ဟေတု ဟေတုကိုသာ ဤသို့ လိုအပ်သော ကြောင့်
ဟိတ် ၆-ပါးကို ကောက်ရသည်။ ။အကယ်၍ ဥတ္တမဟေတုကို
လိုအံ့၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို ကောက်ရရာ၏။ ။အကယ်၍
ပစ္စယဟေတုကိုလိုသည်ဖြစ်အံ့၊ ပစ္စည်းဘုရားအကြောင်းဟူသမျှ
ကိုကောက်ရရာ၏။ ။အကယ်၍ သာဓာရဏ ဟေတုကို လိုသည်
ဖြစ်အံ့၊ အဝိဇ္ဇာစသည်ကို ကောက်ရရာ၏။ ယင်းသို့ မလိုသော
ကြောင့်ထို ၃-ပါးကို စင်စေလို၍၊ ၄၆ (မူလဋ္ဌေနုဟေတုသင်္ခါတာ
ဓမ္မာ) ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်တော်မူပြီ။

ဟေတုဓမ္မာ-ဟေတုဓမ္မာ၊ ဟူ၍ သမာသ်၊ ဝါကျ ၂-ပါး ရှိတ်
သင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာဋီကာ၌မိန့်ပြီ။ ။သဟေတုက ဒုက်
ဒုတိယ၌မောဟမူဋ္ဌေ၌၊ မောဟကိုယူ၍ ပဌမ၌ ကြည်ရသည်ကား၊

၄၆။ မူလဋ္ဌေနု၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်
သောအကြောင်းဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ဟေတုသင်္ခါတာ၊ ဟိတ်
ဟုဆိုအပ်ကုန်သောဓမ္မာ၊ တို့သည်။

မဒ္ဒတိက္ခ

ထိုမောဟ၌ဟိတ် ယှဉ်ဘက် မရှိရကား အဟေတုက ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ ။မောဟကို ကြည့်လျက် စေတသိက် မလျော့သည်ကား၊ လောဘမူဒေါသမူနှင့် ယှဉ်သည့် မောဟကြွင်းသောကြောင့်တည်း။ ဤနည်းအတူအရာရာ၌ယူလေ။

၂-သဟေတုကဒုက်၊

သဟေတုကဆိုသည်၌လည်း ဇနကဟိတ်၊ သမ္ပယောဂဟိတ် ၂-ပါးတွင် သမ္ပယောဂဟိတ်ကိုသာ ရည်၍ဆိုသည်။ ။အကယ်၍ ဇနကဟိတ်ကိုရည်၍ဆိုခြားအံ့၊ ပဌမပုဒ်၌ပင် အဟိတ်ဝိတ္တဇရုပ်တို့သည် ဝင်ကုန်ရာ၏။ နိဗ္ဗာန်သာ ဒုတိယ၌ဝင်ရာ၏။ ထိုသို့မလိုအပ်သောကြောင့် ဇနကဟိတ်ကို စင်စေလို၍ အဋ္ဌကထာ၌ ၄၇ (သမ္ပယောဂတောပဝတ္ထေန သဟေတုနာဘိသဟေတုကာ) မိန့်ပြီ။

၃-ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်၊

ဟေတု သမ္ပယုတ္တ ဒုက်သည် သဟေတုက ဒုက်နှင့် တူလျက် အဘွဲ့ကြောင့်ဟောတော်မူပြန်သနည်းဟူခြားအံ့။ ဒေသနာဝိလာသအားဖြင့်၎င်း၊ ဝေနေယျဉ္စာ သယအားဖြင့်၎င်း ဟောတော်မူပြန်သည်ဟူလေ။
၄၈ (ဒေသနာ ဝိလာသေန ပန တထာ ဗုဒ္ဓန္တောနံ ဝါ ပုဂ္ဂလာနံ အဉ္စာ သယဝသေန ဝတ္ထာ)။ ။အဋ္ဌကထာ။ ။တနည်းကား။

၄၇။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သမ္ပယောဂတော၊ သမ္ပယောဂအားဖြင့်။ ဝါ၊ ယှဉ်ဘက်အားဖြင့်။ ပဝတ္ထေန၊ ဖြစ်သော။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဟေတုကာ၊ ကုန်၏။

၄၈။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အနက်အဓိပ္ပါယ် အထူးအခြား မရှိသော်လည်း ဒေသနာ ဝိလာသေန ဝါ၊ ဒေသနာ တော်ကိုတန်ဆာဆင်ခြင်း အားဖြင့်၎င်း။ တဘာ၊ ထိုသဟေတုက ဟေတုသမ္ပယုတ္တ အပြားတို့ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓန္တောနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိလတ္တံ့ ကုန်သော။
အလင်းပြ

တရားကိုယ်မထူးသောကြောင့်ဟောတော်မူပြန်သည်။ ၄၉ (ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေဝိ ဟိပဒတ္တနာနတ္တေန ဒုကန္တရံ ဂုစ္ဆတိ)။ ။ ဇိကာ။ ။ ၅၀ (ဧတေန ပကာရန္တရာ ပေက္ခံ ဒုကန္တရ ဝစနန္တိ ဒဿတိ)။ ။ အနုဇိကာ။ ။ ဤအတူ တရားကိုယ်တူလျက် ဟောရာ၌ဆိုလေ။

၆-နဟေတုသဟေတုကဒုက်။

သမ္ဘဝ ဒုက်သည် အဋ္ဌကထာနည်း၊ ဇိကာနည်း၊ အနုဇိကာနည်းအားဖြင့် များသွစွာ၏။ ထိုကျမ်းတို့မှ လိုသော် ယူကုန်လင့်။ ဇိကာဆရာကား၊ သမ္ဘဝဒုက်ကိုပယ်လည်းပယ်၏။ ခွင့်ပြုယောင်လည်းမူ၏။ ။ အနုဇိကာ ဆရာမြတ်ကား တရားမင်းဘုရား မဟောသည်ကို မဆိုအပ်ပြီ။ ဟောရာ၌သာ တည်စကောင်းသော ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ။ ၅၁။ (ဓမ္မာနံဝါ သဘာဝကိစ္စာဒိံ ဗောဓေတဗ္ဗာကာရဉ္စ ယာထာဝတောဇာနန္တေန ဓမ္မသာမိနာ ယတ္ထကာ ဒုကာဂုတ္တာ။ တတ္ထကေသုဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အဒ္ဓါဟိယေဒုကာ နဝတ္ထဗ္ဗာ။ တေ ဘဂဝတာနဂုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ။ ဤကား အနုဇိကာ လာဟန်ပါ၌။

ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဇ္ဈာသယဝသေနဝါ၊ အလိုဆန္ဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ (ဒွေဒုကာ၊ သဟေတုကဒုက်၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်-နှစ်ဒုက်တို့ကို)။ ဂုတ္တာ၊ ကုန်၏။

၄၉။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေဝိ၊ သဘောအဓိပ္ပါယ်မထူးသော်လည်း။ ပဒတ္တနာနတ္တေန၊ သဒ္ဓါပုန်အနက်ထူးသောကြောင့်။ ဒုကန္တရံ၊ ဒုက်တပါးကို။ ဂုစ္ဆတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၅၀။ ဧတေန၊ ဤပဒတ္တနာနတ္တေန ဟူသောပုန်ဖြင့်။ ပကာရန္တရာပေက္ခံ၊ အပြားတပါးကိုငဲ့သော။ ဒုကန္တရဝစနံ၊ ဒုက်တပါးကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။

၅၁။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။ သဘာဝကိစ္စာဒိံ၊ သဘောကိစ္စအစရှိသော။ ဗောဓေတဗ္ဗာကာရဉ္စ၊ သိစေမည်တို့ကာ

ဂေါစ္ဆက သဒ္ဓါသည် သဒ္ဓါ အနက်အားဖြင့် အချင်းချင်း စပ်သောဒုက်အပေါင်း၌ ထင်သော အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိကပုန်ဟူ၍ အချို့ ဆရာတို့ဆိုစကုန်၏။ ။ဂေါစ္ဆကသဒ္ဓါသည် ပန်းချက်၊ ပန်းလက် ကိုဟောရင်း၊ ဥပမာတဒ္ဓုတ်အားဖြင့်ကား။ ။ ၅၂။ (ဂေါစ္ဆက မိဝဂေါစ္ဆကံ) ကြံ၍ ဒုက်အပေါင်းကို ဟောသည်။ ဤသို့လည်း အချို့ ဆိုစကုန်၏။ ။အဋ္ဌကထာ ရိပ်ကို ထောက်၍ သင့်ရာမှာ သာအကြောင်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား ဟေတုဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၇-သပ္ပစ္စယဒုက်။

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ ဒုကမာတိကာအဖွင့်၌၊ သပ္ပစ္စယဒုက် ၏သံဝဏ္ဏနာကို။ ။ ၅၃။ (ဗုဒ္ဓန္တရ ဒုကေသုအတ္တနောနိပ္ပာဒကေ နသဟပစ္စယေနာတိ သပ္ပစ္စယာ။ ။နတ္ထိဇေတသံဥပ္ပါဒေဝါ ဌိတိ ယံဝါ ပစ္စယောတိ အပ္ပစ္စယာ)။ ။ဟုဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။ ၎င်း

အပ်သောအခြင်းအရာကိုလည်း၊ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ဇာနန္တေန၊ သိတော်မူသော။ ဓမ္မသာမိနာ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ယတ္ထကော၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဒုကာ၊ ဒုက်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထကေသု၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။ (ဒုကေသု၊ ဒုက်တို့၌)။ ဌာဟဗ္ဗံ၊ တည်ရာ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယေဒုကာ၊ တို့ကို။ နဝတ္ထဗ္ဗာ၊ ဟောတော်မမူအပ် ကုန်။ တေဒုကာ၊ တို့ကို။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ဧကန်။ နဝတ္ထာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၅၂။ ဂေါစ္ဆကမိဝ၊ ပန်းချက်၊ ပန်းလက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ထို ကြောင့်။ ဂေါစ္ဆကံ၊ ဂေါစ္ဆကမည်၏။

၅၃။ ဗုဒ္ဓန္တရဒုကေ၊ ဗုဒ္ဓန္တရဒုက်၌။ (အတ္ထော၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယေဓမ္မာ၊ တို့ဘည်။ အတ္တနော၊ မိမိကို။ နိပ္ပာဒကေန၊ ပြီးစေတတ် သော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းတရားနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သပ္ပစ္စယာ၊ သပ္ပစ္စ

ဖွင့်ဆိုတော် မူသည့် အရာကို စိစစ်ခြင်း အနုယောဂနှင့်တကွ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြပေအံ့။ ။အပ္ပတ္တယာ ဓမ္မာဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏ သံဝဏ္ဏနာကိုမိန့်ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (နတ္ထိဇေတေသံပစ္စယောတိ)ဟူသောသမာသံဝါကျကိုပြသဖြင့်ပင်၊ အပ္ပတ္တယပုဒ်၏ အနက်ပြီးကောင်းလျက်၊ (ဥပ္ပါဒေဝါဠိတိယံဝါ) ဟူသော ၂-ပါဒကို အပိုအကဲ မိန့်သည်ကား၊ နိဗ္ဗာန်၌ ဥပါဒ်ဇာ၊ ဠိဇာဏရအပ်ကောင်း သကဲ့သို့၊ သောတုဇနတို့အား ယုံမှား တွေးတောဘွယ်ရှိအောင် မိန့်ဆိုတော် မူယောင်တကားဟု စိစစ်စောဒနာ ဘွယ်ရှိသည်။ ယင်းသို့ စိစစ်စောဒနာမူရာ၌ ဝိသုဒ္ဓိနာကား။

ငါ့ရှင် အနုယောဂ ဆရာဆိုတိုင်း (နတ္ထိဇေတေသံပစ္စယောတိ) ဟူသော သမာသံ ဝါကျဖြင့် အပ္ပတ္တယပုဒ်၏ အနက်မျှသည် ပြီးကောင်းလျက် ဥပ္ပါဒေဝါ ဠိတိယံဝါ။ ဟူသောပုဒ် ၂-ခုကိုဖြည့်သွင်း၍မိန့်ဆိုခြင်းသည်ကား၊ အပ္ပတ္တယာဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌ ပဋိသေခတ္တဇောတကဖြစ်သော အာအက္ခရာ၏ သာမတ္ထိယ သဘောနှင့်တကွ သပ္ပတ္တယပုဒ်၏ အနက်ကိုဖြည့်စုံစွာ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ ဆိုတော်မူသည်။

အဘယ်သို့ အပ္ပတ္တယာဓမ္မာပုဒ်၌ အာအက္ခရာသည် ပဋိသေခတ္တဇောတက ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ ။ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော နာမ်၊ ရုပ်တရားသည် ပစ္စည်းတရားနှင့် စပ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်သည် ပစ္စယုပ္ပန် တရားမဟုတ်ခဲ့ရကား။ ပစ္စည်းတရားနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဖြစ်၍ ပစ္စည်းတရား နှင့် စပ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထွန်းတတ်ပြတတ်သည်ဟူလို။

အပ္ပတ္တယာဓမ္မာပုဒ်၌အာအက္ခရာသည်။ ငါ့ရှင်ပရိဟာရိဆရာဆိုတိုင်း ပစ္စည်းတရားနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဖြစ်၍ ပစ္စည်းတရားနှင့်စပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ထွန်းတတ်-ပြတတ်သည် ဖြစ်ရကား (ဥပ္ပါဒေဝါဠိတိယံဝါ) ပုဒ်ကိုမဆို မမိန့်ဘဲပင် နိဗ္ဗာန်

ယမည်ကုန်၏။ ဇေတေသံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပါဒေဝါ၊ ဥပါဒ်ဇာ၌၎င်း။ ဠိတိယံဝါ၊ ဠိဇာဏ၌၎င်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပတ္တယာ၊ ကုန်၏။

မာတိကာ

တရား၏ အပ္ပတ္တယအဖြစ်ကို ထင်ရှားစွာသိအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ယင်း ၂-ပုဒ်ကိုမိန့်ဆိုခြင်း၌ အကျိုးမထင်၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော ယုံမှားထွေးတောဘွယ်ရှိစရာ အပြစ်သာ မြင်သည် ဟူငြားအံ့။ ။ ငါ့ရှင် အနုယောဂဆရာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာကို ငါ့ရှင်ဤသို့စကားမထိပါးကောင်း၊ သင့်မြတ်သော အကြောင်း ယုတ္တိဖြင့်သာ သိမှတ်အပ်သည်၊ သိမှတ်သင့်သော အကြောင်းယုတ္တိကား။ ။ သပ္ပတ္တယာ ဓမ္မာဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အနက်ကို။ ။ (အတ္တနော နိဗ္ဗာဒကေန သဟပစ္စယေနာတိ သပ္ပတ္တယာ)။ ။ ဟုအဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်ဆိုသောကြောင့် သပ္ပတ္တယာ ဓမ္မာ၏အရဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဟူသောပစ္စယုပ္ပန်တရားသည် အကြောင်းနိဗ္ဗာဒက ဖြစ်သော ပစ္စည်းတရားနှင့်စပ်ခြင်းရှိသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဤနာမ်၊ ရုပ်တရားနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည် အဖြစ်သည်လည်း။ ထိုပစ္စယုပ္ပန် နာမ်၊ ရုပ်တရား၏ ဥပါဒ်ဓဏ၊ ဌိဓဏ၌သာ ရှိသည်၊ ရအပ်သည်၊ ဘင်ဓဏ၌မရှိ၊ မရအပ်။ ပဋိသေခ ဟူသည်လည်း မြစ်အပ်ကောင်း ပယ်အပ် ကောင်းသော ဝတ္ထု၊ သဘောရှိရာ ရအပ်ရာဌာန၌သာ မြစ်ရခြင်းအကျိုးရှိသည်၊ မြစ်ကောင်း၊ ပယ်ကောင်းသော ဝတ္ထု၊ သဘောမရှိရာမရရာဌာန၌မြစ်ရခြင်း၊ ပယ်ရခြင်းအကျိုးမရှိ။

ဤအပ္ပတ္တယာ ဓမ္မာဟူသော ဒုတိယပုဒ် သည်လည်း သပ္ပတ္တယာ ဓမ္မာဟူသောပဌမပုဒ်ဖြင့်ပြတော်မူအပ်သောပရမတ္ထဓမ္မသဘာဝကိုမြစ်တော်မူသောအားဖြင့်ပဌမပုဒ်အရမှတ်ပါး အသီးအခြား ဖြစ်သော ပရမတ္ထ သဘာဝကို ပြတော်မူသော အရာဖြစ်သောကြောင့်၊ ပဋိသေခတ္ထဇောတက ဖြစ်သော အာကွရာသည်ပဋိသေခ မြစ်သည်ရှိသော်၊ မြစ်ကောင်း- ပယ်ကောင်းသော ဝတ္ထု၊ သဘောရှိရာ ရရာဌာန မဟုတ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရား၊ နာမ်၊ ရုပ်တရား၏ ဘင်ဓဏ၌ သပ္ပတ္တယ ဖြစ်သော အကြောင်းကို မြစ်လေသလောဟု တွေးတော သင်္ကာမဖြစ်ရာ။ ။ စင်စစ်ကား၊ ဥပါဒ်ဓဏ၊ ဌိဓဏ ၂-ပါး၌သာ အကြောင်း ဖြစ်သော ပစ္စည်းတရား ရှိသည် ရအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ထို ၂-ပါးသောဓဏ၌ ရအပ်ကောင်းသောပစ္စယဖြစ်သောအကြောင်းကိုမြစ်သောအားဖြင့်အကြောင်း ဖြစ်သောပစ္စည်းတရားမရှိ ဟူလေသလောဟုဖြစ်သော သောတု အလင်းပြ

ဇနတို့အား ယုံမှားသင်္ကာ ကင်းစေကြောင်းဖြစ်သော ပဋိသေခ
၏သဘော သာမတ္တိယနှင့်တကွ ပစ္စယပုန်၏ အနက် သဘောကို
ပြည့်စုံစွာ သိစေခြင်း အကျိုးငှါ။ (နတ္ထိဇေတသံ ပစ္စယောတိ) ဟု
သာမန်ဝါကျဖြင့်သာ မပြီးစေဘဲ။ (ဥပ္ပါဒေဝါ ဌိတိယံဝါ) ဟူသော
နှစ်ပါဒ ဖြည့်ထပ်၍ အဋ္ဌကထာ သခင် အရှင်မြတ် မိန့်ဆိုတော်မူ
သည်။ နိဗ္ဗာန်၌ ဥပါဒ်ခဏ၊ ဌိခဏ ရအပ်ကောင်းသောကြောင့်ဆို
သည်မဟုတ်။

နိဗ္ဗာန်၌ ဥပါဒ်ခဏ၊ ဌိခဏ မရမရှိဟုသိအပ်သောအကြောင်း
ယုတ္တိကား၊ ခဏဂု-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသောပရမတ္ထတရားအပေါင်း၌
ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ကံအစရှိသောအကြောင်း၊ ဟေတုအာ
ရမ္မဏအစရှိသောအကြောင်းဖြစ်သောပစ္စည်းနှင့် စပ်ခြင်းရှိသော
သဘောကို ရအပ်သည်ချည်း။ ရအပ်ရာတွင် နိဗ္ဗာန်ဟူသောပရ
မတ္ထဓမ္မ၌ ပစ္စယသဘာဝမရှိဟု မြစ်တော်မူသည်ဖြစ်က။ သဘာဝ
နှင့် သဘာဝတ္ထတရားသည် အသီး အခြား မရကောင်းသော
ကြောင့်သဘာဝဝန္တဖြစ်သော ဥပါဒ်ခဏ၊ ဌိခဏလည်း မရမရှိ
ဟု ယုံမှားသင်္ကာမကပ်မငြိ သိမှတ်အပ်သင့်သည့်အနက် ပြီး
ကောင်းတော့သည်။ (နတ္ထိဇေတသံ) စသည်ဖြင့် ပြတော်မူသော
ဝါကျ၌လည်း (ဇေတသံ) ကို သမ္ပန်အနက်ယူ၍ (ပစ္စယောနတ္ထိ)
မှာယှဉ်။ (ဥပ္ပါဒေဝါဌိတိယံဝါ) ၂-ပုဒ်မှာမယှဉ်သင့်။ ယင်း ၂-ပုဒ်
ကိုမူကား ယခုပြဆိုခဲ့တိုင်းသော သဘာဝတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကို သော
တုဇနတို့ သိစေလိုသောကြောင့် ပြဆိုတော်မူသည်ဟု ယုံကြည်
လေးမြတ်အပ်သည်ဟူလို။

ဒုဗ္ဗိဇာနံ ဌာနမိဒံ သာရကံ သဏ္ဌက္ခေတဗ္ဗံ။

သပ္ပပ္ပယဒုကမိနိစ္ဆယောနိဋ္ဌိတော။

ဂ-သင်္ခတဒုက္ခံ

စူဠန္တရ ဒုက္ခံ၊ အရတရားကိုယ်သည် နိဗ္ဗာန်သာ ဖြစ်လျက်
(အပစ္စယာအသင်္ခတာ) ဟူ၍ အဘွဲ့ကြောင့် ဗဟုရစ် ဟောတော်
မူတော်

မူသနည်းဟူငြားအံ့။ ။မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသောအနက် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မာတိကာ ထားကာမျှဖြစ်သောကြောင့်ဟောတော်မူသည်ဟူလေ။ ။ ၅၄။ (ဧတ္ထစ အပ္ပန္နယာ အသင်္ခတာတိဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော အဝိနိစ္ဆိတတ္ထပရိစ္ဆေဒဝသေန မာတိကာဌပနတော ကတောတိဝေဒိတဗ္ဗော)။ ။ဟူ၍လာသော ဂိုကာနှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓနိတိနှင့်၎င်း၊ အညီတည်း။ ။တနည်း။ ။ ဗဟုဝစ ခေသနာ အယဉ်၌ ကျပါသောကြောင့် ဟောတော်မူသတည်း။

၅၅။ ဗဟုတ္တာ နုဗ္ဗိကေတ္ထေ၊ သမာရော ပနတော ဗဟု၊
ဝစနံ ခေသနာသောတေ၊ ပတိတတ္တာစ မဇ္ဈတေ။ ။

ဟူ၍လာသောသဒ္ဓတ္ထဘေဒဗိန္နာနှင့်အညီ။

ယင်းဘေဒဗိန္နာ စကားကို သဒ္ဓနိတိ ဆရာပယ်၏။ ပယ်ဟန်ကား။ ခေသနာအယဉ်၌ ကျသည်ဆိုသော် ဘုရားပင်သတိသမ္ပဇဉ်ကင်း၍ ဗဟုဝစစပ်၍ ဟောမိလေသည်ဟု စကား ကျရကား

၅၄။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစူဠန္တရဒုကံ၌။ အပ္ပန္နယာ အသင်္ခတာတိ ဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော၊ အပ္ပန္နယာ၊ အသင်္ခတာဟု ဗဟုဝစဖြင့် ညွှန်းပြခြင်းကို။ အဝိနိစ္ဆိတတ္ထ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ပဒဘာဇနိဖြင့် မဆုံးဖြတ်အပ်သောအနက်ကို ပိုင်းခြားကာမျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မာတိကာဌပနတော၊ မာတိကာ ထားကာမျှဖြစ်သောကြောင့်။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၅။ ဗဟုတ္တာနုဗ္ဗိ၊ များစွာသောအနက်တို့ကိုလည်း။ ကေတ္ထေ၊ တခုတည်းသောအနက်၌။ သမာရောပနတောစ၊ တင်စားသောကြောင့်၎င်း။ ခေသနာသောတေ၊ ဗဟုဝစခေသနာအယဉ်၌။ ပတိတတ္တာစ၊ ကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုဝစကို။ မဇ္ဈတေ၊ သိအပ်၏။

အလင်းပြ

မသင့်သည်သာ၊ ဤသို့ ပယ်၏။ ။ ၅၆။ (ကေမိပန ဒေသနာ သောတပါတဝသေန ဗဟုဝစနပ္ပယောဂေါတိဝဒန္တိ။ တံနဂဟေ တဗ္ဗံ။ နဟိဘဂဝါ သတိသမ္ပ ဓညရဟိတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ယုတ္တိပိစ နဒိဿတိ)။ ဤကားလာသည့်ပါဌ်။ ။သဒ္ဓသာရတ္ထ ဇာလိနိဋ္ဌလည်းပိုင်းခြားထိုက်သည်ကိုပိုင်းခြားရာ၌ ဖြစ်၍ဗဟုဝစ ဟောသည်ဟုတထွေလာ၏။

၅၇ အဗဟုတ္တေ သတိယေဝ၊ အတ္တနိစ ဂရုသုစ။
အပရိစ္ဆေဒါရဟန္တေဒေ၊ ဣတျာဒိသု ဗဟု ဘဝေ။ ။

ဤကားပါဌ်။ ။သည်စကားသုံးရပ်တွင် မူလဋီကာစကား သာ သဘောကိုထောက်သော် သင့်တင့်စွာသည်ဟု ဆရာတို့ မိန့် ကုန်၏။

၉-သနိဒဿနနုကံ။

သနိဒဿနန္တကား။ ရူပါရုံတခုပင်ဖြစ်မူလည်း အတိတ်၊ အနာဂတ် စသောအပြားကိုဇွဲ၍ ဗဟုဝစဟောတော်မူသည်ယူရမည်။

၅၆။ ပန၊ ကေမိဝါဒကိုဆိုဦးအံ့။ ကေမိ၊ အချို့သောဆရာတို့ သည်။ ဒေသနာသောတပါတဝသေန၊ ဗဟုဝစဒေသနာအယဉ်၌ ကျသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗဟုဝစနပ္ပယောဂေါ၊ ဗဟုဝစနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထို ကေမိဆရာတို့စကားကို။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့်နည်း။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ သတိသမ္ပဓညရဟိတော၊ သတိသမ္ပဓညမှကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ နဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ။ ယုတ္တိပိစ၊ အသင့်ယုတ္တိသည် လည်း။ နဒိဿတိ၊ မထင်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။

၅၇။ အဗဟုတ္တေ၊ တခုတည်းသောအနက်သည်။ သတိယေဝ၊ ရှိလျက်သာလျှင်။ အတ္တနိစ၊ မိမိ၌၎င်း။ ဂရုသုစ၊ အလေးပြုအပ် မှတ်စု။

၁၃-ကေနိဝိညေယျဒုက္ခံ၊

ကေနိဝိညေယျဒုက္ခံ၊ အရသည်ပဌမဒုတိယသွပ်တူနဲ့။ ယင်း သို့တူသော်အယ်သို့ ဒုက္ခဖြစ်နိုင်မည်နည်း၊ ဒုက္ခမဖြစ်ရာပြီတကား ဟူငြားအံ့။ «ဝိညေယျ အရ ဓမ္မ ပြားသော ကြောင့် ဖြစ်ရာ၏ ဟူလေ။ ဤကား၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ အလိုတော်။ «အကျယ် အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကေနိ ၂-ပုဒ်၏ အရကို စက္ခုဝိညာဉ် ယူခိုက် ဝိညေယျအရသည် ရူပါရုံဖြစ်၏။ နိဝိညေယျ အရသည် သဒ္ဓါရုံ စသော အကြွင်းအာရုံ ၅-ပါးဖြစ်၏။ ဤအတူ သောတ၊ စာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယဝိညာဉ်၌ လှည့်၍ လှည့်၍ ယူလေ။ «မနောဝိညာဉ်၌ ကား၊ အဘိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် တရား၃-ပါးတွင် တပါးပါးကို အာရုံပြုခိုက်၊ ဝိညေယျ အရသည် အာရုံပြုအပ်သော တပါးပါး ဖြစ်၏။ «နိဝိညေယျအရသည် အာရုံမပြုအပ်သော တပါးပါး ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဝိညေယျ၏အရထူးသောကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်သော ဟူလိုသည်။

ဋီကဆေရာအလိုကား။ ကေနိအရဝိညာဉ်ပြားသောကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်သည်ဟူလိုသည်။ «အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကား။ ရှေးကေနိ အရကို စက္ခုဝိညာဉ်ယူ၍ ဝိညေယျအရသည်ရူပါရုံဖြစ်၏။ «နောက်ကေနိအရကို သောတဝိညာဉ်စသည်ယူ၍ နိဝိညေယျ အရသည် ရူပါရုံ၎င်းပင်ဖြစ်၏။ «ဤအတူ ကြွင်းသောဝိညာဉ် အာရုံ၌လည်း နည်းတူယူလေ။ «ဤသို့ကေနိအရဝိညာဉ်ပြား သောဒုက္ခဖြစ်သည်ဟူလိုသည်။ «ဤအဋ္ဌကထာဋီတာဆရာဝါဒ ၂-ပါးတွင် အဋ္ဌကထာဆရာဝါဒကိုသာ အနုဋီကာဆရာ၊ ဂုဠတ္ထိ ဝိနိစ္ဆယဆရာနှစ်သက်၏။ မူလဋီကာဆရာဝါဒကိုကား နှစ်သက် တော်မမူကုန်။

ဤတွင်ရှေ့ကား ရူဇ္ဈန္တရဒုက္ခံပြီး၏။

သောသုတို့၌၎င်း။ အပရိစ္ဆေဒီရဟန္တဒေဝ၊ မပိုင်းခြားထိုက် သောအရာကိုပိုင်းခြားရာ၌၎င်း။ ဣတျာဒိသုတို့၌။ ဗဟု၊ ဗဟုဝဇ္ဇံ သည်၊ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

အလင်းပြ

၁၅-သာသဝဒုက်။

အာသဝဂေါစ္ဆက၌ သာသဝဒုက်ဝယ် သသဒ္ဓါသည် သဟသဒ္ဓါ၏ကာရိယဖြစ်၍ တကွဖြစ်ခြင်း အနက်ကိုဟော၏။ ယင်းသို့ ဟောသောကြောင့်တကွဖြစ်သည်ဆိုက သမ္ပယုတ်ပင် ဖြစ်သောကြောင့် အာသဝ သမ္ပယုတ္တ ဒုက်နှင့် အရတူကောင်းပါသည် ဟူငြားအံ့။ ၊ သမ္ပယုတ် အားဖြင့် တကွ ဖြစ်သည်ကို မဆိုလို၊ အာရမ္မဏအားဖြင့် တကွဖြစ်သည်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့်အာရုံ ပြုထိုက်သရွေ့ကိုသာ ကောက်ရလေသည်။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်နှင့် အရမတူလေ ဆိုရ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ။၅၈။(အတ္တာနံအာရမ္မဏံကတွာ ပဝတ္တေဟိ သဟအာသဝေဟိတိသာသဝါ)။ ။ဟုမိန့်ပြီ။

၁၆-အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်။

အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ပဌမပုဒ်၌ ဒေါသမူဇ္ဇေး၊ မောဟမူဇ္ဇေး၌ မောဟကို ကြဉ်ရကား၊ ထိုစိတ်၌ မောဟမှတစ်ပါး အာသဝမရှိ၍ ယှဉ်ဘက်သမ္ပယုတ်မရကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ကြွင်းသောဒုက်၊ ကြွင်းသောဂေါစ္ဆကတို့၌ ဤနည်းအတူကြံလေ။

၁၉-အာသဝဗိပ္ပယုတ္တသာသဝဒုက်။

ဟေတုဂေါစ္ဆက ဩသာနဒုက်ကဲ့သို့၊ (နောအာသဝါခေါပနဓမ္မာ သာသဝါပိ။ အနာသဝါပိ) ဟောတော်မူကောင်းလျက်။ (အာသဝဗိပ္ပယုတ္တာခေါ။ပ။ပိ။) ဟုအဆုံးဒုက်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်းဟူငြားအံ့။ ။သမ္ပယုတ်အားဖြင့် သာ

၅၈(ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သာသဝါ၊ သာသဝမည်ကုန်၏။

သဝမဖြစ်၊ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကဖြစ်၍ ဝိပ္ပယုတ်အားဖြင့် သာသဝ
ဖြစ်သည်ကို ပြတော်မူလို၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။အဖြောင့်
ကား၊ သဟေတုကဆိုလျှင်ဟိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် ဟူသကဲ့သို့၊
သာသဝ ဆိုသော်လည်း၊ အာသဝနှင့်တကွ ဖြစ်သည် မယူရ၊
အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကဖြစ်၍ အခြားသာယူရမည်ဟု ပြတော်မူခြင်း
ငှါဆိုသည်။ ၅၉။ (ဩသာန ဒုကေနောအာသဝါ ခေါပနာတိ
အဝတွာ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပနာတိ ဝစနံသာသဝါနံ
သဟေတုကာနံ ဝိယသမ္ပယုတ္တေဟိ တံသဟိတတာ နဟောတိတိ
ဒဿနတ္ထံ)။ ။အဘိဓမ္မာဇိကာ။

တနည်းကား၊ နောအာသဝါခေါပနဟု ယှဉ်ခြင်းလျှင် ပဌမ
ပုဒ်သည် စတုတ္ထဒုက်နွံ ဒုတိယပုဒ်နှင့် တူခဲ့ရာ၏။ ဒုတိယ ပုဒ်သာ
အထူးဖြစ်ရာ၏။ ဒုတိယတပုဒ်တည်းဖြင့် ဒုက်မဖြစ်သင့်လေသော
ကြောင့် (အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပန) ဟူ၍သာ ယှဉ်တော် မူ
သတည်း။ ဤလည်း ဇိကာနည်းပင်။ ။ယင်း သို့သော် ဟေတု
ဂေါစ္ဆက၌လည်း ဟေတု ဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါပနဟု ယှဉ်သော် ယှဉ်
ကောင်းပါ၏တကား ဟူငြားအံ့။ (သဟေတုကာဝိ)ဟူ၍သဟေတု
ကတရားသည် ဟေတုဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သင့်ရကား၊ မဟောသင့်

၅၉။ ဩသာနဒုကေ၊ အဆုံးဒုက်နွံ။ (အတ္ထော ဇေဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)
နောအာသဝါခေါပနာတိ၊ နောအာသဝါခေါပန ဟူ၍၊ အဝတွာ၊
ဟောတော်မမူဘဲ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာခေါပနာတိ၊ အာသဝဝိပ္ပ
ယုတ္တာခေါပန ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းသည်။ သဟေတု
ကာနံ၊ သဟေတုကတရားတို့၏။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်
တို့နှင့်။ သဟေတုကတာ၊ သဟေတုက၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ
ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ သာသဝါနံ၊ သာသဝတရားတို့၏။ တံသဟိတတာ၊
ထိုသမ္ပယုတ်အာသဝနှင့်တကွဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အာသဝဝိပ္ပ
ယုတ္တာခေါပနာတိ၊ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာခေါပနဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏။

သောကြောင့် မယှဉ်သည်ဟူရာ၏။ ဤလည်းငိုကာ နည်းပင်။ ။
အဋ္ဌကထာဆရာကား (နောအာသဝါခေါပန) ဟူ၍လည်း ယှဉ်
သင့်သည်ပင်မိန့်၏။

ဤတွင်ရှေ့ကားအာသဝဂေါစ္ဆကပြီး၏။

၂၀-သညောဇနဒုက္ခံ၊

သညောဇနဂေါစ္ဆကပဌမဒုက္ခံ၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ်ဂ-
ပါးသာ ကောက်ခြင်းသည်။ သင်္ဂြိုဟ်၌။ ။ (နဝသံယောဇနာ
မတာ)။ ။ ဟူ၍ဆိုသည်နှင့်မတန်သို့ငြားအံ့။ သင်္ဂြိုဟ်၌ သုတ္တန်
နည်း၊ အဘိဓမ္မာနည်း ၂-ပါးကို ပေါင်း၍ တရားကိုယ် ၉-ပါး
ယူလေသည်။ ဤ၌ကား အဘိဓမ္မာနည်းသို့ လိုက်သဖြင့် ဥဒ္ဓစ္စကို
ချ၍ဂ-ပါးကောက်လေသည်ဆိုရာ၏။

၂၅-သညောဇနဒိဋ္ဌယုတ္တ သေညးဇနိယဒုက္ခံ၊

အဆုံးဒုက္ခံ၌ ဟေတုဂေါစ္ဆက အဆုံးဒုက္ခံကဲ့သို့ (နောသညော
ဇနာခေါပန) ယှဉ်၍မဟောခြင်း၌ အကြောင်းကို အာသဝဂေါစ္ဆ
က၌ကဲ့သို့သိလေ။

၂၆-ဂန္ထဒုက္ခံ၊

ဂန္ထဂေါစ္ဆက၌ ဒန္တဇနိယက္ခရာထနှင့် သာ၊ ဝဂ္ဂန္တ နတင်၍
ရွတ်ရမည်။ ။ ဒန္တဇနိယက္ခရာနှင့်၎င်း။ မုဒ္ဓဇနိယက္ခရာနှင့်
မုဒ္ဓဇနိယပေါင်း၍၎င်း ရှိတတ်၏။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ ဂဏ္ဍိ၌ကား
ဒန္တဇနိယက္ခရာလည်း သင့်သောဆို၏။ ကျမ်းဂန်မြင်ရာမှာ
သာအကြောင်း။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တပုန်၌ ကြည်ဟန်များကို နောက်က
နည်းကိုမှီ၍သိလေ။

၃၂-ဩဇာဒုက္ခ

ဩဇာဂေါတ္ထက၊ ယောဂဂေါတ္ထကတို့၌ အာသဝဂေါတ္ထက နှင့် အတူ။ ။ဒေသနာပိသာသ- ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် ဟောတော်မူပြန်သည်သာ။ ။ဆိုတွယ်ပရမတ်ရေး အကောက်၌ခက်ရန်မရှိ။

၄၄-နိဝရဏဒုက္ခ။

နိဝရဏဂေါတ္ထက၌လည်း ကြည်သည်များကို နောက်ကနည်းယူလေ။

၅၀-ပရာမာသဒုက္ခ။

ပရာမာသဂေါတ္ထက၌ဒိဋ္ဌိစေတသိက်တခုတည်းကိုလျက်။ (ပရာမာသာဓဇ္ဇာ)။ ဟူ၍ ဗဟုဝစ် ဟောသည်ကား၊ အတိတ် စသော အားဖြင့် ပြားသည်ကိုရည်၍ ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ခန္ဓာဖွဲ့ရသည်။ ပစ္စုပ္ပန်စသော တခုကိုသာရည်သည့် အရာများ၌ ကား၊ သမုဒါ ယူ ပစာအားဖြင့် ဖွဲ့ရသည်။ ထိုဥပစာကား၁၀-ပါး နည်း၌မပါ။ ၃၆-ပါးနည်း၌သာ ဂုဏ္ဏပစာကို ဌာနပစာသို့သွင်း၍ သမုဒါယူပစာကိုအခြားယူသောကြောင့်ပါ၏။ ထိုသို့သမုဒါယူပစာဖြင့်ဖွဲ့အပ်ကြောင်းကို။ ။

၆၀။ ဝေဒနာဒိသုပေကသ္မိံ၊ ခန္ဓသဒ္ဓေါတုရုဋ္ဌိယာ။

သမုဒ္ဓါဒေကဒေသေသု၊ သမုဒ္ဓါဒိရဝေါယထာ။

ဟု သန္ဓသံဝိင်၌မိန့်ပြီ။

၆၀။ ခန္ဓသဒ္ဓေါ၊ ခန္ဓသဒ္ဓါသည်။ ဝေဒနာဒိသု၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာစသည်တို့တွင်။ ကေသ္မိံပိ၊ တပါးပါးသောခန္ဓာ၌သည်။ ရုဋ္ဌိယာ၊ ရုဋ္ဌိအားဖြင့်။ ဝါ၊ တင်စားသောအားဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာ၊ ကား။ သမုဒ္ဓါဒေကဒေသေသု၊ သမုဒ္ဓရာစသည်၏ တစိတ်တဒေသတို့၌။ ဝါ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်သောသမုဒ္ဓရာစသည်တို့၌။ သမုဒ္ဓါဒိရဝေါယထာ၊ သမုဒ္ဓစသောသဒ္ဓါဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

၅၂-ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုတ်၊

နောက်ဂေါတ္ထကများ၌ကဲ့သို့ (ပရာမာသာဝေစမ္မောပရာမာသ
သမ္ပယုတ္တာစ)အစရှိသည်ဖြင့်။ ပရာမာသပရာမာသ သမ္ပယုတ္တ
ဒုတ်ကို အဘွဲ့ကြောင့် ဟောတော် မမူသနည်း ဟူငြားအံ့။ ။

ယင်းကဲ့သို့ ဟောချေသော် ဒုတိယပုဒ် အရမူကား ရှိသင့်၏။
ပရာမာသ တရားကိုယ်တခုတည်းဖြစ်၍ ယှဉ်ဘက်မရှိချေရကား၊
ပဌမပုဒ်အရမူ သူသင့်။ ယင်းသို့ မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူ
သည်ဟူလေ။ ။သည်မှတစ်ပါး ကြည်သည်များမှာ နောက်နည်း
ကိုမှီလေ။ ။ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုတ်၌ တရားကိုယ်ကြည်ရသည်
ကားဆိုပြီးသည့်နည်းဖြင့် သမ္ပယုတ် မရကောင်းသော ကြောင့်
တည်း။

၅၉-စိတ္တသံသဋ္ဌဒုတ်။

မဟန္တရဒုတ်၌၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ ဒုတ်ဝယ်ပဌမပုဒ်၌ စိတ္တဇရုပ်သည်
လည်း သံသဋ္ဌ ဖြစ်ကောင်းရကား ဝင်သင့်ပါ၏ ဟူငြားအံ့။ ။
တကွဖြစ်ကာမျှကိုသံသဋ္ဌမဆိုလိုအထူးကိုသိနိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ရော
ရှက်သည်ကို သံသဋ္ဌ ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ္တဇရုပ် စင်လေ
သည်။ ။ ၆၁။ (ယေသံရူပါနံ စိတ္တံ သဟဇာတ ပစ္စယောဟောတိ
တေသံစိတ္တဿစ သုဝိညေယျ နာနတ္တန္တိ နိရန္တရဘာဝါနုပဂမနံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ။ဇီကာ။

၆၁။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ယေသံရူပါနံ၊ အကြင်စိတ္တဇရုပ်တို့၏။
သဟဇာတပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စည်းသည်။ ဟောဘိ၊ ၏။
တေသန္တရူပါနံ၊ ထိုစိတ္တဇရုပ်တို့၏၎င်း။ စိတ္တဿစ၊ စိတ်၏၎င်း။
သုဝိညေယျနာနတ္တံ၊ သိနိုင်ခဲ့သော အထူးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိရန္တရဘာဝါနုပဂမနံ၊ မပြတ်ဖြစ်သော
ကပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မူဘိကာ

၆၀-စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက္ခံ။

စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက္ခံ၊ ပဌမပုဒ်၏အရဖြစ်သော စိတ္တစရပ် သတ္တရသတွင် ဝိညတ်ဒွေးသာ စိတ္တစကေန ဖြစ်ရကား။ ထိုကိုကြည့်၍ အကြွင်း ပန္နရသကို ကမ္မစ၊ အာဟာရစ၊ ဥတုစအားဖြင့် ဒုတိယပုဒ်၌ကောက်ပြန်ရလေသည်။

၆၆-အဇ္ဈတ္တိကဒုက္ခံ။

အဇ္ဈတ္တိကဒုက္ခံ အဇ္ဈတ္တသည် ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၊ နိယကဇ္ဈတ္တ၊ အဇ္ဈတ္တ ဇ္ဈတ္တ၊ ဝိသယဇ္ဈတ္တ ဟူ၍ ၄-ပါးတည်း။ ထိုတွင် အာရုံသာမညသည်ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော တရားဘုသမှုသည် နိယကဇ္ဈတ္တ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ မနအဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါးသည်။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ။ ဖလသမာပတ်သည် ဝိသယဇ္ဈတ္တမည်၏။ ထိုတွင် ဤ၌ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တကိုလိုသောကြောင့် စိတ် ၈၆-ခု၊ ပဿာဒရုပ် ၅-ခုကိုသာ ကောက်ရသည်။ ။ အဇ္ဈတ္တတိက်၌ ကား နိယကဇ္ဈတ္တကိုရည်၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို အကုန်ကောက်ရသည်။ ဤသို့အဇ္ဈတ္တတိက်နှင့်အဇ္ဈတ္တိကဒုက္ခံ အထူးမှတ်။ အဋ္ဌကထာ နှင့် အညီ။ ဥပါဒါန ဂေါစ္ဆက ကိလေသဂေါစ္ဆကတို့၌ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ ကြည့်ဟန်များမှာ နောက်နည်းကို မှီလေ။

၈၃-ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုက္ခံ။

ဝိဋ္ဌိဒုက္ခတွင် ဒဿနဒုက္ခ အစရှိသော ၄-ဒုက္ခ၌ ဒဿနတိက်က ဆိုပြီးသည်ကိုမှီလေ။ ။ ဝိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၌အပါယဂမနိယဖြစ်သောဟူသည်ကား။ အပါယ် ၄-ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သည်ကိုဆိုသည်။ ။ အပါယဂမနိယမဖြစ်သောဟူသည်ကား။ အပါယ် ၄-ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေကို မဖြစ်စေတတ်သည်ကိုဆိုသည်။

၈၇-၉၂-သဝိတက္ကဒုတ်။ပ။ဥပေက္ခာသဟဂတဒုတ်။

သဝိတက္ကဒုတ်၊ သဝိစာရဒုတ်၊ သပ္ပိတိကဒုတ်၊ ဝီတိသဟဂတဒုတ်၊ သုခသဟဂတဒုတ်။ ဥပေက္ခာသဟဂတဒုတ် ဤ ၆-ဒုတ်တို့၌ ပဌမကကြည်သည်ကို ဒုတိယ၌ကောက်ပြန်ရသည်။ တပါးတပါးစီ သာဖြစ်၍ သမ္ပယုက်မရကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ။ ကာမတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာသာဖြစ်သောကြောင့် ရူပဘုံ၌ဖြစ်လျှင်းမူလည်း ရုပ်ဟူသမျှကို ကာမာဝစရဒုတ်၌သာ ကောက်ရသည်။ ရူပါဝစရဒုတ်၌မကောက်ရ။ ဝဋ္ဋမူလကို စင်စစ် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် မဂ် ၄-ခုကိုသာ နိဿာနိကအရကောက်ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ စင်စစ်မဖြစ်တတ် ပဋိသန္ဓေမျှသာဖြစ်သောကြောင့် ဖိုထ် ၄-ခုကို အနိဿာနိကအရသို့သွင်းရလေသည်။ အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ။

၉၈-နိယတဒုတ်။

နိယတဒုတ်၌ မိစ္ဆတ္တတိက်ကဆိုပြီးသည်ကိုမှီလေ။

၉၉-သဥတ္တရဒုတ်။

သဥတ္တရဒုတ်၏သံဝဏ္ဏနာကို ဖွင့်ဆိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ ၆၂ (အညေဓမ္မေ ဥတ္တရန္တိ ပဇဟန္တိတိ ဥတ္တရာ။ ။

၆၂။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။အညေ၊တပါးကုန်သော၊ဓမ္မေ၊တို့ကို။ ဥတ္တရန္တိ၊ပဇဟန္တိ၊လွန်မြောက်တတ်၊ပယ်စွန့်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဥတ္တရာ၊ ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ အတ္တာနံ၊မိမိကို။ ဥတ္တရိတုံ။ လွန်မြောက်ခြင်း၊ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ။သမတ္ထေဟိ၊စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ ဥတ္တရေဟိ၊တို့နှင့်။ သဟ၊တကွ။ဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သဥတ္တရာ၊ကုန်၏။ ဇေတသံ၊တို့အား။ ဥတ္တရာ၊လွန်မြောက်တတ်၊ပယ်စွန့်တတ်သောတရားတို့သည်။ နုတ္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တေဓမ္မာ၊တို့သည်။အနုတ္တရာ၊ကုန်၏။

မဒ္ဒတိကာ

အတ္တာနံ ဥတ္တရိတံသမက္ခေဟိ သဟ ဥတ္တရေဟိတိ သဥတ္တရာ။
 နတ္ထိ ဇေတသံဥတ္တရာတိ အနုတ္တရာ)။ ။ ဟုမိန့်သည်။ ။ ဤ၌
 သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုန်၏အနက်ကိုပြရင်းပဋ္ဌာနကား။ ။ (ဥတ္တရန္တိတိ
 ဥတ္တရာ။ ။ သဟ ဥတ္တရေဟိတိ သဥတ္တရာ။ ။ နတ္ထိဇေတသံ
 ဥတ္တရာတိအနုတ္တရာ)။ ။ ဟူသည်တည်း။ ။ ထိုတွင် ဥတ္တရန္တိ
 ဟူသော ပါဠိဖြင့် သဟူသော-နဟူသော နိပါတ်နှင့် သမာသ်ပုန်
 အဖြစ်ဖြင့် မရောမသွက် သက်သက်ဥတ္တရသဒ္ဒါ၏ ကတွတ္တဘာဝ
 ကိုပြသည်။ ပဇဟန္တိပုန်ဖြင့် ဥတ္တရပုန်၏ ပဇဟနအနက်၌ဖြစ်သည်
 ကိုပြသည်။ အရကား။ လောကုတ္တရာတရားတည်း။ ။ ဥတ္တရန္တိ၌
 ပဇဟန အနက်ရှိသော ဥပုဗ္ဗ-တရဓာတ်သည် သကမ္မကဓာတ်
 ဖြစ်၍ ကံကိုဇွဲရကား အညေခမ္မေပါဠိကို မိန့်သည်။ ။ ဤကား
 အနုသန္နိစကားစပ်ရုံမျှဆိုလိုက်သည်။

အသျှင်အဋ္ဌကထာဆရာ။ ။ (အညေခမ္မေ ဥတ္တရန္တိ ပဇဟန္တိ)။
 ပါဠိဖြင့်တပါးသောတရားတို့ကို စွန့်ပယ်တတ်ကုန်သောကြောင့်
 လောကုတ္တရာတရားသည် ဥတ္တရမည်ကုန်သောဟူပြီ။ ထိုဥတ္တရ
 မည်သော လောကုတ္တရာတရားသည် စွန့်အပ်ပယ်အပ်သောဥတ္တ
 ရိတဗ္ဗဖြစ်သော အညေခမ္မကားအဘယ်နည်း။ ဤသို့ ခုန်ရှိရကား။
 အတ္တာနံဟူသောပါဠိကိုမိန့်သည်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ စွန့်အပ်
 ပယ်အပ်သော ဥတ္တရိတဗ္ဗဖြစ်သော အညေခမ္မကိုကား သဥတ္တရ
 ခမ္မေတပါး အသီးအခြားမရကောင်းပြီ။ သဥတ္တရခမ္မ၏ အရဖြစ်
 သော တေဘူမကတရားပင်ဟူလို။

ဤအတ္တာနံ ပါဠိဖြင့် တေဘူမကတရားကို ဥတ္တရိတဗ္ဗအဖြစ်
 ဖြင့်ပြသောကြောင့်။ သဟဟူသော နဟူသောနိပါတ်နှင့်သမာသ်
 ဖြစ်သော ဥတ္တရပုန်ကို (ဥတ္တရိတဗ္ဗာတိဥတ္တရာ) ဟု ကမ္မသာဓိပြု
 အပ်သင့်သည့်အရာကို။ (အတ္တာပတ္တိနေယျတ္ထ)အားဖြင့် ပြတော်
 မူသည်။

အသျှင် အဋ္ဌကထာဆရာ။ ဥတ္တရိတဗ္ဗဖြစ်သော အညေခမ္မသည်
 သဥတ္တရခမ္မ၏ အရဖြစ်သော တေဘူမကပင် ဖြစ်သည်ဟူသော်။
 (သဟဥတ္တရေဟိတိသဥတ္တရာ) ဟူသော သမာသ်ဝါကျ အနက်
 သည် တေဘူမက တရားနှင့် တကွဖြစ်၏ ဟူသော အနက်ဖြစ်ရာ
 အလင်းပြ

သည်မဟုတ်လောရန်ရှိရကား။ (ဉတ္တရိတုံ သမတ္ထေဟိ) ပါဠိကို
မိန့်သည်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ကမ္မသာဓ်ဖြင့်ပြီးသော ဉတ္တရပုန်
သည်ကမ္မပ္ပဋ္ဌာန၊ ဘာဝပ္ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ၂-ပါးရှိသည်တွင် ဘာ
ဝဂ္ဂဋ္ဌာနဖြစ်၍ ခြစ်အားဖြင့် မပြားသော်လည်း သနိဒဿနပုန်ကဲ့
သို့၊ဘာဝဘာဝဝန္တအဖြစ်ဖြင့် အထူးမှတ်၍။ (သဟဉ္ဇရဒေဟိ
တိသဉ္ဇရဒုက္ခ)ဟု သမာသ်ဝါကျဖြစ်သင့်သောအရာကို အဋ္ဌက
ထာဆရာသိစေတော်မူသည်ဟူလို။ ။ဤကား။ ။၆၃(ဉတ္တရိ
တဗ္ဗဿ အညဿ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ အဘာဝါ နိဒ္ဒိသိယမာနာ သဉ္ဇရ
ရဓမ္မာဝဉ္ဇရိတဗ္ဗာတိ အတ္တာနန္တိအာဟ)။ ။ဟူသောဋီကာ
ကိုအနုမာနအားဖြင့် ဥာဏ်သက်ဝင်သမျှ ပြဆိုသော ငါတို့အ
လို။ ။ဣဒမ္ပိ ဒုဗ္ဗိဇာနဋ္ဌာနံ။

သဉ္ဇရဒုက္ခကိနိစ္ဆယော နိဋ္ဌိတော။

ဆရာမြတ်တို့ကောက်သော သရုပ်တွင် ခက်စနိုးရာ၌
အမြွက်မျှကိုဆိုအပ်သောဒုက္ခမာတိကာ
ဂဠာဠိပြီး၏။

မာတိကာဂဠာဠိ ဤတွင်ရွှေ့ပြီး၏။

၆၃။ ဉတ္တရိတဗ္ဗဿ၊ လွန်မြောက်အပ်၊ ပယ်စွန့် အပ်သော။
အညဿ၊ တပါးသော။ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ ညွှန်းပြအပ်သောတရား၏။
အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဒ္ဒိသိယမာနာ၊ ညွှန်းပြအပ်သည်ရှိ
သော်။ သဉ္ဇရဓမ္မာဝ၊ သဉ္ဇရတရားတို့သည်သာလျှင်။ ဉတ္တရိ
တဗ္ဗာ၊ လွန်မြောက်အပ်၊ ပယ်စွန့်အပ်သောတရားတို့တည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အတ္တာနန္တိ၊ အတ္တာနံဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။

၁၁ - မာတိကာနိဒါန်း ဂဏ္ဍိသစ်၊

ရတနတ္ထယံ အဟံဝဋ္ဌာမိ။ ။မာတိကာ နိဒါန်းဝယ် မာတရုံ၊
လ။ အညီဟူသော ကြိယာ ဝိသေသနကို ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး
ဟောတော်မူ၏ဟူသောကြိယာမှာစပ်ရာသည်။ ။ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ
ထည့်၍ ကမ္ဘာ တသိန်း ဖြစ်သည်။ ။အာယုကပ် အန္တရကပ်
အသင်္ချေယုကပ် မဟာကပ် အားဖြင့် လေးပါးတို့ထွင် ကမ္ဘာ
တသိန်းဟုဆိုအပ်သောဤအရာ၌မဟာကပ်ကိုယူရသည်။ထိုကပ်
လေးရပ်တို့၏ သရုပ်ကား ဤသို့တည်း- ကမ္ဘာဦးအစ အသက်
အသင်္ချေယုတန်းမှစ၍ အသက် ဆယ်နှစ်တန်း တိုင်အောင် ဩ
ရောဟနအာယုကပ်တကပ်၊ ဆယ်နှစ်တန်းမှစ၍ အင်္ဂေယု တိုင်
အောင်အာရောဟနအာယုကပ်တကပ်၊ ၎င်းအာယုကပ်နှစ်ကပ်
အတိုင်း အရှည် ရှိသောကာလသည် အန္တရ ကပ်တည်း။ ၎င်း
အန္တရကပ်လေးကပ်သည်၊တနည်းလည်း၎င်းကပ်နှစ်ဆယ်သည်
အသင်္ချေယု ကပ်တကပ်။ ၎င်းကပ် လေးကပ်သည် မဟာကပ်
တကပ်ဖြစ်သည်။ မဟာကပ်နှင့် တကမ္ဘာ အတူတူပင်၊ ၎င်းအ
သင်္ချေယုဟူသောစကားဝယ်အသင်္ချေကိုလည်း ဗုဒ္ဓန္တရအသင်္ချေ
ကိုသာယူရသည်။ တဒ္ဓိတ်ကျမ်းဝယ်။ ၁-တလုံး သုည (၁၄၀)
ရှိသော အသင်္ချေ၊ တနည်းလည်း ၂-တလုံး သုည(၆၀) ရှိသော
အသင်္ချေ။ သုံးနှစ်ပတ်လုံးနေ့ညဉ့်မပြတ်ရွာသော မိဗန်းရေ မိဗန်း
ပေါက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော မဟာအသင်္ချေ။ ၎င်းအသင်္ချေယု
အစရှိသည်တို့ကို ဤအရာဝယ် အသင်္ချေ မဆိုအပ်ကုန်။

ရသေ့ (ဂ)မျိုးကား၊ ၁-သပုတ္တဘရိယရသေ့၊ ၂-ဥစ္စာစရိယ
 ရသေ့၊ ၃-အနုဂ္ဂိပတ္တိကရသေ့၊ ၄-အသာမိပါကရသေ့၊ ၅-
 အယ မုဋ္ဌိကရသေ့၊ ၆-ဒန္တဝတ္ထလိက ရသေ့၊ ၇-ပါးမှာ သစ်
 သီးကြီးငယ်တို့ကို တံချူစသည် တို့ဖြင့် ခူးဆွတ်၍ စားသောက်
 သောရသေ့တမျိုး၊ ၈-သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို တံချူစသည်တို့ဖြင့်
 မခူးမဆွတ်မူ၍ အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးကို ကောက်ယူ၍
 စားသောက်ရသော ရသေ့တမျိုး၊ ၎င်းတို့ကိုပဏ္ဍု ပလာသိက
 ရသေ့၊ ပဝတ္ထဗလ ဘောဇိရသေ့ ဟုခေါ်၏။ ထိုရသေ့ ၅၈ မျိုးတို့
 သည်တဦးထက်တဦးစီ အစဉ်အတိုင်းမြတ်ကုန်၏။ တမျိုးတမျိုး၌
 လည်း ဟိနု၊ ပဏိတ၊ မဇ္ဈိမ၊ အားဖြင့် သုံးပါးစီ ပြားကုန်၏။ ထိုရ
 သေ့မျိုးတွင် ငါတို့အလောင်းတော် သုဓမ္မော ၅၈ ရသေ့ သည်
 ပဏိတရသေ့ ဖြစ်၏။ ထိုအဋ္ဌမမြောက်ဟူသည်ကား အခြားသော
 သစ်ပင်သို့မပြောင်းမရွှေ့မူ၍ သစ်တပင်အောက်၌ ကြွေကျသော
 လက်လှမ်းမှီသောသစ်သီးကိုသာ ကောက်ယူစားသောက်သော
 ဥက္ကဋ္ဌရသေ့ မျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၏။ တနည်းလည်း မုဒုမဇ္ဈ၊ ဥက္ကဋ္ဌ
 အားဖြင့် သုံးရပ်သော ရသေ့ တို့တွင် ဥက္ကဋ္ဌရသေ့ ဖြစ်တော်
 မူ၏။ ။

မိမိသည် မဂ်ဗိုလ်ကို လိုခြင်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လေးပါဒ
 တဂါထာမျှဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ကို ကြားသည်
 ရှိသော် နိဗ္ဗာန် မဂ်ဗိုလ်ကို ရခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဥဒ္ဓိဇိတဉာဏ
 ဘုရားအလောင်း ၁။ လေးပါဒတဂါထာဖြစ်သောဥဒ္ဓေသကို နိဒ္ဓေ
 သအားဖြင့်ဟောမှသာလျှင် မဂ်ဗိုလ်ရခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော ဇိပဇ္ဇ
 တဉာဏ ဘုရားလောင်း ၂။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်းနိဒ္ဓေသကိုတ
 ဖန်ပန်နိဒ္ဓေသအားဖြင့် ဟောကြားမှ သာလျှင်။ ပ။ နေယျဘုရား
 လောင်း ၃။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ရသေ့တကာတို့ထက် အမြတ်ဆုံး
 ဖြစ်သော ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော် သုဓမ္မော ရသေ့သည်
 ဥဒ္ဓိဇိတဉာဏဘုရားအလောင်းတော်ဖြစ်တော်မူ၏။

လက်တော်သို့ရောက်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုစွန့်သဖြင့်ဟု
 ဆိုအပ်သောစကားဝယ် လက်တော်သို့ရောက်သည်ကား မဟာ
 ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ်လေးခု မဂ်စိတ် လေးခု၌ ရှိသော
 အလင်းမြေ

ဉာဏ်ကို လက်တော်ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ် အဘိဉာဏ် တို့တွင် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိဉာဏ် အနာဂတံသ အဘိဉာဏ်ကိစ္စ တတ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်၌ ရှိသော ဉာဏ်ကို လက်တော်ဟု ဆိုလိုသည်။ ရောက်ပြီးသော ဆိုသည်ကား ၎င်း အဘိဉာဏ် တို့နှင့် နိဗ္ဗာန်သည် အာရုံအာရမ္မဏိက၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီးသည်ကိုဆိုလိုသည်။ ဆရာဘေဒ ဦးဖုန် ၏အလိုတော်ကား လက်တော်သို့ရောက်လုဆဲ ရောက်လုနီးဖြစ်သောဟု ဆိုလိုသည်။ ဤ၌လက်တော်ဆိုသည်ကား မဂ်ဉာဏ်မဂ်ဉာဏ်တို့ကိုဆိုလိုသည်။ ၎င်းဉာဏ်တို့ကိုရလုဆဲ ရလုနီးဖြစ်၍ ၎င်းဉာဏ်တို့နှင့်နိဗ္ဗာန်သည် အာရုံအာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်လုဆဲဖြစ်လုနီးကိုပင်လက်တော် သို့ရောက်လုဆဲရောက်လုနီးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို စွန့်သည် ဟုဆိုလိုသည်။ ဦးဖုန်၏ နိဗ္ဗာန်ကိုအဘိဉာဏ်တို့အာရုံဖြစ်သည် ဟု မြတ်စွာဘုရားမောဒဘေဒမနူ အကယ်၍ဟောတော်မူသည်ဟု ယူသည် ရှိသော် ပုဗ္ဗေနိဝါသ၊ အနာဂတံသ အဘိဉာဏ် တို့၏ အာရုံဖြစ်သည်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် အတိတ်တရား အနာဂတ် တရား ဖြစ်ရာသည်ဟု ဆိုတော် မူသော မူလဇီကာဆရာ အလို အားဖြင့် လက်တော်ရောက် ပြီးသော်။ လ။ဖြင့်ဟု ဆိုအပ်သော စကားသည် အလျင်းပင် မသင့်ဟု ငါတို့ ဆရာတော် ဘုရား အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ ။

စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါးကို ဒါနပါရမီ၌ အကျုံးဝင်သည် ဖြစ်ပါ ၊ လျက်အဘယ်ကြောင့် အသီးထုတ်၍ဆိုပါသနည်းဟူမူ။ သုဒုက္ကရ ဒဿနတ္ထံ ဝိသုပမာဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဟူသော စကား နှင့် အညီ အလွန် ပြုနိုင်ခဲ့သည်၏ အပြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ အသီးထုတ်၍ ဆိုရလေသည်ဟုမှတ်။

ဘုရားအလောင်း နတ်သားသည် သေတကေတု နတ်သား မဟုတ် သန္တုဿာန နတ်သား ဖြစ်သည်ဟု ဆရာတော် အမိန့် ရှိသည်။

နတ်တကာတို့ထက် အသက်ရှည်ခြင်း အဆင်းသွခြင်း အစရှိ သောဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လွန်မြတ်လျက်ဆိုရာဝယ် ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်ဆိုသည်ကား အာယုဇ္ဈာသရိယ မာတိကာ

ယသ,ပညာ, အဓိပတေယျ, ရူပ,သဒ္ဓ, ဂန္ဓ,ရသ,ဖောဋ္ဌဗ္ဗ, ဤဆယ်
 ပါးတို့တည်း။ ထိုဆယ်ပါး တို့တွင် အာယုဟု ဆိုအပ်သော အ
 ကြောင်းမှာကြွင်းသောကိုးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့် လွန်မြတ်
 သည်ဟု ဆိုသော စကားကို ဆိုတန်စေ- **တုသီဘာ** နတ်ပြည်၌
 နတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်နတ်သက် ၄၀၀၀ စီ ဖြစ်လျက်
 အဘယ်ကြောင့် အာယုဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းဖြင့် လည်း
 လွန်မြတ်သည်ဟု ဆိုရလေသနည်းဟူမူ အာယုဟု ဆိုအပ်သော
 အကြောင်းဖြင့်ကားမလွန်မြတ်။မလွန်မြတ်သော်လည်း လွန်မြတ်
 သောအကြောင်းကား များသောကြောင့် အာယုဟုဆိုအပ်သော
 အကြောင်းကို ယေဘုယျ နည်းအားဖြင့် ဆိုလိုသည်။ တနည်း
 လည်းနတ်တကာထက် အသက်ရှည်ခြင်းဆိုရာမှာ မိမိအောက်
 အသက်နည်းသောနတ်တို့ကိုယူရမည် **သဒ္ဓဓသေသ** ဆိုလိုသည်။
 ဆရာတော်ဘုရားသည်မိမိဉာဏ်ဖြင့် ကြံစိ၍မိန့်တော်မူသည်။

မိုးသီးထေးဆရာအော် အလွန်ဆုံး ဟထိန်းတန်း အယုတ်ဆုံး
 တရာတန်း တက်ကပ် ဆုပ်ကပ် နှစ်ရပ်တို့တွင် ဆုတ်ကပ် ကာလ
 ပွင့်တော်မူ သည်။ ၁-ကွန်းကြီးလေးကွန်းတို့တွင် **ဇမ္ဗူဒီပါလင်္ကျာ**
 တောင်ကွန်း အရှေ့လားသော် **အင်ကြွင်း** ပင်, အရှေ့တောင်
သညာဓဇီတောင်ကို **သေဘကနိရုဒ္ဓိ**ရွာ,အနောက်ကို **တုနဓမ္မည်**
သေဓမ္မဋ္ဌာရွာ, မြောက်ကို လားသော် **ဥသီရဒ္ဓဗတောဓင်**, ၎င်း
 နှစ်ဖက် ငါးရပ်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြား မှတ်သား အပ်သော သုရားသခင်
 တို့၏ပွင့်တော်မူမြဲခမ္မတာ ဖြစ်သောမဇ္ဈိမအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော
 ဒေသကိုကြည့်တော်မူသည်။ ထိုအခါလူတို့အလေးအမြတ်ပြုအပ်
 သောမင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုးနှစ်ပါးတို့တွင် မင်းမျိုးဟု ဆိုအပ်သော
 ကုလကို ကြည့်တော်မူသည်။ မယ်တော်၏ ဆယ်လနှင့် ခုနစ်ရက်
 အတိုင်း အရှည်ရှိသော အသက် အပိုင်းအခြားဟု ဆိုအပ်သော
 မာတုအာယုပရိစ္ဆေဒကိုကြည့်တော်မူသည်။ ။

ဘုရားအလောင်းတို့ ပဋိသန္ဓေ နေသောအခါ မဟာဝိပါက်
 ဉာဏသမ္ပယုတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြင့်ပဋိသန္ဓေ
 နေတော်မူသည်ဟု **သီဟိုဠ်ကျွန်း၌** နေလကဲ့သို့ ထင်ရှားသောအဋ္ဌ
 ကထာ ပိဋကမရ ဖြစ်တော်မူသော **အရှင်မဟာသီဝမထေရ်** ဆို
အလင်းပြ

တော်မူသည်။ ၎င်းစကားကိုအချပ်ချပ် အဋ္ဌကထာတို့၌ ပယ်ဖျက် ပြီးလျှင် သောမနဿသဟာတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် မဟာ ဝိပါက် အသစ်၌ရိက္ခဖြင့် နေတော်မူသည်ဟုလာ၏။

ဤစကြာဝဠာမှတစ်ပါး အခြားသော စကြာဝဠာတို့၌ ဘုရား မပွင့်ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ လာသည်။ သမ္မောယောဇနာ၌ ကား ဤစကြာဝဠာနှင့် ဖြစ်ဖော်ဖြစ်ဘက်ဖြစ်သော စကြာဝဠာ ကုဋေ တသိန်းမှ ပြင်ပဖြစ်သော စကြာဝဠာတို့၌ ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်း ခြင်းမတား ဖြစ်အပ်။ ပွင့်ကောင်းသည် ပွင့်သော် ဘုရားငါးဆူ ပြိုင်၍ ပွင့်တော်မူ။ ငါတို့ စကြာဝဠာ၌ ပွင့်တော်မူသော ဘုရား သခင်တို့၏ သာသနာ ကုန်မှ ပွင့်တော် မူသည်ဟု လာသည်။ ဆရာတော်။ ။

ဘုရားအလောင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား နိမိတ်ကြီးလေးပါးထင်ရာ ဝယ် အယူဝါဒကွဲပြားသည်ကား၊ အပါဒါနိအဋ္ဌကထာ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာတို့၌ တနေ့စီထင်သည်ဟုဆိုသည် မည်၍မည်မျှကြာမှ ထင်သည်ဟုမဆို။ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌ ကထာတို့၌ တနေ့ခြင်းထင်သည်ဟုဆိုသည်။ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ၌ နိမိတ်လေးပါးတွင် တပါးပါးကို လေးလမှတကြိမ် ထင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့မညီညွတ်သောအရာကို ညီညွတ်အောင် မနီး နှောနိုင်ပေဟု ဆရာတော်ဘုရားအမိန့်ရှိတော်မူသည်။

“အနေက ဇာတိ သံသာရံ” အစရှိသောစကားသည် စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သော မနုဿဝဝတ္ထဝိတ ဒေသနာတော် ပဌမဗုဒ္ဓဝစနပင်ဖြစ်သည်။ “ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ” အစ ရှိသော စကားတော်သည်လည်း ရှေးဦးစွာ ဝစီဒါရဖြင့် ဥဒါန်း ကျူးရင့်သော ဒေသနာတော်ဖြစ်သည်။ ပဌမ ဗုဒ္ဓဝစနပင် ဖြစ် သည်။ ။

ကဿပဘုရားလည်း ဒုတ္တရစရိယာ ခြောက်ရက် ကျင့်၍ ဘုရားဖြစ်သည်ဟုကြားလျှင် ငါဘုရားဖြစ်လျှင် ခြောက်နှစ်ကျင့် မည်ဟု ဆိုခဲ့ဘူးသော ဝဋ်တော်ကြောင့် ခြောက်နှစ် ကျင့်တော် မူသည်။ ။

သုဇာတာ အမည်ရှိသော သူဌေးသို့သည် အဘိုးဘသိန်း ထိုက်သောမြို့ရွာခွက်၌ထည့်လှူအပ်သော ဃာနာနို့သွမ်းကို အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် လေးဆွဲကိုးလုပ် သုံးဆောင်တော်မူသည်။ “ပုရတ္တိမာ ဘိမုခေါ” ဟု အပါဒါနိအဋ္ဌကထာ၌လာသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ဝင်ရာ တောင်အရပ်အနောက်အရပ်မြောက်အရပ်တို့ကိုအလောင်းတော်ဝင်ရာ ဒေသမဟုတ်သည်များကို သိတော်မူ၍ ဝင်တော်မူသည် မဟုတ် သိတော်မူလျက်နှင့်ပင် ရှေးရှေးသော နောင်တော်ဘုရားသခင်တို့ နည်းကိုလိုက်၍ ဝင်တော်မူသည်။ အရှေ့မြောက်အရပ်က ဝင်ကြောင်းကို သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာပရိတ်ကြီးစိုကာတို့၌လာသည်။ အရှေ့အရပ်ကဝင်ကြောင်းကို အပါဒါနိအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။ ဗုဒ္ဓဝင် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကို သုံးကြိမ် လှည့်၍ အရှေ့မြောက်က ဝင်ကြောင်းကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်ကို ညီညွတ်အောင် နှိုးနှောခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟုမိန့်တော်မူသည်။ ။

အချို့သောပါဠိ၌ သုဒ္ဓိယ၊ မြန်မာအားဖြင့် ငစင်။ အချို့သော ပါဠိ၌ သောတ္ထိယ၊ မြန်မာအားဖြင့် ငချမ်းသာ၊ ၎င်းအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည် လှူအပ်သော မျက်နှာဆုပ် သမန်းမြက် ဖြစ်ကြောင်းကို “အဋ္ဌမဉ္ဇ ကုသ တိဏာနိ” ဟု အဋ္ဌကထာတို့ ဆိုသည်။ ။

ပလ္လင်တော်သည်၊ တဆွဲလေးတောင် အစောက် ရှိသည်ဟု “ရဒ္ဒသ ဟတ္ထုဗ္ဗေခေ” ဟူသော စကားတော်ကို ဆိုတော်မူသည်။ မဏိဒီပ ဆရာကြီးသည်ကား ဥဗ္ဗေဒသည် ဤအရာ၌ အစောက်ကိုမဟော အပြန့်ကိုဟောသည်ဟု ဆိုတော်မူသည်။ ထိုစကားကို ဆရာတို့ ပယ်မြစ်ကြသည်။ ။

မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တို့ဖန်ဆင်းအပ်သော ရတနာစင်္ကြံထက်၌ ခြေတော်စုံရပ်တော်မူ၍၊ ရှေးဦးစွာလက်ျာခြေတော်ဖြင့် ယုဂန္ဓိရ်တောင်ထိပ်သို့သွမ်းတော်မူသည်။ လက်ဝဲခြေတော်ဖြင့် မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ် တာဝတိံသာနတ်ပြည် ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထားအပ်သော အလျားယူဇနာ ၆၀၊ အနံယူဇနာ ၅၀၊ အထူယူဇနာ ၁၅-ရှိသော ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာထက်သို့ ကြွတော်မူသည်။ အထွမ်းအားဖြင့် နှစ်ထွမ်းဘဝါးအားဖြင့်

အလင်းပြ

သုံးဘဝါး။ ။မရ၌ မယ်တော်သည် နတ်သား၏အဖြစ်ဖြင့်မဖြစ်။ နတ်သွီး၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုစကားမသင့်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ အရပ်ရပ်သော အဋ္ဌကထာတို့နှင့် မညီညွတ်သောကြောင့်တည်း။ဤကဲ့သို့မိန့်တော်မူသည်။ ။

အဘိဓမ္မော အမိ ဂမိယတိ ဉာယတိ ဇေတနာတိ အမိဂမံ-ဇေတန သဗ္ဗညုတ ဉာဏေန-ဖြင့်။ အဘိဓမ္မော-ကို။ အမိဂမိယတိဉာယတိ-၏။ ဣတိတသ္မာ-ကြောင့်။ တံ သဗ္ဗညုတ ဉာဏံ။ သည်။အမိဂမံ-၏။ အမိ-ရှေးရှိသော ဂမုခာတ် ကရိုဏ်းအနက်၌ အပစ္စည်း သဗ္ဗညုညာဏ်ရ၏။နိဒေတိပဝတ္တေတိဘိ နိဒါနံ၊ နိရှေးရှိသော ဒါခါတ် ယုပစ္စည်း ပါရမီသုံးဆယ် စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး စသည်ကိုရ၏။အမိဂမံနိဒါနံအမိဂမနိဒါနံ။ အမိဂမံ-အဘိဓမ္မာကို သိကြောင်းဖြစ်သောသဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကို၊နိဒါနံဖြစ်စေတတ်သည်တည်း။ အမိဂမနိဒါနံ၊သည်။ ပါရမီသုံးဆယ် စသည်သည် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်သည်အဘိဓမ္မာကိုသိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ပါရမီသုံးဆယ်စသည်ကို အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟုဆိုအပ်သောနိဒါန်းဆိုသည်။

ပါရမီသုံးဆယ်စသည်တို့ကို ဒေသနာယနိဒါနံ ဒေသနာနိဒါနံ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ အဘိဓမ္မာဒေသနာကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်ဒေသနာနိဒါန်းဟုဆိုအပ်သည်။

ထိုနိဒါန်းနှစ်ပါးတို့တွင် နိယတဗျာဒိတ်ကိုရသည်မှစ၍ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင် တိုင်အောင်သော ကာလသည် အမိဂမ နိဒါန်းမည်၏။ အမိဂမနိဒါန်း ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကစ၍ပဉ္စဝဂ္ဂငါးဦးတို့ကို မွေ့စကြာ တရား ဟောတော် မူသည် တိုင်အောင်သော ကာလသည် ဒေသနာ နိဒါန်းမည်၏။ ဒေသနာနိဒါန်းကာလကို ဆိုသဖြင့်ကာလဝန္တဖြစ်သော ပါရမီသုံးဆယ်စသည်တို့ကို ယူရသည်။ဓမ္မုဒ္ဓိပိက္ခန်းသားအနုဋီကာဆရာအရှင်ဓမ္မပါလမထေရ်၏ အလိုကား နိဒေတိ ပဝတ္တတိ ဇေတနာတိ နိဒါနံ ဇေတန ပဏ္ဏ၊ ကမ္မလာဟု ဆိုအပ်သောဒေသ မြတ်စွာဘုရားဟု ဆိုအပ်သော ဒေသက ခုနစ်ဝါ မြောက်သော အခါဟုဆိုအပ်သော ကာလ

နတ်ဗြဟ္မာဟု ဆိုအပ်သော ပရိသတ်ဖြင့်။ နိဒေတိပဝတ္ထေတိ-၏။ ဣတိ တသ္မာ-ကြောင့်။ တံထိုဒေသ စသည်သည်။ နိဒါနံ၊ မည်၏။ ထိုဒေသစသည်သည်။ ဒေသနာယ နိဒါနံဒေသနာ နိဒါနံ ဟူသော ဝစတ္ထနှင့်အညီ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်ဒေသနာနိဒါန်းမည်၏။ ဤကဲ့သို့ဆိုတော်မူသည်။ ထိုစကား ကိုငါတို့ဆရာတော်ဘုရားလည်းနှစ်သက်တော်မူ၏။

နိယတဗျာဒိတ်ကိုရသည်မှစ၍ တုသိတာနတ်ပြည်၌ တုသိတာ နတ်သား ဖြစ်သည် တိုင်အောင် သော ကာလသည် အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ တော်၏ ဖြစ်ခြင်း၏ ဝေးသော အကြောင်း ဖြစ်သော ကြောင့် နုရေနိဒါန်းမည်၏။ တုသိတာနတ်ပြည်မှစ၍၊ တာဝတိံ သာနတ်ပြည် ပင်သယ်ကသစ်ပင်၏အရင်း၌ ခင်းထားအပ်သော ပဏ္ဍုကမ္ဘလာကျောက်နေရာထက်သို့ ရောက်သည် တိုင်အောင် သောကာလသည် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ဖြစ်ခြင်း၏ မနီးမဝေး လွန်းသောကြောင့် အဝိနုရေနိဒါန်းမည်၏။ ကျောက်နေရာထက် သို့ရောက်သည်မှစ၍ ကုသလာဓမ္မာစသည်ဖြင့် ဟောတော်မမူမီ တိုင်အောင်သောကာလသည်အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၌ဖြစ်ခြင်း ၏ နီးစွာသောအကြောင်းဖြစ်လေသောကြောင့် သန္တိကေနိဒါန်း မည်၏။ ကာလကို ဆိုသဖြင့်ကာလဝန္တဖြစ်သောပါရမီသုံးဆယ် စသည်တို့ကိုလည်းယူလေ။ ဤကား နိဒါန်းသုံးပါးတို့၏ အထူး တည်း။

ဗောဓိပင်နှင့် ပလ္လင်ကား လေးတောင်ကွာသည်။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်မှာ ပလ္လင်ပေါက်သည်ဟုမှတ်။ အမြင့် ကား တဆဲ့ လေးထောင် ရှိသည်ဟု ပရိတ်ကြီးငိုကာ၌လာသည်။ မဏိဒီပကားပလ္လင်အမြင့်မရှိမြေနှင့်အမျှတည်သည်ဟုလာသည်။

ဆရာတော် ဦးပုခန်းပို့ချအပ်သော မာတိကာ နိဒါန်း
ဂဏ္ဌိသစ်ပြီး၏။

၁၂-မာတိကာဒုက်လွမ်းချိုး။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တိကမာတိကာချိုး။

(တိက်အရေအတွက်)

(၁) ကုသလာ၊ သုခါနှင့်၊ ဝိပါကာ၊ ဥပါဒက်၊ သံကိ-စွက်၊
ဝိတက်ပါ။ ။ ဝိတံ၊ ငယ်-ဒ၊ ဒါနှင့်၊ အာစယာ၊ သေက္ခ၊ တွဲ၊ ဟောမြဲ
မှန်စွာ။ ။ ပရိတ္တာ၊ အာရမ္မမဏာ၊ ဟိနော။ ။ မိ၊ မ၊ ဥပ္ပန်နှင့်၊
အတိတံ၊ အဇ္ဈာ၊ နိကို၊ တွေးသိသဘော။

တနည်း-တိကမာတိကာချိုး။

(တိက်အရေအတွက်)

(၂) ကု၊ ဝေ၊ မှာ-ဝိ၊ ဥ-ဘက်လျိုး၊ သံ၊ တက်နှင့်-ဝိ၊ ဒ၊ ဟော။ ။
အာ၊ သေက်တွင်၊ ပနှစ်ချ၊ ဟောမှမသွေ။ ။ ဟိ၊ မိ၊ မ၊ ဥပ္ပန္နေ၊
တိနှစ်ထွေ၊ အဓိဋ္ဌေး။ ။ သ၊ တတန် “ဗာဝိ-တိက်” ကို၊ ခဲကြိတ်
လျိုးတွေး။

တိကမာတိကာချိုးပြီး၏။

ဒုကမာတိကာချိုး။

(ဒုက်နှင့်ဂေါစ္ဆကအရေအတွက်)

(၁) ဟေ၊ စူဠာ၊ အာသဝနှင့်၊ သံယောဇ၊ ဂန္ထာ။ ။ ဩဃာ၊
ယောဂါနှင့်၊ နိ၊ ပရာ၊ မဟန်နှော၊ ဟောတဲ့ ဥပါ။ ။ ကိလေသာ၊
နောက်မှာပိဋ္ဌိ။ ။ ဆဲ၊ သုံးသချေနှင့်၊ “ဒုက်” စဉ်ရေ-မှန်မလွဲ
အောင်၊ ခဲပါသတိ။

မာတိကာ

ဒုက်နှင့်ဂေါ်စွကခွဲ။

(၂) ဒုက်စုဋ္ဌာ၊မဟန္တနှင့်၊နောက်ဆုံးက-ပိဋ္ဌိလာ။ ။ဤသုံးဖြာ
မည်နာမ၊မှတ်ကြ“ဒုက်”သာ။ ။ကြွင်းသေသာ-သင်္ချာဆယ်ဝ။ ။
“ဂေါ်စွက”နာမံနှင့်၊စိန္တေယျံမြတ်ဘုရား၊ဟောထားသည်ပ။

ဓမ္မန္တရဒုက်အရေအတွက်။

(၃) သပ္ပစ်မှာ- သင်္ခါဘက်လျှို့၊ သနိစ္စကံ၊ပဋိဗေ။ ။ရူပိ၊
ငယ်လောက်ယ၊ ဟောပြမသွေ။ ။ကေနုစိ-ဝိညေယျ၊ မှတ်ပါ
လေမလွဲ။ ။သတ်သင်္ချာ၊“ဒုက်စုဋ္ဌာ-စဉ်မပျက်”အောင်၊သိုဏ်း
ကွက်ရှုနဲ့။

မောန္တရဒုက် အရေအတွက်။

(၄) ရမ်၊စိ၊စေ၊သမ်နှစ်ခု၊သ၊ဒွေးပြု-နုယဉ်ခါ၊ဟောလိုက်ကြ
ပါ။ ။နု၊ဘုတ်၊ စဉ်အလာ၊ အဏ္ဏ၊ပါ၊ဒိန္နော။ ။ရဒ္ဒသ “ဒုက်
မဟာ”ငယ်၊တွေးဆကာ-ဉာဏ်ရေးနှင့်ဟော။

ပိဋ္ဌိဒုက်အရေအတွက်။

(၅) ဒဿနု၊ဘာဝနာ၊ ဟေတုမှာ-နှစ်ဖြာရှက်ပါလျှို့၊ သဝိ
တကံ၊ဝိစာရာ၊ ဟောပြမှန်စွာ။ ။ဒွေးဝိတိငယ်နှင့်၊ သတိငယ်-
ဉာဏ်ကူလျှို့၊ သု၊ပေက္ခာ၊ကာမာရကို၊ နည်းပြစဉ်လာ။ ။ရူပ
နှင့်အရူပါ၊ပရိယာ၊နိယျာနိကို၊တွေးသိသေချာ၊နိယတာ၊မလွဲ။ ။
ဥတ္တရငယ်နှင့်၊သရဏ-သည်နှစ်ဖြာ၊ ဆုံးသတ်ခါ-နောက်မှာချိတ်
ပါလျှို့ “ဒုက်ပိဋ္ဌိ”ဋ္ဌာရသာ၊ သောတုဇာ-လူယဉ်လှငယ်တို့၊စဉ်
ကမာ-နေရာကျအောင်၊တွေးဆစမြဲ။

ဒုကမာတိကာချိုးပြီး၏။

တုတ်လှမ်း ဆရာတော်အသျှင် ဓန္တမာလာ

မဟာသေရိကျော်စီရင်တော်မူသော

မာတိကာချိုးပြီး၏။

၁၃-သုတ္တန္တိက မာတိကာအချို့ ၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာ သမ္ဗု ဒွဿ။

- ၁။ ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇူ၊ ဗာလာ။ ကဏ္ဍာနှင့် တပနိယာ။ မိဝစန
နိရုတ်သာ။ ပညတ်ပါ မလွဲ။ နာမရူပ ဒုက်တဖြာ။
အဝိဇ္ဇာ ဒုက်ကတနဲ့။ ဘဝ၊ သဿတ အန္တဝါ။ ပုဗ္ဗ
န္တာအမြဲ။ လေးပုန်မှာဒိဋ္ဌိတွဲလို့။ နောက်တနဲ့ အဟိ
ရိကာ။ ဟိရိပါဒေါဝစ။ သောဝစ ဒုက်တဖြာ။ အာ
ပတ်၊ သမာပတ်၊ ဓာတ်၊ အာယတနာ ဌာနမှာ ကုသ
လာနှောလို့။ အဇ္ဈဝေါ၊ ခန္တိမှန်။ သာခလျှံ။ ဣန္ဒြိအ
ရုတ္တံ ရုတ္တံပါဒ္ဓါရတာနှင့်လေး။
- ၂။ ။ မုဋ္ဌသစ္စံ။ သတိနှင့် ပဋိသံခါနဗလာ။ သမထဝိပဿန၊
သမထနိမိတ္တာ။ ပဂ္ဂဟာတပါး။ ဝိပ်၊ သံ၊ သုန်၊ သုံးပဒါ
သီလမှာတွဲ၍ယှဉ်ထား။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပနာ။ သံယော
ဇနိယဌာနာမမှား။ အသန္တုဋ္ဌိတာ၊ ကုသလာတရား
နှင့်နောက်တပါးဝိဇ္ဇာ။ ခယေညာဏံ အဆုံး၍လို့။
ဒ္ဓါစက္ကာရိအရာကို။ သုတ္တန္တိက မာတိကာတော့လေး။

ရေဦးမြို့ လေးထပ်ကြီး ဆရာတော် ဘုရားရေးသားတော်
မူအပ်သော တိကမာတိကာ သံဝိပ်နှင့် သုတ္တန္တိက
မာတိကာအချိုးကားပြီး၏။

၁၄-ဇာတိကာသံခိုပ်၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာ ဗုဒ္ဓဿ

၁-ကုသလတိတ်၊

- ၁။ ကုသိုလ်စိတ်ရ။ ကောဝိသ။ စေမ္မာအဋ္ဌတိံသက။ ကုသလ
ပုန်အရတည်း။
- ၂။ အကု၊ ဇ္ဈိဒ။ သတ္တ ဝိသာ။ စေ တသိကာ။ အကု သလာ
အရတည်း။
- ၃။ ဝိ-ဆတ္တိံသ။ ဝိသ၊ ကြိယာ။ အဋ္ဌတိံသ။ စေတသိကနှင့်။
ဋ္ဌဝိရူပံ။ နိဗ္ဗာနံ။ အဗျာကတံ အရတည်း။

၂-ဝေဒနာတိတ်၊

- ၄။ သုခသဟဂုတ်။ မယုတ်စိတ်ရှိ။ တေသဋ္ဌိနှင့်။ စေတသိမ္မာ။
ဝေ၊ ဒေါ၊ ဣ၊ မစ်။ ကုက်၊ ဝိ၊ ပစ်၍။ ကျန်ရစ် လေးဆယ်။
ခြောက်ပါးကယ်။ မှတ်သွယ်သုခါယ၏အကောက်တည်း။
- ၅။ ဒုက္ခစိတ်၊ တိ။ ဝေ၊ ဝိ၊ လော၊ ဒိဋ္ဌိ။ မာ၊ ဝိ၊ ကိစ်ခွါ။ ကောဝိသ။
ဤဓမ္မဒုက္ခာယ၏ အကောက်တည်း။
- ၆။ ဥ- ငါးဆယ်ငါး။ မမှားစေ-မှာ။ ဝေ၊ ဝိ၊ ဒေါ၊ မပ်။ ဣက်၊
ကုပ်၊ ပစ်။ ကြွင်းရစ်အဒုက္ခာ၏ အကောက်တည်း။

တိတ်မုတ်၊

- ၇။ သုခဒုက္ခာ။ ဥပေက္ခာ။ ဝေဒနာ-တရဒွန်ဆယ် တစ်။
- ၈။ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ။ နိဗ္ဗာနံ။ ဝေဒနတိတ်မုတ်ဖြစ်။

၃-ဝိပါကတိတ်၊

- ၉။ လုံးဝုံ၊ ဝိပါကစိတ်။ စေတသိက်မှာ။ ဋ္ဌဝိသာ။ ဝိပါကာ၏
အရတည်း။

- ၁၀။ ကု၊အကုမိတ်။စေတသိက်ကုန်။အလုံးစုံ။မှတ်ပုံပိပါက ဓမ္မ
ဓမ္မာတည်း။
- ၁၁။ ကြိယာဝိသ။ ပဉ္စတိံသာ။ စေဓမ္မာနှင့်။ ရူပါသဒ္ဓါ။နိဗ္ဗာန။
နေဝ ပိပါကာ၌တည်း။

၄-ဥပါဒိန္နဘိက်။

- ၁၂။ လောကီဝိပါက။ ဗာတ္တိံသာနှင့်။ ပဉ္စတိံ-စေ။ ကမ္မေဇရုပ်။
ဝိသထုတ်။ဥပါဒိန္နပ္ပါဒတည်း။
- ၁၃။ အကုသိုလ်နှင့်။ကုသိုလ်လောကီ။ ကြိယာမိတ်စေတသိက်
ပါ။စိတ္တဇာ။ သတ္တရသ်။ ပန္နရသ်-ဥ။ စတု-ဒသ။ ဟာရဇ
ရုပ်။အကုန်ထုပ်။အနုပါဒိန္နပ္ပါဒတည်း။
- ၁၄။ မိတ်လောကုတ္တ။ဆတ္တိံသ-စေ။ နိဗ္ဗာန်ပေ။မှတ်လေ အနု
ပ္ပါဒါနိယတည်း။

၅-သံကိလိဋ္ဌဘိက်။

- ၁၅။ အကုသလ။ဟူသမျှ။သံကိလိဋ္ဌ။သံကိလေသိကာ။
- ၁၆။ လောကီ ကုသလ။ သတ္တရနှင့်။ ဗာတ္တိံသမိ။ မိတ်ကြိယာ။
ဋ္ဌတ္တိံသ-စေ။ ရုပ်ဓမ္မေ။ မှတ်လေ အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေ
သိကာ။
- ၁၇။ လောကုတ္တရ။ ဟူသမျှ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေကာ။

၆-သဝိဘက္ကဘိက်။

- ၁၈။ သဝိတက္က။ သဝိစာရ။ မိတ်မှာပဉ္စ။ ပညာသနှင့်။ တက္က
စာရာ။ နှစ်ဖြာကြဉ်ထ။ ပညာသ-စေ။ ဤအနေ။မှတ်လေ
သဝိတက္ကသဝိစာရတည်း။
- ၁၉။ ဈာန်မိတ်ဒုတ်ယာ-ကောဒသ။ဝိစာရခွါ။ ဆတ္တိံသာနှင့်။
ပထမာပဒ။မိတ်အရ၌။ယှဉ်ထဝိတက်။ငါးဆယ်၊ငါးပါး။
ဤတရား။ မှတ်သား- အဝိတက္ကဝိစာရ မက္ကာတည်း။
- ၂၀။ အဝိတက္ကအဝိစာရ။မိတ်ရငါးဆယ်ငါးပါးကယ်နှင့်။ယှဉ်
ဘွယ်ဓမ္မ။ဆတ္တိံသမှန်။ဒုဈာန်ယှဉ်ထ။ ဝိစာရစေ။တထွေ
ရူပ။နိဗ္ဗာန။အဝိတက္ကအဝိစာရတည်း။

သဒ္ဓိတက္ကတိက်မုတ်။

၂၁။ သဒ္ဓိတက္ကသဒ္ဓိစာရ။ ပဉ္စပညာ။ စိတ်၌သာလျှင်။ ဝိစာရ
စေ။တိက်မုတ်နေ။မှတ်လေဝိတက်တိက်။

၇-သဒ္ဓိတိကတိက်။

၂၂။ သဒ္ဓိတိက။ဧကပညာ။စေမ္မာ.....ဒေါ,ဣ,မစ်,ကုတ်,မိ,နှင့်။
ဝိတိကြည်ထ။ ဆစတ္တာလီ။တရားညိ။ ဝိတိသဟဂတ အရ
တည်း။

၂၃။ သုခသဟဂတာ။ဥပေက္ခာသဟဂတာ။ပုန်တို့မှာ။ဝေဒနာ
တိက် အတူတည်း။

တိက်မုတ်။

၂၄။ သုခသဟဂတ။ ကာယဝိညာဏ်။ ဈာန်စတုတ္ထ။ပေါင်းက
နွါဒါ။စိတ်မှာယှဉ်ထ။ သုခဝေဒနာ။ ဥပေက္ခာအား။ ငါး
ဆယ် ငါးနှင့်။ စိတ်ကားဒုက္ခ။ သဟဂုတ်သုံး။ ယှဉ်ထူး
အညီ။ဗားဝိစေတသိက်။ရုပ်နှင့်နိမိ။ဝိတိတိက်မှ အလွတ်
တည်း။

၈-ဒဿနတိက်။

၂၅။ သောတာပယ်တိ။ဒိဋ္ဌိသမ္ပယောဂါ။စိကိစ္ဆာနှင့်။ မာ,ဒေါ,
ဣ,မစ်။ ကုတ်,ကြည်ပစ်၍။ ကြွင်းရစ်ဗာဝိ။ တလီမှတ်ရှု။
တနုက-ပယ်။စိတ်ဝယ်ဒိဋ္ဌိ။ဝိပယုတ္တာ။ခေါသမူစိတ်။ဒိဋ္ဌိ,
မိ,ကြည်ခွါ။ပဉ္စာဝိသ။ဤဓမ္မ။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတည်း။

၂၆။ သကဒါဂါမ်။ ပယ်ထွန်မယွင်း။ရုန့်ရင်းစွာဘိ။ ဒိဋ္ဌိဝိလေး။
ဒေါမူနွေးတည်း။ မနွေးတတန်။အနာဂါမ်၏။ မကျန်ပယ်
ခွါ။ကာမရာဂ။ ယှဉ်သအကြောင်း။ စိတ်၎င်းနှင့်။ တ
ကြောင်းစေတသိ။ ဒိဋ္ဌိ,မိ,ကြည်ခွါ။ ပဉ္စာဝိသ။ အရဟတ္တ
မဂ်။ကြွင်းမဲ့ ပျက်သည့်။အထတ်ဖြစ်ရာ။ရူပါ.....ရူပ။ ရာဂ
ယှဉ်ထိ။ဒိဋ္ဌိ-ဝိ,ဥဒ်။မယုတ်စိတ်ရှိ။ဒိဋ္ဌိ,ဒေါ,ဣနှင့်။မိ,ကုတ်,
မစ်,ခွါ။ဧကာဝိသ။ဤဓမ္မ။ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတည်း။

၂၇။ ကု,ဝိ,ကြိယ။ ဌတိ"သစေ။ရုပ်နိဗ္ဗေ။ မှတ်လေ တတိယပုန်
အရတည်း။

၉-ဒဿနဟေတုဘိက်။

- ၂၈။ သောတာပယ်စိတ်။ ဝိစိကိစ်နေ။ မောကြဉ်လေ။ ဒဿနေန
ဟေတုတည်း။
- ၂၉။ အရဟတ် ပယ်ထ။ ဥဒ္ဓစ္စမှာ။ မော၊ ကြဉ်ခွါ။ ဘာဝနာယ
ဟေတုတည်း။
- ၃၀။ ရှေးနည်းအတူ။ မောဟမူ၌။ ယှဉ်သူမောဟ။ ထည့်ယူရ
နေဝဒဿနေန ဟေတုတည်း။

၁၀-အာပယဂါမိဘိက်။

- ၃၁။ အကုဒ္ဓါဒဿ။ သတ္တရသ်ရှိ။ လောကီကုသလာ။ နိပညာသ။
စေတသိကာ။ အာပယဂါမိ အရတည်း။
- ၃၂။ စတုမဂ္ဂ။ ဆတ္တိံသမှာ။ စေတသိကာ။ အပယ ဂါမိ
အရတည်း။
- ၃၃။ တတိယမှာ။ လုံ့ရုံသာ။ အဗျာကတနှင့် တူပြီတည်း။

၁၁-သေက္ခဘိက်။

- ၃၄။ အရဟတ် ပယ်နှုက်။ လောကုတ်သတ္တေ။ စေ-ဆတ္တိံသ။
ဤဓမ္မ။ သေက္ခပုန်၏အရတည်း။
- ၃၅။ ဖိုလ်အရဟတ်။ ဆတ္တိံသစေ။ ဤဓမ္မ။ မှတ်လေအသေက္ခ
၏ အရတည်း။
- ၃၆။ လောကီစိတ်လာ။ ကောသိတိ။ နိပညာစေ။ ရုပ်နိဗ္ဗေ။ နေဝ
သေက္ခာအရတည်း။

၁၂-ပရိတ္တဘိက်။

- ၃၇။ ကာမစိတ်ရ။ စတုပညာ။ စေမှာအကုန်။ ရုပ်အရံ။ ဥဿုံ
ပရိတ္တတရားတည်း။
- ၃၈။ မဟဂ္ဂုတ်စိတ္တ။ သတ်ဝိသနှင့်။ ပဉ္စတိံသာ။ စေသိကာ။
မဟဂ္ဂတာ အရတည်း။
- ၃၉။ လောကုတ်အဋ္ဌ။ ဆတ္တိံသစေ။ နိဗ္ဗာနေ။ မှတ်လေအပ္ပမာ
ဏတရားတည်း။

၁၃-ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်။

- ၄၀။ ပရိတ္တကို။ ဖြစ်သမျှ။ အာရုံပြုသည့်။ ဆယ်ခုမိဉာဏ်။ သန္တိသုံးရပ်။ မနော ဓာတ်-တိ။ မဟာဝိရှစ်။ ဟသိ၊ တစ်နှင့်။ တေတ္ထိံသစေ။ အနေကန်တုံ။ ပြုခိုက်ကြိုသည့်။ အလုံးစုံကုသလာ။ မနောဒွါနှင့်။ မဟာကု-ကြိ။ အဋ္ဌစိရှိ၏။ ဒွိအဘိညာ။ အပ္ပါကြည်လေ။ စေပညာသ။ ဟူသမျှ။ ပရိတ္တာရမ္မဏတရားတည်း။
- ၄၁။ မဟဂ္ဂုတ်ရ။ ဖြစ်စွာပြုသည့်။ ဒု-စတုတ္ထ။ အရူပစိတ်-စေတသိက်တိံသ။ ပရိတ္တနေကာ။ တရားမှာလျှင်။ ကြည်ပါဝိရတိသတ်စာလီသ။ စေသိက။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏတရားတည်း။
- ၄၂။ အပ္ပမာကို။ ဖြစ်စွာအာရုံပြုတုံမယုတ်။ လောကုတ်စိတ်အဋ္ဌဆတ္ထိံသစေ။ အနေကန်မှာ။ မနောဒွါဖြင့်။ မဟာကု-ကြိ။ ဉာဏ်ရှိစက္ကာ။ အပ္ပါကြည်လေ။ စေ-ဆတ္ထိံသ။ ဟူသမျှအပ္ပမာဏာ ရမ္မဏတရားတည်း။

တိက်မုတ်။

- ၄၃။ ပညတ် အာရမ္မဏ။ ဖြစ်ပြုကြသည့်။ ပထမ-တတိ။ စိတ်ရှိအရူပါ။ ဘိညာသေသ။ ပန္နရဟု။ ရူပဉ္စိစိတ်။ စေတသိက်မှာ။ ပဉ္စာတိံသေ။ အနေကန္တ။ ခိုက်ကြအပြု။ အကုသလာမနောဒွါတည်း။ မဟာကုကြိ။ ဘိညာဒွိနှင့်။ ဝိရတိနှုတ်ယူ။ ကေပညာသ။ ရူပနိဗ္ဗာန်။ တိအကျန်။ မှတ်ရန် ပရိတ္တာရမ္မဏတည်း။

၁၄-ဟိနတိက်။

- ၄၄။ ဟိနတိက်မှာ။ လုံစုံသာ။ ကောက်ပါ သံကိလိဋ္ဌတိက်နှယ်တည်း။

၁၅-မိစ္ဆတ္တတိက်။

- ၄၅။ နိယတဒိဋ္ဌိ။ သူ၏အစွမ်း။ ဖြစ်လမ်းအချုပ်။ သမ္ပယုတ်၏မှန်ဟုတ်သတ္တမဇော။ မာ၊ ဒေါ၊ ဣ၊ မစ်။ ကုက်၊ ဝိ၊ ပစ်၍။
မလင်မြို့

ကြွင်းရစ် ကေဝိသာ။ပဉ္စာနန္တရ။ ကမ္မဖြစ်ဟူ။ဒေါသမူမှ။
ဇောယူသတ္တမိ၊ဝိ၊လော၊ဒိ၊မာ။စိကြည်ခွါ၍။ စေ၊မှာဗားဝိ။
တရားညီ။ဤလျှင်မိစ္ဆတ္တ။

၄၆။ မဂ်စိတ်လေးခု။ ခြောက်ခု ခြောက်လီ။ တရားညီ။ ဤလျှင်
သမ္မတ္တ။

၄၇။ ဒိဋ္ဌိနိယတ်။ပစ်လတ်သမ္ပယုတ်။ ဇောဟုတ်သတ္တမာ။ပဉ္စာ
နန္တရိ။ ဖြစ်ဘိဒေါသ။ သတ္တမဇော။ ပယ်လျှောကြည်ခွာ။
အကုဒ္ဒါနှင့်။ ကုသလာသတ္တရသ်။ လောကီ ဇာတ်တည့်။
တရပ်ဝိပါ။ ကြိယာတို့။ ယူပါအကုန်။ လုံးဝစေတသိက်။
ရုပ်၊နိမိ၊ဓမ္မေ။ အထွေထွေ။ မှတ်လေ အနိယတ။

၁၆-မစ္ဆါရမ္မဏဘိက္ခိ။

၄၈။ သောတာမဂ်ကို။ပြုချက်အာရမ္မဏံ။ သောတာပန်၏။ဝဇ္ဇန်
မနော။ ဉာဏ်နှော ကုသိုလ်။ လေးပါးဆို၏။ ကုသိုလ်
ဘိဉာဏ်၊မဂ်နှစ်တန်ကို။ ပြုဟန်အရာ။ သကဒါ၏။စိတ်မှာ
၎င်း။မဂ်ပေါင်းသုံးခု။ အာရုံပြုသည့်။ ခေါ်နှုနာဂါမ်၊ပုဂ္ဂလံ
၏။ စိတ်မှန်ထို့ တူ။မဂ်လေးဆူကို။ပြုမှုမှန်စွာ။ရဟန္တာ၏။
မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ တခန်းကြို။ ဉာဏ်ရှိစက္ကာ။ ကြိယာဘိ
ဉာဏ်။ အပ္ပန်ဝိရတိ။ ကြည်ဘိမှန်ထွ။ တေတ္တိံသ။ မဂ္ဂ
ရမ္မဏာ။

၄၉။ မဂ်စိတ်လေးပင်။မဂ္ဂင်ခွါချ။ဌာဝိသ။ ပထမယောဇနာ။

၅၀။ ဟေတု၌မှာ။မဂ်စက္ကာရော။ အလောဒေါချ။ စတုဘိံသ။
ဒုတိယယောဇနာ။

၅၁။ စံတုမဂ္ဂ။ အမောဟ ကြည်။ ပဉ္စတိံသ။ စေခမ္မ၊ တတိယ
ယောဇနာ။

၅၂။ မိမိမဂ်ကို။ မပျက်လေးမြတ်။ ပြုလတ်အမှန်။ ဖလဋ္ဌာန်၏။
စိတ္တိကု-ကြို၊ဉာဏ်ရှိစက္ကာ၊ သီးသီးသာတည်း။ စေမှာဝိ၊
အပ်။ကြည်လတ်မခွ။တေတ္တိံသ။ပထမယောဇနာ။

- ၅၃။ မိပတိမှာ။ မဂ်စက္ကာရိ။ ဝိရိတဝ်ဒိုက်။ ကြည်လိုက်ဝိရိယ။
ဝိမံသမှာ။ တဝ်ဒိုက်သာဌံ။ ကြည်ပါဝိမံ။ တိ"သပဉ္စ၊ စေဓမ္မ၊
ဒုတိယယောဇနာ။
- ၅၄။ တဝ်ဒိုက်မိပတိ။ ဝိရိယ၊ ဝိမံသ။ ယူတုံရ။ တတိယယောဇနာ

တိက်မုတ်။

- ၅၅။ မဂ် အာရုံရ။ မှန်မပြုသည့်။ အကုသလာ။ မနောဒွါကို။
ကြည်ပါသတ္တရသ။ ဟေတုကတည်း။ ဉာဏဝိ၊ ကု။ ကြိယာ
ရမှာ။ စတုဝိသာ။ မဟာဝိရှစ်။ ဘိဉာဏ်ပစ်၍။ ကြွင်းရစ်
ရူပ။ အရူပသာ၊ တဖြာဖိုလ်လေး၊ စေ၊ နွေပညာ။ မဂ်အာရုံ
ရ၊ မပြု ခိုက်မှာ။ မဟာကုကြိ။ ဉာဏ်ရှိစတု။ နှစ်ခုဘိည။
စေ-ဋ္ဌတိ"သံ။ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်။ တိက် ကျန် မဂ္ဂရမ္မဏ၌တည်း။

၁၃-ဥပ္ပန္နတိက်။

- ၅၆။ ပစ္စုပ္ပန္န။ စိတ်၊ စေ၊ ရူပ။ ဥပ္ပန္နတည်း။ နာဂတပြု။ အကု
တဖြာ။ ကု၊ ကြိယာ၊ နှင့် စေမှာသဗ္ဗ။ စိတ္တ၊ ဥ၊ အာ။ ရုပ်ဓမ္မာ
ကို။ မှတ်ပါအနုပ္ပန်။ နာဂတံဝိ။ စေဋ္ဌတိ"သံ။ ရူပကမ္မဇာ။
ဤဓမ္မာ။ ဥပါဒိနောအရတည်း။ (သုံးပုဒ်လုံးလက်တပိုဒ်)။

၁၈-အတိတတိက်။

- ၅၇။ ကာလသုံးပါး ဖြစ်ငြားမယုတ်။ စိတ်၊ စေ၊ ရုပ်။ မှန်ဟုတ်
အတိတစသည်တည်း။

ဥပ္ပန္နနှင့်အတိတတိက်မုတ်။

- ၅၈။ ဥပ္ပ၊ တိတံ။ ဤနှစ်တန်။ နိဗ္ဗာန်တရားတိက်မုတ်တည်း။

၁၉-အတိတာရမ္မဏတိက်။

- ၅၉။ တိက်ကေန္တ။ ဒု-စ-အရူပါ။ တိ"သာစေတသိက်။ တိက်ပြု
ခိုက်မှာ။ ဒွါရာမနော-ကာမဇောကုန်။ တဒါရုံရ။ ဒုအဘိညာ
အပ္ပါ၊ ဝိ၊ ချ။ သတ္တစက္ကာ။ စေသိကာ။ အတိတာ ရမ္မဏ
တရားတည်း။

၆၀။ စိတ်ရနေကာ။ ရှေးနည်းသာနှင့်။စေမ္မာအပ်ကြည်။ကြွင်း
ပညာသ။ နာဂတ။ အာရမ္မဏ ခေါ်သတည်း။

၆၁။ ပစ္စုပ္ပန္န။ဧကန္တဟု။ အာရုံပြုသည့်။ ဆယ်ခုပိဉ္ဇဏ်။ဓာတ်
မှန်မနော။ တယောသန္တိ။ဆန်,ပီ,ရိခွါ။အညာဒသ။ခိုက်ပြု
ကြမ္မာ။ဒု-ပုန်လာ။ ယူပါပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏတည်း။

ဘိက်မုတ်။

၆၂။ ပရိတ္တာရမ္မဏ။တိက်မှကြွင်းရာ။ တရားမှာ၌။ အပ္ပါရမ္မ
ဏတိက်မုတ်တည်း။

၂၀-အဇ္ဈတ္တဘိက်။

၆၃။ စိတ်,စေ,ရူပ။ ဟူသမျှ။ ပထမ တတိယပုန် အရတည်း။

၆၄။ စိတ်,စေရူပံ။နိဗ္ဗာန်၊ဒုတိယပုန်အရတည်း။

၂၁-အဇ္ဈတ္တရမ္မဏဘိက်။

၆၅။ အဇ္ဈတ္တကို၊မြီထသမျှ၊အာရုံပြုသည့်။ ဒု,စ,အရူပါ။စေမ္မာ
တိံသ။အဇ္ဈတ္တကို။ ပြုထအခါ။ ကာမစိတ်စု။ စတုပညာ။
ဒွေဘိညာနှင့်၊ ဣဿာအပ္ပ၊ ကြည်ထတမူ။ ကျေပညာသ။
ဟူသမျှ။ အဇ္ဈတ္တရမ္မဏ တရားတည်း။

၆၆။ ဗဟိန်အာရုံ။ ပြုတုံအမှန်။ အဘိဉ္ဇဏ်မှ။ ကြွင်းကျန်ရူပ။
စိတ်ရဆဲ ငါး။ မမှား အာကာ။ စိတ်သုံး ဖြာနှင့်။ လော
ကုတ္တရာရှစ်။စေတ်-ဋ္ဌတိံသ။ဗဟိဒ္ဓအာရုံ။ပြုခိုက်ကြိုသည်
လုံးစုံကာမ။ ဘိညာ နှနှင့်-မစ္ဆရိယကြည်။ စေ-လျှင် ဧက။
ပညာသ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ တရားတည်း။

၆၇။ ကာမစိတ်စု။ စတုပညာ။ ဒွေဘိညာနှင့်၊ ဣဿာ,မစ္ဆေရ။
အပ္ပကျဉ်ခွါ။ဋ္ဌစက္ကာ။ကောက်ပါ တတိယပုန်အရတည်း။

ဘိက်မုတ်။

၆၈။ အာကိဉ္ဇညာ၊ စိတ်မှာတြိန်၊ တိံသ, စေတသိ၊ နတ္ထိအာ
ရမ္မဏ။ ပြုခိုက်ကြသည့်။ အကုသလ,မနောဒွါ။မဟာ,ကု,

ကြိ။ ဘိညဏ်စွိနှင့်။ ဝိ၊ အပ်၊ ဣ၊ မစ်၊ ကြည်၊ ပစ်ပဉ္စ။ တာထိသ
တည်း။ ရူပနိဗ္ဗာန်။ တိက်အကျန်။ မှတ်ရန် အဇ္ဈတ္တာ ရမ္မဏ
၌တည်း။

၂၂-သနိဒဿနဘိက်။

၆၉။ ရူပါရုံမှာ။ ပထမာရ။ ယင်းသေသဟု။ ဒသ-ကော။ ရုပ်
ဩဋ္ဌာကို။ ဒုမ္မာကောကလေ။ စိတ်၊ စေ၊ သုရ။ ရုပ်ရူပနိဗ္ဗာန်။
တရားမှန်။ ကောက်ရန် တတိယ၌ တည်း။

သတိက် ၉-တိက်။

- ၇၀။ သပ္ပဒေသ။ တိက်နဝ၊ မှတ်ကြ စဉ်တိုင်းသာ။
၇၁။ ဝေဒနာ၊ ဝိတက်။ ဝီတိစွက်။ နောက်ဘက်ပရိတ္တာရမ္မဏာ။
၇၂။ မဂ္ဂ၊ ဥပ္ပန်။ အတိတံ။ နှစ်တန် ယူဆပါ။
၇၃။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ။ ပေါင်းနဝ။ မှတ်ကြ တိက်မှတ်သာ။

တိကမာကာ သံဒိပ် ပြီး၏။

၁၅-ဇါတုကထာပါဠိစောကိ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာ သမ္ဗု ဒွဿ။

ဥဒ္ဓေသ-နယမာဘိကာ။

- (၁) ပ.....သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော။
ဒု.....သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ။
တ.....အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ။
စ.....သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ။
မ.....အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ။
ဆ.....သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါ။
သ.....သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ။
အ.....ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ။
န.....သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ။
ဒ.....ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ။
ဇ.....သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ။
ဒွါ.....သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ။
တော.....အသင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ။
ဓု.....ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ။

အပ္ပန္နရမာဘိကာ။

(၂) ပဉ္စက္ခာ။ ဣဒဿယတနာနိ။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော။
စက္ကာရိသစ္စာနိ။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ။ စက္ကာ
ရော သတိပဋ္ဌာနာ။ စက္ကာရောသမ္ပပ္ပဓာနာ။ စက္ကာရောဣဒ္ဓိပါဒါ။
စက္ကာရိဈာနာနိ။ စတဿောအပ္ပမညာယော။ ပဋိန္ဒြိယာနိ။ ပဉ္စ
ဗလာနိ။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အရိယောအဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ။ ။
ဖဿော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ စေတနာ။ ဝိတ္တံ။ အဓိမောက္ခော။ မနသိ
ကာရော။ ။

အလင်းပြ

နယဓေမာတိကာ။

- (၃) တိဟိ သင်္ဂဟော။ တိဟိ အသင်္ဂဟော။
စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ၊ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ။

လက္ခဏဓမာတိကာ။

- (၄) သဘာဂေါ၊ ဝိသဘာဂေါ။

ဗေဟိရဓမာတိကာ။

- (၅) သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဟိ ဓာတုကထာယ မာတိကာတိ။

ပဌမနယ - သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒနိဒ္ဒေသ။

(၆) ရူပက္ခန္ဓောကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိ
ဟိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကော
ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကောဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊
သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၇) ဝေဒနာက္ခန္ဓောကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတော။ ။ ကတိ
ဟိ အသင်္ဂဟိတော၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊
သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၈) သညာက္ခန္ဓောကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ သညာက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတော။ ။ ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတော၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊
သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၉) သင်္ခါရက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေ
ဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိ

တော။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၁၀) ဝိညာဏက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဧကေနန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၁၁) ရူပက္ခန္ဓော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ရူပက္ခန္ဓော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂) ရူပက္ခန္ဓော စ သညာက္ခန္ဓော စ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃) ရူပက္ခန္ဓော စ သင်္ခါရက္ခန္ဓော စ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄) ရူပက္ခန္ဓော စ ဝိညာဏက္ခန္ဓော စ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅) ရူပက္ခန္ဓော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ သညာက္ခန္ဓော စ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ရူပက္ခန္ဓော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ သညာက္ခန္ဓော စ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။

ဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ န္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယ
တနေန၊သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆) ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂ
ဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ န္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယ
တနေန၊သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇) ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစ တိ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဒ္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂ
ဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ န္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ
အာယတနေဟိ၊နကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈) ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ကတိဟာယတနေဟိ၊ကတိဟိ ဓာ
တုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာ
က္ခန္ဓောစ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယ
တနေဟိ၊ ဧကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ၊ဧကေန ခန္ဓေန၊ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉) ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓောစ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ ဒ္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊အဋ္ဌာရသ
ဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ဧကေန
ခန္ဓေန၊န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၂၀) ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓောစ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယ
တနေဟိ၊ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒ
နာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ ဝိညာဏက္ခန္ဓော
စ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဒ္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊
န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၂၁) ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ကတိဟာယတနေဟိ၊ကတိ
ဇာတိကာ

ဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒ သဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာ
ယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၂) စက္ခာယတနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ စက္ခာယတနံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေ
နာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတံ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ၊
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၂၃) သောတာယတနံ၊ ဃာနာယတနံ၊ ဇိဝှိယတနံ၊ ကာယာ
ယတနံ၊ ရူပါယတနံ၊ သဒ္ဓါယတနံ၊ ဂန္ဓာယတနံ၊ ရသာယတနံ၊ ဖော
ဠဗ္ဗာယတနံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတု
ယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကော
ဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၂၄) မနာယတနံ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ
ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၂၅) ဓမ္မာယတနံ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတုဟိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုဟာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိ
ဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တ
ရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၂၆) စက္ခာယတနုဉ္စ သောတာယတနုဉ္စ ဧကေန ခန္ဓေန၊ နိဟာ
ယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာနိ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတု
ဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၂၇) စက္ခာယတနုဉ္စ ဃာနာယတနုဉ္စ၊ ။ စက္ခာယတနုဉ္စ ဇိဝှိ
ယတနုဉ္စ၊ ။ စက္ခာယတနုဉ္စ ကာယာယတနုဉ္စ၊ ။ စက္ခာယတ
နုဉ္စ ရူပါယတနုဉ္စ၊ ။ စက္ခာယတနုဉ္စ သဒ္ဓါယတနုဉ္စ၊ ။ စက္ခာ
ယတနုဉ္စ ဂန္ဓာယတနုဉ္စ၊ ။ စက္ခာယတနုဉ္စ ရသာယတနုဉ္စ၊ ။
စက္ခာယတနုဉ္စ ဖောဠဗ္ဗာယတနုဉ္စ ဧကေန ခန္ဓေန၊ နိဟာယတနေ
အလင်္ကျ

ဟိ။ န္ဒိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၂၈) စက္ခာယတနုဉ္စ မနာယတနုဉ္စ န္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န္ဒိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၂၉) စက္ခာယတနုဉ္စ ဓမ္မာယတနုဉ္စ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ န္ဒိဟာယတနေဟိ၊ န္ဒိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၃၀) န္ဒါဒဿာယတနာနိ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ န္ဒါဒဿာယတနာနိ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န္ဒါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၃၁) စက္ခုဓာတု ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ စက္ခုဓာတု ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၂) သောတဓာတု၊ ဃာနဓာတု၊ ဇိဌိဓာတု၊ ကာယဓာတု၊ ဂူပဓာတု၊ သဒ္ဓဓာတု၊ ဂန္ဓဓာတု၊ ရသဓာတု၊ ဖောဠဗ္ဗဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ သောတဝိညာဏဓာတု၊ ဃာနဝိညာဏဓာတု၊ ဇိဌိဝိညာဏဓာတု၊ ကာယဝိညာဏဓာတု၊ မနောဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတု၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ၊ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ၊ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

မာတိကာ

(၃၃) ဓမ္မဓာတုအသစ်တံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန ဇကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တ
ရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၄) စက္ခုဓာတုစ သောတဓာတုစ ဇကေန ခန္ဓေန၊ နှိဟာယ
တနေဟိ၊ နှိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၅) စက္ခုဓာတုစ ဃာနဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ဇိဌိဓာ
တုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ကာယဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ခူပ
ဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ သဒ္ဓဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ဂန္ဓ
ဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ရသဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ဖောဠဗ္ဗ
ဓာတုစ ဇကေန ခန္ဓေန၊ နှိဟာယတနေဟိ နှိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၆) စက္ခုဓာတုစ စက္ခုဝိညာဏဓာတုစ နှိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
နှိဟာယတနေဟိ၊ နှိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာ
တူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၇) စက္ခု ဓာတုစ သောတဝိညာဏ ဓာတုစ။ ။ စက္ခု ဓာ
တုစ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ ဇိဌိဝိညာဏ
ဓာတုစ။ ။ စက္ခု ဓာတုစ ကာယဝိညာဏဓာတုစ။ ။ စက္ခု
ဓာတုစ မနောဓာတုစ။ ။ စက္ခုဓာတုစ မနောဝိညာဏဓာတုစ
နှိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဟာယတနေဟိ၊ နှိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၈) စက္ခုဓာတုစ ဓမ္မဓာတုစ အသစ်တံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဟာယတနေဟိ၊ နှိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ
သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၃၉) အဋ္ဌာရသဓာတုယော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတ
နေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော အ
သင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတနေဟိ
အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊
န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတု
ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၄၀) ဒုက္ခသစ္စံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိ
ဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ၊ ဒုက္ခသစ္စံ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယ
တနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတံ၊ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာ
ဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၄၁) သမုဒယသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စံ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတ
နေန ဧကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊
ဓာတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒဿဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတု
ဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၄၂) နိရောဓသစ္စံ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊
ဧကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ ပဉ္စဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒဿဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတံ။ ။

(၄၃) ဒုက္ခသစ္စန္တ သမုဒယသစ္စန္တ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယ
တနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာနိ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊
န ကာဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၄၄) ဒုက္ခသစ္စန္တ မဂ္ဂသစ္စန္တ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတ
နေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာနိ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ။ န
ကာဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၄၅) ဒုက္ခသစ္စန္တ နိရောဓသစ္စန္တ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂ
ဟိတာ

ဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ။ န
ကေဟိမိ အာယတနေဟိ။ န ကာဟိမိ ဝေတုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၄၆) ဒုက္ခသစ္စန္ဓ သမုဒယသစ္စန္ဓ မဂ္ဂသစ္စန္ဓ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ။ နှိ
ဒသဟာယတနေဟိ။ အဋ္ဌာရသဟိ ဝေတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ။ န ကေဟိမိ အာယ
တနေဟိ။ န ကာဟိမိ ဝေတုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၄၇) ဒုက္ခသစ္စန္ဓ သမုဒယသစ္စန္ဓ နိရောဓသစ္စန္ဓ အသင်္ဂဟိ
တံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ။ နှိဒသဟာယတနေဟိ။ အဋ္ဌာ
ရသဟိ ဝေတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။
န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ။ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ။ န ကာဟိမိ ဝေ
တုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၄၈) ဒုက္ခသစ္စန္ဓ သမုဒယသစ္စန္ဓ မဂ္ဂသစ္စန္ဓ နိရောဓသစ္စန္ဓ အသင်္ဂ
ဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ။ နှိဒသဟာယတနေဟိ။
အဋ္ဌာရသဟိ ဝေတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ
နိ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ။ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ။ န ကာဟိမိ
ဝေတုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၄၉) စက္ကာရိ သစ္စာနိ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေ
ဟိ။ ကတိဟိ ဝေတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။စက္ကာရိ သစ္စာနိ အသင်္ဂ
ဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ။ နှိဒသဟာယတနေဟိ။
အဋ္ဌာရသဟိ ဝေတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ
နိ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ။ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ။ န ကာဟိမိ
ဝေတုဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၅၀) စက္ခုန္ဒြိယံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေဟိ။ ကတိ
ဟိ ဝေတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။စက္ခုန္ဒြိယံ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာ
ယတနေန၊ ဇေကောယ ဝေတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတံ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဇေကောဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တရသဟိ
ဝေတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၅၁) သောတိန္ဒြိယံ၊ ဗင်္ဘနိန္ဒြိယံ၊ ဇိဌိန္ဒြိယံ၊ ကာယိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိ
ယံ၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဝေ
အလင်းပြ

ထုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ-
ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၅၂) မနိန္ဒြိယံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ
ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၅၃) ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ
ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၅၄) သုခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သောမနသိန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ၊
ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြိ
ယံ၊ အနုညာတညဿာဝီတိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိ
တံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယ
တနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၅၅) စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ သောတိန္ဒြိယဉ္စ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဇွိဟာယတ
နေဟိ၊ ဇွိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အ
သင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၅၆) စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ဃာနိန္ဒြိယဉ္စ။ ။စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ဇိဝိန္ဒြိယဉ္စ။ ။
စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ကာယိန္ဒြိယဉ္စ။ ။စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ဣတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ။ ။
စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ပုရိသိန္ဒြိယဉ္စ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊ ဇွိဟိ
ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ စတူဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ
တာနိ။ ။

(၅၇) စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ မနိန္ဒြိယဉ္စ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊
အဠဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။
တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ
တာနိ။ ။

(၅၈) စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယဉ္စ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေ
ဟိ၊ ဇွိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။

တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၅၉) စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ၊ သုခိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ၊ ဒုက္ခိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ သောမနသိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ ဒေါမနသိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ ဥပေက္ခိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ သဒ္ဓိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ ဝိရိယိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ သတိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ သမာဓိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ ပညိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ အနုညာတညဿာဝီတိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ အညိဋ္ဌိယဉ္စ။ ။ စက္ခုဋ္ဌိယဉ္စ အညာတာဝိဋ္ဌိယဉ္စ။ စွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ စွိဟာယတနေဟိ၊ စွိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၆၀) ဗာဝိသတိဋ္ဌိယာနိ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ဗာဝိသတိဋ္ဌိယာနိ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ သတ္တဟာယတနေဟိ၊ တေရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ပဉ္စဟာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ။

(၆၁) အဝိဇ္ဇာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၆၂) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၆၃) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၆၄) ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကောဒသ ဟာယတနေဟိ။ ဧကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတု ဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၆၅) နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ။ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဆဟာယတ နေဟိ၊ ဒွါဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဆဟာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၆၆) သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ ကမ္မဘဝေါ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိ တော။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသ ဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၆၇) ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ကာမဘဝေါ။ သညာဘဝေါ။ ပဉ္စဝေါ ကာရဘဝေါ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တ ရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။ န ဧကဟိဓိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ အ သင်္ဂဟိတော။ ။

(၆၈) ရူပဘဝေါ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော။ န ဧကဟိဓိ ခန္ဓေဟိ၊ သတ္တဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ တော။ ။

(၆၉) အရူပဘဝေါ။ နေဝသညာ နာသညာဘဝေါ။ စတုဝေါ ကာရဘဝေါ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊ ဇွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ ဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၇၀) အသညာဘဝေါ။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ ဧကေနခန္ဓေန၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊ ဇွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ကတိဟိ အ သင်္ဂဟိတော။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

မှတ်ကြာ

(၇၁) ဇာတိ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇရာ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ မရဏံ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၇၂) သောကော၊ ပရိဒေဝေါ၊ ဒုက္ခံ၊ ဒေါမနသံ၊ ဥပါယာ သော၊ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ စတူ ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၇၃) ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊ ဇွိဟိ ဓာတု ဟိ သင်္ဂဟိတော။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၇၄) ဈာနံ၊ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ဓာတု ယာ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကော ဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၇၅) အပ္ပမညာ၊ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စဗလာနိ၊ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ ဖဿော၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခော၊ မနသိကာရော၊ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတ နေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတော။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ တော၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော။ ။

(၇၆) စိတ္တံ၊ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတု ဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကော ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဇကောဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ။

(၇၇) ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊ ဇွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဇကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၇၈) အဗျာကတာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂ
ဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိ မိ ခန္ဓေဟိ၊ န
ကေဟိ မိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိ မိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၇၉) သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာ
ယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာ
တူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဣဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဒဿဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၀) အနုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဣဟာယတနေဟိ၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဣဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒဿဟာယတနေဟိ၊ ဧကော
ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၁) ဝိပါကဓမ္မာ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌ
ဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒဿဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၂) ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာဓမ္မာ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဟာယတနေဟိ၊ ဣဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒဿဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၃) နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော
ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတနေဟိ၊ တေရသဟိ
ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိ မိ
ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိ မိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၈၄) ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိ မိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ
ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၅) အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ သတ္တဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။

ဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတု
ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၆) အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာဓမ္မာ။ အသင်္ကလိဋ္ဌ အသင်္က
လေသိကာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတုဟိခန္ဓေဟိ
ဒွိဟာယတနေဟိ၊ ဒွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၇) အသင်္ကလိဋ္ဌ သင်္ကလေသိကာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊ နှိ
ဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယ
တနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၈၈) သဝိတက္ကသဝိစာရာ ဓမ္မာ။ စတုဟိခန္ဓေဟိ၊ ဒွိဟာယတ
နေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၈၉) အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ။ ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။
စတုဟိခန္ဓေဟိ၊ ဒွိဟာယတနေဟိ၊ ဒွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၀) အဝိတက္က အဝိစာရာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေ
တွာ ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတု
ဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊
န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဇကာယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။

(၉၁) သုခသဟဂတာဓမ္မာ။ တိဟိခန္ဓေဟိ၊ ဒွိဟာယတနေဟိ၊
တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဒွိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၉၂) ဥပေက္ခာသဟဂတာဓမ္မာ။ တိဟိခန္ဓေဟိ၊ ဒွိဟာယတနေ
ဟိ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဇကာဒသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၃) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ။ အပစယဂါမိနော ဓမ္မာ။ သေက္ခာ ဓမ္မာ။ အသေက္ခာ ဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၄) နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာဓမ္မာ။ နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ နေဝါစယဂါမိနာပစယ ဂါမိနောဓမ္မာ။ နေဝသေက္ခနာသေက္ခာဓမ္မာ။ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၅) ပရိတ္တာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၆) အပ္ပမာဏာဓမ္မာ၊ ပဏိတာ ဓမ္မာ၊ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၇) ပရိတ္တာ ရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၈) မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ ဟိနာ ဓမ္မာ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ သမ္ပတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂါပိပတိနော ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ

ဗျာဘိကာ

အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၉၉) မဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊
အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၀) အနိယတာ ဓမ္မာ၊ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ
အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၁) ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊
အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၂) အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ သတ္တဟာယတနေဟိ၊
အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေ
ဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၁၀၃) ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတ
နေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ကောယဇာတု
ယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၄) အတိတာ ဓမ္မာ၊ အနာဂတာ ဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊
အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊
န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၅) ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ၊ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေ

ဟိမိ အာယတနေဟိ၊န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၆) အတိတာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ အနာဂတာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဒွိဟာယတနေဟိ၊ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၇) ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ၊အတ္တတ္တာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ၊ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္ပဏာ ဓမ္မာ၊ အတ္တတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွိဟာယတနေဟိ၊အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေဟိ၊ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၈) သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၀၉) အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ နဝဟာယတနေဟိ၊ နဝဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊တိဟာယတနေဟိ၊ နဝဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၀) အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဒွိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၁) ဟေတူ ဓမ္မာ၊ ဟေတူစေဝ သဟေတုကာစ ဓမ္မာ၊ ဟေတူစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၂) န ဟေတူ ဓမ္မာ၊ အဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊နဟေတူ အဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ

ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၃) သဟေတုကာ ဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ သဟေတု ကာစေဝ နစဟေတု ဓမ္မာ။ ဟေတု သမ္ပယုတ္တာစေဝ နစဟေတု ဓမ္မာ။ နဟေတု သဟေတုကာ ဓမ္မာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၄) သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ။ သင်္ခိတာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၅) အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခိတာ ဓမ္မာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၆) သနိဒဿနာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေ၊ ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသ ဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၇) အနိဒဿနာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ကောယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၈) သပ္ပုဋိဃာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၁၉) အပ္ပုဋိဃာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေ
ဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၀) ရူပိနော ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကာဒသဟာယတနေ
ဟိ၊ ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၁) အရူပိနော ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၂) လောကီယာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတ
နေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န
ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၃) လောဘုတ္တရာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နှိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဋ္ဌသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၄) ကေနမိ ဝိညေယျာ ဓမ္မာ။ ကေနမိ နဝိညေယျာ ဓမ္မာ။
အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတ
နေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာ
ဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၅) အာသဝါ ဓမ္မာ။ အာသဝါစေဝ သာသဝါစ ဓမ္မာ၊
အာသဝါစေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေန
နာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တ
ရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၆) နောအာသဝါ ဓမ္မာ။ အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ အ
သင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေ
ဟိ၊

ဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာ
ဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၇) သာသဝါ ဓမ္မာ။ သာသဝါစေဝ နောစအာသဝါ
ဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ သာသဝါ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒ
သဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယ
တနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၂၈) အနာသဝါ ဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ အနာသဝါ ဓမ္မာ။
အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊
နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၁၂၉) အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစေဝ
နောစ အာသဝါ ဓမ္မာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ
ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၀) သညောဇနာ ဓမ္မာ။ ဂန္ထာ ဓမ္မာ။ ဩဃာ ဓမ္မာ။ ယော
ဂါ ဓမ္မာ။ နိဝရဏာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသာစေဝ
ပရာမဋ္ဌာစ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ
ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၁) နောပရာမာသာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။
အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတ
နေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊
န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၂) ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပရာမဋ္ဌာစေဝ နောစ ပရာမာသာ
ဓမ္မာ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါ
အလင်းပြ

ဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာ
ယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၃) အပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ အပရာမဋ္ဌာ
ဓမ္မာ။ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတ
နေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၄) ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယ
တနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၅) သာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊
အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၆) အနာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓကော ဌပေတွာ
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတူ
ဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၇) ဗိတ္တာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊
သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၈) နောဗိတ္တာ ဓမ္မာ။ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတူဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၃၉) စေတသိကာ ဓမ္မာ။ ဗိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဗိတ္တသံ
သဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတူ
ယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
မ္မာတိကာ

ဧ ကာသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၁၄၀) အစေတသိကာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ဇ္ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေ ဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၁) စိတ္တဗိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၂) စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဆဟာယတနေ ဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဆဟာယတနေဟိ၊ ဣသဒဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ တာ။ ။

(၁၄၃) နောစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ၊ နောစိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ၊ နောစိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ဇ္ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေ ဟိမိ၊ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၄) စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ၊ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကာဒသ ဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၅) စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသ ဟဘုနော ဓမ္မာ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိ တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဇ္ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသ ဟာ ယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၆) နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ၊ နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမု ဋ္ဌာနသဟဘုနော ဓမ္မာ၊ နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော

ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ဇ္ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယ
တနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ
ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၇) အဏ္ဏတ္တိကာ ဓမ္မာ။ ဇ္ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဆဟာယတနေဟိ၊
နှိဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဆဟာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၁၄၈) ဗာဟိရာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဆဟာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဆဟာယတနေဟိ၊ နှိဒသ
ဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၄၉) ဥပါဒါ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
ဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဇိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၀) နောဥပါဒါ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တိဟာယတနေဟိ၊ နဝဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နဝဟာယတနေဟိ၊
နဝဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၁) ဥပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ။ ကောဒသဟာယတ
နေဟိ။ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာ
တုယာ အသင်္ဂဟိတာ။

(၁၅၂) အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စ
ဟိ ခန္ဓေဟိ။ သတ္တဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဟာ
ယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၃) ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာစေဝ
သံကိလေသိကာစ ဓမ္မာ။ ကိလေသာစေဝ သံကိလိဋ္ဌာစ ဓမ္မာ။
ကိလေသာစေဝ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊
မာတိကာ

ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တ ရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၄) နောကိလေသာဓမ္မာ။ အသံကိလိဋ္ဌာ'ဓမ္မာ။ ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ၊ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယ တနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၅) သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ သံကိလေသိကာစေဝ နောစ ကိလေသာ ဓမ္မာ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၁၅၆) အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ အသံ ကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေ ဟိ၊ ခွါဟာယတနေဟိ။ ခွိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၇) သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ သံကိ လိဋ္ဌာစေဝ နောစကိလေသာ ဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစေဝ နောစကိလေသာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဟာယတနေဟိ၊ ခွိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၈) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာ တဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဟာယတနေဟိ၊ ခွိဟိ ဓာ တူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၅၉) နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ န ဘာဝနာယ ပဟာ တဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ န ဘာဝ

နာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကာ ဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၁၆၀) သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ သဝိစာရာ ဓမ္မာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၁) အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ အဝိစာရာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ကောယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၂) သဗ္ဗိတိကာ ဓမ္မာ။ ဝီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွိဟာယတနေဟိ၊ ခွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၃) အဗ္ဗိတိကာ ဓမ္မာ။ နုဝီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ နုသုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတံ ခန္ဓကော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၄) သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ခွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၅) ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွိဟာယတနေဟိ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ခွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၆) န ဥပေက္ခာသဟဂတာ မ္ဗော။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော
ဥပေက္ခာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတနေဟိ၊ တေရသဟိ
ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ
ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၁၆၇) ကာမာဝစရာ မ္ဗော။ ပရိယာပန္နာ မ္ဗော။ သဉ္ဇတ္တရာ
မ္ဗော။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာ
တူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၁၆၈) န ကာမာဝစရာ မ္ဗော။ အပရိယာပန္နာ မ္ဗော။ အနုတ္တရာ
မ္ဗော။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဥပေက္ခာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဟာယ
တနေဟိ၊ ဣဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒဿဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၆၉) ရူပါဝစရာ မ္ဗော။ အရူပါဝစရာ မ္ဗော။ နိယျာနိကာ
မ္ဗော။ နိယတာ မ္ဗော။ သရဏာ မ္ဗော စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဟာယတ
နေဟိ၊ ဣဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒဿဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၀) န ရူပါဝစရာ မ္ဗော။ န အရူပါဝစရာ မ္ဗော။ အနိယျာ
နိကာ မ္ဗော။ အနိယတာ မ္ဗော။ အရဏာ မ္ဗော။ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ အရဏာ
မ္ဗော။ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဥပေက္ခာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဣဒဿဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊
န ကာဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒနိဗ္ဗေသော နိဋ္ဌိတော။

ဒုတိယနယ-သင်္ခဟိတေန အသင်္ခဟိတပဒနိဒ္ဒေသ။

(၁၇၁) စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနေန ယေဓမ္မာ။ စက္ခုဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၂) စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ဇိဌာဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ မနောဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ နှိဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၃) စက္ခုနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ သောတိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ဃာနိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ဇိဌာနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ကာယိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ဣတ္ထိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၄) အသညိဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ဧကဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တိဟာယတနေဟိ၊ နဝဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၅) ပရိဒေဝေန ယေဓမ္မာ။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဗေပဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန မှာတိကာ

အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေ ဓမ္မာ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေဟိ။ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၆) အနိဒဿန သပ္ပဋိဗျေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂ
ဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတု
သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေ ဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၇) သနိဒဿနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂ
ဟိတာ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန
အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇွိဟာယတနေဟိ၊
အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၇၈) သပ္ပဋိဗျေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပါဒါဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာ
တူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

ဒသာယတနာ သတ္တရသဓာတုယော၊
သတ္ထိန္ဒြိယာနိ အသညာဘဝေါ ကေဝေါကာရဘဝေါ။
ပရိဒေဝေါ သနိဒဿနသပ္ပဋိဗျံ၊
အနိဒဿနံ ပုနဒေဝ သပ္ပဋိဗျံ ဥပါဒါတိ။ ။

သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

တတိယနယ-အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသ။

(၁၇၉) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန
ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန
သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ၊
အလင်းပြ

တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၀) နိရောဓသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၁) ဇိဝိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၂) ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သောမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အနညာ တညဿာဝီတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရေန ယေဓမ္မာ။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာယ ယေဓမ္မာ။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနေန ယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၃) ဇာတိယာ ယေဓမ္မာ။ ဇရာယ ယေဓမ္မာ။ မရဏေန ယေဓမ္မာ။ ဗျာနေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

မှတ်ကြာ

(၁၈၄) သောကေန ယေဓမ္မာ၊ ခုက္ခေန ယေဓမ္မာ၊ ဒေါမနဿေန ယေဓမ္မာ၊ ဥပါယာသေန ယေဓမ္မာ၊ သတိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ၊ သမ္ပပ္ပာနေန ယေဓမ္မာ၊ အပ္ပမညာယ ယေဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေဓမ္မာ၊ ဖဿေန ယေဓမ္မာ၊ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ၊ သညာယ ယေဓမ္မာ၊ စေတနာယ ယေဓမ္မာ၊ အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ၊ မနသိကာရေန ယေဓမ္မာ၊ ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟေတုဟိစေဝ သဟေတုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟေတုဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇီကေနာယတနေန၊ ဇီကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၅) အပ္ပဗ္ဗယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အသင်္ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇီကေနာယတနေန၊ ဇီကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၆) အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အာသဝေဟိစေဝ သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အာသဝေဟိစေဝ အာသဝ သမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇီကေနာယတနေန၊ ဇီကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၇) သညောဇနေဟိ၊ ဂဇ္ဇေဟိ၊ ဩဇေဟိ၊ ယောဂေဟိ၊ နိဝရဏေဟိ၊ ပရာမာသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ပရာမာသေဟိ စေဝ ပရာမဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇီကေနာယတနေန၊ ဇီကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၈) စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသမ္ပပုတ္တေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တ
သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသ
ဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂ
ဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အ
သင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန၊
ဇေကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၈၉) စိတ္တသဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂ
ဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ န ကေ
ဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၁၉၀) ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိ ဓမ္မ
ေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
ကိလေသေဟိစေဝ ကိလေသသမ္ပပုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။
ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိ
ဟာယတနေဟိ။ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခ
တံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊
ဇေကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။

အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

စတုတ္ထနယ - သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသ။

(၁၉၁) သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓ
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတု
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန
သင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန
မာတိကာ

သင်္ကဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကကိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ကဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာ
ယတနေ၊ ဇေကာယ ဓာတုယာ သင်္ကဟိတာ။ ။

(၁၉၂) ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ ပုရိသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ သု
ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ သောမနသိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ၊ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေ
ဓမ္မာ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ သတိန္ဒြိ
ယေန ယေဓမ္မာ၊ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ ပညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊
အနုညာတညဿာဝီတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ အညိန္ဒြိယေန ယေ
ဓမ္မာ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ၊ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ၊ အဝိဇ္ဇာ
ပစ္စယာ သင်္ခါရေန ယေဓမ္မာ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿေန ယေ
ဓမ္မာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာယ ယေဓမ္မာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါ
နေ ယေဓမ္မာ၊ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ၊ သောကေန ယေဓမ္မာ၊ ပရိ
ဒေဝေန ယေဓမ္မာ၊ ဒုက္ခေန ယေဓမ္မာ၊ ဒေါမနဿေန ယေဓမ္မာ၊
ဥပါယာသေန ယေဓမ္မာ၊ သတိပဋ္ဌာနေ ယေဓမ္မာ၊ သမ္ပပ္ပဓာနေ
ယေဓမ္မာ၊ အပ္ပမညာယ ယေဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေဓမ္မာ၊
ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အရိ
ယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေဓမ္မာ၊ ဖဿေန ယေဓမ္မာ၊ စေတနာ
ယ ယေဓမ္မာ၊ အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ၊ မနသိကာရေန ယေဓမ္မာ၊
ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟေတုဟိစေဝ သဟေတုကေဟိ
စ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟေတုဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အာသဝေဟိ၊ သညောဇနေဟိ၊ ဂစ္ဆေဟိ၊
ဩဇေဟိ၊ ယောဂေဟိ၊ နိဝရဏေဟိ၊ ပရာမာသေဟိ၊ ဥပါဒါနေ
ဟိ၊ ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိ
လေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိ
လိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ ကိလေသ
သမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ကဟေန သင်္ကဟိတာ၊
အာယတနသင်္ကဟေန သင်္ကဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ကဟေန သင်္ကဟိတာ၊
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ကဟေန သင်္ကဟိတာ၊ အာယတန
သင်္ကဟေန သင်္ကဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ကဟေန သင်္ကဟိတာ၊ တေဓမ္မာ
အလင်းပြ

ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓံတုယာ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။

သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ပဉ္စမနယ-အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသ။

(၁၉၃) ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယ
တနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉၄) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယ
တနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉၅) ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ မနာယတနေန ယေဓမ္မာ။
စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ မနောဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။
မနောဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ မနိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓ
သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။
တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသ
ဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉၆) စက္ခုယတနေန ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗ ယတနေန ယေ
ဓမ္မာ။ စက္ခုဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗဓာတုယာ ယေဓမ္မာ
ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ

ဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉၇) ဓမ္မာယတနေန ယေဓမ္မာ။ ဓမ္မဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉၈) သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ နိရောဓသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၁၉၉) စက္ခုန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပ။ ကာယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၀) သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သောမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝီရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အနုညာ တညဿာသိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယံ ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၁) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၂) ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၃) နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၄) သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာယ ယေဓမ္မာ။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနေန ယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၅) အရူပဘဝေန ယေဓမ္မာ။ နေဝသညာ နာသညာ ဘဝေန ယေဓမ္မာ။ စတုဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ဣဒ္ဓိပါဒေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၆) အသညာဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ကေဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ဇာတိယာ ယေဓမ္မာ။ ဇရာယ ယေဓမ္မာ။ မရဏေန ဇာတိကာ

ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေ၊ သတ္တ ဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၇) ပရိဒေဝေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂ ဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၈) သောကေန ယေဓမ္မာ။ဒုက္ခေန ယေဓမ္မာ။ဒေါမနသေ န ယေဓမ္မာ။ဥပါယာသေန ယေဓမ္မာ။သတိပဋ္ဌာနေ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပပ္ပာနေ ယေဓမ္မာ။ ဈာနေ ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမညာယ ယေ ဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ။ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေ ဓမ္မာ။အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေဓမ္မာ။ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ သညာယ ယေဓမ္မာ။စေတနာယ ယေဓမ္မာ။ အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ။မနသိ ကာရေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ပ။ တေဓမ္မာ ဇ္ဈိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကော ဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၀၉) စိတ္တေန ယေဓမ္မာ။ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာ ယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ။ပ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကော ဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၀) ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။အကုသလေဟိ ဓမ္မေ ဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိပါက မ္မေ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုပါဒါဒိန္န အနုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌ အလင်းပြ

သံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိ
 လေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ အဝိတက္ကအဝိစာရမက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ဝီတိသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန
 ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ အာစယဂါဝိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပစယဂါဝိဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ သေက္ခေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသေက္ခေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 မဟဂ္ဂတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟိနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဏီတေဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ ဓိစ္ဆတ္တနိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္မတ္တ
 နိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ မဂ္ဂဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂါဝိပတိဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အတိတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 အနာဂတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဠာပန္နာရမ္မဏေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယ
 တနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
 တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန။ ဒသဟာ
 ယတနုဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၁) သနိဒဿန သပ္ပဋိဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနိ
 ဒဿန သပ္ပဋိဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
 တာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အ
 သင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေ
 ဟိ၊ နိဟာယတနုဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

မာတိကာ

(၂၁၂) ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ သဟေတုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၃) သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတုကေဟိစေဝ နှစ်ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နှစ်ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နှစ်ဟေတုဟိ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန။ ဒသဟာယတနေဟိ။ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၄) အပ္ပက္ခယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသင်္ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၅) သနိဒဿနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သပ္ပဋိဃေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဇိဟာယတနေဟိ။ အဠဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၆) ရူပိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန။ ဧကေနာယတနေန။ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၇) အရူပိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ လောကုတ္တရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။

န အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
အာသဝေဟိစေဝ သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေ
ဟိစေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂ
ဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာ
တုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေ
ဓမ္မာ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာ
တုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၈) အနာသဝေဟိဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစအာသ
ဝေဟိဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အနာသဝေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂ
ဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၁၉) သံယောဇနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဂဇ္ဈေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ ဩဃေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ယောဂေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ နိဝရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိစေဝ ပရာမဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇွိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တ
ရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၂၀) အပရာမဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသသမ္ပ
ယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အပရာ
မဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သာရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
မာတိကာ

။ပ။တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတု
ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၂၁) အနာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နောဗိတ္တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တဝိသံ
သဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
ဗိတ္တသဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တာနုပရိဝတ္တိဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ဗာဟိရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပါဒါဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အ
သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ပ။တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေ၊ သတ္တ
ဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၂၂) ဗိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အ
သင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓ
ဟိ၊ ဇေကဒသဟာယတနေဟိ၊ ဇေကဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၂၂၃) စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တသမ္ပယုတ္တ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တ
သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသ
ဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂ
ဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။တေဓမ္မာ ဒ္ဓိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကဒသဟာယ
တနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၂၄) အဇ္ဈတ္တိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အ
သင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟ
ေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပ။တေဓမ္မာ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေ၊ ဇေကယဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။

(၂၂၅) ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိ ဓမ္မ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ
အလင်္ဂမြ

ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝသံကိလိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ကိလေသေဟိစေဝ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
 တာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ။ ပ။ တေဓမ္မာ ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တရ
 သဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၂၂၆) အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌေဟိစေဝ နောစကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာ
 ယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေ
 တုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိတက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိစာ
 ရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သပ္ပိတိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝီတိ
 သဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ န ကာမာ
 ဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 အရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပရိယာပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ နိယျာနိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ အနုတ္တရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန
 အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန
 အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိ
 ဟိ ခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေဟိ။ ကတိဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ
 တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတု
 ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

ရူပဉ္စ ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မခာတု၊ ဣတ္ထိ ပုမံ ဇိဝိတံ နာမရူပံ။
 နွေဘဝါ ဇာတိ ဇရာ မစ္စရူပံ၊ အနာရမ္ပဏံ နောမိတ္တံ မိတ္တေန
 ဝိပ္ပယုတ္တံ။
 ဝိသံသဋ္ဌံ သမုဋ္ဌာန သဟဘု၊ အနုပရိဝတ္တိ ဗာဟိရံ ဥပါဒါ။
 နွေဝိသယော သေနယော သုဗုဒ္ဓေါ။ ။

အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒနိဋ္ဌေသော နိဋ္ဌိတော။

ဆဋ္ဌနယ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂမဒ နိဋ္ဌေသ။

(၂၂၇) ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ကတိဟာယတနေဟိ၊
 ကတိဟိ ခာတူဟိ သမ္ပယုတ္တောဟိ နုတ္တိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တော၊စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ခာတူ
 ဟိဝိပ္ပယုတ္တော၊ဇကေနာယတနေန၊ဇကောယ ခာတုယာ ကေဟိမိ
 ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၂၈) ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊သညာက္ခန္ဓော၊သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊တိဟိ
 ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ခာတူဟိ သမ္ပယုတ္တော၊
 ဇကေနာယတနေန ဇကောယ ခာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော၊
 ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ဇကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေဟိ၊ဒသ
 ဟိ ခာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ခာတုယာ
 ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၂၉) ဝိညာဏက္ခန္ဓော တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော၊ဇကေနာ
 နာယတနေန ဇကောယ ခာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော။ ။
 ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသ
 ဟိ ခာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ခာတု
 ယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၃၀) စက္ခာယတနံ၊ပ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ သမ္ပယုတ္တန္တိ နုတ္တိ။
 ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဇကေနာယတနေန၊သတ္တဟိ
 ခာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ဇကေနာယတနေန၊ဇကောယ ခာတုယာ ကေ
 ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၃၁) မနာယတနံ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၃၂) စက္ခုဓာတုပ။ ဖောဠဗ္ဗဓာတု သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၃၃) စက္ခုဝိညာဏဓာတုပ။ မနောဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတု၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၃၄) သမုဒယသစ္စံ။ မဂ္ဂသစ္စံ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၃၅) နိရောဓသစ္စံ။ စက္ခုဗြိယံ။ ပ။ ကာယိဗြိယံ။ ဣတ္ထိဗြိယံ။ ပုရိသိဗြိယံ။ သမ္ပယုတ္တန္တိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၃၆) မနိဗြိယံ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

မာတိကာ

(၂၃၇) သုခိန္ဒြိယံ။ ရုက္ခိန္ဒြိယံ။ သောမနသိန္ဒြိယံ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ။
တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တံ။
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ ဧကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠ
သဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၃၈) ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သဟိ
ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေ
ဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ ဧကောသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊
ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၃၉) သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ။ သတိန္ဒြိယံ။ သမာဓိန္ဒြိယံ။ ပညိန္ဒြိ
ယံ။ အနုညာတညဿာဝီတိန္ဒြိယံ။ အညိန္ဒြိယံ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ။
အဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတ
နေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတု
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၄၀) သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တံ။
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေ
ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၄၁) သဠာယတနပစ္စယာဖဿော။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေ
ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၄၂) ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၄၃) ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနံ။ ကမ္မဘဝေါ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၄၄) ခူပဘဝေါ သမ္ပယုတ္တောဘိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၄၅) အခူပဘဝေါ။ နေဝသညာနာသညာ ဘဝေါ။ စတုဝေါကာရဘဝေါ သမ္ပယုတ္တောဘိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၄၆) အသညာဘဝေါ၊ ဧကဝေါကာရ ဘဝေါ။ ပရိဒေဝေါ၊ သမ္ပယုတ္တောဘိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၄၇) သောကော၊ ဒုက္ခံ၊ ဒေါနေဿံ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

မာတိကာ

(၂၄၈) ဥပါယာသော။သတိပဋ္ဌာနံ။ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၄၉) ဣဒ္ဓိပါဒေါဒ္ဓိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၅၀) ဈာနံ ဒ္ဓိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၅၁) အပ္ပမညာ။ ပဋိနိဿာနိ၊ ပဗ္ဗဗလာနိ၊ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တော၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၅၂) ဖဿော။ စေတနာ။ မနသိကာရော၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၅၃) ဝေဒနာသညာ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ ဇကေနာယတနေန၊
သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၅၄) စိတ္တံ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဇကေနာယတနေန၊
ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။
ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။

(၂၅၅) အဓိမောက္ခော တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊
ဒွိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တော။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊
ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တော။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပ
ယုတ္တော။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာ
တူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယဓာတုယာ ကေ
ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။

(၂၅၆) ကုသလာ ဓမ္မော၊ အကုသလာ မ္မေဿ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သော
ဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတု
ယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၅၇) သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ မ္မော။ ဒုက္ခာယ
ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ မ္မော။ ဇကေန ခန္ဓေန သမ္ပယုတ္တာ၊ ဇကေနာ
ယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိ
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ
ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၅၈) အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ မ္မော ဇကေန
ခန္ဓေန သမ္ပယုတ္တာ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊
မာတိကာ

ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကောဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၅၉) ဝိပါကာဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၀) ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၁) နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။

(၂၆၂) အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ၊ အသံကိလိဋ္ဌအသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၃) သဝိတက္ကသဝိစာရာ ဓမ္မာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၄) အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဝိတိသဟဂတာ ဓမ္မာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၅) အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၆) သုဿဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန သမ္ပယုတ္တာ၊
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္န
ရသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာ
တုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၇) ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန သမ္ပ
ယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယ
တနေဟိ၊ ဧကာဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊
ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၈) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ
ဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ
ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ။ အပစယ
ဂါမိနော ဓမ္မာ။ သေက္ခာ ဓမ္မာ။ အသေက္ခာ ဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ
သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၉) အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ။ ပဏီတာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ
နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ
အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၇၀) ပရိတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိ
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၇၁) မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏာ ဓမ္မာ။
ဟိနာ ဓမ္မာ။ ဓိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ သမ္ပတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂါ
ရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂါပိပတိနော ဓမ္မာ။ သမ္ပ
ယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယ
တနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၂) အနုပ္ပန္နာဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၃) အတိတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ အနာဂတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၄) ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၅) သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၆) ဟေတု ဓမ္မာ၊ ဟေတုစေဝ သဟေတုကာစ ဓမ္မာ၊ ဟေတုစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၇) သဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၂၈) သဟေတုကာစေဝ နစဟေတု ဓမ္မာ၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာစေဝ နစဟေတုဓမ္မာ၊ နဟေတု သဟေတုကာဓမ္မာ၊ ဧကေန
အလင်မြို့

ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၇၉) အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ။ အသင်္ခတာဓမ္မာ။ သနိဒဿနာ ဓမ္မာ။ သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ ဣပိနော ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၈၀) သောကုတ္တရာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၈၁) အာသဝါ ဓမ္မာ။ အာသဝါစေဝ သာသဝါစ ဓမ္မာ။ အာသဝါစေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၈၂) အနာသဝါ ဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန အနာသဝါ ဓမ္မာပိ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၈၃) အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၈၄) အာသဝ သမ္ပယုတ္တာစေဝ နောစအာသဝါ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဓာတိကာ

သမ္ပယုတ္တာ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေ
ဟိ၊သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေနာယတနေန၊ ကော
ယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၀၅) သညောဇနာ ဓမ္မာ၊ဂန္ထာ ဓမ္မာ၊ ဩဃာ ဓမ္မာ၊ ယော
ဂါ ဓမ္မာ၊နိဝရဏာ ဓမ္မာ၊ ပရာမာသာ ဓမ္မာ၊ ပရာမာသာစေဝ
ပရာမဋ္ဌာစ ဓမ္မာ၊တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာ
တုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ဧကေနာယတနေန၊ကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၀၆) အပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ အပရာမဋ္ဌာ
ဓမ္မာ၊သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။န ကေဟိမိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ဆဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၀၇) ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာ
တုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေနာယတနေန၊ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၀၈) သာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။

(၂၀၉) အနာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ။စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ စိတ္တဝိသံသ
ဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊ဥပါဒါဓမ္မာ၊သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဓာတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဧကေနာယတနေန၊သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ
ဧကေနာယတနေန၊ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၁၀) စိတ္တာ ဓမ္မာ။တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယ
တနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဧကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ
အလင်းမြ

ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၉၁) စေတသိကာ ဓမ္မာ။ ဝိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဝိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ဝိတ္တသံသဋ္ဌသမုတ္တာနာ ဓမ္မာ။ ဝိတ္တသံသဋ္ဌသမုတ္တာန သဟဘု နော ဓမ္မာ။ ဝိတ္တသံသဋ္ဌသမုတ္တာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၉၂) အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စ ဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၉၃) ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာစေတ သံကိလေသိကာစ ဓမ္မာ။ ကိလေသာစေတ သံကိလိဋ္ဌာစ ဓမ္မာ။ ကိလေသာစေတ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠ သဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၉၄) အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ။ အသံကိလေသိကာ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၉၅) သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၉၆) သံကိလိဋ္ဌာစေတ ဓမ္မာ နောစကိလေသာ။ ကိလေသ သမ္ပယုတ္တာစေတ ဓမ္မာ နောစကိလေသာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ မာတိကာ

ယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိ
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေ
ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၇) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ
ဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာ
တဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတု
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၈) သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ သဝိစာရာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသ
ဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၂၆၉) အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ အဝိစာရာ ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာတိ
နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ
အာယတနေဟိ၊ ကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၀၀) သပ္ပိတိကာ ဓမ္မာ။ ပိတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သော
ဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာ
တုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၀၁) သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ သမ္ပယုတ္တာ။
ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရ
သဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတု
ယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၀၂) ဥပေက္ခာ သဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဧကေန ခန္ဓေန သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပ
အလင်းပြ

ယုတ္တိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ ကောဒသဟိ၊ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇကေနာယတနေန၊
ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၀၃) န ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ၊ အပရိယာပနွာ ဓမ္မာ၊ အနုတ္တ
ရာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တိတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ န ကေဟိမိ
ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။

(၃၀၄) ခူပါဝစရာ ဓမ္မာ၊ အခူပါဝစရာ ဓမ္မာ၊ နိယျာနိကာ
ဓမ္မာ၊ နိယတာ ဓမ္မာ၊ သရဏာ ဓမ္မာ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာ
ယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တိတိ နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ
ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

သတ္တမနယ-သမ္ပယုတ္တိနိဋ္ဌယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ။

(၃၀၅) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ၊ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ မနာယတ
နေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
ယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိ
ဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယ
တနေန၊ သတ္တဟိဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇကေနာယတနေန ကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၀၆) စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ ။ပ။ မနောဓာတု
ယာ ယေဓမ္မာ၊ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ္တိ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။

(၃၀၇) မနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတ
မာတိကာ

နေန၊သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဇကေနာယတနေန၊ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၀၈) ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၀၉) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ။ သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ သညာယ ယေဓမ္မာ။ စေတနာယ ယေဓမ္မာ။ ဖိတ္တေန ယေဓမ္မာ။ မနသိကာရေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၁၀) အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ။သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ဇကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၁၁) အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိဓမ္မေဟိယေဓမ္မာ။သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

၂။(၃၁၂) သဝိတက္က သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၁၃) ဖိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ဖိတ္တသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဖိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ဖိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဖိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဖိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝဉ္ဇိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေ

နာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊
ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၁၄) သဝိတက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊
ကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၁၅) ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

ခန္ဓာ စတုရော အာယတနဉ္စမေကံ၊
ဓာတုသု သတ္တ နွေဝိစ ဣန္ဒြိယတော။
တယော ပဋိစ္စ တထဂိဝ ဖဿပဉ္စမာ၊
အဓိမုစ္စနာ မနသိ တိကေသု တိဏိ။
သတ္တန္တရာ ဒွေစ မနေန ယုတ္တာ၊
ဝိတက္ကဝိစာရဏာ ဥပေက္ခကာယ စာတိ။ ။
သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

အဋ္ဌမနယ ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ။

(၃၁၆) ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ
နတ္ထိ။ ။

(၃၁၇) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ပ။ သရ
ဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။

ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

နဝမနိယ-သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ နိဇ္ဇေသ၊

(၃၁၈) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၁၉) ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ မနာယတနေ ယေဓမ္မာ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ မနောဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၀) သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၁) မနိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၂) သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သောမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၃) ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၄) သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သ
တိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ အနညာတညဿာဓိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိ
ယေန ယေဓမ္မာ။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယ
ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန
ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၅) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၆) သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၇) ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာ
ယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၈) ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာယ ယေဓမ္မာ။ တဏှာ ပစ္စယာ
ဥပါဒါနေန ယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန
ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၂၉) သောကေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနဿေန
ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ
မာတိကာ

သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၀) ဥပါယာသေန ယေဓမ္မာ။ သတိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ။ သမ္ပပ္ပာနေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယ တနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၁) ဣဒ္ဓိပါဒေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၂) ဈာနေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတ နေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၃) အပ္ပမညာယ ယေဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဣဒ္ဓိယေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ။ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန ဇကာယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၄) ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ စေတနာယ ယေဓမ္မာ။ မနသိကာ ရေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၅) ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ သညာယ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယ တနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၆) စိတ္တေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေ
နာယတနေ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၇) အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယ
တနေ၊ နိဗ္ဗိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတ
နေ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၈) သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုက္ခမ
သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန
ခန္ဓေန သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေ
ဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၃၉) သဝိတက္က သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဝိတက္က
ဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိဟိသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၀) သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသဟ
ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာ
ယတနေ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၁) ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ သဟေ
တုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပ
ယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေ၊
ဇကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတ
နေ၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၂) သဟေတုကေဟိစေဝ နစဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နစဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
မာတိကာ

နဟေတုဟိ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၃) အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ
သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ အာသဝ
သမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန
ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတ
နေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၄) အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစအာသဝေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၅) သညောဇနေဟိ။ ဂန္ဓေဟိ၊ ဩဃေဟိ။ ယောဂေဟိ။
နိဝရဏေဟိ။ ပရာမာသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိ
စေဝ ပရာမဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယ
တနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၆) ပရာမာသသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ။

(၃၄၇) စိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။
ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၈) စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံ
သဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟ
ဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဟိ ဓမ္မေ
အလင်းမြ

ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၄၉) ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ။ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
ကိလေသေဟိစေဝ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဓမ္မာ ဟိ
ဟိ ခန္ဓေဟိ ဇေကေနာယတနေန ဇေကောယ ဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တာ။
ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယဓာတုယာ ကေဟိမိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၀) သံကိလိဋ္ဌေဟိစေဝ နောစကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစ ကိလေသေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။သဝိတက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။သဝိစာရေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။သဗ္ဗိတိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိတိသဟဂ
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
သမ္ပယုတ္တာ။တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ
ဓာတုယာ တေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၁) သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသဟ
ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန သမ္ပ
ယုတ္တာ။ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ။

သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ဒသမနယ-ဝိပ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ။

(၃၅၂) ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေ
မာတိကာ

ဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊
 ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတ
 နေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၃) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
 သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ မနာယတ
 နေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
 ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ
 ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၄) စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ။ပ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနေန
 ယေဓမ္မာ။ စက္ခုဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗ ဓာတုယာ ယေ
 ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
 စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တာ။ ။

(၃၅၅) စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ မနောဝိညာဏ
 ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေ
 ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
 ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ
 ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
 ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၆) နိရောဓသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ စက္ခုဗြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပ။
 ကာယိဗြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဣတ္ထိဗြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိဗြိယေန
 ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
 ဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ
 ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
 ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၇) မနိဗြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသ
 အလင်္ဂပြ

ဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန ဇကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၈) သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သော
မနဿိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ။ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေ
နာယတနေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၅၉) ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေ
ဟိ။ ဇကောဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊
ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၀) သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သတိန္ဒြိ
ယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။
အနုညာတညဿာဝီတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။
အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာ
ပစ္စယာ သင်္ခါရေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ။
သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၁) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ။ သဠာယတန
ပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ။ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၂) ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာယ ယေဓမ္မာ။ တဏှာပစ္စယာ
ဥပါဒါနေန ယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာ
ယတနေဟိ။ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတ
နေန၊ ဇကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၃) ရူပဘဝေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ
အာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၄) အသညီဘဝေန ယေခမ္မာ။ ဧကဝေါကာရ ဘဝေန
ယေခမ္မာ။ပ။ ပရိဒေဝေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတ
နေ၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကာယ
ဓာတုယာ ကေဟိဗိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၅) အရူပဘဝေန ယေခမ္မာ၊ နေဝသညာ နာသညာဘဝေန
ယေခမ္မာ။ စတုဝေါကာရဘဝေန ယေခမ္မာ။ သောကေန ယေ
ခမ္မာ။ ဒုက္ခေန ယေခမ္မာ။ ဒေါခနဿေန ယေခမ္မာ။ ဥပါယာသေန
ယေခမ္မာ။ သတိပဋ္ဌာနေန ယေခမ္မာ။ သဗ္ဗေဝာနေန ယေခမ္မာ။ ဣဒ္ဓိ
ပါဒေန ယေခမ္မာ။ ဈာနေန ယေခမ္မာ။ အပ္ပမညာယ ယေခမ္မာ။
ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေခမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေခမ္မာ။ သတ္တဟိ
ဗောဓိဇာတိဟိ ယေခမ္မာ။ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေခမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဋ္ဌသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဧကေနာယတနေ၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိဗိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၆) ဖဿေန ယေခမ္မာ။ ဝေဒနာယ ယေခမ္မာ။ သညာယ
ယေခမ္မာ။ စေတနာယ ယေခမ္မာ။ ဗိက္ခေန ယေခမ္မာ။ မနသိကာ
ရေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိဗိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၇) အဓိမောက္ခေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေ၊
ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိဗိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၆၈) ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေခမ္မာ။ အကုသလေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေခမ္မာ ဝိပ္ပ
အလင်္ကျ

ယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၆၉) သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ နုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၇၀) အနုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဇောဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၇၁) ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၇၂) ဝိပါကဓမ္မဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၇၃) နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ ။

(၃၇၄) အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တိ။ တေဓမ္မာ န မှာဟိကာ

ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၇၅) သဝိတက္က သဝိစာရေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၇၆) အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိတိ
သဟဂတေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ခန္ဓေဟိ
ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊
ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၇၇) အဝိတက္က အဝိစာရေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န
ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဧကောယ ဓာတု
ယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၇၈) သုခသဟဂတေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၇၉) ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကောဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၀) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာ
ဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ' ပဟာ
တဗ္ဗဟေတုကေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ
ဟေတုကေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာစယဂါမိဟိ ခန္ဓေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ အပစယဂါမိဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ သေက္ခေဟိ ခန္ဓေဟိ
ယေဓမ္မာ။ အသေက္ခေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂတေဟိ ခန္ဓေ
ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။

အလင်းပြ

တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၁) အပ္ပမာဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဏိတေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၂) ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊
ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၃) ဟေဂ္ဂတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏာ
ရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟိနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မိစ္ဆတ္တ
နိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္မတ္တနိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ မဂ္ဂါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂဟေတုကေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂါဝိပတိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယ
တနေဟိ။ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊
ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၄) အနုပ္ပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊
န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၅) အတိတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနာဂတာ
ရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၆) ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မ
ဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ
မ္မာတိကာ

ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၇) သနိဒဿန သပ္ပဋိဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနိဒဿန သပ္ပဋိဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၈) ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ သဟေတုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတုကေဟိစေဝ နစဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နစဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ န ဟေတုဟိ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၈၉) အပ္ပစ္စယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသင်္ခတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သနိဒဿနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သပ္ပဋိဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ရူပိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၀) လောကုတ္တရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၁) အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ

ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစအာသဝေဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
 တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာ
 တူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေ
 ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၂) အနာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ
 ဟိ အနာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ
 အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၃) သညောဓနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဂန္ဓေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ဩဃေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ယောဂေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ နိဝရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာ
 သေဟိစေဝ ပရာမဇ္ဈေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
 ဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယ
 တနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၄) အပရာမဇ္ဈေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တေဟိ အပရာမဇ္ဈေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေ
 ဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၅) သာရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဇ္ဈေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံ
 သဋ္ဌသုမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသုမုဋ္ဌာနသဟ
 တူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသုမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
 တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ
 ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပ
 ယုတ္တာ။ ။

(၃၉၆) အနာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပါဒါ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၇) အနုပါဒိန္ဒေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌေဟိစေဝ နောစကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေဝ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၈) အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၃၉၉) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတု ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠ

သဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတု
ယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၀) သဝိတက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိစာရေဟိ ဓမ္မ
ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ
ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၁) အဝိတက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဝိစာရေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေ
ဟိ၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၂) သဗ္ဗိတိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိတိသဟဂတေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသ
ဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၃) သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

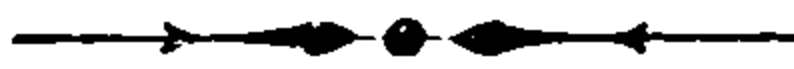
(၄၀၄) ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကာယ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၅) န ကာမာဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပရိယာ
ပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုတ္တရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ န
ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတူဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၆) ရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရူပါဝစရေဟိ
ဓာတူဟိ

ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိယျာနိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိယတေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိဗိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ဧကဝဒသ ခနယ-သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၊

(၄၀၇) သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓ
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတု
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယ
တနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိဗိ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိဗိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၈) ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓ
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတု
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယ
တနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ နုတ္တိ။ ။ ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ စာတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိဗိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၀၉) သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သော
မနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂ
ဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတု

အလင်ပြ

သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကေနာယတ
နေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧက
နာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၁၀) ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။
အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။
တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊
ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၁၁) သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝီရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သ
ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန ယေ
ဓမ္မာ။ အနညာတညဿာဝီတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ။
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဠာယတနပစ္စယာ
ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာယ ယေဓမ္မာ။ တဏှာ
ပစ္စယာ ဥပါဒါနေန ယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂ
ဟေန သင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတု
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကေနာယတ
နေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာ
ယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိ
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၁၂) ပရိဒေဝေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ အာ
ယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။
တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာ
တုဟိ သမ္ပယုတ္တာဟိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ စတုဟိ
မာတိကာ

ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၁၃) သောကေန ယေဓမ္မာ၊ ဒုက္ခေန ယေဓမ္မာ၊ ဒေါမနသေန ယေဓမ္မာ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၁၄) ဥပါယာသေန ယေဓမ္မာ၊ သတိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ၊ သမ္ပပ္ပဓာနေန ယေဓမ္မာ၊ အပ္ပမညာယ ယေဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေဓမ္မာ၊ ဖဿေန ယေဓမ္မာ၊ စေတနာယ ယေဓမ္မာ၊ အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ၊ မနသိကာရေန ယေဓမ္မာ၊ ဟေဟူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟေတူဟိစေဝ သဟေတုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟေတူဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အာသဝေဟိစေဝ သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အာသဝေဟိစေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သညောဇနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဂန္ဓေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဩဇောဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ယောဂေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ နိဝရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ပရာမာသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ ကိလေသ သမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊

အလင်းပြ

ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊
ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ
ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ဒွါဒသမနယ-သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ။

(၄၁၅) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ တေ
ဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ
ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၁၆) ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ မနာယတနေန ယေဓမ္မာ။
စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ မနောဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။
မနောဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ၊
သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၁၇) သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတု
ဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၁၈) မနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ
သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

မာတိကာ

(၄၁၉) သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ နုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သော
မနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၀) ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဧကော
ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၁) သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သ
တိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ အနညာတညဿာဝိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ။
အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၂) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကာယ ဓာတုယာ
သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၃) သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဠဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၄) ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဠဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၅) ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာယယေဓမ္မာ။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနေနယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေနယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၆) သောကေန ယေဓမ္မာ။ ဒုက္ခေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသေ နယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၇) ဥပါယာသေန ယေဓမ္မာ။ သတိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ။ သမ္ပပ္ပဓာနေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ နိဟာယတနေဟိ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၈) ဣဒ္ဓိပါဒေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ ဇကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၂၉) ဈာနေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၀) အပ္ပမညာယ ယေဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဣဒ္ဓိယေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ။ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

မာတိကာ

(၄၃၁) ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ စေတနာယ ယေဓမ္မာ။ မနသိကာ
 ရေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယ
 တနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
 တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
 ဟိတာ။ ။

(၄၃၂) ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ သညာယ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
 တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ
 သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယ
 တနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၃) စိတ္တေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေ
 ဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။
 ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေ
 ဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၄) အဓိခေက္ခေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတု
 ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
 ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
 ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၅) သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုက္ခမ
 သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိတက္က
 သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝီတိသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂ
 တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊
 ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
 စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတု
 ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၆) ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိ စေဝ သဟေ
 တုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိ စေဝ ဟေတုသမ္ပ
 ယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ
 အလင်းပြ

ခန္ဓေဟိန္ဒိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိ
ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသ
ဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၇) သဟေတုကေဟိ စေဝ နစဟေတူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နစဟေတူဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ။
န ဟေတူဟိ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကော
ဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၈) အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ
သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ အာသဝ
သမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူ
ဟိ ခန္ဓေဟိန္ဒိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၃၉) အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစအာသဝေဟိဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယ
တနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ
ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၄၀) သညောဇနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဂန္ဓေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ဩဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ယောဂေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ နိဝရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိ စေဝ ပရာမဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိန္ဒိဟာယတနေဟိ၊
နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၄၄၁) ပရာမာသသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကေနာယတနေန၊ ကောယ
ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိယာ။စတူဟိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၄၄၂) စိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဧကေနာယတနေန ဧကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇ္ဇိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေ
ဟိ၊သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၄၃) စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။စိတ္တသမ္ပယုတ္တ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။စိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တ
သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန
သဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိယေဓမ္မာ။စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝုတ္တိဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧက
နာယတနေ၊သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ဧကောဒသဟိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၄၄) ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိ ဓမ္မ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ကိလေသေဟိစေတ သံကိလေသိကေဟိစ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေတ သံကိလိဋ္ဌေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ကိလေသေဟိစေတ ကိလေသ သမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဇ္ဇိဟာယတနေ
ဟိ၊ဇ္ဇိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ။ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၄၅) သံကိလိဋ္ဌေဟိစေတ နောစ ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစေတ နောစကိလေသေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။သဝိတက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိစာရေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။သပ္ပိတိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိတိသ
ဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ကတိဟာယတနေဟိ။ ကတိဟိ ဓာ

တူဟိ သင်္ဂဟိတာ။တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန
ဇေကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇေကောဒသဟာယတနေဟိ၊သတ္တရသဟိ ဓာတု
ဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ဘေရသမနယ-အသင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ။

(၄၄၆) ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ
ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။
ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိဝိ သမ္ပယုတ္တာ။
ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဇေကေန ခန္ဓေန၊ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ
ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဇေကေနာယတနေန၊ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေ
ဟိဝိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၄၇) ဓမ္မာယတနေန ယေဓမ္မာ။ ဓမ္မဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။
ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ဝိညာဏပဋ္ဌယာနာမရူပေန ယေဓမ္မာ။အသညာဘဝေန
ယေဓမ္မာ။ဧကဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ဇာတိယာ ယေဓမ္မာ။
ဇရာယ ယေဓမ္မာ။မရဏေန ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အ
သင်္ဂဟိတာ။တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ဇေကေနာယတ
နေန၊ ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိဝိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတု
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ဇေကေနာယတနေန၊ဇေကောယ ဓာတုယာ ကေဟိဝိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။

(၄၄၈) အရူပဘဝေန ယေဓမ္မာ။ နေဝသညာနာသညာဘဝ
ေန ယေဓမ္မာ။ စတုဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ဣဒ္ဓိပါဒေန ယေ
ဓမ္မာ။ခန္ဓသင်္ဂဟေနအသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂ
ဟိကာ

ဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေ
 ဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တဟိ နတ္ထိ။
 ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တ
 ဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဇေကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ
 ကေဟိဝိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၄၆) ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အကုသလေဟိ ဓမ္မ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အ
 ဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိပါ
 ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုပါဒိန္န
 အနုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိတက္က သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဝိ
 တက္ကဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝီတိသဟဂတေဟိ ဓမ္မ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္�ေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာသ
 ဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿ
 နေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ
 ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာစယဂါမိဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပစယဂါမိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သေက္ခ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသေက္ခေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဟုဂ္ဂ
 တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဟုဂ္ဂတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟိနေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဏီတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိစ္ဆတ္တနိ
 ယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သမ္ပတ္တနိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ မဂ္ဂါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂဟေတုကေဟိ ဓမ္မ
 ဟိ ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂါဝိပတိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အတိတာရမ္မဏ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနာဂတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။
 ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အတ္တတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မ

အလင်းပြ

ဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တ
ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတု
ကေဟိ စေဝ နှစ်ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပ
ယုတ္တေဟိစေဝ နှစ်ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နှစ်ဟေတုဟိ သ
ဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊
အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ
ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာဟိ နုတ္တိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ စတုဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧက
နာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၅၀) ရူပိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ။ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အ
သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယ
တနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတု
ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၅၁) အရူပိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ လောကုတ္တရေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ အနာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝ သမ္ပ
ယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစ
အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အနာသ
ဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသညောဇနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ အဂန္တနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနောဃနိယေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အယောဂနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနိ
ဝရဏိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပရာမဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ
ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သာရမ္မဏေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန
သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေ
မာတိကာ

ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ
သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဓာတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဧကေနာယတနေ၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယ
တနေ၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၅၂) အနာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ နောဗိက္ခေဟိ ဓမ္မ
ဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဗိက္ခဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဗိက္ခဝိသံသဋ္ဌ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဗိက္ခသမုဋ္ဌာနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဗိက္ခ
သဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဗိက္ကာနုပရိဝတ္တိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ၊ ဗာဟိရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဥပါဒါဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊
ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိ
တာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ
တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ကောယ ဓာတု
ယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာ
ယတနေ၊ ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

(၄၅၃) အနုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဥပါဒါန သမ္ပ
ယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ
နောစ ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တေဟိ
အနုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အသံကိလေသိကေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အသံကိလိဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသ
သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌေဟိစေဝ နောစ
ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ
နောစ ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ
အသံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဒဿနေန ပဟာ
တဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ၊ ဒဿနေန ပဟာဘဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊
ဘာဝနာယ ပဟာဘဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သဝိ
တက္ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။

အလင်းပြ

သဒ္ဓါဘိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဝိဘိသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာ သဟ
 ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ န ကာမာဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
 ဓမ္မာ။ ရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ယေဓမ္မာ။ အပရိယာပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိဿာနိကေဟိ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုတ္တရေ
 ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ခန္ဓသင်္ဂ
 ဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊
 ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
 ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာဘိ နတ္ထိ။ ။
 ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ
 ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတုယာ
 ကေဟိဝိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။

အသင်္ဂဟိတေန သဗ္ဗယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ရဒ္ဒသမနယ-ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာ သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ။

(၄၅၄) ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ
 ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။
 တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ
 သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
 ဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၅၅) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ သညာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။
 သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ မနာယ
 တနေန ယေဓမ္မာ။ မနိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
 ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ
 သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဥပေတွာ ဧကေန
 ခန္ဓေန၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂ
 ဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာ
 ယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

မာတိကာ

(၄၅၆) စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနေန ယေဓမ္မာ။ စက္ခာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၅၇) စက္ခာဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ဇိဝှိ ဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ မနောဓာတုယာ ယေဓမ္မာ။ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဝိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဝိ အာယတနေဟိ။ ကောယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၅၈) ဒုက္ခသစ္စေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၅၉) သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဝိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဝိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဝိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၀) နိရောဓသစ္စေန ယေဓမ္မာ။ စက္ခာနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ပ။ ကာယိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ဣတ္ထိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ။ ပုရိသိနိဗ္ဗိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၁) သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ခုက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သော
မနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ဒွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယ
တနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၂) ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခ
တံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ၊
တေရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
နကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၃) သဒ္ဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သ
တိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ သမာဓိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ ပညိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ အနုညာတညဿာဒိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အညိန္ဒြိယေန
ယေဓမ္မာ။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ။
အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသဟာယတ
နေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န
ကာဟိဗိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၄) သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ။ သဠာယတန
ပစ္စယာ ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ဇီကေန
ခန္ဓေန၊ ဇီကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ဇီကောဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂ
ဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇီကေ
နာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၅) ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာယ ယေဓမ္မာ။ တဏှာပစ္စယာ
ဥပါဒါနေန ယေဓမ္မာ။ ကမ္မဘဝေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ
ဧတိကာ

အသင်္ဂဟိတာ။န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊
န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၆) ဥပပတ္တိဘဝေန ယေဓမ္မာ။ သညာဘဝေန ယေဓမ္မာ။
ပဉ္စဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၇) ကာမဘဝေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဟာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
တေရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၈) ရူပဘဝေန ယေဓမ္မာ။ အသညာဘဝေန ယေဓမ္မာ။
ဧကဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ ပရိဒေဝေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပ
ယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ
ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၆၉) အရူပဘဝေန ယေဓမ္မာ။ နေဝသညာ နာသညာဘဝေန
ယေဓမ္မာ။ စတုဝေါကာရဘဝေန ယေဓမ္မာ။ သောကေန ယေ
ဓမ္မာ။ ဒုက္ခေန ယေဓမ္မာ။ ဒေါမနသေန ယေဓမ္မာ။ ဥပါယာသေန
ယေဓမ္မာ။ သဘိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ။ သမ္ပပ္ပဓာနေန ယေဓမ္မာ။
ဣဒ္ဓိပါဒေန ယေဓမ္မာ။ ဈာနေန ယေဓမ္မာ။ အပ္ပမညာယ ယေဓမ္မာ။
ပဉ္စဟိ ဣဒ္ဓိယေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ ယေဓမ္မာ။ သတ္တ
ဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန ယေ
ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊
န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ။

(၄၇၀) ဖဿေန ယေဓမ္မာ။ ဝေဒနာယ ယေဓမ္မာ။ သညာယ
ယေဓမ္မာ။ စေတနာယ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တေန ယေဓမ္မာ။ မနသိကာ
အလင်္ဂံပြ

ရေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော
ဌပေတွာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဇကာဒသဟာယတနေဟိ၊ ဇကာဒသ
ဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ
ခန္ဓဟိ၊ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၁) အဓိမောက္ခေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အ
သင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓဟိ၊ နှိဒသဟာယတ
နေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိဓိ ခန္ဓဟိ၊ န ကေဟိဓိ အာယတနေဟိ၊ ဇကာ
ယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၂) ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ
ခန္ဓဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဓိ ခန္ဓဟိ၊ န ကေ
ဟိဓိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဓိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၃) အဗျာကတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓဟိ၊ နှိဟာယတနေဟိ၊ နှိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၄) အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓဟိ၊ နှိဒသဟာယ
တနေဟိ၊ တေရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ န ကေဟိဓိ ခန္ဓဟိ၊ န ကေဟိဓိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၅)၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေ
သိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ
ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာ
မာတိကာ

ရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န
ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ
ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၆) နေဝရိပါက နရိပါကဓမ္မ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုပါ
ဒိန္နုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂ
ဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၇) ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၈) အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ
ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊
ဒသဟာယတနေဟိ။ သောဋ္ဌသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၇၉) သဝိဘက္က သဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေ
ဟိ၊ ကောယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၀) အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဇိတိသ
ဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ နကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိဗိ
အာယတနေဟိ၊ နကာဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၁) အဝိတက္က အဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ပန္နရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၂) ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ၊ တေရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဝိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဝိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၃) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာစယဂါဝိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပစယဂါဝိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သေက္ခေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသေက္ခေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေဂ္ဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဝိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဝိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဝိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၄) နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နေဝါစယဂါဝိ နာပစယဂါဝိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နေဝသေက္ခ နာသေက္ခေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၅) အပ္ပမာဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပဏိတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတမာတိကာ

နေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၆) ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ ခွါဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊
ဆဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၇) မဟဂ္ဂတာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အပ္ပမာဏာ
ရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဟိနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ မိစ္ဆတ္တ
နိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သမ္မတ္တနိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ၊ မဂ္ဂါရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ မဂ္ဂဟေတုကေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ၊ မဂ္ဂါဝိပတိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ အသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ
န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၈) မဇ္ဈိမေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အနိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွိဟာယတနေ
ဟိ၊ ခွိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၈၉) ဥပ္ပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုပ္ပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ၊ ဥပ္ပါဒိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အတိတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ယေ
ဓမ္မာ။ အနာဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဗဟိဒ္ဓါဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိဗောဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အနိဒဿနသပ္ပ
ဋိဗောဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ ခွိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ

အသင်္ဂဟိတာ၊ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၀) အတိတာရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနာဂတာရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒ္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၁) ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒ္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒ္ဓါဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၂) ဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိ စေဝ သဟေတုကေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဟေတုကေဟိစေဝ နှစဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဟိစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နှစဟေတုဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နှဟေတုဟိ သဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒ္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၃) အဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ န ဟေတု အဟေတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဈိဟာယတနေဟိ၊ ဇ္ဈိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ဗြာဟ္မဏာ

ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၄၉၄) အပ္ပစ္စယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အသင်္ဂတေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ။ သနိဒဿနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သပ္ပဋိဃေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဂူပိဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ လောကုတ္တရေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယ
တနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၅) လောကီယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ
ဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတ
နေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၆) အာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ သာသဝေဟိစ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ အာသဝေဟိစေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစအာသဝေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ န
ကေဟိဗိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိဗိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၇) သာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သာသဝေဟိစေဝ နောစအာသဝေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တေဟိ သာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေ
ဟိ၊ နိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။
ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၈) အနာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တေ
ဟိ အနာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတု
အလင်းပြ

ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၄၉၉) သညောဇနေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဂန္ဓေဟိ ခမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ဩဃေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ယောဂေဟိ ခမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ နိဝရဏေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသေဟိ ခမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ သမ္ပယုက္ကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာ
သေဟိစေဝ ပရာမဋ္ဌေဟိစ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုက္ကာ။ တေ
ဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဒ္ဒဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ
န ကာဟိစိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၀) ပရာမဋ္ဌေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ ဝိပ္ပယုက္က
ေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမဋ္ဌေဟိစေဝ နောစ ပရာမာသေဟိ
ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ ဝိပ္ပယုက္ကေဟိ ပရာမဋ္ဌေဟိ ခမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုက္ကာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊
နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန
ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဋ္ဌသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ။

(၅၀၁) အပရာမဋ္ဌေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရာမာသ ဝိပ္ပယု
က္ကေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုက္ကာ။ တေဓမ္မာ
စတူဟိ ခန္ဓေဟိ။ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယ
တနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၂) သာရမ္ပဏေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တေဟိ ခမ္မေဟိ
ယေဓမ္မာ။ စေတသိကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသမ္ပယုက္က
ေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တ
သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသ
ဟာဘူဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝုတ္တိဟိ
ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုက္ကာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော ဌပေ

တွာ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ကောဒသဟာယတနေဟိ၊ ကောဒသဟိ
ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ စတုဟိ ခန္ဓ
ဟိ။ ဇကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၃) အနာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဥပါဒါနေ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အနုပါဒိန္ဒေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဇိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၄) ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ
စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဇိဟာယတနေဟိ၊ တိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊
ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၅) ဥပါဒါနေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိ ဓမ္မ
ဟိ ယေဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသသမ္ပ
ယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ သံကိလိဋ္ဌေဟိ
စ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌေဟိစေဝ နောစ ကိလေသေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသေဟိစေဝ၊ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစ
ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသသမ္ပယုတ္တေဟိစေဝ နောစ ကိလေ
သေဟိ ခန္ဓေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓ
တော ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာ
ရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ န ကေ
ဟိစိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိစိ ဓာတုဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၆) သံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ အသံကိလိဋ္ဌ
ဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ၊
သံကိလေသိကေဟိ စေဝ နောစ ကိလေသေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ၊ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တေဟိ သံကိလေသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ
ဓမ္မာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဇိဟာယတနေဟိ၊
ဇ္ဇိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဇကေန

ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဘေတူဟိ အသင်္ဂဟိ
ထာ။ ။

(၅၀၇) အသင်္ကလေသိကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ကိလေသ
ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ အသင်္ကလေသိကေဟိခမ္မေဟိယေဓမ္မာဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဘေတူဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသ
ဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဘေတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၈) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာ
ယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေ
တုကေဟိ ခမ္မေဟိယေဓမ္မာ။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဟေတုကေဟိ
ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေ
တွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဘေ
တူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ
ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဘေတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၀၉) နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နဘာ
ဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နဒဿနေန ပဟာ
တဗ္ဗဟေတုကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ
ဟေတုကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာယတနေဟိ၊ နိဟိ ဘေတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။
ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန။ ဒသဟာယတနေဟိ၊
သောဠသဟိ ဘေတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၁၀) သဝိတက္ကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဝိစာရေဟိ ခမ္မေ
ဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ခွါဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဘေတူဟိ
သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိ ခန္ဓေဟိ၊
နကေဟိမိ အာယတနေဟိ ဧကာယဘေတူယာ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၁၁) သပ္ပိတိကေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပီတိသဟဂတေဟိ
ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သုခသဟဂတေဟိ ခမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ
မာတိကာ

ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော၊ ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၅၁၂) ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော၊ ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ တေရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၁၃) ကာမာဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ ပရိယာပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သဉ္ဇတ္တရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဟာယတနေဟိ နှိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

(၅၁၄) န ကာမာဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အပရိယာပန္နေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနုတ္တရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၁၅) ရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိဿျာနိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ နိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ သရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော၊ ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှိဒသဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ န ကာဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။

(၅၁၆) န ရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ န အရူပါဝစရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနိဿျာနိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အနိယတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ။ အရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊

ကံတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နိဟာ
ယတနေဟိ၊ နိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကံတိဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ ဇကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။ ။

ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ အထ ဇီဝိတံ နာမရူပံ။
သဠာယတနံ ဇာတိ ဇရာ မတံ၊ နွေစ တိကေ နုလဟ္တရေ။ ။
ပဌမန္တရေ သတ္တစ၊ ဂေါစ္ဆကေ ဒသ အပရန္တေ။
ရုဒ္ဓသ ဆစ မတ္တကေ၊
ဣစ္စေတေ သတ္တ စတ္တာလီသ ဓမ္မာ။
သမုစ္ဆေဒေ နုလဟ္တန္တိ၊
မောဃပုစ္ဆကေန စာတိ။ ။

ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာ သင်္ဂဟိတပဒ
နိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

၁၅-ဓာတုကထာပကရဏံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၆ - ဓာတုကထာအရကောဏ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဗဟောမိ

- (၁) အနန္တဂုဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ခန္ဓံ သမ္ဗုဒ္ဓပုဇိတံ။
နိရင်္ဂဏောရသံ သံဃံ၊ နတွာ မေ သိရဿာ ဂုရုံ။ ။
- (၂) သောတုဇနေဟိ သက္ကန္တံ၊ ရဇယိဿာမိ ယာစိတော။
ဓာတုကထာယ ဉာဏဝဗ္ဗနတ္ထံ၊ နဝ နိဿယံ။ ။

အဟံ၊ ငါသည်။ အနန္တဂုဏံ၊ အဆုံးမရှိသော ကျေးဇူးတော် အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓန္တံ၊ ခန္ဓာ၊ အဝယတန၊ ဓါတ်၊ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂင် အစရှိသော ပရမတ္ထတရား အပေါင်းကို လက်ပေါ်တင်ထား ပတ္တမြားကဲ့သို့ ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူဘိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓပုဇိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဂေါစရာ သေဝန၊ ဘာဝနာသေဝန၏ အစွမ်းဖြင့် အဘန်ဘလဲလဲ အမြဲမပြတ် ဌိဝံဆည်းကပ်ပူဇော်အပ် သော၊ ဓမ္မန္တံ၊ မင်္ဂလေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိဟု ဆို အပ်သော ဆပ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို၎င်း။ နိရင်္ဂဏံ၊ ကိလေသာလည်းမရှိထသော။ ဝါ၊ ကိလေသာဟူ မှုအညစ်အကြေး မှလည်း ကင်းဝေးထသော။ ဝါ၊ ကင်းဝေးပြီးသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်လည်းရှိထသော။ ဩရသံ၊ မြတ်စွာဘုရားရင်နှစ် သား တော်စစ်လည်းဖြစ်ထသော။ သံဃန္တံ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော အရိယာ သံဃာတော်မြတ်ကို၎င်း။ နတွာနမာမိ ရှိခိုးပါ၏။ နတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍ မေ၊ ငါ၏။ ဂုရုန္တံ၊ အမရပုရဇုတိယမြို့တည်ဖြစ်သော ဧကရာဇ်မင်း မြတ်သည် မင်္ဂလာအိမ်တော် စံသည်မှစ၍ ကိုးကွယ်တော်မူအပ် သော သူရိယဝံသခဏ်းသီရိပရောဇကောရ ဓမ္မသေနပတိ မောဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ် နာမံတော်ရှိသော သံဃရာဇာဆရာ မှတ်ကာ

မြတ်ကိုလည်း။ သိရသာ၊ဦးဖြင့်။နတွာ-နမာမိ၊ရှိခိုးပါ၏။ နတွာ၊
ရှိခိုးပြီး၍။

သောတုဇနေဟိ စာသင်သားတို့သည်။ ၁၂။ စာသင်ဖို့နဲ့ အခြေ
ပြုတို့သည်။ သက္ကစ္စ၊ ရှိသေ့စွာ။ 'ယာမိတော တောင်းပန်အပ်သည်
ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဉာဏဝဇနတ္ထံ၊
ပရိယတ္တိဉာဏ်၏ ပြန့်ပွားခြင်းအကျိုး၌၊ ဝါ၊ ပရိယတ္တိဉာဏ်ကို
ပြန့်ပွားစေခြင်း အကျိုး၌။ ဓာတုကထာယ၊ ဓာတုကထာ ပါဠိ
တော်၏။ နဝနိဿယံ၊ အသစ်ဖြစ်သောနိဿယကို။ ဝါ၊ အသစ်ဖြစ်
သောဖို့ရာကို။ ရစယိဿာမိ၊ စီရင်ပေအံ့။ ဝါ ရေးသားပေအံ့။

ဥဒ္ဓေသ။

ဝိဘင်းကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဓာတုကထာ
ကျမ်းကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဓာတုကထာကျမ်းသည် ဥဒ္ဓေသ၊
နိဒ္ဓေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ဥဒ္ဓေသကို
ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဥဒ္ဓေသသည် မာတိကာမည်၏။ ထို
မာတိကာသည် နယမာတိကာ၊ အတ္တန္တရမာတိကာ၊ နယမုခမာတိ
ကာ၊ လက္ခဏာ မာတိကာ၊ ဗာဟိရမာတိကာ အားဖြင့် ၅-ပါး
အပြားရှိ၏။

၁-နယမုခမာတိကာ။

ထို ၅-ပါးတို့တွင် နယမာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုနယမာတိကာသည်လည်း ပဌမနယမာတိကာ၊ ဒုတိယ
နယမာတိကာ တတိယနယမာတိကာ၊ စတုတ္ထနယမာတိကာ၊ ပဉ္စမ
နယမာတိကာ၊ ဆဋ္ဌနယမာတိကာ၊ သတ္တမနယမာတိကာ၊ အဋ္ဌမ
နယမာတိကာ၊ နဝမနယမာတိကာ၊ ဒသမနယမာတိကာ၊ ဧကော
ဒသမနယမာတိကာ၊ ခန္ဓါဒသမနယမာတိကာ၊ တေရသမနယမာတိ
ကာ၊ ဝုဒ္ဓသမနယမာတိကာ အားဖြင့် ၁၄-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၁၄-ပါးတို့တွင်၊ ပဌမနယမာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သင်္ဂဟော - အသင်္ဂဟော ဟူသည်
တည်း။

သင်္ဂဟော၊ အဘယ်မျှသောခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန
အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော
ခန္ဓာ ဤမျှသောအာယတန ဤမျှသောဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်
၏။ အသင်္ဂဟော၊ အဘယ်မျှသောခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန
အဘယ်မျှသောဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော
ခန္ဓာ ဤမျှသောအာယတန ဤမျှသောဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်
အပ်။

ပဌမနယမာတိကာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြား၆၂၌ ဒုတိ
ယ နယမာတိကာကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သင်္ဂဟိ
တေန အသင်္ဂဟိတံ ဟူသည်တည်း။ ။ သင်္ဂဟိတေန၊ စက္ခာယတန
အစရှိသည်သည် ခန္ဓာဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အသင်္ဂ
ဟိတံ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော စက္ခာယ
တနကြည့်သော ရုပ်သတ္တဝါသ အစရှိသည်ကို။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အ
ဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသောအာယတန အဘယ်မျှသော
ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသောခန္ဓာ ဤမျှသော
အာယတန ဤမျှသောဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

(တနည်းကား)။ ။ သင်္ဂဟိတေန၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် အစ
ရှိသည်သည် ခန္ဓာ၊ အာယတနတို့ဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်
ဖြစ်၍။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ဓာတ်ဖြင့်မရေတွက်အပ်သော စက္ခုဝိညာ
ဏဓာတ်ကြည့်သော ဆဝိညာဏဓာတ် အစရှိသည်ကို။ အသင်္ဂဟိ
တံ၊ အဘယ်မျှသောခန္ဓာ၊ အဘယ်မျှသောအာယတန၊ အဘယ်မျှ
သောဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသောခန္ဓာ၊ ဤမျှ
သောအာယတန၊ ဤမျှသောဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ဒုတိယနယမာတိကာကို။ ။ တတိယနယမာတိကာကို ဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ- ဟူသည်
တည်း။ ။ အသင်္ဂဟိတေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အစရှိသည်သည် ခန္ဓာ
ဖြင့်သာ မရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ဂဟိတံ၊ အာယတနဓာတ်
တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်သောဇ္ဇဿ၊
နိဗ္ဗာန် အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသောခန္ဓာ အာယ
ဓာတ်တို့ကို။

တနုဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန တနု ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။

တတိယနယမာတိကာကို။ ၁၅။ စတုတ္ထနယ မာတိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ ဟူသည်တည်း။ ။သင်္ဂဟိတေန၊ သမုဒယသစ္စာအစရှိသည်သည် ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုအစရှိသည်သည်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာအစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။

စတုတ္ထနယမာတိကာကို။ ၁၆။ ပဉ္စမနယ မာတိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ-ဟူသည်တည်း။ ။အသင်္ဂဟိတေန၊ ရူပက္ခန္ဓာအစရှိသည်သည် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာအစရှိသည်သည်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန် အစရှိသည်ကို။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ပဉ္စမနယမာတိကာကို။ ၁၇။ ဆဋ္ဌနယ မာတိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါ ဟူသည်တည်း။ ။သမ္ပယောဂေါ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယတန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်။

ဆဋ္ဌနယမာတိကာကို။ ၁၈။ သတ္တမနယမာတိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ- ဟူသည်တည်း။ ။ သမ္ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်သောတရားနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်သောတရား

သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့်မ
ယှဉ်သနည်း။ ဤမျသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့်မယှဉ်။

သတ္တမနယမာတိကာကို။ ဌ။ အဋ္ဌမ နယမာတိကာကို ဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ- ဟူသည်
တည်း။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ မယှဉ်သောတရားနှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်
သောတရားသည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာအာယတန
ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်သနည်း။ နတ္ထိ၊ ယှဉ်သောတရားကားမရှိ။

အဋ္ဌမနယမာတိကာကို။ ဌ။ နဝမ နယမာတိကာကို ဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ-ဟူသည်တည်း။ ။
သမ္ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်သောတရားနှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သောတရား
သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာ။ ပ။ ယှဉ်၏။

နဝမနယမာတိကာကို။ ဌ။ ဒသမ နယမာတိကာကို ဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူသည်တည်း။ ။
ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ မယှဉ်သောတရားနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်သောတရား
သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာ။ ပ။ မယှဉ်။

ဒသမနယမာတိကာကို။ ဌ။ ဧကောဒသမ နယမာတိကာကို ဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူ
သည်တည်း။ ။ သင်္ဂဟိတေန၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေ
တွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာ။ ပ။
ယှဉ်၏။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာ။ ပ။ မယှဉ်။

ဧကောဒသမ နယမာတိကာကို။ ဌ။ ဒွါဒသမ နယမာတိကာကို
ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂ
ဟိတံ-ဟူသည်တည်း။ သမ္ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ဂဟိတံ၊
အဘယံမျသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သ
နည်း။ ဤမျသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်
၏။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အဘယံမျသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်
မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျသော ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်
မရေတွက်အပ်။

ဒွါဒသမနယမာတိကာကို။ ဌ။ တေရသမနယ မာတိကာကို
ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ အသင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပ
ဓာတုကထာ

ယုတ္တံ ဟူသည်တည်း။ အသင်္ဂဟိတေန၊ ခန္ဓာအာယတနဇာတ်
တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော
ခန္ဓာပ။ ယှဉ်၏။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသောခန္ဓာပ။ မယှဉ်။

တေရသမနယမာတိကာကို။ ခုဒ္ဒသမနယမာတိကာကိုဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ-
ဟူသည်တည်း။ «ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ဂဟိတံ၊
အဘယ်မျှသောခန္ဓာပ။ ရေတွက်အပ်၏။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှ
သောခန္ဓာပ။ မရေတွက်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ခုဒ္ဒသဟိ၊ တဆဲလေးပါး
ကုန်သောပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်သော။ အယံ၊
ဤမာတိကာသည်။ နယမာတိကာ၊ နယမာတိကာမည်၏။

၂-အန္တက္ခရ မာတိကာ။

နယမာတိကာကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ အန္တက္ခရ
မာတိကာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုအန္တက္ခရမာတိကာသည်လည်း။
ခန္ဓာဒိဥဒ္ဓေသ ဖဿသတ္တကရာသိဥဒ္ဓေသအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ခန္ဓာဒိဥဒ္ဓေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုခန္ဓာဒိဥဒ္ဓေသသည်လည်း။ ခန္ဓဥဒ္ဓေသ၊ အာယတနဥဒ္ဓေ
သ၊ ဓာတုဥဒ္ဓေသ၊ သစ္စဥဒ္ဓေသ၊ ဣန္ဒြိယဥဒ္ဓေသ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဥဒ္ဓေ
သ၊ သတိပဋ္ဌာနဥဒ္ဓေသ၊ သမ္ပပ္ပဓာနဥဒ္ဓေသ၊ ဣဒ္ဓိပါဒဥဒ္ဓေသ၊ ဈာန
ဥဒ္ဓေသ၊ အပ္ပမညာဥဒ္ဓေသ၊ ပဋိန္ဒြိယဥဒ္ဓေသ၊ ဗလဥဒ္ဓေသ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ
ဥဒ္ဓေသ၊ မဂ္ဂဥဒ္ဓေသ အားဖြင့် ၁၅-ပါးအပြားရှိ၏။

ထို ၁၅-ပါးတို့တွင် ခန္ဓဥဒ္ဓေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-ဟူသည်တည်း။ «ထို့နောင်
အာယတန ပ။ ဟောဟန်ကား။ နှိဒသာယတနာနိ-ဟူသည်
တည်း။ «ထို့နောင် ဓာတုဥဒ္ဓေသကိုဟောတော်မူ၏။ ဟော
ဟန်ကား။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော-ဟူသည်တည်း။ «ထို့နောင်
သစ္စပ။ ကား။ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ တည်း။ «ထို့နောင် ဣန္ဒြိယပ။
ကား။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ၊ တည်း။ «ထို့နောင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပ။
ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတည်း။ «ထို့နောင် သတိပဋ္ဌာနပ။

အလင်းပြ

ကား။စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊တည်း။ ။ထို့နောင် သမ္မပ္ပဓာန
 ။ပ။ကား။စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ၊တည်း။ထို့နောင် ဣဒ္ဓိပါဒ၊ပ။
 ကား။စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒ၊တည်း။ ။ထို့နောင် ဈာန၊ပ။ကား။
 စတ္တာရိဈာနာနိ၊ တည်း။ ။ထို့နောင် အပ္ပမညာ၊ပ။ကား။စတ
 သော အပ္ပမညာယော၊တည်း။ ။ထို့နောင် ပဋိန္ဒြိယ၊ပ။ကား။
 ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ တည်း။ ။ထို့နောင် ဗလ၊ပ။ ကား။ ပဉ္စဗလာနိ
 တည်း။ ။ထို့နောင် ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ပ။ကား။သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂ၊တည်း။ ။
 ထို့နောင် မဂ္ဂ၊ပ။ကား။အရိယောအဗ္ဗုဒ္ဓိကောမဂ္ဂေါတည်း။

ခန္ဓာဒိဥဒ္ဓေသကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌၊ ဖဿသတ္တ
 ကရာသိဥဒ္ဓေသ၊ပ။ကား။ဖဿော၊ဝေဒနာ၊သညာ၊စေတနာ၊စိတ္တံ၊
 အဓိမောက္ခော၊မနုသိကာရော ဟူသည်တည်း။

ပဉ္စ၊၅-ပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ၊ခန္ဓာတို့၎င်း။ ။ဒွါဒသ၊၁၂-ပါးကုန်
 သော။အာယတနာနိ၊အာယတနတို့၎င်း။ ။အဋ္ဌာရသ၊၁၈-ပါး
 ကုန်သော။ဓာတုယော၊ဓါတ်တို့၎င်း။ ။စတ္တာရိ၊၄-ပါးကုန်သော။
 သစ္စာနိ၊သစ္စာတို့၎င်း။ ။ဗာဝိသတိ၊၂၂-ပါးကုန်သော။ဣန္ဒြိယာ
 နိ၊ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ ။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၎င်း။ ။စတ္တာ
 ရော၊၄-ပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊သတိပဋ္ဌာန်တို့၎င်း။ ။စတ္တာ
 ရော၊၄-ပါးကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊သမ္မပ္ပဓာန်တို့၎င်း။ ။စတ္တာ
 ရော၊၄-ပါးကုန်သော။ဣဒ္ဓိပါဒ၊ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၎င်း။ ။စတ္တာရိ၊၄-ပါး
 ကုန်သော။ဈာနာနိ၊ဈာန်တို့၎င်း။ ။စတသော၊၄-ပါးကုန်သော။
 အပ္ပမညာယော၊အပ္ပမညာတို့၎င်း။ ။ပဉ္စ၊၅-ပါးကုန်သော။ဣန္ဒြိ
 ယာနိ၊ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ ပဉ္စ၊၅-ပါးကုန်သော။ဗလာနိ၊ဗိုလ်တို့၎င်း။
 သတ္တ၊၇-ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့၎င်း။ ။အရိ
 ယော၊မြတ်သော။ဝါ၊ဖြူစင်သော။ ဝါ၊ကိလေသာတည်းဟူသော
 အညစ်အကြေးမရှိသော။အဗ္ဗုဒ္ဓိကော၊ဂ-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။
 ဝါ၊ဂ-ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်၎င်း။ ဖဿော၊
 ဖဿ၎င်း။ဝေဒနာ၊ဝေဒနာ၎င်း။သညာ၊သညာ၎င်း။စေတနာ၊စေ
 တနာ၎င်း။စိတ္တံ၊ စိတ်၎င်း။ အဓိမောက္ခော၊အဓိမောက္ခ၎င်း။ မနု
 သိကာရော၊ မနုသိကာရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိသာမိကေဟိ၊
 ၂၅-ပုဒ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဒသတေဟိ၊တရာသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။
 ဓာတုံကထာ

နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ အတ္တန္တရမာတိကာ၊ အတ္တန္တရမာတိကာမည်၏။

၃-နယမုခမာတိကာ။

အတ္တန္တရမာတိကာကို။ ဌ။ နယမုခမာတိကာကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား၊ တိဟိသင်္ဂဟော၊ တိဟိအသင်္ဂဟော၊ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ၊ စတူဟိဝိပ္ပယောဂေါဟူသည်တည်း။ တိဟိ၊ ၃-ပါး ကုန်သော ခန္ဓာအာယတနခတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်အပ်သောနည်း၎င်း။ တိဟိ၊ ၃၊ ပါးကုန်သောခန္ဓာ အာယတနခတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟော၊ မရေတွက်အပ်သောနည်း၎င်း။ စတူဟိ၊ ၄-ပါး ကုန်သော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်တတ်သောသဘော၎င်း။ စတူဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယှဉ်တတ်သောသဘော၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတူဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုန်တို့ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ နယမုခမာတိကာ၊ နယမုခ မာတိကာမည်၏။

၄-လက္ခဏမာတိကာ။

နယမုခမာတိကာကို။ ဌ။ လက္ခဏမာတိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါဟူသည်တည်း။ သဘာဂေါ၊ သမ္ပယောဂနည်း၊ သင်္ဂဟနည်းတို့နှင့် သင့်တင့်သော လက္ခဏာ၎င်း။ ဝိသဘာဂေါ၊ သမ္ပယောဂနည်း၊ သင်္ဂဟနည်းတို့နှင့် မသင့်တင့်သော လက္ခဏာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတိ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုန်တို့ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ လက္ခဏမာတိကာ၊ လက္ခဏမာတိကာမည်၏။

၅-ဗာဟိရမာတိကာ။

လက္ခဏမာတိကာကို။ ဌ။ ဗာဟိရမာတိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဟိတောတုကထာယမာတိကာ အလင်းပြ

ဟူသည်တည်း။ ။သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၌ဟောတော်မူအပ်သောမာတိကာသည်။ ဓာတုကထာယ၊ ဓာတုကထာကျမ်း၏။ မာတိကာ၊ မာတိကာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆသဠိတိကပဒါနိ၊ ၆၆-ပါးသောတိက်ပုဒ်တို့ကို၎င်း၊ နွေကပဒသတာနိ၊ ၂၀၀-သောဒုက်ပုဒ်တို့ကို၎င်း။ သင်္ခိတော၊ ချုံး၍။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ ဗာဟိရ၊ မာတိကာ၊ ဗာဟိရမာတိကာမည်၏။

ပဉ္စက္ခန္ဓာ ခွါဒသာယတနာနိအစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အတ္တန္တရ မာတိကာပါဠိတော်မြတ် ပါဠိအပေါင်းတို့တွင်။ ပဉ္စက္ခန္ဓာဟူသောပါဠိ၌ ခန္ဓာ ၅-ပါးဟူသော်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအားဖြင့် ၅ ပါးတို့တည်း။ ။ ထို ၅-ပါးတို့တွင် ရုပ်အဋ္ဌဝိသသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓာကိုရူပက္ခန္ဓာဟူသောခန္ဓာ ၁-ပါး၊ စက္ခာယတန၊ သောတာယတန၊ ဗာနာယတန၊ ဇိဝှိယတန၊ ကာယာယတန၊ ရူပါယတန၊ သဒ္ဓါယတန၊ ဂန္ဓာယတန၊ ရသယတန၊ ဖောဠဗ္ဗာယတန၊ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန ၁၁-ပါး။ စက္ခုဇာတ်၊ သောတဇာတ်၊ ဗာနဇာတ်၊ ဇိဝှိဇာတ်၊ ကာယဇာတ်၊ ရူပဇာတ်၊ သဒ္ဓဇာတ်၊ ဂန္ဓဇာတ်၊ ရသဇာတ်၊ ဖောဠဗ္ဗဇာတ်၊ ဓမ္မဇာတ်ဟူသောဇာတ် ၁၁-ပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာလေးပါး မနာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ စက္ခုဝိညာဏဇာတ်၊ သောတဝိညာဏဇာတ်၊ ဗာနဝိညာဏဇာတ်၊ ဇိဝှိဝိညာဏဇာတ်၊ ကာယဝိညာဏဇာတ်၊ မနောဇာတ်၊ မနောဝိညာဏဇာတ်ဟူသော ၇-ပါးသော ဝိညာဏ ဇာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ ဝေဒနာ စေတသိက်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး၊ ဓမ္မာယတန ဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မဇာတ်ဟူသောဇာတ် ၁ ပါးဖြင့်ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ရူပက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မနာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဩဋ္ဌာရိကဇာတ် ၁၀-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဇာတ်ကထာ

ခေတ်ဟူသော ၇-ပါးသော ခေတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။သညာ စေတသိက်သည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ထိုသညာက္ခန္ဓာကို သညာက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မခေတ်ဟူသော ခေတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ခေတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ဝေဒနာ၊ သညာကြည်သော စေတသိက် ပညာသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ထိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး၊ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မခေတ်ဟူသော ခေတ် ၁-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄ ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ခေတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။စိတ်တရ ယုတ်ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ မနာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ စက္ခုဝိညာဏခေတ်၊ သောတဝိညာဏခေတ်၊ ဗာနဝိညာဏခေတ်၊ ဇိဝှိဝိညာဏခေတ်၊ ကာယဝိညာဏခေတ်၊ မနောခေတ်၊ မနောဝိညာဏခေတ် ဟူသော ၇-ပါးသော ဝိညာဏခေတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ခေတ် ၁၁-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ဒွါဒသသတနာနိ ဟူသောပုဒ်၌ အာယတန ၁၂-ပါးဟူသော် ကား။ စက္ခာယတန၊ သောတာယတန၊ ဗာနာယတန၊ ဇိဝှိယတန၊ ကာယာယတန၊ ဣပါယတန၊ သဒ္ဓါယတန၊ ဂန္ဓာယတန၊ ရသယတန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနအားဖြင့် ၁၂-ပါးတို့တည်း။ ။ထို ၁၂-ပါးတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခာယတန မည်၏။ ထိုစက္ခာယတနကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ စက္ခာယတန ဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ စက္ခုခေတ်ဟူသော ခေတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ စက္ခာယတန ကြည်သော ဩဇ္ဇာရိကာယတန ၉-ပါး၊ မနာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန ၁ ပါး၊ စက္ခုခေတ်ကြည်သော ဩဇ္ဇာရိကခေတ် ၉-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏခေတ်တို့အလင်းပြ

ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။သောတပသာဒသည် သောတာယတန
မည်၏။ ထိုသောတာယတနကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး၊
သောတာယတန ဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ သောတဓာတ်ဟူ
သောဓာတ် ၁-ပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၄-ပါး၊
အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ဃာန
ပသာဒသည် ဃာနာယတနမည်၏။ ထိုဃာနာယတနကို ရူပက္ခန္ဓာ
ဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဃာနာယတနဟူသော အာယတနတပါး၊
ဃာနဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော
ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေ
တွက်အပ်။ ။ဇိဝှါပသာဒသည် ဇိဝှါယတနမည်၏။ (ရှေးနည်း
ကို ဖြို၍ဆိုလေ)။ ။ကာယပသာဒသည် ကာယာယတနမည်၏။
(ရှေးနည်းကိုဖြို၍ဆိုလေ)။ ။ရူပါရုံသည် ရူပါယတနမည်၏။ ထိုရူ
ပါယတနကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး၊ ရူပါယတနဟူသော
အာယတနတပါး၊ ရူပဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်
အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇
ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။သဒ္ဓါရုံသည် သဒ္ဓါယတနမည်၏။ ထို
သဒ္ဓါယတနကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး၊ သဒ္ဓါယတန ဟူ
သော အာယတနတပါး။ (ရှေးနည်းကို ဖြို၍ဆိုလေ)။ ။ဂန္ဓာရုံ
သည် ဂန္ဓာယတနမည်၏။ (ရှေးနည်းကိုဖြို၍ဆိုလေ)။ ။ရသာရုံ
သည် ရသာယတနမည်၏။ (ရှေးနည်းကိုဖြို၍ဆိုလေ)။ ။ပထဝီ၊
တေဇော၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ
ယတနမည်၏။ (ရှေးနည်းကို ဖြို၍ဆိုလေ)။ ။ဗိတ်တရ ယုတ်ကိုး
ဆယ်သည် မနာယတနမည်၏။ ထိုမနာယတနကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
ဟူသောခန္ဓာတပါး၊ မနာယတနဟူသောအာယတနတပါး၊ စက္ခု၊
ဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိ
ဝှါဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနော
ဝိညာဏဓာတ်တည်းဟူသော ဓာတ် ၇-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်
၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၁
ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။စေတသိက် ဧပညာသ၊ သုခုမ
ရုပ် သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မာယတနမည်၏။ ထိုဓမ္မာယ
ဓာတ်ကဏ္ဍာ

တနကို နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၍၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတနတပါး။ ဓမ္မဝတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၁-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

အဋ္ဌာရသဓာတုယောဂ ဟူသောပါဠိ၌ ဓာတ် ၁၈-ပါး ဟူသော်ကား။ စက္ခုဓာတ်၊ သောတဓာတ်၊ ဃာနဓာတ်၊ ဇိဌါဓာတ်၊ ကာယဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ သဒ္ဓဓာတ်၊ ဂန္ဓဓာတ်၊ ရသဓာတ်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဌါဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်အားဖြင့် ၁၈-ပါးတို့တည်း။ ။ ထို ၁၈-ပါးတို့တွင် စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဓာတ်မည်၏။ ထိုစက္ခုဓာတ်ကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ စက္ခာယတနဟူသော အာယတနတပါး။ စက္ခုဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ (သောတဓာတ်၊ ဃာနဓာတ်၊ ဇိဌါဓာတ်၊ ကာယဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ သဒ္ဓဓာတ်၊ ဂန္ဓဓာတ်၊ ရသဓာတ်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်တို့ကို အာယတန၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် သိလေ)။ ။ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးသည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ မနာယတနဟူသော အာယတနတပါး။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ ဩဇ္ဇာရိကာယတန ၁၀-ပါး။ ဓမ္မာယတန တည်းဟူသော အာယတနတပါး။ ဩဇ္ဇာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ကြည့်သောဝိညာဏဓာတ် ၆-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ (သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဌါဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့မှာ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကိုမှီ၍ သိလေ)။ ။ ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဒိန္နိန္ဒြိယန်း ဒွေးသည် မနောဓာတ်မည်၏။ (ရှေးနည်းဖြင့် သိလေ)။ ။ ဒွေး ပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ် ၃-ခုကြည့်

သော စိတ် ၇၆-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏။ ထိုမနောဝိညာဏဓာတ်ကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ။(ရှေးနည်းဖြင့်သိလေ)။ ။စေတသိက်ဇွေးပညာသ၊ သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။ ထိုဓမ္မဓာတ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၍။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသောခန္ဓာ ၄-ပါး။ ။ဓမ္မာယတနနှင့်တူပြီ။

စက္ခုစရိသစ္စာနိ ဟူသော ပုဒ်၌ သစ္စာ ၄-ပါးဟူသော်ကား၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာအားဖြင့် ၄-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ထိုလေးပါးတို့တွင် လောကီစိတ် ဧကသီတိ၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသတို့သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်။ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန တည်းဟူသော အာယတန ၁၂-ပါး။ ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တည်းဟူသော ဓာတ် ၁၈-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် မည်သည်မရှိ။ ။လောဘစေတသိက်သည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ မည်၏။ ထိုနိရောဓသစ္စာကို ခန္ဓာအားဖြင့်ရေတွက်ခြင်းကိုမပြုမူ၍၊ ဓမ္မာယတန ဟူသော အာယတနတပါး။ ဓမ္မဓာတ် ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့်ရေတွက်အပ်၏။ ခန္ဓာ ၅-ပါး။ ကြွင်းသော အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-တို့ဖြင့်မရေတွက်အပ်။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ထိုမဂ္ဂသစ္စာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ဓမ္မာယတန ဟူသော အာယတနတပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ဓာတုကထာ

မသဒိသသိန္ဒြိယာနိ ဟူသောပုဒ်၌၊ ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးဟူသော်ကား။
 စက္ခုန္ဒြေ၊ သောတိန္ဒြေ၊ ဗာနိန္ဒြေ၊ ဇိတ္တိန္ဒြေ၊ ကာယိန္ဒြေ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊
 ပုရိသိန္ဒြေ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ၊ မနိန္ဒြေ၊ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနဿိန္ဒြေ၊
 ဒေါမနဿိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာ
 ဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနုညာတညဿာဝီတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာ
 ဝိန္ဒြေအားဖြင့် ၂၂-ပါးတို့တည်း။ ထို ၂၂-ပါးတို့တွင် စက္ခုပဿာ
 ဒရုပ်သည် စက္ခုန္ဒြေမည်၏။ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသော
 ခန္ဓာတပါး၊ စက္ခာယတနဟူသော အာယတနတပါး။ စက္ခုဓာတ်
 ဟူသောဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၄-ပါး၊
 အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။
 (သောတိန္ဒြေ၊ ဗာနိန္ဒြေ၊ ဇိတ္တိန္ဒြေ၊ ကာယိန္ဒြေတို့မှာ စက္ခုန္ဒြေကိုမှီ၍
 ဆိုလေ)။ ။ ဣတ္ထိဘာဝရုပ်သည် ဣတ္ထိန္ဒြေမည်၏။ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေ
 ကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယ
 တနတပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။
 ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့
 ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ ပုရိသဘာဝရုပ်သည် ပုရိသိန္ဒြေမည်၏။ ထိုပု
 ရိသိန္ဒြေကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ။ (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်နှင့်တူ
 ၏)။ ။ ရုပ်ဇိဝိတ၊ နာမ်ဇိဝိတသည် ဇိဝိတိန္ဒြေမည်၏။ ထိုဇိဝိတိန္ဒြေ
 ကို ရူပက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၂ ပါး။ ဓမ္မာယတနဟူသော
 အာယတန တပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်
 အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၃-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါး
 တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်သည် မနိန္ဒြေမည်
 ၏။ ။ (ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။ သုခသဟဂုတ်ကာယ ဝိ
 ညာဉ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် သုခိန္ဒြေမည်၏။ ။ (ဝေဒ
 နာက္ခန္ဓာနှင့် အတူဆိုလေ)။ ။ ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်၌ ရှိ
 သောဝေဒနာစေတသိက်သည် ဒုက္ခိန္ဒြေမည်၏။ (၎င်းသုခိန္ဒြေနှင့်တူ
 ၏)။ ။ သောမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၆၂-၌ ရှိသော ဝေဒနာ စေတ
 သိက်သည် သောမနဿိန္ဒြေမည်၏။ ။ (တူပြီ)။ ။ ဒေါသမူဒွေး၌ရှိ
 သောဝေဒနာစေတသိက်သည် ဒေါမနဿိန္ဒြေမည်၏။ ။ (တူပြီ)။ ။
 ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၌ ရှိသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်

ဥပေက္ခိန္ဒြေမည်၏။ ။(တူပြီ)။ ။သောဘဏ္ဍိတ်တရုယုတ် ၆၀-၌
 ရှိသော သဒ္ဓါစေတသိက်သည် သဒ္ဓိန္ဒြေမည်၏။ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေကို သင်္ခါ
 ရက္ခန္ဓာယူသောခန္ဓာတပါ။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။
 ခွေးပဉ္စရိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ် ၃-ခု, သန္တိရဏ ၃-ခု ကြည်သော
 စိတ် ၇-ခုရှိသော ဝိရိယ စေတသိက်သည်ဝိရိယိန္ဒြေမည်၏။ ။
 (သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။သောဘဏ္ဍိတ်တရုယုတ် ၆၀-၌ ရှိ
 သော သတိစေတသိက်သည်သတိန္ဒြေမည်၏။ ။(သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်တူပြီ)
 ဝိမိကိစ္ဆာသဟဂုတ်,ခွေးပဉ္စရိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ် ၃-ခု,သန္တိရ
 ဏ ၃-ခု ကြည်သောစိတ် ၇-ခုရှိသော ဧကဂ္ဂတာ စေတသိက်
 သည် သမာဓိန္ဒြေမည်၏။ ။(သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့် တူပြီ)။ ။လောကီတိ
 ဟိတ်စိတ် ၃၉-ခုရှိသောပညာစေတသိက်သည် ပညိန္ဒြေမည်၏။
 သောတာပတ္တိမဂ်၌ရှိသော ပညာစေတသိက်သည် အနုညာတည
 သာမိတိန္ဒြေမည်၏။ ။အထက် မဂ် ၃-ခု, အောက် ဖိုလ် ၃-ခု,၌ ရှိ
 သော ပညာစေတသိက်သည် အညိန္ဒြေမည်၏။ ။အရဟတ္ထဖိုလ်၌
 ရှိသော ပညာစေတသိက်သည် အညာတာဝိန္ဒြေမည်၏။ ။(၎င်း
 ဣန္ဒြေတို့မှာလည်း သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်အတူဆိုလေ)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါဟူသောပုဒ်၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အင်္ဂါအား
 ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၊သင်္ခါရ၊ဝိညာဉ်၊နာမ်ရုပ်၊သဠာယတန၊ဖဿ၊ဝေဒနာ၊
 တဏှာ၊ဥပါဒါနံ၊ ဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏအားဖြင့် ဤ၁၂-ပါးတို့
 တည်း။

(ဤအင်္ဂါအားဖြင့် ရေတွက်ရာ၌။သောက၊ ပရိဒေဝ၊ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ဥပါယာ
 သအားဖြင့် ၅-ပါးတို့ကို ဇရာမရဏနှင့် အနိဋ္ဌလက္ခဏာတူသောကြောင့်၎င်း၊ ဇာ
 တိ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဇရာမရဏ၌ အကျိုးဝင်သည်ဖြစ်၍ အသီး
 မရေတွက်သည်)။

ဘေဒအားဖြင့်သော်ကား။အဝိဇ္ဇာ၊သင်္ခါရ၊ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊
 သဠာယတန၊ ဖဿ၊ဝေဒနာ၊တဏှာ၊ဥပါဒါနံ၊ ဘဝ၊ဇာတိ၊ဇရာ၊
 မရဏ၊သောက၊ ပရိဒေဝ၊ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ဥပါယာသအားဖြင့်
 ၁၈-ပါးတို့တည်း။ ထို၁၈ ပါးတို့တွင် သစ္စာ၄-ပါးတရားကို ဖုံး
 လွှမ်းတတ်သော အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခုရှိသော မောဟစေတ
 သိက်သည် အဝိဇ္ဇာမည်၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော
 ခန္ဓာ၁-ပါး၊ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူ
 ခေတ္တကဏ္ဍာ

သောဓာတ် ၁-ပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့်မရေတွက်အပ်။ ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၌ရှိသော စေတနာစေတသိက်သည် သင်္ခါရမည်၏။ ။ (အဝိဇ္ဇာနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်သည်ဝိညာဉ်မည်၏။ ။ (ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသသည်နာမ်ရုပ်မည်၏။ ထိုနာမ်ရုပ်ကိုရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသောခန္ဓာ ၄-ပါး။ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မာယတန ဟူသောအာယတန ၁-ပါး။ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ် ၁၁-ပါးတို့ဖြင့်ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၁-ပါး၊ အာယတန ၁-ပါး။ ဓာတ် ၇-ပါးတို့ဖြင့်မရေတွက်အပ်။ ။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပဿာဒရုပ် ၅-ခုသည် သဠာယတနမည်၏။ ထိုသဠာယတနကို ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသောခန္ဓာ ၂-ပါး။ စက္ခာယတန သောတာယတန၊ ဗာနာယတန၊ ဇိဝှိယတန၊ ကာယာယတန၊ မနာယတနဟူသောအာယတန ၆-ပါး။ စက္ခုဓာတ်၊ သောတဓာတ်၊ ပ၊ ကာယဓာတ်၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဝိညာဏဓာတ်၊ ဗာနာဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ဟူသောဓာတ် ၁၂-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၃-ပါး။ အာယတန ၆-ပါး။ ဓာတ် ၆-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၌ ရှိသော ဖဿစေတသိက်သည်ဖဿမည်၏။ ။ (အဝိဇ္ဇာနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည်ဝေဒနာမည်၏။ ။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့် အတူဆိုလေ)။ ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ရှိသောလောဘစေတသိက်သည်တဏှာမည်၏။ ။ (အဝိဇ္ဇာနှင့်အတူ ဆိုလေ)။ ။ လောဘမူစိတ် ၈-ခု၌ရှိသောလောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသောဒိဋ္ဌိစေတသိက်သည် ဥပါဒါန်မည်၏။ ။ (အဝိဇ္ဇာနှင့်တူပြီ)။ ။ ဘဝသည် ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၌ရှိသော စေတနာစေတသိက်သည် ကမ္မဘဝမည်၏။ ။ (အဝိဇ္ဇာနှင့်တူ၏)။ ။ ဥပပတ္တိဘဝ

သည့်လည်း။ ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၊ သညီဘဝ၊ အသညီ
 ဘဝ၊ နေဝသညီ၊ နာသညီဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာ
 ရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝအားဖြင့် ၉-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၉-ပါး
 တို့တွင်။ ကာမဝိပါက်တေဝီသ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ
 တသိက်တေတ္ထိံသ၊ ကမ္မဇရုပ်ဝီသသည် ကာမဘဝမည်၏။ ထိုကာ
 မဘဝကို ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၅-ပါး။ သဒ္ဓါယတန ကြဉ်သော အာ
 ယတန ၁၁-ပါး။ သဒ္ဓဓာတ်ကြဉ်သော ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် ရေ
 တွက်အပ်၏။ မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာမည်သည်မရှိ။ သဒ္ဓါယ
 တန-သဒ္ဓဓာတ်ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ ရူပဝိပါက် ၅-ခု၊ စက္ခုဝိ
 ညာဉ်ဇွေး၊ 'သောတဝိညာဉ်ဇွေး၊ သမ္ပဋိန္ဒြိန်းဇွေး၊ သန္တိရဏ
 ၃-ခု၊ ဝိရတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ဣတ္ထိဘော၊
 ပုဗ္ဗော၊ ဗာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယကြဉ်သော ကမ္မဇရုပ် ပန္နရသသည်
 ရူပဘဝ မည်၏။ ထိုရူပဘဝကို ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာ
 က္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၅-ပါး။ စက္ခာ
 ယတန၊ သောတာယတန၊ ရူပါယတန၊ မနာယတန၊ မ္ဗောယတန ဟူ
 သော အာယတန ၅-ပါး။ စက္ခုဓာတ်၊ သောတဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊
 စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိ
 ညာဏဓာတ်၊ မ္ဗဓာတ်ဟူသော ဓာတ် ၈-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်
 ၏။ မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာမည်သည်မရှိ။ ကြွင်းသော အာယ
 တန ၇-ပါး။ ဓာတ် ၁၀-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ အရူပဝိ
 ပါက် ၄-ခု။ စေတသိက်တိံသသည် အရူပဘဝမည်၏။ ထိုအရူပ
 ဘဝကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 ဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ မနာယတန၊ မ္ဗောယတန ဟူသော အာယ
 တန ၂-ပါး။ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ မ္ဗဓာတ်ဟူသော ဓာတ် ၂-ပါး
 တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၁-ပါး။ အာယတန ၁၀
 ပါး။ ဓာတ် ၁၆ ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ နေဝသညာနာသ
 ညာယတန ဝိပါက်ကြဉ်သော လောကီဝိပါက်ဧကတိံသ၊ စေတ
 သိက်ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ်ဝီသသည် သညီဘဝမည်၏။ ။ (ထိုသညီ
 ဘဝမှာ ကာမဘဝနှင့်နည်းတူဆိုလေ)။ ။ ဇိဝိတ နဝက ကလောင်
 စေတုကထာ

ရုပ်သည် အသညီဘဝမည်၏။ ထိုအသညီဘဝကို ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ရူပါယတနု၊ ဓမ္မာယတနု ဟူသော အာယတန ၂-ပါး။ ရူပဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ် ၂-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသောခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၀-ပါး။ ဓာတ် ၁၆ ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ နေဝသညာနာသညာယတန ၆ ပါးစိတ်တခု၊ စေတသိက်တိသသည်၊ နေဝသညာနာသညီဘဝမည်၏။ ။ (အရူပဘဝနှင့် အတူဆို)။ ။ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်သည် ဧကဝေါကာရဘဝမည်၏။ (အသညီဘဝနှင့်တူ၏)။ ။ အရူပဝိပါက် ၄-ခု၊ စေတသိက်တိသသည် စတုဝေါကာရဘဝမည်၏။ (အရူပဘဝနှင့်တူ၏)။ ။ ကာမဝိပါက်တေဒိသ၊ ရူပဝိပါက် ၅-ခု၊ စေတသိက်ပဉ္စတိသ၊ ကမ္မဇရုပ်ဝိသသည် ပဉ္စဝေါကာရဘဝမည်၏။ (ကာမဘဝနှင့်အတူဆို)။ ။ ဇာတိသည် ရုပ်၏ဇာတိ၊ နာမ်၏ဇာတိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသတို့၏ ဖြစ်ဆဲသည် ရုပ်၏ဇာတိမည်၏။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ ဖြစ်ဆဲသည် နာမ်၏ဇာတိမည်၏။ ထိုဇာတိကို ရူပက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသောခန္ဓာ ၂-ပါး။ ဓမ္မာယတနုဟူသော အာယတန တပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၃-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ ဇရာသည်လည်း ရုပ်၏ဇရာ၊ နာမ်၏ဇရာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသတို့၏ ရင့်ဆဲသည် ရုပ်၏ဇရာမည်၏။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ ရင့်ဆဲသည် နာမ်၏ဇရာမည်၏။ (ထိုဇရာမှာ ဇာတိနှင့်တူ၏)။ ။ မရဏသည်လည်း ရုပ်၏မရဏ၊ နာမ်၏မရဏအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသတို့၏ ပျက်ဆဲသည် ရုပ်၏ မရဏမည်၏။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ပျက်ဆဲသည် နာမ်၏မရဏမည်၏။ (ထိုမရဏမှာလည်း ဇာတိနှင့်အတူဆိုလေ)။ ။ ဒေါသမူဇွေး၌ရှိသော ဒေါသနုဿဘေဒနာသည် သောကမည်၏။ ထိုသောကကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ဓမ္မာယတနုဟူသော အာယတန တပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

တွက်အပ်။ ။ဆွေမျိုးဘို့၏ ပျက်စီးခြင်းအစရှိသောအကြောင်းကြောင့် ငိုကြွေးမြည်တမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇဝိပလ္လာသ သဒ္ဓသည့် ပရိဒေဝမည်၏။ ထိုပရိဒေဝကို ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသော ခန္ဓာတပါး။ သမ္ဘိယတနဟူသော အာယတနတပါး။ သဒ္ဓဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် ဒုက္ခမည်၏။ ထိုဒုက္ခကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဟူသော ခန္ဓာတပါး၊ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတနတပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် ဒေါသနုဿမည်၏။ ထိုဒေါသနုဿကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး၊ ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတနတပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။ ။ညာတိဗျသန အစရှိသည်တို့ဖြင့် တွေ့သောသူအား လွန်စွာဖြစ်သော စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဒေါသစေတသိက်သည် ဥပါယာသ မည်၏။ ထို ဥပါယာသကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ဓမ္မာယတန ဟူသော အာယတန တပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။ အာယတန ၁၁-ပါး။ ဓာတ် ၁၇-ပါး တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

စက္ကာဒရာသဘိပဋ္ဌာနခ ဟူသောပုဒ်၌သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးဟူသော်ကား။ ကာသာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် အားဖြင့် ကိစ္စအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် ကား။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၌ရှိသော သတိစေတသိက်သာတည်း။ ထိုသတိစေတသိက်သည် သတိပဋ္ဌာန် မည်၏။

ထိုသတိပဋ္ဌာန်ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ ဓမ္မာယတန ဟူသော အာယတန တပါး။ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ်တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ဓမ္မာရောသဗ္ဗဗ္ဗဇာနာ ဟူသောပုဒ်၌ သမ္ပပ္ပဇာန် ၄-ပါး ဟူသော်ကား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြုခြင်း၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်းငှါ လုံ့လပြုခြင်း၊ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ လုံ့လပြုခြင်း ဖြစ်ပြီးသောကုသိုလ်တရားတို့ကိုလွန်စွာ ပွားစေခြင်းငှါ လုံ့လပြုခြင်းအားဖြင့် ကိစ္ဆအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ဂ-ခု၌ရှိသော ဝိရိယစေတသိက်သာတည်း။ ထိုဝိရိယ စေတသိက်သည် သမ္ပပ္ပဇာန်မည်၏။ (သတိပဋ္ဌာန်နှင့်အတူဆိုလေ)။

ဓမ္မာရောသဗ္ဗဗ္ဗဇာနာ ဟူသောပုဒ်၌ ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါး ဟူသော်ကား၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့်ကား၊ လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခု၌ရှိသော ဆန္ဒစေတသိက်သည် ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်မည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခု၌ရှိသော ဝိရိယစေတသိက်သည် ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ် မည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခုသည် စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ် မည်၏။ လောကုတ္တရာစိတ် ဂ-ခု၌ ရှိသော ပညာစေတသိက်သည် ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ် မည်၏။ ထိုလေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူသော ခန္ဓာ ၂-ပါး။ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန ဟူသော အာယတန ၂-ပါး။ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ခမ္မဓာတ် ဟူသော ဓာတ် ၂-ပါး တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ဓမ္မာရိဗ္ဗဇာနာ ဟူသောပုဒ်၌ ဈာန်လေးပါး ဟူသော်ကား။ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးသည် ပဌမဈာန်မည်၏။ ဝီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါသုံးပါးသည် ဒုတိယဈာန်မည်၏။ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ ၂ ပါးသည် တတိယဈာန်မည်၏။ ဥပေက္ခာ၊ ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ ၂-ပါးသည် စတုတ္ထဈာန် မည်၏။ ထို ၄-ပါးသော ဈာန်ကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၂-ပါး။

အလင်းပြ

ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန တပါး။ ဓမ္မဇာတ်ဟူသော ဇာတ် တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။

စတသော အပ္ပမညာယော ဟူသောပါဌ်၌ အပ္ပမညာ ၄-ပါး ဟူသော်ကား။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာအားဖြင့် ၄ ပါးတို့တည်း။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ရူပါဝစရပဋ္ဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်၌ ရှိသော အဒေါသစေတသိက်သည် မေတ္တာမည်၏။ ကရုဏာစေတသိက်သည် ကရုဏာမည်၏။ မုဒိတာ စေတသိက်သည် မုဒိတာ မည်၏။ ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်၌ ရှိသော တဩမဇ္ဈတ္တတာ စေတသိက်သည် ဥပေက္ခာမည်၏။ ထို ၄-ပါး သော အပ္ပမညာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး။ ဓမ္မာ ယတနဟူသော အာယတန တပါး။ ဓမ္မဇာတ် ဟူသော ဇာတ် တပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ အကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။

ပဋိန္ဒိယာနိ ဟူသော ပါဌ်၌ ဣန္ဒြေ ၅-ပါး ဟူသော်ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝိရိယိန္ဒြေ၊ သင်္ကိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေအားဖြင့် ၅-ပါး တို့တည်း။ ထို ၅-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခု၌ ရှိသော သဒ္ဓါစေတသိက်သည် သဒ္ဓိန္ဒြေမည်၏။ ဝိရိယစေတသိက်သည် ဝိရိယိန္ဒြေ မည်၏။ သင်္ကိစေတသိက်သည် သင်္ကိန္ဒြေ မည်၏။ ဧကဂ္ဂတာစေတသိက်သည် သမာဓိန္ဒြေမည်၏။ ပညာစေတသိက် သည် ပညိန္ဒြေ မည်၏။ ထို ၅-ပါးသော ဣန္ဒြေကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် အတူဆိုလေ)။

ပဉ္စမသနိ ဟူသောပါဌ်၌ ဗိုလ် ၅-ပါးဟူသော်ကား။ သဒ္ဓါ ဗိုလ်၊ ဝိရိယဗိုလ်၊ သင်္ကဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်အားဖြင့် ၅-ပါး တို့တည်း။ ထို ၅-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခု၌ ရှိသော သဒ္ဓါစေတသိက်သည် သဒ္ဓါဗိုလ်မည်၏။ ဝိရိယစေတသိက်သည် ဝိရိယဗိုလ် မည်၏။ သင်္ကိစေတသိက် သည် သင်္ကဗိုလ် မည်၏။ ဧကဂ္ဂတာ စေတသိက်သည် သမာဓိဗိုလ် မည်၏။ ပညာ စေတ သိက်သည် ပညာဗိုလ် မည်၏။ ထို ၅-ပါး သော ဗိုလ်ကို သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာဟူသောခန္ဓာတပါး။ ။(ပဋိန္ဒိယနှင့်တူ၏)။

ဓာတုကထာ

သတ္တဗောဓိန္ဒြိယ ဟူသောပါဌ်၌ ဗောဓိ ၇ ပါးဟူသော်ကား။ သတိသမ္ပောဓိ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဓိ၊ ဝိရိယသမ္ပောဓိ၊ ပီတိသမ္ပောဓိ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဓိ၊ သမာဓိသမ္ပောဓိ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဓိ အားဖြင့် ဤ ၇-ပါးတို့တည်း။ ထို ၇-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာဗိမာန် ၈-ခုရှိသော သတိစေတသိက်သည် သတိသမ္ပောဓိမည်၏။ ပညာစေတသိက်သည် ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဓိမည်၏။ ဝိရိယစေတသိက်သည် ဝိရိယသမ္ပောဓိမည်၏။ ပီတိစေတသိက်သည် ပီတိသမ္ပောဓိမည်၏။ ကာယပဿဒ္ဓိ ဗိတ္တပဿဒ္ဓိ စေတသိက်သည် ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဓိမည်၏။ ဧကဂ္ဂတာ စေတသိက်သည် သမာဓိသမ္ပောဓိမည်၏။ တတြိမတ္တတ္တတာ စေတသိက်သည် ဥပေက္ခာသမ္ပောဓိမည်၏။ ထို ၇-ပါးသော ဗောဓိကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသောခန္ဓာ တပါး။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် အတူဆိုလေ)။

အနိယောအဋ္ဌကိကောဓဇ္ဈေ ဟူသော ပါဌ်၌ မဂ္ဂင် ၈-ပါးဟူသော်ကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိအားဖြင့် ၈-ပါးတို့တည်း။ ထို ၈-ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာဗိမာန် ၈-ခုရှိသော ပညာစေတသိက်သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်မည်၏။ ဝိတက်စေတသိက်သည် သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်မည်၏။ သမ္မာဝါစာစေတသိက်သည် သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင်မည်၏။ သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်သည် သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်မည်၏။ သမ္မာအာဇီဝစေတသိက်သည် သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်မည်၏။ ဝိရိယစေတသိက်သည် သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်မည်၏။ သတိစေတသိက်သည် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်မည်၏။ ဧကဂ္ဂတာစေတသိက်သည် သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် မည်၏။ ထို ၈-ပါးသောမဂ္ဂင်ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာတပါး။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် အတူဆိုလေ)။

ဖဿော၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ ဗိတ္တံ၊ အဓိမောက္ခော၊ မနသိကာရောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဖဿသတ္တကရာသီပါဠိတော်မြတ် ပါဌ်အပေါင်းတို့တွင် ဖဿဟူသောပုဒ်၌ ဗိမာန်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်ရှိသော ဖဿစေတသိက်သည် ဖဿမည်၏။ ။
အလင်းပြ။

(သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။ ။ဝေဒနာ ဟူသောပုဒ်၌ စိတ်တရုယုတ်
ကိုးဆယ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်သည် ဝေဒနာမည်၏။ ။
(ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။ ။သညာ ဟူသောပုဒ်၌ စိတ်တရုယုတ်
ကိုးဆယ်၌ရှိသော သညာစေတသိက်သည် သညာမည်၏။ ။(သ
ညာက္ခန္ဓာနှင့် တူပြီ)။ ။စေတနာ ဟူသောပုဒ်၌ စိတ်တရုယုတ်
ကိုးဆယ်၌ရှိသော စေတနာ စေတသိက်သည် စေတနာမည်၏။ ။
(သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။ ။နိဗ္ဗာန် ဟူသောပုဒ်၌ စိတ်တရုယုတ်ကိုး
ဆယ်သည်စိတ်မည်၏။ ။(ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။ ။ဒွေးပဉ္စဝိ
ညာဉ် ၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ကြဉ်သော စိတ် ၇၀-ခု၌ရှိသော
အဓိမောက္ခစေတသိက်သည် အဓိမောက္ခ မည်၏။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
နှင့်တူ၏။ ။စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်၌ရှိသော မနုဿိကာရ စေ
တသိက်သည် မနုဿိကာရ မည်၏။ ။(သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ဥဒ္ဒေသပြီး၏။

၁ - ပဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ။

(၆) ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း ပဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ၊ ဒုတိယ
နယနိဒ္ဒေသ၊ ပ။ ဝုဒ္ဓသမနယနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၄-ပါး အပြားရှိ၏။
ထို ၁၄-ပါး တို့တွင် ပဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိရမာတိ
ကာနိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင်
အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်လည်း။ ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿသတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသအားဖြင့်
၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတနနိဒ္ဒေသ
အစရှိသောအားဖြင့် ၁၅-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၁၅-ပါးတို့တွင်
ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ ဘေဒ၊
အဘေဒအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ဘေဒကို
ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ သုဒ္ဓ၊ ဧကမူလဝိအား
ဧကထုကထာ

ဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓသုဒ္ဓအစရှိသောအားဖြင့် ၅ ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၅-ပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတအားဖြင့် ၂ ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သင်္ဂဟိတကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာ၊ အာယတနကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာ၊ ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါးတို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောကတိဟိ ခန္ဓေဟိသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် အာယတနကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောကတိဟာယတနေဟိ သင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ။ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ ခန္ဓာကရိုဏ်း နေသော ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အာယတနကရိုဏ်းနေသော ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿဇ္ဇနာ အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ဝိဿဇ္ဇနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောဧကေနခန္ဓေနသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် အာယတနကရိုဏ်းနေသော ဝိဿဇ္ဇနာကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓော ဧကောဒသဟိဓာတူဟိသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ဝါ၊ ရူပနုလက္ခဏာရှိသော ရုပ်အရကို။ ကတိဟိ၊ အဘယ်မျှကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်သနည်း။ ။ ရူပက္ခန္ဓောကို။ ဝါ၊ ရူပနုလက္ခဏာရှိသော ရုပ်

အရကို။ ကတိဟိ၊ အဘယ်မျှကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ အာယတနတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်သနည်း။ ။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝါ၊ ရူပနုလက္ခဏာရှိသော ရုပ်အရကို။ ကတိဟိ၊ အဘယ်မျှကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကောဒသဟိ၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိကာယတန ၁၀-ပါး။ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကောဒသဟိ၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိက ဓာတ် ၁၀ ပါး။ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိပိသန္ဓေန၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ။ တနည်းကား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း ခန္ဓသဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ နည်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ အာယတန၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း အာယတနသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ နည်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း ဓာတုသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကေန သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မာယတန၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း ဩဇ္ဇာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မာယတနသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း ဩဇ္ဇာရိကဓာတ်

ဓာတုကဏ္ဍာ

၁၀-ပါး၊ ဓမ္မဓာတုသဒ္ဓါ ဟု ဆိုအပ်သော ရေကွက်ခြင်း တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော ဖြစ်၏။ ဣဒိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ။ သင်္ဂဟိတကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အသင်္ဂဟိတကို ဟောတော်မူ၏။ ထို အသင်္ဂဟိတသည်လည်း ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿန္ဓနာ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာ၊ အာယတနကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာ၊ ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာ အားဖြင့် ၃-ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာကတိဟိ ခန္ဓေဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် အာယတနကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာကတိဟာယတနေဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာကတိဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။

ပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဝိဿန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဿန္ဓနာသည်လည်း ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာ၊ အာယတနကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာ၊ ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၃ ပါးတို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာ ဓာတုဟိ ခန္ဓေဟိ အသင်္ဂဟိတောဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် အာယတန ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာ ဧကေနာယတနေ အသင်္ဂဟိတောဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ။ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ မရေတွက်အပ် သနည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ သနည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ကို။ ကတိဟိ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ

တော၊နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။ သတိ၊သော်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ စ
တူဟိ၊လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
တော၊မရေတွက်အပ်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ ဧကေန၊တပါးသော။ အာ
ယတနေန၊မနာယတနုဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊အပ်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။
သတ္တဟိ၊ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အ
သင်္ဂဟိတော၊ မရေတွက်အပ်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူ
သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(တနည်းကား)။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ ကတိဟိ၊
ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်
ကြောင်း၊ခန္ဓသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သောရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
တော၊ မရေတွက်အပ်သနည်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်
သော။ အာယတနေဟိ၊ အာယတန၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေ
တွက်ကြောင်း အာယတန သဒ္ဓါ ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်း
တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊မရေတွက်အပ်သနည်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။
ကတိဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊နည်း။ ဣတိ
ပုစ္ဆာယံ၊ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ရှိသော်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။
စတူဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊နာမက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော
ရေတွက်ကြောင်း နာမက္ခန္ဓသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သောရေတွက်ခြင်းတို့
ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊အပ်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ ဧကေန၊သော။ အာယ
တနေန၊မနာယတနု၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း
မနာယတနသဒ္ဓါ ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
တော၊အပ်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ကို။ သတ္တဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ဝိညာဏ
ဓာတ်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်း ဝိညာဏဓာတု
သဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊မရေ
တွက်အပ်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

(နောက်နောက်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤရူပက္ခန္ဓပုဒ်ကို အမှီပြု၍ တက်နည်း၊
စစ်နည်း၊ အနက်ပေးနည်းတို့ကို စိစစ်ဆင်ခြင်၍ဆိုလေ)။

(၇) ရူပက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို ဟောတော် မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝေဒ
နာက္ခန္ဓသုဒ္ဓကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။သည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊အ
သင်္ဂဟိတအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုပ။တွင် သင်္ဂဟိတကို
ဓာတုကဏ္ဍ

ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။သည်လည်း၊ ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿန္ဓနာ
 အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ထိုပ။တွင်။ပုစ္ဆာကို။၏။ ။(အထက်
 ကနည်းစစ်လေ)။ ။ဟောဟန်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ကတိဟိ
 ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော
 ဟူသည်တည်း။ ။(အစစ်ကိုလိုက်၍ ပါဠိရွတ်ရမည်)။ ။ထို့နောင်
 ဝိဿန္ဓနာ ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော
 ဧကေနခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာသင်္ဂဟိ
 တော ဟူသည်တည်း။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို။ဝါ၊
 ဝေဒိယနုလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်
 သော။ ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊နည်း။ ကတိဟိ ကုန်သော။
 အာယတနေဟိ၊အာယတနတို့ဖြင့်။သင်္ဂဟိတော၊နည်း။ကတိဟိ၊
 ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊သော်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ကို။ ဝါ၊ကို။ ဧကေန၊သော။
 ခန္ဓေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဧကေန၊သော။
 အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဧကောယ၊
 သော။ ဓာတုယာ၊ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊၏။ ဣတိဝိဿန္ဓ
 နာ၊သည်။ ဟောတိ ၏။ ။တနည်းကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ကို။
 ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော
 ရေတွက်ကြောင်း ခန္ဓသဒ္ဓါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။
 သင်္ဂဟိတော၊နည်း။ ။(ရူပက္ခန္ဓာကို နည်း၍ အနက်ပေးလေ)။ ။
 သင်္ဂဟိတကို။၌။ အသင်္ဂဟိတကို။၏။ ထိုပ။သည်လည်း။ ပုစ္ဆာ၊
 ဝိဿန္ဓနာအားဖြင့် ၂-ပါးရှိ၏။ထိုတွင်။ ပုစ္ဆာကို။၏။ ။(စစ်
 လေ)။ ။ဟောဟန်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ က
 တိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟူသည်
 တည်း။ ထို့နောင် ဝိဿန္ဓနာ ကို။၏။ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စတူ
 ဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အ
 သင်္ဂဟိတောတည်း။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကတိဟိ၊
 ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊နည်း။ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊သော်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ကို။ ဝါ၊ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်
 သော။ခန္ဓေဟိ၊ရူပက္ခန္ဓာ၊သညာ၊သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့ဖြင့်။
 အလင်၊ပြ၊

အသင်္ဂဟိတော၊ မရေတွက်အပ်။ ဧကောဒသဟိ၊ ၁၁-ပါး ကုန်သော။
အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန၊ မနာယတနတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂ
ဟိတော၊ မရေတွက်အပ်။ သတ္တရသဟိ၊ ၁၇-ပါး ကုန်သော။ ဓာ
တုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
တော၊ မရေတွက်အပ်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(ဂ) ဝေဒနာက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို။ ဌ။ သညာက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်
လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။
တွင်။ သင်္ဂဟိတကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿန္ဓနာအား
ဖြင့် ၂-ပါးရှိ၏။ ထို။ တွင်။ ပုစ္ဆာကို။ ၏။ ။ (အထက်ကနည်းစစ်)။ ။
။ ကား။ သညာက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိ
ဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော ဟူသည်တည်း။ ။ ထို့နောင် ဝိဿန္ဓ
နာ ကို။ ၏။ ကား။ သညာက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေနာယတနေန
ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတော၊ တည်း။ ။ သညာက္ခန္ဓော၊ သ
ညာက္ခန္ဓာကို။ ဝါ။ သဇ္ဇာနနလက္ခဏာရှိသော သညာစေတသိက်ကို။
ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊
ရှိသော်။ သညာက္ခန္ဓော ကို။ ဝါ။ ကို။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သ
ညာက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။
သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ သင်္ဂဟိ
တကို။ ဌ။ အသင်္ဂဟိတ ကို။ ၏။ (စစ်လေ)။ ။ ဟောဟနိကား။
သညာက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ပ။ အသင်္ဂဟိတော ဟူသည်
တည်း။ ။ ထို့နောင် ဝိဿန္ဓနာကို။ ၏။ ကား။ သညာက္ခန္ဓော စတု
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတော၊ တည်း။ ။ သညာက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝါ။ ကို။ ကဟိဟိ၊ ကုန်
သော။ ပ။ အသင်္ဂဟိတော၊ မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
သည်။ သတိ၊ သော်။ သညာက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝါ။ ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။
ခန္ဓေဟိ၊ ဓူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့
ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ အပ်။ ပ။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဇ) သညာက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို။ ဌ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို။ ၏။ ထို။ ပ။
သည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။
ဓာတုကထာ

ထို။တွင်။သင်္ဂဟိတကို။၏။ကား။သင်္ခါရက္ခန္ဓော ကတိဟိခန္ဓေဟိ။
ပ။ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော။သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေန
နာယတနေန ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတော။တည်း။ ။သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓော၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို။ ဝါ၊သင်္ခါရဏလက္ခဏာရှိသော စေတ
သိက်ပညာသကို။ကတိဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပ။သင်္ဂဟိ
တော၊နည်း။ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။သတိ၊သော်။သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ကို။
ဟိ၊သင်္ခါရဏ လက္ခဏာရှိသော စေတသိက်ပညာသကို။ ဧကေန၊
သော။ ခန္ဓေန၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ပ။ ဓာတုယာ၊
ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ။သင်္ဂဟိတကို၊၌။ အသင်္ဂဟိတကို၊၏။ကား။သင်္ခါရက္ခန္ဓော
ကတိဟိခန္ဓေဟိ။ပ။ အသင်္ဂဟိတော။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓောစတုဟိ
ခန္ဓေဟိ ဧကောဒသ ဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိဓာတုဟိ အသင်္ဂ
ဟိတော၊တည်း။ ။(အထက်ကနည်း အနက်ပေးလေ)။ ။

(၁၀) သင်္ခါရက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို၊၌။ဝိညာဏက္ခန္ဓသုဒ္ဓကို၊၏။ထို။ပ။
သည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။
ထို။တွင် သင်္ဂဟိတကို၊၏။ကား။ဝိညာဏက္ခန္ဓောကတိဟိ။ပ။ သင်္ဂ
ဟိတော။ ။ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဧကေနခန္ဓေန ဧကေနာယတနေန
သတ္တဟိဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော၊တည်း။ ။ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ကို။
ဝါ၊ အာရမ္မဏဝိဇာနနလက္ခဏာရှိသော စိတ်တခုယုတ် ၉၀-ကို။
ကတိဟိ၊ကုန်သော။ပ။ သင်္ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။
သတိ၊သော်။ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ကို။ဝါ အာရမ္မဏဝိဇာနန လက္ခဏာ
ရှိသောစိတ်တခုယုတ် ၉၀ကို။ဧကေန၊သော။ခန္ဓေန၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊၏။ ဧကေန၊ သော။အာယတနေန၊မနာယတန
ဖြင့်။သင်္ဂဟိတော၊၏။ သတ္တဟိ၊ ၇- ပါးကုန်သော။ဓာတုဟိ၊ဝိညာ
ဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊သည်။ ဟော
တိ၊၏။ ။သင်္ဂဟိတကို၊၌။ အသင်္ဂဟိတကို၊၏။ကား။ ဝိညာဏက္ခ
န္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ပ။ အသင်္ဂဟိတော။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော စတု
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဧကောဒသဟာယတနေဟိ ဧကောဒသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတော။ ။ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ကို။ ဝါ၊အာရမ္မဏဝိဇာနန လ
က္ခဏာရှိသော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်ကို။ ကတိဟိ၊ကုန်သော။
အလင်းပြ

ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ပ။ အသင်္ဂဟိတော၊နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊သော်။ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ကို။ဝါ၊ကို။ စတုဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ရူပက္ခန္ဓာ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊သညာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊အပ်။ဧကောဒသဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိကာယတနု၊ဓမ္မာယတနုတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊အပ်။ ဧကောဒသဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဒ္ဓာရိကဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊အပ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊သည်။ဟောဘိ၊၏။ သုဒ္ဓ ပြီး၏။

(၁၁) သုဒ္ဓကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဧကမူလာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဧကမူလာဒိသည်လည်း။ဧကမူ၊ဒွိမူ၊ တိမူ၊စတုမူအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ဧကမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဧကမူသည်လည်း ရူပက္ခန္ဓဧကမူ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓဧကမူ၊ သညာက္ခန္ဓဧကမူ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓ ဧကမူအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓဧကမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓဧကမူသည်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ၊ သညာက္ခန္ဓမူလီ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလီ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမူလီအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီသည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၂-ပါးတို့တွင် သင်္ဂဟိတကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသင်္ဂဟိတသည်လည်း ပုစ္ဆာ၊ ဝိသုဇ္ဇနာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာ၊ အာယတနကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာ၊ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါးတို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ကတိဟိခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာဟူသည်တည်း။ထို့နောင်အာယတနကရိုဏ်းနေသောပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ကတိဟာယတနေဟိသင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူကာ

မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ကတိဟိဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ ဟူသည် တည်း။

ပုစ္ဆိ ၁ ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿန္ဓန ၁ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဿန္ဓနသည်လည်း ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓန၊ အာယတနကရိုဏ်း နေသော ဝိဿန္ဓန၊ ဓာတ် ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓန အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်း နေသော ဝိဿန္ဓနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ဇ္ဈိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် အာယ တနကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် ကား။ ကောဒသဟာယတနေဟိ သင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ကောဒသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ ဟူသည် တည်း။ ။ (အောက်နည်းကို မှီး၍ ယောဇနာလေ)။ ။ သင်္ဂ ဟိတ ကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အသင်္ဂဟိတကို ဟော တော်မူ၏။ ထို အသင်္ဂဟိတ သည်လည်း။ ပုစ္ဆိ ၁, ဝိဿန္ဓန အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် ပုစ္ဆိ ၁ ကို ရှေး ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ပုစ္ဆိ ၁ သည်လည်း ခန္ဓာ ကရိုဏ်း နေသောပုစ္ဆိ ၁ အစရှိသောအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ပုစ္ဆိ ၁ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေ ဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် အာယတနကရိုဏ်း နေသော ပုစ္ဆိ ၁ ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ကတိဟာယ တနေဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ဓာတ် ကရိုဏ်း နေသော ပုစ္ဆိ ၁ ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ကတိဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။

ပုစ္ဆိ ၁ ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿန္ဓန ၁ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဿန္ဓနသည်လည်း။ ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓန အစရှိသောအားဖြင့် ၃ ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို ၃-ပါး အလင်းပြ

တို့တွင် ခန္ဓာကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာ ကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် အာယတန
ကရိုဏ်း နေသော ဝိဿန္ဓနာ ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
ကား။ ဧကေနာယတနေန အသင်္ဂဟိတာ ဟူသည်တည်း။ ထို့
နောင် ဓာတ်ကရိုဏ်းနေသော ဝိဿန္ဓနာကို ဟောတော် မူ၏။
ဟောဟန်ကား။ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာဟူသည်တည်း။
(ယောဇနာလေ)။

(ဤ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီကို နည်းမှီ၍ သညာက္ခန္ဓမူလီ အစရှိသည်တို့၌ စစ်နည်း၊
အနက်ပေးနည်း အစရှိသည် တို့ကို ပြည့်စုံအောင် ဆိုလေ)။

(၁၂) ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီကို။ ၌။ သညာက္ခန္ဓမူလီကို။၏။ ကား။
ရူပက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ အစ
ရှိသည်တည်း။

(၁၃) သညာက္ခန္ဓမူလီကို။ ၌။ သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလီကို။၏။ ကား။
ရူပက္ခန္ဓောစ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ အစ
ရှိသည်တည်း။

(၁၄) သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလီကို။၌။ ဝိညာဏက္ခန္ဓမူလီကို။၏။ကား။
ရူပက္ခန္ဓောစဝိညာဏက္ခန္ဓောစကတိဟိခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ အစ
ရှိသည်တည်း။ ။(ရူပက္ခန္ဓဧကမူပြီး၏)။ ။ရူပက္ခန္ဓဧကမူကို။
၌။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဧကမူကို။ ၏။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓဧကမူ သည်လည်း။
သညာက္ခန္ဓမူလီ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလီ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမူလီ အားဖြင့်
၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် သညာက္ခန္ဓမူလီကို ရှေးဦး
စွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(ဤ ဝေဒနာက္ခန္ဓဧကမူ၌လည်း ရူပက္ခန္ဓ
ဧကမူကို နည်းမှီ၍ဆိုလေ)။ ။(ဝေဒနာက္ခန္ဓဧကမူ ပြီး၏)။ ။
ဝေဒနာက္ခန္ဓဧကမူကို။၌။ သညာက္ခန္ဓဧကမူကို။၏။ ထို သညာက္ခန္ဓ
ဧကမူသည်လည်း သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလီ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမူလီ အားဖြင့်
၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလီ ကို ရှေးဦး
စွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သညာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ အစရှိသည်တည်း။ ။
(အထက်ကနည်း ဆိုလေ)။ ။(သညာက္ခန္ဓဧကမူ ပြီး၏)။ ။

ဓာတုက္ခယာ

သညာက္ခန္ဓကေမုကို။ ဌ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓကေမုကို။ ဇာ။ ထိုပ။ သည်လည်း ဝိညာဏက္ခန္ဓမုလီအားဖြင့် တပါးသာ။ သင်္ခါရတ၊ အသင်္ခါရတ အားဖြင့် သော်ကား ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် သင်္ခါရတကို။ ဇာ။ ဟောဟန့်ကား။ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ခါရတ - အစရှိသည်တည်း။ (အထက်နည်းကိုဖို၍ ဆိုလေ)။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓကေမုပြီး၏)။ (ကေမု ပြီး၏)။

(၁၅) ကေမုကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိမ္မိတ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိမ္မိတသည်လည်း သညာက္ခန္ဓမုလီ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမုလီ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမုလီ အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် သညာက္ခန္ဓမုလီ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း သင်္ခါရတ၊ အသင်္ခါရတ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် သင်္ခါရတ ကို။ ဇာ။ ဟောဟန့်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ခါရတ - အစရှိသည်တည်း။

(၁၆) ထို့နောင် သင်္ခါရက္ခန္ဓမုလီကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန့်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ အစရှိသည်တည်း။

(၁၇) သင်္ခါရက္ခန္ဓမုလီကို။ ဌ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓမုလီကို။ ဇာ။ ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ခါရတ - အစရှိသည်တည်း။ (ဤနိမ္မိတလည်း စစ်နည်း၊ ယောဇနာနည်းများကို အထက်နည်းသိလေ)။ (နိမ္မိတပြီး၏)။

(၁၈) နိမ္မိတကို။ ဌ။ ဘိမ္မိတကို။ ဇာ။ ထိုဘိမ္မိတသည်လည်း သင်္ခါရက္ခန္ဓမုလီ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမုလီအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သင်္ခါရက္ခန္ဓမုလီကို။ ဇာ။ ထိုပ။ သည်လည်း သင်္ခါရတ၊ အသင်္ခါရတအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သင်္ခါရတကို။ ဇာ။ ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ခါရတ - အစရှိသည်တည်း။

(၁၉) သင်္ခါရက္ခန္ဓမုလီကို။ ဌ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓမုလီကို။ ဇာ။ ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ သညာက္ခန္ဓောစ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစ

စ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ အစရှိသည်တည်း။ ။(ဤ တိမူ
၌လည်း အထက်ကနည်းသိလေ)။ ။(တိမူ ပြီး၏)။

(၂၀) တိမူကို။ ၌။ စတုမူကို။ ၏။ ထိုစတုမူသည်လည်း ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓမူလီအားဖြင့် တပါးသာ။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတအား
ဖြင့်သော်ကား ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်သင်္ဂဟိတကို။ ၏။ ဟော
ဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစ
ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ။ အစရှိသည်တည်း။ ။(ဤစတုမူ၌
လည်း အထက်နည်းကို နှလုံးသွင်း၍ဆိုလေ)။ ။(စတုမူပြီး၏)။
(ဘေဒပြီး၏)။

(၂၁) ဘေဒကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အဘေဒကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဘေဒသည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတ
အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သင်္ဂဟိတကို။ ၏။
ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာကတိဟိခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေဟိ။ ကတိ
ဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသဟာ
ယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိဓာတုဟိသင်္ဂဟိတာ။ ဟူသည်တည်း။ ။
(အထက်ကနည်းစစ်)။ ။သင်္ဂဟိတကို။ အခြားမဲ့၌ အသင်္ဂဟိတ
ကို။ မူ၏။ ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကတိဟိခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေ
ဟိ။ ကတိဟိဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာနုကေဟိစိခန္ဓေ
ဟိ။ နုကေဟိစိ အာယတနေဟိ။ နုကာဟိစိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိ
တာ။ တည်း။ ။(အထက်ကနည်းစစ်လေ၊ ယောဇနာလေ)။ ။
(အဘေဒပြီး၏)။ ။(ခန္ဓနိဒ္ဒေသပြီး၏)။

(၂၂) ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ ၌။ အာယတနနိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထို။ ပ။
သည်လည်း။ ဘေဒ၊ အဘေဒအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး
တို့တွင် ဘေဒကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ သုဒ္ဓ၊ ဧကမူလာဒိအား
ဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။
စက္ခာယတနသုဒ္ဓ၊ သောတာယတနသုဒ္ဓအစရှိသောအားဖြင့် ၁၂
ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်စက္ခာယတနသုဒ္ဓကို။ ၏။ (စစ်လေ)။ ။
ဟောဟန်ကား။ စက္ခာယတနံ ကတိဟိခန္ဓေဟိ။ပ။ ဓာတုဟိ သင်္ဂ
ဟိတံ။ စက္ခာယတနံ ဧကေနခန္ဓေန။ ဧကေနာယတနေန။ ဧကာယ
ဓာတုယာသင်္ဂဟိတံ။ ။စက္ခာယတနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ပ။ အသင်္ဂ

ဟိတံ။ စက္ခာယတနံ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ဟူသည့်တည်း။ ။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ ကတိဟိ။ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန စက္ခာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ စက္ခာ ဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ဖြစ်။ ။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ ကတိဟိ။ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ စတုဟိ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ စက္ခာယတနံ ကြဉ်သော ဩဋ္ဌာရိကာယတန၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ သတ္တရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အပ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ။ (သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့သည် သိလွယ်ကုန်ပြီ)။

(၂၃) ထို့နောင်မနာယတနသုဒ္ဓကို။ ဖြစ်။ ကား။ မနာယတနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ပ။ မနာယတနံ ဧကေန ခန္ဓေန။ ဧကေနာယတနေန။ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ။ မနာယတနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ပ။ မနာယတနံ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ။ ဧကာဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ တည်း။ ။ မနာယတနံ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ မနာယတနံ၊ ကို။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနဖြင့်။ သတ္တဟိ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ အပ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ။ မနာယတနံ ကို။ ကတိဟိ ကုန်သော။ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ မနာယတနံ၊ ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အပ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

(၂၄) ထို့နောင် ဓမ္မာယတနသုဒ္ဓကို။ ဖြစ်။ ကား။ ဓမ္မာယတနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ပ။ သင်္ဂဟိတံ။ ဓမ္မာယတနံ အသင်္ဂဟိတံ ခန္ဓတော

ဌပေတွာ စတုဟိခန္ဓေဟိ။ ဧကေနာယတနေန။ ဧကာယဓာတုယာ
 သင်္ဂဟိတံ။ ။ ဓမ္မာယတနံ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ဓမ္မာယတနံဧ
 ကေန ခန္ဓေန။ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တသရဟိဓာတုဟိအ
 သင်္ဂဟိတံ။ တည်း။ ။ ဓမ္မာယတနံ၊ ကိ။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဓမ္မာယတနံ၊ ကိ။ အသင်္ဂဟိတံ၊
 နိဗ္ဗာန်ကို။ ခန္ဓတော၊ ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ။ ဌပေတွာ၊ ထား
 ဤ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခ
 န္ဓာ သင်္ဂါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတ
 နဖြင့်။ ဧကာယ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေ
 တွက်အပ်၏။ ဣတိဝိဿန္တနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ (သုဒ္ဓဗြီး၏)။

(၂၅) သုဒ္ဓကို၌ ဧကမူလာဒိကို၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ဧကမူ၊ ခို
 မူ၊ တိ၊ စတု၊ ပဉ္စ၊ ဆ၊ သတ္တ၊ အဋ္ဌ၊ နဝ၊ ဒသ၊ ဧကာဒသမူအားဖြင့် တ
 ဆဲ၊ တပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတဆဲ၊ တပါးတို့တွင် ဧကမူကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ စက္ခာယတနဧကမူ၊ သောတာ
 ယတန ဧကမူအစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ၊ တပါး အပြားရှိ၏။ ထို
 တွင် စက္ခာယတနဧကမူကို၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ သောတာယတ
 နမူလီအစရှိသောအားဖြင့်တဆဲ၊ တပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင်သော
 တာယတနမူလီကို၏။ ကား၊ စက္ခာယယတနဉ္စ သောတာယတ
 နဉ္စ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ။ ကတိဟိ ဓာတုဟိ
 သင်္ဂဟိတာ၊ အစရှိသည်တည်း။

။ (စစ်နည်းယောဇနာနည်းကိုအထက်ကအတိုင်းသိလေ။ ကြွင်းသော ဧကမူ၊ ခိုမူပ။
 ဧကာဒသမူတို့၌လည်း ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၌ဟောခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့် ထိုက်
 သည်အာလျော်စွာစစ်ခြင်း၊ ယောဇနာခြင်းတို့ကိုပြုလေ)။ ။ (ဘေဒဗြီး၏)။

(၃၀) ဘေဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဘေဒကို
 ဟောတော်မူ၏။ ကား၊ ဒွါဒသာယတနာနိ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိ
 ဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာနိ၊ အစရှိသည်
 တည်း (အထက်ကနည်းကို နှလုံးသွင်းလေ)။ ။ (အဘေဒဗြီး၏)။ ။
 (အာယတန နိဒ္ဒေသဗြီး၏)။

(၃၁) အာယတန နိဒ္ဒေသကို၌၊ ဓာတုနိဒ္ဒေသကို၏။ ထိုဓာတု
 နိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ဘေဒ၊ အဘေဒအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။
 ဓာတုကထာ

ထို၊တွင်၊ဘေဒကို၊၏၊ထိုဘေဒသည်လည်း သုဒ္ဓ၊ကေမူလာဒိအား
ဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို၊တွင် သုဒ္ဓကို၊၏၊ပ၊သည်လည်း၊စက္ခု
ဓာတုသုဒ္ဓ၊ သောတဓာတုသုဒ္ဓ၊ ပ၊ မွေဓာတုသုဒ္ဓအားဖြင့် ၁၈-
ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို၊တွင် စက္ခုဓာတုသုဒ္ဓကို ပ မူ၏။ ။(စစ်လေ)။
ဟောဟန်ကား၊စက္ခုဓာတုကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ပ၊ စက္ခုဓာတုဧကေ
န ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ။
စက္ခုဓာတု ကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ပ၊စက္ခုဓာတုစတူဟိခန္ဓေဟိ၊ဧကော
ဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဟူ
သည်တည်း။ ။စက္ခုဓာတုကို၊ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ပ၊ ဣတိ
ပုစ္ဆာယံ၊သည်၊သတိ၊သော် စက္ခုဓာတုကို၊ဧကေန၊သော၊ခန္ဓေန၊
ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ။(ယောဇနာလေ)။ ။

(သောတ၊ဃာန၊ဇိဌ၊၊ကာယ၊ရူပ၊သဒ္ဓ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဖောဠဗ္ဗတို့သည်
တူကုန်၏)။ ။ထို့နောင် စက္ခုဝိညာဏဓာတုသုဒ္ဓကို၊ ၏၊ ကား၊
စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ ကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ပ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။
ဧကေနခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိ
တာ။ ။စက္ခုဝိညာဏဓာတုကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ပ၊ စက္ခုဝိညာဏ
ဓာတုစတူဟိ ခန္ဓေဟိ။ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ
ဓာတူဟိအသင်္ဂဟိတာ၊တည်း။ ။စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုကို၊ က
တိဟိ၊ကုန်သော၊ ပ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတုကို၊ ဧကေန၊ သော၊
ခန္ဓေန၊ဖြင့်။ ။(ယောဇနာလေ)။ သောတ၊ဃာန၊ဇိဌ၊၊ ကာယ၊
မန၊မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့သည်တူကုန်၏။

(၃၃) ထို့နောင် မွေဓာတုသုဒ္ဓကို၊ ပ၊မူ၏၊ ဟောဟန်ကား မွေ
ဓာတုကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ပ၊ မွေဓာတုအသင်္ဂဟိ ခန္ဓတော ဌပေတွာ
စတူဟိခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ သင်္ဂ
ဟိတာ။ ။မွေဓာတု ကတိဟိ၊ပ၊မွေဓာတု ဧကေန ခန္ဓေန၊ဧကော
ဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဟူ
သည်တည်း။ ။(ဓမ္မာယတနနှင့်အတူအနက်ပေးလေ)။ ။(သုဒ္ဓ
ပြီး၏)။

(၃၄) သုဒ္ဓကို၊ ဌ၊ ကေမူလာဒိကို၊ ၏၊ ပ၊သည်လည်း၊ ကေမူ၊
ဒိမူ၊တိမူ၊ပ၊ သတ္တရသမူအားဖြင့် ၁၇-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို၊တွင်
အလင်၊မြ

ဇံကမူကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုကေမူသည်လည်း စက္ခု၊ ဓာတု၊ ဇကမူ၊ သောတဓာတုဇကမူ အစရှိသောအားဖြင့် ၁၇-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၁၇-တွင် စက္ခုဓာတု ဇကမူကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား စက္ခုဓာတုစ သောတ ဓာတုစ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ အစရှိသည်တည်း။ ။

(အထက်အတိုင်းစစ်လေ။ ကြွင်းသော ဇကမူအစရှိသည်တို့၌လည်း ထိုက်သည် အားလျော်စွာ စိစစ်၍ဟောလေ)။ ။ (ဘေဒပြီး၏)။

(၃၉) ဘေဒကို၊ ဌ။ အဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုဿာ ကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ အစရှိသည်တည်း။ (အထက်က နည်းစစ်လေ)။ ။ ယောဇနာလေ။ ။ (အဘေဒပြီး၏)။ ။ (ဓာတုနိဒ္ဒေသပြီး၏)။

(၄၀) ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ သန္တနိဒ္ဒေသ ကို။ ။ ထို သန္တနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ဘေဒ၊ အဘေဒ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-တွင် ဘေဒကို။ ။ ထို ၂-သည်လည်း။ သုဒ္ဓ၊ ဇကမူလာဒိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-တွင် သုဒ္ဓကို။ ။ ထို သုဒ္ဓသည်လည်း။ ဒုက္ခသုဒ္ဓ၊ သမုဒယသုဒ္ဓ၊ နိရောဓသုဒ္ဓ၊ မဂ္ဂသုဒ္ဓ အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၄-တွင်။ ဒုက္ခသုဒ္ဓကို။ ။ ကား။ ဒုက္ခသုက္ခံ ကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ဒုက္ခသုက္ခံ ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ။ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ။ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ဒုက္ခသုက္ခံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ဒုက္ခသုက္ခံ နကေဟိခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိဝိ အာယတနေဟိ၊ နကာဟိဝိဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ ဟူသည်တည်း။ ။ (အစစ်မှာ နည်းတူ)။ ။ ဒုက္ခသုက္ခံ၊ ဒုက္ခသုက္ခာကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စန္ဒကထာ

ခွါဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကေဟိမိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ သင်္ဂဟိတံဇေ၊ ရေတွက်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကေဟိမိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ သင်္ဂဟိတံဇေ၊ ရေတွက်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကာဟိမိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ သင်္ဂဟိတံဇေ၊ ရေတွက်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၄၁) ဒုက္ခသစ္စသုဒ္ဓကို။ ဌံ။ သမုဒယသစ္စသုဒ္ဓကို။ ၏။ ကား။ သမုဒယသစ္စံကတိဟိခန္ဓေဟိ။ အစရှိသည်တည်း။ ။ (သင်္ဂါရက္ခန္ဓာနှင့် တူပြီ)။

(၄၂) သမုဒယသစ္စသုဒ္ဓကို။ ဌံ။ နိရောဓသစ္စသုဒ္ဓကို။ ၏။ ကား။ နိရောဓသစ္စံကတိဟိခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေဟိ။ ပ။ နိရောဓသစ္စံခန္ဓတောဌပေတွာ ဇေကေနာယတနေန။ ဇေကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။ နိရောဓသစ္စံကတိဟိခန္ဓေဟိ။ ပ။ အသင်္ဂဟိတံ။ နိရောဓသစ္စံပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ။ ဇေကောဒသဟာယတနေဟိ။ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ တည်း။ ။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ သင်္ဂဟိတံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ ခန္ဓတော၊ ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနုဖြင့်။ ဇေကောယတပါးသော ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊

သော်၊ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ အသင်္ဂဟိတံ မရေတွက်အပ်။ နိရောဓသစ္စသုဒ္ဓကို၊ နှ့်။ မဂ္ဂသစ္စသုဒ္ဓကို၊ ဖြစ်၊ ကား၊ မဂ္ဂသစ္စကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ အစရှိသည်တည်း။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် တူပြီ)။ (သုဒ္ဓြီး၏)။

(၄၃) သုဒ္ဓကို၊ နှ့်၊ ကေမူလာဒိကို၊ ဖြစ်၊ ထို ကေမူလာဒိ သည်လည်း ကေမူ၊ ခွိမူ၊ ဟိမူ အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို၊ တွင် ကေမူ ကို၊ ဖြစ်၊ ထို ကေမူသည်လည်း၊ ဒုက္ခသစ္စကေမူ၊ သမုဒယသစ္စကေမူ၊ နိရောဓသစ္စ ကေမူအားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို၊ တွင် ဒုက္ခသစ္စကေမူကို၊ ဖြစ်၊ ထို၊ ပ။ သည်လည်း၊ သမုဒယသစ္စမူလီ၊ နိရောဓသစ္စမူလီ၊ မဂ္ဂသစ္စမူလီအားဖြင့် ၃ ပါး အပြားရှိ၏။ ထို၊ တွင် သမုဒယသစ္စမူလီကို၊ ဖြစ်၊ ကား၊ ဒုက္ခသစ္စဉ္စသမုဒယသစ္စဉ္စကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ အစရှိသည်တည်း။

(ဤ ကေမူ ခွိမူ၊ ဟိမူ တို့မှာ စစ်ဟန်၊ မူလီသွင်းဟန်၊ အနက်ယောဇနာဟန်များကို နှလုံးသွင်းလေ)။ (ဘေဒြီး၏)။

(၄၆) ဘေဒကို၊ နှ့်၊ အဘေဒကို ဖြစ်၊ ထို အဘေဒသည်လည်း၊ (သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတ၊ အစရှိသည်ဖြင့် စစ်လေ)။ ကား၊ စတ္တာရိသစ္စာနိကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ အစရှိသည်တည်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ တို့ကို၊ ကတိဟိ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတူဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာနိ၊ နည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ သည်၊ သတိ၊ သော်၊ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ တို့ကို၊ အသင်္ဂဟိတံ၊ နိရောဓသစ္စာကို၊ ခန္ဓတော၊ မှ၊ ဌပေတွာ၊ ဤ၊ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ ခွါဒသဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတူဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်၊ ဟောဘိ၊ ဖြစ်၊ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ တို့ကို၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ ဟိ၊ ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတူဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်၊ သတိ၊ သော်၊ ကေဟိမိ၊ တရုတရကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဟိ၊ ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ မရေတွက်အပ် ကုန်သည်ကား၊ န။

ဓာတုကုဏာ

မဟုတ်ကုန်၊ သင်္ဂဟိတာနိဇေ၊ ခေတုတွက်အပ်ကုန်သည်သာလျှင် တည်း။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိ တာနိ၊ ကား၊ န၊ မဟုတ်ကုန်၊ သင်္ဂဟိတာနိဇေ၊ တည်း။ ကာဟိမိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ ကား၊ န၊ မဟုတ် ကုန်၊ သင်္ဂဟိတာနိဇေ၊ တည်း။ ဣတိဝိဿန္တနာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ (သစ္စနိဒ္ဒေသပြီး၏)။

(၅၀) သစ္စနိဒ္ဒေသကို၊ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို၊ ၏၊ ထိုဣန္ဒြိယ နိဒ္ဒေ သသည်လည်း ဘေဒ၊ အဘေဒအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂ ပါးတို့တွင် ဘေဒကို၊ ၏၊ ထိုဘေဒသည်လည်း၊ သုဒ္ဓ၊ ဧကမူလာဒိ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓကို၊ ၏၊ ထိုသုဒ္ဓ သည်လည်း စက္ခုန္ဒြိယသုဒ္ဓ၊ သောတိန္ဒြိယသုဒ္ဓ အစရှိသောအား ဖြင့် ၂၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုတွင်၊ စက္ခုန္ဒြိယသုဒ္ဓကို၊ ၏၊ ကား၊ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ အစရှိသည် တည်း။

(စက္ခုန္ဒြေ၊ သောတိန္ဒြေ၊ ဃာနိန္ဒြေ၊ ဇိဝ္ဗိန္ဒြေ၊ ကာယိန္ဒြေတို့မှာ အာယတန၌ ဆို သောနည်းဖြင့်စစ်ဟန်၊ ယောဇနာဟန်ကိုသိလေ)။

(၅၁) ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ပ၊ သင်္ဂဟိတံ၊ နည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာ ယံ သည်၊ သတိ၊ သေ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို၊ ဧကေန၊ ၁-ပါးသော၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်၊ ဧကေန၊ သော၊ အာယတနေန၊ ဖြင့်၊ ဧကာယ၊ သော၊ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ပ၊ အသင်္ဂဟိတံ၊ နည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်၊ သတိ၊ သေ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ကို၊ ဓတုဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ သတ္တရသ ဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက် အပ်။ ဣတိဝိဿန္တနာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ (ပုရိသိန္ဒြေမှာ ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့်တူ၏)။

(၅၂) ဇိဝ္ဗိတိန္ဒြိယံ၊ ကို၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ပ၊ သင်္ဂဟိတံ၊ နည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်၊ သတိ၊ သေ၊ ဇိဝ္ဗိတိန္ဒြိယံ၊ ကို၊ ဇွိဟိ၊
အလင်းပြ

ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ပ၊ အသင်္ဂဟိတံ၊ အပ်၊ ဣတိဝိသန္ဓေန၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(မနိန္ဒြေမှာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီး၊ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊ ဒေါမနသိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့မှာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီး၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနုညာတညဿာဓိတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေတို့မှာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ ။ (သုဒ္ဓြိပြီး၏)။

(၅၅) သုဒ္ဓကိ၊ ဌ၊ ဧကမူလာဒိကိ၊ ၏၊ ထိုဧကမူလာဒိသည်လည်း ဧကမူ၊ ခွိမူအစရှိသောအားဖြင့် ၂၁-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂၁ ပါးတို့တွင် ဧကမူကိ၊ ၏။ ။ (ဧကမူ၊ ခွိမူ အစရှိသည်တို့၌လည်း ခန္ဓာ ၅-ပါး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သိအပ်၏)။ ။ (ဘေဒပြီး၏)။

(၆၀) ဘေဒကိ၊ ဌ၊ အဘေဒကိ၊ ၏၊ ကား၊ ဗာဝိသတိန္ဒြေယာနိကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ အစရှိသည်တည်း။ ။ ဗာဝိသတိ၊ ၂၂-ပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်၊ သတိ၊ သေ၊ ဗာဝိသတိ၊ ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိတို့ကို၊ စတုဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ စက္ခာယတန၊ သောတာ၊ ဃာနာ၊ ဇိဝှါ၊ ကာယာ၊ မနာ၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်၊ တေရသဟိ၊ ၁၃-ပါးကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ ပသာဒဓာတ် ၅-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိသန္ဓေန၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ဗာဝိသတိ၊ ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို၊ ကတိဟိ၊ ကုန်သော၊ ပ၊ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်၊ ဣတိဝိသန္ဓေန၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ။ (အဘေဒပြီး၏)။ ။ (ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသပြီး၏)။

(၆၁) ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကိ၊ ဌ၊ ဗေဒိန္ဒြေသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဒိန္ဒြေသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသသည်လည်း၊ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊ ဓာတုကထာ

သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ၊ နာမရူပ၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန၊ ဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၈-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာ နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ သင်္ခါရတ၊ အသင်္ခါရတအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သင်္ခါရတကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။(စစ်မြဲ)။ ။ ဟောဟန်ကား။ အဝိဇ္ဇာကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ။ အစရှိသည်တည်း။ ။(သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

(၆၂) အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ သင်္ခါရနိဒ္ဒေသကို။ ။ ကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ-အစရှိသည်တည်း။ ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ သစ္စာ ၄-ပါးတရားကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခုရှိသော မောဟဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ကတိဟိ၊ အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ။(အဝိဇ္ဇာနှင့်တူပြီ။ ဝိညာဏမှာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

(၆၄) ဝိညာဏနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ နာမရူပနိဒ္ဒေသကို။ ။ ကား။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ-အစရှိသည်တည်း။ ။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ နာမရူပကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ နာမရူပကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ခါရတံ၊ ။ နာမရူပကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ခါရတံ၊ အပ်။

(၆၅) နာမရူပနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ သဠာယတန နိဒ္ဒေသကို။ ။ ကား။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတန-အစရှိသည်တည်း။ ။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ သဠာယတနကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဠာယတနကို။ ခွိဟိ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပအလင်းမြဲ

ပက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဆဟိ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ အဇ္ဈတ္တိကာ ယတနတို့ဖြင့်။ ခွါဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ပဿာဒဓာတ် ၅-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါးတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ သဠာယတနံ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အပ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။

(ဗသနိဒ္ဒေသသည် အဝိဇ္ဇာနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ တဏှာနိဒ္ဒေသ၊ ဥပါဒါနိဒ္ဒေသသည် အဝိဇ္ဇာနှင့်တူ၏)။

(၆၇) ဘဝနိဒ္ဒေသ သည်လည်း။ ကမ္မဘဝနိဒ္ဒေသ၊ ဥပပတ္တိဘဝနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ ။ (ကမ္မဘဝနိဒ္ဒေသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။ ။ ကမ္မဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ဥပပတ္တိဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ ဥပပတ္တိဘဝေါ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ အစရှိသည်တည်း။ ။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကို။ ကတိဟိ။ ပ။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ အာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတော၊ အပ်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကို။ ပ။ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတော၊ အပ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ထိုဥပပတ္တိဘဝနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ကာမဘဝနိဒ္ဒေသ၊ ရူပဘဝနိဒ္ဒေသ၊ အရူပဘဝ၊ သညိဘဝ၊ အသညိဘဝ၊ နေဝသညိနာသညိဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၆-ပါးတို့တွင် ကာမဘဝနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ကာမဘဝေါ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ အစရှိသည်တည်း။ ။ ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာမဘဝေါ၊ ကို။ ပဉ္စဟိ၊ ၅-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ၁၁-ပါးကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ သဒ္ဓါယတနကြည်သောဩဇ္ဇာဒိကာယတန ၆-ပါး၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ သတ္တရသဟိ၊ ၁၇-ပါးကုန်သော။ ဓာတုကဏ္ဍာ

တူဟိ၊ သဒ္ဓဓာတ်ကြည်သော ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၉-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိဝိ သမ္ဘုနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေါ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာမဘဝေါ၊ ကို။ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေ၊ ဧကာယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတော၊ အပ်။ ဣတိဝိ သမ္ဘုနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၆၀) ကာမဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ဣန္ဒြိယဝနိဒ္ဒေသကို။ ကာမ။ ရူပဘဝေါ-အစရှိသည်တည်း။ ။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ စက္ခာယတန၊ သောတာ၊ ရူပါ၊ မနာ၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ စက္ခဝေတံ၊ သောတာ၊ ရူပ၊ စက္ခဝိညာဏ၊ သောတာဝိညာဏ၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ရူပဘဝေါ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ပ။ သတိ၊ ရှိသော်။ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ သတ္တဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော၊ အပ်။ ဣတိဝိ သမ္ဘုနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၆၁) ရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ အရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ကာမ။ အရူပဘဝေါ-အစရှိသည်တည်း။ ။ အရူပဘဝေါ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ပ။ သတိ၊ သော်။ စတူဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ နှိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ နှိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိဝိ သမ္ဘုနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ အရူပဘဝေါ၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ပ။ သင်္ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၆-ပါး။ မနောဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ အပ်။ ဣတိဝိ သမ္ဘုနာ၊
အလင်းပြ

သည်။ ဟောတိ။ ။ အရူပဘဝ နိဒ္ဒေသကို။ သညိဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ကား။ သညိဘဝေါ-အစရှိသည်တည်း။

(ဤသညိဘဝသည် ကာမဘဝနှင့် ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်ဖွဲ့နည်းတူ၏)။

(၇၀) ထို့နောင် အသညိဘဝ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ အသညိဘဝေါ-အစရှိသည်တည်း။ ။ အသညိဘဝေါ၊ အသညိဘဝကို။ ကတိဟိ။ ပ။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧကေန၊ သော၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဇွိဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ ရူပါယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဇွိဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ ရူပဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ။ အသညိဘဝေါကို။ ကတိဟိ၊ ပ။ သတိ၊ ရှိသော်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ရူပါယတနကြည်သော ဩဠာ ရိကာယတန ၉-ပါး၊ မနာယတနတို့ဖြင့်။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ ရူပဓာတ်ကြည်သော ဩဠာရိကဓာတ် ၉-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ အပ်၊ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ။ ထို့နောင် နေဝသညိ နာသညိဘဝ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ နေဝသညိ နာသညိဘဝေါ၊ အစရှိသည်တည်း။ ။ (အရူပဘဝနှင့် တူပြီ။ ဧကဝေါကာရဘဝသည် အသညိဘဝနှင့် တူ၏။ စတုဝေါကာရဘဝသည် အရူပဘဝနှင့် တူ၏။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝသည် ကာမဘဝနှင့် တူ၏)။

(၇၁) ဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ဇာတိနိဒ္ဒေသကို။ ကား။ ဇာတိကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။ ။ ဇာတိ၊ ဇာတိကို။ ကတိဟိ၊ ပ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇွိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ။ ဇာတိကို။ ကတိဟိ၊ ပ။ သတိ၊ ရှိသော်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မနာယတနတို့ဖြင့်။ ဓာတ္တကဏာ

သတ္တရသဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊အပ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

(ဇရာနိဒ္ဒေသ၊မဇ္ဈဏနိဒ္ဒေသ တို့မှာ ဇာတိနှင့်တူ၏။ သောကသည် ဝေဒနာနှင့် တူ၏)။

(၇၂) ပရိဒေဝေါ၊ပရိဒေဝကို။ ကတိဟိ ။ပ။ သတိ၊ရှိသော်။ ဇကေန၊သော။ ခန္ဓေန၊ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဇကေန၊သော။ အာယတနေ၊ သဒ္ဓါယတနဖြင့်။ ကောယ၊သော။ ဓာတုယာ၊သဒ္ဓဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိ တော၊ရေတွက်အပ်၏။ ။ပရိဒေဝေါ၊ ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊သဒ္ဓါ ယတနကြည့်သော ဩဋ္ဌာရိကယတန ၉-ပါး၊မနာယတန၊ဓမ္မာယ တနတို့ဖြင့်။ သတ္တရသဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ သဒ္ဓဓာတ်ကြည့် သော ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၉-ပါး၊သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊အပ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။ (ဒုက္ခ၊ဒေါမနဿသည် ဝေဒနာနှင့်တူ၏။ ဥပါယာသသည် သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။ ။(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပြီး၏)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ သတိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသကို။၏။ (စစ် လေ)။ကား။ သတိပဋ္ဌာနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။ ။ (၎င်းသတိပဋ္ဌာနသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ထို့နောင် သမ္မပ္ပဓာနနိဒ္ဒေသကို။၏။ (သတိပဋ္ဌာနနှင့်တူ၏)။

(၇၃) သမ္မပ္ပဓာနနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ ဣဒ္ဓိပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။၏။ ထို ဣဒ္ဓိပါဒ်နိဒ္ဒေသသည်လည်း။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတအားဖြင့် ၂- ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သင်္ဂဟိတကို။၏။ (စစ်မြို့)။ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ ကတိဟိခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။ ။ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ကတိဟိ။ပ။ သတိ၊ရှိသော်။ ဇ္ဇိဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဇ္ဇိဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေ ဟိ၊မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဇ္ဇိဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊၏။ ဣတိဝိသုဇ္ဇ နာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ကို။ ကတိဟိ။ပ။ သတိ၊သော်။

အလင်းမြို့

ဓိဟိခန္ဓေဟိ၊ဒသဟာယတနေဟိ၊သောဋ္ဌသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
ဟိတော။ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊သည်။ဟောတိ၊ဇာ။ (ဣဒ္ဓိပါဒ်ပြီး၏)။

(၇၄) ဣဒ္ဓိပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။၌။ဗျာနနိဒ္ဒေသကို။၏။ (စစ်ဖြေ)။ကား။
ဗျာနံကတိဟိ အစရှိသည်တည်း။ ။ဗျာနံ၊ကို။ကတိဟိ။ပ။သတိ၊
ရှိသော်။ဒွိဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာဘို့
ဖြင့်။ ဧကေန၊သော။ အာယတနေန၊ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကောယ၊
သော။ဓာတုယာ၊ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။သင်္ဂဟိတော၊ဇာ။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ဇာ။ ဗျာနံ၊ကို။ကတိဟိ။ပ။သတိ၊ရှိသော်။ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဧကောဒသဟာယတနေဟိ၊ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ အ
သင်္ဂဟိတံ။ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊သည်။ဟောတိ၊ဇာ။ (ဗျာနံပြီး၏)။

(၇၅) အပ္ပမညာနိဒ္ဒေသ၊ပဉ္စိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ဗလနိဒ္ဒေသ၊ဗောဇ္ဈင်္ဂ
နိဒ္ဒေသ၊မဂ္ဂနိဒ္ဒေသတို့သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်ဟူကုန်၏။ (ခန္ဓာ
ဒိနိဒ္ဒေသပြီး၏)။

ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။၌။ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသ ကိုဟောတော်
မူ၏။ ထိုဖဿသတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ဖဿနိဒ္ဒေသ၊
ဝေဒနာနိဒ္ဒေသ အစရှိသောအားဖြင့် ၇-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၇-
ပါးတို့တွင်၊ဖဿနိဒ္ဒေသကို။၏။ထိုဖဿနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ သင်္ဂ
ဟိတ၊အသင်္ဂဟိတ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင်။ သင်္ဂ
ဟိတကို။၏။(စစ်ဖြေ)။ကား။ဖဿောကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်
တည်း။သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ဝေဒနာမှာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။
သညာသည် သညာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။စေတနာသည် ဖဿနှင့်တူ၏။
စိတ္တံသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရသည်
ဖဿနှင့်တူ၏။ (အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသပြီး၏)။

(၇၆) အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို။၌။မာဟိရမာတိကာနိဒ္ဒေ
သကို။၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဒုကမာတိ
ကာနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ထို။တွင်။ တိကမာတိကာ
နိဒ္ဒေသကို။၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိက်၊
အစရှိသောအားဖြင့် ၂၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင်။ကုသလတိက်
ကို။ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို ။ပ။ သည်လည်း ကုသလပဒ၊
ဓာတုကုသ

အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုထွင်းကုသလပဒနိဒ္ဒေသကို၏ထိုပသည်လည်း သင်္ဂဟိတ
 အသင်္ဂဟိတ အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏ထိုထွင်း သင်္ဂဟိတကို
 ၏ထိုပသည်လည်း ပုစ္ဆာ, ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် ၂-ပါးအပြား
 ရှိ၏ထိုထွင်းပုစ္ဆာကို၏(စစ်ဖြို)ကား၊ ကုသလာဓမ္မာ ကတိဟိ
 ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော၊
 ဓမ္မာ၊ တို့ကိုကတိဟိပ သတိရှိသော်၊ စတုဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေ
 ဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 တို့ဖြင့်၊ နှိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန, ဓမ္မာယတ
 နတို့ဖြင့်၊ နှိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်, ဓမ္မ
 ဓာတ်တို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏၊ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊
 ၏၊ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကိုကတိဟိပ သတိ၊ သော်။ ဇ
 ကေနခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ သောဠသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
 ဟိတာ၊ ကုန်၊ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤတိက
 မာတိကာနိဒ္ဒေသ၌ အထက်ဖြစ်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်အစ
 ရှိသည်တို့ကို အစဉ်မှီးသဖြင့် စစ်နည်း, ယောဇနာနည်းနှင့်တကွ
 သိအပ်ကုန်၏)။

(၁၁၁) တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြား
 မဲ့၌ နုကမာတိကာနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနုကမာတိကာ
 နိဒ္ဒေသသည်လည်း ဟေတုဂေါစ္ဆက, စူဠန္တရဒုက္ခ အစရှိသော
 အားဖြင့် ၁၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုထွင်း ဟေတုဂေါစ္ဆကကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (အထက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို
 သိလေ)။ (ဗာဟိရမာတိကာပြီး၏)။

(ဤပဌမနယ နိဒ္ဒေသ အစရှိသော ၁၄-နယတို့၏ ပုဒ်တို့၏
 အပေါင်းကို အထူးမှတ်ယူကြောင်းကား)။

ဒုမ္မိ ရန္တာ, နဠာ တမ္မိ စမ္မိ ဓူတာ, သမာရာ ပေ။

ဒေဝရာ ဆ, နိမက္ခာ, ဝါ, သဂ္ဂါ သမ္မိ, ဝိရာဂါဌ။ ။

နဝါရိယာ, ဒသာဒီသု၊ ကမာ ဆ-စ-နဝေသ္မိဝ။

တေ နဂ္ဂိယာ, တက္ခိလာ ဩသမူဟာပန, ကောသလာ။ ။

အလင်းပြ

ဒုမ္ပိ၊ ဒုတိယနယန္တံ။ ရုပ္ပိ၊ ၄၂-ပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ဟောအပ်
ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ တတိယနယန္တံ။ နဉ္ဇာ၊ ၉၀-သောပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊
ကုန်၏။ စမ္ပိ၊ စတုတ္ထနယန္တံ။ ခူတာ၊ ၆၉-ပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။
ပေ၊ ပဉ္စမနယန္တံ။ သမာရာ၊ ၂၅၇-ပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဆ၊
ဆဋ္ဌနယန္တံ။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာ၌လာသောနည်းဖြင့်။ ဒေဝရာ၊ ၂၄၈-ပုဒ်
တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ဋီကာ၌လာသော နည်းဖြင့်။ နိမက္ခာ၊
၂၅၀-သောပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ သမ္ပိ၊ သတ္တမနယန္တံ။ သဂ္ဂါ၊ ၃၇
ပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ အဋ္ဌမနယန္တံ။ ဝိရာဂါ၊ ၃၂၄-ပုဒ်တို့
ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ နဝ၊ နဝမနယန္တံ။ အရိယာ၊ ၁၂၀-သောပုဒ်တို့
ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဒသာဒိသု၊ ဒသမနယ အစရှိသည်တို့၌။ ဝါ၊ ဒ
သမနယ၊ ကောဒသမနယ၊ ခွါဒသမနယတို့၌။ ကမာ၊ အစဉ် အ
တိုင်း။ ဆ-စ-နဝေသ္မိဝ၊ ဆဋ္ဌနယ၊ စတုတ္ထနယ၊ နဝမနယတို့၌ကဲ့သို့။
ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ကော၊ ကောရသမနယန္တံ။ နဂ္ဂိယာ၊ ၁၃၀-သောပုဒ်တို့
ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဩ၊ ဩသာနနယန္တံ။ ဝါ၊ အဆုံးဖြစ်သော ရဒ္ဒ
သမနယန္တံ။ ဘက္ခိလာ၊ ၃၂၄-ပုဒ်တို့ကို။ ဝတ္ထာ၊ ကုန်၏။ သမူဟာ
ပန၊ ပဌမနယန္တံဟောတော်မူအပ်သောပုဒ်အပေါင်းတို့သည်ကား။
ကောသလာ၊ ၃၇၁-ပုဒ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(ပဉ္စဝိသာမိကေန ပဒသတေနဟူ၍၎င်း။ ။ ဆသဋ္ဌိတိကပဒါနိဒ္ဒေစဒုကပဒသတာ
နိ။ ။ ဟူ၍၎င်း။ လာသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်၊ သမူဟာပနကောသလာ။ ။ ဟု ဆို
သောစကား၌ မညီဟူ၍၎င်းအံ့။ ၉-ပါးသောဥပပတ္တိဘဝကို ကမ္မဘဝ၌သွင်း၍၊ ဇရာ
မရဏကိုလည်း တပုဒ်ထည်းပြု၍၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၌ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ ဤ ၂-ပုဒ်ကို
လည်း ဇရာမရဏ၌သွင်း၍ ပုဒ်အပေါင်းကို ရေတွက်ရကား။ ၎င်း ၂-ရပ်တို့သည် ညီ
ညွတ်လှတော့သည်။)။ ။ (ထို ၂-ဂါထာကို နှုတ်တက် လေ့ကျက် စုဆောင်းရှက်ကြ
လေ အမျိုးကောင်းသားတို့)။

ပဌမနယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

၂-ဒုတိယနယနိဒ္ဒေသ။

ဒုတိယနယ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကား။

ဒဿယတနာ သတ္တရသဓာတုယော၊

သတ္တိန္ဒြိယာ အသညိဘဝေါ ဧကဝေါကာရဘဝေါ။

ပရိဒေဝေါ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာံ အနိဒဿနံ၊

ပုနဒေဝ သပ္ပဋိဃာံ ဥပါဒါဘိ။ ။

ဒဿ၊ ၁၀-ပါးကုန်သော။ အာယတနာစ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန
တို့၎င်း။ သတ္တရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယောစ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊
သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာစ၊ ရုပ်
ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ အသညိဘဝေါစ၊ အသညိဘဝ၎င်း၊ ဧကဝေါကာရ
ဘဝေါစ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၎င်း။ ပရိဒေဝေါစ၊ ပရိဒေဝ၎င်း။
သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဉ္စ၊ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ၎င်း။ အနိဒဿနဉ္စ၊
အနိဒဿန၎င်း။ ပုနဒေဝ၊ သနိဒဿန၎င်း။ သပ္ပဋိဃာဉ္စ၊ သပ္ပဋိဃာ
၎င်း။ ဥပါဒါ၊ ဥပါဒါဓမ္မ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတာနိ၊ ဤ ၄၂-ပုဒ်တို့
ကို။ ဣမသ္မိံဝါရေ၊ ဤဒုတိယနယဝါရ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ
နိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။

(ဤဒုတိယနယ၌။ စ၊ ဗေ၊ စ၊ ဣ၊ အ၊ အ၊ သ၊ ဥ။ ။ ဤအ
ကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကို သိအပ်၏)။

စ-ကား၊ ၂၆-ပါးတည်း။ ၂၆-ပါးဟူသော်ကား။ ဖောဠဗ္ဗာ
ယတန ကြဉ်သော ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၉-ပါး၊ ဖောဠဗ္ဗဓာတ်
ကြဉ်သော ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၉-ပါး၊ ပသာဒိန္ဒြေ ၅-ပါး၊ ပရိဒေ
ဝတပါး၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ၁-ပါး၊ သနိဒဿန ၁-ပါး ဤ ၂၆
ပါးတည်း။ ။ ဖေါကား။ ၂-ပါးတည်း။ ၂-ပါး ဟူသော်ကား။
ဖောဠဗ္ဗာယတန၊ ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဤ ၂-ပါးတည်း။ ။ စ-ကား။
၇-ပါးတည်း။ ၇-ပါးဟူသော်ကား။ သတ္တဝိညာဏဓာတ် ဤ ၇-ပါး
တည်း။ ။ ဣ-ကား။ ၂-ပါးတည်း။ ၂-ပါး ဟူသော်ကား။ ဣတ္ထိ
န္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ ဤ ၂-ပါးတည်း။ ။ အ-ကား။ ၂-ပါးတည်း။ ၂-ပါး
ဟူသော်ကား။ အသညိဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ ဤ ၂-ပါး
တည်း။ ။ အ-ကား။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဤ ၁-ပါးသာတည်း။ ။

အလင်းဖြူ

သ-ကား။ သပ္ပနိဃ ၁-ပါးသာတည်း။ ၂-ကား။ ဥပါဒါ ၁-ပါးသာတည်း။

(၁၇၁) ပဌမနယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဒုတိယနယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။

(ဤဒုတိယနယ၌ ခန္ဓာတူ၊ အာယတနကွဲ၊ ဓာတ်ကွဲ။ တနည်းလည်း။ ခန္ဓာ၊ အာယတနတူ၊ ဓာတ်ကွဲ တရားတို့ကိုဟောတော်မူသည်။)

ထိုဒုတိယနယနိဒ္ဒေသသည်လည်း အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိရမာတိကာ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသသည်လည်း အာယတန နိဒ္ဒေသ၊ ဓာတုနိဒ္ဒေသ၊ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-တွင် အာယတနနိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထိုအာယတနနိဒ္ဒေသသည်လည်း စက္ခာယတန နိဒ္ဒေသ၊ သောတာယတနနိဒ္ဒေသ။ ၂-ဖောဠဗ္ဗာယတနနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-တွင် စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ စက္ခာယတနနေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကကိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကကိဟာယတနေဟိ၊ ကကိဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဇ္ဇိဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဟူသည်တည်း။

(အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်၏ အတွင်း၌။ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဝင်လေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဆောင်ပုဒ်မျှကိုသာ ရေးသား၍ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ညွှန်ပေအံ့။)

စက္ခာယတနနေန၊ စက္ခာယတနသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်စက္ခာယတနကြည်သော ရုပ်သတ္တဝါသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ စက္ခာယတန ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ စက္ခာယတန၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ စက္ခာယတန ဓာတုကဏ္ဍ

ဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ စက္ခုဇာတ်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ကြောင်းဖြင့်၊ အသက်ဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ ထိုစက္ခာယတနကြည်သော ရုပ်သတ္တဝါသတို့ကို၊ စတုဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ ဇွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ စက္ခာယတန၊ မနာယတနတို့ဖြင့်၊ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ စက္ခုဇာတ်၊ သတ္တဝါညာဏဇာတ်တို့ဖြင့်၊ အသက်ဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်၊ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

စက္ခာယတနနိဋ္ဌေသကို။ ဌံ။ သောတာယတန နိဋ္ဌေသကို၊ ၏။ ကား။ သောတာယတနေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(ဤသောတာယတနနိဋ္ဌေသ၊ ဃာနာ၊ ဇိဝှါ၊ ကာယာ၊ ရူပါ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓာ၊ ရသာယတန နိဋ္ဌေသတို့၌ စက္ခာယတနနည်းတူပြီ။ စက္ခာယတနကိုကြည့်၍ ရုပ်သတ္တဝါသဆိုသကဲ့သို့၊ သောတာယတန အစရှိသည်တို့၌ ပုဒ်ရင်း ၁-ခု။ ၁-ခုကိုကြည့်၍ ရုပ်သတ္တဝါသဆိုသည်သာ ထူးသည်)

ရသာယတနနိဋ္ဌေသကို။ ဌံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန နိဋ္ဌေသကို၊ ၏။ ကား။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကြည်သော ရုပ်ပဉ္စဝါသတို့ကို၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကြည်သော ရုပ်ပဉ္စဝါသတို့ကို၊ စတုဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ ဇွိဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန၊ မနာယတနတို့ဖြင့်၊ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်၊ သတ္တဝါညာဏဇာတ်တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်၊ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အာယတနနိဋ္ဌေသကို။ ဌံ။ ဓာတုနိဋ္ဌေသကို။ ၏။ ထို ။ပ။ သည်။ စက္ခုဇာတုနိဋ္ဌေသ၊ သောတဇာတုနိဋ္ဌေသ၊ ပ။ မနောဝိညာဏဇာတုနိဋ္ဌေသ အားဖြင့် ၁၇-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။ စက္ခုဇာတုနိဋ္ဌေသ အလင်းပြ

သကိရေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ဟောဟန်ကား။ စက္ခုဓာတုယာ
ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဓာတုယာ၊ စက္ခုဓာတ်သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်စက္ခု
ဓာတ်ကြည်သောရုပ်သတ္တဝီသတို့ကို။

(စက္ခုဓာတ်အစ ရသဓာတ်အဆုံး ဤပုဒ်အပေါင်းသည် စက္ခုဓာတ်အစရှိသည်
နှင့်တူ၏။ဖောဠဗ္ဗဓာတ်သည် ဖောဠဗ္ဗယတနနှင့်တူ၏)။

(၁၇၂) ထို့နောင် စက္ခုဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်
မူ၏။ဟောဟန်ကား။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ- အစရှိ
သည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ်သည်။ ယေ
ဓမ္မာ၊ အကြင်စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်
တို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။
သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ မနာယတနဟူသော
ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ စက္ခု
ဝိညာဏဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ အပ်
ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏ
ဓာတ်တို့ကို။စတူဟိ၊ကုန်သော။ခန္ဓေဟိ၊ရူပက္ခန္ဓာ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
သညာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ကောဒေသဟိ၊ကုန်သော။ အာ
ယတနေဟိ၊ ဩဠာရိကာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဒွါဒေသဟိ၊
ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ စက္ခုဝိညာဏ
ဓာတ်၊ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန်။ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊သည်။
ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။

(သောတဝိညာဏဓာတ် ။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတ် ဤ ၆-ပါးတို့မှာ စက္ခု
ဝိညာဏဓာတ်နှင့် တူ၏။ ။စက္ခုကိုနှုတ်၍ သောတကိုသွင်း။ သောတကိုနှုတ်၍
ဃာနကိုသွင်းခြင်းအစရှိသည်မျှသာထူးသည်)။

(၁၇၃) ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ခွံ။ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထိုဣန္ဒြိယ
နိဒ္ဒေသ သည်လည်း။ စက္ခုဗြူဟ နိဒ္ဒေသ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊
ကာယ၊ ဣတ္ထိဗြူဟနိဒ္ဒေသ၊ ပုရိသိဗြူဟနိဒ္ဒေသအားဖြင့်။ ၇-ပါး အ
ပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။

.(စက္ခုဗြူဟ။ပ။ကာယဗြူဟတို့သည် စက္ခုယတန-အစရှိသည်နှင့် တူ၏)။
ဓာတုဏာယာ

ထို့နောင် ဣတ္ထိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
ကား။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဣတ္ထိန္ဒြိယေန၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဩဇ္ဇာရိကရုပ်
ဒွါဒသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်။
သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဟူသော
ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ အပ်ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မ
ဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊
တို့ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ခွိဟိ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌ
ဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့
ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿန္တနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(ပုရိသိန္ဒြေသည် ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့် တူ၏)။

(၁၇၄) ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထို
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသသည်လည်း။ အသည်ဘဝနိဒ္ဒေသ၊ ဧကဝေါ
ကာရဘဝနိဒ္ဒေသ၊ ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို
တွင်။ အသည်ဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ အသည်ဘဝေန ယေဓမ္မာ
အစရှိသည်တည်း။

အသည်ဘဝေန၊ အသည်ဘဝသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ရူပါရုံ
ကြည်သောဩဇ္ဇာရိကရုပ်ဧကောဒသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ
ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂ
ဟေန၊ ရူပါယတန၊ ဓမ္မာယတန ဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂ
ဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ရူပဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ရေ
တွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်
သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေ
ဟိ၊ ရူပါယတန၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ နဝဟိ၊ ၉-ပါး
ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ရူပဓာတ်၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့
ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿန္တနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဧကဝေါကာရ ဘဝသည် အသည်ဘဝနှင့်တူ၏။ ပရိဒေဝသည် သဒ္ဓါယတနနှင့်
တူ၏)။

(၁၇၅) အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ ဗာဟိရမာတိကာနိဒ္ဒေသ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဗာဟိရမာတိကာနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဒုကမာတိကာနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃနိဒ္ဒေသ၊ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ (သနိဒဿနသပ္ပဋိဃနိဒ္ဒေသသည် ပရိဒေဝနှင့်တူ၏)။

(၁၇၆) သနိဒဿနသပ္ပဋိဃနိဒ္ဒေသကို၌။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃနိဒ္ဒေသကို၌။ ကား။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

အနိဒဿနသပ္ပဋိဃဗေဟိ၊ မြင်ခြင်းကားမရှိ ထိပါးခြင်းနှင့်သာ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ ရူပါရုံ ကြည်သော သြဋ္ဌာရိကရုပ် ကောဒသတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရူပါရုံ၊ သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ရူပါယတနကြည်သော သြဋ္ဌာရိကာယတနဇ-ပါးဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ရူပဓာတ် ကြည်သော သြဋ္ဌာရိကဓာတ် ဇ-ပါးဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ရူပါယတန ကြည်သော သြဋ္ဌာရိကာယတန ဇ-ပါး၊ မနာယတနတို့ဖြင့်။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ရူပဓာတ်ကြည်သော သြဋ္ဌာရိကဓာတ် ဇ-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၁၇၇) တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဒုကမာတိကာနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ သနိဒဿန၊ သပ္ပဋိဃ၊ ဥပါဒါဓမ္မ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ (သနိဒဿနသည် ပရိဒေဝနှင့်တူ၏)။

(၁၇၈) သနိဒဿနနိဒ္ဒေသကို၌။ သပ္ပဋိဃနိဒ္ဒေသကို၌။ ကား။ သပ္ပဋိဃဗေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဓာတုကထာ

သပ္ပဒိုဗ္ဗေဟိ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊
 သြဇ္ဇာရိကရုပ် နှိုဒသတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သူခုမရုပ် သော
 ဌသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။
 သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သြဇ္ဇာရိကာယတန
 ၁၀-ပါးဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ ဓာတု
 သင်္ဂဟေန၊ သြဇ္ဇာရိကဓာတ် ၁၀-ပါးဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။
 အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊
 နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ သြဇ္ဇာ
 ရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မနာယတနတို့ဖြင့်။ သတ္တရသဟိ၊ ကုန်
 သော။ ဓာတူဟိ၊ သြဇ္ဇာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်
 တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

သပ္ပဒိုဗ္ဗနိဒ္ဒေသကို။ ဥပါဒါဓမ္မနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ ဥပါဒါ
 ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပါဒါဓမ္မေဟိ၊ မဟာဘုတ် ၄-ပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော ဥပါဒါ
 ရုပ်စတုဝိသတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော
 ဟု ဆိုအပ်သော မဟာဘုတ် ၃-ပါးတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ
 ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။
 အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ကြည်သော သြဇ္ဇာရိကာ
 ယတန ၉-ပါး၊ ဓမ္မာယတနဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
 တာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ကြည်သော သြဇ္ဇာရိက
 ဓာတ် ၉-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊
 ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့
 ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန
 ကြည်သော သြဇ္ဇာရိကာယတန ၉-ပါး၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန
 တို့ဖြင့်။ သတ္တရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ကြည်
 သော သြဇ္ဇာရိကဓာတ် ၉-ပါး၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့
 ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ဒုတိယနယ နိဒ္ဒေသပြီး၏။

တတိယနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကား။

တယော ခန္ဓာ တထာ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြိယာနိစ သောဠသ။
ပဒါနိ ပစ္စယာကာရေ၊ ဓုဒ္ဓဿပရိ ဓုဒ္ဓသ။
သမတိံသ ပဒါ ဟောန္တိ၊ ဂေါတ္ထကေသု ဒသသ္မထ။
ဒုဝေ ဝုဠန္တရဒုကာ၊ အဋ္ဌ ဟောန္တိ မဟန္တရာတိ။ ။

တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ စေတသိက်ခန္ဓာတို့၎င်း။ တထာ၊
ထို့အတူ။ သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ ပ။ မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ သောဠသ၊
ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိစ၊ ပဿာဒိန္ဒြေ၊ မနိန္ဒြေကြည်သော ဣန္ဒြေ ၁၆-
ပါးတို့၎င်း။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌။ ဓုဒ္ဓသ၊ ၁၄-ပါးကုန်
သော။ ပဒါနိ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊
ကမ္မဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာ
သ ပုန်တို့သည်၎င်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဓုဒ္ဓသ၊ ၁၄-ပါးကုန်သော။
ပဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၊ စိတ္တ ဤ ၂-ပုန်သည် ကြည်အပ်သော ပုန်တို့သည်
၎င်း။

ဒသသု၊ ကုန်သော။ ဂေါတ္ထကေသု၊ ဂေါတ္ထကတို့၌။ သမတိံသ၊
အမျှ ၃၀-ကုန်သော။ ပဒါ၊ တရားကိုယ်သာရကောင်းသော ပုန်တို့
၎င်း။ အထ၊ ထိုမြို့။ ဝါ၊ ထိုမှတပါး။ ဝုဠန္တရဒုကာ၊ ဝုဠန္တရဒုက်မှ။
ဒုဝေ၊ အပ္ပတ္တယ၊ အသင်္ခတ ၂-ပုန်တို့၎င်း။ မဟန္တရာ၊ မဟန္တရဒုက်မှ။
အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ စေတသိက်ကိုသာ ရကောင်းသောပုန်၊ စေ
တသိက်နှင့် တကွ ဝိညတ်ဇွေးကို ရသော ပုန်တို့သည်၎င်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

(ဤတတိယနယနိဒ္ဒေသ၌။ ။ ခေ၊ သဉ္ဇ၊ သင်္ခါနိ၊ ဣ၊ ဇိ၊ ဗျာ၊ စေ၊ ဇိ။ ။
ဤ ၉-ခုသော အကျဉ်းဆောင်ပုန်ကိုလည်း သိအပ်၏)။

ဘေ-ကား။ ၁၁-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ တ
ပါး၊ ဝေဒနိန္ဒြေ ၅-ပါး၊ ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ၊ သောက၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမ
နဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ ၄-ပါး။ ဖဿ သတ္တကရာသိ၌ ဝေဒနာတပါး။
ဤ ၁၁-ပါးတို့တည်း။ ။ သဉ္ဇ-ကား။ ၂-ပါးတည်း။ ၂-ပါးဟူသော်
ကား။ သညာက္ခန္ဓာတပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ သညာတပါး။
ဤ ၂-ပါးတည်း။ ။ သင်္ခ-ကား။ ၅၉-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာတပါး၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂသစ္စာ ၂-ပါး၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝိနိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနုညာတညဿာဓိတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေအားဖြင့် ၈-ပါး၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ ဥပါယာသ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၃-ပါး၊ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်၊ အပ္ပမညာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်၊ ဖဿ၊ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရ အထက်၌ ၁၁-ပါး။ ဂေါစ္ဆက၌ တရားကိုယ်သာရ ကောင်းသောပုဒ် ၃၀-အားဖြင့် ၅၉-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။နိ-ကခး။ ၃-ပါးတည်း။ ၃-ပါးဟူသော်ကား။ နိရောဓသစ္စာ၊ စူဠန္တရဒုက၌ အပ္ပက္ခယ၊ အသင်္ခတ ၂-ပါး ဤ ၃-ပါးတို့တည်း။ ။ဣ-ကခး။ ၂-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ဣတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေ တို့တည်း။ ။ဇိ-ကခး။ ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ဇိဝိတိန္ဒြေတပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ ၃-ပါးတည်း။ ဤ ၄ ပါးတည်း။ ။ဠာ-ကခး။ ဈာန တပါးတည်း။ ။ဧ-ကခး။ ၆ ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ စေတသိက၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တ၊ စိတ္တသံသဠ၊ စိတ္တသံသဠသမုပ္ပါဒ်၊ စိတ္တသံသဠသမုပ္ပါဒ်သဟဘု၊ စိတ္တသံသဠသမုပ္ပါဒ်နုပရိဝတ္တိ အားဖြင့် ၆-ပါးတို့တည်း။ ။ဇိ-ကခး။ ၂-ပါးတည်း။ ၂-ပါးဟူသော်ကား။ စိတ္တသဟဘု၊ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ဤ ၂-ပါးတို့တည်း။

(ဤတတိယနယ၌ ခန္ဓာကွဲအာယတနတူ၊ ဓာတ်တူတရားကိုဟောတော်မူသည်)

(၁၇၉) ဒုတိယနယ နိဗ္ဗေသကို။ ။ တတိယနယနိဗ္ဗေသ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ အတ္တန္တရမာတိကာ နိဗ္ဗေသ၊ ဗာဟိရမာတိကာ နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ အတ္တန္တရ။ ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို။ သည်လည်း။ ခန္ဓာဒိ နိဗ္ဗေသ၊ ဖဿသတ္တကရာသိ နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓာဒိ။ ကို ရှေးဦးစွာ။ ။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓနိဗ္ဗေသ၊ သစ္စနိဗ္ဗေသ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်၊ ဈာန၊ အပ္ပမညာ၊ ပဋိန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၁၂ ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓနိဗ္ဗေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဗ္ဗေသ၊ သညာက္ခန္ဓ နိဗ္ဗေသ၊

အလင်းမြှ

သင်္ခါရက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကဘိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ဟူသည်တည်း။ ။(အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်၏ အတွင်း၌ ထိုက်သည်အား လျော်စွာ ဝင်လေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဆောင်ပုဒ်မျှကိုသာ ရေးပေအံ့)။

ဝေဒနာက္ခန္ဓန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ အသင်္ခတံ နိဗ္ဗာန်ကို။ ခန္ဓတော မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဝါ၊ လွှတ်၍။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ၌။ သညာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ သညာက္ခန္ဓန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သညာက္ခန္ဓန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သညာက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ အသင်္ခတံ၊ ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဓာတုကထာ

သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သင်္ခါရက္ခန္ဓနသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ သန္ဓနိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ သမုဒယသစ္စ နိဒ္ဒေသ၊ နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၃ ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သမုဒယသစ္စ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ သမုဒယ သစ္စန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သမုဒယသစ္စန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

သမုဒယသစ္စ နိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ နိရောဓသစ္စ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ နိရောဓသစ္စန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

နိရောဓသစ္စန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထို့နောင် မဂ္ဂသစ္စ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ (ထိုသည်။ သမုဒယနှင့်တူ၏)။

(၁၀၂) သစ္စနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဣန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသ၊ ပုရိသိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယ၊ သုခိန္ဒြိယ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယ၊ သောမနသိန္ဒြိယ၊ ဒေါမနသိန္ဒြိယ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယ၊ သတိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊ ပညိန္ဒြိယ၊ အနညာတညဿာဝိတိန္ဒြိယ၊ အညိန္ဒြိယ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသအားဖြင့်။ ၁၆-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဣတ္ထိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။

ဣတ္ထိန္ဒြိယေနသည်။ယေဓမ္မာ၊အကြင်ဝေဒနာ၊သညာ၊သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန်။အာယတနသင်္ဂဟေန၊ဓမ္မာယတနဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊တို့ကို။အသင်္ဂဟိတံ၊ကို။ခန္ဓတော၊မှ။ဥပေက္ခာ၊၍။ တိဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊သညာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊သော။ အာယတနေန၊ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊သော။ ဓာတုယာ၊ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ဣတိဝိသုဒ္ဓနာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။

(ပုရိသိန္ဒြေသည် ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့်တူ၏)။

ပုရိသိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။၌။ဇိဝိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ကား။ ဇိဝိတိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဇိဝိတိန္ဒြိယေနသည်။ယေဓမ္မာ၊အကြင် ဝေဒနာ၊သညာ၊နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ရူပက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန်။အာယတနသင်္ဂဟေန၊ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊တို့ကို။ အသင်္ဂဟိတံ၊ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဥပေက္ခာ၊၍။တိဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊သညာက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ဧကေန၊သော။ အာယတနေန၊ဓမ္မာယတနဖြင့်။ဧကာယ၊သော။ ဓာတုယာ၊ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ဣတိဝိသုဒ္ဓနာ သည်။ဟောတိ၊၏။

(သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊ ဒေါမနသိန္ဒြေ၊ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဤ၅-ပါးတို့သည်ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။(သဒ္ဓိန္ဒြေအစအညာတာဓာတုကသာ

ဝိဇ္ဇေအဆုံး ဤ ၈-ပါးတို့သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ ။ (ဣန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသပြီး၏)။

ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထို။ သည် လည်း။ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊ သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ အဝိဇ္ဇာ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(ဤအဝိဇ္ဇာ-သင်္ခါရ- ဖဿ- တဏှာ- ဥပါဒါန်- ကမ္မဘဝ- ဥပါယာသတို့သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။ ။ (ဝေဒနာ-သောက- ဒုက္ခ-ဒေါမနဿ တို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။ ။ (ဇာတိ- ဇရာ-မရဏ တို့သည် ဖိဝိတိဇ္ဇေနှင့်တူ၏)။ ။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နိဒ္ဒေသပြီး၏)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို၌။ သတိပဋ္ဌာန်နိဒ္ဒေသကို ဟောတော် မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သတိပဋ္ဌာနေနယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ (ဤသတိပဋ္ဌာန် နိဒ္ဒေသ- သမ္ပပ္ပဓာန် နိဒ္ဒေသသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ နှင့်တူ၏)။

သမ္ပပ္ပဓာန်နိဒ္ဒေသကို၌။ ဈာန်နိဒ္ဒေသ ကိုဟောတော်မူ၏။ ဟော ဟန်ကား။ ဈာနေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဈာနေန၊ ဈာန်သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သညာ- သုခုမရုပ်- နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ- သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂ ဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဇွိဟိ၊ ကုန် သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၁၈၄) ဈာန်နိဒ္ဒေသကို၌။ အပ္ပမညာနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ အပ္ပ မညာယ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။ (အပ္ပမညာ နိဒ္ဒေသ၊ ပဋိစ္စိယနိဒ္ဒေသ၊ ဗလနိဒ္ဒေသ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂနိဒ္ဒေသတို့သည် သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။ ဌံ။ ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသ ကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုဖဿသတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသ သည်လည်း။ ဖဿ
နိဒ္ဒေသ-ဝေဒနာ- သညာ- စေတနာ- အဓိမောက္ခ- မနသိကာရ
နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၆ ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင်။ (ဖဿ-သညာ-
စေတနာ-အဓိမောက္ခ-မနသိကာရ တို့သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်
တူ၏)။ ။(ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။ ။(ဖဿ
သတ္တကရာသိပြီး၏)။

အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသကို။ဌံ။ ဗဟိရမာသိကာနိဒ္ဒေသကို
ဟောတော်မူ၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ ဒုကမာတိကာ နိဒ္ဒေသအား
ဖြင့် တပါးသာ။ဟေတုဒုက-ရူဠန္တရ-အာသဝ-သံယောဇန ဂန္ထ
ဩဃ-ယောဂ-နိဝရဏ-ပရာမာသ-မဟန္တရ-ဥပါဒါန-ကိလေသ
ဒုကနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင်။ ဟေတုဒုက
နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထိုဟေတုဒုကနိဒ္ဒေသသည်
လည်း။ဟေတုနိဒ္ဒေသ-ဟေတု သဟေတုကနိဒ္ဒေသ- ဟေတု ဟေ
တု သမ္ပယုတ္တနိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၃-ပါးတို့
တွင် ဟေတုနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ဟောဟနိကား။
ဟေတူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(ဟေတု၌ ၃-ပါး၊အာသဝ၌ ၃ ပါး။ပ။ပရာမာသ၌ ၂-ပါး၊ဥပါ
ဒါန၌ ၃-ပါး၊ ကိလေသ၌ ၄-ပါးအားဖြင့်၊ ဤသုံးဆယ်သော ပုဒ်
အပေါင်းသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ ရူဠန္တရဒုက္ခ၌ အပစ္စယ၊
အသင်္ခတ ၂-ပါးသည် နိရောဓသစ္စာနှင့်တူ၏)။

(၁၈၈) ကိလေသ ဂေါဟကနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏
အခြားမဲ့၌ ပိဋ္ဌဒုကနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ။ပ။ သည်
လည်း။ စေတသိကနိဒ္ဒေသ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ၊ စိတ္တ
သဟဘု၊စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ၊စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန၊စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာ
နသဟဘု၊စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိအားဖြင့် ၈-ပါးအပြား
ရှိ၏။ ထို။တွင်။စေတသိကနိဒ္ဒေသကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ဟောဟနိကား။ စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ- အစရှိသည်
တည်း။

ဓာတုကထာ

စေတသိကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ-သညာက္ခန္ဓာ-သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ တို့ကို။ အသင်္ခတံ၊ ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
(စိတ္တသမ္ပယုတ္တ စိတ္တသံသဋ္ဌသည် စေတသိကနှင့် တူ၏)။

စိတ္တသံသဋ္ဌနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ စိတ္တသဟဘုနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ စိတ္တသဟဘူဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စိတ္တသဟဘူဟိ စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ စေတသိက်ဒွေးပညာသ-ဝိညတ်ဒွေးတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန ရူပက္ခန္ဓာ-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ-သညာက္ခန္ဓာ-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသောရေတွတ်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကေဟိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(စိတ္တာနုပရိဝတ္တိသည် စိတ္တသဟဘူနှင့်တူ၏။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန၊ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘူ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိသည် စေတသိကနှင့်တူ၏)။

တကိယနယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

၄-စတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ၊

စတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းဓဉ်ဂါထာကား။

ဒွေ သစ္စာ ပန္နရသိန္ဒြိယာ၊ ကောဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါ။
ဥဒ္ဓံ ပုန ကောဒသ၊ ဂေါစ္ဆကပဒမေတ္ထ တိံသ ဝိဓံ။ ။

ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ။ ပ။ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေတို့၎င်း။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသဟု ဆိုအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၎င်း။ ပုန၊ ဖန်။ ဥဒ္ဓံ၊ ဌံ။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မုပ္ပဓာန်၊ အပ္ပမညာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်၊ ဖဿ၊ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရတို့၎င်း။ တိံသ ဝိဓံ ၃၀-အပြားရှိသော။ ဂေါစ္ဆကပဒံ၊ တရားကိုယ်သာရကောင်းသော ဂေါစ္ဆကပုန်၎င်း။ ဣတိဣမိနာပဘေဒေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ကေနသတ္တတိ ပဒါနိ၊ တခုယုတ် ၇၀-သောပုန်တို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသဝါရ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

(ဤစတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသ၌ သ၊ မ၊ ဣ၊ သု၊ ပ၊ ။ ဤ ၅-ခုသော အကျဉ်းဆောင်ပုန်ကိုလည်း သိအပ်၏)။

သ-ကား။ ၄၃-ပါးတည်း။ ၄၃-ပါးဟူသော်ကား။ သမုဒယသစ္စာ ၁-ပါး။ ဣန္ဒြေ၌သဗ္ဗိန္ဒြေ၊ ဝိရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေအားဖြင့် ၃-ပါး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အဝိဇ္ဇာ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဥပါယာသအားဖြင့် ၅-ပါး။ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဖဿ၊ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရ အားဖြင့် ၄-ပါး။ ဂေါစ္ဆက၌ တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသောပုန်ပေါင်း ၃၀-ဤသို့လျှင် ၄၃-ပါးတို့တည်း။ ထို ၄၃-ပါးတို့တွင် ရှေး ၁၃-ပါးမှာ မိမိကိုကြည်၍ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉ ခုကိုစွဲလေ။ ဟေတုဂေါစ္ဆကမှာ ဟိတ် ၆-ပါးကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၄-ခုကိုစွဲလေ။ ဤနည်းကိုမှီး၍ နောက်ဖြစ်သော ဂေါစ္ဆကတို့၌ တရားကိုယ်ရသည်အားလျော်စွာ ၃-ပါး၊ ၈-ပါး၊ ၁၁-ပါး၊ ဓာတုကထာ

၁၀-ပါးရှိသည့်အတိုင်း ကြည်၍ အကြွင်းသစ်၂ရက္ခန္ဓာကိုဦးလေ။
 ။မ-ကား။ ၁၅-ပါးတည်း။ ၁၅-ပါး ဟူသော်ကား။ မဂ္ဂသစ္စာ
 ၁-ပါး။ ဣန္ဒြေ၌ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနုညာတညဿာပီတိန္ဒြေ၊
 အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေအားဖြင့် ၅-ပါး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌သစ်၂ရ၊
 ကမ္မဘဝအားဖြင့် ၂-ပါး။ ဥဒ္ဓံအရ၌ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန်၊ အပ္ပ
 မညာ၊ ပဋိန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်အားဖြင့် ၇-ပါး။ ဤ ၁၅-ပါး
 တို့တည်း။ ။ဣ-ကား။ ၂-ပါးတည်း။ ၂-ပါး ဟူသော်ကား။
 ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ ဤ ၂-ပါးတည်း။ ။သု-ကား။ ၈-ပါးတည်း။
 ၈-ပါးဟူသော်ကား။ ဣန္ဒြေ၌ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊
 ဒေါမနသိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေ အားဖြင့် ၅-ပါး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ သော
 က၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿအားဖြင့် ၃-ပါး။ ဤသို့လျှင် ၈-ပါး ဖြစ်သ
 တည်း။ ။ပ-ကား။ ပရိဒေဝ ၁-ပါးသာတည်း။

(ဤစတုတ္ထနယသို့ ခန္ဓာတူ၊ အာယတနတူ၊ ဓာတ်တူ၊ တရားတို့ကို ဟောတော်မူသည်)။

(၁၉၁) တဘိယနယ နိဗ္ဗေသကို။၌။စတုတ္ထနယနိဗ္ဗေသကိုဟော
တော်မူ၏။ ထိုစတုတ္ထနယနိဗ္ဗေသသည်လည်း အတ္တန္တရမာတိ
ကာ နိဗ္ဗေသ၊ဗာဟိရမာတိကာနိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။
ထို။တွင်။ အတ္တန္တရမာတိကာ နိဗ္ဗေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုအတ္တန္တရမာတိကာ နိဗ္ဗေသသည်လည်း။ သစ္စာဒိနိဗ္ဗေသ၊
ဖဿသတ္တကရာသိ နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၂ ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထို။
တွင်။ သစ္စာဒိနိဗ္ဗေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်
လည်း သစ္စနိဗ္ဗေသ၊ ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဗ္ဗေသ၊ သတိ
ပဋ္ဌာန၊ သမ္မပ္ပဓာန၊ အပ္ပမညာ၊ ပဋိန္ဒြိယဗလ၊ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂင်္ဂနိဗ္ဗေ
သအားဖြင့် ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင်။သန္ဓနိဗ္ဗေသကို ရှေးဦး
စွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်လည်း သမုဒယသစ္စနိဗ္ဗေသ၊မဂ္ဂ
သစ္စ နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင်။ သမုဒယသစ္စ
နိဗ္ဗေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ကား။ သမုဒယသစ္စေန ယေ
ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိ
တာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓ
သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတု
အလင်းပြ

သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊
ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧက
နာယတနေန၊ ဧကာယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။ ဟူသည်တည်း။

သမုဒယသန္ဓေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာကြည်
သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ အာယတန သင်္ဂဟေန၊
ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်
၏။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ ကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
၄၉ ခုတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂ
ဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတန သင်္ဂ
ဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မ
ဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာတို့ကို။
ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယ
တနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်
ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိသုဒ္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မဂ္ဂသန္ဓေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်မဂ္ဂသစ္စာကြည်သော သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိ
တာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ဓမ္မေ
ဟိ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊
အကြင်မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိ
တာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊
တို့ကို။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။
အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။
သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိသုဒ္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၁၉၂) သမ္ပနိဒ္ဒေသကို။ ဌံ။ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထို။ ပ။
သည်လည်း။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နိဒ္ဒေသ၊ သုခိန္ဒြိယနိဒ္ဒေ
သ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယ၊ သောမနသိန္ဒြိယ၊ ဧဝါမနသိန္ဒြိယ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ၊
သဒ္ဓိန္ဒြိယ၊ ဝိသုဒ္ဓိန္ဒြိယ၊ သတိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊ ပညိန္ဒြိယ၊ အနု
ဓာတုကထာ

ညာတညဿာဒိတိန္ဒြိယ၊ အညိန္ဒြိယ၊ အညတာဝိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသအား
ဖြင့် ၁၅-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ နိဋ္ဌေသကို ရှေး
ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ကား။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်
တည်း။

ဣတ္ထိန္ဒြိယေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဣတ္ထိန္ဒြိယ ကြည်သော
သုခုမရုပ်ပန္နရသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်
၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
ထိုဣတ္ထိန္ဒြိယ ကြည်သော သုခုမရုပ်ပန္နရသတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အ
ကြင် ဣတ္ထိန္ဒြိယတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်
၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာတို့ကို။
ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ပုဂံသိန္ဒြေသည် ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့်တူ၏)။

ပုဂံသိန္ဒြိယ နိဋ္ဌေသကို။ ဌ။ သုခိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။ ၏။ ကား။ သု
ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သုခိန္ဒြိယေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သုခိန္ဒြိယကြည်သော ဝေ
ဒနိန္ဒြိယ ၄-ပါးတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂ
ဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ
ဓမ္မေဟိ၊ ထိုသုခိန္ဒြိယကြည်သောဝေဒနိန္ဒြိယ ၄-ပါးတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊
အကြင်သုခိန္ဒြိယတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။
အာယတနသင်္ဂဟေနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊
ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာတို့ကို။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊
ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။
ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုခိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ဇာ။ ကား။ ဒုက္ခိန္ဒြိယေနေ ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ ။ (ဒုက္ခိန္ဒြိယသောမနဿိန္ဒြိယဒေါမနဿိန္ဒြိယ ဥပေက္ခိန္ဒြိယသို့သည် သုခိန္ဒြိယနှင့်တူ၏။) (သုက္ခိန္ဒြိယဝိရိယိန္ဒြိယ သတိန္ဒြိယသို့သည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏။ သမာဓိန္ဒြိယအစ အညာတာဝိန္ဒြိယအဆုံးတို့သည် မဂ္ဂသစ္စာနှင့်တူ၏။)

ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နိဒ္ဒေသ ကို။ ဇာ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊ သင်္ခါရ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန၊ ကမ္မဘဝ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၁-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသကို။ ဇာ။ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(အဝိဇ္ဇာ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့သည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏။ သင်္ခါရ၊ ကမ္မဘဝတို့သည် မဂ္ဂသစ္စာနှင့်တူ၏။ သောကသည် သုခိန္ဒြိယနှင့်တူ၏။)

သောကနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသကို။ ဇာ။ ကား။ ပရိဒေဝေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ပရိဒေဝေန၊ ပရိဒေဝသည်။ ဝါ၊ ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသသဒ္ဓသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဓ၊ ဥတုဇသဒ္ဓတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သဒ္ဓါယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ခမ္မေဟိ၊ ထိုအပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဓ၊ ဥတုဇသဒ္ဓတို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသသဒ္ဓတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သဒ္ဓါယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သဒ္ဓဇာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ သဒ္ဓါယတနဖြင့်။ ကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ သဒ္ဓဇာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ။ (ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿသည် သုခိန္ဒြိယနှင့်တူ၏။ ဥပါယာသသည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏။)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ သဘိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသကို။ ဇာ။ ကား။ သဘိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။ (ဤသဘိပဋ္ဌာနဓာတုတော်

နိဗ္ဗေသ-သမ္ပပ္ပဓာနနိဗ္ဗေသ- အပ္ပမညာ- ပဋိန္ဒြိယ-ဗလ- ဗောဇ္ဈင်္ဂ-
မဂ္ဂင်-တို့သည် မဂ္ဂသစ္စာနှင့်တူ၏။

သစ္စနိဗ္ဗေသကို။၌။ ဖဿသတ္တကရာဇ်နိဗ္ဗေသကို။ ၏။ ထို။ပ။
သည်လည်း။ ဖဿနိဗ္ဗေသ- စေတနာ-အဓိမောက္ခ- မနသိကာရ
နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၄-ပါးတို့တွင်၊ ဖဿနိဗ္ဗေ
သကို။၏။ကား။ ဖဿနု ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။(ဤ
ဖဿ- စေတနာ- အဓိမောက္ခ- မနသိကာရ တို့သည် သမုဒယ
သစ္စာနှင့်တူ၏)။

အတ္တန္တရမာဘိကာနိဗ္ဗေသကို။၌။ မဗဟိရမာဘိကာနိဗ္ဗေသကို
ဟောတော်မူ၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ ဒုကမာဘိကာ နိဗ္ဗေသအား
ဖြင့် တပါးသာ။ ဟေတုဒုကနိဗ္ဗေသ- အာသဝဒုကနိဗ္ဗေသ- သံ
ယောဇန-ဂန္ထ-ဩဃ- ယောဂ- နိဝရဏ- ပရာမာသ- ဥပါဒါန-
ကိလေသဒုက နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။

(ဤ ၁၀-ပါး၌ တရားကိုယ်ကိုသာ ရကောင်းသောပုဒ်။၃-ပုဒ် ၃-ပုဒ်စီရှိရကား။
ဂေါစ္ဆက၌ ပုဒ်ပေါင်း ၃၀-ကိုသိလေ)။

စတုတ္ထနယနိဗ္ဗေသပြီး၏။

၅-ပဉ္စမနယနိဗ္ဗေသ။

ပဉ္စမနယနိဗ္ဗေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းခဉ် ဂါထာ။

သဗ္ဗေ ခန္ဓာ တထာယတနာ၊ ဓာတုတော သစ္စတော တယော။
ဣန္ဒြိယာနိဝိ သဗ္ဗာနိ၊ တေဝိသတိ ပဋိစ္စတော။ ။
ပရတော သောဠသပဒါ၊ တေစတ္တာလီသ ကံဘိကေ။
ဂေါစ္ဆကေ သတ္တဝိ ဒွေစ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓန္တရေ ပဒါ။ ။
မဟန္တရေ ပဒါ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌာရသ တတောပရံ။
အဋ္ဌာရသေဝ ဉာတဗ္ဗာ သေသာ ဣဓ နဘာသိတာ။ ။

သဗ္ဗေ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ ခန္ဓာတို့၎င်း။ တထာ၊ ထို့
အတူ။ သဗ္ဗေသဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အာယတနာ- အာယတ
အလင်းပြ

နာနိ၊ အာယတနတို့၎င်း။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့၎င်း။ သစ္စတော၊ သစ္စာမှ။ တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော သမုဒယ-နိရောဓ-မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ ပဋိစ္စတော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ။ ဘေဝိသတိ၊ ဥပပတ္တိဘဝ-ကာမဘဝ-ရူပဘဝ-သညီဘဝ-ပဉ္စဝေါကာရဘဝ-ဤ ၅-ပါးသည် ကြည်အပ်သော ၂၃-ပါးသောပုဒ်တို့၎င်း။

ပရတော၊ နောက်မှ။ သောဠသပဒါ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစ မနသိကာရ အဆုံးရှိသော ၁၆-ခုသော ပုဒ်တို့၎င်း။ တိကေ၊ တိက်၌။ တေစက္ကာထိသကံ၊ နာမက္ခန္ဓာ တစိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်- နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ရသောပုဒ်- နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ်- ရုပ်တစိတ်ကိုရသောပုဒ် ဖြစ်ကုန်သော ၄၃-ခုသောပုဒ်တို့၎င်း။ ဂေါစ္ဆကေ၊ ဂေါစ္ဆက၌။ သတ္တတိဒ္ဓေစ၊ နာမက္ခန္ဓာတစိတ်ကိုသာရသောပုဒ်- နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ရသောပုဒ်- နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ် ဖြစ်ကုန်သော ၇၂-ခုသောပုဒ်တို့၎င်း။ ဝုဠန္တရေ၊ ၌။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ အပ္ပတ္တယ-အသင်္ခတ-သနိဒ္ဒဿန သပ္ပုဋိဃ-ရူပီ-အရူပီ-လောကုတ္တရာ ဟုဆိုအပ်သောပုဒ်တို့၎င်း။

မဟန္တရေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ နာမက္ခန္ဓာတစိတ်၊ ရုပ်တစိတ်ကိုသာ ရကောင်းသော ပုဒ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးရသောပုဒ်-နာမက္ခန္ဓာ ၃-ပါးရသောပုဒ်- နာမက္ခန္ဓာ နိဗ္ဗာန်ရသောပုဒ်တို့၎င်း။ တတော၊ ထိုမဟန္တရဒုက်မှ၊ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သောပိဋိဒုက်၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စိတ်သုခုမရုပ်ရသောပုဒ်-ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးရသောပုဒ်တို့ကို ကြည်၍ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၎င်း။ (နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုရသောပုဒ်- နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်ကိုရသော ပုဒ်တို့၎င်း)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတာနိ၊ ဤ ၂၅၇-ခုသောပုဒ်တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသဝါရ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတာ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော ၁၀၄-ပုဒ်တို့ကို။ နဘာသိတာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

(ဤပဉ္စမနယ၌။ ။ ဣ၊ ဧဝ၊ ဝိ၊ ဓ၊ သ၊ အ။ ။ ဤ ၆-ခုသော အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကိုသိအပ်၏)။

ဓာတုကထာ

ရူကား ၂၂-ပါးတည်း။ ၂၂-ပါးဟူသော်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာတံ
 ပါး၊ ဓမ္မာယတနုတပါး၊ ဓမ္မဓာတ်တပါး၊ ဣန္ဒြိယ ၅-ပါး၊ ဣန္ဒြိယ-ပုဂ္ဂို
 လ် ၅-ပါး၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ-အားဖြင့် ၃-ပါး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါး၊ နာမ်ရုပ်-
 အသညီဘဝ-ဧကဝေါကာရဘဝ-ဇာတိ-ဇရာ-မရဏ အားဖြင့်
 ၆-ပါး။ ရူပန္တရဒုက္ခ ၃-ပါး၊ မဟန္တရဒုက္ခ ၃-ပါး၊ အနာရမ္မဏ-
 နောစိတ္တ-စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ-စိတ္တသံသဋ္ဌ-စိတ္တသမုပ္ပါဒ်- စိတ္တသဟတု-
 စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ-ဗာဟိရာ-ဥပါဒါ အားဖြင့် ၆-ပါး။ ဤ ၂၂-ပါးတို့
 တည်း။ ။ ခေကား ၈၂-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ တတိယ
 နယ်၌ ပြအပ်သော ဝေအရ ၁၁-ပါး၊ သင်္ဃာအရ ၂ ပါး၊ သင်္ဃာအရ
 ၅၆-ပါး၊ နိ အရ ၃-ပါး၊ ဈာအရတပါး၊ စေအရ ၆-ပါး၊ ဤပုဒ်တို့
 ကို ပေါင်း၍ ၈၂-ပါးတို့တည်း။ ။ ဒိ-ကား။ ၁၃-ပါးတည်း။ ဟူ
 သော်ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတပါး၊ မနာယတနုတပါး၊ ဝိညာဏ
 ဓာတ် ၃-ပါး၊ မနိန္ဒြိယတပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါး၊ ပစ္စယာဝိညာ
 ဏံတပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသီ၌ စိတ္တတပါး၊ မဟန္တရဒုက္ခ ၃-ပါး၊
 ဓမ္မာတပါး။ ဤ ၁၃-ပါးတို့တည်း။ ။ စ-ကား။ ၃၀-ဖြစ်သတည်း။
 ဟူသော်ကား။ ဒုတိယနယ်၌ စ-အရ ၂၆-ပါး၊ ဖေါ-အရ ၂-ပါး၊
 အ-အရ တပါး။ သ-အရ တပါး။ ဤပုဒ်တို့ကိုပေါင်း၍ ၃၀ တို့
 တည်း။ ။ သ-ကား။ ၂-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ သဗ္ဗာယတနု
 တပါး၊ အဇ္ဈတ္တိကာဓမ္မာတပါး၊ ဤ ၂-ပါးတို့တည်း။ ။ အ-ကား
 ၁၀၈-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါး၊ အရူပဘဝ၊ နေဝ၊
 သညီ နာသညီဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ဣန္ဒြိယ ၅-
 ပါး၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ ၃-ပါး၊ ကုသလာဓမ္မာ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်
 သော နာမက္ခန္ဓာတစ်ခုသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ရသော
 ပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ် ၄၁-ပါး၊ ထို့
 အတူ ဂေါစ္ဆက၌ ဟောတော်မူအပ်သော ၄၂-ပါးသောပုဒ်၊
 ရူပန္တရဒုက္ခ ၃-ပါး၊ မဟန္တရဒုက္ခ ၃-ပါး၊ လောကုတ္တရာဓမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး၊
 မဟန္တရဒုက္ခ ၃-ပါး၊ သာရမ္မဏတပါး၊ ဝိဇ္ဇာဒုက္ခ ၃-ပါး၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို
 ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ် ၁၀-
 ပါးအားဖြင့် ၁၀၈-ပါးတို့တည်း။ ။ (ဤအကျဉ်းဆောင်ပုဒ်၏
 အလင်းပြ

အတွင်း၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဝင်လေပြီဖြစ်သောကြောင့် အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်မျှကိုသာရေးပေအံ့။

(ဤပဉ္စမနယ၌ခန္ဓာကွဲ၊ အာယတနကွဲ၊ ဓာတ်ကွဲတရားတို့ကို ဟောတော်မူသည်)

(၁၉၃) စတုတ္ထနယနိဒ္ဒေသကို ။၌၊ ပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသ ကိုဟောတော်မူ၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိရမာတိကာ နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်လည်း။ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂ ပါး အပြားရှိ၏။ထို။ တွင် ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်လည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတနနိဒ္ဒေသ၊ ဓာတု၊ သစ္စ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၊ သတိပဋ္ဌာန၊ သမ္ပပ္ပဓာန၊ အပ္ပမညာ၊ ဈာန၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၊ ပဋိန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၅-ပါး အပြားရှိ၏။ထို။တွင်။ခန္ဓနိဒ္ဒေသ ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ပ။ဝိညာဏက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၅ပါးအပြားရှိ၏။ထို။တွင်ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ကား။ရူပက္ခန္ဓနယေဓမ္မာခန္ဓသင်္ဂဟေနအသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။တေဟိဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ ဇေကေန ခန္ဓေန၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဟူသည်တည်း။

ရူပက္ခန္ဓနယေဓမ္မာ၊ အကြင်စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတန သင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မာယတန ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀ ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို စိတ်တရုယုတ် ကိုးဆယ်တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတန သင်္ဂဟေန၊ မနာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

ဟိတာ၊ ကုန်၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်ဖြင့်၊ အသင်္ဂ
ဟိတာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်
တို့ကို၊ ဧကေန၊ သော၊ ခန္ဓေန၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်၊ ဧကေန၊ သော၊
အာယတနေန၊ မနာယတနဖြင့်၊ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိ
ညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်၊
ဟောတိ၊ ဇီ။

(၁၆၄) ရူပက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ဇီ။
ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဩဋ္ဌာရိကရုပ် ခွါဒ
သ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်၊ အသင်္ဂ
ဟိတာ၊ ကုန်၊ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိ
တာ၊ ကုန်၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊
တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုဩဋ္ဌာရိကရုပ်ခွါဒသ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။
ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ ခန္ဓသင်္ဂ
ဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ အာယ
တနသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မနာယတနဖြင့်၊ အ
သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊
သတ္တဝိညာဏဓာတ်ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ ထိုဝေဒ
နာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ ဇွိဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ရူ
ပက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယ
တနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မနာယတနတို့ဖြင့်၊ သတ္တရ
သဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ သတ္တဝိ
ညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်၊
ဟောတိ၊ ဇီ။

(သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသနှင့်တူ၏)။

(၁၆၅) သင်္ခါရက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။
ဇီ။ ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊
သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်၊ အသင်္ဂ
ဟိတာ၊ ကုန်၊ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ မနာယတနဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိ
တာ၊ ကုန်၊ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။
အလင်ပြ

တာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟေ
 တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထိုရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊
 နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂ
 ဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။
 အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန
 ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊
 ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
 တေဓမ္မော၊ ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊
 ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကော
 ဒသဟိ၊ ၁၁-ပါးကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတ
 န ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊
 ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
 ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်။

(၁၉၆) ခန္ဓနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ အာယ
 တန နိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို အာယတန နိဒ္ဒေသသည်
 လည်း။ စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသ။ပ။ ဓမ္မာယတန နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၂
 ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်၊ စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသကိုရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မော- အစရှိ
 သည်တည်း။

စက္ခာယတနေန၊ သည်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊
 နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
 အာယတနသင်္ဂဟေန၊ စက္ခာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
 ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ စက္ခာဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဟိ
 ဓမ္မေဟိ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင်
 ဩဋ္ဌာရိကရုပ်ဒွါဒသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ နာမက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂ
 ဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။
 အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မ
 ဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မော၊ တို့ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်
 သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဣတိ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ အာ
 ယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။
 ဓာတူကံထာ

ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ကုန်၊ ဣတိဝိသသန္တာနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖော်ပြ၏။

စက္ခုယတန နိဗ္ဗေသကို။ ဌ။ သောတာယတန နိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ကား။ သောတာယတနနေ ယေ ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(ဤသောတာယတန နိဗ္ဗေသ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယ၊ ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဠဗ္ဗ၊ ဓမ္မာယတန နိဗ္ဗေသတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ မနာယတန နိဗ္ဗေသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။)

အာယတန နိဗ္ဗေသကို။ ဌ။ ဓာတုနိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ထိုဓာတု နိဗ္ဗေသသည်လည်း။ စက္ခုဓာတုနိဗ္ဗေသ။ ပ။ မနောဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတုနိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ စက္ခုဓာတု နိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ကား။ စက္ခုဓာတုယာ ယေ ဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။ ဤစက္ခုဓာတုနိဗ္ဗေသ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယ၊ ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဠဗ္ဗ၊ ဓမ္မနိဗ္ဗေသတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတ။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။

(၁၆၈) ဓာတုနိဗ္ဗေသကို။ ဌ။ သစ္စနိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ သမုဒယသစ္စနိဗ္ဗေသ။ ပ။ မဂ္ဂသစ္စနိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ သမုဒယသစ္စနိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ကား။ သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ (သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတို့သည် ဝေဒနာနှင့်တူ၏။)

(၁၆၉) သစ္စနိဗ္ဗေသကို။ ဌ။ ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ စက္ခုဗြဟ္မိယနိဗ္ဗေသ၊ သောတဗြဟ္မိယနိဗ္ဗေသ အစရှိသော အားဖြင့် ၂၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ စက္ခုဗြဟ္မိယနိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ကား။ စက္ခုဗြဟ္မိယေန ယေ ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(ဤစက္ခုဗြဟ္မိယနိဗ္ဗေသ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယ၊ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသ၊ ဇိဝိတ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပေက္ခာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ အနုညာတညဿာမိ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ မနိန္ဒြေသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။)

(၂၀၀) ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသကို။ ဌ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဗ္ဗေသကို။ ဖော်ပြ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဗ္ဗာဏတန၊ အလင်းဖြူ၊

ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ အရူပဘဝ၊ အသညီဘဝ၊ နေဝသညီနာသညီဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ အားဖြင့် ၂၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသကို ၏။ ကား၊ အဝိဇ္ဇာယ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

(ဤအဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်တို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၂၀၃) နာမရူပနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ သဠာယတန နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ သဠာယတနေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သန္တတေန၊ ဖြစ်သော။ သဠာယတနေန၊ သဠာယတနသည်။ ဝါ၊ အတ္တတ္တိကာယတန ၆-ပါးသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန် တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ အတ္တတ္တိကာယတန ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ အတ္တတ္တိကဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဩဋ္ဌာရိကရုပ်ဒွါဒသ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ မ္ဗောယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဩဋ္ဌာရိကရုပ်ဒွါဒသ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန သော၊ အာယတနနေ၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ဧကောယ၊ သော၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ အသညီဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၂၀၅) ကမ္မဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ အရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ အရူပဘဝေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဓာတုက္ခယာ

အရူပဘဝေန၊ သည်။ ယေမ္မော၊ အကြင်ဩဋ္ဌာရိကရုပ်ဒွါဒသ
 တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
 အာယတနသင်္ဂဟေန၊ မနာယတန၊ မွေယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
 တာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ မွေဓာတ်ဖြင့်။
 အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထိုဩဋ္ဌာရိကရုပ် ဒွါဒသတို့
 သည်။ ယေမ္မော၊ အကြင်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်တရယုတ်
 ဇေ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊
 ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
 တာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊
 ကုန်။ တေဓမ္မော၊ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်တရယုတ်ဇေ၊
 နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်
 သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်
 သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
 ဣတိဝိဿန္တနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(နေဝသညိ နာသညိဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝတို့သည် အရူပ
 ဘဝနှင့်တူ၏)။

(၂၀၀) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဋ္ဌေသင်္ဂဟိန္ဒြ။ သဘိပဋ္ဌာနနိဋ္ဌေသင်္ဂဟိန္ဒြ။
 (ဤသတိပဋ္ဌာနအစ မဂ္ဂအဆုံးရှိသောပုဒ်၊ ယသသတ္တကရာသိ၌ စိတ္တသည် ကြည်
 အပ်သောပုဒ်၊ ဤပုဒ်အပေါင်းသည်ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ စိတ္တသည်ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 နှင့်တူ၏)။

(၂၀၀) အတ္တန္တရ မာတိကာ နိဋ္ဌေသင်္ဂဟိန္ဒြ။ ဗာဟိရ ဓေတိကာ
 နိဋ္ဌေသင်္ဂဟိဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ တိကမာတိကာနိဋ္ဌေ
 သ၊ ဒုကမာတိကာ နိဋ္ဌေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။
 ဘကမာတိကာနိဋ္ဌေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

(ဤတိကမာတိကာနိဋ္ဌေသ၌ ကုသလဓမ္မော အစရှိသည်ဖြင့်ဟောတော်မူအပ်သော
 နာမက္ခန္ဓာတစိတ်ကိုသာရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄
 ပါးနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ်၊ ရုပ်တစိတ်ကိုသာရသောပုဒ်၊ ဤပုဒ်အပေါင်း ၄၃
 ခုတို့ကိုဟောလေ။ ဒုကမာတိကာနိဋ္ဌေသကား။ နာမက္ခန္ဓာတစိတ်ကိုသာရသောပုဒ်၊
 နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကိုရသောပုဒ်၊
 ရုပ်တစိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသကို ရသောပုဒ် ဤ ၁၁၅-ခုသော ပုဒ်အ
 ပေါင်းတို့ကိုဟောလေ)။

ပဉ္စမနယနိဋ္ဌေသပြီး၏။

အလင်းပြီ

၆-ဆဋ္ဌနယနိဒ္ဒေသ၊

ဆဋ္ဌနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ် ဂါထာကား။

ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ ဒုက္ခသစ္စန္ဓ ဇီဝိတံ။
 သဋ္ဌာယတနံ နာမရူပံ၊ စက္ကာရောစ မဟာဘဝါ။ ။
 ဇာတိ ဇရာ မရဏန္ဓ၊ တိကေသွေကုနိသတိ။
 ဂေါစ္ဆကေသုစ ပညာသ၊ အဋ္ဌစူဠန္တရေ ပဒါ။ ။
 မဟန္တရေ ပန္နရသ၊ အဋ္ဌာရသ တတောပရေ။
 တေဝိသတိ ပဒသတံ၊ ဇေတံသမ္ပယောဂေ နလန္တတိ။ ။

ဓမ္မာယတနန္ဓ၊ ဓမ္မာယတနသင်း။ ဓမ္မဓာတုစ၊ သင်း။ ဒုက္ခသစ္စန္ဓ၊
 သင်း။ ဇီဝိတန္ဓ၊ သင်း။ သဋ္ဌာယတနန္ဓ၊ သင်း။ နာမရူပန္ဓ၊ သင်း။ စက္ကာ
 ရော၊ ကုန်သော၊ မဟာဘဝါစ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၊ ကာမဘဝ၊ သညီ
 ဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့သင်း။

ဇာတိ၊ သင်း။ ဇရာ၊ သင်း။ မရဏန္ဓ၊ သင်း။ တိကေသု၊ တိက်တို့၌၊
 ကေုနိသတိ၊ တခုယုတ် ၂၀-ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ အဗျာကတာ
 အစရှိကုန်သောခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်အကုန်ရသောပုဒ်တို့သင်း။
 ဂေါစ္ဆကေသုစ၊ ဂေါစ္ဆကတို့၌လည်း။ ပညာသ၊ ၅၀-ကုန်သော။
 ပဒါနိ၊ နဟေတု၊ အဟေတုကအစရှိသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊
 ဓာတ်အကုန်ရသော ပုဒ်တို့သင်း။ စူဠန္တရေ၊ ၌။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော၊
 ပဒါ၊ သပ္ပစ္စယ၊ သင်္ခတ အစရှိသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်
 အကုန်ရသောပုဒ်တို့သင်း။

မဟန္တရေ၊ ၌။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ နောင်တ္ထအစရှိသော
 ပုဒ်တို့သင်း။ တတော၊ တိုမဟန္တရဒုက်မှ၊ အပရေ၊ နောက်ဖြစ်သော
 ပိဋိဒုက်၌၊ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗအစ
 ရှိသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်အကုန်ရသောပုဒ်တို့သင်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဇေတံတေဝိသတိပဒသတံ၊ ထို ၁၂၃-ပုဒ်ကို။ သမ္ပယောဂေ၊
 သမ္ပယောဂ-ဝိပ္ပယောဂ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝါ၊ ဆဋ္ဌနယနိဒ္ဒေသ၌။ နလန္တ
 တိ၊ မရအပ်။ ဝါ၊ ဟောတော်မူ။

ဇာတုကဏာ

(ဤဆဋ္ဌနယဉ်။ ။ ချ၊ ဝေ၊ ဝိ၊ ဓ၊ သ၊ သု၊ ဥ၊ ဖ၊ ဇ္ဇ၊ အ၊ ဣ၊ ဣ၊ အ၊ သု၊ အ၊ ဝိ၊ နေ၊ အ၊ သ၊ အ၊ အ၊ ဝေ၊ ။ ဤ ၂၂-ခုသော အကျဉ်းဆောင် ပုဒ်ကိုကိုလည်း သိအပ်၏။)

ဇ္ဇ-ကား။ ၄၃-ပါးတည်း။ ၄၃-ပါးဟူသော်ကား။ ဂူပက္ခန္ဓာ တပါး၊ ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ နိရောဓသစ္စာ တပါး၊ ရုပ်ဣန္ဒြေ ၇-ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ အသည် ဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ ပရိဒေဝအားဖြင့် ၃-ပါး။ 'တိက်၌ သနိ ဒဿနသပ္ပဋိဃ၊ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃအားဖြင့် ၂-ပါး။ ဝုဠန္တရဒုက္ခ ၌ အပ္ပစ္စယ၊ အသင်္ခတ၊ အနိဒဿန၊ အပ္ပဋိဃ၊ ရူပိအားဖြင့် ၅-ပါး။ မဟန္တရဒုက္ခ၌ အနာရမ္မဏ၊ ဗိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ၊ ဗိတ္တဝိသံသဋ္ဌ၊ ဥပါဒါ အားဖြင့် ၄-ပါး ဤသို့ ၄၃ ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ ဝေ-ကား။ ၆-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ခန္ဓာ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာအားဖြင့် ၃-ပါးတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ ဖဿပစ္စယာဝေ ဒနာတပါး။ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဝေဒနာ၊ သညာ အားဖြင့် ၂-ပါး ဤ ၆-ပါးတို့တည်း။ ။ ဝိ-ကား။ ၆-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတပါး၊ မနာယတနတပါး၊ မနိန္ဒြေတပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံတပါး။ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဗိတ္တတပါး မဟန္တရဒုက္ခ၌ ဗိတ္တာဓမ္မာတပါး ဤ ၆-ပါးတို့တည်း။ ။ ဓ-ကား။ ၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါးတို့တည်း။ ။ သ-ကား။ ၅၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ တဘိယနယဉ်။ ဟော တော်မူအပ်သော။ (သင်) အရ ၅၆-ပုဒ်တို့တွင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဖဿ ဖဿ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရဤ ၆-ပါးကိုနှုတ် ၍ ၅၃-ပါးတို့တည်း။ ။ သု-ကား။ ၇-ပါးတို့တည်း။ ဟူသော် ကား။ ဣန္ဒြေ၌ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ သောမနသိန္ဒြေ ဒေါမနသိန္ဒြေ အားဖြင့် ၄-ပါး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ သောက ဒုက္ခ ဒေါမနဿအား ဖြင့် ၃-ပါး ဤ ၇-ပါးတည်း။ ။ ဥ-ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြေတပါး သာတည်း။ ။ ဖ-ကား။ ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ ဖဿတပါး။ ဖဿသတ္တကရာသိ၌။ ဖဿ စေတနာ၊ မနသိကာရ အားဖြင့် ၃-ပါး ဤ ၄-ပါးတို့တည်း။ ။ ဂူ-ကား။ ဂူပဘဝတပါး သာတည်း။ ။ အ-ကား။ ၄၆-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ပဋိစ္စ

သံမုပ္ပါန်၌ အရူပဘဝ၊ နေဝသညီ နာသညီဘဝ စတုဝေါကာရ
 ဘဝအားဖြင့် ၃-ပါး။ တိက်၌ ကုသလာဓမ္မာ အစရှိသည်ဖြင့်ဟော
 တော်မူအပ်သော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ရသော ၂၃-ပုဒ်၊ ဤအတူ
 ဂေါစ္ဆက၌ ၁၁-ပုဒ်၊ ဝိဋ္ဌိဒုက္ခ၌ ၉-ပုဒ်အားဖြင့် ၄၆-ပါးတည်း။ ။
 ဣကား။ ဣဒ္ဓိပါန်တပါးသာတည်း။ ။ ဗျာ-ကား။ ဈာန တပါးသာ
 တည်း။ ။ အ-ကား။ အဓိမောက္ခတပါးသာတည်း။ ။ သု-ကား။ ၄
 ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ တိက်၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ
 ယုတ္တာဓမ္မာ၊ ဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ၊ သုခသဟဂ
 တာဓမ္မာအားဖြင့် ၃-ပါး။ ဝိဋ္ဌိဒုက္ခ၌ သုခသဟဂတာဓမ္မာတပါး
 ဤ ၄-ပါးတို့တည်း။ ။ အကား။ ၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။
 တိက်၌ အဒုက္ခ မသုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ၊ ဥပေက္ခာ
 သဟဂတာ ဓမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး။ ဝိဋ္ဌိဒုက္ခ၌ ဥပေက္ခာသဟဂတာ
 တပါး ဤ ၃-ပါးတို့တည်း။ ။ ဝိကား။ ၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။
 တိက်၌ ဝိပါကာဓမ္မာ၊ ပရိတ္တာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏာ
 ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏာ ဓမ္မာ၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တဗ
 ဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ ဓမ္မာအားဖြင့် ၆-ပါး။ မဟန္တရဒုက္ခ၌ သာရမ္ပဏာ
 တပ'း ဤ ၇-ပါးတို့တည်း။ ။ နေ-ကား။ ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်
 ကား။ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ အနုပါဒိန္န ပါဒါနိယာဓမ္မာ၊
 အနုပ္ပန္နာဓမ္မာအားဖြင့် ၃-ပါး။ မဟန္တရဒုက္ခ၌ အနုပါဒိန္နာဓမ္မာ ဤ
 ၄-ပါးတို့တည်း။ ။ အ-ကား။ ၂၆-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။
 တိက်၌ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာဓမ္မာ၊ အသံကိလိဋ္ဌအသံကိလေ
 သိကာဓမ္မာ၊ အပ္ပမာဏာဓမ္မာ၊ ပဏီတာဓမ္မာအားဖြင့် ၄-ပါး။ စူဠန္တ
 ရဒုက္ခ၌ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ တပါး။ ဂေါစ္ဆက၌ လောကုတ္တရာ
 စိတ္တုပ္ပါန်နိဗ္ဗာန်ရသော ၁၈-ခုသောပုဒ် ဝိဋ္ဌိဒုက္ခ၌ နကာမာပစရာ
 ဓမ္မာ၊ အပရိယာပန္နာဓမ္မာ၊ အနုတ္တရာဓမ္မာအားဖြင့် ၃-ပါး ဤ ၂၆
 ပါးတို့တည်း။ ။ သ-ကား။ ၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ တိက်၌
 သဝိတက္ကသဝိစာရာ ဓမ္မာတပါး။ ဝိဋ္ဌိဒုက္ခ၌ သဝိတက္ကဓမ္မာ၊ သဝိ
 စာရာဓမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး ဤ ၃-ပါးတို့တည်း။ ။ အ-ကား။ ၁၇
 ပါးတို့တည်း။ ဟူသော်ကား။ တိက်၌ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာဓမ္မာ၊
 ဝိဘိသဟဂတာဓမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး။ ဂေါစ္ဆက၌ တရားကိုယ်ကို
 ဓာတုကဏာ

ကြည့်၍ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသာ ရသော ၁၃-ခုသောပုဒ်၊ ပိဋိဒုက္ခန္ဓ သပ္ပိတိကာဓမ္မာ၊ ပိတိသဟဂတာဓမ္မာအားဖြင့် ၂-ပါး ဤ၁၇-ပါး တို့တည်း။ ။အ-ကား။ ၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား တိက်၌ အ ဝိတိက္က အဝိစာရာတပါး၊ ပိဋိဒုက္ခန္ဓ အဝိတက္ကာဓမ္မာ၊ အဝိစာရာ ခန္ဓာအားဖြင့် ၂-ပါး ဤ ၃-ပါးတို့တည်း။ ။ခေ-ကား။ ၆-ပါးတို့ တည်း။ ဟူသော်ကား မဟန္တရဒုက္ခန္ဓ စေတသိကာ ဓမ္မာ အစရှိ သည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော စေတသိက်ကိုသာ ရကောင်း သော ၆-ခုသောပုဒ်တို့တည်း။

(ဤအကျဉ်းဆောင်ပုဒ်၏ အတွင်း၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဝင်သင့်ပြီ ဖြစ် လေသောကြောင့် ဆောင်ပုဒ်မျှကိုသာ ရေးပေအံ့။)။

(၂၂၇) ပဉ္စမနယနိဒ္ဒေသကို။ ။ **ပဉ္စနယနိဒ္ဒေသ** ကိုဟောတော် မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိရ မာ တိကာ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် အတ္တန္တရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည် လည်း။ ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတန နိဒ္ဒေသ။ ပ။ မဂ္ဂနိဒ္ဒေ သအားဖြင့် ၁၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် ခန္ဓနိဒ္ဒေသ ကို ရှေးဦး စွာ ဟောတော်မူ၏။

ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသအစရှိသောအားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ ၏။ ကား။ ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ က တိဟိ ဓာတူဟိ၊ သမ္ပယုတ္တောဘိနတ္ထိ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ စတူ ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယ ဓာတူယာ၊ ကေဟိဝိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဟူသည်တည်း။

ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့နှင့်။ ကတိဟိ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ ဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သနည်း။ ဣဘိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ၊ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ် သောတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အလင်းပြ

ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။
 ကတိဟိ ဓာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်သနည်း။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊ အာ
 ယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်
 တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဇေကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတန
 နှင့်။ ဧကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန
 ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် နွေပညာသဟု ဆိုအပ်
 သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖော်ပြ၏။

(၂၂၀) ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။၌။ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ဖော်ပြကာ။
 ဝေဒနာက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ ကတိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊
 အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊
 နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ တိဟိ၊ ဂုဏ်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတ
 နေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။
 သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတ
 နနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာ
 ယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာကြည်သော စေတ
 သိက် ဧကပညာသဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊
 ယှဉ်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်ပြ၏။

ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သတိ။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ဂုဏ်သော။
 အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ဂုဏ်သော။
 ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိက ဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဇေကေန၊
 သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတု
 ယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံး
 ဝင်သော သုခုမရုပ်သောဇ္ဇေသနိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။
 ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်ပြ၏။ ။

(သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။
 ဓာတုကထာ

(၂၂၉) သင်္ခါရက္ခန္ဓ နိဗ္ဗေသကို။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ နိဗ္ဗေသ ကို။
 ၏။ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ- အစရှိသည်တည်း။

ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ သည်။ ကတိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊
 အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊
 ယှဉ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ စေ
 တသိက်ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတ
 နေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။
 ကေဟိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်
 နွေပညာသဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ၏။ ကတိ
 ဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သေင်။
 ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယ
 တနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတု
 ဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
 ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိ
 မိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုရမရုပ်သောဋ္ဌသ၊
 နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိ
 သာဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။

(၂၃၀) ခန္ဓနိဗ္ဗေသကို။ အာယတနနိဗ္ဗေသ ကို။ ၏။ ထို။ ပ။
 သည်လည်း။ စက္ခာယတန နိဗ္ဗေသ။ ပ။ မနာယတနနိဗ္ဗေသ အား
 ဖြင့် ၁၁-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် စက္ခာယတန နိဗ္ဗေသကို။ ၏။

(စက္ခာယတနအစ ဖောဋ္ဌဗ္ဗယတနအဆုံး ဤ ၁၀-ပါးတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် တူ
 ၏။ မနာယတနသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၂၃၂) အာယတန နိဗ္ဗေသကို။ ဓာတုနိဗ္ဗေသ ကို။ ၏။ ထို။ ပ။
 သည်လည်း။ စက္ခုဓာတုနိဗ္ဗေသ၊ သောတဓာတုနိဗ္ဗေသ။ ပ။ မနော
 ဝိညာဏဓာတု နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၁၇-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင်
 စက္ခုဓာတုနိဗ္ဗေသကို။ ၏။ ကား။ စက္ခုဓာတု ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ- အ
 စရှိသည်တည်း။ (စက္ခုဓာတ်အစ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်အဆုံး ဤ
 ၁၀-ပါးတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

အလင်းပြ

(၂၃၃) ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ နှို။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသကို။ ဖါ။ ကား။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏဓာတုသည်။ ကတိဟိ၊ ဘို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ စေတသိက် ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဖါ။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သဗ္ဗဗိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇-ခုဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဖါ။ ကတိဟိ၊ ဘို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ၊ သေ။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်အော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဈနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(သောတဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့သည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် တူ၏)။

(၂၃၄) ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ နှို။ သစ္စနိဒ္ဒေသကို။ ဖါ။ ထိုသစ္စနိဒ္ဒေသသည်လည်း သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသကို။ ဖါ။ ကား။ သမုဒယသစ္စံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ ကတိဟိ၊ ဘို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဖါ။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုကထာ

ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတနံ၊
ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သောစေတသိက် ဧကဝိသဟုဆိုအပ်သော
အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်၏။

ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ ဧကေန၊
သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊
ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊
ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည်သော ဆ
ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတ
နေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊
ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခမရုပ်သောဋ္ဌသ၊
နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိသဇ္ဇ
နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(နိရောဓသစ္စာသည်ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ မဂ္ဂသစ္စာသည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏)။

သစ္စနိဋ္ဌေသကို။ ဌံ။ ဣန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။
စက္ခုန္ဒြိယနိဋ္ဌေသ၊ သောတိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသ။ ပ။ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသ၊ မန၊ သုခ
။ ပ။ အညာတာဝိန္ဒြိယ နိဋ္ဌေသ အားဖြင့် ၂၁-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို
တွင်။ စက္ခုန္ဒြိယ နိဋ္ဌေသကို။ ၏။ ကား။ စက္ခုန္ဒြိယံ ကတိဟိ- အစ
ရှိသည်တည်း။

(စက္ခုန္ဒြိယ။ ပ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယသည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ မနိန္ဒြိယသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
နှင့်တူ၏)။

(၂၃၂) မနိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။ ဌံ။ သုခိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။ ၏။ ကား။
သုခိန္ဒြိယံ ကတိဟိ- အစရှိသည်တည်း။

သုခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာ
ယံ၊ သတိ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတန
နှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ သမ္ပ
ယုတ္တံ၊ ၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊
သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံး
ဝင်သော ဝေဒနာကြည်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်
၆-ခုဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ၏။

ကတိဟိ၊တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သတိ။ဇေကေန၊
 သော။ခန္ဓေန၊ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊
 ဩဠာရိကာယတနုတို့နှင့်။ သောဠသဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊
 ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ကာယဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆ
 ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊မယှဉ်။ ဇေကေန၊သော။ အာယတ
 နေန၊ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဧကာယ၊သော။ဓာတုယာ၊နှင့်။ ဧကဟိမိ၊
 ဓမ္မာယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ၊
 နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊မယှဉ်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇ
 နာ၊သည်။ဟောဟိ၊၏။

(ဒုက္ခိန္ဒြေ၊သောမနဿိန္ဒြေ၊ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့သည်သုခိန္ဒြေနှင့်တူ၏)။

(၂၃၀) ဒေါမနဿိန္ဒြေယ နိဒ္ဒေသကို။၌။ ဥပေက္ခိန္ဒြေယနိဒ္ဒေသ ကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြေယံ ကကိဟိ- အစရှိ
 သည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြေယံ၊သည်။ ကတိဟိ၊တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊နည်း။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊
 သညာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊သော။
 အာယတနေန၊မနာယတနုနှင့်။ဆဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ကာယ
 ဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တံ၊
 ယှဉ်၏။ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဧကာယ၊
 သော။ဓာတုယာ၊နှင့်။ဧကဟိမိ၊ဓမ္မာယတနု၊ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံးဝင်
 သောစေတသိက် ဆစက္ကာထိသဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။
 သမ္ပယုတ္တံ၊ယှဉ်၏။

ကတိဟိ၊တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တံ၊နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သတိ။ဇေကေန၊
 သော။ ခန္ဓေန၊ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊
 ဩဠာရိကာယတနုတို့နှင့်။ ဧကာဒသဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဩ
 ဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ကာယ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊
 မယှဉ်။ ဇေကေန၊သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဧကာယ၊
 သော။ဓာတုယာ၊နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံး
 ဧတုကထာ

ဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်၊
ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

(သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ။ ပ။ အညာတာဝိန္ဒြေ၊ ဤ ၇-ပါးတို့သည် သမုဒယသစ္စာ
နှင့်တူ၏)။

(၂၃၉) ဣန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသ ကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊ သင်္ခါရ နိဒ္ဒေသ၊ ဝိ
ညာဏ နိဒ္ဒေသ၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန၊ ကမ္မဘဝ၊ ရူပ
ဘဝ၊ အရူပဘဝ၊ အသညီဘဝ၊ နေဝသညီ နာသညီဘဝ၊ ဧက
ဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါ
မနဿ၊ ဥပါယာသအားဖြင့် ၁၉-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အ
ဝိဇ္ဇာ နိဒ္ဒေသကို။ ဖြစ်။ ကား။ အဝိဇ္ဇာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်
တည်း။

(အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရသည် သမုဒယ သစ္စာနှင့်တူ၏။ ဝိညာဉ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
နှင့်တူ၏)။

(၂၄၁) ဝိညာဏနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ဖဿနိဒ္ဒေသ ကို။ ဖြစ်။ ကား။
ဖဿော ကတိဟိ-အစရှိသည်တည်း။

သဠာသတန ပစ္စယေ၊ သဠာယတန ဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော၊ ဖဿေ၊ သည်။ ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။
သမ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ
ဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊
သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာ
တုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ဖြစ်။ ဧကေန၊ သော။
ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယ
တနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဖဿကြည်
သော 'စေတသိက်ဧကပညာသဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ သမ္ပ
ယုတ္တော၊ ဖြစ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။
ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတ
နေဟိ၊ ဩဠာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊
အလင်းပြ

ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဇေကေန၊ သော၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကောယ၊ သော၊ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်။

(ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝသည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏)။

(၂၄၄) ကမ္မဘဝနိဒ္ဒေသကို။ နှစ်။ ရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ဖော်။ ကား။ ရူပဘဝေါ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

ရူပဘဝေါ၊ သည်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်သောတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကေဟိမိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တော၊ မဖြစ်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဖိဝှိဝိညာဏဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်။

(၂၄၅) ရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ နှစ်။ အရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ဖော်။ ကား။ အရူပဘဝေါ၊ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

အရူပဘဝေါ၊ သည်။ ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ကတိဟိ၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ၊ ဇေကေန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ သောဠသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည့်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓာတုကဏ္ဍ

အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်။

(အသညီဘဝ၊ ကေဝေါကာရဘဝ၊ ပရိဒေဝတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ နေဝသညီ နာသညီဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝတို့သည် အရူပဘဝနှင့်တူ၏။ သောက၊ ဒုက္ခ၊ ဥပါယာသတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၂၄၈) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။၌။ သဘိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသကို။၏။ (သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန်၊ အပ္ပမညာတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၂၄၉) သမ္မပ္ပဓာနနိဒ္ဒေသကို။၌။ ဣဒ္ဓိပါဒ်နိဒ္ဒေသ ကို။၏။ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

ဣဒ္ဓိပါဒေါသည်။ ကတိဟိတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သေဝ်။ ဇ္ဇိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ ဝိမံသကြည်သော စေတသိက်တေက္ကိံသဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်။

ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သေဝ်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ဒသဟိ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖော်။

(၂၅၀) ဣဒ္ဓိပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။၌။ ဗျာနနိဒ္ဒေသကို။၏။ကား။ ဗျာနကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

• ဈာနံ၊ သည်။ ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇ္ဇိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဖြစ်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဈာနင် ၅-ပါးကြည်သော စေတသိက်တေတ္ထိ”သဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဠာရိကာယတနတို့နှင့်။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။(အပ္ပမညာ၊ ပဋိစ္စေ၊ ဗသ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂတို့သည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏)။

(၂၅၂) ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။၌။ ဖဿသတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသကို။၏။ ထို။ပ။သည်လည်း။ ဖဿနိဒ္ဒေသ အစရှိသောအားဖြင့် ၇-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။တွင် ဖဿနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။ (ဖဿသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဖဿနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ စိတ္တသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၂၅၅) စိတ္တနိဒ္ဒေသကို။၌။ အဓိဗောက္ခ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ အဓိဗောက္ခော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။
ဓာတုကဏ္ဍာ

အမိမောက္ခာ၊သည်။ ကတိဟိ၊သမ္ပယုတ္တော၊ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
သတိ၊သော်။ တိဟိ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာ
က္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊သော။ အာယတနေန၊မနာ
ယတနနှင့်။ ဇ္ဇိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာ
ဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ ဧကေန၊သော။ ခန္ဓေန၊
သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊သော။ အာယတနေန၊ နှင့်။ ဧကာယ၊
သော။ ဓာတုယာ၊နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံး
ဝင်သော အမိမောက္ခ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ပညာသ
ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ယှဉ်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇ
နာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ကတိဟိ ဝိပွယုတ္တော၊ဣတိပုစ္ဆာယံ သည်။ သတိ၊သော်။ဧက
န၊သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေ
ဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ပန္နရသဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊
ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဓာတ်၊မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည်
သော ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပွယုတ္တော၊မယှဉ်။ ဧကေန၊
သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတု
ယာ၊နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံးဝင်သော သုခု
မရုပ် သောဠသ၊နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ ဝိပွယုတ္တော၊
မယှဉ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(မနုသိကာရ
သည် ဖဿနှင့်တူ၏)။

(၂၅၆) အတ္တန္တရ မာတိကာ နိဇ္ဈေသကို။၌။ မဓဟိရ ခေဘိကာ
နိဇ္ဈေသကို။၏။ ထို။ပ။သည်လည်း ဘိက္ခမာတိကာနိဇ္ဈေသ၊ဒုက မာ
တိကာ နိဇ္ဈေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် တိ
က မာတိကာနိဇ္ဈေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်
လည်း။ ကုသလတိက်အစရှိသောအားဖြင့် ၂၂-ပါး အပြားရှိ၏။
ထို။တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်
လည်း။ ကုသလပဒနိဇ္ဈေသ၊အကုသလပဒနိဇ္ဈေသအားဖြင့် ၂-ပါး
အပြားရှိ၏။ ထို။တွင် ကုသလပဒနိဇ္ဈေသကို။၏။ကား။ ကုသလာ
မ္ပော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။ ။(ကုသလပဒ၊အကု
သလပဒ ၂-ပါးသည် ရူပဘဝနှင့်တူ၏)။

အလင်းမြ

(၂၅၇) အကုသလပဒကို။ ဌ။ သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ
ကို။၏။ကား။ သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေ
ဟိ-အစရှိသည်တည်း။

သုခါယ၊ ဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တ၊ ယှဉ်
ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ စေတသိက်ဆစက္ကာ
လီသတို့သည်။ ကတိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။
ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။
ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။
ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်
သော ဝေဒနာ ၆၃-ခုဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
ကုန်၏။

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓ
န၊ ခူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒ သဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာ
ယတနတို့နှင့်။ ပန္နရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်
၁၀-ပါး၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်ကြည်သော ပဉ္စဝိညာ
ဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာ
ယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်
ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊
သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။

(ဒုက္ခာယဝေဒနာယသည် သုခါယဝေဒနာယနှင့် တူ၏)။

(၂၅၈) ဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒကို။ ဌ။ အဒုက္ခမသု
ခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒကို။၏။ ကား။ အဒုက္ခမသုခါယဝေဒ
နာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ ကတိဟိ-အစရှိသည်တည်း။

အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ်၊ သုခလည်းမဟုတ်သော။
ဝေဒနာယ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ။
ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ စေတသိက် ဆစက္ကာလီသ တို့
သည်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်
၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။
ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံး
ဝင်သော

ဝင်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခုဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ သတိ။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနုတို့နှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။

(၂၅၆) ဝေဒနာတိက်ကို၌၊ ဝိပါကဘိဏိကို။ ၏။ ကား။ ဝိပါကာဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

ဝိပါက၊ ဝိပါကမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝိပါကဆတ္တိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိသတို့သည်။ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ သတိ။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သောတရားတို့သည်။ နတ္ထိ-နသန္တိ၊ မရှိကုန်။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာတိပုစ္ဆာယံ။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနုတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿန္ဓနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ (ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာသည် ဝိပါကဓမ္မနှင့်တူ၏)။

(၂၆၁) ထို့နောင် နေဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ ပဒကို၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ နေဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ-ဟူသည်တည်း။

နေဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ အချင်းချင်း ထူးကုန်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏အကျိုးလည်း မဟုတ်ကုန်။ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းသဘောရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ကြိယာဝိသ၊
အလင်းပြ

စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သမ္ပယုတ္တာ ဟူ၍သောတရားတို့သည်။ နတ္ထိ-နသန္တိ၊ ကုန်၊ ဣတိဝိဇ္ဇဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာတိပုစ္ဆာယံ၊ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ကုန်။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဇ္ဇဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

(၂၆၂) ထို့နောင် ဥပါဒိန္နတိက်ကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ-အစရှိသည်တည်း။

အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ တဏှာ၊ ဝိဇ္ဇိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ဥပါဒါနိတရားတို့၏ အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သောတရားတို့သည်။ နတ္ထိ-နသန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဇ္ဇဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ မနောဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဇ္ဇဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

(၂၆၃) ထို့နောင် သဝိတက္ကတိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ကား။ သဝိတက္က သဝိစာရာဓမ္မာ ကတိဟိ-အစရှိသည်တည်း။

သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရကြည်သောစေတသိက် ပညာသတို့သည်။ ကတိဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ ဓာတုက္ခယာ

အကျုံးဝင်သော ဝိတက်၊ ဝိစာရဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံ။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနုတို့နှင့်။ ပန္နရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ဧကဟိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သော ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တက်နည်း၊ စစ်နည်းသိလွယ်ပြီ)။

(၂၆၄) အဝိဘက္က ဝိစရမက္ခာ၊ ဝိတက်ကားမရှိ ဝိစာရမျှသာ မှီကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဒုတိယဈာန်ဧကာဒသ၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ ပဌမပုန်အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခု တို့သည်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝိစာရဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနုတို့နှင့်။ သောဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ဧကဟိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၂၆၅) အဝိဘက္က အဝိစရာ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်း မှီကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အဝိဘက္က အဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ဒုတိယပုန်၏အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတ

သိက် ၁၁-ခု၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်
သော တရားတို့သည်။ နတ္ထိ-နသန္တိ၊ မရှိကုန်။

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတ
နေဟိ။ ကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဓာတ်နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
ကုန်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ။

(၂၉၁) စေတသိကာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ စေတသိက်ဒွေပညာ
သတို့သည်။ ဇကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်။ ဇကေန၊
သော။ အာယတနေ၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာ
တုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။ ဇကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။
ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။
ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇကေန၊
သော။ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊ သော။ ဓာတု
ယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သု
ချေရုပ်သောဋ္ဌသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
ကုန်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ။

(၂၉၉) (ဝိဋ္ဌိနုတ်၌ အဓိဘန္တာဓမ္မာ၊ အဓိဓရာဓမ္မာဟူ
သော ဤ ၂-ပုဒ်တို့သည် မနောဓာတ်နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ငြား
သော်လည်း အလုံးစုံတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်၊ ထိုပုဒ်၏ဝစ္စဖြစ်
သောပဌမပုဒ်အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက်၊ ဝိစာရ
တို့နှင့် သမ္ပယုတ် ထိုက်သောကြောင့် ထို ၂-ပုဒ်ကို မဟော
အပ်ဟု အယူရှိ၍ အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဥဒါန်းဂါထာ၌။
(အဋ္ဌာရသ တတောပရေ၊ တေဝိသတိ ပဒသတံ)။ ။ ဟု
မိန့်အပ်၏။ ။ ဗုဒ္ဓိကာ ဆရာကား ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သော ဓမ္မ
သည် ဝိတက်၊ ဝိစာရမျှသာဖြစ်၍နည်းသည်။ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်
သော ဓမ္မသည်ကား များသည်။ ထို့ကြောင့် ယေဘုယျ
နည်းအားဖြင့် ဟောအပ်၏ ဟု-အယူရှိ၍။ (ဥပါဒါနေပန
အဋ္ဌာရသ တတော ပရေတိဇ္ဈဒံ သောဋ္ဌသာတိ ပတ္တဗ္ဗံ။
တေဝိသန္တိ ဣဒဉ္စ ကေဝိသန္တိ)။ ။ ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ။ အနုဗုဒ္ဓိ

ကောသလည်း။ ။(ဆတ္တိံ သာယံဝိဠိဒကပဒေသု ဝိသတိနုက
ပဒါနံ ဣမသ္မိံ နယေလက္ခန္တိတိ အဝသိဋ္ဌာနိသောဋ္ဌာသဝါ
တိအာဟ သောဋ္ဌသာတိ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ)။ ။ဟု မိန့်အပ်၏။ ။
ထို့ကြောင့် ဤဆဋ္ဌနယ၌ အဋ္ဌကထာဆရာအလို အားဖြင့်
အဝိတက္ကာ မွေ့၊ အဝိစာရာမွေ့ ဤနှစ်ပုဒ်တို့နှင့် တကွ
၁၂၃-ပုဒ်တို့ကိုထား၍ ကြွင်းသော ၂၄၈-ပုဒ်တို့ကို ဟော
တော်မူ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ။ဋီကာဆရာအလို အားဖြင့်
ထို ၂-ပုဒ်မှတစ်ပါး ၁၂၁-ပုဒ်တို့ကိုထား၍ ကြွင်းသော ၂၅၀
သော ပုဒ်တို့ကို ဟောတော်မူ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤကား အဋ္ဌ
ကထာဆရာ၊ ဋီကာဆရာအလိုတည်း။)။

ဆဋ္ဌနယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

၇-သတ္တမနယ နိဒ္ဒေသ။

သတ္တမနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကား။

ခန္ဓာ စတုရော အာယတနန္တ၊ ဧကံ ဘေတုသု သတ္တ ခွေပိစ။
ဣန္ဒြိယတော တယော ပဋိန္ဒ၊ တထရိဝ ဖဿပဋ္ဌမာ။ ။
အဓိဓုန္နာ မနသိ၊ ဝိကေသု တိဏိသတ္တန္တရာ။
ဒွေစ မနေန ယုတ္တာ၊ ဝိတက္ကဝိစာရနာ ဥပေက္ခာယ။ ။

စတုရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။
အာယတနန္တ၊ မနာယတန နှစ်၎င်း။ ဘေတုသု၊ ဘေတ်တို့တွင်။ သတ္တစ၊ ၇
ပါးသော ဝိညာဏဘေတ်တို့၎င်း။ ဣန္ဒြိယတော၊ ဣန္ဒြေမှ။ ခွေပိစ၊ ၂
ပါးကုန်သော မနိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။
ပဋိန္ဒ၊ ဝိညာဉ်၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၎င်း။
တထရိဝ-ကထာဝေ၊ ထိုမှတစ်ပါးသာလျှင်။ ဖဿပဋ္ဌမာ၊ ဖဿ
လျှင် ၅-ခုမြောက်သော ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ ဝိတ္တိံ ဟု
သောပုဒ်တို့၎င်း။ ။(အဋ္ဌကောသလံသို့ ပဋိသေသစေဉ်ဆိုသည်)။

အဓိဓုန္နာ၊ အဓိမောက္ခ၎င်း။ မနသိစ၊ မနသိကာရ၎င်း။ ဝိ
ကေသု၊ ဝိတက်တို့၌။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ အဒုက္ခမသုခါယဝေဒနာ
အလင်းပြု

ယသမ္ပယုတ္တပဒ၊ သဝိတတ္ထ သဝိစာရပဒ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ
 တို့၎င်း။ အန္တရာ၊ မဟန္တရဒုက္ခံ။ သတ္တ၊ ၇-ပါးကုန်သောစိတ္တ
 ပဒ၊ စေတသိက ပဒ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌပဒ၊ စိတ္တသမု
 ဋ္ဌာနပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌာနပရိဝတ္တိ
 ပဒတို့၎င်း။ မနေန၊ မနောဘာတ်နှင့်။ ယုတ္တာ၊ ကေန စင်စစ်ယှဉ်
 တတ်ကုန်သော။ နွေ၊ ကုန်သော။ ဝိတတ္ထဝိစာရနာ၊ သဝိတတ္ထပဒ
 သဝိစာရပဒတို့၎င်း။ ဥပေက္ခာယ၊ ဥပေက္ခာပေဒနာနှင့်။ သဟဂ
 တာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ (ဥပေက္ခာယသမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဒုက္ခမသု
 ခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တပဒ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ) ဥပေက္ခာသ
 ဟဂတပဒတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိပဒါနိ၊ ဤ ၃၇-ပုဒ်တို့ကို။
 ဣဓဣမသ္မိဝါရေ၊ ဤသတ္တမနယ နိဒ္ဒေသ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဂုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

(ဤသတ္တမနယ နိဒ္ဒေသ၌ ဥဒ္ဓေသအကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကား။ ဝေ၊
 စ၊ ဥ။ ။ ဟူသည်တည်း။)

ဝေ-အရကား။ ၂၂-ပါး ဟူသည်တည်း။ ဟူသော်ကား အ
 ထက် ဆဋ္ဌနယ၌ ဝေ-၆-ပါး၊ ဝိ ၆-ပါး၊ ဖ ၄-ပါး၊ စေ ၆-ပါးတို့
 ကိုပေါင်း၍ ၂၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ ၂၂-ပါးအရကို သိလွပ်
 စေခြင်းငှါ ထုတ်လိုက်ဦးအံ့။ ။ ဝေ-အရ ၆-ပါးဟူသော်ကား ဝေ
 ဒနာက္ခန္ဓပဒ၊ သညာက္ခန္ဓပဒ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓပဒ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌
 ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ ၁-ပုဒ်၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဝေဒနာပုဒ်၊
 သညာပုဒ် ၂-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၆-ပါးတည်း။ ။ ဝိ-အရ ၆-ပါး
 ဟူသော်ကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ မနာယတန ၁-ပါး၊ ပဋိစ္စ
 သမုပ္ပါန်၌ သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ ၁ ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌
 စိတ္တ ၁-ပါး၊ မဟန္တရဒုက္ခံ စိတ္တဓမ္မာ ၁-ပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ၆
 ပါးတည်း။ ။ ဖ အရ ၄-ပါးဟူသော်ကား ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၌ ဖဿ
 ၁-ပါး၊ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဖဿ၊ စေတနာ၊ မနသိကာရ ၃-ပါး
 ဤသို့အားဖြင့် ၄-ပါးတည်း။ ။ စေ-အရ ၆-ပါး ဟူသော်ကား
 စေတသိကာခမ္မာအစရှိသော မဟန္တရဒုက္ခံ စေတသိက်ကိုသာ
 ရကောင်းသောပုဒ် ၆-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၆-ပါးတည်း။ ။ စ-ကား။
 ၁၁-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား ဝိညာဏဘာတ် ၇-ပါး၊ အဓိမောက္ခ
 ဓာတုကထာ

၁-ပါး၊ သဝိတက္က သဝိစာရာဓမ္မာဟု-တိက်၌ ၁-ပါး၊ သဝိတက္က
ဓမ္မာ၊ သဝိစာရာဓမ္မာဟု-ပိဋိဒုက်၌ ၂-ပါးအားဖြင့် ၁၁-ပါး ဖြစ်
သတည်း။ ။ဥ-ကား။ ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား ဥပေက္ခိန္ဒြေ
၁-ပါး၊ အနုက္ခမသုခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တပဒ၊ ဥပေက္ခာ သဟ
ဂတပဒဟု တိက်၌ ၂-ပါး၊ ဥပေက္ခာ သဟဂတပဒဟု- ပိဋိဒုက်၌
၁-ပါးအားဖြင့် ၄-ပါးဖြစ်သတည်း။)

(၃၀၅) ဆဋ္ဌနယ နိဋ္ဌေသကို။ ။ သတ္တနယ နိဋ္ဌေသ ကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း၊ အတ္တန္တရမာတိကာနိဋ္ဌေသ၊ ဗာ
ဟိရ မာတိကာ နိဋ္ဌေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အတ္တ
န္တရ မာတိကာ နိဋ္ဌေသကို။ ။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓာဒိနိဋ္ဌေသ၊
ဖဿသတ္တကရာသိနိဋ္ဌေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်
ခန္ဓာဒိ နိဋ္ဌေသကို။ ။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓနိဋ္ဌေသ၊ အာယတန
နိဋ္ဌေသ၊ ဓာတုနိဋ္ဌေသ၊ ဣန္ဒြိယနိဋ္ဌေသ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဋ္ဌေသအား
ဖြင့် ၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓနိဋ္ဌေသကို။ ။ ထိုပ။ သည်လည်း
ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဋ္ဌေသ၊ သညာက္ခန္ဓ နိဋ္ဌေသ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓ နိဋ္ဌေသ၊ ဝိ
ညာဏက္ခန္ဓ နိဋ္ဌေသအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဝေဒနာ
က္ခန္ဓ နိဋ္ဌေသကို။ ။ ။ ဟောဟန်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓနု ယေဓမ္မာ
သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ ကတိ
ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိယာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ စတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကာယဓာတုယာ၊ ဧက။ ဟိ။ ဝိ
ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဟူသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓနု၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် စိတ်တခု
ယုတ် ဇေဝေဒနာကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသတို့သည်။
သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထိုစိတ်တခုယုတ် ဇေဝေဒနာ
သိက်ဧဒပညာသတို့နှင့်။ ။ (ဝေဒနာကိုလည်းသွင်းပြန်သည်)။ ။
ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်
ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ စတုဟိ၊ ကုန်
သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏ
အလင်းပြ

ဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယ
တန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် ခွေပညာသဟုဆို
အပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။

ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ။ သညာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်
မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။

(သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ထို့နောက် ဝိညာဏက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ကား။
ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊
နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်စေတသိက် ခွေပညာသတို့သည်။ သမ္ပ
ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ (နည်းတူဆိုလေ)။

ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ။ အာယတနနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။
သည်လည်း။ မနာယတနနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁-ပါးသာ။ ဟောဟန်
ကား။ မနာယတနေန ယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။ (ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

(၃၀၆) အာယတနနိဒ္ဒေသကို။ ။ ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ။ ထို။ ပ။
သည်လည်း။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊
ကာယ၊ မနောဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၇-ပါးအပြားရှိ၏။
ထို။ တွင်။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ။ ကား။ စက္ခုဝိညာဏ
ဓာတုယာ ယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ဓာတ်နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သဗ္ဗစိတ္တ
သာဓာရဏစေတသိက် ၇-ခုတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။
တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊
အကြင် ဆဝိညာဏဓာတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။
ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဆဝိညာဏဓာတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ကေဟိမိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။
နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ကုန်။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေ
ဟိ၊ တို့နှင့်။ နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ စက္ခု
ဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။

ဓာတုကဏ္ဍာ

(စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် နည်းတူထုတ်သော ၁၁-ပါးသော ပုဒ်သို့တွင် ဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါးကား သိလွယ်ပြီ။ အဓိမောက္ခ အစရှိသောပုဒ်၏ အစွဲထူးပြားဟန်ကိုသိလွယ်စေခြင်းငှါ စဉ်းငယ် ခေးသားလိုက်အံ့)။

အဓိမောက္ခနု၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ် ၇၈-ခု၊ အဓိမောက္ခဝိစိကိစ္ဆာကြည်သောစေတသိက်ပညာသ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထိုအဓိမောက္ခဖြစ် သောစိတ် ၇၈-ခု၊ စေတသိက်ဧကပညာသတို့နှင့်။ ။ (ဧကပညာ သဘူရာမှာ အဓိမောက္ခကိုထည့်ပြန်သည်)။ ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ခွေးပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ္တဗျူဟ်၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကဟိ စိ တာရုံတခုကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ နုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကဟိစိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ နုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဓာတ်နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။

သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ ကြည်သော စေတသိက် ပညာသတို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့သည်။ သမ္ပ ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထိုသဝိတက္က သဝိစာရစိတ္တဗျူဟ် တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် အဝိတက္ကအဝိစာရ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကဟိစိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ နုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကဟိစိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ နုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဓာတ် နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(အကြင်နှစ်ပုဒ်တို့ ပြီးသို့အထူးကိုးကွယ်အပ်၏)။

(၃၀၇) ဓာတုနိဗ္ဗေသကို။ နှင့်။ ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ ကို။ ။ ထို။ ပ။ သည် လည်း။ မနိန္ဒြိယ နိဗ္ဗေသ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။ မနိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ (ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

အလင်းပြ

(၃၀၈) ထို့နောင် ဥပေက္ခိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေနေ ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။
 ၂ - ဥပေက္ခိန္ဒြိယေနေ၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာဝေဒနာ ကြည်
 သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။
 တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊
 ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
 ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။
 နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ကေဟိမိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။
 နဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ပဉ္စဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတ၊
 ဃာန၊ ဖိဝ္ဗါ၊ မနောဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ။ (ဥပေက္ခိန္ဒြိယ
 ဟူသော ၄-ခုသောပုဒ်တို့တွင် နောက် ၃-ပုဒ်တို့၏ အစွဲထူးပြား
 ဟန်ကို စဉ်းငယ်ရေးလိုက်အံ့)။

အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ ယှဉ်
 ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကြည်သော ဥပေက္ခာသဟ
 ဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့သည်။
 သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သုခ၊
 ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့
 သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ။ (ဤသို့ပဌမအစွဲ-ဒုတိယအစွဲ ထူးပြား
 ဟန်ကိုသိလေ။ နောက် ၂-ပုဒ်လည်းနည်းတူပြီ)။

(၃၀၉) ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ မဇ္ဈိမသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို၏။ ထို။ ပ။
 သည်လည်း။ ဝိညာဏနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿနိဒ္ဒေသ၊ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသ အား
 ဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။ ဝိညာဏနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ။ (ထိုဝိညာဏနိဒ္ဒေသသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်
 တူ၏)။

ထို့နောင် ဖဿနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ (ဤနိဒ္ဒေသ၌ ဖဿ
 ဝေဒနာ ၂-ပါးတို့သည် ပုဒ်တူရာ ဝေ၊ အရနှင့်တူ၏)။

ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ ကို။ ဌ။ မဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသ ကို။ ၏။ ထို။
 ပ။ သည်လည်း။ ဖဿနိဒ္ဒေသ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ စိတ္တ၊
 အဓိမောက္ခ၊ မနုဿိကာရနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၇-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။
 ဓာတုက္ခဏာ

တွင် ဖဿနိဒ္ဓေသကို။ ဖိ။ထို။ပ။သည်လည်း။ (အထက် ဖဿနှင့် တူပြီး။ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာတို့ကို သဘောတူရာမှတ်၍ဟော။ ဝိတ္တသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် တူ၏။ အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရတို့ သည်လည်း သဘောတူ ပုန်သွင်းရာ မှတ်၍ဟောလေ)။

(၃၁၁) အတ္တန္တရ မာတိကာနိဒ္ဓေသကို။ ဗုဒ္ဓိရ မာတိကာ နိဒ္ဓေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်လည်း တိကနိဒ္ဓေသ၊ ဒုက နိဒ္ဓေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ (ဤတိက်ဒုက်၌ ၇၆-ပုန်တို့ကို အထက်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် သဘောတူရာသွင်း၍ဟောလေ သိလွယ်ပြီ)။

(ဤနည်းကား သမ္ပပယုတ္တေနိပ္ပယုတ္တနယတည်း။ ။ဤ နယ၌ (ယေဓမ္မာ တေဟိ ဓမ္မေဟိ)အစရှိသည်တို့နှင့် အစွဲ ကို ထုတ်ရင်းပုန်နှင့် စွဲခြင်းယူခြင်းသည် နိယတ်၊ အနိယတ် ဆန့်သကဲ့သို့ ထင်ဘွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့ထင်သော်လည်း ပါဠိ တော်၌ ထိုထိုသို့သော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာကို မြင်သဖြင့် ၎င်း။ ။(ဣမိနာနယေနသဗ္ဗတ္ထပုစ္ဆာယဥဒ္ဓဋ္ဌပဒေနေဝသဒ္ဓိံ ဝိပ္ပယုတ္တာနံဝသေနအတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ။ဟူသော အဋ္ဌကဏ္ဍကို မြင်သဖြင့်၎င်း။ ။(ပုစ္ဆာယဥဒ္ဓဋ္ဌပဒေနေဝ သဒ္ဓိံဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဝသေနာတိ ဣဒံပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဓဋ္ဌပဒေန သမ္ပယုတ္တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တေန သဒ္ဓိံ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိတိ ကတွာဝုတ္တံ)။ ။ဟူသော ဇိကာကို မြင်သဖြင့်၎င်း။ ။(ဥဒ္ဓ ဋ္ဌပဒေနပကာသိယမာနာအတ္ထာအဘေဒေါပစာရေန ဥဒ္ဓ ဋ္ဌပဒန္တိ ဝုတ္တာတိအာဟ ဥဒ္ဓဋ္ဌပဒေန သမ္ပယုတ္တေဟိတိ တေနစ ယထာဝုတ္တေန ဥဒ္ဓဋ္ဌပဒေန)။ ။ဟူသော အနုဇ္ဈိ ကာကို မြင်သဖြင့်၎င်း စွဲသင့်သည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။

သတ္တမနယနိဒ္ဓေသပြီး၏။

ဂ-အဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ။

အဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကား။

ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ အထဇိဝိတံ နာမရူပံ။
သဠာယတနံ ဇာတိ ဇရာ မတံ၊ နွေစ တိကေ နုလဟ္တရေ။ ။
ပဌမန္တရေ သတ္တစ၊ ဂေါစ္ဆကေ ဒသ အပရန္တေ။
ရဒ္ဒသ ဆစ မတ္တကေ၊ ဣစ္စေတေ သတ္တစတ္တာထိသဓမ္မာ။ ။
သမုစ္ဆေဒေ နုလဟ္တန္တိ၊ မောဃပုစ္ဆကေနစ။ ။

ဓမ္မာယတနုဉ္စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဓာတုစ၊ ၎င်း။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဇိဝိ
တဉ္စ၊ ၎င်း။ နာမရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ သဠာယတနုဉ္စ၊ ၎င်း။ ဇာတိစ၊ ၎င်း။
ဇရာစ၊ ၎င်း။ မတဉ္စ၊ မရဏ၊ ၎င်း။ တိကေ၊ ဤ။ နွေစ၊ ၂-ပါးသော
အတ္တတ္တဗဟိဒ္ဓပဒ၊ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတ
ဓမ္မာ၊ ဤအဋ္ဌပဒတို့ကို။ နုလဟ္တရေ၊ မရအပ်ကုန်။

ပဌမန္တရေ၊ ရှေးဦးစွာသော ပုဋ္ဌန္တရဒုက္ခံ။ သတ္တ၊ ကုန်သော
သပစ္စယပဒ၊ သင်္ခတပဒ၊ အနိဒဿနပဒ၊ အပ္ပဋိဃပဒ၊ အရူပီပဒ၊
ကေနစိ ဝိညေယျပဒ၊ နကေနစိ ဝိညေယျပဒတို့၎င်း။ ဂေါစ္ဆကေ၊ ဤ။
ဒသ၊ ကုန်သော နဟေတုအစရှိကုန်သောပဌမဒုက္ခံ၊ ဒုတိယဒုက္ခံတို့
၎င်း။ အပရံ၊ တစ်ပါးသော။ အန္တေ၊ ပရာမာသဂေါစ္ဆက၏နောက်၌
ဖြစ်သော မဟန္တရဒုက္ခံ။ ရဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ နောစိတ္တအစရှိသော
ဝိပ္ပယုတ္တမရသင့်သောပုဒ်တို့၎င်း။ မတ္တကေ၊ အဆုံးဖြစ်သော ဝိဋ္ဌိ
ဒုက္ခံ။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဝိတတ္တပဒ၊ အဝိစာရပဒ၊ အပ္ပိတိကပဒ၊
နဝိတိသဟဂတပဒ၊ နသုခသဟဂတပဒ၊ နဥပေက္ခာသဟဂတပဒ
တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတဓမ္မာစ၊ ဤအတ္တပဒတို့ကို၎င်း။ နုလဟ္တရေ၊
မရအပ်ကုန်။

ဣဒိဣဒိနာပဓာနောဒေန၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ သတ္တစတ္တာ
ထိသ၊ ၄၃-ပါးကုန်သော။ ဇေတဓမ္မာ၊ ထိုအတ္တပဒတို့ကို။ မောဃ
ပုစ္ဆကေန၊ မောဃပုစ္ဆက အမည်ရှိသော အဋ္ဌမနယနှင့်။ သဟ၊
တကွ။ သမုစ္ဆေဒေ၊ ရဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသ၌။ နုလဟ္တန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

(ဤအဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကား။ ရူ၊ ဝေ၊ စ၊ ဒု၊
သ၊ ဉ္စ၊ ဉ္စ၊ ကာ၊ ပ၊ ။ ဟူသည်တည်း။)

ရူ-အရ ၈၂-ပါးဟူသော်ကား။ အထက်ဆဋ္ဌနယ၌ ရူအရ ၄၃
 ပါး။ ရူ-အရတပါး၊ နေ-အရ ၄-ပါး၊ အ-အရ ၂၆-ပါး၊ ဥပ္ပန္နတိက်၌
 ၃-ပါး၊ အတိတတိက်၌ ၃-ပါး၊ အဇ္ဈတ္တပဒ၊ ဗဟိဒ္ဓပဒဟု အဇ္ဈတ္တိ
 ကတိက်၌ ၂-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၈၂-ပါး ဖြစ်သတည်း။ **ဝေ**
အရ ၂၃-ပါးဟူသော်ကား အထက်သတ္တမနယ၌ ဝေ-အရ ၂၂
 ပါး၊ သာရမ္မဏဓမ္မပဒ တပါး ဤသို့အားဖြင့် ၂၃-ပါးဖြစ်သတည်း။
စ-အရ ၁၁-ပါးဟူသော်ကား ဆဋ္ဌနယ၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စ-အရ
 ၇-ပါး၊ အ-အရတပါး၊ သ-အရ ၃-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၁၁-ပါးဖြစ်
 သတည်း။ **နု-အရ** ၆၂-ပါးဟူသော်ကား ဒုက္ခသစ္စပဒ တပါး၊
 တိက်၌ အဗျာကတဓမ္မပဒ၊ အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက ဓမ္မ
 ပဒ၊ နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ ဓမ္မပဒ၊ နေဝဒဿ
 နေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကပဒ၊ နေဝါစယဂါမိ နာပ
 စယဂါမိပဒ၊ နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခ ဓမ္မပဒ၊ ပရိတ္တဓမ္မပဒ၊ မဇ္ဈိမ
 ဓမ္မပဒ၊ အနိယတဓမ္မပဒ အားဖြင့် ၆-ပါး၊ အဟေတုက ဓမ္မပဒ အစ
 ရှိသော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ကောင်းသော
 ဂေါစ္ဆက၌ ပဒအပေါင်း ၄၀၊ စူဠန္တရဒုက်၌ လောကီယဓမ္မပဒ
 တပါး၊ ဝိဠိဒုက်၌ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ကောင်း
 သော ပုန်ပေါင်း ၁၁-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၆၂-ပါးဖြစ်သတည်း။
သ-အရ ၁၃၁-ပါးဟူသော်ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ၌ အ-အရ ၂၃
 ပါး၊ သု-အရ ၇-ပါး၊ အ-အရ ၄၆-ပါး၊ ဣ-အရတပါး၊ ဖျာ-အ
 ရတပါး၊ အ-အရ ၁၇-ပါး၊ ဥ-အရ ၄-ပါး၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏပဒ၊
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏပဒ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်၌ ၂-ပါး ဤသို့အားဖြင့်
 ၁၃၁-ပါးဖြစ်သတည်း။ **ဥ-အရ** ၅-ပါးဟူသော်ကား အထက်
 ဆဋ္ဌနယ၌ ဥ-အရ ၁-ပါး၊ အ-အရ ၃-ပါး၊ ဝိပါကဓမ္မပဒ ၁-ပါး၊
 ဤသို့အားဖြင့် ၅-ပါး ဖြစ်သတည်း။ **ဥ အရ** ၆-ပါး ဟူသော်
 ကား၊ ဥပပတ္တိဘဝ ၁-ပါး၊ သညိဘဝ ၁-ပါး၊ ပဉ္စဝေါကာရ
 ဘဝ ၁-ပါးဟု ပရိစ္ဆသမုပ္ပါန်၌ ၃-ပါး၊ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ဓမ္မပဒ၊
 အဝိတက္ကအဝိစာရဓမ္မပဒဟု တိက်၌ ၂-ပါး၊ ဥပါဒိန္နဓမ္မဟု မဟန္တ
 ရဒုက်၌ ၁-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၆-ပါးဖြစ်သတည်း။ **ကခ-အရ**
ကား။ ကာမဘဝ ၁-ပါးသာတည်း။ **ပ-အရကား**၊ ၃-ပါး
 အလင်ပြု

တံည်း။ ဟူသော်ကား ပရိတ္တာရမ္မဏပဒ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏပဒ၊ အဏ္ဏတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္မဏပဒ ဤသို့အားဖြင့် ၃-ပါးဖြစ်သတည်း။

(၃၁၆) သတ္တမနယနိဒ္ဒေသကို။၌။အဋ္ဌမနယနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထို။ပ။သည်လည်း။ အတ္တန္တရ မာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် အတ္တန္တရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသကို။၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿသတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတန နိဒ္ဒေသ၊ ဓာတုနိဒ္ဒေသ၊ သစ္စနိဒ္ဒေသ၊ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသ၊ သတိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ၊ သမ္မပ္ပဝေန နိဒ္ဒေသ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်နိဒ္ဒေသ၊ အပ္ပမညာနိဒ္ဒေသ၊ ဈာနနိဒ္ဒေသ၊ ပဋိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ ဗလ နိဒ္ဒေသ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂနိဒ္ဒေသ၊ မဂ္ဂနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင် ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။၏။ထို။ပ။ သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသ။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ကတိဟာယတနေဟိ။ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။ဟူသည်တည်း။

ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ ကတိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ ဓာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သောတရားတို့သည်။ နတ္ထိ-နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိဝိသုဇ္ဇနာ၊ သည်။ဟောက်။

(၃၁၇) ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။၌။ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။၏။ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ ပုစ္ဆာယံသတိ။ တေဓမ္မာသမ္ပယုတ္တာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ-နသန္တိ၊ ကုန်။ဣတိ ဓာတုကထာ

ဝိဿန္ဓနာ၊ဟောတိ။ ။(နောက်နောက်ဖြစ်သော ပုန်တို့၌ ပုစ္ဆာံ၊
ဝိဿန္ဓနာတို့ကို အပြည့်အစုံဆို၍ဟောလေ)။

ထို့နောင် သညာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။

(၎င်းသညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ အခြားမဲ့၌။ အာယတနနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ
၏။ ထိုပ။သည်လည်း။ (စက္ခုဇာတနိဒ္ဒေသ၊ သောတ၊ဃာန၊ဇိ
ဝှါ၊ ကာယ၊ရူပ၊သဒ္ဓါ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ဖောဠဗ္ဗတို့သည် ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသနှင့်
တူ၏။ မနာယတန သည် ဝေဒနက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

အာယတနနိဒ္ဒေသကို။၌။ ဓာတုနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ထို
ပ။သည်လည်း။ စက္ခုဇာတနိဒ္ဒေသ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာ
ယ၊ ရူပ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဠဗ္ဗ၊ စက္ခုဝိညာဏ၊ သောတ ဃာ
န၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ မနောဇာတု၊ မနောဝိညာဏဇာတုနိဒ္ဒေသအား
ဖြင့် ၁၇-ပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင် စက္ခုဇာတနိဒ္ဒေသကို။၏။ဟော
ဟန်ကား။ စက္ခုဇာတုယာ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။(ဤ
စက္ခုအစ ဖောဠဗ္ဗအဆုံးရှိသောပုန်တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ဖောဠဗ္ဗဇာတု နိဒ္ဒေသကို။၌။ စက္ခုဝိညာဏဇာတု နိဒ္ဒေသကို
ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ စက္ခုဝိညာဏဇာတုယာ ယေ
ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏဇာတုယာ၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဆဝိညာဏ
ဇာတ် ဗိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။တေ
ဓမ္မာ၊တို့သည်။ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ
ဇာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။ဟူသည်တည်း။

(ကြွင်းသော ဆဝိညာဏဇာတ်တို့သည် စက္ခုဝိညာဏဇာတ်နှင့်တူ၏။ မနော
ဇာတ်၊ မနောဝိညာဏဇာတ်တို့သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

ဇာတုနိဒ္ဒေသကို။အခြားမဲ့၌။ သန္ဓနိဒ္ဒေသ ကို။၏။ကား။ ဒုက္ခ
သစ္စေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဒုက္ခသစ္စေန၊နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်လောကုတ္တရာမိတ် ၈-ခု၊
စေတသိက်ဆတ္တိံ သတို့သည်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။
ပ။သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။

ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသကို။၌။သမုဒယသစ္စ နိဒ္ဒေသကို။၏။ကား။ သမုဒယ သစ္စေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သမုဒယသစ္စေန။၌။ ယေဓမ္မာ၊အကြင်ဒေါသမူ၊မောဟမူ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက် ကြိယာစိတ္တပြုန်၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန် တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ပ။ သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။ (နိရောဓသစ္စာသည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ မဂ္ဂသစ္စာသည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏)။

သစ္စနိဒ္ဒေသကို။အခြားမဲ့၌။ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ ကို။၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ စက္ခုန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ အစရှိသောအားဖြင့် ၂၁-ပါး အပြားရှိ၏။ (ဇိဝိတိန္ဒြေကိုနုတ်သည်)။ ထိုတွင် စက္ခုန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။၏။ (စက္ခုန္ဒြေ အစ ဒေါမနဿိန္ဒြေ အဆုံး ရှိသော ပုဒ်တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အစရှိသည်နှင့်တူ၏)။

ဒေါမနဿိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ ကို။ အခြားမဲ့၌။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။၏။ကား။ဥပေက္ခိန္ဒြေယေနယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန။၌။ယေဓမ္မာ၊အကြင်သုခ၊ဒုက္ခ၊သောမနဿ၊ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တပြုန်၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန် တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ပ။သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။

(သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ဝိရိယိန္ဒြေ အစရှိသည်တို့သည် သညာ၊သင်္ခါရ နှင့်တူ၏)။

ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ အခြားမဲ့၌။ မဇ္ဈိမသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသ ကို။၏။ထို။ပ။သည်လည်း။ နာမရူပ၊သဠာယတန၊ဇာတိ၊ဇရာ၊မရဏတို့ကို မရ။

(အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ အစရှိသော ကြွင်းသော ပုဒ်တို့ကို စစ်၍ဆိုလေ။ အဝိဇ္ဇာအစ၊ကမ္မဘဝ အဆုံးရှိသော ပုဒ်တို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊သညာက္ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့နှင့်တူပြီ)။

ကမ္မဘဝကို။၌။ဥပပတ္တိဘဝ နိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ကား။ဥပပတ္တိဘဝေနယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပပတ္တိဘဝေန။၌။ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ဖိုလ်၊ကြိယာစိတ္တပြုန် တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ပ။ သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။ (ထို ဥပပတ္တိဘဝ ကိုလည်း။

ဓာတုကဏ္ဍာ

ကာမဘဝ, ရူပဘဝ အစရှိသော အပြားကို စွဲ၍ ဆိုလေ)။ ။ ကာမဘဝေန ယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။

ကာမဘဝေန၊ နှင့်၊ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ရူပဘဝ, အရူပဘဝ ဟူသော စိတ်, စေတသိက်, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပ။ သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။ ။ (ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကိုလည်း ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် သိလွယ်ပြီ)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကို။ ဌ။ သတိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ ကို။ ဖြစ်။ ကား။ သတိပဋ္ဌာနေန ယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။ ။ (သတိပဋ္ဌာန အစမဂ္ဂ အဆုံးရှိသော ပုဒ်တို့သည်လွယ်ပြီ)။

ထို့နောင် ဗဿသတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော် မူ၏။ (၎င်း ဗဿသတ္တကရာသိ လည်း လွယ်ပြီ)။

အတ္တန္တရမာတိကာကို။ အခြားမဲ့ ဌ။ မဇ္ဈိမံ ဖြစ်။ ထို။ ပ။ သည်လည်း တိက, ဒုက နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် တိက ကို။ ဖြစ်။

(ထို တိကမာတိကာ၌ မရသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓပုဒ်, အနိဒဿန အပ္ပဋ္ဌိသပုဒ် ၎င်း ၂-ပုဒ်တို့ကို ချင်း၍ ကျန်သောပုဒ်တို့ကို ရအပ်၏။ ထို ပုဒ်အပေါင်းတို့တွင် ပရိတ္တာရမ္မဏမှတစ်ပါးသောပုဒ်တို့ကား သဘောတူပြီ)။

ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိဓမ္မေဟိယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။ ။ ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ, အပ္ပမာဏာရမ္မဏ, ပညတ္တာရမ္မဏတရား တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာတိနတ္ထိ။ (အကြွင်းကား သိလွယ်၏)။

ထို့နောင် ဒုက ကို။ ဖြစ်။ ။ ဤ ဒုက၌ နဟေတုက အစရှိသော ဂေါစ္ဆက ဘို့၌ မရအပ်သော ၁၀-ခုသောပုဒ်တို့ကို နုတ်၍ ရအပ်သော အဟေတုကဓမ္မပဒ အစရှိသော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ရအပ်သော ၄၀-သော ပုဒ်။ ။ စူဠန္တရဒုက၌ အပ္ပက္ခယ အစရှိသော ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ကောင်းသော ပုဒ်တို့ကို နုတ်၍ ကြွင်းသောပုဒ်။ ။ မဟန္တရဒုက၌ နောစိတ္တ အစရှိသော ဝိပ္ပယုတ္တ မဖြစ်ကောင်းသော ၂၄-ခုသော ပုဒ်တို့ကို နုတ်၍ ကြွင်းသောပုဒ်။ ။

အလင်းပြ

ဝိဠိနုကံ၌ အဝိတက္ကအဝိစာရအစရှိသော ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ကောင်းသော ဇ-ခုသောပုဒ်တို့ကို နှုတ်၍ ကြွင်းသောပုဒ် တို့ကို ရအပ်၏။ ၎င်းအပေါင်းတို့ကို သဘောတူ ရသင့်သည်အားလျော်စွာ ကြံဆသော အားဖြင့် သိလွယ်ပြီ။ ။ ၎င်းဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောဆောင်ပုဒ်တို့ကိုနှုလုံး၌ပိုက်ထား၍ ဝိပ္ပယုတ္တ ရသင့် မရသင့်ကိုကြံဆပြီးလျှင် ဝိသဇ္ဇနာသဘောတူသော ပုဒ်အပေါင်းတို့ကိုသိအပ်၏။

ဤ နိဒ္ဒေသ၌ ဝိပ္ပယုတ်အပြား ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော် ကား ဇာတိဝိပ္ပယုတ်၊ ဘူမိဝိပ္ပယုတ်၊ ကာလဝိပ္ပယုတ်၊ သန္တာန ဝိပ္ပယုတ် အားဖြင့် ၄-ပါး တည်း။ ။ ထို့ တွင် (၁) ဇာတိဝိပ္ပယုတ်ဟူသည်ကား၊ ကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသလာဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ (၂) ဘူမိဝိပ္ပယုတ် ဟူသည်ကား၊ ကာမာဝစရာဓမ္မာ၊ ရူပါဝစရာဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ (၃) ကာလဝိပ္ပယုတ်ဟူသည်ကား၊ အတိတာဓမ္မာ၊ အနာဂတာဓမ္မာအစရှိသည်တည်း။ (၄) သန္တာန ဝိပ္ပယုတ် သော်ကား၊ အဇ္ဈတ္တဓမ္မာ၊ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ် အစရှိသည်ဖြစ်လျှင် ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ၊ လောကုတ္တရာ အစရှိသည်ကို စွဲအပ်၏။ အတိတ် စသည်ဖြစ်လျှင် အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အစရှိသည်ကို စွဲအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တ စသည်ဖြစ်လျှင် ဗဟိဒ္ဓစသည်ကို စွဲအပ်၏။ ထို ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်း သဘောတူကား။ နာမက္ခန္ဓာနှင့် ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ကား ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သင့်၏။ ရုပ်သည် ရုပ်နှင့်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်၎င်း။ နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်နှင့် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သင့်။ ။ (ဤ အဋ္ဌမနုယ၌ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလ ထား၍ ဟောတော်မူသည်ကို နှုလုံးသွင်းလေ။ ။ ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး တို့ဖြင့် မဖြစ်သင့်သော ၄၇-ပုဒ် တို့ကို ဤ အဋ္ဌမ နုယ၌ ဟောတော်မူ။)

အဋ္ဌမနုယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

၉ - နဝနေယနိဋ္ဌေသ။

နဝနေယနိဋ္ဌေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းဓဉ်ဂါထာကား။

အရူပက္ခန္ဓာ စတ္တာရော၊မနာယတနမေဝစ။
ဝိညာဏဓာတုယော သတ္တ၊ ဧဒသစ္စာ ဝုဒ္ဓသိန္နိယာ။ ။
ပစ္စယေ ခွါဒသ ပဒါ၊ တတော ဥပရိ သောဠသ။
တိကေသု အဋ္ဌဂေါစ္ဆကေ၊ တေစတ္တာလီသမေဝစ။ ။
မဟန္တရဒုကေ သတ္တ၊ ပိဋ္ဌိဒုကေသု ဆ နဝ။
မဿ ပဒဿေတေ၊ နိဋ္ဌေသေ သင်္ဂဟံ ဂတာ။ ။

စတ္တာရော၊ကုန်သော။အရူပက္ခန္ဓာ၊နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၎င်း။
မနာယတန မေဝစ၊ မနာယတန၎င်း။ သတ္တ၊ကုန်သော။ ဝိညာဏ
ဓာတုယော၊ဝိညာဏဓာတ်တို့၎င်း။ ဧဒ၊ကုန်သော။ သစ္စာစ၊သမု
ဒယသစ္စာ၊မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ ဝုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယစ၊မနိန္ဒြေ
အစ အညာတာဝိန္ဒြေ အဆုံးရှိသောပုဒ်တို့၎င်း။

ပစ္စယေ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ ခွါဒသ၊ ကုန်သော။ ပဒါစ၊ အဝိဇ္ဇာ၊
သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊
သောက၊ဒုက္ခ၊ဒေါမနဿ၊ဥပါယာသ ပုဒ်တို့ ၎င်း။ တတော၊ထို
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ။ ဥပရိ၊အထက်၌။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ ပဒါစ၊
သတိပဋ္ဌာန်အစ မနသိကာရအဆုံးရှိသောပုဒ်တို့၎င်း။ တိကေသု၊
တိက်တို့၌။အဋ္ဌပဒါစ၊ဝေဒနာတိက်၌ ၃-ပုဒ်၊ဝိတက်တိက်၌ ပဌမ၊
ဒုတိယပုဒ်၊ ဝိတိတိက်၌ ၃-ပုဒ်တို့၎င်း။ ဂေါစ္ဆကေ၊ ဂေါစ္ဆက၌။
တေစတ္တာလီသ၊ ၄၃-ပါးကုန်သော။ ဟေတုသဟေတုစေဝ၊ သ
ဟေတုက အစရှိသော သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သောပုဒ်တို့၎င်း။

မဟန္တရဒုကေ၊ မဟန္တရဒုက်၌။ သတ္တ၊ တို့၎င်း။ ပိဋ္ဌိဒုကေသု၊
ပိဋ္ဌိဒုက်တို့၌။ဆ၊မြောက်ပါးကုန်သော သဝိတတ္ထပဒ၊သဝိစာရပဒ၊
သပ္ပိတိကပဒ၊ ဝိတိသဟဂတပဒ၊ သုခသဟဂတပဒ၊ ဥပေက္ခာ သ
ဟဂတပဒတို့၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဇေတဓမ္မာ၊ ဤ ၁၂၀-သောပုဒ်တို့
သည်။နဝမဿ၊ ၉-ခုမြောက်သောပဒဿ၊ဥဒ္ဓေသပဒ၏။နိဋ္ဌေသေ၊
နိဋ္ဌေသ၌။ သင်္ဂဟံ၊ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ကုန်၏။

အလင်းပြ

(ဤနဝမ နယ၌ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကား။ ဇေ၊ ဇိ၊ ဇသ၊ သု၊ ဥ၊ ပ၊
ဣ၊ ဈ၊ အ၊ သု၊ သ၊ ဇေ။ ။ ဟူသည်တည်း။)

ဇေ-အရ ဇ-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ ဇေ
အရ ဇ ပါးနှင့် အတူပင်တည်း။ ။ ဇိ-အရကား။ ဇ-ပါးတည်း။
ဟူသော်ကား အထက် ဆဋ္ဌနယ၌။ ဝိ-အရ ဇ-ပါးနှင့် အတူပင်
တည်း။ ။ ဇ-အရကား။ ၇-ပါးတည်း။ ၎င်း ၇-ပါးလည်း အ
ထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ စ-အရ ၇-ပါးနှင့် အတူပင်တည်း။ ။ သ-အရ
၅၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား ၎င်း ၅၃-ပါးလည်း အထက် ဆဋ္ဌ
နယ၌။ သ-အရ ၅၃-ပါးနှင့် အတူပင်တည်း။ ။ သု-အရကား။
၇-ပါးတည်း။ ၎င်း ၇-ပါးလည်း အထက် ဆဋ္ဌနယ၌။ သု-အရ
၇-ပါးနှင့်အတူပင်တည်း။ ။ ဥ-အရကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ တပါး
သာတည်း။ ။ ပ-အရကား။ ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား ၎င်း
လေးပါးလည်း အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ ပ-အရ ၄-ပါးနှင့် အတူပင်
တည်း။ ။ ဣ-အရကား။ ဣဒ္ဓိပါဒ်တပါးသာတည်း။ ။ ဈ-အရ
ကား။ ဈာနတပါးသာတည်း။ ။ အ-အရကား။ အဓိမောက္ခ တ
ပါးသာတည်း။ ။ သု-အရကား။ ၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား
အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ သု-အရ ၄-ပါး၊ အ-အရ ၃-ပါးတို့ကို ပေါင်း
၍ ၎င်း ၇-ပါးနှင့်အတူပင်တည်း။ ။ သ-အရကား။ ၂၀-တည်း။
ဟူသော်ကား။ သဝိတက္ကသဝိစာရပဒ၊ အဝိတက္ကသဝိစာရပဒ၊
ဝိတိသဟဂတပဒဟူ၍ တိက်၌ ၃-ပါး၊ ဂေါစ္ဆက၌ တရားကိုယ်ကို
ရသောပုဒ်တို့ကိုကြည့်၍ နာမက္ခန္ဓာသာ ရကောင်းသော ၁၃-ပါး
သောပုဒ်၊ သဝိတက္ကပဒ၊ သဝိစာရပဒ၊ သဒ္ဓိတိကပဒ၊ ဝိတိသဟ
ဂတပဒဟူ၍ ပိဋိဒုက်၌ ၄-ပါး ဤသို့အားဖြင့် ၂၀-ဖြစ်သတည်း။ ။
ဇေ အရ ဇ-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ ၎င်း ဇ-ပါးလည်း အထက်
ဆဋ္ဌနယ၌။ ဇေ-အရ ဇ-ပါးနှင့်အတူတူပင်တည်း။

(၃၁၈) အဋ္ဌမနယ နိဒ္ဒေသကို။ ၌။ နဝမနယ နိဒ္ဒေသကို ဟော
တော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း အတ္တန္တရ မာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိ
ရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် အတ္တန္တ
ရ မာတိကာနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿ
သတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် ခန္ဓာဒိ
နာတုကထာ

ပ။ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတန
 နိဒ္ဒေသ၊ ဓာတု၊ သစ္စ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၊ သတိပဋ္ဌာန၊ သမ္ပေသာ
 န၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၊ အပ္ပမညာ၊ ဈာန၊ ပဋိန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂနိဒ္ဒေသ
 အားဖြင့် ၁၅-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို၏။ ထိုပ။
 သည်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏအား
 ဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို၏။ **ပေ။**
မာနိကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသနံ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ခမ္မေ
 ဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာ
 ယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ တိဟိ ခန္ဓေ
 ဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာ
 ယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဟူသည်
 တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသနံ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြံစိတ်တရယုတ် ဧဝံ၊ ဝေ
 ဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ဟူသည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
 ယှဉ်ကုန်၏။ တေဟိ ခမ္မေဟိ၊ ဘို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြံ ဝေဒနာ
 က္ခန္ဓာဟူသည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ
 ဟူသည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသည်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတန
 နှင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်ဟူသည်။ သမ္ပ
 ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတန
 နှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ မွေ
 ဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ဧက
 ပညာသဟု ဆိုအပ်သော အချို့ဟူသည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။
 ထို့နောက် သညာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို၏။ ။ (၎င်းသညာက္ခန္ဓာ၊
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၃၁၉) ထို့နောက် ဝိညာဏက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ-အစရှိသည်တည်း။

ဝိညာဏက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသနံ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြံစေတသိက်ဧကပညာသ
 ဟူသည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ခမ္မေဟိ၊ ထိုစေတသိက်ဧက
 ပညာသဟူသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြံဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသည်။ သမ္ပ
 ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။

ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် နွေပညာသဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာယတန နိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း မနာယတန နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် တပါးသာတည်း။ (ထိုမနာယတနသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နှင့်တူ၏)။

အာယတန နိဒ္ဒေသကို။ အခြားမဲ့၌။ ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ မနောဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၇ ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သဗ္ဗစိတ္တသာ ဓာရဏစေတသိက် ၇-ခုတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုသဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အ ကြင်စက္ခုဝိညာဏဓာတ်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ စေတသိက်ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇ ကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံး ဝင်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ခုဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ထို့နောင် သောတဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ (၎င်းသောတဝိညာဏဓာတ်အစ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တို့သည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့်တူ၏)။

(၃၂၀) ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ၌။ သန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။ သည် လည်း။ သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး အ ပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သမုဒယသစ္စ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ သမုဒယ သစ္စန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

• ဓာတုကထာ

သမုဒယသစ္ဆေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်လောဘမူပိတ် ၈-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ကေဝိသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သမုဒယသစ္ဆာ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသမုဒယသစ္ဆာတို့သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ ကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိပိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သောစေတသိက် ကေဝိသဟု ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

(မဂ္ဂ သစ္ဆာသည် သမုဒယသစ္ဆာနှင့်တူ၏)။

(၃၂၁) သစ္စနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ **မနိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ** ကို။ ၏။ ပ။ သည်လည်း။ မနိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယ၊ သတိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊ ပညိန္ဒြိယ၊ အနုညာတညဿာဝိတိန္ဒြိယ၊ အညိန္ဒြိယ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် မနိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (၎င်းမနိန္ဒြိယသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၃၂၂) ထို့နောင်သုခိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သုခိန္ဒြိယေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သုခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာကြည်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာဘေရဏစေတသိက် ၆-ခုတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သုခိန္ဒြိယတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ ကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊

အလင်းပြ

သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံး
ဝင်သော သဗ္ဗဗိက္ခ သာဓာရဏစေတသိက် ၆-ခုဟုဆိုအပ်သော
အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ (ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊
ဒေါမနသိန္ဒြေတို့သည် သုခိန္ဒြေနှင့်တူ၏)။

(၃၂၃) ထို့နောင် ဥပေက္ခိန္ဒြေယနိဒ္ဒေသကို။၏။ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ
ယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြေယေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်
စိတ် ၅၅-ခု၊ စေတသိက် ဆစက္ကာဏီသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်
၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့သည်။
သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ
ဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊
သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတု
ဟိ၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်ကြည်သောဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပ
ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေ
ကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊
ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်ဆစက္ကာဏီသဟုဆိုအပ်
သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ။

(သဒ္ဓိန္ဒြေအစ၊ အညာတာဝိန္ဒြေ အဆုံးရှိသောပုဒ်တို့သည် သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာနှင့် နည်းတူကုန်၏)။

(၃၂၄) ဣန္ဒြေယနိဒ္ဒေသကို။၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသ ကို။၏။ ထို။
ပ။သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊ သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၊ ဝိညာဉ်၊ ဖဿ၊
ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ သောက၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊
ဥပါယာသ အားဖြင့် ၁၂-ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို။ တွင် အဝိဇ္ဇာ
နိဒ္ဒေသ ကို။၏။

(အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ တို့သည် သမုဒယသစ္စာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့နှင့်
သဘောတူပြီ)။

(၃၂၅) ထို့နောင် ဖဿနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ကား။
ဖဿနယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဖဿေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် စိတ်တရယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဖဿ
ကြည်သော စေတသိက်ဧကပညာသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။
ဓာတုက္ခယာ

တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင် ဖဿ စေတသိက်တို့ သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့နှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာဘူဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ် တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဖဿ ကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ ကုန်၏။

(ဝေဒနာ၊ တဏှာ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို အထက်၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် သိအပ်၏)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသကို။၌။ သဘိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော် မူ၏။ ။ (၎င်း သဘိပဋ္ဌာန၊ သမ္ပပ္ပဓာန်တို့သည် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် သိလွယ်၏)။

(၃၃၁) ထို့နောင် ဣဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒေနယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဣဒ္ဓိပါဒေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင် ဆန္ဒ၊ ဝိရိယ၊ ဝိမံသ ကြည် သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင် ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတ သိက် တေတ္ထိံသ ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

(၃၃၂) ထို့နောင် ဗျာနနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟော ဟန်ကား။ ဗျာနေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဗျာနေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင် မဟဂ္ဂုတ် စိတ် သတ္တဝီသ၊ သောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု ဗျာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး ကြည်သော အလင်းပြ

စေတသိက်တေတ္ထိံသ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေ
ဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဈာန်တရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဇိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ မနာယတန
နှင့်။ ဇေကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့်။ သမ္ပ
ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဇေကေန၊
သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊
ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌
အကျုံးဝင်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ ဟု ဆိုအပ်သော အချို့
တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ထို့နောင် အပ္ပမညာနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ။(ငှင်း
အပ္ပမညာအစ မဂ္ဂအဆုံး ရှိသော နိဒ္ဒေသတို့သည် နည်းတူပြီ)။

(၃၃၄) ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ ကို။၌။ မဿသတ္တက ရာသိနိဒ္ဒေသ ကို။
၏။ ။(ဤ နိဒ္ဒေသ၌။ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ စိတ္တ တို့
သည် သိလွယ်ပြီ)။

(၃၃၅) ထို့နောင် အဓိမောက္ခနိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော် မူ၏။
ဟောဟန်ကား။ အဓိမောက္ခေနယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။

အဓိမောက္ခေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် အဓိမောက္ခဖြစ်သော
စိတ် ၇၀-ခု၊ အဓိမောက္ခ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော စေတသိက်
ပညာသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။
ယေဓမ္မာ၊ အကြင် အဓိမောက္ခစေတသိက်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဇိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊
မနာယတနနှင့်။ ဇိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ မနောဓာတ်၊ မနော
ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊
သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။
ဇေကောယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ဧကဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်ပညာသ ဟု
ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ။(မနုသိကာရ
လွယ်ပြီ)။

ဓာတုကထာ

(၃၃၈) အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသ ကို။ ဌ။ မဃိရ မဃိကာ နိဒ္ဒေသ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ တိက, ဒုက အား ဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် တိက ကို၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ဝေဒနာတိက်, ဝိတက်တိက်, ဝိတိတိက်အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဝေဒနာတိက်ကို၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ပဌမပဒ။ ပ။ တတိယပဒ အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပဌမပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ သုခဝေဒနာ ကြည်သော သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တရား တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သုခဝေဒနာတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေဟိ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သုခသဟဂုတ်စိတ် ၆၃-ခု၊ စေတသိက်ဆစက္ကာထိသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ သော။ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိဝိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခဝေဒနာဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

(တက်သောအစဉ်နည်းတူ ပုဒ်သွင်းဟန်ကို သိလွယ်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့်၊ တိက်၌- သဝိတက္က သဝိစာရဆောင်ပုဒ်၊ ဒုက်၌စေတသိကပဒ ဆောင်ပုဒ် ၎င်း ၂ပုဒ်ကို ရှေးလိုက်အံ့။)

(၃၃၉) ထို့နောင် သဝိတက္က သဝိစာရပဒကို။ ၏။ ဟောဟန် ကား။ သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ- အစရှိသည် တည်း။

သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝိတက်, ဝိစာရတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဓမ္မေ ဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ၅၅-ခု, ဝိ တက်, ဝိစာရ ကြည်သော စေတသိက် ပညာသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။
အလင်းပြ

ကောယ၊သော။ ဓာတုယ၊နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယ
တန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝိတက်၊ဝိစာရဟုဆိုအပ်သော
ချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တ၊ကုန်၏။

(၃၄၈) ထို့နောင် စေတသိကပဒကို။၏။ ဟောဟန်ကား။ စေ
တသိ ကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စေတသိးကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊အကြင်
စိတ်ဘုရယုတ် ဇေဝ-တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တ၊ကုန်၏။ တေဟိ ဓမ္မ
ဟိ၊တို့နှင့်။ယေဓမ္မာ၊အကြင်စေတသိက်ဒွေပညာသတို့သည်။ သမ္ပ
ယုတ္တ၊ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဇေကေန၊သော။ ခန္ဓေန၊ ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာနှင့်။ ဇေကေန၊သော။ အာယတနေန၊မနာယတနနှင့်။သတ္တ
ဟိ၊ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တ၊ကုန်
၏။ ။

(ဤနယ၌ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ် ၁၃-ပုဒ်ကို ဆောင်၍ဟောလေ)။

နဝမနယ နိဒ္ဒေသပြီး၏။

၁၀ - ဒသမနယနိဒ္ဒေသ။

ဒသမနယနိဒ္ဒေသ၌ အကျဉ်းဥဒါန်းဥဉ်ဂါထာကား။

ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ဒုက္ခသစ္စဉ္စ ဇိဝိတံ။
သဠာယတနံ နာမရူပံ၊စတ္တာရောစ မဟာဘဝါ။ ။
ဇာတိ ဇရာစ မရဏံ၊တိကေသွေကူနဝိသတိ။
ဂေါစ္ဆကေသုစ ပညာသ၊အဋ္ဌဂုဠန္တရေ ပဒါ။ ။
မဟန္တရေ ပန္နရသ၊အဋ္ဌာရသတတော ပရေ။
တေဝိသဘိပဒသတံ၊ဇေတံ သမ္ပယောဂေ န လက္ခတိ။ ။

ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဓာတုစ၊ ၎င်း။ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ၊ ၎င်း။ ဇိဝိ
တဉ္စ၊၎င်း။သဠာယတနဉ္စ၊၎င်း။ နာမရူပဉ္စ၊၎င်း။စတ္တာရော၊၎-ပါး
ကုန်သော။မဟာဘဝါစ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၊ သညီဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရ
ဘဝ၊ ကာမဘဝဟုဆိုအပ်သောဘဝကြီးတို့၎င်း။

ဓာတုကဏာ

ဇာတိစ၊ ၎င်း။ ဇရာစ၊ ၎င်း။ မရဏဉ္စ၊ ၎င်း။ တိကေသု၊ တို့၌။
 ဧကေနဝိသတိ၊ တခုယုတ် ၂၀-သော။ ပဒါနိစ၊ အဗျာကတ အစရှိ
 သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်အကုန်ရသောပုဒ်တို့၎င်း။ ဂေါစ္ဆ
 ကေသု၊ ဂေါစ္ဆကတို့၌။ ပညာသ၊ ၅၀-ကုန်သော။ ပဒါနိစ၊ နဟေ
 တု၊ အဟေတု အစရှိသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်အကုန်ရသော
 ပုဒ်တို့၎င်း။ ဗုဒ္ဓန္တရေ၊ ဗုဒ္ဓန္တရဒုက်၌။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒါစ၊
 သပ္ပတ္တယ၊ သင်္ခတအစရှိသောခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်အကုန်ရသော
 ပုဒ်တို့၎င်း။

မဟန္တရေ၊ မဟန္တရဒုက်၌။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိစ၊ စိတ္တ
 အစရှိသောပုဒ်တို့၎င်း။ တတော၊ မဟန္တရဒုက်မှ။ အပရေ၊ တပါး
 သော ဝိဋ္ဌိဒုက်၌။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါစ၊ နဒဿနေန ပဟာ
 တဗ္ဗအစရှိသောခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်အကုန်ရသော ပုဒ်တို့၎င်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဧတံတေဝိသတိပဒသတံ၊ ဤ ၁၂၃-ပုဒ်တို့ကို။ သမ္ပယော
 ဂေ၊ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂပဒ နိဋ္ဌေသ၌။ နလတ္တတိ၊ မရအပ်။

ဤဝိဋ္ဌိဒုက်၌ အဝိတက္ကပဒ၊ အဝိစာရပဒ ဤ ၂-ပုဒ်တို့သည်
 မနောဓာတ်နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ငြားသော်လည်း အလုံးစုံတို့နှင့် ဝိပ္ပ
 ယုတ်မဖြစ်။ ထိုပုဒ်၏ဝါဒ ဖြစ်သော ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ်
 ဖြစ်သော ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် ထို ၂
 ပုဒ်တို့ကိုဟောတော်မမူဟုအယူရှိ၍ အဋ္ဌကထာဆရာသည် နိဒါန်း
 ဂါထာ၌။ ။ (အဋ္ဌာရသ တတောပရေ၊ တေဝိသတိပဒသတံဟု။
 ဖိနိအဝိ၏)။ ။ ဤဒသမနယ၌ ဥဋ္ဌေသ ဂါထာကား။ ဆဋ္ဌနယ၌
 ဥဋ္ဌေသဂါထာပင် အသီးမရှိ။ ။ ဤဒသမနယ၌ အကျဉ်းဆောင်
 ပုဒ်မှာလည်း။ အထက်ဆဋ္ဌနယ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ၂၂-ပုဒ်တို့ကို
 ပါဠိတူ၊ ဝိဿဇ္ဇနာတူ ပေါင်း၍ ဆယ်ပုဒ်သာရှိသည်။ ၎င်းဆယ်
 ပုဒ်ကိုလည်း ပုဒ်နှင့်တကွ သရုပ်အကျဉ်းကိုဆောင်၍သိအပ်၏။

(ဤဒသမ နယ၌ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကား ရူ၊ ဝေ၊ ဓ၊ ဉ၊ ရူ၊ အ၊ ဝိ၊
 နေ၊ အ၊ အ။ ။ ဟူသည်တည်း)။

ရူ-အရကား။ ၄၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ
 ၌၊ ရူ-အရ ၄၃-ပါးနှင့်အတူပင်တည်း။ ။ ဝေ-အရကား။ ၂၂
 အလင်းပြ

ပီးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်သတ္တမနယ၌။ ဝေ-အရ ၂၂-ပါး
 နှင့် အတူပင်တည်း။ ။ ခ-အရကား။ ၁၃၂-ပါးတည်း။ ဟူသော်
 ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ စ-အရ ၇-ပါး၊ ဝေ-အရ ၅၃-ပါး၊ သု
 အရ ၇-ပါး၊ အ-အရ ၄-ပါး၊ ဣ-အရတပါး၊ ဈာ-အရ တပါး၊ အ-
 အရ ၇-ပါး၊ ၎င်းတို့ကိုပေါင်း၍ ၁၃၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။ ဥ-အ
 ရကား။ ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ ဥ-အရ
 တပါး၊ အ-အရ ၃-ပါးတို့ကိုပေါင်း၍ ၄-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။
 ဇ-အရကား။ အရူပဘဝ တခုသာတည်း။ ။ အ-အရကား။ ၁၇
 ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ အ-အရတပါး၊ သု
 အရ ၁၄-ပါး၊ သ-အရ ၃-ပါးတို့ကို ပေါင်း၍ ၁၇-ပါး ဖြစ်သ
 တည်း။ ။ ဝိ အရကား။ ၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်
 ဆဋ္ဌနယ၌။ ဝိ-အရ ၇-ပါးနှင့်အတူပင်တည်း။ ။ နေ-အရကား။
 ၄-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်ဆဋ္ဌနယ၌။ နေ-အရ ၄-ပါး
 နှင့် အတူပင်တည်း။ ။ အ-အရကား။ ၂၆-ပါးတည်း။ ဟူသော်
 ကား အထက် ဆဋ္ဌနယ၌။ အ-အရ ၂၆-ပါးနှင့်အတူပင်တည်း။
 အ-အရကား။ ၃-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက် ဆဋ္ဌ နယ၌။
 အ-အရ ၃-ပါးနှင့် အတူပင်တည်း။

(၃၅၂) နဝမနယနိဒ္ဒေသကို။ ၌။ ဒသမနယ နိဒ္ဒေသ ကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုပသညလည်း။ အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသ၊ ဗာဟိ
 ရမာတိကာ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး။ ပ။ ၏။ ထိုတွင် အတ္တန္တရ
 မာတိကာ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပသညလည်း။ ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿ
 သတ္တကရာသိ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး။ ပ။ ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓာဒိ
 နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပသညလည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတန၊ ဓာတု၊
 သစ္စ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၊ သတိပဋ္ဌာန၊ သမ္မပ္ပဓာန၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၊ ဈာ
 န၊ အပ္ပမညာ၊ ပဋိန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၅
 ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပသညလည်း။ ရူ
 ပက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓ၊ သညာက္ခန္ဓ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓ၊ ဝိညာ
 ဏက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၅-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ရူပက္ခန္ဓ
 နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ဟောဟန်ကား။ ရူပက္ခန္ဓနု ယေဓမ္မာဝိပ္ပယုတ္တာ၊
 တေဟိဓမ္မဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
 ဓာတုကထာ

ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ
စတူဟိခန္ဓေဟိ၊ ဇေကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိဓာတူဟိဝိပ္ပယုတ္တာ။
ဇေကေနာယတနေန၊ ဇေကာယဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဟူ
သည့်တည်း။

ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။
ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရုပ်အ
ဋ္ဌာရိသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ က
တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတ
နေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စတူ
ဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့နှင့်။ ဇေကေန၊ သော။
အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊
ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယတ
နေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊
ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် ဧဒ္ဒေပညာသ
ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(၃၅၃)။ ထို့နောင် ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။
ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။
ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် နာ
မက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ဇေကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယ
တနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊
ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကေန၊ သော။ အာယ
တနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိ
မိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဋ္ဌာသ
ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

ထို့နောင် သညာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။

(ငင်းသညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ နည်း
နှင့် တူပြီ)။

(၃၅၄) ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို၌။ အာယတနနိဒ္ဒေသကို၌။ ထိုပ။ သည်လည်း စက္ခာယတန နိဒ္ဒေသ၊ သောတ။ ပ။ မနာယတန နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် ၁၁-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် စက္ခာယတန နိဒ္ဒေသကို၌။ ဟောဟန်ကား။ စက္ခာယတနနေ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ (၎င်းစက္ခာယတနအစ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနအဆုံးရှိသောပုဒ်တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

ထို့နောင် မနာယတန နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ။ (၎င်းမနာယတနသည်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

(၃၅၅) အာယတနနိဒ္ဒေသကို၌။ ဓာတုနိဒ္ဒေသကို၌။ ထိုပ။ သည်လည်း စက္ခုဓာတုနိဒ္ဒေသ၊ သောတ။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၇-ပါးပ။ ရှိ၏။ တွင် စက္ခုဓာတုနိဒ္ဒေသကို၌။ ဟောဟန်ကား။ စက္ခုဓာတုယာ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ (၎င်းစက္ခုဓာတ်အစ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၃၅၆) ထို့နောင် စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဆဝိညာဏဓာတ် ဗိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဇကေန၊ သော၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်၊ ဒသဟိ၊ ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်၊ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊ ဇကေန၊ သော၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်၊ ကောယ၊ သော၊ ဓာတုယာ၊ နှင့်၊ ကေဟိ၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်သောဋ္ဌာသနိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊

ထို့နောင် သောတဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ (၎င်းသောတ ဝိညာဏဓာတ်အစ မနောဝိညာဏဓာတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တို့သည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့်တူပြီ)။

ဓာတုကုဏာ

(၃၅၇) ဓာတုနိဗ္ဗေသကို။၌။ သစ္စနိဗ္ဗေသကို။၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း သမုဒယသစ္စနိဗ္ဗေသ၊ နိရောဓသစ္စနိဗ္ဗေသ၊ မဂ္ဂသစ္စနိဗ္ဗေသ အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင်။သမုဒယသစ္စနိဗ္ဗေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (၎င်းသမုဒယ၊နိရောဓ၊မဂ္ဂသစ္စာ တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၃၅၈) သစ္စနိဗ္ဗေသကို။၌။ ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသကို။၏။ ထို။ပ။ သည်လည်း။စက္ခုန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ၊သောတ (ဇိဝိတကိုနုတ်၍) ၂၁-ပါး။ပ။ ရှိ၏။ တွင်။ စက္ခုန္ဒြိယနိဗ္ဗေသကို။ ၏။ (၎င်းစက္ခုန္ဒြိယအစ ဒေါမနုဿိန္ဒြိယအဆုံးရှိသော ပုန်တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ တို့နှင့်တူ၏)။

(၃၅၉) ထို့နောင် ဥပေက္ခိန္ဒြိယ နိဗ္ဗေသကို ဟောတော် မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြိယေနနှင့်။ ယေဓမ္မာ၊အကြင်သုခ၊ဒုက္ခ၊သောမနဿ၊ဒေါမနဿသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။တေဟိဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။ယေဓမ္မာ၊အကြင်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဧကေန၊သော။ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကောယ၊သော။ဓာတုယာ၊နှင့်။ ကေဟိစိ၊ဓမ္မာယတန၊ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။ ။သဒ္ဓိန္ဒြိယ အစရှိသည်တို့သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်နည်းတူကုန်၏။

ထို့နောင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဗ္ဗေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ။(သဠာယတန၊နာမရူပ၊ဥပပတ္တိဘဝ၊သညိဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၊ကာမဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့ကိုနုတ်၍ ကြွင်းသောပုန်တို့ကိုဟောတော်မူ၏)။ ။(ပုန်စဉ်အတိုင်းတက်၍ ဟောလေ။ထိုပုန်အပေါင်းတို့တွင် အဝိဇ္ဇာအစ ကမ္မဘဝအဆုံးရှိ အလင်းပြ

သောပုန်တို့သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့် သဘောတူ ကုန်ပြီ။

ထို့နောင် ရူပဘဝ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် ကား။ ရူပဘဝေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ရူပဘဝေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ကာမဘဝ၊ အရူပဘဝဟု ဆိုအပ်သောစိတ်၊ စေတသိက်၊ ကုသိုလ်၊ အကုကုသိုလ်၊ ဖိုလ်၊ ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ရူပဘဝတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နကေဟိဓိဓန္ဓေဟိ၊ နကေဟိဓိအာယတနေဟိ၊ တိဟိ၊ ကုန် သော။ ဓာတုဟိ၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊ ဇိဌာဝိညာဏဓာတ်၊ ကာ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ။ (ကြွင်းသောပုန်တို့သည် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့် သိလွယ်ပြီ)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသကို။ ဤသဒ္ဓိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ ၏။ ။ (၎င်း သင်္ကပဋ္ဌာနအစ မဂ္ဂအဆုံးရှိသောပုန်တို့သည် နည်း တူကုန်ပြီ)

(၃၆၆) ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။ ဤ။ ဗဿသတ္တကရာသီနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ (ဗဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ စိတ္တံတို့သည်လွယ်ပြီ)။

(၃၆၇) ထို့နောင် အဓိမောက္ခ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား။ အဓိမောက္ခေနယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

အဓိမောက္ခေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ခန္ဓာပဉ္စ ဝိညာဉ် ၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အဓိမောက္ခဖြစ် သောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယ တနေဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိကာယတန တို့နှင့်။ ပန္နရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဇ္ဇာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဧကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိဓိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုရမရုပ် သောဠာသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောအ ချိုးတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယဉ်ကုန်၏။ ။ (မနုဿိကာရတူပြီ။

ဓာတုကထာ

(၃၆၈) အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ မဟာရမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို၏။ထို။ပ။သည်လည်း။

(တိက်၌ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်အကုန်ရသော ၁၉၆-ပုဒ်။ ဂေါစ္ဆက၌ ခန္ဓာ, အာယတန အကုန်ရသော ၅၆-ပုဒ်။ ။ စူဠန္တရဒုက္ခ၌ ခန္ဓာ, အာယတန အကုန်ရသော ၈-ခုသော ပုဒ်။ ။ မဟန္တရဒုက္ခ၌ ခန္ဓာ, အာယတန အကုန်ရသော ၁၈-ခုသောပုဒ်တို့ကို ချင်းချိန်၍၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို ဟော အပ်၏။ထို့ကြောင့် တိက်, ဒုက္ခ၌ ဆောင်ပုဒ်မျှကိုသာ ရေး သားပေအံ့)။

(၃၇၀) ထို့နောင် ဝိပါကဓမ္မပဒကို ဟောတော်မူ၏။ဟောဟန် ကား။ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဝိပါကေဟိ၊ ဝိပါကံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ, စိတ္တဗျူဟ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ သည်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဝိပါကံစိတ္တဗျူဟတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဠာရိကာ ယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဠာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပ ယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင် သော သုခုမရုပ်သောဠာသ, နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(၃၇၃) နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မေဟိ၊ နေဝဝိပါက နဝိပါက ဖြစ်ကုန်သောဓမ္မတို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါကံစိတ္တဗျူဟတို့သည်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နကေဟိမိဓမ္မေဟိ၊ နကေဟိမိအာယတ နေဟိ၊ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပ ယုတ္တာ၊ ကုန်။ အနုပါဒိန္ဒူအနုပါဒါနိယေဟိ၊ အနုပါဒိန္ဒူ အနုပါဒါ နိယဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်စိတ်, စေတ

အလင်းပြ

သိက်ဖြစ်ကုန်သော ပဌမဓမ္မ၊ ဗုဒ္ဓိယဓမ္မတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။
တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ
ဓမ္မတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နကေဟိမိ ခန္ဓေ
ဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိဓာတူဟိ၊ မနောဝိညာဏ
ကြည်သောဆဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(၃၇၆) အဝိတက္က အဝိစာရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။
ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သဝိတက္က သဝိစာရ၊ အဝိတက္က အဝိစာရမတ္တ
ဓမ္မတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊
အကြင် အဝိတက္ကအဝိစာရဓမ္မ တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတနေဟိ။
ကောယ၊ သော။ ဓာတုယ၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(ဤတိက်၊ ဒုက္ခံ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့ကို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သိလေ့ရှိသ
ကား ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒနယဘည်း)။

ဒသမနယ နိဋ္ဌေသပြီး၏။

၁၁-ကောဒသမနယနိဋ္ဌေသ။

ကောဒသမနယနိဋ္ဌေသ၌ အကုဋ္ဌိးဥဒါနိးစဉ်ဂါထာကား။

ဧဒေ သစ္စာ ပန္နရသိန္နိယာ၊ ကောဒသ ပဋိစ္စပဒါ။
ဥဒ္ဓံ ပုန ကောဒသ၊ ဂေါစ္ဆကပဒမေတ္ထ တိံ သဝိဓံ။ ။

ဧဒေ ကုန်သော။ သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ ပန္နရ
သ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ ပုရိသိန္ဒြိယ၊ သုခိန္ဒြိယ၊ ပ။ အညာ
တာဝိန္ဒြိယတို့၎င်း။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စပဒါ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါ
ရ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မဘဝ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊
ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသဟုဆိုအပ်သောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၎င်း။ ဥဒ္ဓံ၊
အထက်၌။ ပုန၊ တဖန်။ ကောဒသ၊ ကုန်သောသတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန်၊
အပ္ပမညာ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်၊ ဖဿ၊ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခ၊
မနသိကာရတို့၎င်း။ တိံ သဝိဓံ၊ ၃၀-အပြားရှိသော။ ဂေါစ္ဆကပဒံ၊
တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသော ဂေါစ္ဆကပုဒ်၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာ
ဓာတုကဏ္ဍာ

ပဘေဒန၊ ဤသို့သောအခြားဖြင့်။ ကျေနသတ္တတိပဒါဒိ၊ ဘရဟ္မတ်
၇၀-သော ပုဒ်တို့ကို။ ဧတ္ထ-ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ ဤကောဒသမဝါရ၌။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂုတ္တာနိ ကုန်၏။

ဤကောဒသမနယ၌ ဥဒ္ဓေသဂါထာကား။ စတုတ္ထနယ၌ ထား
အပ်သောဥဒ္ဓေသဂါထာပင် အသီးအခြားမရှိ။ (အကျဉ်းဥဒ္ဓေသ
ဆောင်ပုဒ်ကား။ ။သ၊ မ၊ ဣ၊ သု၊ ဥ၊ ပ)။ စတုတ္ထနယ၌ ဝေ
ဘန်ခဲ့သည်အတိုင်းတွင်။ သု-အရ ၈-ပါး၌ အတွင်းဝင်သော ဥ
ပေက္ခိန္ဒြေကို အသီးဆောင်ပုဒ်ထားတော်မူ၍၊ သု-အရ ၇-ပါးသာ
ရှိသည်။ ကြွင်းသမျှ စတုတ္ထနယအတူတူပင်။

သ-အရကား။ ၄၃-ပါးတည်း။ သမုဒယသန္တာ ၁-ပါး၊ သဠိန္ဒြေ၊
ဝိရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေဟူ၍ ဣန္ဒြေ ၃-ပါး၊ အဝိဇ္ဇာ၊ ဖဿ၊ တဏှာ၊ ဥ
ပါဒါနိ၊ ဥပါယာသဟူ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၅-ပါး၊ ဖဿ၊ စေတနာ၊ အ
ဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရဟူ၍ ဖဿသတ္တကရာသိ၌ ၄-ပါး၊ ဂေါစ္ဆ
က၌ တရားကိုယ်သာရကောင်းသောပုဒ်-၃၀၊ ဤသို့အားဖြင့် ၄၃
ပါး ဖြစ်သတည်း။ ထို့တွင် ရှေး ၁၃-ပါး၌ မိမိကိုကြည့်၍ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာ ၄၆-ခုကိုခွဲ၍၊ ဂေါစ္ဆကမှာ ဟေတု၌ ဟိတ် ၆-ပါးကိုကြည့်၍
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၆-ခုကို ခွဲ၍၊ ဤနည်းအတူ တရားကိုယ် ၃-ပါး၊
၁ပါး၊ ၁၀-ပါးရှိသည့်အတိုင်းကြည့်၍ ခွဲလေ။ ။ ခ-အရကား။ ၁၅
ပါးတည်း။ ကား။ မဂ္ဂသန္တာ ၁-ပါး၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနုညာ
တညဿာဝိတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေဟူ၍ ဣန္ဒြေ ၅-ပါး၊
သင်္ခါရ၊ ကမ္မဘဝဟူ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၂-ပါး၊ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္ပပ
ဓာန်၊ အပ္ပမညာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်ဟူ၍ ဥဒ္ဓံအရ၌ ၇-ပါး၊
ဤသို့အားဖြင့် ၁၅-ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ ဣ-အရကား။ ၂-ပါး
တည်း။ ဟူသော်ကား ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊ ဤသို့အားဖြင့် ၂-ပါး
တည်း။ သု-အရကား။ ၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား သုခိန္ဒြေ၊
ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊ ဒေါမနသိန္ဒြေဟူ၍ ဣန္ဒြေ ၄-ပါး၊ သော
က၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿဟူ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ၃-ပါး ဤသို့ အားဖြင့်
၇-ပါးတည်း။ ဥ-အရကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ၁-ပါးသာတည်း။ ။
ပ-အရကား။ ပရိဒေဝ ကပါး သာတည်း။ ။ ၎င်းဆောင်ပုဒ်၌
လည်း။ စတုတ္ထနယ၌ ၅-ပါး၊ ဤနယ၌။ ဥ-အရ ဥပေက္ခိန္ဒြေကို
အလင်းပြ

သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ဝိဿန္တနာ တူသောကြောင့်။ အသီးအခြား
ဆောင်ပုဒ်ပြု၍ ၆-ပါးထားသည်။ စတုတ္ထနယ၌ ဟောတော်မူအပ်
သော ပုဒ်အပေါင်းကိုပင် ဤနယ၌ဟောတော်မူသည်။

(၄၀၇) ဒသမနယနိဒ္ဒေသကို။ ဧကဒသမနယနိဒ္ဒေသကို။ ။
ထို။ ပ။ သည်လည်း။ သမ္ပာဒိနိဒ္ဒေသ, ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသ
အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။တွင် သမ္ပာဒိ နိဒ္ဒေသကို။ ။ ထို။
ပ။သည်လည်း။ သမ္ပနိဒ္ဒေသ, ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ, ပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသ,
သတိပဋ္ဌာန, သမ္ပပ္ပဓာန, အပ္ပမညာ, ပဋိန္ဒြိယ, ဗလ, ဗောဇ္ဈင်္ဂ, မဂ္ဂင်
နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင် သန္ဓနိဒ္ဒေသ ကို။ ။
ထို။ပ။သည်လည်း။ သမုဒယ သမ္ပနိဒ္ဒေသ, မဂ္ဂသမ္ပနိဒ္ဒေသအားဖြင့်
၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။တွင် သမုဒယသမ္ပနိဒ္ဒေသကို။ ။ ကား။ သ
မုဒယသမ္ပနနယဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေနသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂ
ဟေနသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ တိဟိ
ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိ ဓာတုဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧ
ကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယဓာတုယာ ကေဟိမိ
သမ္ပယုတ္တာ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေ
ဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ
ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တည်း။

သမုဒယသမ္ပနနယသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သမုဒယသမ္ပာ ကြည့်
သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။
သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာ
က္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ မနာယတန
နှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။
ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယ
တနနှင့်။ ဧကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊
ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သမုဒယသမ္ပာ, ဝေဒနာ, သညာဟု
ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။
ဓာတုကထာ

ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူဟိ
 ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ဂ္ဂပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။
 အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနုတို့နှင့်။ ဒသဟိ ဓာတူဟိ၊
 ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊
 ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဧကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာ
 ယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုရမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်
 ဟု ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

ထို့နောင် မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေဓမ္မာ-
 အစရှိသည်တည်း။

မဂ္ဂသစ္စေနနှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်မဂ္ဂသစ္စာကြည်သော သင်္ခါ
 ရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
 ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန ဓမ္မာယတနုဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။
 ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။
 ဧကေန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနုနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ဝိညာ
 ဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
 နှင့်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဧကောယ၊ ဓာတုယာ၊
 ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အ
 ကျုံးဝင်သော မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့
 နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ဂ္ဂပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊
 အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနု တို့နှင့်။ ဒသဟိ ဓာတူဟိ၊
 ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊
 ဓမ္မာယတနုနှင့်။ ဧကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာ
 ယတနု၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုရမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်
 ဟုဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(၄၀၈) သစ္စနိဒ္ဒေသကို။ ။ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်
 လည်း။ ဣတ္ထိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ ပုရိသိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၊ သုခိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ။ ပ။
 အညာကာဝိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင်။
 အလင်းပြ

ဣတ္ထိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ဟောဟန်ကား။ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဣတ္ထိန္ဒြိယေန၊သည်။ယေဓမ္မာ၊အကြင် ဣတ္ထိန္ဒြိယကြည်သောသုရ မရုပ် ပန္နရသတို့ကို။ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန် ၏။အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ထို သုရမရုပ် ပန္နရသတို့သည်။သမ္ပယုတ္တာဘိ နတ္ထိ။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။စတူဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဇေကေန၊အာယတနေန၊မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ဓဇတူဟိ၊ ဝိညာ ဏဓာတ်တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။ ဇေကေန အာယတနေန၊ ဓမ္မာယ တနနှင့်။ကောယ ဓာတုယာ၊နှင့်။ကေဟိမိ၊ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက်ခွဲပညာသဟု ဆိုအပ်သော အချို့ တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။

ထို့နောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ပ။မူ၏။ (ဣတ္ထိန္ဒြိယနှင့်တူပြီ)။
(၄၀၉) ထို့နောင် သုခိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ပ။၏။ ဟောဟန်ကား။ သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သုခိန္ဒြိယေန၊သည်။ ယေဓမ္မာ၊အကြင်သုခိန္ဒြိယ တပါးသော ဝေဒနိန္ဒြိယ ၄-ပါးတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်။သင်္ဂဟိ တာ၊ကုန်၏။အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ထိုသည်။တိဟိ၊ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာ ဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ဇေကေန၊အာယတနေန၊မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏။ ဇေကေန၊ အာ ယတနေန၊ဓမ္မာယတနနှင့်။ကောယ၊ဓာတုယာ၊ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေ ဟိမိ၊ဓမ္မာယတန၊ဓမ္မဓာတ်၌အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာကြည်သော စေတသိက် ကေပညာသဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပ ယုတ္တာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။ဇေကေန၊ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ကုန်။ ဇေကေန၊အာယတနေန၊ ဓာတုကထာ

ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာ
ယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်
ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ ကုန်။

(ကေဟိမိအရ သမ္ပယုတ်ထုတ်ရာ၌ ဒုက္ခိန္ဒြေဖြစ်အံ့။ ဝေဒ
နာ ကြည်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ သောမနသိန္ဒြေ
ဖြစ်အံ့။ ဝေဒနာ၊ ဝီတိ ကြည်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ဒေါ
မနသိန္ဒြေဖြစ်အံ့။ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊
ကုတ္တု၊ ဤကြည်သောစေတသိက် သတ္တစက္ကာလီသ ဤသို့ဆို
လေ)။

ထို့နောင် ဒုက္ခိန္ဒြေယ။ ပ။ မူ၏။ (၎င်းဒုက္ခိန္ဒြေ-သောမနသိန္ဒြေ-
ဒေါမနသိန္ဒြေ တို့သည် သုခိန္ဒြေနှင့် နည်းတူပြီ)။

(၄၁၀) ထို့နောင် ဥပေက္ခိန္ဒြေယ။ ၏။ ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြေယေန ယေ
ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြေယေန၊ သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဥပေက္ခိန္ဒြေမှ တပါး
သော ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်။
သင်္ဂဟိဟာ၊ ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂ
ဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်
၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့နှင့်။ ဧကေန အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။
စွိဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ကာယဝိညာဏဇာတ်- မနောဝိညာဏဇာတ်တို့
နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။
ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံး
ဝင်သော ဝေဒနာ၊ ဝီတိ၊ ကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက်ပညာသဟု
ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ခန္ဓပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊
အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့နှင့်။ ပန္နရသဟိ ဓာတုဟိ၊
ဩဋ္ဌာရိကဇာတ် ၁၀ပါး-စက္ခုဝိညာဏဇာတ်-သောတဝိညာဏ
ဇာတ် ဃာနဝိညာဏဇာတ်- ဇိဝှိဝိညာဏဇာတ်- မနောဇာတ်တို့
နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။
အလင်းပြ

ကောယ၊ ဓာတုယ၊ မွေဓာတ်နှင့်။ ကေဟိ၊ မွေယတန၊ မွေ
ဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုရမချပ် သောဠာသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်
သော အချို့လူနှင့်၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(၄၁၁) ထို့နောင် သမ္ဘန္ဓိယ နိဒ္ဒေသကို၏။ ။(၎င်းသမ္ဘန္ဓိ-
ဝိရိယိန္ဒြေပ။ အညာတာဝိန္ဒြေတို့သည် သမုဒယသစ္စာ- မဂ္ဂသစ္စာ
တို့နှင့် သဘောတူ၏)။

ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို၌၊ ဗေဒိန္ဒရသမုဒ္ဓါဒိန္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုပ။သည်လည်း၊ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ-သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ-ဖဿ-တဏှာ-
ဥပါဒါန်-ကမ္မဘဝ-သောက-ပရိဒေဝ-ရက္ခ-ဒေါမနဿ- ဥပါယာသ
သ အားဖြင့် ၁၁-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်၊ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသကို၏။
(၎င်းအဝိဇ္ဇာ-သင်္ခါရ-ဖဿ-တဏှာ-ဥပါဒါန်-ကမ္မဘဝ-သောက
တို့သည် နည်းတူပြီ)။

ထို့နောင် ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသကို၏။ ဟောဟန်ကား၊ ပရိဒေဝန
ယေဗ္ဗော-အစရှိသည်တည်း။

ဗေဒိန္ဒရေန၊ သည်၊ ယေဗ္ဗော၊ အကြင် အပရိဒေဝစိတ္တဇ-ဥတုစ
သဒ္ဓကိုကို၊ ခန္ဓသင်္ခဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ခဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာ
ယတနသင်္ခဟေန၊ သဒ္ဓါသတန၊ ဖြင့်။ သင်္ခဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဓေတုသင်္ခ
ဟေန၊ သဒ္ဓဓာတ်၊ ဖြင့်။ သင်္ခဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေဗ္ဗော၊ တို့သည်။ သမ္ပ
ယုတ္တာတိ နတ္ထိ။

ကဘိဟိဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။ စတူဟိ၊ ခန္ဓဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။
ဇေကေန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓေတူဟိ၊ ဝိညာ
ဏဓာတ်တို့နှင့်၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ။ (ရက္ခ-ဒေါမနဿ-ဥပါယာသ
တို့သည်လည်း အထက်၌ဆိုခဲ့ပြီးသည်နှင့် နည်းတူလေပြီ)။

ထို့နောင် သင်္ခပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူ၏။ ။(၎င်းသ
တိပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ၊ သမ္ပပ္ပဓာန၊ အပ္ပမညာ၊ ပဋိန္ဒိယ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂနိဒ္ဒေ
သတို့သည်လည်း မဂ္ဂသစ္စာအစရှိသည်နှင့်တူ၏)။

သစ္စာဒိနိဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌၊ ဖဿသတ္တ
ကရာသိပ။၏။ (ဤဖဿသတ္တကရာသိ၌ ဖဿ၊ စေတနာ၊ အဝိ
ဇေမာက္ခ၊ မနသိကာရတို့သည်လည်း သိလွယ်ပြီ)။

ဓာတုကထာ

အတ္တန္တရမာဏိကာနိဋ္ဌေသကို။ ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ သကို။
ကောတေတံမူရိ။

(နှင်းဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ သန္တ တရားကိုယ်သာရကောင်းသော
၃၀-သော ဂေါတ္ထက ပုဒ်တို့ကို ရအပ်၏။ ပုဒ်စဉ်အတိုင်း
တက်၍ဟောလေ။ နှင်းပုဒ်အပေါင်းတို့သည်လည်း ဆိုအပ်
ခဲ့ပြီးသောနည်းတူ အစဉ်ဦးသဖြင့်သိအပ်၏။ ဤနယကား
သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တိပ္ပယုတ္တပဒနယတည်း။)

ကောသမနယ နိဋ္ဌေသပြီး၏။

၁၂ ဒွါဒသနယ နိဋ္ဌေသ၊

ဒွါဒသနယနိဋ္ဌေသ၌ အကျဉ်းဥဒါနိးစဉ်ဂါထာကား။

အဇ္ဈပက္ခန္ဓာ စတ္တာရော၊ မနာယတနမေဝစ။
ဝိညာဏဓာတုယော သတ္တ၊ နေ သန္တာ ဗုဒ္ဓသိန္နိယာ။
ပစ္စယေ ဒွါဒသ ပဒါ၊ တတော ဥပရိ သောဠသ။
တိကေသု အဋ္ဌဂေါတ္ထကေ၊ ကေစတ္တာသိ သမေဝစ။ ။
မဟန္တရဒုကေ သတ္တ၊ ပိဗ္ဗိဒုကေသု ဆ နဝ။
မဿ ပန ပဒသေတေ၊ နိဋ္ဌေသသင်္ဂဟံ ဂတာ။ ။

စတ္တာရော ကုန်သော။ အဇ္ဈပက္ခန္ဓာ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့၎င်း။ မနာယ
တနမေဝစ၊ မနာယတန၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဓာတု
ယော၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့၎င်း။ နေ၊ ကုန်သော၊ သစ္စာစ၊ သမုဒယ
သစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ ဗုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။ သိန္နိယာစ၊ မနိန္ဒြေအစ
အညာတာဝိန္ဒြေအဆုံးရှိသောပုဒ်တို့၎င်း။

ပစ္စယေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ပဒါစ၊ အဝိဇ္ဇာ၊
သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ ဝေဒနာ၊ တဗျာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ သောက၊
ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသပုဒ်တို့၎င်း။ တတော၊ ထိုပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ ပဒါစ၊ သတိ
ပဋ္ဌာန်အစ မနာသိကာရအဆုံးရှိသောပုဒ်တို့၎င်း။ တိကေသု၊ တို့၌။
အလင်းပြ

အံဋ္ဌပဒါစ၊ ဝေဒနာဘိက္ခံ ၃-ပုဒ်။ ဝိတက်တိက္ခံပဋ္ဌမပုဒ်၊ ဒုဗ္ဗိယ
 ပုဒ်။ ဝိတိတိက္ခံ ၃-ပုဒ်၊ နိဗ္ဗာနံ။ ဂေါစ္ဆကေ၊ နှံ။ တေစက္ကာလီသ၊
 ၄၃-ပါးကုန်သော။ ဟေတုစေဝ၊ သကေ၊ ဟေတုအစရှိသော သမ္ပ
 ယုတ်ဖြစ်ကောင်းသောပုဒ်၊ နှံ။ မဟန္တရဒကေ၊ နှံ။ သတ္တ၊ သမ္ပ
 ယုတ်ကြွင်းရှိသော ၃နစ်ပါးသော ပုဒ်၊ နှံ။ ပိဋိဒကေ၊ သု၊ တို့၊ နှံ။
 ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော သဝိတက္ကပဒ၊ သဝိစာရပဒ၊ သဒ္ဓိဝိက
 ပဒ၊ ဝိတိသဟဂတပဒ၊ သုဓသဟဂတပဒ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ
 တို့၊ နှံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတေဓမ္မာ၊ ဤ ၁၂၀-သော ပုဒ်တို့သည်။ နဝ
 မဿ၊ ဇ-ခုမြောက်သော။ ပဒဿ၊ ဥဒ္ဓေသပဒ၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ နှံ။ သင်္ဂ
 ဟံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂဘာ၊ ကုန်၏။

(နဝမဿပါသည်ဟု ခုတ်ယွင်းသည် မမှတ်နှင့်။ ဥဒ္ဓေသဂီထာ မထူးသော
 ကြောင့်၊ ဒွါဒသမ နယ၌ အဋ္ဌကထာဆရာ ညွှန်ထားတော်မူသည်)။

(အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်ကား။ ခေ၊ ဝိ၊ သ၊ သု၊ ဥ၊ ပ၊ အ၊ သု၊ ခေ)။

ခေ-အရကား။ ၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အထက်နဝမနယ
 ၌။ ဝေ-အရ ၆-ပါး။ ဈာ-အရတပါးကို ပေါင်း၍ ၇-ပါး ဖြစ်သ
 တည်း။ ဝိ-အရ။ ၁၄-ပါးတည်း။ ၁၄-ပါးဟူသော်ကား အထက်
 နဝမနယ၌။ ဝိ-အရ ၆-ပါး၊ စ-အရ ၇-ပါး၊ ဣ-အရတပါးကို
 ပေါင်း၍ ၁၄ ပါးဖြစ်သတည်း။ သ-အရကား။ ၅၃-ပါးတည်း။
 ဟူသော်ကား အထက်နဝမနယ၌။ သ-အရ ၅၃-ပါး ပင်တည်း။
 သု-အရ။ ၇-ပါး။ ဥ-အရ။ တပါး။ ပ-အရ။ ၄-ပါး။ အ-အရ။ တပါး။
 ထိုပ။ သည်လည်း။ အထက်နဝမနယ၌။ (သု၊ ဥ၊ ပ၊ အ)တို့နှင့်အတူ
 ပင်တည်း။ သု-အရကား။ ၂၇-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား အ
 ထက် နဝမ နယ၌။ သု-အရ ၇-ပါး။ သ-အရ ၂၀-ကို ပေါင်း၍
 ၂၇-ပါးဖြစ်သည်။ ခေ-အရ။ ၆-ပါးတည်း။

(၄၁၅) ကောဒသမနယနိဒ္ဒေသကို။ နှံ။ ဒွါဒသမနယ နိဒ္ဒေသ နှံ။
 ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊ ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသ
 အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။
 သည်လည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယတန နိဒ္ဒေသ၊ ဝေဘု၊ သစ္စ၊ ဣန္ဒြိယ၊
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၊ သင်္ခပဋ္ဌာန၊ သမ္ပဒ္ဓါန၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၊ ဈာန၊ အပ္ပမညာ၊
 ပဋိစ္စိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂအားဖြင့် ၁၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်
 ဓာတုကထာ

နွေသကို။၏။ထို။ပ။ သည်လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။
 ထို။တွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနိဗ္ဗေသကို။ ၏။ ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ
 မ္မော သမ္ပယုတ္တာ၊ တေမ္မော ကတိဟိခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေ
 ဟိ၊ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။တေမ္မော၊တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ဒွိဟာ
 ယတနေဟိ အဋ္ဌဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ကင်္ဂဟိ အသင်္ဂဟိ
 တာ၊ ဒွိဟိခန္ဓေဟိ၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂ
 ဟိတာ။ ဟူသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ယေမ္မော၊အကြင်စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ဝေ
 ဒနာကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
 ကုန်၏။ တေမ္မော၊ ထို့ကို။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါ
 ရက္ခန္ဓာ၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသောရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒွိဟိ၊ အာ
 ယတနေဟိ၊မနာယတန၊ဓမ္မာယတနဟူသောရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။
 အဋ္ဌဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ် ဟူသော ရေ
 တွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ဒွိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ခူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒ
 နာက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊အာယတနေဟိ၊
 ဩဠာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ဩဠာရိကဓာတ်တို့
 ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန်။

ထို့နောင် သညာက္ခန္ဓာ နိဗ္ဗေသကို ဟောတော်မူ၏။ ။(၄၇း
 သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်နည်းတူပြီ။

(၄၁၆) ထို့နောင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ နိဗ္ဗေသကို ဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေမ္မော-အစရှိသည်တည်း။

ဝိညာဏက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေမ္မော၊ အကြင်စေတသိက် ဒွေပညာ
 သတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏။ တေမ္မော၊ထို့ကို။တိဟိ၊ခန္ဓေဟိ၊
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ အာ
 ယတနေ၊ ဓမ္မာ၊ဖြင့်။ဧကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိ
 တာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ဒွိဟိခန္ဓေဟိ၊ခူပက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ
 က္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဧကောဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဠာရိကာယတ
 အလင်းပြ

န၊ မနာယတနုတို့ဖြင့်။ သတ္တရသဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ အာယတန နိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ မနာယတန နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁-ပါးသာ။ ။(ထိုမနာယတနသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

အာယတနနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ဓာတု နိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသ၊ သောတ၊ ဗာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ မနောဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် စက္ခုဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ။(၎င်းစက္ခုဝိညာဏဓာတ်အစ မနောဝိညာဏဓာတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တို့သည်လည်း ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။

(၄၁၇) ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ သမ္ပနိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ မဂ္ဂသဋ္ဌနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် သမုဒယသစ္စ နိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ကား။ သမုဒယသစ္စနု ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သမုဒယသစ္စနု နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်လောဘမူရိတ် ၈-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ကေဝိသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာတို့ကို။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဗ္ဗိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဗ္ဗိဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ခမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ဓူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ။(မဂ္ဂသဋ္ဌာသည် သမုဒယသစ္စာနှင့်တူ၏)။

(၄၁၈) သစ္စနိဒ္ဒေသကို။ ဌ။ ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း မနိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသ၊ သုခိန္ဒြိယ။ ပ။ အညာဘာ ဝိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို။ တွင် မနိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို။ ဇ။ ကား။ မနိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။(၎င်းမနိန္ဒြိယသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏)။ ။

ဓာတုကထာ

(၄၁၉) ထို့နောင် သုဒ္ဓိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသကို၏။ ကား။ သုဒ္ဓိန္ဒြိယေနံ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သုဒ္ဓိန္ဒြိယေနံနှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာကြည်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၆ ခုတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဇ္ဇိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ဇ္ဇိဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ခဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိအသင်္ခဟိတာ။ ။ ဇ္ဇိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ဟူသော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သောဠသဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ် ဟူသော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ခဟိတာ၊ ကုန်။ ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယောမနုဿိန္ဒြိယော၊ ဒေါမနုဿိန္ဒြိယတို့သည် သုဒ္ဓိန္ဒြိယနှင့် နည်းတူ၏။

(၄၂၀) ထို့နောင် ဥပေက္ခိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို၏။ ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေနံ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြိယေနံနှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ခု၊ စေတသိက် ဆစက္ကာလီသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဇ္ဇိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန။ တို့ဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတူဟိ၊ ကာယဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ခဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိအသင်္ခဟိတာ။ ။ ဇ္ဇိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ခဟိတာ၊ ကုန်။

ထို့နောင် သုဒ္ဓိန္ဒြိယကို၏။ ။ (၎င်းသုဒ္ဓိန္ဒြိယအစ အညာတာဝိန္ဒြိ အဆုံးရှိသော ပုဒ်တို့သည် သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့နှင့် နည်းတူ၏)။

(၄၂၁) ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ ဗဒိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသကို။ ဖိ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန၊ ကမ္မဘဝ၊ သောက၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ အားဖြင့် ၁၂-ပါးအပြား နှ့်ဖိ။ ထို။ တွင် အဝိဇ္ဇာ နိဒ္ဒေသကို။ ဖိ။ (၎င်းအဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်တို့သည်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့နှင့်နည်းတူဖိ)။

(၄၂၃) ထို့နောင် ဖဿနိဒ္ဒေသကို။ ဖိ။ ကား။ ဖဿ နယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။

ဖဿန၊ နှ့်။ ယေဓမ္မာ။ အကြင် စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဖဿ ကြည်သောစေတသိက်ဧကပညာသတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်ဖိ။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ ခန္ဓဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ နိဟိ၊ အာယတနဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန၊ နှ့်ဖြင့်။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကင်္ကဟိအသင်္ဂဟိတာ။ ။ ဧကန၊ သော၊ ခန္ဓေန၊ ခူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန တို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

ထို့နောင် ဝေဒနာ နိဒ္ဒေသကို။ ဖိ။ (၎င်းဝေဒနာအစ ဥပါယာသ အဆုံးရှိသောပုန်တို့သည်။ သမုဒယသန္တာ၊ မဂ္ဂသစ္စာအစရှိသည် တို့နှင့်နည်းတူဖိ)။ သတိပဋ္ဌာန်အစ မဂ္ဂင်အဆုံးရှိသော ပုန်တို့ သည် သိလွယ်ပြီ။

(၄၃၁) ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။ နှ့်။ ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသ ကို။ ဖိ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ဖဿနိဒ္ဒေသ အစရှိသောအားဖြင့် ၇-ပါး အပြားရှိဖိ။ ထို။ တွင် ဖဿနိဒ္ဒေသကို။ ဖိ။ (၎င်းဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ စိတ္တတို့သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ နှ့် နည်းတူဖိ)။

(၄၃၄) ထို့နောင် အဓိမောက္ခ နိဒ္ဒေသကို။ ဖိ။ ကား။ အဓိမောက္ခေ ယေဓမ္မာ အစရှိသည်တည်း။

အဓိမောက္ခေန၊ နှ့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် အဓိမောက္ခဖြစ်သော စိတ် ၇၀-ခု၊ အဓိမောက္ခ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက်ပညာ ဓာတုကထာ

သဘိုသည်။သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏။တေဓမ္မာ၊တို့ကို။စတုဟိ၊ခန္ဓေဟိ၊
နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ဒွိဟိ၊အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန
တို့ဖြင့်။ တိဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မ
ဓာတ်တို့ဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။
ဒသဟိ၊အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ ပန္နရသဟိ၊
ဓာတုဟိ၊ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ
တာ၊ ကုန်။ ။(မနသိကာရလည်းတူပြီ)။

(၄၃၅) အတ္တန္တရမာတိကာနိဋ္ဌေသကို။ နှ့်။ ဗေဟိရဓာတိကာ
နိဋ္ဌေသကို။၏။ ။(၎င်းဗာဟိရ တိက်၌ ၈-ပုဒ်။ ဂေါစ္ဆက၌ ၄၃-
ပုဒ်။ဝိဋ္ဌိဒုက်၌ ၆-ပုဒ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း စပ်၍ဟောလေ။ဆေခင်
ပုဒ်ကိုသဘောရေးလိုက်အံ့)။

သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိ
သည်တည်း။ ။သုခါယ သော။ ဝေဒနာယ၊နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊
ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။ယေဓမ္မာ၊အကြင် သုခဝေဒနာတို့သည်။
သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏။တေဓမ္မာ၊တို့ကို။ဧကေန၊ခန္ဓေန၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
ဖြင့်။ဧကေန၊အာယတနေန၊ဓမ္မာယတနဖြင့်။ ကောယ၊ဓာတုယာ၊
ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊
သညာက္ခန္ဓာ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊
အာယတနေဟိ၊ဩဋ္ဌာရိကာယတန၊မနာယတနတို့ဖြင့်။သတ္တရသ
ဟိ၊ဓာတုဟိ၊ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။အသင်္ဂ
ဟိတာ၊အပ်ကုန်။

စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စေတသိကေဟိ၊ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊အကြင်
စိတ်တရယုတ် ၉၀-တို့သည်။သမ္ပယုတ္တာ၊ကုန်၏။တေဓမ္မာ၊တို့ကို။
ဧကေန၊ခန္ဓေန၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဧကေန၊အာယတနေန၊မနာယ
တနဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ဓာတုဟိ၊ဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊
ကုန်၏။

ကထိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတုဟိ၊ ခန္ဓဟိ၊ စေတသိက်ခန္ဓာ၊
ရူပက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ အာယတနဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယ
တနု၊ ဓမ္မာယတနုတို့ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊
ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

(ဤနယကား။ သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတ ပဒတည်း။

ဒွိဒသမနယနိဒ္ဒေသပြီး၏။

၁၃-တေရသမနယ နိဒ္ဒေသ၊

တေရသမနယနိဒ္ဒေသ၌ အကုဋ္ဌိးဥပါနိးဥပါယောဂကား။

ရူပဉ္စ ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ ဣတ္ထိ ပုမံ ဇိဝိတံ နာမဉ္စပံ။
ဒွေဘဝါ ဇာတိ ဇရာစ၊ မရွစ နှဝိ အနာရမ္ပဏံ။ ။
နောမိတ္တံ မိတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မိတ္တဝိသံသဋ္ဌံ သမုဋ္ဌာနံ။
သဟဘု အနုပရိဝတ္တိ၊ ဗာဟိရူပါဒါ ဒွေဝိသယော။
သေနယော သုဗုဒ္ဓေါ၊ ဒွေဝိသယော ဝိဝါ။ ။

ရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဓာတုစ၊ ၎င်း။ ဣတ္ထိစ၊ ၎င်း။
ပုမံ၊ ၎င်း။ ဇိဝိတံ၊ ၎င်း။ နာမဉ္စပံ၊ ၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဘဝါစ၊
အသညီဘဝ၊ ကေဝေါကာရဘဝတို့၎င်း။ ဇာတိစ၊ ၎င်း။ ဇရာစ၊
၎င်း။ မရွစ၊ မရဏ၎င်း။ နှဝိ၊ ရှုပ်နှောခွာဟူသောပုဒ်၎င်း။ အနာ
ရမ္ပဏံ၊ ၎င်း။

နောမိတ္တံ၊ ၎င်း။ မိတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မိတ္တဝိပ္ပယုတ်၎င်း။ မိတ္တဝိသံ
သဋ္ဌံ၊ ၎င်း။ သမုဋ္ဌာနံ၊ မိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၎င်း။ သဟဘု၊ မိတ္တသဟဘု
၎င်း။ အနုပရိဝတ္တိ၊ မိတ္တာနုပရိဝတ္တိ၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရူပါ
ဒါ၊ ဗာဟိရ၊ ဥပါဒါဓမ္မတို့၎င်း။ ဣတ္ထိ၊ သို့။ သုဗုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာသိ
အပ်သော။ သေနယောနယော၊ ဤနည်းသည်။ ဝိသယော၊ ပုစ္ဆာ၊
ဝိသန္ဓနာတို့၏အရာဖြစ်၏။ ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗာဟိရူပါဒါ၊
ဗာဟိရူပါဒါတို့၎င်း။ ဣတ္ထိ၊ သို့။ ဒွေဝိသယော၊ ၂၂-ပုဒ်သော။ သေ-
သောနယော၊ ဤနည်းသည်။ သုဗုဒ္ဓေါ၊ သိလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
ဓာတုကထာ

(၎င်းဥဒ္ဓေသဂါထာကား။ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူသော ၂၂-ပါးသော ပုဒ်ကိုပြသည်။ ။ အရူပဘဝကား ဥဒ္ဓေသဂါထာ၌မပါ။ ထိုသို့ မပါသော်လည်း ဝိသုဒ္ဓိနာတူသည်ဖြစ်၍ အရူပဘဝနှင့် ဝိသုဒ္ဓိ နာတူ ၁၀၈-ပါးသောပုဒ်ကိုလည်း ထားတော်မူသည်။ ။ အကျဉ်း ဆောင်ပုဒ်ကား ရူ-အ။ ။ ဟူသည်တည်း။ ။ ရူ-အရ ကား။ ၂၂-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ အထက်ပဉ္စမနယ၌။ ရူ-အရ ၂၂-ပါးနှင့် အတူတူပင်တည်း။ အ-အရကား။ ၁၀၈-ပါးတည်း။ ဟူသော်ကား။ အထက် ပဉ္စမနယ၌။ အ-အရ ၁၀၈-ပါးပင် တည်း။)။

(၄၄၆) န္ဒါဒသမနယနိဒ္ဓေသကို။ ။ တေရသနယ နိဒ္ဓေသကို။ ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဓေသ၊ ဗာဟိရမာတိ ကာနိဒ္ဓေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ အတ္တန္တရမာတိ ကာနိဒ္ဓေသကို။ ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓာဒိနိဒ္ဓေသအားဖြင့် တပါးသာ။ ထိုသည်လည်း။ ခန္ဓနိဒ္ဓေသ၊ အာယတနနိဒ္ဓေသ၊ ဓာတု၊ ဣန္ဒြိယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဓေသအားဖြင့် ၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်။ ခန္ဓနိဒ္ဓေသကို။ ။ ထို။ ပ။ သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓ နိဒ္ဓေသ အားဖြင့် တပါးသာ ဟောတော်မူ၏။ ကား။

ရူပက္ခန္ဓနု ယေဓမ္မော ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတူ ဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မော ဟိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာယ တနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တာ။ ကတိဟိ ဝိပ္ပ ယုတ္တာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေနာယတနေန၊ ဧကောယ ဓာတုယာ ကေဟိမိ ဝိပ္ပ ယုတ္တာ။ တည်း။

ရူပက္ခန္ဓနုသည်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင်ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။ ခန္ဓ သင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂ ဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မောယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ တာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ် ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မော၊ ဘို့သည်။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ စေတ အလင်းပြ

သိက်ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဇေကန၊ အာယတနန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကယ၊ ဓာတုယ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် နွေညာသဟု ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ကင်္ကဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။ ဇေကန၊ ခန္ဓန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနဟိ၊ ဩဒ္ဓာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဒ္ဓာရိကဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကန၊ အာယတနန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ဇေကယ၊ ဓာတုယ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော သုရမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောအချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မသွဉ်ကုန်။

(၄၂၇) ထို့နောင် အဓယတန နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း ဓမ္မာယတနနိဒ္ဒေသအားဖြင့် တပါးသာ။ ကား။ ဓမ္မာယတနန ယေ ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။ (တူပြီ)။

ထို့နောင် ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း ဓမ္မဓာတု နိဒ္ဒေသအားဖြင့် တပါးသာ။ ။ (၎င်းလည်းနည်းတူပြီ)။

ထို့နောင် ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း ဣန္ဒြိယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ။ (၎င်း ၃-ပုဒ်လည်း ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

(၄၄၀) ထို့နောင် ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း နာမရူပ၊ အရူပဘဝ၊ ဇေကဝေါကာရဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၆-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် နာမရူပ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ။ (၎င်းလည်း ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူပြီ)။

(၄၄၉) ထို့နောင် အရူပဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ အရူပဘဝန ယေ ဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

အရူပဘဝန၊ အရူပဘဝသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်ဩဒ္ဓာရိက ရုပ် ခွါဒသတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ နာမက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ် ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ကိုသည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကိနတ္ထိ၊ ဓာတုကဏ္ဍာ

ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ။ စတူဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။
 ဇေကန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာ
 ဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ ဇေကန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယ
 တနနှင့်။ ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ နှင့်။ ကေဟိမိ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်
 ဌ အကျုံးဝင်သော စေတသိက် ဒွေပညာသဟု ဆိုအပ်သော အ
 ချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။

(ပဗ္ဗမနယဉ္စရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝိဿဇ္ဇနာတူသော ၂၂-ပါးသောပုဒ်၊ အရူပဘဝနှင့် ဝိ
 သဇ္ဇနာတူသော ၁၀-ပါးသောပုဒ်တို့ကိုပေါင်း၍ ဤတေရသမ နယဉ္စပုဒ်ပေါင်း ၃၀
 ကိုဟောတော်မူသည်။ ။ ဤနယကား။ အသင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒတည်း။)

တေရသမ နယနိဒ္ဒေသပြီး၏။

၁၄- ရုဒ္ဓသနနယနိဒ္ဒေသ။

ရုဒ္ဓသနနယနိဒ္ဒေသဌိအကျဉ်းဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကား။

ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ အထ ဇိဝိတံ နာမရူပံ။
 သဠာယတနံ ဇာတိ ဇရာမတံ၊ ဒွေစ တိကေ နလတ္တရေ။ ။
 ပဌမန္တရေ သတ္တစ၊ ဂေါစ္ဆကေ ဒသ အပရန္တေ။
 ရုဒ္ဓသ ဆစ မတ္တကေ၊ ဣစ္ဆေတေ သတ္တစတ္တာသီသ ဓမ္မာ။
 သရစ္ဆေဒေ နန္တန္တိ၊ မောဃပုစ္ဆကေန စ။ ။

ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဓာတုစ၊ ၎င်း။ အထ၊ ပါး။ ဇိဝိတဉ္စ၊ ၎င်း။
 နာမရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ သဠာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဇာတိစ၊ ၎င်း။ ဇရာစ၊ ၎င်း။
 မတဉ္စ၊ ၎င်း။ တိကေ၊ ဌ။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော အတ္တတ္တဗဟိဒ္ဓပဒ၊ အ
 နိဒဿန အပ္ပင်္ဂဃပဒတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတေဓမ္မာ၊ ဤအတ္တပဒ
 တို့ကို။ နလတ္တရေ၊ မရအပ်ကုန်။

ပဌမန္တရေ၊ ရှေးဦးစွာသော စူဠန္တရဒုက္ခံ။ သတ္တ၊ ကုန်သော
 သဠာယပဒ၊ သင်္ဂတပဒ၊ အနိဒဿနပဒ၊ အပ္ပင်္ဂဃပဒ၊ အရူပိပဒ၊
 ကေနမိ ဝိညေယျပဒ၊ နကေနမိဝိညေယျပဒတို့၎င်း။ ဂေါစ္ဆကေ၊ ဌ။
 ဒသ၊ ကုန်သောနဟေတုအစရှိသောပဌမဒုက္ခ၏ဒုတိယပုဒ်တို့၎င်း။
 အပရံ၊ တပါးသော။ အန္တေ၊ ပရာမာသဂေါစ္ဆက၏ အဆုံးဖြစ်
 သော မဟန္တရဒုက္ခံ။ ရုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော နောမိတ္တ-အစရှိသော
 အလင်းပြ

ဝိပ္ပယုတ် မရကောင်းသော ပုန်တို့၎င်း။ မက္ကကေ၊ ဝိဋ္ဌိဒုက်ခံ။ ဆ၊ စ၊
ခြောက်ပါးကုန်သော အဝိတက္ကပဒ၊ အဝိစာရပဒ၊ အပိတိကပဒ၊
နဝိတိသဟဂတပဒ၊ နသုခသဟဂတပဒ၊ နဥပေက္ခာသဟဂတပဒ
တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတဓမ္မာစ၊ ဤအတ္တပဒတို့ကိုလည်း။ နလ၊ နှလ
ချေ၊ ကုန်။

ဣတိဣဒိနာပဘေဒေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ သက္ကစက္ခာ
လီသ၊ ၄၇-ပါးကုန်သော။ ဇေတဓမ္မာ၊ ဤအတ္တပဒတို့ကို။ မောဃာ
ပုစ္ဆကေန၊ မောဃာပုစ္ဆာ အမည်ရှိသော အဋ္ဌမနယနှင့်။ သဟ၊ သ
ကွ။ သမုခန္တဒေ၊ ရဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသနှင့်။ နလန္တန္တိ၊ ကုန်။

(ဝိပ္ပယုတ္တ ၄-ပါးတို့ဖြင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သင့်သော ၄၇-ပါးသော
ပုန်တို့ကို ဤရဒ္ဒသမနယ၌ မဟောအပ်ကုန်။ အကျဉ်းဆောင်
ပုန်ကား။ န ဝေ ဓ၊ ဇ၊ သ ဉ၊ ဥ ကဓ၊ ပ။ ။ ၎င်းဆောင်ပုန် ၉-ခု
လည်း အဋ္ဌမနယ၌ ဤ ၉-ပဒနှင့် ဝိဿန္ဓနာတူသောပုန်တို့ကို ချေ
တွက်ပေါင်းချစ်သားသည်။ အဋ္ဌမနယ ဆောင်ပုန်နှင့် အတူတူပင်
တည်း)။

(၄၅၄) တေရသမနယ နိဒ္ဒေသကို။ ။ ရဒ္ဒသမနယ နိဒ္ဒေသ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုပ။ သည်လည်း အတ္တန္တရမာတိကာ နိဒ္ဒေသ၊
ဗာဟိရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်
အတ္တန္တရမာတိကာနိဒ္ဒေသကို။ ။ ထိုပ။ သည်လည်း။ ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသ၊
ဗဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို
တွင် ခန္ဓာဒိနိဒ္ဒေသကို။ ။ ထိုပ။ သည်လည်း ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၊ အာယု
တန၊ ဓာတု၊ သစ္စ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၊ သင်္ခပဋ္ဌာန၊ သမ္မုပ္ပာန၊
ဣဒ္ဓိပါဒ၊ အပ္ပမညာ၊ ဈာန၊ ပဏ္ဍိန္ဒိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂနိဒ္ဒေသ
အားဖြင့် ၁၅-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခန္ဓနိဒ္ဒေသ ကို။ ။ ထို
သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသအားဖြင့်
၅-ပါးအပြားရှိ၏။ တွင်။ ရူပက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ။ ကား။

ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ၊
ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတာ။ တေဓမ္မာ
ဗျာဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဗြဟ္မာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌဟိ ဓာတု ဝိ သင်္ဂဟိတာ။
ဓာတုက္ခယာ

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဇေကန ခန္ဓေန၊ ဒသဟာယတနေဟိ၊ ဒသဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဟူသည်တည်း။

ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မော၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ဖြင့်။ ခွိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ ဇေကန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန တို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

(၄၅၅) ထို့နောင် ဝေဒနာက္ခန္ဓ နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မော-အစရှိသည်တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင်ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မော၊ တို့ကို။ အသင်္ဂဟိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဇေကန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဇေကန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

ထို့နောင် သညာက္ခန္ဓ၊ ပ။ ဟောတော်မူ၏။ (၎င်းသညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ နှင့်တူပြီ)။

(၄၅၆) ခန္ဓနိဒ္ဒေသကို။ ။ အာယတနနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း စက္ခာယတန၊ ပ။ မနာယတန နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၁-ပါးအပြားရှိ၏။ တွင်။ (၎င်းအာယတန နိဒ္ဒေသသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့နှင့်တူ၏)။

(၄၅၇) အာယတနနိဒ္ဒေသကို။ ။ ဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထို။ ပ။ သည်လည်း စက္ခုဓာတု၊ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၁၇ ပါးအလင်းပြ

အပြားရှိ၏။ တွင်။ စက္ခုဇာတုနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ (၎င်းစက္ခုဇာတု အစ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတုအဆုံးရှိသော ဝုဒ္ဓိသည်လည်းတူပြီ)။

(၄၅၈) ထို့နောင် စက္ခုဝိညာဏ ဇာတု နိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ စက္ခုဝိညာဏဇာတုယာ ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

စက္ခုဝိညာဏ ဇာတုယာ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဆဝိညာဏ ဇာတ် ဗိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အသင်္ခတံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ချို့။ ပဉ္စဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဇွါဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တရ သဟိ၊ ဇာတုဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏဇာတ် ကြည်သော ၁၇-ပါးသော ဇာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။နကေဟိဗိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိဗ အာယတနေဟိ၊ ဧကာယ၊ သော။ ဇာတုယာ၊ စက္ခုဝိညာဏဇာတ် ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

(၄၅၉) ဇာတုနိဒ္ဒေသကို။ နှင့်။ သန္ဓေနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ထို့။ ပ။ သည် လည်း။ ဒုက္ခသစ္စ၊ သမုဒယသစ္စ၊ နိရောဓသစ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ အား ဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို့တွင် ဒုက္ခသန္ဓေနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား ဒုက္ခ သစ္စေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဒုက္ခသန္ဓေန နှင့်။ ယေဓမ္မာ အကြင် လောကုတ္တရာ ဗိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဇာတုဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ ဇွိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန တို့ဖြင့်။ ဇွိဟိ၊ ဇာတုဟိ၊ မနောဝိညာဏဇာတ်၊ ဓမ္မဇာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ဂ္ဂပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဠာရိကာယတနာတို့ဖြင့်။ သောဋ္ဌသ ဟိ၊ ဇာတုဟိ၊ ဩဠာရိကဇာတ်၊ မနောဝိညာဏဇာတ် ကြည်သော ဆဝိညာဏဇာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

(၄၆၀) ထို့နောင် သမုဒယ၊ ပ။ ၏။ ဟောဟန်ကား။ သမုဒယ သစ္စေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

သမုဒယသန္ဓေန နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဒေါသမူ-မောဟမူ- ကုသိုလ်-ဝိပါက်-ဩဠာရိကာယတနာတို့ဖြင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဇာတုကထာ

ကုန်၊တေဓမ္မာ၊တို့ကို။ အသင်္ခတံ၊ကို။ ခန္ဓတော၊မှ။ ဌပေတွာ၊၍။ ပဉ္စဟိ၊ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ဒွါဒသဟိ၊အာယတနေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ဓာတုဟိ၊တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊နကေဟိမိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊တည်း။

ထို့နောင် နိရောဓကို။၏။ ။(၎င်းနိရောဓသစ္စာ၊မဂ္ဂသစ္စာ တို့သည် နည်းတူပြီ)။

သစ္စနိဋ္ဌေသကို။၌။ ဣန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။ ၏။ စက္ခု၊န္ဒြိယနိဋ္ဌေသ၊ သောတိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသ အစရှိသောအားဖြင့် ၂၁-ပါး အပြားရှိ၏။ (ဇိဝိတကိုနုတ်သည်)။ ။ထိုတွင်၊စက္ခု၊န္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။၏။ကား။ စက္ခု၊န္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။ ။(သဘောတူရာ သွင်းလေ၊သဘောတူသောဆောင်ပုဒ်ကိုသာရေးသားအံ့)။

(၄၆၂) ထို့နောင် ဥပေက္ခိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။၏။ကား။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပေက္ခိန္ဒြိယေန၊နှင့်။ယေဓမ္မာ၊အကြင် သုခ၊ဒုက္ခ၊သောမနဿ၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တ၊ပ္ပါဒ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊တေဓမ္မာ၊တို့ကို။ အသင်္ခတံ၊ကို။ ခန္ဓတော၊မှ။ ဌပေတွာ၊၍။ ပဉ္စဟိ၊ခန္ဓေဟိ၊တို့ဖြင့်။ဒွါဒသဟိ၊အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေရသဟိ၊ဓာတုဟိ၊ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။သင်္ဂဟိတာ၊ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ပဉ္စဟိ ဓာတုဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ပဉ္စဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ် ကြည်သော ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊ကုန်။ ။(နောက်ပုဒ်တို့ကို သဘောတူရာသွင်း)။

ဣန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။၌။ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယနိဋ္ဌေသကို။၏။ ။(စစ်ဟန် သွင်းဟန်ကို ရှေးနည်းဖြင့်သိလေ)။

(၄၆၆) ထို့နောင် ဥပပတ္တိဘဝနိဋ္ဌေသကို။၏။ ကား။ ဥပပတ္တိဘဝေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ဥပပတ္တိဘဝေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ကုသိုလ်၊ ကြိယာ
မိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေ
ဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ဖြင့်။ ဇွိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊
ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။ တိဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏ
ဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။
ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတန ၁၀-ပါး တို့ဖြင့်။
ပန္နရသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ ပဉ္စဝိညာဏ
ဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

(၄၆၇) ထို့နောင် ကာမဘဝနိဒ္ဒေသကို။ ၏။ ကား။ ကာမဘ
ဝေန ယေဓမ္မာ-အစရှိသည်တည်း။

ကာမဘဝေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်စိတ်၊ စေတသိက်ဖြစ်ကုန်
သော ရူပဘဝ-အရူပဘဝ-ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်-ကြိယာမိတ္တုပ္ပါဒ်
တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊
နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ဖြင့်။ ဇွိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန၊ ဓမ္မာ
ယတနတို့ဖြင့်။ ပဉ္စဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊ သောတ
ဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့
ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။
ဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကာယတနတို့ဖြင့်။ တေရသဟိ၊
ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး- ဃာနဝိညာဏဓာတ်- ဇိဌာ
ဝိညာဏဓာတ်-ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။
(ကြွင်းသောနိဒ္ဒေသတို့ကို ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သိအပ်၏။
သဘောတူရာသွင်းလေ)။

(၄၇၂) အတ္တန္တရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော် မူသည်၏
အခြားမဲ့၌။ ဗာဟိရ မာတိကာနိဒ္ဒေသကို ဟောတော် မူ၏။ ။ (ထို
ဗာဟိရ မာတိကာ နိဒ္ဒေသ၌။ ဓာတ်စဉ်စစ်နည်းတို့ကို သိလေ။
ဆောင်ပုဒ်ကိုသာရေးလိုက်အံ့)။
ဓာတုကထာ

(၄၈၆) ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ- အစရှိသည်တည်း။ ပရိတ္တာရမ္မဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏတရား၊ အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏတရား၊ ပညတ္တာရမ္မဏတရား၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဘို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၊ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အသင်္ခတံ၊ ကို။ ခန္ဓတော၊ မှ။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ပဉ္စဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဒွါဒသဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဒွါဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဩဋ္ဌာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ၊ နုကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နုကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်ဘို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။

(ဤစုဒ္ဒသမ နယနိဒ္ဒေသ၌။ ပဌမနယကဲ့သို့ ပုဒ်တူပေါင်းသည်အတိုင်း ဤကိုးပုဒ်တို့နှင့်တူသော ပုဒ်တို့ကို သရုပ်အကျဉ်းမှတ်ထားခဲ့သည်အတိုင်း။ ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ တို့ကို သိအပ်၏။ ၎င်းကိုးပုဒ်နှင့်တူသည်ချည်း။ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို အဋ္ဌမနယ၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝိပ္ပယုတ်လေးပါးတို့ဖြင့် ဆင်ခြင်၍သိအပ်၏)။

စုဒ္ဒသမနယနိဒ္ဒေသပြီး၏။

ဓာတုကထာအရကောက်ပြီး၏။

နိဂုံး။

သောတုဇန စာသင်သားတို့အား မှတ်လွယ်စေခြင်းငှါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ရေးသားအပ်သော ဓာတုကထာနိဿယကား ဤတွင်၍ပြီး၏။ ။ အထူးထူးသော တိုင်းကြီး၊ ပြည်ကြီး၊ ထီးဆောင်းမင်းအပေါင်းတို့ကို အစိုးရသော ရွှေတွင်း၊ ငွေတွင်း၊ ပတ္တမြားတွင်း အရှင် ဆင်ဖြူများသခင်၊ လက်နက်စကြာရှင်၊ အမရပူရ ဒုတိယ မြို့တည် ရေမြေ့သခင်-ဘဝသျှင်ဖြစ်တော်မူသော ဧကရာဇ် မင်းမြတ်၏။ ဌာနန္တရ အရာ၌ ထားအပ်သော မိတ္ထိလာမြို့ကို ခွန်ယူပိုင်သ အစိုးရသော၊ တောင်ရွှေရေးဆောင် မိဖုရားသည် ကိုးကွယ်တော်မူအပ်သော၊ ဇမ္ဗုဒိပဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု၊ တံဆိပ်နာမံရှိသော ဆရာတော်သည်။ အမရပူရရွှေမြို့တော်ကြီး၏ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်(၌) ဘဝသျှင် မင်းတရားကြီး၏ တောင်ညတင်ထား မိဖုရားကြီးသည် ဆောက်လုပ်အပ်သော မဟာတုလွတ်ဘုံကျော်တိုက်တော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ၊ မိမိဆရာဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗိဿရ၊ သဗ္ဗိဿာမိ သဗ္ဗိမိပတိ၊ သဗ္ဗရာဇာ၊ သာသနသောကေဖြစ်သော သာသနာပြု ဆရာတော်ကြီး အဌာနံမှ သင်အံလေ့ကျက်၍ ရအပ်သော ဓာတုကထာအနက်နိဿယကို သောတုဇနတို့သည်တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍ မူလသက္ကရာဇ် ၁၂၀၅-ခု၊ သာသနာတော် ၂၃၇၂-ခုသို့ရောက်သောအခါ၊ ဝါဆိုလဆန်း ဆဲတရက် ၆-နေ့မှစ၍ တဆဲလေးရက်အတွင်း၊ သုံးရက်၊ လေးရက်ချင်းဖြင့်သာလျှင် ရေးသားအပ်သော ဓာတုကထာနိဿယကား ဤတွင်၍ပြီး၏။

၁၇ - ဓာတုကထာဝတ္ထု

(သာဓကအနက်ပါ ထည့်သွင်းထားသည်။)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥဂါဋိတညျ၊ ဝိနယံ၊ သင်္ခေပကာဒိနံ ဒဒံ။
ဓမ္မရတနတ္ထဝရံ၊ သော မံ ပါတု သမူဟနံ။ ။
ပဌမ ဘကာရိပုလ္လာ ပထျာဝတ္ထု။

အတ္တနောသဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော။ ။ ယာဓမ္မဇာတိယော၊ တို့သည်။ အတ္တနော ဖိ။ သဘာဝံ၊ သဘောကို။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဓမ္မဇာတိယော၊ တို့သည်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏။ ။ ခန္ဓာအစ-အရဏအဆုံးရှိသော တရားရစေ။ ။ တနည်းကား။ ။ တိဌတိ အဘိဓမ္မကထာ ဧတ္ထာတိ ဓာတုယော။ ။ ဧတ္ထဘောသု ဓမ္မဇာတိသု၊ တို့၌။ အဘိဓမ္မကထာ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်သည်။ တိဌတိ၊ ဖိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့တည်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တာဓမ္မဇာတိယော၊ တို့သည်။ ဓာတုယော၊ မည်ကုန်၏။ ။ ယခင်ဓမ္မရစေ။ ။ ဤဝစနတ္ထ၌၊ ဌာတုဟုဆိုအပ်လျက်၊ နိရုတ္တိနည်း ငါးပါးတို့တွင်-ဝဏ္ဏဝိကာရနည်းအားဖြင့် မုဒ္ဒဇေတိယက္ခရာဌာကို-ဒန္တစတုတ္ထက္ခရာ ရေး၍၊ ဓာတုဟုဆိုရလေသတည်း။

(၁)* အဘိဓမ္မကထာ တိဌတိပဝတ္ထတိ ခန္ဓာဒိကေသု ကောတိ ဓာတုယော၊ ဌကာရဿ ကောရံကတွာ-ဟူသော ပဌာနသာရဒိပနီနှင့် အညီတည်း။ ။ နိရုတ္တိနည်း ငါးပါးကိုကား။

၁* ဧတ္ထခန္ဓာဒိကေသု၊ ဤ ခန္ဓာအစရှိသော တရားတို့၌၊ အဘိဓမ္မကထာ၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်သည်။ တိဌတိ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုယော ဓာတ်တို့မည်ကုန်၏။ ဌကာရဿ၊ ဌ-အက္ခရာ၏။ ကောရံ၊ ဓာက္ခရာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ (ဓာတုတိရုတ္တိ)။ ။
ဓာတုကထာ

(၂)*ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏိပရိယာယော။

ဒွေစာပရေ ဝဏ္ဏိကာရနာသာ။ ။

ဓာတုဿ အတ္ထာတိ သယေန ယောဂေါ။

တဒုစ္စတေ ပဉ္စမိဓံ နိရုတ္တိ။ ။

ဟူသော ပဋိကာဂါထာနှင့်အညီသိလေ။ ။အနေကတ္ထာဟိ ဓာတဝေါဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ၊ ဓာ-ဓာတ်သည်လည်း တည်ခြင်းအနက်ကို ဟောနိုင်ကောင်းသောကြောင့်။ ဓာ-ဓာတ် ပင် ကြံသော်လည်း သင့်၏။ ။ကထိယန္တိ ဣတောယာတိဝါ ကထာ။ ။ဣတ္ထတေဿံသဒ္ဓတ္ထပန္နိယံ၊ ဤသဒ္ဓါအနက်အစဉ်၌။ ဝါ။ ကား။ တောယ သဒ္ဓတ္ထပန္နိယာ၊ ဤသဒ္ဓါအနက် အစဉ်ဖြင့်။ ကထိယန္တိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိတဿော၊ကြောင့်။ သာသဒ္ဓတ္ထ ပန္နိ၊ သည်။ကထာ၊မည်၏။ ။ကျမ်းသာမန်ရစေ။ ။

ဓာတုနံ ကထာ ဓာတုကထာ။ ။ဓာတုနံ၊ခန္ဓာအစ-အရဏ အဆုံးရှိသော တရားတို့၏။ကထာ၊ဟောရာဟောကြောင်းတည်း။ ဓာတုကထာ၊ ခန္ဓာအစ-အရဏအဆုံးရှိသော တရားတို့၏ ဟော ရာ ဟောကြောင်း။ ။ဓာတုကထာကျမ်းဝိသေသရစေ။ ။

ဤဝစနတ္ထအလိုသော်၊ခန္ဓာအစ-အရဏ အဆုံးရှိသော တရား တို့ကိုဟောရာဟောကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ဓမ္မသင်္ဂဏီစသော ကျမ်းတို့လည်း ဓာတုကထာ မည်ရာသည် မဟုတ်တုလော-ဟူ ဌားအံ့။ ။ဤကျမ်းဝယ် ၁၄-နယ်တို့တွင်၊ တနယ်-တနယ်၌ပင် ဟောရကား၊ သာတိသယနည်းအားဖြင့်၊ ဤကျမ်း၏အမည်သာ ဖြစ်သင့်၏။ တပါးကျမ်း၏အမည် မဖြစ်သင့်ဆိုလေ။ ။

၂* ဝဏ္ဏာဂမော၊အက္ခရာလာခြင်းဝဏ္ဏာဂမင်း။ ဝဏ္ဏိပရိယာ ယော၊ အက္ခရာ ရှေ့ နောက် ထက် အောက် ပြန်ခြင်း ဝဏ္ဏိပရိ ယာယင်း။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝဏ္ဏိကာရနာသာစ၊ အက္ခရာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဝဏ္ဏိကာရ၊ အက္ခရာကိုချေခြင်း ဝဏ္ဏ နာသတို့၎င်း။အတ္ထာဘိသယေန၊အနက် ထူးနှင့်။ ဓာတုဿ၊ဓာတ်၏။ ယောဂေါ၊ယှဉ်စပ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တံနိရုတ္တိ၊ ထို နိရုတ္တိနည်းကို။ ပဉ္စမိဓံ၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏ ဟူ၍။ ဥစ္စတေ၊ဆိုအပ်၏။ ။

(၃)*ဧတ္ထပန တေသံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟာဒိသု ဓုဒ္ဓသ သုနယေသု ဧကေကသ္မိံ ကထိတတ္တာ သာတိသယ ကထနန္တိ ဣဒ မေဝ ဇေနာမကံ-ဟူသော ဓာတုကထာဋီကာနှင့်အညီတည်း။ ။

(၄)*ခန္ဓာ ဒယော အရဏန္တာ၊ သဘာဝဋ္ဌေန ဓာတုယော၊
ဓမ္မ ကထာမိဋ္ဌာနေန၊ ဓာတုယော ဝုပ္ပရေထဝါ၊
တေသံ ကထနတော ယဿာ၊ဓာတုကထာတိ သညိတာ။

ယခင် ဝစနတ္ထကို ရည်၍ဆိုသော သာရတ္ထ မဉ္ဇူသာ ဂါထာ တည်း။ ။တနည်းကား။ ။အတ္တနောသဘာဝံဓာရေန္တိတိ ဓာ တုယော-ဟူသော ဝစနတ္ထ၏အရကို၊ ဓာတ် ၁၈-ပါးယူ၍။ ။

၃* ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဓာတု ကထာကျမ်း၌။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံး၍ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ခန္ဓာအစ အရဏ အဆုံးရှိသော တရားတို့၏။ ဝါ၊ တရားတို့ကို။ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟာဒိသု၊ သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟ အစရှိကုန်သော။ ဓုဒ္ဓသသုနယေ သု၊ တဆဲလေးနယ တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခု တခုသော နယ၌။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယ ကထနံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ ဟောခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတဿာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤ ဓာတုကထာကျမ်းသည်သာ လျှင်။ ဇေနာမကံ၊ ဤဓါတုကထာဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄* ခန္ဓာဒယော၊ ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ အရဏန္တာ၊ အရဏ အဆုံးရှိကုန်သောတရားတို့ကို။ သဘာဝဋ္ဌေန၊ မိမိတို့ သဘောကို ဆောင်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုပ္ပရေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဓမ္မကထာ မိဋ္ဌာနေန၊ ခန္ဓာအစ အရဏအဆုံးရှိသော တရားတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏တည်ရာဖြစ်သော ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ဟူ၍။ ဝုပ္ပရေ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ခန္ဓာအစ အရဏ အဆုံးရှိသော တရားတို့၏။ ကထနတော၊ ဟောရာ ဟော ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ကျမ်း၏။ နာမံ၊ အမည် သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုကျမ်း၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဓါတုကထာ တိ၊ ဓာတုကထာဟူ၍။ သညိတာ၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်၏။ ။

ဓာတုကထာ

ဓာတုဟိ ကထာ ဓာတုကထာဟု ဝိဂြိုဟ်ဆိုလေ။ ။ဓာတုဟိ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့်။ ကထာ၊ ဟောရာဟောကြောင်းတည်း။ ဓာတုကထာ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ဟောရာဟောကြောင်း။ ဤဝစနတ္ထအလိုသော်၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ဟောသော ကျမ်းအစိတ်သည် ဓာတုကထာ မမည်ရာပြီလော-ဟူငြားအံ့။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါး တို့တွင် ဓာတ်သာများသော အပြားရှိခြင်းကြောင့် မဟာဝိသယ ဖြစ်ရကား၊ ဓာတ်ဖြင့်သာမှတ်၍ အလုံးစုံကျမ်းအစိတ်ကို ခေါ်ဝေါ်သင့်လေသည်ဆိုလေ။ ။

(၅)* မဟာဝိသယာနံ ဓာတုနံ ဝသေန ဓာတုဟိကထာ ဓာတုကထာတိ ဝေမဿ နာမံဂုတ္တံဟူသော ဓာတုကထာ ဋီကာနှင့် အညီတည်း။ ။

တနည်းကား။ ။ဓာတုယာ သဘာဝေန ကထာ ဓာတုကထာ။ ။ ဓါတုယာ သဘာဝေန၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ ကထာ၊ ဟောရာဟောကြောင်းတည်း။ ဓာတုကထာ၊ ကြောင်း။ အဘိဓမ္မာ ၇ ကျမ်းလုံးပင် ဓာတုကထာမည်ရာသည် မဟုတ်တု'လော-ဟူငြားအံ့။ ဤကျမ်း၌ ၁၄-နယတို့၌၊ ခန္ဓာအစ အရဏ အဆုံး ရှိသော သဘောကို လွန်စွာဟောအပ်သောကြောင့်၊ သာတိသယနည်းအားဖြင့်၊ ဤကျမ်းသာဓာတုကထာမည်သင့်၏ဆိုလေ။ ။(၆)* သောသဘာဝေါဓာတု၊ သာဓာတု ဣသောတိသယံ ဒေသိတာတိ သဝိသေသံ ဓာတုယာ ကထနတော ဣဒံ ပကရဏံ ဓာတုကထာတိ ဂုတ္တံ-ဟူသော အနုဋီကာနှင့်အညီတည်း။ ။

၅* မဟာဝိသယာနံ၊ ကျယ်သောအရာ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရာကျယ်ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓာတုဟိ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့်။ ကထာ၊ ဟောရာဟောကြောင်း ဖြစ်သော ကျမ်းတည်း။ ဓာတုကထာ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ဟောရာ ဟောကြောင်း ဖြစ်သောကျမ်း။ ဣတိဇေ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုကျမ်း၏။ နာမံ၊ ဓာတုကထာဟူသောအမည်ကို၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ။

၆* သောသဘာဝေါ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဓာတု၊ ဓာတ်မည်၏။ သာဓာတု၊ ထို ဓာတ်ကို။ ဣဝ၊ ဤ ဓာတုကထာကျမ်း၌။ အလင်းပြ

(၁) သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ သင်္ဂဟိတံ-ဟု ဟောတော်မူ အပ်လျက်၊ တတိယ ပုဒ်ကိုချေ၍၊ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံသာ ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဖော်၍ ယောဇနာသည်၊ ဂီကာ။ ။

တနည်းကား။ ။ အာရုတ္တိနည်း၊ သိလေသနည်း၊ ပဒီပနည်း၊ တန္တနည်း၊ ဘိန္ဒုသတ္တိသမဝေတနည်းအားဖြင့်။ ။ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ ဟူသောပါဌ်၌၊ သင်္ဂဟိတံ-ဟူသော ပုဒ်ကိုပင် နှစ်နက် ယောဇနာရသည်။ ။ အာရုတ္တိ အာဒိနဝသေနဝါ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗျော-ဟူသော အနုဂီကာနှင့် အညီတည်း။ ။ သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါမှ တပါး၊ ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ-တိုင်အောင် နည်းတူ။ ။ ဤကဲ့သို့ နှစ်ချက်-သုံးချက် ယောဇနာအပ်သော ပုဒ် ကို၊ ရတနာသရကျမ်း၌ ဂေါဠကာရုတ္တိနည်းဟူ၏။ ။ လူတို့ က စားသော မုရည်းသည်၊ တကြိမ်ခတ်သဖြင့် နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ် လည်သကဲ့သို့၊ တခုတည်းသော ပါဌ်ဖြစ်လျက် နှစ်ချက်-သုံးချက် အနက်ကိုပြသောနည်းဟု လိုသည်။ ။

ဒုတိယ၊ တတိယ၊ ဧကောဒသမ မှသည်၊ ခုဒ္ဒသမတိုင်အောင် ခုန် တို့၌၊ တတိယာနာဝိဘတ်သည် ဝိသေသနတ္ထံ၌ ဖြစ်သည်။ ဝိသေ သနေစ-ဖြင့်သက်။ ။ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ၌ ကတွတ္ထံ၌ဖြစ်သည်။ ကတ္တရိ စ-ဖြင့် သက်လေ။ ။ သတ္တမမှသည် ဒသမတိုင်အောင် ပုဒ်၌ သ ဟတ္ထံ၌ဖြစ်သည်။ သဟာဒိယောဂေစ-ဖြင့် သက်လေ။ ။

နယမာဘိကာ၌ ၁၄-ပဒဟူသည်ကား၊ အက္ခရာ သမူဟပုဒ် ပဒသမူဟပုဒ်ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော စသည့် ဝကျကိုဆိုသည်။ ။ (၇)* သင်္ဂဟော တာဝ ဇာတိ၊ သဉ္ဇာကိ၊ ကြိယာ၊ ဂဏနဝသေန စတုဗ္ဗိဓောဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ၊

သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ။ ဒေသိတာ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဓာဘုယာ၊ ဓာတ်ဖြင့်။ ကထနတော၊ ဟောခြင်းကြောင့်။ ဣဒံပကရဏံ၊ ဤကျမ်းကို။ ဓာတု ကထာတိ၊ ဓာတုကထာဟူ၍။ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ။

၇* သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဇာတိသဉ္ဇာတိ ကြိယာဂဏနဝသေန၊ ဇာတိသင်္ဂဟ သဉ္ဇာတိသင်္ဂဟ ကြိယာသင်္ဂ ဓာတုကထာ

ဇာတိသင်္ဂဟ၊ သဗ္ဗာတိသင်္ဂဟ၊ ကြိယာသင်္ဂဟ၊ ဂဏနသင်္ဂဟ-ဟူ
သော၊ သင်္ဂဟ ၄-ပါး တို့တွင်၊ ဤအရာ၌ ဂဏနသင်္ဂဟတည်း။ ။
လက္ခဏာသော်ကား။ ဇာတ်တူပေါင်းသည်ကား ဇာတိသင်္ဂဟ၊
ဖြစ်ရာတူပေါင်းသည်ကား သဗ္ဗာတိ သင်္ဂဟ၊ ကြိယာတူ ပေါင်း
သည်ကား ကြိယာသင်္ဂဟ၊ အရေအတွက် သည်ကား ဂဏန
သင်္ဂဟမည်၏။ ။

(၂) အဗ္ဘန္တရမာတိကာ၌၊ ၁၂၅-ပဒ အရေအတွက်ကို ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်၌ အင်္ဂါ ၁၂-ပါးကိုသာယူ။ အကြွင်းမှာ အလုံးစုံကိုပင်
ယူလေ။ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသတို့ကို
ကား၊ အသီးအင်္ဂါမဟုတ်သောကြောင့်၊ ဇရာမရဏ၌ သွင်းရ
သည်။ ။ဋီကာ။ ။(ဂ)*သောကာဒိနံ ဇရာမရဏသမ္ပိယ အ
နိဋ္ဌတ္တာ တန္နိဒါနဒုက္ခဘာဝေန စ ဇရာမရဏေ အန္တောဂတော
ယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ခွါဒသ ပဒတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ဋီကာပါဌ်။ ။
ဤအရာတွင် နန်းကျောင်းနိဿိသျှ မရနှင့် မညီလေ။ ။နိဇ္ဈေသ ပါ
ဠိတော်၌၊ သတိပဋ္ဌာန် စသည်တွင်၊ ဘေဒမပါ၊ အဘေဒသာ ရှိ
သည်။ ယင်းသို့လျက်၊ သတိပဋ္ဌာန်စသည်ကို သရုပ်ဖော်၍ အဋ္ဌ

ဟ ဂဏနသင်္ဂဟတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအ
ပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဂ* သောကာဒိနံ၊ သောကအစရှိသည်တို့၏။ ဇရာမရဏာနံ၊ ဇ
ရာမရဏတို့၏။ အနိဋ္ဌတာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။
ဝါ၊ အသီးအခြားအင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့် အလိုမရှိအပ်သည်၏အဖြစ်
သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အနိဋ္ဌတ္တာစ၊ အလိုမရှိအပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တန္နိဒါန ဒုက္ခဘာဝေန၊ ထိုဇရာမရဏ
လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဒုက္ခ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဇရာမရဏေ၊ ဇရာ
မရဏ၌၊ အန္တောဂတ တာယစ၊ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ခွါဒသပဒတာ၊ တဆဲ
နှစ်ပုဒ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ မှတ်အပ်၏။ ။

ကထာဆရာ ယူတော်မူသဖြင့်၊ ဘေဒပြု၍ ဟောလိုသော်လည်း ဟောရ၏ဟု ပြတော်မူသည်။ ။(၉)*ဧတ္ထေဝပါဠိယံ ဘိန္ဒိတွာ အဝိဿန္တိတာနန္တိ သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ ဘိန္ဒိတွာ ဂဟဏံကရောန္တော တေသံ ဘိန္ဒိတွာပိ ဝိဿန္တေတဗ္ဗတံ ဒဿေတိ-ဟူသော ဝိကောနှင့် အညီ။ ။

ဗဿ သတ္တကရာသိကိုဟောပြန်သည်ကား။ ဗဿစသည်မှာ အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်အား။ ဆက်ဆံသည်။ အဓိမောက္ခသည် မိမိယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဆက်ဆံသည်။ ထို့ကြောင့် ဟောပြန်သည်။ ။(၁၀)*ဗဿေဒဗေသ ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ သာဓာရဏတော ဝုတ္တာ ဟူသော-အဋ္ဌကထာနှင့် အညီ။ ။

(၃) နယမခမာတိကာ၌ တိဟိသင်္ဂဟော တိဟိအသင်္ဂဟော သာ ဟောတော်မူသည်။ သစ္စာ စသည်တို့ကိုကား ကရိုဏ်းမူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူလေသနည်း ဟူငြားအံ့။ ။ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်ကဲ့သို့၊ သာဓာရဏ မဖြစ်ရ

၉* စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘေဒကထာကျင်း၌။ ပါဠိယံ၊ နိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌။ ဘိန္ဒိတွာ ခွဲဝေ၍။ အဝိဿန္တိတာနန္တိ၊ မဖြေဆို အပ်ကုန်သော်လည်း။ သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ၊ သတိပဋ္ဌာန အစရှိသည်တို့၏။ ဘိန္ဒိတွာ ခွဲဝေ၍။ ဂဟဏံ ယူခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တေသံ၊ ထို သတိပဋ္ဌာန အစရှိသည်တို့၏။ ဘိန္ဒိတွာပိ၊ ခွဲဝေ၍လည်း။ ဝိသန္တိတဗ္ဗတံ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ။

၁၀* ဗန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအန္တက္ခရမာတိကာ၌။ ဗဿာ ဒယော၊ ဗဿအစရှိသည်တို့ကို။ သန္နိဋ္ဌာနဝသေန၊ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏတော၊ ဟောတော်မူအပ်သော အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ။

ကား၊ ကရိုဏ်းမူ၍ ဟောခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဟော
တော်မမူလေသည်။ ။(၁၁)*ကသ္မာပနေတ္ထ၊သစ္စာဒယော၊သင်္ခ
ဟန ဝသေနနုဂုတ္တာတိ။ တထာဒေသနာယ အသမ္ဘဝတော၊ ဟူ
သောအနုဋီကာနှင့်အညီ။ ။

(၄) စတုဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ။ ။ဟုသာ အဘယံ၊ကြောင့် ဟော
တော်မူသနည်း။ ။ရုပ်နိဗ္ဗာန်တို့ဖြင့်လည်း ဝိပ္ပယောဂ ဖြစ်သော
ကြောင့်၊ ဆဟိဝိပ္ပယောဂေါ၊ မဟောကောင်းပါလော-ဟူငြားအံ့။
ရုပ်နိဗ္ဗာန်တို့ဖြင့်ဖြစ်သော ဝိပ္ပယောဂ၏လည်း။ နာမက္ခန္ဓာ လေး
ပါးတို့ဖြင့်သာ ဖြစ်သောကြောင့် မဟောလေသည်။ ။(၁၂)*ရူ
ပ နိဗ္ဗာနေဟိ၊ ဘဝန္တဿာပိ စတုဟေဝ သမ္ဘဝတောဟူသော ဋီ
ကာနှင့်အညီ။ ။ရုပ်သည် ရုပ်ချင်းလည်း ဝိပ္ပယောဂ မဖြစ်။နိဗ္ဗာန်
နှင့်လည်း ဝိပ္ပယောဂမဖြစ်။ နိဗ္ဗာန်လည်း ရုပ်နှင့် ဝိပ္ပယောဂ မဖြစ်
လေ။ ။

(၅) သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ခလီ ဓာတုကထာယ မာတိကာ။ ။ဟူ
သောပါဠိကို အဘယံ၊ကြောင့် ဗာဟိရမာတိကာဆိုအပ်သနည်း။
ဤကျမ်း၌ပင် ဟောရကား၊ အတ္တန္တရပင် မည်သင့်၏တကား ဟူ
ငြားအံ့။ ဤကျမ်း၌ပင် ဟောအပ်သော်လည်း၊ဓမ္မသင်္ခလီဟူသော
ကျမ်းတပါးမှ ယူအပ်သောကြောင့် ဗာဟိရ မာတိကာ မည်သင့်

၁၁* ပန၊အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ဧတ္ထ၊ဤဓာတုကထာကျမ်း၌။သစ္စာ
ဒယော၊သစ္စာအစရှိသည်တို့ကို။ကသ္မာ၊အဘယံ၊ကြောင့်။နုဂုတ္တာ၊
ဟောတော်မမူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။
တထာ၊ ထို သင်္ခဟအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာ
တော်၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မရှိသင့်သောကြောင့်။ နုဂုတ္တာ၊ဟော
တော်မမူအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ဤကား အဖြေတည်း။ ။

၁၂* ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ၊ရုပ် နိဗ္ဗာန်တို့ဖြင့်။ဘဝန္တဿာပိ၊ဖြစ်သော
ဝိပ္ပယောဂ၏လည်း။ စတုဟေဝ၊ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့ဖြင့် သာ
လျှင်။ ဘာဝတော၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ (စတုဟိဝိပ္ပယောဂေါ၊ကိ
ဂုတ္တံ)။ ။

လောလည်။ အတ္တန္တရမာတိကာ မမည်သင့်။ ။ ထို့ကြောင့် မ
 ဟုံတ်လော၊ အနုဋီကာ၌။ ။ (၁၃)* ကဓဇ္ဇေတ္ထ၊ မာတိကာ ဘာ
 ဝေန ပုတ္တာ၊ ပကရဏန္တရ ဂတတ္တာပန အညတော ဂဟေတဗ္ဗ
 ရူပါ ဣတော ဗဟိဘူတာ နာမဟောန္တိ။ ။ မိန့်ပြီ။ ။

အတ္တန္တရမာတိကာဖြင့်၊ ခန္ဓာစသည်ကို ပြပြီးလျှင်၊ ကုသိုလ်
 စသော တရားလည်း။ ခန္ဓာစသည်မှ အခြားမရှိသောကြောင့်
 မပြကန်ရာပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဗာဟိရမာတိကာဖြင့် ပြ
 ပြန်လေသနည်း ဟူတူအံ့။ ထိုခန္ဓာ အစရှိသည်တို့ကို ကုသိုလ်
 စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်း ဝိဘာဂကိုပြလိုသောကြောင့် ဗာဟိရ မာ
 တိကာဖြင့် ပြလေသည်။ ထို့ကြောင့် မဟုံတ်လော။ ။ အနုဋီကာ
 ၌။ ။ (၁၄)* ယထာဝုတ္တာနံ ခန္ဓာဒီနံ၊ ကုသလာဒိ ဝိဘာဂ ဒဿ
 နုတ္တံ၊ သဗ္ဗာဒိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတု ဣယံ မာတိကာဘိ ဝုတ္တံ။ ။
 မိန့်ပြီ။ ။ ဤတွင်ရှေ့ကား မာတိကာ ခက်ရပ်ပြီး၏။ ။

၁၃* ဇ္ဇေတ္ထ၊ ဤဓာတုကထာကျမ်း၌၊ တိက ဒုကပဒါ၊ ကိက် ၂၂ ပါး
 ဒုက် တရာတို့ကို။ မာတိကာ ဘာဝေန၊ မာတိကာ အဖြစ်ဖြင့်။ ကာ
 မဉ္ဇုဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်
 ကုန်သော်လည်း။ ပကရဏန္တရ ဂတတ္တာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း တပါး
 မှလာသောကြောင့်။ အညတော၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းတပါးမှ။ ဂဟေ
 တဗ္ဗရူပါ၊ သူအပ်သော သဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတော၊ ဤ
 ဓာတုကထာကျမ်းမှ။ ဗဟိဘူတာ နာမ၊ အပဖြစ်သည် မည်ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။

၁၄* ယထာဝုတ္တာနံ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ကုန် ပြီးသော။
 ခန္ဓာဒီနံ၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏။ ကုသလာဒိ ဝိဘာဂဒဿနုတ္တံ၊
 ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းကို ပြခြင်း၌။ သဗ္ဗာဒိ
 ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာဘိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ။

ဓာတုကထာ

၁-ပဌမ နယ။

(၆) တိဟိ သင်္ဂဟော တိဟိ အသင်္ဂဟော။ ။ဟူသော နယ မုခမာတိကာနှင့်အညီ။ ။ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေ ဟိ ကတိဟိ ဓာတုဟိ ဟူသောပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူသည်။ ။

သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါ။ ။ဟူသော လက္ခဏာ မာတိကာနှင့် အညီ။ ဧကေန ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတော စသော ဝိသမ္ဘနာကို ဟော တော်မူသည်။ အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ။ ။

ကံနှင့် ကရိုဏ်းသည်၊ ဒတ္တေန ဝိဟိံလုနာဘိ စသော ပြရုပ်၌ ကဲ့သို့။ အထူးရှိမှသာ ကံကရိုဏ်း ဖြစ်လေကောင်းရကား။ ရူ ပက္ခန္ဓောဟူသော ကံသည်။ ။ခန္ဓေဟိ အာယတနေဟိ ဓာတုဟိ ဟူသော ကရိုဏ်းတို့နှင့် အသို့ထူးသနည်း ဟူတုံအံ့။ ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသော ကံ၏အရသည် ရုပ်အဋ္ဌဝိသ။ ကရိုဏ်းသုံးချက် အရ သည် ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝ၊ အာယတနဘာဝ၊ ဓာတုဘာဝတည်း။ ။ တနည်းကား။ ။ရူပက္ခန္ဓ သဒ္ဓါ၊ အာယတန သဒ္ဓါ၊ ဓာတုသဒ္ဓါ တည်း။ ဤသို့ထူးပါ၏ဟူလေ။ ။

(၁၅)*ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝသင်္ခါတေန ရူပက္ခန္ဓ ဝစန သင်္ခါတေန ငါ ဂဏနေန၊ သင်္ဂဟံ ဂဏနံ ဒဿေတိဟူသော ဇီကာနှင့် အညီ။ ဘာဝဟူသည်ကား၊ အချင်းချင်းတူသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော သဘာဝတည်း။ ။တနည်းကား။ ။ရူပန လက္ခဏာတည်း။ ။ မရနှင့်အညီ။ ။

၁၅* ရူပက္ခန္ဓဘာဝ သင်္ခါတေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ် သော။ ဂဏနေနဝါ၊ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓဝစနသင်္ခါ တေန၊ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော။ ဂဏနေနဝါ၊ ရေတွက်ခြင်း ဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟံဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော် မူ၏။ ။

(၁၁) ရှေးရှေးပုဂံကို မူလီ အဘယ်ကြောင့် မသွတ်ရသနည်း ဟူငြားအံ့။ ။(၁၆)*မူရီမေန ယောဇိယမာနောပိ။ ဝိသေသော နတ္ထိတိ ပစ္ဆိမေ ဟေဝ ယောဇေတွာ ဟူသောဇီကာနှင့်အညီ၊ ရှေး မူမှ အထူး မရကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ယခုကာလ၌ မူလီ သွတ်၍ ဟောစဉ်သည် ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဇီကာနှင့်မညီကြ။ ယင်း သို့မညီသော်လည်း၊ သောတုဇနတို့ အသိညာဏ် ဖြစ်စိမ့်သည် ဆရာတို့ ရည်ဟန်ရှိသည်။ နန်းကျောင်း ဆိုရိုးမူကား၊ ပါဠိအဋ္ဌ ကထာ ဇီကာအရလိုက်၍ဟော၏။ ။အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ထပေ တွာဟု၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုကြောင်းကား။ ။ဘေဒါဘာဝေန နိဗ္ဗာန် ခန္ဓာသင်္ဂဟ နိဿင်္ဂဟူသော သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်ကို ဖြည့်သိလေ။ ။

(၆၀) အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန စသည်ကား။ ပါဠိဘော် အ ဟောင်း မဟုတ်။ နောက်ကာလမှ ထည့်သည့် ပါဠိ ဖြစ်သည်။ (၁၇)*သရူပေက သေသံဝါ ကတွာ အဝိဇ္ဇာဝစနေန အဝိဇ္ဇာ ဝိ သဇ္ဇနံ ဒသ္မိတံ ဟူ၍ ဇီကာဆရာ မိန့်သောကြောင့်။ ။အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာ-ထိုအဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ။ဤသို့ယောဇနာ၊ ဤသို့အဝိဇ္ဇာပါအောင်သော် လည်း ဟောရာ၏။ ဤအလိုသော် အလုတ္တသမာသ်ဆိုသင့်၏။ ။

အသည်ဘဝ ဧကပေါကာရဘဝ တို့၌ သရုပ်အလျောက်၊ ဗော ဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဂန္ဓ၊ ရသတို့လည်း။ အာယတနဘဝတံ၊ ဖွဲ့အပ်လျက်၊ နူပါယ တန ရူပခတ်ဟူ၍ ဝဏ္ဏကိုသာ အဘယ်ကြောင့် ထုတ်၍ ဟော တော်မူလေသနည်း ဟူငြားအံ့။ ။ဗောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဂန္ဓ၊ ရသတို့သည်၊

၁၆ * မူရီမေန၊ ရှေးရှေးသောပုဂံနှင့်။ ယောဇိယ မာနောပိ၊ သည် အပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ မူလီသွတ်အပ်သော်လည်း။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆိမေဟေဝ၊ နောက်နောက်သော ပုဂံတို့နှင့် သာလျှင်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ ဝါ၊ မူလီသွတ်၍။ (ဧတေလက္ခန္ဓိတိဒသေတံ)။ ။

၁၇* ဝါ၊ တနည်းကား။ သရူပေကသေသံ၊ သုတိတူ တရကြွင်း ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အဝိဇ္ဇာ ဝစနေန၊ အဝိဇ္ဇာသဒ္ဓါဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဝိဇ္ဇာ၏အဖြေကို။ ဒသ္မိတံ၊ ပြုအပ်၏။ ။

အာရုံကိစ္စမတပ်ကုန်။ မိမိတို့ အာရမ္မဏိကလည်း မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် အာယတန ဓာတ်မထုတ်ဘဲ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဂန္ဓ၊ ရသတို့ကိုဟောတော်မူလေသည်။ ဝဏ္ဏ သာလျှင် တပြိုင်တည်း တည်သော ဝေဟပ္ပိုလ် ဗြဟ္မာတို့ စက္ခုသမ္ဘဝတော စိတ်စိတ် အာရုံကိစ္စတပ်သည်။ မိမိအာရမ္မဏိကလည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ရူပါယတန၊ ရူပဓာတ်ကိုထုတ်၍ ဝဏ္ဏကိုသာ ဟောတော်မူလေသည်-ဟူလေ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ။(၁၈)***ကေတသ ဝေါသိကာနဉ္စိ** သေသဗြဟ္မာနံ၊ စက္ခုသမ္ဘဝတော တဿာရမ္မဏတ္တာ တတ္ထ ရူပါယတနံ ဥဒ္ဓဋံ။ ။**မိန့်ပြီ။** ။**ရူပဘဝမျှား၌လည်း နည်းတူယူလေ။** ။

(၂၁) ဇာတိဇရာ မရဏ၌၊ ရုပ်၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏကို ရူပက္ခန္ဓာ၊ နာမ်၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖွဲ့ရသည်ဟုမှတ်။ သို့သော် စိတ်စေတသိက် ဟူသော နာမ်တရားအားလျော်စွာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးလုံးပင် ဖွဲ့စကောင်းပါသည် ဟူငြားအံ့။ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့သည် အဝတ္ထာမျှဖြစ်၍ ဧကန္တ ပရမတ္ထ မဟုတ်ကုန်ရကား။ ။ဝေဒိယနု-သဉ္ဇာနုနု ဝိဇာနုနု-ဟူသော ဧကန္တ ပရမတ္ထကိစ္စဖြင့် မယူအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အနေကန္တဖြစ်သော သင်္ခါရကိစ္စဖြင့်သာ ယူအပ်ကောင်းသောကြောင့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂီကာ၌။ ။(၁၉)***ဝေဒိယနု သဉ္ဇာနုနု ဝိဇာနုနု** ဧဟိ ဧကန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စေဟိ၊ အဂယမာနာနိ သင်္ခတာဘိ သင်္ခရနေန အနေကန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စေန ဂယန္တိဘိ သင်္ခါရက္ခန္ဓ ဓမ္မသဘာဝါနိ။ ။**မိန့်ပြီ။** ။

၁၈* **ဟိသန္ဓံ**၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဧကတလဝါသိကာနံ၊ တပြိုင်တည်း၌တည်ကုန်သော။ သေသဗြဟ္မာနံ၊ ကြွင်းသောဗြဟ္မာတို့၏။ စက္ခုသမ္ဘဝတော မျက်စိထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမျက်စိ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ အာရုံဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအသည်ဘဝ ဧကဝေါကာရဘဝတို့၌။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနကို။ ဥဒ္ဓဋံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ ။

၁၉* **ဝေဒိယနု သဉ္ဇာနုနု ဝိဇာနုနု** ဧဟိ၊ ဝေဒိယနု သဉ္ဇာနုနု ဝိဇာနုနုဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧကန္တ ပရမတ္ထကိစ္စေဟိ၊ ဧကန္တ ပရမတ္ထ အလင်းပြ

အဘယ်ကြောင့် ခပ်သိမ်းသော အာယတန ဓာတ်တို့၏ အဝတ္ထာ ဖြစ်ကုန်လျက်၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်သာ ဖွဲ့လေသနည်း ဟူငြားအံ။ ဧကန္တပရမတ္ထ ကိစ္စဖြစ်သော စက္ခာယတန၊ စက္ခာဓာတ်စသည်ဖြင့် မယူအပ်သည်ဖြစ်၍၊ နိဿယတ္ထအားဖြင့် ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်သာ ရေတွက်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဗိုကာ၌။ ။(၂၀)*အထာဒုဗိဓာနိတိ တာနံ စက္ခာယတနာနိဟိ ဧကန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စေဟိ အဂယမာနာနိ နိဿယတ္ထေန ဓမ္မာယတန ဓာတုဟိ သဘာဂါနိ။ ။မိနုပြီ။ ။သတိပဋ္ဌာနံ စသည်၌ ဘေဒလည်းဟောလိုသော် ဟောရကြောင်းကို။ နောက်၌ ဆိုပြီ။ ။ဤတွင်၍ကား။ ပဋမနယ၌ ခက်ရပ်ပြီး၏။ ။

၂-ဒုတိယနယ။

(၁၇၁) စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ-တိုင်ရုံကား။ ခန္ဓုဒ္ဓါရတည်း။ ဤ၌။ ။ခန္ဓသင်္ဂဟေန အာယတန သင်္ဂဟေန ဓာတုသင်္ဂဟေန။ ။သာမန်သဒ္ဓါဖြစ်လျက်၊ အနက် ပိသေသကို အဘယ်ကြောင့် ယူသနည်း-ဟူငြားအံ။ ။

ကိစ္စတို့ဖြင့်၊ အဂယမာနာနိ၊ မယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မယူအပ်ကုန်သော ဇာတိဇရာ မရဏတို့ကို၊ သင်္ဂဟာဘိသင်္ဂရဏေန၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်သော တရားသဘောကို ပြုပြင် စီရင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အနေကန္တပရမတ္ထကိစ္စေန၊ အနေကန္တပရမတ္ထကိစ္စဖြင့်။ ဂယန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂါရက္ခန္ဓဓမ္မသဘာဂါနိ၊ သင်္ဂါရက္ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သော သဘာဝဓမ္မနှင့် တူသော သဘောရှိကုန်၏။ ။

၂၀* အထာ၊ ထို့အတူ။ ဒုဗိဓာနိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုဇာတိ ဇရာ မရဏတို့သည်။ စက္ခာယတနာနိဟိ၊ စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော။ ဧကန္တပရမတ္ထကိစ္စေဟိ၊ ဓာတုကဏ္ဍ

(၂၁)* သာမည ဇောတနာယ ဝိသေသေ အဝဋ္ဌာနတော ဝိသေ သတ္တိနာစ ဝိသေသဿ အနုယုဇ္ဇိတဗ္ဗတော ဟူသော ပရိဘာသာ နှင့်အညီ၊ သာမည ဇောတနာသည် ဝိသေသ၌ မှီသောကြောင့် ဝိသေသကိုလိုသသူသည် ဝိသေသတ္ထ ကို ယှဉ်အပ်သောကြောင့် တည်းဟူလေ။ ။ ဒုတိယ၌ ခန္ဓာချင်း တူသည်ကား သဘာဂ တည်း။ ။ ဤသို့သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါ ဟူသော လက္ခဏာ မာ တိကာနှင့်ယှဉ်လေ။ ။ ဒုတိယ နယပြီး၏။

၃-တတိယနယ။

(၁၇၉) တတိယ နယ၌ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုရမရုပ် နိဗ္ဗာန်သည် ငါးချက်တွင် ဟောပုဒ်အရကိုချ၍ စွဲလေသည်။ ငါး ချက်ကိုသာစွဲ၍ဟောရသည်မှာ၊ အာယတန၊ ဇာတ်တူသောအား ဖြင့် သဘာဂ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ ဝေဒနာကွဇ္ဇေန ယေ မ္ဗော ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိ တာ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ-ဟူရာ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ခန္ဓာ မတူ၊ အာယတန၊ ဇာတ်တူ၏ဟူလိုသည်။ စင်စစ် ကတ္တုက ဗျာ ပါရရှိ၍ ခန္ဓာဖြင့် မရေတွက်တတ်သည်။ အာယတန၊ ဇာတ်ဖြင့် ရေတွက်တတ်သည် ဖြစ်သောကြောင့်ကား၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ သည်မဟုတ်။ ။ သဘာဝ ဝက်ဂုက္ကိနံ၊ ဘေဒါ ဒွိခာ အလံကြိယာ ဟူ၍ အလင်္ကာ၌ဆိုသည်။ သဘာဝဂုက္ကိ-ဝက်ဂုက္ကိ ၂-ပါးတို့တွင် ဝက်ဂုက္ကိတည်း။ ။ တတိယနယ ပြီး၏။ ။

ကေန္တပရမတ္ထကိစ္စတို့ဖြင့်။ အဂယမာနာနိ၊ မယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ် ၍။ နိဿတ္တဋ္ဌေန၊ သတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သော အနက်သဘောဖြင့်။ ဓမ္မာ ယတနဓမ္မဓာတု ဓမ္မေဟိ၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဖြစ်ကုန်သော သ ဘာဝဓမ္မတို့နှင့်။ သဘာဂါနိ၊ တူကုန်၏။ ။

၂၁* သာမညဇောတနာယ၊ သာမညဇောတနာသည်။ ဝိသေသု အဝဋ္ဌာန တောစ၊ ဝိသေသလျှင် မှီရာရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ဝိသေ အလင်းပြ

၄-စတုတ္ထနိဿယ။

(၁၉၁) စတုတ္ထနိဿယံ၊ ကတ္တာပြန့်၍အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူသနည်း ဟူငြားအံ့။ ဒုတိယနိဿယ၊ တတိယနိဿယ ဟူ၍လည်း သင်္ကဟိတ-အသင်္ကဟိတ ဟူ၍ဖြင့် အထူးမမူအပ်။ သင်္ကဟိတသာ မနိဖြစ်သောကြောင့်၊ ပဉ္စမ ကတ္တာကို ဖွဲ့၍ရ ပြုတော်မူလိုက်တော့တော်မူလေသည်။ ခိုကာနှံ့အညံ့။

ဒုတိယ-တတိယ ဟူ၍လည်း-ကတ္တာပြန့်လျှင် သဘောရသည်။ သို့သော်လည်း၊ သင်္ကဟိတ-အသင်္ကဟိတဟူ၍ဖြင့် အထူးမမူအပ်သေပြီဖြစ်၍၊ နာဝိဘတ်သည် ဝိသေသနအနက်၌ ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ၊ ပြန့်၍ ဟောတော်မူ။ သင်္ကဟိတ-သာမနိဖြစ်၍ နာဝိဘတ်သည် ကတ္တာအနက်၌ ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ၊ ပြန့်၍ ဟောတော်မူလေသည်ဟူလို။ ဤနိဿယ၌ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်-တူသည်ကို ဖွဲ့လေ။ ။

မဂ်စက္ကပ္ပါနိဗ္ဗာနိသော သမ္မာနိဗ္ဗာ အစရှိသည်သာ မဂ္ဂကိစ္ဆတင်သောကြောင့်၊ မဂ္ဂသန္တာ၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ငါးဆယ်ပင်၌၊ သမာဓိန္ဒြိယာ၊ နေပဉ္စဒိညာဉ်၌ ဧကဂ္ဂတာ ကြွင်းသောကြောင့် ငါးဆယ်ပင်၌။ ပညိန္ဒြိစသော သမ္ပေသကုန်သောပုန်တို့၌ ဤအတူပင်လေ။ ။ စတုတ္ထ နိဿယပြီး၏။

၅-ပဉ္စမ နိဿယ။

(၁၉၂) ပဉ္စမ နိဿယလည်း၊ အသင်္ကဟိတ-သာမနိဖြစ်၍၊ ပဉ္စမ ကတ္တာကို ဖွဲ့၍ရ ပြုလိုသောကြောင့်၊ ကတ္တာပြန့်၍ ဟောတော်မူလေသည်။ ဤနိဿယ၌ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် အလျှင်းမတူသော အဠာ(၆)ချက်ကို၌ သေသန္ဓါ နှစ်ချက်ကိုပင်လေ။ ။

သတ္တိနာဝိသေသကိုအလိုရှိသောသူသည်။ ဝါဝိသေသကိုဆိုလိုသောသူသည်။ ဝိသေသသာ၊ ဝိသေသကို။ အနုယုဒ္ဓိတဗ္ဗတောစ၊ ယှဉ်အပ်သောကြောင့် ဖြစ်။ ။

ရူပက္ခန္ဓာ၌ ကတ္တားပြန်သည့်အခါ။ ။တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိဝိညာဏ်တို့သည်။ ယေခမ္မာ၊ အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ။ဟူ၍စွဲ။ ။(၂၂)* ပုန တေနသန္တိ နိဗ္ဗာနေန စတ္တာရော ခန္ဓာ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန-အသင်္ဂဟိတာဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ။ ။တနည်းကား၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာတို့ကိုစွဲ။ ။

(၂၃)* ပုနတေ ရူပဓမ္မာ ဝိညာဏေနဝ တိဟိ အသင်္ဂဟိတာဟူသောအဋ္ဌကထာ တဝိကပ်နှင့်အညီ။ ။(၂၄)* ဧတ္ထေ ဗဒ္ဓမေနယေ ဝေဒနာ ဒယောဝိ ဝိညာဏေန အသင်္ဂဟိတာတိ ဝုတ္တာ၊ ဒုတိယေ ရူပဓမ္မာ ဝါတိ အယံဝိသေသော-ဟူသောဋီကာနှင့် အညီ။ ။ပဉ္စမနည်း၌ ဝိသဘာဂ လက္ခဏာတူသော တရားကိုရှု၍ စွဲသည်။ ဒုတိယနည်း၌ကား၊ ထိုက်ရိုက်ရှိသော ပဉ္စမကတ္တားကို စွဲသည်။ ဤကား အထူးတည်း။ ။ဤနည်းအတူ ရသင့်သည့် အရာ၌ နှစ်ချက်စီစွဲ၍ ဟောလေ။ ။ပဉ္စမ နယပြီး၏။ ။

၂၂* ပုန၊ တဖန်။ တေန၊ ထိဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သန္တိ၊ တကွ။ စတ္တာရောခန္ဓာ၊ လေးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ ။

၂၃* တေရူပဓမ္မာ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာတို့အညီ။ ပုန၊ တဖန်။ ဝိညာဏေနဝ၊ ဝိညာဏ်သည်သာလျှင်။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တည်းဟူသော ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ ။

၂၄* စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤပဉ္စမနယ၌။ ဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓာနိဒ္ဒေသ၌။ ပဉ္စမနယေ၊ ၌။ ဝေဒနာဒယောဝိ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဏ်သည်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဒုတိယေ၊ ၌။ ရူပဓမ္မာဝ၊ ရုပ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိညာဏေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ။

၆-ဆဋ္ဌနယ။

(၂၂၇) ဆဋ္ဌနယ၌ ရူပက္ခန္ဓာသည်၊ အစိတ်ရုပ်နှင့်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်၎င်း သမ္ပယုတ်မဖြစ်။ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း ရုပ်နှင့် သမ္ပယုတ်မဖြစ်။ ရုပ်သည် နာမက္ခန္ဓာလေးပါးနှင့် သမ္ပယုတ်မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်။ ။ ရူပက္ခန္ဓော ကဏ္ဍိယံ။ ဗ နုတ္တိဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ ။

အဘယ်ကြောင့် ရုပ်နိဗ္ဗာန်တို့သည်၊ ချင်းတို့ချင်း သမ္ပယုတ်မဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဧကုပ္ပါဒ၊ ဧကနိရောဓ၊ ဧကာလမ္ဗဏ၊ ဧကဝတ္ထုက၊ ဟူသော သမ္ပယောဂလက္ခဏာ လေးပါးဟု ဆိုအပ်သောသဘာဝ မရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ (၂၅)* သမ္ပယောဂေါ နာမ နုတ္တိတိ ဧကုပ္ပါဒါဒိ သဘာဝ တာယ အဘာဝတော-ဟူသော ဇိုကာနှင့်အညီ။ ။ ရုပ်သည် အစိတ်ရုပ်နှင့်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်၎င်း၊ ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်။ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း ရုပ်နှင့် ဝိပ္ပယောဂ မဖြစ်။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးနှင့်သာ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ။ ရူပက္ခန္ဓော စတူဟိ ခန္ဓေဟိ စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။ ။

အဘယ်ကြောင့် ရုပ်နိဗ္ဗာန်တို့သည်၊ ချင်းတို့ချင်း ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ယခင် သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါး မရှိသောကြောင့်ပင်တည်း။ ။ (၂၆)* သာဓကေ ဧကုပ္ပါဒါဒိဘေ ဧတေ သံဝိသဘာဝ တာတိ တဒ ဘာဝတော-ဟူသောဇိုကာနှင့်အညီ။

၂၅* သမ္ပယောဂေါ နာမ နုတ္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧကုပ္ပါဒါဒိ သဘာဝတာယ၊ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော သဘာဝ လက္ခဏာ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (နဟောတိ)။ ။

၂၆* သာဓကေ ဧကုပ္ပါဒါဒိဘေ၊ ထိုဧကုပ္ပါဒ အစရှိသောအဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုရုပ်နိဗ္ဗာန်တို့၏။ ဝိသဘာဝတာ၊ ဝိသဘာဝလက္ခဏာ၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတညာ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဧကုပ္ပါဒ စသောသဘာဝလက္ခဏာမရှိသောကြောင့်။ (နဟောတိ)။ ။

ဓာတုကဏ္ဍာ

တနည်းကား၊ သမ္ပယုတ်လောဟု ယုံမှားဘွယ် သဘောမရှိသော
ကြောင့်တည်း။ (၂၇)* ရှုပေခန နိဗ္ဗာနနဝါ ဝိပ္ပယုတ္တံ နဟော
တိ။ နိဗ္ဗာနဝါ ရှုပေခန။ တသ္မာ သမ္ပယုတ္တန္တိ အနာသကံနိယ သ
ဘာဝတ္ထာ ဟူသော အနုဋီကာနှင့်အညီ။ ။

ဧကေနာ ယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ။ ။ ဟောလျှင် ပြီး
ကောင်းပြီးလျက်၊ ကေဟိမိ အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူပြန်
သနည်း ဟူငြားအံ့။ သာမညဖြစ်၍ သရုပ်ဝိသေသ ထင်မိမ့်သော
ဌာ၊ ဟောတော်မူသည်ဟူလေ။ ။

သမုဒယသစ္စာ-စသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာရသည့်ပုဒ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် စ
သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် ရောသည့်ပုဒ်တို့၌။ ။ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧ
ကေနာယတနေန၊ ဧကာယ ဓာတုယာ၊ ကေဟိမိ သမ္ပယုတ္တံဟူ၍။
ခန္ဓာနှင့်တကွ ကေဟိမိ ထုတ်ရသည်မှတ်လေ။ ။

အဘယ်ကြောင့်၊ ကေဟိမိ ထုတ်ရသနည်း ဟူမူကား။ တု
သောသန္တာန်၊ တုသောကာလ၌ ဖြစ်ထိုက်၍၊ အစိတ်အထူးမှ ခွဲ
ဝေကောင်းသောကြောင့် သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ ရရကား။ ဧ
ကေန စသည်ဖြင့် ကေဟိမိ သမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ် ဟိတ်ပြန်ရ
သည်။ ။ သုခိန္ဒြေ စသည်၌ ကြွင်းသော ဝေဒနာအစိတ်ကိုရည်၍။
ဧကေန ခန္ဓေန စသည်ဖြင့်၎င်း၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်၌
လည်း ကြွင်းသော ဝိညာဏဓာတ်ကို ရည်၍၊ ဧကေန ခန္ဓေန စ
သည်ဖြင့်၎င်း၊ ဝိပ္ပယုတ်ထုတ်ကောင်း၏တကား-ဟူငြားအံ့။ ။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည် တခုသော သန္တာန်ဝယ်၊

၂၇* ရှုပံ ရုပ်သည်။ ရှုပေခနဝါ၊ အစိတ်ရုပ်နှင့်၎င်း။ နိဗ္ဗာနနဝါ၊
နိဗ္ဗာန်နှင့်၎င်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊
ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ရှုပေခန၊ နှင့်။ (ဝိပ္ပယုတ္တံ နဟောတိ)။ ကသ္မာ၊
အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်တည်း။
ဣတိတသ္မာ အနာသကံနိယ သဘာဝတ္ထာ၊ ဤသို့ယုံမှားအပ်သော
သဘောမရှိသောကြောင့်။ (ဝိပ္ပယုတ္တံ နဟောတိ)။ ။

တကာလတည်း၌ တပါးစီသာ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်၊ ယင်းကဲ့သို့ မထုတ်အပ် ဟူရာ၏။ ထို့ကြောင့် ဖိုကာ၌။ ။ (၂၀) * ဘိန္ဒုကာသေ သမုဒါယေ ဝေဒနာ သညာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဝတ္တမာနာစ ဇေကက မ္ဗောဇေ ကတာ၊ တေသံသမာနကာလဿ ဝိဘဇိတဗ္ဗဿ အဘာ ဝတော၊ မိန့်ပြီ။ ။ ဓာတ်ကို ဝိညာဉ်၌ ဝိပ္ပယုတ်ထုတ်ရသည်ကား။ ဓာတ်ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။

သမုဒယ သစ္စာ၌၊ သမ္ပယုတ်တို့ကို၊ တိဟိ ခန္ဓေဟိ ဆိုသကဲ့သို့၊ သမ္ပယုတ် လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ ကြွင်းသောခန္ဓာကို။ တိဟိ ခန္ဓေ ဟိ ဝိပ္ပယုတ် ထုတ်ကောင်းသည် မဟုတ်လော-ဟူငြားအံ့။ သမာန ကာလမရ၍ မဝေဘန်အပ်သောတရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဆိုခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့် မထုတ်ရ-ဟူလေ။ ထို့ကြောင့် မူလဋီကာ၌။ ။ (၂၉) * အဓိ အာဇေဟိ-ဘေဟိ ဝိပ္ပယောဂ ဝစနဿ အယုတ္တတ္တာ ဟူသောဟိတ်ကို မိန့်ပြီ။ ။

၂၀* မန၊ ဆိုမှတစ်ပါး။ ဝေဒနာသညာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ သညာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဘိန္ဒုကာလ သမုဒါယာဇေ၊ ပြား သောကာလရှိသော အပေါင်းတရားတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝတ္တမာနာစ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဇေကကမ္ဗော ဇေ၊ တခုတခုသော တရားတို့သည် သာလျှင်။ ဝတ္တန္တိ၊ တခုသော သန္တာ၌ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာ သညာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့၏။ သမာနကာလဿ ဟူသောကာလရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝိဘဇိတဗ္ဗဿ၊ ဝေဘန်အပ်သောအစိတ်ဖြစ်သောတရား၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (နကရောန္တိ)။ ။

၂၉* အဓိအာဇေဟိ အထူးအပြားမှ ကင်းကုန်သော၊ ဝါ၊ တူ သောကာလမှ မဝေဘန်အပ်ကုန်သော၊ တေဟိ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော ခန္ဓာသုံးပါးတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂ ဝစနဿ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဆိုခြင်း ၏၊ အယုတ္တတ္တာ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နဂတ္တံ)။ ။

ဓာတုကံသာ

(၃၀)* ဇာတိဒိပ္ပယောဂ ဘူမိကာလ သန္တာနုရိပ္ပယောဂ တော
စတုဗ္ဗိဓောရိပ္ပယောဂေါ-ဟူသောဋီကာနှင့်အညီ၊ ဇာတိရိပ္ပယုတ်
ဘူမိ၊ ကာလ၊ သန္တာနု ရိပ္ပယုတ်ဟူ၍ ရိပ္ပယုတ် ၄-ပါးအပြားရှိ၏။
ထိုတွင်၊ ၁-ကုသိုလ်စသည်နှင့် အကုသိုလ် စသည်ကား ဇာတိ
ရိပ္ပယုတ်တည်း။ ၂-ကာမာဝစရ စသည်နှင့် ရူပါဝစရ စသည်
ကား၊ ဘူမိရိပ္ပယုတ်တည်း။ ၃-အတိတ်နှင့် အနာဂိတ် စသည်
ကား၊ ကာလရိပ္ပယုတ်တည်း။ ၄-အတ္တတ္တနှင့် ဗဟိဒ္ဓစသည်ကား၊
သန္တာနု ရိပ္ပယုတ်တည်း။ ။ ခာတု ရိပ္ပယုတ်ကိုလည်း ကာလ
ရိပ္ပယုတ်၌သွင်းလေ။ ။ ဆဋ္ဌနယပြီး၏။ ။

၇-သတ္တမ နယ။

(၃၀၅) သတ္တမနယ၌ ဆဋ္ဌနယ သဘောကျမှ မြင်လွယ်မည်။
ဆဋ္ဌနယ အတိုင်း၊ ဟောပုန်နှင့် သမ္ပယုတ်ကိုထုတ်။ ယင်းသည့်
သမ္ပယုတ်နှင့် ရိပ္ပယုတ်တရားကိုလည်း၊ ဆဋ္ဌအတိုင်းထုတ်။ အစွဲ
ပင် ရသော်လည်း၊ ရိပ္ပယုတ်မရလျှင် မဟော။ သတ္တမနယပြီး၏။ ။

၈-အဋ္ဌမ နယ။

(၃၀၆) အဋ္ဌမ နယ၌ကား ဓမ္မုဒ္ဓါရ ရလျှင်ပင် ဟောတော်မူ
သည်။ မောဃာပုစ္ဆာ ပဋိက္ခေပ ဝိဿဇ္ဇနာချည်း။ ဆဋ္ဌနယကို တတ်
လျှင် လွယ်တော့သည်။ ဒုက္ခသန္တာနှင့် လောကုတ္တရာ စိတ္တုပ္ပါဒ်
ကား၊ ဘူမိရိပ္ပယုတ်တည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ၌ နိဗ္ဗာန်ကို-နိဗ္ဗာန်၌ ရူပက္ခန္ဓာ
ကို ရိပ္ပယုတ် မထုတ်ရကြောင်းကား၊ ဆဋ္ဌနယ၌ဆိုပြီ။ ပညိန္ဒေ အ
ရသည် လောကီသာ ဖြစ်သောကြောင့် လောကုတ္တရာကိုလည်း
ရိပ္ပယုတ်ထုတ်သည်။ လောကုတ္တရာပညိန္ဒေ သုံးပါး၌ သမုစ္ဆည်း
ပိုင်းကိုမှီ၍ သိလေ။ ။

၃၀* ဒိပ္ပယောဂေါ-ရိပ္ပယုတ်သည်။ ဇာတိရိပ္ပယောဂဘူမိကာ
လသန္တာနုရိပ္ပယောဂတော၊ ဇာတိရိပ္ပယုတ် ဘူမိရိပ္ပယုတ် ကာလ
ရိပ္ပယုတ် သန္တာနုရိပ္ပယုတ်အားဖြင့်၊ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြား
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။

ဘဝ၌ သည့်စသော ၃-ပါး၊ ပဉ္စဝေါကာရစသော ၃-ပါး၊ ကာ
မ စသော ၃ ပါးကို အချင်းချင်း လှည့်၍ ဖွဲ့ရသည်ကား ဘူမိ ဝိပ္ပ
ယုတ်တည်း။ ယင်းသို့ ဘူမိဝိပ္ပယုတ်ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ရုပ်
သည် ရုပ်ချင်း ဝိပ္ပယောဂ မဖြစ်သောကြောင့်၊ သည့်ဘဝ၌ အသ
ည့်ဘဝကို၊ ပဉ္စဝေါကာရ-ဘဝ၌ ဧကဝေါကာရဘဝကို မဖွဲ့ရ။ ။
နေဝသည့် နာသည့်၌ အသည့်ကို၊ စဟုဝေါကာရ၌ ဧကဝေါကာ
ရကို ဖွဲ့လိုသော်ဖွဲ့ရ၏။ ရုပ်ကိုဖွဲ့ပြီး ဖြစ်သော မဖွဲ့ကုန်သည်။ ဘူမိ
ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သောကြောင့်မဟုတ်၊ စိတ်-စေတသိက် ဖြစ်သောဟု
မ၍ ဖွဲ့ရာများ၌လည်း၊ ရုပ်သည် ချင်းဘို့ချင်း ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သော
ကြောင့်၊ ရုပ်ကိုစင်စေလို၍ မ, သည်ဟု မှတ်လေ။ ။

နဝမ၊ ဒသမ၊ ဧကောဒသမ၊ ဒွါဒသမ၊ ဖုဒ္ဒသမနယ။

နဝမ၊ ဒသမ၊ ဧကောဒသမ၊ ဒွါဒသမ၊ ဖုဒ္ဒသမ၌ ဆိုပြီးသော
နည်းကိုမှီး၍ သိကောင်းတော့သည်။ ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ ။ အချို့
သော သမိတက္က သမိစာရစသောပုဒ်တို့၌၊ ဧကဟိမိဟူ၍ ဝိတက်
စသော တရသောတရားကိုလျက်၊ ဗဟုဝုဇ်-ဟောတော် မူသည်
ကား၊ သင်္ချာကို မမှတ်အပ်သောကြောင့် ဟောတော် မူသတည်း။
ထို့ကြောင့် ဇိုကာ၌။ ။ (၃၁)* သဗ္ဗတ္ထစ ဧကဓမ္မေဝိ ဧကဟိ
စိတိ ဗဟုဝုဇ် နိဇ္ဈေသော သင်္ချာယ အနိယမိ တက္ကာ ကတောဘိ
ဝေဒိတဓမ္မာ။ ။ မိန့်ပြီ။ ။

ဓာတုကထာ ဂဏ္ဍိကျမ်းပြီး၏။

၃၁။* စ၊ ဆက်ဦးအံ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောပဉ္စာတို့၌၊ ဧကဓမ္မ
ဝိ၊ တခုတည်းသော တရား၌လည်း။ ဧကဟိစိတိ၊ ဧကဟိမိဟူ၍၊
ဗဟုဝုဇ် နိဇ္ဈေသော၊ ဗဟုဝုဇ်ညွှန်းပြခြင်းကို။ သင်္ချာယ၊ သင်္ချာ၏။
အနိယမိတက္ကာ၊ မမှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတော၊ ပြု
အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဓမ္မာ၊ သိအပ်၏။ ။

၁၈-ဓာတုကထာတုတ်လွှမ်းချိုး၊

နမော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓာတုကထာအချိုးကို ဆိုပေအံ့။

လေးသစ္စာ ငု'အာပွင့်လို့။ ခုနစ်ဆင့် မြောက်သည့်ဝါ။ ။
တို့ဆရာ ကိုယ်တော်များ။ ဟောကြားသည့်စာ။ ။ခုနစ်ဖြာ
ဘိဓမ္မာ မည်ဆန်းလို့။ သုံးကျမ်းမြောက် သညာတော်။ ဓာတ်
ကျမ်းတွင်ခေါ်။ ။ဂန္ထိရနက်ကျော်သည်။သဘောတော်ခက်ခဲ။ ။
ဉာဏ်နုသည့် စာသင်ငယ်မှာ။နားမဝင် မျောက်အုန်းရနဲ။ ။

မြစ်ပင်လယ် ဗွေထဲမှာ။ရှေ့နောက်လွဲမြောက်တောင်ဝေ။ ။
မာလိန်မှူးအထင်မှားလို့။ သဘောရှင် ကိုကုလားတို့။ သွားခက်
ကြပေ။ ။ကျိန်းသေတတ်သည့် ဖန်နတ်နေ။ ရွှေအိမ်မြှောင် သူ
ဟောက။ ရှေ့နောက်လော ဘယ်မကျန်။ ပုန်-လေးပစ်မှန်။ ။
ကေနိသိသည့်ပုံသဏ္ဌာန်လို့။အိမ်မြှောင်တဘန် ဆိုဦးအံ့လေး။ ။

(၁) ပဌမနယချိုး။

ပဌမ သူ့အသည်းမှာ။မှတ်တွယ်နည်းမခက်ပါ။ ။မာတိကာ
တထေဝ။ဟောကြလေရာ။ ။

(၂) ဒုတိယ နယချိုး။

ဒုတိယ သူ့အချာမှာ။ရုပ်ခန္ဓာ တချို့နှင့်။စိတ်တချို့ ရလေရာ။
ပုန်ဟောရပါ။ ။ရုပ်ယေစွဲ သူ့အမှာမှာ။ တူ ခန္ဓာ ဓာတ်အာ
ကွဲလို့။ ရုပ်ထဲတွင် သူနှင့်သူ။ မြဲချယူ။ ။ဓာတ်သကဲ့လို အ
ကြွင်းတူ။စိတ်-ယေ-ဇွဲမှု။စိတ်ချင်းသာတည့်လေး။ ။

(၃) တတိယနယချိုး။

ဓမ္မာယတန။ချို့တပက်ကိုမှ။ ဟောချက်ကယ် ထွေလာ။ ။
ဓာတ် အာ တူ။ခန္ဓာပြားသည့်။ ဝေဒနာ သညာများနှင့်။ သင်္ခါရ
အလင်းပြ

တရား သုရမာ။ နိဗ္ဗာန်ပါ သူတို့ချင်းပ။ သွဉ်လည်ကာ ပြန်ကာ
သွင်း။ ဧရင်းသေချာ။ နည်းကတိယ သူ့အလှကို။ သိတ်ခါ
အိတ်ခါ ကုန်ကုန်တွင်လျှို့။ ကရားနှင့် မှောက်သလို။ ဟောလိုက်
သကို။ ဖုံးအုပ်ကပ်ဘဲ လဲမသိုသည်။ သမားညို ကျန်းသေ
တည့်လေး။ ။

(၄) စာသုတ္တန်နယချီး။

သင်္ဘောပါ အိမ်ခြောင်ပြလိုက်မည်။ ငြိမ့်ကြသေချာ။ ။
ဝေဒနာ သင်္ခါရနှင့်။ သုရမသဒ္ဓါ။ တစိတ်ရရာ။ သည့်နှယ်ပုန်
ကိုမှ။ ဟောထုတ်ရပါ။ သည်ယေနှစ်ဖြာသည့်ဆန်းလျှို့။ ဧလင်း
မှာ သူနှင့်သူ။ ၃-ပါးသုံးဘူ။ သွတ်လဲသွယ်လျှို့။ ဧရင်းသူ။ စ-
ယေတူဖြေရိုးမဲ့။ နည်း ၄-မျိုးသူ့အကြံ။ နှိပ်နှိပ်နှိပ်။ အိမ်
ခြောင်ပြ မသွေမှန်သည်။ မြဲကန် မှန်လွန်းလှလေး။ ။

(၅) ပဉ္စမနယချီး။

ငါးခန္ဓာ စုံမထွေးလျှို့။ တစ် နှစ် သုံး လေး-ရကြရာ။ စိတ်
သုရမာ။ ဆံမခန္ဓာသည့် ပုန်ဟောရပါ။ ၃-ပါးသုံးမတူရာကို။
ယေ ၂-ဖြာ ပွေရှာစွဲလျှို့။ မခက်ခဲဖြေစရာ။ စ-ယေအလာ။ ။
နည်းပဉ္စမ သူ့အချာကို။ နိဿယသည့်လိုက်ကွဲလေး။ ။

(၆) ဆဋ္ဌနယချီး။

ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်။ မရောယှက်ဆဋ္ဌမှာ။ ရုပ်
နိဗ္ဗာန် နာမ်ပင်ရောသော်လည်း။ ဝိပ္ပယော၊ ရရာ။ ဖြစ်ချုပ်ကယ်
တူစွာသည်။ အာရုံပါ။ မှီရာမျှပါလျှို့။ ဇာတ်ကာလ ဘုံသန္တာန်။
တူ ၄-ပါးနာမ်။ သမ္ပယုတ်ကယ် မြဲကန်သည်။ မချမှန် တော်
လွန်းလှလေး။ ။

ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သဘောနှင့်။ ဝိပ္ပယောကန်သူ။ နာမ်ခန္ဓာ
တူကတဲကို။ ဘုံသန္တာန် ကာလကွဲလျှို့။ ဇာတ်လဲမပြိုင်မှု။ မှီ
အာရုံတူမဟုတ်သည် ဖြစ်ချုပ်မတူ။ သည်နာမ်ရမှာ။ ဝိပ္ပယုတ်
စာတူကထာ

ယူရုပ်ချင်းထို့တူ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ ရူပက္ခန္ဓသဘာဝါ။ ။ဝေဒနာ ဝေဒနာချင်း။ သူ့ဝိညာဉ် ဝိညာဉ်ချင်း။ လျှင်းမရရာ။ ။သင်္ခါရေမှာ သန့်သော။ သဘော ၂-ဖြာ။ ဆံမနှောသည့်။ သမ္ပယောဂ ကေဟိစံမှာ။ စေတသိခံ ရသမျှကိုသော်။ ။ဝိပ္ပယောဂ ကေဟိစံမှာ။ ရုပ်နိဗ္ဗာန်နာမ်သက်သက်နှင့်။ နာမ်ရောရှက်ပုန်ကမှု။ စေတသိက်ကိုယူ။ ။နာမ်ရသည့်ပုန်ကမှု။ ခမ္မဓာတ်တူ။ ရုပ်နိဗ္ဗာန်တည့်လေး။

(၇) သတ္တမနယချိုး။

စိတ်ဝိညာဉ် နာမ်သက်သက်နှင့်။ သမ္ပယုတ်စွက်သည့် ပုန်အနေ။ ။သတ် ဝိညာဉ် ဇေကကောရယ်နှင့်။ နိဿေသံသမ္ပယောသည့်။ စေတသိက်ခံ သည်သဘော ကိုမှ။ သမ္ပညာဏ်ရှင်ပင်ဂေါ။ ဟောပြခဲ့ပေ။ ။နည်းသတ္တမေ။ သတ်ဝိညာဉ် ဇေကကနှင့်။ သမ္ပယုတ္တကုန်မဆံ။ လုံးစားကွက်ကျန်။ ။သည်နှယ်ပုန် စေတသိက်ခံကို။ စိန္တေယျံ ရှောင်ကွင်းလို့။ စွဲရင်းနှင့် သမ္ပယုတ်ကို။ ယေ-တေ အလို။ ။ဒုတိယ ယေ-တေ ကိုမူ။ ဝိပ္ပယုတ်ဆိုမြဲ မသွေရှင့်လေး။ ။

(၈) အဋ္ဌမနယချိုး။

ရုပ် နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်။ နာမ် ရောရှက် ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။ ကေဝလံ နာမ်ကိုစွဲသော်လည်း။ သမ္ပယုတ္တံ သူတို့ထဲက။ နိဿေသံ အကုန်စွဲကိုမှ။ ဟောမြဲကေနိ။ ။အဋ္ဌမနည်း သူ့အကြံမှာ။ ဝိပ္ပယုတ္တံ ယေစွဲလို့။ မခက်ခဲဖြေစရာ။ နတ္ထိချည်းပါ။ ။နည်းမောဃ သည်ပုစ္ဆာမှာ။ သမ္ပယုတ် ရရာ ဟောဘူးရှင့်လေး။ ။

(၉) နဝမနယချိုး။

နဝမမှာ နာမ်တချို့။ ဟောရန်ဘို့ပုံသေ။ ။ယေ-နှစ်တန် သတ္တယုတ်ထဲက။ ဟည်လည်ကာ ပြန်သွန်စွဲ။ မြဲသွမသွ။ ။စ-ယေစွဲ သူ့အနေမှာ။ စိတ်သေသေ ခန္ဓာရနှင့်။ ဓာတ်အာယတနဖွဲ့ခါ။ ဖြေရိုးကျမ်းလာ။ ။နည်းနဝ သူ့အချာမှာ။ ယုန်ထင်ကာ ကြောင်မမှတ်ပါနှင့်။ ရာပြတ်လို ကုန်ကုန် သိမ်းပါတော့။ ကျိန်းသေသဘော။ ။

(၁၀) ဒသမနယချီး။

ပွေရှပ်လိမ် နည်းဆယ်ဝမှာ။ ခက်စရာ့ ရပုံ။ ၊နည်းဆဋ္ဌ
ဟောရန်ပုန်ကိုတဲ့။ဟောထုတ်အကုန်။ ၊ယေ-နှစ်ဝလုံးစုံမှာ။ ဆ
ဋ္ဌပုံ ဝိပ္ပယုတ်စွဲလို့။ စ-ယေစွဲ ရရာမှာ။ ဖြေမြဲခွေတာ။ ၊သည်
နယ မှတ်စရာမှာ။ ငယ်နိုင်ပါ ခေါင်းဖြီးခြုံတည့်လေ။ ၊

(၁၁) ကောဒသမနယချီး။

ကောဒသမ ဟောရန်ပုန်မှာ။ စတုတ္ထ နည်းတူလုံးစုံ။ ၊ယေစွဲ
ပါရက်ခါသဲ။ ရှိမဲ့ချက်ကုန်။ ၊ဆဋ္ဌနည်း ဖြေပုံမှာ။ ချိန်အာရုံ
ညာဏ်သွင်းလို့။ တရားမင်း မိန့်တော်မှာ။ ဖြေရိုးကလာ။ ၊ညှာ
တဝ-သီးတရာကို။ လည်ကိုင်ကာ ဆုတ်လိုက်ကဲ့လေး။ ၊

(၁၂) ဒွါဒသမနယချီး။

ဆဲ၊နှစ်တန် သူ့မူလမှာ။ နည်းနဝ မတူလုံးစုံ။ ၊ယေစွဲပါတူ
မလွတ်သည့်။ ချွတ်စွတ်သည့်ပုံ။ ၊သဒ္ဓိဋ္ဌာန်မြဲကြည်ယုံသည်။ ဖြေ
ပုံမှာ ပဌမနှင့်။ ယွင်းမခွေထွေလာ။ မိုးကြိုးပစ်စာ။ ၊ခြေသိမ်း
ခေါင်းပိုက် သူ့အမှာမှာ။ မှတ်ဘွယ်ရာ လွန်လွန်းသလေး။ ၊

(၁၃) တေရသမနယချီး။

ပဉ္စမ ဟောရန်ပုန်က။ ဩဇ္ဇာရုပ် စွဲရရှစ်မည်။ ၊ဝိညာဉ်စွဲ ဗာ
ဝိသ ဟောကြရသည်။ ၊ယေ-စွဲမှု သူ့စိတ်ရည်မှာ။ နည်းငါး
မည် တူမခွဲလို့။ ဆဋ္ဌနည်းဖြေသလို။ ဟောရသကို။ ၊တေရသ
မ သူ့အဆိုမှာ။ လွယ်မလို ခက်လွန်းသလေး။ ၊

(၁၄) ရုဒ္ဓသမနယချီး။

ရုဒ္ဓသမ ဟောရန်နည်းမှာ။ အဋ္ဌမနည်းတူလုံးစုံ။ ၊ယေစွဲပါ
တူမသွေးသည့်။ ဖြော့မွေးသည့်ပုံ။ ၊ဖြေရန်ဘို့ ဇွေကြိုလျှင်။ ပဌမ
ပုံစိတ်စောနှင့်။ သဘောတော် သွေမသွန်။ မြေလက်ခတ်မှန်။ ၊
သိန်းလေးသောင်း နက်စံကို။ လက်ရွှေညာဏ်ခွါငှစ်လို့။ အနှစ်
ကယ်မြေဆီကို။ ပေးဌသလို။ ၊စာသင်ပျိုနဲ့ များလူမိုက်ကို။ နှစ်
ဆီကို ကွေးလိုက်ကဲ့လေး။ ၊

နိဂုံး။

ထောင်ရာကျော် ရှစ်ဆယ်စေ့လို့။ ငါးခုပြည့် သက္ကရာဇ်။ ။
 လ-အာသာဌ်၊ ခတ္တာပွင့်လို့။ ဆန်းပုဏ္ဏာ နဝါသင့်၊ ကျားမင်းရက်
 မှာ။ ။ ဆွဲကိုးရွာ မဏ္ဍာမှာ။ သညာတော် ယဉ်ဆန်းလို့။ တုတ်
 လှမ်း စိန္တေယျော်။ သုံးလူ့မျက်ဖျော်။ ။ သမိပူပစာရော်သည်။
 နာမံတော် တွင်သီးနှင့်။ တိုက်ကြီးဝိဟာနေ၊ မျိုးမြတ်မဟေ။ ။
 ရွှေလမင်း ပုံမသွေသည်။ ထက်ညာကြေ မည်ထူးနှင့်။ နှစ်ဦးစုံ
 သာသနာ။ ပွဲခြံငုံခြံညာ။ ။ သူငယ်တို့ မှတ်လွယ်သာအောင်။
 စာအိမ်မြှောင် ညွှန်းလိုက်ကဲ့လေး။ ။

စာအိမ်မြှောင် သူညွှန်းလို့။ ထောင့်ယွန်းကွေ့မလည်။ ။
 ဟုတ်တိုင်းမှန် မိပ္ပါယ်ရ။ များသိကြသည်။ ။ သည်ကုသိုလ် ထူး
 လည်ကို။ နိဗ္ဗာန်ပြည် ရွှေခန်းသို့၊ မဂ်လမ်းတော် မှန်မမှားရအောင်။
 ရောက်ရစေသား။ ။

ရတနာ ပုရ အင်းဝရွှေမြို့တော်၏ အနောက် တောင်ဘက်။
 တာ ၄၀၀၀-ခန့် ကွာသော၊ တုတ်သွင်း စေတီတော်၏ အနီး၊
 ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော။ အသျှင် (စန္ဒ
 မာလာ) အမည်တော် သာသနာတော် တုတ်သွင်းဆရာတော် ဘုရား
 ကြီးသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၅-ခု။ ဝါဆိုလဆန်း ၉-ရက်။ တနင်း
 လာနေ့။ စင်ဆိုသီကုံးအပ်သော-

ဓာတုကထာချိုးပြီး၏။

၁၉-ဓာတုကထာတုတ်သွင်းချိုးအဖြေ၊

နမော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) ပဋ္ဌမနယချိုးအဖြေ။

ပဋ္ဌမသုအသည်းမှာ။ မှတ်တွယ်နည်းမခက်ပါ။ မာဘိကာ
တထေဝ။ဟောကြလေရာ။ ။

(၎င်းအချိုး အရကား။မာဘိကာ၌ ခန္ဓာအာယတနဘေဒတို့
သည့်အတိုင်း။ တိက်ကုန် ဒုက်ကုန်အောင် ဟောလေဟု ဆိုလို
သည်)။ ။(ပဋ္ဌမနယချိုးအဖြေပြီး၏)။ ။

(၂) ဒုတိယနယချိုးအဖြေ။

ဒုတိယသု။အချာမှာ။ရုပ်ခန္ဓာ တချို့နှင့်။စိတ်တချို့ ရလေရာ။
ပုန်ဟောရပါ။ ရုပ်ဗေဒသု။အမှာမှာ။ ဘူခန္ဓာ ဓာတ်အာက္ခလို့။
ရုပ်ထဲတွင် သူနှင့်သူ။ ဖြေချသု။ ဓာတ်သာက္ခလို့။ အကြွင်းဘူ။
စိတ်ဗေဒမူ။စိတ်ချင်းသာတည့်လေး။ ။

(အဓိပ္ပာယ်ကား)။ ဤဒုတိယနည်း၌ ဟောအပ်သောပုန်သည်။
အတ္တန္တရမာတိကာ။ဗာဟိရမာတိကာ၌။ရုပ်ကိုရသောပုန် စိတ်ကို
ရသော ပုန်တို့ကိုသာဟောအပ်သည်။ ။စေတသိက်ရသောပုန်။
နိဗ္ဗာန်ရသောပုန်တို့ကိုမဟောအပ်။ ။ရုပ်နှင့် စိတ်ကိုပင် ဟော
ငြားသော်လည်း။ရူပက္ခန္ဓာစသော ရုပ်အကုန်ရသောပုန် ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာ မနာယတန။မနိန္ဒြေ။စိတ္တာခမ္မာ။ စသောစိတ်အကုန်ရ
သောပုန်တို့ကိုမဟော။ ။

စက္ခာယတန။စက္ခုဓာတ်။စက္ခုန္ဒြေ။အသညိတဝ။ သပ္ပင်ဃာ
ဓမ္မာ။ စသောရုပ်ထဲက တပါး နှစ်ပါးစသော အစိတ်စိတ်သာရ
သောပုန်။စက္ခုဝိညာဏဓာတ်စသောစိတ်ထဲက တပါးနှစ်ပါးသုံး
ပါးစသော စိတ်တချို့သာရသော ပုန်တို့ကိုသာ။ ဤဒုတိယနည်း၌
ဓာတုကထာ

ဟောအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ။(ဒုတိယ သူ့အချာမှာ။ ရုပ်ခန္ဓာ တချို့နှင့်။စိတ်တချို့ရလေရာ၊ ပုန်ဟောရပါ)။ ။ဟု-ဟောပုန် ကို ပြတော်မူ၏။ ။

ယေ-စွဲ။တေ-စွဲသောအခါ၌။ရုပ်-ကနေ၍ ယေ-စွဲလျှင်။ရုပ်-ထဲ တွင်သာရှာ၍၊စွဲတတ်သောကတ္တားပုန်နှင့်၊စွဲအပ်သော ကံပုန်အရ တရားနှစ်ပါး။ ခန္ဓာတူ၍ အာယတနဓာတ် ကွဲအောင်စွဲ။ စေတ သိက်၌မစွဲအပ်။ ။

စိတ်ကနေ၍ ယေ-စွဲလျှင်။ စိတ်-ထဲတွင်သာ ရှာ၍စွဲတတ်သော ကတ္တားပုန်နှင့်၊စွဲအပ်သောကံပုန်အရ တရားနှစ်ပါး။ ခန္ဓာအာယ တနတူစေ၍ဓာတ်ကွဲအောင်စွဲ။ ရုပ်စေတသိက်ကိုမစွဲအပ်။ ထို့ ကြောင့်။ ။(ရုပ်-ယေ-စွဲသူ့ အမှာမှာ။တူခန္ဓာဓာတ်အာကွဲလို့။ ရုပ်-ထဲတွင်သူနှင့်သူ၊မြဲချသူ၊ဓာတ်သာကွဲလို့အကြွင်းတူ။ စိတ် ယေစွဲမှု စိတ်ချင်းသာတည့်လေး)။ ။ဟု-ယေစွဲ။တေစွဲကိုပြတော် မူသည်။ ။

(တူ-ခန္ဓာဓာတ်အာကွဲလို့)၌။ ။ခန္ဓာတူ အာယတနဓာတ် ကွဲဆိုလိုသည်။ ။(ဓာတ်သာကွဲ၍အကြွင်းတူ)၌။ ။ဓာတ်သာ ကွဲ၍ကြွင်းသောခန္ဓာ။ အာယတန တူစေဆိုလိုသည်။ ။(ရုပ်- ယေစွဲ-သူအမှာမှာ၊တူခန္ဓာဓာတ်အာကွဲလို့။ရုပ်-ထဲတွင်သူနှင့်သူ မြဲချသူ)။ ။ဟူသော စကားဖြင့်။ ရုပ်-က ယေ-စွဲအပ်သော တရားကို ပြတော်မူ၏။(ဓာတ်သာကွဲလို့အကြွင်းတူ၊စိတ်ယေစွဲမှု- စိတ်ချင်းသာတည့်လေး)။ ။ဟူသော စကားဖြင့် စိတ်-က ယေ စွဲအပ်သောတရားကိုပြတော်မူ၏။ ။

ဒုတိယနယ၌။ (သင်္ကဟိတေန အသင်္ကဟိတံ)။ ဟူသော ပုန်၌။ (သင်္ကဟိတေန အသင်္ကဟိတံ အသင်္ကဟိတံ)။ ဟု ဆိုလိုလျက်။ (အသင်္ကဟိတံ)တပုန်ကိုချေ၍(သင်္ကဟိတေန အသင်္ကဟိတံ)ဟူဟော တော်မူလေသည်။ သင်္ကဟိတေန-ဟူသော ပဌမပုန်ဖြင့်။ စွဲတတ် သောကတ္တားပုန်အရတရားနှင့် စွဲအပ်သော ကံပုန်အရ တရားနှစ် ပါး ခန္ဓာတူသည်၏အဖြစ်။ ခန္ဓာအာယတနတူသည်၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။ (အသင်္ကဟိတံ) ဟူသော ဒုတိယပုန်ဖြင့်။ စွဲတတ်သော ကတ္တားပုန် အရတရားနှင့်။ စွဲအပ်သော ကံပုန်အရတရားနှစ်ပါး အလင်းပြ

အာယတန ဓာတ်ကွဲသည်၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။ ကျေလေသော (အသင်္ဂဟိတံ) ဟူသော တဘိယပုဒ်ဖြင့်။ ယေဇ္ဇေ၊ တေဇ္ဇေ၍ ရအပ်သော တရားတို့၌ ခန္ဓာအာယတနဓာတ် မရေမတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ ။

တနည်းကား၊ ကျေလေသော (အသင်္ဂဟိတံ) ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ယေဇ္ဇေ၊ တေဇ္ဇေ၍ ရအပ်သော တရား၌ ပုစ္ဆာဝိဿန္ဓနာကိုဆိုအပ်၏။ ဥဒါန်းဂါထာကို နှုတ်တက်ရအောင်ဆောင်၍ ဥဒါန်းဂါထာတွင် ပါသော တရားအတိုင်းသာ စစ်၍ ဟောလေ။ ။ စက္ခာယတန၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်တို့က။ ယေဇ္ဇေ၊ တေဇ္ဇေ ပုံကို ဆိုခဲ့ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်နှင့်ဆိုက်၍ ပြောလေ။ ။ (ဒုတိယ နယချိုး အဖြေ ပြီး၏)။ ။

(၃) တဘိယနယချိုးအဖြေ။

ဓမ္မာယတန ချို့ကဝက်ကိုမှ။ ဟောချက်ကယ်ထွေလာ။ ဓာတ်အာတု၊ ခန္ဓာပြားသည့်။ ဝေဒနာ သညာဗျားနှင့်။ သင်္ခါရတရား သုရမာ၊ နိဗ္ဗာန်ပါ သူတို့ချင်းပ။ ဖွည့်လည်ကာ ပြန်ကာသွင်း။ ဗွဲရင်းသေချာ။ နည်းတဘိယ သူ့အလာကို။ သပိတ်ခါ အိတ်ခါ ကုန်ကုန်ဖွင့်လို့။ ကရားနှင့် မှောက်သလို။ ဟောလိုက်သလို။ ဖုံးအုပ်ကယ်တဲ့ ထဲမသိုသည်။ သမားညို ကျိန်းသေတည့်လေး။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ တဘိယနယ၌ ဟောအပ်သော ပုဒ်သည်။ အတ္တန္တရ မာတိကာ။ ဗာဟိရမာတိကာ၌။ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်ထိုက်သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂသစ္စာစသော ဓမ္မာယတန-အစိတ်အစိတ် အချို့သာ ရသောပုဒ်။ ဟေတုဓမ္မာ စသော ဓမ္မာယတန အချို့ရသော ပုဒ်တို့ကိုသာ ဟောအပ်၏။ ဓမ္မာယတန ထိုက်သော အလုံးစုံသော စေတသိက်သုရမရုပ်တို့ကိုတပေါင်းတည်း။ (ဓမ္မာယတနနု ယေဓမ္မာ) စသည်ဖြင့်မဟောအပ်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မာယတနထိုက်သော အချို့သာဖြစ်သောပုဒ်တို့ကိုပြလို၍။ ။ (ဓမ္မာယတန၊ ချို့ကဝက်ကိုမှ ဟောချက်ကယ်ထွေလာ)။ ။ ဟုဆိုတော်မူလေသည်။ ယေဇ္ဇေ၊ တေဇ္ဇေသောအခါ၌ ဓမ္မာယတနထိုက်သော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုရမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တရား ငါးပါးတို့၌သာ ဗွဲအပ်၏။ ။

ဓာတ်ကယ

ထို ၅-ပါးသို့တွင်လည်း။ ဝေဒနာ၊ ဟောပုန်ဖြစ်၍ စွဲတတ်သော
ကတ္တားအရက နေအံ့။ ကြွင်းသော သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊
နိဗ္ဗာန်၌။ ။ သညာ၊ ဟောပုန်ဖြစ်အံ့။ ကြွင်းသော ဝေဒနာ၊ သင်္ခါ
ရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ။ သင်္ခါရ၊ ဟောပုန်ဖြစ်အံ့။ ကြွင်းသော ဝေ
ဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ။ သုခုမရုပ်၊ ဟောပုန်ဖြစ်အံ့။
ကြွင်းသော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ။ နိဗ္ဗာန်က နေ၍
ယေစွဲအံ့။ ကြွင်းသော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၌။ ။ စေ
တသိက်ကနေ၍-ယေစွဲအံ့။ ကြွင်းသော သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ။ သင်္ခါ
ရ၊ သုခုမရုပ်ကနေ၍-ယေ-စွဲအံ့။ ကြွင်းသော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ နိဗ္ဗာန်
၌။ ခန္ဓာမတူ-အာယတနတူ-ဓာတ်တူ-ဖြစ်အောင် အချင်းချင်း ဖ
လယ် သွတ်သွင်း၍ စွဲအပ်ကုန်၏။ ။

ထို့ကြောင့်။ (ဓာတ်၊ အာတူ-ခန္ဓာ၊ ပြားသည့်။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊
များနှင့်။ သင်္ခါရတရား သုခုမာ၊ နိဗ္ဗာန်ပါသူတို့ချင်းပ။ လှည့်လည်
ကာ ပြန်သွန်သွင်း။ စွဲရင်းသေချာ)။ ဟု-ယေ-စွဲအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကို ပြတော်မူ၏။ ။ ဓာတ် အာတူ ခန္ဓာပြားသည့်၌၊ ခန္ဓာ ပြား၍
အာယတနတူ၊ ဓာတ်တူဆိုလိုသည်။ ဝါစာသိလိဋ္ဌဖြစ်အောင်သာ
(ဓာတ်၊ အာတူ-ခန္ဓာပြားသည့်)ဟု ဆိုလေသည်။

ဤတတိယနည်း၌လည်း။ (အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ သင်္ဂဟိ
တံ)ဟုဆိုလိုလျက်။ (သင်္ဂဟိတံ)တပုန်ကိုချေ၍ (အသင်္ဂဟိတေန
သင်္ဂဟိတံ)ဟုဆိုလေသည်။ (အသင်္ဂဟိတေန) ဟူသော ပဌမပုန်
ဖြင့် ကတ္တားအရတရားနှင့် ကံအရ တရား ခန္ဓာမတူကြသည်၏
အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ (သင်္ဂဟိတံ)ဟူသော ဒုတိယပုန်ဖြင့်။ ကတ္တား
အရတရားနှင့် ကံအရတရား အာယတန၊ ဓာတ်၊ တူကြသည်၏
အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ ကျေလေသော (သင်္ဂဟိတံ)ဟူသော တတိ
ယပုန်ဖြင့်။ ယေစွဲ၊ တေစွဲ၍ရအပ်သော တရား၌ ရေတွက်အပ်သော
ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကို ပုစ္ဆာ၊ ဝိသုဒ္ဓိနာ ပြုအပ်၏။ ဤ၌
လည်း ဥဒါန်းဂါထာ အတိုင်း စစ်၍ဟောလေ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊
သညာက္ခန္ဓာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ စေတသိ
ကဓမ္မ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ စသောပုန်တို့က၊ ယေစွဲ၊ တေစွဲပုံကို ဆိုခဲ့ပြီးသော
အဓိပ္ပါယ်နှင့်တိုက်၍ပြောလေ။ ။ တတိယနယချိုးအဖြေပြီး၏။ ။

(၄) စတုတ္ထနယ နှိုးအခြေ။

သင်္ဘောပါ အိမ်မြှောင် ပြုလိုက်မည်။ မြေမှတ်ကြသေချာ။ ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရနှင့် သုရမသဒ္ဓါတစ်စုံရရာ သည့်နှယ်ပုန်ကိုမှ ဟောထုတ်ရပါ။ ယေ-နှစ်ဖြာလည်ဆန်းလျှံ၊ ဦးလင်းမှာ သူနှင့်သူ၊ ၃-ပါးလုံးတူ။ သွတ်သွယ်လဲလျှံ။ ဦးရင်း သူစ၊ ယေတူဖြေရိုးချို။ နည်းလေးမျိုး သူ့အကြံ။ ဦးနှစ်နှစ်၊ အိမ်မြှောင်ပြုမသွေသွန်သည်။ မြကေနံ မှန်လွန်းသလေး။ ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ဤစတုတ္ထနယ၌ ဟောအပ်သော ပုန်တို့သည် အန္တက္ကရ မာဘိကာ၊ ဗာဟိရမာဘိကာ၌ တစ်စုံသာ ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ သုရမရုပ်၊ သဒ္ဓါ တို့တည်း။ ။ အဘယ်သို့တစ်စုံဖြစ်သနည်း။ ဝေဒနာ စေတသိက် တခုတည်း ဖြစ်လျက်၊ အနုဘဝန၊ ဣန္ဒြိယဘေဒတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊ ဒေါမနသိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေဟု တစ်စုံတစ်စုံဖြစ်၏။ ။

သင်္ခါရသည်လည်း။ သမုဒယသန္တာ၊ မဂ္ဂသန္တာ၊ သတိန္ဒြေ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ၊ ဟေတုအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် တစ်စုံတစ်စုံဖြစ်၏။ ။

သုရမရုပ်သည်လည်း ဣတ္ထိန္ဒြေသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် တစ်စုံတစ်စုံ ဖြစ်၏။ ။

သဒ္ဓါသည်လည်း ဒေါသမူ နွေးကြောင့်ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသ၊ ဗိတ္တဇပရိဒေဝသဒ္ဓါ၊ ဒေါသမူ နွေး အရူပဝိပါက် ၄-ခု။ နွေးပန္နဝိညာဉ်တဆယ် ရဟန္တာတို့ စုတစ်ကြည်သော ၇၃-ခုသော စိတ်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဗိတ္တဇသဒ္ဓါ၊ ငိုဗန်းသံ ဝမ်းရုပ်သံစသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ဥတုဇသဒ္ဓါတို့၏အစွမ်းဖြင့် တစ်စုံတစ်စုံ ဖြစ်၏။ ထိုသို့တစ်စုံတစ်စုံ ဖြစ်သော ပုန်တို့ကိုသာ ဟောအပ်၏။ အလုံးစုံသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သုရမရုပ် သောဠာသ၊ စေတသိက် နွေပညာသ၊ သဒ္ဓါယတန၊ သဒ္ဓါဝတ်တို့ကို မဟောအပ်။ ။

ထို့ကြောင့်။ ။ (ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရနှင့်၊ သုရမသဒ္ဓါ၊ တစ်စုံရရာ၊ သည့်နှယ်ပုန်ကိုမှ ဟောထုတ်ရပါ)။ ။ ဟု ဟောပုန်ကို ပြကော်မူ၏။ ထိုဟောပုန်သည် အကျဉ်းဖြစ်လျက် အကျယ်ကို မြင်စာတုကထာ

လွယ်၍ သင်္ဘော၌ပါသောအိမ်မြှောင်သဘွယ်ဖြစ်လေရကား။ ။
 (သင်္ဘောပါ အိမ်မြှောင်ပြလိုက်မည်၊ မြို့မှတ်ကြသေချာ)။ ။ ဟု ဥ
 ပမာစကားဖြင့် ပြတော်မူ၏။ ယေ-စွဲ၊ တေ-စွဲသောအခါ၌၊ ပဌမ
 ယေကို ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ၃-ပါးတူအောင် တစိတ်တခုသာ
 ဖြစ်သောဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ် သဒ္ဓ-က၊ ယေစွဲအံ့။ ကြွင်းအ
 စိတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ သဒ္ဓတို့ကို စွဲတတ်သော
 ကတ္တား တရားနှင့် စွဲအပ်သော ကံပုဒ်အရတရားသည် ဝေဒနာ၊
 ဝေဒနာချင်း။ ။ သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရချင်း။ ။ သုခုမရုပ်၊ သုခုမရုပ်
 ချင်း။ ။ သဒ္ဓ၊ သဒ္ဓချင်း ဖြစ်၍ ခန္ဓာတူ-အာယတနတူ-ဓာတ်တူ
 ဖြစ်၏။ ။

ဒုတိယယေကိုကား၊ ပဌမယေစွဲ၍ရအပ်သောကံပုဒ်အရတရား
 ကို၊ ကတ္တားပြု၍၊ စွဲတတ်သော တရားကိုထား၍၊ ပဌမကတ္တားအရ
 တရားကို စွဲအပ်သော ကံပုဒ်ပြု၍ စွဲရင်းဖြစ်သော ကတ္တား၏အရ
 ဖြစ်သော တရားကိုလည်၍ ပြန်လှန်စွဲအပ်၏။ စွဲဟန်ကား။ ။

သမုဒယသစ္စာကို စွဲတတ်သော ကတ္တားပုဒ်ထား၍၊ သမုဒယ
 သစ္စာမှ တပါးသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုကိုစွဲအပ်သောကံပုဒ်ကို
 ထား၍ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ၃-ပါးလုံးတူအောင် ပဌမယေစွဲ
 ပြီးလျှင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုကို တဘန်ကတ္တားပြု၍၊ ဒုတိယ ယေ
 ကိုစွဲရင်းဖြစ်သော သမုဒယ သစ္စာသို့လည်၍ ခန္ဓာ အာယတန
 ဓာတ် ၃-ပါးလုံးတူအောင် စွဲပြန်ရာ၏။ ဖြေသောအခါ၌၊ စ-ယေ
 အတိုင်း၊ ရေတွက်သော ခန္ဓာအာယတနဓာတ်ကို ရေတွက်အပ်
 သော အတိုင်း ဖြေ။ ။

ထို့ကြောင့်။ ။ (ယေနှစ်ဖြာ ယဉ်ဆန်းလျှို့၊ စွဲလမ်းမှာ သူနှင့်
 သူ၊ ၃-ပါးလုံးတူ၊ သွတ်လဲလှယ်လျှို့၊ စွဲရင်းယူ၊ စ-ယေတူ ဖြေရိုး
 မျိုး)။ ။ ဟု ယေနှစ်ဖြာစွဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူ၏။ ။
 (စွဲလမ်းမှာ သူနှင့်သူ)။ ။ ဟူသောစကား၌၊ တစိတ်ဖြစ်သော ဝေ
 ဒနာ၊ ဝေဒနာချင်း။ ။ သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရချင်း။ ။ သုခုမရုပ်၊ သုခု
 မရုပ်ချင်း။ ။ သဒ္ဓ၊ သဒ္ဓချင်း။ ။ အချင်းချင်းသာ ယေစွဲအပ်သည်
 ဟူလိုသည်။ ။ (၃-ပါးလုံးတူ)။ ။ ဟူရာ၌ ခန္ဓာ အာယတန
 ဓာတ် ၃-ပါးလုံးတူ ဟူလိုသည်။ ။ (သွတ်လဲလှယ်လျှို့၊ စွဲရင်း
 အလင်းပြ)

ယူ)။ ။ ဤပဉ္စမယေဝွသော ကံပုန်အရ တရားကို ကတ္တား အတွင်းသို့သွတ်ပြန်သွင်းပြန်ထားပြန်၍ ဗွဲရင်းဖြစ်သောတရားကိုပင်။ ဒုတိယ ယေဝွအရ ထားလိုသည်။ ။ (စ-ယေတူ ဖြေရိုးမျိုး)။ ။ ဟူသောစကား၌။ ဤစတုတ္ထနယ၌လည်း ကျေလေသော (သင်္ဂဟိတံ) ဟူသော ပုန်ဖြင့် ပုစ္ဆာပြုသောအခါ ဝိဿဇ္ဇနာကို အစဗွဲသော ယေဝွ (သင်္ဂဟိတံ)အတိုင်းဖြေ ဟူလိုသည်။ ။

ဤနယ၌လည်း။ (သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ သင်္ဂဟိတံ)ဟု ဆိုလိုလျက်။ (သင်္ဂဟိတံ တပုန်ကိုချေ၍။ (သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ) ဟု ဆိုလေသည်။ (ပဉ္စမသင်္ဂဟိတေန)ဟူသောပုန်ဖြင့်။ ပဉ္စမယေဝွ ဗွဲတတ်သော တရားနှင့် ဗွဲအပ်သောတရား ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါးလုံး တူသည်၏ အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ (သင်္ဂဟိတံ)ဟူသော တဘိယပုန်ဖြင့် ဒုတိယ၊ ယေဝွ။ ဗွဲတတ်သောတရား ဗွဲအပ်သောတရားတို့၏ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါးလုံးတူသည်၏ အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ ကျေလေသော (သင်္ဂဟိတံ) ဟူသော ပုန်ဖြင့်။ ဒုတိယ ယေဝွအရဖြစ်သော တရား၌။ (တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ)အစရှိသည်ဖြင့်။ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာကို ထုတ်အပ်၏။ ။ ဥဒါန်းဂါထာကို အရဆောင်၍။ ။ ၎င်းဂါထာအတိုင်း စစ်၍ဟောလေ)။ ။ စတုတ္ထနယ အဖြေပြီး၏။

(၅) ပဉ္စမနယချိုးအဖြေ။

ငါးခန္ဓာစုံမထွေးလို့။ တစ်၊ နှစ် သုံး၊ လေး၊ ရကြရာ၊ စိတ်သုခုမာ ဆံမနှောသည့်။ ပုန်ဟောရပါ။ ၃-ပါးလုံးမတူရာကို။ ယေဝွစံဖြာ ဖွေရှာစွဲလို့။ မခက်ခဲဖြေစရာ။ စ-ယေအလာ၊ နည်း ပဉ္စမ သုအချာကို။ နိဿေသာ ညွှန်းလိုက်ကဲ့လေး။ ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ဤပဉ္စမနယ၌ ဟောအပ်သော ပုန်သည် ကား။ အတ္တန္တရ မာတိကာ ဗာဟိရ မာတိကာတည်း။ ၎င်းတို့၌ ခန္ဓာ တပါးသာ ရသောပုန်။ ခန္ဓာ ၂-ပါးသာ ရသောပုန်။ ခန္ဓာ ၃-ပါးသာရသောပုန်။ ခန္ဓာ ၄-ပါးသာ ရသောပုန်တို့တည်း။ ဒုက္ခဓာတုကထာ

သစ္စာ။ ကာမဘဝ။ အဗျာကတ စသော ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးရသော ပုန်တို့ကို မဟောအပ်။ ထို့ကြောင့်။ ။(ငါးခန္ဓာ စုံမထွေးလို့။ တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ ရကြရာ။ စိတ်သုခုမာ ဆံမနှောသည့်။ ပုန်ဟောရပါ)ဟု ဟောပုန်ကိုပြတော်မူ၏။

(စိတ်သုခုမာ ဆံမနှောသည့်ပုန်ဟောရပါ)။ ။ဟူသောစကား၌။ယေစွဲ-တေစွဲသောအခါ။ယေနှစ်ပါးလုံး၏ အရဖြစ်သောတရား၌ စိတ်နှင့် သုခုမရုပ်တွဲလို့ မနေ။ စိတ်နှင့်သုခုမရုပ် မဆက်ဆံ။စိတ်က ကတ္တားနေလျှင် သုခုမရုပ်က ကံနေ၏။ သုခုမရုပ်က ကတ္တားနေလျှင် စိတ်ကကံနေ၏။တပေါင်းတည်းမဖြစ်နိုင်။ထိုသို့ တပေါင်းတည်း မဖြစ်နိုင်၍ စာသင်သားတို့အား ယေစွဲ၊ တေစွဲ၊ ခဲ့ခဲ့ဉာဏ်ပိုင်စေခြင်းငှါ။ ။(စိတ်သုခုမာ ဆံမနှောသည့်။ ပုန်ဟောရပါ)။ ။ဟူသောစကားကို ဆိုတော်မူပြန်လေသတည်း။ ။

ရူပက္ခန္ဓာကနေ၍ ယေစွဲလျှင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ။ သို့မှသာလျှင် စွဲတတ်သော တရားများနှင့် စွဲအပ်သော တရားခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါးလုံးမတူမည်။ဝေဒနာ၊သညာ-သင်္ခါရတို့ကို စွဲလျှင် သုခုမရုပ်နှင့် ခန္ဓာမညီသော်လည်း။ခမ္မာယတန၊ ခမ္မဓာတ်၌ ညီကုန်၏။ ရူပက္ခန္ဓာကား စွဲတတ်သော ကတ္တားပုန်တည်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကား စွဲအပ်သော ကံပုန်တည်း။ ။

ဒုတိယ။ ယေစွဲသော အခါ၌ တဖန်ကံပုန် ဖြစ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ကတ္တား ထားပြန်၍။ ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် ခန္ဓာအာယတနဓာတ် ၃-ပါးလုံးမတူအောင် အလုံးစုံသောရုပ်၊ဝေဒနာ၊သညာ၊သင်္ခါရ၊နိဗ္ဗာန်ကို ပြန်၍ ထိုဒုတိယ ယေအရရုပ်၊ ဝေဒနာ၊သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်ခန္ဓာ အဘယ် အာယတန အဘယ်ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သနည်းဟု ပုစ္ဆာပြု။ ဝိဿဇ္ဇနာ ပြုသောအခါ၌ ဒုတိယ။ ယေစွဲသောအခါ စွဲတတ်သော ကတ္တားပုန်။ ပဌမ၊ယေစွဲသောအခါ ပဌမ။ ယေအရ စွဲအပ်သောကံပုန်အရ တရားတို့၌ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ဖွဲ့သော အတိုင်းဖြေ။ ပဉ္စမနယ၌ ဒုတိယ။ ယေစွဲပြန်သောအခါ။ စွဲရင်း တရားကို၎င်း စွဲရင်းမှတစ်ပါးသော တရားကို၎င်း ပြန်ကုန်သည်။ စတုတ္ထနယ၌မူကား။ စွဲရင်းတွင်သာ ဒုတိယ ယေကိုပြန်လေသည်။

အလင်းပြ

ရုပ်၌ဩဋ္ဌာရိကရုပ်၊ သုရမရုပ်ကို၎င်း၊ စိတ်၊ ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်
ကို၎င်း ထိုတရားတို့၌ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ မညီအောင် နှလုံး
ထား၍စွဲလေ)။ ။

(၃-ပါးလုံး မတူရာကို။ ယေနှစ်ဖြာ ဖွေရှာစွဲလို့)။ ။ ဟူသော
စကား၌၊ ပဌမယေစွဲသောအခါ၌လည်း ကတ္တားပုန်နှင့် ကံပုန် အ
ရတရား ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါးလုံး မတူအောင်။ ဒုတိယ
ယေစွဲသောအခါ၌လည်း ၎င်းနည်း ၃-ပါးလုံး မတူအောင်စွဲ ဟူ
လိုသည်။ ။

(မခက်ခဲဖြေစရာ၊ စ-ယေအလာ)။ ။ ဟူသောစကား၌ ဒုတိ
ယ ယေအရတရား၌အသက်ဟိတ နယဖြစ်၍ မရေတွက်အပ်သော
ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကို ပုစ္ဆာပြုသောအခါ၊ ပဌမယေအရ
တရား၌ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်ရှိသောအ
တိုင်းဖြေ ဟူလိုသည်။ ။

ဤနယ၌လည်း (အသက်ဟိတ) တပုန်ကျေသည်။ ပဌမယေ
သောအခါ စွဲတတ် စွဲအပ်သောတရား ၂-ပါး။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊
ဓာတ် ၃-ပါးလုံး မဟူသည်၏အဖြစ်ကို ငြိအပ်၏။ ဒုတိယ (အသက်
ဟိတ) ဟူသောပုန်ဖြင့် ဒုတိယ ယေစွဲသောအခါ ကံကတ္တားတရား
၂-ပါးသည် ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါးလုံးမဟူသည်၏အဖြစ်
ကို ငြိအပ်၏။ ကျေလေသော (အသက်ဟိတ) ဟူသော ပုန်ဖြင့်။
ဒုတိယ ယေအရတရား၌ ပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဈနာ ပြုအပ်၏။ ။

(ပဉ္စနယ အဖြေပြီး၏)။

(၆) ဆဋ္ဌနယချိုးအဖြေ၊

ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်၊ မရောယှက်ဆဋ္ဌမှာ။ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊
နာမ်ပင်ရောသော်လည်း။ ဝိပ္ပယောရရာ။ ဖြစ်ချုပ်ကယ် တူစွာ
သည်။ အာရုံပါ ဖြိရာမျှပါလို့။ ဇာတ်ကာလ ဘုံသန္တာန်။ တူ ၄ပါး
နာမ်၊ သမ္ပယုတ်ကယ် ဖြိကေနည်သည်။ မချမှန် ဘော်လွန်းလှလေး။
ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ နာမ်သဘောနှင့်၊ ဝိပ္ပယော ကေန သူ။ နာမ်ခန္ဓာ တူကတဲ
ဓာတုကထာ

ကို။တုံသန္တာန် ကာလကွဲလို့။ ဇာတိလဲမပြိုင်မူ။ မှီအာရုံ တူမ
ဟုတ်သည်။ဖြစ်ချုပ်မတူ။ သည်နာမ်ရမှာ ဝိပ္ပယုတ်ယူ။ ရုပ်ချင်း
ထို့တူ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ရူပက္ခန္ဓသဘာဝါ။ဝေဒနာ ဝေဒနာချင်းနှင့်။သို့
ဝိညာဉ် ဝိညာဉ်ချင်းပ လျှင်းမရရာ။ သင်္ခါရမှာ သန့်သော။ သ
ဘောနှစ်ဖြာ ဆံမနှောသည်။သမ္ပယောဂ ကေဟိစံမှာ။ စေတသိခံ
ရသမျှကိုသော်။ဝိပ္ပယောဂ ကေဟိစံမှာ။ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်၊ နာမ်သက်
သက်နှင့်။နာမ်ရောရှက်ပုန်ကမူ။စေတသိက်ကိုယူ။ နာမ်ရသည့်ပုန်
ကမူ။ဓမ္မဓာတ်တူ။ရုပ်နိဗ္ဗာန်တည့်လေး။ ။

ဤဆဋ္ဌနယ၌ ခက်ခဲနက်နဲသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေခြင်း
ငှါ။ မှတ်ပုံကိုရေးလိုက်အံ့။ ။

ရုပ် နိဗ္ဗာန်သည် သမ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်။ ဝိပ္ပယုတ်လည်း
မဟုတ်။

ရုပ် ရုပ်ချင်း သမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ်။ဝိပ္ပယုတ်လည်းမဟုတ်။
ဝေဒနာ ဝေဒနာချင်း သမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ်။ဝိပ္ပယုတ်လည်း
မဟုတ်။

သညာ သညာချင်း သမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ်။ဝိပ္ပယုတ်လည်း
မဟုတ်။

သင်္ခါရ သင်္ခါရချင်းသမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ်။ဝိပ္ပယုတ်လည်း
မဟုတ်။

ဝိညာဉ် ဝိညာဉ်ချင်း သမ္ပယုတ်လည်းမဟုတ်။ဝိပ္ပယုတ်လည်း
မဟုတ်။

ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်။ရုပ်ရုပ်ချင်း။ဝေဒနာဝေဒနာချင်း။ သညာသညာ
ချင်း။သင်္ခါရသင်္ခါရချင်း။ ဝိညာဉ်ဝိညာဉ်ချင်း ၂-ပါးလုံးမဟုတ်
ဆိုသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ။သတ္တဝါတို့
သည် သမ္ပယုတ်။ ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်ဖြင့် ထိုတရားတို့၌ သမ္ပယုတ်
လော။ ဝိပ္ပယုတ်လောဟု ယုံမှားခြင်း ပသင်္ဂ မရှိကြ၍ ရှင်တော်
ဘုရားလည်း သမ္ပယုတ်။ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မမူ။ ။

(တနည်းကား)။ ။သဘာဝတရားသည်။ လောကသဘာဝ-
ဓမ္မသဘာဝ နှစ်မျိုး ရှိသည်။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ လောကသည်
အလင်းပြ

လောက သဘာဝအားဖြင့် မယှဉ်ကောင်းရှိသည်။ ဥပမာကား။
မိမိကိုယ်ကို မိမိနှင့်တူသည် မတူသည်ဟူ၍ မဆိုထိုက်။ သူတပါး
သာနှင့်တူသည် မတူသည် ဆိုရသကဲ့သို့တည်း။ ။

ဓမ္မသဘာဝ မှာလည်း ရုပ်တရားတို့တွင် ပထဝီဓာတ် တခု
သည် ပထဝီဓာတ်တခုနှင့် ယှဉ်သည်ဟူ၍၎င်း။ မယှဉ်သည်ဟူ၍
၎င်း မဆိုထိုက်။ ထို့အတူ နာမ်တရားတို့တွင်လည်း ဝေဒနာ စေ
တသိက်၏ သဘာဝဓမ္မသည် ဝေဒနာစေတသိက်သဘာဝဓမ္မတခု
နှင့် ယှဉ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ မယှဉ်သည်ဟူ၍၎င်း မဆိုထိုက်။ ထို့
ကြောင့်သမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ် ၂-ပါးလုံးမဟုတ်ဟု ဆိုသတည်း။
ဘုရားတို့မည်သည် သတ္တဝါတို့ ပသင် ယုံမှားရှိသော အရာ၌သာ
ဟောတော်မူသည်။ မရှိသောအရာ၌ ဟောတော်မူ။ ။

သင်္ခါရ သင်္ခါရချင်း သမ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်။ ဝိပ္ပယုတ်လည်း
မဟုတ်ဟု ဆိုခဲ့သောအရာ၌ မိမိနှင့်ကွဲ ဖြစ်ဘော် ဖြစ်ဘက် ရရ
သမျှသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာမှတစ်ပါးသော ဖြစ်ဘော် ဖြစ်ဘက်မဟုတ်
သော ကြွင်းသင်္ခါရနှင့်သာ သမ္ပယုတ်လည်း မဟုတ်။ ဝိပ္ပယုတ်
လည်းမဟုတ်ဟု ဆိုသည်။ မိမိနှင့်ကွဲ ဖြစ်ဘော် ဖြစ်ဘက် သင်္ခါ
ရကား သမ္ပယုတ်ဖြစ်၏။ ။

(တနည်းကား)။ ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀-သည် သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပ
ယုတ် ၂-ပါးလုံးမဟုတ်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့တွင် ဖဿဖဿ
ချင်း စေတနာ စေတနာချင်း၊ ပညာပညာချင်း၊ သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ်
၂-ပါးလုံးမဟုတ် ဖဿနှင့် စေတနာ၊ ဖဿနှင့် ဧကဂ္ဂတာ၊ ဖဿ
နှင့်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ဖဿနှင့်ပညာတို့မှာ။ သမ္ပယုတ် အရာလည်း ရှိ၏။
သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ၂-ပါးလုံး ဟုတ်သောအရာလည်းရှိ၏။ ။

ဝိညာဉ်ဝိညာဉ်ချင်း သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ၂-ပါးလုံး မဟုတ်ဟု
ဆိုခဲ့သော အရာ၌ စက္ခုဝိညာဉ်ချင်း ။ ပ။ မနောဝိညာဉ်ချင်း သမ္ပ
ယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ၂-ပါးလုံး မဟုတ်သည်။ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ကြွင်း
သော ဆဝိညာဉ်။ သောတဝိညာဉ်နှင့် ကြွင်းသော ဆဝိညာဉ်
ပ။ မနောဝိညာဉ်က ခံဘက်နှင့် ကြွင်းသော ဆဝိညာဉ်တို့မှာ ဝိပ္ပ
ယုတ်ဖြစ်၏။ ။

(သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဟုတ်သောတရားကားပြီး၏)။

ဓာတ္တုကထာ

ရုပ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။ ဝိပ္ပယုတ်ကေနံ။ နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသည် ဝိပ္ပယုတ်ကေနံဖြစ်၏။ ရုပ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသည် အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ် ကေနံ ဖြစ်သနည်း။ သတ္တဝါတို့ ပသင်္ကရှိ၍ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ရှင်တော်ဘုရား ဟောတော် မူသောကြောင့် ဝိပ္ပယုတ် ကေနံ ဆိုသတည်း။ ။

သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်သို့ ပသင်္ကရှိသနည်းဟူမူ။ စိတ္တဇရုပ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ ပဝတ္တိ ဂုတိ အခါတိုင် အောင်မွေးပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့ ဂုတိ ကြဉ်သောဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသောစိတ်တို့၏ ဥပါဒ်ခံဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ (တနည်းကား) ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော စိတ်တို့၏ ဥပါဒ်၌ ပါကုန်၏။ ဝါ၊ စိတ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ။

ကမ္မဇရုပ်တို့သည်လည်း ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ တကွ ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့သည် စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်။ ခဏဇယ ၅၁-ချက်ခန့် တည်၍ အမှတ်မရှိ တခုခုသော စိတ်နှင့်ပျိုင်း၍ တကွချုပ်ကုန်၏။ ဝိညတ်မွေး ဟူသော စိတ္တဇရုပ်သည် စိတ်နှင့်တကွ ဧကုပ္ပါဒ ကေနိရောဓ ဖြစ်၏။

ထိုသို့စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ခြင်း။ တကွ ချုပ်ခြင်းရှိ၍ အချို့သော သတ္တဝါကား ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး သမ္ပယုတ် ဖြစ်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်သည်။ အချို့သောသတ္တဝါကား။ ရုပ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသည် အဟေတုက-သဟေတုက-အာရမ္မဏ-သာရမ္မဏ စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။ အချို့သော သတ္တဝါကား သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ၂-ပါးလုံးပင် ဖြစ်ကုန်၏။ အချို့သော သတ္တဝါကား ၂-ပါးလုံးမဖြစ်ဟု ပသင်္ကရှိကြကုန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း သတ္တဝါတို့ ပသင်္ကရှိသော အရာ၌ ရုပ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဤခေတ်ကထာကျမ်း ဆဋ္ဌနယ။ အနန္တနယ။ သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်း ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူကုန်၏။ ။

(တနည်းကား)။ ။ ဘုရားတို့မည်သည် သိအပ်သိထိုက်သော တရားကို သိတော်မူသည်။ မသိအပ် မသိထိုက်သော တရားကို

လည်းမသိအပ် မသိထိုက်ဟုသိတော်မူသည်။ ဤသမ္ပယုတ်ဝိပ္ပယုတ် အရာ၌လည်း သမ္ပယုတ်ဖြစ်သင့်မဖြစ်သင့်။ ဝိပ္ပယုတ်အရာ၌လည်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့် သည်ကို သိတော်မူသည့် အတိုင်း ဟောတော်မူသည်။ ။ ပသင်္ဂ ပင်မရှိသော်လည်း သဘာဝဓမ္မ အတိုင်း ဟောတော်မူသည်ဟု မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသည် ဝိပ္ပယုတ်ကေန ဖြစ်ကုန်၏။ ။

နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသည် ဝိပ္ပယုတ် ကေနဆိုသည် မှာ။ နိဗ္ဗာန်သည် (အာရမ္မဏိကဓမ္မ နာမေတိတိနာမံ) ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ။ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော အာရမ္မဏိကတရားတို့ကို မိမိသို့ အာရုံပြုသော အဖြစ်ဖြင့် ညွတ်စေတတ်သော ကြောင့် နာမ်မည်၏။ စိတ်စေတသိက်လည်း နာမ်။ နိဗ္ဗာန်လည်း နာမ်။ ဤသို့ နာမ်ချင်းတူ၍။ အချို့သော သတ္တဝါတို့ကား။ သမ္ပယုတ်ဖြစ်၏ဟု ထင်မှားကုန်သည်။ အချို့သော သတ္တဝါတို့ကား။ စိတ်စေတသိက် ကိုသည် အတ္တက္ခိကတရား။ နိဗ္ဗာန်သည် ဗဟိဒ္ဓတရားဖြစ်၍။ ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်၌ ပသင်္ဂ ရှိကြကုန်၏။ ဤသို့သော အရာ၌ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဘုရားမြတ်စွာလည်း ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသည် ဝိပ္ပယုတ် ကေနဖြစ်ကုန်၏။ ။

ဝိပ္ပယုတ်ကေနပြီး၏။

နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတွင် ဝေဒနာနှင့် ကြွင်း ၃-ပါး။ သင်္ခါရနှင့် ကြွင်း ၃-ပါး။ ဝိညာဉ်နှင့် ကြွင်း ၃-ပါးသည် သမ္ပယုတ်လည်း ဖြစ်၏။ ဝိပ္ပယုတ်လည်းဖြစ်၏။ အဘယ်သို့ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သနည်း။ ။ တကွဖြစ်ခြင်း တကွချုပ်ခြင်း စသော သမ္ပယောဂ လက္ခဏာ ၄ ပါးနှင့်ညီမည်။ ဘုံ၊ သန္တာန်၊ ကာလ၊ ဇာတ်တို့လည်းတူမည်။ ဤအကြောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံက သမ္ပယုတ် ကေနဖြစ်၏။ ။

အဘယ်သို့ ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သနည်း။ သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄ ပါးနှင့်ညီသော်၎င်း။ သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါးနှင့် မညီသော် ဓာတုကဏ္ဍာ

၎င်း။ ဘုံကွဲသော်၎င်း။ သန္တာန်ကွဲသော်၎င်း။ ကာလကွဲသော်၎င်း။
 ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။ ၁-ဘုံမှာ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပကိုယူ။ ၂-သန္တာန်မှာ
 သူ၊ သန္တာန် ငါ့သန္တာန်ကိုယူ။ ၃-ကာလမှာ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အ
 နာဂတ်ကိုယူ။ ၄-ဇာတိမှာ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် အဗျာကတ အ
 ဟိတ် သဟိတ်ဇာတ်ကိုယူ။ ။

ကေဟိမိထုတ်ရာမှတ်ပုံကား။ ကေဟိမိသည် သမ္ပယုတ် ကေ
 ဟိမိ ဝိပ္ပယုတ် ကေဟိမိဟု ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ။ ဟောပုန်သည်
 လည်း ရုပ်နာမ် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ဟောပုန်က ရုပ်ဖြစ်လျှင်၊ ကေ
 ဟိမိမှာ သမ္ပယုတ်မရှိ ဝိပ္ပယုတ် ကေဟိမိသာရှိသည်။ ထိုဝိပ္ပယုတ်
 ကေဟိမိကိုလည်း စေတသိက်ကိုထုတ်။ ။

ဟောပုန်က နာမ်ဖြစ်လျှင်၊ ကေဟိမိမှာ သမ္ပယုတ် ကေဟိမိ-
 ဝိပ္ပယုတ် ကေဟိမိအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင်
 သမ္ပယုတ် ကေဟိမိကို ရရသမျှသော စေတသိက်ကိုထုတ်။ ဝိပ္ပ
 ယုတ် ကေဟိမိကို သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်ကိုထုတ်။ ခန္ဓာကထုတ်လျှင်
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။ အာယတနကထုတ်လျှင် ဓမ္မာယတန။ ဓာတ်က
 ထုတ်လျှင် ဓမ္မဓာတ်ထုတ်။ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော မှတ်ပုံအဓိပ္ပါယ်
 အတိုင်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ။ စက္ခာယတန။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်။ သမု
 ဒယသစ္စာတို့ကို သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် ကေဟိမိ ထုတ်၍ ဟောပုံ
 ရွတ်၍ပြောပါ။ ။

အိမ်မြှောင်စာ အချိုး၌ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ (ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်
 သက်သက်နှင့်။ မရောရှက် ဆဋ္ဌမှာ)။ ။ ဟူသောစကား၌၊ ဤဆဋ္ဌ
 နယ၌ ဟောတော်မူသောတရားသည်။ ရုပ်လည်း ရုပ်သက်သက်။
 နိဗ္ဗာန်လည်း နိဗ္ဗာန်သက်သက်။ နာမ်လည်း နာမ်သက်သက်။ အ
 ရှက်အတင်မရှိ။ ကေဟိမိယှဉ်၍ ဟောတော်မူ၏။ ရုပ်နှင့် နိဗ္ဗာန်။
 ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။ နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။ မရောရှက်
 ဟုလိုသည်။ ။ (ဤရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်။ မရောရှက်
 ဆဋ္ဌမှာ)။ ။ ဟူသော စကားဖြင့် ဓမ္မာယတန။ ဓမ္မဓာတ်။ ဒုက္ခ
 သစ္စာစသော ရုပ်နာမ်နိဗ္ဗာန် ရောသောပုန်တို့မှတစ်ပါး။ ရူပက္ခန္ဓာ
 စသော သက်သက်သောပုန်။ ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်မရောသော ပုန်တို့ကို
 ဤဆဋ္ဌနယ၌ ဟောအပ်သောပုန်တည်းဟု ပြသောစကားတည်း။

(ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်ပင် ရောသော်လည်း။ ဝိပ္ပယောရရာ)။ ။ ဟူသောစကား၌။ ရုပ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။ နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ရောရှက်သော်လည်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏ဟူလိုသည်။ ။ ဖြစ်ချုပ်ကယ် တူစွာသည်။ ပ။ မချမှန် တော်လွန်းလှလေ။)။ ။ ဟူသောစကား၌ အဓိပ္ပါယ်ကား။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသည် သမ္ပယောဂလက္ခဏာနှင့်ညီသော်၎င်း၊ ဇာတ်ကာလဘုံသန္တာန်ဘူသော် ၎င်း။ ဤသို့အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော်။ သမ္ပယုတ်ကေန် ဖြစ်၏ ဟူလိုသည်။ ။

ဒုတိယအချိုး။ ။ (ရုပ် နိဗ္ဗာန် နာမ် သဘောနှင့်။ ဝိပ္ပယော ဇကန်ယူ)။ ။ ဟူသောစကား၌။ ရုပ်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။ နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး။ ဝိပ္ပယုတ်ကေန်ဖြစ်၏ဟူလိုသည်။ ။ ပဌမအချိုး၌။ ။ (ရုပ် နိဗ္ဗာန် နာမ်ပင် ရောသော်လည်း။ ဝိပ္ပယောရရာ)။ ။ ဟု-ဆိုခဲ့ပြီးလျက်။ ။ ဒုတိယအချိုးစကား၌။ ။ (ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ နာမ်သဘောနှင့်။ ဝိပ္ပယော ဇကန်ယူ)။ ။ ဟု-တဖန် ထပ်၍ ဆိုခြင်းသည်။ ဤဆဋ္ဌနယ၌ ဟောတော်မူသော တရားသည်။ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ နာမ် ရောရှက်သောအရာရှိ၏။ ထိုသို့ပင်ရောရှက်သော်လည်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကို သာမညဆိုသောစကားဖြစ်သည်။ ကေန်ဖြစ်သည်ကို မဆိုခဲ့သေး။ ။

ဒုတိယ စကား၌ကား။ ကေန် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုသောစကားဟု မှတ်အပ်၏။ ။ (နာမ် - ခန္ဓာတူကတဲကို။ ဘုံသန္တာန်ကာလကွဲလို့။ ဇာတ်လဲမပြိုင်မှု။ မှီအာရုံတူမဟုတ်သည်။ ဖြစ်ချုပ်မတူ။ သည်နာမ်ရမှာ ဝိပ္ပယုတ်ယူ)။ ။ ဟူသောစကား၌။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးသည် သမ္ပယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါးနှင့်မညီသော်၎င်း။ ဘုံ၊ သန္တာန်၊ ကာလ၊ ဇာတ်ကွဲသော်၎င်း။ ဘူမိဝိပ္ပယုတ်၊ သန္တာန်ဝိပ္ပယုတ်၊ ဇာတ်ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏ ဟူလိုသည်။ ။

(ရုပ်ချင်းထို့တူ။ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ ရူပက္ခန္ဓသဘာဝ၊ ဝေဒနာ-ဝေဒနာချင်းနှင့်။ သူ့၊ ဝိညာဉ်-ဝိညာဉ်ချင်းပ။ လျှင်းမရရာ)။ ဟူသောစကား၌။ ရုပ်ချင်းဟု သာမညဆိုသောစကားဖြစ်၍။ လောကီစိတ်ကောသလီတိ စေတသိက် ဧဒေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရိသဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်ကထာ

အပေါင်းဖြစ်သော ဝိယရုပ်-သောတရုပ်ကို၎င်း။ ရူပန လက္ခဏာ ရှိသော အစိတ်ဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌဗီသကို၎င်း ယူအပ်၏။ ။

ထိုရုပ်သည် ရုပ်ချင်းချင်း သမ္ပယုတ်။ ဝိပ္ပယုတ် အလျှင်းမရ။ ထို့အတူ။ ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်လည်း သမ္ပယုတ် အလျှင်းမရ။ ရူပန လက္ခဏာရှိသော ရူပက္ခန္ဓာ ဖွဲ့ကောင်းသောရုပ်အဋ္ဌဗီသလည်း။ ရုပ်-ရုပ်ချင်းချင်း သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် အလျှင်းမရ။ ဝေဒနာ-ဝေဒနာချင်း။ သညာ-သညာချင်း။ သင်္ခါရ-သင်္ခါရချင်း။ ဝိညာဉ်-ဝိညာဉ်ချင်း။ သမ္ပယုတ်-ဝိပ္ပယုတ် ၂ ပါးလုံး မရကောင်း။ သို့ဖြစ်၍ သမ္ပယုတ်-ဝိပ္ပယုတ် အလျှင်း မရရာ ဟူလိုသည်။ ။

ဤ၌။ (ဝေဒနာ-ဝေဒနာချင်းနှင့်။ သူ့ ဝိညာဉ်-ဝိညာဉ်ချင်း။ လျှင်းမရရာ)။ ။ ဟု ဆိုခြင်းသည် နည်း ၄၀-၌ လိမ္မာတော်မူသည် ဖြစ်၍။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၌။ ဖိဂပဒ ဝဠုန္ဓန နည်းအားဖြင့်သာ အစအဆုံးကိုပြတော်မူလေသည်။ ။ (သင်္ခါရမှာ သန့်သော။ သဘောနှစ်ဖြာ ဆံမနောသည်)။ ။ ဟူသော စကား၌။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖွဲ့ကောင်းသော သမုဒယသစ္စာစသော ပုဒ်ကိုဟောသောအခါ။ သမုဒယသစ္စာနှင့်တကွဖြစ်သော ခန္ဓာအလို။ သမုဒယသစ္စာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာမှတစ်ပါး။ စေတသိက် ဧကေနာရိယ၊ အာယတန ဓာတ်အလို။ သမုဒယသစ္စာကြည်သော စေတသိက် ဧကေနာရိယကိုသာ။ ကေဟိမိထုတ်လေသည်။ ထိုမှကြွင်းသော သင်္ခါရ ၃၀-တို့ကို သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် အဖြစ်ဖြင့် ကေဟိမိ မထုတ်။ တကွဖြစ်သော တရားတွင်သာထုတ်သောကြောင့်။ ။ (သန့်သော)။ ။ ခွဲ-သ-သည်။ သဟအနက်လည်းရှိ၏။ သင်္ခါရအကြွင်းရှိသောကြောင့်။ သ-သည် သေသ အနက်လည်းရှိ၏။ တကွ ဖြစ်သော တရားကိုလည်း ကေဟိမိထုတ်အပ်သည်။ ကြွင်းသောတရားကိုလည်း ကေဟိမိ ထုတ်အပ်သည်ဟု သဘောနှစ်ဖြာ မရှိကောင်း။ တကွဖြစ်သော တရားတွင်သာ ကေဟိမိ ထုတ်အပ်၏။ ကြွင်းသော တရားကို။ ကေဟိမိ မထုတ်အပ် ဟူလိုသည်။ ။

(သမ္ပယောဂ ကေဟိမိမှာ။ စေတသိခံ ရသမျှကိုသော်)။ ။ ဟူသော စကား၌ ဟောပုဒ်က နာမ်ဖြစ်လျှင်။ ကေဟိမိမှာ သမ္ပယုတ်ကို ရရသမျှဖြစ်သော စေတသိက်ကိုသာထုတ် ဟူလိုသည်။
အလင်းပြ

ဤအချိုး၌ လက်ာ်ဖြစ်၍ ဝါစာသိလိဌ။ သုခုစာရဏ အကျိုး၌၊
ကေဟိမိ ဆိုလိုလျက်။ ကေဟိစံ ဟု နိဂ္ဂဟိတန္တံနှင့် ဆိုသည်။ ။

(ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ နာမ်သက်သက်နှင့်။ နာမ်ရောရှက်ပုဒ်ကမူ။ စေတ
သိက်ကိုယူ)။ ဟူသော စကား၌ ဟောပုဒ်က ရုပ်ဖြစ်လျှင်။ ကေ
ဟိမိမှာ သမ္ပယုတ်သာ ရှိကုန်၏။ ဝိပ္ပယုတ် ကေဟိမိကို သက်သက်
သောရုပ်၊ သက်သက်သောနာမ်၊ သက်သက်သောနိဗ္ဗာန် ရောရှက်
ခဲ့သော တရားအပေါင်းတို့တွင်။ စေတသိက် နွေပညာသက်သာ
ထုတ်ရိုး။ နိဗ္ဗာန်၊ စိတ်တို့ကို မထုတ်လင့်ဟူ လိုသည်။ ။

(နာမ်ရသည်ပုဒ်ကမူ။ ဓမ္မဓာတ်ဟူ။ ရုပ်-နိဗ္ဗာန်တည့်လေး)။ ။
ဟူသောစကား၌။ ဟောပုဒ်က နာမ်ဖြစ်လျှင်။ ကေဟိမိ ဝိပ္ပယုတ်
ကို ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်တူ ဖြစ်သော စေတသိက်၊ သုခုမရုပ်၊
နိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်ကိုသာထုတ်။ စေတသိက်ကို မထုတ်
လင့် ဟူလိုသည်။ (ဓမ္မဓာတ်တူ)။ ။ ဟူသော စကားဖြင့်။ ဩဇ္ဇာ
ရိက ရုပ်ကို စင်စေ၏။ ဤဆဋ္ဌနယ၌ အောက်၌ ဟောအပ်ပြီးသော
ပဌမနယ၌ကဲ့သို့ မေးအပ် ဖြေအပ်သော တရားအထူးကို မထုတ်
မူ၍။ သာမညစကားဖြင့် ခန္ဓာအစရှိသော တရားတို့၏ ပုစ္ဆာ ဝိ
သုဇ္ဈနာနည်းကို အကျယ်ပြကုန်၏။ ။ (ဆဋ္ဌနယချိုးအဖြေပြီး၏)။

(၇) သတ္တမနယချိုးအဖြေ

စိတ်ဝိညာဉ် နာမ်သက်သက်နှင့်။ သမ္ပယုတ်စွက်သည့်ပုဒ်အနေ။
သတ်ဝိညာဉ် ဇေကကောနှင့်။ နိဿေသံ သမ္ပယောသည်။ စေတ
သိခံ သည်သဘောကိုမှ။ သမ္ပညာဏ် ရှင်ပင်ဂေါ။ ဟောပြခဲ့ပေ။
နည်း သတ္တမေ။ သတ်ဝိညာဉ် ဇေကကနှင့်။ သမ္ပယုတ္တကုန်မဆံ။
လုံးစားခွက်ကျန်။ သည့်နွယ်ပုဒ် စေတသိခံကို။ စိန္တေသျှံ ရှောင်
ကွင်းလျှံ။ စွဲရင်းနှင့် သမ္ပယုတ်ကို။ ယေတေအလျှံ။ ဒုတိယယေတေ
ကိုမူ။ ဝိပ္ပယုတ်ဆို ဖြစ်သွေရှင့်လေး။ ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ဤသတ္တမနယ၌ ဟောအပ်သောပုဒ်ကား။
စက္ခုဝိညာဉ်။ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သောစေတသိက်။ ဤနာ
မက္ခန္ဓာ တရားသည်သာလျှင် ဟောပုဒ်ဖြစ်သည်။ ရုပ် နိဗ္ဗာန်ရ
ဓာတ်ကတော

သောပုန်သည် ဟောပုန် မဖြစ်ဟူလိုသည်။ ။(စိတ်ဝိညာဉ်နာမ် သက်သက်နှင့်။ သမ္ပယုတ် စွက်သည့် ပုန်အနေ)။ ။ဟူသော စကားဖြင့်။ မနာယတနစသော စိတ်သက်သက် ရသောပုန်။ဝေဒ နာက္ခန္ဓာစသော စေတသိက် သက်သက်ဖြစ်သောပုန်။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ စသော စေတသိက်ရသော ပုန်ကို သာ ဤသတ္တမနုယ၌ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူ၏။ ။

ထိုသို့ဟောပုန်ကို ပြသော စကား၌။သမုဒယသစ္စာစသော စေ တသိက်သက်သက် ဖြစ်သောပုန်၌။ ။သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ ကတိ ဟိ ခန္ဓေဟိ၊ကတိဟာယတနေဟိ၊ ကတိဟိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ နကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိမိ အာယတနေဟိ၊ နကာ ဟိမိ ဓာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဟူ၍၎င်း။ ။(ဝိပ္ပယုတ္တောတိနတ္ထိ) ဟူ၍၎င်း။ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟောအပ်သည်ရှိသော်။သတ်ဝိညာဉ် နှင့်မယှဉ်သော စေတသိက်ဖြစ်၍။ နကေဟိမိ နတ္ထိသာဖြစ်သော ကြောင့် မသင့်။ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော သတ်ဝိညာဉ်ဓာတ်နှင့်ယှဉ် သောစေတသိက်။အဓိမောက္ခ စသော အလုံးစုံသော မနောဝိညာ ဏဓာတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်။ ရဟန်းတို့အား အခိုက် အ တန့်အားဖြင့် အာပတ် မလောက်သောကြောင့်။ အဗ္ဗောဟာရိက ဆိုသကဲ့သို့။ အဓိမောက္ခသည် ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် မယှဉ်သော်လည်း ဝိစိကိစ္ဆာတည်းဟူသော မနောဝိညာဏဓာတ် တပါးသာ ကြွင်း သောကြောင့် ကျန်သည်ဟု မယူစလောက်။အနည်းငယ်သာဖြစ် သည်။ ။(ဤကားစကားချပ်)။ ။

ဤစေတသိက်စသည်တို့သာ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် တို့၌၊ နကေဟိမိ ရှိသော်လည်း။ ဓာတ်နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ရကောင်းသော ကြောင့် ဟော၍ ဖြစ်ကောင်းလေသည်။ ထိုသို့ မဟောအပ်သော စေတသိက်။ ဟောအပ်သော စေတသိက်တို့ကို ပြပြန်လို၍။ ။ (သတ်ဝိညာဉ် ဇေကေကောနှင့်။ နိဿေသံသမ္ပယောသည်။ စေတ သိခံ သည်သဘောကိုမှ။ သမ္ပညာဏ် ရှင်ပင်ဂေါ၊ ဟောပြခဲ့ပေ။ နည်းသတ္တမေ၊ သတ်ဝိညာဉ် ဇေကေကနှင့်။ သမ္ပယုတ္တကုန်မဆံ၊ အလင်းပြ

လုံးစားခွက်ကျန်၊ သည့်နှယ်ပုန် စေတသိခံကို၊ မိန္ဒြေယျံရှောင်ကွင်း
လျှံ)။ ။

ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူ၏။
ထိုစကားအဓိပ္ပါယ်ကား၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သတ္တမနယ၌ စေ
တသိက်ထဲက ဟောတော်မူသော်လည်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော
သတ္တဝိညာဏ ဓာတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်၊ အဓိမောက္ခ စ
သော တပါးပါးသော အလုံးစုံသော ဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော စေ
တသိက်ကိုသာ ဟောတော်မူလေသည်။ သမုဒ ယမဂ္ဂ စသော တ
စိတ်တဒေသဖြစ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတ
သိက်တို့ကို တလုံးစား တခွက်ကျန် ဆိုသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဟောတော်
မူ၊ ရှောင်ရှားပယ်၍ ထားတော်မူခဲ့လေသည် ဟူလို။ ။

(စွဲရင်းနှင့်သမ္ပယုတ်ကို၊ ယေတေအလို၊ ဒုတိယ ယေတေကိုမူ၊
ဝိပ္ပယုတ်ဆို ဖြစ်သွေရှင့်လေး)။ ။ ဟူသော စကား၌၊ အဓိပ္ပါယ်
ကား၊ ဝေဒနာစသည်တို့က နေ၍ ယေတေဦးသောအခါ၊ ထိုဝေဒ
နာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်ကျေန နုတ် စေတသိက်ကေပညာ
သကို။ ။ (တနည်းကား)။ ထိုဝေဒနာနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော
သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ကို ၎င်း၊ ရှေ့စွဲရင်းဝေဒနာကို၎င်း၊ ဦးတတ်
သောပုန်တွင်းသို့ သွတ်သွင်းပြန်၍ ဝိပ္ပယုတ်ကိုစွဲ ဟူလိုသည်။ ။
(စွဲရင်းနှင့် သမ္ပယုတ်ကို၊ ယေတေအလို)။ ။ ဟူသောစကားဖြင့်
ဒုတိယယေဦးသောအခါ၊ ပဌမယေအရ တရားအတွင်းသို့ စွဲရင်း
တရားကိုလည်းသွင်း၍ စွဲပြန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူ၏။ ။

(ဒုတိယ ယေတေကိုမူ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဆို ဖြစ် သွေရှင့်လေး)။ ။ ဟူ
သောစကားဖြင့်၊ ပဌမယေကို သမ္ပယုတ်၊ ဒုတိယ ယေကို ဝိပ္ပယုတ်
စွဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြတော်မူ၏။ ဒုတိယယေတွင် ဆိုငြားသော်
လည်း၊ အဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်းအားဖြင့် ပဌမယေကိုလည်း သမ္ပယုတ်စွဲ
အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။

သတ္တမနည်း၌၊ ဝေတဟိ ဓမ္မေဟိအစွဲကို ထုတ်ရင်းပုန်နှင့်တကွ
စွဲခြင်းသည် နိယတ် အနိယတ်ဆန့်သကဲ့သို့ ထင်ဘွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့
'ထင်ဘွယ်ရှိသော်လည်း'၊ ပါဠိတော်၌ ထိုသို့သောပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇ
ဓာတ္တုကထာ

နာကို မြင်သဖြင့်၎င်း။ ။(ဣမိနာနယေန သဗ္ဗတ္ထပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဓရပ
ဒေနေဝသဒ္ဓိံ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။
ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကိုမြင်သဖြင့်၎င်း၊ မဆန့်သည်၏ အဖြစ်
ကိုသိအပ်၏။ ။(သတ္တမ နယချိုးအဖြေပြီး၏)။ ။

(၈) အဋ္ဌမ နယချိုးအဖြေ။

ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်။ နာမ်ရောရှက် ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ကေဝ
လံ နာမ်ကိုစွဲသော်လည်း။ သဗ္ဗယုတ္တံသုတို့ထဲက။ နိဿေသံအကုန်
စွဲကိုမှ။ ဟောမြဲကေနံ။ အဋ္ဌမနည်း သူ့အကြံမှာ။ ဝိပ္ပယုတ္တံယေစွဲ
လို့။ မခက်ခဲဖြေစရာ။ နုတ္တိချည်းပါ။ နည်းမောဃ သည်ပုစ္ဆာမှာ။
သဗ္ဗယုတ်ရရာ ဟောဘူးရှင့်လေး။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။(ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်။ နာမ်ရော
ရှက် ဝိပ္ပယုတ္တံ)။ ။ဟူသောစကားဖြင့်။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်
နိဗ္ဗာန်။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့်ရုပ်။ ဝိပ္ပယုတ်ကေနံဖြစ်သည်ကို ပြ
သောစကားတည်း။ ။

အောက်ဆဋ္ဌနယ၌ဝိပ္ပယုတ်ကေနံဟုပြပြီးလျက်။ ဤအဋ္ဌမနယ၌
ပြပြန်သည်ကား။ ဤအဋ္ဌမ နယ၌ ဝိပ္ပယုတ်ကေနံကိုမှတ်၍။ ယေတေ
စွဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်အစွဲလွယ်စေခြင်းငှါ ပြရသည်။ ယင်း
သို့ပြရခြင်းသည်လည်း။ နိဒဿနနည်းအားဖြင့်သာ ပြလေသည်။
ဝိပ္ပယုတ်ကေနံကိုသာ မှတ်အပ်သည် မဟုတ်။ သဗ္ဗယုတ် ဝိပ္ပယုတ်
၂-ပါးလုံးမဟုတ်သော တရားကို၎င်း။ ဘူမိဝိပ္ပယုတ်သန္တာန ဝိပ္ပ
ယုတ် ကာလဝိပ္ပယုတ် ဇာတိဝိပ္ပယုတ်ဟူသော ဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါးကို
၎င်း မှတ်အပ်စွဲအပ်ကုန်သည်။ ။

(တနည်းကား) ။(ရုပ်နိဗ္ဗာန် နာမ်သက်သက်နှင့်။ နာမ်ရော
ရှက် ဝိပ္ပယုတ္တံ)။ ။ဟူသော စကားဖြင့်။ ဤအဋ္ဌမ နယ၌ဝိပ္ပယုတ်
ကေနံရကောင်းသော ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိသောပုဒ်။ ဇာ
တိ ဝိပ္ပယုတ်အစရှိသော ဝိပ္ပယုတ်ရကောင်းသော ကုသလာ ဓမ္မာ
အစရှိသောပုဒ်တို့သည်သာလျှင်ဟောပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဝိပ္ပယုတ်ကေနံ
မရကောင်းသောဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၊ ဖိဝိတိန္ဒြေ၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ သဋ္ဌာ
အလင်းပြ

ယံကန အစရှိသောပုဒ်။ ဝိပ္ပယုတ်၎င်း-ပါးတို့ဖြင့် ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သင့်သော အဏ္ဏတ္တဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာ အစရှိသောပုဒ်။ သမ္ပယုတ်ရကောင်းသော ပုဒ်တို့ကို မဟောအပ်ဟု ဟောပုဒ်ကိုပြသောစကားတည်း။

(ကေဝလံ နာမ်ကိုစွဲသော်လည်း။ သမ္ပယုတ္တံသုတို့ထဲက။ နိဿေသံ အကုန်စွဲကိုမှ။ ဟောဖြီကေန)။ ဟူသောစကားဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ကနေ၍ ယေစွဲသောအခါ ဝိပ္ပယုတ်ကေနဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်။ ၁-ကုသိုလ်ကနေ၍ ယေစွဲသောအခါ။ ဇာတိဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အကုသိုလ်-အဗျာကတ။ ။ အကုသိုလ်ကနေ၍ ယေစွဲသောအခါ ကုသိုလ်-အဗျာကတ။ ။ အဗျာကတကနေ၍ ယေစွဲသောအခါ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အလုံးစုံ။ ၂-ဘူမိဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော ကာမာဝစရ အစရှိသည်က ယေစွဲသောအခါ ရူပ-အရူပ။ လောကုတ္တရာစသည်။ ။

သန္တာန ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သော အဏ္ဏတ္တာ ဓမ္မာ အစရှိသည်က ယေစွဲသောအခါ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာအစရှိသည်။ ၎င်း-ကာလဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော အတိတာဓမ္မာအစရှိသည်က ယေစွဲသောအခါ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို နိဿေသ-အကြွင်းမရှိအောင် စွဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြသောစကားတည်း။ ။

(အဋ္ဌမနည်း သူ့အကြံမှာ။ ဝိပ္ပယုတ္တံယေဇ္ဇလိ၊ မခက်ခဲဖြေစရာ၊ နုတ္တိချည်းပါ)။ ။ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဤအဋ္ဌမနယ၌ ဝိပ္ပယုတ်ကို ယေစွဲ၊ ယေအရတရားကို သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောအခါ ယှဉ်သော တရား မရှိရကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၌ နုတ္တိချည်းသာနေသည်ဖြစ်၍ မခဲခက်ဟူလိုသည်။ ။ (နည်းမောဃ သည်ပုစ္ဆာမှာ။ သမ္ပယုတ်ရရာ ဟောဘူးရှင်လေး)။ ။ ဟူသောစကား၌။ ဤအဋ္ဌမနယသည် မောဃဝါရဖြစ်၍ သမ္ပယုတ်ရရာ၌ ဟောတော်မူ ဟူလိုသည်။ ။ ဥဒါန်းဂါထာကို ဆောင်၍ ဟောလေ။ ။ (အဋ္ဌမနယချိုးအဖြေ ပြီး၏)။ ။

(၉) နဝမနယချိုးအဖြေ။

နဝမမှာ နာမ်တချို့။ ဟောရန်ဘို့ပုံသေ။ ယေနှစ်တန် သမ္ပယုတ်
ထဲက။ လှည့်လည်ကာ ပြန်သွန်စွဲ။ မြဲလှမသွေ။ စ-ယေစွဲ သူ့အနေ
မှာ။ စိတ်သေသေ ခန္ဓာရနှင့်။ ဓာတ်၊ အာယတနသွဲခါ၊ ဖြေရိုးကျမ်း
လာ။ နည်းနဝမ သူ့အချာကို။ ယုန်ထင်ကာ ကြောင်မမှတ်ပါနှင့်။
ရာပြတ်လို ကုန်ကုန်သိမ်းပါတော့၊ ကျိန်းသေသဘော။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ဤနဝမ နယ၌ဟောအပ်သောပုဒ်သည် နာမ်
ဖြစ်သောပုဒ်သာတည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ စက္ခာယတန စသော ရုပ်ဖြစ်
သောပုဒ်ကိုမဟော။ ဤနဝမနယ၌ ဟောပုဒ်တို့သည် နာမ်ဖြစ်သော်
လည်း သမ္ပယုတ် မရကောင်းသော နိဗ္ဗာန်ဟူသော နာမ်အကြွင်း
မရှိ။ သမ္ပယုတ်မရကောင်းသော နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ကုသလာ
ဓမ္မာအစရှိသောပုဒ်။ ဤသို့သောပုဒ်တို့ကို မဟောအပ်ကုန်။ သမ္ပ
ယုတ် ရကောင်း ရှိကောင်း ကြွင်းကောင်း သေးသော ဝေဒနာ၊
သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ မနာယတန၊ သတ္တဝိညာဉ် ဓာတ် အစ
ရှိသော အချို့သော နာမ်ကိုသာ ဟောအပ်သည်။ ။

(နဝမမှာ နာမ်တချို့။ ဟောရန်ဘို့ပုံသေ)။ ။ ဟူသော စကား
သည် ဟောပုဒ်ကို ပြသောစကားတည်း။ ။ (ယေနှစ်တန် သမ္ပ
ယုတ်ထဲက။ လှည့်လည်ကာ ပြန်သွန်စွဲ။ မြဲလှမသွေ)။ ။ ဟူသော
စကားဖြင့်။ ပဌမ ယေစွဲသောအခါ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားကို
စွဲ၍။ ဒုတိယ ယေကို သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စွဲရင်းကို ပြန်၍စွဲရမည်
ဟု ပြသတည်း။ ။

(စ-ယေစွဲ သူ့အနေမှာ။ စိတ်သေသေ ခန္ဓာရနှင့်။ ဓာတ် အာယ
တနသွဲခါ၊ ဖြေရိုးကျမ်းလာ)။ ။ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဒုတိယ ယေ
အရ တရားကိုအဘယ်ခန္ဓာ၊ အဘယ်အာယတန၊ အဘယ်ဓာတ်
နှင့် ယှဉ်သနည်းဟုမေးသောအခါ။ စ-ယေအရတရား၌ ဖြစ်ထိုက်
သောခန္ဓာ၊ အာယတန ဓာတ်စွဲသည့်အတိုင်း ဟုလိုသည်။ ။ နဝမ
နယချိုးအဖြေ ပြီး၏။ ။

(၁၀) ဒသမနယချိုးအဖြေ။

ပွေရှုပ်လိမ် နည်းဆယ်ဝမှာ၊ ခက်စရာဒုပုံ၊ နည်းဆဋ္ဌ ဟောရန် ပုန်ကိုတဲ့၊ စွဲထုတ်အကုန်၊ ယေနှစ်ဝ အလုံးစုံမှာ၊ ဆဋ္ဌပုံ ဝိပ္ပယုတ်စွဲ လို့။ စ-ယေစွဲ ရရာမှာ၊ ဖြေမြဲမေ့တာ၊ သည်နယ ဖွတ်စရာမှာ၊ ငယ်နိုင်ပါ ခေါင်းမြီးဖြူတည့်လေး။ ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ဤဒသမ နယ၌ ဟောပုန်ကား။ ဆဋ္ဌနယ က ဟောခဲ့သောပုန်တို့ပင်တည်း ဟုလိုသည်။ ။ ပွေရှုပ်လိမ် နည်း ဆယ်ဝမှာ)။ ။ ဟူသောစကားဖြင့်၊ ဤနယမှာ ဝိပ္ပယုတ်၊ ယေစွဲ ရာသောပုန်များ၍ အရှုပ်ရှုပ် အလိမ်လိမ် ချိလေရကား ခက်ခဲ၏ ဟုလိုသည်။ ။

(နည်းဆဋ္ဌဟောရန်ပုန်ကို၊ စွဲထုတ်အကုန်)။ ။ ဟူသောစကား ဖြင့် ဟောပုန်ကို ပြတော်မူ၏။ ။ (ယေ-နှစ်ဝ လုံးစုံမှာ၊ ဆဋ္ဌပုံ ဝိပ္ပ ယုတ်စွဲလို့)။ ။ ဟူသော စကား၌၊ ယေ-နှစ်ယေတို့တွင် ပဌမ ယေကို ဆဋ္ဌနည်း၌ ဟောအပ်သော ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားကို စွဲ၍၊ ဒုတိယယေကိုလည်း။ ပဌမယေအရ တရားနှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ် သော တရားကိုပင် စွဲ ဟုလိုသည်။ ။

(စ-ယေစွဲ ရရာမှာ၊ ဖြေမြဲမေ့တာ) ဟူသော စကား၌၊ ဒုတိယ ယေအရ တရားကို ပုစ္ဆာဝိပ္ပယုတ်မေးသောအခါ၊ စ-ယေစွဲ၍ ရ အပ်သောတရား၌ ဖြစ်ထိုက်သောခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်ရှိသည့် အတိုင်း။ ဝိပ္ပယုတ် ဝိဿန္ဓနာကိုပြု ဟုလိုသည်။ ။ ဤနယ ဥဒါန်း ဂါထာမှာ ဆဋ္ဌနယက-ဂါထာပင်တည်း။ ။ ဒသမနယချိုးအဖြေ ပြီး၏။ ။

(၁၁) ကောဒသမ နယချိုးအဖြေ။

ကောဒသမ ဟောရန်ပုန်မှာ၊ စတုတ္ထနည်းတူ လုံးစုံ၊ ယေစွဲပါ ရက်ကာသဲ့၊ ရှိမဲ့ချက်ကုန်၊ ဆဋ္ဌနည်း ဖြေပုံမှာ၊ ချန်အာရုံဉာဏ် သွင်းလို့၊ တရားမင်းမိန့်တော်မှာ၊ ဖြေရိုးက-လာ၊ ညွှာတဝ-သီး တရာကို၊ လည်ကိုင်ကာ ဆုပ်လိုက်ကဲ့လေး။ ။

ဇာတုကထာ

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဤကောဒသမ နယ၌ ဟောပုန်သည် စတုတ္ထ နယ၌ ဟောခဲ့သော (ဒွေသစ္စာပန္နရသိန္ဓိယာ) အစရှိသော ပုန်တို့ ပင်တည်း။ ယေဇ္ဇသော အခါ၌လည်း စတုတ္ထနယအတိုင်း ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ၃-ပါးလုံးတူသော တရားကိုပင် အကြွင်းမဲ့စွာ ရသောတရား၌ သမ္ပယုတ်အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ။ပုစ္ဆာပြုသောအခါ၌ လည်း။ ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်ဆင်ခြင်၍ ဆဋ္ဌနယက၊ ဖြေခဲ့သည့်အတိုင်း (တိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သမ္ပယုတ္တာ) ဟူ၍၎င်း။ ။ (သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ) ဟူ၍၎င်း။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် တရားမင်း ဖြေတော်မူသော အဖြေအတိုင်း ဝိဿန္ဓနာပြု ဟုလိုသည်။ ။ ဥဒါန်းဂါထာကား။ စတုတ္ထနယက-ဥဒါန်း ဂါထာပင်တည်း။ ။ ကောဒသမ နယချိုးအဖြေပြီး၏။ ။

(၁၂) ဒွါဒသမနယချိုးအဖြေ။

ဆဲန္တိတန် သူ့မူလမှာ။ နည်းနဝမ ထူလုံးဝံ။ ယေဇ္ဇပါ တူမ လွတ်သည်။ ချွတ်စွပ်သည့်ပုံ၊ သန္နိဋ္ဌာန်များကြည်ယုံသည်။ ဖြေပုံ မှာ ပဌမနှင့် ယွင်းမခွထွေလာ။ မိုးကြိုးပစ်စာ။ ခြေသိမ်းခေါင်း ပိုက် သူ့အမှာမှာ။ မှတ်တွယ်ရာ လွယ်လွန်းလှလေး။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဒွါဒသမ နယ၌ ဟောအပ်သော ပုန်တို့သည် လည်း။ အောက်နဝမ နယကဟောခဲ့ပြီးသော။ ။ (ရှုပက္ခန္ဓာ စက္ကာ ရော မနာယတနမေဝစ၊ ဝိညာဏဓာတုယောသတ္တ)။ ။ အစရှိ သော ပုန်တို့ပင်တည်း။ ယေဇ္ဇသောအခါ၌လည်း။ နဝမ နယကဲ့သို့ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားကို အကုန်စွာ ထိုယေဇ္ဇ၍ ရသောတရား ၌သင်္ဂဟိတပုစ္ဆာ အသင်္ဂဟိတပုစ္ဆာ ပြုလုပ်သော အခါ၌လည်း။ ပဌမနယအတိုင်း ခန္ဓာ ၁-ပါးရေတွက်လျှင်။ ။ (ဧကေနခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဧကေနခန္ဓေန အသင်္ဂဟိတာ)။ ။ စသည်ဖြင့် ဝိဿန္ဓနာ ပြုဟုလိုသည်။ ။ နဝမ နယက ဥဒါန်း ဂါထာပင်တည်း။ ။ ၎င်း နယဆောင်ပုန် ၉-။ ။ ဒွါဒသမနယချိုးအဖြေ ပြီး၏။

(၁၃) တေရသမနယချိုးအဖြေ။

ပဉ္စမနည်း ဟောရန်ပုန်က။ ဩဠာရုပ်ဦးရာ။ ရှေ့ယေမှာ ဝိညာဉ်
စွဲဗာဝိသ။ ဟောကြရသည်။ ယေဦးသူ ဖိတ်ချည်မှာ။ နည်းငါး
မည် တုမခွလျှို့။ ဆဋ္ဌနည်း ခြေသလျှို့။ ဟောရသကဲ့။ တေရသမ သူ
အဆိုမှာ။ လွယ်မလို ခက်လွန်းလှလေ။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ (ပဉ္စမ နယဟောရန် ပုန်က။ ဩဠာရုပ်ဦးရာ။
ရှေ့ယေမှာ ဝိညာဉ်စွဲ ဗာဝိသ။ ဟောကြရသည်)။ ။ ဟူသော
စကားဖြင့်။ ဤတေရသမ နယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပုန်တို့
သည် ပဉ္စမနယ၌ ဟောခဲ့သော ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝိဿဇ္ဇနာ တူသော
ပုန် ၂၂-ပုန်။ ။ အရူပဘဝနှင့် ဝိဿဇ္ဇနာ တူသောပုန် ၁၀၈ ပုန်
အားဖြင့်။ ပေါင်း ၁၃၀-သောပုန်တို့ပင်တည်း။ ။

ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝိဿဇ္ဇနာဟူသော ပုန် ၂၂-ပါး ဟူသည်ကား။
ရူပက္ခန္ဓာ ၁-ပါး။ ဓမ္မာယတန ၁-ပါး။ ဓမ္မဓာတ် ၁-ပါး။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ
ပုရိသိန္ဒြိယ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယ ဟူ၍ ၃-ပါး။ နာမ်ရုပ် အသည်ဘဝ ကေဝါ
ကာရဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏဟူ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ၆-ပါး။ ။
ရူပိနောဓမ္မာ ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓန္တရဒုက္ခံတပါး။ ။ အနာရမ္မဏ၊ နောစိတ္တံ၊
စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တသဟဘု၊ စိတ္တာနု
ပရိဝတ္တိ ဗာဟိရ၊ ဥပါဒါဟူ၍ မဟန္တရဒုက္ခံ ၆-ပါး။ ဤသို့လျှင်
၂၂-ပါးဖြစ်သတည်း။ ။

အရူပဘဝနှင့် ဝိဿဇ္ဇနာ တူသောပုန် ၁၀၈-ပါး ဟူသည်
ကား။ အရူပဘဝ၊ နေဝသညီ နာသညီဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ
ဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ၃-ပါး။ ဣပ္ပပါဒ် ၁-ပါး၊ ဘိက္ခံ ကုသလာဓမ္မာ
အစရှိသော နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးလုံးရသောပုန်၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး
နှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ရသောပုန် ၄၁-ပါး။ ။ ဂေါစ္ဆက၌ ၄၂-ပါး။ ။
အရူပိနောဓမ္မာ၊ လောကုတ္တရာဓမ္မာဟူ၍ ဗုဒ္ဓန္တရဒုက္ခံ ၂-ပါး။ ။
သာရမ္မဏာဓမ္မာဟူ၍ မဟန္တရဒုက္ခံတပါး။ ။ ဝိဋ္ဌိဒုက္ခံလည်း
နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး နှင့် တကွ နိဗ္ဗာန်ရသောပုန် ၁၀၈-ပါး ဖြစ်သ
တည်း။ ။

ဓာတုကုဏ္ဍာ

ဤပုန်တို့ကိုလည်း ပဉ္စမနယ၌ဟောခဲ့ပြီ။ ဤတေရသမ နယ၌လည်း အောက်ပဉ္စမနယက ဟောခဲ့သော ဝိညာဉ်စွဲ ဗာဝိသ၊ ဩဇ္ဇာရိကရုပ်၌ စွဲသောပုန် ၁၀၈-ပုန်တို့ကို ဟောအပ်၏ဟု ဟောပုန်ကိုပြသောစကားတည်း။ ။(ယေစွဲမှု သူ့စိတ်ရည်မှာ။ နည်းငါးမည်တူမခွဲလို့)။ ။ဟူသောစကားဖြင့်။ ယေစွဲသောအခါ ပဉ္စမနယအတိုင်းစွဲ ဟူလိုသည်။ ။(ဆဋ္ဌနည်းဖြေသလို ဟောရသကို)။ ။ဟူသောစကားဖြင့်။ ယေစွဲသောတရား၌ သမ္ပယုတ်-ဝိပ္ပယုတ်မေးသောအခါ ဆဋ္ဌနယအတိုင်းဖြေ၍ ဟောလေ ဟူလိုသည်။ ။တေရသမ နယချိုးအဖြေပြီး၏။ ။

(၁၄) ရုဒ္ဓသမ နယချိုးအဖြေ။

ရုဒ္ဓသမ ဟောရန်နည်းမှာ။ အဋ္ဌမနည်းတူ လုံးဝံ။ ယေစွဲပါတူ မသွေးသည့်။ မြွှာမွေးသည့်ပုံ။ ဖြေရန်တို့တွေကြိုလျှင်။ ပဋ္ဌမပုံစိတ်ဇောနှင့်။ သဘောတော်သွေမလွန်။ မြေလက်ခတ်မှန်။ သိန်းလေးသောင်း။ နက်စံကို။ လက်ရွှေဉာဏ်ခွါလှစ်လို့။ အနှစ်ကယ်။ မြေဆီကို။ ပေးဌသလို။ စာသင်ပျိုနဲ့ များလှူဗိုလ်ကို။ နှစ်ဆီကို ကျွေးလိုက်ကဲ့လေး။ ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ဤရုဒ္ဓသမ နယ၌ ဟောပုန်တို့သည် အဋ္ဌမနယ၌ ဟောခဲ့သော ဓမ္မာယတန- ဓမ္မဓာတ် စသည်တို့မှ တပါး။ ခန္ဓာ ၅-ပါး အစရှိသောတရားဖြစ်၍ အဋ္ဌမ နယနှင့် အလုံးစုံတူ၏ဟူလို။ ယေစွဲသောအခါ၌လည်း အဋ္ဌမနယကဲ့သို့ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားကိုပင်စွဲ၊ အဋ္ဌမနယစွဲသကဲ့သို့ပင် မထူးပြီ။ အဋ္ဌမနယယေစွဲနှင့် ရုဒ္ဓသမ ယေစွဲသည်။ အမြွှာမွေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍ မထူး ဟူလို။ ယေစွဲ၍ရသောတရား၌ ပုစ္ဆာပြုလုပ်သောအခါ ပဋ္ဌမနယ အတိုင်းပင် ရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် ထိုက်သည့်အတိုင်းဖြေ ဟူလိုသည်။ ။ ပဋ္ဌမနယ ဆဋ္ဌနယတို့၌ ယေစွဲမရှိ။ ဒုင်္ဂယ နယ၊ တတိယ နယ၊ အဋ္ဌမနယ၊ ကောဒသမနယ၊ ခွါဒသမနယ၊ တေရသမနယ၊

အလင်းပြ

ရဒ္ဒသမနယ ဤ၇-ခုသော နယတို့၌ ယေတခုသာရှိသည်။ ထိုမှကြွင်း
သော၊ စတုတ္ထနယ၊ ပဉ္စမနယ၊ သတ္တမနယ၊ နဝမနယ၊ ဒသမနယ၊
ဤ ၅-နယတို့၌ ယေ-နှစ်-ယေသာရှိသည်။ ။ ရဒ္ဒသမနယချိုး
အဖြေပြီး၏။ ။

ရှေးတုတ်လွမ်းချိုး ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်သော
ဓာတုကထာချိုးနှင့်တကွ၊ ၎င်းအဖြေ အကျယ်
အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

၂၀-ဓာတုကထာဝိဇ္ဇာချီး။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) ငါးခန္ဓာတည်ထောင်စလို့၊ ယာဝါရဏ သဘာဝါ။ ။
ဟောပြုရာမည်တော်ဆန်း။ ဓာတ်ကျမ်းသညာ။ ။ ဥက္ကဋ္ဌနည်း
အသဝါ၊ နာမံတော်မည်ဆန်း။ ။ မျိုးမနွှ စာသင်ငယ်မှာ။ နားမ
လယ် ပွေ့ရှုပ်တဲ့ ကျမ်း။ ။

(ခ) တောင်ဝေပူ ဇွေချက်သို့၊ ရတနာ သူစုံမက်လို့၊ တက်ရှာ
တဲ့ ကိုပဇာ။ ။ နတ်မိစ္ဆာထွဋ်ကပူး၊ ရူးလောက်သည့်တာ။ ။
နတ်စိမ်းဆေးဘေဝိဇ္ဇာ၊ ပေးသည့်ခါ ဘယာကင်းလို့၊ လိုရာရာ
ကျန်မကြွင်းအောင်၊ စိန်၊ နီလာ၊ မြသလင်း၊ ဆောင်ခြင်းပမာ။ ။
နတ်စိမ်းဆေး မှော်ကဗျာကို၊ ဘေဝိဇ္ဇာဘော်ဦးအံ့တည်း။ ။

(ဂ) ဘုန်းကိုယ်တော် တုတ်ငှမ်း၊ ပြည့်စုံတဲ့ အိမ်မြှောင်စာ။ ။
လက္ခဏာသဘာဝ၊ သိရရုံသာ။ ။ သရုပ်သင်္ချာမှာ၊ မြိတ်ဆာမျှင်
ဆံချည်ထွေးသို့၊ ဒုဗ္ဗေခာသန္တာသေးတို့၊ ထွေးရှုပ်ပွေ့ချာ။ ။
ဆံချည်ထွေး သည်မြိတ်ဆာကို၊ သင်္ခေပါ ဖြည့်ဦးအံ့တည်း။ ။

(၁) ပဌနေယချီး။

ပဌမနည်း ဟောရန်ပုဒ်မှာ၊ သရုပ်ရ ကျယ်ဝန်းစွာ၊ နိဿေသာ
ကျန်မရှိ၊ ကောစ္ဆိလသာ။ ။

(၂) ဒုတိယနေယချီး။

ဒုတိယဟောရန်မှာ၊ ဒေသအာ ဓာတ်မှာရ၊ သတ်ဒေသစာ။ ။
သတ် ဣနံ ဩပဋိစ္စာ၊ တိက်နှစ်ဖြာ ဒုက်မှာသုံး၊ ပေါင်းရုံးသင်္ချာ။ ။
ဒွေတာလီသ သူ၊ အလာကို၊ ဆေးကဗျာ ချယ်လိုက်သတည်း။ ။

(၃) တဘိယနယချိုး။

တဘိယသုနည်းမှာ။ သုံးခုစီချည်း ခန့်သစ္စာ။ ။ ဣန္ဒြိယ ဆွေ
ခြောက်ပါး။ များသိကြရာ။ ။ ဆွေလေးထိပဋိစ္စာ။ နွေးပဋ္ဌာ ဈာန်
ကိုစ။ မဂ္ဂတိုင်သာ။ ။ ဖဿခြောက် ခုက်တာထိသာ။ ပေါင်းသင်္ချာ
ကိုးဆယ်ပြည့်တည်း။ ။

(၄) ဓဗ္ဗတ္ထနယချိုး။

နည်းလေးသွယ် သစ္စာနွေး။ သရုပ်ရေရေ ဆွေငါးဇွန်။ ။
ပဋိစ္စာ ကောဒ။ တွေးဆ ဉာဏ်ချိန်။ ။ နွေးပဋ္ဌာန် အပ္ပဇ္ဈာန် ငါးမုနိန်
ရှင်ပင်ပြသည်။ ဗိုလ်ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်။ ဖဿလေးသွယ်။ ။ ဒုက်သ်
သ နိဂုဏ်းချယ်လျှင်။ ခုနစ်ဆယ် ပယ်တစ်ပေတည်း။ ။

(၅) ပဉ္စမနယချိုး။

ပဉ္စမနည်းပါဠိမှာ။ ဓာတ်အာခန် ကျန်မရှိပါဘူး။ သစ္စာကြိ
ဗာဝိဇ္ဇာန်။ ။ ပဋိစ္စာတေဝိသ။ ဟောပြုမုနိန်။ ချိန်အာရုံဉာဏ်သွင်း
တော့။ နောင်ခပင်းနိဿေသာ။ ။ ဖဿတိုင် ကျန်မလင်ပြီဘူး။
တေဝတ်တိက်မှာ။ ။ ဒုက်တရာစွန်းသာ ဆွေငါး။ ပေါင်း နှစ်ရပ်
ငါးဆွေကို။ ဉာဏ်တမ်းခွန် ထူထိုက်လို့လွှား။ ။

(၆) ဆဋ္ဌနယချိုး။

နည်းဆဋ္ဌသည်အချက်မှာ။ ယွင်းမကွက်ခန္ဓာရုံ။ ။ ဧကိဝိ
ရှောင်နှောင်စတုမှာ။ ရှိမှုဥဿု။ ။ ပဋိစ္စဟောပုံဝယ်။ တရပယ်
နှစ်ဆယ်ရသည်။ ထိုသည့်နောင် နိဿေသ။ ဖဿတိုင်ရုံ။ ။ နဝ
ဂုဏ် ရောင်စုံကျင်းသည့်။ တရားမင်းမိန့်မှာဟန်။ ။ သတ်တာလီ
တိက်မှာရသည်။ ကျေနာတရာမျှ။ ဒုက်ကအမှန်။ ။ လေးဆွေရှစ်
စွဲသတ်ကို။ လက်ရွှေဉာဏ်သာလွှမ်းတော့လား။ ။

(၇) သတ္တမနယချိုး။

သတ္တမေနည်းနယမှာ။ ဟောရသည့် လေးခန္ဓာ။ ။အာဇီကာ
ဓာတ်မှာသတ်။ မြဲမှတ်သေချာ။ ။ဣန္ဒြိယဖြစ်၍ ပဋိသုဒ္ဓါယနနှင့်။
သတ်ဖဿတိကံမှာသုံး။ နောက်ဆုံးဒဿ။ ။ပေါင်းသုံးဆယ့် ခုနစ်
ဖြာမှာ။ နိဿေသသကျန်တူးတကား။ ။

(၈) အဋ္ဌမနယချိုး။

ပေယျာလံရှစ်လီနည်းမှာ။ သစ္စာခန့်မကျန်ဆည်း။ ဇက်စီယုတ်
နည်း ဓာတ်ဣန္ဒြိယအာ။ ။ပဋိစ္စာတေဝိသဇယန့်။ ဖဿတိုင်နိဿေသ။
ဟောလေကြရာ။ ။ခြောက်ဆယ့်လေး တိတ်အလာ။ ဒုက်တရာ
ခြောက်ဆယ့်သုံး။ ပေါင်းရုံးသင်္ချာ။ ။ရှစ်ဆယ့်လေး စွန်းကယ်သာ
သည်။ ပုဒ်သုံးရာ ဉာဏ်သက်လို့ဟော။ ။

(၉) နမေနယချိုး။

ထာတ္တမာအစဉ်လျှောက်။ ကိုးခုမြောက်နည်းအဆို။ ။ခ
အာ ခန့်တူမခွဲနည်းသတ္တလို့။ ။ဖုံးမသို သစ္စာခွဲငယ်နှင့်။ ခုဒ္ဒသာ
ဣန္ဒြိယာလ။ ခွါဒဿနောင်ပဋိ။ မှတ်သိစေလို့။ ။ယွင်းမယို။ နောက်
ထိုထို ကျန်မရှိပြီဘူး။ ပုဒ်ရှစ်လီ တိတ်မှာသိလေတော့။ ဆပ္ပညာ
ဒုက်မှာရှိ။ ဟောဘိရွှေကိုယ်။ ။ပေါင်းတရား ရှစ်ဆယ်ပိုသည်။
ယဉ်နုကိုယ် လွယ်လွန်းသကော။ ။

(၁၀-၁၄) ဒဿ၊ ကောဒဿမ၊ ဒွါဒဿမ၊ ခုဒ္ဒသမနယချိုး။

တေရသ်ကြည်ဆယ်ကိုစ။ လေးနယ-ထာတ္တမံ။ ။ခြောက်လေး
နဝါဠငယ်နှင့်။ ရွေးမျှမဆန်။ ။သည်လေးနယ မှတ်သိရန်။ ဘုံနှစ်
တန် အာဏာပိုးပေတဲ့။ ဝတိန်ပိုင်စက်တုန်ရိုးနှင့်။ ကြိုးပစ်သည့်
ဟန်။ ။နည်းတေရသ်ပုဒ်ဟောရန်မှာ။ ဓာတ်အာခန့် ဇကေကီ
ငယ်နှင့်။ ကြိဣန္ဒြိယခွဲ။ ။လေးဆယ့်တစ်တိတ်အမှန်။ ဒုက်
ဟောရန်ဝယ်။ ခုနစ်ဆယ် သုံးသွယ် ကဲချည်တဲ့။ သုခမိန့်ဉာဏ်မလွဲ
အလင်။ ပြု

စေနှင့်။ ခက်ဆစ်ပွေ ဤသည့်နံကို။ ခဲလျို့ကြီဘွယ်။ ။ပေါင်းတ
ရဲသုံးသွယ်ကို။ စာသင်ငယ် လူပြုံးတို့ဟော။ ။

(ဃ) ထောင့်နှစ်ရာ နှစ်ဆယ်ရ။ နွေပုဏ္ဏသက္ကရာ။ ။မြသိင်္ဂ
ရွှေရင်ကတ်ကယ်နှင့်။တောင်မြတ်မေ ယုဂန်စွန်းဆီက။ စိကြာရွှေ
ကြယ်ဝန်း။ ထွန်းသည့်မာသာ။ ။ဆန်းသုံးရက် ပြောင်နာဂါမှာ။
ရောင်တေဇာ ထန်ထန်လင်းလျို့။ မြနန်းစံညီတော်ကျင်းပါတဲ့။
မြို့ရွှေပုံ ရန်လုံတွင်းမှာလ။ဇာတိသန် ရွှေရင်သင်းက။ သုံးဝါပိုင်ဦး
ပဉ္စင်း။ ကျင်းပစီမံ။ ။နတ်မိမ်းဆေး ကဗျာသံကို။ဥပမန္တန်ဆော်
လိုက်သကော။ ။

(င) နတ်မိမ်းမွှော်သူသွင်းလျို့။ပျောက်ရှင်းတဲ့ဝေဒနာ။ ။ရန်
နီလာ။ သန္တာစကို။ များရကြရာ။ ။သည်ကုသိုလ်ရေးဖြာလျို့။
နန်းအောင်ချာ မှာကမ်းသို့။ ဗောဓိဉာဏ်နာဝါဆန်းငယ်နှင့်။ မြန်း
ရစေသော။ ။

နိဂုံး။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၀-ပြည့်နှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၁၃-ရက်၊ ၄-နေ့
တွား ၁၂၇၀-ခု၊ ဝါဆိုလဆန်း ၈-ရက်၊ ၆-နေ့။ နံနက် ၇-နာရီ
ဆယ်မိနစ်အချိန် ပျံလွန်တော်မူသော။ ဝိသုဒ္ဓါစာရ ကဝိဇာ
မဟာဓမ္မရာဇဂုရု။ မင်းတုန်းမင်းလှူ တံဆိပ်တော်။ ဝိသုဒ္ဓါစာရ
ဇောဓိပတိ သိရိ ပဝရ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု။ ၁၂၄၆-ခုနှစ်။
သီပေါမင်းလှူ တံဆိပ်တော်။ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ။ ၁၂၇၆-ခုနှစ်။
အင်္ဂလိပ်မင်းလှူ တံဆိပ်တော်အားဖြင့် သုံးထပ်ရ။ မဟာဝိသုဒ္ဓါ
ရာမ ဒုတိယ ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ရဟန်းသုံးဝါ
ရ။ ၁၂၂၂-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း ၃-ရက် ၇-နေ့က စီရင်တော်
မူခဲ့သော--

ဘေတုကထာဝိဇ္ဇာမျိုးပြီး၏။

၂၁ ဓာတုကဏ္ဍအိမ်ခြောက်ကဏ္ဍ။

နဗော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသန္တုဒ္ဓဿ။

(တုတ်လွမ်းဆရာတော်ကြီး ရေးသော လေးချိုး ဓာတုကဏ္ဍ အိမ်ခြောက်စာသည်။ သံဝရ နည်းပါးသော ပဉ္စင်းငယ်များမှာ။ အာပတ်သင့်၍ရာများ၊ အနက်သွားလည်း ကောင်းစွာ၍ ကဏ္ဍ ဗန္ဓု ဖွဲ့ထားအပ်သတည်း)။ ။

သစ္စာလေးဆင့်၊ ၎်အာပွင့်၍၊ ခုနစ်ဆင့်ဝါ၊ ဝတိသ်ာမှာ၊ ဟော ရာခမ္မ၊ တတိယကို၊ ဟောကြလွယ်အောင်၊ စာအိမ်ခြောက်ကို၊ ထုတ်ဆောင်ဘော်ပြ။ ။

ကောသလ၊ ဟု၊ နယ ရှေ့ဖျား၊ ပုဒ်အများကို၊ ဟောငြားတူစွာ၊ မာတိကာတည်း။ ။

ဒု မှာ ဟော၍၊ ရုပ်တချို့နှင့်၊ တချို့စိတ်ရ၊ ယေစွဲပြသော်၊ ရုပ် ကခန့်၊ တူ၊ စိတ်ကမူကား၊ မတူခတ်၊ သာ။ ။

တတိယာဉ္စ၊ ဓမ္မာယတန၊ တချို့ရကို၊ ပြားထခန္ဓာ၊ ယေစွဲရာ၏။ ။

လေး မှာဝေဒ၊ သင်္ခါရနှင့်၊ သဒ္ဓ၊ သုခ၊ တစိတ်ရှုလော့၊ နှစ်ခု ယေမူ၊ သုံးပါးတူကို၊ စွဲယူဟောရ။ ။

ပဉ္စမ-မှာ၊ စိတ္တ၊ သုခင်၊ မဆုံခန္ဓာ၊ အစိတ်သာတည်း။ နှစ်ဖြာ ယေလဲ၊ မတူစွဲလော့။ ။

ခြောက်နဲ့-ဟောရန်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်၊ နာမ်၊ မယောရ၊ ယောပြန် ကလည်း၊ ဝိပ္ပ၊ ရပုန်၊ ဟော၍ထုတ်လေ၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဝိယုတ္တံ မှတ်၊ သန္တာန်၊ ခါလွဲ၊ ဘုံ၊ ဇာတ်ကွဲသည့်၊ နာမ်လဲဝိယုတ်၊ ရုပ်ချင်း ရုပ်မှာ၊ နိဗ္ဗုတာနှင့်၊ ဝေဒနာချင်းချင်း၊ သူ့စိတ်ချင်းတည်း၊ ချင်း ချင်းသင်္ခါ၊ ယင်းတို့မှာကား၊ နှစ်ဖြာသမ္ပ၊ ဝိပ္ပမရှိ၊ ကေဟိစိမှာ စေ သိသမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်လည်း၊ နာမ်ရုပ်ယောယွက်၊ မယောယွက် မှာ၊ စေသိက်သာတည်း၊ နာမ်သာရမူ၊ ရုပ်နိဗ္ဗဟု။ ။ မှတ်ယူ ခွေခတ် သာတည်း။ ။

နည်းသတ္တမ၊ စိတ်သာ-ရနှင့်၊ ကေဝိညာဏ်၊ ကုန်ဆက်ဆံဘိ၊
စေတသိလည်း၊ ဟောဘိရှေ့ယေး၊ ယှဉ်ရာရွေးလေ၊ နောက်ယေး
ဝိပ္ပ။ ။

အဋ္ဌမ၌၊ သုဒ္ဓကိုဟော၊ နာမ်ယောဇှပ်လည်း၊ ဝိယောဂ-ရ၊
ဟောပြန်ရ၏၊ ဖြေချပုံမှာ၊ နတ္ထိသာချည်း။ ။

နဝါဟောရန်၊ တချို့နာမ်ရ၊ နှစ်တန်ယေစွဲ၊ သံယုတ်လဲသာ။ ။
ကြည့်ဘဲ တေရ၊ ဆယ်၊ ကိုစ၍၊ လေးဝပိုန်ဟော၊ ဆ၊ ဆော၊ နော၊
ဌ၊ စဉ်တိုင်းကျ၏၊ ဒသမ၌၊ နှစ်ဝယေမှာ၊ ဝိယုတ်သာစွဲ၊ ကောဒသ၊
နည်းကစ၍၊ နယလေးမှာ၊ ယေ-ကောချည်း၊ ထိုမှာတေရ၊ ဟော
ပုန်ပြသော်၊ ပဉ္စနည်းထဲ၊ ဩဇ္ဇာစွဲနှင့်၊ စိတ်စွဲကိုသာ၊ ဟောတို့
ရာ၏။ ။

သင်္ချာဟောပုန်၊ အစဉ်ထုတ်သော်၊ မယုတ်နည်းစ၊ ကောသလ၊
တည်း၊ ခမ္ဘ၊ ဒုတိ၊ တတိ၊ နိမိ၊ စော-မိဘိ၊ ရှ၊ ငါး-သမုစေ၊ ခြောက်
ဒိဝေခါ၊ ထုလ္လာ၊ ခုနစ်၊ ရှစ်-ဝိရာဂေါ၊ နော-အက္ခယ၊ တေရသမှာ၊
တရဒုသုံးဆယ်၊ ကြွင်းဝယ်လေးမှာ၊ ခြောက်၊ လေး၊ ကိုး၊ ရှစ်၊ နည်း
တူဖြစ်သည်၊ ပြီးလစ်အိမ်မြှောင် ပြခန်းတည်း။ ။

မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူသော

ဓာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာပြီး၏။

၂၂-ဓာတုကထာသံပေါက်၊

နဓော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓဿ။

(၁) ပဋ္ဌမနယ။

သစ္စာလေးဆင့်။ ၎င်းအာရင့်။ ပွင့်သည့်တို့မှန်ကင်း။
ခုနစ်ဝါမြောက်။ ဘုန်းတော်တောက်။ ရောင်ခြေတဝင်းဝင်း။
ကျမ်းဘိဓမ္မာ။ ဒေသနာ။ အောင်ချာနိဗ္ဗာသွင်း။
သုံးကျမ်းမြောက်တွင်။ ဓာတုဝင်။ လွန်လျှင်ခဲခက်ယဉ်း။
ယေ-တေ စွဲဆို။ ဟောပုဒ်ကို။ မှာလို၍ အကျဉ်း။
ပဌမနံ။ မခက်ခဲ။ ဟောမြဲမာတိကာ။ ဝဝတ္ထာန်လည်းရစေပါ။

(၂) ဒုတိယနယ။

စိတ်လည်းတချို့။ ရုပ်တချို့။ ဟောသို့ ဒုတိယာ။
စိတ်သုံးရုပ်လုံး။ ရုပ်နာမ်လုံး။ မသုံးဤနယာ။
ဩဋ္ဌာရိကာ။ ဟောသောခါ။ သေသာရုပ်ကုန်စွဲ။
ရုပ်သုခုမာ။ ဟောသောခါ။ ဩဋ္ဌာရိကာတွင်၍စွဲ။
သတ္တဝိညာဉ်။ ဟောထုံပြန်။ ကြွင်းဆိပ်ညာဉ်အကုန်စွဲ။ ဒုတိယ
နည်း ထီးတင်ပွဲ။

(၃) တတိယနယ။

နည်းတတိယ။ ဟောပုဒ်ပြု။ ဓမ္မာယတန တစိတ်ထဲ။ ခန္ဓာမတူရာ
၅-၁၂ စွဲ။

ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်ရရာ။ ဟောသောခါ။
ချင်းတို့ချင်းသာလည်၍စွဲ။ နည်းတတိယ မခက်ခဲ။

(၄) ဓတုတ္ထနယ။

ဝေဒနာတစိတ်။ သင်္ခါရတစိတ်။ သုခုမတစိတ်။ သဒ္ဓတစိတ်
ရရာ။ ဟောသောခါ။ ရှာစတုတ္ထ။ သုံးပါးလုံးတူရာယေစွဲကြ။

အလင်းပြ

သုခဝေဒနာ၊ ဟောသောခါ၊ ကြွင်းဝေဒနာရှေယေတွံ၊ ဟော
ရင်း သုခဝေဒနာစသည်ကား နောက်ယေတွံ၊

သမုဒယ၊ စသည် သင်္ခါရာ၊ ဟောတုံခါ၊ ကြွင်းသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ရှေယေတွံ၊ ဟောရင်းသမုဒယစသည်ကား နောက်ယေတွံ၊

ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ စသည်သုခမာ၊ ဟောသောခါ၊ ကြွင်းသုခမာ ရှေယေတွံ၊
ဟောရင်းဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ စသည်ကား နောက်ယေတွံ၊

သဒ္ဓါတမိတ်ရရာ၊ ဟောသောခါ၊ ကြွင်းသဒ္ဓါရှေယေတွံ၊

နည်းစတုတ္ထာ၊ ဂန္တိရာ၊ ဤခါနန်းသိမ်းပွဲ။

(၅) ပဉ္စမနိဿယ။

နည်းပဉ္စမ၊ ဟောပုန်ပြ၊ ဒုဟကင်းစေပါ။

ငါးခန္ဓာယေး၊ စုံမထွေး၊ တစ် နှစ် သုံး လေး ရလေရာ။

ခန့်အာမတူ၊ ဓာတ်မတူ၊ ခွဲယူယေနှစ်ဖြာ။

ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဟောသောခါ၊ ဝိညာဉ်ရှေယေတွံ၊ ရုပ် ဝေဒနာ
သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်ကား နောက်ယေတွံ၊

ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ဟောသောခါ၊ ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊
နိဗ္ဗာန်ကား ရှေယေတွံ၊ ဟောရင်း ဩဋ္ဌာရိကရုပ်ကား နောက်
ယေတွံ၊

သုခမရုပ်ပါရာ၊ ဟောသောခါ၊ ဝိညာဉ်ကိုသာရှေယေတွံ၊ ဝေ
ဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကား နောက်ယေတွံ၊

ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ထိုက်ရာ၊ ဟောသောခါ၊ ဩဋ္ဌာရိက
ဝိညာဉ်ကား ရှေယေတွံ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ရုပ် နိဗ္ဗာန် တို့
ကား နောက်ယေတွံ၊

ဝိညာဉ်ရရာ၊ ဟောသောခါ၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊
နိဗ္ဗာန်တို့ကား ရှေယေတွံ၊ ဟောရင်းဝိညာဉ်ကား နောက်ယေတွံ၊

နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ရံရာ၊ ဟောသောခါ၊ ဩဋ္ဌာရိကရုပ်ကား
ရှေယေတွံ၊ ဟောရင်းနာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးကား နောက်ယေတွံ၊

နည်းပဉ္စမာ၊ ဂန္တိရာ၊ ဤခါသိသိက်ပွဲ။

ဘာဘူကထာ

(၆) ဆဋ္ဌနံသ။

ငါးခန္ဓာယေး။မဂ်ထွေး။ဟောရေးဆဋ္ဌမှာ။

ယဉ်မယဉ်သင့်။ထောက်ရှုချင့်။ဟောသင့်ပုန်တိုင်းသာ။

ရူပက္ခန္ဓာ။ဟောသောခါ။သမ္ပယုတ်မှာ နုတ္တိထုတ်။နာမက္ခန္ဓာ
၄-ပါးစိတ် အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကားရှေ့ ဝိပ္ပယုတ်။စေတသိက်။
အာယတန၊ဓာတ်တို့ကား နောက်ဝိပ္ပယုတ်။

ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ထိုက်ရာ ဟောသောခါ။နာမက္ခန္ဓာ
၃-ပါး။ စိတ်၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကား ရှေ့သမ္ပယုတ်။ အချို့
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်တို့ကား နောက်သမ္ပယုတ်။
ဩဠာရိကရုပ်ကား ရှေ့ဝိပ္ပယုတ်။ သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်ကားနောက်
ဝိပ္ပယုတ်။

ဝိညာဉ်ထိုက်ရာ၊ဟောသောခါ။ကြွင်းနာမက္ခန္ဓာ ၃-ပါးကား၊
ရှေ့သမ္ပယုတ်။ စေတသိက်။ ဓမ္မာယတန။ ဓမ္မဓာတ် တို့ကား
နောက်သမ္ပယုတ်။ ဩဠာရိက ရုပ်ကား၊ ရှေ့ဝိပ္ပယုတ်။သုခုမရုပ်၊
နိဗ္ဗာန်ကား နောက်ဝိပ္ပယုတ်။

နာမက္ခန္ဓာ။ဟောသောခါ။ သမ္ပယုတ်မှာ၊နုတ္တိထုတ်။ဩဠာရိ
ကရုပ်ကားရှေ့ ဝိပ္ပယုတ်။သုခုမရုပ်နိဗ္ဗာန်ကား၊ နောက်ဝိပ္ပယုတ်။

နိဗ္ဗာန်နှင့်ရုပ်၊ရုပ်ချင်းရုပ်။ သမ္ပယုတ်။ ဝိပ္ပယုတ်မဆိုသင့်။

သတ္တဝိညာဉ် သူတို့ချင်းနှင့်။ ငါးဝေဒနာ သူတို့ချင်းလည်း။
အချင်းချင်း သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ်မဆိုသင့်။

ပွေလီခက်ခဲ။ ဆဋ္ဌနံ။ ကြံ၍ကြံကုန်လင့်။

(၇) သတ္တမနံသ။

သတ္တမနည်းဝယ်။ ကျဉ်းမှတ်ဘွယ်။ အလွယ်မခက်ခဲ။

နာမက္ခန္ဓာ။ ထဲတွင်သာ။ ယဉ်ရာရှေ့ယေစွဲ။

မယဉ်သည့်နာမ်။ရုပ်နိဗ္ဗာန်။ အမှန်နောက်ယေစွဲ။

(၈) အဋ္ဌမနံသ။

ဝိပ္ပယုတ်သာ။ ရလေရာ။ ဟောပါအဋ္ဌမ။

ရုပ်ထိုက်လေရာ။ဟောသောခါ။ နာမက္ခန္ဓာရှေ့ယေရ။

ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဟောသောခါ၊ ရုပ်နိဗ္ဗာန်သာ
ရှေ့ယေဇွဲ။

သတ္တဝိညာဏ်၊ ဇကေကံ၊ ဟောပြန် ဤသို့မှတ်။
ကြွင်းသတ်ဝိညာဏ်၊ ရုပ်နိဗ္ဗာန်၊ အမှတ်ဗွဲသတတ်။
သောဘဏယျဉ်ရာ၊ ဟောပြန်ခါ၊ အသောဘဏာရုပ်နိဗ္ဗာန်ကိုစွဲ။
အသောဘဏယျဉ်ရာ၊ ဟောသောခါလည်း။ ၎င်းနည်း။
နည်းအဋ္ဌမာ၊ ဟောသည်မှာ၊ ဤခါအောင်လံင်လတ်ပြီ။

(၉) နဝမနယ။

နဝမနည်းမှာ၊ ယေနှစ်ဖြာ၊ ပြန်ခါတွန်ခါ တွည့်လည်ဗွဲ။ သမ္ပ
ယုတ်ရမှ သာလဲ၊ ဟောရမြဲ။
စောသိက်ယျဉ်ဟန်၊ ဝဝတ္ထာန်၊ ပြန်တွန်ရှုရှု၊ ကြေစေသော်။

(၁၀) ဒသမနယ။

ဒသမ နည်းမှာ၊ ဟောပုန်လာ၊ သူပါ ဆဋ္ဌနည်းအကိုင်း။
ဝိပ္ပယုတ်သာ၊ ရလေရာ၊ ချဲ့ပါ ဉာဏ်ကသိုဏ်း။
မယျဉ်သင့်ရာ၊ ယေနှစ်ဖြာ၊ သင့်ရာဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်း။

(၁၁) ကောဒသမနယ။

ကောဒသမ၊ ဟောနည်းပြ၊ စတုတ္ထနည်း တချက်တည်း။

(၁၂) ဒွါဒသမနယ။

ဒွါဒသမ၊ ယင်းနယ၊ နဝမနဲး တူမကွဲ။

(၁၃) တေရသမနယ။

ငါးခန္ဓာလုံး၊ စုံမသုံး၊ ဟောထု်း တေရသာ။
ပဉ္စမယဲ၊ ရှေ့ယေဇွဲ၊ အမြဲတူသည်သာ။ နောက်မူမလွဲရာ။
စာတူကဏ္ဍာ

(၁၄) ဓုဒ္ဓသမနယ။

ဓုဒ္ဓသမ။ ဟောနည်းပြ။ အဋ္ဌမနည်းတူလုံးဝံ။
 ယေ တေ အဋ္ဌမခက်ခဲ။ ဟောမြဲခေါင်းမြီးခြုံ။
 တဆဲ့လေးခွင်။ ဓာတုဝင်။ ဤတွင် နည်းမျိုး စုံလတ်ပြီ။
 ဂူကျောင်းအကျော်။ ဆရာတော်။ စပ်တော်သံပေါက် ကုန်
 လတ်ပြီ။

ဂူကျောင်းဆရာတော် သံပေါက်လက်ာပြီး၏။

၂၃-အာရုံဖြူ သံပေါက်။

ပဉ္စဝိညာ။ မနောခာ။ တဒါ-ဟသိန္နော။ ။ ကာမဇေကန်-၂၅။
 ဟသိမပါ။ ဇောကာမာ။ ဘိညာဒွေဝုဋ္ဌော။ ။ ကာမအနေ
 ကန်-၃၁။
 ဝိညာဏဉ္စာ။ နာသညာ။ သင်္ချာဆဟုဟော။ ။ မဟဂ္ဂုတ်ဇေကန်-၆။
 ဟသိ မပါ။ ဇောကာမာ။ ဘိညာဒွေဝုဋ္ဌော။ မဟဂ္ဂုတ်အနေ
 ကန်-၃၁။
 ပဉ္စရသ။ ဝိတ်ရူပါ။ အာကာအာကိဉ္စော။ ။ ပညတ်ဇေကန်-၂၁။
 ဟသိမပါ။ ဇောကာမာ။ ဘိညာဒွေဝုဋ္ဌော။ ပညတ်အနေကန်-၃၁။
 ပညတ်ဇေကန်။ လောကုတ်မှန်။ ရှေ့ဉာဏ်မတွေးတော။ ။
 ကာလဝိမုတ်ဇေကန်-၂၆။

ဟသိမပါ။ ဇောကာမာ။ ဘိညာ ဒွေ ဝုဋ္ဌော။ ။ ကာလ ဝိမုတ်
 အနေကန်-၃၁။

ပဉ္စဝိညာ။ မနောခာ။ သင်္ချာတေရသော။ ။ ပစ္စုပ္ပန်ဇေကန်-၁၃။
 ကာမနေကာ။ ပေါ်တွင်သာ။ တဒါဟသိန္နော။ ။ ပစ္စုပ္ပန် အနေ
 ကန်-၄၃။

ဝိညာဏဉ္စာ။ နာသညာ။ မှန်စွာအတိတ်ဟော။ အတိတ်ဇေကန် ၆။
 အလင်းမြို့

ပစ္စုပ္ပန်၊ တိစတ္တံ၊ အမှန်သိစေသော၊ အတိတ်အနာဂတ်
ဧကန်မပါ၊ နာဂတာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။ အနာဂတ်ဧကန်မရှိ၊
ပစ္စုပ္ပန်၊ တိစတ္တံ၊ အမှန်သိစေသော၊ အနာဂတ် အနာ
ဂတ် ၄၃။

လောကုတ္တရံ ဖြတ်နိဗ္ဗာန်၊ ဧကန်သိစေသော၊ နိဗ္ဗာန်ဧကန်-ဂ၊
ကာမကုသလံ၊ ကိရိယံ၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်စေသော၊

ဝုဠောဧက၊ ဘိညာဒ္ဓါ၊ ဧကဒသဟော။ နိဗ္ဗာန်အနာဂတ်-၁၁။
ရူပါရူပ၊ နုတ္တရ၊ ပဉ္စတိသဟော။ မြွေရုံဧကန်-၃၅။

ပစ္စုပ္ပန်၊ တိစတ္တံ၊ အမှန်သိစေသော။ မြွေရုံအနာဂတ်-၄၃။
ပစ္စုပ္ပန်၊ တေရသံ၊ ရွှေဉာဏ်ဆ၍ဟော။ ရုပ်ဧကန်-၁၃။

ပစ္စုပ္ပန်၊ တိစတ္တံ၊ အမှန်သိစေသော။ ရုပ်အနာဂတ်-၄၃။
အတိတ်နိဗ္ဗာန်၊ ယင်းဧကန် နှစ်တန်မိဿကော။ နာမ်ဧကန်-၁၄။

ပစ္စုပ္ပန်၊ တိစတ္တံ၊ အမှန်သိစေသော။ နာမ်အနာဂတ်-၄၃။
ဝိညာဏဉာ၊ နာသညာ၊ သင်္ချာဆဟုဟော။ အတ္တတ္တဧကန်-၆။

စတုပညာ၊ စိတ်ကာမာ၊ ဘိညာနှစ်ခုနှော။ အတ္တတ္တအနာဂတ်-၅၆။
စိတ်ရူပမာ၊ လောကုတ်ပါ၊ အာကာအာကိဇ္ဇော ဗဟိဒ္ဓဧကန်-၂၆။

စတုပညာ၊ စိတ်ကာမာ၊ ဘိညာနှစ်ခုနှော။ ၎င်းအနာဂတ်-၅၆။
နုတ္တိဧကန်၊ မရှိမှန်၊ ဧကန်ဖွင့်၍ဟော။ အတ္တတ္တ-ဗဟိဒ္ဓဧကန်မရှိ။

စတုပညာ၊ စိတ်ကာမာ၊ ဘိညာသည့်၍ဟော။ ၎င်းအနာဂတ်-၅၆။
ကာမနိဗ္ဗာန်၊ တိတ်ဧကန်၊ သုံးတန်မိဿကော၊ ပရမတ္ထဧကန်-၃၆။

ဟသိမပါ၊ ဇောကာမာ၊ ဘိညာဒွေဝုဠော၊ ပရမတ္ထအနာဂတ်-၃၁။
စက္ခုဝိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။ ရူပါရုံဧကန်-၁။

ကာမနောကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။ ရူပါရုံအနာဂတ်-၄၆။
သောတဝိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။ သဒ္ဓါရုံဧကန်-၁။

ကာမနောကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။ သဒ္ဓါရုံအနာဂတ်-၄၆။
ဇာနဝိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။ ဂန္ဓာရုံဧကန်-၁။

ကာမနောကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။ ဂန္ဓာရုံအနာဂတ်-၄၆။
ဇိဝှိဝိညာ၊ တခုသာ၊ မိန့်မှာရှင်ပင်ဟော။ ရသာရုံဧကန်-၁။

ကာမနောကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။ ရသာရုံအနာဂတ်-၄၆။

ကာယဝိညာ၊ တရုဿ၊ ဖိန့်မှာရှင်ပင်ဟော၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံဇေကန် ၁
ကာမနေကာ၊ မနောဓာ၊ တဒါဟသိန္နော။ ဖေါဠဗ္ဗာရုံအနေ
ကန် ၄၆။

အာရုံပြုသံပေါက် ၄၁-ပုန်ပြီး၏။

(ဇေကန်ဟူသည်ကား။ အမြဲအာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်။ အနေကန်ဟူ
သည်ကား။ မမြဲအာရုံပြု၍ဖြစ်သည်)။ ။

အာရုံပြု သံပေါက်ပြီး၏။

(၂၄) ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရသံပေါက်။

ပုဂ္ဂိုလ်အပြား၊ ဝါကရား၊ ခြားနားသိမိမ့်၌။
(၎င်း၌ ဝါကရားကို၊ ဝိရကတ်သင်္ချာယူ၊ (၂၁၄) နှစ်ရဲ့တဆဲ၊
လေးယောက် ဖြစ်၏)။ ။

စွိဒုသုတိ၊ ယာအရိ၊ ပေါင်းဘိဒ္ဓါဒဿ။
အပါယ်ဘုမ္မိ၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ ရတိတယောက်သာ။
လူမဟာရာဇ်၊ ဘုံနှစ်ဆစ်၊ ကြည်ပစ်ဒုဂ္ဂတာ။
ဒုသုမဝင်၊ တကျိပ်လျှင်၊ ထက်ခွင်နတ်ဘုံမှာ။
တိဟိတ်ရိယံ၊ ကိုးယောက်စံ၊ ဆယ်တန်မြဲဟွဲ့ရွာ။
သုဂတိတစ်၊ ရတုလစ်၊ ရပ်ပြစ်အသညာ။
သုဒ္ဓါဘုံငါး၊ သုံးယောက်ထား၊ ထက်ဖျားအရိယာ။
မဂ်သောတာပျောက်၊ တိဟိတ်သွောက်၊ ရှစ်ယောက်အရူပါ။
ပေါင်း၍မနှေး၊ ဘုံလိုက်မေး၊ တွက်ရေးဝါကရာ။
နှစ်ရဲ့တဆယ်၊ လေးယောက်ကယ်၊ ဉာဏ်ကျယ်ခွဲမိတ်ဖြာ။

ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရသံပေါက်ပြီး၏။

၂၅-သတ္တဝါသဘု'ကိုးဝသံပေါက်။

ဝိနိပါတိကာ၊ အသုရာ၊ လူ့ရွာနတ်တဝ။ ။နာနတ္တကာယ
နာနတ္တသည်။

ရူပ-ပဌမဈာန်၊ ပါယ်လေးတန်၊ အမှန်တဌာန။ ။နာနတ္တကာ
ယ ဧကတ္တသည်။

ဒုတိယဈာန်ဘုံ၊ အလုံးစုံ၊ ယူတု'တဝ-နိယတ။ ။ဧကတ္တကာ
ယ နာနတ္တသည်။

တတိယဝေဟပ္ပလော၊ သုဒ္ဓါဝါ၊ ဗြဟ္မာဌာန၊ ဘု'တဝ။ ။ဧကတ္တ
ကာယဧကတ္တသည်။

အသညသတ်မှာ၊ ဗြဟ္မာ့ရွာ၊ ယူရာတဝ၊ မြီမချ။ ။ဧကတ္တ
ကာယ။

အရူပဘု'၊ အလုံးစုံ၊ ယူတု'ပဉ္စက။ ။ဧကတ္တသည်။

သတ္တဝါသဘု'ကိုးဝ သံပေါက်ပြီး၏။

၂၆-ပုဏ္ဏိလိဒိတ်ရသံပေါက်။

မဟာကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဟိတ်ကိုဟသိကြည်။

ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်၊ ကိလိဋ္ဌအမြဲယှဉ်။

သုံးဆယ် ခုနစ်၊ ဤမျှဖြစ်၊ လေးရစ်အပါယ်ခွင်။

ဝိပ္ပယုတ်လေး၊ သွင်းပြန်သေး၊ လေးဆဲ တခုပင်။

ဒွိသုတို့မှာ၊ ဤမျှသာ၊ ရရာအမြဲယှဉ်။

သိဗ္ဗယုတ္တ၊ သွင်းပြန်က၊ ကာမတိဟိတ်ပင်။

ဈာန်မရငြား၊ လေးဆဲငါး၊ မှတ်သားသတိထင်။

ဈာန်ရတုံသေး၊ ငါးဆဲ လေး၊ မှတ်ရေးကြံဆင်ခြင်။

လေးဆဲ ငါးတွင်၊ ငါးခုပင်၊ နှုတ်ငင်ပယ်လိုက်ရှား။

ရိတ်သွင်းပြန်လစ်၊ လေးဆဲတစ်၊ တရစ်ကာမသား။

သကဒါဂါမ်တွင်၊ ၎င်းပင်၊ ဖိုလ်လျှင်လှယ်၍ထား။
 သုံးဆဲ၊ ကိုးတန်၊ အနာဂါမ်၊ တရံသိမိမ့်ကြား။
 လေးဆဲ၊ တစ်ပင်၊ ဒေါသပင်၊ နှုတ်ငင်သတိထား။
 ဖိုလ်ချင်းဖလယ်၊ နာဂါမ်ဝယ်၊ သုံးဆယ်ကိုးခုပွား။
 သုံးဆဲ၊ ငါးမှာ၊ ရဟန္တာ၊ သေချာကြံစိတ်ထား။
 ဟိတ်ဌာရသာ၊ ကိရိယာ၊ မဟာဝိပါက်ငြား။
 အရဟတ္တဖိုလ်လျှင်၊ တခုပင်၊ သွင်းလျှင်သုံးဆဲ၊ ငါး။
 ဈာန်မရလျှင်၊ ဤမျှပင်၊ ဆင်ခြင်နှလုံးထား။
 ဈာန်ရပြန်က၊ အရူပ၊ ရူပကိရိယာ။
 ကုသိုလ်လည်းကောင်း၊ ကိုးခုလောင်း၊ အပေါင်းဈာန်ရမှာ။
 ရဟန္တာမှာ၊ ကိရိယာ၊ သေက္ခကုသိုလ်သာ။
 ကာမာဝစရဘု၊ အလုံးစုံ၊ ဥသုမကြွင်းရာ။

ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ-သံပေါက်ပြီး၏။

အကုသိုလ်ဝယ်၊ ဒေါသပယ်၊ ဟိတ်ဝယ် ဆဲ၊ တစ်သာ။
 စက္ခုသောတ၊ အာဝဇ္ဇ၊ ခိုစ္ဆတိရဏာ။
 မဟဂ္ဂုတ်ကု၊ မဟာကု၊ တခုဝိပါက်သာ။
 သုံးဆဲ၊ ကိုးပါး၊ ရူပသား၊ ဖြစ်ငြားတိဟိတ်မှာ။
 သုံးဆဲ၊ ကိုးတွင်၊ ဒိဋ္ဌိကြည်၊ မယှဉ်မိကိစ္ဆာ။
 ဤမျှတွင်သာ၊ ဖိုလ်သည့်ပါ၊ ရရာသေက္ခမှာ။
 သန္တိရဏ၊ ခိုစ္ဆန၊ သောတစက္ခုမှာ။
 အရဟတ္တဖိုလ်မှာ၊ ဝိပါက၊ ဝိသကြိယာ။
 သုံးဆဲ၊ တဝ၊ ရေတွက်ရ၊ ရူပရဟန္တာ။

ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ-သံပေါက်ပြီး၏။

* ဒသအကု၊ မဟာကု၊ တခုမနောဒ္ဒါ၊
 အရူပကု၊ ပေါင်းလေးခု၊ တခုပိပါကာ၊
 နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ တိဟိတ်သား၊ ဖြစ်ငြား အရူပါ၊
 ၎င်း၌တွင်၊ ငါးခုပင်၊ နှုတ်ငင် အကုသိုလ်၊
 နှစ်ဆယ်တိတိ၊ သုံးသေက္ခိ၊ သွင်းဘိ မိမိဖိုလ်၊
 မဟာကြိယာ၊ မနောဒ္ဒါ၊ အရူပကြိယာလေး။
 မိမိဖိုလ်ပါ၊ ပိပါက်သာ၊ ဆည့်ပါဉာဏ်ဖြင့်တွေး။

အရူပပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ-သံပေါက်ပြီး၏။

(၂၇) ဘုံအပိုင်းအခြားသံပေါက်။

ဗဟုဿုတ၊ ရှိလိုက၊ မှတ်ကြ မျိုးလေးထွေ၊
 အစသာထင်၊ ဆုံးမမြင်၊ အောက်ခွင် အာကာဗွေ၊
 ကိုးသိန်း ခြောက်သောင်း၊ အထူပေါင်း၊ တည်ရှောင်း
 ယင်းထက်လေ၊
 လေးသိန်း ရှစ်သောင်း၊ အထူပေါင်း၊ တည်ရှောင်းထို့ထက်
 ရေ၊
 နှစ်သိန်းလေးသောင်း၊ အထူပေါင်း၊ တည်ရှောင်း ဤသည့်မြေ၊
 သိလာပံသု၊ မြေနှစ်ခု၊ အထူ ထက်ငက်ဝေ၊
 သိန်းနှစ်သောင်းစီ၊ သင်္ချာညှိ၊ နှစ်ထိ ယွင်းမသွေ၊
 သိလာပထဝီ၊ အထက်ဆီ၊ အစိစိ တည်ငြား။
 သောင်းငါးထောင်စီ၊ သင်္ချာညှိ၊ ရှစ်လီ ငရဲခြား။
 ပံသုပထဝီ၊ မြေဝယ်မှီ ဤသည့် ကွန်းအောက်နား။
 ရပ်တမျက်နှာ၊ လေးလုံးသာ၊ ပေါင်းခါ ဆဲ့ခြောက်ပါး။
 တရားနှစ်ဆယ်၊ ရှစ်ခုကယ်၊ အငယ်ငရဲများ။
 ကြိန်းသုည၊ ခွေးဇယ၊ သတ္တ ဘုံအခြား။

* စတုရိသတိ စိတ္တာနိ၊ ပဌမာရူပဘူမိယံ။

ပုထုဇ္ဇနဿ သတ္တဿ၊ ဇာယန္တိတိဝိနိဒ္ဒသေ။ ။ဟု-အဘိဓမ္မာဝိတာရ။

(၅) ဘူမိပုဂ္ဂလစိတ္တပုတ္တိနိဒ္ဒေသ-လာသည်ကို-ထောက်၍ ၂၄-ပါး။

လေးသောင်းနှစ်ထောင်၊ သင်္ချာဆောင်၊ လူ့ဘောင်ခြောက်ထပ်
ခြား၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘု" ယူဇနာ(၄၂၀၀၀) လေးသောင်း
နှစ်ထောင်စီ ခြား၏။

တြိန်းသုည၊ ခွေးပဉ္စ၊ သင်္ချာ ခွေးတရပ်။

ပရနိမ္မိတ၊ ထက်နုတ်မှာ၊ လူ့ရွာ အခြားမှတ်။

နှစ်သိန်းငါးသောင်း၊ နှစ်ထောင်ပေါင်း၊ မှတ်ကြောင်း ဖြေသ
သပ်၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိဘု"နှင့် လူ့ဘု" ယူဇနာ (၂၅၂၀၀၀)
နှစ်သိန်း ငါးသောင်း နှစ်ထောင် ခြား၏။

စတုသုည၊ သောသတ္တ၊ ပဉ္စသင်္ချာထား။

ပဌမဈာန်၊ ဗြဟ္မဒုဌာန်၊ အမှန် လူ့ရွာခြား။

ငါးသန်းခုနစ်သိန်း၊ ခြောက်သောင်းကိန်း၊ အပြိုင်း ဖြေမှတ်သား။
ပဌမဈာန် သုံးဘု"နှင့် လူ့ဘု" ယူဇနာ (၅၇၆၀၀၀၀) ငါးသန်း
ခုနစ်သိန်း ခြောက်သောင်း ခြား၏။

တိခံအဋ္ဌခ၊ ဗျည်းဒွယ၊ ဗြဟ္မဒုဘု"ချင်းခြား။

ငါးသန်း ငါးသိန်း၊ တွက်ကိန်းသင်္ချာ၊ ရှစ်ထောင်သာ၊ ဗြဟ္မဒုဘု"
ချင်း ခြား။ ။ ဗြဟ္မဒုဘု"ချင်း-ချင်းကား ယူဇနာ (၅၅၀၀၀၀၀)
ငါးသန်း ငါးသိန်း ရှစ်ထောင်စီ ခြား၏။ ။ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိ
ဘု"နှင့် ပဌမဈာန်ဘု"လည်း ယူဇနာ (၅၅၀၀၀၀၀) ငါးသန်း
ငါးသိန်း ရှစ်ထောင် ခြား၏။

တြိသုည၊ အဋ္ဌနှင့်ဆ၊ ဒွယ ဇေကော။

ဒုတိယဈာန်၊ လူတို့ဌာန်၊ အမှန် ခြားမှတ်ပါ။

တကုဇေမှန်း၊ တသန်း နှစ်သိန်း၊ သောင်းကိန်း ခြောက်ပြန်၊
ရှစ်ထောင်လွန်၊ ခြားဟန် ဒုတိယာ။ ။ ဒုတိယဈာန် သုံးဘု"နှင့်
လူ့ဘု" ယူဇနာ (၁၁၂၆၀၀၀၀) တကုဇေ တသန်း နှစ်သိန်း
ခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင် ခြား၏။

သုံးလုံးသုည၊ သောသတ္တ၊ သတ္တဆဇေကော။

တတိယဈာန်၊ ဘု"သုံးတန်၊ အမှန်ခြားလူ့ရွာ။ ။ တတိယဈာန်
သုံးဘုံနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ(၁၆၇၇၆၀၀၀)တကုဇေ၊ ခြောက်သန်း
ခုနစ်သိန်း၊ ခုနစ်သောင်း၊ ခြောက်ထောင်ခြား၏။

တြိသုည၊ ဇေအဋ္ဌ၊ ဒွယ ခွေးခွေးရေး။

ဝေဟပ္ပလ္လာ၊ အသညာ၊ လူ့ရွာမြေအဝေး။

ကုဋေနှစ်သု၊ နှစ်သုသန်းကြီးနန်း၊ နှစ်သိန်းနှစ်သောင်း၊ လေးထောင်ပေါင်း၊ ထပ်လောင်းမှတ်တိလေး။ ၊ ဝေဟပ္ပိုလ်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံနှင့်၊ လူ့ဘုံယူဇနာ၊ (၂၂၂၀၄၀၀၀) နှစ်ကုဋေနှစ်သန်း၊ နှစ်သိန်း၊ နှစ်သောင်း၊ လေးထောင်ခြား၏။

တြိသုည၊ နေ့နဝ၊ သတ္တသတ္တနွေး။

သုဒ္ဓါဝါသာ၊ အဝိဟာ၊ လူ့ရွာရပ်ခြားဝေး။ ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၊ အဝိဟာဘုံနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ၊ (၂၂၂၆၂၀၀၀)၊ နှစ်ကုဋေ၊ နှစ်သန်း၊ နှစ်သိန်း၊ ကိုးသောင်း၊ နှစ်ထောင်ခြား၏။

တြိန်းတယ၊ ငါးသုည၊ ဤမှအတပ္ပါ၊

သုံးကုဋေမှန်း၊ သုံးသန်းသုံးသိန်း၊ ခန့်တာပိုင်း၊ ရေကိန်းများသင်္ချာ၊ အတပ္ပါဘုံနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ၊ (၃၃၃၀၀၀၀၀) သုံးကုဋေ၊ သုံးသန်း၊ သုံးသိန်းခြား၏။

တြိသုည၊ အဋ္ဌနှင့်ခ၊ အဋ္ဌအဋ္ဌတြိ၊

သုဒ္ဓါဝါသာ၊ သုဒ္ဓဿာ၊ လူ့ရွာဝေးလွှဲ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၊ သုဒ္ဓဿာဘုံနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ (၃၀၀၀၀၀၀၀) သုံးကုဋေ၊ နှစ်သန်း၊ နှစ်သိန်း၊ နှစ်ထောင်ခြား၏။

လေးကုဋေမှန်း၊ လေးသန်း သုံးသိန်း၊ တွက်ကြီး၊ မြားမြောင်၊ သောင်းမြောက်ထောင်၊ ဝေးခေါင် သုဒ္ဓဿီ။

တိခံစေက၊ တေဇယ၊ ဇယရေအညီ။ ၊ သုဒ္ဓဿီဘုံနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ (၄၄၃၁၆၀၀၀) လေးကုဋေ၊ လေးသန်း၊ သုံးသိန်း၊ တသောင်း၊ မြောက်ထောင်ခြား၏။

တြိန်းသုည၊ ဇောဒ္ဓယ၊ အဋ္ဌနောဇယာ။

သုဒ္ဓါဝါသ၊ ကနိဋ္ဌဌာနလူ့ရပ်ကွာ။ ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံအကနိဋ္ဌဘုံနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ (၄၆၀၂၄၀၀၀) လေးကုဋေ၊ ကိုးသန်း၊ နှစ်သိန်း၊ နှစ်သောင်း၊ လေးထောင်ခြား၏။

၆၈၂ ၂၈-မြင်းမိုရ်စကြဝဠာအပိုင်းအခြားသံပေါက်။

သုညတြိ။ ဧန္တုကံ။ တြိဗျည်းပဉ္စ။

ပဌမာရူပ္ပ၊ အာကာသာ၊ လူ့ရွာဝေးလွန်းလှ။ ။ ပဌမအာရူပ္ပ၊
အာကာသာနုဗ္ဗာယတနဘုနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ (၅၅၃၃၂၀၀၀)
ငါးကုဋေ၊ ငါးသန်း၊ သုံးသိန်း၊ သုံးသောင်း၊ ရှစ်ထောင်ခြား၏။

ခြောက်ကုဋေကိန်း၊ ရှစ်သိန်းလေးသောင်း၊ သင်္ချာပေါင်း၊ ခြား
ကောင်း ဒုတိယ။

ဒုတိယာရူပ္ပဝိညာဏဗ္ဗာယတနဘုနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ--
(၆၀၈၄၀၀၀၀)ခြောက်ကုဋေ၊ ရှစ်သိန်း၊ လေးသောင်းခြား၏။

ကုဋေခြောက်ခန်း၊ ခြောက်သန်း၊ သုံးသိန်း၊ တွက်ကိန်းများ
ပေါင်း၊ လေးသောင်း-ရှစ်ထောင်၊ ထက်မိုးခေါင်၊ ဘုံဆောင်
အာကိဗ္ဗာ။ ။ အာကိဗ္ဗာယတနဘုနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ
(၆၆၃၄၈၀၀၀) ခြောက်ကုဋေ၊ ခြောက်သန်း၊ သုံးသိန်း၊ လေး
သောင်း-ရှစ်ထောင်ခြား၏။

တြိသုညာ၊ သောပဉ္စာ၊ အဋ္ဌာဧကသတ်။

နေဝသညာ၊ နာသညာ၊ လူ့ရွာအခြားမှတ်။

နေဝသညာ နာသညာယတနဘုနှင့် လူ့ဘုံယူဇနာ-
(၇၁၈၅၆၀၀၀)ခုနစ်ကုဋေ၊ တသန်းရှစ်သိန်း၊ ငါးသောင်း ခြောက်
ထောင်ခြား၏။

ယူဇနာ ငါးသန်း-ခုနစ်သိန်း-ခြောက်သောင်းမြင့်သော ပဌမ
ဈာန်ဘုံမှ၊ အလျား-အနံ-အထူ တယူဇနာရှိသော ကျောက်ဖျာ
ကြီးကိုချလိုက်သည်ရှိသော်၊ တနေ့တညဉ့်လျှင် ယူဇနာ(၄၈၀၀၀)
ကျ၍ လေးလမှ မြေသို့ရောက်ရာသည်ဟူ၏။

ဘုံအပိုင်းအခြားသံပေါက်ပြီး၏။

(၂၈) မြင်းမိုရ်စကြဝဠာအပိုင်းအခြားသံပေါက်။

အရှေ့ဌေရောင်၊ ဝင်းဝင်းပြောင်၊ တောင်ကားမြဲပမာ။
ဖယ်ရောင်အနောက်၊ ဝင်းဝင်းတောက်၊ မြောက်ကား ရွှေတိ
သာ။

အလင်းပြ

ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊မြင်းမိုရ်တောင်၊စောံက်ဆောင်ပြော
ကျယ်စွာ။

လေးသောင်းနှစ်ထောင်၊ ယုဂန်တောင်၊ ဝန်းမြှောင်ပတ်ရစ်
ကာ။

ဣသိန္ဒရ၊ ဩခ၊ ဧကန္ဒေသင်္ချာ၊ (၂၁၀၀၀)။

ကရဝိက၊ တွင်နာမ၊ မြင့်လှသောင်းငါးရာ၊ (၁၀၅၀၀)။

သုဒဿန၊ အမည်ရ၊ ခဗျည်းနွေးပဉ္စာ၊ (၅၂၅၀)။

နေမိန္ဒရ၊ မြင့်လွန်းလှ၊ ပဉ္စန္ဒေသောဒ္ဒါ၊ (၂၆၂၅)။

ဝိနုတကာ၊ ထောင့်သုံးရာဝယ်၊ ဆဲ့နှစ်ကယ်၊ နှစ်သွယ်ဂါဝတာ၊
(၁၃၁၂) ယူဇနာနှင့် နှစ်ဂါဝတ်။

အဿကဏ္ဍ၊ မြောက်ရဲ့ငါးဆယ်၊ မြောက်ခုကယ်၊ တသွယ်
ဂါဝတာ၊ (၆၅၆)ယူဇနာ တဂါဝတ်။

မြင်းမိုရ်တောင်မှ၊ စဉ်ကာပြ၊ နိမ့်ကြွထက်ဝက်သာ။

သိဒါခုနစ်တန်၊ တောင်ကိုရုံ၊ တောင်ဟန်မှတ်ယူပါ။ ။(သိ
ဒါခုနစ်တန် အနက်အကျယ်ကိုလည်း၊ မိမိရုံအပ်သောတောင်၏
အမြင့် ပမာဏအတိုင်းမှတ်ဟူလို၊ တောင်အထူမှာ ဝါဒမည်ကြ)။

အင်ကြင်းနော်ဇာ၊ ယင်းမာတော၊ အပြောစက္ကဝါ။ ။(၁၂၄-
၃၄၅၀)။ ။

သန်း နှစ်သိန်းနောင်၊ သုံးထောင့်လေးရာ၊ ငါးဆယ်သာ၊ စက္က
ဝါအချင်း။ ။(အတွင်းအချင်း)။ ။

အင်ကြင်းရှော်ပါ၊ ယင်းမာတော၊ အပြောအပမှာ(၁၂၈၅၄၅၀)

သန်း နှစ်သိန်းနောင်၊ ရှစ်သောင်းငါးထောင်လေးရာ၊ ငါးဆယ်
သာ၊ စက္ကဝါအပ။ ။(အပအချင်း)။

ဆပ်သွားအနန်း၊ စပယ်ဒန်း၊ တွင်းဝန်းစက္ကဝါ၊ (၃၆၁၀၃၅၀)
(အတွင်းအဝန်း)။

ပိုရွှေမသန်း၊ စပယ်ဒန်း၊ အဝန်းအပမှာ။ ။(၃၈၅၆၃၅၀)။ ။
(အပအဝန်း)။ ။

ငါးသိန်းငါးသောင်း၊ ထောင်ပေါင်းကိုးခါ၊ ခုနစ်ရာ၊ မှန်စွာနှစ်
ဆဲ့ငါး၊ (၅၅၆၂၅၅)။

မြင်းမိုရ်စက္ကဝါ၊ ခြားသင်္ချာ၊ ကျွမ်းသာမြဲမှတ်သား။
ဓာတ္တုကုဏ္ဍ

နှစ်သန်းခုနစ်သောင်း၊ ထောင်ပေါင်းကိုးခါ၊ ရှစ်ရခွဲခြောက်
ဆယ်နှစ်ခုကယ်၊ နှစ်သွယ်ဂါဝုတ်ထား။ ။(၂၃၉၈၆၂)ဂါဝုတ်။
မြင်းမိုရ်စက္ကဝါ၊ ခြားသင်္ချာ၊ နှစ်ဖြာခွဲဝေငြား။
တသိန်းသုံးသောင်း၊ ထောင်ပေါင်းကိုးဖြာ၊ ကိုးရာသုံးဆယ်၊
တခုကယ်၊ တသွယ်ဂါဝုတ်ထား။ ။(၁၃၉၉၃၁)ဂါဝုတ်။
မြင်းမိုရ်စက္ကဝါ၊ ခြားသင်္ချာ၊ လေးဖြာခွဲဝေငြား။

မြင်းမိုရ်စက္ကဝဋ္ဌာ အပိုင်းအခြား-သံပေါက်ပြီး၏။

၂၉-နတ်သက်လင်္ကာ။

စတုမဟာ၊ သက်ငါးရာကို၊ လူ့ရွာကိုးသန်းစင်၊ တာဝတိံသာ၊
နတ်မှာထောင်စု၊ လူ့နှစ်ပြုမှု သုံးကုဋေ ခြောက်သန်းလျှင်တည့်၊
ယာမာတွင်နှစ်ထောင်သက်၊ ဆဲ့လေးကုဋေ၊ လေးသန်းနေဟု၊ လူ့
ပြေခန့်ရေတွက်လေ။ လေးထောင်သက် တုသိတာ၊ ငါ့ဆဲ ခုနစ်ကု
ဋေ၊ ခြောက်သန်းပေဟု၊ မှတ်လေလူ့ပြေမှာတည့်။ ရှစ်ထောင်သာ
နိမ္မာနေကုဋေသင်္ချာ၊ နှစ်ရာသုံးဆယ်၊ လေးသန်းကယ်နှင့်ဟု၊ လူ
ဝယ်မှတ်သားရလိမ့်၊ ဝသဝတ္တိ သောင်း ခြောက်ထောင်၊ ကုဋေ
ဖြင့်သာ၊ ကိုးရာနှစ်ဆယ်၊ တခုကယ်၍၊ တသွယ် ခြောက်သန်း
ဆောင်သည်။ ။ထောင်နှစ်ရခွဲနှစ်ဆဲ ရှစ်နှင့်နှစ်ငါးသန်းပေါင်း။ ။
(နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်သက်-လူအရေအတွက်အပေါင်းကား၊
တထောင်နှစ်ရခွဲ နှစ်ဆဲ ရှစ်ကုဋေ အနှစ်ငါးသန်းရှိ၏ ဟူလို)။

မဟာရာဇ်မှာ၊ တရက်တာကို၊ လူ့ရွာနှစ်ငါးဆယ်၊ တရာလူ့
သက် ဝတိန်ရက်ဟု၊ ရေတွက်သိစလွယ်၏။ ယာမာဝယ် နှစ်ရာ
မျှ၊ အနှစ်လေးရာ၊ တုသိတာသည်၊ ရှစ်ရာနိမ္မာနတည့်၊ ဝသဝတ္တိ
ထောင့်ခြောက်ရာ၊ ခြောက်သုံးနတ်မှ၊ တရက်မျှကို၊ လူကနှစ်ဖြင့်စာ
သည်၊ ရက်ဖြင့်သာ၊ လနှင့်မြင့်၍၊ သိသင့်ပါကောင်း။ ။(လူ့
ပြည်၌ အနှစ်ငါးဆယ်သည်၊ စာတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်၌ တနေ့နှင့်
တည့်၍ဖြစ်၏။ ထိုနေ့ည၌ဖြင့် အရက်သုံးဆယ်သည် တလမည်၏။

တဆဲ၊ နှစ်လသည် တနှစ်မည်၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံသည် စတုမဟာ
ရာဇ် နတ်သက်မည်၏။ တာဝတိံသာစသော အဆက်ကိုလည်း၊
ဤနည်းချည်း)။

နိဂုံး။

ဒွေ၊ အဋ္ဌ၊ ဇက်ဇက်၊ သက္ကရာဇ်၊ ပြီးလစ်၍သည့်စာ၊
ပြည့်ကျော်အဋ္ဌ၊ တပေါင်းလ၊ နေ့မှူး-ရူးသောကြာ၊
မိရာဂမည်၊ ရှင်မထေရ်၊ ရွှင်ကြည်တောင်းပန်ထွာ။

(နတ်သက်လက်ပြီး၏)။

၃၀-နတ်သက်လေးဆတက်ပုံ သံပေါက်။

စတုဂ္ဂုဏ်၊ တက်သည်ဟန်၊ နာခံမှတ်ကုန်ကြ။
နှစ်ကတပိုး၊ ရက်ဘပိုး၊ တက်ဘိုး ပေါင်းသေးဆ။
နှစ်ပြန်ငါးရာ၊ တပိုးသာ၊ သူပါနှစ်-၂-ဆ။
၂-ရက်ရောက်ခါ၊ တရတ်သာ၊ ရှည်စွာရက် ၂-ဆ။
လေးဆတက်ရာ၊ မိပ္ပါယ်မှာ၊ ဤခါနိဗ္ဗာန်။

နတ်သက် လေးဆတက်ပုံ သံပေါက်ပြီး၏။

၃၁-နတ်သက်သံပေါက်။

စတုမဟာ၊ သက်ငါးရာ၊ သင်္ချာနတ်တို့သက်။
တာဝတိံသာ၊ တထောင်သာ၊ သင်္ချာနှစ်ဆတက်။
ယာမာဘုံများ၊ နှစ်ထောင်ထား၊ ရှည်ငြားနတ်တို့သက်။
တုသိတာမှာ၊ လေးထောင်သာ၊ သင်္ချာရေလျှံတွက်။

နိမ္မာတုံကား၊ ရှစ်ထောင်ထား၊ ရှည်ငြားဤမျှတွက်။
 ဝသဝတ္တိ၊ သင်္ချာညှိ၊ ရှစ်ထိရှစ်ထောင်သက်။
 နတ်တို့ရေငြား၊ ထိုတုံများ၊ ရေငြားဤမျှတွက်။
 လူမနုဿ၊ ရေပြန်က၊ သည်မျှမကတွက်။
 စာတုမဟာ၊ ကိုးသန်းသာ၊ သင်္ချာမိန့်မှာမြွက်။
 သုံးကုဋေ၊ ခြောက်သန်း၊ သင်္ချာမှန်း၊ ထက်နန်းဝတိံသက်။
 တဆဲလေးကုဋေ၊ လေးသန်းပေ၊ တည်နေယာမာသက်။
 ငါးဆဲလေးကုဋေ၊ ခြောက်သန်းနေ၊ ရှည်လေတုသိသက်။
 ကုဋေနှစ်ရာ၊ သုံးဆယ်သာ၊ နိမ္မာလေးသန်းတွက်။
 ကိုးရဲနှစ်ဆယ်၊ စွန်းကယ်တခု၊ ကုဋေပြု၊ သိမှုခြောက်သန်း
 စွက်။
 ထိုနတ်သက်ကား၊ ရေလေငြား၊ ထက်ဖျားဝတိံသက်။
 လူကရေသည်၊ ဤမျှရှည်၊ ခြောက်ထိနတ်တို့သက်။
 ထက်ဖျားဘုံခွင်၊ နတ်သက်စဉ်၊ ဤတွင်နိဗ္ဗိတာ။

နတ်သက်သံပေါက်ပြီး၏။

၃၂-နတ်သက်ချိုး။

ပဉ္စကော၊ နွေဇယာ၊ အဋ္ဌာသောဋ္ဌသ။
 အစဉ်မှာ၊ ရှစ်သုညာ၊ ထက်မှာသုံးစီချ။
 မှု-ပြာ-ရီ-ဝ-ဒီ-စံကျော့။ ။ အစမှာ-နိ-နိ-နှင့်၊ အောက်ဆီမှာ
 အာ-အာ-အက်၊ တွေးခက်နိုင်ပေါ့။
 မိ-က-ရာ-ဗေ-ဟာ-စံပ။ ။ အစမှာ-နိ-နိ-နှင့်၊ အောက်ဆီမှာ
 အာ-အာ-အက်၊ တွေးခက်နိုင်မျှ။
 ရှေးဦးစွာ ဇ-ဝေ်နှင့်၊ ဆင်္ကြံသည်အောက်မှာ၊ စတုဇယဇက်
 ကယ်နှင့်၊ အောက်ဆစ်က ဆသတ္တာ၊ ဗျည်း ထက်ချပ်ပါ၊ ဘေတ
 ခန်း ဆန်းသည့်ကြိန္နာ၊ စမ္မာတချက်၊ ဆဇက်ကယ်ဒွေ ဇ-ဝေ်နှင့်၊
 ခြောက်အစဉ် သုညရေး၊ တွေးကွဲဉာဏ်နှင့်။

ပဌမံအာဒိ၊ နဝရှိကေန၊ ဆဗြဟ္မအောက်ထံမှာ လေးနှစ်တန်သွဉ်
တွဲ၊ ဆသတ္တာပဉ္စာကွဲပါဘူ၊ မလွဲပါစသညာ၊ ဗြဟ္မစမ္မာ၊ ဆကေနှစ်
ရွေးနဝါငယ်၊ ခြောက်သညာ၊ အစဉ်ရေးတော့၊ ရှေးအတ်တ်
လက်လာ၊ ဖြီး၍ရသာ၊ ရေးလိုက်တဲ့တေးကဗျာမှာ၊ သောတုနာ
မှတ်စေအို့လေး။

နတ်သက်ချိုးပြီး၏။

၃၃-ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရတေးဆင်း။

ကေတိဉ္ဇာန၊ နွါဒသပုဂ္ဂိုလ်။ ပါပလေးရပ် နဂိုမှာ၊ ဒု-ဆိုသူ
တယောက်၊ မဟာရစ်-လူရှာမှာ၊ ဒု-ကြဉ်ပါကြွင်း၊ ခဲတယောင်။ ။
ကျန် ငါးရပ် နတ်နယ် ဒု-သူပယ် ဆယ်သောက်။ ဝေဟပ္ပိုလ်-ဘုံ
တလျောက်။ တိ-ကိုးယောက် ပုဂ္ဂလာ၊ သုဒ္ဓါဝါဘုံငါး။ ထက်ဖျား
ဆုံး-သုံးအရိယာ။ ။ သညသတ်-နာမ်ကွာမှာ၊ သု-ကိုသာ မှတ်ပါ
တော့။ ရုပ်မစပ်အချပေ၊ ရှစ်ယောက်တိဟေ။ ပရတော-ဃောသ
ကွေသည်၊ မဂ်သောတေရှိဘူးကွေလေး။

ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရတေးဆပ်ပြီး၏။

၃၄-မဗ္ဗာယုက-အဗ္ဗာယုက မဇ္ဈိမာယုက

ရွေးနည်းသံပေါက်။

- (၁) မဗ္ဗာ-မဗ္ဗ၊ မဇ္ဈိမ မှတ်ကြမျိုးလေးဖြာ။
- (၂) ပဉ္စဒ္ဓါရ၊ စိတ်ကစ၊ နောက်မှ ပြန်ရေးပါ။
- (၃) သတ္တရသ၊ ဘင်သို့ကျ၊ ပြည့်ထ ကျေနပ်ညာသာ။
- (၄) လွန်အတိဘ၊ ဥပါဒ်က၊ မှတ်ကြ မဇ္ဈိမာ။

၃၅-ဇေသက်လင်္ကာ။

- (၅) မန္ဒာယုက၊ ပသာဒ၊ ထိုမှရှေ့၌သာ။
- (၆) အမန္ဒာမူ၊ နောက်သို့ယူ၊ မဇ္ဈကျမ်းအလာ။
- (၇) ပညာလိုလား၊ စာသင်သား၊ မှတ်သားမျိုးလေးဖြာ။

မန္ဒာယုက အမန္ဒာယုက မဇ္ဈိမာယုက

ရှေးနည်း သံပေါက်ပြီး၏။

၃၅-ဇေသက်လင်္ကာ။

စည်းစိမ်မရှည်။ ခဏတည်၍။ လူ့ပြည်နေခိုက်။ စိတ်လိုလိုက်
လျက်။ ပျော်ပိုက်သမှု။ လောဘစုနှင့်။ ဒုစရိုက်ပွဲ။ မကြည်ဖဲ၍။ ဇေ
ကျမူ။ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသား။ သံပူရည်ဖျန်း။ ခေါင်းကသွန်းလျက်။
နစ်ပွန်းဖန်ဖန်။ အတန်တန်နှင့်။ သေပြန်ရှင်ပြန်။ ဖြစ်ဟန်မတည်။
ဆင်းရဲရှည်၍။ သံရည်မူထက်။ လောင်ဖြစ်ကျက်သား။ နရက်ငယ်
စွ။ သဗ္ဗိဝဋ္ဌ။ လူက-လန့်စ်။ ကိုးသန်းဖြစ်မှ။ တရက်ရ၏။ လန့်စ်ဖွဲ့
ကာ။ နှစ်ငါးရာကို။ သင်္ချာခွဲဝေ။ လူနှင့်ရေသော်။ ကုရေရဆောင်း။
သိန်းခြောက်သောင်းနှင့်။ ထောင်ပေါင်းနှစ်ဝ။ ဆင်းရဲရ၏။ ထိုမှ
အေခံတွင်။ သံမြေပြင်ထက်။ မမြင်ရက်အောင်။ လက်နက်ထားလှ။
ဝန်းရစ်ရံ၍။ မီးလျှံမောက်မောက်။ ပြောင်ပြောင်တောက်နှင့်။
နောက်ကပြေးခိုက်။ ခွေးချွေးလိုက်သို့။ မိုက်ခတ်ထိုးကာ။ ဟစ်
ကြော်ငြာလျက်။ ကယ်ပါသူပါ။ တောင်းပါရှာလည်း။ မေတ္တာမဲ့
ငြား။ မသနား၍။ သံပြားထက်လှည်း။ တုုံးသုံးလည်းက။ တစည်း
သမား။ တမျဉ်းသားလျက်။ အလွှားလေးထောင့်။ ရှစ်မြှောင့်ဆဲ့
ခြောက်။ ရောက်အောင်လွှာရတ်။ ကာလသုတ်မှ။ သင်္ဘောတံနှင့်။
ရောရဝမှာ။ မဟာရောရဝ။ တာပနတိုင်။ လေးဆလေးဆ။ ကာလ
ရှည်စွာ။ ဆင်းရဲကြာ၏။ မဟာတာပန။ နှစ်ကိုဆလည်း။ မရနိုင်ဘိ။
အဓိဓိမူ။ တိုင်ထိရှည်လျက်။ သည်နှစ်သက်ကား။ ကပ်ဝက်ကပ်
ဆုံး။ ခံ၍ပြုန်းလည်း။ နုပန်းမိန်းမ။ မလွှယုတ်မာ။ လူ့ပြည်မှာ၌။ ဖျား
အလင်းပြ

နာညည်းဆဲ၊ လွန်ဆင်းရဲလျက်၊ မွဲမွဲတောတော။ လက်ခြေချို့တဲ့၊ ယျက်
နှာမဲ့၊ ကရဲ၊ ကစောင်း။ ဖြစ်ပြန်ရှောင်း၍၊ မကောင်း၊ ယုတ်မာ၊
ဆင်းရဲကြာလိမ့်။ ။ ရာပြစ်ကြောင့် ဆွေးအောင်တည်း။ ။

မင်းသွမင်းခေါင်-တွင်း - ပုဂံမြို့ဝန်း - မင်းပုံရှာစားမင်း
ဦးရှန်းလျိသော-ဥပ္ပာဒန္တိ ဖျိုသစ်-ဂုဏ်ပရိသတ်။
ရဲသက်လက်ပြေး၏။

(၃၆) လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ကွာခြားပုံ
လင်္ကာဆောင်ပုဒ်။

အပေါင်းရွှေညို၊ ဘုံကိုပင်စိဝယ်။ ကျူးသိမပြီး၊ ပျော်မပြီး၊ ဘွဲ့၊
နတ်တီး၊ နတ်ငြိမ်း၊ တဖြိုမ့်ဖြိုမ့်နှင့်။ သိမ့်သိမ့်လဲသဲ၊ ရှုမရဲအောင်၊
နတ်ဂ္ဂသဘင်၊ အမြဲရွှင်၏။ မပင်မပူ၊ နတ်နန်းသူတို့၊ ပျံ၊ ပျံ၊ ငြါ့ငြါ့၊
ရွှေမျက်နှာဖြင့်၊ ကြည်သာစိမ်းစိမ်း၊ မြေခိုင်းတည့်၊ ငြိမ်းငြိမ်းဇေး
လျက်၊ ကုသိုလ်စက်ကြောင့်၊ မပျက်တော့၊ စည်းစိမ်စံ၍၊ မောင်နှံ
ချစ်ပုံ၊ အသစ်ကြွသို့၊ ဖော်ရုံရွှင်ဖြူ၊ ချစ်ကြည်နူးလျက်၊ အသူး
မေတ္တာ၊ သက်ပမာဖြင့်၊ ချမ်းသာမကင်း၊ ချစ်ငွေ့သွင်းသည်။ ။
ချစ်ခြင်းအတုံ့ အသွယ်တည်း။ ။

၃၇ - (၅၂၈) ဆွေကလင်္ကာ၊

ငါးရဲခွန်ဆပ်၊ ရှစ်သွက်မေတ္တာ၊ ပုနည်းမှာမျှ၊ ကျမ်းသာသို့
မှတ်လေ၊ အနာမိသ၊ ပုဂ္ဂလသည်၊ ပဒ္ဒငါးသောက်နေနှင့်၊ သူးတ
ထွေရည်မှတ်သား၊ ဩဓိသမှာ၊ ပုဂ္ဂလာသည်၊ မှန်စွာခန့်စပ်ပါး
တည့်၊ ပေါင်းငြားက ယွင်းမသွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အပြား၊ ဆွေနှစ်ပါး၊
မမှားရဘို့လေသော်၊ အဝေရာ၊ ဗျာပဇ္ဇ၊ အနိဗ္ဗဟု၊ သုန်အတ္တာ၊
လေးဖြာမြောက်လစ်၊ လေးဆဲ ရှစ်သည်၊ စင်စစ်ရလေပါလိမ့်၊
ဓာတုကဏ္ဍာ

ဣကထာအလိုမူ၊ ပိယ၊ သဟာ၊ မဇ္ဈာ၊ ဝေရီ၊ လေးလိမြောက်လေ
 ဟူ၏။ ရပ်ဆယ်ဆူမြောက်ပြန်လျှင်၊ လေးရဲ၌ရှစ်ဆယ်၊ အကယ်ရ
 သည်ပင်တည့်၊ ယင်းသည်တွင်ရပ်ဒေသ၊ မရည်မှတ်လစ်၊ လေး
 ရှစ်ကို၊ တလစ်နှောလိုက်ကလျှင်၊ မှန်မုချမယွင်းပါ၊ ငါးရာနှစ်
 ဆယ်၊ ရှစ်သွယ်မေတ္တာ၊ ပြည့်သည်သာဟု၊ သိပြီးခါပွားစေက၊
 အိပ်နိုးချမ်းသာ၊ ယုတ်မာမမက်၊ နှစ်သက်နုတ်လူ၊ ဆိပ်မူမန့်၊ စိတ်
 မပျံ့တည်ကြည်၊ ဟူသည်မျက်နှာ၊ သေခါမတွေ၊ ဖြစ်လေပြီဟွာ၊
 ဆဲတခါစင်၊ အာနိသင်ကို၊ လျင်လျင်အမြဲရ၏။ ဧကန္တမှတ်တို့ပါ၊
 ယုံမှားမဲ့အောင်၊ ကျမ်းစောင်စောင်မှ၊ ဆောင်၍ မိန့်လိုက်မှာ
 သည်။ ။ သည့်တိုင်သာမှတ်မိက-ကဝိရောင်ပြေး။ ။

သုတေသန၊ မျိုးသိသာတို့၊ မှတ်ကြစိမ့်၌၊ စက္ကိန္ဒာဘိဇေ၊ မဟာ
 ဓမ္မရာဇဂုရု၊ ရေးပြုလိုက်ပါ၊ ဤကျမ်းစာကို၊ ပညာလိုလား၊ တပည့်
 သားတို့။ ။ မှတ်သား လေ့ကျက် ဆောင်ရွက် ကြည့်ရှုကြစေ
 သောပ်။ ။

၅၂၈-သွယ်မေတ္တာလင်္ကာပြီး၏။

၃၈ - အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရအမေး။ ဝံတောင်လယ်အဖြေရတု။

နမော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓဿ။

(အသျှင်မဟာရဋ္ဌသာရအမေးရတုပိုဒ်ခုံသုံးပုဒ်)။

(၁) ဌာနေတေဒိန္တိ.....။ ရွှေလှော်ရည်စင်၊ ရည်ရှင်ထွန်းရောင်၊
ဝင်းဝင်းပြောင်သား။ *၁ ထက်ခေါင်ဘိနပ်၊ လုံးရင်ခပင်း၊ ကြွင်း
ပတ်ကု်း။ *၂ ဖောင်းလုံးကြာသီး၊ ရွှေတ်ပြီးသား၊ ရွှေထေးကိုးဆင့်၊
ရောင်လျှံမြင့်နှင့်၊ စွင့်စွင့်ဝန်းကျင်၊ ဝေးနီးမြင်သည်၊ ဆံရှင်ဘုရား။
ထိုသည်ကားဟု၊ အများလူသျှင်၊ ကြည်လင်ကော်ရော်၊ ညွတ်ပူ
စော်သည်၊ ဆံတော်ရှင်တောင်။ *၃ ယုဂန်ချောင်ဝယ်၊ လှူဘေခင်
မျက်ရှု၊ ကိုးရာပြုသည်၊ အတုမဲ့တောင်း၊ မြေထဲကျောင်း၌။ အ
ပေါင်း*၄ သင်္ဃာ၊ ဆည်းကပ်လှာ*၅ သား၊ နုရာတမ္ပတ်၊ ဇေတုတ်
လည်း၊ လေးမြတ်ကြည်စွာ၊ လွန်သဒ္ဓါသည်၊ သင်္ဃာတို့မိ*၆ မြတ်
ဘုန်းရှိ။ *၇ ဝိမိနိစ္ဆာ၊ သင်္ကာပျောက်မှု၊ နှစ်ခုပညာ၊ ပြဿနာကို၊
ဖြေပါမိမ့်ကြောင်း၊ လက်စုံပေါင်း၍၊ ဆန့်ညောင်းဆွဲယှဉ်၊ တင်
ပျဉ်ခွေလျက်၊ ခြေတော်စက်ကို၊ ဦးထက်တင်ထား။ *၈ လျှောက်ပုံ
ကြားသည်။ *၉ ရွှေနားရှိ၊ တော်မူဘုရား။ ။

(၂) စာပေပေဋိန္တိ။ ဓမ္မလျော်ငြိမ်းချမ်း၊ ကျောင်းသင်ခမ်း
၌၊ ရွှင်ဝမ်းမြောက်မြား၊ လူ့သျှင်အားကို၊ တရားမေတ္တာ၊ ဘာဝနာ
နှင့်။ သီလဝါစာရ၊ ဂုဏ်ပြည့်ဖြိုး၊ မြင်းမိုရ်မိုး*၁ သို့၊ ဂုဏ်ကြီး
တောင်၊ သာလွတ်ခေါင်ဝယ်၊ တန်ဆောင်မှန်ကင်း။ *၂ သင်္ဃာမင်း
ဟု၊ သတင်းနဲ့မျှ။ *၃ ပြည်လုံးခသည်၊ ဓမ္မခေါင်*၄ ဟု၊ မြတ်

ခက်ဆစ်မှတ်ချက်။ ။ ၁-ဘက်။ ၂-ဘောင်း။ ၃-ဝိဂန်။ ၄-ညီညာ။ ၅-သည်။
၆-ဘုန်းတော်ရှိ။ ၇-မေးလျှောက်။ ၈-၍။ ၉ သကု။ ၁၀-ပြည့်စုံဘ။ ၁၁-အား၊
ဓာတုကထာ

ဘုရား။ ။သုံးမီးဝိရတိ။မရှိစပါ။ဗြဟ္မာမှာဟု။ ကျမ်းလာဆတ်
 ဆတ်။ ပရမတ်ပါဠိ။ မှန်စွာရှိလျက်။*၁၂ သိရှိပုည။ မျိုးသကျက်။
 ဓမ္မဒေသနာ။ဟောစိမ့်ငါလျှင်။ ဗြဟ္မာ*၁၃ သဟံ။ချေငံဇေးဇေး။ နှုတ်
 သံလေးနှင့်။ဒေသေတုဘဂဝါဓမ္မံ။အညာတာရော။ဘဝိဿန္တိ။ ။
 *၁၄ ဤပါဠိဖြင့်။ရှုတ်ဘိတွတ်တွတ်။ ရှိညွတ်ပန်ထွာ။ တောင်းပန်
 ခါလည်း။ ဝါစာကောင်းချည်း။ ဖြစ်သည်တည်းဟု။ အသည်းရိုး
 တွင်း။မှတ်ကြခြင်းကို။မိုးမင်းတကာ။ပူဇော်ရာသည်။သဗ္ဗာဏ်မိ၊
 မြတ်ဘုန်းရှိလျှင်။ သိတော်မူလျောက်။ မှားမှောက်မရှိ။ ကျမ်းဂန်
 ညှိ၍။ ပါဠိ-ဋ္ဌကထာ။ဗိကာ-လက်သန်း။ ဆန်းကျမ်းအနု။ကြည့်ရှု
 စကောင်း။ ပိုင်-မိန့်တောင်းနှင့်။ ကျမ်းပေါင်းများစွာ။ ဤသို့လာ
 ဟု။ ပညာစက်သွား။ သံလျှက်ခားနှင့်။ ။လွှားလွှားပိုင်းတော်မူ
 ဘုရား။ ။

(၃) ညာကြေချေ၍ ။ ထင်ပေါ်သတင်း။ ထိန့်ထိန့်ချင်း
 သား။နဝင်းရွှေကျောင်း။ကျိန်းအောင်းအစ။ပါဒင်တောင်။ ပျော်
 ပြုံးနောင်မှ။ သာခေါင်လွန်ကဲ။ ကျောင်းမြေထဲ၌။ရိပ်တဲးနှင့်သာ။
 တင့်ရာမှာလည်း။ အံ့အာသရဲ။စာသင်္ဃန်းနှင့်။ လက်ဝဲ-လက်ယာ။
 ဝေး-နီးလာ၍။ နည်းနာနယ။ ခံလာကြသည်။ သဗ္ဗဒ္ဓါးစွန်း။ ကြီး
 ဘုန်းတန်း။ ရွှင်လန်းသောခါ။ နတ်ဗြဟ္မာတို့။ လက်ယာမိုးလျက်။
 လက်ဝဲရှက်၍။ တျက်တျက်ခေါက်ခေါက်။ခလမ်းပေါက်ဖြင့်။ ငမ်း
 မြောက်သာကြည်။ တီးကြသည်ဟု။ ကျမ်းမည် ပရမတ်။ လာတုံ
 လတ်သား။ ဖောဋ္ဌဗျူဟ။မရှိငုတ်လျက်။ ဂွမ်းထုပ်နှစ်ပါး။ ထံသော
 လားသို့။ မကြားလက်သန်။ ဖြစ်လေတန်လျက်။ သံဌန်ယူစနာ။
 သဗ္ဗာတသောင်း။ ကြားလေကြောင်းကို။ ဝမ်းခေါင်းထဲက။ ကြံ
 ကြံထုရှောင်း။ လူအပေါင်းတို့။ ခနောင်းလှိုက်တိုး။ တံပိုးပစ်
 ချောက်။ ချေနှောက်မန်နည်။ သားဆေးရည်သို့။ မကြည်မောဟ။

ကော်ဆင်မှတ်ချက် ။ ၁၂-ဘုန်းတိမြတ်လှ။ထွတ်။၁၃-နတ်မွန်။ ၁၄-ဤသို့
 ရှိသေး။ ။ပါဠိတွတ်တွတ်ရှုတ်ဘိသံသာ။ လျှောက်သောခါလည်း။
 * သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်-၂၇။ ပူဇော်ရာသောပါဠိတော်-၁၉၆။
 သင်္ဂါယနဂေယျသံယုတ်ပါဠိတော်-၁၁၂-၆နည်းမဟာဝါပါဠိတော်-၆။
 အလင်းပြ

စိတ်ထိုမျှကို။ လွလွဖြူအောင်၊ ဉာဏ်ရောင်တောင်မုန်း။ နေဖြင့် ထွန်း
 ချ်။ မေးမြန်းပုစ္ဆာ၊ ပြဿနာကို။ ကျမ်းလာစေ၊ စေ။ ဖြေပြီး၍လျှင်။
 ခြင်္သေ့မျိုးတွင်။ တန်ခိုးကြီးစွာ။ ကေသရာဟု။ ဂုဏ်လိုက်နန်း။
 ဟောက်သံမွန်းသို့။ ဆန့်တန်းလက်ရုံး။ ကြိုးသင့်အသံ။ ကျေညာ
 လျှက်။ မင်းဝံတောင်ပေါက်။ ငါတယောက်လျှင်။ ခေါင်မြောက်
 ကပ်။ ပညာရှိဟု။ သိလေလူသွယ်။ ဤတွင်၌။ လွတ်တံဦးပွန်း။
 နှုတ်သံမွန်းချ်။ ရွှင်လန်းကျိုင်းတော်မူဘုရား။ ။

နိဂုံး။

စာဆိုတော် ခမ္မပါလ အမတ်၏ သား။ ခုတနာပုရ အင်းဝ
 နေပြည်တော်ကြီး၌၊ သက္ကရာဇ် ၈၃၀-ပြည့်နှစ်ကွား။ ၈၉၂-ခုနှစ်
 ပြည်မြို့၌ ပျံလွန်တော်မူသော။ ငပ်မည်တော် မောင်မောက်။ ခွဲ
 တော် အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ။ ထံဆိပ်နာမံတော်မဟာသံဃာရာဇာ
 အမည်ရှိသော။ အဝနေပြည်တော်ဆရာ မဟာထေရ်၏ အမေး
 ရတုပိုဒ်၌ သုံးပုဒ်ကားပြီး၏။

ဝံတောင်လယ် ဆရာတော် အလျှင်သဒ္ဒန္တအဘ
 အခြေရတုပိုဒ်။

(၁) ရွှေခက်ကြွလည် ။ အာနန္ဒထေရ်*၁ နှင့်။ သုံးမည်ဒေသ
 စာ။ လည်သောခါ*၂ ၌။ အညာရောက်သော်။ ငါးဦးမော်*၃
 တွင်။ ရပ်တော်မူ၍။ ရသေ့ပြည်တွင်း။ မကြွင်း*၄ သာချေ။ သရ
 ခေတ္တ။ ပြည်မဟူသည်။ ဖြစ်လမည်ဟု။ မိန့်*၅ သည်ဗျာဒိတ်။ ဘိ
 သိက်ပေးရာ။ ပြည်အောင်ချာနှင့်။ အညာစစ်ကိုင်း။ ရပ်တိုင်းသွယ်
 သွား။ ပုဂ္ဂိုလ်များတွင်။ သင်ကြားကျမ်းဂန်။ *၆ အရမှန်သည်။

၆၇ ခက်ဆစ်မှတ်ချက်။ ။၁-လျှင်။ ၂-လျှင်။ ၃-၌။ ၄-သောဌေး။ ၅-ရ။
 ၆-အသိ။
 ဓာတုကထာ

နိဗ္ဗာန်*၇ ကျောင်းနေ။ သူတော်ဆွေ။ ။နတ်ရွှေနားခံ။ သဟံပတိ။
ဘုန်းရှိဗြဟ္မာ။ သဒ္ဓါဝါသ။ ဘုမ္မိန္ဒြိယ။ သကျမြတ်အား။ တရားသံ
ချေ။ ဟောစေခြင်းငှါ။ တောင်းပန်*၈ ထွာသည်။ သမ္မာဝါစာ။ မှန်
စွာမရ။ မှတ်နေ*၉ ချလေ့။ တွေးဆဝိုးဝါး။ တတ်ယောင်ကားနှင့်။
သေးပါးမည်မှတ်။ ပရမတ်ကို။ မတတ်သည်သူ။ ရ၏ဟူ၍။ သွင်လူ
ဆိုရာ။ မမှတ်*၁၀ ပါလင့်။ ပမာနှိုင်းချက်။ နတ်လက်နက်သည်။ ။
ပစ်ချက်ရှယ်ကိုင်းမှန်သည်သာ။

(၂) ဖြေခက်သခင် ...။ မှတ်ကြသည်လည်း။ ခန့်ရည်တို့ကို။
ဖြေပိမ့်ဆိုက။ သံချိုမလွတ်။ *၁၁ ပြေ၏မှတ်လေ့။ မိုးနတ်ဗြဟ္မာ။
ရွှင်သောခါမူ။ ကာမာဝစရ။ ကုသလဟု။ အစတိဟိတ်။ ဗြဟ္မာ
မိတ်ဝယ်။ စေတသိက်သုံး။ သုံးဆဲ သုံးကို။ တရုံးတည်းသာ။ နောင်
လာဘောဇ္ဇိတ်။ ဓမ္မစက်ကို။ ရှုလျက်ချဉ်းကတ်။ အာရုံညွတ်၍။
ရှောင်လွတ်မရှိ။ ဝိရတိလည်း။ မိမိဖြစ်ဘက်။ ဆဲ ခြောက်ချက်ဝယ်။
ဖုလ်မဂ်ဘို့နယ်။ နိဗ္ဗာန်ရှယ်၍။ ရှစ်သွယ်ကာမ။ မျိုးပုညဝယ်။ သီလ
စောင့်ခါ။ ဖြစ်ပဏှာသည်။ ဝါစာမရ။ စသည်မဖြစ်။ ခုနစ်တွင်သာ။
မကွာချေဘဲ။ အာရုံမြဲ၍။ ရှောင်လွှဲတပါး။ တရားအာရုံ။ မရှိတုခဲ။
နတ်ဘုံဗြဟ္မာ။ သဒ္ဓါဦးစိုက်။ ပန်သော*၁၂ ကြိုက်ဝယ်။ *၁၃ မ
ဆိုက်သမ္မာ။ *၁၄ ဝါစာမရ။ ကေနံချလေ့။ နာရဒမှ။ စသည်
ဗြဟ္မာ။ ရှေးဆရာ*၁၅ လည်း။ *၁၆ ကျမ်းလာနည်းတူ။ အရယူ
လေ့။ ရောင်ဖြူပြီးပြန်။ ခားသံလျက်သည်။ ။ရှုလျက်ထိကိုင်း
မှန်သည်သာ။

(၃) ခေသက်မျှသည်.....။ မြို့ရွာပြည်၌။ ပတ်လည်ကျော်သောင်း။
ဇမ္ဗူစောင်းမျှ။ ကျမ်းပေါင်းများစွာ။ ဆန်းလက်နှင့်။ သဒ္ဓါရုပ်
ဓာတ်။ ပရမတ်ကို။ တစ်တ်*၁ နိုးစိုက်။ ရေ၌ငုပ်ပေါ်။ မေးနှင့်
သော်လည်း။ ပျော်ပျော်လေ့တွင်း။ ဖြေနိုင်*၂ စွမ်း၏။ *၃ မထမ်း
မသား။ ငါတို့အားကား။ *၄ တခြားမပါ။ မရှာလေလျှီ။ တို့ကိုယ်
တို့နှင့်။ *၅ နှိုင်းရာသင့်၏။ မိုးမြင့်ဘုသာ။ ဗြဟ္မာတို့အား။ ဘုန်းရှိ

ခက်ဆစ်မှတ်ချက်။ ။၇-ပျော်။ ၈-ခါဦး။ ၉-ကေနံ။ ၁၀-ရှာ။ ၁၁-ဖြေ။

၁၂-မိန့်တော်။ ၁၃-မထိုက်။ ၁၄-မှန်စွာမရ။ ၁၅-၏။ ၁၆-သင်္ချာ။

၁-ဦးစိုက်။ ၂-စွမ်းသား။ ၃-ဖြေမ်း။ ၄-တပါး။ ၅-နှိုင်းသော်သင့်လိမ့်။

အလင်းပြ

ငြားလည်း။ တရားမရ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ x၆ ၏၊ ကိစ္စဘေဏ်၊ x၇ အမြဲမှတ်
 လော့၊ မိုးနုတ်ပြဟွာ၊ ရံခါရွှင်လျှံ၊ ကိုယ်ကိုချိုးမြှောက်၊ လေး
 ပေါက်ဖြင့်။ ဝမ်းမြောက် x၈ သာယာ၊ စီးသောခါလည်း။ လက်
 ယာနှင့်ဘယ်၊ အကယ်မထိ၊ ခြားနော်ကြ၊ ရည်ကာမှကို၊ ပြဟွာ
 တေဇော်၊ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ထိုရော်ရွှင်ပျံ၊ ဖြစ်ခဏ၌၊ x၉ စိတ္တ
 ပစ္စယ၊ ဥတုဇကြောင့်၊ သဒ္ဓ x၁၀ မြည်ခံ၊ အသံဖြစ်မှု၊ ချင့်တုအ
 ပေါင်း၊ တသောင်း သူဇနာ၊ ကြားလေရာ၏၊ ရူပါဝစရ၊ စသည်
 x၁၁ တို့အား၊ များသည်ရုပ်ရှိ၊ မိမိဌာန၊ ဘည်ကုန်ကြ၏၊ ဝေးက
 ပင်သာ၊ အာရမ္မဏ၊ စွန့်ကြသည်ဟု၊ ပမာရှုလော၊ လေးခုအ
 ရောင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်သည်၊ အခေါင်မိုးထံလွန်သည်သာ။ ။

ပြည့်မြို့၊ ပါဒဝံတောင်လယ် ဆရာတော်အရှင် သဒ္ဓဗ္ဗဇောတ
 အဖြေရတုပိုဒ်သုံး ခုနိဗ္ဗာန်။

၃၉-အရှင်ရဋ္ဌသာရ အမေး။ ဒုတိယမု' ရွေးဆရာတော်အဖြေရတု။

(အရှင်ရဋ္ဌသာရအမေးရတုသီလိခံသုံးပုဒ်၊)

(၁) ညာကြွေပေါ်ဆင် ထက်ကောင်းကင်၌။ ရောင်လျှင်
 ထွန်းပ၊ ပြည့်သည့်လသို့။ ဗုဒ္ဓသာသနာ၊ ယခုခါတွင်။ ပညာကပိ၊
 ဘက်မရှိသား၊ ပေါမိသန္တာ၊ ပွင့်ငြိမ်းလျှောက်၊ ပန်ထွာညွတ်ခေါက်၊
 နားတော်လျှောက်အံ့၊ စံမြောက်ထူးခြား၊ ကွန့်ပ်အားကို၊ တရား
 အလှူ၊ ပေးမည်ဟူ၍၊ ကြည်ဖြူရွှင်ပျံ၊ စိတ်မခွသည်။ ။ ဉာဏ်ဝ
 ဖွင့်တော်မူစေသောဝိ။

ခက်ဆင်မှတ်ချက်။ ။ ၆-ဗုဒ္ဓနှင့်။ ၇-အာရုံညွတ်၍။ ၈-သာယာ။ ၉-စိတ်က
 ကြံကေဝယ်။ ၁၀-မြည်သံ။ ၁၁-တို့ကား။

(၂) ရှာမွေးသစ်သွင်လွန်ခဲ့အင်စွ။ မြတ်ရှင်သမ္မုန္ဒ။ ဟောသမုတ်သား။ လောကုတ္တရ။ မွေမြတ်စွာ။ ထိုခန္ဓာလျှင်။ သင်္ခါရစစ်။ ဖြစ်မဖြစ်ကို။ နှစ်နှစ်ချိုက်ချိုက်။ ဉာဏ်ရောင်မြိုက်ဖြင့်။ ယမိုက်ပဋ္ဌာန်း။ ကုဉ်းသည့်ပန်းသို့။ ပျံ့နှံ့အဋ္ဌကထာ။ စိုကာထပ်ဆင့်။ သုတ်နှင့်ဖြင့်၍။ ထောက်ချင့်ယူငင်။ မိန့်စေချင်၏။ ဦးတင်လက်ထား။ ကျိတုရားကို။ တိုးပွားမေတ္တာ။ ထပ်ကာကာလျှင်။ ခါခါမချို့။ နေ့တိုင်းပို့သည်။ ။ မိုးသို့မြင့်တော်မူစေသောပုံ။

(၃) သခေတ္တ ရွှင်ပျော်။ နားတော်တင်လော။ ဘဝင်လှုပ်ရာ။ အကြောင်းမှာကို။ မြတ်စွာဘုရား။ ပုံပြင်ထားတည်း။ နားမဝင်နိုင်။ မိန်းမိန်းမြိုင်စွ။ မဆိုင်ဝေးသွ။ ပသာဒနှင့်။ ဟဒယဝတ္ထု။ နှစ်ခုရပ်မျှား။ ကလာပ်ခြားလျက်။ ထ်ပါးကြခါ။ ဧကောဗဒ္ဓ။ ဖြစ်ကြလေဟန်။ ကြောင်းတတန်ကို။ ကျမ်းဂန်ဗွေသော်။ ဥဘတော်ဗျဉ္ဇန။ လိင်္ဂအစစ်။ ဖြစ်ကြသောခါ။ ကမ္မဇာမူလ။ ရုပ်ဘာဝလျှင်။ ဖြတ်ကြချုပ်ကောင်း။ မချုပ်ကောင်းကို။ ကျမ်းပေါင်းဘွေနည်။ သိလိုသည်ဟု။ နားလည်သာအောင်။ ဉာဏ်တန်းဆောင်ဖြင့်။ ဆင်ပြောင်မန်ပြင်း။ ကျူကိုနင်းသို့။ သန့်ရှင်းချောမော။ မိန့်မြွက်ဟောလော။ သဘောဓမ္မ။ စာရိတ္တနှင့်။ သီလဖြူစင်။ ဖြည့်ကျိုးထင်၍။ ဆံမျှင်တတန်း။ မပြုစွန်းသည်။ ။ အောင်ပန်းပွင့်တော်မူစေသောပုံ။

အဝနေပြည်တော်ဆရာ၊ အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက၊
ပြည်မြို့၊ ဝံတောင်လယ် ဆရာတော် အရှင်သဒ္ဓမ္မဇောတ သို့
မေးတော်မူသော ရတုပိုဒ်စုံသုံးခုနီးကား ပြီး၏။

(ဒုတိယမု်ရွေးစေတဝန်ဆရာတော်၏အဖြေရတုပိုဒ်စုံသုံးပုဒ်)။

(၁) ညာကြွပေါ်ထင်။ ရတုဆင်၍။ အရှင်ရဋ္ဌ။ သာရပုဂ္ဂိုလ်။ မိန့်ခဲ့ဆိုသည်။ ခဲးညိုလှစွာ။ ပြဿနာ၌။ ဖြေရာဝိသမ္ဘိ။ အနှစ်ကိုကို။ မသိပါရ။ သမဂ္ဂတို့။ ပန်ကြကုန်လာ။ ပတ္တနာကြောင့်။ အရိယာသံသ။ အာဒိစ္စဟု။ ဓမ္မရုံသိ။ ဖြေတမ်းစိပိင့်။ အင်္ဂါရသ။ ဟောအလင်းပြု

တော်ပြဿာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်။ တရားမြတ်၌။ ဖိုင်းဖြတ်သောခါ။ ပုညာတိသင်္ခါရ။ အပုညနှင့်။ အာနန္ဒမူလောကီဟူ၍။ သူလေ မယုတ်။ လောကုတ္တရ။ ဖွေမြတ်စွာ။ ထိုခန္ဓာကို။ သင်္ခါရစစ်။ မဖြစ် သင့်ချေ။ ထူးထွေမွေ။ ပဋိစ္စကား။ ဝဋ်တော်ထုတ်။ ဟောရင်းဟုတ် ၏။ လောကုတ္တရ။ ကုသလကား။ ဝိဝဇ္ဇကသာ။ ဖြစ်သည်ဘာ ကြောင့်။ သင်္ခါရပစ္စည်း။ ဝိညာဏ်ဘည်းဟု။ နည်းနှင့်မျှော်ကာ။ မသင့်ရာသည်။ ဘယ်ညာရှင်းရစ်စေသတည်း။ ။

(၂) ဧဝမေဗျဒိခြင် ။ ဉာဏ်ကြီး ရှင်သို့။ နားဝင် စေမှု၊ စေ့စေ့ရှုလော့၊ စက္ခုအစ၊ ပဿာဒနှင့်၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ နှစ်ခုရပ် ပြား၊ ကလာပ်ခြားလျက်၊ ထံပါးကြခါ၊ ဧကောဗဒ္ဓံ၊ ဖြစ်ကြလေဟန်၊ ဝေဘန်ပုစ္ဆာ၊ ပြဿနာ၌၊ စည်မှာဘဘက်၊ သားခေကြက်၍၊ ထန်း လျက်သကာ၊ လိမ်းသပ်ရာတွင်၊ ယင်လာ၍နား၊ တဘက်သားက၊ လက်ဖျားခတ်ရွာ၊ တီးခါဝယ်၌၊ တံရှယ်ပတ်စည်း၊ ဘကြိုးဘည်း မျိုး၊ သည်းမခံသာ၊ ပျံလေွါသို့၊ ချပါရမ္မဏ၊ ပဿာဒသို့၊ ဃန္တုနုဗြိ၊ ထိသောအခါ၊ ဖြီတွဲရာသား၊ မဟာဘူကာ၊ လှုပ်ရတုံချေ၊ အစဉ်ခနဲ သား၊ မသွေမယုတ်၊ မဟာဘုတ်သို့၊ ချုတ်ချုတ်ထံချင်း၊ လှုပ်လေ လျှင်းသော်၊ ကြွင်းသောရှုပ၊ စလနုကြောင့်၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ လှလှ လှုပ်၍၊ စွဲကပ်ဖို့သား၊ နိဿိတတွင်၊ ဘဝင်စလနု လှုပ်ရသည်ဖြစ်၊ ထိုသနစ်ကို၊ ထစ်ထစ်သိလေ။ ။ ဃန္တုတေအညဝတ္ထု၊ မြို့၊ အည နိဿိတကမ္မနံ၊ ဧကောဗဒ္ဓေနဟောတိတိ၊ သက္ခရာပမယာဝဒေ၊ နည်းနာပေး၏၊ ရိမြေးသင်္ကာ၊ မှောင်မိစ္ဆာသည်။ ။ လွယ်ကာ ကင်းရစ်စေသတည်း။ ။

(၃) ဓါဒ္ဓန္တေသွဒိဓဇိ ။ ရာဂီဝင်သော်၊ ရွှေကျင်ခွက်တွင်း၊ ဆေးကြောရှင်းသို့၊ လင်းစိမ့်သောက်မြှော်၊ ဉာဏ်ဒီးလှောင်ပိမ့်၊ ဥဘ တော်ဗျူနု၊ လိင်္ဂအစစ်၊ ဖြစ်ကြသောခါ၊ ကမ္မဇာမူလ၊ ရပ်ဘာဝ သည်၊ ဖြတ်ကြချုပ်ကောင်း၊ မချုပ်ကောင်းကို၊ ကျမ်းပေါင်း ဖွေ နည်း၊ သို့လိုသည်ဟု၊ နားလည်ပါချင်၊ ပုစ္ဆာဝင်၏၊ အကြင်ဇာတိ၊

၁။ ကော်ဆစ်မှတ်ချက်။ ။ ၁-သစ္စသင်္ခေပအဋ္ဌကထာ-၁၇၆-ဂါယာ။ ၁၃-၃၇။

သန္ဓေပြီသား၊ ဣတ္ထိဥဘတော၊ ဖြစ်သောသူ့မှာ၊ ဖြစ်ရင်းခါလည်း၊
ကိုယ်မှာသန္ဓေ၊ ယူလေနိုင်တတ်၊ ပြတ်၍ပုရိသ၊ ဖြစ်ပြန်ကလည်း၊
ပရသန္ဓေ၊ ပေးလေနိုင်ဘိ၊ သတ္တိကွဲပြား၊ ယောက်ျား မူလ၊ ပုရိသ
ခါ၊ သူ့မှာပေးနိုင်၊ ကမ်းယိုင်တုံလစ်၊ မိန်းမ-ဖြစ်သော်၊ သား
စစ်သန္ဓိ၊ မရှိလေကောင်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ဘာဝ၊ ကမ္မဇရုပ်၊ ချုပ်
လေသည်ချည်း၊ တယောက်တည်း၌၊ နှစ်ဗျည်းမနေ၊ ဣန္ဒြေနှစ်ဝ၊
မရသေထိုက် ယမိုက်ကျမ်းက။ * ဝယဿဣတ္ထိန္ဒြိယံဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပုစ္ဆာ
ညှိ၍၊ ပဋိသေခ၊ ဓမ္မလိုက်လျော၊ နော-ဟု-ဝိဿတိ၊ ဟောပြောသွပ်၏၊
ရှင်ချစ်ထွန်းသောင်၊ ဉာဏ်တန်ဆောင်ဖြင့်၊ မှောင်ကိုပျောက်ခွင်း၊
ဆင်ကျူးခင်းသို့၊ ရှင်းစိမ့်မကြာ၊ မြူမြိတ်ဆာသည်။ ။ ပယ်ခွါကင်း
ရစ်စေသတည်း။ ။

နိဂုံး။

ညာကြေပေါ်ထင်၊ အစရှိသော ရတုပိုဒ်သုံးပုဒ်ဖြင့်၊ ဝံတောင်
လယ်ဆရာတော် အရှင်သန္ဓမ္မဇောတသို့၊ အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက
အမေးကိုသာ တွေ့ရ၍၊ ဝံတောင်လယ် ဆရာတော်၏ အဖြေရတု
ပိုဒ်သုံးပိုဒ်ကိုမတွေ့ရသောကြောင့်၊ သိတင်းသုံးဘော်သဃ်ဘော်တို့
က - ဖြေဘော်မူပါဟု တောင်းပန် ခြင်းကို အရင်းပြု၍၊ မ'ရွာမြို့
ကြေးမ'ရွာ အနီး၊ မ'ရွေးရွာ၌၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၂၈-ခု နယုန်လဆန်း
၄-ရက်၊ ၁-နေ့တွား၊ ၁၁၉၆-ခု၊ ဝါဆိုလ၊ အဝမြို့တော် အရှေ့
မြောက်ထောင့်မင်္ဂလာဘုံသာအရပ်ကျောင်း ဘော်၌ ပျံလွန်တော်
မူသော၊ ငယ်မည်တော်-ဦးနိုး၊ ခွဲတော် အရှင်အရိယဝံသအာဒိစ္စ
ရံသိ၊ ဣန္ဒဝဇိရာဘိလင်္ကာရသီရိဓဇမဟာဓမ္မရာဇဂုရု၊ ရှစ်ကိုယ်ရှိ
ဤတံဆိပ်တော် ၂-ထပ်ရ၊ ဒုတိယမ'ရွေး ဇေတဝန် ဆရာတော်
ဘုရားကြီး စီရင်တော် မူခဲ့သော ရတုပိုဒ်သုံးပုဒ် အဖြေကား
ပြီးပြီ။ ။

(၄၀)-၃၁-ဘုံအပိုင်းအခြားသံပေါက်။

ကျေးဇူးတော်ရှင်-ပထမ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရား
စီးတုန်းအပ်သော ၃၁-ဘုံအပိုင်းအခြား

ဝိသုဒ္ဓါရုံကဗျာ၊

သောင်း၊ငါးထောင်စီ၊ သင်္ချာညှိ၊ ရှစ်လီပပင်သုရာ။
ရှစ်သောင်း၊လေးထောင်၊ သင်္ချာဆောင်၊ လူ့ဘောင်အသုရာ။
လေးသောင်း၊ နှစ်ထောင်၊ သင်္ချာဆောင်၊ လူ့ဘောင်နှစ်
ခြောက်ရွာ။
ဗြဟ္မာနတ်နန်း၊ ရှစ်ထောင်စွန်း၊ ငါးသန်း၊ငါးသိန်းသာ။
သူရာဝိစိ၊ တသိန်းရှိ၊ စွန်းဘိနှစ်သောင်းသာ။
နှစ်သိန်း၊လေးထောင်၊ သင်္ချာဆောင်၊ လူ့ဘောင်ဝိစိမှာ။
လေးသိန်း၊ငါးသောင်း၊ပေါင်းခြောက်ထောင်ရှိ၊ သင်္ချာညှိ ဝိစိ
နိဗ္ဗိတာ။
ဝိစိနေဝ၊ သတ္တကောဋိ၊နှစ်သန်းရှိ၊ စွန်းဘိခြောက်ထောင်သာ။
တြိန်းသုည၊ နွေပျဉ်ခွ လူမှာနိဗ္ဗိတ။
နေဝနှင့်လူ၊ သုံးဆူသုည၊ သောပဉ္စ-အဋ္ဌသေတ္တာ။
နိဗ္ဗိနေဝ-နောနိန ဝါနစာပထာ။

ဝိသုဒ္ဓါရုံ ကျမ်းကဗျာ ဤတွင်နိဗ္ဗိတာ။

၄၁-ဧကန်အာရုံပြုလက်ခံ။

နှစ်ဆဲ ငါးတုံ၊ အာရုံကာမ၊ ခြောက်ဝ မဟဂ္ဂါ၊ ရှစ်ဖြာ နိဗ္ဗာန်၊
 နာမ်ကား ဆဲလေး၊ တေးရသ ရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန် နည်းတူ၊ တံကံမူ
 ခြောက်မှတ်၊ နာဂတ်မရှိ၊ ဝိမုတ် နှစ်ဆဲ ကိုး၊ ကျမ်းရိုးအညီ၊ ဧက
 ဝိ ပညတ်၊ ပရမတ္ထ၊ နဝတိ သာ၊ ခြောက်ဖြာ အဇ္ဈတ်၊ ဗဟုတ်
 ဆဋ္ဌိ၊ နှစ်ဝိပဉ္စ၊ ဓမ္မသုံးဆဲ ငါး၊ တပါးဋ္ဌဝိ၊ ဖွေးနှစ်ထိတည့်၊ ငါးထိ
 မှာသုံး၊ ဆဲနှစ် သုံးပင်၊ သိကုန်း ချိုအေး၊ ဆဲလေးကိုးလီ၊ ပဉ္စဝိ
 သုံးဘန်၊ ဧကန်ရှေးရှု၊ အာရုံပြုသည်၊ သောတုငယ်တို့ လွယ်စေ
 တည်း။

၄၂-အနေကန်အာရုံပြုလက်ခံ။

လွယ်ကူစေရန်၊ အနေကန်ကို၊ ဆောင်ပုဒ်ဆိုအံ့၊ အပိုမပြု၊ ကာမ
 မဟဂ္ဂုတ်၊ ဝိမုတ် ပညတ်၊ ပရမတ်ဟု၊ ငါးရပ် တူလစ်၊ သုံးဆဲ
 တစ်စီ၊ ပစ္စုပ္ပန်တိတ၊ နာဂတနှင့်၊ ဓမ္မရုပ်နာမ်၊ ခြောက်တန်ပေါင်း
 ရုံး၊ လေးဆဲ သုံးစီ၊ သုံးလီအဇ္ဈတ်၊ စွဲလတ်မြီရောက်၊ ငါးဆဲ
 ခြောက်မှန်၊ နိဗ္ဗာန် ဆဲတစ်ဝ၊ ပဉ္စဝိပယ်၊ လေးဆယ်နှင့် ခြောက်၊
 ရှေးကောက် စေမှု၊ လက်ပြုသည်၊ သောတုမောင်တို့ ဆောင်မျှ၊
 သော်။

၄၃-ကောသလာ အရ ယူပုံစံထား။

အမည်	အရေ အတွက်	အမည်	အရေ အတွက်
ခန္ဓာ	၅	ခန္ဓာ	၅
အာယတန	၁၂	အာယတန	၁၂
ဓာတ်	၁၈	ဓာတ်	၁၈
သစ္စာ	၄	သစ္စာ	၄
ဗာဓိသတိန္ဒြေ	၂၂	ဗာဓိသတိန္ဒြေ	၂၂
ပဋိန္ဒသရပ္ပါဒ်	၂၈	ပဋိန္ဒသရပ္ပါဒ်	၁၂*က
သတိပဋ္ဌာန်	၁	သတိပဋ္ဌာန်	၄*ခ
သမ္ပပ္ပဓာန်	၁	သမ္ပပ္ပဓာန်	၄*ခ
ဣဒ္ဓိပါဒ်	၁	ဣဒ္ဓိပါဒ်	၄*ခ
ဈာန်	၁	ဈာန်	၄*ခ
အပ္ပမညာ	၁	အပ္ပမညာ	၄*ခ
ပဋိန္ဒြေ	၁	ပဋိန္ဒြေ	၅*ခ
ပဉ္စဗလ	၁	ပဉ္စဗလ	၅*ခ
သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂ	၁	သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂ	၇*ခ
အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂ	၁	အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂ	၈*
ဗဿသတ္တကရာသီ	၇	ဗဿသတ္တကရာသီ	၇
တိက်ပုန်	၆၆	တိက်ပုန်	၆၆
ဒုက်ပုန်	၂၀၀	ဒုက်ပုန်	၂၀၀
အားလုံးပေါင်း	၃၇၁	အားလုံးပေါင်း	၃၆၁
ကောသလာအရ ယူပုံပြီး၏။		အဋ္ဌကထာပါဌ်အရ ယူပုံပြီး၏။	

ကောသလ-အရယူပုံဗလား-အမှာစကားချပ်။

အမှာ စကားချပ်။ ။က- အမှတ်-ပြကြက်ခြေ၊ ခ-အမှတ်ပြ
ကြက်ခြေ၊ နေရာတို့၌၊ ကောသလာ၊ ယူသော ပုံကဲ့သို့-ယူခဲ့လျှင်
ကောသလာအရ၊ အဋ္ဌကထာပါဌ်အရ၊ တို့သည်။ ညီညွတ်ကြ၏။
(က) ကြက်ခြေ၌ တိုးရမည်။ (ခ) ကြက်ခြေ၌ လျှော့ရမည်၊ ဤ
ကား အမှာစကားချပ်တည်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-အထူးမှာ-ဘဝကို-၁၁-ယူ၏-ယူဟန်ကား-ကမ္မ
ဘဝ-ဥပပတ္တိဘဝ၊ ကာမဘဝ-ရူပဘဝ-အရူပဘဝ-ဧကဝေါကာ
ရဘဝ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၊ သညီဘဝ အ
သညီဘဝ၊ နေဝသညီ နာသညီဘဝ၊ ဇာတိ-ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက
ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ-ဒေါမနဿ-ဥပါယာသ၊ ဤသို့- တစ်စုံတစ်ရာ ယူသဖြင့်-
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို- ၂၀-ပါးဟု-ကောသလာအရ၌-ယူသည်ဖြစ်၏။

ကောသလာအရယူပုံ၌-အမှာစကားရပ်-
အပြီးသတ်သတည်း။

၄၄-ပဋိသင်္ခါ ကပဒသတယူပုံ။

ခန္ဓာ	၅	ခန္ဓာ	၅
အာယတန	၁၂	အာယတန	၁၂
ဓာတ်	၁၈	ဓာတ်	၁၈
သစ္စာ	၄	သစ္စာ	၄
ဣန္ဒြိယ	၂၂	ဣန္ဒြိယ	၂၂
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၂၈	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၁၂
သတိပဋ္ဌာန်	၁	သတိပဋ္ဌာန်	၄
သမ္မပ္ပဓာန်	၁	သမ္မပ္ပဓာန်	၄
ဣဒ္ဓိပါဒ်	၁	ဣဒ္ဓိပါဒ်	၄
ဈာန်	၁	ဈာန်	၄
အပ္ပမညာ	၁	အပ္ပမညာ	၄
ဣန္ဒြိယ	၁	ဣန္ဒြိယ	၅
ဗိုလ်	၁	ဗိုလ်	၅
ဗောဓိ	၁	ဗောဓိ	၇
မဂ္ဂင်	၁	မဂ္ဂင်	၈
ဖဿသတ္တက	၇	ဖဿသတ္တက	၇
တိက	၆၆	ပေါင်း:	၁၂၅
ဒုက	၂၀၀		
ပေါင်း:	၃၇၁		
ကောသလ အရယူပုံ		ပဋိသင်္ခါကပဒသတယူပုံ အရယူပုံ	

ကောသလ-အရ၊ ပဌမ နယ-နိဋ္ဌေသန္တ အသီးအသီးဟော
သောပုန်ကိုယူ။ ပဉ္စမိသာမိကေန-ပဒသဘောန-အရ၊ အတ္တန္တရ မာ
တိကာ ဟောပုန်သင်္ချာအတိုင်းယူ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်္ချာမပါသော်
လည်း အင်္ဂါ (၁၂)ပါးကိုယူ။

ကောသလ-အရ၊ ရေတွက်နည်း ဂါထာ။

ခန္ဓာဒိ ဣန္ဒြိယန္တာနိ၊ ဧက သဗ္ဗိတိ ဝုစ္စရေ၊
အဋ္ဌမိသ သမုပ္ပါဒါ၊ သောဠသေဝ တဘောပရေ။
ဗာဟိရတောတိက-ဒုကေ၊ ပက္ခိပိတ္တာနကောသလာ။ ။

ပဉ္စမိသာမိကသဘ-အရ၊ ရေတွက်နည်းဂါထာ။

ခန္ဓာဒိ-ဣန္ဒြိယန္တာနိ၊ ဧကသဗ္ဗိတိ ဝုစ္စရေ။
ပဋိစ္စ နှိဒသင်္ဂါနိ၊ ဂဏနာနိ တဘော ပရေ။
ပက္ခိပိတ္တာ အတ္တန္တရေ၊ ပဉ္စမိသာမိကံ သတံ။ ။

၄၅-ဥဒါန်းဂါထာတူ နယသံပေါက်။

နမော တဿ အဂ္ဂဘော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) ဥဒါန်းဂါထာတူသော နယသံပေါက်။

စ-ဇ-ဆ-ဒ၊ အဋ္ဌ-ဝုဒ္ဓ၊ နဝ နှိဒသာ။ ။
နှစ်ခုစီသာ၊ တူညီညွှာ၊ ဂါထာဥဒါန်းမှာ။ ။
၎င်းနွေးချိုး။

ဆဋ္ဌမာ၊ ဒသနှင့်၊ ဧကောဒ စတုတ္ထံ၊ နှိဒသ နဝမံငယ်၊ အဋ္ဌမံ
ဝုဒ္ဓေါ၊ ဟောရပုန် အစည်တယ်၊ နှစ်ခုစီ တွေ့စပ်လို့ပြော။ ။

(၂) တစ်ယေ၊ နှစ်ယေစွဲသောနယများ။

အာဒိ ဆဋ္ဌ၊ ယေ-မရ၊ မချပုံသေ၊ ဟောကြလေ။ ။
ဇော၊ ဗျည်းသတ္တ၊ နောဒသ၊ စွဲကြပုံသေ၊ ယေ-နှစ်ထွေ။ ။
ကြွင်းသည့်နယ၊ တစ်-ယေပြု၊ မချပုံသေ၊ စွဲတုပေ။ ။

အလင်းပြ

(၃) ကေဟိဇိထုဘိသေဝ နယမုနိ။

သော-သတ်-နော-ဒ။ ဇ-တောရ။ ဇိနိ ဟတုတ်ဆို-ကေဟိဗိ။ ။

(၄) ကေဟိဇိ နှစ်ကြိမ် ထုဘိသေဝ နယ။

ဆ-ဇ-တောရ။ တိ-နယ။ ဘောကြဗ္ဗိရှိ ကေဟိဗိ။ တကြိမ်ထုတ်။ ။
သတ်-နော-ဒသံ။ ဟိနယံ။ ဘောရနိ-ဘိရှိ။ ကေဟိဗိ။ ။

(၅) ကတ္တာ ပြန်သေဝ နယ။

စတု-ပဉ္စ။ သတ္တမ။ နဝ-ဒသမံ။ ။
ငါးပါးရံပ။ ထိုနယ။ ဟောကြ ကတ္တားပြန်။ ။
သာမညမှ။ ဝိသေသ။ ဟောရ-ဖြစ်သေဝနိ။ ။

(၆) ကတ္တားပြန် ကေဟိဇိ ၂-ပါး ဝှိုတွင်
ကတ္တားပြန်သေဝ နယ။

စတု-ပဉ္စ။ ဇွေး-နယ။ ပြန်-ကတ္တားသာ။ ။

(၇) ကတ္တားလည်းပြန်-ကေဟိဇိလည်းထုဘိသေဝ နယ။

သတ္တ-နဝ။ ဒသမ။ နယ-ဤသုံးဖြာ။ ။
ကတ္တားလည်းပြန်။ ကေဟိဗိ။ နှစ်ဘန် ဟောရပါ။ ။

(၈) သေ နှစ်သေစွဲသေ နယနှင့် ကတ္တားပြန်သေဝ နယဘူသို့။

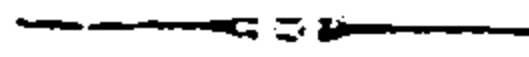
စတု-ပဉ္စ။ သတ္တမ။ နဝ-ဒသမာ။ ။
နှစ်,ယေစွဲဖြား။ ပြန်ကတ္တား။ မခြားထိုနယာ။ ။

(၉) ကတ္တားပြန်-ကေဟိဇိ ထုဘိသေဝ နယ ဘို့၌
ဆောင်ပုဒ်တေးထင်။

ကတ္တားပြန်ကေဟိ။ မသွေဘိ မှတ်ပါ။ နှစ်ငွေရှိ ဓာတ်မဟာ။
မှတ်စရာ လွန်ကောင်း။ သတ္တမ နဝမံ။ ဒသမံ သုံးနယပေါင်း။ ။

ကတ္တားနှင့် ကေဟိစံ။ မသွေရန် အကြောင်း။ နှစ်ထွေမှန် ရစ
ကောင်းသာပ။ အကြောင်း အားလျော်စွာ။ စ-ပဉ်-နော်- ထို
နယတို့မှလ၊ ထုတ်ပါရကတ္တုကိုသာ။ ဆဋ္ဌနှင့် ကောဒါ၊ ကော
ရပါယူတွဲလျှို့၊ မူတနဲ ကြံဆင်ခြင်၊ ကေဟိစိပင်၊ မသွေဘိ-အဖြေ
ထင်တယ်၊ ထေရ်အရှင် ညွှန်းလိုက်ကဲ့လေး။ ။

ဥဒါန်းဂါထာဘူ နယသံပေါက်ဖြို၏။

၄၆-ဓာတုကထာလက္ခဏသဘရ။

နမော တဿ အဂ္ဂတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

စ-ဇ-ဆ-ဒ၊ နော-နှင့် ခွ၊ အဋ္ဌ ဝုဒ္ဓဿ။ ။
သင်္ချာသရုပ်၊ ဟောပုန်ထုတ်၊ မယုတ်တူလှစွာ။ ။

စတုတ္ထနှင့် ကောဒသမ၊ ဆဋ္ဌနှင့် ဒသမ၊ နဝမနှင့် န္ဒါဒသမ၊ အ
ဋ္ဌမနှင့် ဝုဒ္ဓသမတို့အချင်းချင်း ဟောပုန်သင်္ချာတူကြသည်-ဟူလျှို့။ ။
၎င်းသံပေါက်ကို ကျက်၍ ရှေးဦးစွာ မှတ်၍ထား။ မှတ်လွယ်
သည် နောက်၌ တူသည်ကို ညွှန်းခဲ့မည်။ ။

စတု-ပဉ္စ၊ သတ်-နဝ၊ ဒသ-ကတ္တားပြန်။

(၁) ပဌမ နယ မှာ၊ မာတိကာ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်၌
အ တိုင်း ဟောလေ၊ မခက်ခဲ။ ။

အလင်းပြ

- (၂) ဒုတိယနယမှာ၊ ခန္ဓာတူ အာယတနကွဲ၊ ဓာတ်ကွဲ။ ။
တနည်း၊ ခန္ဓာ-အာယတနတူ၊ ဓာတ်ကွဲ အစွဲရသင့်သော
ပုဒ်များကို ဟောရမည်။ ။ယေဇ္ဇေသောအခါ၊ ရုပ်ဖြစ်လျှင်
ရုပ်ချင်း၊ နာမ်ဖြစ်လျှင် နာမ်ချင်းစွဲ၊ မခက်ခဲ။ ။၎င်းနယ
မှာ လက္ခဏာ ၂-ပါး။ ။
- (၃) တတိယနယမှာ၊ ခန္ဓာကွဲ၊ အာယတန-တူ၊ ဓာတ်တူ၊ အစွဲ
ရသော ပုဒ်များကို ဟောရမည်။ ။ယေဇ္ဇေသောအခါ၊
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ၎င်း ၅-ပုံ-၅ချက်
ကို ဟည့်ခါစွဲ မခက်ခဲ။ ။လက္ခဏာ ၁-ပါးသာ။ ။
- (၄) စတုတ္ထမှာ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်သုံးပါးလုံးတူ အစွဲရ
သော ပုဒ်များကို ဟောရမည်။ ၎င်းတရားစုကား၊ ဝေဒနာ
တစိတ်၊ သင်္ခါရ-တစိတ်၊ သဒ္ဓ-တစိတ်၊ သုခုမရုပ် တစိတ်
ထိုက်သော တရားများ ဖြစ်သည်။ ။ယေဇ္ဇေသောအခါ၊
ဝေဒနာဖြစ်လျှင်-ဝေဒနာချင်း၊ သင်္ခါရ ဖြစ်လျှင်- သင်္ခါရ
ချင်း၊ သဒ္ဓဖြစ်လျှင်-သဒ္ဓချင်း၊ သုခုမရုပ်ဖြစ်လျှင်-သုခုမရုပ်
ချင်း-စွဲ၊ မခက်ခဲ။ ။လက္ခဏာ ၁-ပါးသာ။ ။
- (၅) ပဉ္စမမှာ၊ ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်-သုံးပါးလုံးကွဲ အစွဲရ
သော ပုဒ်များကို ဟောရမည်။ ။ယေဇ္ဇေသောအခါ၊ ရုပ်၊
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ၎င်း ၆-ပုံ- ၆
ချက်ကိုသတိပြု၍၊ ခန္ဓာ-စသည်အကွဲကိုလည်း နှလုံးပြု၍
စွဲ၊ မခက်ခဲ။ ။ယခင် ၆-ချက်၊ ရုပ်-ဝေဒနာ-သညာ-သင်္ခါ
ရ-နိဗ္ဗာန်တို့ ကတ္တားနေလျှင်၊ ဝိညာဉ်တခုကိုသာ စွဲနိုင်
သည်။ ဝိညာဉ်ကတ္တားနေလျှင်၊ ကြွင်း ၅-ပုံကို အကုန်စွဲ
လေ။ ရုပ်တစိတ်-နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးလုံးရသော ပုဒ်များမှာ
အကွဲကိုသာ နှလုံးပြု၍စွဲ၊ မခက်ခဲ။ နည်းမျှသာ ပြုလိုက်
သည်။ ။လက္ခဏာ ၁-ပါးသာ၊ ဆိုလတံ့သည်ကို ကျက်
၍ထား။ ။ဒု မှာ ခန့်-တူ၊ ခန့်-အာ-တူ-နှင့်၊ တ-မူ-ခန့်-ကွဲ၊
သုံး-ကွဲ-ပဉ္စ၊ သုံးဝအတူ၊ စတုဟူ၊ မှတ်ယူလက္ခဏာ၊ အ
ချုပ်ပြ။ ။

(၆) ဆဋ္ဌမ္မာ၊ ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ် တို့နှင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်
သော်လည်း၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်-ဓာတ်တပါးမျှနှင့်၊ ဝိပ္ပ
ယုတ် ဖြစ်သင့်လျှင်၊ ၎င်းပုဒ်များကို ဟောသည်။ ။ဓာတ်
တပါးမျှနှင့်မှ၊ ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သော ပုဒ်မျိုးကိုမဟော၊ မြဲမြံ
မှတ်၊ သမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်ပါသော နယတိုင်းမှာပင်၊ ဝိပ္ပ
ယုတ်သာ ပဝေနဖြစ်သည်။ ။ဤဆိုလတံ့သော အကျဉ်း
ဆောင်ပုဒ်များကို အရကျက်၍ ဆောင်ပါလေ။ ။

ဘုံ-ကာ-ဇာတ်-သန်၊ ဤလေးဘန်၊ မှတ်ရန်-ဝိပ် အချုပ်။ ။
ဘူမိဝိပ္ပယုတ်၊ ကာလဝိပ္ပယုတ်၊ ဇာတိဝိပ္ပယုတ်၊ သန္တာန ဝိပ္ပယုတ်
၄-ပါး အချုပ်ရှိသည်။ ။သတ်ရှိစေ-ဟူလို။ ။

- (၁) နာမက္ခန္ဓ၊ ချင်းချင်းရ၊ မှတ်ကြသမ္ပယုတ်။ ။
- (၂) သမ္ပယောဂ၊ လက္ခဏာလေး၊ ညီတူ ရေး၊ သိရေးသမ္ပယုတ်။
- (၃) နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမ်၊ ရုပ်နှင့်နာမ်၊ ဇကန်ဝိပ္ပယုတ်။ ။
- (၄) စိတ်ဓာတ်-ခုနစ်၊ ချင်းချင်းဖြစ်၊ စင်စစ်ဝိပ္ပယုတ်။ ။
- (၅) နိဗ္ဗာန်နှင့်ရုပ်၊ ရုပ်ချင်းရုပ်၊ သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဆိုရာ။ ။

ဤလက္ခဏာတို့ကို မြဲမြံမှတ်၍ဆို၊ အတန်ရှုပ်ထွေးသည်။

ဤနယမှာ ရုပ်နှင့် နာမ်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် နာမ် ရော၍ ခန္ဓာ-အာယတန-
ဓာတ်-အလုံးစုံရသော ပုဒ်များကိုမဟော၊ ဟောသော်လည်း၊ ခန္ဓာ
အာယတန-ဓာတ်မကုန်၍၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သင့်သော ပုဒ်များကိုဟော
သည်။ ။ဥဒါဟရဏ်ကား၊ ရူပဘဝေါကတိဟိ သမ္ပယုတ္တောကိ
နတ္ထိ။ ။ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ၊ နကေဟိစိ
အာယတနေဟိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ တိဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ။
စသည်တည်း။ ။ရုပ်သက်သက်၊ နာမ်သက်သက်၊ နိဗ္ဗာန်သက်
သက် နေမှုကား၊ သာ၍ဟောနိုင်တော့သည်။ ။ဤနယနှင့်၊ သတ္တမ
နယ၊ ဒသမနယ၊ ဇကောဒသမနယ၊ တေရသမနယတို့ကား၊ ခန္ဓာ
ဝိပ္ပယုတ်၊ ခန္ဓာစသည် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်မှဟောသည်၊ အဋ္ဌမနှင့် ဂုဋ္ဌ
သမတို့မှာကား၊ မွေဝိပ္ပယုတ်၊ တရားဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်နိုင်သမျှဟော
အလင်းပြ

သည်။ ဤသို့ထူးသည်ကို နှလုံးပြု၊ ခက်ခဲသည်၊ နှစ်၍ကြံ၊ ။ ၎င်း
နယမှာ ခန္ဓာဒိဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာတပါးသာ။ ။

- (၇) သတ္တမမှာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ထိုက်သော ပုန်ဘို့တွင်၊ ဒုတိယ
ယေအရ တရားနှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ထိုက်သော ပုန်ကိုသာ
ဟောသည်။ သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကာမျှလည်း၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကာ
မျှလည်း၊ နှစ်ပါးရုံ ဖြစ်ထိုက်မှ ဟောသည်။ ။ လိုရင်း
ကျဉ်းကျဉ်း မှတ်။ ။ သမ္ပယုတ် ဖြစ်ထိုက် ဆိုသည်
ကား၊ နာမက္ခန္ဓာ တစိတ်ရသော ပုန်များကိုဆိုသည်။ သမ္ပ
ယုတ်လက္ခဏာ၊ ဝိပ္ပယုတ်လက္ခဏာမှာ၊ ဆဋ္ဌနယအတိုင်း
ချည်းသာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းနယမှာ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာ
ဒိဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ ၂-ပါးတည်း။
- (၈) အဋ္ဌမမှာကား၊ ဓမ္မဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်လျှင် ဟောတော့သည်။
အထူးမှာ-ဘဝကိုးပါးဖြစ်လျှင်၊ သုံးပါး သုံးပါးစီ အချင်း
ချင်း လှည့်ခါလှည့်ခါစွဲ၊ တိက်ဖြစ်လျှင် သုံးပုန်ထဲတွင် အ
ချင်းချင်း ဒုက်ဖြစ်လျှင် နှစ်ပုန်တွင် အချင်းချင်းစွဲ၊ မခက်ခဲ။
၎င်းနယမှာ ဓမ္မဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ တပါးသာ။ ။
- (၉) နဝမမှာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သင့်သမျှ အလုံးရုံဟောသည် လွယ်
လှ၏။ စေတသိက် ယှဉ်အတိုင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းနယမှာ၊
သမ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ တပါးသာ။ ။
- (၁၀) ဒသမမှာလည်း၊ ဆဋ္ဌနှင့်အတူတူပင်၊ ခန္ဓာဒိ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်
ခြင်း လက္ခဏာ တပါးသာ။ ။
- (၁၁) ကောဒသမမှာ၊ ခန့်-အာ-ခတ်-သုံးပါးတူခြင်း၊ ဝိပ္ပယုတ်
ဖြစ်ခြင်း၊ ဤလက္ခဏာ ၂-ပါးနှင့် ညီလျှင် ဟောသည်။ ။
လက္ခဏာ ၂-ပါး။
- (၁၂) နှိဒသမမှာ၊ နဝမနှင့်အတူတူပင်။ သင်္ဂဟိတ-အသင်္ဂဟိတ
ထည့်သည်သာ ထူးသည်။ သမ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ
တပါးသာ။ ။

(၁၃) တေရသမမှာ၊ ခန့်-အာ-ဓာတ်-ကွဲခြင်း၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း၊
ဤလက္ခဏာ ၂-ပါးနှင့်ညီလျှင် ဟောသည်။ ခန္ဓာ-အာယ
တန-ဓာတ်ကွဲရုံမျှမဟော။ ပဉ္စမမှာ ကွဲသမျှ အလုံးစုံဟော
သည်။ လိုရင်းမှာ၊ ဩဋ္ဌာရိကရုပ် စွဲရသောတရား၊ ဝိညာ
ဏကုက္ခန္ဓာစွဲရသောတရား၊ ဤနှစ်မျိုးကိုသာ၊ ဤနယ်၌ဟော
သည်။ မြဲမြံမှတ်လေ၊ လက္ခဏာ ၂-ပါး။ ။

(၁၄) ဗုဒ္ဓသမမှာကား၊ အဋ္ဌမနှင့် လုံးလုံးတူ၏။ သင်္ဂဟိတ-အ
သင်္ဂဟိတ-နောက်ကထည့်ခြင်းသည်သာ ထူး၏။ ဓမ္မ ဝိပ္ပ
ယုတ်ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာတပါးသာ။ ။

ပဋ္ဌမ-ဘတိယ-ပဉ္စမ-ဆဋ္ဌ-အဋ္ဌမ-ဒသမ-တေရသမ-ဗုဒ္ဓသမ-ဤ
ရှစ်နယ်တို့၌၊ ပရမတ္ထတရား လေးပါးလုံးဟောပုန်ရသည်။ ဒုတိယ
စဘုတ္တ-ဧကာဒသမ၊ ၎င်းနယ်တို့၌ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်၊ ၎င်းပရ
မတ္ထ တရား သုံးပါးသာ ဟောပုန်ရသည်။ သတ္တမ-နဝမ-ဒွါဒသမ
ဤ သုံးနယ်တို့၌၊ စိတ်-စေတသိက်-ပရမတ္ထ တရား နှစ်ပါးသာ
ဟောပုန်ရသည်။ ။

ဤအရာဝယ်၊ မှတ်လွယ်စေတို့၊ ကဗျာပျို့ကား၊ ဤသို့တည်း။ ပ-
တ-နှင့်-ပညိ၊ တခွင် ဆဋ္ဌ၊ ရုန့်-တေ-ဒ မှာ၊ လေးဖြာ ရလတ်၊ သတ်-
နဝ-ဒွါ၊ စိတ်စေသာဖြစ်၊ တသစ်-ဒု-စ၊ ဧကာဒ-ဟူ၊ ဤသုံးမူကား၊
လေးတရားတွင်၊ နိဗ္ဗာန် ကြည်၍၊ ကြွင်းလျှင် ဟောရ၊ မော်ကွန်းပြ
သည်။ ။ သိရ လွယ်တို့၊ ကဗျာပျို့။

ဓာတုကထာ လက္ခဏာ သာရပြီး၏။

၄၇ ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရတေးထပ်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပါယ်လေးဘုံကာမ၊မာဏဝ ဒု ကိုဒွါဒသ အကုသိုလ် ဟသိကို
ကြည့်ပစ်။ ။သတ္တရ အဟိတ်ကျနံ၊ ပရိတ္တံ ဟာကုသိုလ်ရှစ်။ ။
သုဂတိန္ဒြိတက်လာလျှင်၊ ဝိပါက်မှာဉာဏ်သွစ်။ ယင်းသုံးဆဲ့ခုနစ်
နှင့်၊ လေးဆဲ့တစ် စေ့ပြီ။ ။ဈာန်မဝင် တိဟိက်သားတို့မှာ၊
စိတ်လေးပါးသွင်းလို့ဉာဏ်မှီ။ ။လေးဆဲ့ငါး ပဉ္စာဇီတွင်၊ ယှဉ်
လာပြီ ဈာန်မို၊ မဟဂ္ဂတနော-ကုသိုလ်၊ ရောလို့သပြိုဟ်။ ငါး
ဆဲ့လေး အချုပ်ဆိုသည်၊ သရုပ်ကို ဤမျှရှင့်လေး။ ။

ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ရ တေးထပ်ပြီး၏။

၄၈-ဝေဒနာအသင်းပြုကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) ဝေဒနာတစ်မှာ။ ။ခြောက်ပါးဖြစ်သည်။ ဒေါသ-ဣဿာ
မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စ-ဝိစိကိစ္ဆာ-ဝီတိ-၎င်းခြောက်ပါးသည်၊
ဝေဒနာတပါး၌သာ ဖြစ်သည်။ ။
- (၂) နှစ်မှာဌာဝီ။ ။ဝေဒနာနှစ်ပါး၌၊ နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါးဖြစ်သည်။
လောဘ-ဒိဋ္ဌိ-မာန သောဘဏစေတသိက်နှစ်ဆဲ့ငါးပါး၊
ပေါင်း နှစ်ဆဲ့ရှစ်ရသည်၊ ဝေဒနာနှစ်ပါး၌ဖြစ်သည်။ ။

- (၃) သုံးလီဆဲတစ်။ ။ဝေဒနာသုံးပါး၌ ဆဲတပါးဖြစ်သည်။ သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏ စေတသိက်လေးခု၊ ဒီတိ ကြည်ပကိဏ်း စေတသိက် ငါးခု၊ ထိန-မိဒ္ဓ၊ ၎င်းဆဲတပါးသည် ဝေဒနာ သုံးပါး၌ဖြစ်သည်။ ။
- (၄) ငါးဖြစ် ခြောက်ခု။ ။ဝေဒနာ ငါးပါး၌ ခြောက်ခု ဖြစ်သည်။ ဝေဒနာ စေတသိက်ကြည်။ သဗ္ဗဗိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခြောက်ခုသည်။ ဝေဒနာ ငါးပါး၌ဖြစ်သည်။ ။
- (၅) မတခု။ ။ဝေဒနာ စေတသိက်ကား ဝေဒနာငါးပါး စလုံး၌ မဖြစ်။ ။ပေါင်းသော် စေတသိက် ငါးဆဲနှစ် ဖြစ်သည်။ ။

ဝေဒနာအလင်းပြကျမ်း ပြီး၏။

၄၉-ဟေတုအလင်းပြကျမ်း။

နမော တဿ အဂ္ဂဘော အရဟတော
သဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) အဟိတ်တေရ။ ။အဟိတ် စေတသိက် ဆဲသုံးခု ဖြစ်သည်။ မောဟမူ နွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်စိတ်၌ ယှဉ်ခိုက်၊ ဆန္ဒကြည် အညသမာနိး ခွါဒသ၊ တဆဲသုံး ဖြစ်သည်။ ။
- (၂) ဧက နှစ်ဆယ်။ ။ဧကဟိတ် စေတသိက် နှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်။ မောဟမူနွေး၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် တဆဲငါးပါး၊ လောဘမူ-ဒေါသမူ၌ ယှဉ်ခိုက်၊ လောဘ-ဒေါသ-မောဟ၊ နှိဟိတ်ကာမာဝစရ သောဘဏ္ဍာစိတ်၌ ယှဉ်ခိုက်၊ အလောဘ-အဒေါသ၊ ပေါင်းနှစ်ဆယ်။ ။

အလင်းပြ

- (၃) ခွိဟိတ် ဋ္ဌစဉ်။ ၊ ခွိဟိတ်စေတသိက် လေးဆဲ ရှစ်ပါးဖြစ်သည်။ လောဘမူ၌ ယှဉ်ရိုက် လောဘ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် နှစ်ဆယ်၊ ဣဿာ မစ္ဆရိယာ ကုက္ကုဒ္ဓ၊ ညာဏ ဝိပ္ပယုတ်၌ ယှဉ်ရိုက်၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ ကြဉ်၊ သောဘဏစေတသိက် ၂၂-ပါး၊ ညာဏသမ္ပယုတ်၌ ယှဉ်ရိုက်၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ သုံးပါး၊ ပေါင်းလေးဆဲ ရှစ်ပါးဖြစ်သည်။ ။
- (၄) ဘိဟိတ်မှတ်၊ ရလဘ်သုံးဆဲ ငါး။ ၊ တိဟိတ် စေတသိက် သုံးဆဲ ငါးပါး ဖြစ်သည်။ ၊ တိဟိတ်ဝိတ်၌ ယှဉ်ရိုက်၊ အလောဘ- အဒေါသ- အမောဟ- ကြဉ်သော- စေတသိက် သုံးဆဲ ငါးပါးဖြစ်သည်။ ။

- (၁) သုံးကေဟိတ်။ ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဝိဝိကိန္ဒာ သည်၊ ကေဟိတ် စေတသိက် သုံးခုတည်း။ ။
- (၂) ခွိဟိတ်ကိုးဦး။ ၊ မောဟ၊ ဗိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယာ၊ ကုက္ကုဒ္ဓ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ သည် ခွိဟိတ် စေတသိက် ကိုးခုတည်း။ ။
- (၃) သတ္တဝီ ဘိဟိတ်။ ၊ အဟိရိက၊ အနုတ္တပ္ပ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ ကြဉ်သော၊ သောဘဏစေတသိက် နှစ်ဆဲ နှစ်၊ ပေါင်း နှစ်ဆဲ ခုနစ်ပါးသည်၊ တိဟိတ် စေတသိက် ၂၃-ပါးတည်း။ ။
- (၄) ဗဠဟိတ်တစ်။ ၊ ဝီတိ စေတသိက် သည် ဟိတ်ငါးပါး ရှိသော စေတသိက်တည်း။ ။
- (၅) ဆဲ နှစ်ဆဲဟိတ်။ ၊ ဝီတိ-ကြဉ်သော အညသမာနး စေတသိက် တဆဲ နှစ်ခုသည်၊ ဟိတ် ခြောက်ပါးရှိသော စေတသိက်တို့တည်း။ ။ ၊ အားလုံးပေါင်းသော်-၅၂။ ။

၅၀-ကိစ္စအလင်းပြကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) တကိစ္စဖြစ် ဆဲ့ ခုနစ်တည်း။ ။ အကုသိုလ် စေတသိက် တဆဲ့လေး။ ။ ဝိရတိ စေတသိက် သုံးပါးတို့သည်၊ တကိစ္စ တပ်သော စေတသိက် ဆဲ့ ခုနစ်တို့တည်း။ ။
- (၂) လေးဖြစ် နှစ်ပါး။ ။ အပ္ပမညာ စေတသိက် နှစ်ခုသည် လေးကိစ္စတပ်သော စေတသိက်တို့တည်း။ ။
- (၃) ငါးဒေသီ။ ။ ဆန္ဒ၊ သောဘဏ သာဓာရဏ စေတ သိက် တဆဲ့ကိုးပါး၊ ပညိန္ဒြေတို့သည်၊ ငါးကိစ္စတပ်သော စေတသိက် နှစ်ဆဲ့ တစ်တို့တည်း။ ။
- (၄) ခြောက်လီမ္ဘာ တစ်။ ။ ခုနစ်လည်း တစ်ပင်။ ။ ဝိတိကား၊ ခြောက်ကိစ္စတပ်တော စေတသိက်တည်း။ ။ ဝိရိယကား ခု နစ်ကိစ္စတပ်သော စေတသိက်တည်း။ ။
- (၅) ကိုးဖြစ်ကား ဘေး။ ။ ဝိတက်- ဝိစာရ- အမိမောက္ခတို့ သည်၊ ကိုးကိစ္စတပ်သော စေတသိက် သုံးခုတို့တည်း။ ။
- (၆) ဆဲ့သေး ခုနစ်ရစ်။ ။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု တို့သည်၊ တဆဲ့လေးကိစ္စတပ်သော စေတသိက် များ ဖြစ်သည်။ ။

ကိစ္စအလင်းပြကျမ်းပြီး၏။

၅၁-ဒွါရအလင်းပြကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) မနောဒွါရံ ကောသီဏိ။ ။ လောကုတ္တရာ ဝိရတိ စေတသိက် သုံးခုသည်၊ မနောဒွါရ၌ကောန်ဖြစ်သည်။ ။

အလင်းပြ

- (၂) ဖုန်သည့်ခြောက်ခွါ၊ ကေန့်မှာကား။ ။အကုသိုလ် စေတသိက် တဆဲ့လေး။ လောကီဝိရုဏ် သုံးခု၊ ပေါင်းတဆဲ့ ခုနစ်ခုရှိသည်။ ခြောက်ခွါရ၌ ကေန့်ဖြစ်သည်။ ။
- (၃) ခြောက်ခွါရဟူ၊ နေကန်မူ။ ။အညသမာန်းတဆဲ့သုံးခု၊ ဝိရုဏ်ကြည့်သော သောဘဏ စေတသိက် နှစ်ဆဲ့နှစ်ခု၊ ပေါင်းစေတသိက် သုံးဆဲ့ငါးခုရှိသည်။ ခြောက်ခွါရ၌ ရံခါ ဖြစ်ကြသည်။ ။

ခွါရအလင်းပြကျမ်းပြီး၏။

၅၂-အာရမ္မဏအလင်းပြကျမ်း။

နမောတဿ။ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) ပဉ္စဇီကာခ။ ။မနောခွါရာဝဇ္ဇန်းကြည့်သော အဟိတ်စိတ် တဆဲ့ခုနစ် မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ ပေါင်း နှစ်ဆဲ့ငါးပါးရှိ သည်။ ကာမကို ကေန့်အာရုံပြုသည်။ ။
- (၂) ဆမဟေတ္တိ။ ။ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ ပေါင်း - ခြောက်ခုသည် မဟဂ္ဂုတ်ကို ကေန့်အာရုံပြုသည်။ ။
- (၃) ရှစ်ဖြာနိဗ္ဗာန်။ ။သောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုသည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကေန့် အာရုံပြုသည်။
- (၄) နာမ်တဆဲ့လေး။ ။မဟဂ္ဂုတ် ကေန့် ခြောက်ခု၊ နိဗ္ဗာန် ကေန့်ရှစ်ခု၊ ပေါင်းတဆဲ့လေးခုသော စိတ်သည်။ နာမ်ကို ကေန့် အာရုံပြုသည်။

စေတသိက်အာရုံများ။

အကုသိုလ် စေတသိက် တဆဲ့လေးခုသည်၊ လောကီအာရုံ၌ ဖြစ်သည်။ ဣဿ-အပ္ပမညာနှစ်ခု၊ ပေါင်း စေတသိက် သုံးခုသည် ဓာတုကဿ

အဏ္ဏတ္တအာရုံ၌မဖြစ်။ ။မစ္ဆရိယ စေတသိက်သည်၊ ဗဟိဒ္ဓအာရုံ၌ မဖြစ်။ ဝိရတိစေတသိက်သုံးခုသည်၊ ဝိရမိတဗ္ဗဟု ဆိုအပ်သော ကာမအာရုံ၊ ရုပ်အာရုံ၊ နာမ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံများ၌ဖြစ်သည်။

အပ္ပမညာ စေတသိက် နှစ်ခုသည်၊ ပညတ်အာရုံ၊ ကာလဝိမုတ်အာရုံ၌ဖြစ်သည်။ ။အကုသိုလ် စေတသိက်၊ ဝိရတိစေတသိက်၊ အပ္ပမညာ စေတသိက်မှ ကြွင်းသည့် စေတသိက် သုံးဆယ့်သုံးပါးတို့သည် အလုံးစုံသောအာရုံ၌ဖြစ်ကြ၏။ မဖြစ်သောအာရုံမရှိ။ ။

အာရမ္မဏအလင်းပြကျမ်းပြီး၏။

၅၃-ဝတ္ထု အလင်းပြကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုသည်၊ ဝတ္ထုရုပ် ခြောက်ပါးကို တရံတခါ ဖြို၍ဖြစ်သည်။ ။
- (၂) ဒေါသ-ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စ-ပေါင်း စေတသိက် လေးခုသည် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်တခုကိုသာ အမြဲဖြို၍ ဖြစ်သည်။ ။
- (၃) သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု၊ ဒေါသ-ဣဿ-မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စ-ပေါင်း စေတသိက် တဆယ့်တခုမှတစ်ပါး၊ ကျန် စေတသိက် လေးဆယ့်တခုသည်၊ ဟဒယ ဝတ္ထုတခုကိုသာ တရံတခါ ဖြို၍ဖြစ်သည်။ ။

ဝတ္ထုအလင်းပြကျမ်းပြီး၏။

၅၄-ဓာတုကထာအဖြေကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓာတုကထာ ကျမ်းကား၊ တဆယ့်လေးနယ် ရှိသည်။ ပထမ
အလင်းပြ

နယဉ္စိ (၃၇၁)သုံးရာရနစ်ဆဲ တပုန်ကို ဘုရားမြတ်စွာ ဟောတော်
မူသည်။ ။

ပထမနယမှာ မာတိကာအကျဉ်း ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်-ဖွဲ့
နည်းအတိုင်းဖြစ်၍ ဟောရန်သာရှိသည်။ ။

မာတိကာနှင့် ဓာတုကထာအသုံး။

မာတိကာကျမ်းကား၊ ပရမတ္ထတရားများကို ခန္ဓာ-အာယ
တန-ဓာတ်-သစ္စာ-ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသည်။ ဓာတုကထာမှာ ခန္ဓာ
အာယတန-ဓာတ်သာဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသည်။ သစ္စာမဖွဲ့။ ။

ဒုတိယနယဉ္စိ။ ။ (၄၂)လေးဆဲ နှစ်ပုန်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟော
တော်မူသည်။ ရုပ်တစ်ရသောပုန်- ဝိညာဏ်တစ်ရပ်ကို ရသော
ပုန်များကို ဟောတော်မူသည်။ ရုပ်အကုန်ရသောပုန်၊ ဝိညာဏ်
အကုန်ရသော ပုန်များကို မဟော။ လေးဆဲ နှစ်ပုန် သရုပ်ကြေး
အောင် ဥဒါန်းစဉ် ပါဌ် နတ်၊ အရကျက်သားက နယတရလုံး
လွယ်ကူတော့၏။ ။

တတိယနယဉ္စိ။ ။ ပုန်ပေါင်း(၉၀)ကိုးဆယ်ကို မြတ်စွာဘုရား
ဟောတော်မူသည်။ ဓမ္မာယတန ထိုက်သော အစိတ်အစိတ်သော
တရားများဖြစ်သည်။ စေတသိက် နွေးပညာသ၊ သုခုမရုပ် သောဠ
သ၊ နိဗ္ဗာန် ဓမ္မာယတန ထိုက်သော တရား ခြောက်ဆဲ ကိုးပါး
(၆၉) တို့တွင် စေတသိက် သုခုမရုပ်-နိဗ္ဗာန် အစိတ်အစိတ်သာရ
သော ပုန်များကို ဟောတော်မူသည်။ ။

(၆၉) ခြောက်ဆဲ ကိုးပါးစလုံး ၎င်းသော ဓမ္မာယတန-ဓမ္မ
ဓာတ် ရသော ပုန်မျိုးကို မဟော။ ။

— ၀ —

ဓာတုတ္ထနယဉ္စိ။ ။ (၆၉)ခြောက်ဆဲ ကိုးပုန်ကို ဟောတော်မူ၏။
ဝေဒနာတစ်ရပ်၊ သင်္ခါရတစ်ရပ်၊ သုခုမရုပ်တစ်ရပ်၊ သဒ္ဓရုပ်တစ်ရပ်
ရသော ပုန်မျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ဝေဒနာအကုန်ရသော၊ သင်္ခါရအ
ဓာတုကထာ

ကုန်ရသော၊ သုခုမ-သဒ္ဓရုပ်-အကုန်ရသော၊ ပုန်များကို စတုတ္ထ
နယဉ္စ မဟော။ ။

— ၀ —

ပဉ္စမနယဉ္စ။ ။ (၂၅၂) နှစ်ရဲ့ ငါးဆဲ့ ခုနစ်ပုန်ကို ဟောတော်မူ၏။
ခန္ဓာတပါး၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၊ လေးပါး ရသော ပုန်များ ဖြစ်သည်။
ခန္ဓာငါးပါး စလုံး ရသော ဒုက္ခသစ္စာ စသော ပုန်များကို မဟော။
ခန္ဓာကွဲ၊ အာယတနကွဲ၊ ဓာတ်ကွဲ၊ တရားများကို ဟောတော်
မူသည်။ ။

— ၀ —

ဆဋ္ဌနယဉ္စ။ ။ (၂၄၈) နှစ်ရဲ့ လေးဆဲ့ နှစ်ပုန်ကို ဟောတော်မူ
၏။ အဋ္ဌကထာ နည်း။ မူလဋီကာ နည်းကား၊ ဟောပုန် ပေါင်း
(၂၅၀) နှစ်ရဲ့ ငါးဆယ် တည်း။ ကွာသော နှစ်ပုန်ကား အဝိ
တက္ကာဓမ္မာ၊ အဝိစာရာဓမ္မာတို့တည်း။ ။

— ၀ —

သတ္တမနယဉ္စ။ ။ (၃၂) သုံးဆဲ့ ခုနစ်ပုန်ကို ဟောတော်မူ၏။
စိတ်သက်သက်၊ စေတသိက်သက်သက် ရသောပုန်နှင့်၊ စိတ်စေတ
သိက် နှစ်ပါးစုံရသော-ဟောပုန်များ ဖြစ်သည်။ ရုပ်-နိဗ္ဗာန်ရသော
ပုန်မျိုးကို ဤနယဉ္စ မဟော။ ။

— ၀ —

အဋ္ဌမနယဉ္စ။ ။ (၃၂၄) သုံးရဲ့ နှစ်ဆဲ့ လေးပုန်ကို ဟောတော်
မူသည်။ ယေဝ္ဓသညှိအခါ ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သော တရားများရသော
ပုန်များသာဖြစ်သည်။ ဇာတ်-တုံ-သန္တာန်-ကာလတူ နာမ်ချင်းချင်း
သမ္ပယုတ်၊ မတူနာမ်ချင်းချင်းဝိပ္ပယုတ်တည်း။ ။

— ၀ —

နဝမနယဉ္စ။ ။ (၁၂၀) ပုန်ပေါင်းတရဲ့ နှစ်ဆယ်ကို ဟောတော်
မူ၏။ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကောင်းသော နာမ်ခန္ဓာတစိတ်ရသောပုန်များ
ဖြစ်သည်။ ။

— ၀ —

ဒသမနယဉ္စ။ ။ အဋ္ဌကထာနည်း (၂၄၈) နှစ်ရဲ့ လေးဆဲ့ နှစ်
ပုန်၊ မူလဋီကာနည်း (၂၅၀) နှစ်ရဲ့ ငါးဆယ်ပုန်တို့ကို ဟောတော်
အလင်းပြ

မူသည်။ ယေဇွဲသည့်တရားနှင့် ဝိဥယုတ် ဖြစ်ကောင်းသော တရားများရသည့် ပုန်မျိုးသာဖြစ်သည်။ ။

— ၀ —

ကောဒသမ နယဉ္ဇိ။ ။ (၆၉) ခြောက်ဆဲ့ ကိုးပုန် တို့ကို ဟောတော်မူသည်။ စတုတ္ထနယ-ဆဋ္ဌနယ များကို သဘောကျခဲ့ပါလျှင် ဤနယကို ဟောရန် လွယ်ကူတော့၏။ ။

— ၀ —

ဒွါဒသမ နယဉ္ဇိ။ ။ ပုန်ပေါင်း (၁၂၀) တရပ် နှစ်ဆယ်ကို ဟောတော်မူသည်။ နဝမ နယ ဟောနည်းကို သိရှိပါက ဤနယကို ဟောရန် မခက်တော့ပြီ။ ။

— ၀ —

တေရသမ နယဉ္ဇိ။ ။ ပုန်ပေါင်း (၁၃၀) တရပ် သုံးဆယ်ကို ဟောတော်မူသည်။ ခန္ဓာ တပါး၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၊ လေးပါးရသော ပုန်များ ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာ ငါးပါးစသုံး ရသော ပုန်မျိုးကို ဤနယ၌ မဟော။ ။

— ၀ —

စုဒ္ဓသမ နယဉ္ဇိ။ ။ ပုန်ပေါင်း (၃၂၄) သုံးရပ်နှစ်ဆဲ့ လေးပုန်ကို ဟောတော်မူသည်။ အဋ္ဌမနယ ယေဇွဲနည်းကို သဘောကျပါက ဤနယကို ဟောရန် မခက်တော့ပြီ။ ။

ဓာတုကထာ အဖြေကျမ်းပြီး၏။

၅၅-ဘုံအကွာအခြားအချိုး။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) မြယုဂန် တောင်ဖျားက၊ မင်းလေးပါး ပျော်စံရာ၊ ပြိုင်မမီ လေးလီရ၊ ဘုံစံတုမှာ၊ ချင့်ယူစနာ၊ လူ့ရှာပြည်က လေးထိ သောင်းငယ်နှင့်၊ ထောင်ပေါင်းငယ် နှစ်တန်ကြူး၊ ထူးပေဋ္ဌာန။ ။ (အထက်ကိုနည်းတူ ယူလေ)။

ဓာတုကထာ

- (၂) ထက်နုတ်ပြည် နိမ္မိတငယ်နှင့်၊ ပဌမဈာန်တိုင်အောင် ကျ
ရင်လ၊ ယူဇနာ သင်္ချာကိန်း၊ ငါးသိန်းကပို၊ ငါးသန်းဆို၊
မြင်းမိုရ်တာပ၊ ရှစ်ထောင်စွန်းငယ်နှင့်၊ နေခင်းသာယာလှ၊
ထူးပေဌာန။ ။(ဗြဟ္မာ့ဘုံကုန်အောင် ၎င်းနည်း)။
- (၃) အောက်ရပ်ကပင်လူ့ရွာက၊ နေဝတဲ့ထက်သညာ၊ မရောက်
နိုင် သိခေါင်ဝေး လေးဘု'ထိပ်ချာ ချင့်ယူဇနာ လိုရာပြည်
က၊ ကြိန်းသညာနှင့်၊ သော၊ ပဉ္စာ၊ ကောသတ်၊ မြမှတ်သင့်
လှ။ ။

ဘု'အကွာအခြား အချိုးပြီး၏။

၅၆-ဝိထိကျပုံ ဥပမာ ရတုလင်္ကာ။

ညာဏ်တော်စဝန၊ မိဗန်းလယ်လသို့၊ ထွန်းပတဝေဝေ၊ ပရ
မတ်သဘော၊ ဝိထိဇောသည်၊ မနောစိတ်မှာ စွေရှင့်။ ။ရွှန်း
ရွှန်းဝေသည်၊ စိမ်းရွှေ သရက်ပင်၊ အရင်းရိပ်အောက်၊ လူတ
ယောက်၊ မှန်လျောက်ပျော်သည့်သွင်သို့။ ။ရှေ့တွင်သည် အတိ
တ၊ ညာမှလျှော့လာ သီးမှည့်ပါသည်၊ ပမာဘဝင်္ဂစလနတည်း။ ။
မြေသို့ကျသည်၊ လုံးထွင်းဝါဝါ၊ ဘင်ဂုံပစ္ဆေဒ၊ ယင်းကာလ၌၊
မချ အတူပါတည်း။ ။နိုးသောခါ-မှန်စွာ- အာဝဇ္ဇန၊ တောင်
မြောက်ကြည့်စဉ်၊ သီးကိုမြင်လျှင်၊ ပိညာဉ်စက္ခုကျ၏။ ။တဘန်
ထ၍၊ ကောက်သည်မှာ၊ သမ္ပန္နိစ္ဆန၊ ဤကိစ္စနှင့်၊ အရတူသည်သာ
တည်း။ ။စိမ်းမှည့်ဝါကို၊ သေချာမသိရာ၊ သန္တိရဏ၊ တွေး
တောဆ၍၊ မှတ်ကြံဝုဋ္ဌောသာတည်း။ ။စားသောခါ-ဇောအရ၊
ကာမဖြစ်ဟန်၊ ခနစ်တန်ကို၊ အမှန်ကေန်ကျ၏။ ။ထို့နောင်မှ
တဒါရုံ၊ ဇော၏အတု၊ အာရုံပြုသည်၊ နှစ်ခုဝင်လေတုံရှင့်။ ။
စား၍ကုန်သည်-သရက်သီး၊ တဖန်အိပ်လေ၊ အတိတေဟု၊ ရေလျှင်
ဘဝင်စီးသို့။ ။လှည်းဘီးလိုမဲ့သည့်-ဥပမာ-*(တူစွာဆိုပုံထူး)ဆီမီး
အလျှ်၊ ဝင်းရောင်ပြန်သည်၊ မှန်စွာ တသက်လုံးတည်း။ ။

အလင်းပြ

ညာဏ်ဖြင့်ရုံး၍၊ နှလုံးပိုက်ကြပါ။ ပရမတ်သဘော၊ ဝိထိဇော
သည်၊ သဘောခက်လှစွာ၏။ ။ ရွန်းရွန်းပသည်၊ ညာဏပဒေ
သာ၊ ဝိကာမှန်ဟုတ်၊ ကျမ်းကထုတ်၍၊ သရုပ်သင်္ချာ၊ သိစိမ့်ငှါ
သည်။ ။ များစွာဗိုလ်လူ၊ ခပ်သိမ်းသူတို့၊ လွပ်ကူသိစေကြောင်း
တည့်လေး။ ။

ဝိထိကျပုံ ဥပမာ ရတုလင်္ကာပြီး၏။

၅၇-ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်း - ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ။

နန္ဒော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သန္တာသမ္မုဒ္ဓဿ။

(ဆောင်)။ ။ ကလလမည်၊ ထိုရေကြည်ကား၊ တည်သောအခါ၊
မက္ခိကာလျှင်၊ ပါယာမေက၊ သေခံလောက်စွာဟု၊ ပမာဏကို၊
နှိုင်းဆဆို၏၊ ထိုကိုတဘန်၊ များသေးဟန်ဖြင့်၊ ပယ်လှန်ပြီးမှ၊ သိမ်
မွေ့လှသား၊ သဏ္ဌ သူစိ၊ ပျားတွင် ထိလျက်၊ ငြိ၍ပါလာ ဆီပမာ
ဟု၊ တူစွာပုံခင်း၊ ဆိုတုံလျှင်း၏၊ ယင်းကိုတခါ၊ ပစ်ပယ်ခွါ၍၊ ဒိပါ
ဇမ္ဗူ၊ တသောင်းသူ၏၊ တဆူဆံပင်၊ အပျားတွင်၌၊ တင်တည့်ဆီ
ပေါက်၊ ပမာလှောက်၏၊ ထို့နောက်တခါ၊ ယင်းကေသာကို၊ ရှစ်
ဖြာစိတ်ထား၊ တစိတ်အားမူ၊ မြောက်ကွန်းသူ၏၊ တဆူဆံမျှ၊ ပမာ
ဏဟု၊ နှိုင်းဆပြီးကာ၊ ယင်းကေသာကို၊ ကြည်စွာဆီတွင်၊ နှစ်၍
တင်သော်၊ ဆံပင်ပျားမှာ၊ ကပ်၍ပါသည့်၊ ကေသာ ဆီပေါက်၊
ပမာလှောက်၏၊ ထို့နောက်တသွယ်၊ ယင်းကိုပယ်ဘိ၊ တောဝယ်
ရှိသည့်၊ ဇာတိဥဏ္ဍာ၊ သားမြတ်စွာ၏၊ နို့စွာဖြူဖွေး၊ သေးသေးမျှင်
မျှင်၊ မွေးတပင်ကို၊ ကြည်လင် လျောက်ပတ်၊ ဆီထောပတ်ဝယ်၊
နှစ်၍ဆယ်သော်၊ ကပ်တွယ်ပါလာ၊ ဆီပမာဟု၊ အဋ္ဌကထာဝိဘင်း၊
မိန့်တုံလျှင်းသည်၊ ရုပ်ရင်းသုံးဆယ်-မျှသာတည်း။

ပဋိသန္ဓေ-တည်ခြင်း-ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာပြီး၏။

၅၀-ကမ္ဘာတည်စ လူ,သတ္တဝါတို့ ဖြစ်ပျက်ပုံ

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ။

နမော ဘဿ အဂ္ဂတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(ဆောင်)။ ။ရသာမြေကို၊ စားလေတု'မျှ၊ တဏှာဖို့၍၊ တချို့မလှ၊ တချို့လှတည်း၊ ဆင်းမလှသူ၊ လှသသူက၊ မာန်မူသည့် တွက်၊ မြေချိုညက်လည်း၊ ကွယ်ဝှက်ပြန်ဘိ၊ ဘူမိပဗ္ဗရက၊ မြေလွှာ မြှင့်၊ ပဒါလကာ၊ ထို့တူလာ၏၊ ရသာလိုပေး၊ ထွန်နှံဝေး သည့်၊ သလေးဆန်စင်၊ စားလေလျှင်မူ၊ မစင်ငယ်ကြီး၊ ဖြစ်ကြပြီး ၍၊ ယိုစီးဘို့ရာ၊ ထွက်ဘို့ငှါဟု၊ အမာဝပေါက်၊ ဘောလည်းရောက် ၏။ တယောက် တယောက်၊ မေထုန်မြောက်အောင်၊ သွေဖေါက် ယုတ်မာ၊ ကျင့်သည့်တာကြောင့် ပညာရှိများ၊ မြစ်တားမောင်းမဲ၊ ညည်းဆဲးပုတ်ခတ်၊ ပြုလေအပ်၍၊ ခိုကပ်ဘို့ရာ၊ အိမ်ရာတည် ဆောက်၊ လူပျင်းနောက်သို့၊ နည်းလျှောက် သိမ်းဆည်း၊ ထိုက တည်းက၊ ဖွဲလည်းမြွေးရှက်၊ ရိပ်ရာကွက်မှ၊ မထွက်လာထ၊ ငြီး တွားကြ၏။ ထားရရေးသား၊ သူ့ပိုင်းခြားကို၊ ခိုးငြားမနိုင်၊ သုံး ကြိမ်ဘိုင်သော်၊ စွဲကိုင်ခဲဒုတ်၊ သတ်ပုတ်ယှက်မြွေး၊ နိုင်မဟေးလို့၊ ရဝေးဘိုင်ပင်၊ များထက်တင်သား၊ ဗုဒ္ဓကဲ့မြတ်၊ ဗောဓိသတ်ကို၊ ချဉ်းလတ်ပန်ထွာ၊ သမုတ်ပါ၍၊ မဟာသမ္မာ၊ ခတ္တိယနှင့်၊ ရာဇ အပြား၊ မည်သုံးပါးဖြင့်၊ ထင်ရှားလူ့ဘောင်၊ စ-တည်ထောင်ခဲ့၊ ထို့နောင်ဗြဟ္မဏ၊ အမျိုးစသည့်၊ ဝဏ္ဏလေးပါး၊ ဤသို့အားဖြင့်၊ တရားသွေကွက်၊ ယွင်းချော်ပျက်၍၊ အသက်တိုလှ၊ ပါပကဟု၊ မွေလူတွင်-ထွန်းသတည်း။ ။(ပရမတ္ထ သရူပ)

ကမ္ဘာတည်စ, လူသတ္တဝါတို့ ဖြစ်ပျက်ပုံ

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ ပြီး၏။

၅၉-စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မှတ်လောမျက်မြင်၊ ကွက်ကွက်ထင်စိတ်၊ သရက်ပင်အောက်၊
လူတယောက်၏၊ ရှေ့နောက်ခေါင်းပြီး၊ မြဲ၍ပြီးသော်၊ အိပ်ပျော်
လေငြား၊ ကြွေသံအားကြောင့်၊ နိုးကြားသဖြင့်၊ ခေါင်းမြဲပွင့်၍၊ ကြည့်
လင့်မြင်ရာ၊ ယူကာနှိပ်စမ်း၊ ရှူကာနမ်းလျက်၊ မှည့်မှန်းသိသော်၊
ရွှင်ပျော်သုံးစား၊ ရသာပွား၍၊ မျှငြားလေပြီး၊ ရှေးနည်းအပ်အပ်၊
ပမာဆင်လော၊ ဘဝင်သည်ကား၊ အိပ်သောလားသို့၊ နိုးပါးကြွေ
ပုံ၊ အာရုံထိရိုက်၊ နိုးလိုက်သည့်ဟန်၊ အာဝဇ္ဇနတည်း၊ ပွင့်သွန်
ကြည့်မှ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၊ ယူငင်တခမ်း၊ ပင့်ဆွန်းနှင့်၊ နှိပ်စမ်းသဏ္ဌိ၊
ရုဏမည်၏၊ မှတ်ပြီဒုဇ္ဈော၊ သုံးစားသောကား၊ ဇောအလားရှင်၊
မျှငြားလေပုံ၊ တဒါရုံမှတ်၊ နောက်ထပ်အိပ်ပြန်၊ ဘဝင်ဟန်ဟု၊ ပြင်
ရန်ပြီသူ၊ မရှိမူလည်း၊ မတူရှေ့နောင်၊ ကိစ္စဆောင်လျက်၊ ဖြစ်တိုင်း
ပျက်၍၊ ဆက်ဆက်စဉ်လာ၊ မမြင်ပါလည်း၊ ထင်စွာသဘော၊
စဉ်ကာနောသည်၊ အဟောနိယာမ၊ ပေတကား။ ။

စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ ပြီး၏။

၆၀-ရူဒြေဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

လောကီမှတ်ရာ၊ ကပ်ကမ္ဘာဝယ်၊ သတ္တဝါဟု၊ ပညတ်မှု၏၊
ကြီးထွေလစ်၊ အကြောင်းဖြစ်၍၊ အဇ္ဈတ္တိက၊ ဦးစွာပြု၍၊ သတ္တ
ပညတ်၊ ယင်းဒြပ်လည်း၊ ပြားလတ်လေဟိ၊ ဘာဝိနီကြောင့်၊ အတ္တိ
ပေါသ၊ ကွဲလွေရသဖြင့်၊ နောက်မှဆက်ကာ၊ သတ္တဝါဟု၊ ဥပါဒိန္န၊
ခပ်တုကထာ

ထိုခမ္ဘလည်း၊ ဇီဝိဇာတွက်၊ တည်နိုင်ချက်ကို၊ မိန့်ကြွက်လိုဟန်၊ ငါး
တန်ခေဒနာ၊ ယင်းဘို့တာကြောင့်၊ သူငါဖြစ်ခွမ်း၊ အပြစ်ဖမ်း၏၊
သစ်လမ်းဆင်ပြ၊ ပဉ္စက-ကား၊ သဒ္ဓအာဒိ၊ စဉ်ကြယ်တိမူ၊ ဤသည့်
သုံးချက်၊ စဉ်တိုင်းတက်လျက်၊ အောက်ထက်ခင်ဗိုလ်၊ ကျွတ်တန်း
ဂို၍၊ ထိုထိုကိုစွ၊ ပြီးစီးရဟု၊ ဟောပြုလိုဖြင့်၊ နိကာဖွင့်သည်။ သိ
ရှင်ရုံမျှ အစဉ်တည်း။ ။

ဣန္ဒြေဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ ပြီး၏။

၆၁ . အာဟာရဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ထိုထိုရှေးကံ၊ ပြုစီမံ၍၊ လူ့ထံနတ်ဆီ၊ ဖြစ်ရပြီလည်း၊ ကဗလီ
ကာရ၊ အစာရမှ၊ ကာလအရှည်၊ သက်ဆုံးတည်၏၊ တလီဖဿ၊
အာဟာရကြောင့်၊ ဣဋ္ဌနိဋ္ဌာ၊ အရသာကို၊ ဝေဒနာခံစား၊ တဏှာ
ပွားလျက်၊ ဝဋ်ကြွေးတက်၍၊ ဆက်လက်ရှေ့စွာ၊ စေတနာမူ၊ ခန္ဓာ
သန္ဓေ၊ စွဲကပ်စေ၍၊ ထွေထွေဝိပါက်၊ ဝိညာဉ်ဆက်၏၊ မပျက်စေ
ငှါ၊ ဝိညာဏာဟု၊ ဟာရရလည်း၊ နှစ်ခုရပ်နာမ်၊ ပွားအောင်ဖန်
လျက်၊ ခန္ဓာဆက်၍၊ ဆောင်ရွက်သောအား၊ ကျေးဇူးများသဖြင့်၊
လေးပါး ဤထွင်၊ အာဟာရဟင်သည်..... ကျမ်းစဉ်ဖွင့်မြဲ- မှတ်
တမ်းတည်း။ ။

အာဟာရဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာပြီး၏။

၆၂ . အာယတနဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အာယတနာ၊ ဆယ်နှစ်ဖြာကို၊ ဒေသနာမြတ်၊ အစဉ်မှတ်လော၊
အန္တုတ်ခြောက်ပါး၊ ကျေးဇူးများ၍၊ ဦးပျားတည်မှု၊ မထေရ်ပြု၏၊
အလင်းပြ

စက္ခုမာတု၊ အာရုံယူလျှင်း၊ ပေါ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ ယင်းကိုစ-ဟန်၊ အသမ္ပတ္တ၊ သဘောမျှ၍၊ သောတကိုဆက်၊ တနည်းမြွက်က၊ ဒဿနနှင့်၊ သဝနာနုတ္တရိ၊ ကြောင်းထူးရှိသဖြင့်၊ အတိဝိသိဋ္ဌိ၊ ကျေးဇူးဟိတ်ကြောင့်၊ ဦးထိပ်နှစ်ပါး၊ တင်ကာထားလျက်၊ သုံးပါးဆက်ပြု၊ သမ္ပတ္တတွင်၊ စာနုဇာရဏ်၊ အာရုံယူလျှင်း၊ လျင်မြန်ခြင်းကြောင့်၊ ယင်းကိုအစ၊ ပဒေသန္တံ၊ ဖြစ်ကြည့်စွာ၊ ဇိဝှါကိုဆက်၊ ကိုယ်လုံးယှက်၍၊ နှံ့လျက်ကာယ၊ တရမျှမီ၊ နောက်ကစဉ်ပုံ၊ ပဉ္စာရုံကို၊ အကုန်သိမ်းကြိုး၊ ယူသည့်ထူးကြောင့်၊ နောက်ဆုံးမန၊ စီစဉ်ရ၏၊ ခြောက်ဝအဇ္ဈိတ်၊ အစဉ်ကပ်အောင်၊ ဗာဟုတ်-၆-ခု၊ အာရုံလည်း၊ ထေရ်နုရုဒ္ဓါ၊ စီစဉ်ပါသည်၊ ဗိုကာပွင့်ထူး-ကဗျာတည်း။

အာယတနဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာပြီး၏။

၆၃-သဒ္ဓါဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

လောကီဘုဝယ်၊ သာယာဘွယ်ဟု၊ တာတွယ်လေငြား၊ ဂေနေများကို၊ တရားသံဝေ၊ ရပစေဟု၊ ထွေထွေဒုက္ခ၊ ဦးစွာပြု၏၊ ဒုက္ခသောင်းပြောင်း၊ တရားပေါင်းသည်၊ အကြောင်းမဲ့စွာ၊ မဖြစ်ရာရှင့်၊ မဟာဗြဟ္မာ၊ ထာဝရဟု၊ ဘုရားဘသင်း၊ မဖန်ဆင်းတည်း၊ ထန်ပြင်းသောသွမ်း၊ တဏှာစွမ်းကြောင့်၊ ဘရမ်းဗတော၊ ဖြစ်ကြရာဟော၊ သမုဒယောတဲ့၊ သုံးလောကတွင်၊ ဒုက္ခထင်၍၊ လွတ်ခွင့်ထွက်ရာ၊ ရတက်ဖြာသော်၊ သက်သာစေရန်၊ အနေဖန်လျက်၊ ခေမံနိရောဓ၊ သုံးကြိမ်ပြု၏။ နိဗ္ဗာန-နန်း၊ ရောက်၍မှန်းက၊ ဤလမ်းဖြင့်တက်၊ ဤမက်ကိုပွား၊ မိန့်သည်လားသို့၊ လေးပါးမြောက်တွင်၊ မဂ်လမ်းထွင်သည်၊ ဟောစဉ်လက်ရိုး-ဆူဆူတည်း။ ။

သဒ္ဓါဖြစ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာပြီး၏။

မန္တလေးမြို့

မိုးဗန်းကောင်းတိုက်-ညောင်ရမ်းပါဠိတက္ကသိုလ်

ကထိက

သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ-နှင့်-အစိုးရ ဓမ္မာစရိယ

အရှင် သူရိယဘိဝံသ ၏

ပထမပြန် အောင်ပန်း-ဆွတ်သွမ်းလိုသော

သောတုဇနအရှင်မြတ်များအတွက်

အထူးစီစဉ်အပ်သော

မာတိကာ ခေတုကထာအလင်းပြ
ကျမ်း။

အရှင် ကိန္နဘိဝံသ

တည်းဖြတ်သည်။

မာတိကာ-အလင်းပြ။

နန္ဒော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဗုဒ္ဓံကတွာ ဘိဓမ္မည၊ ဒိဗဿာမ ဟ နေဟိကံ။
မာတိကာယ သဗ္ဗပတ္တ၊ ပဉ္စဗျာ ကရဏံ သုဘ နှိ။ ။

ခ-မေး။ ။ 'မာတရံ ပမုခံ ကတွာ' စသော ဂါထာကို အနက်ဖွင့်ဖွင့်၊
သမ္ဗုဒ္ဓိ၍၊ အဘိဓမ္မာကို နတ်ပြည်၌ အဘယ်ကြောင့်ဟော
ပါသနည်း-? ယခုဆိုပြု၍ ဖြေခဲ့ပါ။

✽ မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော
သန္တုဿိတနတ်သားကို။ ပမုခံ၊ တရားနာ ပရိသတ်တို့၏ အကြီး
အမှူးကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တဿာ-တာဒိဿာယ၊ ထိုသို့ မဟာကရ
ဏာတော်၏ ဥပမေယျဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိသော။ ပညာယ၊
သမ္ဗညုတပညာတော်၏။ တေဇသာ၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိဓမ္မာကထာ
မဂ္ဂံ၊ သမ္ဘာ ၄-ပါးကို သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဘိဓမ္မာ
ဒေသနာတော်ကို။ ဒေဝါနံ၊ နာမံမှတ်ယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော နတ်
တို့အား။ သမ္ဗဝတ္ထယိ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်
မူပြီ။ ။

မာတိကာ

ကျယ်ဝန်းသော ဒေသနာတော်ဖြစ်၍၊ (တခုသော ဣရိယာ-ပုတ်ဖြင့် လူတို့သည် ပြီးဆုံးအောင် မနာနိုင်။ လူတို့ထက် အာယု-ဣဿရိယ စသည်ဖြင့်၊ သာလွန်သော နတ် (ဗြဟ္မာ)တို့သည် သာ ပြီးဆုံးအောင် နာနိုင်ရာသည်ကို မြင်တော်မူသောကြောင့်၊ အဘိဓမ္မာကို နတ်ပြည်၌ ဟောတော်မူပါသည်။ ။(အဓိကျေးဇူးဆပ်လိုသောကြောင့်လည်း ဟူ၏)။ ။

၂-မေး။ ။ရသေ့ အငြားကို အဓိပ္ပါယ်နှင့် တကွ ဖော် ပြ၍၊ ‘သုဓမ္မဓာ’သည် ညည်သည့် ရသေ့မျိုးဖြစ်ကြောင်း ရေးခဲ့ပါ။ ။

✽ ရသေ့အငြား။ ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။

(၁) သပုတ္တ-ဘရိယရသေ့။

။အိမ်ယာထောင်ခြင်း၊လယ်လုပ်ကုန်သွယ်ခြင်း စသော အမှုကို ပြုလုပ်၊ လူတို့ ကဲ့သို့ ‘အိမ်ထောင်-သားမွေး’သောရသေ့ကို ခေါ်သည်။ ။

(၂) ဥဇ္ဈာစရိယ ရသေ့။

။ရပ်ခင်း၊ နယ်တလင်း တို့၌၊ ကောက်-ပဲ နှမ်း-စသည် တို့ကို ကောက်သင်းကောက်လုပ်၊ အသက်မွေးသော ရသေ့ကို ခေါ်သည်။ ။

(၃) အနုဂ္ဂိ-ပတ္တိက ရသေ့။

။မြို့ရွာနိဂုံးတို့၌ ဆွမ်းဆန်တောင်း၍၊ ချက်ပြုတ်စားသောက်သော ရသေ့ကို ခေါ်သည်။ ။

(၄) အသာမ-ပါက ရသေ့။

။မြို့ရွာ နိဂုံးတို့၌ ဆွမ်းခံ၍ စားသော ရသေ့ကို ခေါ်သည်။ ။

(၅) အယ-မုဋ္ဌိက ရသေ့။

။ကျောက်ခဲ - စသည်ဖြင့်၊ သစ်ခေါက်ကို ထုရိုက်၍၊ ခဲစားသော ရသေ့ကို ခေါ်သည်။ ။

အလင်းပြ

- (၆) ဒန္တ-ဝတ္ထုလိက ရသေ့၊ သွားဖြင့် သစ်ခေါက်ကို-ကိုက်
ခွါ၍၊ ခဲစားသော ရသေ့ကို
ခေါ်သည်။ ။
- (၇) ပဝတ္ထုဖလဘောဇနရသေ့၊ ခဲတုတ်စသည်ဖြင့် ပစ်ခတ်၍၊
ကြွေကျသော သစ်သီးကို စား
သောက်သော ရသေ့ကို ခေါ်
သည်။ ။
- (၈) ပဏ္ဍုပလာသိက ရသေ့၊ အလိုလို ကြွေကျသော၊ ဖျော့
တော့သော၊ အသီး၊ အပွင့်၊ အ
ရွက်-စသည်တို့ဖြင့် မျှတသော
ရသေ့ကို ခေါ်သည်။ ။

ဤသို့လျှင် ရသေ့တို့သည် (၈)ပါး အပြားရှိပါသည်။ ၎င်းတို့
သည် အစဉ်အတိုင်း တဦးထက်တဦး ၎င်းတို့သည် သာလွန်-မွန်
မြတ်ကြကုန်၏။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမ၊ ဗုဒ္ဓကဟု၊ တပါးတပါး၌ ၃-ပါးစီ
ရှိကုန်၏။ ။

ထိုင်ရာမှ မထမူ၍ လက်ထွမ်းမှီရာအရပ်၌ ကြွေကျသော
သစ်သီး-သစ်ရွက်စသည်ကိုသာ၊ ခဲစားသော ရသေ့သည် ဥက္ကဋ္ဌ
မည်၏။ ။

တပင်မှ တပင် မပြောင်းမကူးမူ၍၊ တပင်ထည်းမှ ကြွေကျ
သော သစ်သီး-သစ်ရွက် စသည်ကိုသာ၊ ခဲစားသော ရသေ့သည်
မဇ္ဈိမ မည်၏။ ။

တပင်မကောင်း၊ တပင်ပြောင်းလျက်၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်၍၊
သစ်သီး ကြီး-ငယ် စသည်ကို ရှာဖွေ စားသောက်သော ရသေ့
သည်၊ ဗုဒ္ဓက မည်၏။ ။

သုမေဓာရ သူသည်ရသေ့(၈)မျိုးတွင် အမြတ်ဆုံးသော
(ပဏ္ဍုပလာသိက) ရသေ့မျိုးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည်လည်း
ဥက္ကဋ္ဌ စသော အားဖြင့် ၃-မျိုးပြားပြန်ရာ (ဥက္ကဋ္ဌ) ရသေ့မျိုးဖြစ်
ပါသည်။ သီလက္ခန္ဓာ အဓိပ္ပာယ် ၂၁၃-၄။

မာတိကာ

၃-မေး။ ။ နိယာဓာဗျာဒိတ်ပန်း၊ ဆင်မြန်းထိုက်သော အင်္ဂါတို့ကို
မှတ်သားတွယ်ရာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။ ။

~~အ~~ ၁ လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း။ ။ ၂ ယောက်ျားဖြစ်ခြင်း။ ။
၃ တိဟိက် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း။ ။ ၄ သက်တော်ထင်ရှား၊
မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရခြင်း။ ။ ၅ ရသေ့ရဟန်းဖြစ်ခြင်း။ ။
၆ အဘိညာဏ်၊ သမာပတ်ကိုရခြင်း။ ။ ၇ မြတ်စွာဘုရား
ကို ပူဇော်သက္ကာရပြုခြင်း။ ။ ၈ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း
၌ ထက်သန်သော ဆန္ဒနှင့် ယှဉ်ခြင်း။ ။ ဤ (၈)ပါးတို့သည် နိယာ
ဓာဗျာဒိတ်ပန်း-ဆင်မြန်းထိုက်သော အင်္ဂါတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ။

* မနုဿတ္တံ ငြိန်သမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သက္ကာရဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရောစ၊ ဆန္ဒတာ။
အဋ္ဌဓမ္မသမောဓော၊ အဘိနိဟာရော သမိတ္တတိ။
ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိ။

၄-မေး။ ။ ဝေနေယျနှင့် သတ္တဝါတို့၏ အဆူးကို သဒ္ဓါနည်း-
အားဖြင့်၎င်း၊ အနက်နည်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဤလင်းစွာ
ဖော်ပြခဲ့ပါ။ ။

~~အ~~ ဝိနေတဗ္ဗန္တိ ဝေနေယျာ၊-ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ၊
ဘုရားသခင်တို့သည်၎င်း၊ သာဝကတို့သည်၎င်း၊ ဆုံးမအပ်သော
-ကြောင့် ဝေနေယျမည်၏။ ။ (တနည်းကား) ဝိနယနံ ဝိနယော၊
ဝိနယံ အရဟန္တတိ ဝေနေယျာ၊-ဟူသည်နှင့် အညီ၊ ဆုံးမထိုက်
သောကြောင့် ဝေနေယျ မည်၏။

ရူပါဒိသု ခန္ဓေသု သဗ္ဗုတိ-တိ သတ္တာ၊--ရုပ်စသော ခန္ဓာတို့၌
ဆန္ဒရာဂအားဖြင့် တပ်မက်တတ်သောကြောင့် သတ္တဝါမည်၏။ ။
ဤသို့ သဒ္ဓါအားဖြင့် ထူးပါသည်။

~~အ~~ မြတ်စွာဘုရားသည်၎င်း၊ သာဝကတို့သည်၎င်း၊ ဟော
ပြောဆုံးမ၍ ယခုဘဝ၌ဖြစ်စေ၊ နောင်ဘဝ အဆက်ဆက်၌ဖြစ်စေ၊
အလင်းပြ။

မဂ်ဖိုလ်ကို ရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေနေယျ၊ မရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တဝါမည်၏။ ဤသို့ အဘိဓမ္မေယျတ္ထအားဖြင့် ထူးပါသည်။ ။(ဘူတပုဗ္ဗဂတိက နည်းအားဖြင့် အားသုံးကိုပင် သတ္တဝါ ခေါ်အပ်ရကား မထူးဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်)။ ။

၅-ဒမး။ ။“လက်တော်သို့-ဗ-စွန့်ပစ်သဖြင့်” ဟူရာ၌၊ မည်သည့် လက်တော်သို့၊ မည်သို့ရောက်၍၊ မည်သို့ စွန့်ပစ်မိသနည်း၊ ထင်ရှားအောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။ ။

✽ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိအဘိညာဏ်၊ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ကိုစွတပ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် မဇ္ဈမဿာန်၌ ရှိသော အဘိညာဏ်ကို (လက်တော်သို့) ဟုလိုသည်။ ။

၎င်းအဘိညာဏ်တို့နှင့် နိဗ္ဗာန်တို့၏ အာရုံ အာရမဏိက အဖြစ်ဖြင့် ပြီးသည်ကို (ရောက်ပြီးသော) ဟုလိုသည်။ ။

၎င်းအဘိညာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံကို၊ အာရုံမပြုခြင်းကိုပင် (စွန့်ပစ်သဖြင့်) ဟုလိုပါသည်။ ။

(“လက်တော်သို့ ရောက်ပြီးသော”မဟုတ်၊ “လက်တော်သို့ ရောက်လုဆဲ၊ ရောက်လုနီးဖြစ်သော”ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤ၌ လက်တော်ဟူသည် မဂ် ဖိုလ် ဉာဏ်ကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်းဉာဏ်ကို ရလုဆဲ-ရလုနီးဖြစ်၍၊ ၎င်း ဉာဏ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သည် အာရုံ-အာရမဏိက အဖြစ်ဖြင့်၊ ဖြစ်လုဆဲ-ဖြစ်လုနီးကိုပင် - “လက်တော်သို့ ရောက်လုဆဲ-ရောက်လုနီး ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို စွန့်ပစ်သဖြင့်”-ဟုလိုသည်။ ။ ပြီးပုန်)။ ။

၆-ဒမး။ ။ပါရမီ ၁၀ ပါး၊ အပြား ၃၀ တို့ကို သိသာစွာ ကောက်ပြ၍၊ ပါရမီ ဟူသော ပုဒ်၏ ဝေဒနာနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးပါ။ ။

❖ ဒါနံ သိသည နေက္ခမံ၊ ပညာ ဝိရိယ ပဉ္စမံ။

ခန္တိ သစ္စ-မဓိဋ္ဌာနံ၊ မေတ္တာ-ပေက္ခာ-တိမာဒသ။ ။

ဟူသော မူရင်း ပါရမီ ၁၀ ပါး၌ “ဥပ” သဒ္ဒါ ထည့်သွင်းသော
ဒါနဥပပါရမီ၊ သီလဥပပါရမီ စသည်ဖြင့်-ဥပပါရမီ ၁၀ ပါး။ ။

“ပရမတ္ထ” သဒ္ဒါ ထည့်သွင်းသော ဒါနပရမတ္ထပါရမီ-သီလ
ပရမတ္ထပါရမီ စသည်ဖြင့် ပရမတ္ထပါရမီ ၁၀ ပါး။ ဤသို့ ပါရမီ
ရင်း ၁၀ ပါး၊ ဥပပါရမီ၊ ပရမတ္ထပါရမီ ၁၀ ပါးစီ ထပ်ပွားလျှင်
အပြား ၃၀ ဖြစ်ပါသည်။ ။

❖ စနိဗ္ဗာ

အဓိပ္ပါယ်

ပါရံ ဂစ္ဆန္တိ တောယာ-တိ၊
ပါရမီ။ ။

နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းတဘက်
သို့ သွားရောက်ကြောင်း ဖြစ်
သောကြောင့်၊ ဒါန စသည်ကို
ပါရမီ ခေါ်ပါသည်။ ။

၇-မေး။ ။ စွန့်ခြင်းကြီး ၅ ပါးသည်၊ ခါနုပါရမီ၌ အတွင်းဝင်
ပြီးဖြစ်ပါလျက်၊ အဘယ်ကြောင့် သီးခြားထုတ်၍
ဆိုပါသနည်း။ ။

❖ လွန်စွာ ပြုနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုသောကြောင့်၊
သီးခြားထုတ်၍ဆိုပါသည်။ ။

× သုဒုက္ကရဒဿနတ္ထံ၊ ဝိသုဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ မဏိဒိပ။

၈-မေး။ ။ သေတကေတု ခေါ်တွင်ရခြင်းအကြောင်းကိုရေး၍၊
“နတ်တကာသို့ထက် - င- - လွန်မြတ်လျက် - ဟူရော၍၊
အာဒိဓနီကို မေါ်ပြီးလျှင်၊ တုသိတာ နတ်သက်
(၄၀၀၀-စီပင် ဖြစ်ပါလျက်) အဘယ်ကြောင့် “အ
သက်ရှည်ခြင်း” ဟူးသောအကြောင်းဖြင့် ‘လွန်မြတ်’
၏ဟု ဆိုနိုင်ပါသနည်း’။ ။

✽ သဗ္ဗညုဘာဝ သင်္ခါတော သေနော ကေတု တေဿာ တိ၊ သေတကေတု-ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ၊ သဗ္ဗညု ဘုရား ဖြစ်ကြောင်းဟူသော ဖြူစင်သော မှန်ကင်း ရှိသောကြောင့် သေ တကေတု ခေါ်ပါသည်။ ။

✽ အာဒိဝနံအရကား၊ ၁ ဣဿ ဂိယ၊ ၂ ယသ၊ ၃ ပညာ၊ ၄ အဓိပတေယျ၊ ၅ သဒ္ဓါ၊ ၆ ဂန္ဓ၊ ၇ ရသ၊ ၈ ဖေါဠ္ဗဗ္ဗ၊ ညီ(ဂ)ပါးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ။ မဏိဒိပ။

✽ အသက်ရှည်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းဖြင့် မလွန်မြတ် သော်လည်း၊ လွန်မြတ်သော အကြောင်းများသောကြောင့် ယေ ဘုယျ နည်းအားဖြင့် ဆိုပါသည်။ (တနည်းအားဖြင့်၊ မိမိအာက် အသက်နည်းသော နတ်တို့ကို သာဝသေသ အားဖြင့် ရည်၍ဆိုပါ သည်။ ။

x အာယု-ဣဿရ၊ ယသ-ပညာ၊
ဓိပတေယျ၊ ရူပ-သဒ္ဓါ၊
ဂန္ဓ-ရသ၊ ဖေါဠ္ဗဗ္ဗ-ပါ၊
လွန်မြတ်ခြင်း၊ ဆယ်ခင်းအကြောင်းသာ။ ။

၉-မေး။ ။ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် ဘယ်အခါ၌ တောင်း ဗန်ကြပါသနည်း။ ကြည့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး အဓိပ္ပါယ် ရေးခဲ့ပါ။ ။

✽ ကပ္ပ၊ စကြာ၊ မင်္ဂလာ၊ ဗုဒ္ဓါ မောနေယျ။ ။ ဟူသော ကော လာဟလ ၅-မျိုးတွင်၊ ဗုဒ္ဓကောလသဟလဖြစ်ခြင်း၊ နတ်တို့-စုတေ့ ပြောင်းကြွေ၊ သေတို့ရန် နိမိတ် ၅-ပါးထင်ခြင်း။ ။ ဤသို့သော အခါ၌ တောင်းပန်ကြပါသည်။ ။

၁။ ကာဆ-ဟူသည်။ လူတို့၏ တက်ကပ် ဆုတ်ကပ် ကာလကို ဆိုလိုသည်။ ဘုရားကို မည်သည့် တက်ကပ်မှာ မပွင့်၊ ဆုတ်ကပ်မှာသာ ပွင့်မြဲ ဖြစ်သည်။ ။ ၎င်း ဆုတ်ကပ်တွင်မှလည်း မာတိကာ

ရာတန်းနှင့် သိန်းစာန်း အကြားမှာသာ ပွင့်မြဲ ဖြစ်၍၊ ထို လူတို့၏ အသက်တန်းကိုကြည့်၏-ဟူလိုသည်။ ။

၂။ ဒီပ-ဟူသည်။ ဘုရားပွင့်ရာ ကျွန်းကို ဆိုလိုသည်။ ဘုရားတို့မည်သည် အရှေ့- အနောက်၊ တောင်- မြောက် ၄-ကျွန်းတို့တွင် တောင်ကျွန်းမှာသာ ပွင့်မြဲဖြစ်၍၊ ထိုဘုရားပွင့်ရာ ကျွန်းကို ကြည့်၏-ဟူလိုသည်။ ။

၃။ ဒေသ-ဟူသည်။ ဘုရားပွင့်ရာ အရပ်ကို ဆိုလိုသည်။ ဘုရားတို့မည်သည် တောင်ကျွန်း မှာသာ ပွင့်၏ ဆိုသော်လည်း၊ ဟူးဟူးငြားငြား ဒေသမှာ မပွင့်၊ ၎င်းကျွန်း၏ အလယ်ခေါင်တည့်တည့် မဏ္ဍိမဒေသ အရပ်မှာသာ ပွင့်မြဲဖြစ်၍၊ ထိုဘုရားပွင့်ရာ အရပ်ကိုကြည့်၏ ဟူလိုသည်။ ။

၄။ ကုသ-ဟူသည်။ ဘုရားဖြစ်ရာ အမျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ဘုရားတို့မည်သည် ခတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဝေဿ၊ သုဒ္ဓဟူသော ၄-မျိုးတို့တွင်၊ ခတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏ ၂-မျိုးမှာသာ ဖြစ်မြဲ ဖြစ်၍၊ ထို ၂-မျိုးတွင် ယခုအခါ မည်သည့်အမျိုးကို လူတို့သည် သာ၍၊ အလေးပြုကုန်သနည်း?-ဟု ဘုရားဖြစ်ရာ အမျိုးကို ကြည့်၏၊ ဟူလိုသည်။

၅။ မာတုအာယု ပရိန္ဒေဒ-ဟူသည် ဘုရားမယ်တော်၏၊ အသက်အပိုင်း အခြားကို ဆိုလိုသည်။ ဘုရား လောင်းတို့ ကိန်းအောင်းရာ ဌာနသည် စေတီထိုက်၍၊ ယောက်ျားတို့ မသွားလာအပ်ရကား၊ ၁၀-လနှင့် ၇-ရက် ဟူသော မယ်တော်၏၊ အသက်အပိုင်းအခြားကို ကြည့်၏၊ ဟူလိုသည်။

x ဝတ်ညစ်ပန်းညှိုး၊ ချွေးဆိုးယိုဖြာ၊
မလှအဆင်း၊ နေခင်းမသာ၊
နိမိတ်ပုဗ္ဗ၊ ငါးဝထင်လာ၊
နတ်ဂုတေ၊ ဖြစ်လေ့မွေတာ။ ။ (သရုပ်ခွဲ)။

၁၀-မေး။ ။ ဘုရား အလောင်း တို့သည် အဘယ် ဗိမာန်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေကြပါသနည်း၊ အဘယ် ကြွေခံပါနည်း။
အလင်းပြ။

✠ မဟာဝိပါက်သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေကြပါသည်။ ။သဗ္ဗညုဘုရားလောင်းဘို့မှာ သူတပါးဘို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်လိုခြင်း အားကြီးသောကြောင့်၊ မေတ္တာ ရှေ့သွား ရှိသော ၎င်း-စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေကြပါသည်။

+ သဗ္ဗေဝိသဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာ ပစ္ဆိမပ္ပင်္ဂသန္တိဂ္ဂဟဏေ၊ ပဌမေန သောမနဿ သဟဂတံ တိဟေတုက အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက စိတ္တေန၊ ပဋိသန္တိဂဏ္ဌန္တိ၊ တံပန မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တဿ ဝိပါကံ ဟောတိ၊ တေန ဒိန္နာယ ပဋိသန္တိယာ အသင်္ချေယျံ အာယု ကာလ ဝသေန ပန ပရိဏမတိ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

၁၁-မေး။ ။“ခောင်းမပေါင်း ၄-သောင်း ခြံရံလျက်” ဟူရာ၌၊ ထိုမျှလောက် မယားတွေများပြီး၊ မ ခိုက်စားနေသော ဣတ္ထိဓုတ္တ ဘယောက်ဟု ခွင့်ခွဲကြရာ၊ သင့်-သေဋ် ပြေဆိုခဲ့ပါ။ ။

✠ နားမလည်သောကြောင့်သာ ဤသို့ စွပ်စွဲ ကြပါသည်။ စင်စစ်မှာမူ-သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏အဆောင်အယောင်၊ အစေအခိုင်း အတင့်အတယ်မျှသာ ဖြစ်၍၊ ဤမျှများခြင်း ဖြစ်ပါသောကြောင့် လုံးဝ မသင့်ပါ။ ။

၁၂-မေး။ ။ဘုရားသောင်းတို့သည် ဒုက္ခရစရိယာ မကျင့်၍၊ ဘုရား မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ကျင့်ရသလော၊ သို့ဟုတ် အဘယ်ကြောင့် ကျင့်တော်မူကြသနည်း။ ငါတို့ ဘုရားအလောင်း ဒုက္ခရစရိယာ ၆-နှစ်ကျင့်ရခြင်း၌ အကြောင်းကို ပေါ်ပြပါ။ ။

✠ ကျင့်သော်၎င်း - မကျင့်သော်၎င်း၊ ပါရမီ စသော အကြောင်း၏ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သို့သော်လည်း နတ်နှင့်တကွသော သတ္တလောကကို မိမိ၏ သူမတူတန်၊ ထက်သန်လွန်ကဲသော ဇွဲ-လုံ့လကို ပြလျက် နှစ်သက်ကြည်ညိုစေလိုသောကြောင့် ကျင့်တော်မူကြပါသည်။ ။

✠ ကဿပ ဘုရားသခင်သည် ဒုတ္တရ စရိယ ၆-ရက်ကျင့်၍ ဘုရားဖြစ်သည်ဟုကြားလျှင် “ငါ့ဘုရားဖြစ်လျှင် ၆-နှစ်ကျင့်မည်” ဟု ဆိုခဲ့ဘူးသော ဝစီဝဋ်ကြောင့် ၆-နှစ်ကျင့်ရပါသည်။ ။

၁၃-မေး။ ။ သုဇာတာ သူဌေးသမီးသည် အဘယ်ကြောင့် လှူသည်ကိုရေး၍၊ အဇပါလ၊ နေရဇ္ဇရာဘို့၏၊ ဓမ္မနတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုမေါ်ပြပါ။ ။

✠ သုဇာတာ သူဌေးသမီးသည် “ဘုရား ကျမသည် အနွယ်တူ ခင်ပွန်းသည်နှင့် အကြောင်းဆက်၍၊ သားဦးယောက်ျား မွေးဖွားခဲ့လျှင် အရှင်နတ်မင်းအား နို့ဃနာထမင်းဖြင့် ပူဇော်ပသပါအံ့” ဟု ဆုတောင်းခဲ့သည့်အတိုင်း ပြည့်စုံသောကြောင့် “ငါ့အား အရှင်နတ်မင်းသည် ကိုယ်ထင်ပြု၍ ပသ ခံပေသည်” ဟု ငမ်းမြောက်စွာ-လှူဒါန်းပါသည်။ ။

✠ ဓမ္မနတ္ထ။ ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။

နတ္ထိဇလံ ဒေါသော ဇေတဿာကိ နေလံ။ ။ နေလံ ဇလံ ဧတ္ထာကိ နေလဇလာ။ ဟူအပ်လျက်၊ လ-၂-ခုကို ရ-၂-ခုပြု၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာ-ဝဂ္ဂန္တု ပြု၍ နေရဇ္ဇရာ ဟူသည်။ ။

မြို့မြိုက်မှော်ညှင်း၊ အပြစ်ကင်းသော ရေ ရှိသောကြောင့် နေရဇ္ဇရာ ခေါ်သည်။ ။

အင်္ဂါလေကြီး- အင်္ဂါလား။ ဆိတ် တို့ကို ထိန်းကျောင်း
စောင့်ရှောက်တတ်သော
ကြောင့် ဆိတ်ကျောင်းသား
(ဆိတ်ထိန်း) ကို အင်္ဂါလ
ခေါ်သည်။ ။ နှင်းဆီ၏ နေရာ
ဖြစ်၍ ညောင်ပင် ကိုလည်း
ဌာနပူစာ အားဖြင့် အင်္ဂါ
လခေါ်သည်။ ။

၁၄-မေး။ ။ မဟာပေမိမဏ္ဍိုင်ဟူသည် အဘယ်ကို ခေါ်ပါသ
နည်း။ အဘယ်ကြောင့် ဟုနည်း။ ။

အဖြေ။ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ကြံဖြန့်ရာ ၁၄-တောင် ကျယ်ပြန့်သော၊
ဗောဓိပင်၏ အနီးဖြစ်သော အရပ်ကို၊ မုချအားဖြင့် ဗောဓိပင်ကို၊
ဥပစာအားဖြင့် မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင် ခေါ်ပါသည်။ ။

အကြောင်းကား။ ။ ဗောဓိပုစ္ဆတိ အရဟတ္တ မဂ္ဂဉာဏံ
သဗ္ဗညုတဉာဏဉ္စ၊ သာ မဏ္ဍတိ ထာမ ဂတဘာယ ပဿိဒော
က္ခောတိ ဗောဓိမဏ္ဍော၊ မဟန္တော ဗောဓိမဏ္ဍော မဟာဗောဓိ
မဏ္ဍော။ ။ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊ သို့
မဟုတ် သဗ္ဗညုတဉာဏံ၏ ကြည်လင်ရာ မြတ်သော အရပ်ဖြစ်
သောကြောင့် ခေါ်ပါသည်။ ။

သိလက္ခန် ဒိကာသစ်ပ (၂၃၂)။

(အဋ္ဌသာလိနိ ဂဏ္ဌိသစ် (၁၅၅)၌ ဝါဒထူးကို ရှုလေဦး)။

၁၅-မေး။ ။ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ဝင်ရာ 'ဘေခင်-အနောက်-မြေကွေ့၊
အရပ်သို့မှ မသိ၍ပင် ဝင်ရပါသလော၊ "တနည်း
လည်း အရှေ့အရပ်က ရင်လျက်" ဟု (တနည်း ဆို
ခြင်း၌ လိုရင်းမျှဖြေခဲ့ပါ။ ။

✠ ၎င်းအရပ်တို့မှ မသိ၍ ဝင်သည်မဟုတ်၊ ရှေးရှေးသော ဘုရားတို့၏ထူး၊ နှလုံးမူ၍ ဓမ္မတာ ဖြစ်သောကြောင့် ဝင်တော်မူသည်။ ။

✠ အပဒါန် အဋ္ဌကထာ၏ အယူဝါဒကိုထောက်၍ ‘တနည်း’ ဟု ဆိုပါသည်။ ။

၁၆ - မေး။ ။ သုဒ္ဓိယ - ခေဇ်၊ သောတ္တိယ - ဇေရိန်းသာ၊ သောတ္တိယ - မြက်ထမ်းပုဏ္ဏား - ဟု ၃ ခေည် ပြားနုရားယုတ္တိ ရှိသော အမည်ကို ညွှန်းပါ။ ။

✠ သောတ္တိယ ခွိဇောပနိတ ကုသ ဘိဏ မုဋ္ဌိ’ဂဟေတွာ - ဟူသော (ဗောဓိဝင်)ထောက်၍၊ သောတ္တိယဟူသည် ပုဏ္ဏားဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ ။ ဗြဟ္မဗန္ဓု၊ ခွိဇောပိပေါ၊ ဗြဟ္မာ - သောဝါဒိ - ဗြဟ္မဏော။ သောတ္တိယော ဆန္ဒသော သောထ။ ။ ဟု အဘိဓာန်၌ ပုဏ္ဏားပရိယာယ် ဆိုရကား။ ။ သောတ္တိယ အမည်သာ သင့်တန်ရာပါသည်။ ။

၁၇ မေး။ ။ ပဋ္ဌဋ္ဌင်ဟူသည် အဘယ်ကို ခေါ်ပါသနည်း။ ။
အဘယ်ကြောင့် ပါနည်း။ ။

“အပရာဇိတ” ဟူသော ဝိသေသန ကု-မ, ရခြင်း၌ ယုတ္တိရှာခဲ့ပါ။

✠ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ကြံဖြန့်ရာ ၁၄-တောင် ကျယ်ပြန့်သော အရပ်ကို “ပဏ္ဍင်” ခေါ်ပါသည်။ ။

အကြောင်းကား - ပရိသမန္တတော အင်္ဂါယတေ လင်္ဂိယတေ ပရိစ္ဆေဒ ဝသေနာတိ ပဏ္ဍင်ော။ ။ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ၊ အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ မှတ်အပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။ (တနည်းအားဖြင့်) ပဏ္ဍင်ိလေသ-ဝိဒ္ဓံ သနံ၊ ကရောတိ ဧတ္ထာတိ ပဏ္ဍင်ော - ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ
အလင်းပြ။

ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိုပြုရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်
ပါသည်။ [သီလက္ခန္ဓာနိကာသစ်ပ။ (၂၃၃)]

အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ခံကုသို့ တပါးသောပဏ္ဏိတို့ကို
နစ်စေခြင်းငှါ “အပရာဇိတ” ဟူသော ဗျဝဇ္ဈေဒ ဝိသေသန ကူမ၊
ရပါသည်။ ဝါ၊ တပါးသော မာရ်စစ်သည်တို့သည် မအောင်နိုင်
အပ် ဂုဏ်သကတ်ဖြင့် ဗျုပ္ပတ်ပေါ်လွင် ထင်ရှားစေခြင်းငှါ “အပ
ရာဇိတ” ဟူသော ယထာဘူတကထာ ဝိသေသန ကူမ၊ ရပါသည်။

၁၈-မေး။ ။ ၂-သွမ်း ၃-ဘဝါး၊ ကြွသွားပုံကို ဒေသဗျာဓွာဒေဝါ
ဗြု၍၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာ မည်ပုံနှင့် ၎င်း၏ အလျား၊ အနံ၊
အထူ တို့ကို ဖော်ပြပါ။ ။

ရေမီး အစုံအစုံ အစရှိသော တန်ခိုး ပြာဋိဟာတို့ကို ပြ
တော်မူခြင်းကိစ္စအဆုံး၌ နတ်ဘို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်သော ရတနာ
စကြာနိထက် ခြေစုံရပ်တော်မူလျက်၊ တာဝတိံသာသို့ ကြွတော်မူ
ရန် ရည်သန်၍၊ ရှေးဦးစွာ လကျှာ ခြေဘဝါးတော်ကို ယုဂန္ဓုရ်
တောင်ထိပ်၌၊ ၎င်းနောက် လက်ဝဲ ခြေဘဝါးတော်ကို မြင့်မိုရ်
တောင်ထိပ်၌ နင်းတော်မူ၏။ ။

ဤသို့ လူ့ပြည်နှင့် ယုဂန္ဓုရ်တောင်ထိပ် တသွမ်း၊ ယုဂန္ဓုရ်နှင့်
မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ် တသွမ်း၊ ပေါင်း-အသွမ်းအားဖြင့် ၂-သွမ်း။ ။
လူ့ပြည်၌ တဘဝါး၊ ယုဂန္ဓုရ်၌ တဘဝါး၊ မြင့်မိုရ်၌ တဘဝါး၊
ပေါင်း ဘဝါးအားဖြင့် ၃-ဘဝါး ဖြစ်ပါသည်။ ။

ပဏ္ဍု သဒ္ဓါ ရတ္တဝါစက၊ နိသောအဆင်းကိုဟောသည်။ ။
လယ်ခေါင်ရမ်းပွင့်အသွေး၊ နိတွေးသောအဆင်းရှိသော ကမ္မလာ
နှင့်တူသောကြောင့်-တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်
ရင်း၊ ခင်းထားအပ်သော သိကြားမင်းနေရာ ကျောက်ဖျာကို၊
“ပဏ္ဍုကမ္မလာ” ခေါ်သည်။

၎င်းပဏ္ဍုကမ္မလာသည် အလျားယူ ၈ နာ ၆၀၊ အနံ ယူ ၈
နာ ၅၀၊ အထူ ယူ ၈ နာ ၁၅-ရှိပါသည်။

မာတိကာ

- x ခြောက်ဆယ်အလျား-နံ-ငါးဆယ်ပါ၊
ဆဲ့ငါး-အထု-ပဏ္ဍကမ္မလာ၊
ယူစနာ-ပေါင်း-မှတ်ကြောင်း သေချာ၊
သိကြားမင်း-စံခင်း-ကျောက်နေရာ။ ။

၁၉ မေး။ ။ဘုရားမယ်တော်သည် တုသိတာ၌၊ ယောကျ်ား
အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သည်၊ သို့မဟုတ်မိန်းမအဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်သည်ကို၊ “မာတရံ ပမုခံကတွာ” စသော
အဋ္ဌကထာ နှင့် မဆန့်ကျင်အောင် ဖြေခဲ့ပါ။

✽ ဘုရားမယ်တော်သည် တုသိတာ၌ ယောကျ်ား-အဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်ပါသည်။ ။ဘူဘပုဗ္ဗ ဂတိက နည်းဖြင့် “မာတရံ ပမုခံ ကတွာ”
စသည်ဖြင့်၊ အဋ္ဌကထာဆိုရကား၊ မဆန့်ကျင်ပါ။ ။

- x တုသိတာ၌၊ ပျော်ပိုက်မယ်တော်၊
မိန်းမ၊ ယောကျ်ား၊ ကွဲပြား ၂-ဖော်၊
ဘူဘပုဗ္ဗ၊ နယကိုယ်မျှော်၊
ယောကျ်ားဖြစ်၊ စင်စစ်မှတ်ကြရန်။ (သရုပ်ခွဲ)။

- x ဒေဂူပ-ပတ္တိ ပန၊ ပုရိသ ဘာဇေန ဝတ္ထာ။
(ထေရာအဋ္ဌကထာ)

၂၀-မေး။ ။သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ တရားကိုယ်နှင့် ၎င်း၏
အစွမ်း ၃ပါးကို ရေး၍၊ ယခုရှိနေသော အဘိ
ဓမ္မာသည် နယ ၃ ပါး တွင် မည်သည့် နယ
ဖြစ်ပါသနည်း။ ။

✽ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏ တရားကိုယ်ကား၊ မဟာကြိ
ယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကစိတ်၌ ယှဉ်သော၊ ပညိန္ဒြေ
စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။ ။

အစွမ်း ၃-ပါးကား၊ (၁) သင်္ခါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ဟူသော၊ ဥပ္ပယုဓံ ၅-ပါးကို မဖောက်မပြန်၊ ဟုတ်မှန်စွာ သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၂) ၎င်းဥပ္ပယုဓံ ၅-ပါးတို့၏ ဟောအပ်-ဟောထိုက်သော၊ အပြားကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ခြင်း။ ၊ (၃) သစ္စာ ၄-ပါးကို သိလတ်သော ဝေနေယျတို့၏၊ အလို နှလုံးသွင်းစသော အာသယ-အဓိမုတ္တိ-စသည်ကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ခြင်း။ ၊ ဤ ၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ၊

❖ လက်ရှိ အဘိဓမ္မာသည်။ ၊ “နာတိ ဝိတ္ထာရ-နာတိ-သင်္ခေပ နယ” ဖြစ်ပါသည်။ ၊

x ဥပ္ပယုဓံ ၅-ထွေလုံး၊ သိမ်းကျုံး၍ သိသည်မှန်၊ သဗ္ဗညုဉာဏ်၊ ၊ ယှဉ်သင့်ဟန်၊ မှတ်ရန်မယွင်း။ ၊ အသင်္ခါ၊ မဟာကြိယာ သမ္ပယောရယလို့၊ ဟောင့်ထင်လင်း။ ၊ (သတပဒိက)။

x သုံးစုံဥပ္ပယု၊ ကောင်းစွာသိပေ၊ ဟောအပ်တရား၊ အပြားသိချေ၊ ဝေနေကျတ်ထိုက်၊ စရိုက်သိလေ၊ ဤသည်ကား၊ မှတ်သား-စွမ်း ၃-ထွေ၊ (သရုပ်ခွဲ)။

၂၁-မေး။ ၊ အဓိဂမ-ဒေသနာ နိဒါန်း ၂ ပါးတို့၏ အထူးကို ဝစနတ္ထ၊ အဓိပ္ပာယ်၊ ကာလ၊ ပရိစ္ဆေဒ တို့ဖြင့် မော်ပြခဲ့ပါ။ ၊

❖ အဘိဓမ္မာ အဓိဂမိယတ်ဉာယတိ ဇေတနာတိ အဓိဂမံ။ ၊ နိဒေတိ ပဝတ္တေတိတိ နိဒါနံ၊ အဓိဂမဿ နိဒါနံ အဓိဂမနိဒါနံ၊ ဒေသိယတိ အဇ္ဈော ဇေတနာတိ ဒေသနာ။ ၊ ဒေသနာယ နိဒါနံ ဒေသနာနိဒါနံ။ ၊ ဤကား ဝစနတ္ထ။

❖ အဘိဓမ္မာကို သိကြောင်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗညုဉာဏ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပါရမီ ၃၀, ၅-သွယ်စာဂ, စရိယ ၃-ပါးတို့ကို အဓိဂမ နိဒါန်းခေါ်သည်။ ၊

အဘိဓမ္မာကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော၊ ဒေသနာဉာဏ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ၎င်းပါရမီ ၃၀၊ ၅-သွယ်စာ၊ စရိယ ၃-ပါးတို့ကိုပင် ဒေသနာ နိဒါန်းခေါ်သည်။ ဤကား အဓိပ္ပါယ်။

✽ ဒိပင်္ကရာ ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်ရင်း၌၊ နိယတဗျာဒိတ်ပန်း၊ ဆင်ဖြန်းသည်မှစ၍၊ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကို ရသည်တိုင် အောင်သော ကာလသည်၊ အဓိဂမ နိဒါန်း။ ။

မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှစ၍ ဓမ္မစကြာတရား ဟောသည်တိုင် အောင်သော ကာလသည်၊ ဒေသနာနိဒါန်း။ ။

ဤကား ကာလ ပရိစ္ဆေဒ။

x နိယတပန်း၊ ဆင်ဖြန်း-စ၊ ကာ၊
ပလ္လင်တော်ကျ၊ ဝိဂမသာ၊
ပလ္လင်က-စ၊ ဓမ္မစကြာ၊
ဟောသည့်ကြား၊ မှတ်သား ဒေသနာ။ ။

* ဇိကာအနု၊ ဖွင့်ပြု နယာ၊
သဗ္ဗညုတ၊ ဝိဂမ-သာ၊
ဒေသကာလ၊ ဒေသက-ပါ၊
ပရိသတ်၊ ၄-ရပ် ဒေသနာ။ ။(သရုပ်ခွဲ)။

၂၂-မေး။ ။ဒူရေ၊ အဓိဒူရေ၊ သန္တိကေ-နိဒါန်း ၃-ပါးတို့၏ အထူးကို ကာလပရိယတ္တအားဖြင့် ညွှန်းခဲ့ပါ။ ။

✽ ဒိပင်္ကရာ ဘုရားသခင် ခြေတော်ရင်း၌ နိယတ ဗျာဒိတ်ပန်း၊ ဆင်ဖြန်းသည်မှစ၍၊ တုသိတာ နတ်ပြည်၌ သန္တုသိတ နတ်သား ဖြစ်သည်တိုင်အောင်သော ကာလသည် ဒူရေနိဒါန်း။

သန္တုသိတ နတ်သား ဖြစ်သည်မှစ၍၊ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကို ရသည်တိုင်အောင်သော ကာလသည်၊ အဓိဒူရေ နိဒါန်း။

မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှစ၍၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာကို ဟောသည်တိုင်အောင်သော ကာလသည် သန္တိကေ နိဒါန်း မည်ပေ၏။

x ဆုတောင်း စရှိ၊ တုယိ-ဆုံးလေ၊
 ဒုရေ မလွဲ၊ မှတ်စွဲပုံသေ၊
 တုယိတာနောက်၊ အရောက် အောင်မြေ၊
 ခေါ်တွင်ကြ၊ နာမ-မိဒုရေ။ ။

* ဘိဓမ္မာပ၊ ဟောပြတိုင်၊ခါ၊
 သန္တိကေဟု၊ ခေါ်မှုသညာ၊
 ဗုဒ္ဓဇောသ၊ ဖွင့်ပြမိန့်မှာ၊
 အဝိ၊ မရိယာဒ-ပါ၊ ။(သရုပ်ခွဲ)။

၂၃-မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် မာတိကာ ခေါ်ပါသနည်း။
 အဘယ်သို့ပါနည်း။ ။ပဒဘာဇနီ ဟူသော
 ဝေါဟာရကိုလည်း ထင်ရှားစေခဲ့ပါ။ ။

✽ မာတိကာရိယာတိ မာတိကာ၊ ဟူသော ဥပမာ တဒ္ဓိတ် ဒွိဂ္ဂ
 ဟူ၍ အညီ “အမိနှင့်တူသောကြောင့် မာတိကာခေါ်ပါသည်။ ။
 အမိသည် သားသွီးကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ မာတိကာသည်လည်း
 ပဒဘာဇနီ(နိဒ္ဒေသ)ကို ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။

✽ မာတိကာရိယာတိ မာတိကာ-ဟူသော ဝစနုတ္တနှင့် အ
 ညီ ရေမြောင်းနှင့် တူသောကြောင့်၊ မာတိကာ ခေါ်ပါသည်။ ။
 ရေမြောင်းသည် လယ်-ကန်-ချောင်းစသည်သို့ သက်ဝင်တတ်
 သကဲ့သို့၊ မာတိကာ သည်လည်း ပဒဘာဇနီသို့ အနက်အားဖြင့်
 သက်ဝင် တတ်သည်။ ။

✽ ပဒဘာဇေတိတိ ပဒဘာဇနီယံ-ဟူသော ဝစနုတ္တနှင့် အ
 ညီ မာတိကာပုန်တို့ကို ဝေဘန်တတ်သောကြောင့် ပဒဘာဇနီခေါ်
 သည်။ ။(ဝေဘန်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကတ္တုသတ္တိကို နိဒ္ဒေသ
 ပုန်တို့၌ တင်စား၍၊ တဒ္ဓမ္မပစာအားဖြင့်ဆိုသည်)။

ဘဇန္တိ ဧတ္ထ၊ ဧတေနာတိ ဘာဇနီယံ၊ ပဒါနံ ဘာဇနီယံ ပဒ
 ဘာဇနီယံ-ဟူသည်နှင့်အညီ မာတိကာ ပုန်တို့ကို ဝေဘန်ရာ ဝေ
 ဘန်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ပဒဘာဇနီ ခေါ်ပါသည်။ ။

၁-ကုသလတိက်။

၂၄-မေး။ «တိက်ဒုက် ၂ပါးတို့တွင် တိက်ကို ရှေးဦးစွာ
ဟောရခြင်းအကြောင်းရေးပါ။ ။

✽ ယူလွယ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဒုက်ကား ၁၀၀၊ တိက်ကား
၂၂-တိက်သာဖြစ်၍၊ နည်းသောအပြားရှိသောကြောင့်၎င်း၊ တိက်
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူပါသည်။

x သုခဂ္ဂဟဏတော၊ အပ္ပဘေဒတောစ၊
တိကာဝေ ပဌမံ ဝုတ္တာ။ (အနုဋီကာ)။

* အပ္ပဘေဒ၊ ယူလွယ်လှ၊ တိက-ရှေးဦးဆုံး။

၂၅-မေး။ «အဘယ်ကြောင့် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ
ဟောပါသနည်း။ ။

✽ ပရမတ္ထတရားအားလုံးကိုသိမ်းကျုံးမိသောကြောင့်၎င်း၊
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတတို့ မရောမရှက် တသန့်စီ တည်
သောကြောင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်ဟူသော အာဒိကလျာဏနှင့် ပြည့်စုံ
သောကြောင့်၎င်း—ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောပါသည်။

x တေသုပန သဗ္ဗသင်္ဂဟ၊ အသင်္ကရ၊ အာဒိ ကလျာ
ဏဘာဝေန ပဌမံ ကုသလတ္တိကံ ဝုတ္တာ။
(အနုဋီကာ)။

x ပရမတ်အားလုံး၊ သိမ်းကျုံးမိပြန်၊
ကု-ကု-ဗျာနက်၊ ရောယှက်ကင်းဟန်၊
ကုသိုလ်ဟူသော အာဒိကလျာဏ၊
ကုသလ၊ တိက-ဦးစွာဖန်။ ။

၂၆-မေး။ ကာမ မဟဂ္ဂုတ်-လောကုတ္တရာ ကုသိုလ် သို့ကို အသီးသီးရအောင် “ကုသလ” သဒ္ဒါကို ဓနုတ္တ ဖြစ် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြခဲ့ပါ။ ။

❖ ဓနုတ္တ

အဓိပ္ပါယ်

ကာမကုသိုလ်။ ။ ဣန္ဒြိယတပါပကေ။
ဓမ္မေ၊ သလယန္တိ (စလယန္တိတိ)-တိ
ကုသလာ။ ။

စက်ဆုပ်အပ်သော အ
ကုသိုလ်၊ တရားတို့ကို
တဒဂ်ပ္ပဟာနံ အားဖြင့်
တု’လျှပ် စေတတ်သော
ကြောင့်၊ ကုသိုလ် ခေါ်
သည်။

မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်။ စသယန္တိ နေရာ၌
(ကမ္မေန္တိ) ပြင်ထည့်ရုံသာ
ထူးသည်။

စက်ဆုပ်စရာ ကောင်း
သော အ ကု သိုလ်
တရားတို့ကို ဝိက္ခမ္ဘနုပ္ပ
ဟာနံအားဖြင့် ပြင်းစွာ
တု’လျှပ် စေတတ်သော
ကြောင့် ကုသိုလ် ခေါ်
သည်။ ။

လောကုတ္တရာကုသိုလ်။ ။ စလယန္တိ
နေရာ၌ (ဝိဇ္ဇံသေန္တိ)
ပြင်ထည့်ရုံသာ ထူးသည်။

စက်ဆုပ်ဖွယ်
ကောင်းသော အကု
သိုလ် တရားတို့ကို သ
မုန္တေဒပ္ပဟာနံ ဖြင့် အ
ကြွင်းမဲ့ ပျက်ဆီး တတ်
သော ကြောင့် ကုသိုလ်
ခေါ်သည်။ ။

၂၇-မေး။ ။ အနုဝဇ္ဇသဒ္ဓါမျှဖြင့်ပင် ကုသိုလ်၏လက္ခဏာကို ပြပြီးဖြစ်ပါလျက် သုခဝိပါက သဒ္ဓါ ထည့်ရခြင်း အကြောင်း ရေးပါ။ ။

✽ ကုသိုလ်မှတစ်ပါး အပြစ်ကင်းသော၊ အဗျာကတ တရားတို့ကို နှစ်စေခြင်းငှါ-သုခဝိပါက သဒ္ဓါထည့်ရပါသည်။

x အညေပိ အတ္ထိ နိဗ္ဗေတိယာ၊ အဗျာကတာဘိ အနုဝဇ္ဇဝစနမတ္တေန၊ ကေသမ္ဘိ ကုသလတာပတ္တိဒေါသံ ဒိသ္မာ တံ ပရိဟရိတု-သုခဝိပါကဝစနံ အာဟ။ ။
(မူဇိ)

၂၈-မေး။ ။ ကုသိုလ်တရားတိုင်းမှပင် ‘အနုဝဇ္ဇသုခဝိပါက လက္ခဏာ’ ခြုံပါသလော၊ အကြောင်းပြ၍ ရေးခဲ့ပါ။ ။

✽ မိမိတို့ အကျိုးပေးခွင့်ကာလ၌ မပေးမူ၍၊ အဟောသိကံ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်သော၊ လောကီ ကုသိုလ်နှင့် အဘိညာဏ် ကုသိုလ်တို့မှာ၊ အနုဝဇ္ဇလက္ခဏာနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍၊ သုခဝိပါက လက္ခဏာနှင့် မပြည့်စုံဟု မှတ်ရာသည်။ ။

တနည်းအားဖြင့် - မစားသော်လဲ စားခြင်းငှါ ထိုက်သောကြောင့် (ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနံ) ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ဘောဇနမည် သကဲ့သို့၊ အကျိုးကို မပေးသော်လည်း ပေးသည်ဖြစ်က၊ ကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးခြင်း လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကုသိုလ် တရားတိုင်းမှာပင် လက္ခဏာ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု မှတ်ရာသည်။
(သရစ်ခွဲ)။

၂၉-မေး။ ။ (က)အကုသလဝ(ခ)အဗျာကတဝ(ဂ)အသေက္ခာတို့၌ “အ” ၃ ချက် တို့၏ အသုံးကို ရှာပါ။ ။

✠ (က) ဝိရုဒ္ဓ-ဆန့်ကျင်ခြင်း ဟူသော အနက်၊
 (ခ) အည-အခြားတပါးဟူသော အနက်၊
 (ဂ) သဒိသ-အတူ ဟူသော အနက်၊ ဝုဇိ-ကြီးပွား
 ခြင်း-ဟူသော အနက်တို့၌ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ။

x ဝုဇိ တက္ကာဝ သဒိသ၊ နိသေဓ“ည”ပွကံ ရဇေ၊
 နိန္ဒာ ဝိရဟ ဝိရုဒ္ဓ၊ သုညေ“အ”ပဒပူရဏေ။ ။
 ကေကွရကောသ။

x ဝိရုဒ္ဓဟု၊ အကုသလာ၊
 အဗျာကတ၊ အည-နက်ပါ၊
 အသေက္ခရှိ၊ ဝုဇိ-သဒိသ၊
 “အ”ဥ-ချက်၊ ဟောနက် ဤသို့ကွာ။ ။

၃၁-မေး။ ။ “သောတာပတ္တိမဂ် ဂပါး၊ ရပါး၊ သကဒါဂါမိ
 မဂ် ဂပါး၊ ရပါး” ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်း၍၊
 အောက်ပါစကား ၂ ရပ်ကို ညီညွတ်အောင်
 ရှင်းပေးပါ။ ။

မဂ္ဂယုတ္တာ ဖဿစေတ၊ စတုသစ္စ ဝိနိဿယာ၊
 စတုသစ္စ ဝိနိယုတ္တော ခမ္မော နာမ နတ္ထိ။ ။

✠ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ် ပဌမဈာန်၌ မဂ္ဂံ ဂ-
 ပါးလုံး ရနိုင်သည်ကို ရည်၍ “သောတာပတ္တိမဂ် ဂ-ပါး၊ သကဒါ
 ဂါမိမဂ် ဂ ပါး” စသည်ဖြင့် ဆိုပါသည်။

သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်
 စသည်၌ မဂ္ဂံ ဂ-ပါးတွင် (ဝိတက်-သမ္မာသင်္ကပ္ပ)မရနိုင်၊ ၎င်းမှ
 တပါး၊ ကြွင်းသော မဂ္ဂံ ၇-ပါးသာ ရနိုင်သည်ကို ရည်၍ “သော
 တာပတ္တိမဂ် ၇-ပါး- သကဒါဂါမိမဂ် ၇-ပါး” စသည်ဖြင့် ဆိုရပါ
 သည်။ (ပဌမဈာန်ကို ရည်၍ ဂ-ပါး၊ ဒုတိယဈာန်- တတိယဈာန်
 စသည်တို့ကို ရည်၍ ၇-ပါး ဟူလို)။ ။

✱ မဂ္ဂယုတ္တ ၇ စသော ၅၅ စကားသည် မချခည်း၊ စတုသစ္စ
ဝိနိယုတ္တော စသော နောက်စကားသည် ဥပစာနည်း၊ ဤသို့ မချ
ဥပစာ၊ နည်း ၂-ဖြာဖြင့် ဆိုသောကြောင့်- စကား ၂-ရပ်တို့သည်
စေ့စပ်ညီညွတ်ပါသည်။ ။

၃၁-မေး။ ။ မဂ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်(၂၉)ခု၊ ဖိုလ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်(၃၇)ခု ကို
ကောက်ပြီးလျှင်၊ ၎င်းတို့ သန္တတိမုတ် ဖြစ်ရခြင်း
အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သင့်ရာ သန္တာတို့၌
လည်း သွင်းပြခဲ့ပါ။ ။

✱ မဂ်ဗိတ်၌ ယှဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိသတွင် မဂ္ဂင်
တရားကိုယ် ၈-ပါးနုတ်-စေတသိက် ၂၈-ပါးကျန်၏။ ၎င်း ၂၈
ပါး၌ အာရမဏာ ဝိဇာနန လက္ခဏာအားဖြင့် တူသောကြောင့်
မဂ်ဗိတ် ၄-ခုကို တပေါင်းတည်း ပြု၍လည်း - မဂ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်(၂၉)ခု
ဖြစ်၏။

✱ ဖိုလ်ဗိတ်၌ယှဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိသ၌ အာရမဏာ
ဝိဇာနန လက္ခဏာအားဖြင့် တူသောကြောင့် ဖိုလ်ဗိတ် ၄-ခုကို
တခုတည်း ပြု၍လည်း-ဖိုလ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်(၃၇)ခု ဖြစ်၏။ ။

✱ မဂ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဖိုလ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် သဘာဝသစ္စာအား
ဖြင့် မှန်ကန်သော သဘောတရား-ဟုတ်သော်လည်း၊ အရိယသစ္စာ
နယ်သို့ ရောက်သောကာလ၊ အရိယာတို့၏ ဉာဏ်၌ ဧကန္တဒုက္ခ၊
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အဖြစ်ဖြင့် မဖောက်မပြန်၊ မှန်ကန်စွာ
မထင်သောကြောင့်-သစ္စာမုတ် ဖြစ်ရပါသည်။

✱ ဖိုလ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ်(၃၇)ခုရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးသည်၊ ကာရဏူ
ပစာအားဖြင့်၊ မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။ ကြွင်းဖိုလ် ဗိတ္တုပ္ပါဒ် (၂၉)ခုနှင့်၊
မဂ်ဗိတ္တုပ္ပါဒ် (၂၉)ခုတို့သည် သင်္ခါရ ဒုက္ခ အဖြစ်ဖြင့် တူသော
ကြောင့် သဒိယူပစာအားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ ။

x ဧတေ စတုဟိ သဇ္ဇေဟိ ဝိနိဿဋာ၊ ဝိနိဂ္ဂတာ နိပ္ပဂါ
ယာယတော၊ ပရိယာယတော ပန အညာတာဝိန္ဒိ
အလင်းပြ

ယ နိဗ္ဗေသေဝိ “မဂ္ဂင်္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပံနံ” ခန္တိ ဝတ္တတ္တာ၊
ဖလဓမ္မေသု သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ မဂ္ဂသစ္စေ၊ ဣတရေ
သဉ္စ မဂ္ဂဖလ သမ္ပယုတ္တာနံ သင်္ခါရ ဒုက္ခသာမညေန
ဒုက္ခသစ္စေ သင်္ဂဟော သက္ကာ ကာထံ။ ဝိသုဒ္ဓိကောကျေဝ်။

- x မဂ်ဖိုလ်ပညတ်၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်-အလွတ်သဏ္ဌာ၊ မချသာ၊
ဥပစာဖြင့်၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သ၊ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာ - ရေ
တွက်ရာ၊
မဂ်ဖိုလ်အဟုတ်၊ သမ္ပယုတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာ-ယူအပ်စွာ၊
သရုပ်ခွဲ။

၃၂-မေး။ ကုသလာဓမ္မာ- အကုသလာဓမ္မာ၌ “ကုသလ”
သဒ္ဓါ ၂ ရ-ထူး-မထူးမော်ပြု၍၊ အကုသိုလ်
ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ် ရသေ့ တိက်ပုန်တို့ကို ထုတ်
ပြပါ။ ၊

✱ ကုသလာ ဓမ္မာ၌ ကုသလ သဒ္ဓါသည် “ကုသိုလ်” ဟူ
သော မိမိအနက်၌ ဖြစ်ပါသည်။ အကုသလာဓမ္မာ၌ ကုသလသဒ္ဓါ
သည် “အကုသိုလ်” ဟူသော အနက်တပါး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အ
ကြောင်းကား ဝိရုဒ္ဓ ဇောတက “အ” နိပါတ် ပုန်နှင့် ယှဉ်သော
ကြောင့်ပါတည်း။

✱ အကုသိုလ် ဒွါဒသစိတ္တုပ္ပါဒ်ရသေ့ တိက်ပုန်တို့ကား-

- (၁) အကုသလပဒ၊
- (၂) သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကပဒ၊
- (၃) ဟိနပဒ၊ ပေါင်း ၃-ပုန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

- x ယဒါ တေ (ဗြဟ္မဏာဒိသဒ္ဓါ) ပနညေန၊ တံသဒိ
သာဒိ ဝါစကေန “န” ဣတိ နိပါတေန ယုဇ္ဇန္တိ တဒါ
တံ သဒိသံ၊ တဒည၊ တဗ္ဗိရုဒ္ဓ၊ တဒဘာဝေသုဝိဝတ္တန္တိ၊
ဘူသဒ္ဓေါဝိယ အနွ ဘိယာဒိယောဂေ အနုဘဝန
အဘိဘဝနာဒိသု။ (ရူ)။

၃၃-မေး။ ။အဗျာကတ ၄ မျိုးကို ထုတ်၍၊ ၎င်း ၄ မျိုး လုံး
နှင့် သင့်လျော်သော အဗျာကတ လက္ခဏာကို
ဖော်ပြပါ။ ။

✽ အဗျာကတ ၄-မျိုး ဟူသည်ကား- (၁) ဝိပါက်၊ (၂) ကြိ
ယာ၊ (၃) ရုပ်၊ (၄) နိဗ္ဗာန်-ဤ ၄-မျိုးတို့ဖြစ်ပါသည်။

✽ တဒုဘယ ဝိပရိတလက္ခဏာ မဗျာကတံ၊ အဝိပါကာရဟံ
ဝါ ဟူသော (အဘိဓမ္မာ ဝတာရ ဋ္ဌကထာ)နှင့် အညီ၊ တဒုဘယ
ဝိပရိတ လက္ခဏာ၊ သို့မဟုတ် အဝိပါကာရဟ လက္ခဏာတို့
သည် အဗျာကတ ၄-မျိုးလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော လက္ခဏာ ဖြစ်ပါ
သည်။

၃၄-မေး။ ။ဝိပါကတိက် စသည်၌ကဲ့သို့၊ ကုသလတိက်
တတိယပဒ၌ န-ဖြစ်၍ (နေဝကုသလာ နာကု
သလာဓမ္မာ)ဟု မဟောခြင်းအကြောင်းရေးပါ။

✽ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်၌တည်၍ ရဟန္တာဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ရဟန္တာဖြစ်သည်မှစ၍ ပြုသမျှသော ကုသိုလ်ကံသည်
ကုသိုလ်အရာ၌ မတည်၊ ကြိယာ ၏ အရာ၌သာ တည်သည် ဖြစ်
၍ ကုသိုလ်ဟူသော သဘောဖြင့် မဟောအပ်ဟူသော အနက်ထူး
ကို သိစေလိုသောကြောင့် (နေဝကုသလာ နာကုသလာ ဓမ္မာ)
ဟု န-ဖြစ်၍ မဟောပါ။

တနည်းအားဖြင့်- နေဝကုသလာ နာကုသလာနှင့် အဗျာက
ထာဟူသည် “သဒ္ဓါသာပြား၍၊ အနက်အားဖြင့် မပြား”ရကား၊
ပရိယာယ်ထူးကို သိစေလိုသောကြောင့်လည်း ယင်းသို့ ဟော
တော်မမူပါ။

၃၅-မေး။ ။ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတတို့ကို ဤသို့ အစဉ်အားဖြင့် ဟောခြင်း၌ ယုတ္တိရှိပါ။

✽ ကုသိုလ်သည် အဿာဒ၊ အကုသိုလ်သည် အာဒိနဝ၊ အဗျာကတ၌ နိဗ္ဗာန်သည် နိဿရဏ ဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့ အဿာဒ၊ အာဒိနဝ၊ နိဿရဏ အစဉ်အားဖြင့် ဟောပါသည်။

တနည်းအားဖြင့်- ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကုသိုလ် ၌တည်၍၊ အကုသိုလ်ကိုပယ်စွန့်၍၊ အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဗျာကတကို မျက်မှောက်ပြုကုန်ရကား - ဤသို့သော ပဋိပတ္တိ ကျင့်စဉ်အားဖြင့်လည်း ဟောတော်မူပါသည်။

x အဿာဒါ-ဒိ၊ နဝ-နိ၊ ဟောဘိ စဉ်တိုင်းသာ။
တည်-စွန့်-မျက်မှောက်၊ ကျင့်စဉ်ထောက်၊
ဟောကောက် တနည်းပါ။ ။

၃၆-မေး။ ။ဘိက္ခု ဒုက္ခတို့ကို-တပဒလျှင် ၂-ပုဒ်စီ ရှိသော
ကြောင့် (ဆက္က၊ ဧတုက္က) ဆိုသင့်လျက်၊ အဘယ်
ကြောင့် ဘိက္ခ၊ ဒုက္ခ၊ ဟူ၍သာဆိုအပ်ပါသနည်း။

✽ ကုသလ၊ အကုသလ၊ အဗျာကတ သဒ္ဓါတို့သည် မိမိတို့ ၏ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါက စသောဂုဏ်ကို အကြောင်း ပဝတ္ထနိမိတ် ပြု၍၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ ဟူသော အနက်ကို၊

၎င်းတို့ နောက်ရှိ ဓမ္မ သဒ္ဓါ တို့သည် သဘာဝ ဓာရဏ ဟူ သောဂုဏ်ကို အကြောင်းပဝတ္ထ နိမိတ်ပြု၍၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ ဟူသော အနက်ကို ဟောကြသောကြောင့်၊ ကုသလ၊ ဓမ္မာ စသည်၌ သဒ္ဓါ ၂-ပုဒ်စီတို့သည် ဝိသေသန ဝိသေသယ-ဖြစ် ၍ နာနာဘိဝေဒ-ဧကတ္ထ ဖြစ်သောကြောင့်-တိက၊ ဒုက၊ ဟူ၍သာ ဆိုအပ်ပါသည်။

၂-ဝေဒနာဘိက္ခ။

၃၇-မေး။ ။ကုသလဘိက္ခ၏ အခြားမဲ့၌ ဝေဒနာဘိက္ခကို ဟောရခြင်းအကြောင်း ရေးခဲ့ပါ။

✽ ကုသလတိက်ဖြင့် ရေတွက်အပ်ပြီးသောကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ ဝေဒနာ အားဖြင့် ဝေ ဘန်အပ်သည်ရှိသော် များသောအပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြ တော်မူခြင်းငှါ ဟောတော်မူပါသည်။ ။(တတိက်မှ တတိက်၊ တဒုက်မှ တဒုက်သို့ ကူးပြောင်းရာ၌ ဤနည်းအတိုင်းမှတ်)။

၃၈ မေး။ ။ကုသလတိက်၌ ဟောအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဝေဒနာတိက်ဒဿနဖြင့် ဝေအပ်ပြခဲ့ပါ။

✽ ကုသလဓမ္မ—သုခ-အဒုက္ခမသုခ။
အကုသလဓမ္မ။) သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခ။
အဗျာကတဓမ္မ။)

ဤသို့ ယထာရဟ ဖြစ်ကြပါသည်။ ။(နောက်နောက်သော တိက်များ၌လည်း ဤနည်းမှီး၍ သွင်းတတ်စေ)။

၃၉-မေး။ ။ ဝေဒနာတိက်၌ မပါဝင်သော တရားတို့ကို အ ကျဉ်းရေး၍၊ ဝေဒနာကို တိက်ရတ်ထုတ်ရခြင်း အ ကြောင်း မေါ်ပြပါ။

✽ ဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည် ဝေဒနာတိက်၌ မပါဝင်သော တရားများဖြစ်ပါသည်။

✽ ဝေဒနာ စေတသိက် တပါးထည့်၍ ယှဉ်ဘက်ဝေဒနာ တ ပါး မရကောင်းသောကြောင့် ဝေဒနာကို တိက်ရတ် ထုတ်ရပါ သည်။

(သုခဝေဒနာ(၆၃)ခု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ(၃)ခု၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ(၅၅)ခု၊ တိက်ရတ်ထုတ်ရခြင်းအကြောင်းဟူ လျှင်လည်း ဤအတိုင်းဖြေ)။

၄၀-မေး။ ။ပဋ္ဌမပုဒ်၌ (ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္ဆ၊ ဝိစိကိစ္ဆ) စေတသိက်တို့ကို အဘယ် ကြောင့် ကြည့်ရပါသနည်း။

အလင်းမြ

❖ ဝေဒနာအတွက်(၃၉)ဖြေရှင်း-တူ။ ။ဒေါသဒိဗ္ဗတုက္ကမှာ ဒေါသမူဇ္ဈေး၌၊ ဝိပိကိစ္ဆာမှာဝိပိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ဖိတ်၌သာ ယှဉ် ကြသဖြင့်၊မိမိဘို့၏ယှဉ်ရာဖိတ်ကို မရကောင်းသောကြောင့် ကြဉ် ရပါသည်။ ။(ကြွင်းခုတ်ယ၊ တတ်ယပဒတို့၌လည်း ဤနည်းအ တိုင်းဖိုးဖြေ၊။

၄၁-မေး။ ။ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော (ကမ္မဇရုပ်၊ ဗိဗ္ဗဇရုပ်၊ ဝိ ညတံဒွေး) တို့ကို ဤတိက်၌ ကောက်သင့်၊ မ ကောက်သင့် အကြောင်းပြောပြပါ။

❖ (သံယုတ္တာ၊ဟု သာမညအားဖြင့် မဟောမူ၍၊ ကျေဗြိဒ ကေနိရောဓစသော သမ္ပယောဂ လက္ခဏာ ၄-ပါးကို ပြတတ် သော ပကာရအနက်ရှိသော “ပ”သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်၍ (သမ္ပယုတ္တာ) ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ ရုပ်တို့၌ သမ္ပယောဂ လက္ခဏာ မရှိရကား မကောက်သင့်ပါ။

၄၂-မေး။ ။သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ သေည၌ “ဇိဘတုဏ္ဍိ” ပဒ””ဟူသောပရိဘာသသန့်နှင့် အညီ တဝါကျ၌ ၄-ပုဒ်၊ ၃-ဝါကျဖြစ်သောကြောင့် ၁၂ ပုဒ်ရှိပါလျက်၊ အဘယ်ကြောင့် (၃-ပုဒ်လုံး၌ တည်သော ဝေဒနာ သဒ္ဓါဖြင့်) ဆိုနိုင်ပါသနည်း။

❖ အက္ခရသမူဟပုဒ်၊ ပဒသမူဟပုဒ် ၂-မျိုးတွင် ပဒသမူဟ ပုဒ်ကို (ဝါ)ဝါကျကိုပင် ပုဒ်ဟုဆိုလိုသောကြောင့် ယင်းသို့ ဆိုနိုင် ပါသည်။

x ကေကော ဝဇ္ဈော အက္ခရံ၊အက္ခရသမူဟာပဒံ။
ပဒ သမုဒါယော ဝါကျ၊တံသမူဟာသတ္ထံ” မတံ။
(ဇာလိနိ)

၄၃-မေး။ ။သုံးပုဒ်၏အစိတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာသဒ္ဓါဖြင့် ဝေဒနာစိတ်ဟု ခေါ်အပ်ပါလျက်၊ “သဗ္ဗလဒ္ဓနာမ” ဟု-အဘယ်ကြောင့်ဆိုနိုင်ပါသနည်း။

✽ မဂ္ဂဗလဋ္ဌော အရိယသံဃော၌ အရိယာတို့၌အတွင်းဝင်သော မဂ္ဂဋ္ဌံ ၄-ယောက်၊ ဗလဋ္ဌံ ၄-ယောက်ကို ဆိုသဖြင့် သိန်းသန်းမက များစွာသောအရိယာတို့ကို၊ ၎င်းပုဒ်ဖြင့် ယူနိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ဝါကျပုဒ်၌အတွင်းဝင်သော ဝေဒနာ ဟူသောအစိတ်ကို ဆိုသဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော ဝါကျပုဒ်တို့ကိုယူနိုင်သောကြောင့်၊ (ဧကဒေသုပစာ)အားဖြင့် “သဗ္ဗလဒ္ဓနာမ” ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၃-ဝိပါကစိတ်။

၄၄-မေး။ ။ဝိပါကာ ဟူသောပုဒ်ကို ဝေဒနာဋ္ဌာပြု၍၊ အချင်းချင်း တူပုံ-သူးပုံ မေါ်ပြပြီးလျှင်၊ ပဋ္ဌပုဒ်အရ ကမ္မဇရုပ် ကောဓာဓိရခြင်းကို ထင်ရှားအောင် ရှင်းပြပါ။

✽ ပစ္စန္တိတိပါကာ၊ ဝိသိဋ္ဌာနံ ကုသလာ ကုသလာနံပါကာ ဝိပါကာ။ ။(ဤကား ဝေဒနာဋ္ဌာ)။

✽ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်တို့သည် အချင်းချင်းတူကြပါသည်။

ကုသိုလ်သည် ပဟာယက၊ အကုသိုလ်သည် ပဟာတဗ္ဗ၊ ဤသို့ သတ္တိအားဖြင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်သည် အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက၊ အကုသိုလ်သည် သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါက၊ ဤသို့လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း၊ အချင်းချင်း ထူးကြပါသည်။

(တနည်းအားဖြင့်) ကုသိုလ်လည်းနာမ်၊ အကုသိုလ်လည်းနာမ် ဤသို့နာမ်၏အဖြစ်ဖြင့်တူကြသည်။ ။(ကုသိုလ်မှာ ကောင်းကျိုး၊ အကုသိုလ်မှာ မကောင်းကျိုး၊ ဤသို့အကျိုးချင်း ထူးကြပါသည်။

✽ သလေးစသောမျိုးစေ့ကြောင့်ဖြစ်သော်လည်း၊ အရွက်၊ အညွန့်၊ အရိုး၊ ပင်စည်တို့သည်၊ အကြောင်းမျိုးစေ့နှင့် မတူသောကြောင့် “သာလိဗီဇ” ဟူသော ဝေါဟာရကို မရသကဲ့သို့၊ အကြောင်းကုသိုလ်အကုသိုလ်နှင့်၊ အရူပဓမ္မ၊ သာရမဏ စသည်ဖြင့် မတူသောကြောင့် ကမ္မဇရုပ်တို့သည် “ဝိပါက” ဟူသော ဝေါဟာရကို မရပါသဖြင့် ပဌမပုဒ်၌ မကောက်ရပါ။

x ကိဉ္ဇာဝိ အရူပဓမ္မာဝိယ ရူပဓမ္မာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ အတ္ထိ၊ အနာရမ္မဏတ္တာ ပန တေ ကမ္မသရိက္ခကာ နဟောန္တိတိ သာရမဏာအရူပဓမ္မာဝ ကမ္မသရိက္ခ ကတ္တာ ဝိပါကာတိ ဝတ္ထာ၊ ဗီဇ သရိက္ခကံ ဖလံ ဝိယ။ ။ (အဋ္ဌသာလိဒီ)။

* ဝိပါက၌ “ဝိ” အရမှန်စွာ၊
ကုသလာ၊ ကုသလ၊ ဓမ္မ ၂-ဖြာ၊
ကံချင်း၊ နာမ်ချင်း မယွင်းဘူစွာ၊
ထူးခြားတိ၊ သတ္တိ၊ လက္ခဏာ။ ။

၄၅-မေဃ။ ။ အဘိညာဉ်ကုသိုလ်၊ မဂ်ဖြင့် ဖယ်အပ် ငြီးသော အကုသိုလ်တို့သည် အကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်ပါဘဲလျက်၊ အဘယ်ကြောင့် ဒုတိယပုဒ်အရ ကော်ပါသနည်း။

✽ အနုသယ မကင်းသေးသောသေက္ခပုထုစဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်၍၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေရန်လုံ့လ-ဥဿာဟ-ကြောင့်ကြံ ဖျာပါရမကင်းသေးသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ဒုတိယပုဒ်အရကော်ပါရပါသည်။

(တနည်းအားဖြင့်) ထမင်းစသော ဘောဇဉ်သည် စားသော် ၎င်း၊ မစားသော် ၎င်း “စားခြင်း၌ထိုက်သောကြောင့်” (ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိဘောဇနံ) ဟူရသကဲ့သို့ အကျိုးကိုဖြစ်စေသော် ၎င်း၊ မဖြစ်သော် ၎င်း။

စေသော်၎င်း၊ ဝိပါကဓမ္မဟူရလေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် အဘိညာဉ်ကုသိုလ်၊ အထက်မဂ် ၃-ခုဖြင့်ပယ်အပ်ပြီးသောအကုသိုလ်တို့ကို ဒုတိယပုန်အရကောက်ရပါသည်။

၄၆-ဇေား။ ။ဝိပါကဓမ္မဓမ္မသန္တိ ဝိပါကပုဒ်ကို ဝေဒနာနိဗ္ဗာန် ဖြစ်၊ အဓိပ္ပါယ် မော်ပြပြီးလျှင်၊ ဓမ္မသန္တိ ၂-ခုတို့၏ ခြားနားချက်ကို ညွှန်းပြပါ။

✽ ဝိပဗ္ဗတိ ဝိပါကံ ဇနောတိတိ ဝိပါကော။ ။(ဤကားဝေဒနာနိဗ္ဗာန်)။ ။အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် (ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့ကို)ဝိပါက ခေါ်သည်။ ။(ဤကားအဓိပ္ပါယ်)။

✽ ပဌမဓမ္မသန္တိသည်၊ သဘာဝအနက်၌ဖြစ်၍၊ ဒုတိယဓမ္မသန္တိသည် နိဿတ္တ-နိဇ္ဈိဝအနက်၌ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့အနက်အားဖြင့် ခြားနားကြပါသည်။

x ပ-သဘာဝ၊ ဒု-ဓမ္မ၊ နိဿတ္တ-နိဇ္ဈိဝ။

၄၇-ဇေား။ ။ဝိပါကတိက်ကို ၄-စိပ်ခွဲ၍၊ ယထာရဟကောဓကံ ပြီးလျှင်၊ ပဌမ-ဒုတိယ ၂-ပဒေရှိ“ဝိပါက”သန္တိ ချင်း ခြားနားမှု ရှိမရှိမော်ပြခဲ့ပါ။

✽ ဝိပါကသာဖြစ်၍ ဝိပါကဓမ္မ မဖြစ်သောတရား— ဝိပါကံ ဝိတ်ဆတ္တိံသ၊ စေ-အဋ္ဌတိံသ။

ဝိပါကဓမ္မသာဖြစ်၍၊ ဝိပါက မဖြစ်သောတရား—ကုသိုလ်ဝိတ် ဧကေဝိသ၊ အကုသိုလ်ဝိတ်ဒ္ဓါဒသ စေ-ဋ္ဌေးပညာသ။

ဝိပါကလည်းဖြစ်၊ ဝိပါကဓမ္မလည်းဖြစ်သောတရား—မရှိ။

၂-ပါးစုံမဖြစ်သောတရား— ကြိယာဝိတ်ဝိသ၊ စေ-ပဇ္ဇတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်။

✽ ပဌမပုဒ်ရှိ “ဝိပါက”သန္တိသည် အကျိုးဟူသောအနက်၌ ဖြစ်၍၊ ဝိပါကံဝိတ်တို့ကိုရပါသည်။

ဒုတိယပုဒ်ရှိ “ဝိပါက” သဒ္ဒါသည်ကား၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော အနက်၌ဖြစ်၍၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စိတ်တို့ကို ရပါသည်။ ဤသို့ ခြားနားမှု ရှိကြပါသည်။ [တနည်းအားဖြင့် ဤဒုတိယဝိပါကသဒ္ဒါသည်—ဝိပဇ္ဇာပန(အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းသဘော) ဟူသော အနက်၌ဖြစ်ပါသည်။]

x သုဒ္ဓဟေတု၊ ကတ္တု၊ ၂-ပါး၊ သကတခြား၊ ၂-ပါး၊ ဝိပါကာ။

၄-ဥပါဒိန္နဘိက်။

၄၈-မေး။ ၊ ဥပါဒိန္နဘိက်၌ “နကုတောဓိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုကို” အဘယ်ကြောင့်ကောက်ပါသနည်း။

✽ စတုဇရုပ်တို့၏ဖြစ်ဆဲ(ဥပါဒ်)ကို ဥပစယ၊ သန္တတိဟုခေါ်သည်။ တည်ဆဲ(ဋ္ဌိ)ကို ဇရတာ၊ ချုပ်ဆဲ(ဘင်)ကို အနိစ္စတာခေါ်သည်။ ထိုသို့ ကိစ္စဗျာပါရမကင်းသင့်သောကြောင့် ကောက်ပါသည်။

၄၉-မေး။ ၊ ဝိပါကာဓမ္မော ပုဒ်အရ “ကမ္မဇရုပ် မကောက်ခဲ့ပါဘဲလျက်၊ “ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာဓမ္မော” ဟူသောပုဒ်၌ အဘယ်ကြောင့်ကောက်သနည်း။

✽ ဥပါဒိန္နသဒ္ဒါသည် သာမန်အကျိုး၊ မချအကျိုး၊ ၂-ပါးပုံကိုဟောသည်။ ဝိပါကသဒ္ဒါသည် မချအကျိုးကိုသာဟောသည်။ ထို့ကြောင့် “ဤဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာဓမ္မော” ဟူသောပုဒ်၌ သာမန်အကျိုးဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်ကိုလည်း ကောက်နိုင်ပါသည်။

၅၀-မေး။ ၊ ဥပါဒိန္နဘိက်ကို ဥပါဒိန္နသေဖြစ်၍၊ ဥပါဒါနိယမဖြစ်သောတရားသည် ၄-ခုကိုကောက်ပြပါ။

- ✽ ၁။ ဥပါဒါနိယသင်္ဂရဟိ၊ ဥပါဒါနိယ မဖြစ်သော တရား မရှိ။
 ၂။ ဥပါဒါနိယသင်္ဂရဟိ၊ ဥပါဒါနိယ မဖြစ်သော တရား အကုသိုလ် ၁၂။ လောကီ ကုသိုလ် ၁၇။ ကြိယာ ၂၀။ စေ-၅၂။ တိစရုပ်။
 ၃။ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်သော တရား- လောကီဝိပါက် ၃၂။ စေ-၃၅။ ကမ္မစရုပ်။
 ၄။ နှစ်ပါးစုံ မဖြစ်သော တရား- လောကုတ္တရာ စိတ် ၈။ စေ-၃၆။ နိဗ္ဗာန်။ ။

(ဥပါဒါနိယ ဓမ္မများကို (က) ဥပါဒါနိယ၊ (ခ) အနုပါဒါနိယ ဓမ္မ ခွဲ၍၊ ထို ၂-မျိုးမှ လွတ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ များကိုလည်း ကောက်ပြပါ။ ... မေးလျှင်၊ ဖော်ပြပါ ဖြေခန်း၌ ၂-၃ သည် ဥပါဒါနိယ ဓမ္မများဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့တွင် (က) ၃-သည် ဥပါဒါနိယဓမ္မ၊ (ခ) ၂-သည် အနုပါဒါနိယ ဓမ္မ၊ ၄-သည် ထို ၂-မျိုးမှ အလွတ်ဖြစ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ-ဟုဖြေ)။

၅၁-မေး။ ။ ဥပါဒါနိယပုဒ်ကို စေနတ္ထဖြုတ်၍ အဓိပ္ပါယ် ရေးပြီး လျှင်၊ ဥပါဒါနိယဓမ္မ၊ ဥပါဒါနိယဓမ္မခွဲကောက်ပြပါ။

✽ အာဒိယတိ ဖလဘာဝေန ဂယုတိတိ အာဒိန္နာ၊ ဥပေတေန အာဒိန္နာ ဥပါဒါနိယ။ (ဤကား ဝစနတ္ထ)။

တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ် ဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့် ဥပါဒါနိယ ခေါ်ပါသည်။

(ဤကား အဓိပ္ပါယ်)။

✽ လောကီ ဝိပါက် ၃၂၊ စေ-၃၅၊ ကမ္မစရုပ် ၂၀-တို့သည် ဥပါဒါနိယဓမ္မ၊ လောကီစိတ်-၈၁၊ စေ-၅၂၊ ရုပ်-၂၈-တို့သည် ဥပါဒါနိယဓမ္မ-တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

၅၂-မေး။ နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဖွဲ့ဆိုက်ပါသလား။ မဖွဲ့ဆိုက်လျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ပါနည်း။

✽ နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာ မဖွဲ့ဆိုက်ပါ။ အကြောင်းကား နိဗ္ဗာန်သည် အဘိတ်၊ အနာဂတ်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ ဟိနု၊ ပဏိတာ-စသော အပြားမရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

x ဘေဒ ရဟိတဿ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကောဌာသဋ္ဌေနစ ခန္ဓဘာဝေါ၊ န ဝုတ္တော-တိဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ ဧတေန ပညတ္တိယာပိ ခန္ဓေသု အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ မူလဒိကာ။

* အဘိတ်-နာဂတ်၊ အဇ္ဈတ်-ဗဟိ၊ သန္တိ-ဒုရ၊ ဟိနု ပဏိတာ၊ သြဇ္ဇာ-သုရ၊ ပြားရှုကင်းစွ၊ နိဗ္ဗာန၊ ခန္ဓဝိမုတ်မည်။

၅-သံကိလေသတိကံ။

၅၃-မေး။ သံကိလေသ၊ သံကိလိဋ္ဌ၊ သံကိလေသိက ၃-ပါး ဘို့၏အသုံးကို ဝေနေတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယ်၊ အရကောဓကံ ဘို့ဖြင့် ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ကိလေသဝ ဝေ-ပါးကိုမူ ၄-ပါးဘို့ ပယ်ပုံကို ရေးပါ။

✽ ဝေနေတ္ထ။
(၁) သံကိလေသေတိ ဥပတာပေတိ၊ ဝိဗာဓေတိဘိဝါ သံကိလေသော။

(၂) သံကိလေသေဟိ သံကိလေသိယန္တိ ဝိဗာဓိယန္တိတိ သံကိလိဋ္ဌာ၊
မာတိကာ

✽ အဓိပ္ပါယ်နှင့် အရကောဓကံ။
ပူပန် စေတတ်သောကြောင့် ၎င်း၊ နှိပ်စက် တတ် သောကြောင့် ၎င်း၊ သံ ကိလေသ-မည်၏။ ကိလေသော ၁၀ ပါး ရသည်။

သံကိလေသ တရားတို့သည် နှိပ်စက် အပ်သော ကြောင့် ၎င်း၊ (ပါ)သံကိလေသတရား

သံကိလေသေဟိ ဝါ သံကိ
လေသာ ပိယန္တိ ဥပတာပိ
ယန္တိ တိ သံကိလိဋ္ဌာ။

(၃) သံကိလေသံ အရဟန္တိတိ
သံကိလေသိကာ၊ သံကိလေသေ
နိယုတ္တာ သံကိလေသိကာ။

တို့သည် ပူပန် စေအပ်သော
ကြောင့်၎င်း၊ သံကိလိဋ္ဌ မည်
၏။ ။ အကုသိုလ် ၁၂၊ စေ-
၂၇၊ ကမ္မစရုပ် ၂၀-ရသည်။
သံကိလေသတရားကို ရခြင်း
၎ှါ ထိုက်သောကြောင့် ၎င်း၊
သံကိလေသ တရား၌ ယှဉ်
သောကြောင့်၎င်း-သံကိလေ
သိက မည်၏။ ။
လောကီမိတ် ၈၁၊ စေ ၅၂၊
ရုပ် ၂၈-ရသည်။

၅၄-မေး။ ။ ဧဝံ ၄-ပါးတို့သည် ကိလေသာ (၁၀)ပါး တို့ကို
အစဉ်အဆင့်ပယ်ပျက်အကြမ်းအားဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

~~အ~~ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိန္တာ ကိလေသာ ၂-ပါး
ကို။ (သကဒါဂါမိမဂ် နည်းတူ)။ ။ အနာဂါမိ မဂ်သည် ဒေါသ
ကိလေသာ ၁-ပါးကို။ ။ အရဟတ္တမဂ်သည် လောဘ၊ မောဟ၊
မာန၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ ကိလေသာ ၇-ပါးကို-
အသီးအသီး ပယ်သတ်ကြပါသည်။ ။

x ကိလေသေသု ဒိဋ္ဌိဝိစိကိန္တာ ပဌမမဂ္ဂဉာဏဝဇ္ဇော၊
ဒေါသော တတိယ မဂ္ဂဉာဏ ဝဇ္ဇော၊ လောဘ-မော
ဟ-မာန-ထိန-ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိကာ နောတ္တပ္ပ နိ စတုတ္ထ
မဂ္ဂဉာဏဝဇ္ဇောနိ။

အဘိဓမ္မာဝတာရံ။

* ဒိ-ဝိ၊ ပဌမ၊ နာ-ဒေါသ၊ သေသ-အရဟတ။

၅၅-မေး။ ။ သံကိလိဋ္ဌသာ ခေဉ်၍၊ သံကိလေသိကာ မေဉ်
သောတရား-စသည် ၄ ချက်လှည့်၍၊ တရားကိုယ်
ကောက်ပြပါ။

အလင်းပြ

✱ (၁) သံကိလိဋ္ဌသာမည၍၊ သံကိလေသိက မမည်သော
တရား။ ။မရှိ။

(၂) သံကိလေသိကာသာ မည်၍၊သံကိလိဋ္ဌ မမည်သော
တရား။ ။လောကီကုသိုလ် ၁၂၊ လောကီ ဝိပါက်
၃၂၊ စေ ၃၈၊ ရုပ် ၂၈။

(၃) ၂-ပါးစုံမည်သောတရား။ ။အကုသိုလ် ၁၂၊စေ ၂၂

(၄) ၂-ပါးစုံမမည်သော တရား။ ။လောကုတ္တရာ ၈၊
စေ ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။ ။

[သံကိလေသိက ဓမ္မတို့ကို (က) သံကိလိဋ္ဌ (ခ) အသံကိ
လိဋ္ဌ ဓမ္မခွဲ၍၊ ၎င်း ၂-ပါးမှ အလွတ်ဖြစ်သော ပရမတ္ထ ဓမ္မ
တို့ကိုလည်း ထုတ်ပြပါ မေးအံ့။ ။ ၂-၃ သည် သံကိလေ
သိက ဓမ္မဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့တွင် (က) ၃-သည် သံကိလိဋ္ဌဓမ္မ၊
(ခ) ၂-သည် အသံကိလိဋ္ဌဓမ္မ။ ။၄-သည် ၎င်း ၂-ပါး
မှ လွတ်သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ ဖြစ်သည် ဟုဖြေ။ ။အရ
ကောက်ရာ၌လည်း ဤသို့ပင် ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ ၂-ပါး
မူတည်၍ ၄-ချက်သေ တွည့်ပါ။ .. ၄-သည် ပဌမ၊ ၂-
သည် ဒုတိယ၊ ၃-သည် တတိယပဒအတွက် ဖြစ်ပေသည်။
၁-နံပါတ်အရရှိလျှင် တိက်မတ်ထုတ်၊ မရှိလျှင် နိပ္ပဒေသ
တိက်မှတ်]။ ။

၅၆-မေး။ သံကိလေသသာ မည်၍ သံကိလိဋ္ဌ မမည်သော
တရား၊စသည် ၄-ချက်လွှဲ၍ သရုပ် ကောက်ပြ
ပါ။

✱ ၁။ သံကိလေသ- အသံကိလိဋ္ဌ။ ။မရှိ။

၂။ အသံကိလေသ-သံကိလိဋ္ဌ။ ။အကုသိုလ် ၈၅ဒသ၊
ကိလေသာတရားကိုယ်(၁၀)ပါးကြည့်သောစေ-သတ္တ
ရသ။

၃။ သံကိလေသ- သံကိလိဋ္ဌ။ ။ကိလေသာ ၁၀-ပါး။

၄။ အသံကိလေသ အသံကိလိဋ္ဌ။ ။ ကုသိုလ်ကေရိသ၊
ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေ-အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်။ ။

(ကိလေသ ၁၀-ပါးသည်၊ ပူပန်စေတတ်၊ ပူပန်စေအပ်၊
၂-ပါးစုံရသည်။ လောဘကို ပူပန်စေတတ်ယူလျှင် ကြွင်း
၉-ပါး ပူပန်စေအပ်စသည်ဖြင့် ဟုည့်ယူလေ။ ။ အကု
သိုလ်မှာ ပူပန်စေအပ် တချက်သာ ရသည်)။

၆-ဝိတက်ဘိက်။

၅၇-မေး။ ။ ဝိတက္က တိက်၌ ဝိတက်သဒ္ဓါ၌ ဝိစာရမရှိသော
တရား-စသည် ၄-မျိုး၌ ကောက်ပြပါ။

- ✽ ၁။ ဝိတက်သဒ္ဓါ၌ ဝိစာရမရှိသော တရား။ ။ သဝိတက္က
မိတ် ၅၅-ခု၌ရှိသော ဝိစာရ စေတသိက် (၅၅)ခု။
၂။ ဝိစာရသဒ္ဓါ၌ ဝိတက်မရှိသော တရား။ ။ ဒုတိယဈာန်
ကောဒသ၊ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေ-ဆတ္တိံသ၊
သဝိတက္ကမိတ် ၅၅-ခု၌ ရှိသော ဝိတက် စေတသိက်
(၅၅)ခု။
၃။ ၂-ပါးစုံရှိသော တရား။ ။ သဝိတက္ကမိတ် ၅၅-ခု၊ ဝိတက်
ဝိစာရ ကြည့်သော စေ-ပညာသ။
၄။ ၂-ပါးစုံမရှိသော တရား။ ။ အဝိတက္က အဝိစာရမိတ်
(၅၅)ခု၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြည့်သော စေ-ဆတ္တိံသ။
ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၌ ရှိသော ဝိစာရ စေတသိက်
(၁၁)ခု၊ ရုပ်-နိဗ္ဗာန်။ ။

၇-ဝိတိဘိက်။

၅၈-မေး။ ။ ဝိတိ သဟဂတာ ဓမ္မာ ပုဒ်ကို မဟောအပ်သေး
သော တရားတို့နှင့်တွဲ၍ ဟောသင့်လျက်၊ အဘယ်
ကြောင့် မဟောသည်ကို ရှင်းပါ။

အလင်းပြ

❖ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၊ စတုတ္ထဈာန် ကောဒသ နှင့်ယှဉ်သော သုခသည် “နိဂ္ဂိတိကသုခ”(ဝိတိကင်းသော သုခ) မည်၏။ ။ ၎င်းတို့မှကြွင်းသော သုခသဟဂုတ် စိတ် (၅၁)ခုနှင့် ယှဉ်သော သုခသည် ဝိတိနှင့်တကွဖြစ်သောကြောင့် “သုဂ္ဂိတိက သုခ”မည်၏။ ဤသို့ နိဂ္ဂိတိက သုခ၊ သုဂ္ဂိတိက သုခ ၂-ပါး အထူး ကို ပြလိုသောကြောင့်-မဟောအပ်သေးသော တရားတို့နှင့်တွဲ၍ မဟောပါ။

(ပေဒနာတိက်၌ ဟောအပ်ပြီးသော ပဒတို့ကို အဘယ် ကြောင့် ယူ၍ ဟောပါသနည်း-မေးလျှင်လည်း နည်းတူ ဖြေ)။

ဂ-ဒဿနတိက်။

၅၉-မေ။ ။ ဒဿန၊ ဘာဝနာပုဒ်တို့ကို ဝေဖန်ပြု၍၊ အရ ကောက်ခဲ့ပါ။

❖ ပဌမံနိဗ္ဗာနံ ပဿတိတိ ဒဿနံ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်ရ၏။
မဌမ မဂ္ဂေန ဝိဇ္ဇာသိယေဝဓမ္မေ ဘာဝေတိ ပုနပ္ပုနံ ဝဇ္ဇေတိတိ ဘာဝနာ။ ။ အထက်မဂ် ၃-ခုရ၏။

၆၀-မေ။ ။ မဂ် ၄-ပါးတို့ အကုသိုလ် ခွါဒသ ပယ်ပုံ၊ အကြမ်း အားဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ န တုမ္ဘကံ၊ တံ ပဇာ ဟသ”ဟု ဟောထားပါလျက်၊ တတိယ ပုဒ်၌ ရုပ်ကို အဘယ်ကြောင့် ကောက်နိုင်ပါ သနည်း။

❖ ဝိဇ္ဇိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် စိတ် ၁-ခုကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်၊ ။ ဒေါသမူ နွေးကို အောက်မဂ် ၃-ခုဖြင့်၊ ။ ဥဒ္ဓစ္စကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ ။ ဝိဇ္ဇိဂဟ သိပ္ပယုတ် ၄-ခုကို မဂ် ၄- ပါးဖြင့် အသီးအသီး ပယ်ကြပါသည်။

မာတိကာ

ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်သည် တိုက်ရိုက်ပြတိုင်း ယူအပ်သော အနက်ရှိသော နိတတ္ထဒေသနာတော်မဟုတ်၊ “ရှပ်တရားတို့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ရမည်” ဟု ဖလူပစာ အားဖြင့် ဟောအပ်သော နေယျတ္ထ ဒေသနာတော် ဖြစ်သောကြောင့်- တတိယပုဒ်၌ ရှပ်ကို ကောက်နိုင်ပါသည်။

၆၁ မေး။ ။သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော မာနနှင့် သကဒါဂါမိ မဂ်သည် ပယ်အပ်သော မာန ၂-ပါးတို့၏အသုံးကိုရေး၍၊ “ဥဒ္ဓစ္စသည်အပါယ် ပဋိသန္ဓေ ပေးနိုင် ပေးနိုင်” ကျဉ်းကျဉ်းနှင့် ရှင်းရှင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

✽ သောတာပတ္တိမဂ်သည် အပါယ် ဂမနိယဖြစ်သောမာနကို ပယ်၏။ ။သကဒါဂါမိမဂ်သည် အနပါယ်ဂမနိယဖြစ်သော မာနကို ပယ်၏။ ဤသို့ ထူးကြပါသည်။

ပဌမပုဒ်အရဖြစ်သော ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌ ဟောတော်မူသောကြောင့်-ဥဒ္ဓစ္စသည် အပါယ် ပဋိသန္ဓေကို မပေးနိုင်ပါ။

x ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေသု၊ ဂုတ္တတ္တာဝတာဒိနာ။
ဥဒ္ဓစ္စံ သန္တိ ဖလဒံ၊ န ဟောတေဝါတိနိစ္ဆယော။
(သစ္စသံဝိပ်ငိုကာ)။

၁၀-အာစယဂါမိဘိက္ခံ။

၆၂-မေး။ ။အာစယ, အပာစယ ပုဒ်တို့ကို ဝေဖန်ပြု၍ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

✽ ကမ္မကိလေသေဟိ အာရိယာတိတိ အာစယော။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနပ်သ၊ စေ-ပဉ္စတိ”သ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ရ၏။
အလင်းပြ

ကမ္ဘာလေသေဟိ ဝိယဟိတိ စယော၊ • စယော အပေတံ
အပစယံ၊ ိုနိဗ္ဗာန်ရုဏိ။

၆၃-မေး။ ၊ အာပယဂါမိနော ခမ္ဘာဟူသော ပဌမပုဒ်၌ “အဘိ
ညာဉ် စသော ကုသိုလ်ဘုံသည် ရုက္ခိ ပဋိသန္ဓေ
ကျိုးကို မဖြစ်ပေါ်စေရန်” ဟောရကြီး အ
ကြောင်း ရေးပါ။

✻ အဘိညာဉ် စသော ကုသိုလ်ဘုံသည် အကျိုးကို ဖြစ်စေ
ခြင်း မရှိသော်လည်း။ ၊ အကျိုးဖြစ်စေတတ်သော သဘော၊ သာဓု
သယ-သေက္ခပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌ စေတနာ ဗျာပါရနှင့်တကွ
ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသောကြောင့် ဟောရပါသည်။

၆၄-မေး။ ၊ ဒါန၊ သီလ စသော လောကီ ကုသိုလ်ဘုံသည်
လည်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်ပါလျက်၊
(အာပယဂါမိနော ခမ္ဘာ)ဟူသော ဒုတိယ ပုဒ်၌ အ
ဘိညာဉ် မဂ်စိတ်ကိုသာ ကောက်ရပါသနည်း။

✻ ဒါန သီလ စသော လောကီ ကုသိုလ်ဘုံသည် နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်ကြောင်းပင် ဖြစ်ကြသော်လည်း၊ ခုန့်အားဖြင့် ၎င်း၊ ကေန
အကြောင်းအားဖြင့် ၎င်း၊ -သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား၊ ၎င်း-ပါးသော မဂ်
စိတ်ကို ပြီးစေလျက် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုခြင်းကိုပင် “နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်ကြောင်း” ဟူသောကြောင့် ၎င်း- မဂ်စိတ်ကိုသာ ကောက်
ရပါသည်။ ။

၁၁-သေက္ခာသိက်။

၆၅-မေး။ ။(က) သိက္ခာ။ (ခ) သေက္ခာ။ (ဂ) အသေက္ခာပုဒ်
တို့၏ အရ ဇှင်းလင်းစွာ ကောက်ပြ၍၊ သေက္ခာ-
သေခါ ၂-ပါဠိတွင် ယုတ္တိတန်သော ပါဠိကို
ညွှန်းပါ။

- ✱ (က) သိက္ခာ။ ။အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ၊ ဟူ
သောသိက္ခာ ၃-ပါးရ၏။
(ခ) သေက္ခာ။ ။မဂ် ၄-ခု၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခုစိတ္တပ္ပေါဒ်
ရ၏။
(ဂ) အသေက္ခာ။ ။အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တပ္ပေါဒ်ရ၏။

✱ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေခါ၊ သွာက္ခာတော၊ သွာခါတော စသည်
တို့၌ကဲ့သို့ (သေခါ၊ သေက္ခာ) ၂-ပါဠိလုံးပင် သင့်မြတ်ပါသည်။

ဤပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား-နမူနာစံပြသာတည်း။

အကျယ်စိတ္တာရကို အလိုရှိပါကကား။

ထူး - ဤင်း - စုံစွာ - အကုန်ပါမည့်

အရှင် သုရိယာဘိဝံသ-၏

ညောင်ရမ်း

မာတိကာ တေတုကာတာ. အလင်းပြ

ကို-စောင့်မျှော်ကြပါကုန်၊

ဓာတုကဏ္ဍအလင်းပြ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓာတုဓမ္မေ ဝိဘဇိတွာန၊ ကထေယိ ဓာတုဘာဇကော။
နမေတံ ဓာတုကဏ္ဍာယ၊ ဝိဿန္တိဿာမိ ပုစ္ဆနန္တိ။

ခ မေး။ ။ ဓာတုကဏ္ဍ ခေါ်ရခြင်းအကြောင်းကို ခွင်းပိုင်သ
မျှရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

❖ (၁) အတ္တနောသဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော။ ။
ခန္ဓာအစ၊ အရဏအဆုံးရှိသော တရားတို့ကို ရစေ။ ။ ကထိ
ယန္တိတ္ထေတောယာဘိကဏာ။ ။ ကျမ်းသာမညရစေ။ ။ ဓာတုနံ
ကဏ္ဍာ ဓာတုကဏ္ဍာ-ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီ။ ။ ခန္ဓာအစ၊ အရ
ဏအဆုံးရှိသောတရားတို့ကို ဟောရာ ဟောကြောင်း ဖြစ်သော
ကြောင့် (သာဘိသယနည်းအားဖြင့်) ဓာတုကဏ္ဍခေါ်ပါသည်။

(ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဝိဘင်းစသော ကျမ်းတို့သည်သည်။
ခန္ဓာအစ၊ အရဏ အဆုံးရှိသော ဓမ္မတို့ကို ဟောရာ
ဟောကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဓာတုကဏ္ဍဟု မည်
သင့်သော်လည်း။ ဤကျမ်း၌သာ နယတိုင်း၊ နယတိုင်း
၎င်းတရားတို့ကို အလွန်အားဖြင့်ဝေဖန်၍ဟောကော်
မူသောကြောင့်၊ ဤကျမ်းကိုသာ ဓာတုကဏ္ဍ ခေါ်သင့်
၏ဟူလို)။

(၂) ဓာတုအရ ဓာတ် ၁၀-ပါး ယူ၍၊ (အစိတ်ဝစနတ္ထ ရှေး
နည်းအတိုင်း)။ ။ ဓာတုဟိ ကဏ္ဍာ ဓာတုကဏ္ဍာ-ဟူသော ဝစ
ဓာတုကဏ္ဍာ

နတ္ထနှင့်အညီ။ ဓာတ် ၁၈-ပါးတို့ဖြင့် ဟောရာ၊ ဟောကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပလက္ခဏာ နည်းအားဖြင့် ဓာတုကထာ ခေါ်ပါသည်။

(ခန္ဓာအာယတန တို့ဖြင့် ဟောရာ၊ ဟောကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်းသည် ဓာတုကထာ မမည်သင့်သော်လည်း၊ များသောအပြားရှိသော ဓာတ်တို့ကိုစွဲ၍၊ ဥပလက္ခဏာနည်း၊ ယေဘုယျနည်း အားဖြင့်၊ အစိတ်ဖြစ်သောဓာတ်၏ ဓာတုဟူသောအမည်ကို၊ အပေါင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ၃-ပါးလုံး၌တင်စား၍၊ ဧကဒေသုပစာ အားဖြင့် ဓာတုကထာ ခေါ်သည်ဟူလို)။

(၃) ဓာတုအရ သဘောကိုယူ၍၊ ဓာတုယာ သဘာဝေနကထာ ဓာတုကထာ-ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်ညီ။ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတ သဘော၊ သမ္ပယောဂ၊ ဝိပ္ပယောဂ သဘောအားဖြင့် ဟောရာ ဟောကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် သာတိသယ နည်းအားဖြင့် ဓာတုကထာ ခေါ်ပါသည်။

(သင်္ဂဟိတ စသောသဘောဖြင့်သာ ဟောရာဟောကြောင်းချည်း ဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းလုံးပင် ဓာတုကထာ မည်သင့်သော်လည်း၊ နယတိုင်း နယတိုင်း ခန္ဓာ စသော တရားတို့ကို သင်္ဂဟိတ သဘော စသည်ဖြင့် အလွန်အားဖြင့် ဟောရာ ဟောကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဤကျမ်းသာ ဓာတုကထာ မည်၏ ဟူလို)။ ။

၂ မေး။ ။ အဘယ်ကြောင့် ဥဒ္ဓေသ ခေါ်သနည်း။ “ထိုဥဒ္ဓေသသည် ခေတိကာ မည်၏” ဟူသော အရကောဓကိ ဓကားကို ထင်ရှားစေခဲ့ပါ။

ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿိယတိ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ ဥဒ္ဓေသော-ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ရှေးဦးစွာ ထုတ်၍ ပြရာပြကြောင်း ဖြစ်အလင်းပြ

သောကြောင့် (အကျဉ်း သင်္ခေပ စကားရပ်ကို) ဥဒ္ဓေသ ခေါ်သည်။

ဥဒ္ဓေသနှင့် မာတိကာသည် အကျဉ်းသင်္ခေပ စကားအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် “ထိုဥဒ္ဓေသသည် မာတိကာမည်၏”ဟု အရကောက်ဆရာ ဆိုပါသည်။

x သဒ္ဓါ-ကရဏ၊ နက်-ကမ္မ၊ ဘာဝကြိယာ၊
ဝိပြိုဟ် ဝိဂ္ဂဟ၊ သီးသီးရ၊ ဥဒ္ဓေသ ခန္ဓာ။ ။

(ဥဒ္ဓိဿတိ ဇေတနာတိ ဥဒ္ဓေသောဟု ကရဏသင်္ခ ပြုလျှင် သင်္ခဟော - အသင်္ခဟော စသော သဒ္ဓါရ၏။ ။ ဥဒ္ဓိဿိယတိတိ ဥဒ္ဓေသောဟု ကမ္မသင်္ခ ပြုလျှင် သင်္ခဟော အသင်္ခဟော စသော သဒ္ဓါတို့၏ အနက်ရ၏။ ။ ဥဒ္ဓိဿနံ ဥဒ္ဓေသောဟုဘာဝသင်္ခပြုလျှင် ရေတွက်ခြင်း စသော ကြိယာရ၏ဟူလို)။ ။

၃-မေး။ ။ နယမာတိကာ ခေါ်ရခြင်း အကြောင်းကို ပေါ်လွင်အောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ခန္ဓာဒယော နိယန္တိ ဤယန္တိ ဇောဟ်တိ နယာ၊ နယာနံ မာတိကာ နယမာတိကာ - ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ သင်္ခဟအသင်္ခဟ စသော ၁၄-နယတို့၏ အကျဉ်း ဥဒ္ဓေသ ဖြစ်သောကြောင့် (သင်္ခဟော အသင်္ခဟော စသော ၁၄-ပုဒ်တို့ကို အဘေဒ ဘေဒပစာအားဖြင့်) နယ မာတိကာ ခေါ်ပါသည်။

(တနည်းအားဖြင့်) - သင်္ခဟအသင်္ခဟ စသော နည်းတို့ဖြင့် ခေတ်ကဏ္ဍာ မည်သော တရားတို့ကို ဝေဖန်၍ ပြခြင်းငှါ ထားအပ်သောကြောင့် နယမာတိကာ ခေါ်သည်။)

- x သင်္ဂဟာဒိ နယေနာ ယံ၊ ဓာတုဓမ္မာ ဝိဘဇ္ဇိတာ။
ဒဿေတုံ တပိတတ္တာဟိ၊ ဂုဏ်တိ နယမာတိကာ။ ။
ဓာတုကထာ အဋ္ဌကထာ။

ဤ နယ မာတိကာကိုပင် ဓာတုကထာကျမ်း၏ မူလ
တူတ၊ အရင်းအစ ဖြစ်သောကြောင့် “မူလ မာတိ
ကာ”လည်း ဟူ၏။

၄-မေး။ ။သင်္ဂဟောစသည်၌ အတ္ထုဒ္ဓါရ အဓိပ္ပတတ္ထ ခွဲဝေ
ကောံ၍၊ အဓိပ္ပာယ် ခေးခံ့ပါ။

- ❖ ၁။ ဇာတိသင်္ဂဟ။ ။မင်းဇာတ်၊ ပုဏ္ဏားဇာတ် စသည်ဖြင့်
ဇာတ်တူရာ ပေါင်းခြင်းသည် ဇာတိသင်္ဂဟ မည်၏။
၂။ သဗ္ဗာတိသင်္ဂဟ။ ။ဖြစ်ရာ၊ နေရာစသည်ဖြင့် ဌာနတူရာ
ပေါင်းယူခြင်းသည် သဗ္ဗာတိ သင်္ဂဟ မည်၏။
၃။ ကြိယာ သင်္ဂဟ ။ဆင်အတတ်၊ မြင်းအတတ် စသည်
ဖြင့် အမှုကိစ္စတူ၊ ကြိယာတူ ပေါင်းယူခြင်းသည်
ကြိယာ သင်္ဂဟ မည်၏။
၄။ ဂဏန သင်္ဂဟ။ ။တခု နှစ်ခုစသည်ဖြင့် အရေအတွက်
တူရာ ပေါင်းယူခြင်းသည် ဂဏန သင်္ဂဟ မည်၏။

(ဤကား အတ္ထုဒ္ဓါရနှင့် အဓိပ္ပာယ်)။

ဤသင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော စသည်၌ လိုအပ်သော
သင်္ဂဟကား၊ -ဂဏန သင်္ဂဟ ဖြစ်ပါသည်။

(ဤကား အဓိပ္ပတတ္ထ)။

(သင်္ဂဟော စသည်၌ သင်္ဂဟ အပြားထုတ်၍၊ လို
အပ်သော သင်္ဂဟ ကိုလည်း ညွှန်းခဲ့ပါ - မေးလျှင်
လည်း အဓိပ္ပာယ် နုတ်၍ ဤအတိုင်းပင်ဖြေ)။ ။

အသင်းပြု

x ဇာတိ သဉ္ဇာတိတောစေတ၊ ကြိယာ ဂဏန ဘောဒ
တော၊ သင်္ဂဟော စတုဓာရတ္တော၊ ဓာတုကထာယ
ဝဏ္ဏနေ။ ။

သပြိုဟ်ဂဏ္ဌိသစ်။

၅ မေး။ ။ ၁၄ ပါး သေဝနယဓာတိကဏ္ဍကို သေမည၊ ဝိသေ
သခွဲ၍၊ အဓိပ္ပါယ် ရေးခဲ့ပါ။

✱ ပဌမ၊ ဆဋ္ဌ ၂-ပါးသည် သာမညနယ မာတိကာ မည်၏။
ကြွင်းသော ၁၂-ပါးသည် ဝိသေသ နယ မာတိကာ မည်၏။

ပဌမ၊ ဆဋ္ဌ ၂-ပါးသည် ဓမ္မသာမည အားဖြင့် အမေးအဖြေ
ပြုလုပ်အပ်သောကြောင့် သာမည။ ။ ကြွင်း ၁၂-ပါးသည် ခန္ဓာ
စသော တရားတို့၏ သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ စသော သဘော
သတ္တိထူးကို ထုတ်၍ အမေးအဖြေ ပြုလုပ်အပ်သောကြောင့် ဝိ
သေသ နယမာတိကာဟု ဆိုလိုပါသည်။

(နယုဒ္ဓေသ ဟူ၍ မေးလျှင်လည်းနည်းတူဖြေ)။

၆-မေး။ ။ သင်္ဂဟိတန အသင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ တပုဒ်
ထည်း ဖြစ်လျက် ၂-ကြိမ် ယောဇနာ ရခြင်း အ
ကြောင်း ရေးပါ။

✱ (၁) သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ ဟူလို
လျက်၊ အသင်္ဂဟိတံ တပုဒ်ကို ချေထားသောကြောင့် ကြွေနေ
သော အသင်္ဂဟိတံ ပုဒ်ကို ဆောင်၍၊ ဤကဲ့သို့ ၂-ကြိမ် ယောဇနာ
ရပါသည်။ ။ (၂) တချက်ထည်းဖြင့် ၂-နက် ပြီးသော ဘိန္ဒု
သတ္တိသမဝေတနည်း၊ သိသေသနည်း စသည်ဖြင့် ထားအပ်သော
ပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ဤကဲ့သို့ ၂-ကြိမ် ယောဇနာရပါ
သည်။

ဓာတုကထာ

x အနက်သင့်နေ၊ ပုန်ပျောက်ကြေ၊ ဆောင်လေ နက်
ပေးခါ။ ။

ဘိန္နသတ္တိ၊ နည်း စီအရ၊ ၂-နက်ရ၊ တပဒထည်းမှာ။ ။

x ဒု-တ-စ-မ၊ သတ္တ ဌ၊ နဝ-ဒသမာ။

ဆုံးပုန်တူစွ၊ တပဒ၊ လောပ-ရှစ်နယာ။

ကော-ခွါဒ၊ တေ-ရဒ္ဒ၊ လေးဝ မကြေပါ။ ။

၇ မေး။ ။ သင်္ခါဟိ ခဏ အသင်္ခါဟိတံ စသော ဒုတိယနယ စ
သည်၌ တတိယဝိဘတ်၏ အနက်ကို သက်ရာ သုတ်
နှင့် တကွ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

✱ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ ကောဒသမ၊ ခွါဒသမ၊ တေရသမ၊ ရဒ္ဒ
သမ-၆-နယတို့၌ တတိယာ ဝိဘတ်ကို (ဝိသေသနေစ သုတ်ဖြင့်) ဝိ
သေသန အနက်၌ သက်ပါသည်။ ။ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ၊ ၂-နယ တို့
၌ တတိယာ ဝိဘတ်ကို (ကတ္တရိစ သုတ်ဖြင့်) ကတ္တားအနက်၌ သက်
ပါသည်။ ။ သတ္တမ၊ အဋ္ဌမ၊ နဝမ၊ ဒသမ-၄-နယတို့၌ တတိယာ
ဝိဘတ်ကို (သဟာဒိယောဂေစ သုတ်ဖြင့်) သဟယောဂ၊ သို့မဟုတ်
သဟတ္ထ၌ သက်ပါသည်။ ။

x ဒု တ-ကော၊ ခွါ တေ ရဒ္ဒ၊ ၆-နယ၌။

အတ္တဝိသေ။ ၂-ထွေ စ-မ၊ ကတ္တုတ္တတည့်။

သတ်-ဌ-နော ဒသ နက် သဟတ်၊ သက်လတ်
တတိယာ။ ။

၈-မေး။ ။ ဒုတိယ၊ တတိယ နယ၌ တတိယာ ဝိဘတ်သည်
အဘယ်ကြောင့် ဝိသေသန အနက်၌ ဖြစ်ပါသ
နည်း၊ သိသာအောင် ရေးခဲ့ပါ။

✱ သဘောသတ္တိထူး တခုဖြင့် သဘောသတ္တိထူးတခုကို အ
ထူးပြုလိုသောကြောင့် တတိယာ ဝိဘတ် သည် ဝိသေသနတ္ထ၌ ဖြစ်
ပါသည်။

ဒုတိယနယ၌။ ။ခန္ဓာဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော သင်္ဂဟိတ သဘောဖြင့်၊ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက် အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အသင်္ဂဟိတ သဘောကို (ရုပ်တို့)။ ။ခန္ဓာ အာယတန တို့ဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော သင်္ဂဟိတ သဘောဖြင့်၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက် အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အသင်္ဂဟိတ သဘောကို(စိတ်တို့)။ ။ ကွဲပြားစေလို၊ အထူးပြုလိုသောကြောင့် ဝိသေသန အနက်၌ ဖြစ် ပါသည်။ ။

တတိယ နယ၌။ ။ခန္ဓာဖြင့်သာ မရေတွက်အပ်သည်၏ အ ဖြစ် ဟူသော အသင်္ဂဟိတ သဘောဖြင့်၊အာယတနဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော သင်္ဂဟိတ သဘောကို ကွဲ ပြားစေလို၊ အထူးပြုလိုသောကြောင့် ဝိသေသန အနက်၌ သက် ပါသည်။ ။

x တတ္ထဟိ သဘာဝန္တရေန သဘာဝန္တရဿ
ဝိသေသနံ ကတံ။ ။ မူ-၄။

၉-မေး။ ။ဓာတ်တ္ထ၊ပဉ္စမနယ၌ တတိယာ ဝိဘတ်ကို ကတ္တား အနက်၌ သက်ရခြင်းအကြောင်း မေါ်ပြန် ပါ။

✱ ဓမ္မတရသည် ဓမ္မတရကို အထူးပြု၏ဟု သိစေ လိုသော ကြောင့် တတိယာဝိဘတ်ကို ကတ္တားအနက်၌ သက်ပါသည်။

စတုတ္ထနယ၌။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀-တို့သည် ခန္ဓာအာယ တနဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ပုံ အလုံးစုံတူညီကြသည်ဖြစ်၍၊ ဒုတိယ နယံ၊တတိယနယတို့၌ကဲ့သို့ သင်္ဂဟိတ သဘောဖြင့် အသင်္ဂဟိတ သဘောစသည်ကို အထူးပြုဘွယ်မရှိ။ သဘော တရားကိုယ်မှာ မတူထူးခြား၊ ကွဲပြားကြသည်ဖြစ်၍ ဓမ္မတရသည် ဓမ္မတရကို အ ထူးပြု၏ဟု သိစေ လိုသောကြောင့် ကတ္တားအနက်၌ သက်ပါ သည်။

ဓာတုကထာ

မနုဿန္တိ။ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, နိဗ္ဗာန်တို့သည် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ပုံ ခုံးစုံ မတူ ထူးခြား ကွဲပြားကြသည်ဖြစ်၍၊ ဓုတိယနယ, တယနယတို့၌ကဲ့သို့ သင်္ကဟိတ သဘောဖြင့် အသင်္ကဟိတ သဘောစသည်ကို အထူးပြုတွယ်မရှိ။ ဤသို့ ခန္ဓာအာယတနဓာတ်ဖွဲ့ ကွဲပြားသည့် အလျောက်၊ သဘော တရားကိုယ် အားဖြင့်လည်း မတူကွဲပြား၊ ခြားနားကြသည်ဖြစ်၍၊ တရားတပါးသည် တရားတပါးကို အထူးပြု၏ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ကတ္တားအနက်၌ သက်ပါသည်။

၁၀-မေး။ ။ သတ္တမ၊ အဋ္ဌမ၊ နဝမ၊ ဒသမ နယတို့၌ တတိယာ ဝိဘတ်၏ သဟယောဂ အနက်၌ ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း ရေးပါ။

✱ သတ္တမ နယစသည်တို့၌ စတုတ္ထ, ပဉ္စမနယတို့ကဲ့သို့ ဓမ္မတခုသည် ဓမ္မတခုကို အထူးပြုသောအားဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ဖြစ် သင့်သော်လည်း။ သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ တို့၌ ယုဇဓာတ်၏အယှဉ် ဖြစ်သောကြောင့် တတိယာဝိဘတ်သည် သဟယောဂအနက်၌၊ ဝါ-သဟတ္ထအနက်၌ ဝတ္ထုဖြစ်ပါသည်။

မာတိကာ ဓာတုကထာအလင်းပြ

နမူနာ-ဤတွင် ပြီး၏။

ထူး . ရှင်း . ခုံစွာ . အကုန်ပါမည့်

အရှင် သုရိယာဘိဝံသ-၏

ညောင်ရမ်း

မာတိကာ ဓာတုကထာ အလင်းပြ

ကို-စောင့်မျှော်ကြပါကုန်၊

